
UNIVERSITY OF TORONTO
3 1761 01458242 3

HERBARZ
POLSKI.

HERBARZ POLSKI

KS. KASPRA NIESIECKIEGO S. J.

POWIĘKSZONY DODATKAMI Z POŹNIEJSZYCH AUTORÓW, RĘKOPISMÓW, DOWODÓW URZĘDOWYCH

I WYDANY PRZEZ

JANA NEP. BOBROWICZA.

TOM X.

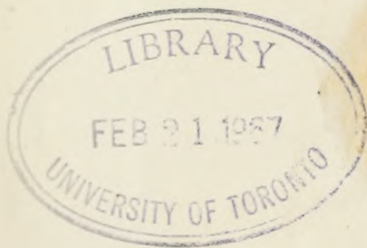

W LIPSKU

NAKŁADEM I DRUKIEM BREITKOPFA I HÆRTELA.

1845.

Za pozwoleniem Cenzury.

Drukiem Hærtela i Breitkopfa w Lipsku.

HERBY
I
FAMILIE SZLACHECKIE.

Z.

Z HERB.

Jakób biskup Wileński, który unią Litwy z Koroną podpisał w r. 1401. jako jest u *Herburta w Stat. fol.* 662. drugi infułat tego miejsca, z zakonu S. Franciszka na tę katedrę wzięty, w r. 1400. z której w pobożności wszelakiej ćwicząc się wszedł do grobu w r. 1407. *Okol. tom.* 3. *fol.* 343. tym się herbem pieczętował. Tymże Maciej biskup Wileński piąty, który tą dyecezyą rządził aż do r. 1453. to jest przez lat dwadzieścia i dwa, wykorzeniając resztę bałwochwalstwa jeszcze od pogaństwa w swojej trzodzie zawijające się, utwierdzając w wierze świeżo do wiary katolickiej nakłonionych, zgoła wszystkim się ojcem stawiając. *Okolski.*

Herb ten jest litera Z. złota w polu lazurowem, uwieńczona koroną. W polszcze używany przed pierwiastkową Unią Litwy z Polską. —

Żaba *herbu Kościesza*, to jest strzała rozdarta, tylko że na hełmie rękę z szablą kładą. Jedenże to dom z Stetkiewi-

czami, ile że od rodzonych braci idą. Borys Żaba rotmistrz kozackiej chorągwi w r. 1578. wydarł Moskwie Dyneburg, za co w zasługach swoich od rzeczypospolitej wziął dobra Obabie w Bracławskiem w r. 1601. *Constit. fol.* 762. Krzysztof cześnik Połocki 1648. Stanisław pisarz grodzki Nowogrodzki 1661. N. podsędek Smoleński, syn jego Benedykt, ten zaś spłodził Stanisława, Franciszka, i Bogusława. *Kojal. in MS.* Konstanty i Mikołaj w Witebskiem województwie 1674. Stanisław wojski Mścisławski w Nowogrodzkiem, Hieronim cześnik Połocki w Połockiem 1674. Hieronim stolnik Mścisławski 1704. podpisał konfederacyą Sendomierską. Hieronim podkomorzy Nowogrodzki, miał za sobą Maryannę Korsakownę. Hieronim Żaba pułkownik chorągwi usarskiej, i podwojewodzi Połocki, ten z Protaszewiczowny zostawił trzech sukcesorów, to jest Jozafata, Jana Kazimierza, i Waleryana Antoniego. Jozafat w młodzieńskim wieku umarł podczas funkcyi poselskiej, w Warszawie, pochowany tamże u missyonarzów. Jan Kazimierz był pułkownikiem chorągwi usarskiej, i regimentarzem w wojsku Litewskiem, bywał po różnych funkcyach deputackich na trybunały w. ks. Litewskie i Polskich na sejmy, teraz zaś jest wojewodą Mińskim, z Ludowiki Dziedoszyckiej chorążanki Lwowskiej, ma synów piąciu, to jest Hieronima starostę Koszańskiego, posła nie dawno na sejm pacificationis. Stanisława i Ignacego Societatis Jezu, Dyonizego *Ord. S. Basilii* i Franciszka. Waleryan Antoni trzeci syn Hieronima, był chorążym chorągwi usarskiej, posłem na sejmy, i deputatem na trybunały, marszałkiem trybunału skarbowego. Mowcą w Litwie sławnym, starostą powiatu Starodubowskiego, kasztelanem Brzeskim Litewskim, a temi czasy kasztelanem Połockim. Ma dwóch synów, Józefa Societatis Jesu, który niedawno umarł, i Jana starostę powiatu Starodubowskiego. Ten razy trzy był posłem na sejm, pułkownikiem powiatu Starodubowskiego, na sejm elekcyjny, był marszałkiem trybunału skarbowego. Tenże pojął w małżeństwo Pakoszownę chorążankę Litewską, z której ma dwóch synów, Ignacego i Józefa, jeszcze niedorosłych. Są Żabowie w województwie Nowogrodzkiem, Połockiem, Witebskiem, Mścisławskiem, w powiatach Oszmiańskim, Lidzkim, Rzeczyckim. Zygmunt August r. 1556. miesiąca Marca 18. dnia, dał przywilej Bohdanowi Semenowiczowi Żabie na chorąztwo Kiernowskie, o czem czytałem list jego.

R. 1778. Tadeusz Żaba kasztelan Połocki. — Ignacy dziekan katedry Smoleńskiej. — Jan sędzia ziemski Bracławski. — Józef łowczy Bracławski. — Mikołaj sędzia ziemski Smoleński. — Franciszek cześnik Witebski. — W r. 1788. Jan chorąży Bracławski. — *Krasicki.*

ZABAWA HERB.

Tak go opisują *Paprocki w Gniazdzie fol.* 84. *o herb. fol.* 442. *Okol. tom.* 3. *fol.* 312. *Bielski fol.* 105. *Klejnoty fol.* 90. że powinno być pół szachownicy, albo raczej tarcza tego herbu połową szachowana po prawej ręce swojej, polami czerwonemi i białemi przeplatając, po lewej zaś ręce gołe pole błękitne, które od szachownicy dzieli linia prosto do góry wyciągniona, na hełmie pięć piór strusich. W tym się tylko ci autorowie różnią, że jedni z nich po prawej stronie tarczy szachownicę kładą, drudzy po lewej. Co się tycze początków tego herbu *Długosz* i *Okolski*, że się w Polszcze urodził twierdzą. *Paprocki* i *Balbinus histor. Miscel. dec.* 1. *lib.* 7. *c.* 3. że z Cyech do Polski przybysz, przydaje ostatni, że się nim kiedyś Hessus syn Sławosza pieczętował, i swoim go potomkom zostawił, od którego poszli hrabiowie Kleinowiczowie i inni w Czechach, *Petrasancta fol.* 204. *de tesser. gentilit.* kładzie ten herb, i powiada że w Szląsku Bubelwidowie nim się zaszczycają. Przecież *Paprocki* tego był zdania, że ten herb nazwiska swego początki wziął w Polszcze; gdy bowiem w pierwszej straży posłany z ludźmi rycerz herbu szachownica Wiślimierz, napadł na utajonego w zasadzkach nieprzyjaciela, póty go na sobie różnemi utarczkami i trzymał i zabawił, póki hetman z wojskiem po zad idący, kawaleryi swojej do boju nie uszykował, którą poraziwszy na głowę nieprzyjaciela, wdzięczny owemu rycerzowi i męztwu jego, krom inszych upominków herb jego od tego, że zabawił na sobie nieprzyjaciela, Zabawą nazwał, działo się to według *Paproc.* pod rok Pański 1000. Syn jego był Wisław, który klasztorowi Świętokrzyzkiemu kilka wiosek do fundacyi przyczynił koło roku 1050. *Długosz Biel. fol.* 105. spłodził Marcina arcybiskupa Gnieznieńskiego, ten kanonikiem tejże katedry będąc, w tak piękne cnót różnych rozjaśniał przykłady, że go po zejściu Piotra

arcybiskupa zgodnemi głosami kapituła Gnieźnieńska na metropolitańską godność wyniosła, na którą wysadzony, wszystkie pasterza dobrego obligi na sobie świątobliwie wypełnił: kościół swój ogniem od nieprzyjaciela zniszczony, najpierwej restaurował i konsekrował, potem obyczaje duchowieństwa swego w klubę praw duchownych po ojcowsku wprawiać począł. Zbigniewowi z nie dobrego łoża spłodzonemu, książęcia Władysława ojca łaskę przejednał. Koło nawrócenia Pomorzanów Poganów na ten czas, siła pracował, ale darmo, i owszem ci wziąwszy wiadomość że Marcin do Spicimira zjechał na poświęcanie kościoła, zebrawszy się, tłumem go naszli; wprawdzieć arcybiskup w kościele uchroniwszy się, uszedł ich impetu, atoli na archidyakona i innych przy nim kapłanów, furyą swoję wywarli, i kościół złupili, na swoję zgubę: kara albowiem Boska, tak ciężka i nagła przypadła, że ci którzykolwiek księży imali, albo poświęconych rzeczy się tykali, i z żonami i z dziećmi, krewnemi i kolligatami, trupem jedni padali, drudzy o ściany, i kamienie się rozbijali, inni w szaleństwo zapadłszy, sami się nad sobą pastwili, pazurami i zębami jeden drugiego szarpiąc, i na śmierć morząc. Wiele ta plaga Boska drugim do zbawienia pomogła: bo naprzód widząc jawnie, za co ich tak Bóg chłostał, i archidyakona i księży wszystek sprzęt kościelny zabrany, nazad odesłali, potem upominki swoje razem z niemi podesławszy, jako tę plagę Boską nie zkąd inąd na siebie zwaloną być sądzili, tylko za modlitwami świątobliwego tego arcybiskupa, tak też uwolnienia od niej, tylko się za jego przyczyną do Boga spodziewali. Było to poselstwo miłe arcybiskupowi pobożnemu, dlatego mając wielką sposobność do tego, bałwochwalców owych tem bardziej zagrzewał do uznania prawdziwego Boga, którego już ręki surowej na sobie byli doznali, co gdy w nich różnemi dowodami wmawia, tyle w nich sprawił, że według świadectwa *Długosza*, *Kadłubka*, *Krantzyusza Helmolda* Pomorczykowie szczerze się do przyjęcia wiary Chrześcijańskiej rzucili, i za instrukcyą Ottona Bamberskiego infułata statecznie ją trzymali. Pierwszy ten arcybiskup, inszych biskupów w Polszcze, żeby konfirmować mógł po ich elekcyi, otrzymał sobie w Rzymie przywilej, co trwało aż do r. 1439. Tak tedy rządząc archikatedrą Gnieźnieńską od r. 1094. czyli jako inni komputują, od r. 1092. odpoczął w wielkiej świątobliwości w Panu w r. 1118. *Damal. in Archiep. Gnesnen. Paproc. o herb. Janicius.*

Wisław z Kościelca biskup Krakowski, dziekanem w tejże katedrze będąc, po śmierci Iwona Odrowąża na tę godność od kapituły wyniesiony w r. 1229. luboć dla kompetytora

drugiego o też infułę, Jędrzeja, herbu Gryf, do zupełnej possessyi nie przyszedł aż we dwie lecie. Więc, że pod te czasy trafunkowym ogniem pogorzał był kościół katedralny na zamku, najpierwej koło reparacyi jego zakrzątnął się, i wkrótce wszystek odnowiwszy, wieże do niego przydał, klasztorowi Szczyrzyckiemu świeżo na ten czas założonemu, fundacyi przyczynił, z dziesięcin od stołu biskupiego oderwanych, za konsensem kapituły, Bukowno wieś dla biskupów Krakowskich kupił, za sześćdziesiąt grzywien srebra, za sześć wołów i jednego konia. Prowentów biskupstwa swego znacznie dobrym dozorem przyczynił. Wolności kościelnej gorliwie bronił, sto grzywien kapitule Krakowskiej darował. W Kościelcu w ojczyznie swojej kościół z ciosowego kamienia na cześć Ś. Wojciecha biskupa i męczennika wymurował i nadał, książęta Polskie między sobą rozróżnione do zgody przywiódł i pokoju. W lasach Radłowskich do biskupstwa należących, braci swojej pozwolił dwie wsi założyć: Zabawę, i Drochczę, o co potem kłótnią mieli biskupi Krakowscy z jego prawnukami. Umarł w r. 1242. lat jedenaście tu prezydując, w katedrze swojej pogrzebiony. *Starowol. in Vitis Episc. Cracov.* gdzie przydaje niżej, że się Falisławowi rycerzowi w ciężkiej chorobie leżącemu po śmierci pokazał, wyzuwając się z biskupiego stroju, i żalącego się, że go do kościoła swego katedralnego przypuścić o to nie chciano, iż za życia swego nic nie robił o kanonizacyą Ś. Stanisława biskupa, dla tego kazał mu pójść do Prandoty sukcessora swego, z tą relacyą, a w tym Falisław zdrowy stanął: gdy jednak zaniedbał tego, co mu rozkazano, wpadł w powtórną niemoc, w której znowu się stawił Wisław strofujący go o niewypełnienie swoich do Prandoty rozkazów, które koniecznie donieść mu przykazywał, jakoż tylko co Falisław potem widzeniu ozdrowiał, wszystko to wypełnił. *Długosz w Życiu Ś. Stanisława.*

Wisław biskup Kujawski, z proboszcza Płockiego i kanonika Kujawskiego, do tej pasterskiej funkcyi wzięty w roku 1284. i konsekrowany od Jakóba Świnki arcybiskupa Gnieznieńskiego, wiele bardzo dóbr do biskupstwa tego przybyło za jego rządów, które wylicza *Damal. in Vit. Episc. Cujav.* jedne z szczodrobliwości różnych Panów, drugie od niego kupione, kościół w Komorsku fundował i należycie uposażył, a dyecezyą swoję i przykładnem życiem i pilnym dozorem rządząc przez lat szesnaście, z życia tego śmiertelnego przeniósł się na nieśmiertelne w r. 1300. w katedrze swojej pogrzebiony. Kwitnęli potem Petrassius z Zabawy w r. 1398. jako się podpisał na liscie Króla Jagiełła. Maciej z Zabawy Zabawski 1527. na przywileju miasta Krakowskiego.

Herbowni.

Dąbrowski, Koczywski, Węchałdowski, Zabawski.
Goliński, Piasecki, Włodek,

Przecież Golińscy z odmianą tego herbu zażywają: bo do szachownicy dwie lilie nie zupełne przypięte noszą takim kształtem, jak w herbie Wyszogota widziałeś, tylko że tam połowa jednej lilji, tu dwie połówki dwóch lilji. I owszem niewiem czy nie od herbu Zabawa, wziął swoje początki herb Wyszogota, a znać przydatek lilji i hełmu Zabawczyk któryś za znaczne dzieło jakieś w rekompensę odebrał.

Zabawski *herbu Szeliga*, w Krakowskiem województwie. Paweł Zabawski, którego córka naprzód żyła z Tomaszem Otwinowskim, potem z Janem Nieznańskim, z synów zaś jego jeden, Stanisław z Katarzyną Bełchacką, drugi z Rulinkowską zostawili potomstwo. Brat ich stryjeczny Piotr, miał za sobą Annę Kochańską córkę Wojciecha, po niej miał Bogusławską, dobra jego dziedziczne w Podgorzu. N. miał za sobą Joannę Zulińską. Krzysztof na Brzozowcu i Słotwinie dziedzic, spłodził syna Stanisława, ale *sterilem*, i córkę Zofią Kazimierza Chronowskiego małżonkę. Teofila była za Jędrzejem Drohojewskim. Podobno są Zabawscy herbu Ślepowron. N. była za Janem Zakrzewskim herbu Bogorya. N. Zabawski zginął w Moskwie 1606. *Petricius*. Helena Zabawska z Sobolewa 1663. *Acta Castren. Cracoviensia*. Mikołaj Zabawski, pojął w stan małżeński Annę Pieniążkownę dziedziczkę na Zarszynie w ziemi Sanockiej, zostawił czterech synów, Jana, Zygmunta, Macieja i Stanisława, i córek dwie, jedna była za Marcinem Byliną, druga za Stanisławem Ligęzą. Jan dziedzic na Zarszynie, był poborcą ziemi Przemysłkiej roku 1588. Zygmunt zostawił córkę, która się dostała Samuelowi Grąckiemu. Maciej miał synów dwóch Jana i Stanisława, córkę miał Annę, która była za Wojciechem Suchodolskim. Stanisław miał za sobą Annę Zbąską podkomorzankę Lubelską. Piotr Zabawski tegoż domu, miał za sobą Sierakowską z Bogusławic, umarł r. 1647. zostawiwszy potomstwo.

Zabicki *herbu Nałęcz*, w Łęczyckiem województwie. Jędrzej Zabicki, komornik Sieradzki, w Krakowskiem, Jan w Lubelskiem 1697.

R. 1778. Franciszek Zabicki skarbnik Radomski. — R. 1788. Marcin komornik ziemski Wretuński. — *Krasicki*.

Zabicki *herbu Prawdzic* w Mazowszu, jednaż ich dzielnica z Radzanowskiemi. Jakób Zabicki podkomorzy Zakroczymski 1589. *Constit. fol.* 526. N. miał za sobą Łosiownę. *Paproc. o herb. fol.* 495. Stanisław pisarz ziemski Zakroczymski, poseł na sejm 1620. zkąd deputatem stanął na

trybunał Radomski, *Constit. fol.* 20. był potem, zda mi się ten sam, podkomorzym Zakroczymskim. N. podkomorzanka Zakroczymska, Mikołaja Boglewskiego sędziego ziemskiego Czerskiego małżonka. Piotr kasztelan Liwski, a przedtem podkomorzy Liwski, poseł na sejm 1626. ztamtąd deputat na trybunał Radomski, *Constit. fol.* 6. wspominają go *Konstytucye jeszcze w r.* 1638. *fol.* 33. komissarzem do granic od Prus, złączył się był dożywotnie z Maryanną Grabionczanką, z której był syn Michał starosta Czerniechowski, był i drugi Mikołaj kasztelanic Liwski i dworzanin Władysława IV. jest w druku jego: *Mortalis occasus in terris*, *immortalis ortus in coelis Ceciliae Reginae Poloniae* 1644. *in* 4. *Varsav.* 2do. *Paneg. Aquilae Polonae etc. in nupt. Vladisl. IV. et Ludovicae Gonzagae in fol. Varsav.* 1646. ten to podobno Mikołaj był potem podkomorzym Gostyńskim, posłem na sejm 1661. r. i ztamtąd deputatem na trybunał fiskalny. *Const. f.* 3. i 1662. córka tegoż Piotra poszła za Wybranowskiego stolnika Warszawskiego. Jan wojski Liwski, Kazimierz dworzanin Władysława IV. i Stanisław 1632. Józef chorąży Zakroczymski, Anzelm wojski Liwski, i Mikołaj 1674. Zygmunt chorążyc Warszawski 1688. Adam chorąży Zakroczymski, poseł na konwokacyą 1696. r. N. podkomorzy Zakroczymski, miał za sobą Ewę Łopacką wdowę po Pudłowskim, z tej był syn Zbigniew chorąży Zakroczymski, poseł na sejm 1724. r. i córki cztery, Zuzanna Nowowiejska, Barbara Strzemboszowa, Kunegunda za Antonim Radzickim sędzią ziemskim Zakroczymskim, Katarzyna Sienicka, Maryanna matka Ewy Rudzińskiej kasztelanowy Czerskiej. Jędrzej porucznik pancernej chorągwi Koniecpolskiego, osiadł pod Ostrogiem 1690. mąż przez lat dwadzieścia w wojsku zasłużony.

Zabielski *herbu Trzaska*, w ziemi Rożańskiej i indziej. Paweł i Jan Zabielscy podpisali elekcyą Władysława IV. Jan z Zabiela Zabielski w Krakowskiem. Jerzy Szczyt koniuszy Bracławski w Połockiem 1674. Stanisław w zakonie naszym życie zakończył w r. 1624. w Krakowie u Ś. Barbary, retoryki lat dwanaście ucząc, penitencyarzem w Rzymie lat pięć będąc, wiele miał okazyi do heroicznych aktów, wstrzemięźliwością i umartwieniem ciała swego znakomity, wydał do druku, *Opusculum de pluralitate beneficiorum.* Wojciech i Kajetan w tymże zakonie temi czasy.

Adam Zabielski r. 1788. horodniczy Wilkomierski. — Franciszek skarbnik. — *Krasicki.*

Zabiełło *herbu Topor*, w księztwie Litewskiem. Maciej Zabiełło w Żmudzi 1621. Szymon w powiecie Kowieńskim. Salomon podstoli Smoleński w powiecie Wilkomierskim

1674. Samuel Zabiełło towarzysz pancernej chorągwi w Litewskiem wojsku 1688. do Jurowickiego obrazu Matki Boskiej dał lichtarze srebrne. Antoni podczaszy i poseł Kowieński na konwokacyą 1733.

N. Zabiełło łowczy Litewski. R. 1778. Szymon marszałek Kowieński. — Ignacy chorąży Kowieński. — Stefan strażnik Kowieński. — *Krasicki.*

Żabieński *herbu Dołęga*, w Kujawskiej dyecezyi. Piotr Zabiński, syn jego Tomasz na Wołyniu 1609. Tomasz w zakonie naszym umarł w Chojnicach 1729. dwa razy służył zapowietrzonym, w Bieczu, i w Krakowie z wielką miłością, i sam się też na tej usłudze zaraził, ale dymienicę dyscypliną rozciął, i tak śmierci uszedł.

Żabiński *herbu Łodzia*, w Wielkiej-Polszcze i w księztwie Litewskiem. Wojciech Żabiński dziekan i officyał Wileński, kanonik Poznański 1643. *Nakiel. in Miechov. f.* 965. a przedtem kantor Wileński, imieniem swego biskupa i kapituły, był na synodzie prowincyalnym Warszawskim 1634. *Acta Synodi.* Kazimierz syn Macieja 1643. w Wilnie. Stanisław kanonik Poznański, umarł w Nissie na Szląsku w r. 1655. *Stanis. Janin.* który o nim pisze, że nim go do grobu włożono, ożył, jakby się ze snu porwawszy, i jawnie przed wszystkiemi zeznał; że za przyczyną Bogarodzicy Panny zbawienie otrzymał.

Zabierzowski *herbu Ostoja*, z Zabierzowic w Pilznieńskim powiecie, wspominają ich księgi grodzkie Ostrzeszowskie 1565. Wojciech Zabierzowski przedtem pisarz skarbu koronnego, potem komornik ziemski Pilznieński umarł 1647. co wypisał *Starowol. in Monum.* z jego nagrobku w Pilznie. Patrz niżej Zaborowski herbu Ostoja. Żona jego Teofila z Tymbarga z której się zostało potomstwo. Jan 1697.

Żabka *herbu Lubicz*, ale z tą odmianą, że na podkowie nie masz krzyża, ale miasto niego gwiazda o sześciu promieniach, takież drugie dwie gwiazdy, jedna z jednego, druga z drugiego boku podkowy, przy końcach jej we środku jej krzyż kawalerski, a na nodze jej lewej, strzała końcem do góry wyrychtowana. Są ci Żabkowie w Słonimskim powiecie. Jerzy Michał Żabka skarbnik Bracławski 1691. Antoni 1680. Stanisław deputat z Słonimskiego do konfederacyi Sendomierskiej 1704.

Zabłocki *herbu Białynia*, w Podolskiem województwie. Adam Zabłocki w r. 1688. Jan w województwie Poznańskiem, Józef w Łęczyckiem, Piotr w ziemi Ciechanowskiej 1697.

Andrzej Zabłocki r. 1778. pisarz grodzki Oszmiański. — Józef regent grodzki. — *Krasicki.*

Zabłocki *herbu Łada*, w ziemi Zakroczymskiej. N. Zabłocki miał za sobą Helenę Jaskłowską, z której córka jedynaczka, poszła za Mikołaja Jaskłowskiego. Maciej dziedzic na Łopuszny 1620. Stanisław pojął Helenę Bieleńską. N. miał Gronowską, Eleonora Jana Gumowskiego, N. Daniela Chmieleckiego małżonki. N. Antoniego Miaskowskiego. Teofil w zakonie naszym rektor kollegji Pułtuskiego 1713.

R. 1778. Kazimierz Zabłocki podstarości Wałecki. — Wawrzeniec pisarz ziemski Gostyński. — Antoni skarbnik Gąbiński. — *Krasicki.*

Zabłocki *herbu Sulima* patrz **Sawicz.**

Zaboklicki *herbu Roch*, w Warszawskiej ziemi i indziej, z tą jednak odmianą że są trzy rzeki jak gradusy ułożone, od dołu większe, ku górze co raz mniejsze, na trzecim lilia wyrosła. Piotr Zaboklicki podstarości Sochaczewski z sejmu 1620. r. poborca, a Wawrzeniec skarbnik Sochaczewski w r. 1633. Piszą się jedni z nich z Obor, drudzy Kolumna Zaboklicki. Zbożny komornik graniczny Lelowski, Konstantyn komornik graniczny ziemski Sochaczewski, Jan i Franciszek 1674. N. Zaboklicki, dla zasług wojennych wziął prawo dożywotnie na dobrach Olszaniku i Czerchawie od rzeczypospolitej, które potem prawo do jego potomków rozciągnęła, na piętnaście lat od jego śmierci *Konstytucya* 1662. *fol.* 29. Hieronim chorąży Bracławski, deputat na trybunał koronny 1667. Tobiasz kanonik Krakowski 1690. placu swego ustąpił w Zamościu na konwent OO. Reformatów. N. towarzysz pod usarską chorągwią kanclerza koronnego w r. 1638. pod Starzcem ranny. *Okol. Diarium.* Stanisław łowczy Podolski koło r. 1680. zmarły, Remigian chorąży Bydgowski 1664. *Manif. Lubom. fol.* 52. Nikodem naprzód chorąży Bracławski, z sejmu 1690. komissarz do dystrybuty hiberny, *Constit. fol.* 4. i deputat do boku królewskiego dla obrad pod czas wojny Tureckiej, *fol.* 8. dalej kasztelan Kamieniecki w r. 1703. z sejmu komissarz do hiberny, *Constit. fol.* 17. na koniec wojewoda Podolski, na którem krześle umarł w r. 1706. *Konstytucya* 1690. *f.* 11. zasługi jego w różnych expedycyach świadczone wojennych, przez lat czterdzieści, na dobrach królewskich Tarnogora nazwanych nagradzając, pewną mu summę zapisała: córka jego Katarzyna, naprzód żyła z Dembińskim łowczym Krakowskim, po nim z Stanisławem Morsztynem chorążym Sendomierskim, z którym miała syna Jana starostę Sieradzkiego, po nim z Ossolińskim kasztelanem Zawichostskim, ale z pierwszym i trzecim żyła bezpotomnie, zeszła z tego świata w r. 1735. w Krakowie u Ś. Piotra pogrzebiona. Matka jej była Skotnicka herbu Bogorya, babka z ojca Silnicka herbu

Jelita, z matki Tymińska herbu Nałęcz, druga córka była za Jerzym Wyżyckim chorążym Kijowskim. N. była za Grzegorzem Brodowskim herbu Łada. N. za Janem Gazubą. Stanisław brat rodzony wojewody, miał za sobą Helenę Mokrską. N. Konstancyą Niezabitowską.

Wojciech z *Zaboklik* Zaboklicki podstoli Owrucki, i Nikodem podpisał elekcyą Stanisława Augusta Króla z województwem Sendomierskiem. Jan *Kolumna* Zaboklicki szambelan J. K. Mci kawaler Maltański 1792. r. Jana Ludwika wspomina *Kuropatnicki* w extrakcie *apud tabulas regni Galliciae et Lodomeriae* dnia 22. Października 1782. r. — *Heraldyka Wielądka.*

Zabokrzycki *herbu Sulima*, w Łęczyckiem województwie. N. Zabokrzycka Macieja Kucharskiego małżonka.

Zabokrzycki *herbu Ułanicki*, w Bracławskiem województwie. *Metryka Wołyńska w r.* 1528. Jacka i Iwaszka Zabokrzyckich wspomina, jako ziemianów swoich. Alexander Zabokrzycki cześnik Bracławski 1662. poseł na sejm, ztamtąd zapisany deputatem na trybunał fiskalny, i 1663. *fol.* 27. był sędzią generalnego kapturu z Małej-Polski 1674. Mikołaj podsędek Bracławski w tymże roku. Hrehory Benedykt łowczy Bracławski, sędzia grodzki Winnicki 1704. a przed tem łowczy Bracławski 1696. Dymitr podczaszy Wilkomierski 1690. Dyonizy Dymitr na Zabokrzykach Zabokrzycki Łucki i Ostrogski episcop metropolji Kijowskiej i Halickiej exarcha, Owrucki archimandryta, przy konsekracyi swojej 1702. z dyecezyą swoją przystąpił do Unji, i siedząc na tej katedrze lat siedm, w r. 1709. wzięty jest do Moskwy z nienawiści o to, że z kościołem Rzymskim trzymał, kędy długie wygnanie mężnie w wielkim niedostatku wycierpiawszy, w r. 1714. przeniósł się do ojczyzny wiecznej. Alexandra cześnikowna Bracławska, była za Alexandrem Muryssonem kapitanem w wojsku koronnem. Dymitr, miał za sobą Maryannę Niemierzycownę starościankę Owrucką, wdowę po Pawle Erazmie Hulewiczu, z tej syn Benedykt łowczy Bracławski *sterilis*, i córka Alexandra Alexandrowi Stempkowskiemu kasztelanicowi Bracławskiemu dożywotnie zręczona.

Maciej Zabokrzycki r. 1778. wojski Brzeziński. — W r. 1788. Hilary cześnik Brzeziński. — *Krasicki.*

Zaborowski *herbu Grzymała*, w Inowrocławskiem województwie. Wojciech Zaborowski miał za sobą Mikołajewską, z tej było trzech synów. 1. Stefan, którego z Zuzanny Jeżówny zostały się dwie córki, Dorota Teresa Klonowska *sterilis*, i Zofia Pawła Tomaszewskiego małżonka, i syn Wojciech stolnik Inowrocławski, który z Agnieszki Raciborskiej, spłodził Annę, Władysława Boskiego podczaszego Rawskiego, Agnieszkę Konstantego Niwickiego cześnika Starodubowskie-

go, Zofią Mikołaja Staniszewskiego, małżonki, i Franciszkę zakonnicę ś. Brygitty w Warszawie, Zuzannę Pannę, i synów, Michała *Ordinis Camaldulensium*, Jana i Antoniego cywuna Berzniańskiego, strażnika Żmudzkiego, którego z Rozalji Wojniałowny koniuszanki Żmudzkiej dwie córki, Salomea umarła 1717. i Katarzyna *). 2. Jan, którego z Kłopockiej córka Maryanna Przezdziecka, i syn Józef miecznik Gostyński, deputat na trybunał koronny 1728. żona jego Mokronowska cześnikowna Gostyńska. 3. Piotr Stanisław, którego z Skrzetuskiej dwie córki, Jadwiga Zygmunta Paprockiego, i Maryanna Krzysztofa Dunina kasztelana Lubaczowskiego, małżonki. Jednejże są dzielnicy z Dobieckiemi; bo się z Zaborowa piszą.

R. 1778. Konstanty Zaborowski miecznik Czerski. — Ignacy viceregent. — W r. 1788. Anton cześnik Zakroczymski. — Ludwik w r. 1778. wojski Zakroczymski. — Józef podsędek Gostyński. — Walenty podwojewodzi Gostyński. — *Krasicki.*

Zaborowski *herbu Ostoja*, w Sieradzkiem województwie. Stanisław Zaborowski dziekan kollegiaty Uniejowskiej, w niej ołtarz wystawił Najśw. Matce, przy nim Rożaniec fundował, w apparat ozdobił i ubogacił, w r. 1522. proboszczem był Sendomierskim, Jan, *Papr. o herb.* Jakób kustosz i officyał Uniejowski w r. 1652. Patrz **Zabierzowski.**

Zaborowski *herbu Prus 2do*, w Płockiem województwie, w Zawkrzeńskim powiecie. Z tych Jan Zaborowski podsędek Zawkrzeński, sędzia grodzki Płocki, (Jan, Jakób, Wacław, i Wojciech 1674.) z sejmu 1631. naznaczony do rewizyi ksiąg ziemskich Płockich. *Constit. fol.* 29.

Zaborowski *herbu Rawicz*, w Sendomierskiem województwie. N. Zaborowski opat Wąchocki, Jan regent kancellaryi koronnej, a potem biskup Chełmski, atoli nim mu expedycya z Rzymu przyszła, świat i wszystkie jego godności pożegnał w r. 1577. zakonu był kaznodziejskiego, u których też w Krakowie pochowany, siostra ich była za Młodziejowskim, matka Jacka podskarbiego nadwornego koronnego. Benedykt w Inflanciech i Multanach dzielny żołnierz, miał za sobą Zofią Bądkowską, i z niej synów Krzysztofa i Stanisława, N. komornik Chęciński, żona jego Elżbieta Bystrzejowska. Jan pojął Głogowską, z niej miał dwóch synów Seweryna i Marcina, w Zaborowie mieszkali w Gostyńskiej ziemi. Augustyn kanonik Chełmski, proboszcz Uchański, deputat na trybunał koronny 1738.

---

*) Ta to zapewne Katarzyna była za Kazimierzem Szlubowskim cześnikiem Czerniechowskim. — *P. W.*

Zaborowski *herbu Rogala*, w Mazowieckiem województwie, tych opuścił *Okolski.* Jakób z Zaborowa stolnik Warszawski 1482. *Stat. Masow. fol.* 133. Scibor z Zaborowa chorąży Zakroczymski 1452. *Stat. Masow. f.* 94. z zjazdu Czerwieńskiego naznaczony do rozsądzenia pewnych spraw. Stanisław Warszawski, Mikołaj Zakroczymski stolnikowie 1495. *Stat. Masov. fol.* 110. Stanisław poborca w ziemi Zakroczymskiej 1577. *Constit. f.* 321. Jan podsędek ziemi Wyszogrodzkiej 1588. *Constit. fol.* 504. N. cześnik Zakroczymski, miał za sobą Katarzynę Kłodnicką koło r. 1550. Wojciech komornik Zakroczymski, Jan komornik ziemi Warszawskiej 1674. Jadwiga Zygmunta Paprockiego małżonka.

Zaborowski *herbu Strzemię*, w ziemi Dobrzyńskiej. N. Zaborowska była za Sebastyanem Wojenkowskim.

Zabrzeski. Zabrzeskiego Karola nie dawno nobilitowanego wspomina *Konstytucya* 1685. *fol.* 10. N. Zabrzewski podczaszy Dobrzyński, marszałek sejmiku Dobrzyńskiego w r. 1701.

Zabrzeziński *herbu Leliwa*, w księztwie Litewskiem. Wojciech Moniwid wojewoda Wileński (według *Kojałow. in MS.)* wspomina go fundacya biskupstwa Żmudzkiego w r. 1422. zostawił synów, Juchna albo Jana i Olechna albo Alexandra Moniwidów; córka zaś jego Anna była za Mikołajem Radziwiłem wojewodą Wileńskim. *Geneal. Radziwil.* Juchno Moniwidowicz był wojewodą Trockim 1460. mocno się sprzeciwił Gastoldowi, aby nie był na wielkie księztwo podniesiony Siemion książe Olelkowicz. Syn tego Juchna Jerzy od dóbr Zabrzezia Zabrzeziński, pierwszy nazwany, zostawił synów Jana i Alexandra. Z tych Jan namiestnik Połocki, kasztelan Trocki 1492. jam go opuścił w pierwszym tomie między Panami Trockiemi, posłował do Iwana kniazia Moskiewskiego od Alexandra książęcia Litewskiego, upominając się Wiazmy, i inszych zabranych w Siewierzu zamków, i r. 1495. z innemi po Helenę Moskiewską w małżeństwo temuż Alexandrowi, *Stryjkow. fol.* 670. trzeci raz w r. 1499. już wojewoda Trocki i marszałek wielki Litewski, jako się podpisał u *Łask. w Stat. fol.* 130. posłował także imieniem Panów Litewskich na elekcyą Alexandra Króla, *Cromer. lib.* 30. *Biel. fol.* 493. którego na tron Polski promowował, atoli gdy Ilinicza sprawy broni, nienawiści u tego Króla, nie uszedł, tak, że o jego życiu już było skonkludowano, gdyby był Łaski kanclerz koronny nie odwrócił tak ciężkiego na niego zamachu, wyzuł go jednak Alexander z województwa Trockiego, *Biels.* luboć mu go znowu przywrócił, ale we trzy lata, to jest 1508. życie mu wydarł Gliński, ten widząc że żadnemi intercessyami, ani

supplikami nie mógł ukoić gniewu zawziętego na siebie Zygmunta I. Króla, mocno sobie wyperswadował, że ta fala na niego, nie zkąd inąd urosła, tylko z Zabrzezińskiego podnięty, przetoż do Grodna w siedmdziesiąt koni przypadłszy pod pokrywką ciemnej nocy, okrutnie go zamordował. *Starowol. in Bellat. fol.* 138. Brat jego Alexander w r. 1494. był kasztelanem Wileńskim, i posłem do Moskwy po Helenę, jam go opuścił między kasztelanami Wileńskiemi w pierwszym tomie. Stanisław drugi brat jego, marszałek nadworny Litewski, jako wspominają dzieje 1501. Miał za sobą Jan wojewoda Trocki Annę Mikołaja Nasuta, Wysieński nazwanego córkę, z którą wziął był wielkie dobra w Podlaszu, jako się mówiło pod Wyszyńskiemi, miał syna Jana wojewodę Nowogrodzkiego w r. 1511. i 1514. gdzie się podpisał Jan Janowicz, nie Juryewicz jako chcą niektórzy na liscie Zygmunta I. *w Książce Prawa Ruskiej Religji fol.* 25. *Paprocki* przydaje, że zostawił po sobie córkę jedynaczkę, która wydana za książęcia Stefana Zbarazkiego wojewodę Trockiego, wszystkę fortunę jego w dom książąt Zbarazkich wniosła, *ale to opuścił w poźniejszej Księdze, której tytuł: Ogród.* Drugi syn tegoż Jana był Jerzy Zabrzeziński, który spłodził Mikołaja, ale i ten córkę tylko zostawił Annę Kiszczyną, i tak na nich ten dom ustał. *Walicki o Obrazie Kodeńskim* pisze, że wojewodzanka Nowogrodzka Anna Zabrzezińska, była za Fryderykiem Janem Sapiehą wojewodą Podlaskim. *Geneal. zaś Radziwiłów* twierdzi, że Zabrzeziński marszałek Litewski (podobno Stanisław) miał za sobą córkę Mikołaja III. Radziwiła wojewody Wileńskiego i kanclerza Litewskiego.

Zabuski. Siemion Zabuski w r. 1648. na sejmie nobilitowany, o czem patrz *Konstytucyi.*

Zacharzewski *herbu Doliwa,* w Kaliskiem województwie, są i w Brzeskiem Litewskiem. Maciej Zacharzewski fortunny rotmistrz pod Orszą. *Paprocki.*

Zacwilichowski, w Bracławskiem województwie. Z tych Mikołaj Zacwilichowski wojski Winnicki rotmistrz pieszy pod Żółtemi Wodami w klęsce naszych mężnie stawał, *Kochow. climac.* 1. *lib.* 1. żył jeszcze 1658. miał za sobą Jeziorkowską, wdowę po Konradzkim, niewiem czy nie jego córka żyła z Stanisławem Wyżyckim. Wawrzeniec w ziemi Gostyńskiej 1632.

Temu Mikołajowi Zacwilichowskiemu dla wielkich zasług jego, wiecznem prawem nadana wieś królewska *Januszowice* w powiecie Opoczyńskim. — *Konstit. sejmu r.* 1652. *Vol. IV. fol.* 369. —

Zaczkowski *herbu Rawicz,* w Łęczyckiem województwie. Stanisław Zaczkowski w ziemi Warszawskiej 1697.

Zadambrowski *herbu Lis*, w Sieradzkiem województwie. Piotr Zadambrowski kasztelan Konarski za czasów Paprockiego.

Zadarnowski *herbu Sulima*, w Brześciańskiem województwie, kwitnął niegdy za Zygmunta pierwszego Fedor Kot Zadarnowski na Zadarnowie i Kotowce dziedzic. Ten miał przydomek Ratold. Po nim dwaj bracia rodzeni Teodor i Jan wynieśli się z Zadarnowa na przy Kupie do Bogusławic. Z tych Teodora na batalji Wierzchowickiej z Moskwą zabito, zostawił jednak z Kaczanowskiej córek pięć. Jedna wydana za Jerzego Buchowieckiego, druga za Jędrzeja Śnieżka Błockiego. Trzecia za Daniela Jahołkowskiego, czwarta za Stanisława Laskowskiego, piąta za Józefa Laskowskiego; i syna Stefana, który pojąwszy Katarzynę Laskowską córkę Jędrzeja, spłodził z nią córkę Alexandrę, która potem zaślubiona Janowi Ancucie skarbnikowi ziemi Bielskiej. Był to rodzony synowiec Macieja Ancuty biskupa Wileńskiego, a brat rodzony Jerzego Ancuty suffragana Wileńskiego. I synów czterech. Pierwszy Daniel miał za sobą Teofilę Wierzbicką komornikownę i regentownę ziemską Brzeską. Była to pierwsza żona jego, która mu powiła syna Antoniego i córek trzy. *Secundo voto* pojął Teodorę Okołowiczownę skarbnikownę Orszańską, z tej potomstwa nie było. *Tertio voto* Maryannę Buchowiecką skarbnikownę Brzeską, z tą miał syna i córkę. Drugi syn Stefana Wojciech, dwa razy śluby małżeńskie ponawiał, pierwszy raz z Dorotą Butkiewiczowną z powiatu Wołkowiskiego, drugi raz z Pomarnacką wdową z powiatu Oszmiańskiego, z obiema jednak żył bezdzietny. Był to człowiek rycerski, służył pod królewską chorągwią po usarsku. Konstantyn trzeci syn Stefana, temu Barbara Brzozowska miecznikowna Kijowska powiła trzech synów, Antoniego, Franciszka, i Wawrzeńca Societatis Jesu. Po Brzozowskiej pojął Barbarę Niepokojczycką skarbnikownę Brześciańską, z tej sukcessorowie, Ignacy w zakonie *Redemptionis Captivorum*, Józef, Teresa i Gertruda. Czwarty syn Piotr, przysiągł dożywotnie Łabęckiej z ziemi Łukowskiej, z której zostało się potomstwo: Jędrzej, Katarzyna, Maryanna, i Apollonia.

ZADORA HERB.

Głowa lwia szara, kosmata w polu błękitnem, z której paszczeki otwartej, pięć płomieni ognistych wypada na prawą rękę, nad hełmem takaż głowa. *Długosz Biel. fol.* 120. *Paproc. Gniazdo cnoty fol.* 1000. *O herb. fol.* 503. *Okol. t.* 3. *fol.* 315. Zowie się ten klejnot rycerski Płomieńczykiem od

ZADORA HERB.

płomienia pomienionego, zowie się i Zadora, od imienia kawalera, który go tu pierwszy przyniósł, i potomności swojej zostawił. Jako zaś nabyty ten herb, genealogistowie nie wspominają, na to się tylko zgadzają, że do Królestwa Polskiego wniesiony z Francyi. Czas tych przenosin naznacza *Paprocki*, koło r. 1100. za Bolesława Krzywousta, *Okolski* acz rozumie, że za tego Krzywousta to się działo, jednak rok 1000. kładzie, na to się nie reflektując, że Krzywousty dopiero w r. 1102. w Polszcze zaczął panować, a wieku 1000. królował Bolesław nie Krzywousty, ale Chrobry. Niżej się jednak tenże autor poprawuje, mieniąc, że jeszcze przed Krzywoustem ten herb do ojczyzny naszej zawitał, ale kiedy, i jako nabyty, milczą wszyscy. Stanisław z Brzezia Wojeński kanonik Krakowski archidyakon Pilecki, a potem biskup Kamieniecki w książce od siebie napisanej (ale zda mi się, że do druku nie weszła) której dał tytuł *Flamma rediviva*, Antonina Vera Cesarza Rzymskiego, okazyą tego herbu być twierdzi, który lwią głowę najeżoną sobie za symbolum obrał, i na monecie wybijać kazał, atoli krom inszych reflexyi, kto nie widzi, daleko różny Płomieńczyka konterfekt, od stępla Antoninowego. *Duryew. in MS.* domyśla się, że ten Zadorczyk z Germanji, w te się kraje nasze przeniósł, kiedy Karol wielki, Germanie Sarmatów starodawne siedliska posiadał, i nowymi z Nemetów, których my Polacy, jako i wszystkie Słowiańskie narody Niemcami zowiemy, narodu starego Francuzkiego koloniami zagęszczał, przeniósł się mówię do nowych Panów, i języka w te prowincye, do których Karola Wielkiego potęga nie zachodziła, acz bliższe Renowi kraje Słowackie i sąsiady stare Saxony podbijała. Nabyty zaś w owe czasy, kiedy począwszy od Juliusza Cesarza wojny długie, starzy Germani z Rzymianami infestującemi się, za wolność i ojczyznę swą wiedli przez wiek nie jeden: bo znać

przodek tej familji kawalera wojskowego i officyalistę znacznego, który na szyszaku lwią głowę, płomienistą nosił, albo żywcem pojmał, albo z konia zwaliwszy zabił. Dawniejszych albowiem czasów kawalerowie, w okropne dla postrachu przybierać się byli zwykli postury. Wyraźnie *Florus lib. 4. c. 11. Ore ferarum et rictu horrificant galeas. Silius Italicus apud Petrasan. cap. 72. de tesser. gentilit.* o Chonidyuszu rotmistrzu Rzymskim pisze, że w potrzebie z Mizami (Słowackim zdawna narodem) na szyszaku miał jakieś naczynie, z którego za trzęsieniem głowy, co raz to nowy wybuchał płomień. *Qui pediculum gerens super cassidem, exsuscitatam motu corporis flammam, velut ardenti capite fundebat.* Znajdziesz i u *Lipsiusza de Milit. Roman. lib. 3. dial. 5.* różne szyszaków formy, z starożytnych munimentów wzięte, widzieć tam miasto piór w hełmie, albo węża, albo smoka nasrożonego, jakoby chciał w oczy adwersarzowi skoczyć. Gdzie indziej *lib. 4. dial. 9. de milit. Rom. fol.* 391. inny obraz pokazuje na głowach rycerstwa Rzymskiego, miasto przyłbicy, na kształt lwi paszczeki wyrobione. Czytaj o tym i naszego *Sylwestra Petrasan. de tesser. gentil. cap. 72.* gdzie pokazuje, że nie tylko mniejsi kawalerowie, ale i Cesarze lwie głowy na szyszak przybijali, mianowicie Adryan Cesarz. *Adriani Principis caput, etiam nunc apparet in numismatis, velatum ore horrifici Leonis.* Ztąd dochodzi ten autor, że znać i ten kawaler Zadora, straszydłem tem najmniej nie ulękniony, luboć według *Tacita de moribus Germanorum, Primi in omnibus praeliis oculi vincuntur*, znaczniejszego z Rzymskich wojskowych, w taki szyszak, na którym lwia paszczeka misternie wyrobiona płomienie rzucała, uzbrojonego w potrzebie szczęśliwej pokonał, a podobno i szyszak taki z zabitego nieprzyjaciela zdarłszy monarsze swemu ofiarował, za co na wieczną męztwa swego pamięć, takiegoż kształtu herbem darowany. W czem wielkie podobieństwo przyznaję, że z tej okazyi, mógł być ten herb nadany, przecież nie odstępując zgodnej wszystkich autorów powieści, rozumiem, że nie w Germanji, ale we Francyi swój pierwszy wziął początek, tak dalece, że go *Bielski* własnym Francuzkim herbem zowie, a *MS. Ks. Rutki* przydaje, że i podziśdzień wiele domów przednich, w tamtych się krajach znajduje, które się tym klejnotem zaszczycają. Najwięcej zaś mnie w tym zdaniu utwierdza przywilej Karola IV. Cesarza dany w r. 1355. w którym wyraźnie ten monarcha przyznawa, że ten herb z Francyi w te tu kraje wniesiony. Jest ten przywilej w domu Lanckorońskich, i ja niżej przytoczę go na dowód, jak Zadorczyków dom przezacny, nie tylko w tej ojczyznie, ale i postronnym monarchom zasłużony. *Okol. tom.* 3.

fol. 357. pisze: że widział w kościele OO. Franciszkanów Krakowskim, w herbie lampę żelazną, z której trzy ognie płomieniem wybuchały.

Herbowni.

Bąk,	*Kierło,*	*Rusocki,*
Bartoszewski,	*Krzętowski,*	*Stryszka,*
Brochowski,	*Lanckoroński,*	*Włodzisławski,*
Chrząstowski,	*Narbut,*	*Wojeński,*
Ciesielski,	*Niwicki,*	*Wrzeszcz,*
Ciszewski,	*Paszkowski,*	*Zadorski,*
Dowgiało,	*Przecławski,*	*Zawisza,*
Hauntal,	*Rosperski,*	*Życieński.*

Duńczewski, *Kuropatnicki*, *Małachowski* i inni utrzymują że *Rusakowscy* i *Siekierzyńscy* również do tego herbu należą. —

Przecież Kierłowie nie jednej, ale trzech głów Lwich zażywają, z płomieniami każda trzema ognistemi, dwie powinny być na górze, jedna pod niemi we środku, w hełmie zaś dwie trąby myśliwe z prążkami i związaniem srebrnem na krzyż końcami złożone. Herb Zadora na siebie i na sukcessorów swoich przyjął na sejmie Hrodelskim Jawno wojewoda Trocki. *Biel. fol.* 313.

Zadorski *herbu Jastrzębiec*, w księztwie Litewskiem. Maciej Zadorski marszałek Orszański. *Kojałow. in MS.* Są i w Lubelskiem województwie.

Zadorski *herbu Wieniawa.* O nich tak piszą nasi autorowie, że ci są właśni Płomieńczykowie, dziedzice niegdy na Zadorze, ale się potem do herbu Wieniawa rzucili. Jerzy Zadorski kanonik Poznański, *Vir doctrina, et in pauperes liberalitate, integritateque praestans*, jako o nim opowiada nadgrobek jego w Tumie Poznańskim, zmarłemu w r. 1604. wystawiony. Stanisław legacyami do postronnych monarchów wsławiony, do margrabi Brandeburskiego, do stanów Węgierskich, do książąt Szląskich, do książęcia Siedmiogrodzkiego, był potem cześnikiem koronnym, ochmistrzem Królowy Anny, Wiskim, Bielskim, Mosińskim, Gostyńskim starostą, z światem się rozstał w r. 1649. w Warszawie u OO. Augustyanów z nadgrobkiem pochowany. Jan dworzanin u Jędrzeja Opalińskiego biskupa Poznańskiego 1622. r. N. miał za sobą Barbarę Arcemberską córkę Pawła. N. pomagał Iwoni przeciwko Turkom, ale wzięty był w niewolą, z której wykupiony.

Zaduski *herbu Janina*, w Sendomierskiem województwie. N. Zaduska była za Janem Borowskim herbu Jastrzębiec. N. za Hieronimem Mietelskim. Jan, żona jego Wielopolska.

Zadzik *herbu Korab*, w Rawskiem województwie. Piotr z Wielkiego Poradowa Zadzik Rawskiego województwa ziemianin, do Sieradzkiego się przeniosłszy, tam 1471. osiadł, a z Drużbińskiej spłodził syna Wojciecha, w języku Arabskim biegłego, ale nie mniej i w ręku silnego na nieprzyjacioł ojczyzny, ztąd Zygmunt August wielce go kochał, i do Tatar w legacyi wysyłał. Puckowna dwóch mu synów powiła, Stefana wojskiego Sieradzkiego bezpotomnego, i Jana, ten z Jadwigi Borsowny w Prusiech, sześć córek spłodził, tyleż synów; z tych trzy córki młodo pomarły, czwarta Anna żyła z Wojciechem Sarnowskim chorążym Łęczyckim, piąta Katarzyna, a potem Teresa, rządziła klasztor ś. Agnieszki w Krakowie pod regułą ś. Franciszka. Szósta Ewa Janowi Łowickiemu kasztelanowi Inowrocławskiemu zaślubiona: z synów zaś Maciej wojując na Moskwę, w samej stolicy w okazyi mężnie stawając, poległ. Drugi Remigian, i ten Marsowe życie prowadził, ale młodo w Kamieńcu życie skończył. Hieronim trzeci, ten jeszcze w szkołach od śmierci zabrany. Stanisław czwarty, w Moskiewskiej expedycyi zasłużony, we Lwowie przeniósł się na wieczność po nadgrodę. Piąty, Jan chorąży Sieradzki, pojął Teofilę Kretkowską wojewodzankę Brzeską Kujawską, zszedł w kwitnącej porze bezpotomny. Szósty Jakób po odprawionych w ojczyznie i w cudzych krajach naukach, gdzie w historyi, geografji, prawie duchownem i świeckiem wielkiej umiejętności nabył, na dworze Zygmunta III. Króla z lekka rosł do najwyższych prelatur: z proboszcza Krakowskiego, proboszcza ś. Michała na zamku Krakowskim, dziekana Poznańskiego, kustosza Warszawskiego, sekretarza wielkiego koronnego, biskupem Chełmińskim wyniesiony, a dla osobliwszych jego zasług w tej ojczyznie, które potomności dla naśladowania wysławia, *Konstytucya* 1633. *fol.* 19. pozwoliła mu rzeczpospolita przy tejże infule trzymać probostwo Miechowskie, dał mu potem pieczęć mniejszą Zygmunt III. wkrótce większą: a Władysław IV. Król Polski do infuły Krakowskiej posunął. Wszędzie się z Pańskiem i szczodrem na Boga popisał sercem, kościół ś. Michała na zamku restaurował. *Starowol. in Monum.* Na kanonizacyą i kaplicę B. Jana Kantego trzydzieści tysięcy odłożył. *Cyne. Orat. Veneranda senectus.* Kaplica ś. Jana Chrzciciela przy Bazylice Krakowskiej, z jego ostatniej woli marmurem przyodziana czarnym, *Pruszcz in descript. Cracov.* kędy też po śmierci w r. 1642. ciało jego złożone. Organy nowe w Miechowie jego sumptem stanęły. *Nakiel. in Miechow. fol.* 934. Kościół w bogaty apparat przystrojony, penitencyarz przy katedrze Krakowskiej od niego postanowiony, i pewnemi dochodami opatrzony. Na

szpital w Rzymie przy kościele ś. Stanisława biskupa, dwa tysiące czerwonych złotych wysypał: kościół w Drużbinie ojczyznie swojej wymurował z fundamentu, i kapłanów osadził. I kapitule Chełmińskiej jednego kanonika doktora przyczynił: kapłanom żeby co dzień mszą świętą miewali w tej tam katedrze, wioskę darował. Gorliwość swoją o wiarę, jawnie światu Polskiemu pokazał, kiedy czego żaden z antecessorów jego nie śmiał uczynić, szkoły Arryańskie w Rakowie zburzywszy, kościół tamże katolicki wyniósł, i duchowieństwo przy nim szczodrze opatrzył. Z swojej własnej dziedzicznej substancyi sto tysięcy poświęcił na sustentacyą i supplement dyssydenckich predykantów, którzyby się od błędów heretyckich nawróciwszy, z kościołem katolickim pojednali, co wspominają o nim *Konstytucye Synodu Prowincyalnego Warszawskiego w r.* 1643. *fol.* 10. z tą jego pochwałą, *Vir propagandi honoris Divini studiosissimus.* Wileńskich kalwinistów, żeby z miasta rugowano, dekret królewski wyjednał. W Toruniu zaś siła na przymnożenie tam wiary i chwały Boskiej ugruntował. Litości był nieporównanej na ubogich nędzarzów, z tej co tydzień pewne jałmużny do klasztorów Mendicantium posyłał, codzień zaś skrycie przez domowego swego kapłana na żebrzących sypał rzęsisto pieniądze, szpitalom w Bodzęcinie, Radłowie, Kielcach, znacznie prowentów przyczynił. Na poddanych swoich pod czas głodu, więcej niż dwadzieścia tysięcy korcy różnego zboża rozdał. Bursę Jeruzalem przy akademji Krakowskiej, niegdy od Zbigniewa Oleśnickiego biskupa Krakowskiego fundowaną, ale z czasem do ruiny nachyloną, nie tylko dźwignął, ale na trzydzieści alumnów z uboższych studentów fundacyi przyczynił. Szlacheckie dzieci, ba i inszych ubogich rodziców, swoim kosztem do cudzych krajów dla większego w naukach poleru wysyłał. Umierając wszystkie długi poddanym swoim darował. Z affektu ku krewnym swoim prawie się był wyzuł: dla tego, ani ich bogacił, ani wynosił, zkąd o nim pisząc *Potoc. in Centur. Viror, fol.* 372. mówi: *Affectibus major humanis, exuta omnium necessitudinum innata charitate, rem sacram, et literariam, ingentium sed laudabiliter quaesitarum opum haeredes testamento scripsit.* A że był w ekonomicznych rzeczach przecież nie chciwie zabiegły, dla tego znaczną reparacyą wszędzie dobra biskupie zakwitnęły. Lubawski pałac dla rezydencyi biskupów Chełmińskich nową architekturą przeformował, i ozdobniejszym uczynił; w Krakowskiej zaś dyecezyi w Szczurowie, Radłowie, Lipowcu i indziej zrzuciwszy stare dwory biskupie, nowe i wygodniejsze z fundamentów wyprowadził: Kieleckiego pałacu wprawdzie za żywota swego nie dokończył, atoli testa-

2*

mentem naznaczył koszt na kontynuacyą fabryki, który zupełnie i wspaniale z jego szkatuły stanął: w Warszawie także pałac dla biskupów Krakowskich z fundamentów wymurował. Drugi tamże dla kanclerzów albo podkanclerzych duchownych koronnych, ale ten po jego śmierci Szwedzka zawziętość wyrzuciła i zniszczyła. *Constit.* 1638. *fol.* 34. Do struktur od niego erygowanych i to też należy, że odrzwi do kościoła katedralnego marmurem obfutrował, tak te które idą od bramy zamkowej, jako i te, które do pałacu królewskiego idą, co poznać z herbów jego na nich. *Pruszcz in descript. Cracov.* powiada, że fundował w Krakowie kościół i klasztor pod tytułem ś. Józefa, w Krakowie pannom zakonnym pod regułą ś. Franciszka; kędy pierwszą przełożoną była siostra jego rodzona Teresa. W stroju i częstowaniu pomiarkowanie statecznie zachowywał, chyba że gości jakich a osobliwie cudzoziemców w domu swoim traktował. Gdy się go kto spytał, zaczoby tak wielkie summy od siebie zebrane przechowywał, a nie raczej jeszcze za żywota swego niebo sobie niemi skarbił, odpowiedział: wiem dobrze jako w opłakanej tej ojczyznie, gdy nagła czy wojna, czy potrzeba zwali się na nię, ciężko o sukkurs pienię̇żny, to jest, niż przez sejm podatki uchwalają, też same zbiorą, tym czasem ginąć jej trzeba; dla tego ja (prawi) gotowe chcę mieć dla niej w domu moim posiłki. Sprawiedliwości świętej szczególniej przestrzegał, nie tylko że sądził według Boga i prawa, nietylko że żadną korrupcyą rąk swoich nigdy nie zmazał, ale też, że niespracowanym był w administrowaniu jej, sam na sądach zasiadał, choć chory, choć interesami inszemi zatrudniony. W chorobach, albo gdy co przykrego na niego przypadło, ani stęknął, ani sarknął, albo twarzy zmarszczył, zawsze jednakowej postury i miny: i owszem nieprzyjaciołom swoim chętnie wszystkie urazy swoje darował. Za duszę swoję dobrze jeszcze za żywota swego anniwersarze fundował, osobliwie w tych katedrach i kościołach, kędy miał jakie beneficium, jak to w Krakowie, Sendomierzu, Kielcach, w Łucku, Warszawie, Łęczycy, Płocku, Wrocławku, Gnieznie, Poznaniu, Chełmży, i Drużbinie. Po śmierci zaś jego, na klasztory, ubogich, księży, więcej rozdano niżeli sto ośm tysięcy, krewnym jego tak w pieniądzach, jako i w rzeczach dostało się więcej niż dwakroć sto tysięcy, przyjaciołom jego testamentem legowanych czterdzieści i trzy tysiące, domowym trzydzieści i dwa tysiące. Na *montem Pietatis* sto pięćdziesiąt tysięcy. Ojczyznie tej jak się ten wielki senator przysłużył, z tego snadno każdy wniesie, że przez lat trzydzieści i sześć na dworze królewskim przepędzonych, tak dowcipem z natury wielkim, rozsądkiem wytwornym, zdrową radą, wszystkie jej

interesa miarkował, żeby nie tylko żadnego uszczerbku nie cierpiała, ale też profitowała w sukcessach, dla tego, żadnego sejmu, ani obrady publicznej nie uchybił, dlatego i pod czas wojennych expedycyi od boku królewskiego nie unikał: deputowany z drugiemi w r. 1635. do traktatów z Szwedami, którzy w Pruskie kraje z wojskiem byli wtargnęli, pokój z niemi w Sztumdorfie, na lat dwadzieścia i sześć zawarł. *Piasec. Chronic. fol.* 480. *Bruchel. lib.* 5. *Cluver. fol.* 808. Z Moskwą także pożytecznemi bardzo Polszcze kondycyami pokoju dotarł, wyciągnąwszy na nich, że koronie naszej ustąpili siła miast i ziemi. Na zapłatę niepłatnemu wojsku, pożyczył pewnej summy rzeczypospolitej, o czem *Konstytucya* 1631. *f.* 8. Jego kosztem księgi ziemskie Sieradzkie przepisane, wspomina *Konstytucya* 1633. *f.* 50. Cecylią Renatę Władysława Króla żonę, i witał na granicach, i w ozdobnej komitywie przyjmował. *Starowol. życie jego wydał do druku* 1644. *in 4to, a w Sarbiewskim jest Ode gratulatoria*, gdy się wracał z traktatów Moskiewskich.

Zadzimski. Sebastyan Zadzimski na Zadzimiu dziedzic, miał za sobą Zofią Wierzbowską herbu Jastrzębiec pisarzownę grodzką Łęczycką.

Zagajewski *herbu Pomian*, w Łęczyckiem województwie. N. Zagajewski miał za sobą Teofilę Ponętowską, niewiem czy niemasz i Nałęczów. Zofia była za Michałem Sierzchowskim.

Ignacy Zagajewski r. 1778. podstoli Brzesko-Kujawski. — *Kras.*

Żągiel *herbu Trąby*, w powiecie Wilkomierskim. Marcin Zagiel Michałowicz proboszcz katedralny Wileński i Oszmiański mąż uczony, i wielkiej akceptacyi, przeniósł się na wieczność w roku 1643. pod imieniem jego *Ks. Hieronim Stefanowski Soc. Jesu wydał niektóre Książki.* 1mo. *Censura dysputacyi Wileńskiej, podanej przez Daniela Mikołajewskiego Ministra Radziejowskiego w Wilnie* 1600. *in 4to.* 2do. *Termin na protestacyą Ministra Ewangelickiego, albo odpowiedź na czworaką rzecz o władzy Biskupów Rzymskich* 1599. *in 4to w Wilnie.* Grzegorz Michalewicz episcop Piński 1632. *Histor. Colleg. Ostrog.*

ZAGŁOBA HERB.

Podkowę powinien mieć barkiem do góry postawioną, przez który bark szabla ostrzem do góry, rękojeścią na dół obrócona w prawą tarczy idzie, tak że rękojeść jej w pośrodku podkowy widać, na hełmie nad koroną orle skrzydło, które strzała przeszywa. *Paproc. w Gniaz. fol.* 96. *o herb. f.* 342.

ZAGŁOBA HERB.

Okol. tom. 3. *fol.* 328. *Klejnoty fol.* 90. wprawdzieć ci autorowie powiadają, że ten herb wyszedł od Jastrzębca, jakoż taki kolor jego, jak i u Jastrzębca, atoli zda się bardziej, że od Poboga wziął swoje początki, niżeli od Jastrzębca, jako i *Bielski fol.* 283. twierdzi, i z tej racyi, gdyż nie wywróconą, ale prostą podkowę noszą: bo gdy dwaj bracia czy to Jastrzębczykowie, czy Pobożanie, długą waśń między sobą wiedli, która się ani interpozycyą przyjacioł, ani krewnych perswazyą uśmierzyć nie dała, przyszło do tego, że młodszy brat mszcząc się krzywdy swojej, śmiercią dopiero, i krwią starszego brata swego, zapalczywość swoję ugasił, za który kryminał potomkom jego, i tę też wiecznej pamiątki karę przydano, że im herb ich, w ten kształt, jako go tu widzisz przeformowano, i Zagroba albo Zagłoba, niby za głowę nazwano. Czas tej odmiany naznaczają za panowania Kazimierza Mnicha. Tego był herbu Abraham Socha wojewoda Płocki, który Ziemowitowi książęciu Mazowieckiemu, Kujawy męztwem swem odzyskał, atoli w owej nieszczęśliwej Witolda książęcia Litewskiego z Edygą Tamerlanowskim hetmanem bitwie, w rokn 1399. między inszemi tak wielu Panami Polskiemi, i on też mężnie stawając na placu poległ. *Biel. fol.* 282. *Cromer.* Od niego rozplenione potomstwo różnych nazwisk od dóbr nabyli, są zaś właśni Sochowie. Są zaś ci

Herbowni.

Dąbrowski,	*Krajkowski,*	*Śniegocki,*
Dubina,	*Kucharski,*	*Sochacki,*
Grabowski,	*Łabuński,*	*Tarchalski,*
Jaroszewski,	*Mieczkowski,*	*Trzebiński,*
Karwowski,	*Smarżewski,*	*Trzeszkowski,*
Kleniewski,	*Smoleński,*	*Zagłobski.*

Zagorowski *herbu Strzemię.* Elżbieta Zagorowska pozostała wdowa po Witosławskim, była za Czarneckim. Druga Elżbieta za Remigianem Piaseckim komornikiem ziemskim Sanockim. N. za Gawrońskim herbu Rawicz.

Zagorski *herbu Pilawa*, w Krakowskiem województwie. Dom starodawny, z których Józef Zagorski wyniósł się do księztwa Siewierskiego, ten miał dział swój w Sarnowie, z Reginą Baranowską herbu Rawicz zostawił syna Stanisława, który z Elżbietą Bełchacką herbu Topor miał potomstwo, i Jana, który dwa razy śluby małżeńskie ponawiał, pierwszy raz z Zofią Kostecką, drugi raz z Grotowną herbu Rawicz, z obiema było potomstwo, córki jego te były, Jadwiga za Alexandrem Maszyckim, Elżbieta za Mikołajem Leśniowskim, Katarzyna za Dudkiewiczem, z tych druga *sterilis*, umarł Józef 1600. w Będzyniu pochowany, miał swoje dobra w Lelowskim powiecie: to *Baranow. in MS.* Stanisław 1582. Jan 1646. Marcin 1651. *Acta Castren. Sandec.*

Zagorski *herbu Ostoja*, w Sendomierskiem województwie. Jan Zagorski mąż wojenny za Kazimierza III. ochmistrz Królowy Zofji żony Jagiełła Króla, ten z Janem Długoszem jeździł w legacyi do Węgier, żeby był Iskrę z Janem Huniadem pogodził w r. 1448. *Bielski fol.* 389. *Cromer lib.* 22. N. Zagorski towarzysz Zborowskiego kasztelana Gnieznieńskiego zsiadłszy z konia pieszo szedł do szturmu pod Pleszkowem w r. 1682. *Paproc. o herb. fol.* 404. N. poległ w stolicy Moskiewskiej 1606. za Dymitrem zmyślonym wojując. *Petric. lib. 2. histor. Moschov.* Jedni z nich w księztwie Litewskiem, drudzy na Rusi, tam żołd prowadząc, poosiadali. Jan na Rusi, którego syn Jakób, tego zaś Mikołaj rotmistrz pieszy w Prusiech i pod Kumejkami mężnie stawał przeciw nieprzyjaciołom ojczyzny: brat Mikołaja Jan i ten w obozie zasłużony. Ludwik Kazimierz kanonik Chełmski jest w druku jego *Oracya, którą witał Stanisława Pstrokońskiego biskupa Chełmskiego* 1645. N. miał za sobą Annę Bonerownę. N. Bieganowską córkę Melchiora. N. Marcina Dobrogojskiego małżonka. N. pisarz grodzki Krzemieniecki, którego syn Michał umarł we Lwowie 1724. Zygmunt skarbnik Wschowski 1670.

Józef Zagórski chorąży Wołyński, w r. 1778. podkomorzy Łucki. Tego brat Franciszek starosta Owrucki z *Steckiej* kasztelanki Kijowskiej zostawił potomstwo. — Szymon podwojewodzi Łukowski. — Ludwik wojski mniejszy Żytomierski. — Jan łowczy Włodzimierski. — Floryan sędzia Owrucki. — Stanisław sędzia grodzki Łucki. — *Krasicki.*

Zagwojski. Bazyli Zagwojski deputat na trybunał koronny 1725.

Zahorowski *herbu Korczak*, w Wołyńskiem województwie. Jedenże to dom z Gorajskiemi, o których mówiłem Tom IV. Przymawia mi, *Autor Książki Specimen Historiae Polonae Criticae Pap.* 91. Żem Dymitrowi Bożydarowi podskarbiemu koronemu w tomie II. nie przydał, z Goraja: to jednak nie moja wina, ale błąd drukarski, luboć bardzo dobrze wiedział ten autor, żem na swojem miejscu pod literą G miałem o tym *ex professo* mówić. Słuszniej się to utrzymać nie może, co tam twierdzi tenże autor, wielki minister w koronie naszej, że ten Dymitr Bożydar, pierwszym był z domu Gorajskich, albo jak on go tam zowie, *Familiae Gorajsciorum Protoplastam*, każdy to przyzna kto przeczyta, com o nich *z Ogrodu Królewskiego przez Paprockiego na świat wydanego* wypisał: Ojciec (to pewna) że tego Dymitra na imię Iwonia, pisał się z Goraja, sędzią Chełmskim był. Ale ani ten Dymitr podskarbi koronny zwał się Bożydarem: bo to dopiero syn jego Dymitr marszałek wielki koronny, pojąwszy Bietę z Bożegodaru wielkiej fortuny jedynaczkę, począł się także pisać z Bożegodaru, nie było to tedy imię jego Bożydar, albo Teodor, ale raczej dobra, które się zwały Bożydar, i z których się pisali Korczakowie niektórzy. Wspomina Zahorowskich *Metryka Wołyńska* w r. 1528. Fiedor Zahorowski, poseł na sejm 1589. podpisał tranzakcyą Bendzińską, *Constit. f.* 558. miał za sobą Annę Siemaszkownę pisarzownę Litewską, starościankę Krzemieniecką. Bazyli kasztelan Bracławski 1580. *Geneal. Czartoryskich* powiada, że miał za sobą Katarzynę Jana książęcia Czartoryskiego córkę. *Geneologia książąt Zbarazkich*, i o drugiej jego żonie namienia, że była Marussa księżniczka Zbarazka, starościanka Krzemieniecka, z której córka Anna żyła z Konstantynem książęciem Wiśniowieckim wojewodą Ruskim, jakoż *Historya Collegii naszego Jarosławskiego u S. Jana* pisze o nim, że rozwiódłszy się z pierwszą, z drugiej miał potomstwo; Zygmunt August Król w r. 1560. wysłał go w legacyi do Moskwy. Hieronim niegdy w zakonie naszym, a potem prałat w r. 1614. napisał i do druku podał *Monita privata Soc. Jesu*, które wkrótce zawziętość na nas, tak heretyków, jako i inszych, przez wiele pras cudzoziemskich po świecie rozniosła, tak dalece, że siła ludzi godnych niewinnością naszych ojców zdjęci, sławy ich bronić musieli swemi refutacyami, jako Piotr Tylicki biskup Krakowski, Jan Ostrorog wojewoda Poznański *in Epistola ad filios*, nuncyusz apostolski, i inni, a z zakonu naszego Gretserus i Bembus, ale i sam ten Hieronim, nie tylko, że na ten skrypt dosyć gruntownie zbijając odpisał, ale też gdzie się tylko podała okazya, i wysławiał Societatem, i murem się stawiał przeciwko

wszystkim jej kalumniatorom, co mógł łask swoich świadczył, bibliotekę nawet swoję kollegio Lubelskiemu darował, a umierając w r. 1634. prosił, żeby ciało jego w Lubelskiem naszym kościele pogrzebione być mogło, co i otrzymał. *Histor. Dom. Profess. Cracov.* N. Zahorowska Bazylego Jelca małżonka. Jan, żona jego Alexandra Niemierzycowna wojewodzanka Kijowska, ale z nią *sterilis*, ta zaś po jego śmierci poszła za Romana Hojskiego kasztelana Kijowskiego. Jędrzej z sejmu 1638. komissarz do granic między województwem Wołyńskiem i powiatem Pińskim. *Constitut. fol.* 19. N. kasztelan Inflantski 1650. którego córka 1*mo voto* żyła z wojewodą Sieradzkim, 2*do* z Bieniewskim wojewodą Czerniechowskim. N. miał za sobą Helenę Porycką księżniczkę, ostatnią z tego domu, z którą cała tych książąt fortuna w dom się Zahorowskich zlała, z tej byli dwaj synowie. Michał i Roman, i córka Marussa, z tych Roman rotmistrz królewski z sejmu 1631. zapisany do rewizyi ksiąg ziemskich grodzkich Łuckich, *Constit. fol.* 28. synów jego trzech: Michał *sterilis*, Jan sędzia ziemski Włodzimierski, żona jego Zofia Korczmińska pozostała wdowa po Gembarcie, ale z nią żył i zszedł *sterilis.* Trzeci Stefan kasztelan Wołyński starosta Włodzimierski, z sejmu 1676. komissarz do uznania krzywd poczynionych od wojska Litewskiego w województwach Wołyńskiem i Kijowskiem, *Constitut. fol.* 22. i 1678. *fol.* 13. i 1685. *fol.* 7. złączył się był dożywotnie z Łuszkowską 1*mo voto*, z tej spłodził dwie córki, Katarzynę, ta pierwszym związkiem żyła z Wojciechem Czackim chorążym Wołyńskim, starostą Włodzimierskim, pułkownikiem hetmańskim; drugim z Adamem, Olizarem podkomorzym Kijowskim, pułkownikiem hetmańskim, Pani bogobojna i miłosierna na ubogich, Panienki sieroty zbierała, i dawszy im pobożną edukacyą, wyposażała należycie; kollegium nasze Łuckie, wieczną pamiątką szczodrobliwość jej na siebie obchodzi. Drugą N. Ludwikowi Pociejowi wojewodzie Wileńskiemu hetmanowi wielkiemu Litewskiemu zaślubioną, i syna Marcina starostę Włodzimierskiego, chorążego Wołyńskiego, od tego córka się została, która poszła za Radeckiego Skoczka chorążego Bełzkiego. 2*do voto* pojął kasetelan Szaczkownę, z tej dwie córki zostały, Antonina wprzód w kontrakty małżeńskie weszła z Marcyanem Wołowiczem marszałkiem wielkim Litewskim, potem z Tomaszem Zamojskim ordynatem, z obiema bezpotomna, Pani wielkiego rozsądku, niemniejszej estymacyi u wszystkich; prowincyi naszej Polskiej tyle wyliczyła z dobroci swojej ku nam, ileby dosyć było na fundacyą jednego kollegium: druga Rozalia Pociejowa strażnikowa Litewska, fundatorki rezydencyi naszej Włodzimierskiej. W r. 1694. gdy Tatarska zgraja

na Wołyń zapadła, czterdzieści tysięci ich rachowano, Jan Zahorowski tylko w trzechset ludzi swoich, tak się mężnie oparł, aż do wieczora samego z niemi się uganiając, że straciwszy cztery tysiące swoich pierzchnęli, Zahorowski tylko trzydziestu swoich. *Histor. Colleg. Leop. S. J.* Michał brat jego młodszy, żona jego Terlecka Anna, z tej były trzy córki, młodo zeszły, i syn krom zmarłych, Franciszek w zakonie Societatis Jesu.

Zając *herbu Kuniglis* na Szląsku, o których *Bielski fol.* 308. i 449. Drudzy według *Okolskiego* w księztwie Litewskiem. N. Zając poseł od Króla Czeskiego do Króla Kazimierza.

Zając *herbu Lis.* Stanisławowi Zając poddziekaniemu Krokowskiemu i penitencyarzowi zmarłemu w r. 1601. nadgrobek z tym herbem w katedrze Krakowskiej wystawiony, żył lat 80. pisał się de Pabianice, *Starowol. in Monum.* pisze go Zmac, alem ja i widział i czytał tamże, Zając, na nadgrobku.

Zając *herbu Syrokomla*, w Wołyńskiem województwie.

Zajączek *herbu Świnka*, w Sieradzkiem województwie. Piotr Zajączek podkomorzy Sieradzki w r. 1439. dziedzictwo swoje Przeborów w powiecie Ostrzeszowskim zamienił. *Acta Castren. Ostrzeszov.* Stefan zakonu ś. Dominika w r. 1412. biskup Wołoski, wszystkie swoje dobra konwentowi Krakowskiemu zapisał. *Frydrych. in Ś. Hyacin. fol.* 233. Wacław pisarz ziemski Kaliski z sejmu 1627. komissarz do granic od Szląska, *Constit. fol.* 4. a w r. 1632. już sędzia ziemski Kaliski, poseł na konwokacyą, podpisał ją, *Acta interr.* córka jego była za Wojciechem Kierskim. Stanisław, Kazimierz i Wojciech w Kaliskiem 1632. Stanisław i Jan 1674. Jan podczaszy Żytomierski, żona jego Maryanna Świniarska herbu Poraj, z tej synowie Jakób i Antoni 1701. N. miał za sobą Zofią Koczorowską wdowę po Szczanieckim. Piszą się z Wrzący.

Piotr Zajączek z *Wrańczy,* podkomorzy Sieradzki, posłem był z inszemi do ratyfikacyi kontraktów ślubnych między Kazimierzem Jagiellonowiczem Królem z Elżbietą Austryaczką 1453. r. 12. Sierpnia. — *Cod. Dipl. R. P. Vol. I. fol.* 155. — Stanisław ze *Wrzący* Zajączek poseł województwa Kaliskiego podpisał konfederacyą Warszawską r. 1674. — *Krasicki.*

Patrz dołączony w końcu Tomu Dodatek. —

Zajączkowski *herbu Drzewica*, w Sieradzkiem województwie. Adam Zajączkowski spłodził Sebastyana, ten Mojżesza na Zajączkowie dziedzica, który pojął Barbarę Stokowską córkę Stanisława herbu także Drzewica. *Acta Castren. Opocznen.* 1615. Wojciech którego syn Sebastyan, na wieś Mikułowice donacyą otrzymał 1598. *Acta Castr. Opocznen.*

Zajączkowski *herbu Prawdzic*, w Krakowskiem województwie. Paweł Zajączkowski dziekan Klecki, scholastyk Kruświcki, od Stefana Króla do Grzegorza XIII. jeździł w poselstwie: *Heindenstein lib.* 1. był potem archidyakonem Przemysłkim, Jarosławskim, Radymnskim proboszczem, na synodzie Piotrkowskim prowincyalnym 1588. umarł w lat 80. w Jarosławiu pogrzebiony. *Starow. in Monum.* Gabryel proboszcz Jarosławski, pobożny i przykładnego życia, zszedł z tego świata 1677. *Histor. Colleg. Jarosl.* siostra jego była za Rysińskim, Jan miał za sobą Czerniecką. N. Annę Zulińską, Dorota była za Wojciechem Potockim herbu Pilawa.

Zajączkowski *herbu Tarnawa* w Prusiech, *Okolski* pisze Zajączkowskich jednejże dzielnice z Bystramami w Prusiech herbu Prus 1mo, ale jak Bystramowie tak i Zajączkowscy w Prusiech nie Prusem się, ale Tarnawą pieczętują. Poszli oni z Stryjeńskich w Lubelskiem województwie, według *Paprockiego*, których Bystramami zwano. Piszą się zaś z Radlina między Lublinem i urzędowem leżącego, zkąd do Prus przyszli, z daty pewnego skryptu Michała de Szubic starosty Kowalewskiego, danego Gotardowi Bystramowi staroście Rogozińskiemu, iż już w r. 1400. w Prusiech mieszkali. W r. 1457. był drugi Bystram Gotard, także starosta Rogoziński, który w dzierżawie trzymał królewskie dobra: Barłożno, Nowąwieś, Gruncerzowice, Grabową, i Elbrandorf w województwie Pomorskiem, w starostwie Osieckiem. Trzymał też wsie Jan Bystram syn Gotardów, którego syn Fabian był sędzią Michałowskim, miał małżonkę Barbarę Kostczankę wojewodzankę Chełmińską, z tą spłodził kilku synów i córki. Job jeden z nich sędzia Michałowski, z Dorotą Bazeńską zrodził synów, Michała, Jerzego i Krzysztofa, z tych Michał był na dworze Zygmunta III. Króla, i z nim w Szwecyi, a potem kanonikiem Warmińskim, umarł 1624. Krzysztof syn drugi Jobów, był także sędzią Michałowskim, *mirae dexteritatis* w jednaniu braci, zostawił potomstwo z Lichtyanowną, jako i Jerzy z drugą tejże siostrą. Hieronim brat Jobów z Rychnowską miał potomstwo. Krzysztof także brat Jobów, pojął Sokołowską, którą Bazeńska urodziła i z nią spłodził dzieci, a że był Panem dziedzicznym na Zajączkowie, dla tego od tych dóbr Zajączkowskim go zwano i jego potomstwo. Gotard, Fabian, Krzysztof byli sędziami Tczewskiemi. Michał w Wołoszech od Tatarów zginął, Krzysztof przeciwko Gustawowi mężnie wojując, poległ. Jerzy w Francuzkiem wojsku służąc, w okazyi padł trupem. Gotard kawaler pod Kircholmem pamiętny rycerz, był starostą Kandaweńskim w Inflanciech. Herman będąc z Zygmuntem III. w Moskwie, zabity. Waleryan

na Rychnowie i Orzechowie dziedzic. Są i w Kurlandyi Bystramowie, dokąd wprowadził się syn Fabiana sędziego Tczewskiego, służąc na dworze Fryderyka książęcia Kurlandzkiego, pojął Schylinkownę, pokrewną księżny Kurlandzkiej. Są jego tamże do tych czas potomkowie, póty *MS. o Familiach Pruskich.* Patrz w drugim tomie *fol.* 111. com o Bystramach pisał. Stanisław Bystram temi czasy w zakonie naszym.

Zajączkowski *herbu Zaręba*, w Wielkiej-Polszcze, pisali się przedtem z Wąsosza, ale te dobra potem do Prawdziców Zajączkowskich przeniosły się. *Długosz* wielu znacznych ludzi którzy się z Wąsowsza pisali, wspomina, czy jednak tu, czy do herbu Topor należą, trudno zgadnąć. Wojciech Zajączkowski surrogator Poznański, a potem opat Wągrowiecki, mąż pobożny i szczodrobliwy, pod czas morowego powietrza, szesnastu ojców naszych z Poznania do Wągrowa ściągnąwszy, przez kilka miesięcy nieskurczoną ręką swoją traktował, kościół Wągrowiecki restaurował, i na dalszą jego z ozdobą reparacyą koszt znaczny zostawił, w Poznaniu kościół któryś wystawił. Wielu bardzo młodzi nakładał na nauki w Poznańskich szkołach, a między niemi ci byli: Maciej Łubieński arcybiskup potem Gnieznieński, Stanislaus Neapolitanus, Jakób Wujek, Wojciech z Wągrowca. *Sacchinus hist. Societ. part.* 5. *lib.* 8. *num.* 33. Prezydował w trybunale koronnym w r. 1595. Brat jego Stanisław z Mieleckim hetmanem we wszystkich opałach wojennych mężnie obstawał, drudzy bracia jego Jan i Jakób ludzie rycerscy. Paweł kanonik Ołomuniecki, sekretarz Króla Stefana 1577.

Ten Paweł kanonik Ołomuniecki niebył herbu *Zaręba*, jak się pokazuje z pieczątki na listach jego z Rzymu do kardynała Hozyusza i Kromera pisanych, znajdujących się w Archivum Helsbergskim, ale herb tam wyrażony jest podkowa z Krzyżem. — *Krasicki.*

Zajęczyński *herbu Korczak*, z Korony w Grodzieńskim osiedli powiecie. Stanisław Zajęczyński kościołowi Nowogrodzkiemu w ekonomji Grodzieńskiej ołtarz i ambonę wystawiwszy, wiecznemi czasy fundował na Liszkach w powiecie Grodzieńskim leżących swych dobrach, pewną summę, aby w każdą Sobotę msza święta o Niepokalanem poczęciu odprawowana była: nie zostawił syna, tylko córkę Annę z Czerskiej, która poszła za Jerzego Michałkiewicza podczaszego Rzeczyckiego, porucznika u Zygmunta Słuszki chorążego Litewskiego. *Kojał. in MS.* Hieronim w województwie Brześciańskiem 1674. Stanisław, ale napisano Zajęcznicki burgrabia Drohicki, i Krzysztof w Podlaskiem.

Zajerski *herbu Ostoja.* Do herbu Ostoja przodków, należy Rokosz biskup Kamieniecki. Wprawdzieć *Auctor Książ-*

żki Specimen Historiae Pol. Criticae Pag. 87. ma mnie za złe, żem za *Frydrychowicza in Sancto Hyacintho* świadectwem idąc (bo mi w druku opuszczono Paprockiego) tego Rokosza między biskupami Kamienieckiemi położył: bo prawi ten autor wielkiemi błędami zagęścił swoje foliały, przyznaję ja to, atoli każdemu historykowi póty trzeba wierzyć, póki albo go powaga inszego pisarza, albo przynajmniej pozorna racya nie zbije, której ja nie mając, powinienem był Rokoszowi temu nie brać infuły Kamienieckiej: wszakże i sam ten mądry autor, tegoż Frydrychowicza, choć tak błędliwego, na świadectwo przytacza, i mnie *fol.* 79. przymawia, żem idąc za piórem tego Frychowicza *fol.* 242. Grzegorzowi biskupowi Łuckiemu nie przypisał, że był z domu Buczkovius. Co jednak *Frydrych.* pisze, żadnym autorem nie wsparty. Tegoż Rokosza, tenże J. W. J. Ks. Załuski na tejże karcie, chce mieć pierwszym biskupem Kijowskim, a Wilhelma cale z rejestru infułatów Kijowskich gluzuje, atoli trzebaby mu z autorów pokazać jednego, krom odemnie w pierwszym tomie wyliczonych, któryby na tej katedrze siedział przed Mikołajem Gołąbkiem Leśniowskim, bo *Nakiel. in Miechow. fol.* 39. wyraźnie pisze, że ten Mikołaj był dziewiątym w rzędzie biskupem Kijowskim, nie byłby zaś dziewiątym, gdybyśmy wyrzucili z tego komputu Wilhelma, ale tylko ósmym: albo też Nakielskiemu jawnie dowodzić, że się w liczbie pomylił. Ponieważ zaś nie pokazują żadnego, i po Rokoszu nie mogą pokazać, a to dla lat, których kto i długo siedział na tej stolicy, jakom mówił w pierwszym tomie, dla tego trzeba przyznać, że przed Rokoszem, pierwszy ktoś inszy był infułatem Kijowskim, a nic pewniejszego że Wilhelm Franciszek Zajerski biskup Argiweński, suffragan i proboszcz Łucki, infułat Ołycki, kanonik Płocki, dziekan Pułtuski, archidyakon Sendomierski, Ołyckiego seminarium fundator, przepędziwszy lat ośmdziesiąt, przeniósł się na wieczność 1631. w Ołyce z nadgrobkiem pogrzebiony, na kościół nasz Ostrogski 1626. pierwszy zakładał kamień.

Zajerski. Kazimierz Zajerski na sejmie 1673. nobilitowany, o czem patrz *Konstytucyi.*

Zajezierski. Zygmunt Gołąbek Zajezierski był pisarzem ziemskim Łukowskim w r. 1630.

Małachowski i inni przyznają im herb *Gołąbek.* —

Żak *herbu Trach*, ale inszy od naszego Tracha zwyczajnego, przecież to nazwisko nosi na sobie, to jest powinien być Orzeł biały, z kurzą głową w polu czerwonem. Z tych Kasper Żak z innemi Szlązakami, Miedzyrzec w Wielkiej-Polszcze zdradą najechawszy, wziął, i Wielkopolskie kraje uciążał. *Długosz.*

Zakalicz. Hrehory Don Zakalicz z synem swoim Alexandrem, dla zasług wojennych w wojsku Litewskiem, nobilitowany 1676. *Constit. fol.* 64.

Zakliczewski *herbu Pilawa.* Dominik Zakliczewski sędzia Makowski, zostawił synów dziewiąciu, z tych Dominik rotmistrz z Moskwą i Tatarami serdecznie się potykał, po nim pięciu synów zostało. Drugi Marcin także rotmistrz; Jędrzej trzeci, czwarty Walentyn, ludzie rycerscy.

z Zakliczyna *herbu Trąby*, patrz **Jordan.**

Zaklika *herbu Topor*, w Sendomierskiem województwie. Jedni się z nich pisali z Szczekarzewic, drudzy z Czyżowa, inni z Międzygorza, inni z Wojsławic, inni z Zakliczyna, wszyscy zaś idą od Ottona z Szczekarzewic przodka swego, jako i Tarłowie, czego listy rozdzielne popierają. *Nakielski w Miechow. fol.* 125. powiada, że Zegoty kasztelana Krakowskiego, który koło r. 1222. szpital pod tytułem ś. Ducha w Sendomierzu fundował, i oddał go kanonikom de Saxia, dwóch było synów, Otto i Zaklika, ale Zegota na krześle tej kasztelanji dopiero siedział w r. 1290. jakom dowodził w pierwszym tomie. *Paprocki* zaś tak wyprowadza genealogią tego domu: Nawój herbu Topor z Przegini wojewoda najprzód Sendomierski 1319. a potem kasztelan Krakowski 1325. miał syna Ottona, który się pisał z Szczekarzewic, tego zaś synem czyni Neorzę wojewodę Sendomierskiego, (był i Krakowskim) od którego był syn Jan Zaklika wojewoda także Sendomierski (jam go nigdzie nie czytał z tym tytułem) ale ani *Paprocki* żadnego autora po sobie nie przywodzi. *Długosz* tylko tak o nim mówi, *Joanni Zaklika aulico suo Casimirus Rex* 1370. *moriens castrum Regium Miedzygorze in terra Sendom. testamento donavit*; ten zostawił dwóch synów, Mikołaja Zaklikę kanclerza koronnego, (dwóch z tego domu kanclerzów koronnych jam położył w pierwszym tomie, jeden Mikołaj w roku 1378. drugi w r. 1389. proboszcz Sendomierski, jako się podpisał na liście Władysława Jagiełła Króla, u *Nakielskiego w Miechow. fol.* 333. którego jednak opuścił *Paprocki*, ale i ztąd niepewna ta jego osnowa, bo w jednym wieku albo stu lat sześć pokolenia wyliczył) od tego Mikołaja kanclerza poszli Zaklikowie w Sendomierskiem województwie, drugiego Jana wojewodę Sendomierskiego, ten z Ligezianką kasztelanką Krakowską wziąwszy dobra Czyżów, Czyżowskim był nazwany, według *Okolskiego*, *Paprocki* mu jednego syna Jakóba tylko przywłaszcza, *Okolski* dwóch, Jakóba i Jana: ja ile się dorozumiewam, że ten Jan z województwa Sendomierskiego w r. 1438. przeniósł się na kasztelanią Krakowską, na której umarł 1457. ale mu herb dla tego, że się z Czyżowa pisał, przydałem

Półkozic, ale jeżeli tak jest, toć ten Jan nie mógł być bratem rodzonym Mikołaja kanclerza, który nie dożył r. 1381. bo już w tym czasie kto inszy trzymał pieczęć koronną, to jest brat po bracie żyłby lat 77. co jest niezwyczajna, ale też *Starowol. in Monum.* z nadgrobku wypisał, że tego Jana z Czyżowa, nie był tylko syn jeden Jan, który dług śmiertelności wypłacił w r. 1475. Jakób syn Jana wojewody Sendomierskiego, z Warszowną kasztelana Krakowskiego córką herbu Rawicz: (dużo się potknął *Paprocki*, bo Warsz kasztelan Krakowski, według wszystkich historyków naszych, żył w r. 1280. a nie potem) zrodził syna Hieronima męża sławnego, dziedzica na Wojsławicach, ten ustawiczne utarczki, z najeżdżającemi granice Polskie Tatarami miewając, zasłużył sobie, że jego dzieła rycerskie wszędzie roznoszono, zkąd owa piosnka o nim: *Pan Zaklika z Wojsławic, gnał Tatary aż do granic.* Król Zygmunt I. ofiarował mu był województwo Sendomierskie w r. 1508. ale za niego podziękował. Przybrawszy sobie w dożywotnią przyjaźń Annę Sienieńską herbu Dębno kasztelankę Kamieniecką, siostrę arcybiskupa Lwowskiego, spłodził z nią dwie córki, Annę Koniecpolską kasztelanową Rospierską, i drugą Tęczyńską, najprzód kasztelanową Połaniecką, a potem kasztelanową Krakowską, i syn Stanisław kasztelan Połaniecki, ten się pisał z Czyżowa, mąż rozeznania wielkiego i męztwa, żona jego Dorota Miechowska herbu Rawicz, córka jego za Marcyanem Prochańskim, synowie zaś cztery, Zygmunt, Mikołaj, Stanisław i Hieronim. Z tych Zygmunt najprzód kasztelan Połaniecki, potem Bełzki, bywał posłem na różne sejmy, posłem do książęcia Brzegskiego, o pojmanie Jędrzeja hrabi z Gorki kasztelana Miedzyrzeckiego, pojął Annę Koniecpolską starościankę Wieluńską, z tą miał syna Jana i córkę Annę, ale oboje młodo zeszli. *Paproc.* Drugą linią *Okolski* opisuje tak, Jakób Zaklika z Chocimowskiej urodzony, żona jego Szydłowiecka, która mu dwóch synów powiła, z których jeden Jędrzej, temu działem dostały się Miedzygorze i Gerczyce w Sendomierskiem województwie, pojął w małżeństwo Wolską, córkę marszałka w. koronnego starosty Krzepickiego, z którą spłodził synów czterech, Stanisława, Hieronima, Krzysztofa i Jana, i córkę Jadwigę, Stanisław z drugiemi bracią swoją, w obozie zdolne do tego lata przepędził, a wstąpiwszy w stan małżeński z Łowieniecką córką Macieja, pięcią synami z niej, i sześcią córkami ubłogosławiony, z których trzy tylko wspomina *Okolski*, Annę Malinowską, Jadwigę Szczepanowską i Zuzannę zakonnicę ś. Brygitty, z synów Piotr, w Inflantskich, Moskiewskich, Tatarskich, pod Chocimem expedycyach i krwi swojej i życia nie żałował, w niewolą dosta-

wszy się Moskiewską, a z niej rychło potem wyszedłszy, nie tylko serce do wojny nie stracił, ale też wkrótce na Turków mężnie nacierając, w nodze ciężką ranę z okazyi wyniósł; z Zburzyńską herbu Łabędź, miał synów, Władysława i Alexandra. Prokop brat Piotra pod Chocimem zginął, inni bracia ich, młodo pomarli. Gabryel Zaklika Wolski stolnik Podolski w Ruskiem województwie podpisał elekcyą Jana III. Króla, niewiem czy nie dla tego Wolskich nazwisko przywłaszczył sobie ten Zaklika, że po Wolskim marszałku Zaklikowie sukcessyą brali. Drugi syn Jakóba, a brat Jędrzeja, pojął Ossolińską ciotkę wojewody Sendomierskiego, z nią zrodził, Jana, Pawła, Hieronima i Mikołaja ludzi walecznych, z tych Janowi Skotnicka herbu Bogorya, powiła syna Jędrzeja, ten najprzód z Ossolińską, po niej z Jugoszewską, miał tych synów, Jana, Zygmunta, Pawła, Jakóba i Gabryela. Paweł pod Cecorą z Żołkiewskim odpor Turkom dając, ranny dostał się w niewolą, Zygmunt z Szwedami potykając się poległ, Gabryel w nogę postrzelony w bitwie Pruskiej. Mikołaj syn Jędrzeja z Ossolińskiej, brat inszych trzech, mąż i na wojnie i w radzie silny, Elżbieta Czerna żona jego, syn także Mikołaj mąż wielkiego rozsądku, któremu Barbara herbu Gozdowa z Gałęzkiej urodzona, dwóch synów powiła, Stanisława i Felicyana: Stanisław rycerskiej sławy szukał z razu, potem w zakonie kaznodziejskim Bogu się na służbę oddał pod imieniem Hippolita, przeor konwentu Lwowskiego, Felicyan marszałek dworu u Daniłowicza podskarbiego: póty *Okolski*. Władysław Zaklika 1697.

Zakobielski *herbu Przegonia*, w ziemi Zakroczymskiej.

Zakowski *herbu Jastrzębiec*. Jakób z Zakowic chorąży Halicki 1436. podpisał pokój Brzeski, u *Łaskiego w Stat. fol.* 140. Zakowska 1478. rezygnacyą czyni Myjomskim na Myjomicach za Zakowską w grodzie Ostrzeszowskim. Stefan, Zygmunt skarbnik Liwski 1648. Józef Wacław i Jan 1697.

Zakrocki *herbu Cholewa*, w Mazowieckim województwie. Błażej Zakrocki w r. 1617. *Paproc. Łask. fol.* 43.

Zakrzewski *herbu Bogorya*, w województwie Krakowskiem. Mikołaj z Zakrzewa kasztelan Wiślicki 1451. u *Łaskiego w Statucie f.* 38. Jan z Zakrzowa sędzia ziemski Krakowski 1496. u tegoż *Łaskiego fol.* 110. brat jego Jakób wziąwszy po nim ile bezpotomnym fortunę, spłodził z Anny Ubyszowny herbu Cholewa, Wawrzeńca syna, ten pojął Goworkownę Annę, herbu Rawicz, pozostałą wdowę po Janie Borowskim, z Potockiej herbu Pilawa urodzoną, która mu

sortem suam w Potoku zapisała 1555. z niej miał córkę Reginę, ta Panną umarła, i syna Piotra, który się ożenił z Gorzkowską sędzianką ziemską Chełmską herbu Tarnawa, którą urodziła Drzemlikowna podkomorzanka Bełzka, ten przedał część swoję w Potoku, ba i Gorzkowie, i w Czystej Dembinie, a kupił sobie dobra Kijany w Krakowskiem od Laskowskiego, trzymał także *jure obligatorio* Radostów i Gnojno od Hinków, zrodził córkę Krystynę Domaniewską, i syna Stanisława dziedzica na Klimuntowie i Kijanach, temu Zofia Wyżycka powiła córek sześć, Suchodolską, Przypkowską, Szembekową, Psarską, Gołuchowską, i Wizemberkową. Synów zaś trzech: 1. Jana wojskiego i sędziego grodzkiego Oświecimskiego, tego z Katarzyny Porębskiej herbu Kornicz sędzianki ziemskiej Zatorskiej, były trzy córki, Zofia Stoińska, podstolina Łukowska, Katarzyna Trepczyna i Helena Bobrownicka, i synowie trzej: Jan z Dąbską kasztelanką Biecką *sterilis;* Stanisław z Wilczkowną sędzianką Pszczyńską, miał synów dwóch, Jana który z Russocką herbu Zadora, zostawił dwie córki, obiedwie Bernardynki, i synów trzech jeszcze *minorennes*, i Leopolda, który z Skrzetuską herbu Jastrzębiec ma potomstwo: Alexander łowczy Zatorski pojął Starowiejską herbu Bibersztein, z tej jest syn Alexander i córki Moszczyńska i Russocka. 2. Piotra, tego z Teofili Przypkowskiej herbu Radwan, synowie Mikołaj kanonik Chełmski, proboszcz Tyszowiecki, Władysław proboszcz Mstowski kollegiaty, *Canonic. Regular. Lateran.* Jędrzej Soc. Jesu, rządził kollegia: Kamienieckie, Krosieńskie, i Jarosławskie u Panny Maryi, umarł tamże 1740. Piotr z Czosnowską herbu Roch ma potomstwo, Samuel, Jan *primo voto* z Kucharską herbu Zagłoba, 2*do voto*, z Zabawską herbu Szeliga, zostawił dzieci. Franciszek dworzanin Królowy Maryi, umarł w Rzymie. Stefan z Misiewską Barbarą herbu Jelita, ma córki dwie z Barbarą Łącką herbu Jelita, ma syna Teodora i córkę Agnieszkę, Alexander z Stradomską herbu Prus, spłodził także synów i córkę jednę. 3. Stanisława stolnika Bracławskiego, ten pierwszym związkiem złączył się z Majowną herbu Starykoń, z niej był syn Jan *sterilis*, drugim związkiem z Lezeńską herbu Nałęcz, z tej był syn, młodzianem umarł, i córek trzy, z których jedna Klunowska, od której syn Stanisław. Tegoż herbu Bogorya znajdują się Zakrzewscy w Płockiem województwie, z których jeden temi czasy był sędzią ziemskim Płockim, po którym została się córka jedna, i dwóch synów, jeden z nich urodzony z Czapskiej, drugi z Niszczyckiej.

R. 1778. Józef Zakrzewski sędzia grodzki Płocki. — Józef podczaszy Sierpski. — Jan komornik Ciechanowski. — *Krasicki.*

Zakrzewski *herbu Gryf*, w powiecie Książkim, piszą się z wielkiego Zakrzewa, tak o nich wyraźnie świadczy *Nakiel. w swojej Miechowji fol.* 40. Mikołaj z Zakrzewa marszałek nadworny koronny 1444. podpisał list Władysława Króla Jagiellonowicza u *Łask. w Stat. fol.* 171. był i kasztelanem Wiślickim 1450. Jędrzej burgrabia Krakowski 1530. *in MS. Petricov.* o nim piszą: *Vapow. in fragm. fol.* 545. *Stryjkow. cap.* 5. *Bielski fol.* 516. że na ten czas pisarzem królewskim będąc, jeździł posłem do Bajazeta Cara Tureckiego od Zygmunta I. koło r. 1510. i przysięgę od niego odebrał w Konstantynopolu na przymierze, między nim i Koroną zawarte.

Zakrzewski *herbu Jastrzębiec*, w Radomskim powiecie, pisze o nich *Kojał. in MS.* Z tych był Dominik Zakrzewski kanonik Pułtuski, proboszcz Zakroczymski 1691. r. urodzony z siostry rodzonej Tomasza Ujejskiego biskupa Kijowskiego.

Zakrzewski *herbu Jelita*, w województwie Sendomierskiem. Józef Zakrzewski z Bielskiej urodzony, chorąży Łęczycki, miał za sobą Zofią Koczorowską, wdowę po Szczanieckim i Zajączku. Alexander, Jan i Mikołaj w Łęczyckiem 1674. Stefan cześnik Łęczycki. *Constit. fol.* 246.

Zakrzewski *herbu Kościesza*, w ziemi Czerskiej. Szymon Zakrzewski naprzód podstarości, potem podsędek Wizki 1683. z sejmu komissarz do granic od Prus, *Const. f.* 12. syn jego Stefan. Mikołaj miecznik Płocki 1674. i Mateusz. N. Zakrzewska z Małego Zakrzewka, była za Wojciechem Konopką.

Zakrzewski *herbu Lubicz*, z Sendomierskiego województwa pierwszy się przeniósł do księztwa Litewskiego Stanisław Zakrzewski, i osiadł w Oszmiańskim powiecie, syn jego Mikołaj był komornikiem ziemskim Oszmiańskim, spłodził trzech synów, Marcina, Krzysztofa i Mateusza. Mateusz sędzią był grodzkim, a potem ziemskim Wileńskim, z młodych lat swoich rycerską traktował, na komissyach z Moskwą pod Wilnem 1656. i 1658. wiele pracował, synowie jego z Osińskiej Kazimierz i Jędrzej. *Kojałow. in MS.* Kazimierz pisarzem był ziemskim Oszmiańskim, Jędrzej łowczym Wileńskim 1674. Jacek skarbnikiem Pińskim.

Zakrzewski *herbu Ogończyk*, w Krakowskiem województwie, piszą się z Zboży, która wieś jest w województwie Płockiem, zkąd też niegdy kwitnął dom Zboskich, luboć niektórzy Zakrzewscy już nie Zboży, ale Zbożny przydomek sobie kładą, które słowo u Polaków jednoż znaczy co pobożny. Z Płockiego potem wyniósłszy się, osiedli w województwie

Kujawskiem, z których jeden pod rokiem 1560. swoim przemysłem doszedł zdrady, którą knował Wójcik niejaki, Zygmuntowi Augustowi Królowi, u którego dworzaninem był ten Zakrzewski, jako świadczy Górnicki. Zbożny Zakrzewski z Radziejowską herbu Junosza, spłodził trzech synów. 1. Grzegorza kasztelana Kruświckiego, który z Anną Sławoszewską zostawił trzy córki, Katarzynę Grabską kasztelanową Kruświcką, Annę Działyńską i Zofią Gosławską, synów zaś, Marcina stolnika Brzeskiego Kujawskiego, Filippa, Wojciecha i Łukasza. Wojciech był posłem na konwokacyą Warszawską 1587. *Constit. fol.* 418. z sejmu 1589. naznaczony do dystrybuty pieniężnej na wojenne potrzeby, *Constit. fol.* 560. pisał się z Buczyna, był potem sędzią grodzkim Radziejowskim 1595. ale od katolickiej wiary daleki, podpisał Toruńskie Conciliabulum. 2. Piotra, tego z Anny Kruszewskiej, były dwie córki, Petronella, i Katarzyna, i synowie, Marcin Zbożny, Grzegorz i Jakób, z tych Grzegorz był kasztelanem Kruświckim, z Morsztynowny miał dwóch synów, Jana i Wojciecha. Jan stolnikiem był Inowrocławskim i rotmistrzem godnym, Wojciech zaś podczaszym Inowrocławskim, synowie jego Marcin i Alexander. Marcin kasztelan Słoński 1700. Alexander wojenną długo traktował, a potem dla postrzałów wielkich, w domu osiadł. 3. Mikołaja, który na Bukowinie zabity, siostra ich Anna Broniszowa Ostrołęcka w Konińskim powiecie. Stanisław Zakrzewski podczaszy Inowrocławski, z Łasieńskiej z województwa Pomorskiego, było synów jego trzech, Kazimierz, Ludwik i Jan, z tych Kazimierz podczaszy Inowrocławski z Wąglikowskiej spłodził Michała, Alexandra, i Jacka. Drugi Ludwik zrodził Jana Wojciecha i Antoniego, zda mi się chorążego Brzeskiego Kujawskiego, któremu Teresa Głembocka Serafina podkomorzego Brzeskiego Kujawskiego córka, powiła syna Józefa, i córkę Joannę. Trzeci Jan podczaszy Brzeski Kujawski, jeździł w legacyi do Moskwy z Gnińskim kasztelanem Chełmińskim, z Pstrokońskiej kasztelanki Brzeskiej Kujawskiej, zostawił trzech synów, Stanisława *magnae experientiae* człowieka, Franciszka i Kazimierza. Barbara z Zboży Zakrzewska, Jana Karskiego małżonka.

R. 1778. Ignacy Zakrzewski pisarz ziemski Oświecimski. — Jan sędzia grodzki Oświecimski. — *Krasicki.*

Zakrzewski *herbu Pomian*, w Kujawskiem województwie. Michał Zakrzewski sędzia ziemski Brzeski Kujawski 1700. brat jego miał za sobą Niemirzankę herbu Nałęcz, synowicę Niemiry archidyakona Pomorskiego, z której synowie, Norbert, Wojciech i Michał. Są i w województwie Witebskiem tegoż herbu Zakrzewscy, jako świadczy *Kojał. in MS.*

3*

to jest Mikołaj w Orszańskim powiecie, zostawił synów: Jana, Salomona, i Jędrzeja. Brat Mikołaja Jędrzej 1674. Niewiem czy nie do tych należy Filip Zakrzewski poborca w Brzeskim Kujawskim z sejmu 1564. *Constit. fol.* 75. Jerzy sędzia grodzki Inowłodzki. N. była za Prokopem Ponętowskim.

Antoni Zakrzewski w r. 1778. kasztelan Lędzki. — Wojciech kustosz katedry Poznańskiej. — Ignacy kanonik Poznański. — Sylwester pisarz grodzki Kościański. — Floryan podczaszy Wschowski. — N. kanoniczka w Warszawie. — Tadeusz sędzia ziemski Poznański. — Nikodem łowczy. — Józef regent Poznański. — Adam podstoli Kaliski. — Antoni miecznik Gnieznieński. — Kazimierz sędzia ziemski Brzesko-Kujawski. — W r. 1788. Ignacy starosta Radziejowski. — Jan sędzia Grodzki. — *Krasicki.*

Zakrzewski *herbu Samson*, w Wielkiej-Polszcze. Jerzy Zakrzewski syn Jakóba, miał za sobą Katarzynę Zielińską córkę Mikołaja. *Acta Castren. Posnan.* 1600. N. była za Krzysztofem Ponętowskim. Michał kanonik Poznański, siostry jego dwie rodzone, były za dwiema bracią rodzonymi Krzywosądzkiemi, Jadwiga za Bartłomiejem, Maryanna za Jędrzejem. Jędrzej pisarz grodzki Poznański, żona jego Urszula Kozmińska sędzianka ziemska Kaliska, wdowa po Niemojewskim. Jędrzej podstoli, Mikołaj podczaszy, Kaliscy.

Zakrzewski *herbu Trzaska*, w Rawskiem województwie, Walentyn Zakrzewski mąż wojenny. Wojciech, żona jego Gryzelda Brodowska herbu Łada. Niewiem czy do tych należy Stanisław proboszcz Kujawski, scholastyk Kruświcki, którego zmarłego nadgrobek 1603. położony widzieć w Kujawskiej katedrze, z tą jego pochwałą, że był na ubogich szczodry. Tomasza tamże nadgrobek widzieć kanonika Kujawskiego, ostatniego z domu swego dziedzica który zszedł z świata w r. 1607. *Starowol. in Monum.* Paweł, żona jego Jadwiga Leszczyńska herbu Belina. N. 1*mo voto* żyła z Trzcińskim, 2*do* z Pawłem Pikarskim.

Zakrzewski *herbu Wyssogota*, w Kaliskiem województwie. Jan z Zakrzewa Zakrzewski podstolic Kaliski, był podobno potem łowczym Poznańskim 1703. Katarzyna podstolanka Kaliska, żona Adama Koźmińskiego kasztelana Rogozińskiego. N. Mikołaja Chłapowskiego. Maryanna Samuela Kierskiego kasztelanica Rogozińskiego. N. Macieja Rogalińskiego herbu Łodzia. Władysław miał za sobą Krystynę Marszewską. N. Maryannę Kierską kasztelankę Rogozińską. N. Annę Kierską. N. kasztelan Santocki temi czasy. N. była za Alexandrem Ponińskim. N. podczaszy Wschowski.

ZAKRZEWSKI von FELDEN

HERB.

Gałązki trzy, czyli raczej pieńki ścięte być powinny na ziemi leżące, czyli na ukos, jeden nad drugim, ten który jest na samym spodzie, ma na sobie trzy listki na dół idące, z jednej strony jeden, z drugiej strony drugi sęk, drugi pieniek nie ma żadnych listków, ale tylko trzy sęki, jeden z jednej, dwa z drugiej strony, trzeci ma dwa listki po jednej stronie do góry, sęki także dwa, jeden z jednego boku, drugi z drugiego, pole tarczy powinno być czerwone, listki zielone, gałęzie szare: na hełmie takież trzy pieńki, tak go opisuje *MS. o Famil. Prusk.* bo inni autorowie o nim nie wiedzieli. Do Prus przyniesiony jeszcze za Krzyżaków ten herb z Brunświckiej ziemi, gdzie von Feldenów dom, coś z Niemiecka od Pola nazwisko, dawnemi czasy kwitnął. W ziemi Chełmińskiej za przywilejami Krzyżackiemi, gniazdo swoje zasadzili, z których niektórzy w regule Krzyżackiej byli komendorami, konsyliarzami, nawet że Felin miasto w Inflanciech na pograniczu Moskiewskiem, od nich jest ufundowane i założone, twierdzi pomieniony *MS.* i że od imienia ich. swego nazwiska nabyli. Gdy potem Prusy, do Kazimierza Jagiellonowicza Króla nachyliły się po Bazeńskich siła von Feldenom Polska powinna, że się za powodem ich to stało, dla tego też starostwo Golubskie Karolowi à Felden kasztelanowi najpierwej, a potem wojewodzie Chełmińskiemu nadane było w zasługach: siedział na tym krześle w r. 1499. Dostawszy dóbr Zakrzewa, od nich pisać się poczęli Zakrzewskiemi. Kwitnął potem Jan von Felden Zakrzewski chorąży Malborski, posłował na różne sejmy 1635. zkąd deputatem zapisany na trybunał Radomski, *Constit. fol.* 8. i 1638. *fol.* 21. miał za sobą Dorotę Podlodowską, której zmarłej 1646. nadgrobek wystawił. Tenże czy inny Jan, miał za sobą Kostczankę, siostrę Piotra biskupa Chełmińskiego jako świadczy *MS. Konopatsc.* z tej była córka Anna, naprzód za Lub-

stowskim, potem za Jędrzejem Batorym książęciem: z pierwszym miała córkę zakonnicę ś. Benedykta, z drugim córkę Zofią Jerzego Rakocego małżonkę. Dwie rodzone siostry Zakrzewskie, za dwóch braci rodzonych Czapskich wydane, jedna Małgorzata za Sebastyana sędziego ziemskiego Tczewskiego, druga za Jana.

Zakszyński *herbu Poraj*, w województwie Sieradzkiem z Zakszyna, Jakób Zakszyński kanonik Gnieznieński w r. 1518. zmarły. N. Zakszyński kasztelan Brzeziński przed rokiem 1562. umarł. *Mikołaj Rej w Zwierzyńcu fol.* 73.

Zalaszowski, w Krakowskiem województwie. Franciszek Zalaszowski, którego córka żyła z Janem Trembeckim. *Acta Castren. Cracov.* 1668. Mikołaj archidyakon Poznański J. U. doktor mąż w prawie biegły, wydał do druku *Jus Regni Poloniae* 1701. *in fol. Posnan. we dwóch Tomach.*

Konstytucya sejmu r. 1677. approbuje przywilej Zygmunta Augusta Króla przypuszczający Zalaszowskiego do szlachectwa. Ten przywilej nadany r. 1555. — *Krasicki.*

Zalazowski. Stanisławowi, Hieronimowi i Grzegorzowi Zalazowskim braci rodzonej przywilej nobilitacyi dany od Króla Zygmunta Augusta w r. 1555. co approbowała *Konstytucya* 1676. *fol.* 48. Mikołajowi Zalazowskiemu w stanie duchownym zostającemu, i Franciszkowi z całym jego potomstwem.

Zalesicki *herbu Jastrzębiec*, w województwie Mazowieckiem.

Zaleski *herbu Ciołek*, w Rawskiem województwie, Sieradzkiem, Stanisław Ciołek Zaleski 1674. i Franciszek w ziemi Wieluńskiej. Jan porucznik powiatu Radomskiego deputat *ad pacta conventa* 1697. *Constit. fol.* 23.

Zaleski *herbu Chomąto* w Prusiech. N. Zaleski, żona jego Żegartowska von Pekau, syn Jerzy Felix pisarz ziemski Chełmiński, którego synowie Tomasz pisarz ziemski Chełmiński umarł *coelebs*, i Mikołaj Cygemberg na Zalesiu Zaleski, miecznik ziem Pruskich, żona jego według *MS. o Familiach Prusk.* Rubachowna, jako indziej czytam Jabłonowska, z której syn Jan naprzód miecznik ziem Pruskich, potem kuchmistrz koronny, wspominają go *Konstytucye* 1676. że na dobrach królewskich Jadowo nazwanych miał pewną summę zapisaną, którą sukcessorom jego kazano wracać, *Constit. f.* 50. zszedł z tego świata 1679. w Warszawie, tamże u OO. Reformatów pochowany, żona jego Urszula Wybranowska, Zygmunta wojewody Derpskiego córka, synowie zaś Zygmunt Kazimierz archidyakon Kijowski, był nie raz deputatem na trybunał koronny, Łukasz starosta Jadowski, Michał podstoli Mielnicki,

i Jan Stanisław naprzód stolnik, potem chorąży Nurski, starosta Surawski poseł na sejm 1685. *Constit. fol.* 10. i 1690. z niego deputat do kwarty Rawskiej, *Constit. fol.* 19. i 1703. zkąd komissarzem stanął do granic od Prus, *Constit. fol.* 22. inszych krom tego czasów sześć razy w izbie poselskiej na dobro tej ojczyzny zostawał, ale i wojował nieprzyjacioł jej pod Wiedniem, na Budziakach i w Wołoszech, umarł kasztelanem Wizkim, złączył się był dożywotnie z Anną Teofilą Wilczewską Jana pisarza ziemskiego Malborskiego córką, miał z nią tych synów: Józefa Antoniego starostę Surawskiego, Jana Władysława stolnika Nurskiego, Marcina, Stanisława, i Kazimierza Felixa. Tenże Jan kasztelan Wizki, miał za sobą Maryannę Kuczyńską kasztelankę Podlaską. Franciszek Mikołaj Zaleski poseł na sejm 1697. z Chełmińskiego. *Constit. f.* 24.

Zaleski *herbu Dołęga*, w Łęczyckiem województwie piszą się z Otoka. Wojciech Zaleski wojski i podstarości Łęczycki, wspominają go *Konstytucye* 1590. *fol.* 603. miał za sobą Bełdowską, z tej było dwie córki Borzewicka i Waliszewska, synów zaś czterech. 1. Mikołaj wojski Sieradzki, którego z Rozrażewskiej były dwie córki, Maryanna naprzód żyła z Piecznowskim, po nim z Franciszkiem Rozrażewskim kasztelanem Przemęckim z obiema *sterilis*, druga była za Gomolińskim. 2. Remigian kasztelan Łęczycki, referendarz koronny, starosta Warecki, a przedtem pisarz ziemski Łęczycki, z tym tytułem posłował na sejm 1623. *Constit. fol.* 9. i 1627. *f.* 8. 1632. na konwokacyą, i 1625. *fol.* 7. w roku zaś 1641. deputowany był do korrektury statutu koronnego, *Const. f.* 10. trzymał nadto starostwa Ostrskie i Bobrownickie, z życiem się rozstał w r. 1645. któremu brat rodzony Alexander nadgrobek w Warszawie u ś. Jana wystawił, żona jego Anna Mielżyńska; nie została się po nim tylko jedna córka Teresa Adama Uryela Czarnkowskiego starosty Miedzyrzeckiego i Osieckiego małżonka, Babka Królowy Stanisławowy. 3. Stanisław naprzód łowczy, i poseł Sieradzki na sejm 1623. *Const. f.* 9. dalej podsędek, czy sędzia ziemski Sieradzki, tego z Rozrażewskiej córka Borzewicka, i syn Remigian podczaszy Poznański, ten z Pogorzelskiej spłodził syna Jana, który z Krakowską żył bezpotomnie, wspominają tego Remigiana *Konstytucye* 1661. posłem na sejm i komissarzem na trybunał fiskalny. *Constit. fol.* 2. 4. Alexander podsędek ziemski Sieradzki, częsta o nim wzmianka w konstytucyach koronnych, gdy na różnych sejmach poselską funkcyą sprawował 1627. komissarz do granic od Szląska i do lustracyi dóbr królewskich w Wielkiej-Polszcze. *Constit. fol.* 14. i 17. i 1631. do korrektury Rawskiej, *Constit. f.* 50. i 1633. gdzie na niego ksiąg ziemskich Sieradzkich

rewizya włożona i konnotacya *fol.* 50. i do zapłaty wojsku 1638. *fol.* 3. w r. 1648. już referendarz koronny, wziąwszy po bracie swoim sukcessyą, podpisał *pacta conventa* Jana Kazimierza Króla, *Constit. fol.* 21. w Zadzimiu kościół farny z gruntu wymurował pięknym kształtem; wszedł był w kontrakty małżeńskie z Walewską, z której miał córki dwie, jednę wydał Annę za Łukasza Mycielskiego, drugą Dorotę za Alexandra Głembockiego, i syna Wacława chorążego Łęczyckiego, dziedzica na Ostrorogu, posłował na sejm coronationis Jana III. 1676. *Constit. fol.* 28. był potem podkomorzym Łęczyckim, i deputatem zasiadał na trybunale koronnym, przybrał był sobie w małżeństwo Elżbietę Gorską, z której córka Ludowika Maciejowi Radomickiemu, wojewodzie Inowrocławskiemu, i generałowi Wielkopolskiemu, a potem wojewodzie Poznańskiemu zaślubiona, i syn Alexander kasztelan Nakielski, który z Radomicką żył bezdzietny.

Zaleski *herbu Godziemba* w Prusiech. *MS. o Famil. Pruskich* wyraźnie o nich pisze, i drugi *Konopatsc.* kędy powiadają, że ci Zalescy Boumanowie się piszą. Z tych był Seweryn Zaleski miecznik ziem Pruskich, wielkiej experyencyi człowiek, do której siła mu pomogła peregrynacya do ziemi świętej którą podjął z Mikołajem ks. Radziwiłem Sierotką nazwanym. *Histor. Polon. Possel. fol.* 604. wspomina jego dobroczynność na kościół i klasztor w Lublinie OO. Bernardynów, do którego restauracyi wiele się przyczynił, czego dowodem tablica w tymże klasztorze z herbem Godziemba i z napisem, Król Zygmunt III. dał po jego śmierci jednemu synowi jego miecznikostwo ziem Pruskich, to jest: Jędrzejowi, drugiemu Mikołajowi łowiectwo Michałowskie.

Zaleski *herbu Grzymała*, w ziemi Zakroczymskiej, z mężem zbrojnym w bramie herb Grzymała przypisany widziałem Zaleskiemu podstolemu Inowrocławskiemu w r. 1693. Daniel w zakonie naszym połowem dusz szczęśliwy; gdy w Janowie zapowietrzonym usługuje, i sam tymże jadem zarażony poległ.

Antoni Zaleski r. 1778. podwojewodzi Liwski. — *Krasicki.*

Zaleski *herbu Jelita*, w Sieradzkiem i Ruskiem województwach. Alexander Zaleski podstarości Lwowski, z sejmu 1627. poborca na Rusi. *Uniw. Pobor.* Mikołaj mąż rycerski na wojnach Inflantskiej i Pruskiej, z Szwedami, dobrze tej ojczyznie zasłużony; o którym *Konstytucya* 1629. *fol.* 17. Katarzyna Zaleska była za Józefem Jaskmanickim podstolicem Kijowskim, Zofia za Janem Chocimirskim, z którym spłodziła Dominika, Józefa, i Katarzynę Chocimirskie, wszystkich *steriles.* Benedykt stolnik Czerniechowski, i Kazimierz cześnik

Żydaczewski, sędziowie kapturowi Lwowscy 1733. Wawrzeniec kanonik Łucki 1692. Remigian miał za sobą Annę Głogowską, z tej było kilka córek, jedna z nich była za Żukowskim, druga zakonnicą w Strzelnie, i synów dwóch, Jakób który osiadł na ojczyznie w Niegłoszowie i Mikołaj. Stanisław Zaleski, pojął Zofią Głembocką wdowę po Sebastyanie Tarnowskim. Paweł Zaleski, miał za sobą Katarzynę Linowską, z tej byli synowie, Jan i Tomasz i córka Barbara, 1*mo voto* Krobanowska, 2*do* Falęcka. Są Zalescy i w ziemi Dobrzyńskiej. Franciszek skarbnik Dobrzyński 1704. N. łowczy Dobrzyński, poseł na sejm 1724. żona jego Ewa Dobrska chorążanka Michałowska. Są i w Liwskiem, mają przydomek Ostaw Zaleski. Łukasz, Jan, Stanisław, Adam 1648. Są i w Krakowskiem województwie, Absalona Zaleskiego komornika Lelowskiego zmarłego 1649. widzieć nadgrobek w Wieliczce. *Starowol. in Monum.* Zalescy na Sędowie w Łęczyckim. Tomasz z Anny Oknińskiej, spłodził syna Kazimierza.

Zaleski *herbu Łada*, w ziemi Zakroczymskiej. Stanisław Zaleski poseł z województwa Mazowieckiego na sejm 1569. podpisał Unią Litwy z Koroną. *Constit. fol.* 172. Jerzy miał za sobą Agnieszkę Bielską herbu Śreniawa. Tomasz Łaską, którego syn Kazimierz nazwany Walendzik, miał za sobą Katarzynę Miastkowską.

R. 1778. Antoni Zaleski kanonik Inflantski. — *Krasicki.*

Zaleski *herbu Leszczyc*, w Wielkiej-Polszcze, namienia o nich *Okol. tom.* 2. *fol.* 619. gdzie powiada, że Zaleska herbu Bróg siostra kasztelana Rozpierskiego, była za Piotrem Głowińskim chorążym Rawskim. Wojciech miał za sobą Elżbietę Brodowską herbu Łada. Wacław podkomorzy Łęczycki, żona jego Tolibowska sędzianka Inowrocławska, z tej syn Alexander i córka Sierakowska.

Zaleski *herbu Lis*, w Sieradzkiem województwie. N. Zaleski kustosz Gnieznieński za czasów *Paprockiego*, brat jego Marcin pisarz grodzki Sieradzki. N. miał za sobą Urszulę Zadzikownę siostrę biskupa Krakowskiego, z tej był syn Marcyan pisarz ziemski Sieradzki, sędzia kapturu generalnego Warszawskiego 1632. *Porządek elekcyi fol.* 7. i 1648. mąż w kojeniu rozróżnionych serc braterskich szczęśliwy, lubo to częstokroć bywało z uszczerbkiem fortuny własnej, żona jego Zofia Mikołajewska herbu Ogończyk córka Albrychta i Anny Sulmowskiej, z tej miał córki i trzech synów, jeden z nich Mikołaj wojski Sieradzki, rycerskich sztuk w wojsku Cesarskiem nabywszy, gdy i szablą i radą w najlepszą chciał ojczyzny ratować, w roku 1649. poprzedził ojca do grobu, zostawiwszy z Bełdowskiej trzy córki. Maryanna wojskiego Sieradzkiego

córka, była za Piecznowskim. Drugi syn zda mi się Jędrzej pułkownik województwa Kaliskiego, do wojny prawie urodzony, czy na sejmy posłując, czy na trybunałach zasiadał, wszędzie dobra ojczyzny, słuszności upatrywał; kollegio naszemu Piotrkowskiemu kamienicę i z placem wygodnym darował, z światem się rozstał w r. 1685. w kościele naszym Kaliskim pogrzebiony; przybrał był sobie w dożywotnią ligę Krystynę Czarniecką herbu Łodzia, siostrę Stefana pisarza polnego koronnego, z tej się dwie córki wychowały, (bo syn w ośmnastym roku zniknął) Helena 1*mo voto* Maciejowi Waliszewskiemu, pisarzowi ziemskiemu Sieradzkiemu, 2*do* Jędrzejowi Morsztynowi na ten czas staroście Sieradzkiemu, potem kasztelanowi Sądeckiemu, zeszła z obiema *sterilis*, w Krakowie u ś. Piotra pochowana. Druga, Konstancya Władysławowi Ponińskiemu podkoniuszemu koronnemu zaślubiona; była to Pani i rozsądku i pobożności pełna, leży w Kaliszu przy ojcu. Marcin kanonik Krakowski 1686. r. Dorota Zaleska matka Jana Wężyka arcybiskupa Gnieźnieńskiego.

Zaleski *herbu Lubicz*, w województwie Podlaskiem. Wojciech Zaleski komornik Drohicki, zostawił synów czterech: Mateusza, Jana pisarza ziemskiego Drohickiego, Jakóba i Walentyna. Krzysztof komornik ziemski Mielnicki, Wojciech i Bogusław w województwie Podlaskiem 1674. Jan officyał Podlaski 1639. *Przyłuski Felix Luceoria.* Niektórzy się z nich do księztwa Litewskiego wynieśli, z których był Piotr, którego syn Zygmunt pisarzem był Wołkowiskim, a brat jego sędzią ziemskim Upitskim. Piotr poborca w ziemi Lidzkiej z sejmu 1613. Konstantyn podsędek Wileński z Połockiego, poseł na sejm 1629. i deputat na sądy fiskalne. *Constit. f.* 18. i 1633. *fol.* 22. Stanisław sędzia grodzki Lidzki, Bogusław i Bazyli w Orszańskiem, Alexander w Mińskiem, Stanisław sędzia grodzki Miński 1674. Józef i Alexander w Smoleńskiem, Jan komornik Drohicki, pisarz grodzki Mielnicki, poseł na konwokacyą 1632. podpisał konfederacyą. *Acta interr.* Jan mąż wojenny i sobie i żonie swojej Jadwidze Raczyńskiej otrzymał w krwawych zasługach wieś Szołoszadce w województwie Trockiem, przez *Konstytucyą* 1678. *fol.* 15.

R. 1778. Ignacy Zaleski wojski Podlaski. — Franciszek miecznik Drohicki. — Serwacy pisarz ziemski Bilski. — Michał budowniczy Lidzki. — Michał cześnik Grodzieński. — *Krasicki.*

Zaleski *herbu Rola*, w województwie Sieradzkiem. Bartłomiej Zaleski dziedzic na Zaleszu, Sędowie, Chodowie i Zawodach, za którym była Dąbrowska, herbu Poraj, ten miał trzech synów, Alexandra, Mikołaja, i Świętosława. Alexander miał za sobą Garnyszownę, Mikołaj miał za sobą Grab-

ską sędziankę Kaliską. Świętosław także Grabską, drugą siostrę tamtej rodzoną, którego syn Paweł, miał za sobą Linowską podsędkownę Inowrocławską z którą miał synów trzech: Wawrzeńca, Jakóba i Ignacego. Wawrzeniec pojął Borniankę, ta mu powiła córek dwie, jedna była za Mikołajem Siedleckim herbu Grzymała, druga za Koczorowskim, i synów czterech: Stanisława, Michała, Wojciecha i Stefana. Z tych Stanisław służąc w wojsku Litewskiem w Litwie osiadł. Michał burgrabią był Nakielskim, z Podolską spłodził Wojciecha, Piotra i Stanisława i córkę, Marcina Siedleckiego herbu Grzymała małżonkę. Wojciech syn Michała z Podolskiej, w zakonie ś. Benedykta. Piotr w obozie życie styrał, trzeci brat ich Stanisław, żona jego Boturzyńska, córka wojskiego Poznańskiego, którego syn Franciszek, miał za sobą Smogulecką, synów miał trzech, Wojciecha, Michała i Bronisława. Wojciecha żona Drachowska, Michał i Bronisław w obozie życie stargali: Wojciech trzeci syn Wawrzeńca, miał za sobą 1*mo voto* Nietyszkowską, drugą miał Ciecholewską, z pierwszą, miał synów dwóch, Rościsława i Bronisława, córkę miał Barbarę, która była za Zapendowskim. Z drugą miał synów trzech, Alexandra, Michała i Mścisława, córek miał cztery, Eufrozynę, Konstancyą, Annę i Zofią. Eufrozyna była 1*mo voto* za Janem Kleparskim, 2*do voto* za Piotrem Gzowskim, Konstancya za Łakińskim, Anna za Strzeńskim, Zofia za Szeliskim. Bronisław i Rościsław, zeszli bezpotomnie. Mścisław podczaszy Kujawski, miał za sobą 1*mo voto* Kraszewską która pierwszem małżeństwem była za Tłuchowskim, drugą miał Maryannę Pęską która 1*mo voto* była za Grockim z pierwszą miał synów dwóch, Stanisława i Konstantego, córek miał cztery, jedna była 1*mo voto* za Ulejskim, 2*do voto* za Dębińskim, druga za Pawłem Komierowskim, trzecia za Doręgowskim. Z drugą miał synów trzech, Stanisława, Ignacego i Kazimierza. Stanisław pierwszy umarł w młodym wieku, i drugi także Konstanty, miał za sobą 1*mo voto* Worożowską cześnikownę Mińską, drugą miał Błeszyńską kasztelankę Miedzyrzecką. Ignacy w zakonie Soc. Jesu. Stefan czwarty syn Wawrzeńca, miał za sobą Borniankę, tego syn Jan miał syna Antoniego, i córkę, która była za Pawłem Biernackim skarbnikiem Kaliskim.

Zaleski *herbu Topor*. Katarzyna z Środopolca Zaleska tego herbu była za Michałem Bolanowskim herbu Lubicz.

Zaliński *herbu Poraj*, z Wielkiejpolski do Prus się wynieśli, i tam przez długi czas na dobro tej ojczyzny pracowali, pierwszy który się z tego domu w te Pruskie kraje wyniósł, kupiwszy dobra pod Tucholą Zalno Zalińskim nazwany:

bo przedtem pisali się z Dębnicy, która potem dostała się w dom Latalskich. Ile dochodzić mogę, był to Mikołaj Zaliński, o którym Neugebauer pod rokiem 1464. pisze, że między inszemi z Panów Pruskich, był jeden, który o pokój z Krzyżakami w Toruniu traktowali, luboć *Cromer* Zalowskim go pisze, a *Długosz* Działowskim; pod Chojnicami, za Króla Kazimierza Jagiellonowicza, że rycersko stawał, i że wielką czułością i dzielnością swoją Pruskie kraje zdobił, świadczy *MS. o Famil. Prusk.* Kwitnął potem Jan Zaliński podkomorzy Pomorski, ten pojąwszy Oleską, spłodził z nią synów trzech, Wawrzeńca opata Koronowskiego, był na synodzie Kujawskim 1568. *Acta Synodi*, *Auctor* 50. *singul.* żyć przestał 1596. *homo doctrina ornatus*, *vir alto spiritu*, *ac nimium quietis impatiens*, mówi o nim nadgrobek. Drugiego Macieja kasztelana Gdańskiego, starosty Tucholskiego, Mścibowskiego, Przedborskiego, Jasienieckiego, i Zyzmorskiego, tak go łaska Króla Zygmunta Augusta, w liczne królewczyzny opatrzyła, w której zdał się więcej nad inszych profitować: był przedtem i podkomorzym koronnym 1569. jako się podpisał na liscie Augusta Króla, o Unji Podlasza z Koroną. *Constit. f.* 154. Ten w Zalnie, w Tucholskim powiecie, zamek i nowym kształtem i wielkim nakładem murować zaczął, który potem z syna jego Samuela sumptu, zupełnie dokończony, stanął. *Histor. Polon. Pruth. Possel. fol.* 285. Dwa razy ten Maciej śluby małżeńskie ponawiał, pierwszy raz z Taszycką herbu Strzemię, sędzianką ziemską Krakowską, z tej było dwóch synów, Jan i Samuel. Drugi raz z Elżbietą Kostczanką, córką Jana Kostki wojewody Sendomierskiego, ta mu tylko cztery córki zrodziła, z tych Annę zaślubił Marcinowi Sierakowskiemu herbu Ogończyk, kasztelanowi Inowrocławskiemu, staroście Przedeckiemu, drugą Barbarę bratu rodzonemu tegoż, Łukaszowi Sierakowskiemu kasztelanowi Lędzkiemu, trzecią Janowi Smoguleckiemu na Smogulcu i Gołańczy dziedzicowi, czwartą Dorotę pierwszem małżeństwem Janowi Bąkowskiemu chorążemu Malborskiemu, staroście Kiszewskiemu, drugiem, Samuelowi Konarskiemu kasztelanowi Gdańskiemu, wojewodzie Pomorskiemu, a potem Malborskiemu; była ta Dorota dobroczynna na nasze kollegium Gdańskie. *Histor. Coll.* Jan starosta Przedborski za Piotrkowem, miał i w Litwie kilka starostw i leśnictw, syn Macieja kasztelana Gdańskiego z Taszyckiej, tego względem matki jego, że na dworze Anny Królowy zasłużona była, taż Anna na opiekę swoję wziąwszy, do akademji Ingolsztadskiej na nauki wysłała, i potem pańskiemi swemi faworami powodowała, czy miał, i kogo w dożywotniej przyjaźni, i czy potomstwo jakie po nim zostało, nikt nie pisze. Samuel

drugi syn Macieja kasztelana Gdańskiego, naprzód kasztelan Elbląski, z tego krzesła 1612. przeniósł się na krzesło województwa Pomorskiego, z tego 1626. na Malborskie, na którem umarł w r. 1631. *primo voto* pojął był Tarnowską herbu Rolicz, synowicę arcybiskupa Gnieznieńskiego, z tej spłodził syna, który z Grzymułtowską, kasztelanką Bydgoską żyjąc, zszedł bezpotomny, i cztery córki, jedna z nich Elżbieta wydana za Stanisława Działyńskiego kasztelana Chełmińskiego, Anna za Jana Wiesiołowskiego podkomorzego Pomorskiego, a potem kasztelana Elbląskiego, po którego śmierci ponowiła śluby z Kasprem Gralewskim, ta wniosła Zalno w dom Wiesiołowskich. Dorota za Mirosława Konarskiego chorążego Pomorskiego, a potem podkomorzego Malborskiego. Zofia zaś obrała sobie panieńskie życie w Chełmnie pod regułą ś. Benedykta. *2do voto* pojął Zofią Mortęską Ludwika wojewody Chełmińskiego i Zborowskiej córkę, ta mu tylko pięć córek powiła, pierwsza poszła Eleonora za Albrychta Czerskiego, herbu Ogończyk kasztelana Chełmińskiego, starostę Bobrownickiego, zeszła bezpotomnie w r. 1647. Druga Magdalena za Alexandra Orzelskiego herbu Mutyna, z nim potomstwo zostało liczne. Trzecia Izabella pierwszym związkiem za Piotra Bąkowskiego, drugim za Narzymskiego chorążego Płockiego herbu Dołęga, to *MS. o Famil. Prusk.* ale *Starowol. in Monum. fol.* 623. powiada, że ta Izabella była naprzód za Działyńskim, a potem za Piotrem Bąkowskim. Czwarta Gryzella za Jana Łodzińskiego rotmistrza herbu Radwan, ale z nim *sterilis*, po nim za Władysława Wierzbowskiego kasztelana Inowłodzkiego, starostę Szadkowskiego herbu Jastrzębiec z ziemi Sieradzkiej, po tej dzieci zostały. Piąta Anna w klasztorze Chełmińskim Bogu się na wieczną służbę oddała; wspominają tego Samuela *Konstytucye* 1616. *fol.* 16. komissarzem do granic, i w. r. 1628. *fol.* 2. do zapłaty wojsku. Trzeci syn Jana podkomorzego Pomorskiego z Oleskiej, był sędzią ziemskim Tucholskim, ten miał za sobą Elżbietę córkę Melchiora Mortęskiego podkomorzego Chełmińskiego i Elżbiety Kostczanki, z tej spłodził córkę, którą wyposażył za Janusza Witosławskiego kasztelana Inowrocławskiego herbu Prawdzic, z którym miała potomstwo, syn był także Adam, młodzian urodą, układnością obyczajów, języków cudzoziemskich biegłością, pobożnem życiem, wielu celujący, ale gdy z cudzych krajów powraca, w Padwie, na inszy się świat przeniósł w r. 1601. tamże z nadgrobkiem pochowany od Jana Łętowskiego, który był potem opatem Paradyskim. Ten sędzia Tucholski Zbysławek dziedzictwo swoje zapisał klasztorowi Panien Chełmińskich zakonu ś. Benedykta, kędy też Panny ufundowane. Krom do tych czas wyliczonych,

jeszczem się tych Zalińskich doczytał, a naprzód *Neugebauer pod rokiem* 1520. pisze, że Zaliński Melsaku przeciwko Albrychtowi mistrzowi Krzyżackiemu, długo i mężnie bronił, acz potem widząc nierówne swoje siły, do dalszego utrzymania w pewne go poddał kondycye. Jerzy Zaliński sędzia Malborski, poseł na sejm 1589. podpisał tranzakcyą Będzińską. N. kasztelan Sierpski, syn jego Mikołaj, kanonik Chełmiński, dziekan Nietyski, pleban Kinszdorski 1698. r. człowiek miły w obyczajach, niewiemże, czy ci nie od Jana starosty Przedborskiego idą, o którym mówiło się wyżej. Jest podziśdzień kaplica w Tucholi, grób w niej tego domu. Przecież tym kształtem herb swój układają, to jest trzy róże podle siebie między dwiema liniami na tarczy, na hełmie zaś między dwiema trąbami trzy róże.

Zaliwski *herbu Junosza*, w województwie Mazowieckiem i Ruskiem. Dersława Zaliwskiego burgrabiego Krakowskiego, zmarłego w r. 1524. opowiada nadgrobek w Sendomierzu. Michał sędzia ziemski Liwski, poseł na sejm 1569. podpisał Unią Litwy z Koroną. *Constit. fol.* 172. i 1587. na konwokacyą, *Constit. fol.* 418. i 1589. zkąd naznaczony do korrektury praw koronnych. *Constit. fol.* 516. Bartłomiej starosta Warszawski, podpisał elekcyą Zygmunta III. Króla. *Constit. fol.* 437. Idzi sędzia ziemski Liwski z sejmu 1601. naznaczony do rewizyi ksiąg ziemskich Liwskich i Grodzkich. *Constit. fol.* 756. Wojciech z Opola Zaliwski podsędek Liwski 1613. *Constit. fol.* 19. Jan podstoli Liwski, Wojciech i Stanisław, z sejmu 1616. do rewizyi ksiąg Liwskich deputowani, *Constit. f.* 25. z tych Jan oraz był komornikiem ziemskim Lwowskim 1626. *Constit. fol.* 38. Stanisław był sędzią Liwskim 1647. *Constit. fol.* 33. Jan Władysław miecznik Liwski, ten od zawziętego na życie swoje adwersarza szukany na śmierć w r. 1640. z trafunku bez broni zajechał mu w oczy, gdzie rady i siły nie mając, Najśw. Pannie oddawał się, na pistolet szablą się złożył, od której tak się odbiła kula, że śmiertelnego razu nie zadała, co on obronie Najśw. Panny przypisał. *Nieszpork. f.* 97. Jan pisarz ziemski Liwski z sejmu 1678. naznaczony do rewizyi ksiąg Liwskich. *Constitut. fol.* 36. i 37. Kazimierz cześnik Drohicki, z sejmu 1653. deputat na trybunał skarbowy Lwowski, *Constitut. fol.* 2. jest w druku jego *Quadriga Leonum in 4to Varsav.* 1632. Ambroży 1576. poborca w ziemi Chełmskiej. *Constit. fol.* 261. Kasper 1618. Jan na Wołyńcach Zaliwski w ziemi Bielskiej 1674. pisarzem był grodzkim Liwskim, żona Gulińska pięciu mu synów powiła, Kaspra sekretarza koronnego, Wacława, tego żona Ewa Brodowska, i Alexandra.

Zalski. Jędrzej Zalski w r. 1658. nobilitowany na sejmie, o czem patrz *Konstytucyi.*

Załęski *herbu Prus 1mo* w Podlaskiem, Wołyńskiem i inszych województwach. Stanisław Załęski Szlubicz (tak się pospolicie piszą, że od Ślubickich swój dukt prowadzą, ale od dóbr Załęza w województwie Rawskiem leżących, Załęskiemi nazwani) chorąży Podlaski, od którego był Lew Kijowski, Halicki i całej Rusi metropolita, gorliwy o unią pasterz, którą tak promowował, że prawie wszystkich władyków Polskich, czego sobie dawno życzyła, na różnych synodach Polska, a mieć nie mogła, z kościołem Rzymskim pojednał, pomogła mu do tego przykładność życia, nauka wielka, przymilenie w obyczajach, i insze pasterskie cnoty, zszedł z tego świata w r. 1703. Łukasz brat jego. Jan kanonik Smoleński, pleban Kobryński, stryj jego na nasze kollegium Brzeskie dobroczynny. Jakób poseł ziemi Drohickiej, Franciszek i Marcin w województwie Podlaskiem, Teodor w Połockiem, podpisali elekcyą Jana III. Króla, i Bernard poseł województwa Czerniechowskiego. Anna Załęska ksieni Łuckiego konwentu zakonu ś. Brygitty, w r. 1649. *MS. Czartoriscia.* Franciszek Załęski brat rodzony Stanisława chorążego Podlaskiego, był sędzią ziemskim Włodzimierskim, spłodził dwóch synów. 1. Jędrzeja chorążego Nowogrodzkiego, którego dwaj synowie z Pużynianki, Kazimierz naprzód sędzia grodzki Łucki, a potem podkomorzy Nowogrodzki, deputat na trybunał koronny 1694. żona jego Stępkowska kasztelanka Bracławska, córka Katarzyna Alexandra Woronicza podkomorzego Kijowskiego, druga Marcina Cieszkowskiego starosty Kleszczelowskiego, małżonki. Drugi syn Jędrzeja Konstantyn podstoli, stolnik, aż i podkomorzy Czerniechowski, deputat w trybunale koronnym 1690. i 1696. złączył się był dożywotnie, pierwszy raz z Heleną Rupniewską siostrą biskupa Łuckiego, drugi raz z Kosakowską siostrą kasztelana Podlaskiego, pozostałą wdową po książęciu Czetwertyńskim, kasztelanie Mińskim, córka jego Joanna zaślubiona Józefowi Cieszkowskiemu stolnikowi Czerniechowskiemu, synowie zaś, Tomasz w zakonie ś. Dominika mąż godny, Stefan i Jakób; z tych Stefan pisarz ziemski Czerniechowski, miał za sobą Helenę Pisarską. 2. Piotra podsędka Czerniechowskiego, którego z Jadwigi Podsędkowskiej trzech synów zostało, Tomasz w zakonie Soc. Jesu Apostolskiemi między Rusią pracami stargany, rządził kollegium Stanisławowskie pierwszy, i za jego zabiegiem powstało. Wojciech spłodził Kazimierza i Franciszka, i Jakób, wojski Włodzimierski, którego syn Stefan cześnik Smoleński.

R. 1778. G e r w a z y Załęski budowniczy Mozyrski. — *Krasicki.*

Załoga *herbu Pół Orła.* Marcinowi Załoga nadgrobek z tym herbem postawiony w Krakowie, w kościele Dominikańskim 1576. z tym napisem, *Praestantem ingenio et senio, nullique secundum, Nomine, fortuna nobilitate virum.*
R. 1778. Paweł Załoga komornik Ciechanowski. — *Krasicki.*

Załuczski *herbu Pogonia Polska,* pisze o nich *Paproc. w strom.* i powiada, że się zdawna pisali z Nowego Miasta.

Załuski *herbu Junosza*, w Rawskiem województwie. Tych przeszłych wieków Tabaszami zwano, jako u *Paprockiego* znajdziesz Jana Tabasza podkomorzego Rawskiego. Spytek Załuski podkomorzy Rawski mąż wojenny, w owej z Tatarami pod Wiśniowcem w r. 1512. wygranej batalji, rycersko stawał, jako świadczy *Krzycki w liscie swoim do Szydłowieckiego pisanym u Załusk. tom. 1. fol.* 17. gdzie też mężnie poległ Wojciech Załuski wojewodzic Łęczycki *fol.* 22. Drugi Spytek podkomorzy Rawski, miał za sobą Barbarę Korycińską wojewodzankę Łęczycką starościankę Przedecką, wdowę po Mikołaju Kazanowskim. Brat Spytka rodzony, Stanisław, pojął Annę Korycińską, siostrę tamtej rodzoną. Maciej trzeci brat ich, trzecią siostrę Zuzannę Korycińską. Od któregoś z tych trzech braci z Korycińskiej spłodzonych, było dwóch braci, Wawrzeniec cześnik Rawski, podstarości Opoczyński, i Piotr chorąży Rawski, umarł 1646. młodsze lata polerował na dworze Królowy Anny, potem na różnych expedycyach wojennych w Węgrzech, Multanach, Inflantach, wszędzie z wielką sławą, żona jego herbu Abdank, pięciu mu synów powiła. Wojciecha, Stefana plebana Bedleńskiego, Krzysztofa, Abrahama i Wawrzeńca. *Kostecki kazanie: Prowiant na drogę etc.* Wawrzeniec Załuski miał za sobą Katarzynę Buzeńską herbu Poraj. *Paproc.* Wojciech kanonik Gnieznieński na przywileju kollegiaty Łowickiej, umarł 1547. r. Jakób chorąży Rawski, żona jego Regina Krasińska. Kasper i Tomasz 1628. Elżbieta podkomorzanka Rawska, była za Jakóbem Chlewickim. Mikołaj, Konstantyn, Kasper, Zygmunt, Stanisław, Kazimierz, Jan 1674. N. Jadwigę Skrzyńską, Kasper miał za sobą Elżbietę Rokszycką. Wawrzeniec Załuski według informacyi przysłanej mi z tego domu, kasztelan Gostyński, miał za sobą Korycińską kasztelankę Sieradzką starościankę Przedecką, z tej były dwie córki, Anna zakonnica ś. Klary, i druga, która wkroczyła w małżeńską ligę z Mokranowskim kasztelanem Rawskim, i synów trzech, Hieronim opat Witowski, zszedł z tego świata *in opinione sanctitatis*, drugi Stanisław czy Jan cześnik Rawski, ten z Anny Lipskiej kasztelanki Rawskiej, spłodził Kaspra starostę Regowskiego, od którego zostaje syn i córka. Miał tenże Wawrzeniec kasztelan Gostyński, brata

rodzonego Zygmunta, który porucznikując pod usarską chorągwią, zginął pod Wiedniem w r. 1683. o czem czytaj *Janickiego Bellaria fol.* 35. Trzeci syn Wawrzeńca Alexander, naprzód cześnik, dalej chorąży, potem podkomory Rawski, aż też kasztelan, a na koniec wojewoda Rawski, posłował na różne sejmy, marszałkował w trybunale koronnym 1658. r. a małżeńskie kontrakty ponawiał cztery razy: pierwszy raz z Prażmowską siostrą rodzoną Mikołaja Prażmowskiego prymasa koronnego, drugi raz z Cieciszewską, ale te obiedwie *steriles:* trzeci raz z Katarzyną Olszewską kasztelanką Spicimierską siostrą rodzoną Jędrzeja arcybiskupa Gnieznieńskiego, czwarty raz z Zofią Koniecpolską kasztelanką Bracławską. Z Olszowskiej, syn jego Marcin 3*tio genitus*, naprzód łowczy Rawski, poseł na różne sejmy, osobliwie 1690. zkąd komissarzem stanął do granic od Węgier, *Constit. fol.* 18. deputatem zasiadał na trybunale koronnym, i w różnych expedycyach wojennych sławy męztwem swojem szukał, potem duchowny sobie stan obrawszy, naprzód dziekanem był, potem proboszczem Płockim i książęciem Sieluńskim, umarł w Gutstadzie suffraganem Płockim 1709. za ofiarowane sobie biskupstwo Płockie podziękowawszy. Drugi Alexander Józef *primogenitus*, marszałek trybunału koronnego w roku 1690. już na ten czas po podkomorstwie Rawskiem, osiadłszy na krześle kasztelanji Rawskiej, w tymże roku, komissarzem zapisany na trybunał koronny, *Constitut. fol.* 5. wziął potem województwo Rawskie, z którym go tytułem wspominają *Konstytucye* 1703. komissarzem do rewizyi skarbu koronnego *fol.* 13. wszakże go blizko przed śmiercią spuścił na Jędrzeja Głębockiego: widzieć jego nadgrobek w Warszawie u OO. Reformatów. Pierwsza żona jego, Teresa z Popowa Witowska kasztelanka Sendomierska, ale z niej dzieci młodo pomarły, powtórnie złączył się z Teresą Podkańską, Jana starosty Inowłodzkiego, łowczego Sendomierskiego córką, z tej się zostały trzy córki, Wiktorya Franciszka zakonnica u PP. Sakramentek w Warszawie, Ludowika Janowi Ossolińskiemu staroście Drohickiemu, Alexandra Wojciechowi Lanckorońskiemu kasztelanowi Gostyńskiemu, zaślubione, i synów czterech. Z tych Jędrzej Stanisław Kostka, powróciwszy z cudzych krajów, prawie go sobie honory wydzierały, już kanonik Krakowski, dziekan Pułtuski, już proboszcz Płocki, deputat na trybunał koronny, już biskup Płocki lubo dopiero lat 28. wieku swego liczył, od Augusta II. wyniesiony, na tej pasterskiej funkcyi jak się popisał, z tego poznać, kiedy *Seminarium Dioecesanum* na dwudziestu kleryków, i szpital na wychowanie Panienek ubogich, w Pułtusku fundował pod dozorem Panien miłosiernych. Sy-

nod dyecezański złożył, w r. 1733. na którym prawami obostrzył karność duchowieństwa, do druku go podał: komissyi na trybunale Radomskim 1725. prezydował, także komissyi w Brześciu Litewskim do dóbr królewskich: August potem III. co ojciec jego już przed swoją śmiercią zamierzył, do skutku przyprowadził, kiedy mu pieczęć wielką koronną konferował, dla tego *ob incompatibilitatem* spuściwszy Płocką infułę, wziął Łucką, a temi czasy i z tej poszedł na Chełmińską, Pan miłych obyczajów, głębokiego przezoru, w ludziach się mądrych kochający.

Tenże Jędrzej Stanisław Kostka z kanclerstwa wielkiego i krzesła biskupstwa Chełmińskiego po śmierci kardynała Jana Lipskiego na katedrę Krakowską podwyższony, przez lat jedenaście rządów swoich dał dowody wielkiej roztropności i biegłości swojej: dobra stołu biskupiego do wielkiej przywiódł doskonałości — akademią Krakowską wielą funduszami wsparł — kościoła Rzymskiego ś. Stanisława stał się drugim fundatorem. — Pełen zasług i dobrych uczynków umarł w Krakowie r. 1757. — *Krasicki.*

Marcin brat Jędrzeja kanclerza z Podkańskiej, suffragan Płocki, sekretarz wielki koronny, dziekan Płocki, deputatem był na trybunał koronny 1728.*) Jakób drugi brat Jędrzeja kanclerza, starosta Sulejowski. Józef Jędrzej trzeci brat, referendarz koronny, scholastyk Płocki, kanonik Krakowski, proboszcz Warszawski i Kodeński infułat, opat Hebdowski, *Eleemosynarius Lotaringiae*, *Abbas Fontanetti*, deputat na trybunał koronny 1725. w którym natura prawie wszystkie przymioty skoncentrowała, dobroć, prawie wszystkie cnoty zebrała. Naukę jego, pisma do druku podane pokazują. 1mo. *Analecta historica de Sacra a Rom. Pontificibus usitata cœremonia, Ensem et pileum benedicendi, eaque munera Principibus Christianis mittendi, Varsav. in* 4*to* 1726. 2do. *Dwa miecze przeciwko Dyssydentom, jeden defensive; drugi offensive się mający, z okazyi Memoryału Angielskiego w Warszawie in* 4*to* 1731. 3tio. *Kazanie przy introdukcyi Nowokanonizowanych śś. Stanisława Kostki i Aloizego w Warszawie* 1727. *in fol.* 4to. *Specimen historiae Polonae Criticae in* 4*to* 1733. *Varsaviae, gdzie Rokosz Gliniański zbija.*

Ten Józef wprzód referendarz koronny dalej biskup Kijowski opat Wąchocki, wielkiej nauki i applikacyi co wydane od niego księgi wyświadczają — w Francyi będąc najwyższym Stanisława Króla księcia Lotaryngji elemozynaryuszem wziął opactwa Fontanetu, bibliotekę publiczną wraz z bratem Jędrzejem biskupem Krakowskim niezmiernym kosztem zebraną, jedną z najsławniejszych w Europie, Rzeczypospolitej darował i publiczną uczynił. — Mnie

*) Był także opatem Sulejowskim. Prałat ten opuściwszy godności i urzędy w zakonie Jezuickim życia dokonał. — *P. W.*

uczynił był koadjutorem opactwa Wąchockiego, które wstąpiwszy na katedrę Warmińską do rąk jego oddałem. — *Krasicki.*

Jędrzej Chryzostom *2do genitus*, naprzód biskup Kijowski, z tego postąpił na Płockie w r. 1691. z tego na Warmińskie 1696. przy którem za konsensem stanów rzeczypospolitej dano mu pieczęć wielką koronną, którą aż do śmierci swojej wraz z tem biskupstwem trzymał, ta przypadła na rok 1711. Pisma jego te są w druku. 1mo. *Epistolae historicae, sive, acta publica in Regno Poloniae ab anno* 1665. *ad annum* 1710. *Tomi III. Brunsbergae in fol.* 1709. 1710. 1711. 2do. *Nauki Chrześcijańskie (to jest* 1653. *sentencye z ksiąg ś. Augustyna wyjęte) z łacińsk. przetłom. na Polsk. in 4to Varsav.* 1686. *in fol. w Kaliszu* 1630. 3tio. *Przewodnik grzesznika z Hiszpan. Ludwika Granatensa przetłom. na Polsk. w Lublinie in 4to* 1687. tamże 1730. *in fol.* wszakże już ta książka dawniej od kogo inszego była na ojczysty język przełożona. 4to. *Wzgarda próżności świata i o Miłości Boskiej z Hiszpan. Jakóba di Stella przetłom. w Krakowie* 1690. *in 4to i* 1730. *w Krakowie in fol.* 5to. *Pamiątka Pasterskiego affektu, to jest obraz prawdziwego Kapłana z Łacińsk. Józefa Mansi przetłom. w Warszawie* 1699. tamże 1730. *in fol.* 6to. *Prawdy wieczne z Włosk. przetłom. Grzegor. Rossignolego, w Warszawie* 1701. *in 4to, w Kaliszu* 1703. *in fol. w Wilnie* 1705. *in 4to.* 7mo. *Rozmyślania krociusienkie Chrześcijańskie na każdy dzień Miesiąca z Francuz. Ks. Domin. Bouburs. przetłom. w Warszawie* 1701. *in minor.* 8vo. *Krótkie i nabożne, na każdy dzień całego roku rozmyślania z Francuz. przetłom. w Warszawie* 1702. *in 4to.* 9no. *Korona miesięczna albo nauki i uwagi Chrześcijańskie na każdy dzień miesiąca z Franc. przetłom.* 1704. *i* 1719. *w Kaliszu in min.* 10mo. *Pokazanie jako powinien Chrześcijanin myślić i pilno chodzić koło zbawienia duszy swojej, Francisc. Renata. przetłom. w Brunsberdze* 1704. *in 4to.* 11mo. *Reflexye nabożne nad męką i śmiercią Chrystusa Pana pod czas postu i w piątki całego roku z Francuz. przetłom. w Brunsberdze* 1705. *in 4to.* 12mo. *Ulga w krzyżach z Włosk. Jana Piotra Pinamonti przetłom. w Brunsberdze* 1709. *i w Sendomierzu* 1728. *in min.* 13tio. *Uwagi Chrześcijańskie albo Rozmyślanie krótkie na wszystkie dni w roku i Święta uroczyste przetłom. w Brunsberdze* 1707. *in 4to.* 14to. *Historya starego i nowego testamentu z Francuz. przetłom. w Brunsberdze* 1709. *in 4to.* 15to. *Reflexye* 24 *o Miłosierdziu Boskiem z Francuz. Księżny de la Valiere, potem Karmelitanki Bosej, przetłom. Item Akty strzeliste i westchnienia duchowne z Łacińsk. Piotra de Campis novis.*

Także Dyscypliny duszne Ks. Kaspra Drużbickiego, i Uwagi Chrześcijańskie na każdy dzień miesiąca w Kaliszu in fol. 1730. 16to. *Medytacye na różne texty Pisma Świętego o Wzgardzie świata i jego marności w trzech Księgach, a* 300 *rozdziałach zawarte, z których sto dwadzieścia z Hiszpan. Dydaka Selli przetłom. a sto ośmdziesiąt Rozdziałów, dopiero są od Załuskiego przyłożone w Kaliszu i Warszawie* 1733. *in fol.* 17mo. *Kazania zebrane z przydatkiem do pierwszej edycyi Warszawskiej* 1696. *in 4to w Kaliszu in fol.* 1730. 18vo. *Mowy na radach i sejmach po pierwszej edycyi Oliwskiej* 1689. *in 4to, i drugiej Kaliskiej in fol. z przydatkiem w Kaliszu* 1718. *in min.* 19no. *Mowy różne weselne i pogrzebne w Warszawie* 1690. *in 4to, a same weselne przedrukowane w Kaliszu* 1730. *in fol.* 20mo. *Kazanie na Święto Ś. Ignacego Fundatora Zakonu Soc. Jesu w Reszlu, w Brunsberdze* 1700. *in 4to, toż samo przetłom. i na Niemiecki język.* Nim go Jan III. Król Polski do infuły posunął, był kanonikiem Krakowskim i Pułtuskim, deputatem na trybunał, opatem Wąchockim, kanclerzem Gnieznieńskim, proboszczem Jarosławskim, scholastykiem Łęczyckim, sekretarzem koronnym, kanclerzem Królowy Maryi Kazimiry, poseł do Hiszpanji, gdzie *Vellus aureum* po śmierci Króla Michała w ręce Króla Hiszpańskiego oddał, do Luzytanji z denuncyacyą o śmierci tegoż Króla, do Francyi, z nowiną o elekcyi Jana III. Króla, do Bawaryi do zaręczenia książęciu elektorowi Bawarskiemu Teresy Królewny Polskiej. Olszewski prymas koronny spuszczając pieczęć koronną, w mowie swojej, taką mu pochwałę dawał: *Tribuo nie krewności ale indoli et virtuti Ks. Załuskiego kanclerza mego, że go in theatro Rzeczypospolitej pokazuję: ingenium sublime suis velocius annis, maturitas judicii, języków doskonałość, in tractando rozrywka, Dworów najprzedniejszych i Ministrów znajomość, godnym go czynią.* Dało mu tę chwałę poważne i pobożne cudzoziemskie pióro: *Divino consilio ad magna natus.* Siła ten wielki kanclerz dla ojczyzny pracował, wiele pisał i mówił, nie mniej stosów dla niej poniósł, zawsze niezmienionym umysłem przy dobru jej stawając, pasterskiej funkcyi swojej jak pieszczenie przestrzegał, z złożonych od niego i do druku podanych synodów, nawet umierając na nadgrobku tylko o sobie napisać kazał: *Hic jacet Andreas Episcopus* i przydał *ConCULCate peCCatorem ZaŁUski aC pro eo orate,* w których słowach *Chronostice* rok zejścia swego z tego świata wyraził. Hieronim kasztelan Rawski 5*to genitus* syn Alexandra z Olszowskiej, starostą jeszcze będąc Brzeskim Kujawskim, z sejmu 1690. komissarzem stanął do granic od Prus książę-

cych, *Constit. fol.* 19. a w r. 1703. deputat z senatu na trybunał skarbowy, *Const. fol.* 9. i do kwarty Rawskiej, *Const. f.* 23. zasiadał także deputatem na trybunale koronnym 1714. pierwsza żona jego była Fredrowna Katarzyna Zygmunta kasztelana Sanockiego, z Wasiczyńskiej powtórnej jego żony córka spłodzona, (której krom Snopkowskiej, druga siostra rodzona, naprzód żyła z Ustrzyckim, po nim z Trzebuchowskim, siostra zaś jej stryjeczna, dostała się w małżeństwo Samuelowi Lipskiemu, stolnikowi Latyczewskiemu, z którym dwie córki miała, jedna z nich poszła za Michała Konarskiego kasztelana Wiślickiego, druga Angela za Dziedoszyckiego cześnika Halickiego) z tej córka Katarzyna, weszła w kontrakty małżeńskie z Stefanem Garczyńskim, naprzód chorążym Poznańskim, dalej Bydgoskim, potem Inowrocławskim kasztelanem, z tej jedna córka wydana za Tuchołkę starostę Jasienieckiego, druga w zakonie Cystercyeńskim: druga córka z Fredrowny Teresa z Wojciechem Wesslem kasztelanem Warszawskim, syn zaś Hieronima z tejże Józef starosta Rawski, rotmistrz ziemi Rawskiej 1733. posłem stawał na różnych sejmach i z uszczerbkiem fortuny swojej, ojczystej wolności bronił, *primo voto* pojął był Wilczewską, wdowę po Kuropatnickim i Janie Tarło, z tą *sterilis: 2do voto* z Dembicką pozostałą wdową po Trepce, z tej córki dwie zostają. Drugi syn Hieronima Jan Prosper kuchmistrz Litewski, starosta Zawichowski, ale z Ludowiki Wierzbowskiej wojewodzanki Sieradzkiej urodzony, złączył się dożywotnie z Ludowiką Szołdrską wojewodzanką Inowrocławską i generałowną Wielkopolską, z tej syn Ignacy starosta Zawichojski, drugi Józef, i dwie córki *). Ludwik Bartłomiej *4to genitus* syn Alexandra wojewody Rawskiego z Ostrowskiej, fundator szkół naszych w Warszawie, które Pańską strukturą z jego ostatniej woli synowiec jego wyniósł Jędrzej teraźniejszy kanclerz koronny, ten Ludwik w Rzymie Juris prudencyi, w Paryżu teologji odsłuchawszy, gdy do Polski powrócił, wziął kanonią Krakowską, z sejmu 1690. komissarz do skarbu koronnego, *Constit. f.* 16. w trybunale deputat, wszędzie nie skorrumpowany przy słuszności, kanclerzem potem Królowy Maryi i suffraganem Przemyslkim urosł, aż też po bracie swoim Jędrzeju, wziął Płocką infułę, z której poszedł po koronę do nieba w roku 1721. był życia

*) Z tych córek Jana Prospera jedna wydana za Moszyńskiego kasztelana Lubelskiego — młodsza za Czosnowskiego starostę Sotnickiego. Syn starszy starosta Zawichostski ożenił się z wdową po Lubińskim staroście ojcowskim — młodszy Józef starosta Chęciński. — *Przypisek Krasickiego.*

w niwczem nie nagannego, sobie w powierzonej od Boga trzody dozorze pilny, na ubogich miłosierny. Franciszek naprzód kasztelan Wojnicki 1696. potem wojewoda Czerniechowski szósty syn Alexandra wojewody Rawskiego z Olszowskiej, z sejmu 1703. komissarz do hiberny, *Constit. fol.* 12. na koniec wojewoda Płocki, posłował na sejm 1690. zkąd deputatem stanął do kwarty Rawskiej, *Constit. fol.* 19. umarł 1735. pierwsza żona jego z Flandryi Dorota de Riviere, z tej był Chryzostom Henryk starosta Lubelski, od którego z Franciszki Daniłowiczowny starościanki Parczowskiej Franciszek syn się został: druga Teofila Wapowska stolnikowna koronna, wdowa po Hrehorym Kopciu i Rosnowskim chorążym Przemysłkim, ale to małżeństwo bezpotomne. Po Olszowskiej 2*do voto* pojął Alexander wojewoda Rawski Zofią Koniecpolską kasztelankę Bracławską, która pierwej żyła z Olszewskim chorążym Gostyńskim, z tej była córka Chlebowska, Teresa starościna Liwska, i syn Karol kuchmistrz Litewski i generał w wojsku, starosta Liwski wspominają go *Konstytucye* 1703. komissarzem do skarbu koronnego, *Constit. f.* 23. od którego córka się została Ludowika Józefowi Sierakowskiemu strażnikowi koronnemu zaślubiona, urodzona z Franciszki Kopciowny, która była 1*mo voto* za Lubeckim książęciem kasztelanem Mińskim. N. miał za sobą Plichciankę podkomorzankę Rawską. Maciej brał ślub z Zofią Dąbską w r. 1620. *Sławiński.*

W r. 1788. syn wyżej wspomnianego Ignacego starosty Zawichostskiego Teofil kasztelan Buski pojął *Stępkowską* córkę wojewody Kijowskiego rozwódkę z Marcinem ks. Lubomirskim. — N. siostra Teofila, była za Puszetem starostą Zawichostskim. — Franciszek syn starosty Lubelskiego ożenił się z *Cieszkowską* i zostawił potomstwo. — *Krasicki.* — Patrz niżej w dodatku do tego domu.

Załuski *herbu Kościesza*, w ziemi Ciechanowskiej. Niewiem czy nie do tych należy, Łukasz Załuski Societ. Jesu w Mińskiem województwie urodzony, przez lat 28 kaznodzieja, missyonarz przez lat pięć, których prac swoich wziął zapłatę 1673. w Wilnie życie skończywszy, wydał do druku: *Compendium totius Philosophiae*, *Vilnae in 4to* 1640. 2do. *De sumptione Sacrae Eucharistiae sub utraque specie*, *Vilnae* 1637. *in fol. tacito nomine.* 3tio. *Paneg. soluta et Vincta Orat. Sigismundo Denhoff* 1646. *Varsav. in fol. Bibl. Soc.*

Załuski *herbu Rawicz*, to *Paproc.* i *Okolski* z niego, ale wątpię czy są tego herbu, ile że tych tu kładą, których i pod herbem Junosza liczyli. Jednego z nich ma być nadgrobek w Kamieńcu Podolskim u OO. Dominikanów.

Załuskowski *herbu Rola*, w województwie Kaliskiem, piszą się z Kaliszkowic ile jednejże dzielnicy z Kaliszkowskiemi: bo Maciej Kaliszkowski z Ostrzeszowskiego powiatu, a z ziemi

Wieluńskiej pojąwszy w województwie Brzeskiem Kujawskiem Małgorzatę dziedziczkę na Załuskowie, córkę Marcina, synowicę Jana Potrzas rzeczonego z Łowiczka, od tychże dóbr począł się pisać Załuskowskim, jako świadczą, *Acta Castren. Brest. Cujav.* 1524. kędy i w inszych leciech różne tranzakcye tego domu znajdziesz: osobliwie 1513. 1525. 1530. 1531. Maciej Załuskowski podstarości grodzki Opoczyński 1586. *Acta Castren. Opocznen.* Paweł z Kaliszkowic Załuskowski podwojewodzy Kaliski. Wojciech na nasze kollegium Kaliskie dobroczynny, rozstał się z światem w r. 1648. *Histor. Coll. Caliss.* Wojciech 1674. N. Jana Koźmińskiego starosty Powidzkiego małżonka. Alexander pojął Maryannę Szczypierską, z tej syn Alexander 1701. drugi Paweł podwojewodzy Kaliski, którego z Wężykowny, synowie Hilary i Piotr. Michała z Teodory Kotulińskiej syn Ludwik, Stanisława jest potomstwo, Wojciecha w Gnieznieńskim powiecie w Ułanowie jest kilku synów, Maciej Stanisław skarbnik Sieradzki, z Urszuli Koczańskiej spłodził Pawła i Jana, córek dwie, Annę i Katarzynę: Stryj rodzony Macieja, Jędrzej pamiętny wojownik za Jana Kazimierza Króla i regimentarz, z częścią wojska do Moskwy wysłany, nie na jednem miejscu zwycięzko ich gromił.

Paweł Załuskowski r. 1778. sędzia ziemski Sieradzki. — *Krasicki.*

Zambrzycki *herbu Kościesza*, w ziemi Wizkiej, piszą się z Zambrzycy, które niegdy dobra były królewskie, czegom czytał dowód na liscie Zygmunta II. *in MS. Petricov.* kędy też wspominają Jana Zambrzyckiego ziemianina Zatorskiego w r. 1508. Jan Zambrzycki sekretarz królewski ołtarz *Christo Salvatori*, i żonie swojej Teodorze Dembińskiej z Dembian nadgrobek wystawił, i uposażył w Krakowskim kościele ś. Marka, kędy widzieć herb jego, pierwszy Kościesza, drugi podle niego Rawicz żony jego. Filip syn Joachima w ziemi Łomżyńskiej, którego i synów jego krwawe w różnych wojennych okazyach zasługi, zapisała z wdzięcznością *Konstytucya* 1662. *fol.* 38. i 39. Jan instygator koronny z sejmu 1676. komissarz do granic od Węgier. *Constitut. fol.* 31. Jędrzej, Jerzy i Mateusz w Łomżyńskiej, Stefan i Wojciech w Warszawskiej 1697.

Patrz niżej w dodatku do tego Tomu. —

Zamiechowski *herbu Gryf*, w Ruskiem i Podolskiem województwach. N. Zamiechowska żona Piotra Grochowskiego miecznika Przemyslkiego w r. 1443. *Okol. tom.* 1. *fol.* 363. Jędrzej z Zamiechowa. *Acta Terrestr. Leopol.* N. miał za sobą Chlewicką. Samuel Krystynę Potocką herbu Pilawa Jędrzeja kasztelana Kamienieckiego córkę, ale *sterilem.* Zamiechowska Zofia, 1*mo voto* żyła z Janem Golskim kaszte-

lanem Halickim, *2do voto* z Stanisławem Lanckorońskim wojewodą Podolskim, *3tio* zda mi się z Janem Tyszkiewiczem wojewodą Wileńskim, ile że *Okolski tom. 2. fol.* 95. pisze o niej, że już trzecie jej małżeństwo było. Brat jej był Stanisław, którego synowie Paweł, Gabryel, Samuel i Zygmunt. Gabryela dziedzica dóbr Janowa, córka Maryanna, dostała się w małżeństwo Boguszowi podkomorzemu Podolskiemu, z której córka Boguszowna Maryanna zakonnicą została, po Zamiechowskiej pojął Bogusz Stępkowską, z której potomstwo, Jan starosta Zwinogrodzki, Stanisław starosta Mogilnicki, Rozalia zakonnica, Teresa Alexandra Stadnickiego małżonka. N. Zamiechowski miał za sobą Zofią Boratyńską starościankę Rohatyńską za czasów *Paproc.* Anna była za Jerzym Zamojskim herbu Jelita. N. miał za sobą Ewę Micowską. Alexandra Zamiechowska stolnikowna Bracławska, była za Mikołajem Wietrzyńskim.

Zamojski *herbu Grzymała*, w ziemi Łomżyńskiej. Jan podczaszy Łomżyński 1587. podpisał elekcyą Zygmunta III. *Constitut. fol.* 437. Jan Zamojski arcybiskup Lwowski z cudzych krajów powróciwszy trafił na interregnum po śmierci Zygmunta Augusta Króla, gdzie pod czas elekcyi zawaśnionych dwóch partyi serca, tak między sobą uspokoił, od Uchańskiego arcybiskupa Gnieznieńskiego, że do bitwy między niemi nie przyszło. Stefan Król tron Polski osiadłszy, do Grzegorza go XIII. Papieża i do Włoch swoim ablegatem wysłał, na sprowadzenie do Polski co najsławniejszych w nauce professorów, to jednak skutku nie wzięło. Jeździł potem od tegoż Króla, do arcyksiążąt Austryi, a od stanów rzeczypospolitej do Rudolfa II. Cesarza, z denuncyacyą o śmierci Stefana Króla. Zygmunt III. Król niemniej obrotowi i wielkiemu rozsądkowi Zamojskiego dufając, posłem go swoim do Porty Otomańskiej wyprawił, gdzie gdy go zawisne pioro źle udało, prawie cały rok pod strażą trzymany, póki od Króla listy nie doszły, z oświadczeniem charakteru na nim poselskiego, wolno tedy puszczony i z honorem przyjęty, i regalizowany szczodrze, odjechał z Konstantynopola, więc że Tatarzy znaczną klęskę w Polszcze tym czasem swym najazdem uczynili: dla tego musiał znowu wracać, żaląc się przed Cesarzem Tureckim na niestworę Tatarską. Z tej drogi ledwo co wytchnął, powtóre do Wiednia biegał, i znowu do Rzymu w legacyi do Klemensa VIII. Papieża: tak tedy zasłużonemu, dano naprzód suffraganią i opactwo Płockie, a Zygmunt III. po zejściu Solikowskiego wyniósł go na metropolią Lwowską. *Adam Opatow. gratul.* w r. 1605. Trafił na zakłóconą ojczyznę domową wojną, przy Królu tedy statecznie stojąc, i radą i pieniężnym przeciwko

Rokoszanom supplementem, majestatu bronił. W roku 1613. komissarzem z sejmu do ugłaskania związkowych naznaczony, *fol.* 5. już prośbą, już groźbą, już racyami gruntownemi i z płaczem wymógł to na nich, że od imprezy na zgubę Królestwa tego natężonej, odwiódł ich szczęśliwie. W rzetelności się i szczerości kochał, ztąd prawdę mówiąc każdemu, wiele na siebie urażał. Przy największych tak koło ojczyzny, jako i koło dyecezyi swojej pracach, czytaniem się różnych autorów rozrywał, osobliwie Seneki, którego sentencye w potocznych sprawach zwykł był gładko przytaczać. Ludzi uczonych że kochał, dla tego takiemi tylko kapitułę swoję zagęszczał, i na inne beneficia wynosił. Do gniewu był z natury skłonniejszy, przecież prędko się w impetach upamiętał. Szczodrobliwość rozumna w nim się wydawała, zkąd i sam o sobie zwykł był mawiać, jak mi prawie ciężko sześć groszy dać, gdzie tego nie potrzeba, tak gdzie trzeba i kilka tysięcy łożyć, cale mi nie trudno. Pewnie na Moskiewską expedycyą trzynaście tysięcy z swojej szkatuły wysypał, za duchowieństwo swojej dyecezyi kontrybucyą włożoną zapłacił związkowym, że go zniszczono, bardzo dobrze wiedział. Archidyakonowi Lwowskiemu prowentów przyczynił, uprosiwszy u Króla probostwo Buskie dla niego. Na wykupno Polskiego niewolnika u Turków, tysiąc czerwonych złotych wydał, inszych wielu bardzo nędzę łaskawą ręka dźwignął. Chór kościoła katedralnego miedzią pokrył, a na resztę sześć tysięcy odłożył, kielich szczerozłoty, z trzechset czerwonych złotych testamentem mu legował, pastorał także i sześć lichtarzów srebrnych, dwadzieścia szpalerów kunsztownie wyrobionych, kaplicę ozdobną i grób w niej sobie wystawił, sześciu księży przy niej fundował, mieszkanie dla nich opatrzył; Wikaryom, Mansyonarzom i innym klasztorom i zakonnikom pewne summy naznaczył ostatnią wolą. Panny Benedyktynki murem opasał w koło, i 6600 krom tego wydać im kazał. OO. Karmelitom Bosym ogród skupił, akademji Krakowskiej pięć tysięcy, nad to na sześciu studentów, którzyby się tam uczyli, pewny czynsz wydzielił. Kozłowski klucz z cudzych ręku windykował wielkim staraniem i kosztem: przeniósł się na wieczność w roku 1614. *Scrobiszow. in Vitis Archiep. Leopol.* Stanisław Zamojski chorąży Łomżyński, brat arcybiskupa, z sejmu 1591. komissarz do granic od Prus, *Constit. fol.* 617. wspomina go *Scrobiszow.* Tomasz sędzia Zembrowski, którego synom arcybiskup pięć wiosek i miasteczko Porelce zapisał. Piotr na Stawiskach Zamojski podkomorzy Łomżyński 1632. i 1648. po którym zostało się dwóch synów Franciszek podstoli, a potem chorąży Łomżyński, marszałek dworu Jabłonowskiego hetmana, i Fortunat łowczy Łomżyński mar-

szałek dworu Sapiehy, hetmana w. Litewskiego, ale gdy ci obadwa bezpotomnie zeszli, fortuna się cała zlała na ich siostrzeńca Tomasza Drozdowskiego podstolego Wizkiego, i tak dom Zamojskich Grzymalitów zszedł na nich.

Zamojski *herbu Jelita*, w Ruskiem województwie. Mścisław herbu Jelita opat Tyniecki, który z Wissem biskupem Krakowskim jeździł na concilium Pizańskie, umarł 1410. *Szczygiel. in Tinecia.* Pierwszy Tomasz z Łaznina z województwa Łęczyckiego przeniósł się w Ruskie kraje, gdzie gdy od Jędrzeja Piwo, starego Zamościa nabył, z niego się pisać począł, i jego sukcessorowie. Jedni się domyślają, że ten Tomasz był wnukiem tego Floryana Saryusza, ale to ci mówią, którzy rozumieją, że herb Jelita początki swoje wziął od tego Floryana, ale to u mnie zda się być pewniejsza, że herb Jelita jakom mówił w tomie czwartym *fol.* 482. z tym samym kształtem, jako teraz go pospolicie zażywają, jest dawniejszy od Floryana Szaryusza. Drudzy powiadają, że ten Tomasz bratem był Tomasza z Węgleszyna kasztelana Sendomierskiego i generała Wielkopolskiego, ale tego żadnym fundamentem nie popierają, to pewna, że ten Tomasz z żony Małgorzaty spłodziwszy dwóch synów Macieja i Floryana, dwie linie rozciągnął domu Zamojskiego. Floryan pierwszy, żona jego Anna z Komorowa, druga z Urynowa, ta zeszła bezpotomnie, z pierwszej zostało się dwóch synów, to jest: Mikołaj referendarz u Zygmunta I. Króla Polskiego, kanonik Krakowski, proboszcz Tarnowski, i Wojnicki, scholastyk Łęczycki, kantor Sendomierski. *Padniewski* potem biskup Krakowski, takie mu elogium napisał i do druku podał. *In toga religiosissimus ac prudentissimus, in bello fortissimus. Formulas actionum, quae extant, ut erat juris consultissimus, concepit. Ex Ordinum decreto, in legibus componendis et emendandis, Reipublicae operam navavit. In praeliis aliquot Tartaricis manu rem fortiter gessit, singulari etiam certamine Turcam provocatorem ad Rohatinum occidit, quod etsi homo sacratus esset, tamen sibi cum paganis praelia permissa interpretaretur. A Collegio Cracoviensi, exiguo imposito stipendio propter merita Pabianicense territorium, quoad viveret, possedit. Cum Tęczyniis et Tarnoviis familiarissime cum viveret, Joanni Tarnovio Magno Castellano Cracoviensi et autor et adjutor fuit in primordiis ad eam, quam consecutus erat, amplitudinem laudis.* Umarł 1532. w katedrze Krakowskiej z nadgrobkiem pochowany. *Starowol. in Monum.* Drugi Felix albo Szczesny, brat Mikołaja referendarza, czego dowodem jest list ich u *Paproc. o herb. fol.* 196. w którym roku 1524. wieś Tworyczów w zasługach mu nadawali; był ten Felix pod-

komorzym i sędzią Chełmskim i wojskim Bełzkim, człowiek mądry i mężny, w okazyi z Tatarami pod Chmielnikiem mężnego serca dał dowody, u Skokowek dziedzictwa swego, zagon nie mały Tatarów poraził, przez sługę swego Scibora z Sitańca, którego tam był z ludźmi swemi zostawił, sam do Bełza odjechawszy: żadnej okazyi nie opuścił, którejby był nie miał za ojczyznę mężnie z jej nieprzyjaciołami potykać się, co mu w liscie swoim przyznał Król Zygmunt I. danym w roku 1528. w którym wzgląd mając na jego zasługi, darował mu dobra Obermunta stolnika Chełmskiego *steriliter* zeszłego, pierwsza żona jego była Smoczka, która mu córkę powiła; druga Uhrowiecka Anna, z tej zrodził trzech synów, Mikołaja młodo zmarłego, Floryana chorążego Chełmskiego, dziedzica na starym Zamościu, atoli zszedł bezpotomny 1591.

Stanisław kasztelan Chełmski, hetman nadworny, starosta Bełzki, dziedzic na Skokowce, syn trzeci Felixa podkomorzego Chełmskiego. O nim *Padniewski in Elogiis* tak napisał. *Vir integerrimus, humanissimus, liberalissimusque, bello ac pace clarissimus, magis tamen artem militarem coluit, orsus* 17. *aetatis anno* 35 *annos partim militavit, partim Equitum turmas duxit, partim imperium militare cum titulo Ducis Copiarum Regiarum administravit. Contra Valachos dum Chotimum obsideretur, et iterum, dum autoritate Regia Alexander illis imponeretur, Despotem in Valachiam tendentem, tum, cum ex castris ad oppidum Pomorzany positis intempesta nocte fugere necesse habebat; contra Livones, dum in Sigismundi Augusti Regis bellum ob violatum legatum inferentis fidem ad Posvolium venire coacti sunt; contra Moschovitarum Principem, cum Sigismundo Augusto de Livonia, ac controversis Litvaniae Moschoviaeque finibus armis contendentem; contra Tartaros, dum eorum excursiones ac praedationes in Russia arcere niteretur, Rempublicam studio ac opera facultatibusque suis juvit. Tumultibus omnibus Tartaricis, suis amicorumque copiis admirabili celeritate absque ullo stipendio regio coactis, usus est; invicti sui animi et consilii vim in Neveliano cum Moschovitis praelio imprimis ostendit. Post Nevelianum praelium virtutis ergo Praefectura Belzensi donatus, Zamchanam vero, reversus ab expeditione Radoscoviana, obtinuit; Senatorium Ordinem aliquoties oblatum recusavit, vix quinquagesimo aetatis anno legi passus est, ita tamen, ut neglecto etiam tum Palatinatus gradu, in Castellanatu mallet consistere; vixit anno* 1572. *aetat.* 53. Dwa razy w śluby małżeńskie wkraczał, pierwszy raz z Anną Herburtowną, z którą według *Heindensteina Epist. de Nupt. Zamoscii*, było dwóch synów, Zbożny

i Jan, tyleż córek, Zofia, ta młodo umarła, i Anna. Drugi raz z Anną Orzechowską kasztelanką Chełmską, ta mu zrodziła dwóch synów, Jędrzeja i Mikołaja, ale młodo pomarli, i dwie córki, Elżbietę i Zofią. Z tych córek Elżbieta żyła z Stanisławem Włodkiem wojewodą Bełzkim, weszła do grobu 1595. u OO. Dominikanów we Lwowie. *Starow. in Monum.* Druga Anna z Łukaszem Oleśnickim. Trzecia Zofia z Łukaszem Działyńskim, podczaszym koronnym. Z synów jego Zbożny albo Adauctus od ojca z wojskiem przeciwko Moskwie wysłany, gdy się wraca od Krasnego Horodka, mając tylko lat dziewiętnaście, umarł. *Paprocki.*

Jan kanclerz i hetman wielki koronny, starosta i generał Krakowski, syn Stanisława kasztelana Chełmskiego z Herburtowny. Mąż prawie wszystkich nauk umiejętnością zalecony, nadto pobożność i męztwo, wspaniałość umysłu i submissya w cwał z sobą certowały, pamiętnemi tak w pokoju, jako i w boju dla ojczyzny dziełami nieśmiertelny. Bodajby takich więcej ministrów miała, szczęśliwsząby się Polska doznała. Cztery razy kontrakty małżeńskie ponawiał, pierwszy raz z Anną Ossolińską chorążanką Lubelską, drugi raz z Krystyną książęcia Mikołaja Radziwiła wojewody Wileńskiego, marszałka i kanclerza Litewskiego wielkiego córką, trzeci z Gryzeldą synowicą Stefana Batorego Króla, a córką Krzysztofa Batorego książęcia Siedmiogrodzkiego, czwarty z Barbarą hrabianką Tarnowską kasztelana Sendomierskiego córką, z pierwszemi trzema żadnego potomstwa nie zostawił, ostatnia syna mu powiła Tomasza, o którym niżej. Jan ten kanclerz z dziecinnych lat w naukach pod Wojciechem Ostrowskim w Krasnymstawie zakładał początki, na dwór potem wysłany Franciszka Delfina Francuzkiego, gdy sobie bardziej w księgach, niż w dworskich kortezyach smakował, podziękowawszy dworowi, naprzód w Paryżu *Humaniores literas*, potem Greckiego języka, dalej Filozofji i Matematyki pod godnemi uczył się professorami przez lat cztery, do Włoch się potem udał, i w Padwie Jurisprudencyi słuchał, gdzie i powagą obyczajów i rozsądku wielkiego polerem i wyborem umiejętności, tak między wszystkiemi prym trzymał, że go też akademia Padewska zgodnie sobie rektorem obrała. Było to w podziwieniu u senatu Weneckiego, że Polaka, a jeszcze tak młodego, na taką funkcyą wyniesiono, ale gdy się potem dowiedział, jak roztropnie, z jakiem wszystkich ukontentowaniem ten urząd sprawował, niewypowiedzianą o sobie wzniecił estymacyą i Polskiego imienia sławę, osobliwie że się tamże i księgami od siebie do druku podanemi wsławił, to jest: *De Senatu Romano libri duo opus* według *Starowol. in Hecatont. multa eruditione refertum*, też mu książkę przy-

znaje *Vilhelmus Godelevaeus in notis ad Titi Livii historiam lib. 39. edit.* 1599. luboć ją *Thuanus* Karolowi Sigoniuszowi jako jej autorowi własnemu przywłaszcza, jakoż Sigonius w książce od siebie napisanej *De Republica Haebreorum*, zaraz na początku sam o sobie świadczy, że gdy jeszcze młodszym był, pisał *de Republ. Atheniensium et Romanorum*, toż z Tuanem trzymają *Thomas Lansius fol.* 658. i *Mercur. Gallobelgus tom.* 2. atoli *Starowolski* przeciwko nim dowodzi tego *in declamat. contra Obtrectatores* różnemi racyami że to praca wielkiego tego kanclerza naszego. 2do. *Opus legum et Institutorum Academiae Patavinae, ante hac indigestum neglectumque recensuit, digessit, edidit*, jako pisze *Adamus Bursius i Starowol.* Inszych zaś czasów wydane do druku są te jego skrypta. *Oratio qua Henricum Valesium Regem renuntiat, dicta Parisiis* 1573. *w Rzymie in 4to* 1574. 2do. *Pacificationis inter Domum Austriacam, ac Regem Poloniae et Ordines Regni tractatae, Scripta aliquot in 4to* 1590. *C. D.* 3tio. *De Transitu Tartarorum per Pocutiam anno* 1594. *Epistola ad Cardinal. Aldobrandinum Crac.* 1594. *in 4to.* 4to. *Epitaphium quod Stephano Regi affinique suo scripsit, refert Beierlinck, in opere Chronogr. Orbis fol.* 151. gdzie też *fol.* 294. mówiąc o nim, zowie go *Novum Domosthenem Polonis exortum, pacis bellique artibus Heroem praestantissimum, Phoebi Martisque Sacerdotem.* Listy jego w różnych autorach znajdziesz, u *Nakiel. in Miechow. fol.* 986. u *Anton. Possevina in Moschovia et Republ. Moschovitica, impressa Lugduni* 1630. *in Epistolis Turcicis Nicolai Reusneri impressis* 1598. *inter Epistolas Antonii Mureti epistola* 79. *et* 82. *Colon.* 1628. *i w Ms. Collegii naszego Rawskiego; drugie wydrukowane Cracov. in 4to* 1587. *Testament jego w Moguncyi na świat z druku wyszedł* 1606. Książkę jego *de Perfecto Senatore Syntagma* cytuje *Starowol. in Hecat. David Hilhen in vita Farensbachi.* Kładzie wiersze jego, które na nadgrobku temuż Farensbachiuszowi wojewodzie Inflantskiemu napisał. Temi tedy księgami i cnotami zalecony, z senatorami Weneckiemi przedniemi, wszedł był w wielką konfidencyą, atoli od ojca wezwany do Polski odwrócił i na dwór się udał Zygmunta Augusta Króla, kędy wszystkich o sobie expectatywy zwyciężył, osobliwie jednak Augustowi przypadł był do serca, więc po śmierci Sobka podskarbiego koronnego, wysłał go do odbierania skarbu, tam Zamojski, nie wprzód wyjechał, aż metrykę koronną dawnością lat pomięszaną, i wszystkie prawa, tranzakcye, przywileje królewskie należycie skonnotował i ułożył: wdzięczny tej pracy jego Król, starostwo mu Bełzkie konferował po śmierci

ojca jego. Prędko i August Król zszedł z tronu do grobu, Zamojski pod interregnum, poddał formę konfederacyi *de libertate et castitate suffragiorum*, *et de tranquillitate tuenda*, którą wszystkie województwa w Glinianach przyjęły. Na elekcyi Henrykowej, trudność o votum książęcia Pruskiego uprzątnął, i wiele inszych ułacnił, czem tyle o sobie zjednał opinji, że go z inszemi po tegoż Henryka do Francyi stany Rzeczypospolitej uprosiły, kędy go imieniem wszystkiego rycerstwa witał, widział w nim wielkie przymioty ten Pan, i skoro do Polski przyjechał, Knyszyńskie mu starostwo ofiarował. Najwięcej jednak Stefan Batory pokazał, jak go sobie szacował, kiedy w kilkanaście dni po swojej koronacyi, naprzód mu pieczęć mniejszą, a potem w rok i większą konferował; buławę mu także wielką pod Worończami na Moskiewskiej expedycyi oddał, krom Bełzkiego (które spuścił wziąwszy Krakowskie) nadał mu starostwa: Malborskie, Miedzyrzeckie, Krzeszowskie, Derpskie, nadto z domem go swoim skolligował przez własną synowicę. Wesele to w Krakowie się odprawowało z pompą i magnificencyą właśnie królewską, co poznać z tego, jako go opisuje *Paproc. o herb. f.* 199. *Heindenstein w liscie swoim*, i inni, luboć jako pisze *Ks. Młodzian. tom.* 3. *fol.* 36. zazdrość pokątnie szeptała, gdy pieniądze po rynku i ulicach rzucano pod czas tego aktu, że coś nad *aequalitatem* z innemi w tej ojczyznie synami, ta pompa trąciła. Atoli to pewna, że ten Pan nad wszystkie godności, ten najcelniejszy punkt honoru sobie założył, utrzymanie ojczystej wolności, ztąd pod trzy interregna w Polszcze, które za żywota jego odprawiły się, że żadnego z domu Rakuskiego do Królestwa promowować albo przypuścić nie chciał: będąc wyperswadowanym u siebie, żeby to z jej zgubą kiedyżkolwiek było, nawet z tejże racyi Zygmuntowi III. po dwakroć wkraczającemu z domem Austryackim w małżeńskie kontrakty, długo się i mocno opierał. Nad to jeżeli trybunały tak w Polszcze jako i w Litwie są Polskiej swobody filarami, on ich pierwszym był powodem i autorem, kiedy Batoremu ten sposób wynalazł, podał i wyperswadował, aby synowie koronni, sprawiedliwości od sejmu do sejmu jeżdżąc z wielkim kosztem, wyglądając przez lat kilka albo kilkanaście nie czekali, ale ją co rok w trybunale znaleźć mogli. Nawet exotycznych tytułów lubo sobie ofiarowanych przypuścić niechciał, żeby się nie zdał, coś więcej sobie nad inszych przywłaszczyć, jako świadczy Jan Firlej kasztelan Wojnicki w liscie do synów swoich wydanym: w r. 1604. przysłał mu Król Hiszpański sławą dzieł jego zachęcony *Vellus aureum*, ale go nazad z dziękczynieniem odesłał, mówiąc: *Externos titulos*, *alienos esse a dignitate Regis et Patriae istius*

moribus. Do tych zaś faworów na siebie Stefana Króla, nie tylko na wybór nauki, ale i męztwo wiele pomogło, kiedy pod rebellią Gdańszczan wyprawiwszy się z pocztem swoim do obozu, do każdej prawie wycieczki z miasta na naszych, pierwszym zawsze stawał, ostatnim schodził: a na expedycyi Moskiewskiej siła odwagą swoją dokazywał, Wielisz albowiem zamek nieprzyjacielowi odjął: pod wielkiemi zaś Łukami mając sobie zlecone szańce od Króla Stefana, basztę wielką darniem na trzy sążnie okrytą, z szańców Polskich zapalił, od którego pożaru, wszystek zamek zagorzał, i w ręce się dostał Batorego. Potem z ludźmi, które miał pod swoją władzą, Zawołocia na wielkiem jeziorze położonego, dobył, lubo mu ciężkie niepogody na przeszkodzie były. Dopieroż gdy się wyzuł dobrowolnie z Buławy Mielecki, a tę oddał Zamojskiemu Król Stefan, na dobro tej ojczyzny, na sławę imienia swego, siła z nią zapracował. Ostrowa zamku miejscem i ludźmi dość dobrze opatrzonego szturmem do poddania się, przymusił. Pod Pskowem z wojskiem leżąc aż do miesiąca Lutego, długiem oblężeniem tej się fortecy naprzykrzał, już wyciekających z niej, nazad parując, już ich zasadzki dowcipem swoim dochodząc i zbijając, już żadnego prowiantu nie przypuszczając, aż też bojąc się szabli, lękając męztwa tego wielkiego wojownika, pakta Moskwa z Stefanem Królem zawarła: jednakże nie wprzód Zamojski z wojskiem odwrócił, aż Moskwa według traktatów wszystkę ziemię Inflantską Polszcze oddała. Po śmierci Króla Stefana, gdy jedni Maxymiliana książęcia Austryi, drudzy Zygmunta Króla Szwedzkiego na tron Polski forytowali, Zamojski przy drugim stawając, naprzód Maxymiliana chcącego Kraków ubiec w r. 1587. dobrze przetrzepawszy od miasta odpędził, potem go w roku następującym 2. Stycznia pod Byczyną wstępnym bojem na głowę poraził, tak dalece, że salwując życie, aż się musiał do tegoż miasta z resztą niedobitków cofnąć, i tam jednak nie długo był bezpiecznym, ściśle albowiem od wojska naszego ściśniony, poddać się ze wszystkiemi adherentami swemi Zamojskiemu musiał. Pod tę imprezę Maxymilian na chorągwiach swoich taką inskrypcyą dać kazał. *Ite, aut regnum aut mortem acquiretis in armis*, a Zamojski dowiedziawszy się o tem, kazał napisać: *Currite non regnum, sed mortem acquiretis in armis.* Tak zaś łaskawością wszystkich od siebie pojmanych traktował, żeby ani słowem, ani żadnem wymawianiem serc stroskanych bardziej nie drażnił, co i samym adwersarzom jego w podziwieniu było. *Spondan. in Annal.* 1587. *num.* 10. *Cluver. f.* 696. Tęż samę moderacyą w takiem zwycięztwie, i nie pragnienie krwi Chrześcijańskiej, nawet obejście tak łaskawe z partyzantami Maxymilianowemi, gdy się im

assekuracyą swoją obowiązał, że żadnego, ani na zdrowiu, ani na fortunie uszczerbku nie poniosą, pochwaliła w nim *Konstytucya* 1589. *fol.* 512. i to wszystko approbowała. Na Chana Tatarskiego Kazygereja, z wielką potęgą na granice Polskie spieszącego, pod Cecorą w polu, we trzech tysięcy tylko swoich natarł, gdzie Chan kilka tysięcy swoich straciwszy, o pokój prosić musiał, i ze wstydem się nazad do swoich wrócić: potem znowu, ile razy na Ruś to Pogaństwo z wojskiem wypadło, tyle razy do zwycięztwa Zamojskiemu dało okazyą. Beglerbeka Sylistryi baszę, licznem wojskiem do Polskich granic ciągnącego, lubo nie miał tyle siły, którąby się mógł oprzeć takiemu nieprzyjacielowi, rozgłosiwszy tym czasem nowinę o gromadnem wojsku Polskiem, tak nią zastraszył, że do traktatów przystąpił 1589. *Piasec.* Michała wojewodę Wołoskiego, sześćdziesiąt tysięcy tak nad Teleżynem rzeką mocno przyparł, że aż się ucieczką salwował, którego powtóre z wojskiem też Wołochy najeżdżającego, przez Jana Potockiego starostę Kamienieckiego, starł na głowę w r. 1600. W następującym zaś roku do Inflant się z swoją kawaleryą wyprawił, kędy zdradą od Szwedów opanowane fortece: Felin, Wolmar, Roneburg gwałtem odebrał, drugie się na imię jego poddawały. Tak szczęśliwie ten Mars Polski za ojczyzną wojował, że mu się nigdy niestateczną fortuna nie stawiła: jedni to przypisują karności, w której wojsko trzymał, że i za kapuścianą głowę, żołnierzowi głowę uciąć kazał, że ją przeciwko zakazowi hetmańskiemu zabrał: drudzy affektowi, którym do niego wszyscy ludzie rycerscy lgnęli, ile że i on kawalerskie serca, nieporównanie szacując, i wynosił do senatu, i w fortunę szczodrze opatrywał, inni przezorowi jego; najwięcej się zaś o to starał, żeby mógł być widzieć wszystkie zamachy nieprzyjacielskie, luboć i ostrożność jego wielka, nie mało mu do takich tryumfów pomogła, tak dalece, że wątpliwość o sobie zostawił, czy odważniejszym był, czy ostrożniejszym w okazyi. To pewna, że do urzędów wojskowych wybierał ludzi mądrych, trzeźwych, doświadczonych, nie pychą albo parentelą przedmuchujących, ale zasłużonych, z których jeszcze za żywota swego, razem z sobą zasiadających w krzesłach senatorskich widząc, cieszył się z tego. Po tych zwycięztwach przeniósł się na tryumf do nieba w r. 1605. wieku swego 63. w Zamościu pogrzebiony, który on pierwszy założył, fundował i ufortyfikował: w nim zaś wspaniały kościół pod tytułem ś. Tomasza apostoła od niego wymurowany, przy nim kollegiata z kanonikami, między któremi dziekan pierwszy i infulatus, ustanowiona; insze tamże kościoły i wystawił i uposażył, i od złota, srebra, bogato nadał. Akademią tamże fundował, do której

ludzi mądrych sprowadził, chciał do Polski i owego sławnego Lipsyusza przeciągnąć, i Antoniego Mureta, by był temu Grzegorz XIII. Papież nie przeszkodził. Nie przestał jednak do niego pisywać Lipsius, gdzie go *Magnis parem Regibus* zowie; i *Epist.* 1. *cent.* 5. mówi: *In omni genere virtutes tuae in bello, in pace illo seculo, imo superiore, parem non habent, similem desperarunt.* I *Lipsiani testamenti curatores* tak o nim piszą, *Viginti quatuor annis inter militares florentissimi Regni viros sic belli praefecturam sustinuit, ut gloria plenus, offensae nescius, ab armis non antea, quam e vita discesserit. Rossel. Pyman. Mercur. lib.* 5. *fol.* 353. w te słowa go chwali: *Miratur in eo orbis prudentiam singularem, eximiam solertiam, ingenii acrimoniam, summam omnium prope scientiarum cognitionem, multarum rerum exactum experientiam, in bellis conficiendis dexteritatem, in actionibus comprimendis admirabilem providentiam, ornatissimam sermonis venustatem.* Papieże: Grzegorz XIII., Sixtus V., i Klemens VIII., wielce go sobie poważali, z których ostatni w liście swoim do niego tak mówi: *Multa de nobilitatis tuae actionibus crebro audire consuevimus, quae nos mirifice oblectant, quandoquidem in illis elucere solet et prudentia tua, et animi magnitudo, et pia quaedam ac praeclara voluntas, non solum erga Patriam, sed erga commune bonum Reipublicae Christianae totius*, i tam dalej: jakoż jak ojczyznę kochał, i z tej inskrypcyi poznać, którą na bramie Zamojskiej na kamieniu wyryć kazał przy statui Polski: *Salve Mater alma Poloniae, tu non solum moenibus, sed etiam profusione vitae nobis defendenda es. O sidus nobilitatis et libertatis Polonia Salve.* Poznać i z ordynacyi od niego uczynionej, a od Rzeczypospolitej approbowanej 1589. z której na każdą wojenną potrzebę pewną kwotę żołnierzy wystawić sukcessorów ordynatów obligował. Jak wiarę ś. katolicką Rzymską kochał, do której sam się z młodych lat nakierował, lubo z rodziców był heretyckich urodzony, osobliwie czytając doktorów śś. i innych autorów, zkąd zwykł był mawiać o sobie, *dum latinitatem quaesivi, salutem inveni*; dowodem jest to jego testament, w którym zalecając też wiarę synowi swemu, mówi. *Praestat non nasci, quam in hac non vivere*, to zabiegi jego, któremi się starał usilnie o pozyskanie kościołowi herezyą uplątanej powtórnej żony swojej: nawet dał się z tem słyszeć przed dyssydentami: *Si posset fieri ut omnes sitis Catholici, dimidium vitae sanitatisque meae in id impenderem, dimidium inquam, ut altero dimidio vitae de vestra unione vobiscum laetarer.* Siła kościołów katolikom niegdy wydartych bezprawnie, znowu do nich przywrócił, osobliwie w Tu-

robinie. Siłą szlachty w województwie Bełzkiem i Lubelskiem do wyrzeczenia się heretyckich błędów był powodem, to perswazyą swoją, to przykładem, to pobożnością; z tej co dzień Mszy ś. słuchał, pacierze kapłańskie odmawiał, Martyrologium czytał, ile mu tylko od inszych zabaw wolnego czasu stawało, wszystek ten czytaniu ksiąg różnych dawał, żeby był próżnowania uszedł, wymówić co przy nim było mniej przystojnego, żwawie się o to ujmował, na ubogich szczodrobliwy, szpitale na nich zakładał: ba i ostatnią wolą swoją pewną summę do bractwa miłosierdzia naznaczył. Kollegium nasze Jarosławskie swoją dobroczynną ręką dźwignął, a Lwowskie, swoją u Króla interpozycyą sprawiedliwości szczególniej przestrzegał, z tej Samuelowi Zborowskiemu, dom to był na ten czas w Polszcze naszej możny, o zabicie Wapowskiego przeświadczonemu, nic niedbając ani na pogróżki kolligatów jego, ani na instancye, głowę uciąć kazał. Śmierć tego przezacnego hetmana, trzy prognostyki poprzedziły, pierwszy kometa na niebie przez siedm dni widziany: drugi, w Warszawie gdy był na sejmie, wieża na kościele ś. Jana, wielkim nakładem od Królowy Anny wystawiona, upadła: trzeci, świeca dość gruba, podczas mszy, której Zygmunt III. Król słuchał po prawej stronie ołtarza, gdyby ją wpół przecięto, zleciała, przed Zamojskiego tuż przy Królu stojącego. Pisali o nim *Jączyński in MS. Adamus Bursius Orat. Jacob. Schrenckius Elog. Starowol. in Bellat. et Hecat. elog.* 19. *Paproc. o herb. Melch. Stephanides*, i wiele inszych, osobliwiej *Heindenst. de Bello Moschovit. Kobierzycki in Vladislao.*

Tomasz kanclerz koronny, starosta Krakowski, Sokalski, Rabsztyński, Knyszyński, syn Jana kanclerza i hetmana koronnego z Tarnowskiej, wszystkie przymioty ojcowskie zdały się być w nim skoncentrowane, pamięć wielka, nieporównana ludzkość, przyjemność w obyczajach, męztwo w boju, wytworna w senacie rada. Z dziecinnych zaraz lat od ojca osierocony, wkrótce i matki postradawszy, przecież żywą zawsze mając pamięć na rodzicielskie napomnienia, do cudzych krajów wyprawił się, kędy w Rzymie od Pawła V. mile przyjęty, i od Purpuratów, Montalta Aldobrandina, Bellarmina, ze czcią był traktowany, w wielki tydzień dziewięć kościołów bosemi nogami obchodził, a do Loretańskiego domku Matki Boskiej sześć mil Polskich pieszo uszedł, powróciwszy do ojczyzny, posłem na sejm obrany z województwa Bełzkiego, z taką tam stawał pochwałą, że Zygmunt III. Król Polski, lubo dopiero miał lat dwadzieścia i cztery Tomasz, w senacie go Polskim osadził, krzesło mu województwa Podolskiego konferowawszy, ledwo jednak na nim rok zabawił, w roku 1618. pomknęła go łaska

królewska na Kijowskie, z tym tytułem marszałkował trybunałowi koronnemu w roku 1623. z którego ustąpiwszy 1629. wziął pieczęć mniejszą koronną, aż i wielką, którą i z życiem złożył w r. 1638. wieku swego 43. w Zamościu przy nogach ojcowskich złożony, z tym napisem z jego woli ostatniej. *Thomas Zamojski nunc stercus et vermis.* Uczynił fundacyą, aby gdy do chorego ksiądz z Panem Jezusem idzie, baldachim nad nim niesiono, i piąciu mu kleryków assystowało, a testamentem swoim czterykroć sto tysięcy, na różne intencye naznaczywszy, między któremi i ta też była, aby missyonarze Soc. Jesu fundowani w Szarogrodzie byli, którzyby po Ukrainie a osobliwie po rozwlekłych tamże jego dobrach, poddanych jego i schizmatyków do unji i kościoła Rzymskiego nawracali, na co siedmdziesiąt tysięcy wyliczył, a żona jego przydała do tego trzydzieści tysięcy. Gdy mu podano przywilej na akademią schizmatycką, żadną miarą pieczęci koronnej do niego przyłożyć niechciał. W wielki czwartek trzynastu ubogim zwykł był nogi umywać, a potem wszystkich dobrze odziawszy, u stołu swego częstował, sam im służył, i odchodzących jałmużną opatrzył, dla tego Jakób Sobieski kasztelan Krakowski w Mowie swojej, którą miał na jego pogrzebie; chwali go jak z przedziwnej wymowy i nauki, tak z przedziwnej życia pobożności. Dzieła też rycerskie jego dosyć go chwalebnym uczyniły: bo co tylko z cudzych krajów powrócił, zaraz tysiąc ludzi uzbroiwszy, z niemi się do obozu udał, i Żółkiewskiemu hetmanowi w. koron. i z sobą razem poddał; w roku tedy 1618. pod Oryninem we trzech tysięcy tylko stojącego, Dauletgerei Galga wódz Tatarski we trzydziestu tysięcy natarł, gdzie nie tylko dobrego żołnierza, ale i wodza urząd na sobie wypełnił Tomasz, cały dzień prawie impet jego na sobie utrzymując. *Piasecki fol.* 310. Pod Kurykowem potem, Stanisławowem, Szarogrodem, Chocimem, przeciwko Tatarom, Turkom, Kozakom i w Prusiech przeciwko Gustawowi wojował, z tą u Króla Zygmunta III. o swojej dzielności opinią, że według *Piaseckiego* po śmierci Żółkiewskiego hetmana pod Cecorą, chciał mu w tak ciężkim razie buławę Król oddać, i bodajby w pomniejszym czasie nie potkała go była, tylko zwątlone różnemi chorobami zdrowie, do tego mu było na przeszkodzie. *Łubieński in Amica Paraenesi*, który do tego Tomasza napisał, i w niej ci wielkie jego pochwały skonnotował, między inszemi, to też pisze o nim, ze się z tym dał słyszeć: *Ego etiam clienti meo, si eum Rex exercitui praefecerit, pariturum et sub ejus signis militaturum profiteor.* Jak ojciec jego Szarogrod i Iwangrod założył i fundował, tak on Tomaszów miasteczko, od imienia swego. Złączył się był dożywotnie z Kata-

rzyną księżniczką Ostrogską wojewodzanką Wołyńską, która mu dwie córki zrodziła, jednę Gryzeldę Konstancyą, Jeremiemu książęciu Wiśniowieckiemu wojewodzie Ruskiemu zaślubioną, matka to była Króla Michała, na której pogrzebie miał kazanie Krzysztof Zegocki biskup Chełmski 1672. i do druku go podał. Była to Pani jak urody pięknej, tak cnót wybornych, osobliwiej pokory, tak że się zdała zapomnieć, że była matką królewską; wiele dobrego kollegiacie Zamojskiej, wiele jałmużn zakonnikom nadała: drugą Joannę Barbarę Alexandrowi Koniecpolskiemu, na ten czas chorążemu koronnemu, a potem wojewodzie Sendomierskiemu, i syn Jan. *Potocki Centur. Vir. f.* 280. *elogium* temu Tomaszowi zapisał. Fundował OO. Franciszkanów w Szczebrzeszynie i z żoną swoją, co poznać z ich herbów na faciacie tego kościoła.

Jan hrabia na Tarnowie i Jarosławiu, naprzód krajczy koronny 1653. potem podczaszy 1657. wziął potem krzesło województwa Kijowskiego, z którego przesiadł się na Sendomierskie, z tego do grobu w r. 1665. trzymał przytem generalstwo Podolskie i starostwo Kałuskie. Tylko co się urodził ojciec jego kazał go na sianie położyć, mówiąc: *Disce fili quod Redemptor tuus in mundum veniens, non aliud stratum invenit, quam foenum*, a gdy do chrztu przyszło, ubóstwo z szpitala sprowadzone, które go do tego sakramentu trzymało, a w kościele nad nim śpiewać kazał. *Conscidisti saccum meum, et circumdedisti me laetitia. Janczyn. in MS. Potocki in Centur. Viror. fol.* 121. tak o nim pisze: *Acta apud politiores nationes juventa, avitae aemulus gloriae, per arma clarescere satagebat, semper in bella alacris et praesens. Unde honorariis cohortibus privato sumptu inauctoratis, rarescentes exercitus copias notabili accessu supplebat, ac militares viros circa se fovens magnas spes excitabat majorum claritudinis excitandae. Virtutem ejus Joannes Casimirus Rex adamavit, cum ei generalem, hoc est nullius obnoxiam imperio, peregrinae militiae in Polonia praefecturam detulit. Non pauciores millenis stipendiarios suos adducebat in castra, Berestecensi expeditione victoriosa, Tribunus hastatorum suorum, quod militiae genus avus ejus sub Stephano Rege perdomandae Moschoviae adhibebat, et opportunius non aliud Ottomanicae potentiae expugnandae esse censebat. Ejus hastata cohors ad Cudnoviam perrupit Szeremetiana castra praeeunte subcenturione Gabriele Silnicio. Kochow. Annal. Polon. clim.* 3. *lib.* 4. *f.* 170. mówi o nim: *Aderat magnanimitas, liberalitas, connotae Zamosciae stirpi dotes. Idem accessu comis, convictu facilis, nisi plus indiscretae humanitati tribuens, quam valetudini.* Zona jego Marya Ka-

zimira hrabianka de Arquin rodem z Francyi Ludowiki Królowy, na której dworze była, wielkich respektów, z tą żadnego potomstwa nie zostawił: Marya zaś ponowiła kontrakty małżeńskie z Janem Sobieskim na ten czas chorążym koronnym, a potem Królem Polskim. Ordynacya zaś Zamojskich według opisania pierwszego jej fundatora, po nim, już to trzecim ordynacie, przeniosła się do Marcina Zamojskiego podskarbiego koronnego. Jak ten Jan odważnie stawał w potrzebie pod Słobodyszczami przeciwko Chmielnickiemu opisuje *Zieleniewicz, i autor książki: Potrzeba z Szeremetem.* W Rzymie zaś będąc w r. 1644. z jaką pompą exekwie sprawił zmarłej Cecylji Renacie Królowej Polskiej, w kościele nacyonalnym ś. Stanisława biskupa, jest w druku, *Relacya od Jędrzeja Radziszowskiego Włoskim językiem.* Jak zaś kochającym był ojczyznę synem, z listu jego wydrukowanego poznać, którym w roku 1657. odpisuje Rakocemu, zapraszającemu go do partyi Szwedzkiej i swojej, przeciwko Janowi Kazimierzowi Królowi: poznać i z *Konstytucyi* 1658. także *Manifestu Lubomirskiego fol.* 10. że i dobra nawet swoje dziedziczne pohartował, żeby tylko sukkurs jaki już prawie w ostatniej toni będącej mógł uczynić.

Maciej rotmistrz królewski, o czem jest list Króla Kazimierza Jagiellonowicza dany w roku 1471. u *Paproc. o herb. fol.* 478. syn drugi Tomasza z Łaźnina, brat Floryana Zamojskiego, o których się wyżej mówiło: W czarnem naprzód wojsku Króla Węgierskiego Matyasza wsławiony rycerskiemi dziełami, potem i w expedycyi Koprzywnickiej przeciwko Tatarom za czasu Olbrychta Króla, i w inszych: ten czterech synów zostawił; Wacława dziedzica na Żukowie (od którego był Piotr, od Piotra Paweł, od Pawła Maciej, tego wziął był na swoją edukacyą Jan Zamojski kanclerz i hetman, i gdyby był zszedł bez potomka mężkiego, jego sukcessorem całej ordynacyi zapisał; atoli ten Maciej umarł *sterilis*) Pawła dziedzica na Piaskach, Jana dziedzica na Wierzbie, i Wojciecha. Z tych Pawłowi *Paprocki* syna przypisuje, Jana dziedzica na Piaskach, alem ja czytał *in Monum. Zamojsc.* że ten Paweł żył bezdzietny, Janowi zaś bratu jego trzech synów tamże przyznają, Mikołaja, od którego z Doroty Tarnowskiej tylko córka została Jadwiga Sładkowska; Szymona z Rucką bezpotomnego, i Jana, ten z Gorzkowskiej miał dwóch synów, a podobno był i trzeci Stanisław, ale *sterilis.*

Jan kasztelan Chełmski, strażnik koronny, syn Jana z Gorzkowskiej, wspomina go Konstytucya z temi tytułami, w roku 1613. gdzie go do lustracyi zamku Winnickiego naznaczono. *Constit. fol.* 30. *Insignis pietate et servantissimus aequi.*

mówi jego nadgrobek, *exactis quadraginta in militia annis, dum jussu Sigismundi III. Regis, diligenter pro Patria excubat et paucis cum cohortibus Scytharum inundationem fortiter ad Stryjum sustinet, tribus venenatis sagittis transfixus apud Lisiaticios in acie occubuit Anno* 1619. Często on zwykł był Tatarów najeżdżających dla zdobyczy Ruskie kraje, zwycięzko płaszać, gdzie i plon im sowity odbierał, i niewolnika zabranego z łyków Tatarskich uwalniał, w ten czas jednak, dalej za uchodzącemi nacierając, poległ; wspomina go i ordynacya 1589. Złączył się był dożywotnie z Anną księżniczką Wiśniowiecką, Konstantego wojewody Ruskiego córką, z tej było czterech synów, pierwszy Jerzy, który dwa razy śluby małżeńskie ponawiał, 1*mo voto* z Dymidecką, 2*do* z Telefusowną: córki jego były trzy, Katarzyna, naprzód żyła z Żurowskim stolnikiem Ciechanowskim, pisarzem dekretowym koronnym, *Mowca Polski tom.* 2. *fol.* 209. po nim z Szydłowskim kasztelanem Sierpskim, Anna z Bedlińskim, Konstancya z Szydłowskim łowczym Płockim, synowie zaś dwaj, Alexander kanonik Łucki, i Stefan bezdzietny.

Jan biskup Łucki, drugi syn Jana kasztelana Chełmskiego z księżniczki Wiśniowieckiej, z młodych lat zaraz poświęcił się był Bogu na służbę w zakonie Dominika świętego w roku 1615. kędy jak i w naukach i w świątobliwości postąpił, znać potem było w dalszem życiu jego, po szkolnych albowiem pracach, z wielką pochwałą skończonych, i rządach Krakowskiego konwentu, na Bakowskie w Multanach od stolicy apostolskiej wyniesiony biskupstwo, pod który czas kościół w kollegiacie Zamojskiej pod tytułem ś. Tomasza konsekrował; Jan Kazimierz Król w r. 1650. przeniósł go na Przemyskie, a z tego na Łuckie w r. 1654. ale w drodze pierwszego dnia Stycznia w następującym roku przeszedł na wieczność w Bidgoraju, nie wjechawszy do swojej katedry, w Zamościu zaś pogrzebiony. *Vir ut in subjecto populo pro concione dicenda religiosus, ita in conciliandis Procerum dissidentium animis felix, ostendit haud inutili cura ex Asceteriis sumi Praesules ac Senatores,* mówi o nim *Potoc. Centur. Viror. f.* 397. *Frydrych. in Hyacint. fol.* 221. Alexander strażnik koronny, trzeci syn Jana kasztelana Chełmskiego z Wiśniowieckiej, zszedł bezpotomny. Zdzisław kasztelan Czerniechowski czwarty syn, jego z Lanckorońskiej dwie córki zostały, Ludwina zakonnica, i Maryanna Dymitrowi książęciu Wiśniowieckiemu kasztelanowi Krakowskiemu i hetmanowi w. koronnemu zaślubiona, synów zaś dwóch.

Kazimierz wojewoda Bełzki a przedtem kasztelan Halicki, generał w wojsku Polskiem cudzoziemskiem, syn młodszy Zdzi-

sława kasztelana Czerniechowskiego, wspomina go *Konstytucya* 1690. komissarzem do czynienia sprawiedliwości w krzywdach pogranicznych między ziemiami Ruskiemi i Węgrami, *Constit. fol.* 18. atoli zszedł z tego świata bezpotomny w roku 1692. mąż rycerskiego serca, z którem w Wołoszech nacierając na nieprzyjaciela 1685. ranę z tej okazyi wyniósł. Drugi syn starszy tegoż Zdzisława, ten co idzie.

Marcin podskarbi wielki koronny, starosta Płoskirowski, Bełzki, Bolemowski, Rostocki, a po zejściu Jana Zamojskiego wojewody Sendomierskiego, czwarty ordynat, z lekka do najwyższych krzeseł wstępował, podstolim był Lwowskim i rotmistrzem królewskim, w r. 1658. *komput wojska*, w r. 1678. kasztelanem Lwowskim, przesiadł się na województwo Bracławskie, z tego na Lubelskie 1683. z Lubelskiego na podskarbstwo koronne 1684. trzymał zaś skarb koronny aż do r. 1689. według *Konstytucyi* 1690. *fol.* 10. w którym życie zamknął, wiele się przyczynił do fundacyi OO. Reformatów w Zamościu, żona jego Anna Franciszka Gnińska wojewodzanka Chełmińska, z której córka Maryanna z Dziedoszyckim żyła koniuszym koronnym, Pani na Boga i sług jego dobroczynna, kaplicę przy kościele naszym Lwowskim z fundamentów wyprowadziła, modną strukturą ozdobiła i uposażyła. Ciało w niej ś. Benedykta męczennika złożyła: Drugie jej zaś łaski samemu Bogu wiadome. I synowie trzej, Tomasz, ordynat piąty, starosta Płoskirowski i Grodecki ostatni dzień życia jego przypadł na rok 1725. 1*mo voto* skontraktował był z Potocką Teresą herbu Pilawa wojewodzanką Bracławską, wdową po Gnińskim Janie wojewodzie Pomorskim, 2*do voto* z Antoniną Zahorowską kasztelanką Wołyńską, która pierwej była za Marcyanem Wołowiczem marszałkiem wielkim Litewskim, z obiema jednak żadnego potomstwa nie zostawił.

Michał wojewoda Smoleński a przedtem łowczy koronny, szósty ordynat, syn podskarbiego, skończył wiek swój w roku 1734. sprzysiągł się był dożywotnie z Anną Działyńską Tomasza wojewody Chełmińskiego córką, z tej miał córkę Annę, którą wydał za Jana Czapskiego wojewodę Chełmińskiego, i synów trzech, Tomasza ordynata Zamojskiego siódmego, ten zaślubił był sobie Łubieńską kasztelankę Sendomierską, ale z niej syn wkrótce po matce umarł 1737. Jana i Jędrzeja, drugie ich siostry trzy były, jedna Ludowika za Felixem Ignacym Wielhorskim starostą Bracławskim, druga za Stanisławem Potockim wojewodą Smoleńskim, trzecia Maryanna w zakonie ś. Benedykta Panien sakramentek profeska. 2*do voto* Michał wojewoda Smoleński, pojął Elżbietę księżniczkę Wiśniowiecką Michała wojewody Wileńskiego i hetmana wielkiego Litewskie-

go córkę, z tej się tylko córka została. Marcin starosta Bolemowski trzeci syn Marcina podskarbiego, wprawdzieć miał za sobą Konstancyą Podbereską marszałkownę Upitską, atoli nie zostawił potomstwa, umarł 1720.

Wacław kasztelan Lwowski, drugi syn Jana dziedzica na Piaskach z Gorzkowskiej, posłował na różne sejmy 1607. *Constit. fol.* 839. i 1618. zkąd był deputatem do kwarty Rawskiej, *Constit. f.* 7. i 1623. już chorąży na ten czas Chełmski, *Constit. f.* 5. w r. 1633. już kasztelan Lwowski, *Const. fol.* 7. żona jego Zofia z Babina Pszonkowna, z której dwóch spłodził synów, i córkę Annę Alexandra Cetnera kasztelana Halickiego małżonkę, z synów jego, Stefan był kasztelanem Kijowskim, którego z Doroty de Łyczków, córka Anna poszła za Stanisława Dunina Borkowskiego, kasztelana Połanieckiego, o drugiej Sylwestrze kasztelance Kijowskiej czytam, że była za Remigianem Jelcem chorążym Kijowskim. Wojciech czwarty syn Macieja rotmistrza, ten spłodził Krzysztofa, którego z Nowickiej czterech synów było, Jerzy archidyakon Lubelski, kanonik Krakowski, sekretarz królewski 1589. a potem biskup Chełmski, opat Czerwiński, *ut generis claritate, ita ingenii solertia, ac subtilitate, consilii gravitate, virtutum congerie, habitu denique corporis eleganti praestabat*, zaraz jak tylko wziął tę infułę, całą dyecezyą swoję wizytował, synód złożywszy, nowemi prawami duchowieństwo okryślił, wielką był radą i pomocą Janowi kanclerzowi i hetmanowi do fundowania akademji w Zamościu, i w Skierbieszowie murowany zamek wystawił, murem go i basztami opasał, ammunicyą różną do obrony służącą, dla inkursyi nieprzyjacielskich uzbroił, w tych zabiegach śmierć go zastała w r. 1620. *Piechow. Cornucop.* Drugi Felix, ten z Russyanowną *sterilis*, trzeci Stanisław, czwarty Jakób, od którego został się syn Alexander na Ostabli, Obychowie i Obychodach dziedzic.

W Supplemencie przy końcu czwartego Tomu dołączony, uczynił *Niesiecki* następujący dodatek: —

Jerzy Zamojski miał za sobą Suchodolską, po której zejściu obrał sobie stan duchowny, umarł kanonikiem Warszawskim, żyjąc w małżeństwie spłodził pięć córek, z których Anna najstarsza dostała się w małżeństwo Piętkiewiczowi podstolemu Bielskiemu, druga Teofila Ludwikowi Lisieckiemu miecznikowi Lwowskiemu, ta była na opiece ks. Wiśniowieckiego hetmana, 2*do voto* Pawłowi Hulewiczowi, z nim spłodzona córka, była za Władysławem ks. Woronieckim, ojcem kasztelana Czerniechowskiego i starosty Średzkiego: trzecia Helena, 2*do voto* Łukaszowi Dziewanowskiemu pisarzowi ziemskiemu Podolskiemu: czwarta Biernackiemu, piąta Łąckiemu: i synów

dwóch, jeden umarł bezpotomnie, drugi był majorem u Zamojskiego podskarbiego koronnego, dzieci jego, po nim pozostałe, dostały się w opiekę ordynacką. N. ode dworu Królowy Ludowiki wydana za Żurowskiego stolnika Ciechanowskiego. N. miał za sobą Szydłowską, z której spłodził dwóch synów, jeden z nich obrał sobie zakon ś. Franciszka *Ordinis Minor.* Drugi Stanisław major u ordynata Zamojskiego, przybrał sobie w małżeństwo Paulinę Woroniczownę chorążankę Owrucką, z której dwóch synów zostaje, Antoni w zakonie naszym temi czasy, i Ignacy.

Wyżej wspomnianego Michała wojewody Smoleńskiego zostało trzech synów Tomasz, Jan i Jędrzej, z tych: Tomasz wojewoda Lubelski ordynat Zamojski z *Mnichowskiej* zostawił syna Klemensa który po ojcu objąwszy ordynacyą, lubo się złączył z Konstancyą księżniczką *Czartoryską* łowczanką koronną, niezostawiwszy jednak z niej żadnego potomstwa, w młodym wieku umarł. — Jan wojewoda Podolski po bracie ordynat Zamojski roku 1768. z *Poniatowskiej* kasztelanki Krakowskiej siostry Stanisława Augusta Króla jedyną miał córkę za Mniszchem marszałkiem nadwornym Litewskim. — Jędrzej kanclerz wielki koronny trzeci syn Michała wojewody Smoleńskiego z *Działyńskiej*, podczas nieszczęśliwych ojczyzny okoliczności, żeby się niezdał dopomagać z urzędu do zbyt krytycznych kraju konjunktur, wolał go dobrowolnie złożyć. — Z tej heroicznej ofiary na nieśmiertelną u potomstwa zasłużył pamięć, z Konstancyi księżniczki Czartoryskiej wdowy po Klemensie ordynacie zostawił potomstwo. — *Krasicki.*

Przy exemplarzu herbarza Niesieckiego znajdującym się w bibliotece Jagiellońskiej Krakowskiej, i przypiskami własnoręcznemi Ignac. Krasickiego arcybiskupa zaopatrzonym; znajduje się własnoręczny dopisek Zofji z ks. Czartoryskich ordynatowej Zamojskiej, matki dziś licznie żyjącego potomstwa, zmarłej z powszechnem żalem w Florencyi w roku 1837. Przypisek ten uczyniła zapewne przy zwiedzaniu biblioteki Jagiellońskiej: ten przeto dosłownie tutaj zamieszczamy. — ,,Niech mi wolno będzie dokończyć wiadomość do dnia dzisiejszego o domie do którego należę wszedłszy w śluby małżeńskie z Stanisławem ordynatem Zamojskim. — Jędrzej exkanclerz koronny ordynat Zamojski miał synów Jana, Alexandra, Stanisława, Michała i Jędrzeja — córki zaś Annę i Maryannę. — 1. Jan w wieku dziecinnym umarł. — 2. Alexander zostawszy ordynatem po śmierci ojca, nadto krótko żył dla swoich, i dla przyjacioł; dobroczynne zamiary ojca względem zabezpieczenia losu ludu wiejskiego, mocno go zajmowały; pojął za żonę Maryannę *Granowską*, która wprzód była za Adamem Chreptowiczem, synem kanclerza, lecz bezdzietnie umarł. — 3. Stanisław objął po bracie ordynacyą; z chlubą myślę że jeżeli matka mego męża *Czartoryska* z domu, utrzymała imie Zamojskich, jestem druga domu mego — na którą spaść ma taż zaleta: — a jeżeli z nadziei która się podchlebnie zapowiada, godzi się i na przyszłość pomyślne sobie skutki zamierzać, spodziewam się że i dzieci nasze odchowane, okażą się godnemi tak zasłużonego w ojczyznie imienia. — Wyliczam tu dzieci moje rzędem wieku: — Konstanty, Jędrzej Arthur, Jan, Władysław, Celestyna Gryzelda,

Jadwiga, Zdzisław i August. — 4. Anna ordynatówna Zamojska, poszła za Alexandra Sapiehę krajczyca Litewskiego; w roku 1812. wdową została. Cnotami matki przyodziana; całkowicie wychowaniu dzieci swoich poświęciła się, Anny i Lwa Sapiehów. — 5. Maryanna, 6. Michał, i 7. Jędrzej w dziecinnym wieku pomarli. — *Pisałam w Krakowie d. 10. Lutego r. 1814. — Zofia z książąt Czartoryskich ordynatowa Zamojska, córka Adama i Izabelli z Flemingów Czartoryskich.* —

Po roku 1814. powiększyło się to potomstwo córką Elizą i synem Stanisławem. Z córek, Celestyna za hrabią Tytusem Działyńskim — Jadwiga za księciem Leonem Sapiehą — Eliza za Zenonem Brzozowskim. — *P. W.*

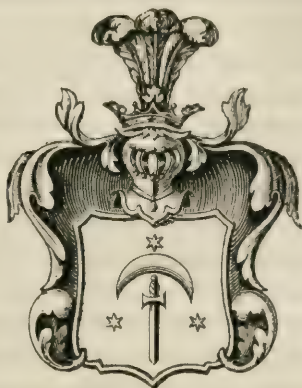
Zamojski *herbu Poraj*, w Sieradzkiem województwie. Jan Zamojski poborca 1601. *Constit. f.* 777. i 1603. *f.* 821. Zofia poszła za Balcera wężyka Widawskiego, brat jej rodzony Stefan miecznik Sieradzki, podczas oblężenia Częstochowy od Szwedów, w samo południe, przebrakowanej kilkadziesiąt wycieczką wyprowadziwszy piechoty, na nieprzyjacielski uderzył szaniec, z którego spędziwszy Szwedów, gromił ich, i wielu na placu trupem położył, sprzęty wojenne porozrzucał, zapały dział pospował, gorników łamiących skałę rozproszył, szczęśliwem zwycięztwem ozdobiony, z korzyścią do fortecy powrócił. *Nieszpork. Odrobin. fol.* 195. wspomina tego Stefana, i jego dobra Strzelce, *Konstytucya* 1647. *fol.* 18. tegoż z sejmu 1653. deputatem na trybunał skarbowy Lwowski zapisała, *fol.* 2. i deputatem do umówienia pewnej legacyi, *Constitut. fol.* 8. znać że posłem był na tym sejmie. Jan i Jędrzej 1607.

Zamoscki *herbu Junosza*, w Płockiem województwie.

Zaorski *herbu Lubicz*, w Nurskiej ziemi. Niewiem czy do tych należy, Piotr Zaorski marszałek Litewski, poseł od stanów Litewskich na sejm 1564. dla dokończenia unji Litwy z Koroną. *Constit. fol.* 52. Hieronim, Piotr, Sebastyan, Rafał, Jakób, Jan w Mińskiem podpisał elekcyą Jana Kazimierza Króla. Wojciechowi Zaorskiemu dziekanowi Nowogorskiemu, plebanowi Babickiemu 1613. herb przypisany Ogończyk, albo Drogosław. Józef i Jerzy w ziemi Łomżyńskiej, Szymon, Walenty, Wojciech, Marcin, Kazimierz, Stefan w Nurskiej 1697.

ZAPENDOWSKI HERB.

Zapendowskich Prusaków taki herb opisuje *MS. o Famil. Pruskich.* Miecz prosto na dół końcem obrócony, rękojeścią do góry, nad którą księżyć nie pełny, jakby ją rogami opasując, a barkiem do góry postawiony, nad księżycem gwiazda, przy mieczu z jednego boku gwiazda, z drugiego takaż, na hełmie trzy pióra strusie, koloru tarczy, miecza, i inszych za-

ZAPENDOWSKI HERB.

milczał. Ci Zapendowscy Gutowie w Pomorskiem województwie zdawna się gniezdzili, z których N. z Zapendowa Zapendowski, służył długo w Litwie u Chlebowiczów, ten z Bożopolską w Bietkowie pod Borzechowem, spłodził syna Jerzego, który na dworze Króla Zygmunta III. za promocyą Jakóba Szczepańskiego starosty na ten czas Mirachowskiego pokojową służył, umarł młodzianem, rodzone siostry jego, jedna poszła za Pawłowskiego, druga Mniszką w Żukowie została. Jędrzej był marszałkiem dworu u Piotra Kostki biskupa Chełmińskiego, którego dwóch synowców zostało, Szymon i Jerzy, ci przy Mikołaju Kostce opacie Peplińskim, a potem przy synowcu jego podkomorzym Chełmińskim, wiek swój trawili. N. miał za sobą Annę Wierzbowską herbu Jastrzębiec, córkę Adryana. Alexander posłem był województwa Pomorskiego na konwokacyą Warszawską, w r. 1696. którą podpisał. N. była za Wawrzeńcem Pruszakiem.

Zapłatyński *herbu Sas*, w Ruskiem województwie. Szymon Zapłatyński pisał się na elekcyą Władysława III. Świętosław miał za sobą Teresę Urbańską, synów miał dwóch, Franciszka i Józefa, córek dwie Maryannę i Cecylią.

Zapolski *herbu Pobog*, w Sieradzkiem województwie. Dom starożytnością i róznemi funkcyami w tej ojczyznie wsławiony. Mikołaja z Zapolic kanonika Krakowskiego w r. 1460. wspomina *Starowol. in Vit. Episc. Cracov.* że Sienieńskiego od Papieża podanego na biskupstwo Krakowskie bronił. Za czasów *Paprockiego*, to jest koło r. 1580. było z tego domu pięciu braci rodzonych ludzi godnych: z których dwa na Rusi osiedli, z tych Dobrogost był pisarzem grodzkim Przemyskim, i z Budkowną zostawił potomstwo, (przydaje *Okolski*, że między niemi był syn Jan, który za Ludwika Króla całej Rusi miał sobie rządy powierzone, ale się ten autor myli: bo

przed Dobrogostem na dwieście lat żył i królował w Polszcze Ludwik). Jam *in Monim. Colleg. Leop.* czytał Jana komornikiem Lwowskim. Od tych dwóch rozpłodzeni jeszcze na Rusi i podziśdzień kwitną Zapolscy, z których Cypryan podczaszy Parnawski, sędzia kapturowy Lwowski 1733. Alexander w powiecie Mozyrskim 1628. *Uniw. Pobor.* W Sieradzkiem drudzy zostali, z tych Jakób z Zapolic (luboć się drudzy z Rokszyc pisali, podobno, że z Rokszyckiemi jednejże są dzielnicy) Zapolski dziekan Przemyski, Gnieznieński i Płocki kanonik, którego dzielności doznał Maciej Pstrokoński biskup Kujawski, krewny jego, i Marcin Szyszkowski biskup Płocki, ten dla dobra Płockiej katedry wiele i za żywota i przy śmierci łożył, w której też po śmierci w roku 1614. spoczywa, co wypisał z jego nadgrobku *Starowol. in Monum.* Sebastyan uczył się w szkołach naszych Poznańskich 1577. r. Marcin podstarości i sędzia grodzki Wieluński, z światem się rozstał w r. 1608. *Acta Castren. Ostrzeszow.* kędy i syna jego Jakóba wspominają; był ten Marcin z sejmu 1601. naznaczony do korrektury praw koronnych, *Constit. fol.* 734. był i drugi Marcin, który pod Władysława IV. Króla Polskiego znakiem wojując Moskwę, śmiertelnie raniony poległ. Abraham burgrabią był Krakowskim. Stanisław podsędek ziemski Sieradzki, podpisał Zjazd Jędrzejowski 1576. *Const. f.* 246. i Wiślicki 1587. *fol.* 439. poseł i deputat *ad consilia* pod interregnum, *Constit. f.* 440. a w r. 1589. do korrektury statutu koronnego zapisany. *Const. fol.* 516. Tenże czy inszy Stanisław podsędek Sieradzki, poseł na sejm 1613. i deputat do kwarty Rawskiej. *Constit. fol.* 36. Jan podpisał elekcyą Zygmunta III. Króla Polskiego. Zygmunt naprzód stolnik Sieradzki, z tym tytułem podpisał *pacta conventa* Władysława IV. 1632. potem kasztelan Wieluński, urodzony był z Rajski herbu Korab, kościoła w Chojnie z testamentu ojcowskiego zupełnie dokończył, złączył się był dożywotnie z Jadwigą Lasocką chorążanką Wyszogrodzką herbu Dołęga, z tej było córek jego trzy, Zofia Walewska, Małgorzata Strzemboszowa i Zychlińska, synów zaś pięciu. Pierwszy Jan naprzód kanonik Krakowski, a potem opat Lędzki, komissarz generalny w Polszcze zakonu Cystercyeńskiego, ojczyznie dobrze zasłużony, bo i pod burzą Szwedzką w tem królestwie zakurzoną, chorągiew na potrzeby jej okrytą wystawił, i młodzi szlacheckiej na nauki wiele łożył, i kościół Lędzki prawie z gruntu reparował, żył jeszcze 1674. Drugi Stanisław starosta Dybowski, dworzanin i rotmistrz królewski, podpisał *pacta conventa* Władysława IV. *Constit. fol.* 18. ten spłodził dwie córki, Annę Plichcie staroście Gostyńskiemu, Konstancyą Janowi Walewskiemu stolnikowi Sieradzkiemu, zaślubione, i syna

jednego Ignacego, ten obrawszy sobie życie zakonne in Soc. Jesu, i Kaliskiemu kollegio pewną summę zapisawszy, po filozofji tam zakończonej i teolologji w Poznaniu zaczętej, gdy mu zdrowie nie służyło, prosił się na missyą do Persyi, kędy pracując koło zbawienia dusz ludzkich, poszedł po zapłatę prac swoich apostolskich w roku 1703. Trzeci Władysław stolnik Brzeski Kujawski, zacny wojownik przeciwko Szwedom i Turkom, miał swoję chorągiew w kompucie wojska Holszackiego z Czarnieckim: dostał się był w niewolą Tatarską, przecież się aż w kilka lat z niej wyplątał, miał córkę Zofią Radoszewską, i synów trzech: Jana zakonu Cystercyeńskiego, Jakóba Societ. Jesu, który na Ukrainie missyą odprawując, od zbuntowanego Kozactwa w Niemirowie 1702. okrutnie zabity 18. Października, i Michała. Czwarty syn Michał kanclerz Poznański, o jednym z tych kasztelaniców Wieluńskich pisze *Balbinus w Życiu Ks. Mikołaja Lancycego*, że go już już umierającego, do zupełnego zdrowia przywrócił, *fol.* 328. Piąty Kazimierz Alexander, naprzód stolnik Brzeski Kujawski, poseł na sejm 1661. ztamtąd deputatem stanął na trybunał fiskalny, *Constit. fol.* 7. i 1667. komissarz do granic od Szląska, *Constit. fol.* 21. potem podkomorzy Sieradzki, z tym tytułem posłując na sejm 1670. był komissarzem do pisania instrukcyi legatowi do Moskwy, *Constit. fol.* 16. i 1683. do traktowania o wiecznym pokoju z Carami Moskiewskiemi, i 1690. deputat do boku królewskiego dla obrady pod wojnę Turecką, *Constit. f.* 8. świat ten pożegnał w roku 1694. Jeździł z Trzebickim biskupem do Reinsburga do Niemiec w legacyi, a do Moskwy trzy razy; żona jego Wołucka herbu Rawicz kasztelanka Małogoscka, z tej były te córki: Joanna Jarzynina kasztelanowa Sochaczowska, Zofia Wilkanowska podczaszyna Rawska, Konstancya Eleonora w panieńskim stanie lat 23. przepędziwszy, nie zmazanego żadnym grzechem ciężkim ducha Bogu oddała w roku 1699. czwarta zda mi się była Cysterką w Ołoboku, i syn Franciszek Antoni z sejmu 1683. komissarz do granic od Szląska, *Constit. fol.* 13. był naprzód stolnikiem Brzeskim Kujawskim 1694. i deputatem na trybunał koronny, a 1697. sędzią kapturowym Sieradzkim, potem kasztelanem Wieluńskim 1699. aż i Sieradzkim 1705. *Kazan. Wierzbic. S. J. Chwalebny Zawod.* Alexander Zapolski podwojewodzy Łęczycki 1698. N. Stanisława Kobierzyckiego kasztelana Krzywińskiego. N. Stanisława Lipskiego. Barbara siostra cioteczna Pstrokońskiego biskupa Kujawskiego, Swentosława Łubieńskiego, małżonki. To też osobliwa tego domu pochwała, że nigdy z swoich Parentelatów w domu heretyka nie miał. Cypryan podczaszy Gostyński, żona jego Urszula Kruszelnicka podczaszanka Zy-

daczowska. Gabryel podwojewodzy Rawski, syn podwojewodzego Łęczyckiego, z pierwszej żony Wężowny ma syna, z drugiej Grzegorzewskiej pozostałej wdowy po Leszczyńskim pisarzu Sochaczowskim, także syna, i córkę Annę.

W r. 1778. Szymon Zapolski kanonik Gnieznieński. — *Krasicki.*

Zaporski *herbu Gryf* w Podgorzu. Zaporscy z Prochańskiemi jednejże dzielnicy, czego dowodem list Dymitra Gorajskiego marszałka wielkiego koronnego herbu Korczak, w którym ten Pan wyliczywszy zasługi ku sobie i domowi swemu, dworzanina swego Cedrzykonia Prochańskiego, puścił mu dziedzicznem prawem dwie wsi dziedziczne Gruszkę i Zaporze w ziemi Chełmskiej w roku Pańskiem 1399. to pisze *Paproc. o herb. fol.* 535. i znowu *w dedykacyi Ogrodu swego Królewskiego* toż samo poświadcza, ztąd od podziału dóbr Zaporza, niektórzy Prochańscy pisać się poczęli, toż samo czytam w liście Michała Zaporskiego. Jan z Zaporza Zaporski, z sejmu 1598. poborca łanowego w województwie Ruskiem. *Const. fol.* 725. Stanisław pułkownik i regimentarz tych chorągwi Polskich, z któremi Dymitra zmyślonego na tron Moskiewski wprowadzając w r. 1605. szczęśliwie Moskwę raził. *Starowol. Orat. in Obitum Sigism. III.* Alexander umarł 1616. którego nadgrobek wypisał *Starowol. in Monum. fol.* 517. ten to zda mi się Alexander, miał za sobą Katarzynę Brzeską. Teodor kanonik Kujawski, mąż o cześć Boską żarliwy, co mu przyznaje *Cichoc. in dedic. lib. Nicol. Prażmow. Damal. in Archiep. Gnesn.* kantorem go Kujawskim i plebanem Rakowskim zowie, kędy *fol.* 380. chwali go, że był koło zbawienia dusz skrzętny: w r. 1645. był na Toruńskiej z Dyssydentami rozmowie, i siła pracował koło ich nawrócenia. *Colloq. Torun.* Piotr w Łęczyckiem 1674. Michał podczaszy Lubelski, córka jego Teofila była za Michałem Achacym Pisarskim.

Zaranek *herbu Korczak*, w Brześciańskiem województwie, przydomek mają Horbowski. Paweł Zaranek sędzia grodzki Brześciański, z sejmu 1601. poborca w temże województwie. *Constit. fol.* 778. Jan w województwie Trockiem. Jan Marcin sędzia ziemski Wołkowiski. Paweł stolnik Brześciański, poseł na sejm 1662. *Constit. fol.* 2. N. miał za sobą Katarzynę Drohojewską, z której córka Zofia była za Skulteckim. N. Zarankowna była za Pawłem Ryszkowskim kasztelanem Mścisławskim. Jan podstoli Smoleński i sędzia kapturowy, syn jego Alexander z Maryanny Lezeńskiej, synowicy biskupa Łuckiego. Stefan 1632. Jędrzej 1648. Kazimierz 1674. Przecław podstoli Brześciański 1609. Zygmunt do zakonu naszego wstąpiwszy 1625. miał wielkie przeszkody od rodziców swoich, ile dalekich od wiary katolickiej: bo naprzód jednego z domowych

swoich namówili, żeby pod pokrywką pobożności przyjął zakonną sukienkę, w samej zaś rzeczy, żeby miał sposobniejszy czas do ohydzenia wokacyi Zygmuntowi, ale ten doszedłszy machinacyi, wydał zdradę, która kiedy się nie udała, drugiej zażyli, idącego z drugiemi na przechadzkę gwałtem uprowadzili nowicyusza, tam już prośbą, już groźbą chcieli w nim wystraszyć święte intencye, gdy jednak i jego nieprzełamanym statkiem gardzącego wszystko widzieli, z smutkiem swoim oddali go nazad nowicyatowi naszemu, luboć i potem rzewliwie matka u forty płacząc, spodziewała się umysł jego zmiękczyć, ale darmo łzy jej oschły; żył tedy świątobliwie w zakonie naszym, i po filozofji w Kaliszu i teologji w Poznaniu godnie oduczonej, rządził najcelniejsze w tej prowincyi kollegia z wielką ku poddanych miłością, ku ubostwu litością, odpoczął w Panu w Poznaniu 1667. Stanisław skarbnik Czerniechowski 1701. Kazimierz naprzód chorąży Żmudzki 1697. poseł na koronacyą, *Constit. fol.* 10. potem strażnik Litewski 1704. aż też starosta Żmudzki i marszałek trybunału Litewskiego 1725. r. miał za sobą Joannę Chodkiewiczownę oboźniankę Litewską, z tej były córki dwie, Maryanna i Klara, i syn Leo Waleryan.

Córka jedna Zaranka starosty Żmudzkiego za Kiełczewskim podstolim Lubelskim. — W r. 1778. Kazimierz Zaranek miecznik Wilkomierski. — *Krasicki.*

Żarczycki *herbu Nowina*, w Sendomierskiem województwie. *Paprocki i Okolski.*

Żarczyński *herbu Nałęcz*, od których potem wyszli Wąsowscy w Wielkiej-Polszcze. Stanisław Zarczyński starosta Malborski, dobrocią i ludzkością wszystkim miły, z Katarzyny z Wilczyna Wilczyńskiej spłodził dwóch synów, Jana proboszcza Bełzkiego i Jędrzeja, tyleż córek: Annę zakonnicę ś. Brygitty w Lublinie, i Zofią Jana Bełzeckiego kasztelana Halickiego starosty Bełzkiego małżonkę. N. miał za sobą Annę Wieruską, która przedtem była za Danielem Miękickim. *Baranow.* Samson Doręgowską. N. Bogumiłę Domasławską. Patrz niżej Żarszyński Nałęcz, bo zda mi się jedniż są z temiż. N. była za Jerzym Aichingerem.

Zardecki *herbu Ciołek*, w różnych województwach, jedenże dom z Drzewieckiemi. Jan Zardecki kanonik Płocki, dziekan Chełmski, brat jego Mateusz dworzanin Króla Augusta. Mikołaj brat ich stryjeczny. Roch proboszcz Tarnowski. Wacław starosta Inturski, z Korsakowny zostawił potomstwo, między któremi był Stefan, rotmistrz na Moskiewskiej za Batorego kampanji. Jakób brat Stefana, dworzanin królewski, w językach cudzoziemskich biegły, temu pierwsza żona Lubońska, powiła syna Alexego Alexandra, druga Gołuchowska

Jana kanonika Wieluńskiego. N. miał za sobą Brzeską cześnikownę Pińską. Zofia Zardecka była za Stanisławem Skrzyńskim. Marcellin Zardecki podkomorzy Czerniechowski, tego córka Elżbieta była za Kazimierzem Kiewnarskim stolnikiem Parnawskim 1698. Jan podsędek ziemski Brześciański obrany 1663. stryj rodzony Alexandra Zardeckiego Soc. Jesu. Samuel i Władysław bracia rodzeni przy Marcyanie Ogińskim wojewodzie Trockim. N. podstoli Brześciański. Są i w Sendomierskiem i w Prusiech.

Zardowski, w ziemi Wyszogrodzkiej. Franciszek Zardowski podpisał elekcyą Jana III. Króla.

Zarębiński *herbu Zaręba.* Gabryel Zarębiński w ziemi Wyszogrodzkiej, podpisał elekcyą Jana III. Króla.

Zarecki. Byli niegdy książęta Zareckie w księztwie Litewskiem, z których N. Zarecki, córkę swoję wydał za Eustachiego Tyszkiewicza. Jędrzej 1528. *Metryka Wołyńska.*

ZAREMBA HERB.

Lew powinien być czarny, w polu brunatnym, przecież nie cały, ale go tylko połowa, język u niego wywieszony, łapy przednie u niego widać, tak że lewa trochę do góry wyniesiona nad prawą, ogon też zadarty ku górze, wyskakuje zaś lew z muru białego, u którego blanki cztery, na murze trzy kamienie żółte czyli raczej w złoto oprawne, tak ułożone, że dwa podle siebie w równi są, trzeci pod niemi, na hełmie z korony takiż lew wyskakuje: tak go opisują: *Paprocki w Gniazdzie fol.* 801. i *fol.* 1176. *O herb. f.* 457. *Okol. tom.* 3. *f.* 319. *Klejnoty fol.* 90. *Bielski fol.* 90. ztemwszystkiem u *Paprockiego* lew w lewą tarczy obrócony patrzy, tak na tarczy, jako i na hełmie, u *Okol.* zaś w prawą, nad to, ten cztery kamienie na murze kładzie, tamten tylko trzy. O początkach tego herbu *Paprocki* tylko powiada z *Długosza*, że z Niemiec do Polski

przybysz, za czasów Bolesława Krzywousta, *Okolski* zaś rozumie i lepiej że z Czech, kędy jeszcze znajdują się familie, które takim się lwem zaszczycają i Zarembami zowią, potem dawniejszy czas naznacza tym przenosinom tego herbu do Polski, kiedy z Manuskryptu jakiegoś twierdzi, że jeszcze między dwunastą wojewodami, którzy za Pogaństwa temi krajami podwakroć rządzili, był też Zaremba tego herbu.

Herbowni.

Bielakowski,	*Drzewoszewski,*	*Noskowski,*
Bielawski,	*Ginet,*	*Rudzieński,*
Boxycki,	*Gorzewski,*	*Skrzyński,*
Bułakowski,	*Grabowski,*	*Suchorzewski,*
Celiński,	*Jabłonowski,*	*Tymieniecki,*
Cerekwicki,	*Jaraczewski,*	*Zajączkowski,*
Cielecki,	*Jastrzębski,*	*Zaremba.*

Kuropatnicki i *Małachowski* umieszczają familią *Gimel*, jako tego herbu używającą.

Zaremba *herbu Zaremba*, w województwie Kaliskiem, tak od herbu swego nazwani, luboć od dóbr, które w ich dziedzictwie chodziły, z różnemi dystynkcyami pisali się, jedni z Komorowa, drudzy z Tuliszkowa, inni z Grabowa, najwięcej jednak z Kalinowy w ziemi Sieradzkiej, pod Sieradzem leżącej, jako niżej obaczysz. *Okolski* luboć autora nie wspomina, Gedeona Zarembę hrabię w r. 1008. Janka także wojewodę Kaliskiego i starostę Kruświckiego w r. 1040. Zarembów rachuje. Tymże się herbem zaszczycał hrabia Magnus Zaremba, starosta Wrocławski, tego Sieciech wojewoda Krakowski i hetman, z niechęci którą miał ku niemu, tak Bolesławowi książęciu ohydził, że mu to starostwo odjął, a dał go Wojsławowi Sieciechowemu pokrewnemu. O czem *Cromer l.* 5. *Bielski f.* 90. Magnus zaś do Mazosza udawszy się, i tam Pomorzanów zbiwszy, gdzie ich sześćset na placu trupem położył, tysiąc dwieście w niewolą zabrał, w pokoju osiadł, gdzie, jako i w Podlaszu wiele potomstwa jego rozplenionego widziemy, *Cromer fol.* 80. *w r.* 1111. Magnus drugi Zaremba, z Gnieznieńskiego kustosza, kanonika Krakowskiego i Wrocławskiego i kanclerza, Władysława książęcia Krakowskiego i Wrocławskiego, po przeniesieniu Ruperta na Krakowskie, Wrocławskim na Szląsku biskupem wyniesiony w r. 1141. *Bielski fol.* 117. powiada, że pod czas Mszy świętej przy ołtarzu od Kościeszów jest zabity w r. 1143. atoli *Cureus* nic o tem nie ma, tylko powiada, że ten Magnus, zszedł z tego świata w r. 1146. toż poświadcza *Długosz w swojej historyi pod tymże rokiem, i Katalog Biskupów Wrocławskich*, że na kwartanę chorując, życie skoń-

czył. Kładzie tu potem *Okolski*, Mikołaja Zarembę wojewodę Krakowskiego, który w r. 1182. hetmanił przeciwko Rusnakom, a w r. 1188. wygnanego z Państwa Halickiego książęcia Włodzimierza, spędziwszy Węgrów, na swojem Państwie osadził, *Dług. Cromer*, nawet gdy niektórzy z Panów Polskich na Kazimierza książęcia zawaśnieni, o inszym Panu zamyślali, on nie tylko, że sam statecznie przy nim stawał, ale też i drugich serca znowu do Kazimierza skierował, i ową burzę zupełnie odwrócił, *Cromer fol.* 116. czego wdzięcznym mu będąc Kazimierz, obszerne mu dobra nadał: Jasienica, Godlowo, Niemki, Czopowice, w województwie Sieradzkiem dziedzicznem i wiecznem prawem, o czem są przywileje w tymże domu, to *Okolski:* atoli *Cromer i insi historycy nasi*, tego Mikołaja chcą mieć herbu Lis, jako i brata jego Fulkona biskupa Krakowskiego, i sam go *Okolski* pod herbem Lis położył, i tu go wmięszał, i jam o nim obszerniej pisał w szóstym tomie pod herbem Lis. Mikołaj hrabia na Komorowie wojewoda Sieradzki w r. 1210. jako przywileje temu domowi nadane świadczą. Benjamin hrabia na Grabowie, *MS. Krakowski* wojewodą go Poznańskim chce mieć w r. 1264. *Okolski* zaś o nim pisze, że był dziedzicem na Jasiońce, mąż i dzielnością serca i pobożnością zalecony, z której założywszy Wieleń siedm mil od Poznania, tamże fundował zakonników Cystercyensów w r. 1230. przydawszy im do Wielenia te wsi: Przysieka, Obrzyska, Gęsinka, Lupica, Płowo, Drusko, Osłomo, Rogolsko, Krościeniec, co poznać z erekcyi tegoż klasztora i anniwersarza, który się co rok za jego duszę odprawuje. Szymon Zaremba kasztelan Kruświcki, starosta Gnieznieński umarł 1240. w Poznaniu pogrzebiony; syn jego Jędrzej Szymonowic od ojcowskiego imienia tak nazwany, biskup Poznański, po Janie Gierbiszu objął tę infułę w roku 1298. *w Paprockim o herb.* znajdziesz rok 1240. jego konsekracyi, śmierć w r. 1242. ale to omyłka, kanonikiem był wprzód Poznańskim, mąż o kościelne prawa i przywileje gorliwy, dla tego widząc jak Władysław Łokietek nieznośnym poddanym swoim i kościelnym dobrom pokazał się, zmówiwszy się z innemi biskupami i Panami Polskiemi, z Państwa go wyzuli, a na jego miejsce Wacława Króla Czeskiego obrali i koronowali: umarł ten Jędrzej jak żył świątobliwie w r. 1311. *Vitae Episc. Posnan.* Była tych czasów ta familia Zarembów można, o których *Cromer pod Przemysławem Królem i Biel. fol.* 203. to potomności podali, jako i o Nałęczach, że, gdy na nich jakieś porozumienie miano, o zabicie Przemysława II. wtórego Króla Polskiego, niegodziło się im w czerwonych szatach chodzić, ani w jednymże uffie iść do potrzeby z drugiemi, dopiero za Kazimierza

Wielkiego, gdy się w potrzebie z Rusią z wielką serca odwagą popisali, do wszystkich dawnych prerogatyw przypuszczeni zostali. Mateusz wojewoda Sieradzki, którego w r. 1288. Leszko Czarny książę Polski wysłał z wojskiem przeciwko Konradowi książęciu Mazowieckiemu, gdzie Mazowsze ogniem i mieczem spustoszył; wszakże Konrad na powracającego już z plonem Mateusza i niespodziewającego się żadnej od Mazowieckiego wojska impetycyi, tak znagła natarł, że wojsko jego poraził, Mateusz długo się wprawdzie z niewielką garsztką ludzi swoich, sile Konradowej opierał, ale na koniec, lubo mógł ucieczką życie salwować, wolał trupem paść. *Cromer f.* 177. *Bielski fol.* 198. I lubo ci autorowie nie namieniają o herbie i familji tego przezacnego męża, atoli przywileje tego domu jawnie o nim mówią, że się pisał z Kalinowy. Tomasza biskupa Wrocławskiego, który umarł w r. 1292. siostrzeńca Tomasza także biskupa Wrocławskiego herbu Jelita między Zarembami liczy *Okolski z Długosza*, ale ten autor w swojej historyi nic o jego herbie nie namienia, i ktoby był z domu: a że go inni do herbu Nałęcz pociągają, dla tegom i ja tamże o nim mówił. Przecież *Henel. in serie Episcop. Vratislav.* pisze o nim, że był z domu Zaremba. Marcin z Kalinowy dziedzic na Rudzie kasztelan i starosta Sieradzki, wspomina go katolog kościoła Wieluńskiego w r. 1290. Jan z Kalinowy dziedzic na Grabowie kasztelan Kaliski 1300. Janko kasztelan Kaliski w r. 1320. w Tuliszkowie pogrzebiony. Mikołaj Zaremba wojewoda Kaliski 1290. jakom pisał w pierwszym tomie. Wacław kasztelan Kaliski, starosta Wieluński i Bolesławski w roku 1360. Wawrzeniec wojewoda Sieradzki, starosta Wieluński i Krzepicki w r. 1360. ten znaczną klęską poraził Tatarów, Sendomierską i Sieradzką ziemię pustoszących; żona jego Nawojka, o której *Acta Metryki Koronnej pod literą R* w roku 1448. świadczą, że synowi (podobno bardziej pasierbowi) tych dóbr ustąpiła: Czarnerolny, Otałów, Sokolniki, Pychlice, Krzywa rzeka, Pątno. Tenże córkę swoją wydał za Mikołaja Koniecpolskiego starostę Przemysłkiego, co poznać z jej reformacyi *w Metryce Koronnej w r.* 1450. *pod literą E.* Franciszek z Tuliszkowa 1436. podpisał pokój Brzeski, u *Łask. w Stat. fol.* 141. Marcin kasztelan Sieradzki, Wieluński, Ostrzeszowski, Bolesławski starosta, dziedzic na Garbowie; i Jan z Tuliszkowa kasztelan Kaliski 1414. podpisał list Jagiełła Króla u *Lipsk. decad. quaest. publ.* ci obadwa na sejmie Hrodelskim przyjęli do herbu Zaremba przy unji Litwy z Koroną, Ginet Kuncewicza i z jego potomstwem. A lubo *Okolski* o Marcinie kasztelanie Sieradzkim to podał, że zszedł z tego świata w roku 1416. atoli *Nakiel. w swojej Miechowji* powiada, że

jeszcze w roku następującym z synami swemi Wawrzeńcem i Janem, wystawił i fundował klasztor Bożogrobcom, albo *Custodibus sacri Sepulchri*, i szpital przy nim w Sieradzu na przedmieściu pod tytułem ś. Ducha zapisawszy na wieczność wieś swoję dziedziczną Garbów, której fundacyi list u siebie położył ten autor *fol.* 401. wszakże potem syn jego Jan Zaremba wojewoda Kaliski odjął te dobra klasztorowi, a potomkowie jego z Garbowa już w miasteczko przeformowanego, summę sto ośmdziesiąt złotych co rok temu klasztorowi płacić zaczęli. *Idem fol.* 403. Wawrzeniec marszałek nadworny koronny, w r. 1420. podpisał pokój z Zygmuntem Cesarzem zawarty, i 1425. u *Nakiel. w Miechow. f.* 444. i 1427. u *Biel. fol.* 328. kiedy był w suspicyach o Królową Zofią. Tenże sam zda mi się Wawrzeniec był wprzód kasztelanem Sieradzkim 1433. a z tego krzesła przesiadł się na województwo Kaliskie w r. 1451. jakom dowodził w pierwszym tomie, o nim tak pisze *Starowol. in Bellat. fol.* 120. *Zaremba Laurentius Palatinus Calissiensis, regnante Vladislao Jagellone, ingenio peracuto, constanti, versutoque apprime validus, corpori autem quamquam mediocri singulisque membris habilis inerat vigor, adeo firma explicataque membrorum compage, ut eques pariter et pedes armorum exercitatione cunctos aequales anteiret, nec unquam inedia, vigiliis, algore aut aestu frangeretur: Is Vladislao Jagellonidi Hungariae Regi ex Polonia missas copias a Republica ductabat omnibusque bellis Turcicis cum laude interfuit, reversusque in Patriam etiam sub Casimiro Rege ejus Fratre floruit, et ad bellum Prussicum eunti cum delecto equitatu et sagittariorum cohortibus comes fuit. Erat vultu habituque moris antiqui et aestimatione recta severus, non aliud in votis habens, quam ut pro Patria aut re Christiana moreretur.* Tenże Wawrzeniec według *Kromera*, na Ślązakach dobrze się zemścił ich wycieczki, którą wkroczywszy w Polskę, znaczną ją szkodą utrapili w r. 1438. jeździł i do Świdrygiełła książęcia Litewskiego w legacyi, imieniem go królewskiem upominając, aby spokojnie w swem Państwie siedział, był oraz ten Wawrzeniec starostą Wieluńskim. *Biel. fol.* 392. *Cromer lib.* 22. Marcin z Sławska Zaremba, który wystawił chorągiew swoją na potrzebę Grunwaldzką 1410. *Biel. fol.* 296. podobno tenże sam Marcin, luboć go z Kalinowy piszą, naprzód kasztelan Sieradzki, zkąd postąpił w r. 1429. na województwo Sieradzkie; mówiłem i ja o nim w pierwszym tomie, syn jego miał być Jan wojewodą Łęczyckim, według *Okolskiego*, który w r. 1439. królewnę Polską odprowadzał Bolesławowi książęciu Cieszyńskiemu już zaślubioną. Jan Łopata z Kalinowy kasztelan Sie-

radzki, o którym *Kromer lib.* 19. *Biel. fol.* 329. *Starowol. in Bellat.* że w r. 1428. z Witoldem książęciem Litewskim Nowogrodzanów wojował rotmistrzując u niego. Marcin wojewoda Kaliski, Pyzdrski, Ostrzeszowski starosta, który wieś Garbów w miasteczko zamienił 1447. r. o czem *Metryka Koronna pod literą P.* Mikołaj z Kalinowy kasztelan Łęczycki starosta Kruświcki, ten kościół w Tuliszkowie drewniany zwaliwszy, z fundamentu wymurował 1450. Jan biskup Wrocławski na Szląsku, *Paproc. o herb.* roku jednak, którego na tej katedrze siedział, żadnego nie wyraził, tylko to przydaje, że widział jego monetę, na jednej stronie miała na sobie herb Zaremba, na drugiej miała być głowa ś. Jana z tym napisem: *Baptista succurre S. Joannes:* ale o tym Janie milczą insi historycy. Jakób z Bydgoszczy Zaremba wstąpiwszy do zakonu Kaznodziejskiego, teologji w nim godnie uczył, rządził potem konwent Krakowski i całą prowincyą Polską, aż też został biskupem Laodyckim i suffraganem Krakowskim 1478. *Russel in Tryumf fol.* 90. *Severin in Vita S. Hyacin. lib.* 1. *c.* 23. Jan naprzód kasztelan Santocki, starosta Wieluński, Grabowski, Ostrzeszowski, o czem *Metryka Koronna w r.* 1460. ten Kazimierzowi Jagiellonowiczowi Królowi darował summy, które miał na Grabowie zdawna dom Zarembów. *Metryka Koronna w r.* 1480. *pod literą C.* Mansyonarzów w Wieluniu fundował, a Altarystów w Ostrzeszowie 1457. został potem kasztelanem Sieradzkim i regimentarzem przeciwko Krzyżakom, Nakielski powiat, dla tego że tej kawaleryi Niemieckiej hołdował, złupił, i Frydlandu dobył. *Cromer lib.* 24. pod rokiem 1461. Zostawił trzy córki, Annę, Małgorzatę i Katarzynę, którym posagu naznaczył każdej ośmset grzywien w Poznaniu. Jan wojewoda Kaliski, Wieluński, Ostrzeszowski, Pyzdrski starosta, kawaler Jerozolimitański, mąż biegłością cudzoziemskich języków i obyczajów, i rycerskiemi dziełami zalecony, żona jego Dobruchna z Lezenic, która owdowiała po mężu swoim, z opiekunem dzieci Mikołajem z Kutna wojewodą Łęczyckim w ugodę weszła w r. 1479. córce swojej Dorocie żonie Jakóba Kobelańskiego podkomorzego Wieluńskiego, trzy tysiące w posagu zapisała na dobrach Czernice, Strąb, Wielkie, Rusiec, Rusiecka Wola 1494. o tym Janie wyraźnie pisze *Długosz lib.* 13. *f.* 580. Jan Zaremba z Kalinowa generał Wielkopolski 1505. podpisał list Alexandra Króla u *Possel. in Histor. Pol. Pruth. fol.* 641. był oraz Pyzdrskim i Ostrzeszowskim starostą, w Kalinowie kościół wystawił, a *Metryka Koronna* o nim świadczy, że surrogata swego miał Jana Kobylińskiego, żonę zaś Leszczyńską, z której był Stanisław wojewoda Łęczycki 1510. to *Okol.* Pewniejsza się jednak zda, że ten

Jan był naprzód kasztelanem Poznańskim potem wojewodą Łęczyckim, a z tego przeniósł się na województwo Kaliskie, jakoż z tym tytułem Jana Zarembę w r. 1515. czytałem na liście Zygmunta I. *o Szlachectwie Krupków in MS. Cracov. i Starowol. in Bellat. Sarmat. fol.* 121. tak o nim pisze: *Joannes Zaremba Palatinus Calissiensis heros elegantia singulari, comitate, humanitate, compluriumque linguarum peritia et prudentia praestans, is dicitur diutius peregrinatus fuisse, maximamque Asiae atque Africae partem peragrasse, hoc fine, ut ea omnia edisceret, quae ad optimam bellatoris disciplinam pertinerent: eminebat enim in illo eruditum et grave perspicacis ingenii judicium, cum rerum bellicarum omnis generis et literarum intelligentia polleret, corpusque patiens inediae, vigiliae, algoris, et supra quam cuiquam credibile animus audax. Igitur regnante Sigismundo I. Germanicum exercitum in Prussiam Crucigeris suppeditatum euntem, ad Medereciam praecipue, sed et in aliis locis saepius cecidit, cum Praedislao Lanckoronio et Jacobo Secigniovio junctis suis cohortibus. Idem Gedanum cum mille equitibus fortiter tutatus, factaque ex urbe eruptione, multos ex hostibus paucitatem nostrorum contemnentibus trucidavit, multos cepit, neque multo post et ipse fato interceptus e tanta exspectatione rerum publico omnium luctu decessit, eloquio, prudentia, religione, innocentia et gravitate domi forisque insignis, inque dicendis in Senatu sententiis liber et gravissimus.* Tenże czy inszy Jan Zaremba z Kalinowy, starosta Sieradzki w roku 1501. podpisał elekcyą Alexandra Króla, u *Karnkowskiego de Primatu. Bielski* o nim przydaje, że w r. 1510. na ten czas kasztelan Poznański, komissarzem był wysadzony do traktatów z Krzyżakami o pokój, *fol.* 515. i że w r. 1520. sto jazdy, sześćdziesiąt piechoty zbił Niemieckiej, a niewolnika Królowi odesłał, *fol.* 547. Jana drugiego kładzie tu *Okolski* kasztelana Poznańskiego, starostę Człuchowskiego, dziedzica na Głuchowie, który potem został kasztelanem Kaliskim, ale to błąd być musi: bo kasztelania Kaliska niższe jest krzesło od Poznańskiego, toć ktoż będzie wierzył, żeby ten Jan miał na niższą z większej ustępować, potem *Bielskiego* przywodzi kartę na świadectwo *Okolski* 546. ale ten tam autor nie kasztelanem go, ale wojewodą Kaliskim zowie, nad to, że to jedenże był Jan, znać z tych lat i gradusów jak z lekka do Kaliskiego województwa postępował, ztąd popraw tego, com i ja za Okolskim idąc między kasztelanami Kaliskiemi, w r. 1520. tego Jana położył. Przydaje o nim i to *Okolski*, zawisne gęby udawały go przed Królem Zygmuntem, jakby od oczu jego unikając, chronił się publiki, co żeby był

zbił ten Jan, w gromadnej komitywie stawił się na sejm do Krakowa, gdzie wszystka kalwakata jego, przed nim długim szeregiem, każdy pochodnią w ręku gorającą niosąc, kredonsowała mu aż na zamek królewski, lubo w dzień dobrze jasny, czemu gdy się dziwując Zygmunt o przyczynę takiej parady pyta, odpowiedział Zaremba. Niech prawi widzą zawaśnione na mnie adwersarzów oczy, że nie tylko nie chronię się oczu majestatu królewskiego, ale ani ja się do niczego nie czuję, coby być mogło z zasępieniem źrenicy na mnie Pańskiej: którą odpowiedzią ucieszony Król Zygmunt, wieś mu darował Zoraw nazwaną, w której on kościół wymurował: córka się po nim została Anna, która się w małżeństwo dostała Janowi Chełmskiemu. Kwitnął jednak potem Jan Zaremba kasztelan Kaliski, ale w r. 1540. jako się podpisał na liście Zygmunta I. u *Nakiel. w Miechow. fol.* 629. o tym powiada *Okolski*, że to był syn Jana wojewody Kaliskiego, który z Zofią Potulicką dziedziczką dóbr Kiebłów, Potulice, Radlice, zrodził syna Mikołaja, tego córka Katarzyna poszła za Jana Krotowskiego wojewodzica Inowrocławskiego, co poznać z jej reformacyi w Grodzie Kaliskim 1581. na dobrach: Pakości, Rybitwach, Latowy, Mikolankowie, Junkowie itd. Drugi syn wojewody Kaliskiego Wacław starosta Nakielski, którego wspominają *Acta Wielunen.* kiedy granice sypał z Marcinem Zborowskim Kaliskim i Janem Konarskim Miedzyrzyckim starostami, raczej kasztelanami, żona jego Potulicka, te dobra do męża wniosła: Ładyzyn, Mroczą, i dwadzieścia i dwie wsi przy nich, to *Okolski*. Ja Wacława Zarembę czytam kasztelanem Nakielskim w roku 1549. u *Nakiel. w Miechow. fol.* 649. i 1550. *fol.* 654. na liście Zygmunta Augusta, był oraz i starostą Grabowskim, i Stawiskim, córka jego Katarzyna, żyła w dożywotniej przyjaźni z Janem Koźmińskim łowczym Kaliskim, czego dowodem jest ich dożywocie 1583. *Acta Castren. Calissien. 2do voto* żyła z Stanisławem de Łasko Rusockim herbu Korab, kasztelanem Santockim, synem Mikołaja łowczego Kaliskiego. *Acta Castren. Caliss.* nadgrobek jej w Kazimierzu u OO. Bernardynów, o drugiej Annie kasztelance Nakielskiej czytam, że była za Kochcickim na Szląsku, umarła 1581. *Paproc. Stambuch.* Stanisław trzeci syn Jana wojewody Kaliskiego, po którym ci się synowie zostali, Piotr, Krzysztof, Stanisław i Jan, *Acta Castren. Calissien.* Ten Stanisław na Głuchowie, Rusycach i Strachowicach dziedzic, Jędrzejowi Zebrzydowskiemu biskupowi Krakowskiemu pięć wsi darował. *Acta Castren. Korczynen.* żona jego Małgorzata Jana Jarunta z Brudzewa wojewody Łęczyckiego córka. *Acta Castren. Posnan. Reform.* Janusz z Kalinowy dziedzic na Strzałkowie, *Acta Sirad.* 1521.

syn jego Stanisław, którego żona Przerębska. Maciej Zaremba z Jabłonowa, którego zasługi w tej ojczyznie wzięły nadgrodę od Króla Alexandra. *Acta Metricae* 1528. *sub litera L.* Krzysztof kasztelan Nakielski, starosta Wieluński i Grabowski, miał za sobą Dorotę Potulicką, której reformacya *in Actis Posnan.* na dobrach Kalinowie, Siedzimirowicach, Domaniewie, Sobieszunku, Upuszczowie, Towalczowie, Gaci, Kurbowie. N. Zaremba kasztelan Biechowski, którego córka Katarzyna z Sierpskiej Jędrzeja Sierpskiego z Gulczewa, wojewody Rawskiego i starosty Płockiego córki urodzona, wydana za Jana z Gorki Roszkowskiego, kasztelana na ten czas Przemęckiego, a potem Poznańskiego, umarła 1614. Ks. Szymon Wysocki Soc. Jesu przypisał jej życie ś. Katarzyny od siebie do druku podane, była ta Katarzyna osobliwsza Dobrodzika naszego kollegji Kaliskiego, uczyniła pewną fundacyą na kapłanów. Jędrzej i Jan bracia rodzeni, dziedzice na Kamieniu, pierwszy był starostą Grabowskim, drugi Stawiszyńskim. *Bielski* o nich pisze, *f.* 601. że ukrzywdzonemi będąc od Wormacyeńskich mieszczanów, chcieli siłą i szablą zemsty sobie szukać, atoli na list Cesarski, Król Polski te kłótnie uspokoił. Z tych Jędrzej miał za sobą Bernardynę Mielczownę, *Acta Castr. Caliss.* 1575. wspominają go *Konstytucye* 1567. *fol.* 146. podobno miał i drugą Dembińską kasztelankę Krakowską: Jan zaś Załczewską z Fulkowny spłodzoną, atoli w pojedynku zabity. Marcin starosta Grabowski poseł na sejm 1622. *Constit. fol.* 8. i 1629. zkąd deputatem stanął na trybunał fiskalny Radomski, *Const. f.* 12. i 1633. *Constitut. fol.* 35. umarł 1635. którego nadgrobek w Warszawie tak o nim mówi. *Cum domi forisque adolescentiam literis, mores virtutibus, prudentiam rerum ac linguarum cognitione excoluisset, publicam exspectationem immatura morte elusit. Starowol. in Monum.* Złączył się był dożywotnie z Barbarą Mińską, córką Stanisława podkanclerzego koronnego, której siostra rodzona Dorota, zaślubiona Janowi Tęczyńskiemu wojewodzie Krakowskiemu, z tej Barbary spłodził córkę Dorotę, którą wydał za Jana Mączyńskiego dziedzica na Mącznikach, Rogaszycach, i Piekarach, synowie zaś z tejże dwaj byli, Stanisław i Marcin. Z tych Stanisław był biskupem Kijowskim 1648. *Porządek Elekcyi fol.* 20. i opatem Sulejowskim, z młodu rycerskiej sławy szukał, i wystawiwszy swoim kosztem chorągiew, z nią i przeciwko Osmanowi Carowi Tureckiemu pod Chocimem, i przeciwko Gustawowi Królowi Szwedzkiemu w Prusiech mężnie stawał, wziął tedy w nagrodę zasług swoich od Króla starostwo Grabowskie, wkrótce jednak stan sobie duchowny obrawszy, spuścił go bratu swemu Marcinowi: objąwszy tedy katedrę Kijowską, gdy

się w najlepsze krząta koło wykorzenienia schizmy w Ruskich krajach, i missyonarzów apostolskich zdolnych do tej pracy zbiera, bunt i wojna Kozacka wnet święte jego zamysły pomieszała. Marcin brat jego starosta Grabowski pojął Urszulę Grzybowską kasztelankę Lubelską, starościankę Warszawską, z której był syn Stanisław. Jakób Zaremba w zakonie naszym życie skończył we Lwowie w r. 1660. rządził kollegium Kamienieckie. Stanisław naprzód pisarz ziemski, a potem sędzia ziemski Sendomierski, poseł na sejm 1662. zkąd deputatem stanął do kwarty Rawskiej. *Constit. fol.* 40. Tenże 1666. komissarz od skonfederowanych przeciwko Janowi Kazimierzowi Królowi województw, pokój zawarł i podpisał *Kochow. climac.* 3. *l.* 5. z sejmu 1676. przydany do exekucyi testamentu Jana Kazimierza Króla. *Constit. fol.* 26. Kollegium nasze Krosieńskie ma go za swego konfundatora, któremu nie tylko że kościół wymurował pod tytułem niepokalanego poczęcia Matki Boskiej, na dziękczynienie Panu Bogu, że za Jana Kazimierza otoczoną tyłą nieprzyjacioł ojczyznę, w cale zachował; kollegio też tamtemu znacznie fundacyi przyczynił, co approbowała *Konstytucya* 1667. *fol.* 40. tak się Bogu przymiliwszy, poszedł po zapłatę do niego w r. 1685. Niewiem czy nie tego Stanisława żona Maryanna Krasińska kasztelanka Płocka. N. była za Glińskim, a potem za Achacym Pisarskim. N. Zarembianka była za Chrząstowskim herbu Zadora, druga za Stanisławem Bolestraszyckim. Jakób pisarz grodzki Sieradzki, deputat na trybunał koronny 1728. Jan miał za sobą Jadwigę Gnatowską, z niej była córka Anna i syn Eliasz. Seweryn Zaremba w województwie Podlaskiem, podpisał elekcyą Jana III. Jan pisarz grodzki Rzeczycki. U OO. Bernardynów w Kaliszu, widziałem z wierzchu na kościele ich Zaremba na marmurze z literami M, Z, musi być, że do restauracyi tego kościoła który się z nich znacznie przyczynił, a bodaj nie Marcin Zaremba. W Grabowie także kościół OO. Franciszkanów pięknie wymurowany, takbym rozumiał, że to Zarembów struktura.

Roku 1778. Franciszek Zaremba łowczy Piotrkowski. — Wojciech wojski mniejszy Radomski. — Leon podstarości Mielnicki. — W r. 1788. Seweryn skarbnik Sieradzki. — Jan kasztelan Spicimierski. — *Krasicki.*

Żarnowiecki *herbu Grzymała*, brama o trzech wieżach; tego herbu Piotra i Jakóba Żarnowieckich wspomina list Zygmunta I. *in MS. Petricov.* Żarnowiecki miał za sobą Trzecieską. *Paproc. o herb. fol.* 233. Są i w Wielkiej-Polszcze Żarnowieccy, ale inszego herbu: kwitnął niegdy w r. 1505. Stanisław Żarnowiec, syn Jana, starosta Żmudzki z inszemi

Panami Litewskiemi obstawał za Iliniczem, żeby mu starostwa Lidzkiego nie brano.

Żarnowski *herbu Rogala*, w Płockiem województwie.

Zarpalski *herbu Ogończyk*, w Poznańskiem województwie.

Żarski *herbu Jastrzębiec.* Jędrzejowi Żarskiemu mężowi za Stefana Króla rycerskiemi dziełami wsławionemu, który wszystkiej fortuny swojej uczynił dziedzicem Boga i konwent Krakowski OO. Dominikanów, zmarłemu w r. 1614. nadgrobek marmurowy w tymże kościele wystawiony z herbem Jastrzębiec.

Żarski *herbu Leliwa*, w Krakowskiem województwie, według *Baranow.* tym się herbem pieczętował Stanisław Żarski, którego synowie, Jan, Stanisław, a trzeci pleban w Zadrodzu.

Żarski *herbu Starykoń*, w Krakowskiem województwie. *Paprocki* i *Okolski.*

Zarszyński *herbu Nałęcz*, w ziemi Sanockiej, podobno jedniż z Zarczyńskiemi. Zarszyńska herbu Nałęcz była za Zybułtem Aichingerem. *Paproc. o herb. fol.* 582. Stanisław z Zarszyna pisarz ziemski Sanocki od Zygmunta I. Króla potwierdzony koło roku 1526. List tego Króla *in MS. Petricov.* N. miał za sobą Barbarę Siecińską Wojszczankę Przemysłką.

Zarszyński *herbu Odrowąż*, w województwie Ruskiem, z familji Pieniążków dziedziców na Zarszynie w ziemi Sanockiej, zkąd wzięli tę denominacyą. Jak zaś dawno dom Pieniążków pod tem imieniem swój dukt zaczął, pewności nie mam, to tylko pewna z Monimentów kollegium Krosieńskiego Soc. Jesu że w r. 1512. było trzech braci rodzonych dziedziców na Zarszynie, Jakób, Piotr, i Felicyan, których *Acta Sanockie* Zarszyńskimi piszą. Jakób Zarszyński miał za sobą Annę Pelwelską, z którą miał synów trzech, Mikołaja, Stanisława i Serafina, ci w roku 1553. dziedziczyli na Zarszynie, o czem dział w tymże roku. Mikołaj chorąży Sanocki miał za sobą 1*mo voto* Zofią z Ostrowa Ostrowską herbu Rawicz, 2*do voto* miał Barbarę Krasicką, z pierwszą miał syna Jana, którego znać synowie Stanisław i Mikołaj dziedziczyli na Zarszynie w r. 1590.

Zarudny. Samuel Zarudny w wojsku Zaporowskiem sędzia, dla swojej ku ojczyznie nienadweręźonej wierności darowany niektóremi dobrami na wieczność, osobliwie Zarudyniec, przez *Konstytucyą* 1662. *fol.* 65. a przedtem w roku 1659. nobilitowany na sejmie, o czem patrz *Konstytucyi.*

Zaruski *herbu Grabie.* Justynian Bernard z Zaruzia Zaruski opat Sulejowski zakonu Cystercyeńskiego, na nasze kollegium Piotrkowskie dobroczynny 1690.

W r. 1778. Antoni Zaruski wojski Łomżyński. — *Krasicki.*

Zarzecki *herbu Pobog.* Franciszkowi Zarzeckiemu zmarłemu w r. 1600. w Krakowie u ś. Franciszka nadgrobek wystawiony z herbem Pobog. N. miał za sobą Zofią Nadolską.

Zarzecki *herbu Warnia*, w Sendomierskiem województwie. Jan Stanisław na Zarzecku wojski, podwojewodzy i sędzia grodzki Łukowski 1701. Franciszek i Kazimierz 1697.

W r. 1778. Maciej Zarzecki łowczy Mszczonowski. — *Krasicki.*

Zasadzki *herbu Grzymała*, w ziemi Dobrzyńskiej, pisze o nich i Łukasz Paprocki. N. Zasadzka Łukasza Koszutskiego małżonka.

Zasczyński *herbu Nowina.* Adam i Paweł Zasczyńscy w województwie Podlaskiem a ziemi Mielnickiej, podpisali elekcyą Jana III. Paweł podstoli Mielnicki. Józef i Stanisław w Krakowskiem 1697.

Zasiecki *herbu Grzymała*, w ziemi Dobrzyńskiej. Konstanty Zasiecki miał syna Macieja w województwie Wołyńskiem r. 1609. Teresa Zasiecka była za Janem Dobińskim. Stanisław w zakonie naszym temi czasy.

Zasławscy *książęta*, tegoż herbu co i Ostrogskie książęta na Rusi. Tych początki Stanisław *Temberski in Chronolog. Synoptica* Bazylemu książęciu Korybutowi. *Bieżanowski Clava i Donhoff. Biskup Krakowski w swojem Kazaniu pogrzeb. Jabłonow.* Gedyminowi i Olgerdowi wielkim książętom Litewskim przypisują, atoli dużo się w tem mylą, insi to Zasławscy z książąt Litewskich swoję procedencyą wzięli, o których niżej; ci zaś nieprzerwanym od Ruskich książąt szeregiem, wraz z książętami Ostrogskiemi linią swoję rozciągnęli, i w długą potem na najwyższe w ojczyznie naszej wkraczali dygnitarstwa, wszakże wiek przeszły, jako inszym najcelniejszym w koronie, tak i temu domowi ostatnią wybił godzinę. Dawniejszych przodków ich znajdziesz pod książętami Ruskiemi i Ostrogskiemi, tu ja ztąd o nich zaczynam mówić, kiedy się i oni od książąt Ostrogskich wydzielili. Bazyli albowiem ks. Ostrogski i Zasławski między dwóch synów swoich, to jest Teodora i Jerzego, Teodorowi Ostrog i przyległe włości, Jerzemu Zasław z tytułem ks. Zasławskich podzielił, wszakże jako niżej obaczysz, gdy się znowu przez dożywotnie związki powtórnie też domy z sobą złączyły, nie tylko fortuna, ale i tytuł książąt Ostrogskich do nich się wrócił. Ten zaś Zasław na Rusi, rozumiem, że który z książąt Ruskich i nazwał od swego imienia i fundował. Tak krwią i affektem ściśle

z ks. Ostrogskiemi spojeni, i herbem się dzielić od nich nie chcieli: dla tego lubo z dziadów, naddziadów swoich ś. Jerzego z smokiem w dziedzictwie z zaszczytem wzięli, przecież skoro tylko Konstantyn pierwszy ks. Ostrogski w inszą figurę ojczysty klejnot przeformował, i oni się tegoż kształtu chwycili, chociaż kilką we krwi stopniami od siebie przedzieleni. Jerzy ks. Zasławski syn Bazylego, od Zasława, pierwszy książęciem Zasławskim nazwany, znać to z monimentów kollegji naszego Ostrogskiego: przedając albowiem Siemionowi Olizarowiczowi dobra Bieluszów, tak się podpisał: Kniaź Jury Wasilewicz Zasławski; wszakże historycy nasi, jeszcze go książęciem Ostrogskim zowią, kiedy odważną imprezę jego światu wyjawili, którą w r. 1456. do Kazimierza Króla Jagiellonowicza coś nieukontentowania mając, w niebytności Pańskiej Szymona Olelkowicza księcia Kijowskiego i Słuckiego na wielkie księztwo Litewskie chciał z drugiemi forytować, ale nie zawsze wielkim zamysłom fortuna służy; rozwiała tę burzę to wierność ku Panu innych obywatelów Litewskich, to przezorna czułość Króla Kazimierza. *Cromer lib.* 23. *Stryjkow. lib.* 19. *cap.* 4. *Kojałow. par.* 2. *f.* 224. *Biels. Stryjkowski* tenże *fol.* 504. z starych Latopiszów Litewskich powiada, że Witold wielkie ks. Litewski, rebellizującego sobie Jerzego, z Smoleńskiego księztwa wyzuł, a na to miejsce dał mu Zasław na Wołyniu, od którego prawi ks.ks. Zasławscy powstali. Tylko że w inszych okazyach fałsz na tych dziejopisach przewodzi, toć i w tej mierze, trudno na wątpliwej ich powieści osadzać prawdę: a osobliwie że Zasław dawno był już w possessyi tego domu, jakom mówił pod książętami Ostrogskiemi. Nad to *Kojałow. p.* 2. *fol.* 55. i 57. o inszym daleko mówi Jerzym Smoleńskim książęciu: bo naprzód ten Smoleński ks. żył w r. 1396. książę zaś Zasławski dopiero w r. 1456. potem tamten Jerzy synem był Swentosława, bratem rodzonym Chleba, ten synem Bazylego i bratem Teodora, tamtemu według *Kojałowicza*, nie Zasław dano, gdy mu księztwo Smoleńskie odebrano, ale Połonne. Syn tego Jerzego był Janusz, mąż wojennemi dziełami wsławiony, już nie żył 1528. żonę tylko w tym roku wspomina *Metryka Wołyńska*, że i z synami swemi powinna była wystawić 29. koni z dóbr ziemskich w ziemi Wołyńskiej leżących. Kto jednak z domu była ta żona jego, nie dołożono, synów zaś dwóch po nim zostało, Janusz i Kozmas, albo jako się sam podpisał w pewnej tranzakcyi *in Monumen. Colleg. Ostrog.* Kuzma Iwanowicz książę Zasławski starosta Kamieniecki 1551. kędy też te jego dobra liczą: Milatyn i Czerniechów. Ten z bratem swym od Rusi i nieraz, a zawsze zwycięzko Tatarów i wyciekające koszami ordy, szczę-

śliwie płaszał: kogo miał za sobą nie mogłem się doczytać, tylko *Geneal. Czartoryskich* namienia, że córka jego Anna, żyła z Iwanem książęciem Czartoryskim, od której rozplenione potomstwo i sukcessorów podziśdzień w tej ojczyznie kwitnie. Syn zaś jego był Janusz, drugi Michał, podobno był i trzeci Piotr, który miał za sobą Barbarę córkę Jordana Spytka Wawrzeńca kasztelana Krakowskiego, ta po śmierci Piotra ponowiła śluby małżeńskie z Jędrzejem Zborowskim. Michał zaś wielki za ojczyznę Wojownik, Turków i Tatarów, Wołyń częstemi wycieczkami najeżdżających, tak powtórzoną klęską pogromił, że się też i imienia jego lękali: całe trzy lata do domu nie schodząc, w polu na wzburzonych ostrzejszego powietrza impetach, pod namiotami na nieprzyjaciela czuwał; gdy mu nowina przyszła o blizkich jego wybojach, jakby już zwycięztwa pewnien, wesołą miną wszystkich cieszył, i wywróżyła zawsze szczęśliwy skutek twarz wypogodzona. Atoli którego Pogańska natarczywość złamać żadną siłą nie mogła, trafunek z żalem wszystkich gwałtownie pokonał. Jadąc albowiem w wózku, usnął; a strzelbę w ręku trzymając, gdy ją do siebie mniej ostróżnie obrócił, a kurek odwiedziony puścił, kula śmiertelnie piersi przeszyła i życie wydarła. *MS. Zamoscian.* Janusz ks. Zasławski syn Kozmy, wspaniałość umysłu, wojennych spraw experyencya, Pańska szczodrobliwość, hojność nigdy nie skurczona, i insze cnoty i natury przymioty, właśnie książęce w nim się wydawały, w dożywotniej przyjaźni miał zda mi się za sobą Kierdejownę, ile że między herbami tego domu, widziałem herb Kierdejów: córka jego z Teodorem Tyszkiewiczem dożywotnie złączona, matką była wojewody Kijowskiego, gdzie wyrzekłszy się schizmatyckich błędów, prawowierną katoliczką umarła.

Janusz książę Zasławki, wojewoda naprzód Podlaski 1605. potem Wołyński, starosta Żytomierski i Pereasławski, syn Janusza także, z tym tytułem w r. 1623. był komissarzem do ułożenia wojska Zaporowskiego. *Constit. fol.* 3. Z mlekiem zaraz błędów się schizmatyków napiwszy, do tego był humoru młody Pan przyszedł, że się też i do inszych sekt, w Polszcze po ten czas rozkrzewionych, dużo nakłaniał, ile że jeden w wierze szwank, nigdy bez komitywy drugich nie chodzi, atoli podała już już lecącemu rękę łaska Boska, naprowadziła tułającego się na niechybny gościniec. Pewnego czasu śniło mu się, jakby go Tatarzyn najechał, pojmał i skrępował. Porwie się, i troskliwie z sobą choć bezsenną roztrząsa niewolą. Szczęśliwiej jednak wyśniła mu się, niżeli albo sam sobie, albo dworscy zauszniczkowie wróżyć mu mogli, tegoż dnia przyjeżdża do niego ks. Kasper Nahajus Soc. Jesu rodem Ta-

tarzyn, którego i podziśdzień od lat stu nieskażone ciało Sendomierskie kollegium dochowuje: przy stole pierwszy dyskurs o wierze, gani katolickie artykuły książę; szydzi ceremonie kościelne, racye na poparcie swego zdania kładzie. Zbija wszystkie zarzuty teolog Jezuita, dowodzi prawdy, takiemi z pisma, doktorów, i racyi dokumentami, że też książęcia, i na rozumie i na woli związał. Widząc się tak zniewolonego wojewoda, rzecze: Nie darmo mi się śniło, jakby mię dziś Tatarzyn miał i krępował. Sen że był z napomnienia Boskiego, tem dokładniej wytłomaczył Nahajus, gdy mu jeszcze na ten czas nie wiedzącemu ktoby był, i urodzenie swoje i ojczyznę z Tatar, i zabranie swoje od Polaków w niewolą w potyczce, jeszcze na ten czas młodziuchnego doskonale opisał. Z chęcią tedy katolikiem Janusz zostaje, a niechcąc przed Bogiem tylko w licznej komitywie, i właśnie po książęciu popisać się, i żonie, i dzieciom i siostrze Tyszkiewiczowy, i prawie wszystkim poddanym stał się i wzorem i wodzem, do tejże uznania prawdy i przyjęcia. I pewnie że w dalszem życiu jego, znać było powołanie Boskie, statecznie albowiem i świątobliwie żyjąc, naprzód kościół z klasztorem OO. Bernardynom w Zasławiu fundował, złotem i bogatym apparatem ozdobił 1603. pod tytułem ś. Michała archanioła, luboć gdy go kozacy po dwakroć spalili, znowu z czyjej inszej ręki powstał, a co większa ojcem się ubogim dla Boga stawszy zakonnikom, i traktował szczodrze i powierzał się poufale. Tamże kościół farny Pańską szczodrobliwością z ciosowego kamienia wyniósł, dochodami (wieś przyłączywszy do niego) uposażył, dwóch czy trzech kapłanów przy nim osadziwszy, plebanią, wikaryą wystawił, szkołę nawet dla instytucyi młodszych dzieci professorami opatrzył. Inszych zaś kościołów wielu, albo z gruntu fundatorem, albo osobliwszym stał się dobroczyńcą. Ojczyzna niemniej go sobie zasłużonego widziała, kiedy przeciwko Nalewajkowi i Kozakam, liczne roty własnym kosztem i z niemałym uszczerbkiem fortuny swojej sprowadził, a sam się z niemi wręcz scinął, toż uczynił pod Zbarażem z Tatarami, pod Cecorą z Turkami, w Multaniech z Michaiłem wojewodą; męztwa jego doznał Halicz, rady senat, dobro pospolite miłości, kiedy z hetmanem Żółkiewskim przy Dniestrze o pokoju z Skinder Baszą traktował, z sejmu 1609. *Constit. f.* 899. rewizyą ksiąg grodzkich Łuckich, dla poprawy niektórych errorów sobie powierzoną, z chęcią przyjąwszy, pokazał jak w każdej funkcyi na siebie włożonej był kochającym ojczyznę synem. Umarł w lata i zasługi dojrzały w r. 1629. na poddanych łaskawy, na dworskich dyskretny, na pielgrzymów i ubogich prawie rozrutny. Tak go śmierć gotowego zastała, atoli gdy konać przyszło, a już przez cztery

dni z śmiercią się passował, pragnąc się co prędzej z Bogiem złączyć, a z ziemią i z światem rozwieść, pyta się jednego z naszych, który go na śmierć dysponował, coby za przyczyna była tak opieszałego skonania? odpowie ksiądz: Niewiem, prawi, czy nie skwierki ubogich poddanych to przeładowanych podatkami, to pokrzywdzonych od twoich urzędników i ekonomów, drogę jeszcze do nieba tamują. Są tu w pałacu książęcym niektórzy żebrząc miłosierdzia. Nie wiedział o niczem pobożny wojewoda: bo jako *S. Hieronim epist.* 48. mówi: *Solemus mala domus nostrae scire novissimi, ac liberorum et conjugum vitia, vicinis canentibus, ignorare*, więc zawołanych do siebie obudwu stron słucha, zrozumiawszy słuszne żale poddaństwa, toż zaraz przy sobie wszystkim nadgradzać każe, rzecz dziwna, jeszcze ta godzina, której się to działo, nie zupełnie wyciekła, kiedy książę spokojnie jak sobie życzył, ducha stwórcy swemu oddał. Z Alexandry Sanguszkowny książęcia Sanguszka Romana wojewody Bracławskiego i hetmana polnego Litewskiego córki, licznem go potomstwem Bóg obdarzył: bo dwie córki spłodził, Elżbietę Janowi Felixowi z Fulsztyna Herburtowi staroście Wiskiemu i Mościckiemu. *Acta Terrestr. Premisl.* 1606. i Zofią Janowi hrabi z Ostroroga, kasztelanowi na ten czas, a wkrótce i wojewodzie Poznańskiemu, zaślubione, i synów trzech: Alexandra, Konstantego i Jerzego. Powtórzył po zejściu ks. Sanguszkowny małżeńską ligę ks. Janusz, z Maryanną hrabianką Leszczyńską wojewodzanką Brzeską Kujawską, ale zda mi się że żadnego z sobą potomstwa nie mieli. Z synów jego Konstantyn do cudzych krajów wyprawiony, do Wojciecha arcy-książęcia Rakuskiego obozu, w ten czas kiedy Ostendę ciężkiem w koło oblężeniem ścisnął, i z bratem swym Alexandrem pospieszył, gdzie, że nie tylko spektatorami byli, ale też w każdej okazyi odważnego serca mężami, lubo w młodej porze, przyznał im zwycięzca arcyksiąże: posłem potem w ojczyznie na sejmie koronnym stanąwszy w r. 1613. najzdolniejszym go Rzeczpospolita osądziła, któryby związane na zgubę jej, wojsk niepłatnych ręce, fortunnie rozerwał: wszakże tak jego szczerej chęci, jako i nadziejom, które sobie o nim to Królestwo snowało, prędka śmierć, z życiem oraz dukt wszystek przerwała. O Jerzym drugim synu Janusza wojewody Wołyńskiego, tak pisze *Potoc. Centur. fol.* 77. *Georgius majorum meritis suaque indole Princeps clarissimus contra Abazium Bassam, Podoliae Thraciam Asiaticamque colluviem inducentem, strinxit arma tuendae Patriae devota, cui tamen praecoci fato ereptus*, i owszem ile tylko za życia jego miała Polska nieprzyjacioł, tyle męztwa jego liczyła okazyi.

Alexander książe Zasławski i Ostrogski, wojewoda Kijowski, a przedtem naprzód kasztelan Wołyński, potem wojewoda Bracławski, starosta Zytomierski, syn najstarszy Janusza wojewody Wołyńskiego, przez dwanaście lat, to we Włoszech, to w Niemczech, to we Francyi, to w Niderlandzie, tak na naukach wyzwolonych jako i na umiejętności rycerskich kunsztów przepędził, znać było w nim tę peregrynacyą do cudzych krajów, bo nie tylko, że różnych języków wytwornej biegłości nabył, ale też w inszych naukach tak postąpił, że do podziwienia czy to z filozofji, czy z teologji, czy z matematyki mógł dysputować, ztąd mądrych ludzi i kochał szczególniej, i opatrywał szczodrobliwiej, za najmilszą sobie rozrywkę poczytając uczony z niemi dyskurs. *Jest w druku jego list do Melecyusza Smotryskiego pisany*, w którym niektóre błędy schizmatyckie Melecyusza zbija i jego upór wytyka, że lubo oczywiście widział fałsze odszczepieńców, przecież się ich gwałtownie trzymał. Godny to uczonego katolickiego książęcia list, a że językiem ojczystym był pisany, Rudzki go metropolita Kijowski na łaciński przetłomaczył, i do Rzymu posłał, znajdziesz go u *Jakóba Suszy in Saulo a fol.* 36. *cap.* 6. *par.* 1. Do wysokiej nauki niemniejszą przyłączył życia Chrześcijańskiego pobożność, z tej częstokroć w chórze z zakonnikami śpiewał, z ubogiemi i Bogu poświęconemi sługami, tak się fortuną swoją dzielił, że ledwo na jego własne potrzeby wystarczyć mogła. Za dusze krewnych swoich i kolligatów prawie rozrutny, chrzciny dziatek swoich, nie z taką pompą zwykł był obchodzić jako inni, ale ubogich i mendyków przybierał im za ojców chrzesnych, ich u stołu swego częstował, o niczem w ten czas chyba o rzeczach świętych nie mówiąc. W stroju nie zbytkował, rzadko kiedy w bławacie chodząc, ale tylko w szarży. Muzykę Pańską w domu swoim chował, ale tylko dla przymnożenia chwały Boskiej. W r. 1629. we Lwowie z woli królewskiej, miał do władyków Ruskich i całego ich zgromadzonego duchowieństwa gorliwą mowę, w której zachęcał ich do unji z kościołem Rzymskim, a że już w ten czas początki śmiertelnej choroby w nim się odzywały, że o swojej sile nie mógł iść na ten kongres, zapomniawszy o zdrowiu swojem, nieść się do kościoła schorzały kazał, a potem wkrótce w tymże roku, do nieba się jako nadzieja pokwapił. W Lachowicach fundacyą klasztorowi OO. Dominikanów przyczynił. *Okol. Russ. Flor. fol.* 96. Kollegium nasze Lwowskie jego przychylność ku sobie i dobroczynność przed Bogiem, wiecznej pamiątce zapisało. Miał za sobą Eufrozynę córkę Janusza książęcia Ostrogskiego, kasztelana Krakowskiego, z Seredzianki Węgierskiej urodzoną jedynaczkę, więc z nią i tytuł książąt

Ostrogskich znowu się wrócił w ten dom i fortuna, i ordynacya Dubieńska, według dyspozycyi pierwszego jej fundatora Janusza kasztelana Krakowskiego. Ta Eufrozyna powiła mu dwie córki, Konstancyą Ferdynandowi margrabi Myszkowskiemu, młodo zeszła z tego świata w roku 1630. w Pinczowie u OO. Paulitów pogrzebiona. Drugą Zuzannę, ta jeszcze w panieństwie życie skończyła w r. 1625. *Hist. Dom. Prof. Crac.* i synów trzech. Jeden Izydor Janusz, ten mając już sobie wielkiego domu córę zaręczoną, nim do ślubu przyszło, z nieporównanym wszystkich żalem, wszedł do grobu 1649. Drugi Konstantyn Alexander jeszcze prędzej z świata zebrany w Lugdunie, wieku swego 22. *Zuerius Boxhornius Orat. in ejus excessum.*

Władysław Dominik książe Zasławski, naprzód koniuszy koronny 1641. potem wojewoda Sendomierski 1649. na koniec wojewoda Krakowski, Łucki, Przemyślki, Robczycki, Doliński starosta, syn trzeci Alexandra wojewody Kijowskiego, hrabia na Tarnowie. Jak tę ojczyznę kochał, w różnych okazyach dał niezbite dowody, a naprzód, gdy wojsko nasze z expedycyi Pruskiej wracało, a wysłużonego żołdu gwałtem się dopominało, związkiem odgrażając, jeżeliby swego czasu należytej sobie kwoty nie odebrało, tym czasem w skarbie koronnym nie było tyle pieniędzy, ileby trzeba do ukontentowania rycerskich mężów, książe swoją szkatułą skarb koronny założył, i prawie od uknowanej już konfederacyi, Polskie chorągwie powściągnął. *Petricius in Principe Polon. fol.* 34. Pod interregnum 1632. dla obwarowania granic ojczystych od jakiej inkursyi, liczny komput ludzi do boju wystawił. *Ibidem fol.* 106. Pod Konstantynowem rebellizujące chłopstwo znacznie poraził. Pod Korsuniem piechota jego i dragonia, przeciwko nacierającym Kozakom, obozu Polskiego przez nie jaki czas w r. 1648. broniła, i impet wytrzymywała. *Pastor. hist. Plen. lib.* 1. Z konwokacyi Warszawskiej generalnej pod niebytność hetmanów, jeden między trzema, najpierwszym wodzem od stanów koronnych ogłoszony, że pod Piławcami wojsko Polskie i rycerstwo pospolitem ruszeniem zemknione, pierzchnęło, zazdrość i emulacya kilku wodzów między sobą zwycięztwo mu i sławę prawie z ręku wydarły. Przemyślkie miasto, żeby się było w Szwedzkie ręce nie dostało, i piechotą swoją i prochami i inszą ammunicyą dobrze opatrzył. Fundował mansyonarzów przy kollegiacie Tarnowskiej, kościół tameczny w bogaty apparat przystroił, kędy też po śmierci złożony, która przypadła na rok 1655. Dwa razy śluby małżeńskie ponawiał. Pierwszy raz z Zofią Pudencyanną Ligęzianką Mikołaja kasztelana Sendomierskiego córką, po tej śmierci w r. 1649. drugi

raz z Katarzyną Sobieską kasztelana Krakowskiego córką, z której syn był Alexander wielkiej nadziei Panię, przymiotów z natury i cnoty osobliwszych, wszakże w r. 1673. ostatni z domu książąt Zasławskich Ruskich wszystkę ich chwałę z sobą wniósł do grobu. Córka zaś z tej Sobieskiej Teofila, 1*mo voto* żyła z Dymitrem Wiśniowieckim książęciem i Zbarazkim, kasztelanem Krakowskim i hetmanem wielkim koronnym, 2*do voto* z Józefem Lubomirskim marszałkiem koronnym, z którym potomstwo zostawiwszy ordynacyą Ostrogską w tenże dom wniosła. Była to Pani powagi wielkiej i szczodrobliwości na ubogie.

Zasławscy *książęta herbu Pogonia Litewska*, w księztwie Litewskiem, drugi niegdy dom kwitnął książąt Zasławskich Jawnuciów: Gedymin albowiem wielki książe Litewski, między inszemi synami swemi, więcej się kochając w Jawnucie, gdy mu umierać przyszło, podzieliwszy wszystkich ojczystem Państwem, jemu Wilno, Ośmianę, Wilkomierz, i Bracław, z tytułem wielkiego książęcia Litewskiego puścił; atoli bracia jego rodzeni Kiejstud i Olgerd, w r. 1329. zmówiwszy się na Jawnucia, wojnę podnieśli, gdzie pojmanego ze wszystkiego udziału i Państwa wyzuwszy go, Zasław mu w Mińskiem województwie puścili, od którego sukcessorów jego Zasławskiemi zwano książętami; i przydaje *Kojał. in MS.* że w ten czas odrzuciwszy Jawnucia herb Pogonią Litewską, przybrał sobie za własny klejnot gwiazdę między dwiema księżycami, a na grzbiecie wyższego księżyca krzyż, na hełmie zaś czapka książęca, rozumie jednak tenże autor, że krzyż poźniejszemi czasy od potomstwa jego do księżyców był przydany, tak go widział w domu Połubińskich wykształtowany, ale to nie może się utrzymać: bo to w samej rzeczy jest herb książąt Ostrogskich i Zasławskich, tylko że miasto strzały krzyż podłożono, znać tedy z niewiadomości, ktoś im ten herb przywłaszczył. Synów trzech ten Jawnucia zostawił, z tych Szymon w okazyi z Witoldem pod Wilnem poległ, o czem *Stryjk. fol.* 487. *Kojał. histor. Litv. par.* 2. *fol.* 20. Drugi Michał oddawał homagium w Krakowie Władysławowi Jagiełło Królowi Polskiemu, za siebie i za swoich. *Kojał. part.* 2. *lib.* 9. *fol.* 387. Miałci wprawdzie dwóch synów, Jerzego i Jędrzeja, których wspomina *Stryjk. fol.* 474. ale ci bezdzietni pomarli. Trzeci Iwan, który spłodził corkę Jędrzejowi Fiedorowiczowi Połubińskiemu kniaziowi zaślubioną, i synów trzech: Michał książę Zasławski i Mścisławski, żona jego księżna Dubrowicka, z tej tylko cztery córki zostały, Anastazya Stefanowi książęciu Zbarawskiemu wojewodzie Trockiemu, druga Ościkowi, matką była Jerzego wojewody Mścisławskiego, trzecia Nikodymowiczowi, jako chce *Paprocki w Ogrod. fol.* 209.

czyli Zabrzezińskiemu, jako *Kojałow. in MS.* czwarta Jędrzejowi ks. Koszerskiemu Sanguszkowi staroście Łuckiemu w małżeństwo dostały się. Drugiego Bogdana, ten także nie miał tylko trzy córki, z tych jedna poszła za Hornostaja, druga za Odyncowicza, trzecia za kniazia Horskiego. Trzeciego Teodora, którego córka jedynaczka Anna, wydana za Jana Chlebowicza wojewodę Wileńskiego, księztwo Zasławskie w ten dom wniosła, i tak na tych trzech braci dom książąt Zasławskich Jawnuciów w księztwie Litewskiem ustał. *Stryjkow. lib.* 12. *cap.* 1. *Kojał. par.* 1. *lib.* 7.

Zatajony Miesiąc *herb*, patrz **Domaradzki.** Między herbami Wojciecha Janczyńskiego widziałem trzeci taki. nad podkowę rogami obiema do góry obróconą herb Leliwa. to jest gwiazda i księżyc, złote, pole tarczy niebieskie, na hełmie trzy pióra strusie.

Zatorski, w ziemi Łomżyńskiej, czy nie jedni z Zadorskiemi.

Zawada *herbu Rawicz*, w Krakowskiem województwie. Stefan Zawada, którego byli ci synowie, Adam w zakonie *S. Pauli Eremitae.* Jakób miał za sobą Annę Mnocką Pawła córkę, ale *sterilis.* Stefan miał Suleńską Jana z Grabkowskiej córkę, i ten *sterilis.* Stanisław miał Annę Raszowską, Tomasza z Małgorzaty Czeskiej córkę, to *Baranow.* Niewiem czy to nie ten Stanisław był potem pisarzem ziemskim Krakowskim, i z sejmu 1661. komissarzem do granic od Szląska. *Constit. fol.* 26. *et* 34. Jan 1632.

Zawadowski, w województwie Inowrocławskiem, Franciszek Zawadowski podpisał elekcyą Jana III. Króla. Zawadyński miał za sobą Eleonorę Łyczkownę.

Zawadzki *herbu Brodzic*, w ziemi Wyszogrodzkiej, i w Podgorzu. Sebastyan Zawadzki mąż dzielny i godny z Zdziarskiej zostawił potomstwo. Jan komornik ziemi Rożańskiej i poborca z sejmu 1628. *Uniwer. Pobor.* Piotr 1674. w ziemi Wyszogrodzkiej, Jan na Boszkowie w ziemi Warszawskiej. N. była za Stanisławem Bromirskim.

Zawadzki *herbu Janina*, w powiecie Sądeckim. Piotr z Zawady podpisał pokój Brzeski 1436. u *Łask. w Stat. f.* 141. Alexander kanonik Kijowski na synodzie Piotrkowskim 1607. *Acta Synod.*

Zawadzki *herbu Jastrzębiec*, w Przemyskiej ziemi i w Pilznieńskim powiecie, ba i w Wileńskiem województwie, jako świadczy *MS. Ks. Kojał.* luboć ich inni piszą Zawidzki z wielkiego Zawidzia. Władysław i Oktawian w Podlaskiem województwie 1674. Jędrzej życie swoje zakończył w zakonie naszym we Lwowie 1686. matka jego Dorota, temu, gdy pa-

cierze kapłańskie w Jarosławiu w r. 1655. pod niebem mówił, padła na brewiarz krwawa kropla na ów wiersz *Psalm* 17. *Ascendit fumus in ira ejus, et ignis a facie ejus exarsit*, co było prognostykiem burzy zakurzonej w Polszcze od Karola Gustawa Króla Szwedzkiego. *Histor. Colleg. Jarosl.*

Zawadzki *herbu Junosza*, w ziemi Chełmskiej. Stanisław Zawadzki wojski Krasnostawski, miał za sobą Wielobycką herbu Abdank, z tej syn jego jeden Felix w zakonie naszym temi czasy, drugi kanonik Chełmski, trzeci Michał vicesgerent Chełmski.

Zawadzki *herbu Korzbok*, w Wielkiej-Polszcze. Władysław Zawadzki z sejmu 1649. komissarzem zapisany do rozgraniczenia Szląska z Wielkopolską, Franciszek i Stanisław 1697. Marcin i Piotr ustąpili gruntu swego w Poznaniu na klasztor OO. Franciszkanom w r. 1644. *Biernac. spec. Min. fol.* 287. Teresa Zawadzka naprzód Zbijewskiego herbu Rolicz, po nim Stefana Drozdowskiego pisarza grodzkiego Poznańskiego małżonka w roku 1687. Marcin skarbnik Kaliski, umarł 1697. żona jego Zofia Broniszowna, z której syn Piotr, piszą się zaś z Zawady, które dobra są pod Poniecem. Dorota Korzbokowna Zawadzka, Stanisławowi Walknowskiemu wojskiemu Wieluńskiemu i surrogatowi grodzkiemu Ostrzeszowskiemu zaślubiona, żyła z nim 1671. Wojciech 1696. N. miał za sobą Helenę Bandrowską. N. Skoraszewską chorążankę Poznańską. Stanisław i Franciszek 1697.

Zawadzki *herbu Lis*, jednaż ich dzielnica z Bolestraszyckiemi, dla tego się też jak ci tak i tamci Światopełkami Zawadzkiemi zwykli pisać, z Krakowskiego województwa w Ruskie się kraje wynieśli, za czasów *Paprockiego*, z których wspomina dwóch braci rodzonych ludzi godnych, Jana i Wacława. Stanisław Zawadzki chorążyc Przemyski miał za sobą Elżbietę Bełzecką córkę Mikołaja z Magierowny, z tej spłodził dwie córki, Annę Piotra Kaszewskiego, Elżbietę Wiktoryna Kuropatnickiego, małżonki, i synów trzech. Pierwszy Wojciech męztwo swoje zaleciwszy w różnych expedycyach Moskiewskich, Wołoskich, Tureckich, Tatarskich, przeszedł na pokój wieczny w r. 1640. któremu pozostała małżonka Anna Drużbicowna nadgrobek wystawiła, i to potomstwo zostawiła: Magdalenę Stanisława Mrozowińskiego żonę, ale *sterilem*, Michała kanonika Chełmskiego i Jana, który z Zofji Brzezickiej podkomorzanki Bełzkiej, spłodził tylko jednę córkę Annę, Jana Kazimierza Brodeckiego chorążego Bełzkiego, starosty Inflantskiego małżonkę, od której także była córka Eleonora Brodecka, ta naprzód żyła z Alexandrem Bełzeckim, z nim spłodziła Konstantyna Bełzeckiego starostę Lubińskiego, Annę Puzyno-

wą starościną Wiską, a 2*do voto* Rostkowską, i Teresę muiszkę: poszła potem taż Eleonora Brodecka za Macieja Łajszczewskiego kasztelana Sochaczowskiego, ale z nim żyła *sterilis.* Drugi Stanisława syn Jędrzej, brat Wojciecha, ten spłodził Wacława, który z Elżbiety Łysakowskiej miał syna Albrachta ale *sterilem*, i córkę Zofią Grzybowską. Trzeci syn Jerzy, który z Katarzyny Lipskiej sędzianki ziemskiej Bełzkiej zostawił córek trzy. Elżbietę ta naprzód żyła z Jędrzejem Romanowskim podsędkiem ziemskim Bełzkim, potem z Rusieckim. Zofia, ta 1*mo voto* z Bokijem *sterilis*, 2*do* z Ołtarzewskim. Teofilę, ta z Pawłem Ołtarzowskim, i synów dwóch, z tych Mikołaj z Podczaską, Tomasz z Katarzyną Rajską, żadnych dzieci nie mieli. N. miał za sobą Teofilę Dąbską.

Familia Światopełków Zawadzkich wywodzi swój rodowód od książąt Światopełków Ruskich, a szczególniej od Iwona którego potomstwo już w r. 1420. znane było pod imieniem Światopełków Zawadzkich. Z tych Jan i Wacław wynieśli się w Bełzkie około roku 1500. (jako wyżej *Niesiecki*) z których wprostej linji pochodził Stanisław Światopełk Zawadzki chorąży Przemyślki, połączony z Elżbietą córką Mikołaja Bełzeckiego i Magierowny; z tej Elżbiety zostało trzech synów i dwie córki. 1. Jerzy z Katarzyną *Lipską* sędzianką ziemską Bełzką. 2. Jędrzej, 3. Wojciech z Anną *Drużbicowną*, 4. Elżbieta za Wiktorynem Kuropatnickim, 5. Anna za Kaszewskim. Wojciech (*Starowol. Monimen. Sarmat. an.* 1655. *pag.* 755.) połączony z Anną *Drużbicowną* zmarły r. 1640. zostawił synów dwóch Jana i Krzysztofa Światopełków Zawadzkich. Jan połączony z Zofią *Brzezicką* podkomorzanką Bełzką, która mu powiła córkę Annę za Janem Kazimierzem Brodeckim chorążym Bełzkim starostą Inflantskim, a Krzysztof Swiatopełk Zawadzki jak świadczy *Extractus ex Matricula Statuum Regnorum Galliciae et Lodomeriae Libro Majestatico Generali T. III. pag.* 333. miał za żonę Elżbietę *Frysztacką*, z której syn Rafał Swiatopełk Zawadzki, połączony z *Dąbrowską* zostawił syna Achacego Światopełka Zawadzkiego, ten połączony z Maryanną *Zułyńską*, miał dwóch synów: 1. Wojciech r. 1752. był majorem gwardyi J. K. Mci, miał żonę *Malinowską* i syna Piotra, tenże zostawił syna Jana Swiatopełka Zawadzkiego, połączył onego z Katarzyną *de Jordany Stojowską* herbu *Trąby*, których syn Stanisław Swiatopełk Zawadzki, dziedzic dóbr *Turki*, *Talowic* itd. stolnik Stężycki, połączony z Katarzyną *Bachmińską*, miał synów: 1. Jana, 2. Piotra Pawła dwóch imion urodzonego roku 1775. 3. Karola Leonarda dwóch imion, *steril.*; oraz córki: 4. Helenę za Antonim łodzia hrabią Ponińskim, 5. Teklę za Święcickim 2*do voto* za Kuczyńskim, 6. Karolinę za Tyszkowskim. Jan Swiatopełk Zawadzki szambelan J. K. Mci połączył się z Teresą *Małachowską* herbu *Gryf*; z tej syn Józef połączony z Sabiną hrabianką *Bąkowską*, i córki dwie: Zofia za Józefem Podlewskim, Kamilla za Edwardem hr. Dulskim. Drugi brat Piotr Paweł Swiatopełk Zawadzki, połączył się z Maryanną *Mełwińską* herbu *Nowina*, z tej syn Eugeniusz Robert dwóch imion Swiatopełk Zawadzki i córka Natalia. — *Z dokumentów familijnych.*

Zawadzki *herbu Ostoja* w Prusiech. *MS. o Famil. Pruskich* taki ich herb położył, miecz goły końcem do góry prosto postawiony, rękojeścią niby na księżycu nie pełnym, i obiema rogami do góry patrzącym stojący, przy końcu jego trzy gwiazdy rozłożone w polu czerwonem, na hełmie tym kształtem księżyc, ale bez miecza, jak i na tarczy. Atolim ja ich widział na dwóch miejscach, który niczem się nie różni od herbu Ostoja nazwanego, tylko tem, że po lewej stronie tarczy i miecza, nie masz takiego księżyca, jak po prawej stronie, ale miasto niego są dwie gwiazdy, jedna pod drugą. Mają mieć starożytności swojej przywilej, według tegoż *MS.* Tym się herbem pieczętował Samuel Zawadzki burgrabia Malborski, którego żona Katarzyna Tokarska, w r. 1680. przedali wieś nazwaną Grzymały.

Zawadzki *herbu Rogala*, w Mazowieckiem naprzód województwie kwitnęli, gdzie od Pomścibora Rogali kasztelana i starosty Ciechanowskiego, który żył 1240. prostą linią dukt swój prowadzili, potem w Prusiech osiedli, inni w Krakowskiem województwie, z tych był Mikołaj Zawadzki z Zawad, mąż w sprawach rycerskich biegły, który z Jakóbem Secygniewskim w r. 1527. gdy Ferdynand Król Czeski Jana wojewodę Siedmiogrodzkiego obranego na Węgierskie Królestwo, poraził, nad ludźmi pieszemi był porucznikiem, ztamtąd do Polski przyjechawszy, a dobra swoje ojczyste albo opuściwszy, czy też powinnym swoim zleciwszy, w Małejpolszcze pod Krakowem gnieździć się począł; rycerskiej jednak sławy szukać nie przestał, dla tego usłyszawszy o wojnie Niemców z Turkami w r. 1533. do Wiednia pojechał, zkąd po skończonej tej expedycyi, z sławy imienia swego, gdy się do domu powrócił, syn mu umarł Walentyn i córka Zofia, został się i drugi Stanisław Picus nazwany, dla osobliwszej, która się w nim wydawała mądrości, tak nazwany, od sławnego niegdy dla wysokiej umiejętności *Picum Mirandulanum*, co poznać z wierszów, które u siebie położył *Paproc. o herb. fol.* 519. tamże kładzie przywilej Zygmunta Augusta Króla dany temu Stanisławowi w r. 1572. z którego poznać, że matka jego była Katarzyna z Szczerzyc Drahowna herbu Gozdawa z Płockiego województwa, że przez lat dwadzieścia akademią Krakowską *Medicinae Doctor*, *Vicecancellarius*, *i Rector*, z wielkim nauki swojej i inszych cnót zaleceniem rządził, dla tego i jemu i jego sukcessorom, w ten kształt herb uformowany: tarcza mała, wśród drugiej, na niej w polu czerwonem Herkules, paszczą Lwowi rozdziera, na głowie jego korona, po prawej stronie herb ojczysty Rogala, pod nim herb Sulima, na lewej zaś stronie herb Gozdawa, pod nim Bończa: na hełmie zaś

wieniec złoty, z której pół Herkulesa widzieć w prawej ręce trzymającego koronę, albo raczej Wieniec, w lewej zaś oliwną różczkę obwinioną tym napisem, *Virtute honos*, na głowie jego wieniec, binda z ramienia lewego na prawy bok z ukosa zawieszona. Wystawił ten Stanisław w kościele Trójcy ś. Dominikańskim w Krakowie kaplicę pod tytułem Przemienienia Pańskiego, i uposażył, i grób tak dla siebie, jako i dla swoich sukcessorów. *Starow. in Monum.* zostawił zaś z Dorotą Czerną potomstwo, Stanisława, Jana Baptystę, Teodora, Ludwika i córkę Zofią. Z tych Teodor mąż w prawie ojczystym biegły, co poznać ztąd, wydał albowiem do druku: *Processus judiciarius Regni Poloniae. Cracov. in fol.* 1612. *i* 1619. *Crac. in fol. i* 1647. *in 4to Varsaviae.* 2do. *Memoriale Processus judiciarii in* 12. *Cracov.* 1614. *i* 1623. 3tio. *Statuta i Konstytucye praw Koronnych w Krakowie in fol.* 1614. 4to. *Formula Processus judiciarii, terrarum Crac. Sandom. Lublin. quae ab omnibus Judicibus observanda*, *Zamostiae* 1602. *sine nomine autoris, et editioni Cracov.* 1619. *Processus judiciarii adjecta.* 5to. *Speculum Senatorum ac Officialium Regni Poloniae cum summulis legum Cracov.* 1623. *in* 12. Stanisław zda mi się drugi syn Jana z Czerny, naprzód podsędek siemski Sochaczewski, a potem pisarz ziemski Sieradzki a oraz trybunału koronnego w Wielkiej-Polszcze, z światem się rozstał w r. 1619. jako z nadgrobku jego wypisał *Starow. in Monum.* w Piotrkowie zaś ciało jego złożone. Trzeci Ludwik zakonu Kaznodziejskiego. Jędrzej Soc. Jesu wielkich cnót i talentów kapłan, rządził trzy kollegia, i domum professam w Krakowie, jeździł do Rzymu na elekcyą na kongregacyą generalną dziesiątą, poszedł na świętą wieczność lat przeżywszy 66. w r. 1661. po śmierci na piersiach jego znaleziono kartę jego ręką zapisaną w te słowa: *Anno* 1659. 8. *April. redeunti e templo a sacro, ex sua immensa misericordia ostendit mihi Deus; me esse in Gratia Dei, et quia felicem anima ex hac vita habitura sit egressum ex hoc mundo in Patriam, Cracoviae in Domo Professa.* Jakób kanonik Płocki, deputat na trybunał koronny 1712. i 1718.

Inni Zawadzcy Rogalitowie piszą się z Grudowska: Alexy albowiem z Zarnowa Zawadzki zostawił synów dwóch, Macieja, który trzymał działem Unieski, spłodził z Zdarską podsędkowną Płocką synów trzech, Marcina i Jana bliźniaków, z tych Jan stan sobie duchowny obrał, i był sekretarzem królewskim, i Jędrzeja. Wojciech brat Maciejów, którego syn Bartłomiej i Jan, to *Paproc. Okolski* zaś powiada, że Maciej Rogala dziedzic na Zarnowie i Zawady, Grudowsku, pierwszy od dóbr zawołany Zawadzkim, (*MS. o Familiach Pruskich*

Piotrem go ochrzcił) ten dwóch synów miał, Alexego i Wojciecha. Alexy Izabelli Królewnie córce Zygmunta I. z Janem Królem Węgierskim zaręczonej za marszałka dworu przydany, szczęśliwie ją do Węgier odprowadził: gdzie po śmierci Jana męża swego, gdy Izabella owdowiała, i różnemi ściśniona przygodami, cale na radzie Alexego ile już doświadczonego polegać zdała, Węgrzy nie mogąc ścierpieć cudzoziemca, w Państwie ich rządzącego się, trucizną go napoili, poczuł jad w sobie Alexy, przetoż unikając zazdrości, dworowi Węgierskiemu podziękowawszy, do ojczyzny powraca, atoli nim do granic Polskich dotarł, życie mu zaprawiona wydarła poczesna. Brat Alexego Wojciech, rycerskiemi dziełami i pobożnością chwalebny; z tej gdy syn jego Bartłomiej z cudzych krajów do domu ojcowskiego zawitał, a dowiedziawszy się że wiele ksiąg z sobą wywiózł, obawiając się, żeby jaką herezyą nie trąciły, nawet nie zważywszy czy złe, czy dobre były, w oczach swoich spalić wszystkie kazał: był potem ten Bartłomiej kanonikiem Krakowskim, Płockim i Pułtuskim, a jako jego nadgrobek o nim zmarłym w r. 1597. wieku swego 70. mówi w Krakowskiej katedrze u *Starowol. in Monum. Regum*, *Sigismundi Augusti*, *Henrici et Stephani Secretarius*, *et ad omnes fere Principes et Reges Christianos*, *frequenter internuntius*, widząc albowiem w nim dzielność wielką w rzeczach, nie mniejszy obrót i rozsądek, gdzie gdy się zawsze pięknie popisał, pierwszą wakującą infułą miał go potkać, ale do tego wyniesienia jego, śmierć królewska tamę tym czasem rzuciła: Bartłomiej zaś po jego zejściu od dworu i publicznych zgiełków uchyliwszy się, zbił impet zawziętej na siebie emulantów nienawiści. Brat jego rodzony Jan, sędzia ziemski Ciechanowski, z młodszych lat rycerską traktując, w okazyi pod Tczewem mężnie stawał, a Zygmuntowi III. Królowi na Polski tron przyjeżdżającemu, drogę z swoją chorągwią zaszedłszy, aż do Krakowa go odprowadzał; w dalszych leciech różne komissye z rozkazu królewskiego na siebie włożone, dziwną łacnością uspokoił, na sejmach posłując, deputacką funkcyą piastując, wszędzie miał przed oczyma Boga, i słuszność: w sądach swoich, tak wszystkie dekreta układał, żeby nie jątrzyły bardziej serc braterskich, ale koiły, ztąd niewypowiedzianym affektem wszyscy go kochali i poważali: wprawdzieć pod czas Rokoszu, zawziętość że królewskiej strony, ile że słusznej, bronił, już w zasadzkach na życie jego czuwała, gdyby był przestrzeżony inszego się nie chwycił gościńca. Dał się jednak z tem słyszeć, żałując swego procederu: Nie mogłem prawi lepiej krwi mojej i z życiem wylać, jako przy majestatu obronie i wierze. Ofiarował mu był Król Zygmunt kasztelanią Ciechanowską, ale

podziękował za nię, mówiąc: Nie przystojna w ten czas dopiero żyć zaczynać, kiedy już czas umierać; jakoż na kilka lat przed śmiercią trumnę sobie zrobić kazał, w której go potem złożono po lat życia 74. został się po nim syn. Jan naprzód kasztelan Gdański 1643. a potem wojewoda Parnawski i starosta Świecki, pierwsze początki zakładał Marsowej experyencyi pod Krzysztofem hrabią Ermden, któremu dobrze przypatrzywszy się, szacownik wielkich ludzi pomieniony hrabia, tak go ukochał, że go do Zygmunta III. w legacyi od siebie wyprawił; miłe to poselstwo Królowi było: bo mu Jan od hrabi i kolligatów flotę i sześć tysięcy zbrojnego ludu na wyprawę do Szwecyi, na ten czas domowemi rozruchami zakłóconej, ofiarował; przetoż nie tylko tę nowinę, ale i Jana mile przyjąwszy, przy boku swoim przez lat sześć trzymał, kędy i wiernością ku Panu i akkomodowaniem się do gustu królewskiego, i skutecznością w sprawach zleconych sobie, prymu nikomu nie ustąpił. Pod oblężenie Smoleńska od Zygmunta wysłany do kurfirszta Brandeburskiego, interes sobie powierzony przedziwną łatwością i dzielnością fortunnie ułacnił. Do Inflantskiej prowincyi lustrowania wkrótce potem wyprawiony ammunicyą ztamtąd wojenną Janowi Karolowi Chodkiewiczowi hetmanowi Litewskiemu na expedycyą Moskiewską wyprawującemi się, oddał z należytą wszystkiego konnotacyą; ztamtąd do Kurlandyi zajechał, gdzie z inszemi komissarzami, Wilhelma z księztwa Kurlandzkiego złożył, a na jego miejsce brata rodzonego Fryderyka osadził. Nastąpiły za tym takie czasy, w których blizko tego było, że mało ta prowincya od korony Polskiej nie odpadła, gdyby była nie trafiła na przezorny obrót Jana, który to czułością swoją, to poważną radą, komissarską tam funkcyą sprawując, wszystkich machinacyi i herhelów, nie pomięszał. W Prusiech potem po zmarłym książęciu Pruskim, gdy się ziemianie na ten czas do traktatów brali; gruntownemi racyami wyperswadował, że swoje siły z Polskiemi złączyli, i wiele inszych tam rzeczy na dobro tej ojczyzny, na sławę imienia swego sporządził. Władysław Król do Szwecyi posłem go swoim uczynił: z tej ledwo co powrócił, do Palatinum Rheni i inszych książąt Rzeszy Niemieckiej, a oraz do Króla Brytanji i do Panów Holenderskich. Znowu powtóre do tychże stanów, i Króla Brytanji, i Króla Francuzkiego*), z tak fortunnym

*) Jan Zawadzki posłany był według świadectwa Piaseckiego od Króla Władysława aby traktował małżeństwo tego monarchy, z córką Palatyna Rhoeni; że zaś dla odmiennej wiary senatorowie temu się małżeństwu sprzeciwiali, jeździł tenże Zawadzki do Francyi żeby traktował imieniem królewskiem Maryaż z Ludowiką Gonzagą księ-

swoich prac sukcessem, że mu też na sejmie koronnym publicznie w oczach wszystkich stanów dziękowano. Homagia od miast Pruskich imieniem królewskiem odebrał, Wilhelmowi Fryderykowi, synowi Wilhelma niegdy spędzonego z Kurlandyi, rządy tego księztwa oddał, po tych tak wielu podjętych trudach, przeszedł na wieczny spoczynek w r. 1645. w Chełmży w kościele Franciszkańskim pogrzebiony z nadgrobkiem marmurowym, który mu wystawił i z ołtarzem także marmurowym Ukrzyżowanego Chrystusa, syn Jan podkomorzy Parnawski, starosta Świecki, z Zofji albowiem Schwerynowny, spłodził wojewoda córkę Helenę, która wydana za Ludwika Zieleńskiego starostę Ciechanowskiego, zeszła w r. 1648. i synów trzech. Najmłodszy Fryderyk Ernest w Brabancyi się ożenił 1649. r. atoli prędko mu żona umarła w roku 1653. drugi średni był Władysław chorąży Pomorski, a podobno dalej i Chełmiński, żona jego Franciszka Krasińska kasztelanka Ciechanowska, z której potomstwo zostało. Trzeci najstarszy Jan podkomorzy, ten już na poselskiej funkcyi, już na deputackich, ojczyznie jako na kochającego syna przystało, służył aż do śmierci, która przypadła na rok 1654. złączył się był dożywotnie z Teresą Szczawińską wojewodzanką Brzeską Kujawską, z tej było trzech synów, Kazimierz kasztelan Chełmiński, starosta Pucki, świat ten pożegnał w roku 1691. Są jego książki w druku: 1mo. *Gloria Orbi Sarmatico consensu monstrata a DEO data* 1670. *in 4to.* 2do. *Historia arcana, sive diaria actorum publicorum sub Rege Michaele, opus posthumum* 1699. *in 4to.* 3tio. *Tractatus super advertentiam defectuum in Capitibus Imperii Sarmatici* 1676. *in 4to Cracov.* mówi o nim *Braun in libro de Scriptoribus Poloniae a f.* 178. ale uszczypliwie. Chwali go *Treterus in Vitis Episcop. Varm. f.* 107. *Casimirus Zawadzki Succamerarius*, (bo przed kasztelanią ten miał honor 1683.) *Mariaeburgensis*, *Lipinensis Capitaneus*, *avitae claritudinis et civilis prudentiae laude praeclarus.* Drugi był chorążym, którego córka poszła za Marcina Chęstowskiego podwojewodzego Pomorskiego. Trzeci Stanisław w duchownym stanie, sekretarz królewski, ten rezydencyi Malborskiej Soc. Jesu sześćdziesiąt tysięcy monety Pruskiej zapisał, na dobrach Trankwice, Wilki, Łabusztyn 1693. czy jednak ta intencya skutku doszła, niewiem. Ten kasztelan Chełmiński, miał za sobą Joannę de Śliwen wojewodzankę Inflantską, wspominają go *Konstytucye* 1683. komissarzem do ubez-

żną Niwerneńską; lubo potem Władysław Cecylią Renatę Austryaczkę pojął, po jej jednak śmierci powtórzył małżeńskie związki z tąż Ludowiką. — *Przypisek Krasickiego.*

pieczenia Elbląga i pretensyi kurfirszta Brandeburskiego. *Const. fol.* 11. i 1690. *f.* 17. *August. Czacki w kazaniu na pogrz. Heleny* z Zawadzkich Zielińskiej powiada, że któryś z tego domu na klasztor w Świeciu OO. Bernardynów siła wysypał dobroczynnie, takbym rozumiał, że o Janie wojewodzie Parnawskim mowa. Władysław stolnik Nowogrodzki i Kazimierz posłowie z Prus na sejm 1724.

R. 1778. Kazimierz Zawadzki komornik ziemski Wyszogrodzki. — Onufry oboźny Słonimski. — *Krasicki.*

Ile wiadomo powiększej części familia ta osiadła w Litwie, i do niej należą Zawadzcy dziś żyjący pozostali synowie po Józefie Zawadzkim Typografie niedawno zmarłym, który przez kilkadziesiąt lat pracy swej w tym zawodzie, przysłużył się krajowi wydaniem licznych i najważniejszych dzieł, jakie w owym czasie ku pożytkowi kraju z druku wyszły. Zakład ten synowie jego pod naczelnictwem najstarszego Adama starają się godnie i na dal prowadzić. —

Zawadzki *herbu Ślepowron.* Franciszek Zawadzki łowczy Kijowski, miał za sobą Eufrozynę Wierzchowską, ale z nią żyjąc bezpotomnie, Boga chciał uczynić swojej fortuny dziedzicem, fundował tedy i wymurował OO. Reformatom klasztor w Jarosławiu pod tytułem ś. Trójcy. Na kościół OO. Trynitarzów w Stanisławowie trzydzieści tysięcy wyliczył. Panny miłosierne do Lwowa sprowadził, i należycie uposażył.

Zawichowski, w Ruskiem województwie. Zacharyasz Zawichowski poseł do Moskwy. N. miał za sobą Oborską z tej spłodził syna Stanisława, którego z Cellarowny syn Michał bezpotomny, i córka Pelkina. Drugiego Alexandra, ten w niewoli umarł. Trzeciego Macieja, ten pod Cecorą zginął. Czwartego Jana, ten pod Batowem zabity. Piątego Mikołaja komissarza u Kozaków Zaporowskich, ten z Anną Osuchocką spłodził dwie córki, Krystynę, Stanisława Wyżyckiego chorążego Kijowskiego, i Helenę Golańskiego, małżonki. Siostry tych piąciu braci były dwie, Jadwiga Mikołaja Skarzyńskiego, Małgorzata Jerzego Złoczowskiego, żony.

Zawieprski *herbu Janina*, w Lubelskiem województwie.

Zawilski *herbu Jastrzębiec*, w ziemi Chełmskiej. Z tych było dwóch braci rodzonych w zakonie naszym, Paweł umarł w Krakowie 1735. Jan w Ostrogu 1734. insi ich bracia wojenną traktowali.

Zawistowski *herbu Jastrzębiec* w Kaliskiem, Mazowieckiem województwach, ba i w księztwie Litewskiem. Roch Zawistowski, miał za sobą Agnieszkę Pepłowską.

Józef Zawistowski r. 1778. kanonik Inflantski. — Szymon cześnik Bilski. — *Krasicki.*

Zawistowski *herbu Łada*, w ziemi Zakroczymskiej. Są Zawistowscy i w Podlaskiem województwie, ale ci herbu

na inszy kształt zażywają. Szymon Zawistowski nobilitowany 1673. roku.

Zawisza *herbu Herburt* w Rusi, Podolu, i na Pokuciu według *Okolskiego* odrzuciwszy schizmę, z kościołem się Rzymskim pojednali, mężowie do wojny urodzeni.

Zawisza *herbu Jelita,* w księztwie Litewskiem. N. Zawisza porucznik Petehorski, miał za sobą Cedrowską wdowę po Bohomolcu stolniku Witebskim, z tej były trzy córki, Surynowa, Grzymalina i trzecia Panna; syn zaś Alexander.

Zawisza *herbu Łabędź,* w księztwie Litewskiem. *Ks. Kojał. in MS.* od tego Zawiszy początki domu tego zaciąga, o którym *Bielski* pisze *fol.* 270. że po śmierci Ludwika Króla był od Jadwigi Królowy wysłany, aby się potajemnie przypatrywał Jagiellonowi książęciu Litewskiemu, jego posturze i obyczajom, którego, gdy ztamtąd powrócił Zawisza, a przedziwnie z Pańskich przymiotów zachwalać począł, lepsze serce Jadwidze urosło ku Jagiellonowi, ale *Bielski* wyraźnie tam mówi, że to był Oleśnicki, imię zaś jego Zawisza, Krzysztof zaś Zawisza domu swego genealogią wyprowadzając, długim szeregiem Zawiszów liczy Rożyców, którzy się pisali z Kurozwęk, atoli to u mnie pewna, jakom mówił w piątym tomie pod Kurozwęckiemi, że słowo Zawisza, nie było to przezwisko w tym domu, ale imię, i to żaden się z nich imieniem Zawiszy nie pisał, krom jednego biskupa Krakowskiego. Przydaje tamże *z historyi Jana Dubrawiusza Biskupa Ołomunieckiego l.* 18. *fol.* 474. *i z historyi Czeskiej Eneasza Silwyusza Kardynała cap.* 28. Zawiszę Roxyca kawalera Maltańskiego, o którym to powiada; za panowania prawi Wacława Króla Czeskiego, a elekta na koronę Polską, gdy Król na wojnę do ziemi świętej poszedł, zostawiał rządy Jagnieszce Królowej Czeskiej wdowie, matce swojej, ta z godności i osoby Zawiszę upodobawszy sobie, zakochała się w nim, i poszła za niego, oddawszy mu rządy Państwa, bogactwa królewskie i zamki w posagu, Król gdy się z wojny powrócił, lubo tym procederem urażony, matce jednak być przeciwnym przez należytą obserwancyą i miłość niechąc, darował mu na jej instancyą urazy swoje, i nad to wielką władzę dał mu w Państwie swojem. Po śmierci Jagnieszki Królowy, a żony swojej, nową chęcią, i swywolną miłością zdjęty, ożenił się z Maryą Karola Króla Sycyliskiego córką, a Władysława Króla Węgierskiego siostrą, Bogu poślubioną zakonnicą, sam także zakonnik, bo kawaler Maltański. Tak wyniesiony, żeby tem mocniej ufundował się, przeciw Wacławowi Królowi potężną fakcyą podniósł, tą imprezą i ambicyą nadęty, aby mu koronę królewską odjął, ale mu się to nie nadało: bo pobożny Wacław Król udawszy się przez

modlitwę gorącą do Boga, tak ją złamał, że wszystkie wojowania sposoby stracić musiał Zawisza, a zatem i nadzieję swoich zamysłów przedsięwziętych, sam z wielą adherentami, i fakcyi autorami wzięty, zwłaszcza z Władysławem Królem Węgierskim, Henrykiem książęciem Wrocławskim i z inszemi, zamki wszystkie powracać musiał, i śmierć w nadgrodę odebrać. Kładzie potem Zawiszę Czarnego, który w r. 1424. częstował monarchów u siebie, ale to był herbu Sulima, jako wyraźnie pisze *Biel. fol.* 325. i inni, kładzie dalej Zawiszę wojewodę Siedmiogrodzkiego, ale tenże to sam jest co traktował solennie Panów postronnych. Dalej Zawiszę Jana starostę Spiskiego, ten czasów unji w. księztwa Litewskiego z koroną Polską, w małżeństwo pojął córkę Kiejzgajły wojewody Trockiego, jedynaczkę, wziąwszy po niej w posagu Bakszty, z piącią tysięcy poddaństwa, jako dawne inwentarze i prawa informują, od którego czasu Zawiszowie poczęli się pisać na Baksztach, a na znak ścisłego swego zjednoczenia się z Kiezgajłów domem, poczęli się pisać Zawiszowie Kiejzgajłowie: herb nawet ich w ten kształt przeformowany, że na tarczy Łabędzia Kiezgajłowskiego osadzili, a na hełmie Różą, dawny swój herb. Patrz com pisał o Kiejzgajłach w tomie piątym, którzy jeszcze kwitnęli w r. 1542. ale i Zawisza starosta Spiski, był Sulimczyk, jako piszą nasi historycy z Długosza. Liczy potem Józefa na Baksztatach Zawiszę którego trzech synów zostało. Jan wojewoda naprzód Mścisławski, z sejmu 1598. komissarzem zapisany do granic między księztwem Pruskiem i Jurborskim powiatem, *Constit. fol.* 697. przesiadł się potem na krzesło województwa Witebskiego, z którym honorem często go wspominają Konstytucye, już komissarzem do gzanic między księztwem Kurlandzkiem i powiatem Bracławskim, *Constit.* 1601. *fol.* 760. już do upatrzenia miejsca sposobnego na wystawienie fortecy przy granicach Litewskich *fol.* 830. już do korrektury trybunału Litewskiego, *Constit.* 1611. *fol.* 40. już deputatem na trybunał fiskalny 1613. *Constit. f.* 7. i 1621. *f.* 23. w tymże roku Wileńskiego zamku prezydium mu było oddano. Chwali go *Cichow. in Allocu. Oscecen. lib.* 2. *c.* 22. z gorliwości o wiarę katolicką. Złączył się był dożywotnie z księżniczką Korecką, z której tylko miał córkę jedynaczkę Annę, ta się w małżeństwo dostała Samuelowi książęciu Sanguszkowi wojewodzie Witebskiemu, z którą dobra Raków w ten dom weszły: *to genealogia;* co się jednak tycze żony księżniczki Koreckiej, a dopieroż żeby miała być z księżniczki Kurlandzkiej urodzona, to niepewna, i owszem *MS. Ks. Kojałow.* powiada, że żona tego Pana była Tyszkiewiczowna wojewodzanka Brześciańska, z której było dwóch synów, Izydor, ten młodo umarł, i Eu-

stachi, ten życie skończył w r. 1657. odważny przeciw Szwedom i Moskwie wojownik. Mikołaj kasztelan Witebski, drugi brat Jana wojewody Witebskiego, wspominają go *Konstytucye* 1629. deputatem na trybunał fiskalny Wileński *fol.* 15. i *Porządek elekcyi* 1632. księżnę Radziwiłownę za żonę genealogia mu podtrąca, ale w genealogji Radziwiłów nigdzie o niej nie czytam, z tej miała być córka Lidwina w klasztorze Mińskim Panien Bernardynek zakonnica. Jędrzej trzeci brat Jana wojewody Witebskiego, naprzód Miński wojewoda 1599. był podobno i Witebskim, z tego zstąpił na podskarbstwo wielkie Litewskie, z którym tytułem czytam go *w Konstytucyach* 1601. *fol.* 762. i 1603. *fol.* 809. senator ojczyznę kochający i pobożny, co poznać z testamentu jego w r. 1604. pisanego, był posłem na sejm 1589. i podpisał tranzakcyą Będzińską; żona jego Zofia Wołowiczowna, ta według genealogji Zawiszów ponowiła śluby z Krzysztofem Słuszką wojewodą Wendeńskim, luboć *Okol. Russ. Flor. fol.* 180 powiada, żo to była córka tego podskarbiego Zofia, która w Mińsku niektóre grunta skupiła, i OO. Dominikanom zapisała. Synów tego Jędrzeja było dwóch, Mikołaj Soc. Jesu, który na nauki do Rzymu posłany, tam młodo umarł: fundował przy akademji Wileńskiej dwa kursa filozoficzne i Krzysztof; była i córka Barbara, której w panieństwie zmarłej 1603. ojciec Jędrzej podskarbi i pisarz oraz Litewski, i starosta Rudnicki z matką nadgrobek wystawili w katedrze Wileńskiej. *Starowol. in Monum.* Krzysztof naprzód łowczy, potem pisarz Litewski, dalej marszałek nadworny, aż i wielki Litewski, naostatek ku schyłkowi wieku swego za konsensem Króla Michała, spuściwszy laskę Hilaremu Połubińskiemu, a osiadłszy na kasztelanji Wileńskiej, pełen dni i zasług, mając lat 94. żyć przestał: był oraz starostą Mińskim i Bracławskim, marszałkiem trybunału Litewskiego, w r. 1640. i znowu 1662. funkcyami na niego różnemi włożonymi i komissyami zagęszczone konstytucye, kędy też marszałkowską izby poselskiej laskę w r. 1642. godnie piastował. W r. 1656. na traktaty z Moskwą komissarzem naznaczony pod Wilnem i Borysowem, w pięknej się stawił komitywie. Minister to był i senator samą szczerością tchnący, na którego i majestaty się oglądały, wszyscy go zaś jako kochającego ojczyznę syna szczególniej obserwowali. Miał za sobą Katarzynę Tyszkiewiczownę wojewodzankę Mińską, nie mniejszej piękności, jako i pobożności matronę, która mu powiła dwie córki, jedna z nich Tekla w Mińskiem klasztorze PP. Bernarkynek świątobliwie życie swoje skończyła, druga Zofia dowcipna i rozumna Pacowi podkomorzemu Litewskiemu poślubiona: synów tyleż; Jana starostę Bracławskiego, ten pojął Apollonią z Kirszensztеinów

Kryszpinownę Hieronima podskarbiego Litewskiego córkę, z tej był syn Jan chorąży Miński, i córka Anna, która *primo voto* żyła z hrabią Tarnowskim, *2do* z Szczytem Krzysztofem kasztelanem Smoleńskim. Drugiego Jędrzeja pisarza Litewskiego, starostę Mińskiego, z sejmu 1661. na który posłował komissarzem uproszony od wojska Litewskiego związanego, do zapłaty temu wojennych zasług, *Constitut. f.* 2. i deputat na trybunał fiskalny Litewski, *fol.* 4. człowiek uczony i w konwersacyi miły, żył jeszcze 1674. żona jego Alexandra Ogińska kasztelanka Trocka, siostra rodzona Marcyana wojewody Trockiego, a potem kanclerza Litewskiego, z której spłodził kilku synów, Jana Michała starostę Mińskiego, ten w młodych leciech zniknął, miał za sobą Wołodkowiczownę. Drugiego Kazimierza starostę Czeczerskiego, ten z cudzych krajów powróciwszy, i kampanią Wiedeńską, ile że się zdał Marsem tchnąć, odprawiwszy, z tym się pożegnał światem. Trzeciego Jerzego Benedykta męża uczonego, i w historyach biegłego, i ten dwudziestu pięciu lat nie dopędził. Tych wszystkich ciała złożone w Mińsku, począwszy od Krzysztofa marszałka, w kościele OO. Bernardynów, w kaplicy, którą tenże marszałek wielkim kosztem wymurował. Czwartego Krzysztofa wojewodę, i starostę Mińskiego, Czeczerskiego, Dolińskiego, mowcę wielkiego, co poznać z mów jego na sejmach mianych i do druku podanych, pod tytułem: *Odgłos słodkobrzmiącej melodyi w Warszawie* 1728. *in 4to*, kędy w prefacyi o familji Zawiszów położył, z której i ja to zebrałem. Przełożył także z łacińskiego na Polski język: *Boga nieśmiertelnego w śmiertelnem ciele cierpiącego tragiczną historyą od Ks. Gwil. Stanihursta Soc. J. napisaną, w Wilnie* 1721. *in 4to.* 3tio. *Propositiones Christiano politicae, unitati et pietati animorum, bello et paci accomodae* 1695. *in 4to Cracov.* nawet dla gładkiej wymowy jego, i dla pięknego obrotu, który się w nim wydawał, trzy razy rycerstwo Polskie laskę mu poselską konferowało zgodnemi głosami, pierwszy raz na sejmie koronacyi Augusta II. Króla w r. 1697. drugi raz 1718. trzeci raz 1719. Wszedł był w kontrakty małżeńskie z Teresą Różą na Łochojsku Tyszkiewiczowną krajczanką Litewską, dziedziczką wielkich fortun, z tej miał córki, Barbarę, Franciszkę, Mikołaja książęcia Radziwiła miecznika Litewskiego małżonkę, Maryą Beatę, jest w druku jej *Aryamen Romans, to jest historya zmyślona o Aryamenie z Francus. w Warszawie in 4to.* Petronellę i Brygidę, synów zaś dwóch, Ignacego i Felicyana, z tych Ignacy marszałkiem nadwornym Litewskim, starostą Mińskim. Krom tej osnowy z informacyi Krzysztofa Zawiszy wziętej, jeszczem się w Konstytucyach koronnych doczytał Ję-

drzeja Zawiszę kasztelana Mińskiego, ten z sejmu 1629. komissarzem zapisany do zapłaty wojsku Litewskiemu, *Constit. fol.* 4. *Kojał. in MS.* trzech jego synów liczy, Jana, który tylko córki zostawił; Jerzego, który w Wołoszech pod Chocimem zginął, *Okol. in Russ. Flor. fol.* 131. między Benefaktorów klasztoru Mińskiego OO. Dominikanów wpisał go, i Krzysztofa leśniczego Kowieńskiego, którego syn jeden Bonawentura młodo umarł, drugi Alexander podstolim był Nowogrodzkim.

Roku 1778. Ignacy Zawisza sędzia ziemski Kowieński. — Stanisław stolnik Kowieński. — *Krasicki.*

Zawisza *herbu Przerowa*, w Mazowieckiem województwie. Zawisza Raciązki kasztelan 1446. r. podpisał list Władysława książęcia Mazowieckiego u *Karnkowsk. in Const. Synod. fol.* 86. N. Zawisza starosta Liwski za Zygmunta Augusta, wielmi ojczyznie i Królowi zasłużony. Kazimierz w województwie Płockiem 1674.

Wincenty Zawisza r. 1778. łowczy Łęczycki. — *Krasicki.*

Zawisza *herbu Półkozic*, w ziemi Czerskiej. Paweł Zawisza, wojski ziemi Warszawskiej, tamże poborca z sejmu 1576. *Constit. fol.* 261. Floryan, *Constit.* 1578. *fol.* 353. Franciszek z Budzyszyna 1607. *Constit. fol.* 883. Barbara Stanisława Brzezińskiego Dunina miecznika Sendomierskiego małżonka. Stefan 1674. Walentyn miał za sobą Annę Chylińską. N. Zawiszanka była za Kudelskim.

Zawisza *herbu Sas*, w Ruskiem województwie. Elżbieta Zawiszanka z mniejszej Niedrwicy, była za Marcinem Borzęckim. N. miał za sobą Annę Gurską.

Zawisza *herbu Sulima.* Zawisza Czarny starosta Spiski, długo w wojsku Zygmunta Cesarza w Węgrzech żołd prowadził, i na Tureckich kampaniach i Włoskich męztwem się swojem wsławił, zrozumiawszy jednak, że Cesarz wojnę knował Władysławowi Jagiellonowi Królowi Polskiemu, w ten czas Pruską z Krzyżakami expedycyą zatrudnionemu, lubo w wielkich respektach i fortunie sobie od Zygmunta wydzielonej opływał, przecież tem wszystkiem wzgardziwszy, z drugiemi kawalerami Polskiemi do ojczyzny powrócił, niechcąc na rodaków swoich oręża ściągać. Przyjął go mile Król Jagiełło, i na wojnę przeciwko Krzyżakom zażył; wysłał go potem posłem swoim na Concilium Konstancyeńskie, do Królów Angielskiego i Francuzkiego, do Cesarza Zygmunta, za którym przeciwko Czechom, i podczas poselskiej funkcyi na wojnę się udał, wszakże mu się ta kampania nie nadała, przy oblężeniu Góry, w ręce się, nieprzyjacielskie dostał, zkąd nie rychło na wolność wypuszczony w r. 1424. Panów wszystkich, którzy się

byli zjechali na koronacyą Królowej Zofji, między któremi był Cesarz, Król Duński, książe Bawarski, solennie u siebie w piątek częstował. A gdy się znowu pora wojenna Zygmuntowi Cesarzowi z Turkami otworzyła, Zawisza chwały rycerskiej chciwy, do obozu się jego wybrał. Już się tedy za Dunaj gdy całe wojsko przeprawiło, i prawie w oczach nieprzyjacielskich stanęło, Zygmunt przelękniony, z niektóremi wzad się cofnąwszy, przez Dunaj się skwapliwie przeprawił, drugich na rzeź Tureckiej szabli zostawiwszy; prawdać, że pod niego czołn był podesłał Cesarz, chcąc salwować tak sobie zasłużonego kawalera, ale niechciał swojej miłej kompanji opuścić w takim razie Zawisza, raczej sobie śmierć heroiczną obierając, niżeli smutną ucieczkę. Przetoż konia ostrogami wspiąwszy, między najgromadniejsze hufce Tureckie skoczył, gdzie wielu w koło siebie trupem na placu położył, atoli od wielu jeden zmocowany, żywo od nich poimany i do tyranna przyprowadzony; ale gdy sporka między dwiema urosła, komuby się z nich miał dostać, a zgodzić się nie mogli, w sztuki go rozsiekali, *Biel. fol.* 329. który go tam zowie wojewodą Siedmiogrodzkim. *Starowol. in Bellat. Sarmat. f.* 81. Działo się to w r. 1428. w Krakowie u OO. Franciszkanów jest pamiątka jego, w tych wierszach zostawiona: *Arma tua fulgent, sed non hic ossa quiescunt, Divae memoriae miles o Zawisza Niger.* Kto chce o nim więcej czytać, znajdzie u *Długosza pod rokiem* 1428. jego pochwały, kędy przydaje że żona jego była Barbara Radolińska Piotra Wisza biskupa Krakowskiego rodzona synowica. Dwóch dalej kwitnęło Zawiszów Czarnych, Marcin i Stanisław, którzy pod Warną w r. 1444. życie swoje położyli, *Cromer lib.* 21. kędy ich synami pierwszego Zawiszy zowie, któryś z nich miał za sobą Rożnownę córkę Piotra, z której Barbara córka, była za Amorem Janem Tarnowskim hrabią kasztelanem Krakowskim, żyła lat 70. zeszła w r. 1517. Z temiż Zawiszami jedenże dom był Farurejów, co poznać *z Kromera lib.* 16. *Erant in aula Sigismundi Imperatoris plures Poloni equestris ordinis, imprimis Zawissius Niger Joannes et Farureius Garbovius, fratres gente Sulimei.*

Zawisza *Dowgiało herbu Zadora*, w księztwie Litewskiem. Stanisław Dowgiało Zawisza syn Jana Hawnulewicza chorążego Litewskiego, o którym się mówiło w czwartym tomie pod Dowgiałami, przodek Dowgiałów Zawiszów, miał synów Stanisława i Michała, (jam czytał *in MS. Rozrazew.* supplikę Zawiszy, imienia jego nie masz, do Króla Augusta I. w tej powiada, że bracia jego Mikołaj chorąży Wilkomierski i Stanisław na wojnie polegli, o sobie zaś mówi, że pod wojnę Moskiewską, przez lat dwanaście rotmistrzem w różnych oka-

zyach wiernie służył ojczyznie, po wzięciu od Moskwy Połocka, przez półczwarta lata kommendę mając nad zamkiem Dryjskim, szczęśliwie go dochował, i od insultów nieprzyjacielskich salwował; nadto za jego industryą nowy zamek w Drysie wystawiony żadnej potem wycieczki na nieprzyjaciela na Moskwę nie opuścił: prawie przez trzy lata chorągiew jazdy, swoim kosztem utrzymował, dla odporu przeciwnej stronie. Gdy się dalej w Inflanciech pole otworzyło, tam i życie swoje i fortunę dla dobra pospolitego na szańc łożył, pod Mińskiem z Zamojskim, pod Boryssowem z hetmanem wielkim mężnie stawał, i w szturmie pod Ułą, przez co dużo nadwerężywszy dziedzicznej fortuny, prosił tego Króla, o niektóre grunta przy granicach Pruskich, i miasteczko Kiernowo) Michała dwóch synów było, Wojciech i Krzysztof, Stanisław zaś z Kamińskiej spłodził córkę Annę Brzezińską, i syna Krzysztofa, męża nauką, wymową, odwagą żołnierską sławnego, i wielkiej u wszystkich powagi, temu Zienowiczowna podkomorzanka Orszańska, powiła córek pięć, i synów czterech, Jana; ten młodość swoją na dworze książęcia Kleckiego Michała Radziwiła trawił, umarł młodzianem 1659. Kazimierza, ten chorągiew pancerną hetmana polnego z klęski pod Werkami 1658. luboć sam niebezpiecznie postrzelony, przed nieprzyjacielem uniósł. Jerzego, ten pod tąż chorągwią służył, i Wiktoryna męża także rycerskiego. Kasper Janowicz Dowgiało z Krasowskiej zostawił córki, Annę Brzezińską, i Zofią mniszkę. synów także dwóch, Michała, który młodo zniknął, i Jana biskupa Wileńskiego, ten z dzieciństwa u Benedykta biskupa Wileńskiego wychowany, szkoły skończywszy, i z cudzych krajów powróciwszy, był kanonikiem Wileńskim, regentem kancellaryi większej Litewskiej, archidyakonem Wileńskim, z którym tytułem 1647. komissarzem był naznaczony, na kompozycyą między kapitułą Wileńską i województwem Wileńskiem, *Constit. fol.* 22. dalej referendarzem i pisarzem Litewskim, proboszczem Trockim, aż i biskupem Wileńskim, opatem Bledzejowskim, pracował wiele dla dobra pospolitego na różnych komissyach, zwłaszcza ujmując wojsko Litewskie, i na traktatach z Moskwą pod Wilnem 1656. i 1658. gdy się wojną Szwedzką zamieszało całe to Królestwo, wyjechał był z Królem Kazimierzem za granicę, i tam jednak nie zapomniał ratować utrapionej ojczyzny listami, poselstwy i radą, człowiek wielkiej świątobliwości, której wziął nadgrodę w roku 1661. konsekrowany w Częstochowie 1657. pogrzebiony w Rożany. Melchior Dowgiało Janowicz brat Kaspra, podstolim był Lidzkim, miał synów Rafała i Michała, ten służąc w wojsku prędko zszedł z tego świata, Rafał zaś był miecznikiem Wilkomierskim, synowie jego Jan, Kazi-

mierz, Olbrycht: Jan w szturmie do Nitawy poległ, Kazimierz dworzanin Naruszewicza Alexandra podkanclerzego Litewskiego. Sebastyan brat Malchra rodzony, zostawił syna i córki. Wiktoryn Zawisza Dowgiało podczaszy Wileński, Kazimierz kuchmistrz Litewski, Mikołaj komornik Smoleński 1674. podpisali elekcyą Jana III. Króla. N. była za Jerzym Haraburdą dworzaninem królewskim. N. Sumiliski starosta, poseł na sejm 1724.

Piotr Zawisza r. 1778. miecznik Kowieński. — *Krasicki.*

Zawłocki *herbu Junosza*, w ziemi Zakroczymskiej. Jędrzej ale Zawlicki cześnik Nowogrodzki w województwie Brześciańskiem 1674.

Zaydlicz *herbu Korzbog* na Szląsku, Bonardus i Bumbardus bracia rodzeni Zaydliczowie, których wspomina list Henryka książęcia Szląskiego w r. 1329. u *Wadinga tom. 4. w Regest. Pontif. fol.* 76. Jerzy Rudolf Zaydlicz konsyliarz Cesarski 1610. Katarzyna Jakóba Bonara małżonka. N. pod wojnę Grunwaldzką z Krzyżakami książęcia Oleśnickiego pojmał. *Paproc. Ogrod. fol.* 168. Jan, Balcer, Fryderyk, Bernard, w Kaliskiem, Henryk w Lubelskiem Michała Króla; Kasper Fryderyk, Samuel, Wojciech, Fryderyk w Poznańskiem, Balcer w Kaliskiem, Jan w Sieradzkiem, Augusta II. Króla podpisali elekcye. N. była za Janem Wilhelmem Szawgocz. Henryk Zaydlicz córkę swoją Elżbietę wydał za Jana Ulryka Szawgocza, który umarł 1691. Floryan miał za sobą Małgorzatę Szawgoczownę hrabiankę. Od Zaydliczów poszli Niesiołowscy.

Zbarascy *książęta tegoż herbu co i książęta Wiśniowieccy:* bo jak krwią, tak i herbem od nich nierozdzieleni, potomstwo Korybuta książęcia syna Olgerdowego w. ks. Litewskiego: wyższych tego domu przodków i procedencyą od Korybuta, położyłem pod książętami Wiśniowieckiemi, dokąd ciekawe oko odsyłam, tu tylko ztąd zaczynam, gdzie się i oni Zbarawskiemi książętami zwać poczęli. *Stryjkowski fol.* 593. *z Latopiszów* pisze, że w r. 1440. skoro tylko Kazimierz Jagiellonowicz na wielkiego księztwa Litewskiego rządy był wyniesiony, Zbarazkie książęta i z inszemi do Brześcia Litewskiego zjechali się, i Kazimierzowi wierności przysięgę oddali, atoli Kazimierz nie w Brześciu, ale w Wilnie na państwo był inaugurowany, i te książęta jeszcze w tym czasie Zbarazkiemi się nie tytułowali. *Kromer lib.* 28. pisze, że Iwan albo Jan książe, gdy Tatarzy Zbarazkiego zamku dobyli, w zapalonej tej fortecy ogniem spłonął, żona zaś jego, z jednym z trzech synów, w niewolą od nich zabrana, działo się to w r. 1474. *Długosz* powiada, że dwie córki jego i dwaj synowie i niewoli

i ognia szczęśliwie uszli, i owszem i najmłodszego syna, chłopstwo Rusnacy, trupem położywszy znacznego Tatarzyna, który go do wojska uprowadzał, odbili. *Bielski* zaś twierdzi, że i sam książe, nie mogąc dłużej potęgi na siebie nacierającej wytrzymać, wprzód zamek zapaliwszy, przez obóz Tatarski przedarł się, i zdrowo na wolność wyszedł, *fol.* 462. *Gvagnin. Chron. Lit.* przecież w genealogji tych książąt, którą dosyć pilnie zebraną widzę, żadnego Iwana o te czasy w tym domu nie czytam. I owszem właśnie o te czasy kwitnął Semen Wasilewicz jako się podpisał *in Monim. Coll. Ostrog. S. J.* to jest syn Bazylego najstarszy, brat rodzony Fedora, od którego poszli książęta Poryccy i Woronieccy, i drugiego Michała, od którego książęta Wiśniowieccy swój dukt wzięli; sam wziąwszy działem Zbaraż, od niego, i on, i sukcessorowie jego Zbaraskiemi zawołani, miał i insze dobra, jako Lubczyńce, Mrozowce i t. d. zwano go też według *Geneal.* i Maniowskim, ten spłodził syna Jędrzeja, *Metryka Wołyńska* w roku 1528. wspomina go, że z dóbr swoich w ziemi Wołyńskiej leżących, powinien był pewną kwotę jazdy wystawić, zowie go tam Jędrzejem Siemianowiczem, to jest Siemiona synem. W *Bielskim fol.* 521. znajdziesz tego Jędrzeja, że w r. 1512. w owej tryumfalnej pod Wiśniowcem z Tatarami potyczce, kędy dwadzieścia i pięć tysięcy ich legło, między inszemi i on się też z sercem kawalerskiem popisał. Z tego wnoszę, że się mylą autorowie, *Stryjkow. fol.* 503. i *Okol.* z niego, gdy go Dymitrem zowią: miał za sobą Annę Herburtownę, ta mu powiła dwie córki, Elżbietę Wacława Baworowskiego pisarza polnego koronnego, Małgorzatę Stanisława Czermińskiego małżonki, to *Geneal. Okolski* przydaje, że ta Baworowska poszła potem za Walentego Strzyńskiego. Synów zaś czterech. Jeden Jerzy starosta Piński i Sokalski, ten dwa razy śluby małżeńskie ponawiał, 1*mo voto* z Felicyanną Nasiełowską wojewodzanką Witebską, z tej były dwie córki, Marussa Naruszewiczowa kasztelanowa Zmudzka, umarła 1606. w katedrze Wileńskiej z nadgrobkiem pochowana, *Starowol. in Monum.* i Anastazya Wołowiczowa starościna Rohaczewska, 2*do voto* pojął Jerzy Barbarę księżniczkę Koszerską, z tej także dwie tylko córki zostawił, Elżbietę Miękicką, i Katarzynę Bełzecką, z której trzy córki, Krystyna Skotnicka, Teofila i Izabella.

Stefan wojewoda Trocki, drugi syn Jędrzeja z Herburtowny, był wprzód wojewodą Witebskim, dalej kasztelanem Trockim 1566. aż i wojewodą, z tym tytułem 1569. podpisał list Zygmunta Augusta, ten pod Witebskiem przeciwko Moskwie odważnie stawał. *Stryjkow. lib.* 14. *cap.* 4. Zamek Witebski niegdy od Witolda wielkiego książęcia Litewskiego działami

zepsowany restaurował, Pan spokojny i obszernej fortuny, pierwsza żona jego Anastazya Eufemia Jawnucianka księżniczka Mścisławska i Zasławska, Michała córka, ale ta *sterilis* według *Paprockiego w Ogrod. fol.* 209. zeszła. Druga żona była Dorota Firlejowna, kasztelanka Lubelska, starościanka Sendomierska, córka Jędrzeja, (która po śmierci Stefana ponowiła związki małżeńskie z Lwem Sapiehą kanclerzem Litewskim) była z niej córka wydana za Tęczyńskiego, ale *sterilis*. O trzeciej żonie *Paproc. o herb. fol.* 657. napisał, że była córka syna Jana Zabrzezińskiego od Glińskiego zabitego, ale *w poźniejszej Książce swojej w Ogrodzie*, już o niej, nic nie namienia; jeździł ten Stefan w legacyi do Moskwy w roku 1555. wszedł do grobu 1586. na którego pogrzebie miał kazanie ks. Benedykt Herbestus Soc. Jesu. Władysław trzeci syn Jędrzeja z Herburtowny: był od stanów Litewskich posłem na dokończenie unji księztwa Litewskiego z koroną w r. 1569. miał za sobą Zofią Przyłuską, co się pokazuje z ksiąg ziemskich Krzemienieckich 1578. z tej spłodził dwie córki, Magdalenę Danielowi Szemetowi, Katarzynę Charlęskiemu podkomorzemu Kijowskiemu, zaślubione, od tej ostatniej był syn Jerzy Charlęski, i córka Elżbieta za Rateńskim, synów zaś tego Władysława zostało się trzech, Konstantyn z Barbarą Chodorowską *sterilis*, Stefan z Katarzyną Sulimirską *sterilis*. Piotr, którego z sejmu 1591. naznaczono komissarzem do zapłaty wojsku. *Constit. fol.* 633. Ks. Kasper Nahajus Soc. Jesu jego, i żonę jego Ewę księżniczkę Wiśniowiecką, w r. 1595. od schizmy oderwał, a z kościołem Rzymskim pojednał, *Histor. Pruth. Polon.* była to córka Alexandra, ale *sterilis*. *Paproc. o herb. fol.* 672. pisze, że Piotr ks. Zbarazki, miał za sobą córkę Jordana kasztelana Krakowskiego bezpotomną, ale w *Ogrodzie* nic o tem nie ma, jakoż znać że się myli: bo tego Piotra synem tu chce mieć Stefana wojewody Trockiego, o którym *w Ogrodzie* powiada, że tylko córkę zostawił. Mikołaj starosta Krzemieniecki, czwarty syn Jędrzeja z Herburtowny, ludzi rycerskich niemały poczet przy sobie chował, z któremi bojary swoje, czasu potrzeby wysyłał, z drugą żoną Deszpotowną, żył bezdzietny, z pierwszą zaś Koziczanką spłodził córkę Marussę, Bazylego Zahorowskiego kasztelana Bracławskiego małżonkę, i syna Janusza.

Janusz wojewoda Bracławski, starosta Krzemieniecki i Piński według *Warszawic. in paneg. Steph. Reg. Vigilantissimus et animosissimus Dux*, zaraz z młodych lat, do szukania rycerskiej chwały rzuciwszy się, całe życie swoje w obozie przepędził. Pierwsze pole jego było pod Czaśnikami, kędy w r. 1567. w czterechset koni stanąwszy, Moskwę serdecznie pła-

szał, *Biel. fol.* 622. wysłany potem w r. 1577. na Tatarów z władzą regimentarską, grassujące na Podolu pogaństwo spędził. *Biel. fol.* 752. A gdy się Król Stefan na Moskwę wybrał, w szturmie do Połocka, z wielkiem się męztwem swojem popisał, a pod Sokołem Dźwinę rzekę z częścią jazdy wpław przebywszy, pierwszy w oczy nieprzyjacielowi zajrzał, tam Szeremeta uchodzącego z miasta już zagorzałego, ze wszystkiemi, którzy przy nim byli, pojmał. *Biel. fol.* 766. Pod Toropcem wysłany tam od Króla Stefana, we dwa tysiące ludzi Moskwę z Tatarami na naszych czuwającą zbił, i do ucieczki przymusił 1580. *Biel. fol.* 775. Temi i inszemi heroicznemi dziełami, taką o sobie wzniecił estymacyą u tego Króla, że też o nim powiedział, *si Polona libertas domi reges, non foris quaereret, Janussium regno et corona dignum esse, i Cichoc. Alloq. Osecen. lib. 2. cap.* 24. twierdzi, że mu to Stefan z chęcią przyznawał, że był *artis militaris peritissimus, prudentia et consilio praesertim in expeditionibus bellicis singulari, civis probus et reipublicae amantissimus. Papr. w Ogrodzie fol.* 208. powiada, że po odjechaniu z obozu Mieleckiego hetmana wielkiego koronnego, nie było nad Janusza w rycerskim kunszcie bieglejszego, dosyć za jego sprawą inni hetmani sławy sobie nabywali, i nieumiejętność swoją, jego przemyślną w wojennych expedycyach radą zdobili. Po skończonej z Moskwą wojnie do traktatów w r. 1581. zostawiony, pokój zawarł, a w roku następującym do stolicy Moskiewskiej posłem wysłany, żeby był przysięgę od kniazia Moskiewskiego według umowionych kondycyi odebrał, wszystko to z wielkim splendorem, z dziwną przezornością i swoją sławą zakończył. *Biel. fol.* 790. *Heindenst.* Na Tatarów potem szablę swoją obrócił, których na wielu miejscach fortunnie raził, i Konstantyna książęcia Ostrogskiego wojewodę Kijowskiego od nich ściśle oblężonego, oswobodziwszy, za uciekającym w pogoń poszedłszy, pod Zasławiem i siła ich trupem położył, i plon zabrany odbił: *Starowol. in Bellat. Sarm. fol.* 216. tylko że ten autor Stefana wojewodę Trockiego stryja Januszowego, bratem jego uczynił omylnie, i *Orat. in Obitum Sigism. III.* Wojować nie prędzej przestał, niżeli żyć w r. 1608. ostatnią swoję pod czas Rokoszu przy majestacie królewskim oświadczywszy usługę, umierając mówił: *Quid est: tot bella cum hostibus composui, cum Deo bella bellis addidi. Kowalic. kaz. fol.* 199. Pan na zakony i klasztory szczodrobliwy. Złączył się był dożywotnie z Anną księżniczką Czetwertyńską, z której dwóch się synów zostało, Jerzy i Krzysztof. Z tych

Krzysztof koniuszy koronny, starosta Krzemieniecki i Solecki, od ojca męztwem i tryumfami wsławionego do Nider-

landu dla poleru w wojennych dziełach i z bratem wysłany, kilka lat w cudzych krajach przepędził, powróciwszy do ojczyzny, w r. 1600. z Zamojskim hetmanem, Michała wojewodę Wołoskiego wojował, *Tember. Chronol.* w dalszym wieku swego przeciągu na różne sejmy posłem stawając, na dobro pospolite radził: w r. 1622. po owej sławnej pod Chocimem z Turkami expedycyi, według umowy paktów Chocimskich, żeby Polska na poparcie zawartych traktatów posła wielkiego do porty wysłała, gdy zdolnego do tej funkcyi stany koronne upatrują, zdał się wszystkim najsposobniejszy Krzysztof do tego, dla wspaniałości umysłu, prędkiego w rzeczach dowcipu, któryby honor i dobro tej ojczyzny utrzymał. Przetoż uproszony do tej legacyi, pięćkroć sto tysięcy w gotowiznie wziąwszy, dwakroć sto tysięcy w różnych upominkach od Rzeczypospolitej, krom zaciągnionych z własnej fortuny swojej znacznych summ, w drogę się wyprawił: Trafił na ów czas, kiedy Turcy Osmana Cara swego z tronu i z życia wyzuwszy, stryja jego Mustafę na rządy Otomańskiego Państwa wysadzili; wjechał do Konstantynopola z paradą wielką i oczy Tureckie przerażającą, z jakim tam sercem i rezolucyą stawał, opisał *Samuel Kuszewicz in Legatione Zbarawiana, i Birkowski zakonu Kaznodziejskiego w kazaniu na jego pogrzebie;* to pewna, że jak ten tam czas wyciągał, wszystko należycie uspokoił, i niektóre pakta w paktach Chocimskich albo poprawił, albo wyrzucił, za co mu w r. 1624. zgromadzona na sejmie Rzeczpospolita dzięki czyniła, i potomności z pochwałą jego przysługę zapisała *fol.* 12. którą tem zacniejszą dla niej uczynił, gdy wysypaną z swojej szkatuły znaczną summę, na tęż samą legacyą, Pańską właśnie darował fantazyą: Stanisław także Koniecpolski hetman polny koronny, Łukasz Żółkiewski, i Jerzy Farensbach, że z niewoli Tureckiej na wolność wyszli, siła industryi Krzysztofa tego, siła szczodrobliwości powinni, za których na okup, krom różnych podarunków, ośmdziesiąt tysięcy Lewów wysypał. *Piasecki fol.* 167. Wkrótce jednak po tej wsławionej legacyi, to jest w r. 1627. wieku swego 47. żyjąc bezżennie, życie to śmiertelne zakończył, w Krakowie u ś. Trójcy pogrzebiony. Fundował OO. Reformatów w Solcu wspaniale i po książęcu w r. 1625. ale gdy raz Węgrzy, drugi raz Kozacy ten klasztor rujnowali, w mniejszą formę jest ścieśniony, pod tytułem ś. Stanisława biskupa. Do fundacyi kollegji naszego Winnickiego, z Jerzym książęciem Czartoryskim, pierwszy Pańską swoją rękę przyłożył, jako pisze, *Argentus de Rebus Societ. cap.* 3. *f.* 44. Gdy się po nim tego Wezyr Turecki domagał, żeby był z odkrytą głową legacyi swojej sprawę oddawał, z tem się dał słyszeć: wprzód mi głowę

zdejmiesz, a niżeli czapkę. Z młodych lat swoich w Koskowoli rozwiozlej żyjąc, trafił na kazanie ks. Walentyna Fabrycyusza Soc. Jesu, gdzie owe słowa exagerował z pisma: *Non in voluntate ejus, beneplacitum est Deo*, którą mową jego skruszony, życie potem swoje ukrócił według prawa Boskiego. *Janczyn. in MS.*

Jerzy kasztelan Krakowski, starosta Piński, Sokalski, Żarnowiecki, Wiślicki, a przedtem podczaszy koronny, syn starszy Janusza wojewody Bracławskiego, brat Krzysztofa koniuszego koronnego odwiedziwszy cudze kraje, na dworze będąc Zygmunta III. Króla, z nim się był puścił do Szwecyi morzem, wszystkich które tam na Króla tego były przygody, uczęstnikiem został 1598. Na Wołochów się potem z bratem swym Krzysztofem wybrał w licznej ludzi rycerskich komitywie, kędy z Zamojskim hetmanem Jeremiego na hospodarstwie Wołoskim osadził. Pod czas domowej w Polszcze wojny, z Królem Zygmuntem trzymając, siła stosów wytrzymał w kojeniu serc braterskich, siła trudów w jednaniu ich z majestatem, siła kosztu na ludzi wojennych przy dostojeństwie królewskiem. Po klęsce naszych pod Cecorą, i ręką i radą ojczyznę strapioną dźwigał, w potrzebie z Skinder Baszą mężnie stawał z swojemi, i żadnej kampanji nie opuścił, gdzieby albo sam osobą swoją, albo znacznym komputem ludzi, swojej ojczyzny nie zastąpił, co o nim świadczy *Jakób Sobieski kasztelan Krakowski w mowie swojej, którą miał na jego pogrzebie.* Przydaje o nim *Joan. Petricius in dedic. Comitiorum sapientum*, że gdy do traktatów z Turkami przyszło, a ci nie inaczej pokój z Polską zawrzeć chcieli, pókiby Bersada książęce miasteczko demoliowane nie było, Jerzy cicho posławszy na rozsadzonych koniach ludzi swoich, Bersadę spalić kazał, co gdy się stało, i kontrowersyą i wojnę z Turczynem tym ogniem przygasił. Po wielu miejscach nową manierą i kształtną pałace wyniósł, fortecami zaś od siebie erygowanemi królestwo to uzbroił, a między inszemi Zbaraską, w której potem przewlokłe oblężenie wojsko nasze chwalebnie wytrzymało. Tamże w Zbarażu fundował konwent OO. Bernardynom, pod tytułem ś. Jerzego w r. 1627. Przywiózł był z sobą z Wenecyi obraz Matki Boskiej, od kunsztownego pędzla wyrobiony i szacowny, który temi czasy w Miślenicach rozmaitemi łaskami słynie, *Alb. Ofiarowicz in D. Mislenic.* w Krakowie zaś przy kościele ś. Trójcy, kaplicę z fundamentów wyprowadził, marmurem białym i czarnym ofutrowaną, kędy i brat jego Krzysztof, i on po śmierci spoczywają: ta przypadła na niego w roku 1631. żadnego po sobie nie zostawiwszy potomstwa, ba i bezżennie żyjąc: fortuna zaś ich wszystka zlała się w dom książąt Wiśniowieckich,

na Janusza ks. ile jako się wyżej powiedziało, jednaż ich procedencya, od Korybuta książęcia Olgerdowego syna. Przecież na nadgrobku tych ostatnich obudwu książąt Zbarazkich w Krakowie, tym się różni herb ich, od ks. Wiśniowieckich, że Zbarascy, tylko jeden księżyc barkiem do góry postawiony nosili, na nim krzyż, na hełmie mitra książęca, tak go *Bielski* opisuje *fol.* 521. *Bonaw. zaś Czarliński w kazaniu swojem któremu tytuł Wizerunek*, powiada, że ostatnia z tego domu książęcego zeszła Anna, która sobie życie panieńskie aż do śmierci obrała, żyła jeszcze 1637. czyjaby to córka była, nigdziem się doczytać nie mógł. *Susza w Książce swojej o Obrazie Chełmskim* wspomina Alexego ks. Zbaraskiego władyką Chełmskim, ale ani roku, ani autora na to nie przywodzi, i genealogia tego domu cale o nim milczy.

Zbąski *herbu Nałęcz związany*)*, czyli jako inni piszą, **Sbąski.** Dom pod tem imieniem starożytny: bo jeszcze w r. 1232. Wincenty z Zbąszyna był kasztelanem Kaliskim jako się mówiło w pierwszym tomie. Abraham sędzia ziemski Poznański 1436. podpisał pokój Brzeski u *Łask. w Stat. fol.* 140. Władysława Jagiellonowicza nie życzył Polskim Panom na tronie osadzać, dla niesposobności młodych lat jego, *Cromer,* wszakże potem zarażony Czeskiemi błędami o wierze, siła kłótni na siebie oburzył. *Długosz in Vit. Episc. Posnan.* Jan biskup Płocki syn Abrahama, który umarł 1318. według *Paproc.* Abraham kustosz i kanonik Poznański w roku 1480. na liście Uryela z Górki biskupa Poznańskiego u *Nakiel. w Miechow. fol.* 540. Abraham Zbąski kasztelan Bydgoski, któremu w dobrach jego Przetoczno nazwanych, w powiecie Radomskim, w województwie Sendomierskiem leżących, Król Zygmunt I. cło pozwolił wybierać w r. 1528. o czem czytałem list tego Króla *in MS. Petricov.* Jan dziekan Krakowski, proboszcz Poznański *Vir multis dotibus naturae ornatus*, jako o nim mówi kamień grobowy w Krakowskiej katedrze położony zmarłemu w r. 1541. N. Stanisława Lasockiego podkomorzego Łęczyckiego małżonka koło r. 1560. Abraham, człowiek znaczny i święty, o którym *Paprocki* powiada, że był kandydatem między inszemi na królestwo, po śmierci Zygmunta Augusta. Pisze o nim *Kardynał Hosius* na różnych miejscach *tom. 2. Epistol. fol.* 246. *In Abrahamo Zbąski, quamvis exigui temporis spatio mihi consuetudo cum eo fuit, non*

*) *Krasicki w swoich przypisach* utrzymuje także, że ci nie *Zbąski* ale *Sbąski* się pisali, i że dowodem tego są liczne listy Sbąskiego biskupa Warmińskiego w manuskryptach Helsbergskich znajdujące się. —

sine quadam admiratione multa perspexi Dei dona, 1568. to było; atoli *fol.* 284. namienia o nim, że z Trydentu do Genewy zajechawszy, tam się w heretyckiej matni powikłał, zkąd gdy potem w Bononji stanął, wielu swoim przykładem i perswazyą za sobą pociągnął, wszakże w r. 1570. znowu się wrócił do matki kościoła katolickiego, od której był odpadł, i na potem statecznie się jej trzymał, i przeciwko adwersarzom mocno bronił, *Ingenii dexteritate*, *studio et prudentia*, *et animi magnitudine suos aequales facile superavit*, mówi o nim tenże *Hosius*. Miał za sobą Opalińską, z którą zostawił potomstwo. Stanisław brat jego, żadnego urzędu, ani dygnitarstwa nie pragnął, ten wziął był działem w Lubelskiem województwie Kurów miasteczko i z przyległościami. *Cichoc. in Alloq. Osecen. lib.* 2. *c.* 8. 1615. tę mu pochwałę przydaje, że był *vir eruditione et memoria praeclarus, male haeresibus perplexis irretitus*. Zofia Zbąska Stanisława Potulickiego podkomorzego Poznańskiego małżonka, w roku 1625. fundowała w Sierpsku Panny zakonne ś. Benedykta, reformy Chełmińskiej, a do obrazu Sierpskiego wiele donatyw poczyniła. *Lucas Papr. Łask. Cudow. fol.* 28. Abraham z sejmu 1631. komissarz do zamku Lubelskiego lustracyi, *Constit. fol.* 40. miał za sobą Elżbietę z Ziemblicz Boguszownę, z której był syn Stanisław, *bellis Scythicis*, *Turcicis*, *Moschoviticis fortis miles*, co przyznaje nadgrobek jego w Kocku, zmarłemu 1642. wystawiony od żony Kostancyi Przyjemskiej, *Starow. in Monum.* córka z niej Anna żyła z Janem Cieciszewskim, syn zaś (bo drugi młodo wszedł do grobu) Jan Stanisław biskup naprzód Przemyslki, a potem Warmiński, ucząc się z młodu w szkołach, herezyi którą był z mlekiem wyssał i oduczył, wyrzekł się świątobliwie, kanonikiem Gnieznieńskim i archidyakonem Sendomierskim, Warszawskim, dziekanem Łowickim wyniesiony, prezydował w trybunale koronnym 1672. od ks. Czartoryskiego do Rzymu w legacyi jeździł, wysłany po palliusz, atoli nim powrócił, książę na prymasostwo nominat przeniósł się na wieczność; probostwo Miechowskie wziąwszy od Króla Michała, fundował w Studzianny przy obrazie Matki Boskiej cudami wsławionej księży Oratorji ś. Filippa Neryusza, dobra swoje dziedziczne Studziannę do nich przyłączywszy 1674.: niemniej go szacował sobie Król Jan III. zaraz tylko co na tronie osiadł na sejmie coronationis biskupią mu infułę Przemysłką oddał, i kanclerzem Królowej ogłosił, opatem także Sulejowskim, i swoim na Ukraińską expedycyą towarzyszem; nie zgładzi żadna czasu przewlokłość, wyrażonych jego śladów męztwa i pobożności w krajach Podolskich, Multańskich i Budziackich, gdzie Pasterskiego ducha gorącością, i równą najwyższym wo-

jownikom odwagą, serca rycerskie do męztwa i obrony czci Boskiej, ojczyzny i majestatu Pańskiego zagrzewał: Wysłał go potem swoim legatem do Wenecyi i do Rzymu, zkąd do ojczyzny powracającego, biskupstwo Warmińskie potkało, kędy wiele ozdoby kościołowi przyczyniwszy, świątobliwie i przykładnie żyjąc, wina nie pijąc, w roku 1698. stargany pracami, odpoczął w Panu. Fundował missyonarzów przy katedrze Przemysłkiej, i *Seminarium Clericorum*, do której fundacyi inkorporował probostwo Samborskie, co approbowała *Konstytucya* 1685. *fol.* 16. Jan Bogusław naprzód chorąży a potem podkomorzy Lubelski, żona jego Pszonczanka, z sejmu 1678. komissarz do rozgraniczenia ziemi Stężyckiej od województwa Lubelskiego, *Constit. fol.* 36. druga żona jego Anna Stanisławska wojewodzanka Kijowska, wdowa po Warszyckim i Olędzkim.

Zberkmul *herbu Kuszaba* na Szląsku.

Zberkowski. N. Zberkowski, żona jego Zebrzydowska, Łukasza sędziego Krakowskiego córka. Jan w województwie Kijowskiem 1674.

Zberowski *herbu Kościesza.* Ten herb widziałem na liście Stanisława Zberowskiego kanonika Kruświckiego i Wieluńskiego i officyała, w r. 1625. pisanym.

Zbicki. Konstantyn Zbicki, chorąży jazdy Polskiej, dla męztwa swego w różnych okazyach, nobilitowany na sejmie 1662. *Constit. fol.* 40.

Zbierzchowski *herbu Grzymała*, z mężem zbrojnym w bramie, w ziemi Łomżyńskiej. N. Zbierzchowski podczaszy Łomżyński, synów jego było kilku, Wacław, ten zginął pod Wiedniem. Jakób, sędzia ziemski Łomżyński, tego córka poszła za Kazimierza Olszowskiego. Zygmunt, trzeci syn, naprzód chorąży Łomżyński 1676. a potem podkomorzy, z sejmu 1690. komissarz do hiberny, *Constit. f.* 4. i deputat do boku królewskiego dla obrady pod wojnę Turecką, *Constit. fol.* 8. miał za sobą Annę Babecką, z której zostawił potomstwo: Mąż wojenny, i w różnych expedycyach już w Polszcze, już w Niemczech, już w Węgrzech doświadczonego męztwa, porucznikował usarskiej chorągwi Dymitra ks. Wiśniowieckiego hetmana koronnego, a potem Alexandra Królewicza, a pod Wiedniem gdzie była najpotężniejsza Turecka partya, tam z chorągwią swoją natarł, i fortunnie ją złamał; w r. 1687. w kilka tysięcy wysłany pod Kamieniec, wszystkie zboża Turkom popalił, jednych z nich pobiwszy, drugich w niewolą zabrawszy. W Lipiu OO. Karmelitom do fabryki kościoła siła szczodrobliwością swoją dopomógł; obraz Matki Boskiej Lewicki, różnemi darowiznami ubogacił; ołtarz Jaruzelecki Rożańcowy

wystawił: był i marszałkiem na komissyi Lwowskiej z wielką chwałą. Miał zda mi się i czwartego brata stolnikiem Łomżyńskim. Marcin 1697.

R. 1788. Maciej Zbierzchowski podwojewodzi Łomżyński. — Fabian komornik graniczny Rożański. — *Krasicki.*

Zbigniewski *herbu Nieczuja*, w Sendomierskiem województwie. *Paprocki w Gniazdzie* o nich namienia. *O herb. i Okolski minęli ich.*

Zbijewski *herbu Rola*, w Poznańskiem i Krakowskiem województwach. Piotr Zbijewski wojski Krakowski, był od Króla posłany w roku 1626. do Miechowskiego klasztoru na elekcyą proboszcza. *Nakiel. Miechow. fol.* 911. Miał za sobą Rożnownę i z niej potomstwo. *Baranow.* Stanisław poborca w ziemi Kaliskiej 1616. N. starosta Babimojski, którego zmarłego w r. 1635. widzieć nadgrobek w katedrze Poznańskiej, *Starowol. in Monum.* córka jego Maryanna, żyła z Janem Szołdrskim, białogłowa na ubogich miłosierna, w mowie jak sama ostrożna, tak i w drugich przestrzegająca, żeby przy niej żadnego słowa mniej przystojnego nie wymówiono. N. Gomolińskiego małżonka umarła 1687. Rozalia podsędkowiczowna Poznańska Stanisława Koszutskiego, Helena Antoniego Koszutskiego burgrabi Pyzdrskiego. Stefan w zakonie naszym młodo zakończył życie w r. 1714. w Kaliszu, siostra jego Teresa Mikołajowi Jabłonowskiemu łowczemu Trembowolskiemu zaślubiona. Mikołaj Katarzynę, Józef podsędek Poznański Krystynę Miaskowskie siostry rodzone pobrali. N. Stanisława Psarskiego małżonka.

Roch Zbijewski r. 1778. kasztelan Kaliski. — Maciej kasztelan Konarski Sieradzki. — Roch podstoli Poznański. — Walenty miecznik Wschowski. — Sebastyan podstoli Wschowski. — R. 1788. Roch wyżej wzmiankowany już kasztelan Poznański. — *Krasicki.*

Zbikalski *herbu Grzymała*, w Lubelskiem województwie, według *Paproc. o herb.* luboć ich *Okolski* opuścił. N. Zbikalski podstoli Mielnicki, miał za sobą Katarzynę Gruszecką podsędkownę Podolską, Alexander miecznik Płocki drugą tejże siostrę pojął.

Zbikowski *herbu Grzymała*, w ziemi Ciechanowskiej dom rozrodzony, piszą się z Zbików. Romuald Zbikowski 1730. N. Zbikowski miał za sobą Cetysownę herbu Ciołek, która po jego śmierci poszła za Stanisława Chmielnickiego. Są też Zbiki pod Kaliszem, z których się Zbikowscy w Wielkiej-Polszcze piszą, z tych Adam Zbikowski kwitnął w roku 1616. czy jednak do tego herbu należą, zgadnąć nie mogę. N. miał za sobą Rejownę.

Zbiruski czy **Zbirujski** *herbu* niewiem czy nie *Kościesza*, patrz wyżej **Zberowski.** Dyonizy Zbirujski władyka Chełmski 1586. Rafał Zbirowski pisarz grodzki Lidzki, podpisał kongres Toruński dyssydencki 1595.

Zboiński *herbu Ogończyk*, w ziemi Dobrzyńskiej. Jakób Zboiński naprzód sędzia ziemski Dobrzyński, poseł z Chełmińskiego województwa na sejm 1661. r. ztamtąd deputat na trybunał skarbowy, *Constit. fol.* 3. potem kasztelan Dobrzyński 1667. z sejmu deputowany do kwarty Rawskiej, *Constit. fol.* 4. i do odebrania kościoła ś. Jakóba który Pannom zakonnym odjęli byli Akatolicy, *Constit. fol.* 39. i w r. 1670. deputat do zapłaty wojsku, *Constit. fol.* 8. i 1476. *fol.* 9. syn jego Wojciech podkomorzy Dobrzyński starosta Lipiński, pisał się z Ossowki, był posłem na konwokacyą 1696. którą podpisał, i 1690. r. zkąd stanął deputatem do kwarty Rawskiej, *Constit. fol.* 19. syn jego Franciszek deputat na trybunał koronny 1712. N. podkomorzy Dobrzyński, poseł na sejm 1738. N. była za Szczesnym Rutkowskim.

Familia ta pierwiastkowe swoje gniazdo w województwie Chełmińskiem miała, i różne tam posiadała urzędy, jeden z niej Jakób Zboiński przeniósł się do ziemi Dobrzyńskiej, za panowania Jana Sobieskiego, i od niego był zrobionym kasztelanem Dobrzyńskim. Jego syn Wojciech Zboiński podkomorzy Dobrzyński dziedzic *Kikoła*, trzech zostawił synów: Franciszka, Jakóba i Antoniego. — Franciszek po różnych odprawionych funkcyach, został łowczym nadwornym koronnym, i spłodził z Agnieszką *Karnkowską* kasztelanką Wyszogrodzką, Ignacego Zboińskiego, który rozmaite w kraju czyniąc usługi, na funkcyach deputackich, poselskich, był za Augusta III. marszałkiem trybunału koronnego, kasztelanem, a na reszcie wojewodą Płockim i pełen lat i zasług obywatelskich umarł 1796. zostawił z Salomei *Karśnickiej* podkomorzanki Wieluńskiej dwóch synów to jest, Xawerego i Jana Nepomucena. Xawery kasztelan Płocki, z Joanną *Grabińską* starościanką Stężycką, spłodził dwóch synów, Karola i Ignacego. Jan Nepomucen starosta Mszański, z Wiktoryą *Rudzieńską* wojewodzanką Mazowiecką spłodził córkę Xaweryą. — Drugi syn wyżej wspomnionego Wojciecha podkomorzego Dobrzyńskiego, Jakób, który osiadł w województwie Chełmińskiem i umarł kasztelanem Elbląskim, ten zostawił sześciu synów, lecz trzech z nich bezżenne prowadziło życie, to jest. Józef starosta Noroski szambelan Augusta III., Michał generał, który z majątku swego majorat ustanowił, Kazimierz pułkownik wojsk Saskich. Czwarty Stanisław był księdzem i umarł kustoszem katedry Kujawskiej. Piąty Ignacy kasztelan Dobrzyński z Eleonorą *Dziewanowską* spłodził syna Jana Nepomucena, lecz potomstwo to wymarło. Szósty Antoni spłodził Jana, który zostawił jednego małoletniego syna i ten posiada majorat przez dziada jego Michała ustanowiony. — Trzeci syn wyżej wspomnionego Wojciecha Zboińskiego podkomorzego, był Antoni, któremu działem dostał się majątek w województwie Kujawskiem, i tam był podstolim Bydgo-

skim, od którego pochodzą dwaj synowie Dominik i Tadeusz. — Oprócz tej linji familji Zboińskich, jest jeszcze inna linia w województwie Płockiem i ziemi Dobrzyńskiej osiadła, która jednym herbem z powyższą pieczętuje się, i od jednego z tamtą pochodzi pnia, lecz ośmiu generacyami już się oddaliła, tej pomija się powyższe osoby, a o poźniejszych namienia się. Jako to Andrzej Zboiński cześnik Dobrzyński, od którego idzie Szymon także cześnik Dobrzyński, który z *Jeżewską* spłodził Andrzeja i Bartłomieja, Andrzej podstoli Rypiński z *Gorską* spłodził Pawła a z *Garnyszowną* spłodził Stefana. Bartłomiej Zboiński podstoli Raciązki z *Kamieńską*, spłodził Tomasza podwojewodzego Dobrzyńskiego. — Oprócz tych dwóch liniów nie masz w całym Polskim kraju innych Zboińskich. — *Wielądek.*

Krasicki w przypisach swoich dodaje Wojciechowi podkomorzemu Dobrzyńskiemu, czwartego syna Jozafata któren był starostą Strzeleckim i z *Krajewskiej* spłodził syna Adama kanonika kollegiaty Płockiej — jako też całe to potomstwo Wojciecha podaje jako zrodzone z *Ubyszowny* małżonki jego. Jakób kasztelan Elblągski wyżej opisanych synów miał z *Konopackiej* kasztelanki Chełmińskiej i córki Konstancyą Garczyńską, 2o Głębockę, Magdalenę Żurawską i Franciszkę Zakrzewską. —

Zboromirski. N. Zboromirski pisarz Rzeczycki, syn jego Piotr 1684.

Zborowski *herbu Jastrzębiec*, w różnych województwach. Dom kiedyś w Polszcze naszej i honorów i fortun i zasług pełen. Dersław archidyakon Krakowski, na synodzie Bazyleeńskim, czyli raczej Zboryszczu między inszemi tam zgromadzonemi znajdował się, jako pisze *Bzovius in Annal. w r.* 1439. *num.* 14. *z Eneasza Sylwiusza libro 2do*, i z drugiemi na to wysadzonemi elektorami, obrał Felixa Antypapę. Obszerniej to opisał o nim, *Th. Lansius*, *orat. contra Polon. z tegoż Sylwiusza*, którego tu słowa kładę. *Cum interesset Concilio Basileensi, in quo exauctorato Eugenio cum novi Pontificis eligendi causa in conclave more majorum discessum fuisset, et cibaria lege electoribus ferculaque circumscripta essent, is lautius epulari assuetus, aegre diminutionem ferculorum tulerit, et aliquando, aviculorum patina ad ostium conclavis intercepta, de spolio questus dixerit, nunquam diem, postquam sacerdos fuisset, se tulisse pejorem. Rogatus ne male acciperet, quoniam idem quoque obtigerit Cardinali Arelatensi: Pro, inquiebat, Cardinalem mihi comparas, hominem Gallicum, parcum, eventrem, aut ut verius loquar, non hominem. Ego apud eum meo infortunio sum locatus, omnia quae facit perillustris mihi cortina indicat, nec adhuc aut eum bibere, aut comedere vidi, et quod mihi molestius est, insomnes noctes, insomnesque dies ducit. Ego sum Polonus, ille Gallus, mihi ardet, illi friget stomachus etc.* To szydząc z Polaków pisze *Lansius*,

ale nie miał z czego; niechby czytał *Mariniusza de Scopo Reipubl. Polonae*, gdzie rodaków Lansiusza broni, *ex Joanne Badinio* w te słowa: *Major caloris vis in regionibus ad septemtrionem sitis et aeris siccissima natura populis Germanicis majorem etiam sitim excitat, quam Australibus.* I znowu: *Septemtrionales, qui cum tenebris, cum frigore, cum inclementia aeris perpetuo dimicant, coelo pares non essent, nisi molestiam atque asperitatem omnem lautiore mensa lenirent.* Marcisz albo Marcin Scibor Jastrzębczyk; wojewoda Łęczycki, brat rodzony Dersława i Wojciecha arcybiskupa Gnieznieńskiego, o którym się mówiło w czwartym tomie pod herbem Jastrzębiec, spłodził synów dwudziestu, z których ośmiu pod wojnę Pruską zginęło, dwanaście ich po różnych miejscach kasztelanami było, osoby ich w kościele w Bensowie były wykonterfektowane, ale napis przy nich wytarty, żył ten Marcin w r. 1434. i lubo tedy imion wszystkich synów jego trudno zgadnąć, przecież *Paprocki* niektórych wylicza, tylko że jednegoż i dwa razy położył. Pierwszego tedy kładzie Marcina wojewodę Łęczyckiego, i synowcem arcybiskupa, (toćby był synem Marcisza) świadczy się *Księgą* 16. *Kromera:* ale w tej księdze nie ma nic ten historyk o nim; kładzie potem Dersława syna tego Marcisza wojewody Łęczyckiego, i brata jego Jana, z tych Dersław według niego był w roku 1440. wojewodą Lubelskim, w czem dużo się pomylił *Paprocki*, bo według *Kromera*, jeszcze na ten czas wojewodów Lubelskich nie było, dopiero postanowieni koło r. 1471. raczej to miał mówić, że był wojewodą Sieradzkim, z którego krzesła przeniósł się w r. 1457. na Sendomierskie, z tego na Krakowskie, aż i na kasztelanią Krakowską, z której jako i z życia ustąpił w roku 1477. znajdziesz go z temi tytułami u *Łask. w Stat.* 1458. *fol.* 68. i 85. był oraz i starostą Sendomierskim, na którem starostwie miał znaczną summę, której ustąpił dla dobra ojczyzny. Co także *Paprocki* powiada, że ten Dersław pierwszy się pisać począł z Rytwian, to się utrzymać nie może: bo dobrze przed tem, to jest w r. 1422. ojciec jego Marcisz, będąc na ten czas kasztelanem Zawichojskim, już się pisał z Rytwian u *Łask. w Stat. fol.* 49. i u *Okol. pod herbem Łodzia fol.* 173. Te Rytwiany kupił był stryj jego arcybiskup Gnieznieński Wojciech, od synowców Mikołaja z Kurowa arcybiskupa Gnieznieńskiego, jako i innych wiele majętności. Był ten Dersław mąż przeważny, hojny, mężny i wielkomyślny, znać to z tego, kiedy Szląskie księztwo wojował, Zatoru i Oświecima dwóch nie małych księztw dostał; Królowi Władysławowi Jagiellonowiczowi z Spytkiem z Melsztyna herbu Leliwa, do tronu Polskiego, pod elekcyą siła przeszkadzał, ale

potem skłoniwszy serce do niego, gdy na rządy Węgierskiego Państwa wezwany był Władysław, Dersław go w znacznej komitywie z nie małym swoim kosztem odprowadzał. Na Pruską wojnę chorągiew okrytą wystawił, a z Odrowążem z Sprowy, Podola i Kamieńca mężnie przeciwko Turkom obronił, Kazimierza Króla do opanowania Wołoskiej i Multańskiej ziemi nakłonił. Kazimierz Król widząc dzielność jego we wszystkich procederach, na różne go funkcye narażał, do Krzyżaków osobliwie i do Czechów, a nawet i do Rzymu. Ołtarz ś. Stanisława biskupa na zamku Krakowskim, i kościół Panny Maryi w Sendomierzu ubogacił, kościołowi także w Bensowy od stryja swego fundowanemu wiele nadał.

Jan z Rytwian kasztelan Sendomierski i marszałek wielki koronny, którą laskę trzymał, lubo potem postąpił na województwo Krakowskie, brat to był Dersława kasztelana Krakowskiego, *rara et singulari liberalitate*, jako mówi o nim list Kazimierza III. Króla Polskiego u *Łask. w Stat. fol.* 85. w r. 1478. gdy się wyzuł ze wszystkiego prawa które miał do starostwa Sendomierskiego. Pan dobro ojczyzny kochający, znać z jego mowy, którą miał do tegoż Kazimierza, u *Kromera w Księgach* 28. znać i z podjętych dla niej fatyg w różnych interesach, legacyach, czego pełno po historykach naszych, znać z przysługi jego, kiedy przeciwko Matyaszowi Królowi pod Wrocław hetmanił: ale i o Bogu nie zapomniał: bo do Strozyjskiego kościoła z dóbr swoich ojczystych dziesięciny nadał. Dersław syn Dersława kasztelana Krakowskiego, a naprzód kasztelan Rozpierski, a potem wojewoda Sieradzki, umarł pierwej niżeli ojciec, zostawiwszy tylko córkę, która wydana za Kurozwęzkiego Stanisława podskarbiego nadwornego koronnego, na imię Zofia, wniosła w dom ten Rytwiany, od Kurozwęzkich, poszły te dobra w dom Łaskich. Piotr syn Marcisza wojewody Łęczyckiego, pisał się z Zborowa, był łowczym Sendomierskim 1479. w respektach wielkich u Kazimierza III. Króla Polskiego, od którego wziął był zamek Odolanowski pograniczny, odjęty Koźmińskiemu, miał za sobą Tęczyńską, z którą spłodził dwóch synów, Mikołaja i Jędrzeja, z tych Mikołaj człowiek możny, i w sprawach rycerskich biegły, w Czarnem wojsku Matyasza Króla Węgierskiego, po Szczesnym Paniowskim miał pod swoją kommendą Polaków i Ślęzaków, tam, gdy w potrzebie z Turki u Sawu, więcej nad inszych z sławą imienia Polskiego dokazował, od tegoż Króla był passowany na rycerstwo, o czem jest przywilej królewski w tym domu: z Węgier powróciwszy do domu: dał znaczną summę Królowi na Odolanów na potrzebę z Krzyżaki, przeniósł się na pokój, w Krakowie pogrzebiony na Stradomiu u OO. Bernardynów,

do których kościoła, jako i inszych tamże będących wiele wysypał. Drugi Jędrzej starosta Odolanowski, po bracie swym Mikołaju, ten z Elżbietą Szydłowiecką siostrą Krzysztofa kasztelana Krakowskiego, spłodził córkę Krzepicką, i synów trzech, Jana, Piotra i Marcina, umarł ojciec ich kasztelanem Wieluńskim, z tych synów jego, Jan jeździł w poselstwie do Tatar jako namienia *Kromer lib.* 27. w Węgrzech długo żołd wojenny prowadził u Zygmunta Króla Węgierskiego i Czeskiego, a potem w Polszcze, gdzie w owej tryumfalnej pod Orszą naszych z Moskwą wygranej, gdy goręcej na nieprzyjaciela naciera, padł trupem, w Wilnie u OO. Bernardynów pochowany z nadgrobkiem. *Orichov. in Quincunce* pisze, że ten Jan z Pileckim i Myszkowskim w zbroi, Orszę dosyć bystrą rzekę, przepłynął. Piotr drugi syn Jędrzeja kasztelana Wieluńskiego, podczaszy u Króla Zygmunta I. potem kasztelan Małogoski, ochmistrz u Zygmunta Augusta młodego, na koniec kasztelan Sendomierski i starosta Sanocki, zszedł z tego świata w r. 1557. ciało jego złożone w Zborowie, był kochający syn ojczyznę, o którą się mocno zastawiał w roku 1537. pod Lwowem.

Marcin kasztelan Krakowski, Odolanowski, Stobnicki, Tłumacki starosta, syn trzeci Jędrzeja kasztelana Wieluńskiego, miał za sobą Annę córkę Stanisława z Góry Konarskiego herbu Abdank; ta mu ośm córek powiła, z których dwie młodo pomarły, drugie zacnym mężom zaślubione jako to: Zofia Ostrorogowi na Lwowku kasztelanowi Santockiemu, Anna Korzbokowi na Milczu, a po jego śmierci Gostyńskiemu na Gostyniu, Katarzyna Hieronimowi Ossolińskiemu kasztelanowi Sendomierskiemu, Barbara Stadnickiemu ze Zmigroda na Dubiecku, Elżbieta Tarnowskiemu na Rzemieniu, Krystyna Janowi Chodkiewiczowi kasztelanowi Wileńskiemu, marszałkowi wielkiemu w. księztwa Litewskiego, Żmudzkich i Inflantskich ziem najwyższemu gubernatorowi, hrabi na Szkłowie i Myszy: synów tyleż, ale z nich jeden młodo zniknął, Marcin, Piotr, Jan, Jędrzej, Mikołaj, Samuel i Krzysztof. Był ten Marcin obszernej fortuny, do czego mu pomogło pomiarkowane przy najwyższych w koronie tej honorach życie, i nie tylko że sam był daleki od zbytku, ale też nie szanujących fortuny, między rozumnemi nie komputował: pomogło i to, że w prawne kłótnie z żadnym sąsiadem nie zachodził, i bywało to, że krzywdy swoje własne jeszcze drogo opłacał; przecież powiadał, że mniej tym sposobem straciłem, niżeli gdybym był prawnie szkody swojej odszukiwał. W wojennych dziełach był poleru wielkiego, pod Orszą, pewnie że się rycersko stawił, niemniejszem sercem pod Opoczką z Kostantynem książęciem Ostrog-

skim. Berkę Czecha, który granicom od Odolanowa szkodził, zabił; Dymitra ks. Sanguszka o uprowadzenie księżniczki Ostrogskiej, ile opiekunem będąc tej Panny, w Jaromirzu dogoniwszy, z życia zgładził, Królową Bonę, która z wielkiemi skarbami uježdžała z Polski, w Krzepicach przytrzymał: hetmanem już był deklarowany na Moskiewską wojnę od Króla Augusta, tylko że przymierze zaszło. Odolanów murem opasał i budynkami ozdobił. Czeczybiesy zamek na Pokuciu w dobrach swoich zbudował, w Zborowie kosztem znacznym dwór wymurował, Rytwiany z domu Łaskich windykował, wszakże skupiony z nich od Tęczyńskiego kasztelana Krakowskiego. Z tych tedy swoich dzieł rycerskich, i inszych pięknych natury przymiotów, przypadł był do serca majestatom Polskim, naprzód podczaszym wyniesiony u Króla Zygmunta I. potem kasztelanem Kaliskim, z tej postąpił na województwo Kaliskie, z tego na Poznańskie, z Poznańskiego na kasztelanią Krakowską, przy której trzymał te starostwa: Szydłowskie, Stobnickie, Tłumackie, Odolanowskie, przeszedł na życie nieśmiertelne w roku 1565. w Zborowie z nadgrobkiem pogrzebiony, który *Paprocki* wypisał: z synów jego pierwszy, Marcin kasztelan Krzywiński, rotmistrz do Inflant od Króla Augusta, mąż sławny, z młodych lat w Węgrzech na rycerskich sprawach i u kurfirszta Maurycego wychowan, w każdej potrzebie mężnie i z wielkiem szczęściem sobie poczynał; wielkiej myśli i serca Pan, z światem się rozstał w r. 1559. żona jego była Rozrażewska herbu Doliwa, z tej zrodził dwóch synów, Marcina który w lat 30. młodzianem będąc, pożegnał się ze wszystkiemi o sobie na świecie nadziejami w roku 1575. Drugiego Jędrzeja, dziedzica na Grocholicach w województwie Sendomierskiem, ten to zda mi się Jędrzej był potem kasztelanem Bieckim 1599. r. złączył się był dożywotnie z Barbarą córką Wawrzeńca Jordana Spytka kasztelana Krakowskiego, pozostałą wdową po Piotrze książęciu Zasławskim; z tej Jędrzej spłodził dwóch synów, Piotra Spytka bezpotomnego, i Jędrzeja kasztelana Oświecimskiego, który z Trachowną z Szląska, miał to potomstwo, Krystynę córkę, żonę Jana Tarła wojewody Sendomierskiego, i syna Marcina Dersława człowieka rycerskiego, ten z Jadwigą Padniewską kasztelanką Oświecimską małżonką, zszedł młodo i bezpotomnie, *Baranow.* córka zaś Krystyna kasztelanka Biecka, poszła za Stefana Bolestraszyckiego, Krystyna taż miała i drugiego męża Wojciecha Grocholskiego.

Piotr wojewoda Krakowski i starosta tamże Stobnicki, Tłumacki, Kamionacki, syn drugi Marcina kasztelana Krakowskiego, był wprzód Bieckim, dalej Wojnickim kasztelanem,

z tego przesiadł się na krzesło województwa Sendomierskiego, z tego na Krakowskie, na którem umarł w r. 1581. w Oleśnicy pogrzebiony; wszedł był w kontrakty małżeńskie z Barbarą Myszkowską kasztelanką Wojnicką, z tej się został syn jeden Jan, ale zszedł bezpotomnie. Chwali tego Piotra *Paprocki*, że lubo był od wiary katolickiej daleki, przecież ludzi uczonych i księży katolickich kochał: w r. 1566. komissarzem do Prus książęcych zesłany, zakłóconą domowemi rozruchami tamtę prowincyą uspokoił, *Biel. fol.* 619. we trzy lata potem do porty legacyą sprawował, gdzie z Selimem Cesarzem Tureckim pokój szczęśliwie zawarł. *Biel. fol.* 626. Potem interregnum po śmierci Zygmunta Augusta, Małej Polski obrona od pogranicznych inkursyi, jemu zlecona, której funkcyi na siebie włożonej żeby był zadosyć uczynił, siła trudów i kosztów podjął, ludzi armując i wszelkie ludziom bezpieczeństwo obmyślając. Na koronacyą Króla Henryka, z bratem swym miecznikiem koronnym, dwieście pięćdziesiąt konnych od złota i srebra wystawionych do Krakowa wprowadził. *Bielski fol.* 306. Stefanowi Batoremu Siedmiogrodzkiemu książęciu pod elekcyą z bracią swoją najwięcej dopomógł do korony Polskiej, luboć się ta im przysługa nie nadała: bo Stefan natężony od zawisnych imieniowi temu, tak tłumić splendor domu ich zaczął, że gdyby był dłużej pożył, niewiem czyby go był jeszcze za żywota swego nie przytłumił. Pode Gdańsk na ten czas z Królem Batorym zakłócony, poczet nie mały ludzi do boju, kosztem swym temu Królowi przyprowadził. Zamek Jastrzębiec, niegdy od Wojciecha arcybiskupa półtory mili od Szydłowa w województwie Sendomierskiem wystawiony, demoliował, a na tem miejscu staw wielki założył.

Jan kasztelan Gnieznieński, Odolanowski, Kieski, Grudziądzki, Wołpieński starosta, hetman nadworny, trzeci syn Marcina kasztelana Krakowskiego, w sprawach rycerskich mąż dobrze ćwiczony: a naprzód z rotą swoją pod Poswolem i pod Newlem w r. 1566. zwycięzko się potykał; co mu przyznają, z wielką jego chwałą. *Biel. fol.* 616. *Sarnicki*, *Papr. i Starowol. in Bellat. Sarm. f.* 209. Tam siekąc i bijąc Moskwę, tak z sił spadł wszystkich sfatygowany, że się zdał omdlewać; wprawdzieć go prosty żołdat napoiwszy wodą, w której trupy pobitych ludzi leżały, napoił i ożywił, tak, że się znowu wróciwszy do swoich, jakby na nowe nieprzyjaciół płatając w sztuki, pole pobitemi od siebie usłał, ale dobrze tej pocześnej długą potem niemocą przypłacił. Jeździł potem z drugiemi do Francyi po Króla Henryka w r. 1572. *Biel. fol.* 698. a pod Tczewem w bitwie z rebellizującemi na ten czas Królowi Stefanowi Gdańszczanami, nie tylko przezornego wodza, ale i mężnego

żołnierza urząd na sobie wypełnił, tam mając tylko dwa tysiące ludzi, więcej niż ośm tysięcy starł Niemieckiego ludu, wielu w niewolą zabrał, i temi postronkami, które pełni będąc nadziei wygranej, ze Gdańska wyprowadzili, na krępowanie niewolnika Polskiego, samychże wiązać kazał, wielkiem tam sercem stanął ten Polski junak, kiedy i kula pod konia padłszy wkołko go obróciła, i kiedy ośmiu rajtaryi wkoło go oskoczywszy, albo zabić, albo żywcem pojmać chcieli, ale on i w takim razie najmniej nie strwożony, jednego z nich z rusznicy zabił, na drugich natarłszy koniem, mężnie ich rozgromił: nieporównaną z tej kampanji wyniósł chwałę Zborowski, a u Króla Stefana estymacyą: a dopieroż, kiedy i potem w oczach królewskich pod tymże Gdańskiem fortunne miewał utarczki, kiedy pod Moskiewską expedycyą z rotą swoją temże sercem i szczęściem nieprzyjacioł ojczyzny tępił *). Trzy razy śluby małżeńskie ponawiał, pierwszy raz z Maltzanowną z Szląska córką Joachima II. z którą miałci syna, ale wkrótce i z matką umarł: drugi raz z Elżbietą księżniczką Pruńską wojewodzanką Kijowską, z tej była córka, czy Elżbieta jako chce *Paprocki*, czy jako inni, Anna, ta naprzód żyła z Piotrem Opalińskim krajczym koronnym, po nim z Adamem Czarnkowskim wojewodą Łęczyckim i generałem Wielkopolskim. Trzeci raz z córką Jana Konarskiego kasztelana Kaliskiego, i Opalińskiej. *Starowolski* wzwyż wspomniony, wojewodą go Krakowskim tytułuje, ale to omylnie przeciwko wszystkim historykom pisze: to pewna, że lubo i on urodził się był z rodziców herezyą zarażonych i inni bracia jego, tychże się błędów mocno trzymali,

*) Najdowodniejsze i podejrzeniu niepodpadające świadectwo męztwa tego Zborowskiego kasztelana Gnieznieńskiego znajduje się w odpowiedzi Jana Zamojskiego kanclerza i hetmana na rekwizycyą prymasa Karnkowskiego o podpisanie skryptu w sprawie P.P. Zborowskich na konwokacyi wniesionego r. 1587. Te są w tej odpowiedzi Zamojskiego ku końcu słowa: — „Niechcę się z tem rozszerzać, o kommentarzach napisano że mają być wynotowane: a to czemu? wszakże niemają nic do dekretów i sprawy Panów Zborowskich — samych osób z nich niektórych jeżeli wzmiankę czynią uczciwie i z sławą, jak wspominają Pana Gnieznieńskiego że przezeń Król Jegomość nieboszczyk zwycięztwo u Czczowa odniósł i bitwę wygrał. — Wspominają że u Pskowa w ciężkich zimnach, mrozach i niedostatku wielkim żołnierskim gdy rada i namowa była około trwania dłuższego: najpierwsza była sentencya w kole żołnierskiem tegoż Pana Gnieznieńskiego aby skutecznie zaczęte obsidia nieoglądając się na żadne niewczasy kończyć, zaczem i insi potem wszyscy poszli. — Wspominają i to jako jadąc przez ziemię Inflantską wielkich i szkodliwych praktyk niemieckich doszedł i potem dał o nich znać hetmanowi do wojska.“ — *Z Manuskryptu tamtejszych czasów Biblioteki Helsbergskiej — Przypisek Krasickiego.*

przecież on do katolickiego się kościoła wrócił, i kościoły księży odebrane, poprzywracał. Córka jego z Konarskiej Zofia, naprzód żyła z Jerzym Radziwiłem książęciem na Birżach i Dubinkach kasztelanem Trockim, *Genealog. Radziwił.* po nim z Abrahamem Sieniutą.

Jędrzej naprzód miecznik koronny, w r. 1574. na koronacyi Króla Henryka, według zwyczaju miecz niósł przed nim. *Biel. fol.* 707. potem marszałek nadworny koronny, i starosta Radomski, syn czwarty Marcina kasztelana Krakowskiego, z młodu zaraz w cudzoziemskich obozach lata swoje polerował, jako to w Neapolitańskiem Królestwie, i u Maxymiliana Cesarza, kędy znacznie się temu Panu popisawszy z męztwem swojem, na rycerstwo od niego passowany. Pod Radoszkowicami potem w Polszcze rotmistrzem będąc, serdecznie Moskwę wojował. Po odejściu Króla Henryka do Francyi, z bracią swoją do tronu Polskiego Stefana utrzymywał, Annę Królowę Zygmunta I. Króla Polskiego córkę, z Warszawy do Krakowa sprowadził, i na koronacyą i na wesele: pod czas których aktów pod niebytność marszałka wielkiego, urząd marszałkowski zgodnie piastował. Na expedycyą Moskiewską nie małe poczty, kosztem swoim wystawione wysłał. O katolicką wiarę prawdziwy zelant, Zborowski kościół przywrócił księży katolickim, i ze wszystkiemi prowentami; miał za sobą Barbarę Jordanownę kasztelankę Krakowską, z niej był syn Marcin i córki, to *Paprocki:* drugi syn Spytek, trzeci Jędrzej kasztelan Oświecimski, od którego był syn Marcin dziedzic na Melsztynie. *Piasecki w swojej Kronice pod rokiem* 1589. pisze *fol.* 75. że już za panowania Zygmunta III. Króla, temu Jędrzejowi laskę nadworną ustawa sejmowa odebrała, racyi tam autor nie położył, dana zaś Stanisławowi Przyjemskiemu, przecież zda mi się znowu go ojczyzna do swych respektów przyjęła, bom go czytał w pewnej informacyi kasztelanem Sanockim, i owszem niewiem czy ten Jędrzej nie był kasztelanem Bieckim, ile jakom wyżej mówił, miał za sobą Barbarę Jordanownę kasztelankę Krakowską. Mikołaj starosta Szydłowski, Ryneburski i Dzierzbiński, syn piąty Marcina kasztelana Krakowskiego, rotmistrz w Węgrzech i do Inflant, do Marsowych dzieł, wielką miał z natury chęć, i pewnie żeby był wielu celował w tej sztuce, ale go śmierć zabrała lat 28. dopiero mającego, na sejmie Warszawskim; synów dwóch z Zofji Tęczyńskiej hrabianki kasztelanki Krakowskiej zostawiwszy, Krzysztofa i Piotra, i córkę Elżbietę Hieronimowi Czyżowskiemu herbu Topor zręczoną dożywotnim związkiem: z tych Piotr miał syna jednego, był starostą Szydłowskim, drugiego Hieronima. Samuel szósty syn Marcina kasztelana Krakowskiego, rotmistrz króle-

wski, ten mając niechęć do Jana Tęczyńskiego kasztelana Wojnickiego, gdy się trafunkiem z sobą obadwa zeszli przed bramą zamku Krakowskiego, a Samuelowi zaniesionemu do cięcia Tęczyńskiego, naraził się Jędrzej Wapowski kasztelan Przemysłki broniący Tęczyńskiego, od niego tak raniony, że z tego razu wkrótce umarł Wapowski: o to tedy rozgniewany Król Henryk Walezyusz, i że się pod bokiem jego taki stał excess, do sądu go swego przypozwał, gdzie gdy się nie stawił, dekret na niego ferowany, i *paena infamiae* okryto. Uchodząc tedy gniewu na siebie Samuel; a spodziewając się, że przewlokłością czasu mógł się kiedyżkolwiek ukoić, do Siedmiogrodzkiego książęcia Stefana Batorego się udał, od którego mile przyjęty, widząc tak na sobie łaskawego Pana, nic nie wątpił, że go z tej na siebie włożonej cenzury, miał uwolnić; przetoż braci swojej, najpierwszym i największym był autorem do promowowania na tron Polski Batorego, co gdy się stało, z tymże Stefanem do ojczyzny powrócił, osobliwie wsparty i łaską i listem królewskim, a żeby był tym łacniejszy miał wstęp do wszystkich w ojczyznie honorów, przy swoich zasługach od Kozaków Niżowskich uproszony, i hetmanem ich ogłoszony, wszystkie rzeczy na to kierował, żeby był z niemi na Moskwę uderzył, ile że to rzecz zdała się być potrzebna dla rozerwania sił Moskiewskich pod wojnę Stefana Batorego z niemi, opisuje to obszerniej *Paproc. o herb. a fol.* 103. i skutek tej funkcyi, ale więcej ten godny kawaler niebezpieczeństw i trudów tam poniósł, niżeli sławy nabył, której tak gorąco szukał: Przetoż inszą sobie drogę do niej obrał, pod Wielkie łuki, gdy wojsko nasze ciągnęło, on przodem idąc, straż Moskiewską, którą napadł, wyciął. *Biel. fol.* 774. i wiele inszych heroicznego męztwa dał dowodów; atoli nic mu to nie ugłaskało serc zajątrzonych na niego; pojmany tedy i do więzienia wtrącony, i z życia wyzuty w r. 1583. *Biel. fol.* 795. Wszedł był w kontrakty małżeńskie z Zofią Jordanowną kasztelanką Krakowską, z tej były córki, jedna Anna za Korycińskim wojewodą Rawskim, z tej były dzieci, Stanisław, Teofila, Konstancya, Alexandra, Koryciński. Druga Krystyna za Rafałem Grochowskim kasztelanem Lwowskim, fundowała była w r. 1625. OO. Reformatów w Krakowie na Przedmieściu pod tytułem ś. Kazimierza, ale tę jej ofiarę Szwedzka inkursya spaliwszy, dała okazyą inszej tych ojców fundacyi, ale już w samym mieście; i synów dwóch, Samuela bezpotomnego, i Alexandra dziedzica na Mikulenicach, sławy rycerskiej wielkiej pułkownika, osobliwie przy dobywaniu Smoleńska, i Pańskiej ku Bogu fantazyi, z której kościół nasz Lwowski, kędy też po śmierci złożony, od srebra ubogacił, sług Boskich honoru przestrzegający, o który

na kalumnujących do szable się porywał; żona jego Magdalena Fredrowna, Jana kasztelana Przemyslkiego córka, z tej Anna w panieństwie umarła 1620. i syn Adam Alexander w zakonie Soc. Jesu, ten fortunę ojczystą, która mu obszerna po śmierci rodzicielskiej zostawiona, hojnie na cześć Boską rozszafował, czterdzieści tysięcy kollegio Krakowskiemu u ś. Piotra, Lwowskiemu także słuszną summę na antependium srebrne, do Nowicyatu naszego Krakowskiego cztery tysiące wysypawszy, tak gdy się już z fortuny wyzuł, jeszcze i to, które mu zostało, Bogu poświęcił życie: gdy albowiem w Krakowie morowe się powietrze zakurzyło, usilnem naleganiem u starszych sobie wyprosił, żeby mu służyć zapowietrzonym pozwolili, co gdy otrzymał, i bez respektu na zdrowie i życie narażał się, dla miłości bliźnich, w tym razie od inszych opuszczonych, sam też jadem powietrza zarażony, poszedł po zapłatę swej heroicznej odwagi w Krakowie 1652. 4. Sierpnia. Krzysztof podczaszy koronny, siódmy syn Marcina kasztelana Krakowskiego, człowiek rycerski, ten Bogdana hospodara Wołoskiego; o niedotrzymanie sobie słowa, pojmał, i nieprędzej wypuścił, póki mu we wszystkich jego pretensyach zadosyć nie uczynił. Pod elekcyą Króla Stefana niechciał trzymać jego strony, ale się przy Maxymilianie Cesarzu został, u którego, jako i u syna jego Rudolfa był podczaczym. Pisze o nim *Piasecki in Chron. fol.* 90. N. Zborowska dziedziczka na Melsztynie, była za Gebułtowskim. Gabryel starosta Horodelski, za Władysława IV. był komissarzem do odbierania cerkwi Rusi schizmatykom. Alexander Zborowski (miał to być ostatni z domu Zborowskich z Rytwian) miał za sobą Kochanowską, z tej córka Helena, była za Stanisławem Łętowskim chorążym Krakowskim, zeszła z tego świata 1728. r. Są jednak jeszcze i podziśdzień, Zborowscy, którzy się z Zborowa piszą i Jastrzębczykowie. Zbigniew dworzanin ks. Radziwiła biskupa Krakowskiego i kardynała. Magdalena Macieja Kozierowskiego małżonka. N. matka Oborskiego podkomorzego Czerskiego. Stanisław, o którym pisze *Morawski in palest. piet. fol.* 221. młodzian dla swojej skromności, cichości, niewinności wszystkim miły, w świecie i drogich szatach tak się nie kochał, że go do tego przymuszać było trzeba, nabożeństwa i modlitwy osobliwszym pilnował sposobem, co tydzień spowiadając się, i kommunikując, do tego był przyszedł, że dniem przed śmiercią spytany, że nie miał nic na sumieniu takiego, coby go strofować miało, odpowiedział, na ostatek umyśliwszy dom i świat dla Boga porzucić, i w zakonie mu służyć, Bóg go tym czasem do siebie zawołał po zapłatę w r. 1619. w Ingolstadzie. Jędrzej miał za sobą Urszulę Bobolankę, z tej miał córkę, która wydana także

za Zborowskiego Zygmunta, tego syn Krzysztof komornik Radomski, żony miał dwie, Ujejską i Duninownę Borowską, z pierwszej jest syn Zygmunt, z drugiej Józef. Jędrzeja który miał Bobolankę za sobą, byli synowie ci, Mikołaj, Jędrzej, Alexander: z tych Jędrzej, miał syna Józefa komornika Pilznieńskiego, deputata na trybunał koronny w roku 1728. od którego syn Adam starosta Czerniechowski. Z tejże Bobolanki córka żyła z Stanisławem Marchockim. Józef temi czasy kasztelan Czechowski.

Po wygaśnięciu Zborowskich Rytwiańskich, na potomstwie Mikołaja starosty Szydłowskiego i Samuela, ze siedmiu dwóch synów Marcina kasztelana Krakowskiego, porodzonych z *Konarskiej*, gdyż więcej linji tej w płci męzkiej zabrakło, ponieważ po Mikołaju została tylko Helena a po Samuelu Anna i syn Adam który w zgromadzeniu Societ. Jesu życie zakończył, jakto pokazuje akt urzędowy w sprawie o sukcessyą po Krystynie Zborowskiej żonie Tarły wojewody Sendomierskiego, oblatowany w grodzie Bieckim, *feria 4ta post festum S. Francisci Confessoris proxima, anno* 1685. niezabrakło wszelako imienia Zborowskich, acz już nie linji Rytwiańskich, i stawili się ze Zborowa Zborowscy z wywodem szlachectwa swego. Dziś znacznie w Królestwie Gallicyjskiem rozrodzeni a na dowód których procedencyi, kładzie się tu akt oblatowany w grodzie Krakowskim a znajdujący się w aktach powiatu Pilznieńskiego, dziś we Lwowie u Bernardynów złożonych, tak jak następuje. — *Oblata Legitimationis Nobilitatis Domus Zborovianae. Libr.* 214. *fol.* 1772. *Feria sexta post Festum Visitationis Beatissimae Virginis Mariae proxima, die scilicet quarta mensis Julii, anno Domini* 1782. — *Ad Officium et Acta praesentia Castrensia Capituli Cracoviensis personaliter veniens Generosus Florianus Zborowski, infra contentam legitimationem Nobilitatis Domus suae, coram Judicio Terrestri Pilznensi ex documentis authenticis depromptam eidem Officio et Actis praesentibus Capituli Castrensis Cracoviensis ad acticandum obtulit, de tenore tali — Cesareo-Regium Terrestre Pilznense Judicium ad requisitionem Generosi Josephi Bonorum Sortium in Gwoznica, in Circulo Duklensi sitorum Haeres, Patrici et Francisci, Ignatii et Floriani Filiastrorum de Zborów Zborowskich reproductionemque documentorum procedentiam Domus Suae ab avis probantium, eosdemque, et quidem Generosum Josephum Zborowski olim Generosi Stanislai et Annae de Raszów filium, olimvero Generosi Alexandro et Christinae de Milkowa Zborowskich nepotem esse, jam vero Franciscum Ignatium et Florianum Zborowskie fratres, olim Generosi Michelis et Sophiae de Niewiarów Niewiarowska filios, Stanislai et Annae de Ruszów nepotes, denique Generosi Alexandri et Christinae de Milkowa Zborowskich Pronepotes esse, singulos ab antiqua Zborowskich familia rite procedere ac in claro Nobilitatis decore semper manere, pro actualibus Nobilibus reputari, hisque in Regnis Galliciae et Lodomeriae continuo domiciliare praesentibus testatur. Datum in Pilzno d.* 4. *Novembris* 1782. *Josephus de Zakliczyn Jordan Stojewski Caesareo-Regius Consiliarius ac Judicii Terrestris Pilznensis Praeses. Antonius Cajetanus de Cieszanów Cieszanowski Vice-Judex Terrestris Pil-*

znensis. Ignatius de Pryborowice Górski Notarius Terrestris Pilznensis. Locus sigilli. Collatum et cum suo ad intabulandum perrecto originali de verbo ad verbum conformem esse praesentem copiam hisce testor. Actum Leopoli d. 23. Novembris 1782. *Joannes Mansknelit C. R. A. C. et R. T. R. Locus sigilli in cera rubra expressi. Cujus quidem legitimationis extractum authenticum idem offerens, illico ab Officio praesenti recepit.* — Z tych to Zborowskich był Zborowski starosta Dembowiecki schowany na dworze Czartoryskiego wojewody Ruskiego, a nabywszy starostwo Dembowieckie na dziedzictwo, które kwarty płaciło 3613 Złp. 24 gr. hyberny zaś 1298 Złp. 27 gr., a łanowego 550 Złp. tak jakto taryfy drukowane pokazują, rozpoczął ten dom na Podgórzu, który się dziś hrabiami pisze i do znaczenia przypadł. Z kilkoro jego potomstwa żyjący jest Seweryn hrabia Zborowski, który z *Miraszewską* córką Stanisława ordynata Mysłowskiego, ciotecznie rodzoną siostrą swoją, spłodził syna Prospera i córkę Euzebią za Modzelowskim, — Prosper Zborowski dziedzic na *Dębowcu* i *Skołyszynie*, wszedł w dożywotnią przyjaźń z hrabianką *Wodzicką*, córką Józefa hrabi Wodzickiego urodzoną z księżniczki *Jabłonowskiej*. N. zaś Zborowska córka starosty Dembowieckiego była za Gawrońskim z Osieka z której potomstwa niebyło, a Hieronim hrabia Zborowski jej brat, dziedzic części *Dembowca*, umarł kawalerem. — *Z dokumentów familijnych.*

Zborzyński *herbu Łabędź*, w Sendomierskiem województwie: są i w powiecie Orszańskim w Litwie tegoż herbu, luboć ich piszą Zburzyński. Paweł z Hołudzy Zborzyński komornik Sendomierski w r. 1561. *Nakiel. in Miechov. f.* 671. Zborzyński Stanisław w r. 1474. w wojsku Matyasza Króla Węgierskiego żołd wojenny prowadził. *Biel. fol.* 464. Stanisław dziedzic na Zborzynach, miał syna Michała, i córkę za Piotrem Zakliką.

Zbroyny Mąż *herb*, patrz **Waxman.**

Zbrożek *herbu Jasieńczyk*, w ziemi Czerskiej. Marcina Zbrożka zmarłego w r. 1539. nadgrobek w Warszawie. N. podstarości Czerski, Jan w ziemi Liwskiej 1674.

Zbrożek *herbu Poraj*. Michał Zbrożek strażnik polny koronny, starosta Wilszyński pamiętny wojownik, córka jego jedna Konstancya zakonnica ś. Benedykta we Lwowie u Wszystkich śś. druga za Adamem Rzewuskim kasztelanem Podlaskim, spłodzone obiedwie z Frycowskiej. Mikołaj miał to potomstwo: Maryannę Jędrzeja Hulewicza żonę, ale *sterilem*, drugą Annę Samuela Szczaniowskiego, Teofilę Przybysławskiego, ale bezpotomną, małżonki, Helenę Pannę, Jerzego, Stanisława, i Katarzynę, naprzód Skomorowską, a potem Wdziekońską. Kazimierz podstoli Nowogrodzki deputat na trybunał koronny 1728. Są i w Sendomierskiem dziedzice in Lipa. Kazimierz miał za sobą Świeżawską.

Ludwik Zbrożek r. 1718. kanonik Kijowski. Roku 1764. Tymoteusz stolnik Mielnicki. — *Krasicki.*

Zbylitowski *herbu Strzemię*, w Krakowskiem województwie. *Okol. z listu Kazimierza Wielkiego danego w Krakowie* 1363. wspomina Swentosława Zbylitowskiego podkomorzego koronnego, z drugiego listu Elżbiety Królowy Polskiej i Węgierskiej 1375. Grzegorza Zbylitowskiego dworzanina królewskiego, z trzeciego od Kazimierza Jagiellonowicza Króla danego w r. 1450. Konrada Zbylitowskiego dworzanina królewskiego. Kwitnęło potem dwóch braci rodzonych Zbylitowskich, Mikołaj i Stanisław, z tych pierwszy nie zostawił tylko córkę Maliszewską z Maliszowy: drugi zaś dziedzic na Zbylitowicach, Jankowicach i Czajęczycach, spłodził synów trzech, Jana, ten sobie stan duchowny obrał; Felixa, od tego tylko córka została Suchodolska. Mikołaja, temu Włodkowna herbu Zabawa powiła czterech synów. 1. Jakób bezżenny. 2. Stanisław mąż pobożny, dziedzic na Górze Zbylitowskiej i Zagorzycach, złączył się był dożywotnie z Rożnowną z Bruśnika herbu Gryf, z którą miał synów dwóch, Jędrzeja i Zygmunta, i córki trzy Annę, Sczesną i Zofią: ta to Sczesna Zbylitowska, zda mi się panną umarła, w kościele naszym Krakowskim pogrzebiona, o której świątobliwości taką miała opinią Tymowa Mieszczka Krakowska, że gdy się do niej w niemocy ciężkiej o przyczynę do Boga udała, zupełne zdrowie odebrała w roku 1650. na której łaski pamiątkę, tabliczkę srebrną do tegoż kościoła oddała: z synów Zygmunt Jędrzej w różnych naukach wypolerowany, na dworach tak Stefana jako i Zygmunta III. Królów, życie swoje przepędził, z którym i do Szwecyi jeździł, wydał do druku *Wieśniaka in 4to Cracov.* 1600. *to jest Książkę w której gospodarstwo wiejskie wierszem Ojczystym opisał.* 2do. *Drogę do Szwecyi Zygmunta III. tymże wiersrem okryślił w Krakowie in 4to* 1597. zaręczył się z Trzcińską herbu Rawicz z województwa Rawskiego, z tej dwóch synów było, Stanisław, który młodo zabity, i Jędrzej, to *Baran*. 3. Jan dworzanin i rotmistrz usarski, mąż uczony, ojczyznę kochający, i szczodry, dwa razy śluby małżeńskie ponawiał, pierwszy raz z Potocką herbu Pilawą, których w Krakowskiem województwie od dóbr Święcice Święcickiemi niektórzy zwali, z tej zrodził się syn Jan, jak sam mądry, tak też w księgach i ludziach uczonych kochający się, tak dalece, że życie swoje całe na czytaniu ksiąg trawił. Drugi raz z Ujejską Barbarą herbu Śreniawa, białogłowa to była pobożna, i sierot wszystkich matka, z tej były trzy córki, Barbara Kijańska, od której tylko córka została, Maryna Nideckiemu zaślubiona, Zofia Zuchowska, ale *sterilis*, była pierwej za Stanisławem Gawrońskim podżupkiem Wielickim, i Anna Morsztynowa rachmistrzowa Wielicka; synów zaś sześciu, Piotra, Krzy-

sztofa, Sofoniasza, Mikołaja, Stanisława i Samuela. Z tych Piotr podsędek ziemski Krakowski, a potem sędzia 1648. na wielkich dworach hrabiów z Górki i Czarnkowskich major domo, w wielkich był respektach dla roztropności w procederach, łatwości w expedyowaniu trudniejszych interesów, nauki nie pośledniej, i prędkiej rady, sprzysiągł się dożywotnie z Barbarą Słupską herbu Leszczyc, córką Wacława, i Zofji Bronikowskiej, z tej były te córki, Agnieszka zmówiona z Stanisławem Baranowskim herbu Grzymała, Zofia z Raszowskim herbu Grzymała, *2do voto* z Mikołajem Grabkowskim herbu Jastrzębiec, Barbara z Rupniewskim, Katarzyna z Sierackim herbu Ostoja, Konstancya pierwszem małżeństwem z Waxmanem, drugiem z Gajowskim, synowie zaś Hieronim, Paweł, Stanisław, Piotr i Swentosław: z tych Hieronim i Stanisław w młodych leciech służąc rycerską w obozie pomarli, Stanisław w szesnastu leciech w Kolnie Niemieckiem mieście zniknął, takiej był siły, że łancuchy żelazne jak witki potargał, podkowy łamał, Piotr był kanonikiem Łęczyckim. Krzysztof i Stanisław bracia rodzeni Piotra podsędka, za ojczyznę się bijąc, trupem legli. Sofoniasz czwarty brat, miał za sobą Pigłowską Barbarę która mu sześciu synów powiła, Mikołaj piąty, ci u Panny Maryi w rynku Krakowskim, kaplicę pod tytułem Śnieżnej Matki Boskiej wymurowali i grób domowi swemu założyli, altarystów dwóch przy niej fundowawszy, którzyby za dusze ich, msze święte Bogu ofiarowali. Samuel szósty ich brat w zakonie Soc. Jesu życie swoje po ambonach po apostolsku każąc stargał w Kaliszu. 4. Sebastyan ten całe życie swoje szablą ojczyzny broniąc, wojennej sławy szukał, godny rotmistrz, w Moskiewskich osobliwie kampaniach zalecony, o czem *Biel.* i *Gwagnin.* w r. 1586. podpisał Kaptur Krakowski. *Constit. fol.* 405.

Zbysław *herbu Lubicz.* Wojciech Zbysław był regentem Sanockim w r. 1700. Antoni Zbysław pisał się na elekcyą Augusta II. z województwa Bełzkiego.

Zbyszewski *herbu Topor*, w Wielkiej-Polszcze. Ewa z Łukowa Zbyszewska z Dembińskiej siostry Remigiana urodzona, Jana Albrychta Smoguleckiego małżonka tego herbu, jako wyraźnie pisze *Pigłowski w kazaniu swoim pogrzebowym.* Adam dobroczynny na nasze kollegium Bydgoskie 1662. sukcessorowie jego fortuny Jędrzej Zbyszewski i Ludwik Wilczewski, Jan w Poznańskiem województwie podpisał elekcyą Jana III. Michał i Maciej w Kaliskiem 1669. Jerzy, Stanisław i Jędrzej w Płockiem tegoż roku.

Zdan *herb.* Tym się pieczętują Koileńscy, Kozińscy, Duńscy, Zdanowie.

Zdan *herbu Jastrzębiec*, w księztwie Litewskiem, w Pińskim powiecie i Żmudzi. Alexander Zdan, Zdan Michaiłowicz w Smoleńskiem. Są i Zdanowiczowie w temże księztwie, i różne domy, jedni, którzy według *Stryjk. fol.* 356. idą od Gedrojcia, drudzy z przydomkiem się piszą, jako podpisał elekcyą Jana Kazimierza Bazyli Zdanowicz Mieciecki w Nowogrodzkiem województwie: inni się piszą Zdanowicz Nikitynicz, z tych był Grzegorz pisarz pokojowy u Lwa Sapiehy; z posłami królewskiemi jeździł do Moskwy, kędy gdy Moskwa książęcia Duńskiego drugi raz chrzcić chcieli, napisał refutacyą mądrą, w której zbija mocno błąd Moskiewski powtórnie chrzczących tych, co się kacerstwem jakim zarazili. Tenże napisał *Defensionem Innocentiae Sapiehanae contra Piaseccii Annales*, z których pism jego poznać, że był człowiek uczony. Jan Zdanowicz wydał *Poema wierszem Polskim na pogrz. Mikołaja Połubińskiego Cześnika Słonimskiego; Vilnae in 4to* 1640. N. Zdanowicz kanonik Smoleński, pleban Mohilowski, w Mohilowie fundował missyą Soc. Jesu z dóbr swoich dziedzicznych, co approbowała *Konstytucya* 1678. *fol.* 18.

Zdanowski *herbu Laryssa*, w Łukowskiej ziemi rozrodzony dom. N. Zdanowski podrządzczy zamku Krakowskiego, miał za sobą Agnieszkę Dziechtarską siostrzenicę rodzoną Jakóba Chwaliboga pisarza ziemskiego Krakowskiego. Jędrzej 1616. Stanisław komornik Zatorski i Oświecimski, z sejmu 1678. komissarz do granic od Węgier. *Constit. f.* 12. Tenże czy inszy Stanisław pisarz grodzki i burgrabia Krakowski 1697.

Zdanowski *herbu Pomian*, w województwie Sendomierskiem.

Zdowski. Zdowskie dwie siostry dziedziczki na Nowymtańcu, jedna z nich była za Mikołajem Balem podkomorzym Sanockim, druga za Hieronimem Stanem koło r. 1526. ale Stano od Bala drugiej części nabył, i tak cały Nowytaniec w domu się Stanów został. *Okol. tom.* 2. *sub Lilia;* patrz **Wzdowski.**

Zdrojowski *herbu Junosza*, w województwie Płockiem. N. Zdrojowski miał za sobą Cecylią Krasińską. Jakób i Stanisław 1674. Łukasz kanonik Krakowski i Sendomierski, umarł 1648. u Pawła Dębskiego suffragana Krakowskiego wychowany, ile blizkiego siebie, za żywota jeszcze swego na uproszenie szczęśliwej śmierci tysiąc mszy zakupił. N. była za Stanisławem Ossolińskim, Jakób i Stanisław 1674. w Płockiem.

Roku 1788. N. Zdrojewski sędzia grodzki Orszański. — Tadeusz koniuszy Orszański. — *Krasicki.*

Zdrowski *herbu Oksza.* Zdrowscy dwaj rodzeni bracia, a synowcowie wielkorządzcy Krakowskiego, mieli za sobą

dwie rodzone siostry Doruchowskie. Jan 1645. *Nieszpork. fol.* 184. Franciszek w ziemi Wieluńskiej 1674. roku. Anna Zdrowska Franciszka Małachowskiego kasztelana Sieradzkiego małżonka. Jan skarbnik Zakroczymski deputat na trybunał 1703. roku.

Zdunowski *herbu Jastrzębiec*, w Mazowieckiem województwie i w Prusiech. Wojciech Zdunowski 1624. *Acta Radzynen.* Melchior, Franciszek, Michał, Sebastyan w Płockiem 1697. Jan w Bełzkiem.

Zdzański *herbu Lubicz*, w województwie Ruskiem. N. Zdzański z Zdzannego, miał za sobą Barbarę Pieniążkownę wojewodzankę Sieradzką wdowę po Szymonie Raciborowskim; w Przeworsku u OO. Bernardynów widziałem ich z tym herbem. N. chorąży Nowogrodzki, gubernator zamku Krakowskiego, żona mu umarła 1685. *Hist. Coll. Crac.* Eustachi, Jan i Józef w Ruskiem 1697.

Zdzarowski *herbu Poraj*, w Wielkiej-Polszcze. Tego herbu Zdzarowska była za Stanisławem Boboleckim herbu Łodzia. Bartłomiej sławny w Litwie kawaler. Jan na dworze ks.ks. Radziwiłów, Wojciech 1621.

Żdżarski *herbu Gozdawa*, w Płockiem województwie, jednejże linji z Giżyckiemi, ale się od dóbr Żdżary Żdżarskiemi pisać poczęli. Walentego Żdżarskiego wspomina list Zygmunta I. Króla Polskiego *in MS. Petric.* N. sędzia ziemski Płocki, którego syn był kanonikiem Płockim, drugi syn jego Stefan, ten z Przeciszewską zostawił synów i córki, trzeci Kasper, tego z Mniszewskiej było potomstwo. Erazm z Żdżar poborca w Płockiem z sejmu 1564. *Constit. fol.* 76. jego to zda mi się nadgrobek w Warszawie tę mu pochwałę daje: *Vir pietate et morum integritate nemini secundus. Ob id omnibus amabilis, exactis innocenter et sine aliorum querela annis* 62. *diem clausit extremum.* Ludwik Żdżarski na Wołyniu dziedzic na Kustyniu z Anny Olizarowny, spłodził Stefana i Krystynę córkę, Samuelowi Hołowińskiemu miecznikowi Owruckiemu zaślubioną. Seweryn Żdżarski także na Wołyniu. N. miał za sobą Zuzannę Nasierowską, Jan Annę Dobrogojską, Magdalena była za Mikołajem Bromirskim. N. za Janem Golemowskim. Franciszek w ziemi Warszawskiej 1674. N. żyła z Janem Pilchowskim. N. miał za sobą Gorską, pozostałą wdowę po Kazimierzu Smarżewskim.

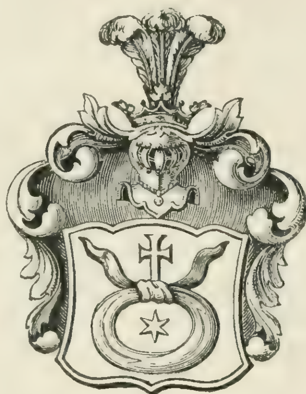
Zdzenicki *herbu Korab*, w ziemi Warszawskiej. Stanisław, Jan i Franciszek Zdzieniccy w Poznańskiem 1697.

Zdzenicki *herbu Pomian*, w Kaliskiem województwie. Jadwiga Zdzenicka tego herbu była za Szkudlskim 1701.

Zdzienicki *herbu Korab*, w Wielkiej-Polszcze. Stanisław, Jan i Franciszek Zdzieniccy pisali się na elekcyą Augusta II. z Poznańskiego.

Zdzieszek *herbu Jastrzębiec*, jedenże dom z Krassowskiemi Jastrzębczykami.

ZDZITOWIECKI HERB.

Ks. Kojał. in MS. takim kształtem herb ich opisuje, jest coś na kształt Nałęcza, ale do góry przewróconego, we środku którego jest gwiazda, a między dwiema końcami Nałęcza, jest krzyż prosto do góry stojący, na hełmie trzy pióra strusie. Tym się herbem pieczętują Zdzitowieccy z Zdzitowca w Brześciańskiem województwie, jako widział pomieniony autor, u Katarzyny z Zdzitowieckich Sterpińskiej. Jan Kazimierz Zdzitowiecki dworzanin królewski, w Brześciu Litewskiem pogrzebiony. Łukasz, Bazyli i Krzysztof z temże województwem podpisali elekcyą Jana Kazimierza Króla 1648. Inni są Zdzitowieccy w Pińskim powiecie, którzy się herbem Siostrzeniec nazwanym pieczętują, z tą jednak różnicą, że na prawym boku strzały, jakby przypięty do niej krzyż noszą w polu czerwonem, na hełmie trzy pióra strusie, tak go widzieć w kościele Bezdzieskim na nadgrobku Samuela Zdzitowieckiego. Ludwik podpisał elekcyą Władysława IV. Króla Polskiego. N. była za Samuelem Kazimierzem Niemcewiczem stolnikiem Wilkomierskim.

Zdzychowski *herbu Kościesza.* Jednaż ich linia z Praweckiemi. N. miał za sobą Leszczyńską herbu Belina. Filip Dzikownę chorążankę Bracławską.

Zdzychowski *herbu Łodzia*, w Wielkiej-Polszcze. Piotr Zdzychowski na Zdzychowie, komornik graniczny Łęczycki, i Szymon w Łęczyckiem, podpisali elekcyą Jana III. Króla. Stefan podczaszy Wschowski, deputat na trybunał ko-

ronny z Kaliskiego 1694. miał za sobą Łakińską. Wojciech stolnik Poznański 1697. Floryan łowczy Poznański, miał za sobą Jadwigę Mieszkowską sędziankę ziemską Poznańską, Teresa córka jego była za Władysławem Skałowskim. N. burgrabia Wałecki 1704.

Żebrowski *herbu Jasieńczyk*, po różnych województwach. Szczesny Żebrowski mąż uczony, teolog, akademji Wileńskiej: są pod jego imieniem w druku niektóre książki wydane: 1mo. *Zwierciadło roczne, na trzy części rozdzielone w Krakowie in 4to* 1603. *pisze przeciwko Kalendarzowi Latosza*. 2do. *Kąkol który rozsiewa Stefanek Zizania w Cerkwiach Ruskich, w Wilnie* 1595. *in 4to*. 3tio. *Recepta na plastr Czechowicza Ministra Nowochrzczeńskiego in 4to Cracov*. 1597. ale to jest Marcina Łaszcza Soc. Jesu pod jego imieniem, żył jeszcze ten Felix 1619. w którym dobroczynność swoję świadczył naszym Krakowskim. Jerzy w Połockiem województwie 1674. N. miał za sobą Małgorzatę Brodowską herbu Łada, z nią miał synów dwóch, Jana bezpotomnego, i Adama, i córki dwie Zofią Gąsiorowską, i Ewę Mniszkę. N. miał Katarzynę Jaskłowską pozostałą wdowę po Mieszkowskim. Drugi Maryannę Kleczkowską. Michał oberszter królewski 1673. *Constit.* Jędrzej Mikołaj na Zebrach Zebrowski pisarz ziemski Lwowski, podstarości i sędzia grodzki Halicki, poseł z tejże ziemi na konwokacyą 1696. podpisał ją: córka jego Katarzyna umarła 1685. *Histor. Colleg. Leopol.* N. podsędkowna Stężycka, Stanisławowi Jabłonowskiemu dożywotnie zaślubiona. Alexander scholastyk i officyał generalny Wileński temi czasy. Alexander cześnik Łomżyński 1697.

N. Żebrowski 1778. viceregent Rożański. — Wojciech podsędek Stężycki. — Antoni rotmistrz Inflantski. — *Krasicki.*

Zebrzycki, w Czerniechowskiem województwie. Krzysztof Zebrzycki wojski Czerniechowski, z sejmu 1638. komissarz do granic między województwy Kijowskiem i Czerniechowskiem. *Constit. fol.* 31.

Zebrzydowski *herbu Radwan*, w województwie Krakowskiem, dom i w honory i w zasługi w tem Królestwie rozrodzony. *Paproc. o herb.* wspomina z tego domu Gotarda kanclerza w r. 1228. którego syn tegoż imienia Gotard, był hetmanem u książąt Mazowieckich, świadczy się ten autor przywilejami tego domu, i przydaje, że ten drugi Gotard, byłci wprawdzie nie dorodny, ale siły wielkiej i pięknego serca, Litwę Jaczwingi, i insze nieprzyjacioły królestwa tegoż szczęśliwie gromił, za co wziął znaczne opatrzenie od książąt Mazowieckich, syn jego być miał Wilhelm, który trzymał Brody i insze imiona, ten spłodził synów trzech; to *Paprocki:* atoli

niżej więcej ich wyrachował: to jest Antoniego, który trzymał Nadarzyn, i od niego poszli Nadarzyńscy w Mazowszu: Wincentego, któremu się dostały Przypkowice, i od niego Przypkowscy w Krakowskiem województwie: Łukasza od którego sukcessorowie od Połajewic pod Słomnikami, Połajewskiemi zawołani: N. który wziął działem Czykowice i od niego Czykowscy w Krakowskiem województwie, i Fabiana, któremu Zebrzydowice się dostały, i od niego Zebrzydowscy, z Pisarzowskiej albowiem Jachnego córki miał według *Okol.* dwóch synów, Jana i Mikołaja. Z tych Mikołaj pojąwszy Więcborską jedynaczkę, wziął z nią dobra znaczne Więcborg i z przyległościami, ale musi być, że te dobra dawniej w ten dom weszły: bo Bartłomiej z Więcborga już był wojewodą Poznańskim w r. 1387. jako się mówiło w pierwszym tomie, ten Mikołaj spłodził syna Wojciecha, temu Krzycka siostra arcybiskupa Gnieznieńskiego, herbu Kotwicz powiła czterech synów, Mikołaja człowieka spokojnego, i o żadne dygnitarstwa nie zabiegającego, żona jego była Sempelborska, o potomstwie z niej wszyscy milczą.

Jędrzej biskup Krakowski, drugi syn Wojciecha z Krzyckiej, pod Erazmem Rotterodamem *in Humanioribus* wziął wielki poler, filozofji potem i teologji po różnych akademiach cudzoziemskich słuchał, dla tej umiejętności, gdy powrócił do Polski, jako i dla bystrości dowcipu, dla gładkości wymowy, przypadł był do serca Zygmuntowi I. Królowi Polskiemu, który naprzód mu poddał infułę Kamieniecką, z tej go przeniósł na Chełmską 1544. z Chełmskiej na Kujawską 1546. z Kujawskiej zaś na Krakowską syn jego Zygmunt August w r. 1551. na której dziesięć lat prezydując poszedł po koronę prac swoich za kościołem katolickim podjętych w r. 1560. wieku swego 64. Bodajby był miał podobnych sobie więcej infułatów Polskich, nigdyby była ojczyzna takich koło wiary dyssensyi i zawodów nie znała; wymógł albowiem na sejmie Piotrkowskim u Zygmunta Augusta edykt, który kładzie *Damal. in Vit. Episc. Cracov. fol.* 384. którym wszystkich od wiary katolickiej dyssydentów, *incapaces* wszystkich honorów, urzędów, funkcyi deklaruje, jeżeliby się do Matki swojej kościoła Rzymskiego wrócić nie mieli, i tam dalej, data w r. 1550. tą tedy uzbrojony deklaracyą królewską, niektórych od wiary apostatów do sądu swego przypozwał, i nieposłusznych karał, atoli tak już górę wzięła była herezya, osobliwie, że Król August prędszy był do uknowania prawa jakiego, niżeli odwagi i dzielności mający do utrzymania tegoż, że już i na biskupów, i na ich cenzury, nie tylko się nie lekała, ale szydziła, i kontemptowała, pasterskie i ojcowskie nad sobą pieczołowanie. Nie prze-

stał jednak ten biskup pobożny, jako mógł kościoła swego ratować: a naprzód pisał coś przeciwko Marcinowi Krowickiemu i jego błędom: bo przeciwko temu pismu, *jest Apologia od heretyków wydana koło r.* 1552. jest też w druku jego *Mowa, którą miał do Zygmunta Augusta Króla przeciwko heretykom* 1550. ale już po łacinie przetłomaczona, potem już namową, już racyami teologicznemi fałsz drugim przekładał i odwodził od zguby. Był wprzód dziekanem Łęczyckim i kanonikiem Krakowskim 1542. jakom czytał *na liście Zygmunta I. danym Miastu Lwowsk.* W Wolborzu salą wielką wystawił, i obrazami wszystkich biskupów Kujawskich ozdobił.

Bartłomiej wojewoda Brzeski Kujawski, trzeci syn Wojciecha z Krzyckiej, a przedtem kasztelan 1551. mąż wytwornej rady i rozsądku u wszystkich chwalebnego, żona jego Jadwiga Tęczyńska kasztelanka Krakowska, z której został się syn Jędrzej podczaszy Krakowski, który za Stefana Króla znaczne roty na wszystkie expedycye do Moskwy wodził, i z niemi w potrzebie mężnie przeciwko nieprzyjacielowi stawał, miał za sobą Działyńską Pawła kasztelana Dobrzyńskiego córkę, atoli i z potomkiem umarła, ciało jej w Krakowie u ś. Trójcy złożone. Kasper wojewoda Kaliski, czwarty syn Wojciecha z Kryckiej, a przedtem kasztelan w r. 1472. rotmistrz znaczny i mąż sławy rycerskiej pełny, zostawił z Anną Jordanowną kasztelanką Krakowską, cztery córki, Elżbietę, Annę, Zofią i Barbarę, z tych jedna Anna żyła z Gabryelem Rydzyńskim (taż Jordanowna poszła za Stanisława Myszkowskiego wojewodę Krakowskiego, ale z nim dzieci nie było) synów zaś pięciu, z których Jędrzej od ojca do Moskwy wyprawiony, tam rękę swoją na karkach nieprzyjacielskich zaprawiał, był potem kasztelanem Śrzemskim 1596. umarł przed rokiem 1610. syn jego według *Baranow.* Kasper kasztelan Kaliski w r. 1631. którego córka wydana za Adama Biskupskiego, starostę Wieluńskiego, ale z nim bezdzietna. Piotr, Kasper, Mikołaj i Jan drudzy synowie Kaspra wojewody Kaliskiego. Z tych Mikołaj był także kasztelanem Śrzemskim, córki jego dwie się zostały. Elżbieta Mikołajowi Witowskiemu kasztelanowi Brzezińskiemu, Zofia Janowi Skotnickiemu kasztelanowi Połanieckiemu, zaręczone. Jan też brat Mikołaja, zda mi się to ten o którym pisze *Baran.* że był starostą Wareckim i dworzaninem Króla Zygmunta III. ale z żoną swoją żadnego potomstwa nie zostawił. Siostry biskupa Krakowskiego i innych braci jego były te, Katarzyna Pałecka na krainie albo na Pałukach, Anna Kczyńska, Dorota Gorska, Barbara Płomykowska, Małgorzata Karska, Jadwiga Karnowska, która potem poszła za Nikodema Łękińskiego starostę Nakielskiego.

Jan Zebrzydowski drugi syn Fabiana z Pisarzowskiej, brat Mikołaja, był według *Okol.* kasztelanem Oświecimskim, ale o tym honorze *Paprocki* nic nie mówi, ten z Przypkowską spłodził trzech synów, Floryana, Jana i Zygmunta, i córki, Katarzynę zakonnicę na Zwierzyńcu ś. Norberta, Zofią Frydrychowską, Annę Owsińską, Elżbietę Iwanowską, Szczęsną Plajską. Z synów jego, Floryan Kasper kasztelan Lubelski, hetman nadworny, mąż tamtych wieków w rzeczach wojennych experyencyi wielkiej, za jego powodem (luboć jego na ten czas ciężka niemoc w Jezierzyscach na łóżku trzymała) sławne owo pod Newlem zwycięztwo z Moskwy stanęło, kędy czterdzieści tysięcy nieprzyjaciela porazili nasi z Leśniowolskim, na ten czas kommendę powierzoną sobie mającym, tego z Dzikowny syn Mikołaj starosta Stężycki, ten na weselu Jana Zamojskiego kanclerza i hetmana z Batorowną, taką scenę wyprawił. Wóz złoty ciągnęły godziny dniowe i nocne, dniowe były dziatki w biały atłas postrojone, po prawej szły stronie, z zegarkami na głowie, wszystkich było dwanaście. Tyleż było czarnych po lewej stronie, w kitajki czarne odziane, a po nich gwiazdy malowane, wszystkie zaś tak dniowe, jako i nocne godziny, łancuszkami srebrnymi były spojone. Na wozie siedział Saturnus, z siwą brodą, kosę w ręce trzymając, przed nim Bania okrągła z złotego płotna, on sam w złoty altembas ubrany. Czas wóz poganiał, mając także zegarek na głowie, za któremi szło słońce łancuszkiem związane i księżyc, wszyscy czasowi służyli. *Biel. fol.* 793. *Paproc. fol.* 200. Był potem generałem i starostą Krakowskim, dalej wojewodą Lubelskim i hetmanem nadwornym, i na nim zda mi się ten tytuł ustał. Autor książki, której tytuł *specimen Historiae Polonae Criticae pag.* 39. *ba i pag.* 187. przymawia mi, żem tego Mikołaja Zebrzydowskiego położył między hetmanami nadwornemi, twierdząc, że go raczej trzeba było rachować między hetmanami polnemi, to jest między Mikołajem Sieniawskim i Stanisławem Żółkiewskim, to jest między rokiem 1589. i 1596. Atoli na poparcie tego com pisał, dosyćby mi dowodem być powinien nadgrobek jego u *Starowol. in Monumentis*, gdzie go nie zowią *Ducem Campestrem*, ale *Ducem Militiae S. R. Majestatis*. Co jest w samej rzeczy nadwornym: bo to ich własna funkcya była, gwardyą królewską kommenderować. Takiż tytuł znajdzież u *Paproc. o herb. fol.* 196. dany na nagrobku Stanisławowi Zamojskiemu kasztelanowi Chełmskiemu, bez kontrowersyi żadnej, hetmanowi nadwornemu, a tego Mikołaja antecessorowi, gdy o nim tak tam mówi: *Imperium militare cum titulo Ducis Copiarum Regiae* (znać opuszczono to słowo *Majestatis*, bo sensu nie masz) *administravit.* Hetmanów zaś

polnych, że własnym ich terminem zwano *Duces Campestres*, poznać z tamtych czasów historyków, poznać z przywilejów królewskich, a osobliwie u *Okol. tom.* 3. *fol.* 215. z przywileju Zygmunta III. danego w roku 1589. Pernusom. Poznać z tej samej karty autora gdzie dystynkcyą czyni, między *Duces Exercituum Curiae*, *i Duces Campestres*. Że też ten Mikołaj Zebrzydowski nie był hetmanem polnym między rokiem 1589. i 1596. pewna jest: bo naprzód *Kobierzycki in Histor. Vladislai fol.* 707. jawnie mówi, że Stanisławowi Żółkiewskiemu, jeszcze Stefan Król, mniejszą buławę konferował, to jest na trzy lata przed rokiem 1589. I ordynacya Zamojska w r. 1593. kasztelanem Lwowskim i hetmanem polnym wspomina tegoż Żółkiewskiego, i w następującym roku, że z Zamojskim Żółkiewski Tatarów pod Cecorą wojował, jawnie mówi *Sobieski w mowię swojej na jego pogrzebie*. Trudno tedy odbierać buławy Żółkiewskiemu żeby ją dać Zebrzydowskiemu. Wziął potem laskę wielką koronną, na koniec w roku 1620. zszedł z tego świata wojewodą Krakowskim, starostą Lanckorońskim i Bolesławskim, pogrzebiony w Kalwaryi za Krakowem, którą z gruntu fundował, i przy niej OO. Bernardynów osadził. Między inszemi rzeczami kazał też tam odryssować ołtarz, u którego we środku na antependium krzyż kawalerski widzieć, który po końcach dwie osoby trzymają, jedna nadziei, która sypie ziarna, druga w zwierzciadło patrzy: na ołtarzu w jasnych promieniach kielich, z którego połowę hostyi widać, z jednej strony kielicha, *Ille se mihi*, z drugiej strony, *Ego me illi*, takie napisy przydano. Po krajach pod wierzchem napisano po lewej stronie, *Deo qui creavit*, po prawej, *Reipublicae quae genuit*. Fundował krom tego kościół z probostwem w Zebrzydowie, do fundacyi kollegji naszego Lubelskiego, znacznie się przyczynił. Szpitalów kilka i wystawił i nadał. Prawdać że Rokoszu przeciwko Królowi Zygmuntowi III. i początkiem był najpierwszym, i wodzem; przecież jako się sam nie raz protestował, że się dla tego do broni porwał, żeby praw ojczystych i swobód mógł dać jaką obronę. Związał się był dożywotnie z Herburtowną córką Jakóba, z tej było kilka córek, jedna z nich poszła za Stanisława Niemojewskiego Rolicza kasztelana Chełmińskiego, druga Teresa za Macieja Smoguleckiego starostę Bydgoskiego, insze w zakonach świątobliwe życie prowadziły, i syn jeden, Jan miecznik koronny starosta Nowomiejski i Lanckoroński, ten dwa razy śluby małżeńskie ponawiał, pierwszy raz z Barbarą Lubomirską kasztelanką Wojnicką, ta mu powiła dwóch synów, Michała i Franciszka, córek trzy, jedna z nich poszła za Piotra Szyszkowskiego starostę Wareckiego, synowca biskupa Krakowskiego, druga za Abrahama Gołucho-

10 *

wskiego starostę Stężyckiego i Wiślickiego, trzecia Dominika, Dominikanką została. Był ten miecznik pułkownikiem po śmierci Zygmunta III. od województwa Krakowskiego obrany. Był i marszałkiem trybunału koronnego. Pod Buszę, i znowu pod Pawołocz usarskie dwie chorągwie, jednę kozaków, dwie piechoty wystawił. Przeciw Gaborowi siedmset swoich; a na granice Szląskie kilkaset dobrze uzbrojonych ludzi. Druga żona jego była Katarzyna Warszycka Jędrzeja podkomorzego Sieradzkiego córka, a pozostała wdowa po Gabryelu Tarnowskim staroście Krakowskim, atoli z nią potomstwa nie miał: Przeszedł na wieczność w r. 1641.

Michał wojewoda Krakowski, starosta Lanckoroński, syn Jana miecznika koronnego z Lubomirskiej, umarł 1667. był i starostą Krakowskim, Pan w wojennych kunsztach wypolerowany; Tatarów którzy Chanowi rebellizowali, zbił, Kozaków pod Kumejkami wojował, i w inszych kampaniach nie zbite męztwa swego dał dowody. Miał za sobą Maryannę Stadnicką kasztelankę Sanocką, z której była córka Anna, była ta Maryanna osobliwsza dobrodzika kollegium naszego Krakowskiego u ś. Piotra, kędy po śmierci spoczywa. Franciszek brat Michała, starosta Nowomiejski, kasztelan Lubelski 1647. żona jego Anna Zofia Zienowiczowna kasztelanka Połocka, wdowa po książęciu Wojciechu Radziwile kasztelanie Wileńskim. Krom tych *Paprocki* jeszcze tych przydaje. Marka Zebrzydowskiego, któremu się Pęperzyn dobra działem dostały, od tego sukcessorów Pęperzyńskiemi zwano. Łukasza sędziego Krakowskiego, którego cztery córki były, Zberkowska, Gebułtowska, Morawcowa, i Kaczorowska. Mikołaja, którego z Palczewskiej herbu Szaszor synowie: Joachim, Marcin, Jan, Piotr, Jakób, i córka Anna. Nad to Malcher starosta Śniatyński i Kołomyjski, córka jego Katarzyna poszła za Jana Mikołaja Janickiego pułkownika. Bartłomiej Zebrzydowski jedenaście tysięcy zapisał nowicyatowi naszemu Krakowskiemu, był to brat stryjeczny kasztelana Śrzemskiego. *Histor. Dom.* Józef kanonik Krakowski, i kustosz 1695. niewiem czy nie tenże sam był potem opatem Jędrzejowskim 1703. jego to zda mi się są w druku: *Heroicae Polonorum virtutes.* Mikołaj kasztelan Kamieniecki 1624. r. jako się mówiło w pierwszym tomie. Jadwiga Piotra Brandysza małżonka, Krystyna naprzód żyła z Janem Stanisławem Koryciński starostą Gniewkowskim ale *sterilis*, *2do* z Adamem Kalinowskim, z tym miała córkę Helenę Morsztynową wojewodzinę Sendomierską. N. z Janem Karolem podkomorzym Krakowskim ks. Czartoryskim. Jędrzej Marcyan starosta Rogoziński, miał za sobą Annę Grudzińską, z drugą Maryanną Opalińską żenił się 1687. córka jego staro-

ścianka Rogozińska, była za Maciejem Tomickim starostą Obornickim herbu Drya. Katarzyna zakonnica u Wszystkich śś. we Lwowie. Elżbieta była za Janem Orzelskim kasztelanem Rogozińskim.

R. 1778. Marcin Zebrzydowski skarbnik Wieluński. — *Krusicki.*

ZEGAR HERB.

Okol. tom. 3. *fol.* 357. powiada o sobie, że widział między inszemi herbami w Konstantynowie, klepsydrę dwiema strzałami przeszytą; w Kamieńcu zaś Podolskim zegar stołowy. Koło zegarowe w herbie Tuczyńskich znajdziesz.

Zegartowski *herbu Topacz.* Von Pekau w Prusiech, przecież z tą odmianą, że tarcza powinna być wszerz przedzielona, na górze albo wyższem piętrze, powinny być dwa skrzydła orle w czerwonem polu, na dole pod skrzydłami noga orła żółta w czarnym polu, nad hełmem i koroną dwa skrzydła, tak go opisuje *MS. o Famil. Prusk.* Z tego domu jedna była za Jerzym Konopackim wojewodą Pomorskim. N. urodzona z Słomowskiej za Janem Białochowskim.

Żegocki *herbu Jastrzębiec*, w województwie Inowrocławskiem, piszą się z Żegotek. Szymon Żegocki 1581. z sejmu Warszawskiego poborcą w Inowrocławskiem naznaczony. *Constitut. fol.* 395. Jan z młodu zaraz do publicznych w tej ojczyznie funkcyi applikowany, dziwną je łatwością i z chwałą imienia swego odprawował, w prawie ojczystem i w historyi Polskiej taka się w nim biegłość wydawała, że do niego pospolicie w rzeczach wątpliwych rekurs czyniono, osobliwie gdy w trybunale koronnym zasiadał deputatem, atoli świat sobie zmierziwszy, do zakonu Societatis Jesu wstąpił, kędy do urodzenia wysokiego, umiejętności politycznej, wszelakich cnót, szczególniej jednak pokory i poniżenia siebie samego ozdoby przydał, w nim trzydzieści i dwie lat przepędziwszy, siedmdziesiąt lat życia skończywszy, w r. 1631. poszedł do nieba po zapłatę w Jarosławiu; nazajutrz albowiem po śmierci swojej pokazał się jawnie drugiemu księdzu swemu konfidentowi dziwnie wesoły, i powiedziawszy: Mam się już dobrze, zniknął z oczu. *Histor. Colleg. Jarosl.* Marcin kasztelan Przemęcki, a przedtem sędzia ziemski Wschowski, gładkość wymowy i roztropność nie pospolitą nauką utemperowana, pomogły mu do tego, że zgromadzone rycerstwo na walne sejmy po dwakroć z laską go marszałkowską w izbie poselskiej potykały, raz w r. 1626. w Toruniu, drugi raz w Warszawie 1632. którą on do ukontentowania wszystkich godnie piastował, inszych zaś lat prawie ustawicznym posłem na sejmach stawając, różne inte-

ressa i funkcye Rzeczypospolitej na siebie miał włożone, jako to 1624. deputat na trybunał Radomski, *Constit. f.* 5. 1626. komissarz do granic od Szląska, *Constit. fol.* 14. i deputat do kwarty Rawskiej *fol.* 18. w roku 1628. komissarz do zapłaty wojsku *f.* 2. i 1629. *f.* 2. i 1633. do taxy rzeczy *f.* 34. żona jego Anna, umarł 1634. w Sierakowie u OO. Bernardynów pogrzebiony. Krzysztof syn Marcina naprzód podkomorzy Kaliski, starosta Babimojski i Koniński, marszałek trybunału koronnego 1660. a w r. 1661. komissarz do granic od Szląska i od Pomeranji, *Constit. fol.* 21. w r. 1662. deputowany na trybunał fiskalny i do zapłaty wojsku, *Constit. fol.* 5. potem w r. 1667. wojewoda Inowrocławski, *Constit. fol.* 21. a po śmierci żony swojej, stan sobie duchowny obrawszy 1671. r. biskup Chełmski, nie długo w tej infule jaśniał; w półtora albowiem lat jadąc na sejm, przeszedł na drogę nieśmiertelności, podobno już będąc nominatem na biskupstwo Kujawskie, naukę jego znać z niektórych pism jego do druku podanych: 1mo. *Pasterz bez prywaty*, *kazanie o Ś. Stanisławie Biskupie* 1672. *in 4to.* 2do. *Pełnia w ostatniej kwadrze. kazan. na pogrzebie Konstancyi Ks. Wiśniowieckiej wojewodziny Ruskiej Matki Króla Michała* 1672. Męztwa jego doznali Szwedzi pod Kościanem 1655. kędy zbił Landgrafa Hassyi *Tulden. lib.* 5. Częstochowa, do której na prezydium z częścią wojska od Króla Jana Kazimierza był zesłany, Kraków, Czarny Ostrów, Wieluń, Piotrków, Magierów, kędy zwycięzko wszędzie nieprzyjaciela gromił. Do Danji, potem Holsacyi, i Pomeranji z Czarneckim się przedarł, i tam tryumfalne żniwo zbierał: syn jego Franciszek starosta Babimojski, którego żona Krystyna Ponińska herbu Łodzia, był z niej syn Piotr, brat Krzysztofa biskupa, starosta Kościański: Kościańskiego zamku przeciwko Szwedom mężnie obronił, syn jego Łukasz w zakonie naszym 1678. Urszula kasztelanka Przemęcka siostra Krzysztofa biskupa była za Broniszem, z którym córka Zofia Broniszowna Jana Golemowskiego małżonka, i syn Eliasz ojciec Piotra Bronisza kasztelana Kaliskiego, i Jana starosty Śrzedzkiego. Krzysztof drugi opat Przemęcki czyli Mikołaj 1660. O Zegockim staroście Konińskim pisze *Rzączyński Histor. Natur. fol.* 316. że był takiej siły, iż szelągi w palcach swoich łamał.

Żegota *herbu Topor.* Nic pewniejszego, że od dawnych Żegotów Toporczyków idą. Z tych Żegota wojski Krakowski, chorąży Nowogrodzki, tego sukcessorowie w województwie Sieradzkiem dziedziczyli na Podstolu, Stanisław, Wojciech, Jan, Paweł i Adam. Drudzy Żegotowie tych stryjeczni bracia, dziedziczyli na Mikołajowie, Krzysztof, Stefan i Stanisław. Są

Żegotowie i w województwie Wołyńskiem, Mikołaj i Hieronim synowie Fryderyka i Stanisława. Maxymilian Żegota pisał się na elekcyi Augusta II. z województwa Sieradzkiego. Piotr i Paweł z Krakowskiego.

Żegota *herbu Kietlicz* na Szląsku. N. Żegotowna była za Chalknowskim z Chalknowa herbu Topacz. N. którego według *Paproc. Strom.* czterej synowie byli, Mikołaj, Jan, Walentyn i Adam.

Żelazo *herbu Jezierza*, w województwie Rawskiem, Wojciech Żelazo podpisał elekcyą Jana III. Króla. O Mikołaju i Franciszku patrz *Konstytucyi* 1667.

Żelazo *herbu Rawicz*, w województwie Rawskiem. N. Żelazo podsędek Sochaczowski i poborca tamże 1611. Szymon Żelazkowski, tak się z Rawskiem podpisał na elekcyą Jana III. Jan Michał podczaszy Łukowski, poseł na sejm 1670. Paweł, Jan i Mikołaj w Sendomierskiem. Kazimierz i Jakób z ziemi Nurskiej 1697. Stanisław, Jerzy i Hieronim w komput szlachty policzeni.

Zelecheński *herbu Jelita.* Katarzyna Zelecheńska podczaszanka Wizka zrodzona, z Prażmowskiej siostry rodzonej arcybiskupa Gnieznieńskiego, była za Wojciechem Rudzkim Wężykiem.

Żelechowski albo **Żelichowski** *herbu Ciołek*, w województwie Sendomierskiem. Stanisław z Żelechowa i Ostrołęki wojewoda Warszawski, syn jego Stanisław biskup Poznański, o tych mówiło się w pierwszym tomie. Jędrzej z Żelechowa naprzód stolnik Sendomierski 1421. u *Łask. w Stat. fol.* 171. potem podkomorzy tamże 1436. *Stat. Łask. fol.* 140. był i generałem Wielkopolskim. Stanisław Ciołek z Żelechowa, z Jadwigi Łaskiej herbu Korab Hieronima wojewody Sieradzkiego córki, mąż i w językach różnych biegły, i w ręce silny, którą w Wołoszech, gdy Bogdana Mielecki na hospodarstwie Wołoskiem osadzał, siła i mężnie dokazywał, miał za sobą Sobkownę córkę starosty Warszawskiego, siostry jego te były: Dembińska, starościna Chęcińska, i Pretficzowa starościna Trembowolska. *Paproc. o herb. fol.* 465. Floryan kasztelan Lubelski i burgrabia Krakowski, 1553. podpisał list Zygmunta Augusta dany familji Ustrzyckich. Benedykt Żelechowski kanonik Zamojski wydał do druku *Digestum juris Saxonici, novis expositionibus, atque cum jure communi combinationibus claris illustratum, Zamoscii* 1643. *in 4to.* N. miał za sobą Kobielską herbu Jelita, Michał Agatę Olszyńską. Wojciech w Sendomierskiem, Kasper w ziemi Wizkiej 1697.

Zelęcki *herbu Trach*, w Wielkiej-Polszcze, piszą się z Zelęcina. Piotr Trach Zelęcki syn Stanisława, a wnuk Ottona

Tracha z Prochów (z tego poznać, że to jedenże dom z Gnińskiemi) miał dwóch synów, Krzysztofa, który powróciwszy z obozu do domu swego, w pokoju śmierć znalazł, której nie raz w batalji szukał, i Piotra, temu Ujejska herbu Grzymała powiła trzech synów, Stefana męża rycerskiego w Węgrzech i w Wołoszech, Jana z Zborowskim kasztelanem Gnieznieńskim na rebellią Gdańską wojownika, i Stanisława, ten z Jaktorowskiej herbu Poraj, spłodził Zygmunta kasztelana Miedzyrzeckiego, o wiarę katolicką Rzymską wielce gorliwego senatora, bo w Zelęcinie nie tylko, że dyssydentów wykorzenił, ale tamże kościół katolicki wystawił, a w Jaktorowskich dobrach, spalony kościół z gruntu wyniósł; w sądach gdy deputatem w trybunale zasiadał, nieskorumpowanej sprawiedliwości; złączył się był dożywotnie z Maryanną Niegolewską sędzianką ziemską Poznańską Jana córką, z tej się zostało dwóch synów, Jan i Władysław. Z tych Jan odważny za ojczyznę wojownik, dla której i życie wraz ze krwią mężnie przeciwko Turkom pod Chocimem nacierając, w oczach Jana III. potem Króla Polskiego, wylał: córki jego dwie z Wodyńskiej z temi domami spowinowacone, Ludowika wydana za Kazimierza Tarła starostę Goszczyńskiego, Alexandra za Stanisława Małachowskiego wojewodę Poznańskiego, ale *sterilis*, trzecia, czy też z tych która, za Butlera kasztelana Podlaskiego, był ten Jan łowczym koronnym. Jedna z tego domu była za Zborowskim na ten czas kasztelanem Oświecimskim, druga za Silnickim, trzecia Gryzelda 2*do voto* za Pawłem Tarnowskim herbu Rolicz, *primo* zaś *voto* za Szembekiem. N. siostra kasztelana Miedzyrzeckiego, była za Alexandrem Ponińskim.

Zelęcki *herbu Doliwa*, w Sieradzkiem województwie, czyli jako nasi autorowie ich piszą Zielęcki. Dom starodawny, wspomina przywilej Spitygniewa kasztelana Rudzkiego, albo jako go temi czasy zowiemy, Wieluńskiego, młyń Zbigniewowi Bielowskiemu w zasługach nadał. Jego potomek był Marcyan wieku *Paprockiego*, który Moskwę pod Połockiem i indziej rycersko wojował, brat jego Karol. Albrycht Zelęcki miał za sobą Zofią Rębieską, z tej spłodził syna Ludwika, i Piotra, od których zostało potomstwo, i córkę Barbarę Michała Borowskiego herbu Ogończyk małżonkę, która urodziła Marcina sądowego Chełmińskiego. Teodora Zelińskiego herbu Doliwa zmarłego w r. 1641. wypisał nadgrobek *Starowol. in Monum. fol.* 538. który mu żona jego wystawiła, Jadwiga Tarnowska.

Franciszek Zelęcki w r. 1788. kasztelan Biecki. — *Krasicki.*

Żeleński *herbu Prawdzic*, w Krakowskiem województwie piszą się z Żelanki. Jakób Żeleński podczaszy Bracławski, syn jego Zbigniew 1638. Stanisław z Żelanki, podpisał

kaptur Krakowski 1632. Stefan i Marcyan burgrabia Krakowski 1674. Samuel kapitan królewski 1697. Katarzyna zakonnica i ksieni Sądecka. Hieronim sędzia ziemski Brześciański. *Histor. Coll. Brest.* Samuel miał za sobą Ożarowską, z tej potomstwo syn Maxymilian i córka Teodora. N. była za Janem Bielskim herbu Jelita.

Zeleski. Stanisław Zeleski, poseł na sejm z Wielkiej-Polski 1591. r. ztamtąd był deputatem do kwarty Rawskiej. *Constit. fol.* 619. Samuel Zeleski dóbr Łagiewniki w województwie Łęczyckiem dziedzic w roku 1677. zaczął fundować w Łagiewnikach konwent OO. Franciszkanów. *Biernac. f.* 267.

Zeliborski *herbu Sas*, w Ruskiem województwie, Arseni i Atanazy Zeliborscy byli władykami Lwowskiemi, jako się mówiło w pierwszym tomie. Adam z Przemysłkiej ziemi poseł na sejm 1662. ztamtąd komissarz na trybunał fiskalny, *Constitut. fol.* 5. też *Konstytucye fol.* 33. wspominają tego Adama i Prokopa. N. miał za sobą Zofią Kurdwanowską, z której córki: Jeżowska i Bidecka. Mikołaj, Michał, Grzegorz i Stefan dziedzice na Barańczycach 1610.

Zeligowski *herbu Belina*, w Łęczyckiem województwie. Jakób Zeligowski rotmistrz Inflantskiej expedycyi, w znacznych potrzebach, odwagi swojej dał jawne dowody, osobliwie pod Lodem zamkiem, gdzie Szwedom armata była odebrana, potem pod Rewlem, pod Szmeltynem, pod Nowogrodkiem, pod Kiesą z wielkiem niebezpieczeństwem życia stawał, wielu ręką swoją z nieprzyjacioł pobiwszy, drugich w niewolą zabrawszy, do obozu fortunnie przyprowadzał. Kazimierz Zeligowski cześnik Mozyrski w powiecie Mozyrskim 1674. Anna była za Piotrem Dzierżkiem.

Zelinger. Zelinger porucznik rajtarski, dla męztwa w różnych kampaniach doświadczonego, nobilitowany na sejmie 1662. *Constit. fol.* 40.

Zelisławski *herbu Pilawa*, w powiecie Chęcińskim. N. Zelisławski mąż wielkiej odwagi, w wielu okazyach zasłużony tej ojczyznie, przetoż ta nadgradzając mu krwawe jego zasługi, wójtostwo Krzczonowskie puściła mu do śmierci jego, po której potomstwo jego miało go trzymać lat piętnaście *jure Emphiteutico. Constit.* 1662. *fol.* 29. Jędrzej miał za sobą Grodzicką, syna miał Adama. Józef vicesgerent Lubelski pisał się na elekcyą Augusta II.

Zeliszewski. N. Zeliszewski miał za sobą Maryannę Zulińską, z której zostało potomstwo.

Zelski *herbu Ogończyk*, w Dobrzyńskiej ziemi, jedenże dom z Działyńskiemi, ale od dóbr Zalego tak nazwani. N. Zel-

ski kasztelan Dobrzyński, synów jego dwóch było, Felix kasztelan Dobrzyński ojczyznie pięknie zasłużony 1589. podpisał tranzakcyą Będzińską, spłodził syna Wincentego kasztelana także Dobrzyńskiego, męża serdeczną odwagą zachwalonego pod Gdańskiem i Połockiem. Piotr brat Felixa, od którego zostało potomstwo synowie i córki. Zdziwój brat kasztelana Dobrzyńskiego, na początku położonego, wojski Poznański, miał kilku synów, między niemi był Bartłomiej rotmistrz sławny, wspominają go *Konstytucye* 1589. *fol.* 558. Stanisław podczaszy Dobrzyński, miał za sobą Kostczankę Katarzynę córkę Macieja, Wojciech Małgorzatę Kostczankę, z której córka Maryanna była za Plichtą herbu Półkozic. N. Zelska była za Pawłem Tarnowskim podczaszym Dobrzyńskim, druga za Iłowskim herbu Prawdzic, trzecia za Wojciechem Łochockim. N. pojął Izabellę Działyńską podkomorzankę Dobrzyńską, drugi Maryannę Kuczborską, Ludwik Zofią Białozorownę pozostałą wdowę po Wilhelmie Steckiewiczu chorążym Mińskim. *Constit.* 1667. *fol.* 17. Jan Kazimierz z Zalego Zelski major w wojsku koronnem, któremu w krwawych zasługach puściła pewne dobra Rzeczpospolita, dziedzicznem prawem na sejmie 1676. *Constit. fol.* 51. Krzysztof pisarz ziemski Bielski, i poseł na sejm 1662. zkąd komissarzem naznaczony na trybunał fiskalny, *Constit. fol.* 5. i 1667. i 1674. na konwokacyą, gdzie stanął sędzią generalnym sądów kapturowych. N. wojski Dobrzyński 1674. Jan kommendant Zamojski, podkomorzy Wendeński, miał za sobą Gieschawownę Barbarę. Adam miał za sobą Sczawińską.

Zelsławski *herbu Dąb*, z tą jednak różnicą jako go opisuje *MS. o Familiach Pruskich*, że Dąb jest z wierzchołkiem odciętym, bez żadnego liścia, żołędzie dwie z jednej strony, z drugiej takież dwie, na hełmie nad koroną dwie trąby myśliwe. Dom tych Zelsławskich był kiedyś nie pośledni w Prusiech, i znać że tej ojczyznie dobrze zasłużony, w oderwaniu Prus od Krzyżaków: *w MS. Piotrkowskich czytałem list Zygmunta I. Króla Polskiego* approbujący dawniej dany drugi, od Kazimierza Jagiellonowicza, w którym w pewnej summie królewskie dobra w Malborskiem województwie, w powiecie Sztumskim, to jest: Sadluki, Miran, Slosdorff, puścił Król Kazimierz temu domowi, i żeby je póty trzymał, pókiby mu ta summa wrócona nie była: approbował zaś toż samo Zygmunt I. Michałowi Zelsławskiemu dziedzicowi na Miedzylanze podkomorzemu Malborskiemu, i żonie jego Annie z Krajowa: był potem ten Michał podkomorzym Chełmińskim 1533. według *Histor. Possel. Polon. Prut.* W roku 1550. kwitnął Franciszek Zelsławski podkomorzy Malborski. Stanisław biskup

Chełmiński, wstąpił na tę katedrę w r. 1562. 9. Października, umarł 1571. pochowany w kościele farnym Lubawskim, a tablica malowana na ścianie, jego osobę reprezentuje, i herby te: Dąb, Łabędź, znać tedy że był z Anny Krajowskiej herbu Łabędź urodzony, Róże białe, czarny tryanguł w polu czerwonem, i Chomąto Wulkowskich; mąż to był zbytniej i niezwyczajnej tułowitości, atoli w obyczajach poważny, co raz komu obiecał, to świątobliwie chciał wypełnić, kłamstwa nieprzyjaciel, pobożności i świątobliwości przykład; zwykł był mawiać: *Non expedire Christi servis, eorum qui seculo serviunt domos frequentare, aut consuetudine uti; sicuti enim pisces de aqua eductos continuo languescere et emori solere, sic Clericum et Monachum extra coenobii septa vagantem, si confabulationi vacaverit, ad cordis tepiditatem redigi et circa spiritualia exercenda effici tardiorem.* Był wprzód opatem Peplińskim. N. Zelsławska Jana Konarskiego herbu Osorya małżonka, matka Michała Konarskiego wojewody Pomorskiego. Ostatni był z tego domu według *MS. o Famil. Pruskich.* Jan Zelsławski starosta Międzyłęski. O jednym z przodków tego domu czytam, że gdy na roli Szterbergskiej groblą na staw chciał sypać, znaleziono ciało całe człowieka ze wszystkiem, które się zupełnie w Myrrę obróciło, Wacław tedy a Quercu, tak go zwano, rozdał go między przyjacioł swoich, tak, że Dubrawiuszowi historykowi Czeskiemu, więcej niż pół barku człowieka owego dostało się.

Hieronim Zelisławski w sprawie Gdańszczanów otrzymał *Sales conductus* od Zygmunta Augusta Króla r. 1555. — *Manuscr. Helsberg.* — *Krasicki.*

Zełkowski *herbu Dąbrowa*, w Sendomierskiem i Mazowieckiem województwach. Krzysztof Zełkowski 1577. poborca w ziemi Liwskiej. *Constit. fol.* 321. Augustyn i Stefan z Dąbrowych Zełków Zełkowscy, ten z Sendomierskiego, tamten z Mazowieckiego 1704. r. podpisali konfederacyą Sendomierską.

Zembocki *herbu Rogala*, w Brześciańskiem województwie. N. Zembocki wojski Brześciański, synowie jego Daniel i Jakób. *Kojał. in MS.* Jan Zembocki łowczy Witebski, Władysław cześnik Starodubowski 1674. r. Jan łowczy Mścisławski z sejmu 1690. sędzią granicznym naznaczonym między Litwą i Moskwą. *Constit. fol.* 7.

Zembocki *herbu Radwan*, w Krakowskiem województwie. Jan Zembocki mąż znaczny, i wielkiej u Panów wszystkich akceptacyi, umarł 1582. nie zostawiwszy z Geraltowską herbu Orla żadnego potomka. Byli i inni tegoż herbu Zemboccy za czasów *Paproc.*

Zembocki *herbu Strzemię*, w Krakowskiem województwie. Pod tym herbem, ale też pod Radwanem *Paprocki*, a z niego *Okolski* położył Mikołaja hrabię z Zembocina, którego żona Małgorzata z siostrami swemi pod niebytność męża swego, z Bolesławem albowiem Śmiałym Królem Polskim Ruskie kraje przez lat kilka wojował, obawiając się swawolnych kup, które wojnę poczciwości matron bogobojnych wypowiedziały, na wieży się w Zembocinie zamknęła, a czeladź ze dworu pokarmu dodawając, po powrozie go do nich wciągali, ale *Długosz* wyraźnie pisze, że ten Mikołaj był herbu Strzemię, Stanisław z Zembocina konfundator kościoła ś. Jakóba w Krakowie na Kazimierzu w r. 1462. o czem przytacza list *Paprocki o herb. fol.* 231. z którego poznać, że był herbu Strzemię.

Zembocki *herbu Ślepowron*, w województwie Mazowieckiem. Mikołaj Zembocki podstarości Kamieniecki w Mazowszu, poborca w ziemi Nurskiej 1613. *Univer. Pobor.*

Zembowski *herbu Trestka*, w Prusiech w województwie Pomorskiem z Zembowa się piszą. Z tych Jan Zembowski, dwie lecie na kampanji Inflantskiej nie bez sławy rycerskiej, pojął Czapską Sebastyana i Zakrzewskiej córkę, z której zostawił potomstwo. Stryj Jana był w zakonie Soc. Jesu, kapłan świątobliwego życia. N. Zembowska żyła w dożywotnim związku z Janem Kossowskim. Mikołaj pisarz grodzki Malborski 1730. poseł na sejm. Stanisław kanonik Lwowski, scholastyk Stanisławowski, deputat na trybunał koronny 1738. brat jego rodzony Jędrzej w zakonie naszym temi czasy. N. miał za sobą Nahorecką. Przecław kustosz Warmiński w r. 1652.

Zembrzuski w Prusiech. O Kasprze Zembrzuskim i o jego potomstwie patrz *Konstytucyi w r.* 1676. *fol.* 60. Jan i Stanisław w ziemi Nurskiej 1674. Jan Kasper i Jakób Karol posłowie województwa Chełmińskiego 1697. Paweł w zakonie naszym rektor kollegji Pułtuskiego 1685. r. N. miał za sobą Scholastykę Działowską.

R. 1778. Władysław Zembrzuski wojski Zakroczymski. — Paweł komornik graniczny Ciechanowski. — Dominik podsędek Nurski. — Jakób miecznik Sochaczewski. — *Krasicki.*

Zemła *herbu Topor*, w ks. Litewskiem w powiecie Oszmiańskim. *Kojał. in MS.* Jerzy Wawrzeniec Zemła pisarz skarbowy Litewski 1674.

Zengwirski *herbu Pobog*, w województwie Chełmińskiem, piszą się z Zengwierzu. *MS. o Familiach Pruskich*, przy tym domu tak przypisał. Jest tradycya że z tej familji była ś. Jutta, która w katedrze Chełmińskiej leży. *D. Jutta Germana ex Ducum Brunsvicensium claro sanguine orta,*

Joannis de Sangerhausen Magni Cruciferorum septimi Magistri, Conventus Sacri Praedicatorum Ordinis Torunii fundatoris soror, ex ditissima amore Christi spontanea pauper, miraculis ab anno 1264. *illustris: cui in causa pauperum cum sociabus intempesta nocte iter agenti sol clarissimus prodigiose refulsit.* Jam o niej więcej mówił pod Konopackiemi.

Zerkowski. N. Zerkowska Stefana Białokurowicza cześnika Latyczowskiego małżonka. Jana jest w druku *Laurea Academica Vilnae* 1633. ale to pod jego imieniem kto inny wydał.

Zernicki *herbu Drya*, w Wielkiej-Polszcze. Piotr z Zernik kasztelan Kaliski w r. 1436. u *Łask. w Stat. f.* 208. temu *Paprocki* dwóch synów przypisuje, Jana i Marcina, i córkę Małgorzatę Padniewską, matkę Filippa biskupa Krakowskiego. Marcina wspomina *list Zygmunta I.* w którym ten Król, niektóre przywileje nadał miasteczku Zerniki. Jan chorąży Poznański w roku 1467. temuż miasteczku wiele łask pozwolił, atoli przeniósł się potem do Padniewskich, podobno po Małgorzacie wzwyż wspomnionej. Jan Zernicki kanonik Gnieznieński, Łęczycki, umarł 1553. któremu synowiec jego Piotr, także kanonik Gnieznieński, nad grobem pamiątkę postawił. Mikołaj podsędek Kaliski podpisał list Zjazdu Jędrzejowskiego 1576. *Constit. f.* 246. Paweł poseł na sejm 1607. ztamtąd komissarz do uspokojenia Rokoszanów. *Const. f.* 866. Agnieszka (*Paprocki* ma Czernicka herbu Drya) była za Zajączkowskim z Wąsosza. Elżbieta za Rogalińskim Alexandrem cześnikiem Inowrocławskim. Adryan kanonik Gnieznieński, prezydent trybunału koronnego w r. 1597.

Zernicki *herbu Rogala*, w województwie Nowogrodzkiem, Witebskiem, Mińskiem, przyszli do księztwa Litewskiego z ziemi Dobrzyńskiej. Jan Zernicki rotmistrz usarskiej chorągwi pod wojnę Moskiewską za Władysława IV.: Kaspra synowie, Konstantyn mąż wojenny, i Michał w zakonie Soc. Jesu. *Kojał. in MS.* Michał Ziernicki komornik Dobrzyński, deputat na trybunał koronny 1718. Jan podstoli Płocki, miał za sobą Maryannę de Raes, z tej syn jeden Piotr podstoli Płocki, pojął Bajkowską, z której ma córkę. Siostra jego żyje z Dziewałtowskim Gintowtem w Wilkomierskim, z której jest potomstwo: taż Raesowna 2*do voto* poszła za Adama Bakę, ale z nim *sterilis*, ten zaś Adam pierwszym związkiem miał za sobą Niepokojczycką i z niej syna w zakonie naszym.

Zernicki *herbu Szeliga*, w Sieradzkiem województwie. Łukasz Zernicki miał za sobą Czekanowską, która 1*mo voto* żyła z Kowalewskim. Alexander, (którego siostra Mala-

nowska) złączył się dożywotnie z Ludowiką Wiesiołowską herbu Ogończyk, z tej synowie jego Jan, Ludwik w zakonie naszym temi czasy, Antoni i Mikołaj.

Zernowski *herbu Jastrzębiec*, piszą się z Zernowa, to o nich pisze *Paproc. Strom.*

Zeromski *herbu Gryf*, pisze o nich wyraźnie *Nakiel. in Miechov. fol.* 25. Stanisław herbu Gryf Zeromski kanonik Gnieznieński, scholastyk Chełmiński 1689.

R. 1778. Hieronim Żeromski wojski Trocki. — *Krasicki.*

Zeromski *herbu Jelita*, w Podlaskiem województwie. Wojciech Zeromski 1674. Kazimierz skarbnik Mielnicki, sędzia kapturowy Chełmski 1733. tegoż herbu. Są i w księztwie Litewskiem. Kazimierz Chwalibog Zeromski stolnik Wileński, starosta Opęski i Ciecierski, porucznikował pod usarską chorągwią Wincentego Gosiewskiego podskarbiego wielkiego i hetmana polnego Litewskiego, regimentarzem był w wojsku Litewskiem pod czas oblężenia Moskwy, w zamku Wileńskiem będący, marszałkował temuż wojsku związanemu, pod który czas zbił fortunnie Moskwę pod Kuliszkami, atoli od tychże samych związkowych w roku 1662. zabity w Dubnie nad Niemnem, leży w Wilnie w kościele OO. Karmelitów Bosych, zostawił dwóch synów, Władysława skarbnika Mozyrskiego i Alexandra, to *Kojał. in MS.* atoli raz go położył pod herbem Jelita, drugi raz pod herbem Korab. Władysław miał za sobą Puzyniankę.

Zeromski *herbu Nowina*, w Mazowieckiem województwie i na Podolu. Jan, Henryk i Marcin części swoich donacye czynili w roku 1361. *Acta in Płońsko* w powiecie Zakroczymskim. Stanisław dworzanin Królowej Bony Sforcyi, temu Woleńska herbu Grabie, powiła syna Marcina dzielnego w Moskiewskiej expedycyi za Króla Stefana, i Augustyna, na rycerskim chlebie wielą lat zaprawionego, był i do Moskwy posłem: z Gostkowskiej herbu Junosza miał tych synów, Tomasza wojownika na Moskwę, Tatarów i Szwedów; Kazimierza, Franciszka i Stanisława.

Zeromski *herbu Pobog*, w województwie Inowrocławskiem. Wawrzeniec Zeromski mąż pobożny i miłosierny: bo gdy w r. 1562. gwałtowne ddże tak zboża zalały, że z niedostatku żywności, głód się ciężki otworzył, Wawrzeniec gumma swoje i szpiklerze, na zgłodniałych ludzi szczodrze wyszafował, wprawdzie z wielkim uszczerbkiem fortuny, ale z pełną od Boga zapłaty nadzieją, którem swojem miłosierdziem, wielu od oczywistej śmierci salwował, syn jego Marcin naprzód pisarz grodzki 1593. a potem ziemski Kaliski 1610. u Jędrzeja Opalińskiego marszałka wielkiego koronnego, wzniecił o sobie

wielką estymacyą, z tej zażywał go w trudnych i sekretnych interesach, nawet umierając, opiekunem go swoim dzieciom zapisał, takąż opinią o nim miało województwo całe Kaliskie, kiedy mu po dwakroć zgodnemi głosami, sęstwo ziemskie ofiarowało, ale przypuścić go żadną miarą niechciał: poselską jednak na sejm funkcyą i deputacką przyjął, pod który czas wielu sobie braci affekta, swojem przymileniem uskarbił, niemniej i wytwornym rozsądkiem, córka jego Jadwiga wydana za Bartłomieja Kobierzyckiego herbu Pomian, syn zaś Piotr kuchmistrzem był koronnym, i starostą Bydgoskim 1633. *Constitut. fol.* 8. żona jego Katarzyna z Parzniewic. *Gold. Bractwo Paproc. Łask. fol.* 58. Piotr ten tak w ojczyznie, jako i w Rzymie dowcip przepolerowawszy w naukach, Zygmuntowi Królowi III. wielką był pomocą w różnych legacyach do postronnych narodów, które zakończył z nie małą swojej dzielności pochwałą, jako to, gdy Mikołajowi Daniłowiczowi jadącemu do Porty, przydany był za sekretarza tego poselstwa, gdy potem do Rudolfa Cesarza względem Wołoskich interesów był oratorem, gdy do Albrychta książęcia Austryackiego do Belgium wyprawiony, dobro ojczyzny u niego utrzymywał; na nasze kollegium Bydgoskie dobroczynny. N. komornik Sieradzki, którego syn Władysław, wydał do druku *Votum pietatis in 4to* 1636. Franciszek w Łęczyckiem województwie 1674. Adam w zakonie naszym umarł 1680. a Wojciech rektor Kamieniecki, tamże 1671.

Zerosławski *herbu Pomian*, w Sieradzkiem województwie. Jakób Zerosławski pod Sokalem po porażce naszych w niewolą wzięty, i Turkom zaprzedany, tamże został; z synów jego Jan spłodził z Karapczewskiej Marcina, Jakóba, Mikołaja, Jana, Krzysztofa, Hieronima i Rafała, ludzi rycerskich. Drugi Jakób u Ludwika Króla Węgierskiego żołd wojenny prowadząc, a często się z Turkami wręcz ścinając, wielu trupem położył.

ZERWIKAPTUR HERB.

Trzy głowy kozie powinny być w polu brudnem, same szaro ciemne, w prawą tarczy obrócone, tak że jedna nad drugą, nad tą zaś trzecia położona, na hełmie pięć piór strusich, tak go opisują: *Paproc. w Gniazdzie f.* 1086. *O herb. fol.* 347. *Biel. fol.* 131. *Okol. tom.* 3. *fol.* 333. *Klejnoty fol.* 91. Okazyą tego herbu nabytego tę wszyscy namieniają, że przodek domu tego bijąc się i ścinając wręcz z nieprzyjacielem, jednym zamachem trzema razem głowy uciął, na którego dzieła pamiątkę, ten mu herb nadany: któregoby to zaś

ZERWIKA-
PTUR

HERB.

czasu było, żaden nie wyraża, tylko to u nich pewna, że to musiało być przed rokiem 1106. bo w tym roku już kwitnął Drogosław, mąż znaczny, który założył wieś, i nazwał Koziegłowy. Te potem dobra Kazimierz sprawiedliwy książę Polski odebrał familiantom tego herbu, a dał ich Mikołajowi, herbu Lis, wojewodzie Krakowskiemu, o czem świadczą prawie wszyscy historycy nasi, i dla jakiej racyi *Bielski fol.* 134. dla tego którzyżkolwiek się po r. 1200. pisali z Kozichgłów, już ci należą do familji Lisy, albo do Giebułtowskich, jako się mówiło w czwartym tomie *fol.* 109. Którzyby się jednak tym herbem pieczętowali, nie mogłem się doczytać, tylko o Cieszkowskich namienia *Paprocki* i Koziegłowscy. Zowie się zaś ten herb: Zerwikaptur, albo Koziegłowy.

Zerzyński *herbu Janina*, w Lubelskiem województwie, z Zerzyna się piszą, sześć mil od Lublina, zkąd źle mówią, którzy powiadają, że się z Mazowsza w Lubelskie przenieśli, ponieważ w Lubelskiem gniazdo domu tego leży. Krzysztof Zerzyński sędzia Warszawski, Jan skarbnik, Łukasz brat jego rodzony sędzia grodzki Lubelski, Stanisław 1626. Jan kanonik i officyał Krakowski 1610. N. komornik Warszawski. Mikołaj kanonik Chełmski, deputat na trybunał koronny w roku 1714. N. Zyrzyński miał za sobą Barbarę Tarnowską herbu Rolicz. Jan skarbnik Warszawski, Samuel komornik, Jan kanonik Krakowski umarł 1620.

Zesteliński *herbu Sas*. Stanisława Zestelińskiego wspomina *Konstytucya* 1662. *fol.* 32. Mikołaj wojski Bracławski poseł na sejm 1661. ztamtąd komissarz do rewizyi skarbu koronnego, *Constit. fol.* 16. i do granic od Wołoch *fol.* 26.

Zetynian *herb*, patrz **Guczy.**

Zeyberzdorff *herb*, patrz **Sartawski.**

Zeyma, w koronie i w Litwie. N. Zeyma, który dla dobra ojczyzny siła substancyi nadwerężył, córka jego Helena była za Jakóbem Molskim komornikiem Sieradzkim. *Dunin. Kazan. fol.* 310.

Zgierski *herbu Dąbrowa*, w województwie Mazowieckiem. Od tych poszedł dom w księztwie Litewskiem sławny Kiszków, gdy Piotr Biały, hetman Litewski córkę swoją jedynaczkę, wydał za Zgierskiego, o czem mówiło się w piątym tomie. Temi czasy kwitnął Mikołaj Zgierski, naprzód dziekan i suffragan Wileński, dalej biskup Smoleński, a potem Żmudzki, wyzuł się z śmiertelności w r. 1714. i kanonikiem Wileńskim i suffraganem będąc, dla wysokiej nauki, i delikatnego sumienia wszyscy go godnym najwyższych infuł sądzili, jakoż takich też tylko do kapituły swojej dobierał ludzi, którychby umiejętność z pobożnością związana rządziła, nie ambicya. Pod czas powietrza w dyecezyi swojej, o to się najwięcej starał, żeby ludzie bez kapłanów, bez spowiedzi nie ginęli.

Zgierski *herbu Nieczuja*, w ziemi Zakroczymskiej. Wojciech Zgierski podpisał elekcyą Jana III. Króla 1764.

Zgleczewski, w województwie Podlaskiem. Stanisław i Marcin Zgleczewscy podpisali elekcyą Jana III. Króla. Adam, Jakób i Stanisław w Nurskiej 1697.

Jakób Zgleczewski w Podlasiu r. 1764. — *Krasicki.*

Zglinicki *herbu Prus 2do*, w Płockiem województwie i ziemi Dobrzyńskiej, od których poszli Radomińscy. Tomasz w Płockiem, Wojciech w Dobrzyńskiem 1697.

Zgliński *herbu Kuszaba* w Prusiech, pisze o nich *MS. o Familiach Pruskich.*

Zgłowiczyński. Bogusław Zgłowiczyński podskarbi Litewski, mąż znaczny, miał za sobą księżniczkę Sanguszkownę, z tej trzy córki, z temi domami połączył: Annę wydał za Stanisława Tęczyńskiego wojewodę Krakowskiego, Julią za Hornostaja, Teodorę za Fryderyka książęcia Pruńskiego, wojewodę Kijowskiego. *Sarnic.*

Zgorski *herbu Kotwicz*, w Wielkiej-Polszcze. Fryderyk dziedzic na Zgorkach, synów jego pięciu, Wojciech, Jędrzej, Mikołaj, Franciszek i Karol.

Zgorzelski *herbu Krzywda*, w ziemi Warszawskiej. Jan Zgorzelski podstarości Warszawski i poborca z sejmu 1598. *Constitut. fol.* 725. N. Zgorzelska była za Marcinem Dąbrowskim herbu Kuszaba.

ZGRAJA HERB.

Herb ten z innemi ma wielkie podobieństwo, to jest z herbem Janina, Czerwnia i Łagoda, przecież się od wszystkich

ZGRAJA HERB.

różni, bo Czerwnia ma tarczą kwadratową: Janina ma tarczą, we środku drugiej tarczy, Łagoda ma tarczą, linią przez środek przedzieloną, Zgraja zaś, ma tarczą wojenną, ale gołą, tak go opisuje *Okol. tom.* 3. *fol.* 330. i po sobie przywodzi *Biel. fol.* 307. atoli ani koloru tarczy, ani hełmu ten autor nie opisał, jabym rozumiał, że tarcza biała być powinna. Ten herb nadany kawalerowi Zgraja nazwanemu, przed rokiem 1410. Przed tem pisali się z Kunraczyc, z których jeden był w owej pod Koronowem okazyi, Kazimierz z Kunraczyc herbu Zgraja, według *Długosza.* Tegoż herbu zażywali Gniewscy, patrz com o nich pisał.

Według *Małachowskiego* i innych, herb ten ma być tarcza stalowa wojenna w białem polu. —

O dwóch braciach Zgrajach dziedzicach na Grzmucinie, Grzymosławie i Pakosławie, czyni wzmiankę Długosz *in libro Benef. Eccl. Cath. Cracov.* cytowany od Nakielskiego *in Miechovia fol.* 107. —

Ziabka, w Brześciańskiem województwie. Stefan Ziabka podpisał elekcyą Władysława IV.

Zielechnicki, w województwie Inowrocławskiem. Felix Zielechnicki, z sejmu 1567. naznaczony komissarzem do zapłaty wojsku. *Constit. fol.* 147.

Zieleniecki. Zielenieckich i z synami w Podolskiem województwie wspomina *Paprocki w Panoszy* 1570. Jędrzej nobilitowany na sejmie 1673.

Zieleniewski. N. Zieleniewska Szymona Kucharskiego małżonka. Paweł spłodził synów czterech, Ludwika i Michała w zakonie Soc. Jesu, Antoniego w zakonie *Scholarum Piarum*, i Jana, ten 1*mo voto* miał za sobą Sokolnicką, 2*do* Jabłonowską. Jan miał za sobą Szczawińską Małgorzatę podstolankę Gostyńską.

R. 1788. Jan Zieleniewski podczaszy Brzeziński. — *Krasicki.*

Zieleński *herbu Brochwicz 2do.* Paweł Zieleński w ziemi Przemyskiej poborca z sejmu 1613. naznaczony. *Univer. Pobor. Wieniec Małżeński Macieja Sławińskiego*, herb Brochwicz tym przypisuje, którzy się z Zieleńca piszą.

Franciszek Zieleński r. 1778. podstoli Krakowski. — *Krasicki.*

Zieleński *herbu Prus 3tio.* Michała Zieleńskiego, dla zasług wojennych w komput rycerstwa Polskiego wpisała *Konstytucya* 1661. *fol.* 64. i na pewnych dobrach lenne prawo przyznała. Stanisław, syn jego Józef 1692.

Zieleznicki, w województwie Płockiem. Alexander Zieleznicki podpisał elekcyą Jana III. Króla. Piotr w zakonie naszym życie swoje zakończył w Lublinie 1728. jest jego kazanie w druku pod tytułem: *krok ostatni Olbrzymski* 1725. *w Lublinie in fol. Konstytucya* 1676. *fol.* 18. wspomina w Połockiem Mikołaja Zeleżnickiego.

Zieliński *herbu Ciołek*, w Sendomierskiem województwie. N. Zieliński starosta Stężycki, tego syn Stanisław pojął Rylską córkę Franciszka wielkorządzcy Krakowskiego, z Katarzyny Płazianki urodzoną. Bartłomiej Zieliński podkomorzy Sendomierski 1569. podpisał unią Podlasza do Korony, *Const. fol.* 155. też samę podpisał Adam Zieleński sędzia Łukowski i poseł na ten sejm z województwa Lubelskiego *fol.* 172. a przedtem kwitnął koło r. 1528. Jakób pisarz ziemski Łukowski, któremu Zygmunt I. Król Polski, puścił wojtostwo Łukowskie, o czem czytałem list tego Króla *in MS. Petricov.* Paweł podkomorzyc Sendomierski, miał za sobą Zofią córkę Piotra Jarzyny podkomorzego Rawskiego, z tą miał córkę Cybułską miecznikową Wyszogrodzką i czterech synów. 1. Piotra, któremu Trojanowska powiła córkę jednę i synów czterech, Dobiesława, Jacka, Ludwika i Franciszka. Z tych Jacek ożenił się z Ruszkowską, z którą zostawił dwóch synów, Dobiesława i Ludwika *steriles*, a córka poszła za Ożarowskiego. 2. Tomasza, ten z Wolskiej zrodził synów czterech, Tomasza, Jędrzeja, Zygmunta i Teofila, i córek dwie. Z tych Jędrzeja z Głowińską, było dwóch synów, Zygmunt i Józef. 3. Jakóba, ten z Brzezińską spłodził córkę i syna Piotra, który zaślubiwszy sobie Michałowską 1*mo voto*, miał z nią dwóch synów, 2*do voto* Kłopocką, z tej także zostawił potomstwo. 4. Pawła tego z Skorkowskiej były córki dwie, i syn Stanisław, który z Rzeszowskiej spłodził córkę Maliszewską. Elżbieta Zielińska podkomorzanka Sendomierska, była za Jakóbem Brzeskim herbu Ostoja łowczym Sendomierskim. Stefan miał za sobą Zofią Oleśnicką sędziankę ziemską Bełzką, która mu trzy córki powiła, Annę pierwszym związkiem Zygmuntowi Duninowi Suligostowskiemu, drugim Jerzemu Gałęzowskiemu, Katarzynę Michałowi Szczuckiemu, Dorotę Sewerynowi Korwinowi Kochanowskiemu podstarościemu Bełzkiemu, zaślubione. Jacek miał za sobą Maryannę Broniewską herbu Tarnawa. N. Oraczewską z Przybysławic, siostrę Anny Duninowy. Wojciech i Michał bracia rodzeni 1692. r. Jakób podczaszy Bracławski

1634. jeździł w legacyi do Porty Otomańskiej *Ofiarow. in D. Myślenic.* i tam pokój z Turkami zawarł w r. 1634.

Zieliński *herbu Jelita.* Z tych był Wojciech Zieliński kanonik Kujawski deputat na trybunał koronny 1728. z Zieleńca w Wielkiej-Polszcze Zielińskiemi się piszą. Mikołaj którego było synów trzech. Pierwszy Tomasz mąż wielkiej świątobliwości, życie jego napisał, i do druku podał, *Hieronim Powodowski Kanonik Krakowski i Poznański*, pisał także o nim *Franciscus Camomilla Ordin. Min. in suo opere*, *i Forteca Duchowna*, z których zbiór cnót jego krótko położę. Dogadzając woli rodziców swoich pojął w stan małżeński Tylicką, w którym wszystek się wylał na służbę Boską, tego najbardziej przestrzegając, żeby przy zabiegach o fortunę doczesną, najmniej uszczerbku sumienie nie znało: dla tego nie tylko sam siebie powściągnął od mów szczypiących sławę cudzą, od przeklęctw i złorzeczenia, ale też inszych do siebie należących pilno doglądał, żeby jakie słowo mniej przystojnę z ust ich nie wychodziło. Skoro tylko z łóżka się z rana porwał, zaraz padał na modlitwę przed Bogiem, i wszystkich domowych wiódł do tego, a przed śmiercią swoją na kilka lat, pobudziwszy czeladkę, z nią do kościoła codzień zagęszczał, kędy z niemi intencyą czynił na cały dzień, Bogu ofiarując wszystkie tego dnia zabawy. W kościele zaś z żadnym mówić nic niechciał, ale kiedy gwałtowna jaka potrzeba tego wyciągała, na cmentarz wychodził, kędy po krótkiej rozmowie, znowu się do kościoła do swoich z Bogiem delicyi wracał, nawet żeby był i w drugich wielomowne w przybytkach Boskich języki ukrócił, Pana Jezusa z kościoła Salomonowego wyganiającego przedających i kupujących, odmalować kazał; pospolicie zaś modlił się klęcząc, albo na ziemi leżąc, nie tylko w dzień ale i w nocy, pod którą też ostrą dyscypliną ciało swoje krajał. Przed każdą kommunią pięć dni pościł, gotując się do tych świętych tajemnic, luboć życie jego prawie się zdało ustawicznym postem: bo na dziesięć lat przed zejściem swojem, ani na pościeli nie sypiał, ani mięsa nie jadał, Poniedziałki i Środy suchotami odprawiał, w Piątki żadnego pokarmu, ani napoju nie zażywał, w Soboty samym się chlebem i wodą kontentował. Na poddanych swoich dziwnie łaskawy, ztąd gdy do Pyzdr przyjechał, za zboże tam przedane, pieniądze poszedłszy do szpitala, wszystkie na ubogich rozdał, skoro z szpitala do swojej gospody powrócił, poddany jego własny podpiły przypadłszy, naprzód go o owę rozrutność jego na nędznych żebraków fukać począł, na co gdy się uśmiechnął Tomasz, on go postronkiem skręconym tak mocno w plecy uderzył, że aż na ziemię upadł, podniósł się wkrótce mąż pobożności, i nic więcej nie rzekł, tylko

niech ci Bóg odpuści, niewiesz co czynisz, a żeby cię Bóg o to nie skarał, idę do niego, błagać go za ciebie; do kościoła tedy poszedłszy całą godzinę leżąc na ziemi na modlitwie przepędził. Tak zaś był wywnętrzonego na ubostwo miłosierdzia, że przy stole jeść i siedzieć wprzód niechciał pókiby wprzód wszystkich których miał u siebie, nie nakarmił, więc często się trafiło, że i suknią z siebie i futro zdjąwszy, odartusów niemi pokrywał, a prawie całe prowenta swoje, na nich obracał, ztemwszystkiem lubo tak szczodrze im się udzielał, przecież i jemu na niczem nie schodziło. Sierotom i wdowom patronem się stawiał zawsze i opiekunem; o ich krzywdy więcej się ujmował, niżeli o swoje własne, a częstokroć i z niebezpieczeństwem życia swego. Niewolników z więzów albo wypuszczał, albo wykupował. Pod czas morowego powietrza zarażonym, już wszystko do potrzeby należące opatrując, już umarłych ciała obmywając, już odziewając, już rękami swemi grzebiąc, heroicznie dla Boga służył, po śmierci, dusz ich, jako mógł, ratował. W chorobach, któremi go Bóg nawiedzał, wydawała się w nim osobliwsza cierpliwość, w których z ukrzyżowanego Chrystusa, do którego miał szczególniejsze nabożeństwo, oczu nie spuścił. Gdy mu rezydencya ogniem przypadkowym zagorzała, on do kościoła co prędzej pobiegłszy, Bogu za to nawiedzenie serdecznie dziękował. W r. 1585. gorączką o łóżko uderzony, ani lekarstwa żadnego przyjąć niechciał, ani na zdrowie swoje modlitw od kapłanów i ubostwa: sam póki tylko sił stawało, co dzień do kościoła czołgając się, a gdy te ustały, nosić się tam przecię kazał, zkąd po przewlokłej modlitwie ledwo żywego wyniesiono. W sam dzień Wielkonocny wszystkich domowych przeprosiwszy, na jutrznią się prowadzić kazał, tam kommunią świętą wziąwszy, gdy do domu powrócił, na łóżku złożony, widział tak wielką jak słońce przed sobą jasność, i z niej głos do siebie, *Dispone domui tuae*, *quia morieris*. Chciał tedy testament uczynić, w tym pokusa czartowska do desperacyi go napędzić chciała, passował się z nią mocno, a na koniec porwawszy się z łóżka, do modlitwy się udał, prosił potem, żeby mu w kościele dozwolono umierać, więc z samym tylko Bogiem rozmawiając, Anielskiem też widzeniem rozweselony, spokojnie zasnął w Bogu, wieku swego 36. pochowany w Zieleńcu dziedzictwie swojem. Zeznał jeden mąż wiary godny, że raz jeszcze żyjącego Tomasza, a drugi raz umarłego, gdy o instancyą za sobą do Boga prosił, od ciężkich chorób był uwolniony. W roku 1617. w lat trzydzieści po jego śmierci, syn z Tylickiej spłodzony Wojciech mąż uczony i pobożny umierając, obligował żonę swoją Annę Brodowską, żeby ciało jego w ojcowskim grobie nie składała, niegodnym się być znając.

z tak świętym ojcem wraz leżeć; ta chcąc woli jego zadosyć uczynić, gdy podle tego, drugi nowy chce murować, trafunkiem napadli na trumnę Tomasza, w której ciało jego nienaruszone, i białe, w gruby czecheł odziane znaleziono, z niego zapach wonny uczuli, ci co kopali: w nową tedy trumnę przełożono, znowu uczciwie pochowano. W siedm lat potem z konsensem biskupa Poznańskiego dobyto go, przy różnych godnych ludziach do tego aktu zaproszonych, ale już się psować owe ciało zaczęło, ręka jednak prawa, którą sowite jałmużny sypał, najmniej nieskażona pokazała się, komissarze zaś na to zesłani wszyscy zeznali, że dziwnie wszyscy do nabożeństwa jakiś affekt w sobie czuli. Z tej Brodowskiej, był syn Adam, *Acta Castr. Posnan.* 1678. któremu Anna z Rudnika biskupska powiła córkę Maryannę jedynaczkę, wydaną za Sebastyana Osieckiego chorążego Brzeskiego Kujawskiego. *Acta Castren. Posnan.* 1664. Drugi syn Mikołaja, a brat Tomasza był Marcin, trzeci Mikołaj, *Acta Castren. Posnan.* 1570. od tego Mikołaja była córka Katarzyna za Jerzym Zakrzewskim. *Acta Castr. Posn.* 1600. Maciej Zieliński brat Mikołaja, syn Tomasza, tego synowie Ludwik i Jan, *Acta Castren. Posnan.* 1589. i córka Katarzyna Jana Podleskiego małżonka. *Acta Castr. Posnan.* 1571. Maciej brał żonę w roku 1624. Zofią Dąbską, *Maciej Sławiński Wieniec małżeński.* N. miał za sobą Dorotę Mielżyńską, siostrę dwóch kasztelanów Gnieznieńskich 1630.

Zieliński *herbu Świnka*, w Płockiem województwie. Grzegorz Zieliński naprzód kasztelan Płocki 1578. z tym tytułem podpisał list Stefana Króla, *Infeudat. in Ducat. Prus.* potem wojewoda Płocki, starosta Zakroczymski i Mławski, elekcyą Zygmunta III. Króla Polskiego podpisał. *Constitut. fol.* 437. Brat jego jeden był pisarzem Zakroczymskim, drugi Adam cześnikiem Płockim, u *Januszow. w Stat. fol.* 769. zda mi się że wszyscy trzej bracia, urodzeni z Barbary Kryskiej wojewodzanki Płockiej. Walentyn kasztelan Płocki, z sejmu komissarz do granic, *Constit. fol.* 12. był potem wojewodą Płockim 1640. synowie jego dwaj, Ludwik i Władysław. Ludwik starosta Ciechanowski, miał za sobą Helenę z Grudowska Zawadzką herbu Rogala, Jana wojewody Parnawskiego córkę, powiwszy mu czterech synów, umarła 1648. Ludwik kasztelan Sierpski 1674. żona jego Brzosczanka Stanisława Brzoski podkomorzego Nurskiego córka. N. kasztelanka Sierpska była za Błeszyńskim. Ludwik podczaszy i poseł ziemi Rożańskiej na konwokacyą, podpisał konfederacyą 1696. Jan starosta łowczy koronny, starosta Bydgoski, poseł na sejm 1667. *Constitut. fol.* 27. Jan starosta Ciechanowski poseł i deputat *ad pacta conventa* 1674. i na sejm koronacyi Króla Jana, *Constitut.*

fol. 10. i 1696. na konwokacyą. Tomasz podkomorzy Łomżyński, miał za sobą Rozalią Gosiewską z której syn Ludwik. Ludwik chorąży Łomżyński starosta Warecki z sejmu 1703. komissarz do granic od Prus książęcych, *Constitut. fol.* 22. żona jego Helena Gembicka kasztelanka Łęczycka. Ludwika Pawła Krasińskiego, Katarzyna Franciszka Krasińskiego, Barbara Antoniego Krasińskiego, małżonki. Wojciech syn Grzegorza wojewody Płockiego poseł na sejm 1606. Maciej brał ślub z Zofią Dąbską 1624. Stanisław z Heleną Konarską zostawił potomstwo. Jan stolnik Płocki, Władysław Zygmunt i Marcin 1632. Walentyn i Mikołaj z Zielony Zieliński 1674. O Władysławie i Krzysztofie jest *Konstytucya* 1676. *fol.* 56. Konstantyn proboszcz katedralny Kujawski, Krakowski, Płocki, Pułtuski kanonik 1678. suffragan Gnieznieński, potem arcybiskup Lwowski, syn kasztelana Sierpskiego i starosty Ciechanowskiego, zasługi jego ku sobie zaleca ojczyzna *w Konstytucyach* 1703. *fol.* 24. szczyciła się archikatedra dobrocią swego pasterza, atoli pod rewolucyą Szwedzką i Moskiewską, w Polszcze naszej w roku 1707. od generała Moskiewskiego Ronne pojmany i do Moskiewskiej stolicy zaprowadzony, w wielkiem niedostatku wszystkiego, życie stracił. Bracia jego Jakób chorąży Dobrzyński i Stanisław podstoli Płocki. Ludwik Jan Zieliński profess w zakonie Cystercyeńskim, wydał do druku *Abdank, sive Gratiae Deo, Regi et Religioni in elect. Geor. Skoroszewski in fol.* 1689. *soluta.* Arcybiskup zaś Lwowski będąc młodszy w Rzymie, wydał: *Virtus coronata, seu Gratulatio Michaeli I. Regi Polon. in ipsius inaugurat.* 1669. *in fol. Romae.* N. miał za sobą Barbarę Pieniążkownę wojewodzankę Sieradzką. N. kasztelanka Płocka, była za Stanisławem Oborskim.

R. 1778. Antoni Zieliński podstoli Zawskrzyński. — Józef pisarz grodzki Zawskrzyński. — Stanisław stolnik Łomżyński. — Ignacy podczaszy Rożański. — Ignacy chorąży Liwski. — Antoni chorąży Nurski. — R. 1788. Ignacy kasztelan Wyszogrodzki. — Ludwik kasztelan Rypiński. — *Krasicki.*

Zielonacki *herbu Podkowa*, w Kaliskiem województwie. Maciej Ludwik Zielonacki proboszcz Kościelecki, officyał Kaliski 1679. Maciej 1696. N. proboszcz w Kościelnej wsi zakonu ś. Benedykta, przeor Tyniecki 1718. N. Molskiego pisarza grodzkiego Kaliskiego małżonka. N. Jędrzeja Poniatowskiego. N. w zakonie naszym. Jan 1697.

Tadeusz Zielonacki r. 1778. podsędek Kaliski. — R. 1788. Stefan podkomorzy Kaliski. — Maxymilian komornik graniczny Wschowski. — *Krasicki.*

Zielonka *herbu Jastrzębiec*, w Ruskiem województwie, z tą jednak różnicą, że na hełmie powinien być Jastrząb

pierścień trzymający w pysku. N. Zielonka mąż wojenny, któremu stany koronne w zasługach krwawych, przez *Konstytucyą* 1662. *fol.* 29. dożywocie zapisały na wojtostwie Koroszyńskiem, a po śmierci jego, żeby lenne prawo na piętnaście lat potomstwu jego służyło na temże wojtostwie. Paweł Zielonka 1665. Jan 1*mo voto* miał za sobą Jadwigę Podolską, z tej był syn Michał *sterilis*, i córka Maryanna Michałowi Brodowskiemu zaślubiona, z której synowie Stefan, Dominik i Ludwik Brodowscy, 2*do voto* z Katarzyną Sobieską, z tej była córka Anna Borzęcka *sterilis*, i syn Paweł, tego z Katarzyny Gurowskiej tylko się córka została Katarzyna. Alexander Zielonka cześnik Kijowski, żona jego Maryanna Gumowska cześnikowna Zakroczymska, córka jego Maryanna była za Jerzym Łączyńskim podkomorzym Lwowskim, ale *sterilis*. Antoni łowczy Lwowski i sędzia kapturowy 1733. Dominik kanonik Kamieniecki proboszcz Oleszycki. N. miał za sobą Popielownę. Stanisław Zielonka skarbnik Żydaczewski, miał za sobą Urszulę Wierzchowską, synów miał dwóch, Dominika i Konstantego. Dominik kanonik Przemysłki był proboszczem Niemirowskim. Konstanty kustosz Przemysłki był proboszczem Oleszyckim. Jan Zielonka miał za sobą 1*mo voto* Zofią z Bieniakonów Bieniakowską, druga była za nim Bukowska, z pierwszą miał syna Władysława, z drugą miał syna Stefana, trzecią miał Maryannę Komorowską sędziankę Bełzką w r. 1660. córek miał dwie, Katarzynę i Barbarę, Katarzyna była 1*mo voto* za Janem Kleofasem, 2*do voto* za Janem Czarnockim, Barbara była za Ubyszem podczaszym Dobrzyńskim. Teodor Zielonka miecznik Żytomierski, miał za sobą 1*mo voto* Urbańską, 2*do voto* Joannę Siemieńską, która pierwej była za Janem Nahojewskim. Alexander brat Teodora miał za sobą Katarzynę Konopacką, syna miał Józefa. Trzeci brat ma za sobą Maryannę Balownę, siostra tychże 1*mo voto* była za Antonim Żurowskim, 2*do voto* za Antonim Trembeckim. Władysław miał za sobą Gumowską córkę wojskiego Żydaczewskiego. Piotr Zielonka miał za sobą Urszulę Zabokrzycką, która 1*mo voto* była za Leszczyńskim podczaszym Gostyńskim herbu Belina.

Michał Zielonka r. 1778. podkomorzy Lwowski pojął był wdowę po Puławskim. Brat jego rodzony Antoni scholastyk Przemysłki wielkiej nadziei prałat młodo życia dokonał. — R. 1788. Mikołaj pisarz grodzki Kijowski. — Zielonki cześnika Lwowskiego zostało dwóch synów, Antoni i Józef, siostra Anna za Skorupką. — W Sanockiej ziemi Paweł Zielonka z *Borowskiej* zostawił synów dwóch, starszy kanonik Przemysłki — młodszy N. pojął *Fredrownę*. — *Krasicki.*

Ziemacki *herbu Rawicz*, w Lubelskiem województwie. Jeden z Ziemackich był podstarościm Lubelskim, drugi

Piotr pisarzem grodzkim Krakowskim, a potem kanonikiem Krakowskim z sejmu 1601. naznaczony do korrektury statutu koronnego. *Constit. fol.* 734. Wojciech temiż czasy.

Ziemblicki *herbu Półkozic.* N. Ziemblicka była za Michałem Aksakiem.

Ziemecki *herbu Nieczuja*, w Wielkiej-Polszcze. Mikołaj archidyakon Pczewski i kanonik Poznański, a potem Scholastyk Poznański, *vir insignis ingenio et doctrina,* mówi o nim nadgrobek w katedrze Poznańskiej, i u *Starowol. in Monum.* jest w druku jego Respons, *na skrypt Equitis Poloni uszczypliwy Zakonowi naszemu Cracov.* 1610. *in 4to.* Wojciecha z Ziemięcina Ziemeckiego kanonika Krakowskiego, proboszcza Tarnowskiego, zmarłego w roku 1663. widziałem nadgrobek z tym herbem w katedrze Krakowskiej, kędy mu to przyznają, że był *Juris Patrii peritissimus.* N. była za Felicyanem Arcemberskim.

R. 1788. Tomasz Ziemiecki łowczy Kowalski. — *Krasicki.*

Zienkowicz *herbu Siostrzeniec*, ten im herb przypisał *Kojał. in MS.* atoli na konkluzyach Wileńskich Zienkowiczowi deputatowi na trybunale Wileńskim w r. 1679. herb ich widziałem księżyc jak w herbie Leliwa, do góry prosto obiema rogami obrócony, we środku jednak między niemi, ani gwiazdy nie masz, ani krzyża jak w herbie Szeliga, na hełmie trzy pióra strusie. Piszą ich jedni Zienkiewicz, drudzy Zienkowicz, rozumiem jednak, się to jedenże dom, mają do tego przydomek Cichiński od dóbr, z których się piszą z Cichińca. Bazyli Zienkiewicz, którego córka wydana za Macieja Kłodzko starostę Żmudzkiego. Mikołaj w Słonimskim powiecie 1528. Teodor poseł do Moskwy 1572. od senatu Litewskiego, upominając się zupełnego dochowania pokoju, nie dawno z niemi zawartego. Jerzy Zienkowicz Cichiński poborca w Mińskiem 1581. *Constit. fol.* 355. Bazyli marszałek królewski, sędzia ziemski Nowogrodzki. Tenże czy inszy Bazyli marszałek Nowogrodzki 1588. poseł od stanów Litewskich do Zygmunta III. 1589. z sejmu naznaczony do zapłaty wojsku, *Constit. f.* 560. w r. 1594. był moderatorem dysputy, którą miał ks. Śmiglecki Societ. Jesu z Nowochrzczeńcami w Nowogrodku. *Opisanie dysput.* Piotr poborca w Rzeczyckim 1590. tenże czy inszy sędzia ziemski Rzeczycki. Iwan chorąży Rzeczycki. Paweł i Daniel 1648. i drugi Paweł sędzia ziemski Upitski w województwie Trockiem. Stanisław Zmajło Zienkiewicz odważnie bił Moskwę i Kozaków. Są jeszcze w księztwie Litewskiem Zienkiewiczowie Peretruscy. Michał z Połubieńskiej urodzony, kanonik Wileński, suffragan Żmudzki, a temi czasy gdy to

piszę, biskup Wileński. Jochno Ziemkowicz 1524. pewne dobra wykupił od ks. Ostrogskiego. *Monim. Coll. Ostrog.*

Andrzej Zienkowicz roku 1778. kasztelan Smoleński. — Tomasz sekretarz wielki Litewski, suffragan Wileński. — *Krasicki.*

ZIENOWICZ HERB.

Barkiem do góry pół pierścienia obróconego, w polu czerwonem być powinno, nad nim krzyż kawalerski, nad hełmem i koroną, Ślepowron, pierścień z dyamentem w pysku trzymający, w prawą tarczy obrócony całym sobą; tak go opisują: *Paproc. w Gniaz. fol.* 1190. *O herb. fol.* 674. *Okol. tom.* 3. *fol.* 336. *Klejnoty fol.* 92. *Kojał. in MS. Paprocki w Gniazdzie* wprawdzieć trochę odmienniejszą symmetryą ten herb położył, ale w poźniejszej *o herb. Książce* poprawił tego wszystkiego. Tamże *w Gniazdzie* z jakiej okazyi ten herb nabyty, kładzie w ten sposób. Gdy prawie do Serbji Pogaństwo nagle wpadłszy, wszystko pustoszyli, a ludzi w niewolą zabierali, Poganin jeden córkę książęcia Serbji pojmawszy, do obozu swego uwodził: postrzegł to jeden z mężnych Serbów, i za nim się w pogoń udał, zdobycz tak zacną, albo żeby odbił, albo żeby przy obronie jej, życie położył. Poganin nie dufając siłom swoim, gdy w gęsty las zajechał, zsiadłszy z konia, w zarośle i gęstwinę, i sam i pannę z sobą wciągnął, żeby się był i z nią utaił, płacz jednak i częste łkania Panny, rozlegające się po lesie utorowały goniącemu i szukającemu Serbowi do niego drogę: tam starłszy się z Poganinem; wkrótce go trupem na placu położył, wdzięczna tej przysługi księżniczka, pierścień z palca swego zdjąwszy, na jego rękę włożyła, gdy jednak z trupa zabitego, oręże zdejmuje, i inszy łup z niego układa, nie ostróżnie upuścił sygnet, i nie prędzej szkodę swoję postrzegł, aż pannę na bezpieczne miejsce wyprowadziwszy, wraca się tedy zguby szukając, aż na miejsce zwycięzkiej potyczki, kędy nad trupem znalazł na drzewie kruka w pysku

pierścień trzymającego, którego z łuku zabiwszy, pierścień odebrawszy, jeszcze w nadgrodę swej odwagi i księżniczkę od ojca wziął w małżeństwo, i herb w ten kształt wyrobiony. Zowie go zaś, tak *Paprocki* jako i *Okol.* Deszpot, które słowo u Greków znaczy Panna, przedtem Cesarzów Greckich, synów ich i zięciów, że Deszpotami zwano, pisze *z Pontana Bollandus in Actis SS. tom. 2. fol.* 1001. atoli że to imię potem było własne familji Despotów, z których Jerzy i Jan Despotowie od Turków z swych fortun wyzuci, w sześciuset koni do Władysława Króla Węgierskiego i Czeskiego udali się, i z nim przeciwko Wojciechowi bratu jego wojowali, jako świadczy *Tubero Dalmata lib. 4. Commentar. de suis tempor. i Bielski* o jednym z nich pisze *fol.* 609. i 614. Jakóbie Heraclidesie Bazyliku Despocie, który za pomocą Albrychta Łaskiego hospodarstwa Wołoskiego dostawszy w r. 1561. z niego od Tomszy wkrótce był zrzucony, i z życia wyzuty, córka jego Anna była za Jędrzejem ks. Sanguszko starostą Włodzimierskim. Z tych tedy Despotów jeden, Zeno Bratoszewicz do księztwa Litewskiego przyszedłszy, tamże osiadł i familią Zenowiczów rozplenił: to *Paproc.* bo co *Okol.* pisze wywodząc ten dom, od Bratosza syna Herkulesowego, i inne tu o Zenonach i Bratoszach przytaczając rewolucye, jako i to, że jeden z Despotów Zienowiczów Bratoszowiczów Serbji książę, był wojewodą Multańskim w r. 1380. i że dla najazdów i inkursyi Tureckich, nie mogąc spokojnie tem Państwem władnąć, do księztwa Litewskiego się udał, gdzie od Witolda wdzięcznie przyjęty był, i w dobra opatrzony; to pewności nie ma z wielu racyi, i z tej, że Turcy o te czasy jeszcze dalecy byli od Multan i zaczepiać ich wojną nie mogli: na to się jednak zgadzają autorowie, że pierwszemu który do księztwa Litewskiego przyszedł, Witold Smorgonie nadał, i inne na sto mil obszerne włości, od rzeki Mysz do Dzisny, Orszę także mu puścił: ten spłodził syna Zena albo Zenona, od którego potomkowie Zienowiczami zawołani. Z nich był według *Kojałowicza in MS.* Michał Zienowicz wojewoda Mścisławski, Stanisław hetman polny w wojsku Litewskiem. Jerzy starosta Bracławski odprawował poselstwo w r. 1494. po Helenę księżniczkę Moskiewską Alexandra ks. Litewskiego małżonkę. *Stryjk. fol.* 670. Zostawił potomstwo.

Jerzy wojewoda Smoleński, jeszcze przed wzięciem Siewierza od Moskwy. Mikołaj w r. 1499. między inszemi znacznemi Panami Litewskiemi pod Wiedrussą wzięty w niewolą Moskiewską, syn jego Jerzy pisarz Litewski, starosta Kokenhauski, zostawił syna Jerzego pułkownika zacnego, kasztelana Smoleńskiego i Połockiego, starostę Propojskiego i Ciecier-

skiego, regimentarza na odbieranie zamków Inflantskich w zakładzie podanych. Był w owej zwycięzkiej na polach Iwaniskich z swoją chorągwią potyczce 1564. Regimentował całem wojskiem Litewskiem w Inflanciech przeciwko Moskwie; w r. 1567. we dwóchset ludzi swoich, stanął do tej okazyi, w której Serebrnego Moskiewskiego wodza, zbił na głowę Roman ks. Sanguszko, starostą będąc Lepelskim i Dzisneńskim, sam z swym tylko ludem pod Leplem zniósł kilka tysięcy Moskwy w r. 1568. miał za sobą Chlebowiczownę wojewodzankę Wileńską, z której spłodził dwóch synów, Krzysztofa i Jana. Z tych Krzysztof był wojewodą Brześciańskim, starostą Ciecierskim i Propojskim, wspomina go *Konstytucya* 1613. komissarzem do zapłaty skonfederowanemu wojsku *fol.* 3. i *fol.* 7. przedtem zaś kasztelanem Brześciańskim 1588. podobno i Nowogrodzkim komissarzem do traktatów między koroną Polską i domem Austryackim, względem pojmanego pod Byczyną Maxymiliana, nie tylko zaś radą, ale i szablą ojczyzny bronił, kiedy pod Wielkiemi Łukami poprzedzając wojsko królewskie z swemi ludźmi, nieprzyjaciela spędził, daleki jednak był od wiary katolickiej, złączył się był dożywotnie z Teodorą Wołowiczowną kasztelanką Nowogrodzką, z której Zofia córka, naprzód się była w małżeństwo dostała Stanisławowi Kiszka, które małżeństwo gdy się rozstało, Kiszka infułatem został Żmudzkim, Zofia zaś ponowiła śluby z Alexandrem Słuszką wojewodą Trockim, starostą Homalskim, wprawdzieć z rodziców heretyckich urodzona, i ona się gwałtem tychże błędów z razu trzymała, wszakże objaśniona łaską Boską, potępiwszy je, statecznie w wierze katolickiej żyła i dokonała w r. 1642. fundowała wraz z mężem swoim na dwóch miejscach OO. Dominikanów, jako się mówiło pod Słuszkami, ołtarz na cześć ś. Rafała Archanioła w Nieświeskiem kościele wytworny, w r. 1633. wystawiła, *Alandus kościół;* w szyciu jedwabiem i w rznięciu z papieru, tak była wytworna, że czy ptaki, czy zwierzęta, czy kwiaty wyrabiała, zdały się być *ad vivum.* Syn zaś z tejże Wołowiczowny Teodory (którą Krzysztofa wojewody Połockiego małżonką zowie, ale omylnie, *Susza w Życiu B. Jozafata*, i od tego arcybiskupa od schizmy do prawowiernej jedności nawróconą) Mikołaj (nie Jerzy jako chce *Starowol. in Bellat. Sarmat. fol.* 236.) Bogusław kasztelan Połocki, Ciecierski i Propojski starosta, pułkownik królewski, ojcowskie koło wiary odrzuciwszy błędy, z kościołem się katolickim pojednał, zostawił *MS.* po śmierci swojej, w którym pisał przeciwko dyssydentom o artykułach wiary, i wierszem polskim niektóre pisma jego: i lubo był dowcipu wielkiego, przecież w ręce był dzielniejszy, na weselu królewskiem goniąc z kopią

do pierścienia trzy razy, raz po raz z wszystkich pochwałą, zawsze do niego ugodził, za co od Króla znacznym upominkiem regalizowany. Pod wojnę Moskiewską w największy ogień z ludźmi swemi skoczywszy, nie tylko że złamał siłę nieprzyjacielską, ale co większa, mało kogo z swoich utracił; tąż serca wspaniałością i Inflantskie zakończył kampanie: w r. zaś 1621. w owej pod Chocimem z Osmanem Carem Tureckim wojnie, na pogłos, że Chodkiewicza hetmana Turcy w bitwie w koło otoczyli, chcąc go salwować, uderzył się z swoją chorągwią o Turków, i tam długo się z niemi wręcz ścinał, siła ich trupem na placu położywszy, gdy jednak konia pod nim zabito i szyszak z głowy strącono, końmi stratowany, i dwudziestą ranami zwątlony, na pół umarły do obozu zaniesiony, dnia trzeciego duszę Bogu oddał, 7 dnia Września. *Okolski* powiada, że żona jego była, Anna Pacowna wojewodzanka Mińska, *kazanie zaś na jego pogrzebie miane*, chce mieć żonę jego Annę Chodkiewiczownę, a podobno siostrę Jana Karola wojewody Wileńskiego i hetmana Litewskiego, bo go indziej szwagrem tego hetmana zowie: córki jego dwie były, syna żadnego: z tych Anna Zofia 1*mo voto* żyła z Wojciechem Władysławem ks. Radziwiłem kasztelanem Wileńskim, a po jego śmierci 1636. 2*do voto* z Franciszkiem Zebrzydowskim kasztelanem Lubelskim starostą Nowomiejskim; w kościele Nieświezkim ołtarz na cześć ś. Gabryela dość kosztowny wystawiła. Druga Zofia Pawła Sapiehy wojewody Wileńskiego i hetmana w. Litewskiego małżonka, *Histor. Sapieh.* kasztelanką Nowogrodzką zowie tę Zofią, ale omylnie.

Jan kasztelan Witebski, a przedtem stolnik Litewski, starosta Trąbski, syn Jerzego kasztelana Smoleńskiego, brat Krzysztofa wojewody Brześciańskiego, *Sarnicki* powiada, że ten Jan był urodzony z księżny Pruńskiej, wspominają go *Konstytucye* 1598. deputatem na sądy fiskalne Litewskie. Synów jego było czterech, Jerzy, Michał, Abraham bezpotomny i Stanisław. Z tych Michał od młodości swojej wszystkie lata swoje w obozie przepędził, syn jego Piotr. Jerzy był sędzią ziemskim Wileńskim, z tym tytułem posłował na sejm 1629. ztamtąd deputat na trybunał fiskalny, *Constit. fol.* 18. a w roku 1632. podpisał *pacta conventa* Władysława IV. *Porządek elekcyi f.* 17. spłodził synów trzech, Jana marszałka Oszmiańskiego, starostę Kiernowskiego, był posłem na sejm 1653. na nim deputatem do namówienia pewnej legacyi, *Constit. f.* 9. i na trybunał skarbowy Litewski *fol.* 16. i 1659. i 1662. *f.* 2. Stanisława podkomorzego Wilkomierskiego, leśniczego Wilkiskiego, podpisał *pacta conventa* Króla Michała 1670. z sejmu 1653. na którym posłem stawał, komissarz do zapłaty woj-

sku Litewskiemu, *Constit. f.* 5. i 1670. do dóbr królewskich, *Constit. fol.* 9. osiadł potem na krześle kasztelanji Nowogrodzkiej, z której do grobu wstąpił w roku 1672. Synowie jego Krzysztof i Alexander, z których Krzysztofa jest w druku: *Wieniec, to jest applauz weselny Dominikowi Słuszce:* był potem pisarzem Litewskim, starostą Oszmiańskim, pułkownikiem królewskim, z sejmu 1703. r. deputatem do boku Króla Augusta dla obrady, *Const. f.* 15. syn jego starostą Oszmiańskim, posłem na sejm 1724. Po śmierci Mikołaja Przezdzieckiego, marszałkiem trybunału Litewskiego, ten Krzysztof precydował 1683. i w r. 1701. pod niebytność Michała ks. Wiśniowieckiego marszałka przy lasce zostawiony. Jerzy wojski Wileński, trzeci syn Jerzego sędziego ziemskiego Wileńskiego, zabity *caelebs*, patrz o nim *Konstytucyi* 1641. *fol.* 23. Jerzy starosta Opeski, sławny pułkownik, trucizną zniesiony pod czas konwokacyi 1648. r. zostawił syna Janusza. Samuel chorąży Mścisławski poseł na sejm 1627. i 1632. zkąd komissarz zapisany do traktatów o pokój z Moskwą, *Constit. fol.* 2. syn jego Hieronim 1640. Stanisław podkomorzy Oszmiański, poseł na sejm 1653. i komissarz do zapłaty wojsku Litewskiemu, *Constit. fol.* 5. i 1662. *fol.* 5. i 1661. deputat na trybunał skarbowy. *Constit. fol.* 4. Jan kasztelanic Smoleński według *Augustyna Wituńskiego w Kazaniu: Radosny Grób* 1641. miał za sobą Krystynę Massalską wojewody Mińskiego siostrę, wdowę po Lwie Kurczu wojewodzie Derpskim, z tą spłodził córkę Zofią Karola Stankiewicza pisarza Kowieńskiego małżonkę, i syna Stanisława, tak na dworach różnych jako i w obozie zachwalonego. Janusz syn Jerzego podkomorzy Połocki, w wojsku pułk prowadził przeciw Turkom pod Kazimierzem Sapiehą. N. wojski Wileński, miał za sobą Annę Kolęcką, N. Frąckiewiczownę marszałkownę Lidzką, Krzysztof starosta Propojski, Annę córkę Stanisława Kiszki wojewody Witebskiego. N. była za Janem Połubińskim. Paweł i Józef podczaszy Grodzieński w Oszmiańskim 1674. r. N. pojął Apollonią Ogińską podkomorzankę Trocką, wdowę po Szemecie. *Annibal ad portas fol.* 202. Franciszek starosta Śnitowski, marszałek trybunału Litewskiego 1722.

R. 1778. Antoni Zienowicz podkomorzy Płocki. — *Krasicki.*

Zimoszarski *herbu Trzaska*, w ziemi Ciechanowskiej. Z tych jeden był chwalebny astronom za czasów Augusta I. Króla Polskiego.

Ziołkowski *herbu Korczak*, w Krakowskiem województwie. Zbigniewa Ziołkowskiego kanonika Krakowskiego, opowiada nadgrobek w katedrze Krakowskiej. Katarzyna zakonnica u wszystkich śś. we Lwowie. Paweł Ziołkowski zie-

mianin Lubelski 1574. poseł do stanów Litewskich. Paweł miał za sobą Marcyannę Ostrowską wdowę po Rzeczyckim.

Zkrzyzłuk *herb*, patrz **Kozika.**

Złobnicki *herbu Poraj*, w Prusiech i w województwie Sieradzkiem. Maryanna Złobnicka Jerzego, Anna Franciszka Tarnowskiego herbu Rolicz, małżonki. N. Jana Kwiatkowskiego kasztelana Inowłodzkiego. N. miał za sobą Zofią Silnicką. Piotr w Sendomierskiem, Franciszek, Jan i Stanisław w Sieradzkiem 1697.

Złocki *herbu Szeliga*, w ziemi Wiślickiej. N. Złocki miał za sobą córkę Stanisława Mieleckiego kasztelana Zawichojskiego. Alexander Złocki poborca 1580. w Upitskim powiecie. *Constit. fol.* 366. N. pojął Angelę Komorowską herbu Korczak. Paweł i Michał w Sendomierskiem województwie 1674. N. była za Janem Łazowskim.

Złoczowski *herbu Grabie*, w ziemi Halickiej. N. Złoczowski miał za sobą Annę Kalinowską córkę Bartłomieja. Jerzy Małgorzatę Zawichoską, z tej było sześć córek, Katarzyna Jana Zdzanowskiego, od której Zofia Leszczyńska, Anna Jędrzeja Sokolnickiego chorążego Lwowskiego, Helena Bartłomieja Scibora *sterilis*, Teofila Jędrzeja Kurdwanowskiego *sterilis*, Jadwiga Panna, Helena Hieronima Kuropatnickiego, małżonki, syn zaś Stefan chorąży Halicki z sejmu 1661. komissarz do granic, *Constit. fol.* 26. naprzód z Jadwigą Strzemeską podsędkowną Halicką, potem z Zofią Bronowską *sterilis*.

ZŁOTA WOLNOŚĆ HERB.

Okolski tom. 3. *fol.* 346. kładzie herb taki, dwa węże skręcone tym kształtem, jak pospolicie ósmą liczbę wyrażamy 8, krzyż zaś między niemi; domyśla się, że ten herb nadany obrotnemu mężowi, który między dwiema książęty długo z sobą w poróżnieniu żyjącemi, szczęśliwie pokój zawarłszy, do dobrej ich między sobą harmonji przyprowadził: taki herb,

że widział na bramie zamku Brzezańskiego, powiada o sobie tenże *Okol.* i wnosi, musi być prawi, że któryś z Sieniawskich, z takim się był domem złączył, który między innemi herbami, i tym się też zaszczycał. Widział go i na drugiem miejscu w zakrystyi kościoła Radłowskiego, i swoim domysłem nazwał go Złota wolność. *Petrasancta de tess. gentil. cap.* 5. położył między innemi cudzoziemskiemi klejnotami, laskę, koło której dwa się węże skręciły trzy razy, i przydaje, że niektóre domy na Szląsku nim się pieczętują na szafirowej tarczy.

Złotkowski *herbu Topor*, w Wielkiej-Polszcze, piszą się z Złotkowy. Gabryel Złotkowski kasztelan Krzywiński, z Doroty Korzbokowny, zostawiwszy potomstwo, lat siedmdziesiąt i cztery życia swego zamknął w roku 1574. co o nim opowiada kamień grobowy w Lendzie położony od syna Stanisława Złotkowskiego kasztelana Biechowskiego 1597. *Starow. in Monum.* w Rychwalskiem kościele, kędy i jego herb Topor wyraźnie wydany, i żony jego Gozdawa, ten zaś Stanisław miał za sobą Annę z Gulczewa Sierpską, Jędrzeja wojewody Rawskiego córkę, wdowę po Jędrzeju Kucińskim i po Zarembie. Jędrzej na nasze kollegium Kaliskie dobroczynny; w roku 1607. pod czas morowego powietrza gdy z miasta nasi uchodzić dla zarazy musieli, od niego przyjęci i szczodrze traktowani. *Histor. Coll.* Stanisław 1650. *Paproc. Łaski fol.* 63. Są i w województwie Mińskiem Złotkowscy de Złotki, z tych Kazimierz cześnik Sieradzki u ks. Karola Radziwiła kanclerza Litewskiego w wielkich respektach 1713. ale im *Ks. Kojałow. MS.* za herb przywłaszczają Bawolą głowę.

Złotnicki *herbu Nowina,* w Wielkiej-Polszcze, w Krakowskiem i księztwie Litewskiem, piszą się z Melżyna, znać że jednejże z niemi dzielnicy, luboć od dóbr Złotniki rzeczonych, imienia swego nabyli, z tych najdawniejszego wspominają Marcina Złotnickiego stolnika Kaliskiego, którego wnuk Piotr koło r. 1532. miał za sobą Poniatowską sędziankę ziemską Sieradzką herbu Śreniawa, z której była córka Eufrozyna, ta Panną umarła, i syn Mikołaj, tego z Jadwigi Kołudzkiej chorążanki Inowrocławskiej, syn Wawrzeniec z Doroty Leśniowskiej herbu Grzymała, spłodził córkę Annę Gałczyńską, i czterech synów, z tych Jan młodsze lata polerował na różnych wielkich dworach, potem nabył dóbr: Piotrkowice, Paryż, Dozejewice, Dozejewiczki, a z Anny Przepałkowskiej zostawiwszy potomstwo, świat ten pożegnał w r. 1637. w Żninie u OO. Dominikanów z nadgrobkiem pogrzebiony, córka jego Teresa, naprzód żyła z Wieruszem Kowalskim Mikołajem, z nim miała trzech synów, Adama, tego żona Goryszewska; Stanisława, tego żona Barbara grafowna na Szląsku, i Macieja,

stolnika Sieradzkiego Kowalskich, tego żona Anna Rucka. Z tejże Przepałkowskiej byli czterej synowie. 1. Jędrzej kanonik Kijowski proboszcz Janczewski, kędy też po śmierci w r. 1665. leży. 2. Adam Franciszek mąż rycerski z Czarneckim, złączył się był dożywotnie z Barbarą Niezdrowską, ta mu powiła trzech synów. Pierwszego Karola Ostafiego, męża wojennego pod Wiedniem i indziej, chorążego usarskiego, ten z Zofią Kierską, córką Krzysztofa, wkroczył w kontrakty małżeńskie, umarł 1731. oboje w Łabiszynie pogrzebieni u OO. Reformatów z nadgrobkiem, kędy i ojciec jego leży, zeszły w roku 1686. zostały się po tej Kierskiej, dwie córki Karola, jedna Magdalena, a w zakonie ś. Teresy w Poznaniu Małgorzata, druga Justyna wydana za Jana Falęckiego regenta grodzkiego Gnieznieńskiego herbu Jastrzębiec, którego urodziła Barbara Zalewska herbu Rola, miała z nim syna Stanisława: zostali się tegoż Karola trzej synowie, jeden Malcher podczaszy Gostyński, podwojewodzy Kaliski, tego potomstwo z Konstancyi Anny Stolińskiej, Zygmunt, Tomasz, Walentyn, Ludwik, Anna, i Antonina. Drugi Józef Sebastyan w wojsku Litewskiem pułkownik Janczarski, z światem się rozstał w r. 1738. w Wiśniowcu u OO. Karmelitów Bosych pochowany. Drugiego z Niezdrowskiej syna Tyburcego, ten z Konstancyą Baranowską herbu Ostoja, którą urodziła Kwiatkowska herbu Nowina, zszedł bezpotomny, w r. 1706. leży w Kazimierzu u OO. Bernardynów, żona zaś jego ponowiła śluby z Józefem Kierskim. Trzeciego Józefa Joachima, ten pierwszym kontraktem małżeńskim ślubował Konstancyi Lisieckiej herbu Drya, którą urodziła Eleonora Ubyszowna, z niej zrodził syna Antoniego, który młodo w stanie duchownym dni swoje skończył: drugim kontraktem Helenie Skorzewskiej chorążańce Poznańskiej, córce Władysława; dzieci z niej młodo pomarły, on sam wszedł do grobu 1724. w Łabiszynie, żona do klasztoru w Bydgoszczy. 3. Jakób, żona jego Teodora Wyrzejska wdowa po Charzewskim, z której córka Cecylia w dzieciństwie zniknęła. 4. Jerzy mąż właśnie do wojny urodzony, we wszystkich za Jana Kazimierza Króla kampaniach mężnie stawał, sprzysiągł się dożywotnie z Maryanną Dokowską herbu Leszczyc, z tej dał mu Bóg trzy córki, najstarsza z nich wydana za Krzysztofa Skarszewskiego herbu Leszczyc, średnia za Zygmunta Szpotańskiego herbu Łabędź, trzecia za Wawrzeńca Chrząstowskiego herbu Nowina, z którym jest syn Franciszek: synów tegoż Jerzego trzech: jeden Marcin, pojął w małżeństwo Jadwigę Juliannę Gulczownę pierwszym związkiem, z tej potomstwo jego Anna, Eleonora, Ludowika, i Konstancya, synowie: Ewald, Fryderyk, i Kazimierz Alexander, wszystkie

dzieci poszły za matką heretyczką co do wiary, synowie w wojsku Duńskiem, w Brandeburskiem, żołnierskim chlebem i sławą żyją. Drugim związkiem pojął Teresę Jerzmanowską, z tej został się syn Sebastyan, Marcin zaś na wieczne przeniósł się życie w r. 1731. w Powidzkim kościele pogrzebiony. Rafał drugi syn Jerzego z Dokowskiej, sprzysiągł się dożywotnie z Anną Słupską herbu Leszczyc, złożony po śmierci w Starym mieście, którego potomstwo, Józef, Jędrzej, Jerzy, Jakób, i córka Maryanna, która Panną umarła. Jan trzeci syn Jerzego z Dokowskiej, ożenił się z Maryanną Boczkowską herbu Gozdawa, z tej dzieci jego, Paweł, Antoni i Krystyna. Tomasz czwarty syn tegoż Jerzego, w wojsku tak koronnem jako i Litewskiem zasłużony, żona jego Anna Kolczyńska podczaszanka Inowrocławska, Jana i Bogumiły Radojewskiej córka, potomstwo jego, Jan, Sebastyan, Alexander, Seweryn i Petronella. Adam Ignacy syn Józefa Joachima z Skorzewskiej, pojął Agnieszkę córkę Franciszka Jemelskiego kasztelana Nakielskiego, i Anny Skrzetuskiej herbu Jastrzębiec, z którą wziął wszystkę fortunę, tak po ojcu jako i po bracie jej Józefie, z tą urodził syna Józefa, i córkę Maryannę. Siostra rodzona Adama, Bibianna, wstąpiła w Gnieznie do klasztoru ś. Klary. Drudzy synowie Wawrzeńca z Leśniowskiej spłodzeni dwaj osiedli w Krakowskiem, jeden w księztwie Litewskiem. Sukcessorowie tych co w Krakowskiem byli, Szymon Złotnicki kanonik Krakowski, umarł 1610. w katedrze na zamku pochowany. Stanisław poborca w ziemi Sanockiej 1613. *Univer. Pobor.* Piotr Konstantyn kustosz koronny, kanonik Krakowski 1620. na nasze kollegium Krakowskie dobroczynny. Zofia Marcina Śrzemeskiego małżonka. Tyburcy chorąży Kaliski, poseł na sejm 1627. ztamtąd komissarz do taxy rzeczy, *Constit. fol.* 8. i do granic od Szląska, *fol.* 20. syn jego Mikołaj cześnik koronny, w różnych kampaniach, swem męztwem wsławiony, jako to pod Chocimem, Wiedniem, Parkanami, Strygoniem, pułk królewski prowadząc, miał za sobą Annę Chełmską, podstolankę Krakowską, która umarła 1696. z tej córka, naprzód żyła z Dembińskim, po nim z Józefem Małachowskim kasztelanem Inowłodzkim, starostą Opoczyńskim: syn zaś tegoż cześnika, kilka razy śluby małżeńskie ponawiał. N. pisarz ziemski Czerniechowski, żona jego Maryanna Komorowska, wdowa po Dominiku Hulewiczu. N. miecznik Kaliski pojął Teresę Małachowską kasztelankę Inowłodzką. Alexander wojski Wschowski deputat na trybunał koronny z Poznańskiego 1714. roku. Mikołaj kanonik Kamieniecki deputat w tymże roku.

Roku 1778. Sebastyan Złotnicki łowczy Szadkowski. — *Przypisy Krasickiego.*

Złotoliński. Adam Złotoliński miał syna Teodora na Wołyniu r. 1609. Teodor miał córkę Maryannę która była za Stefanem Hrynickim. N. miał za sobą Mężyńską wdowę po Peretyatkiewiczu.

Józef Złotoliński cześnik Włodzimierski. — *Krasicki.*

ZŁOTOGOLEŃCZYK HERB.

Goleń złota powinna być zbrojna, z ostrogą taką jaka jest w herbie Nowina, kolanem niby w ziemię bijąca, piętą w lewą tarczy skierowana, na hełmie w koronie trzy pióra strusie, tak go opisnją: *Biel. fol.* 82. *Okol. tom.* 3. *fol.* 344. *Klejnoty fol.* 91. gdzie *Bielski* przydaje, że tego herbu już za jego czasów nie zażywano; luboć przedtem były familie, które się nim szczyciły, a między inszemi Bogna Matka ś. Stanisława biskupa Krakowskiego i męczennika, wielkiej świątobliwości matrona. Do tegoż herbu pospolicie wszyscy z *Bielskim fol.* 142. pociągają Swentosława (był kasztelanem Krakowskim, jako się mówiło w pierwszym tomie) ten od rycerstwa Polskiego wysłany do Leszka Białego książęcia w legacyi, ofiarując mu rządy Polski, byle od siebie relegował Goworka wojewodę Sendomierskiego przyjaźnego sobie, ale Mikołajowi wojewodzie Krakowskiemu, na ten czas w Polszcze, wielkiej powagi senatorowi cale nie miłego. Ztemwszystkiem lubo nasi autorowie familiantów tego herbu już zeszłych być mienią: przecież Wolscy w ziemi Sanockiej, do niego się odzywają.

Złotopolski *herbu Nałęcz*, w województwie Mazowieckiem. Walentyn Złotopolski podstarości Zakroczymski, poborca w tejże ziemi 1591. z sejmu naznaczony, *Constitut. fol.* 632. a w r. 1613. deputowany do rewizyi ksiąg ziemskich i grodzkich Zakroczymskich. *Constit. fol.* 12. Abraham mąż wojenny pod Oryninem, Cecorą, Chocimem, sędzia wojskowy, umarł 1632. żona jego Katarzyna Witwińska nadgrobek

mu wystawiła. *Starow. in Monum. fol.* 775. Piotr podsędek Kijowski. Adam dziełami rycerskiemi zaszczycony, sędzia wojskowy za buławy Żółkiewskiego hetmana.

Złoty patrz **Kwaśnicki**, w księztwie Litewskiem, herbu *Pielesz.*

Żłowodzki *herbu Cholewa*, w ziemi Dobrzyńskiej, piszą się z Złowod. Z tych było trzech braci rodzonych, Wojciech Złowodzki, Krakowski kustosz i kanonik Sendomierski, proboszcz Solecki, w trybunale koronnym nie raz deputat, osobliwie 1689. umarł 1694. w katedrze Krakowskiej z nadgrobkiem pochowany i z tym herbem. Jan brat jego stolnik Dobrzyński 1701. Wawrzeniec trzeci ich brat w zakonie naszym umarł 1702. Ludwik proboszcz Kijowski i deputat na trybunał koronny 1723. 1727. N. podczaszanka Dobrzyńska, była za Jędrzejem Smarżewskim cześnikiem Płockim.

Zmiącki, w Lubelskiem województwie. Piotr Zmiącki miał za sobą Katarzynę Oleśnicką Jana córkę, z tej był syn Jędrzej burgrabia Lubelski, ten spłodził Katarzynę Chojnowską, Zuzannę Piorowską i Barbarę. Jędrzej podczaszy Buski 1704. Stanisław w Sendomierskiem 1697.

Zmigrodzki. N. Zmigrodzki miał za sobą Annę Mieleszkownę, z której spłodził cztery córki, Antoninę, Krystynę, Helenę i Franciszkę.

Źmijowski *herbu Ślepowron*, w województwie Mazowieckiem. Walentyn Źmijowski sędzia grodzki Ciechanowski i poborca 1602. *Constit. f.* 822. Paweł poborca w ziemi Wiskiej 1632. *Constit. fol.* 13. N. miał za sobą Helenę Brodowską. Paweł podsędek ziemski Wiski 1653. Jan kanonik Warszawski i ś. Jerzego na zamku w Gnieznie, officyał generalny Mazowiecki, umarł 1647. *Starow. in Monum.* Maryanna Jędrzeja Rąblewskiego małżonka. N. Źmijowska była za Szczesnym Rutkowskim.

R. 1778. Mikołaj Źmijowski łowczy Wileński. — Antoni mostowniczy Wiłkomierski. — *Krasicki.*

ŻMUDZKI HERB.

Kuszą napiętą lubo nie wyciągnioną w polu krwawym kładzie *Okol. tom.* 3. *fol.* 345. atolim ja widział łuk strzałą, żeleźcem do góry napięty. Tym się herbem szczycą Żmudzcy w Chełmskiej ziemi, z których Jędrzej dziedzic na Żmudzi, mąż wojenny, za Króla Stefana we wszystkich kampaniach męztwem swem wsławiony, pod interregnum po śmierci Batorego, Krakowa bronił przeciw Maxymilianowi, którego potem pod Byczyną poraził, pod Cecorą przeciwko Nalewajkowi, i w Mul-

ŻMUDZKI HERB.

tanach odważnie stawał, zszedł z tego świata w roku 1602. *Okol.* z jego nadgrobku. Mikołaj Żmudzki Soc. Jesu służąc zapowietrzonym w Lublinie, padł ofiarą miłości ku bliźnim, napisał był historyą oblężenia Zbarazkiego, albo Dyaryusz, ale pewnie do druku nie wszedł. Wojciech w Poznańskiem. Jan w Sieradzkiem 1697. Jacek Michał umarł 1690. w Ostrogu pochowany. N. miał za sobą Brodowską pisarzownę Lubelską.

Znajecki, w Prusiech w województwie Malborskiem. Marcin Znajecki 1699.

Znamirowski. Stanisław Znamirowski miał za sobą Helenę Pogorzelską: o tym w aktach Sanockich w roku 1680. Zygmunt w Podlaskiem. Jan rotmistrz powiatu Ostrowskiego w ziemi Nurskiej 1697. Marcin miał syna Antoniego 1690. w Wołyńskiem.

Znin *herb*, patrz litery **S.**

Zochowski *herbu Brodzic*, w ziemi Ciechanowskiej. Z tych jeden za Króla Zygmunta Augusta był starostą Piotrkowskim, dwór w Bugaju wystawił, spłodził z Podoską sędzianką Ciechanowską córki dwie, Barbarę i Annę; synów Mikołaja i Przybysława. *Okolski* pod herbem Lubicz wspomina *tom.* 2. *fol.* 192. Mikołaja sędziego Ciechanowskiego. Mikołaj z Krassowa Zochowski 1588. poborca w tejże ziemi. *Constit. fol.* 504. Franciszek podkomorzy Ciechanowski, poseł na sejm, 1620. ztamtąd deputat na trybunał Radomski. *Constit. f.* 20. Ziemak wojski Ciechanowski, *in Diva Lindensi fol.* 580. N. miał za sobą Teresę Borowską herbu Abdank, która po jego śmierci żyła z Stojewskim. Adryan z Krassowa Zochowski kasztelan Wizki 1674. i Mikołaj miecznik Ciechanowski. Są i w księztwie Litewskiem, N. pleban Wileński, synowiec jego Władysław, Alexander, syn jego Cypryan archiepiscop Połocki i metropolita całej Rusi, nauką tak w cudzych krajach jako i w ojczyznie nabytą sławny, wnuk tegoż metropolity, miał za sobą Maryannę Olszyńską wdowę po Wojciechu Świ-

derskim, której ślady zostawił w niektórych pismach swoich do druku podanych, jako to: *Colloquium Lubelskie między zgodną i niezgodną Bracią narodu Ruskiego vigore Konstytucyi Warszawskiej na dzień 24. Stycznia w r. 1680. złożone, in fol. Leopoli.* 2do. *Gratulatio Michaeli I. Regi Poloniae in inauguratione etc.* 1760. *in fol. po Polsku.* Są *i kazania jego w druku:* Naukę zaś tę z niemniejszą połączył pobożnością życia, umarł w Supraślu, kędy też po śmierci złożony. Benedykt kustosz i kanonik Wileński z sejmu 1678. r. komissarz do Inflant. *Constit. fol.* 10. Mikołaj w Połockiem województwie 1674. Synowica metropolity Michała Kołontaja małżonka.

Zodeyko *herbu Mogiła*, w księztwie Litewskiem. Zodeyko miał za sobą pierwszą żonę Milussę siostrę książęcia Witolda, z której zostawił synów, Biła i Monstwila, z drugiej potem żony Dawgirda i Andruszka, od których to synów jego, te rozplenione familie: Bilewiczów, Stankiewiczów, Andruszkiewiczów, Monstwilów, Bogdanowiczów, Dawgirdów. Andruszka Zodeyka syn był Maciej w Słonimskim powiecie 1528. *Kojał in MS.* drudzy Zodeykowie są w Żmudzi.

Żołądź *herbu Syrokomla*, w Ruskiem województwie. Ci z księztwa Litewskiego w te się kraje wynieśli, kędy kwitną w ludzi rycerskich.

Żołądź *herbu Dąb*, w Czechach kiedyś kwitnął, a potem i w Polszcze. Prokop Żołądź de Prożyce hetman wojska Praskiego, zabity 1518. r. o czem nadgrobek jego w Pradze świadczy, z młodych lat swoich na chlebie się rycerskim chował w obozach Matyasza, Władysława i Ludwika Królów Węgierskich, aż też i Zygmunta I. Króla Polskiego: miał za sobą Franchankę rajcy Krakowskiego córkę, z której córka była za Mikołajem Orzechowskim, który się pisał z Sierści podżupcikiem Wielickim, i syna Zygmunta, tego z Hallerowny Niemki dwóch synów zostało, Joachim i Prokop, i córki dwie. Barbara Żołędziowna Jana Jasińskiego herbu Sas małżonka.

Zołciński *herbu Lubicz*, czy **Zołczyński** na Rusi i w Płockiem. Jan Zołciński kanonik Kujawski 1586. *Acta Synod. Vladisl.* N. Zołciński kardynałowi Hozyuszowi miły. *Rescius de transitu Hosii tom. 2. oper. f.* 490. Jerzy z Zołczyna Zołczyński za Króla Stefana odważny kawaler, starosta Żydaczowski, z Brzozowską *sterilis:* brat jego rodzony Wojciech tylko córkę zostawił Piasecką pisarzową ziemską Buską. Stanisław drugi brat jego, od których był Jerzy komornik ziemski Sanocki 1609. *Acta Terrestr. Leopol.* Waleryan pisarz grodzki Sanocki 1624. *Histor. Coll. Crosn.* Paweł w zakonie naszym życie zakończył 1729. w Krakowie.

Zołczycki *herbu Przegonia*, w Sendomierskiem województwie.

Żołękowski *herbu Rawicz*, w ziemi Ciechanowskiej, czyli **Żołędkowski**, czytałem też Żołędkowskich herbu Nałęcz. Jan w Podlaskiem 1632. Franciszek i Stanisław w Lubelskiem 1697.

Żołkiewski *herbu Bończa*, w Chełmskiej ziemi. Stanisław Zołkiewski sędzia ziemski Chełmski, od Zygmunta I. Króla Polskiego był komissarzem do Rudy dóbr królewskich w Łukowskiej ziemi 1528. o czem list czytałem tego Króla *in MS. Petricov.* Łukasz, Marek i Jan z Żółkwi Żołkiewscy, którym *Konstytucya* 1613. *fol.* 30. przyznała cło w dobrach ich. Alexander rotmistrz królewski, o którym *Konstytucya* 1662. *fol.* 39. Żołkiewska chorążanka Chełmska, 1*mo voto* była za Wołczkiem, 2*do* za Mikołajem Sienickim. N. miał za sobą Jaszczowską, z której córka Krystyna, poszła za Stankara pisarza Horodelskiego. N. była za Janem Kitnowskim stolnikiem Chełmskim, sędzią grodzkim Krasnostawskim. N. była za Krzysztofem Sicińskim stolnikiem Wendeńskim. Krzysztofa żona Dorota Brzeska herbu Oksza. Stanisława Zofia Lipska, Franciszka Jadwiga Lipska herbu Grabie. Bernard w zakonie naszym prace zakończył w roku 1719. w Stanisławowie, wielkiego mąż dowcipu i poleru w teologji i filozofji, brat jego rodzony chorążym był Chełmskim, urodzeni byli z Marcyanny Marchockiej. N. Żulińskiego małżonka. Eliasz Żołkiewski miał za sobą Ludwinę Trembecką Zygmunta córkę 1660. *Acta Castren. Cracov.*

Żołkiewski *herbu Lubicz*, w Ruskiem województwie, dokąd się byli z Mazowsza przenieśli. Mikołaj Żołkiewski wojewoda Bełzki według *Paproc.* który od niego tę przezacną familią wywodzi, atoli *Glinka w Zwierzyńcu Jednor. f.* 35. powiada, że jeszcze za czasów Alexandra Króla, Żołkiewski w okazyi z Wołochami mężnie się potykając, gdy od konia odpadł, i sam mężnie poległ. Ten Mikołaj z Tatarami częste utarczki miewał, kędy odważne serce jego, i za ojczyznę na śmierć gotowe, wszyscy mu przyznawali; synów jego dwóch zostało, Mikołaj i Stanisław, obadwa ludzie uczeni, i mężni pode Gdańskiem i w Moskwie, osobliwie pod Sokolą, kędy od Mieleckiego hetmana przodem z ludźmi wysłani, póty na sobie Moskwę trzymali, póki hetman z wojskiem nie nadciągnął. *Paproc. o herb. fol.* 122. Z tych Mikołaj starostą był Medyckim, o potomstwie jego nikt nic nie pisze. Stanisław zaś brat jego, był naprzód wojewodą Bełzkim, z tego krzesła przesiadł się na Ruskie w r. 1586. z tego do grobu w r. 1588. w katedrze Lwowskiej pochowany, kędy o nim kamień grobowy

mówi, *mutlis egregiisque pace et bello meritis, multis pro Patria certaminibus praeliisque clarissimus. Starowol. in Monum.* posłował na sejm Lubelski 1569. kędy podpisał unią Litwy z Koroną, *Constit. fol.* 172. i na zjazd generalny pod Jędrzejowem 1576. *Constit. fol.* 246. na Wiślickim także kongressie, siła do uspokojenia ojczyzny, i do nakłonienia serc synów koronnych do Zygmunta III. Króla, przyłożył się. Miał za sobą Lipską z Goraja herbu Korczak, która mu dwóch synów powiła. Mikołaja i Stanisława. M.kołaj był podkomorzym Lwowskim, z tym tytułem podpisał elekcyą Zygmunta III. *Constit. fol.* 437. 1587. i 1589. tranzakcyą Będzińską, posłując na sejm, kędy nie tylko gładkością wymowy, ale i głęboką radą na dobro ojczyzny nie raz wotował, w trybunałach nieskorrumpowanej sprawiedliwości, miłości u braci wielkiej, spłodził córkę Annę Herburtową kasztelanową Kamieniecką, starościnę Skalską, i synów dwóch, Adama oboźnego koronnego, z sejmu 1611. był komissarzem do traktatów o pokój z Moskwą, *Constit. fol.* 2. życie sobie sam gwałtownie 1615. wydarł, któremu Jakób Sobieski, potem kasztelan Krakowski taki nadgrobek napisał w Warszawie: *Suis et suorum meritis clarissimus, Principis gratia, Procerum favore, aura populari ad individiam usque felix, venustate formae, corporis cultu, vitae splendore, morum comitate acceptus omnibus, cruento et lethali infelicis dexterae ictu immature ereptus.* Drugiego Łukasza wojewodę Bracławskiego, starostę Kaliskiego, Pereasławskiego, Chmielnickiego. Powróciwszy z cudzych krajów, wyprawiwszy się z stryjem swoim Stanisławem hetmanem wielkim, gdy ten pod Cecorą życie swoje dla ojczyzny ze krwią wylał, on się w niewolą Turecką dostał, z której nie prędzej na wolność wyszedł, aż we dwie lecie. Z Władysławem potem Królewiczem powtóre lustrował Europę, od Zygmunta III. przydany synowi. Na wojnę Szwedzką i siebie i fortunę swoję poświęcił, kędy wodzów Gustawa Króla Szwedzkiego od siebie pod Hamereszteinem pojmanych, Królowi oddał; tąż substancyi swojej i zdrowia applikacyą, wszystkie za Władysława Króla expedycye odprawił, tak że lubo łaska królewska, intratnemi dosyć obłożyła go królewczyznami, przecież styraną dla ojczyzny fortunę, ciężko mu było dźwigać, ale i życie ustawicznemi obozowemi pracami tak stargane, że ledwo czterdziestu i dwóch lat wieku swego dotarł, w r. 1636. na życie się spokojne w wieczności przeniósłszy, żyjąc bezpotomnie. W Pereasławiu fundował kollegium Societ. Jesu, i dobra Bubnów miasteczko z przyległościami do niego przyłączył, co approbowała już po zejściu jego *Konstytucya* 1638. *fol.* 47. z tą pochwałą, że w tamtych krajach z szczególnego wiary katolickiej

przymnożenia affektu, ile tam bardzo potrzebna, uczyniona: tamże w kościele naszym pogrzebiony: atoli pod pierwszy tumult Kozackiej rebellji w r. 1648. jak to miasto od chłopstwa shuczałego zniszczone, tak i kościół, jego nawet ciału w grobie nie przepuszczono, buzdygan, i pierścień wzięty, kości jego wyrzucone. Nadgrobek jego *Okol.* wypisał i elogium z Piglowskiego. Miał zaś za sobą Kurzańską, ale z nią *sterilis.*

Stanisław kanclerz koronny i hetman wielki koronny, Barski, Kamionacki, Jaworowski, Rohatyński, Kałuski starosta, syn drugi Stanisława wojewody Ruskiego, brat rodzony Mikołaja podkomorzego Lwowskiego. Piękne w nim natury przymioty, i blizkość krwi, serce Jana Zamojskiego kanclerza i hetmana prawie do Stanisława przywiązały, Stefan także Król gruntowniej się w niego wpatrzywszy, tak ukochał, że między czterema, którzy o jego sekretnych zamysłach koło wojny Tureckiej wiedzieli, i on też był policzony: wielu mu stymy czyniła niepospolita jego nauka, którą ustawicznem prawie historyków różnych czytaniem tę co dzień w większą pomnażał, nie mniej wytworna pamięć, z której raz od siebie przejrzanych autorów, tak dobrze był świadom, że przytaczających nie zupełną wiarą texty jakiego pisarza, nie tylko należycie poprawiał, ale też i karty, gdzie czego szukać było trzeba, przywodził. Z poetów największy zdał się mieć gust w Horacyuszu, którego sentencye często wspominał w potocznych dyskursach. Jest w druku jego *Epistola de bello Turcico deliberatoria in Operibus Stanislai Łubieński Episc. Płocen. fol.* 185. od niego na łaciński język przełożony: a według *Chwałkowskiego, i Kobierzyckiego in Vladislai Principis historia f.* 706. napisał był ojczystym językiem historyą wojny Moskiewskiej, za Zygmunta III. Króla Polskiego, pożal się Boże, że do druku nie weszła, pewnie żeby była tem więcej wiary znalazła, ile z powagi takiego senatora, i pióra tego, który najlepiej mógł wszystkie rewolucye jej wiedzieć. Do najwyższych zaś Polskiego wojska rządów, z lekka przez wszystkie prawie wojskowe szarże, heroiczna go odwaga jego powodowała, z którą się pięknie w różnych okazyach popisał, osobliwie pod Byczyną, kędy prawym skrzydłem kommenderując, tak silno uderzył się z przeciwną Maxymiliana stroną, że ich do ucieczki przymusił, ale sam ciężką w prawym kolanie ranę, z tego pobojowiska wyniósł, *Piasec. fol.* 69. co mu nadgradzając Zygmunt III. kasztelanią mu Lwowską z buławą mniejszą konferował, luboć *Kobierzycki* twierdzi, jakby jeszcze od Stefana Króla miał sobie nadaną: i ordynacya Zamojskiego, już go w roku 1593. i kasztelanem Lwowskim i hetmanem mniejszym wspomina, i w następującym roku, że z Zamojskim Tatarów pod Cecorą

wojował, jawnie mówi *Sobieski w mowie swojej na jego pogrzebie;* sam zaś swoim duktem Nalewajkę Kozaków herszta, licznym gminem chłopstwa uzbrojonego, tak ścisnął, że bojąc się o siebie owa hałastra, Nalewajka z innemi czterema pryncypałami wydawszy Żołkiewskiemu, sami się do domów swych spokojnie rozjechali. *Piasec. fol.* 145. Na Wołochów potem i Tatarów szablę swoję obrócił, wszędzie z pożądanym tryumfem. Na Szwedów wysłany od Zamojskiego z częścią wojska w r. 1602. którzy chcieli dać odsiecz Waisensteinowi oblężonemu pod Rewlem już na gotowych do boju napadł, a co cięższą potyczkę z niemi zatrudniło, że się pikami zasłoniwszy, usarskim kopijom Polskim łamać i szyków swoich niedopuszczali, widząc to Żołkiewski, w tył ich pułk jazdy posłał, który tak żartko na nich uderzył, że ich zmięszawszy, otworzył pola do bicia ich do woli, jakoż mało kto z Szwedów z tej batalji wyszedł, poległ i wódz ich Reinhold Arnep, kopiją przebity, obóz z działami i wszelaką ammunicyą wzięty, naszym się dostał. Po śmierci Zamojskiego w r. 1605. nie rychło potem i aż w lat prawie ośm, do wielkiej buławy od Zygmunta III. posuniony, co poznać *z Konstytucyi* 1607. *fol.* 830. i 1608. już na ten czas wojewoda Kijowski, ale jeszcze hetman polny, *Constit. fol.* 887. i 1609. *fol.* 893. i 1613. *in Februar. f.* 5. kędy go Rzeczpospolita do ukojenia i rozerwania związku, komissarzem naznaczyła: czy to dla tego, że jako *Łubieński de Motu Civili* namienia, blizka z Zebrzydowskim wojewodą Krakowskim autorem rokoszu, kolligacya, w suspicyą go niejaką podała u tronu królewskiego, aleć tę zbił jawnie, to wierną swoją radą, to orężem pod Guzowem w okazyi z Rokoszanami, skrzydło prawe przywodząc przy dostojeństwie Zygmunta Króla: czy też dla tego (co się zda być podobniejsza) że mu emulacya wielkich ludzi i Zygmuntowi szczególniej zasłużonych, drogę do większej buławy tamowała. Przecież Żołkiewski z swojej ku ojczyznie przychylności, nic z urzędu i powinności nie ubliżył, lubo go zawisna przed Królem źle udawała gęba; wysłany w r. 1610. z częścią wojska do Moskwy, pod Kluszynem pamiętną klęską nieprzyjaciela poraził, stolicę Moskiewską odebrał, Szujskiego Bazylego wielkiego kniazia Moskiewskiego i z bracią jego, Janem, Dymitrem pojmał, i wszystkę Moskwę do tego przymusił, że sobie za Pana, Władysława Królewicza obrali, przysięgą się mu wierności obowiązawszy: tak z tryumfem z Moskwy wyjechawszy, w Warszawie pod czas sejmu, Szujskich Królowi oddał. Nad to Kantymira wodza Tatarskiego z granic Polskich spędził, z Skinder Baszą traktaty zawarł. Spuściwszy potem województwo Kijowskie, wziął pieczęć wielką koronną w roku 1618. którą wraz trzymał z buławą wielką.

Wprawdzieć póki żył, miał chwały swojej rycerskiej zazdrosnych Zoilów, którzy dzieła jego dla ojczyzny chwalebnie podjęte, i źle przed ludźmi udawali, i tłomaczyli, jakby na zgubę ojczyzny galiły, ale śmierć heroiczna jego pod Cecorą, wszystkie te pogłoski tak zatłumiła, żemu i nieprzyjazne gęby przyznawały potem, że był jeden z najmężniejszych swego czaszu ludzi. W r. albowiem 1620. z rozkazu królewskiego, z szczupłem wojskiem wybrawszy się do Wołoch, żeby był Kaspra Gracyana z całą prowincyą, Polszcze się poddającego obronił, gdy na daleko większe wojsko nieprzyjacielskie napadł, któremu żadną miarą oprzeć się nie mógł, umyślił z oczywistej zguby ludzi swoich salwować. Więc do Dniestru rzeki zbliżając: przez ośm dni i nocy, Tatarskie i Tureckie insulty mężnem sercem wytrzymał. I pewnieby był obronną ręką swoich uprowadził, gdyby były shuczałe niektóre chorągwie przestraszone blizkiem niebezpieczeństwem, a przytem nadzieją salwowania się, nocą z obozu ku Dniestrowi blizkiemu nie umknęły. O czem dowiedziawszy się nieprzyjaciel, tem natarczywiej na obóz Polski i Żołkiewskiego nacierał, gdzie on przez kilka godzin mężnie szturm wszystek wytrzymał, a potem widząc, że nie przebity sztych, uczyniwszy spowiedź przed kapłanem Soc. Jesu, i w prostych szatach, żeby był niepoznany, wmięszawszy się między pospolitego żołnierza, tamże od Tureckiej szabli poległ. Głowa jego na kopji do Konstantynopola zaniesiona, i po wszystkich ulicach obniesiona, drogim okupem opłacona, i z ciałem w Żółkwi pogrzebiona. Klęski tej jego i śmierci niektóre prognostyki zaszły: a naprzód jako pisze *Twardowski o Władysławie Czwartym*, gdy ten hetman do Wołoch idąc, Dniestr z wojskiem przebywał, wszystek się zarumienił: potem nocy pewnej, gdy się z wojskiem Tureckiem ucierał pod Cecorą, widziane były na powietrzu dwa wojska ogniste, wzajem z sobą się ścierające; obudzony na ten widok Żołkiewski, gdy toż sam obaczył; zgubę swoję niepłonnie sobie wróżył, i owszem przydał i to, że w młodszych latach będąc, gdy przez dobra Swińcza nazwane przejeżdżał, wszystkiego swego szczęścia, ale też i przygody przepowiedziała mu rewolucye, już podeszła białogłowa (???). *Załuski in Epistol. Famil.* Więcej jeszcze o nim tenże autor przydaje, że gdy jeszcze dziecięciem będąc, mamki swojej ssał piersi, ta dziecię w polu na trawie położywszy, gdy sama odbiegła, a tym czasem słońce dziecięciu dogorywało, ptak niezwyczajnej wielkości przyleciawszy, od upału słonecznego, rozciągnionemi nad nim skrzydłami, póty go bronił, póki mamka nie nadeszła, zaś pod czas Kluszyńskiej batalji, widziano małego i białego ptaszka, na grzbiecie końskim siedzącego. Na nasz zakon szczególnie był dobroczynny,

bo i kollegio Lwowskiemu do wzrostu siła dopomógł, i kollegium Barskie pierwszy osadził, uprosiwszy u Króla niektóre grunta, i chojną ręką dźwigał. Miał za sobą Reginę Herburtownę, z której córki dwie, jedna wydana za Stanisława Koniecpolskiego, potem kasztelana Krakowskiego i hetmana wielkiego koronnego. Druga Zofia Jana Daniłowicza wojewody Ruskiego, małżonki: ta ostatnia tak rozrutna na ubogich była, że ją matką ubóstwa zwano. Kollegium nasze Lwowskie szczodrobliwością swoją ubogaciła, zeszła w roku 1634. wielkiemi cnotami zalecona. Syn zaś Jan starosta Rubieszowski, Jaworowski, Kałuski, ten z ojcem pod Cecorą serdecznie się ścinając z Turkami, ciężko raniony, i w niewolą wzięty, wprawdzieć się z niej w rok wrócił, ale z rany w tej potrzebie odniesionej, na jednę nogę skaliczały. Wkrótce gdy w Warszawie w roku 1633. posłuje, maligną strawiony, życie styrał. W Żółkwi z nadgrobkiem pogrzebiony, który wypisał *Okolski*. Tam ojciec jego kościół na cześć świętych męczenników Stanisława i Wawrzeńca ufundował. Krzysztofa Żołkiewskiego na wojnach Tureckich, Tatarskich i Kozackich doświadczonego żołnierza, zmarłego w r. 1640. opowiada jego nadgrobek w Żółkwi u *Starowolskiego in Monum.* Jan zabity od Kozaków pod Kumejkami, według *Okolskiego.* O Michale Żołkiewskim pisze *Rzączyński in Histor. natur.* że jabłka dwiema palcami przecinał, a dwóch chłopców na ręku krom trzeciego w zębach, mógł snadno nosić. *Fol.* 317. Michał Lubicz Żołkiewski, podstoli Wołyński, miał za sobą Annę Lityńską, z tej były dwie córki, Teresa Sieczyńska, i Zofia Głogowska, synów także trzech, Antoni władyka Piński, Józef *sterilis*. Jan z księżniczki Czetwertyńskiej spłodził Adama, Jana, i Stanisława: ten Michał urodzony był z ojca Jędrzeja, z Matki Zofji Sernianki.

Żółkowski *herbu Jastrzębiec*, w Podlaskiem województwie, w ziemi Drohickiej. Wojciech Żółkowski chorąży pod znakiem usarskim pod czas pierwszej Chocimskiej od Turków zabity, syn jego Jan w Brześciańskiem województwie possessyi nabył: spłodził Wojciecha, którego z Alexandry Sarnackiej, syn Antoni kustosz katedralny i officyał generalny Wileński temi czasy.

Kazimierz Żółkowski r. 1778. chorąży Wołkowyski. — Stanisław r. 1764. cześnik Podolski. — *Krasicki.*

Zołmirski. N. Zołmirski miał za sobą Annę Dobrogojską.

Zołok w Inflanciech. Jan Karol Zołok cześnik Wendeński 1674.

Żołtowski *herbu Ogończyk*, w Płockiem województwie. Przodkom tej familji Ziemowit książe Mazowiecki pod

rok 1402. niektóre grunta puścił był między Płockiem i Sierpskiem, kędy oni od imienia swego wieś założyli, Zołtowo nazwaną, i z innemi siedmią, na co przywilej tegoż książęcia w swym domu chowają. Drugi tegoż książęcia list mają, w którym konfirmował przyjęcie ich do herbu tego od Kościeleckich w r. 1300. Z tych jedni piszą się z przydomkiem, Wojsław Żołtowski, jako Stanisław mąż rycerski, który z Małuską żoną wziął dobra Małuszyno, i z tej okazyi sukcessorowie jego pisali się z Małuszyna, synowie zaś jego byli: Maciej w domu osiadł, Łukasz w Prusiech wojował, Stanisław z Łysakowskim ojczyznie w różnych kampaniach służył. Jan Wojsław, o którym nadgrobek u *Starowol. in Monum. fol.* 764. tak mówi. *Apud exteros militaribus studiis et fortitudine inclaruit, Ferdinando II. Imperatori, contra Fridericum Palatinum, Bohemosque rebelles militavit, in Patria contra Turcam cum Samuele Koreccio pugnavit, cum eodemque captus; deinde Constantinopoli a Duce Zbaravio Legato reductus, sub Ducibus Koniecpolio, Kazanovioque Rothmagistri Vicarius, contra Scythas, Cosacosque rebelles, saepe victor pugnavit, quadringentis deinde militiae Germanicae militibus praefectus, in Prussia fortiter contra Gustavum pugnavit, demum portum Boristhenis versus Tartariam Turciamque ac munitionem novam Kodok tueri jussus, praefectusque* 600 *peditibus Germanis, et aliquot centenis Dragoniis, magna laude spartam illam tuebatur, donec laboribus mors supremam manum imposuisset.* Stefan brat stryjeczny tego Jana, osiadł w Krakowskiem, z Dobrzyńskiej ziemi tam się przeniósłszy, w Mogile pod Krakowem ołtarz ukrzyżowanemu Zbawicielowi ozdobny i wystawił i nadał, zszedł z tego świata 1653. *Starowol. in Monum.* Maciej ś. T. D. kanonik Płocki 1593. *Synod. Płocen.* Floryan rotmistrz, i Sebastyan pisarz ziemski Płocki. Jakób archipresbiter Chełmiński 1620. *Paproc. Łaski fol.* 56. Wojciech podsędek Zakroczymski, i pisarz grodzki Płocki 1690. deputat na trybunał koronny. Walentyn opat Płocki 1720. Są i w Wielkiej-Polszcze. Z tych N. Żołtowski człowiek wymową i radą rozsądną zalecony, dla czego od województw Wielkopolskich, nie raz na różne funkcye uproszony, zdrowia i fortuny na dobro ojczyzny nie żałował. Zostawił synów trzech i córki, z tych jedna Barbara dostała się w dożywotnią przyjaźń Stanisławowi Chłapowskiemu podczaszemu Poznańskiemu, z synów zaś jego najstarszy traktując rycerską w Polskiem wojsku przez lat niemało, wszedł w małżeńskie kontrakty z pozostałą wdową po Wietrzychowskim z domu Gwiazdowską, z której zda mi się zostawił potomstwo. Drugi syn, a brat pierwszego, zaślubił sobie dożywotnie Wietrzy-

chowską, córkę z pierwszego męża, a żony starszego swego brata, ten dziedzicznem prawem nabył dóbr Zajączkowo w województwie Poznańskiem, żyje dotąd ten Zołtowski, z potomstwa zaś jego dwóch synów w szkołach naszych Poznańskich naukami młode polerują dowcipy. Trzeci syn Władysław Żołtowski Soc. Jesu, rządził najpierwej rektorem kollegium świętego Piotra w Krakowie, potem całą prowincyą naszą Polską; teraz gdy to piszę, rządzi domum professam w Krakowie u świętej Barbary. N. Zołtowski temi czasy opat Czerwiński. N. Zołtowski podobno brat, a stryj trzeci wyżej wspomnionych, miał za sobą Annę Rutkowską wdowę po Baranowskim.

R. 1778. Paweł Żółtowski regent ziemski Płocki. — R. 1778. Józef miecznik Wschowski. — Teofil miecznik Zawskrzyński. — *Kras.*

Żórawicki *herhu Godziemba*, w Wołyńskiem województwie. Piotr Żórawicki Godziemba, tak się podpisał na Rokosz 1606. Jan podkomorzy Krzemieniecki 1638. komissarz do granic między Wołyniem i Pińskim powiatem. *Constitut. fol.* 19. Zofia Żórawicka, była za Marcinem Małuskim burgrabią Malborskim 1586.

Żórawiński *herbu Korczak*, w Ruskiem województwie, jedenże dom z Chodorowskiemi, ale od dóbr Żórawno, tak nazwani. Jewłaszko Żórawiński wielu dóbr dziedzic na Białej Rusi, miał syna Bazylego doświadczonego żołnierza (*Trzecieski w życiu Mikołaja Reja* pisze, że na Bukowinie pojmali byli Turcy Żórawińskiego za czasów Alexandra Króla, u których lat kilka w więzieniu będąc, umarł, przydaje, że miał za sobą Barbarę Herburtownę kasztelankę Biecką) ten spłodził dwóch synów, Marka i Hrehorego, w okazyi pod Sokalem z Tatarami zabitego. Michał Żórawiński pisarz Litewski, (potem został władyką Łuckim,) zostawił dwóch synów, Alexandra starostę Łuckiego, od którego z Borzobocianki, herbu Jelita, Marek i Bazyli, i Michała podkomorzego Łuckiego, którego z Żółkiewskiej zostało potomstwo, córka jego była za Annibalem Strockim. Sebastyan kasztelan Halicki, miał za sobą Elżbietę Kościelecką wojewodzankę Łęczycką, wdowę po Potockim, z tej córka jedna poszła za Mikołaja Herburta wojewodę Ruskiego, druga za Lanckorońskiego Mikołaja. Stanisław Żórawiński naprzód podkomorzy Halicki 1613. potem kasztelan Bełzki, mąż dowcipu wielkiego, odwagi nieustraszonej, pod Chocimską z Osmanem Carem Tureckim wojnę, komissarzem przydany Janowi Karolowi Chodkiewiczowi hetmanowi, pokój szczęśliwie z Turkami zawarł. N. była za Stanisławem Siecińskim oboźnym i starostą Lubomskim.

Zorawski *herbu Trzaska*, w województwie Rawskiem dom rozrodzony. Z tych jedna w r. 1497. była za Baranowskim

herbu Rawicz. *Długosz* także pisze, że w r. 1370. Król Kazimierz wielki Zorawskiemu dworzaninowi swemu ostatnią wolą dał, darował, dobra królewskie Podgajce. Mikołaja Zorawskiego nadgrobek w Lublinie 1624. wystawiony: drugi Piotrowi Zorawskiemu z Zorawic w wojennych dziełach za Stefana Króla wsławionemu. *Starow. in Monum.* Krzysztof wojski Sendomierski 1687. N. Konstantego Czarneckiego małżonka. Władysław i Wojciech w Płockiem i Kazimierz, Tyburcy zaś kapitan królewski, Benedykt, Dominik, Tomasz z Zorawic Zorawscy w Sendomierskiem województwie 1674. Adam Zorawski podsędek Halicki 1603. *Constit. fol.* 821. Z tych Tyburcy, stolnik Rożański, miał za sobą Krystynę Jagniątkowską, kasztelankę Czechowską, z tej syn Wacław.

Zorzewski, w Mozyrskim powiecie. Paweł 1672. Jan Zorzewski miecznik Mozyrski w Wołyńskiem 1674. posłował na sejm 1670. synowie jego Piotr i Jan.

Zrebiecki *herbu Bończa*, w Sendomierskiem województwie. Mikołaj Zrebiecki miał za sobą Annę Bełchacką, z tej spłodził dwie córki Smarżewską i Bienkowską, i synów dwóch, Jędrzeja i Franciszka, z tych drugi naprzód żył z Gołuchowską, po niej z Alexandrą Bystrzonowską, z obiema jednak bezpotomny. Jędrzej zaś z Dembickiej podkomorzanki Sendomierskiej, zostawił Agnieszkę Gorzkowską, i dwóch synów, Karola stolnika Liwskiego, i Marcina w zakonie Societatis Jesu.

Zrzelski *herbu Ogończyk*, w ziemi Dobrzyńskiej rozrodzony dom. N. Zrzelska była za Marcinem Dąbrowskim. Mateusz, Franciszek, Tomasz, Bartłomiej, Wojciech, Grzegorz, Jan i Jakób 1697. roku.

Zrzobek, w Podlaskiem województwie. Jan Zrzobek podczaszy Podlaski z sejmu 1616. komissarz do granic od Prus książęcych. *Constit. fol.* 30.

Zubczewski *herbu Prawdzic*, wspomina ich historya naszego kollegium Łuckiego, w roku 1616. Wacław Zubczewski podczaszy Owrucki, poseł na konwokacyą z Kijowskiego, podpisał konfederacyą 1696. a w r. 1686. był deputatem na trybunał koronny, żona jego Łącka herbu Jelita. Są i w Litwie **Zubowie,** z których Jan w Wileńskiem 1648. Jan cześnik Oszmiański i Krzysztof skarbnik Lidzki w powiecie Lidzkim 1674. Jana Zubka córka wydana za Piotra Chreptowicza.

Zubrzycki *herbu Wieniawa*, Jan Zubrzycki dla heroicznych dzieł w różnych kampaniach na sejmie 1662. nobilitowany, o czem *Konstytucya fol.* 40.

Zuchorski *herbu Prus 3tio*, Piotr Bogdanowicz *in Panoplia Sacra*, ten herb przypisał Benedyktowi Zuchorskie-

mu, biskupowi Malleńskiemu, suffraganowi Żmudzkiemu w r. 1681. był przedtem kustoszem Wileńskim, dziekanem Żmudzkim.

Żuchowski *herbu Łabędź*, w Krakowskiem województwie. Jan Zuchowski tego herbu, miał za sobą Oleśnicką herbu Dębno. *Baran.* Stanisław i Marcin temi czasy w zakonie naszym.

Żuk *herbu Ślepowron*, w księztwie Litewskiem, wspomina ich *Metryka Wołyńska* w r. 1528. Franciszek Zuk porucznik chorągwi usarskiej Grzegorza Chodkiewicza hetmana Litewskiego, sędzia ziemski Połocki, był w expedycyach 1567. i 1569. Jan sekretarz królewski, Hieronim 1648. N. sędzianka ziemska Połocka, Janá Korsaka kasztelana Połockiego małżonka.

Żukotyński *herbu Sas*, piszą się z Baczyna pod Samborem. Wojciech Zukotyński urodzony z Wareckiej, miał za sobą Czerniawską, z której syn Paweł towarzysz pod usarską chorągwią Rzewuskiego hetmana 1724. Teodor w Ruskiem 1669. roku.

Żukowski *herbu Gryf*, *Biel. f.* 282. w roku 1399. wspomina Pawła Zukowskiego herbu Gryf, który w owej potyczce Witolda książęcia Litewskiego z Edygą, i Tamerlanesowem wojskiem, zachęcał do mężnego się potykania. N. Alexandra, druga Jana Brodowskich, małżonki. Wojciech Maxymilian, 1646. *Acta Castren. Cracov.* Anna była za Alexandrem Raszowskim.

Żukowski *herbu Jastrzębiec*, w województwie Podlaskiem i Grodzieńskim powiecie. Melchior Zukowski w Wołkowiskiem poborca z sejmu 1618. *Univ. Pobor.* Jerzy w Nowogrodzkiem 1632. r. Jan z Bystrzycy Żukowski, fundował kościół miłosierdzia Boskiego w Krakowie koło roku 1543. *Pruszcz klejnoty fol.* 79.

Bartłomiej Żukowski r. 1778. viceregent Podolski. — R. 1788. Alexander cześnik Żytomierski. — *Krasicki.*

Żukowski *herbu Junosza*, w Podlaskiem województwie. Marek Żukowski kanonik Kujawski, którego nadgrobek przytacza *Paproc.* Stanisława Ziemaka Żukowskiego syn Rozesłaniec, urodzony z Skulimowskiej mąż sławny, który w r. 1368. będąc w Węgrzech, gdy Cesarz Segetu dobywał, chorągiew Turkom odjął, wprawdzieć od Turków był ogarniony, ale sobie szablą drogę do swoich otworzył. Marcin miał za sobą Elżbietę Łaszczownę, z tej córka Zofia Jędrzejowi Janiszowskiemu zaślubiona. Marcin w zakonie naszym temi czasy.

Żukowski *herbu Prus 3tio*, w województwie Płockiem, w powiecie Raciązkim. Idą od Sobora, o którym się pod tym herbem mówiło, ale Żukowskiemi nazwani od dóbr

Żukowo nazwanych, które jako i drugie wioski Milewo i Grodzko, Konrad książę Mazowiecki nadał był Sciborowi prawnukowi Sobora; ten Scibor zostawił dwóch synów, Pełkę podsędka Płockiego i Włodka. Pełki prawnuk cibor, podkomorzym był Płockim, synów jego czterech zostało, Paweł, Stanisław, Prabut i Czybor, ci na dworze Ziemowita książęcia Mazowieckiego, a potem i w obozie odwagą rycerską zasłużeni, w r. 1377. wzięli od niego przywilej na dobra Żuków, gdzie ich *ex jure Polonico*, *in jus Teutonicum Culmense* przenosi, kładzie go *Okolski tom. 2. fol.* 556. do którego czytelnika odsyłam. Z tych czterech synów, trzej na wojnie z Krzyżakami życie swoje dla ojczyzny położyli, żadnego potomstwa nie zostawiwszy. Czybor tylko czwarty syn, na gruntach do Żukowa należących założył Żuków drugi, który Żukowem mniejszym nazwał, miał dwóch synów Prabuta i Włodka. Prabut dziedzic na mniejszym Żukowie spłodził syna Eliasza, Włodko zaś dwóch, Scibora i Tomasza. Od tych potem potomkowie byli. Mikołaj Żukowski proboszcz Warszawski *Camerarius Masoviae*, tak się podpisał u *Łubieńs. in Vit. Episc. Płoc.* na dekrecie przeciwko heretykom w r. 1525. Walentyn w expedycyi przeciwko Skinderbaszy, poległ. Tomasz w wielu kampaniach z Strusem starostą Chmielnickim mężnie stawając, dostał się w niewolą Moskiewską, z której aż po siedmiu lat ledwo się wywikłał. Jan spłodził trzech synów, 1. Scibora od którego był syn Jan, któremu Felicianna Ciecierska, powiła syna Piotra Scibora, temu zaś Zofia Dąbrowska herbu Jastrzębiec trzech synów: z tych jeden Jakób z Elżbiety Lutockiej, miał syna Wojciecha, który pod Cecorą zginął. Kasper drugi syn od młodości swojej w różnych potyczkach kawalerskiej śmierci dla ojczyzny szukając, nakoniec ją w dobrej starości znalazł, od Tatarów zabity, żona jego była Narajewska, z której się trzy córki zostały, i dwóch synów, Marcin od Kozaków w okazyi zabity, i Mikołaj w dożywotniej przyjaźni żył z Skarbkowną na Rusi. Bartłomiej trzeci brat Jakóba i Kaspra, miał za sobą Annę Kruszyńską herbu Pobog, z tej zrodził córkę Zofią Jana Stawiskiego, herbu Gozdawa, małżonkę, i synów trzech, Stanisława, Piotra, i Wojciecha Maxymiliana. Z tych Stanisław kanonik i officyał Poznański fundował przy katedrze tejże anniwersarz za duszę swoję. Piotr mąż pod Smoleńskiem i indziej rycerski, zabity. Wojciech Maxymilian przeniósł się z Płockiego do Sendomierskiego województwa, kędy naprzód był komornikiem granicznym, podstarościm i sędzią grodzkim Chęcińskim, potem Nowomiejskim, dalej cześnikiem Płockim, poborcą województwa Sendomierskiego 1624. poseł kilka razy na sejmy walne, osobliwie 1628. i 1633. dwa razy deputatem

na trybunał koronny i na Radomski 1628. *Constitut. fol.* 4. i kapturowym sędzią 1632. a że biegłość w prawie ojczystem niepospolita się w nim wydawała, dla tego po dwakroć do korrektury statutu koronnego był uproszony: umarł podsędkiem ziemskim Sendomierskim: kaplicę w nowym mieście wymurował z gruntu i uposażył, mansyonarzów przy tymże kościele przyczynił, i corocznym czynszem opatrzył, szpitalowi dochodów przyłożył. W Raciązkim kościele dwie msze święte fundował, jednę za duszę rodziców swoich, drugą we święta po kazaniu, dla nierychło przychodzących do kościoła. Miał za sobą Annę Gołuchowską, herbu Leliwa, Piotra córkę, z tej był syn Samuel, ale młodo umarł, córka Maryanna dostała się w małżeństwo Janowi Dembińskiemu podkomorzycowi Krakowskiemu. Piotr pojął Elżbietę Piaskowską. *Acta Cracov.* 1667.

ŻUKOWSKI HERB.

Zółty miesiąc w czerwonem polu być powinien, prosto do góry obiema rogami wyrychtowany, w którego pośrodku miecz z góry idący, końcem ostrza środka się dotyka tegoż miesiąca, gwiazd para koło rękojeści, jedna z jednej, druga z drugiej strony, na hełime pawi ogon, na nim miesiąc i miecz tym kształtem jako i na tarczy: tak go opisuje *MS. o Famil. Prusk.* tym się pieczętują Żukowscy w Prusiech, z których był Jan Żukowski starosta Jasieniecki, rotmistrz pospolitego ruszenia Pruskiego, gdzie zachęcając Pruskich ziemianów do obrony ojczyzny, mawiał: Nie mów, niepowinienem jechać za granice, broń ojczyzny, gdyś szlachcic, jak w oku Zrenice.

Zulicki *herbu Janina*, w Ruskiem województwie. Zygmunt i Jan Zuliccy w Jazłowcu pogrzebieni leżą.

Zuliński *herbu Ciołek*, w Chełmskiej ziemi z Zulina dwie mili od Krasnegostawu, tego imienia nabyli. Jan z Ber-

natowic Zuliński poborca w ziemi Chełmskiej z sejmu 1598. *Constit. fol.* 725. Marcin z żoną swoją Anną Zbroszkowną dobroczynni na nasze kollegium Brzeskie. Hieronim miał za sobą Marussę Rożbicką, z tej byli ci synowie. 1. Krzysztof, ten z Zofią Skukowską *sterilis*. 2. Adam dziedzic na Nowosiełkach, ten z Anną Łaszczowną spłodził syna Jana, od którego z Zofji Wojnianki, była córka Anna Pawłowi Chamcowi zaślubiona. 3. Stefan, ten 1*mo voto* dożywotnie kontraktował z Wereszczyńską, z tej zostawił Samuela *sterilem*, Adama, od którego były dwie córki, Anna Katarzyna za Szystowskim, i syn Jan; Jana, od którego z Domańskiej był syn Stefan, i dwie córki, Anna Zajączkowska i Joanna Zabawska; tegoż Stefana z Wereszczyńskiej, trzy córki zostały, Katarzyna Mirecka, Maryanna Łopacka i Dorota Gąsiorowska. 2*do voto* z Mirecką, która mu powiła córkę Annę, naprzód Rydzewskiego, a potem Michała Jabłońskiego małżonkę, i synów, Jarosza bezpotomnego, Alexandra, tego z pierwszej żony Sczuckiej potomstwo, Adam, Antoni, Tomasz, Józef i Jan, i córka Maryanna: z drugiej żony Grażnianki, synowie: Michał i Dominik, i córka Wiktorya. 4. Jarosz od którego dwóch synów było, Wacław, który z Joanną Pawłowską, zrodził Jana, Józefa, Wojciecha i Stefana. Krzysztof, który z Katarzyną Kochanowską, córką Seweryna, miał synów: Antoniego, Michała i Wacława. Jan Zuliński z Gładyszowny, zostawił trzech synów, Jana, którego z Garlickiej było pięć córek, Anna Alexego Kownackiego, Katarzyna Brzezińskiego, Jadwiga Stojewskiego, Zofia Szumańczewskiego, Maryanna Zeliszewskiego, małżonki. Alexandra, którego z Bylinowny syn Antoni, ożenił się z Teresą Kruszyńską, od której syn Józef, po niej z Psarską, od której córka Lidwina. Stanisława, którego także z Zofji Bylinowny dwie córki zostały, Barbara za Franciszka Traczewskiego, Anna za Muchowieckiego wydane, i syn Wojciech. N. Zuliński miał za sobą Żółkiewską, z której córka była za Jędrzejem Ryszkowskim rotmistrzem królewskim, Anna Mikołaja Bekierskiego, Katarzyna Jędrzeja Lipskiego, podczaszego Bełzkiego, małżonki.

Antoni Żuliński r. 1778. miecznik Horodelski. — Felicyan podczaszy Lubaczewski. — *Krasicki.*

Żupek *herbu Paprzyca*, w województwie Sendomierskiem.

Żurąkowski *herbu Sas*, w województwie Ruskiem. Kazimierz Zurakowski łowczy Żytomierski, sędzia kapturowy Lwowski 1733. N. Żurakowska Lechnowiczowna była za Pawłem Szumlańskim rotmistrzem królewskim. Teodor Biliczka Żurakowski, miał za sobą Annę Szumlańską, z której był syn

Stanisław, a w zakonie Euzebiusz. N. cześnik Zydaczewski, żona jego Dziedoszycka, z tej córka jedna za książęciem Czetwertyńskim, druga Mniszką Sakramentką.

Żurawski. Franciszek Żurawski prezydent trybunału koronnego w r. 1681. kustosz Gnieznieński.

Żurowski *herbu Leliwa*, w Ruskiem województwie, piszą się i Żurowic. N. Żurowski stolnik Ciechanowski pisarz dekretowy, koronny, wziął za żonę Zamojską herbu Jelita, ode dworu Ludowiki Królowy Polskiej. *Mowca Polski tom. 2. fol.* 209. Stanisław cześnik Przemysłki z sejmu 1667. komissarz do rewizyi zamku Przemysłkiego. *Constit. fol.* 14. Syn jego Konstantyn Władysław w zakonie Kaznodziejskim mąż godny, rządził przeorem konwent Przemysłki, z Dubrawskiej zaś siostry rodzonej Pawła Dubrawskiego, kanonika Przemysłkiego, spłodził tenże Stanisław, Adama, Stanisława, i Antoniego 1697. Michał Józef podczaszy Przemysłki 1697. N. miał za sobą Borzęcką. N. była za Tomaszem Humnickim stolnikiem Mielnickim. Tomasz stolnik Zydaczewski sędzia kapturowy Lwowski 1733. żona jego Maryanna Hundorfowna. Michał w zakonie naszym temi czasy. Michał Józef cześnik Przemysłki, miał za sobą 1*mo voto* Eufrozynę Rylską, drugą miał Jadwigę Malczewską: z pierwszą miał synów dwóch Stanisława i Franciszka, z drugą miał synów pięciu: Jana, Tomasza, Alexandra, Szymona, Konstantego; córek miał dwie, Katarzynę i Maryannę, Katarzyna była za Tomaszem Humnickim stolnikiem Mielnickim. Maryanna była za Piotrem Rzewuskim, Eufrozyna Żurowska, była za Ignacym Jakubowskim. Jędrzej Żurowski na Temeszowie dziedzic w ziemi Sanockiej, złączył się dożywotnie z Białobrzeską, z tej było pięć córek, a między niemi Anna, która żyła za Falędzkim, druga za Zaborowiczem, trzecia Krystyna za Sokolnickim, i syn jeden Samuel, temu Orzechowska, z ziemi Przemysłkiej, (której były dwie siostry, i brat jeden na Końskim dziedzic) powiła syna Tomasza stolnika Zydaczewskiego, ten sprzysiągł się dożywotnie z Maryanną Hondorfowną, z której potomstwo zostaje Krzysztof, Piotr i Antoni synowie, córki zaś dwie, Konstancya i Salomea.

T o b i a s z Żurowski z *Dubrańskiej* spłodził synów R a f a ł a i W o j c i e c h a, ten ostatni bezżenny. Córek dwie, Teresę Fredrową, drugą panną zmarłą. — R a f a ł dziedzic na *Rączynie* w Sanockiej ziemi miał syna J a n a i córkę Salomeę. — *Krasicki.*

Żut *herbu Grzymała.*

Zwan *herbu Rawicz*, w Wołyńskiem województwie. Tego był herbu Tomasz Zwan ś. teologji doktor zakonu Kaznodziejskiego, przeor Jałowickiego i Łuckiego konwentu, wielkich talentów człowiek. Są zda mi się Zwanowie i herbu Mora.

Zwiartowski *herbu Przegonia*, w Lubelskiem województwie. Alexander Zwiartowski podpisał elekcyą Jana III. Króla, *Okol.* ich pisze Zwiarkowski. Marek 1697.

Zwierszchowski. Zygmunt na Zagurzu Zwierszchowski podkomorzy Łomżyński, poseł na sejm w r. 1678. miał za sobą Katarzynę Leszczyńską, miał syna Marcina, a córka Zofia była za Kazimierzem Ciemniewskim, ale ją indziej czytam sędzianką Łomżyńską.

Zwierz *herbu Topor*, w Brześciańskiem województwie. Jan Zwierz, podczaszy Brześciański, dóbr Lisowczyce, Suchawola, Hrysczyce, Janusze, Kapustycze dziedzic, miał za sobą Kołyczownę, z tej spłodził syna Jana i Alexandra kanonika Płockiego, i córki dwie, z tych jedna Barbara, poszła za Mikołaja Machwicza podczaszego Brześciańskiego, druga Joanna, *primo voto* za Lewickiego, 2*do* za Gąszowskiego podkomorzego Bielskiego. Kazimierz Zwierz biskup Ortozyeński, suffragan Łucki, dziekan i officyał generalny 1674. brat Jana podczaszego, zaczął był fundować *Seminarium Clericorum* w Brześciu 1681. ale w prędce śmierć nastąpiła i wszystko pomieszała. *Histor. Colleg. Bresten.*

Zwierzowski, w powiecie Orszańskim. Hieronim Zwierzowski 1674.

Zwolski *herbu Ogończyk*, w Czerskiej ziemi. Przecław Zwolski z sejmu 1609. deputowany do rewizyi ksiąg Liwskich. *Constit. fol.* 903. Jan w zakonie naszym życie pobożne skończył we Lwowie 1677. dobroczynny na kollegium Krakowskie. Ludwik i Alexander synowie podstolego Dobrzyńskiego 1712. Zofia była za Wojciechem Kadłubińskim.

Zyberg patrz **Siberg.**

Żychliński *herbu Szeliga*, w Wielkiej-Polszcze. Jan z Zychlina 1436. podpisał pokój Brzeski u *Łask. w Statut. fol.* 141. Wojciech podkanclerzy koronny, proboszcz Łęczycki i Kaliski, kustosz Sendomierski, kanonik Gnieznieński i Krakowski umarł 1471. co o nim opowiada nadgrobek jego w Krakowie, wspomina go *Długosz w historyi swojej*, że od Króla Kazimierza Jagiellonowicza do kapituły Krakowskiej był wysłany wstawiając instancyą za Strzempińskim do tej infuły, pod Warną wzięty był w niewolą, ale z niej wyszedł. *Bielski*; *Długosz*, *lib.* 12. *fol.* 811. Miasteczko Zychlin w województwie Łęczyckiem założył i ufundował. Bratem jego niektórzy chcą mieć Floryana wojewodę Płockiego, ale roku nie wyrażają, któregoby na tem krześle siedział. Jędrzeja także wspominają starostę Pydrskiego i brata jego starostę Konińskiego, Jana także stolnika Wschowskiego. N. Zychliński z Markowskiej urodzony spłodził z Teresy Mycielskiej Adama kaszte-

łana Międzyrzeckiego, ten z Elżbiety Osieckiej, córki Sebastyana chorążego Brzeskiego Kujawskiego, miał córkę Annę Mikołaja Waliknowskiego, małżonkę, drugą Teresę, naprzód Alexandrowi Bajerskiemu, z którym miała syna Adama i córki dwie, Joannę i Alexandrę, potem Alexandrowi Trąpczyńskiemu zaślubioną, i synów Serafina starostę Stawiszyńskiego, którego z Konkordyi Raczyńskiej wojewodzanki Kaliskiej synowie Michał i Adam, córki zaś Elżbieta, Teofila, i Barbara. Paweł Żychliński miał za sobą Annę Golemowską. N. Katarzynę córkę Stanisława Kobierzyckiego kasztelana Krzywińskiego. Franciszek złączył się dożywotnie z Eufrozyną Gorzewską, z tej był syn Antoni 1701. i córka za Wawrzeńcem Walewskim kasztelanicem Spicimirskim. Piotr Żychliński podkomorzy Kaliski, starosta Wałecki 1670. r. podpisał *pacta conventa* Króla Michała, z sejmu 1683. i 1685. komissarz do granic od Szląska, *Constit. fol.* 12. i 14. na konwokacyą 1696. posłował, gdzie konfederacyą podpisał, miał za sobą Sybillę Donhoffownę Gerarda wojewody Pomorskiego córkę, z księżniczki Brzegskiej urodzoną. Alexander, naprzód miecznik Kaliski, a potem podkomorzy Kaliski 1704. Jędrzej wojski Kaliski. Jan 1674. Adam poseł z Kaliskiego na konwokacyą 1696. Stefan 1697. Żychliński Strzembosz, miał za sobą Małgorzatę Zapolską, córkę Zygmunta kasztelana Wieluńskiego. N. Koźmińską podsędkownę Kaliską. Jadwiga Żychlińska Stefana Domiechowskiego. N. prokopa Lipskiego pisarza ziemskiego Kaliskiego. N. Stanisława, Dorota Adama Koszutskich, małżonki. N. Żychliński wojski Wschowski. N. siostra rodzona Adama kasztelana Miedzyrzeckiego, naprzód żyła z Trzebickim kasztelanem Spicimirskim, po nim z Pawłem Morawskim starostą Gniewkowskim i chorążym Inowrocławskim, druga siostra tegoż za Wojciechem Psarskim. N. Jędrzeja Psarskiego małżonka. Bartłomiej córkę swoję wydał Ewę za Stanisława Niesiołowskiego. *Acta Castren. Posnan.* 1663. Czytałem relacyą ręką Adama Żychlińskiego kasztelana Miedzyrzeckiego spisaną, w której potomności, to za niechybną rzecz podaje, że Żychliński, ojciec podkomorzego Kaliskiego, gdy w wierze kalwińskiej umarł, i już dwa miesiące czekając pogrzebu, trupem na katafalku leżał, znowu ożył i zmartwychwstał, żył potem dwie lecie; z nikiem nic nie mówiąc, tylko z jednym księdzem katolickim, przed którym błędów się swoich wyrzekłszy, i sakramenta święte przyjąwszy, po katolicku życie to znowu zamknął: to żałosna, że syn jego podkomorzy, i inni, lubo tak jawny cud oczy ich raził, rozum oświecał, przecież w błędach kalwińskich uporczywie się trzymali. Działo się to w Zychlinie wsi pod Koninem we dworze.

Życieński *herbu Zadora*, w Krakowskiem województwie i Sieradzkiem. N. Życieński miał za sobą Dorotę Kobielską herbu Jelita. Życieńska żona Niewiadowskiego burgrabiego Rawskiego. N. Jana Popławskiego podstarościego Żarnowieckiego. *Baran.* Marcin w Sendomierskiem, Stefan w Lubelskiem 1697.

Życki *herbu Drzewica*, albo **Żychcki.** N. Żychcki 1620. z Stanisławem Żółkiewskim hetmanem koronnym w klęsce naszych pod Cecorą usługę swoję ku ojczyznie, śmiercią zapieczętował: *MS. o Famil. Pruskich*, który gniazdo tego domu w Prusiech zakłada: atoli Jan Życki podczaszy Rzeczycki w Żmudzkiem księztwie podpisał elekcyą Jana III. Króla. Jakób Żychcki (którego siostra Eufrozyna, była za Krzysztofem Niesiołowskim. *Acta Castren. Skarszev.* 1642.) miał za sobą Justynę Pawłowską, z tej syn Jędrzej. *Acta Castren. Skarszev.* 1654.

Życzyński. Jan Życzyński nobilitowany w r. 1676. o czem *Konstytucya.*

Stanisław Życzyński z *Życzyna* sędzia kapturowy ziemi Łukowskiej podpisał elekcyą Stanisława Augusta Króla. — *Krasicki.*

Żydowicz *herbu Lubicz*, w Mińskiem województwie, tak o nich pisze *Kojał. in MS.* Anna Żydowiczowna była za Mikołajem Oziębłowskim.

Żydowski *herbu Doliwa*, w Kujawskiem i Krakowskiem województwach. Sebastyan Żydowski biskup Naturyeński, suffragan Gnieznieński, opat Mogilski 1560. *pietate in signis et ore Zydovius* mówi o nim *Rojzius in Chiliast. summam sapientiam esse putans, memoriam mortis, sibi ipsi adhuc vivens monumentum posuit*, świadczy o nim nadgrobek w Gnieznie, gdzie on kaplicę z gruntu wymurował. *Damal. in Archiep. fol.* 350. *Okolski* go Mikołajem pisze, ale inni Sebastyanem. Marcin Żydowski, Gnieznieński i Krakowski kanonik, umarł 1572. co poznać z jego nadgrobku w Krakowie na zamku. *Starow. in Monum.* N. była za Piotrem Pieniążkiem. Paweł z Narębic Żydowski z Postękalskiej, miał tylko jednego syna Mikołaja, który, że mu prędko umarł, fortunę swoję zapisał OO. Karmelitom w Krakowie na Piasku. Stryjeczni Pawła byli ci: Stanisław, Alexander, i Krzysztof, pierwsi dwaj młodo pomarli. Krzysztof był posłem na sejm 1628. zkąd deputatem stanął na trybunał Radomski, *Constit. fol.* 4. siostra jego jedna, Zofia była za Tomaszem Dąbskim, druga Dorota za Mikołajem Piaskowskim. *Baranow.* Adam w prawie koronnem biegły, fundował teologią i filozofią OO. Dominikanom w Lublinie: synowiec jego mąż rycerski, jest w druku jego *Potioritas et nonnullae dispunctiones juris. Varsaviae in 4to*

1640. Maciej Żydowski wydał *Libelli Pseudo-Evangelici contra Ministromachiam Stanislai Rescii scripti a Gvilhelmo Philalet Oxoniensi brevem refutationem*, *in 4to Posnanen.* 1593. Jędrzej Jan, naprzód stolnik, a potem chorąży Krakowski, sędzia grodzki Krakowski, i podstarości, dziedzic dóbr Gierałtowice, Kossowa, Chrząstowice, Chwalonów, Przybęnice, Promnik, Olsza, Ochojno, Paszkówka, Kopytkówka, Będzyn, Jaroszyn, Góra, Szulborowice, fundował OO. Reformatów w Kętach 1700. pod tytułem Niepokalanego Poczęcia Matki Boskiej: także Rożaniec w kościele Pobiedrzyskim 1689. Posłował na różne sejmy, jako to 1683. zkąd komissarzem stanął do dystrybuty hiberny, *Constit. fol.* 4. i 1685. do granic od Szląska, *fol.* 14. i 1690. deputatem do boku królewskiego dla obrad pod czas wojny *fol.* 8. i 1703. do traktatów z Szwedami; spłodził trzy córki Maryannę Antoniemu Bełdowskiemu pisarzowi grodzkiemu Chęcińskiemu, od niej potomstwo Michał, Jacek i Zuzanna. Zuzannę naprzód Albrychtowi z Dębian Dembińskiemu chorążemu Zatorskiemu, z nim synowie Franciszek i Jan, a po nim Tomaszowi Grabskiemu chorążemu Inowłodzkiemu, zaślubione, i Krystynę zakonnicę; synów zaś dwóch, Jędrzeja, ten sobie życie zakonne obrał, i Antoniego, któremu Maryanna Przerębska trzy córki powiła, Antoninę Tęgoborską, Magdalenę i Rozalią. Maryna Żydowska, zakonnica Sądecka.

Żydowski *herbu Nałęcz.* Sędziwój Żydowski burgrabia Miedzyrzecki, o którym *Długosz* pod rokiem 1474. *Cromer lib.* 28. *Biel. fol.* 464. Jan w Poznańskiem 1632.

Zygmuntowicz, w Upitskim powiecie. Jan Zygmuntowicz podsędek Upitski, poborca w tejże ziemi. *Const. f.* 395. w r. 1581. i 1589. *fol.* 560. Stanisław w Żmudzi 1621.

Zylicz *herbu Lubicz*, z księztwa Litewskiego, z powiatu Grodzieńskiego, wynieśli się do województwa Kijowskiego, kędy N. Zylicz pojął Chlebowską, z nią spłodził syna Gabryela, córkę zaś wydał za Gabryela Odyńca podstolego Krzemienieckiego. Gabryel zaś z Krukowską herbu Rawicz, miał córki dwie, jednę Bielawską, drugą Maryannę Kopystyńską, i syna Marka, ten długo służąc wojenną, ożenił się z Klarą Brzoszczanką skarbnikowną Lubelską, z tej się zostaje trzech synów, Klemens w zakonie ś. Franciszka ściślejszej obserwy, Franciszek, którego żona Pisankowna z Podlasza, i Jan, który pojął w Sendomierskiem Szwieszkowską.

Zynko. Samuel Zynko sędzia grodzki Bracławski 1648.

Felix Zynko r. 1778. strażnik Bracławski. — *Krasicki.*

Zyrawski. Dobiesław z Zyrawicy kasztelan Przemyski 1479. na liście Kazimierza Króla danym miastu Lubelskiemu,

N. Zyrawski, miał za sobą Annę Wasilkowską. N. Zyrowski Dorotę Strzemeską.

Zyrkowski. Jan Zyrkowski miał za sobą Katarzynę Ostrowską.

Zyrowskich na Szląsku, taki herb opisuje *Paproc. w Stambuchu Ślęskim.* Dwie podkowy do siebie barkami obrócone, linią jednak przez środek przedzielone, na hełmie jeleń rogaty, z korony jakby wyskakiwał. Melchior Zyrowski sędzia ziemski Opolski i Raciborski w r. 1609.

Zyszkowski. Bogumił Zyszkowski porucznik konnej chorągwi w r. 1662. dla męztwa swego na sejmie nobilitowany. *Constit. fol.* 40.

Żytkiewicz *herbu Jastrzębiec.* Tychon Żytkiewicz z sejmu 1616. naznaczony do rewizyi ksiąg ziemskich i grodzkich i podkomorskich Winnickich. Daniel instygator koronny z sejmu 1647. komissarz w Lubelskiem naznaczony województwie, *Constit. fol.* 19. miał za sobą Schemberkownę. Alexandra była za Teodorem Niemierzycem starostą Tarnogorskim. Do tegoż herbu przyjęty i nobilitowany Franciszek Zydkiewicz przez konstytucyą sejmową w roku 1630. o czem patrz *Konstytucyi.*

Żytowiecki *herbu Łodzia*, to nasi pisarze: więcej ani oni nie mają, anim się ja mógł o nich doczytać.

Żytyński *herbu Abdank*, w Bracławskiem województwie. N. Zytyński wojski ziemski Bracławski, poseł na sejm 1620. ztamtąd deputat na trybunał Radomski. *Constit. f.* 20. Jerzy wojski Winnicki i Jan 1674. wojski Żydaczewski.

Żywolt, w Połockiem województwie. Roman Żywolt budowniczy Połocki 1678. wspominają go *Konstytucye w tym roku fol.* 22. i żonę jego Alexandrę Sopockownę.

ZYZEMSKI HERB.

Lew powinien być stojący na tylnich nogach, w prawą tarczy obrócony, z językiem wywieszonym, z ogonem do góry zadartym, na hełmie mitra książęca; tak go opisują: *Kojał. in MS. i Felix Pęski Panegyr.* Tymże się herbem zaszczycają Kurpscy kniaziowie, jako się mówiło w piątym tomie. N. kniaź Zyzemski, którego córka Anna, była za książęciem Koreckim, Teodorem Olgerdowiczem, koło roku 1520. *Okol. tom.* 1. *fol.* 548. była to pokrewna Bogdana kniazia Putywlca. Hieronim kniaź Zyzemski, podkomorzy Mozyrski, córka jego Bogdana, w r. 1620. wydana za Alexandra Chreptowicza. N. miał za sobą Bogdanę księżniczkę Horską. N. była za Janem Dziewałtowskim, stolnikiem Kowieńskim. Piotr starosta Rze-

ZYZEMSKI HERB.

czycki, z sejmu 1609. komissarz do granic. *Constit. fol.* 911. Tomasz podkomorzy Miński, miał za sobą Kiszczankę wojewodzankę Witebską. Krzysztof podkomorzy Miński, synowie jego, Stefan, i Piotr rotmistrz królewski, który długo był w niewoli u Kozaków. Krzysztof podsędek Miński. Adam chorąży Mozyrski. Jarosz skarbnik Miński. Janusz podkomorzyc Miński i Adam 1674. Z tego, co się do tych czas mówiło, poznać że ten dom najwięcej kwitnie w Rzeczyckim, Mozyrskim, i Mińskim. N. podsędek Miński, miał za sobą Helenę ks. Sanguszkownę.

Zyznowski. Jędrzej w ziemi Łomżyńskiej 1697. Jan Zyznowski w ziemi Nurskiej.

KONIEC HERBARZA KS. KAS. NIESIECKIEGO.

DODATEK

DO

HERBARZA POLSKIEGO

KS. KAS. NIESIECKIEGO.

DODATEK

DO

HERBARZA POLSKIEGO

KS. KASPRA NIESIECKIEGO

OBEJMUJĄCY DALSZE RODOWODOWE WIADOMOŚCI NIEKTÓRYCH FAMILJI W TEM DZIELE UMIESZCZONYCH, I WSZYSTKIE SZLACHECKIE FAMILIE PRZEZ TEGOŻ NIE UMIESZCZONE A PRZEZ POŹNIEJSZYCH HERALDYKÓW WSPOMNIANE, JAKO TEŻ TE, KTÓRYCH SZLACHECTWO WEDŁUG WIERZYTELNYCH DOKUMENTÓW, ŻADNEJ NIEPODPADA WĄTPLIWOŚCI:

ZEBRANY I UŁOZONY

PRZEZ

JANA NEP. BOBROWICZA.

W LIPSKU

NAKŁADEM I DRUKIEM BREITKOPFA I HÆRTELA.

1 8 4 4.

DODATEK

DO

HERBARZA POLSKIEGO

KS. KAS. NIESIECKIEGO.

ZEBRANY I UŁOŻONY

PRZEZ

JANA NEP. BOBROWICZA.

A.

Abakanowicz, w aktach Wileńskich 17. Kwietnia 1763. — *Her. Wiel.* — *Małachowski.*

Abramowicz *herbu Jastrzębiec* z odmianą. — *Mał.* Abramowicz Grzegorz, *nobilit. non praeciso scartabellatu* w konst. 1790. r. — *N. nobilit.* w konstit. r. 1764. — *Mał.*

Abramowski Zygmunt, pisał się na elekcyą Stanisława Augusta Króla, z województwa Trockiego. *Konst elekcyi* 1764. — *Heral. Wieląd.* — *Mał.*

Abrant. O tych ani *Paprocki*, ani *Okolski* nie pisał. Jan Abrant z Pińskim powiatem podpisał elekcyą Jana III. Króla 1674. *Porządek elekcyi.* — *Her. Wieląd.*

Abratowicz *herbu Odrowąż*, Antoni Odrowąż Abratowicz *vices-gerent* grodzki Latyczewski, na elekcyą Stanisława Augusta Króla, pisał się z województwem Ruskiem. — *Her. Wiel.* — *Mał.*

Aczkiewicz, o tym *Paprocki*, *Okolski* ani *Niesiecki* nie piszą, szczególnie w dziele o *Klejnocie szlachechim* przez hrabię *Kuropatnickiego* wydanym, w części drugiej, w paragrafie drugim, jest tego domu nazwisko umieszczone. Jakiego byłby herbu, niekładzie.

Adamski *herbu Jastrzębiec.* — *Mał.*

Adziewicz *herbu Ślepowron*, tak kładzie w dziele swoim o hrbach hrabia *Kuropatnicki* w paragrafie drugim i w części drugiej. *Okolski*, *Paprocki* i *Niesiecki* ten dom opuścili.

Affanowicz, tego domu nazwizko bez wiadomości herbu umieścił w swem dziele hrabia *Kuropatnicki.* —

Albedyl. *Indigena* w kon. r. 1775. *fol.* 142. — *Mał.*

Albetrandi. Jan kanonik Gnieznieński i Warszawski, rządca biblioteki J. K. Mci, którego zasługi i talenta wspomina *Konstytucya roku* 1776. *fol.* 919. Mąż w stanie duchownym obowiązku swego dopełniający, z przymiotów zacnych w obywatelstwie wszystkiem przyjemny, Królowi wierny i ojczyznie dobrze życzący. — *Her. Wiel.*

Albicki Józefowicz. — *Mał.*

Aloy. *Indigena* w Konst. r. 1768. — *Mał.*

Ałusiewicz, o tym domie *Paprocki*, *Okolski* i *Niesiecki* nie wspominają, lecz hrabia *Kuropatnicki w zbiorze nazwisk domów z ich herbami w paragrafie II.* kładzie, jednak bez umieszczenia herbu. W aktach Wileńskich uczyniony jest manifest *de illegitimitate* trybunału W. Ks. Litewskiego dnia 18 Kwietnia 1763. roku, na którym wraz z innemi senatorami, urzędnikami, i szlachtą, podpisał się Antoni Ałusiewicz. — *Her. Wiel.* — *Mał.*

Ambroch. *Nobil.* w Konst. r. 1673. *fol.* 41. — *Mał.*

Amfor *herbu Trąby.* — *Mał.*

Amira. *Nobil. praec. scart.* w Konst. r. 1790. *fol.* 216. — *Mał.*

Amirgerey, dawna familia w Żmudzi. — *Mał.*

Ancypa. Tego domu nazwisko w *Paprockim*, *Okolskim* i *Niesieckim* nie znajduje się, *Kuropatnicki* go w zbiorze nazwisk domów z ich herbami, umieszcza, jakiegoby był herbu, nie kładzie. — *Her. Wiel.*

Anczewski, nazwisko tego domu opuszczone w *Paprockim*, *Okolskim* i *Niesieckim; Kuropatnicki* w zbiorze nazwisk domów z ich herbami, umieszcza, bez wyrażenia jakiego jest herbu.

Anderson. *Indigena* w Konst. r. 1673. — *Mał.*

Andruszewski. Inni autorowie nie wspominają, szczególnie *Kuropatnicki*, nie kładąc jakiego herbu, nazwisko domu tegoż w swym dziele umieszcza.

Andruszewicz, *herbu Doliwa.* — *Mał.* — Patrz o nich Tom I. str. 31., gdzie bez herbu stoją.

Andrychewicz. *Nobilit.* w Konstit. r. 1775. *fol.* 148. — *Mał.*

Andrychiewicz Ignacy, *Nobilit. non praeciso scartabellatu* w Konst. r. 1790. — *Mał.*

Andrzejkiewicz, podług *Wieląd.* **Andrzejkowicz**, podług *Mał. herbu Pobog.* Rafał Andrzejkiewicz, Józef Andrzejkiewicz rotmistrz powiatu Wołkowyskiego, i Ta-

deusz, dnia 18. Kwietnia 1763. r. pisali się na manifest *de illegitimitate* trybunału W. Ks. Lit. w Wilnie. Józef i Ignacy Andrzejkiewiczowie pisali się na elekcyą Stanisława Augusta Króla z powiatu Wołkowyskiego. Józef i Andrzej Andrzejkowiczowie podpisali akt konfederacyi generalnej W. Ks. Lit. w Wilnie roku 1764. Ignacy Andrzejkiewicz budowniczy Wołkowyski. Tadeusz Andrzejkiewicz podpisał elekcyą Stanisława Augusta Króla, z Grodzieńskiego. — *Her. Wiel.*

Ankiewicz *herbu Abdank.* — *Mał.*

Anszewski *herbu Jelita.* — *Mał.*

Antici Tomasz kardynał, w Rzymie minister pełnomocny Króla Jmci i rzeczypospolitej Polskiej na sejmie roku 1768. *Konstytucyą folio* 799. otrzymał w Polszcze indygenat. — *Her. Wiel.*

Antony. *Nobilit. praec. scart.* w Konst. r. 1790. *Mał.*

Antorowicz. *Okolski*, *Paprocki* i *Niesiecki* ten dom opuścili, *Kuropatnicki*, umieszcza go *w zbiorze nazwisk domów z ich herbami*, atoli przez niewiadomość jakiego jest herbu, nie wyraża. W akcie konfederacyi generalnej W. Ks. Litewskiego w Wilnie dnia 23. Kwietnia 1763. roku uczynionym, widzieć na podpisie Marcina Antonowicza strażnika województwa Smoleńskiego. — *Her. Wiel.*

Antoszewski, uwolniony a *scartabel.* w Konstit. r. 1775. *fol.* 146. — *Mał.*

Antoszkiewicz. Niewiadomość autorów dawnych *Paprockiego*, *Okolskiego*, o tym domie, była przyczyną opuszczenia. *Kuropatnicki* w dziele swojem pod paragrafem drugim o rodowitej szlachcie Polskiej, nazwisko tegoż domu bez wyrażenia herbu umieszcza. Między piszącemi się senatorami, urzędnikami, i liczną szlachtą W. Ks. Lit. jest na podpisie manifestu *de illegitimitate* trybunału w r. 1763 uczynionego Ignacy Antoszkiewicz. — *Her. Wiel.*

Apraxyn Piotr generał wojsk Rossyjskich, na sejmie roku 1768. Konst. *fol.* 796. świadczy, iż *cum omnicus praerogativis lege indigenis concessis* otrzymał do klejnotu szlacheckiego w Polszcze indygenat. — *Her. Wiel.*

Aramowicz *Littawor. Paprocki*, *Okolski*, *Niesiecki*, nie umieścili. *Kuropatnicki* wyraża go między nazwiskami domów, lecz herbu dla niewiadomości nie położył. Kazimierz Aramowicz w roku 1763. podpisał manifest w aktach *de illegitimitate* trybunału W. Ks. Lit. Jan *Littawor* Aramowicz starosta Br. sędzia kapturowy województwa Mińskiego pisał się na elekcyą Stanisława Augusta Króla z tegóż województwa Mińskiego. — *Her. Wiel.*

Aranowicz. Gdy dawni autorowie ten dom opuścili,

Kuropatnicki umieścił *w zbiorze nazwisk i domów z ich herbami*, lecz herbu jego nie położył. Alexander Aranowicz cześnik Trocki podpisał się wraz z innemi w roku 1763. na manifest *de illegitimitate* trybunału W. Ks. Lit. w aktach Wileńskich. — *Her. Wiel.*

Arasimowicz *herbu Śreniawa.* O tym *Paprocki, Okolski*, *Niesiecki* niewspominają, *Kuropatnicki* w swem dziele, w paragrafie drugim, o familiach rodowitej szlachty Polskiej i W. Ks. Lit. wraz z herbem *Sreniawa* umieszcza.

Arawinko *Horynowicz.* Tegoż domu nazwisko *Kuropatnicki* kładzie w księdze swej *Wiadomość o klejnocie szlacheckim:* herb zaś onegoż przez niewiadomość niewyraża.

Arazimski. *W zbiorze nazwisk domów z ich herbami* w Polszcze i w Litwie będących *Kuropatnicki* ten dom, bez wyrażenia herbu wspomina.

Arciszewski *herbu Świerczek*, świadczy *Kojał in manus*, że kwitnęli w powiecie Słonimskim. —*Her. Wiel.*

Aremowicz. Nazwisko tego domu kładzie *Kuropatnicki*, w paragrafiie drugim o familiach rodowitej szlachty Polskiej i W. Ks. Lit., nie wyraża jego herbu. Kazimierz Aremowicz 17. Kwietnia 1763. podpisał manifest *de illegitimitate* trybunału W. Ks. Lit. w aktach Wileńskich. — *Her. Wiel.*

Argelles, (d') *Indigena* w Konst. r. 1726. *fol.* 61. — *Mał.*

Arndt. *Nobilit. non praec. scart.* w Konst. r. 1790. — *Mał.*

Arquin (d') *de la Grange. Indigena* w Konst. roku 1690. *fol.* 16.— *Mał.*

Asch. Jan Asch rezydent Imperatorowej Rossyjskiej otrzymał ze swoją familią *Indig.* Konst. r. 1768. — *Krasicki.* — *Mał.*

Asiewicz. O tych *Paprocki*, *Okolski* i *Niesiecki* nie wspominają, *Kuropatnicki* zaś w *zbiorze nazwisk domów z ich herbami* umieszcza bez herbów. Tomasz Asiewicz podpisał dnia 28. Kwietnia roku 1764. akt konfederacyi generalnaj W. Ks. Lit. w grodzie Wileńskim. — *Her. Wil.*

Asman. *Nobilit.* w Konst. r. 1673. *fol.* 41. — *Mał.*

Aster Chrystyan August, *Nobilit. non praec. scart.* w Konstit. r. 1768. — *Krasicki.* — *Mał.*

Au Jakób. *Nobilit. praeciso scart.* w Konst. r. 1790. — *Mał.*

Aurray. *Nobilit. praec. scart.* w Kons. r. 1790.—*Mał.*

Auspit. *Nobilit. praec. scart.* w Kons. r. 1790.—*Mał.*

Azarewicz. O tych ani *Paprocki* ani *Okolski* i *Niesiecki* nie wspominają. *Kuropatnicki* w *zbiorze nazwisk do-*

mów z ich herbami w Polszcze i W. Ks. Lit., kładzie bez herbu. Dominik Azarewicz w roku 1763. w aktach Wileńskich manifest wraz z innemi *de illegitimitate* trybunału W. Ks. Lit. podpisał. — *Her. Wiel.*

Azarycz. Ten dom w Wielkiem Księztwie Litewskiem będący, dawni autorowie zapewne przez niewiadomość opuścili. *Kuropatnicki* w dziele swojem o familji rodowitej szlachty Polskiej i W. Ks. Lit., w paragrafie drugim kładzie nazwisko tego zacnego domu Azarycz, herb podobnież przez niewiadomość opuszcza. W tym czasie N. Azarycz był dworzaninem w ustanowionej radzie nieustającej. — *Her. Wiel.*

Azorowicz i tego domu nazwisko nie znajduje się w *Paprockim*, *Okolskim* ani *Niesieckim*. *Kuropatnicki* umieszcza w rzędzie nazwisk familji rodowitej szlachty Polskiej i W. Ks. Lit., o herbie nie wyraża. Józef Azorowicz w aktach Wileńskich w roku 1763. 17. Kwietnia, manifest *de illegitimitate* trybunału W. Ks. Lit., wraz z innemi podpisał. — *Her. Wiel.*

B.

Babicz z linji Książąt Ruskich. — *Mał.*

Babiłło. *Paprocki*, *Okolski* ani *Niesiecki* onych nie wspomina. *Kuropatnicki* w paragrafie drugim między familijami rodowitej szlachty Polskiej i W. Ks. Litewskiego z ich herbami w rzędzie nazwisk domu umieszcza, herbu zaś jego przez niewiadomość nie kładzie. Antoni Babiłło strasznik powiatu Wiłkomirskiego dnia 28. Kwietnia 1764. roku podpisany w akcie konfederacyi generalnej W. Ks. Litewskiego. Roch Babiłło skarbnikowicz Wilkomirski pisał się na elekcyą Stanisława Augusta Króla z tegoż powiatu. Także Antoni Babiłło Cześnik Wiłkomirski między temiż suffragiami elekcyi znajduje się. — *Her. Wiel.*

Bacciarelli. *Nobilit. praec. scart.* w Konst. r. 1768. — *Mał.*

Bacha Kazimierz, Adam i Samuel, podpisali elekcyą Jana Razimierza Króla. — *Mał.*

Bacewicz. O tych *Paprocki, Okolski* i *Niesiecki* nie wspominają. *Kuropatnicki* w *zbiorze nazwisk domów z herbami* umieszcza, lecz bez wiadomości herbu.

Bachmiński. Ten dom przez niewiadomość, dawni autorowie *Paprocki*, *Okolski*, *Niesiecki* i *Kuropatnicki*, opuścili, lecz w tym czasie za panowania Stanisława Augusta Króla, z tegoż zacnego i dawnego domu — z którego zdami się

Helena Bachmińska była za Marcinem Alexandrowiczem chorążym Bracławskim, ojcem żyjącego Tomasza Alexandrowicza wojewody Podlaskiego i innych jego braci—Ignacy Bachmiński najpierw dworzanim J. K. Mci, potym pułkownik kawaleryi narodowej: ten w roku 1776. przez sejm wyznaczony był kommissarzem do likwidacyi długów rzeczypospolitej, a w roku 1786. był sędzią sejmowym. Józef Bachmiński pisarz kancellaryi rady nieustającej, obydwa żyjący, zasług w ojczyznie swojej powiększać nieprzestają.—*Her Wiel.*

Bachrynowski *herbu Leliwa*, tych *Paprocki*, *Okolski* i *Niesiecki* w dziele swojem nie umieścili. *Kuropatnicki* w paragrafie drugim o familiach rodowitej szlachty Polskiej i W. Ks. Litewskiego z ich herbami, w rzędzie nazwisk domów, Bachrynowskiego *herbu Leliwa* kładzie.

Bachuz z linji Książąt Dorszprungów. — *Mał.*

Baczewski. O tych *Paprocki*, *Okalski* i *Niesiecki* nie wiedzieli. *Kuropatnicki* w dziele swoim: *Wiadomość o klejnocie szlacheckim*, w rzędzie nazwisk kładzie, lecz bez wyrażenia jego herbu. W r. 1778. Sebastyan Baczewski vice-regent ziemski Łucki. Mateusz vice-regent Grodzki. — *Kras.*

Badarachi. O tych żaden z dawnych autorów nie namienia, *Kuropatnicki* w dziele swojem nazwisko tego domu umieszcza.

Badeni *herbu Bończa.* O tych już na swojem miejscu wspomniano, tu obszerniejsza zamieszcza się wiadomość.—Badeni, stara szlachta włoska, w pierwszej połowie szesnastego wieku w Krakowskiem województwie osiadła. Jeden tego imienia, pułkownik Jana Sforzji książęcia Medyolańskiego, prowadził do Polski Bonę Sforzię, żonę Zygmunta pierwszego, a osiadłszy w Krakowskiem województwie, zostawił potomstwo, o którem konstytucye wspominają. Ten to Badeni pułkownik wojsk Medyolańskich zostawił syna Leonarda, któremu Zygmunt August Król Polski za zasługi w rzeczypospolitej położone, roku 1563. nadał także polskie szlachectwo, co stwierdził przywilejem swym Stefan Batory Król Polski roku 1577. i o czem opiewa konstytucya sejmu extra-ordynaryjnego Warszawskiego z roku 1767. w głównem archiwum metryk koronnych Króla Polskiego, w sposobie następującym zapisana.

Stanisław August z Bożej łaski Król Polski, Wielki Książe Litewski etc. etc.

„Objaśnienie dyplomatu na szlachectwo Ur. Badeniego.

Dyploma na szlachectwo od Najjaśniejszego Zygmunta Augusta urodzonemu Leonardowi Badeniemu za zasługi w rzeczypospolitej de anno 1563. nadane *in omnibus punctis et clausulis* approbujemy, i że te dyploma ur. Sebastyanowi Ba-

deniemu sędziemu wielkorządów Krakowskich od urodzonego Leonarda Badeniego *per directam lineam* idącemu *cum successoribus utriusque sexus* służy, deklarujemy, a WW. kanclerzom obojga narodów *examen dectendentiae* tegoż ur. Badeniogo od wyrażonych przodków zalecamy, i podanie *ad acta* metryki koronnej świadectwa *de facto examine* nakazujemy.‟

W skutek tegoż rozporządzenia Sebastyan Badeni cześnik i sędzia wielko-rządów Krakowskich złożył żądany examen procedencyi przed kanclerzami wielkim kor. i W. Ks. Litewskiego jak świadczy kanclerz wielki koronny Andrzej Stanisław Kostka Młodziejowski biskup Poznański etc. (Akta metryk koronnych księga 293. karty 26. 42. i 43) — „Oznajmujemy komu o tem wiedzieć należy, iż urodzony Sebastyan Badeni sędzia wielko-rządów Krakowskich czyniąc zadosyć konstytucyi sojmu extraordynaryjnego w roku 1768. zakończonego dowiódł *authenticis documentis*, jako *directe* pochodzi od Leonarda Badeniego, w czem *ex Officio ministerii mei* dla większej wiary i wagi teraźniejsze *Attestatum* podpisem ręki własnej i przyciśnieniem pieczęci rodowitej stwierdzam i do akt metry kikoronnej według przepisu konstytucyi toż *Attestatum* podać zalecam.‟

Takież świadectwo przez Joachima Littawor Chreptowicza, podkanclerzego W. Ks. Lit. Orszańskiego i Zaśleńskiego starostę etc. etc. dnia 30. Xbris roku 1782. wydane znajduje się w aktach metryk koronnych, księdze 297. na karcie 277.

Tenże Sebastyan Badeni cześnik i sędzia wielko-rządów Krakowskich z Lissowską miał synów trzech: 1. Marcin senator kasztelan, poźniej wojewoda i minister sprawiedliwości Królestwa Polskiego, ord. Orła białego i ś. Stanisława kawaler, szambellan J. K. Mci. 2. Stanisław regent koronny, orderu ś. Stanisława i Ces. Aus. Leopolda kawaler. 3. Franciszek szambelan J. K. Mci i major wojsk polskich. Wyż pomienionego Marcina z Wawrzeckiej syn Sebastyan Ces. Ross, szambelan, któremu „senat Królestwa Polskiego, przez Cesarza Wszech Rossyi do przyznawania tytułów honorowych upoważniony r. 1825. w skutek złożonych oryginalnych dokumentów tytuł hrabiego przyznał. (Dekret senatu z d. 2. Grudnia N. 245.

Tenże Sebastyan, syn Marcina i Wawrzeckiej, połączył się z Potocką, córką Jana hrabi Potockiego krajczyca koronnego. Marcina wojewody córek dwie: jedna za Popielem, druga za Byszewskim.

Stanisław, drugi syn Sebastyana i Lissowskiej, połączył się z Katarzyną hrabianką Stadnicką, i spłodził następujące potomstwo:

1. Ignacy, radca stanu Królestwa Polskiego, wielkiej wstęgi ord. ś. Stanisława i ord. Włodzimierza kawaler, z Wa-

lewską synów dwóch: Atanazego i Seweryna, córek dwie: Celinę i Rozalię.

2. Antoni, dyrektor banku w Kielcach, z Kiełczewskiej zostawił córek dwie.

3. Kazimierz, krajczy koronny, ord. Ces. Aus. Leopolda kawaler, były deputat stanów galicyjskich i komissarz sejmowy, z Ufniarską synów dwóch: 1. Władysława, 2. Alexandra i córkę Celinę za Adamem hrabią Starzeńskim. Tenże Kazimierz z Pietruską córek dwie: Maryą i Kazimierę.

4. Michał, podpułkownik b. wojsk polskich, wojskowych ord. kawaler, z Łempicką synów dwóch: Stanisława i Józefa, i córek dwie: Maryą i Julię.

Stanisława regenta koronnego córki: Apollonia za Franciszkiem hrabią Stadnickim, Elżbieta za Franciszkiem Biberstein Starowiejskim, Józefa za Michałem Kolonną Walewskim. — (*Z dokumentów familijnych u wydawcy zebranych*).

Badyński. Dawniejsi autorowie *Paprocki*, *Okolski* i *Niesiecki*, nie pisali. *Kuropatnicki* w rzędzie nazwisk domów w swem dziele, ten dom wyraża bez wiadomości herbu. W tym czasie za panowania Stanisława Augusta Króla żyjący Józef Badyński vice-regent Koniński.—*Her. Wiel.*

Bagiński *herbu Radwan.* — *Mał.*

Baisen *herbu Wiewiórka.* — *Mał.*

Bakałowicz. *Nobilit.* w Konst. r. 1775. *fol.* 147. Mikołaj *Nobilit. praec. scart.* w Konst. r. 1790. — *Mał.*

Bąklewski. Tego domu nazwisko *Paprocki*, *Okolski*, *Niesiecki* i *Kuropatnicki* nie umieszczają w swem dziele *Wielądek* czytał w konstytucyi, iż na elekcyą Stanisława Augusta Króla roku 1760. Jerzy Bąklewski pisał się z województwa Nowogrodzkiego.

Balassy Michał otrzymał *Indig.* Konst. r. 1768. — *Kras.* — *Mał.*

Balbas *herbu Łabędź.* — *Mał.*

Balcerowicz *herbu Doliwa.* — *Mał.*

Balcewicz. — *Mał.*

Balewicz. *Nobilit. praec. scartab.* w Konstit. Litewskiej r. 1775. *fol.* 44. — *Mał.*

Balga, w Prusiech, Adam Balga z Gartkowa, i ztąd zowią się Gartkowscy. — *Kras.*

Ballikiewicz. *Paprocki*, *Okolski*, *Niesiecki* nie mieli o nich wiadomości, *Kuropatnicki* kładzie w *zbiorze nazwisk domów z ich herbami*, atoli jakiego byli herbu nie wyraża. Ballikiewicz Karol w roku 1763. podpisał się w aktach Wileńskich na manifest *de illegitimitate* trybunału W. Ks. Lit. wraz z innemi. —*Her. Wiel.*

Bałan z linji książąt Rusko-Polskich. —*Mał.*

Banacki, dawni autorowie tego domu niewspominają *Kuropatnicki* go kładzie, ale bez herbu wyrażenia.

Banczakiewicz. *Nobilit. praec. scart.* w Konstit. r. 1790. —*Mał.*

Bandurski w aktach Kościańskich. —*Mał.*

Baniewicz. *Paprocki, Okolski* i *Niesiecki* nie wiedzieli o nich, tylko *Kuropatnicki* w swem dziele, ale bez herbu umieszcza. Baniewicz Józef w aktach Wileńskich roku 1763. podpisał się wraz z innemi na manifeście *de illegitimitate* trybunału W. Ks. Litewskiego. —*Her. Wiel.*

Barankiewicz. *Nobilit. praec. scart.* w Konstit. r. 1790. —*Mał.*

Barański. *Paprocki, Okolski, Niesiecki*, o nich nie wspominają. *Kuropatnicki w zbiorze nazwisk domów z ich herbami*, kładzie nie umieszczając onych herbu. Barański Ludwik podstarosta Nurski, żyjący za panowania Stanisława Augusta Króla. —*Her. Wiel.*

Barczewski. Dawni autorowie *Paprocki, Okolski, Niesiecki* o tym domie nie wspominają. *Kuropatnicki* umieszcza w dziele swojem, w paragrafie drugim, o familiach rodowitej szlachty Polskiej i W. Ks. Litewskiego z ich herbami, pod nazwiskiem domów, kładzie Barczewskich bez wyrażenia jakiego herbu. Wojciech Barczewski miecznik Zwinogrodzki, był posłem na sejmie roku 1768. z województwa Bracławskiego. Piotr, miecznik Bracławski roku 1778. — *Krasicki.* — *Her. Wiel.*

Bardeleben Jan Krzysztof obersztleitnant regimentu generała Schaka, otrzymał indygenat roku 1768. świadczy Konstytucya *fol.* 799. *Her.* — *Wiel.* —*Mał.*

Bardzki *herbu Orla* z Wrześni. O tym domie dawni autorowie nie piszą, lecz *Kuropatnicki*, kładzie go, bez wyrażenia herbu, w *zbiorze nazwisk domów z ich herbami.*

Bargielski. *Niesiecki* jako też *Paprocki* i *Okolski*, o tym domie niewspominają, *Kuropatnicki* w wiadomości o *klejnocie szlachechim* oraz *herbach*, umieszcza bez herbu wyrażenia, nie będąc o nim wiadomy.

Barkacki Sebastyan z Sendomirs. podpisał elekcyą Jana Kazimierza Króla. — *Mał.*

Barnewalt. *Nobilit.* w Konstit. r. 1775. *fol.* 148. —*Mał.*

Bars Franciszek. *Nobilit, non praec. scart.* w Konst. r. 1790. — *Mał.*

Barski. O tych *Paprocki, Okolski* i *Niesiecki* nie piszą. *Kuropatnicki w zbiorze nazwisk domów z ich herbami,*

umieszcza, lecz niewiadomy onychże herbu nie kładzie. — *Her. Wiel.*

Barsola z Brzeskiego i Litewskiego, podpisał elekcyą Jana Kazimierza Króla.—*Mał.*

Barsotti. *Indigena* w Konst. r. 1667. *fol.* 72.—*Mał.*

Barsowski. Wspomina go *Małachowski.*

Barszczewski. O tym domie żaden z autorów piszących o herbach niewspomina. *Wielądek* czytał Piotra Barszczewskiego skarbnika Bracławskiego, a potem miecznika 1779. roku. Także Barszczewski był officyałem Lwowskim 1753. Piotr podczaszy Zwinogrodzki, 1793.

Barszewski. Opuszczony ten dom w dawnych autorach, o którym *Niesiecki* i *Kuropatnicki*, także nie piszą. Na zjeździe walnym województw i powiatów pod Olkinikami w roku 1700. między piszącemi się tysiącami szlachty, podpisali się Wojciech i Bazyli Barszewscyz powiatu Orszańskiego. — *Her. Wiel.*

Bartoszewskich *herbu Drogosław*, cytuje *Małachowski* i inni.

Barwińskich wspomina *Małachowski.*

Barzciński. *Paprocki*, *Okolski*, *Niesiecki*, o tym domie niewspominają, *Kuropatnicki* umieszcza go w dziele swojem, w paragrafie drugim, o familiach rodowitej szlachty Polskiej i W. Ks. Litewskiego z ich herbami, pod nazwiskiem domów, bez wyrażenia jakiego herbu. Szczepan Barzciński pisał się na elekcyą Króla Stanisława Augusta, z województwa Kaliskiego. — *Her. Wiel.*

Barzkowski. Podobnież dawni autorowie przez niewiadomość opuścili ten dom, szczególnie *Kuropatnicki*, kładzie go w *zbiorze nazwisk domów* bez herbu wyrażenia. W konstytucyi 1764. roku, Józef Barzkowski podpisał się na elekcyą Stanisława Augusta Króla z ziemi Łomżyńskiej województwa Mazowieckiego. — *Her. Wiel.*

Barzykowski *herbu Sulima.* Tak ich pisze *Małachowski.*

Barzymowski *herbu Belina.* — *Mał.*

Bastyan Henryk, *Nobilit non praec. scart.* w Konst. roku 1790.—*Mał.*

Batkowski. Cytuje ich *Małachowski.*

Batowski *herbu Trzy Zęby. Paprocki*, *Okolski* ani *Niesiecki* o tym domie nie wspominają. *Kuropatnicki* w paragrafie II. o familiach rodowitej szlachty Polskiej i W. Ks. Litewskiego z ich herbami, kładzie w rzędzie nazwisk domów, lecz bez wyrażenia herbu. Tenże w paragrafie V. w extrakcie *legitimatiorum Gallitia* &. *Lodomeriae* Jana i Alexandra Ba-

towskich umieszcza pod dniem 22 Października 1782. roku. Zaś w konstytucyi 1764. roku, Antoni Batowski wojski Pilzniński pisał się na elekcyą Stanisława Augusta Króla z województwa Sendomirskiego. Alexander Batowski kawaler Maltański był posłem na sejm z 1790. roku z księztwa Inflantskiego. — *Her. Wiel.*

Bazalijski. Ten dom w dawnych autorach opuszczony, *Kuropatnicki* w dziele swojem umieszcza, jakiegoby był herbu, nie wspomina.—*Her. Wiel.*—*Małachowski* wspomina ich z metr. Wołyńskiej r. 1528.

Bazan. *Nobilit.* w Konst. r. 1662. *fol.* 40. — *Mał.*

Beaulien, o których w T. III. str. 87. *Małachowski* przydaje że to jeden dom z Debolim, (jak ich dziś u nas zowią), herb ich *Dwa Lwy* na przeciwko siebie do góry wspięte w przednich łapach trzymają lichtarz.

Beatkowicz w powiecie Oszmiańskim. — *Mał.*

Bebrowicz. O tem imieniu lubo inni autorowie nie piszą, lecz znajduje się, iż się pisał Michał Bebrowicz z powiatu Kowieńskiego, na akcie zgromadzonych województw, ziem i powiatów pod Olkinikami w roku 1700.—*Her. Wiel.*—Ci sami co **Bobrowicz** (patrz Tom II. str. 179.)

Będarski. Żaden autor o herbach i familiach szlacheckich piszący, nie wspomina o tem imieniu, atoli w konstytucyi 1764. znajduje się między suffragiami, Wojciech Będarski iż pisał się na elekcyą Stanisława Augusta Króla, z województwa Poznańskiego. — *Her. Wiel.*

Bednarowski *herbu Prus* 1*mo*. O tym domie starodawnym *Paprocki*, *Okolski*, jako też *Niesiecki* i *Kuropatnicki*, przez niewiadomość w dziełach swoich opuścili. Ta familia Bednarowskich od najdawniejszych czasów z województwa Ruskiego, ziemi Halickiej pochodząca, gdzie przodkowie dobra swoje wieś Bednarów zwaną, prawem dziedzictwa aż do roku 1684. posiadali, a po wyprzedaniu się z tych dóbr, przenieśli się niektórzy na Podole, a niektórzy w inne ziemie i powiaty. Z tych Grzegorz Bednarowski dóbr wsi Bednarów w województwie Ruskiem, a ziemi Halickiej leżącej dziedzic, spłodził dwóch synów: Daniela bezpotomnego, i Andrzeja, który z Ewą Kniechnicką miał także dwóch synów, Jana, ten zmarł bezpotomny na wojnie tureckiej pod Chocimem, i Macieja, który z Drohomirecką zostawił Andrzeja, od którego potomstwo z Topolnicką spłodzone, i Samuela, ten z Anną Wisłocką Sabarowiczowną miał synów siedmiu. Pierwszego Eliasza który z Bogucką spłodził, Michała, Jana i córkę Ewę. Drugiego Andrzeja, który z Marszycką miał syna Marcina. Trzeciego Mikołaja, ten z Rozwadowską zostawił Jana ożenionego

z Grabowską i Józefa. Czwartego Jerzego, od którego z Teressą Podolską są synowie, Maciej vice-regent Grodzki Kamieniecki, który pojął za małżonkę Czarnołuską, oraz Wojciech i Franciszek. Piątego Bazylego, który z Agnieszką Ostrowską spłodził Michała. Szóstego Pawła, który z Elżbietą Rożańską miał jednego syna Bazylego. Siódmego Szymona, ten w służbie wojskowej rzeczypospolitej jest namiestnikiem.—*Her. Wiel.*

Befot *herbu własnego*, wspomina ich *Małachowski.*

Bek *Nobilit.* w Konst. 1775. *fol.* 148. *Kras.*—*Mał.*—

Bekier Abraham major w wojsku otrzymał *Indigena* w r. 1673. — *Mał.*

Bekler *Nobilit.* w Konst. r. 1775. *fol.* 147. — *Mał.*

Bekman. Inni dawni auterowie nic nie piszą o tym domie, szczególnie *Kuropatnicki* w dziele swojem położył, w kolumnie nazwiska domów.

Belgram Daniel zostający w usługach przy boku Stanisława Augusta Króla, o którym wspomina konstytucya roku 1768. *fol.* 803. — *Her. Wiel.*

Beli. To imie opuszczone w innych autorach, *Kuropatnicki* w rzędzie nazwisk domów umieszcza, lecz nikt inny ich niewspomina.

Belica Jacek *Nobilit. non praec. scart.* w Konst. roku 1790. — *Mał.*

Beliński. Żaden z dawnych autorów o tym domie nie wspomina. Za panowania Augusta III. Króla koło roku 1742. Michał Beliński był wojewodą Chełmińskim. — *Her. Wiel.*

Belkur. *Indigena* w Konst. r. 1790. *fol.* 217.—*Mał.*

Bellefreid Antoni. *Nobil. non praec. scart.* w Kons. r. 1790. — *Mał.*

Bellijosz. Dawni autorowie *Paprocki*, *Okolski* i *Niesiecki*, o tym domie nie wspominają. *Kuropatnicki* w swym dziele umieszcza, iż Kazimierz Bellijosz podpisał się roku 1763. na manifest w grodzie Wileńskim *de illegitimitate* trybunału W. Ks. Litewskiego.

Bello. *Indigena* w Konst. r. 1768. — *Mał.*

Bełchcic. Ani dawni autorowie, ani *Niesiecki* i *Kuropatnicki* nie umieścili tego domu w dziele swojem, jednak, na zjeździe walnym województw, ziem i powiatów pod Olkienikami 1700. roku, pisał się Alexander Bełchcic z powiatu Lidzkiego. — *Her. Wiel.*

Bełchowicz. O tym domie szczególnie *Kuropatnicki* pisze, w rzędzie nazwisk domów, jakiego by zaś był herbu, nic o tem nie wspomina.

Benedyktowicz Wojciech pisał się w roku 1764. na elekcyą Stanisława Augusta Króla z województwa Sendomirskiego: dawni autorowie o tym domie nie wspominają, —*Her. Wiel.*

Bennet. *Indigena* w Konstit. r. 1676. *fol.* 18. *Mał.*

Bensa. *Nobilit. non praec. scart.* w Konstit. r. 1768. —*Mał.*

Beniszenko. O tym domie szczególnie *Kuropatnicki* w dziele swojem umieszcza, żaden zaś z dawnych autorow o nim nie wspomina.

Benski. W dziele *Kuropatnickiego* w rzędzie nazwisk domów jest umieszczony, więcej nigdzie nie czytałem. — *Her. Wiel.*

Benza. O tym domie *Kuropatnicki* pisze w paragrafie V. w extrakcie *legitimatorum equitum Gallitiae & Lodomeriae*, gdzie umieszcza Józefa i Stanisława Benze pod dniem 22. Października 1782. zapisanych. *Her. Wiel.*

Berawski *herbu Trzy Radła.* Wspomina ich *Mał.*

Berecki. O tym domie *Paprocki*, *Okolski*, *Niesiecki* i *Kuropatnicki* nie wspominają. Na zjeździe walnym województw, ziem i powiatów pod Olkinikami roku 1706. Andrzej Berecki podpisał się z województwa Trockiego. — *Her. Wiel.*

Bereufaur. *Indigena* w Konst. r. 1683. *fol.* 19. *Mał.*

Berezecki. Dawni autorowie nie wspominają ani *Niesiecki* i *Kuropatnicki.* Na zjeździe walnym województw, ziem i powiatów, pospolitem ruszeniem 1700. r., podpisał się Stefan Berezecki z powiatu Rzeczyckiego.—*Her. Wiel.*

Beraźniewicz. Cytuje ich *Małachowski.*

Bergonzoni. *Nobilit. non praec. scart.* w Konst. roku 1790.—*Mał.*

Berk cywon Bierżański, żona jego Konstancya Wolfowna roku 1685. Władysław Franciszek Berk kasztelan Inflantski 1695. Samuel Berk sędzia Grodzki Upitski. Kazimierz z powiatu Wilkomirskiego; Jan z województwa Inflandzkiego pisali się na zjeździe walnym roku 1700. pod Olkinikami. — *Her. Wiel.*

Berkowicz., *Kuropatnicki* szczególnie w rzędzie nazwisk domów umieszcza, przydając, iż jest herbu *Ostrzew*, więcej nigdzie nie zdarza się o tym domie czytać. —*Her. Wiel.*

Berliński. Dawni autorowie wraz z *Niesieckim* nie umieścili w dziele swojem, prócz *Kuropatnickiego.* Jest jednak w konstytucyi 1764. Jan Berliński który pisał się na elek-

cyą Stanisława Augusta Króla, z powiatu Rzeczyckiego. — *Her. Wiel.*

Bernaszewski. *Nobilit.* w Konst. r. 1676. *fol.* 64. —*Mał.*

Bernatowicz, ktorego takowy herb: w środku podkowa ocelami na dół obrócona, i strzała przez środek tejże podkowy u góry rozdarta, na dół żelezcem prosto idąca. Ten herb jest podobny do herbu *Niezgoda.* Przydomek mają *Gieysztoff.* O tym domie przez niewiadomość dawni autorowie opuścili nawet *Niesiecki* i *Kuropatnicki* nie wspomina. Są autentyczne dowody i tranzakcye, z których jednę tu się umieszcza: *in castro Camenecensi feria 3tia post festum Sanctorum Omnium, id est die quarta mensis novembris anno domini* 1788. oblatowaną, a w księgach ziemskich powiatu Kowieńskiego roku 1787. szóstego dnia Grudnia zapisaną genealogią, następującą, Jan Gieysztowt Bernatowicz syn Mikołaja, czyli Mikołajowicz, podług dokumentów dziedzic dóbr ziemskich ojczystych, po antecessorach swoich na się spadłych *Kretkompie* nazwanych w księztwie Zmudzkiem, w powiecie Wilkiskim leżących, jak poświadczają dokumenta autentyczne, czyli prawa przedażne, od synów onego, bratu swojemu wydane, *idq.*; jedne *sub actu* roku 1683. piątego dnia miesiąca Maja, datowane, a w roku 1683. miesiąca Czerwca ośmnastego dnia, na rokach ziemskich Rosieńskich przyznane; drugie *sub actu* roku 1686. miesiąca Kwietnia dwudziestego dnia datowane, a w roku 1687. ośmnastego Stycznia na rokach ziemskich Rosieńskich przyznane: trzecie *sub actu* roku 1688. miesiąca Maja szóstego dnia datowane, a roku 1690. miesiąca Maja trzydziestego pierwszego dnia, na rokach ziemskich powiatu Kowieńskiego przyznane. Miał synów czterech, to jest Bartłomieja, Walentego, Michała i Mikołaja: z nich Bartłomiej, syn Jana, czyli Janowicz Bernatowicz wyprzedał się z części dóbr Kretkompia na siebie spadłej, bratu swojemu jak poświadcza prawo autentyczne, Mikołajowi Bernatowiczowi wydane, które poniżej pod datą roku 1683. miesiąca Maja piątego dnia datowane, i w tymże roku 18. dnia Czerwca przyznane, wyrażone *producitur.* Drugi syn Jana Mikołajewicza Bernatowicza, Walenty Janowicz Bernatowicz wyprzedawszy się z części dóbr Kretkompia jak poświadcza prawo wyżej cytowane, przeniósł się w województwo Trockie ze Zmudzi, gdzie pojąwszy *primo voto* Axamitowskę, *in secundum votum* pojął Woydzbuniankę, a po niej w exdotacyi objął dobra Kurciniszki, jako poświadcza *abiurata* zaprzysiężonego dymu *sub actu* roku 1707. trzynastego Września: tenże spłodził synów pięciu, to jest: Stanisława, Jana, Alexandra, Szymona, i

Józefa, z nich Stanisław syn Walentego Bernatowicz z Woydzbunianki urodzony z Konstancyi z domu Radziwanowskiej spłodził syna jednego, prócz córek, które się tu nie opisują po żonie swej Radziwanowskiej posiadał dobra Bundaryi. Syn zaś tego Stanisława Walentynowicza Bernatowicza, Michał Stanisławowicz Bernatowicz z Ryttowną z domu spłodził syna jednego. Drugi syn Walentego Bernatowicza, Jan Bernatowicz z Woydźbunianki urodzony, z Konstancyą z domu Błażewską, po której część dóbr Skierniowa posiadał w wyposażeniu, spłodził synów czterech, to jest: Marcina sterilem Franciszka, Antoniego i Dominika; z nich Franciszek Bernatowicz, z Wysocką spłodził synów dwóch: Jana i Sylwestra dopiero w małoletności będących, i córkę jedną. Antoni trzeci syn Jana Walentynowicza Bernatowicza, z Skinderowną spłodził syna jednego i córek dwie w dobrach Zakuyciach. Dominik czwarty syn Jana Walentynowicza Bernatowicza, z Zawiszanką spłodził syna jednego Tomasza Bernatowicza stolnika Witebskiego pod ten czas mającego kommiss u jaśnie oświeconego księcia Jmci Czartoryskiego generała ziem Podolskich w dobrach Ukraińskich i Podolskich. Zaś trzeci syn Walentego Janowicza Bernatowicza, Alexander Bernatowicz komornik Mozyrski, z Woydźbunianki urodzony i Maryanną Rudzińską *procreavit* synów dwóch, i córek trzy, synowie są Jakób i Tomasz. Jakób Bernatowicz rotmistrz Trocki, z Wiktoryą Baranowiczowną spłodził syna jednego, na imię Felicyan, jeszcze małoletniego, który ma dobra dziedziczne Opuszała nazwane, w powiecie Kowieńskim leżące. Drugi syn Alexander, a brat Jakóba Tomasz Bernatowicz komornik powiatu Kowieńskiego, z Petronellą Zdanowiczowną bezpotomny. Czwarty syn Walentego Janowicza Bernatowicza, Szymon Bernatowicz, z Axamitowskiej urodzony, z Anną Klidzianką, po której posiadał w posagu część dóbr Rumbowicz w powiecie Kowieńskim leżących, spłodził syna jednego Jana Bernatowicza, który z Zardecką stolnikową Brzeską, spłodził syna jednego Dominika. Piąty syn Walentego Janowicza Bernatowicza Józef Bernatowicz z Axamitowskiej urodzony, z Janowiczowną spłodził synów dwóch, posiadał dobra dziedziczne Bieniuny nazwane, w województwie Trockiem leżące. Trzeci zaś syn Jana Mikołajewicza, a brat Bartłomieja, Walentego i Mikołaja Janowiczów Bernatowiczów, Michał Janowicz Bernatowicz, także wyprzedał się z części po ojcu spadłej dóbr Kretkompia w księztwie Zmudzkiem leżących, bratu swojemu Mikołajowi Janowiczowi Bernatowiczowi, i małżonce jego Annie Gintowtownie, jako poświadcza prawo przedażne pod rokiem 1688. szóstego dnia Maja datowane, a w roku 1690.

w ziemstwie Kowieńskiem przyznane. Czwarty syn Jana Mikołajewicza, a brat Bartłomieja, Walentego i Michała Janowicz Bernatowicz, który spłacił bracią swą z dóbr ziemskich Kretkompiów z Gineytowną spłodził syna jednego Jana, któremu też dobra Kretkompie, prawem natury spadkiem zostawił. Jan zaś syn tego Mikałaja Janowicza Bernatowicza, z Wiszniewską spłodził syna jednego Tomasza, i córek dwie: Katarzynę *in voto* Wołkowę, i Magdalenę w panieństwie będącą. Tomasz Bernatowicz syn Jana Mikołajewicza z Goyżewską, sprzedał dobra Kretkompie, JW. Tyszkiewiczowi kasztelanowi Żmudzkiemu, a kupił folwark ziemski Rustaykowszczyznę w księztwie Żmudzkiem, który spłodził synów dwóch Józefa i Jerzego małoletnich. Stosownie do tejże genealogji nastąpiło zaświadczenie na roczkach grodzkich województwa Trockiego roku 1789. dnia 11. Lutego JP. Tomaszowi Bernatowiczowi, iż od przodków swoich mianowicie Walentego, miał dobra swoje dziedziczne Kurcianiski zwane w województwie Trockiem w parafji Mirosławskiej leżące, w possessyi teraz zastawnej JPP. Dowgiałów, i Kledziów trwające. — *Her. Wiel.*

Bernatowicz *herbu Leliwa* mają przydomek *Towgin* i siedlisko swoje w województwie Wileńskim. Inni znowu, który *praeciso seartagelatu* Jakób i Wawrzeniec Bernatowiczowie, w roku 1768. o czem świadczy *Konstytucya fol.* 801. są nobilitowani. — *Her. Wiel.*

Bernaux Klemens. *Nobilit. non praec. scart.* w Konst. r. 1790.— *Mał.*

Bernic. *Nobilit.* w Konstit. r. 1673. *fol.* 41. *Mał.*

Bernowicz mający herb takowy: Trzy Róże, nad każdą z osobna gwiazda jedna, w polu błękitnem, z hełmu także wychodzą trzy róże i nad niemi trzy gwiazdy. O tym zacnym domie dawni autorowie, oraz *Niesiecki* z przyczyny niewiadomości nie wspominają. *Kuropatnicki* w paragrafie drugim opisując familje rodowitej szlachty Polskiej i W. Ks. Litewskiego, w rzędzie nazwisk domów umieszcza. Jan Bernowicz był w wojsku Litewskiem majorem, i pod Wiedniem z Królem Janem III. na wojnie dał swej odwagi dowód, który z Krystyną von Lascy z domu Austryackiego, zostawił dwie córek Johannę Massalską i Maryannę Mierzejewską: syna jednego Jerzego, który także w wojsku służąc W. Ks. Litewskiego był oberstleitnantem. Tenże z Johanną Gasparowną, miał córek dwie: Ludwikę i Maryannę, i syna jednego także Jerzego Wilhelma, który z Karoliną Hordynianką podstolanką Nowogrodzką, spłodził Michała, ten idąc przez stopnie zasług, jako dobrze życzący swej ojczyznie obywatel, był najpierw oboźnym

potym podczaszym, znów sędzią ziemskim województwa Nowogrodzkiego, był posłem na sejmach, gorliwym o dobro pospolite; toż kommissarzem skarbowym W. Ks. Litewskiego, nareszcie podkomorzym powiatu Słuczorowskiego i kawalerem orderu ś. Stanisława, z Katarzyną Wołłowiczowną marszałkowną powiatu Grodzieńskiego małżonką swoją mający synów dwóch Serwacego i Józefa małoletniego. — *Her. Wiel.*

Bertrand Eliasz konsyliasz Króla Stanisława Augusta otrzymał indygenat roku 1768. O czem świadczy *Konstytacya fol.* 800. tegoż roku. Jerzy Bertrand, znać tegoż nazwiska lecz z innej linji pochodzący, syn Krzysztofa pułkownika wojsk rzeczypospolitej, otrzymał indygenat na zaszczyt szlachecki, z krwi francuzkiej pochodzący, na sejmie *coronationis* 1764. *const. fol.* 376.—*Her. Wiel.*

Bestenhauz. O tym domie żaden z dawnych autorów nie wspomina. Marcin Bestenhauz podpisał elekcyą Stanisława Augusta Króla z województwa Kaliskiego. — *Her. Wiel.*

Betty. *Nobilit. non praec. scart.* w Konst. r. 1790.— *Mał.*

Beykowski *herbu Jastrzębiec. Paprocki*, *Okolski* ani *Niesiecki* o tym domie nie wspominają. *Kuropatnicki* wraz z herbem *Jastrzębiec* w rzędzie nazwisk domów i herbów umieszcza. Na zjeździe walnym województw, ziem i powiatów pod Olkinikami roku 1700. Waleryan Beykowski z powiatu Wilkomirskiego podpisał się.—*Her. Wiel.*

Beynarowicz. Ten dom tak od dawnych autorów, jako też *Niesieckiego* i *Kuropatnickiego* nie opisany, atoli znajduje się podpisany na zjeździe walnym województw, ziem i powiatów roku 1700. pod Olkinikami Jerzy Beynarowicz z powiatu Lidzkiego. Ludwik Beynarowicz vice-ragent sądowy Kijowski 1793 roku. — *Her. Wiel.*

Beyzym *herbu Pogonia*, czyli *Ochota.* O tym starożytnym domie dawni autorowie, ani *Niesiecki* nie wspominają. Takowa jest o tym herbie wiadomość, to jest: Rycerz goły na koniu z natężonym łukiem i strzałami, w czerwonym polu: w górze miesiąc, podkowa końska pod nogami. Początek zaś tego starożytnego domu jest takowy: Za panowania dziedzicznego książąt Ruskich na Wołyniu, kiedy Tatarowie często wpadali do tego kraju, obywatelów i ludzi w Jassyr zabierali wsie pustoszyli i palili, na ten czas gdy książąt Druckich, Horskich zabrali w Jassyr, porzucone tylko zostało dziecię w kolebce, które książe Ruski wziąść kazał, i dał mu wychowanie. A że nie było wiadomo, jak temu dziecięciu było imie, nazwano go ruskim terminem Bezimia, to jest bez imienia, i ztąd potem nazwisko rodzonych Beyzymów początek

swój wzięło. Będąc tedy wychowany na dworze książęcia Ruskiego, dawał dowody męztwa i odwagi przeciwko najazdom Tatarskim, dla tego nadany mu był *herb Pogonia* czyli *Ochota*. Tudzież w nadgrodę zasług i dzieł rycerskich, nadane miał sobie wiecznością ziemię na Wołyniu nad rzeką Chomorem, na której od nazwiska swego, osadził dobra Beyzymy, teraz zowiące się Stare Beyzymy. Od tego Protoplasty poszło potomstwo, zawsze w wojsku na obronę kraju, azardując życie swoje z których jeden Ławryn od imienia swego osadził na tymże gruncie za rzeczką Chomorem wieś Ławrynowce. Drudzy zaś nad rzeką Chomorem osadzili Beyzymy nowe, teraz nazwane Beyzymy wielkie i małe. Z tych dóbr, stare Beyzymy i Ławrynowce, przez antecessorów odprzedane, a zaś Beyzymy wielkie i małe do tych czas zostają w dziedzicznem posiadaniu Beyzymów, to jest Pawła Beyzyma sędziego ziemskiego Krzemienieckiego orderów Polskich kawalera. Z tegoż domu dawnych przodków Filon Beyzym, zostawił Bohdana, który z Tyszewiczowną spłodził sukcessorów. Drugi syn Jarosz z Starczewską bezpotomny. Trzeci syn Krzysztof, od którego z Anną Strzałczanką Małodylską pochodzą, Alexander, Jan, Krzysztof i Stefan synowie. Apolonia za Janem Kurebieszo. Katarzyna 1*mo voto* za Pawłowskim, 2*do voto* za Pawłem Chajęckim będące córki. Alexander z Słotwińską, Jan z Justyną Pirocką w sukcessorach swoich bezpotomnie zeszli. Od Krzysztofa z Heleną Stępkowską pochodzą sukcessorowie, a zaś od Stefana z Zofią Słodkowską pierwej za Ceceniowskim będącą. Mikołaj towarzysz kawaleryi narodowej bezżenny umarł. Paweł Beyzym sędzia ziemski Krzemieniecki, kawaler orderów Polskich, żyjący, blizko lat 30. urzędu swego, pilnie i sprawiedliwie dopełniający, przez co u spółobywatelów wielką miłość i dobrą sławę sobie jednający. Toż na sejm walny Warszawski w roku 1780. był posłem z województwa Wołyńskiego, na której funkcyi dał dowód przysługi swojej dla ojczyzny. Ten z Teressą Duninowną Wąsowiczowną miał potomstwo dwóch synów, Jana i Stanisława, i dwie córek Juliannę i Teklę. — *Her. Wiel.*

Białaczewicz *herbu Odrowąż*. Dawni autorowie, ani *Niesiecki* o tych nie piszą. *Kuropatnicki* szczególnie ten dom w rzędzie nazwisk domów i herbów umieszcza. Atoli zdaje się, że muszą pochodzić z tejże dzielnicy co i Białaczewscy.

Białobrodzki *herbu Janina*. *Niesiecki* i inni autorowie o tym domie nie piszą. *Kuropatnicki* umieszcza go w rzędzie nazwisk domów i herbów, z tego zaś *Wielądek*.

Białocki. Dawni autorowie, ani *Niesiecki* o tym domie niewspominają, *Kuropatnicki* w dziele swojem w paragrafie II. familji rodowitej szlachty Polskiej i W. Ks. Litewskiego w rzędzie nazwisk domów kładzie. Grzegorz Białocki był vice-regentem Owruckim koło 1779 r.—*Her. Wiel.* —*Kras.*

Białojezierski. O tym domie dawni autorowie, *Niesiecki* ani *Kuropatnicki* nic nie piszą. Antoni Łappa Białojezierski, horodniczy i poseł powiatu Starodubowskiego, na sejm koronacyjny roku 1764. — *Her. Wiel.*

Białokoz. *Niesiecki*, ani żaden z autorów, prócz *Kuropatnickiego* o tym domie nie piszą. Teodor Białokoz na akcie zjazdu pod Olkinikami województw, ziem i powiatów roku 1700. podpisał się z powiatu Grodzieńskiego. Także Dominik Białokoz roku 1763. pisał się na manifeście *de illegitimitate* trybunału W. Ks. Litewskiego w Wilnie.—*Her. Wiel.*

Białonowicz. *Okolski*, *Puprocki*, *Niesiecki* ani *Kuropatnicki* w swojem dziele tego domu nie umieszczają. Józef Białonowicz pisał się na zjezdzie walnym województw, ziem i powiatów roku 1700. pod Olkinikami, z województwa Witebskiego. — *Her. Wiel.*

Białopiotrowicz. Ten dom starożytny w Litwie się znajduje w powiecie Lidzkim; atoli przez niewiadomość dawni autorowie, ani *Niesiecki* o nim nie pisali. *Kuropatnicki* w paragrafie II. familji rodowitej szlachty Polskiej i W. Ks. Litewskiego z ich herbami, w rzędzie nazwisk domów umieszcza: *Konstytucya* 1764. roku wyraża, iż Jerzy Białopiotrowicz strażnik powiatu Lidzkiego, pisał się na elekcyą Stanisława Augusta Króla z powiatu Lidzkiego, tenże był potem sędzią Grodzkim Nowogrodzkim, znów pisarzem W. Ks. Litewskiego, był konsyliarzem rady nieustającej 1783. toż kommissarzem wojskowym W. Ks. Litewskiego 1793. roku. Wincenty Białopiotrowicz łowczy Lidzki, przez długi przeciąg czasu sekretarz pieczęci mniejszej i większej W. Ks. Litewskiego pilnie swój obowiązek dopełniający. — *Her. Wiel.*

Białosuknia. Dawni autorowie, ani *Niesiecki* o nich nie piszą, szczególnie *Kuropatnicki* w dziele swojem pod nazwiskiem domów kładzie. Stefan Białosuknia z ziemi Bielskiej; Nikodem komornik ziemi Wizkiej, pisali się na elekcyą Stanisława Augusta Króla. — *Her. Wiel.*

Bialski. O tym domie dawni autorowie nic nie wspominają, i w *Niesieckim* nie znajduje się. *Kuropatnicki* w *zbiorze nazwisk domów z ich herbami* w części II. umieszcza, bez wyrażenia jakiego herbu. W Konstytucyi 1764 roku Józef Bialski pisał się między suffragiami, na elekcyą Stanisława Augusta Króla, z województwa Płockiego. — *Her. Wiel.*

Bibel książe Ruski: o tej familji żaden z dawnych autorów nic nie pisze, szczególnie *Kuropatnicki* w dziele swojem paragraf II. o familiach rodowitej szlachty Polskiej i W. Ks. Litewskiego w rzędzie nazwisk domów kładzie.

Biedlicki. O tym domie żaden z autorów nie pisze. W roku 1700. na akcie zjazdu walnego województw, ziem i powiatów W. Ks. Litewskiego pod Olkinikami podpisał Kazimierz Biedlicki z województwa Witebskiego. —*Her. Wiel.*

Biedański. Dawni autorowie, ani *Niesiecki* i *Kuropatnicki* o tym domie niewspominają. Na akcie zjazdu walnego województw, ziem i powiatów W. Ks. Litewskiego 1700. roku pod Olkinikami, stoi iż Maciej Biedański z powiatu Oszmiańskiego, w potrzebie za ojczyznę, pod Oszmianą zginął. — *Her. Wiel.*

Biegaszewski. Nie tylko dawni autorowie, lecz i *Niesiecki* o tym domie nie wspomina; *Kuropatnicki* go umieszcza: w *zbiorze nazwisk domów z ich herbami*, w rzędzie nazwisk, jakiego by był herbu nie kładzie.

Biegłowski. Niewiadomość dawnych autorów ten dom opuściła, szczególnie *Kuropatnicki* w dziele swojem go umieszcza.

Bielakowski *herbu Nałęcz.* Wspomina ich *Mal.*

Bielański. Dawni autorowie, ani *Niesiecki* o tym domie nie piszą. *Kuropatnicki* w paragrafie II. o familiach rodowitej szlachty Polskiej i W. Ks. Litewskiego kładzie w rzędzie nazwisk domów. Na zjeździe walnym województw, ziem i powiatów W. Ks. Lit. 1700. roku pod Olkinikami, podpisał się Bogusław Bielański z powiatu Rzeczyckiego. Także 1790. roku Piotr Bielański był biskupem Lwowskim i Kamienieckim.— *Her. Wiel.*

Bielikiewicz. O tym domie żaden z dawnych autorów, ani *Niesiecki* i *Kuropatnicki* nie wspominają. Alexander Bielikiewicz roku 1764. podpisany na akcie konfederacyi generalnej W. Ks. Litewskiego w Wilnie.— *Her. Wiel.*

Bieliński *herbu Szeliga.* Korzystając z wiadomości wyczerpniętych z domowego archiwum Jana Nepomucena Władysława hrabi Bielińskiego, senatora kasztelana dziś żyjącego, a łaskawie nam nadesłanych, prostujemy to co *Niesiecki* w braku dowodów mylnie umieścił, a obok tego uzupełniamy wiadomości tyczące się familji hrabiów Bielińskich, *herbu Szeliga*, doprowadzając je do najnowszych czasów.

Niesiecki w pierwotnej swej edycyi w dwóch miejscach czyni wzmiankę o familji Bielińskich. Raz w Tomie I. na str. 92. (w naszej edycyi T. I. str. 140.) gdzie jest wydrukowane Bieleński *herbu Szeliga.* Tu *Niesiecki* popełnił omyłkę wspo-

minając Bieleńskich *herbu Szeliga*, gdyż familia Bielińskich *herbu Szeliga*, pochodząca z Rawskiego, i wywodząca swoje miano od wsi tamże leżących Bieliny większe i Bieliny mniejsze, zawsze Bielińskimi, nie zaś Bieleńskimi się pisała.

W piętnaście lat po wyjściu pierwszego tomu *Herbarza Niesieckiego* drukowanego w roku 1728. ukazał się nareszcie Tom IV. i ostatni tegoż dzieła wr. 1743. Tu nasz *Heraldyk* zasiągnąwszy w takim przeciągu lat dokładniejszych wiadomości, sprostował swoje uchybienie, pisząc w supplemencie do Tomu IV. na stronnicy 789. (w naszej edycyi Tom I. stronnica 146.) Bieliński, i przywodząc już rozciąglejszą wiadomość, i po części zgodną z dokumentami tyczącemi się tej familji. Wszakże i tu nie ustrzegł się pomyłki, bo jak w pierwszem miejscu pomylił się co do nazwy familji, przywodząc herb właściwy, tak tu znowu przywodząc właściwą nazwę przydał herb niewłaściwy *Junosza*, zamiast *herbu Szeliga*, którym właśnie ta gałąź familji od najdawniejszych czasów ciągle się pieczętowała.

Co do samej procedencyi familji Bielińskich, trzymać się będziemy naprzód prostej linji przodków Jana Nepomucena Władysława hrabi Bielińskiego, senatora kasztelana, który po zawczesnym zgonie jedynego syna swego Witołda Janusza, jest ostatnim potomkiem po mieczu familji hrabiów Bielińskich następnie wspomnimy i o ubocznej gałęzi familji Bielińskich:

Familia Bielińskich, jak już *Niesiecki* w pierwotnem swem wydaniu, w przytoczonych obu miejscach zgodnie z prawdą wspomina, pochodzi z dawnego województwa Rawskiego, i wywodzi swe miano od włości Bieliny większe i mniejsze, które stanowiły własność tejże familji. Dowiedzioną jest rzeczą, że nazwiska familji Polskich w ścisłym zostają związku z nazwą włości, które do tychże familji w najdawniejszych czasach należały; że zaś włości Bieliny większe i mniejsze, zostawały przez długi czas w posiadaniu rodziny Bielińskich, to samo już więc posłużyć może za najoczywistszy dowód do wykazania pomyłki, jakiej się dopuścił *Niesiecki* pisząc Bieleński zamiast Bieliński.

Familia Bielińskich w drugiej połowie XVI. wieku przeniosła się z województwa Rawskiego do Wielkopolski, i dla tego też w grodach tej prowincyi, a mianowicie w grodach Poznańskim, Kościańskim i Wschowskim znajdujemy autentyczne dokumenta tyczące się tej familji.

I. Już pod rokiem 1571. w aktach grodu Poznańskiego, w księdze z tegoż roku na str. 216. czytamy; że Mikołaj Bieliński, prawa swego do wsi dziedzicznych Bieliny większe i mniejsze, tudzież Myślachowicze w powiecie Rawskim leżą-

cych, ustępuje bratu swemu rodzonemu Piotrowi Bielińskiemu.

Wywodząc od tegoż Piotra Bielińskiego dalszą procedencyą familji Bielińskich, przekonamy się, że tenże Piotr Bieliński, stanowi ósmy stopień pokrewieństwa w prostej linji genealogicznej, względem dziś żyjącego Jana Władysława hrabi Bielińskiego, senatora kasztelana Królestwa Polskiego.

II. Piotr Bieliński zostawił syna Seweryna Bielińskiego Ten w r. 1624. pojął w małżeństwo Dorotę Kosińską, z którą spłodził syna Alexandra.

III. Alexander Bieliński odziedziczył po ojcu swoim Sewerynie całkowitą wieś Strzeźmino w powiecie Poznańskim leżącą, którą Seweryn Bieliński jeszcze w roku 1626. od Zygmunta Zelenckiego sposobem kupna nabył. Alexander Bieliński w roku 1636. już po śmierci ojca swojego Seweryna, wszedł w związki małżeńskie z Maryanną Odolińską, córką Tomasza Odolińskiego, i z tego małżeństwa urodził się:

IV. Adam Bieliński. O tym Adamie Bielińskim znajdujemy dokumenta nie tylko w grodzie Poznańskim, ale też i w grodach Kościańskim i Wschowskim, z których się okazuje że Adam Bieliński posiadał znaczny majątek. Należały do niego oprócz wsi dziedzicznych Strzeźmina w powiecie Poznańskim, i Ostrowa w powiecie Kościańskim położonych, miasto Kiebłów i wieś Widzim, które kupił od Macieja Miaskowskiego, syna niegdyś Piotra Miaskowskiego. Nadto jeszcze żona jego Barbara Pogorzelska, ustąpiła mu swych dóbr dziedzicznych Nożewa i Grzywna w województwie i powiecie Poznańskim leżących. Po Adamie Bielińskim i Barbarze z Pogorzelskich małżonkach, pozostało siedmiu synów, to jest: Jakób, Alexander, Andrzej, Antoni, Hieronim, Jan i Kazimierz. Z tych wszystkich siedmiu braci, ponieważ Alexander Bieliński tworzy proste ogniwo w wywodzie genealogicznym familji hrabiów Bielińskich, o nim więc w szczególności mówić nam wypada.

V. Nader liczne napotykamy w grodach Wielkopolskich dokumenta tyczące się osoby Alexandra Bielińskiego. Jedne z tych dokumentów obejmują tranzakcye majątkowe; drugie zaś ściągają się do jego związków małżeńskich, jakie on dwukrotnie zawierał, raz z Jadwigą Kierską, a drugi raz z Elżbietą Pawłowską.

Alexander Bieliński ze wszystkich braci swoich posiadał największy majątek; prócz bowiem miasta Kembłowa, i wsi Widzima, Rudna, Krzyża i Świętego, które jemu bracia odprzedali, posiadał jeszcze dobra Chmielinko, Grudno, Werbno, Lilewo i inne. Będąc panem tylu włości, Alexander Bieliński

zwrócił na siebie oko Króla Augusta II., i Monarcha ten zaszczycił go urzędem podstolego Poznańskiego. W dziesięć lat później to jest w roku 1734. Alexander Bieliński wyniesiony został przez Króla Augusta III. na godność kasztelana Lędzkiego. Dyplom autentyczny, nadający Alexandrowi Bielińskiemu, podstolemu Poznańskiemu, kasztelanię Lędzką, znajdujący się w domowem archiwum Jana Nepomucena hr. Bielińskiego, wydany został pod dniem 21. Lutego 1734. r. i podpisem własnoręcznym Króla Augusta III., tudzież pieczęcią kancellaryi koronnej i podpisem sekretarza królewskiego opatrzony.

Kiedy *Niesiecki* pisał Tom IV. swego *Herbarza*, Alexander Bieliński zostawał jeszcze przy życiu, i dla tego *Niesiecki* czyniąc o nim wzmiankę, mówi „teraz kasztelana Lędzkiego" (Ob. pierwotne wydanie *Niesieckiego* T. IV. str. 789. w naszem zaś wydaniu pod familią Bielińskich str. 146.)

Pierwszą żoną Alexandra Bielińskiego była, jakeśmy już wspomnieli, Jadwiga Kierska, córka Franciszka i Doroty z Zakrzewskich Kierskich małżonków. Z tej pierwszej żony, miał Alexander Bieliński, syna Stanisława Bielińskiego. W roku 1722. po śmierci pierwszej swej żony, wstąpił w powtórne związki małżeńskie z Elżbietą z Werbna Pawłowską. Dokument ściągający się do tego powtórnego małżeństwa znajduje się w aktach grodu Kościańskiego w księdze z r. 1722. str. 38. w następującej osnowie: Adam z Werbna Pawłowski kasztelan Biechowski, niegdyś Mikołaja z tegoż Werbna Pawłowskiego z niegdy Teressą z Nieborowa Tarnowską podkomorzanką Sochaczewską spłodzony syn, Alexandrowi Bielińskiemu bezpieczeństwo sumy posagowej przypadającej mu po zawarciu związku małżeńskiego z Elżbietą Pawłowską córką tegoż Adama Pawłowskiego i Franciszki z Trąmpczyńskich małżonków zapisuje. Elżbieta Pawłowska powiła Alexandrowi Bielińskiemu syna Adama.

Od roku 1734. to jest od czasu wyniesienia Alexandra Bielińskiego na godność kasztelana, widziemy tegoż występującego w aktach grodów Wielkopolskich zawsze z przytoczeniem jego godności jako kasztelana Lędzkiego, a synów jego Stanisława i Adama, jako kasztelaniców Lędzkich.

VI. Stanisław Bieliński najstarszy syn Alexandra Bielińskiego kasztelana Lędzkiego i Jadwigi Kierskiej odbywał rozmaite tranzakcye w grodach Wielkopolskich, a mianowicie w grodach Kościańskim i Poznańskim. I tak czytamy w księgach Grodzkich Kościańskich pod rokiem 1749. *fol.* 277. że Stanisław i Adam Bielińscy bracia, roborują między sobą dział majątku tak ruchomego jak i nieruchomego, po ojcu

Alexandrze Bielińskim na nich przypadającego. W tymże roku 1749. znajdujemy w tychże aktach Kościańskich, że Stanisław Bieliński kasztelanic Lędzki przyrzeka sprzedać bratu swemu Adamowi dobra Rudy i Brudzewo w województwie Kaliskiem, obwodzie Piotrkowskim leżące, tudzież i wsie Krzyż, Święte i Rudna w województwie Poznańskiem, obwodzie Kościańskim położone. Poniżej tegoż aktu znajduje się podobnież przyrzeczenie ze strony Adama Bielińskiego, na osobę Stanisława brata, co do sprzedaży dóbr miasta Kębłowa i wsi Widzima w województwie Poznańskiem, obwodzie Kościańskim położonych, tudzież jeziora Białeckiego czyli Niałeckiego, i wszystkich powinności i danin ze wsi Kolska w Szlązku leżącej.

Stanisław Bieliński kasztelanic Lędzki połączył się związkiem małżeńskim z Maryanną Rogalińską, córką Antoniego z Dzwonowa i Heleny z domu Rogalińskiej, Rogalińskich małżonków.

VII. Z tego małżeństwa urodził się Piotr hrabia Bieliński, senator, wojewoda Królestwa Polskiego, prezes sądu sejmowego, kawaler orderów świętego Stanisława, Orła białego i urzędnik legji honorowej.

Już w roku 1782. Piotr Bieliński był sekretarzem w wydziale skarbowym przy radzie nieustającej. We dwa lata później to jest 1784. r. został mianowany starostą Kadzewskim i kommissarzem komissyi skarbu koronnego. W r. 1785. wydany został przez N. Stanisława Augusta Króla Polskiego dyplom mianujący Piotra Bielińskiego komissarza kommissyi skarbu Rzeczypospolitej, kawalerem orderu ś. Stanisława, we dwa lata potem t. j. 1787. r. dyplom nadający Piotrowi Bielińskiemu staroście Kadzewskiemu godność wielkiego pisarza koronnego. W tymże roku 1787. połączył się Piotr Bieliński związkiem małżeńskim z Teodorą Rogalińską, córką Gaspara Rogalińskiego, wojewody Inflandzkiego, hrabi świętego państwa Rzymskiego, i Anny Golińskiej małżonków. Taż Teodora Rogalińska zostając jeszcze w pierwszem małżeństwie za Felixem Łubieńskim starostą Nakielskim w r. 1784. mianowaną była damą krzyża Gwiaździstego (*Crux stellata*). Patent oryginalny nadający jej ten order, pisany po łacinie, znajduje się w domowem archiwum Jana Władysława hrabi Bielińskiego. Podpisany jest własnoręcznie przez Maryą Ludwikę Wielką Księżnę Hetruryi, Arcy-Księżniczkę Austryacką i Infantkę Hiszpańską. Pieczęć wyciśnięta na tym patencie wyobraża order Krzyża Gwiaździstego.

W roku 1791. Król Stanisław August mianował Piotra Bielińskiego kawalerem orderu Orła Białego. Dyplom ten równie jak i dwa poprzednie z roku 1785. i 1787. opatrzony jest

własnoręcznym podpisem i pieczęcią koronną. Takiemi to zaszczytami i godnościami w młodszych jeszcze swoich latach obsypywany był Piotr Bieliński przez N. Stanisława Augusta Króla, owego wielkiego znawcę osób zasłużonych. Lecz i w poźniejszych latach życia swego jednał sobie wysokie względy Cesarzów i Królów umiejących cenić i wynagradzać jego prawdziwe zasługi.

Po rozbiorze kraju Piotr Bieliński udał się na wiejskie ustronie, gdzie blizko przez lat dziesięć pozostawał. Wszakże i tu, czynny i dzielny umysł jego nie mógł pozostać w spoczynku, gdyż cały ten przeciąg czasu poświęcił urządzeniu i uporządkowaniu swego po przodkach odziedziczonego majątku. Pomnożywszy takowy usilną swą pracą i przemysłem, nie przestawał w całem dalszem swem życiu, kiedy tylko potrzeba tego wymagała, ponosić z niego jak największych dla dobra publicznego ofiar, piastując obok tego wszelkie urzędy i godności zawsze bezpłatnie.

W roku 1806 nim jeszcze wojska Francuzkie wkroczyły w granice dawnej Rzptej Polskiej, generał Dąbrowski odebrawszy polecenie od Cesarza Napoleona zrobienia potrzebnych przygotowań i ułatwień do mających nastąpić w tym kraju wypraw wojennych Cesarza, zaraz w pierwszych dniach Listopada mianował Piotra Bielińskiego prezesem izby administracyjnej Kaliskiej, nadając mu nieograniczoną władzę potrzebną do zaprowadzenia nowego porządku rzeczy. Uskuteczniwszy tak ważne dzieło, jakiem było ustalenie nowego rządu w prowincyach nie odebranych jeszcze orężem z pod panowania Króla Pruskiego, Piotr Bieliński ułatwił tym sposobem wstęp armji Napoleona. Cesarz w nagrodę tak ważnych jego zasług, przy zaprowadzeniu rządu tymczasowego (Gouvernement provisoire) pod nazwiskiem Komissyi Rządzącej w kraju z dobytym na Prusach, mianował go członkiem tegoż rządu, składającego się jeszcze z 6. następujących członków: Stanisława hr. Małachowskiego, Gutakowskiego, Stanisława Potockiego, Wybickiego, Xawerego Działyńskiego i Sobolewskiego, prócz tego jeszcze z sekretarza generalnego Łuszczewskiego.

Dekret zaprowadzający ten rząd podpisany przez samego Cesarza Napoleona wydany został pod dniem 14. Stycznia roku 1807. Na mocy artykułu 4. tegoż dekretu, polecony był rządowi tymczasowemu wybór 5. osób mających sprawować dyrekcye rozmaitych gałęzi administracyi publicznej. Stósownie do tego rząd tymczasowy mianował następujących dyrektorów: sprawiedliwości, Felixa Łubieńskiego; spraw wewnęwnętrznych Stanisława Brezę; skarbu, Dembowskiego; wojny, Księcia Józefa Poniatowskiego, i policyi Alexandra Potockiego.

Godność członka rządu tymczasowego, piastował Piotr Bieliński od dnia 14. Stycznia 1807 r. aż do chwili, w której Cesarz Napoleon zmieniając los owej cząstki kraju Polskiego zdobytego na Prusach, i na mocy traktatu Tylżyckiego tworząc z niej Księztwo Warszawskie, oddał rząd tegoż Frederykowi Augustowi Królowi Saskiemu. Bystremu oku Cesarza Napoleona, nie uszły zasługi, jakie Piotr Bieliński, piastując godność członka rządu tymczasowego, położył, i dla tego pragnąc wynagrodzić takowe, mianował go pod dniem 22. Lipca 1807. r. urzędnikiem orderu Legji honorowej. Przy układzie Konstytucyi dla Księztwa Warszawskiego, przeważny miał wpływ Piotr Bieliński, albowiem Napoleon, chcąc korzystać z wielkiego światła i głębokich znajomości praw i potrzeb kraju Polskiego, jakiemi się Piotr Bieliński odznaczał, wyraźnym rozkazem powołał go do siebie do Drezna. Po ułożeniu tejże konstytucyi, dzieło tak ważne podpisane zostało nie tylko przez samego Cesarza, ale też i przez innych członków do ułożenia jego wchodzących, między którymi widzimy i Piotra Bielińskiego. Na mocy tejże konstytucyi Frederyk August Król Saski a Książe Warszawski, mianował P. Bielińskiego pod dniem 19. Grudnia 1807. r. senatorem i wojewodą i w tym charakterze zasiadał P. Bieliński na sejmach Księztwa Warszawskiego. Lecz nie na tem jeszcze ograniczała się działalność P. Bielińskiego. W roku 1808. kiedy już Księztwo Warszawskie zupełną otrzymało organizacyą, do której jakeśmy widzieli tak przeważnie mąż ten wpływał: Najjaśniejszy Król Saski, przejęty najżywszą wdzięcznością dla Twórcy swego nowego bytu, wyznaczył deputacyą mającą złożyć Cesarzowi Napoleonowi dziękczynienia za utworzone Księztwo Warszawskie, a obok tego mającą uregulować stosónki tak finansowe, jako i polityczne między Cesarzem Francuzów, Księztwem Warszawskiem i Królestwem Pruskiem. Frederyk August czując ważne zadanie takowej deputacyi, wybrał na członków tejże: Piotra Bielińskiego, Stanisława Potockiego, Xawerego Działyńskiego. Deputacya ta miała w dniu 15. Lutego 1808. roku uroczystą audyencyą u Cesarza Napoleona. (Obacz *Gazetę Warszawską* z dnia 3. Marca 1808. r. N. 19.) Niedługo potem Cesarz Napoleon udając się do Bajonny, wezwał tęż deputacyą do siebie, i tam to przez nią ułożoną została konwencya Bajońska.

W roku 1811. Bieliński wysłany był na uroczystość ślubu Cesarza Napoleona z Maryą Ludwiką. Uroczysty ten akt odbył się z największą świetnością i blaskiem, był to bowiem prawie najświetniejszy peryod Cesarstwa.

Po powrocie do kraju P. Bieliński zostawał ciągle przy

boku Króla Frederyka Augusta, dopóki kongres Wiedeński nie zaprowadził nowego porządku rzeczy, utworzywszy z Księztwa Warszawskiego Królestwo Polskie. Cesarz Alexander nadawszy Królestwu temu nową konstytucyą, na mocy tejże potwierdził Piotra Bielińskiego w godności senatora wojewody, i odtąd Bieliński zasiadał w senacie aż do końca życia swego. Tenże Monarcha uznając znakomite i długoletnie jego zasługi w roku 1825. nadał Piotrowi Bielińskiemu wraz z potomstwem tytuł hrabiego Królestwa Polskiego. — W r. 1827. przewodniczył Piotr Bieliński sądowi sejmowemu, będąc przez Cesarza Mikołaja wezwanym na prezesa tegoż sądu. Była to ostatnia, najważniejsza czynność tego męża.

VIII. Synem senatora wojewody Piotra Bielińskiego i Teodory Rogalińskiej jest dziś żyjący senator kasztelan Królestwa Polskiego, Jan Nepomucen Władysław hrabia Bieliński, kawaler orderu ś. Stanisława, krzyża wojskowego Polskiego złotego, legji honorowej, i kawaler Maltański. Zaraz po ukończeniu edukacyi swojej w Berlinie, w początkach Listopada 1806. r. przy wejściu wojsk Francuzkich, w granicę dawnej Rzpltej Polskiej zaciągnął się za ochotnika do gwardyi honorowej z byłego województwa Poznańskiego, i w tymże jeszcze roku przez samego Cesarza Napoleona został mianowany podporucznikiem. W roku 1807. uchwałą Komissyi Rządzącej z dnia 24. Lutego powołany został na godność konsyliarza rządowego przy dyrekcyi spraw wewnętrznych. Po rozwiązaniu Komissyi Rządzącej, kiedy Frederyk August Król Saski objął rządy Księztwa Warszawskiego wszedł napowrót do wojska w randze kapitana w pułku 5tym jazdy, i w tym stopniu pełnił obowiązki przy sztabie głównym. W roku 1808. jako zostający przy deputacyi Polskiej przez N. Frederyka Augusta Króla Saskiego do Paryża wysłanej, przez niejaki przeciąg czasu przebywał przy boku Cesarza Napoleona, od którego po kampanji hiszpańskiej uzyskał krzyż legji honorowej.

Dawszy dowody swego poświęcenia się i męztwa w kampanji roku 1809. w tymże roku ozdobiony został krzyżem wojskowym Polskim. Aż do roku 1812. pozostawał Jan Władysław Bieliński w służbie wojskowej częścią polskiej, częścią francuzkiej. W rok po kongresie Wiedeńskim przy zaprowadzeniu władz administracyjnych w nowo utworzonem Królestwie Polskiem, pod dniem 30. Sierpnia 1816. roku, T. Matuszewic minister spraw wewnętrznych, powołał Jana Władysława hrabię Bielińskiego na naczelnika wydziału skarbowego województwa Kaliskiego, którą to godność przez trzy lata piastując, w nagrodę zasług w tem urzędowaniu położonych przez ś. p. Cesarza Alexandra pod dniem 13. Kwietnia 1819 roku

mianowany został referendarzem stanu. W roku 1825. Jan Władysław hr. Bieliński doznał zaszczytnego i miłego zaufania współobywateli, albowiem w tymże roku od obywateli okręgu Konińskiego i Pyzdrskiego, wybrany został deputowanym na sejm, i w tym charakterze urzędował w czasie sejmu 1825. roku W tymże jeszcze roku 1825. pod dniem 13. Czerwca Cesarz Alexander chcąc oznaką życzliwości swojej i Królewskiego zadowolenia, uznać zasługi Władysława Bielińskiego, mianował go kawalerem orderu ś. Stanisława. Cesarz Mikołaj w dniu 26. Lutego 1827. r. nadał Wład. Bielińskiego godność senatora kasztelana, a w roku 1830. pod dniem 21. Czerwca tenże Monarcha chcąc dać szczególniejszy dowód swej Królewskiej życzliwości mianował go łowczym dworu Królestwa Polskiego.

Co się tyczy nominacyi na kawalera Maltańskiego, bulla Papieża Piusa VII. nadająca Janowi Władysławowi hr. Bielińskiemu tę godność, równie jak i pozwolenie noszenia krzyża złotego Maltańskiego, wydaną została w Rzymie dnia 18. Lutego 1821. r.

Jan Nepomucen Władysław hrabia Bieliński zawarł związki małżeńskie z Anną Weroniką Wirginją Dobrzycką. Z tego małżeństwa pozostała, po zawczesnym zgonie jedynego syna Witolda Janusza, córka Wirginja Teodora dziś żyjąca.

Wyprowadziwszy powyżej linią prostą rodowodu Jana Nepomucena Władysława hrabi Bielińskiego, *herbu Szeliga* Sarson, aż do ósmego pokolenia w górę, wspomniemy teraz i o gałęzi ubocznej familji Bielińskich *herbu Szeliga.*

Seweryn Bieliński, o którym wyżej mówiliśmy, miał oprócz syna Alexandra, jeszcze trzech innych synów: Jana, Marcina i Świętosława braci między sobą rodzonych Bielińskich. Gród Poznański księga z r. 1639. *fol.* 1332. Z tych Marcin Bieliński pojął w małżeństwo Annę Szczytnicką; Świętosław Bieliński Agnieszkę de Wiela wieś Cielecką, córkę niegdyś Jakóba de Wiela wieś Cieleckiego stolnika ziemskiego Poznańskiego, zaś Jan Bieliński, Barbarę z Belencina Skrzydlewską, córkę Stanisława Skrzydlewskiego.

Namieniliśmy już wyżej, mówiąc o Alexandrze Bielińskim kasztelanie Lędzkim i o braciach jego rodzonych: Jakóbie, Andrzeju, Antonim, Hieronimie i Janie. Z tych Jan i Hieronim Bielińscy zeszli z tego świata bezpotomnie. Antoni Bieliński miał za sobą Annę Wilczyńską córkę Kazimierza Wilczyńskiego pułkownika wojsk Jego Królewskiej Mości i Rzpltej i Ewy Cerekwickiej małżonków. Andrzej pojął w małżeństwo

Helenę Kowalską. Jakób Bieliński połączył się związkiem małżeńskim z Katarzyną, Marcina Kurnatowskiego podczaszego Brzesko-Kujawskiego i Katarzyny Trlęskiej małżonków córką i z nią miał syna Józefa Faustyna Bielińskiego, który pojął w małżeństwo Eleonorę Łakińską córkę Jana Łakińskiego i Joanny Imielskiej. Józef Faustyn Bieliński spłodził z Eleonorą Łakińską trzech synów, to jest: Karola, Ignacego i Jakóba Bielińskich. Najstarszy z nich Karol Sarson Bieliński był pisarzem Grodzkim Nakielskim. Ten z pierwszą żoną Teressą Trzcińską córką Stefana Trzcińskiego miecznika ziemi Dobrzyńskiej i Rozalji z Gorzeńskich małżonków, miał dwie córki: Katarzynę i Brygittę Bielińskie, z drugiej zaś żony Jadwigi Teresy Koszutskiej, pozostało trzech synów: Michał, Kazimierz i Felix Bielińscy, i dwie córki Joanna i Faustyna Bielińskie. — *Z dokumentów familijnych.*

Bielowski. Dawni autorowie, ani *Niesiecki* o tym domie nie piszą. *Kuropatnicki* w §. II. o familiach rodowitej szlachty Polskiej i W. Ks. Litewskiego w rzędzie nazwisk domów umieszcza, niewyrażając jakiego herbu. Waleryan Bielowski koło roku 1776. był pisarzem ziemskim Latyczewskim. —*Her. Wiel.* —W r. 1785. Norbert komornik graniczny Podolski. — *Krasicki.*

Bienczewski. Ten dom dawni autorowie opuścili i w *Niesieckim* nie znajduje się. *Kuropatnicki* w §. V. dzieła swego, w extraktacie *legitimatorum Galliciae & Lodomeriae ad metriculas statuum eo intuitu constitutas inscriptorum* umieszcza *inter equites*, Ignacego i Franciszka Bienczewskiego pod d. 26. Listop. 1782. r. wpisanego. —*Her. Wiel.* —*Mał.*

Bienicki. Dawni autorowi ani *Niesiecki* niewspominają. *Kuropatnicki* w dziele swojem umieszcza. Na manifeście roku 1763. w Wileńskich aktach zapisanym *de illegimitate* trybunału W. Ks. Litewskiego, podpisali się Józef z Bieniedzic Bienicki P. P. L. Michał Bienicki P. P. R. i Innocenty Bienicki. — *Her. Wiel.*

Bieniecki. *Paprocki*, *Okolski* ani *Niesiecki* o tym nie piszą. *Kuropatnicki* w rzędzie nazwisk domów kładzie z *herbem Korab.* W roku 1763. d. 18. Kwietnia na extrakcie manifestu od wielu senatorów, urzędników i szlachty uczynionego w Wilnie *de illegitimitate* trybunału W. Ks. Litewskiego podpisał się Józef z Bieniedzic Bieniecki P. P. L. Także Jan Bieniecki w r. 1764. podpisał się na elekcyą Stanisława Augusta Króla z powiatu Wołkowyskiego. Józef Bieniecki koło roku 1792. miecznik Brzesko-Litewski. — *Her. Wiel.*

Bieniuński. Żaden z autorów dawnych ani *Niesiecki* i *Kuropatnicki* tego domu niewspominają przez niewiado-

mość. W konstytucyi 1764. r. między suffragiami, Józef Bieniuński podczaszy Starodubowski podpisał się na elekcyą Stanisława Augusta Króla z powiatu Starodubowskiego. — *Her. Wiel.*

Bieńkuński *herbu Baybuza*, który jest takowy. Strzała przez środek całej tarczy o ziemię żeleźcem, przeszywszy wężowi głowę oparta. Wąż okręcony o strzałę, ogonem się aż piór tyka, w polu czerwonym. Na hełmie tylko korona. Dawni autorowie, także *Niesiecki* i *Kuropatnicki* przez niewiadomość o tym domie opuścili, który jest w wielkiem Księztwie Litewskiem, w województwie Trockiem. Od dawnych wieków mający tamże swoje posesyé, osada ich główniejsza w Bieńkunach i Jotelunach, Pobrazolu, Łoździanach, nad rzeką Wilią. Z tych Dawid Pawłowicz Bieńkuński w województwo Witebskie, a potem w powiat Oszmiański przeniósł się, mający żonę Zakrzewską sędziankę Wileńską, dziedzic na Roczunach i Popielewiczach, z synami następca Kazimierz z żoną Kunczewiczowną Sylwestrowszczyznę posiadający. Syn jego Michał Bieńkuński strukczaszy Oszmiański. Drugi starszy Wawrzeniec mostowniczy Oszmiański. Dopieroż Michała z matki Racheli Zbrożkowny synowie, po ojcu swym tenże majątek tek posiadają, oraz Łubiankę, i dalsze majątki dziedziczą w Oszmiańskim; byli w urzędach: Seweryn syn Michała strukczasy Oszmiański, pośledniej skarbnik, peseł z tegoż powiatu na sejm Grodzieński 1793. roku. Felicyan syn młodszy sędzia ziemski Oszmiański i horodniczy. Z tychże domu są w Trockim, różne mający posesye. Benedykt łowczy Inflandzki, posiada Dubniki w województwie Wileńskim. Syn jego Rafał sędzia graniczny województwa Trockiego, dopiero strukczaszy z żoną Szymanowską, posesyą także w Trockim mający, a dalsi imiennicy w Beńkunach i inne posiadają majątki. — *Her. Wiel.*

Biernacki *herbu Korczak.* O Biernackich Porajach stoi w T. II. że zaś są i Korczakowie, utrzymują *Małachowski*, *Kuropatnicki* i inni.

Bierżawski *herbu Korczak.* Ten dom inni dawni auto rowi opuścili, *Kuropatnicki* i *Małachowski* w rzędzie nazwisk domów kładą.

Bierżyński. *Paprocki*, *Okolski* ani *Niesiecki* przez niewiadomość, o tym starożytnym domie nie pisali. *Kuropatnicki* w §. II. o familiach rodowitej szlachty Polskiej i W. Ks. Litewskiego w rzędzie nazwisk domów umieszcza, jakiegoby byli herbu niewspomina. W Konstytucyi na wielu miejscach jest, iż dom Bierżyńskich znajduje się w województwie Kijowskiem, i tamże ma swoje znaczne dziedziczne posesye z których

Felicyan Bierżyński koło roku 1763. naprzód chorąży Owrucki, potem podkomorzy Żytomirski, znów kasztelan Żytomirski. Onufry Bierżyński naprzód starosta Szawelski, był posłem na sejm elekcyi Stanisława Augusta Króla, a powtórnie posłował w r. 1766. zkąd wyznaczony komissarzem do rozgraniczenia województwa Kijowskiego z województwem Bracławskim. Konstytucya 1766. roku *fol.* 490. Józef Bierżyński podkomorzy Żytomirski kawaler orderu ś. Stanisława który wiele krotnie był posłem na sejm z województwa Kijowskiego. Michał proboszcz Kijowski. Znajdują się także w województwach Wielko-Polskich, to jest: Józef podczaszyc Chęciński, pisał się na elekcyą Stanisława Augusta Króla z województwa Sendomirskiego. Także w roku 1765. na tęż elekcyą podpisali się Józef na Bierżynie Antoni i Jan Bierżyńscy z województwa Sieradzkiego. Bierżyński Tomasz komornik ziemski Radomski. —*Her. Wiel.*

Biesiadzki *herbu Jelita.* Tak ich wspomina *Małachowski.*

Bietkowski *herbu Jastrzębiec.* W *Kuropatnickim* i *Małachowskim.*

Bietkowski *herbu Prawdzic.* Wspomina ich *Małachowski.*

Biezczycki *herbu Grzymała.* Dawni autorowie i *Niesiecki* w dziełach swoich przez niewiadomość opuścili. *Kuropatnicki* w §. II. o familiach rodowitej szlachty Polskiej i W. Ks. Litewskiego umieszcza w rzędzie nazwisk domów Bieszczycki *herbu Grzymała.*—*Her. Wiel.*

Bilbink *herbu Rawicz.* Jozyasz Bilbink obersztleitnant wojsk koronnych za zasługi swoje nobilitowany 1662. r. O czem Konstytucya *fol.* 44. Jan wnuk, czyli syn jego 1628. roku — *Her. Wiel.*

Bielewicz Telesfor *Nobilit. non praec. scart.* w Konstytucyi r. 1790. —*Mał.*

Bilkiewicz. Żaden z dawnych autorów ani *Niesiecki* i *Kuropatnicki* o tym domie nie piszą. Jan Bilkiewicz na walnym zjeździe obywateli W. Ks. Litewskiego pod Olkinikami podpisał się z powiatu Mozyrskiego. — *Her. Wiel.*

Bilmin *herbu Poraj.* Dawni autorowie o nich nie piszą. *Niesiecki* kładzie ich pod nazwiskiem Biligin, może być żę z jednej dzielnicy pochodzą. Michał Bilmin w aktach Wileńskich pisał się na manifeście wraz z innemi senatorami urzędnikami w r. 1763. *de illegitimitate* trybunału W. Ks. Lit.— *Her. Wiel.*

Bilski na Biały Kniąże. Już o tym domie stoi pod alfabetem Bielski Kniaź, w Tomie II.

Binkowski *herbu Korwin. Paprocki, Okolski, Niesiecki*, ani *Kuropatnicki* o tym domie nie piszą. W r. 1697. w aktach Rawskich, *Feria quinta post festum Sanctae Margarethae* wraz z innemi senatorami, urzędnikami, szlachtą podpisał się na elekcyą *Contego* Krzysztof Korwin Binkowski z województwa Krakowskiego powiatu Księzkiego. — *Her. Wiel.*

Binnuński. Ten dom sam *Kuropatnicki* w dziele swojem: *Wiadomość o klejnocie szlacheckim* w §. II. umieszcza.

Bionetowski. Dawni autorowie, ani *Niesiecki* i *Kuropatnicki* o nich nie piszą. Bazyli Jan Podbipięta Bionotowski podpisał się na zjeździe walnym obywateli W. Ks. Litewskiego pod Olkinikami z powiatu Oszmiańskiego. — *Her. Wiel.*

Birecki *herbu Gozdawa.* Tak ich podaje *Małachowski.*

Birnbaum. *Nobil. praec. scart.* w Konst. r. 1790. —*Mał.*

Birula. O tym domie z autorów dawnych, ani *Niesiecki* i *Kuropatnicki* nie piszą. Na akcie zjazdu walnym obywateli W. Ks. Litewskiego pod Olkinikami 1700. roku podpisał się Piotr Birula z województwa Witebskiego.—*Her. Wiel.*

Bittofft Chryzostom z województwa Trockiego. Michał koniuszy, a potem wojski i sędzia grodzki Upitski, pisał się w roku 1700. na zjeździe walnym województw, ziem i powiatów W. Ks. Litewskiego pod Olkinikami z powiatu Upitskiego. Karola Bittoffta wspomina *Konstytucya* 1764. *folio* 176. który był wojskim Upitskim, a potem marszałkiem, iż na sejmie konwokacyi wyznaczono go do wykupna ekonomji Szawelskiej weryfikacyi. Antoni Bittofft skarbnik Upitski 1776. r. — *Her. Wiel.*

Bitowtowicz. *Paprocki, Okolski, Niesiecki* ani *Kuropatnicki* o nich nie piszą. W roku 1700. na zjeździe walnym województw, ziem i powiatów pod Olkinikami, podpisał się Adam i Piotr Bitowtowicz z województwa Trockiego- — *Her. Wiel.*

Biwil. O tym domie żaden z dawnych autorów, ani poźniejszych niewspominają. Na akcie zjazdu walnego w roku 1700. pod Olkinikami obywateli W. Ks. Lit., Samuel Biwil podpisał się z powiatu Kowieńskiego. —*Her. Wiel.*

Błakowicz. O tych żaden z autorów dawnych ani teraźniejszych nie pisali. Samuel Błakowicz na zjeździe walnym 1700. roku obywaleli W. Ks. Litewskiego pod Olkinikami podpisał się z województwa Trockiego. —*Her. Wiel.*

Blank *herbu Pruss 3tio.* Piotra Blanka zaświadcza dyploma nobilitacyi od Stanisława Augusta Króla dane, z konstytucyi koronnej 1791. roku domowi jego i sukcesorom słu-

żące. Ma za sobą Maryannę Stossowną małżonkę. — *Her. Wiel.*

Bledziewicz. Żaden z dawnych autorów, ani *Niesiecki* i *Kuropacki* o tym domie nie piszą. Piotr Bledziewicz podpisał się w roka 1764. na akcie konfederacyi generalnej W. Ks. Lit. w Wilnie. — *Her. Wiel.*

Blauday. O tych sam tylko *Kuropatnicki* w dziele swojem: *Wiadomość o klejnocie szlacheckim* umieszcza w rzędzie nazwisk domów i herbów, inni autorowie o nich niewspominają. — *Her. Wer.*

Blewski. O tym domie dawni autorowie przez niewiadomość niewspominają, który *Kuropatnicki* w §. II. rodowitej szlachty Polskiej i W. Ks. Lit. w rzędzie nazwisk domów umieszcza. Znajdują się i mają swoje posesye w ziemi Stężyckiej; z tych Piotr Blewski burgrabia Stężyczki, pisał się na elekcyą Króla Stanisława Augusta z województwem Sandomirskim. — *Her. Wiel.*

Bleziński. w Krasnostawskim. — *Mał.*

Bleżowski *herbu Odrowąż.* — *Mał.*

Blikowski *herbu Ogończyk.* — *Mał.*

Bliźniński. Sam *Kuropatnicki* w dziele swojem ten dom umieszcza, inni autorowie o nim niewspominają.

Blok. *Indigena* w Konst. r. 1768. — *Mał.*

Blus *herbu Kościesza.* — Patrz **Bluś.**

Błaszkiewicz. Dawni autorowie ani *Niesiecki* i *Kuropatnicki* o tym domie niewspominają. W Konstytucyi roku 1764. między suffragiami, Michał Komarnicki Błaszkiewicz i Jan, pisali się na elekcyą Stanisława Augusta Króla, z województwem Ruskiem.—*Her. Wiel.*

Bławdziewicz. Tenże autor *Kuropatnicki* w §. II. części II. w *zbiorze nazwisk domów* położył.

Błażejewicz. Ten dom sam *Kuropatnicki* w dziele swoim umieszcza, inni autorowie niewspominają.

Błażewicz. *Paprocki*, *Okolski* i *Niesiecki* o tym domie nie piszą; *Kuropatnicki* w *rzędzie nazwik domów familji rodowitej szlachty Polskiej* i *W. Ks. Lit.* wyraża, jakiegoby byli herbu przez niewiadomość opuszcza. Na walnym zjeździe roku 1700. województw, ziem i powiatów W. Ks. Lit. pod Olkinikami podpisał się Teodor Błażewicz z powiatu Oszmiańskiego. Także na akcie konfederacyi generalnej W. Ks. Lit. w roku 1764. w Wilnie, podpisał się Jakób Błażewicz, Toż na elekcyą Stanisława Augusta Leon i Józef Błażewicz. pisali się z województwa Połockiego. — *Her. Wiel.*

Błęcki *herbu Samson* w Kaliskiem województwie.

O tych, ani *Paprocki* ani *Okolski* nie pisali, są z familji Kosickich. Stanisław z Kosiczyna Błęcki 1646. r. Samuel Watta z Kosiczyna Błęcki, podpisał się na konfederacyą Sandomirską 1704. r.—*Her. Wiel.*

Błoniewski. Ten dom, sam *Kuropatnicki* w dziele swoim umieszcza, dawni autorowie o nim niewspominają, z niego umieszcza i *Wielądek.*

Błuś. O tym domie *Paprocki*, *Okolski* ani *Niesiecki* nie piszą: *Kuropatnicki* w *rzędzie nazwisk domów szlacheckich* umieszcza, jakiegoby był herbu nie wiadomo. Piotr Zalecha Błuś, był horodniczym i posłem z powiatu Upitskiego na sejm w roku 1698. Bogusław, Leon z Olechna Blus krajczy i poseł ziemski Oszmiański 1701. r. Konstytucya zaś 1764. r. umieszcza w sufragiach, iż Jakób i Jan Błuś pisali się na elekcyą Stanisława Augusta Króla, z powiatu Wiłkomirskiego. —*Her. Wiel.*

Bnozowiecki *herbu Odyniec.* Wymienia ich *Małachowski.*

Boban. O tym domie sam tylko *Kuropatnickt* w dziele swojem pisze, bez wyrażenia herbu jego.

Bobikowski ziemianin Czerski w r. 1577.— *Mal.*

Boblewski. Żadan z dawnych autorów, ani *Niesiecki* i *Kuropatnicki* o nich nie pisze. Adam Boblewski na walnym zjeździe w roku 1700. pod Olkinikami województw, ziem i powiatów W. Ks. Lit. podpisał się z województwa Trockiego. —*Her. Wiel.*

Bobr. O tych ani *Paprocki*, ani *Okolski* i *Niesiecki* nie piszą, *Kuropatnicki* w *rzędzie nazwisk domów szlachty Polskiej* umieszcza, jakiegoby byli herbu niewspomina. Wojciech Bobr pisał się na elekcyą Stanisława Augusta Króla, z województwa Płockiego. Także Konstytucya 1766. roku *fol.* 491. wspomina, iż Jan Bobr łowczy Bracławski, wyznaczony był kommissarzem do rozgraniczenia województwa Kijowskiego, z województwem Bracławskiem. Kajetan Bobr podkomorzy J. K. Mci, kawaler orderu ś. Stanisława, w tym czasie żyjący. —*Her. Wiel.*

Bobr Piotrowicki. Ten dom sam *Kuropataicki* w dziele swoim wyraża, inni autorowie dawni o nich nie piszą.

Bobrowski *herbu Natęcz.* O Jastrzębczykach stało w Tomie II. o tych zaś wspomina *Małachowski.*

Bobryk. O tych żaden z dawnych autorów, ani *Niesiecki* i *Kuropatnicki* przez niewiadomość nie pisali. Mikołaj Ligęza Bobryk Zawichostki, Biecki, Zydaczewski starosta w r. 1573. podpisali dyploma elekcyi Henryka Króla: *Dogiel dipl.*

Alexander, Andrzej i Stefan Bobryk w r. 1700. na zjeździe walnym pod Olkinikami wraz z innemi obywatelami W. Ks. Lit. podpisali się z województwa Mścisławskiego. — *Małachowski* naznacza im *herb Półkozic.*

Bobynicki Dominik w r. 1700. na walnym zjeździe pod Olkinikami obywateli W. Ks. Lit. podpisał się z powiatu Orszańskiego. Inni autorowie, ani *Niesiecki* i *Kuropatnicki* o nich nie piszą. — *Her. Wiel.*

Boccardo. *Nobilit.* w Konst. r. 1775. *fol.* 148 — *Mał.*

Boćkowski. *Paprocki*, *Okolski*, *Niesiecki* i *Kuropatnicki*, ten dom przez niewiadomość opuścili. W Konstytucyi 1766. *fol.* 490. Ignacy Boćkowski łowczy Kijowski, wyznaczony był komissarzem z sejmu, do rozgraniczenia województwa Kijowskiego, z województwem Bracławskiem. — *Her. Wiel.*

Bochdziewicz Adam i Michał w r. 1763. w aktach Wileńskich pisali się wraz z innemi obywatelami W. Ks. Lit. na manifest *de illegitimitate* trybunału. Inni autorowie prócz *Kuropatnickiego* o nich nie namieniają. — *Her. Wiel.*

Bochiński z Pomorskiego podpisał elekcyą Jana Kazimierza Króla. — *Mał.*

Bochłuj. *Paprocki*, *Okolski* ani *Niesiecki* nic o nim nie piszą, *Kuropatnicki* w dziele swojem go kładzie. Marcin Bochłuj w roku 1764. podpisał akt konfederacyi generalnej W. Ks. Lit. w Wilnie. — *Mał.* — *Her. Wiel.*

Bochotrycki *herbu Dębno.* Tylko *Małachowski* ich wspomina.

Bochowicz *herbu Radwan.* O tym domie *Duńczewski* tak pisze: Bochowiczów imię kwitnęło w Krakowskiem, przed lat półtora sta, a teraz w Litwie. Filip Bochowicz pierwszy z Książęciem Krzysztofem Radziwiłłem dostał się do Litwy przed rokiem 1600. gdzie miał dobra w Nowogrodzkiem, ale przez Szwedów nieprzyjacioł pod ów czas, różne antecessorów papiery spalone były, o co manifest świadczy do akt zaniesiony. Dopiero od Filipa Bochowicza linią swoją prowadzą, który miał brata Łukasza, syna zaś Samuela; ten z Zofią Dobrzańską miał dwie córki, Annę i Katarzynę Chrząstowską. Synów trzech, Jana i Daniela *steriles*, Krzysztofa, od którego pochodzą Samuel i Tobiasz, od tych dalsza linia wzwyż rzeczonym autorze jest obszernie opisana.

Bocianowski. *Paprocki*, *Okolski* i *Niesiecki* o nich nie piszą. *Kuropatnicki* w dziele swojem umieszcza. W roku 1700. na walnym zjezdzie obywateli W. Ks. Lit. pod Olkinikami Jan Bocianowski pisał się z powiatu Oszmiańskiego.

Także Franciszek i Jan Bocianowscy w roku 1764. podpisali akt konfederacyi generalnej W. Ks. Litewskiego w Wilnie.— *Her. Wiel.*

Bock, w Konst. r. 1775. *fol.* 151. — *Mał.*

Boczarski Stefan, ten w roku 1700. pod Olkinikami na zjezdzie wojewódz, ziem i powiatów W. Ks. Litewskiego, podpisał się z województwa Połockiego. Dawni autorowie o nich nie namieniają, ani *Niesiecki*. Tylko *Kuropatnicki* w *rzędzie nazwisk domów szlacheckich* pisze.

Boczkowski *herbu Pomian*, że są i tego herbu namienia *Mał.*

Boduchowski. O tym domie sam tylko *Kuropatnicki* pisze, inni dawni autorowie ani *Niesiecki niewspominają.*

Bodurkiewicz. Żaden z dawnych autorów, ani *Niesiecki* i *Kuropatnicki* o tym domie nie piszą. Kazimierz Bodurkiewicz w roku 1778. był komornikiem Krakowskim. — *Her. Wiel.*

Bodzański. O tych sam tylko *Kuropatnicki* w dziele swojem umieszcza, w inych autorach nie znajduje się.

Bodzante *herbu Leliwa*, zdaje się że to ci sami co Bodzęta *herbu Szeliga.* — *Mał.*

Boelck. *Nobilit.* w Konst. r. 1775. *fol.* 148. —*Mał.*

Bogdan *herbu Pełnia. Małachowski* ich tylko cytuje.

Bogdaszewski *herbu Jastrzębiec.* Dawni autorowie, ani *Niesiecki* i *Kuropatnicki* o nich niewspominają. O tym domie, który teraz w żyjących osobach znajduje się w Włodzimirskim taka jest wiadomość. Tych przodkowie, Paweł Bogdaszewski z Katarzyną Wąsowską, spłodził córkę jednę Izabellę Adama Sierputowskiego miecznika i sędziego Brzeskiego Litewskiego małżonkę i synów czterech. 1. Stanisława od którego Wojciech, a po nim Adam. 2. Mikołaja który spłodził Pawła, a po nim Wojciech. 3. Andrzeja, od którego pochodzi Teodor, a po nim Piotr. 4. Michała, który z Teressą Łochowską, zostawił potomstwo syna jednego Stanisława, a ten z Franciszką Podhorecką miał syna Ambrożego teraz żyjącego regenta Włodzimirskiego, który z Kunegundą Czachurską małżonką swoją zostawuje potomstwo Mansweta Józefa dwóch imion, Alxandra. — *Her. Wiel.*

Bognar *herbu Wieniawa.* Ten dom sam *Kuropatnicki* w dziele swojem umieszcza, inni o nim nie piszą autorowie.

Bogniewski Antoni sędzia ziemski Chełmski podpisał dyploma elekcyi Stanisława Augusta Króla, jako deputo-

wany z ziemi Chełmskiej. Antoni Bogniewski był deputatem na trybunał koronny w r. 1778. z Kujawskiego.—*Her. Wiel.* Inni autorowie o nich nie piszą.

Bogodzieński Marcin w aktach Wileńskich 1763. wraz z innemi obywatelami W. Ks. Litewskiego podpisał się na manifeście *de illegitimitate* trybunału. — *Her. Wiel.* Inni autorowie ani *Niesiecki* i *Kuropatnicki* o nich nie piszą.

Bogowski Jan w roku 1700. na walnym zjezdzie pod Olkinikami obywateli W. Ks. Lit. podpisał się z województwa Trockiego. — *Her. Wiel.* Inni autorowie ani *Niesiecki* i *Kuropatnicki*, o nich nie piszą.

Bogumiłowicz Paweł, chorąży Krakowski w roku 1422. podpisał przymierze między Władysławem Królem a Krzyżakami. — *Cod. Dipl. Volum. IV. fol.* 114. — *Kras*

Bogurski. Ten dom sam *Kuropatnicki* w dziele swojem umieszcza, inni autorowie o nich nie piszą. Antoni i Kazimierz Bogurscy z województwa Płockiego. Piotr Bogurski regent ziemski Zawskrzyński teraz żyjący i Franciszek. — *Her. Wiel.*

Boguta *herbu Dąbrowa.* O tych wspominają tylko *Kuropatnicki* i *Małachowski.*

Bogwgił. Żaden z autorów dawnych ani *Niesiecki* o nich nie piszą. *Kuropatnicki* w dziele swojem umieszcza. Tadeusz i Ignacy Bogwgił w aktach Wileńskich, pisali się w roku 1763. wraz innemi obywatelami W. Ks. Lit. na manifest *de illegitimitate* trybunału w Litwie. — *Her. Wiel.*

Bohdanowicz. O tych dawni autorowi, ani *Niesiecki* i *Kuropatnicki* nic nie piszą. Atoli Michał Dworzecki Bohdanowicz w r. 1700. na zjezdzie województw, ziem i powiatów W. Ks. Lit. pod Olkinikami pisał się z powiatu Orszańskiego. Także Jan tamże podpisał z województwa Trockiego. Łukasz Bohdanowicz chorąży Owrucki, sędzia Grodzki Kijowski w r. 1757. a potem w roku 1763. chorąży Kijowski Stanisław horodniczy Owrucki. Tomasz w aktach Wileńskich pisał się z innemi obywatelami W. Ks. Lit. na manifeście *de illegitimitate* trybunału w Litwie w roku 1763.—*Her. Wiel.*

Bohdziewicz, w aktach Wileńskich roku 1763. — *Małach.*

Bohufał o tych w Tomie II., ale bez herbu. *Małachowski* dołącza ich do herbu *Lis.*

Bokowski *herbu Gryf.* Tak ich umieszcza *Mał.*

Boksza. Tych sam *Kuropatnicki* w rzędzie nazwisk domów szlachechich kładzie, jakiego byli herbu nie wyraża. *Małachowski* zaś *herb Oksza* im przyznaje.

Bokszański *herbu Topor.* Patrz T. II. gdzie bez herbu.

Bolcewicz. O tym domie *Paprocki*, *Okolski* ani *Niesiecki* nie piszą. *Kuropatnicki* w rzędzie nazwisk domów szlachechkich umieszcza. Stanisław Bolcewicz w roku 1700. na zjezdzie województw, ziem i powiatów pod Olkinikami pisał się z powiatu Oszmiańskiego. — *Her. Wiel.*

Bolcewicz Stowiła. Ten dom *Kuropatnicki* kładzie wswojem dziele, lubo o nim dawni autorowie i *Niesiecki* opuścili. W roku 1764. Krzysztof Stowiłła Bolcewicz strukczaszy powiatu Wiłkomirskiego, najpierw podpisał się na akcie konfederacyi generalnej W. Ks. Lit. w Wilnie, potem wspomina go konstytucya sejmu elekcyjnego między suffragiami i piszącego się na elekcyą Stanisława Augusta Króla z powiatu Wiłkomirskiego. — *Her. Wiel.*

Bolemiński *herbu Leszczyc*. O tym sam tylko *Kuropatnicki* w rzędzie nazwisk domów szlacheckich wraz z herbem *Leszczyc* pisze: inni autorowie przez niewiadomość opuścili.

Bolemski *herbu Korab*. Tak ich cytuje *Mał.*

Bolesta. Są w Podlasiu posesyonaci i dziedzictwo swoje mają. Z tych Wojciech Bolesta burgrabia Mielnicki, około r. 1790. żyjący. Dawni autorowie ani *Niesiecki* i *Kuropatnicki* o nich przez niewiadomość nie pisali. *Małachowski* nadaje im *herb Jastrzębiec*, utrzymując że to dom bardzo dawny i dobrze sławny. Z tych był jeden kasztelanem Wiślickim w r. 1180., o czem pisze *Długosz* w Tomie I. Księdze 5. na karcie 465.

Bolesta Malewski patrz niżej Malewski Bolesta.

Boliński *herbu Abdank*. O tych *Paprocki*, *Okolski* i *Niesiecki* nie pisali. Sam *Kuropatnicki* w dziele swojem w *rzędzie nazwisk domów szlacheckich z ich herbami* wyraża.

Bolsanowski Jakób komornik Owrucki, w tym czasie żyjący. Więcej żaden z autorów dawnych o nich nie piszą, ani *Kuropatnicki*. — *Her. Wiel.*

Bolski. Dawni autorowie, ani *Niesiecki* niewspominają. *Kuropatnicki* w dziele swojem umieszcza. W roku 1763. w aktach Wileńskich wraz z innemi obywatelami W. Ks. Lit. Stanisław Bolski podpisał się na manifest *de illegitimitate* trybunału w Litwie. — *Her. Wiel.*

Bolszewski Bibersztein *herbu Rogala*. Tak sam *Kuropatnicki* w rzędzie nazwisk domów szlacheckich z ich herbami wyraża, lecz *Paprocki*, *Okolski* ani *Ninsiecki* niewspominają

Bonicki. O tych dawni autorowi, ani *Niesiecki* niewspomina. *Kuropatnicki* w rzędzie nazwisk domów szlacheckich kładzie. Sebestyan Bonicki burgrabia Liwski podpisał się między suffragiami na elekcyą Stanisława Augusta Króla z województwa Sandomirskiego. — *Her. Wiel.*

Bonisławski Maciej z województwa Płockiego pisał się na elekcyą Stanisława Augusta Króla.—*Her. Wiel.*—*Mał.*

Boniuszko, czyli Boniszko. *Paprocki*, *Okolski* i *Niesiecki* o nich nie piszą. *Kuropatnicki* w dziele swojem w rzędzie nazwisk domów szlacheckich umieścił. Kazimierz Boniszko z Wiłkomirskiego, Jan Michał, Krzysztof i Gabriel z Kowieńskiego pisali się w roku 1700. na zjezdzie województw, ziem i powiatów W. Ks. Lit. pod Olkinikami. Paweł Boniszko w roku 1763. w aktach Wileńskich podpisał się z innemi obywatelami W. Ks. Lit. na manifest *de illegitimitate* trybunału w Litwie. — *Her. Wiel.*

Bonneau Jan Alexander. *Nobilit. non praec. scart.* W Konst. r. 1768. — *Kras.* — *Mał.*

Boosiewicz. O tych sam *Kuropatnicki* w rzędzie nazwisk domów szlacheckich pisze, inni autorowie niewspominają.

Borakowski *herbu Pękosław*, który jest takowy: Sajdak z pięciu strzałami i łuk w polu błękitnem, także pięć piór strusich w szyszaku. O tym domie wspomina Konstytucya sejmu roku 1791. za Stanisława Augusta Króla, Kazimierza Borakowskiego, który zostawił potomstwo synów sześciu: Jana kapitana wojsk koronnych; Wincentego, Ignacego kanonika katedralnego Kijow. Dominika, Tomasza i Felixa. Córkę jednę Dorotę Staniszewską. Jan Borakowski, którego syn Dominik i córka Ludwika. Wincentego dwóch synów: Jan Antoni. Dominik Borakowski mający syna Franciszka, i córek dwie Teklę i Maryannę. Tomasza dwóch synów Ambroży i Fabian. Felixa dwóch synów, Józef i Kazimierz. — *Her. Wiel.*

Borawski. Ten dom nietylko dawni autorowie, ale *Niesiecki* i *Kuropatnicki* przez niewiadomość opuścili. Antoni Borawski, cześnik Żydaczewski, był deputatem na trybunał koronny w roku 1761. z ziemi Lwowskiej. Maciej Borawski pisał się na elekcyą Stanisława Augusta Króla z województwem Sieradzkiem. Kasper Borawski sędzia grodzki Wizki był deputatem na trybunał koronny w r. 1767. z województwa Lubelskiego. — *Her. Wiel.*

Borchowski *herbu Zadora.* Z tym herbem sam *Kuropatnicki* w dziele swojem w rzędzie nazwisk domów szlacheckich kładzie. Dawni autorowie ani *Niesiecki* o nich nie piszą.

Borcikowski *herbu Junosza.* Tak ich pisze *Mał.*

Borczyński. Tych dom nietylko *Paprocki* i *Okolski* ale *Niesiecki* i *Kuropatnicki* nic niewspominają. W r. 1763. w aktach Wileńskich Leon Borczyński na manifeście *de illegitimitate* trybunału W. Ks. Lit. wraz z innemi obywatelami tejże prowincyi podpisał się. — *Her. Wiel.*

Bordziłowski *herbu Harbus Białynia.* Dom ten familji Harbuzów Bordziłowskich bierze swój początek mieszkania z Mazowsza, zkąd jeden z tej familji przez nastałe w kraju rewolucye, udał się na mieszkanie w województwo Smoleńskie około roku 1480. pochodzący zaś z onego Jan czyli Iwanko jak dawniej zwali, gdy się ojczyznie Polskiej czasu wojennych z nieprzyjacielem utarczek zasłużył, w nadgrodę męztwa jego, nadano mu dobra dość obszerne w powiecie Krzyczewskim sytuowane, za rzeką Sożem, w rokn 1516. A gdy *in tractu* jego posesyi temi dobrami, książe Wasili Iwanowicz Sołomorecki o zamianę tych dóbr, i oddalenie onych w posesyą wojewodzie Wileńskiemu kanclerzowi W. Ks. Lit. Albrychtowi Gasztoldowi tentował; natychmiast za udaniem się książęcia Sołomoreckiego, otrzymał Jan inaczej Iwaszko Horbuz Bordziłowski od Króla Polskiego Zygmunta I. na wieczne czasy sobie i potomkom swym dobra nazywane dawniej służbami czyli obrębami, w powiecie Orszańskim za rzeką Dnieprem, nad rzeką Kasią, jako to: Bołoczyńską zwaną, potem Borzdziły Kołyszewską inaczej Starościelc, Jełpeczyńską inaczej Popawce, Mokrydewą inaczej Mokredz, Morkarewską Dołchaczewską inaczej Hatna słobodka z młynami na rzece Kasi, na dowód patrz w metrykach W. Ks. Lit. i przywilej Króla Zygmunta I. 1523. Czerwca dnia 11. w Krakowie dany. A gdy sukcesorowie onego Jana mieli różne procedera i najazdy, od sąsiadujących obywatelów, dobiegli do Króla Jana III. prosząc zaszczytu, który *virtute* przywileju antecessora swego Zygmunta I. uczynił tych dóbr konfirmacyą. na dowód widzieć w metrykach W. Ks. Lit. pod datą 1682. roku Sierpnia 16 dnia. Pośledniej pochodzące dalsi Jana sukcessorowie podzieliwszy dobra na równe schedy, possydowali; niektórzy z nich służyli w wojsku Polskiem, a niektórzy cywilne urzędy posiadali; jako to: Benedykt, Jana syn praprawnuka Iwaszki, był majorem w roku 1698. Bochdon Jacka syn w roku 1700. pisał się na akcie walnym, Antoni Piotra syn Harbuz Bordziłowski, był cześnikiem powiatu Starodubowskiego 1752. roku. Stefan Stefana syn, był strażnikiem województwa Smoleńskieskiego 1756. roku i onże pisał się na manifest *de illegitimitate* trybunału w Litwie 1763. roku. Jan Alexandra syn, był deputatem z powiatu Orszańskiego na trybunał 1765. Kazi-

mierz Michała syn, był rotmistrzem w powiecie Orszańskim 1768. roku. Karol Stefana syn porucznikiem; a Jakób Mikołaja syn Borzdziłowski chorążym 1768. roku w brygadzie Petyhorskiej. A gdy Paweł Orszański został zakordonowany przez Moskwę 1772. roku to wedle uniwersału Imperatorowej Rossyjskiej wraz z drugiemi obywatelami Borzdziłowscy, wywód szlachectwa rodowitego i posesyi dóbr ich w sądach głównych gnbernji Moskiewskiej okazywali, świadczy dekret wydany 1777. roku Stycznia 28. dnia nastały. Z których Borzdziłowskich niektórzy udawszy się do Rossyjskiej służby, jako to Ignacy Alexandra syn był w roku 1792. sekretarzem w powiecie Czerniechowskim w randze porucznika, a inni udawszy się do Litwy, posiadali urzędy; jako to: Paweł Szymona i Wiktoryi z Olszewskich, syn Borzdziłowski bywszy rotmistrz w powiecie Orszańskim 1784. roku został podstolim województwa Inowrocławskiego. A Antoni, Kazimierza i Zuzanny z Kmitów syn, podczaszym ziemi Dobrzyńskiej, na dowód widzieć przywileje Króla Stanisława August 1794. r. Grudnia 21. dnia konfederowane. — *Her. Wiel.*

Borek. Familia ta w Pomeranji starodawna, i tak w dobra dostateczna, że 37. ludzi na potrzebę wojenną z nich jeden mógł wystawić. Jan Wojciech Borek marszałek i konsyliarz najwyższy, regent księztwa Pruskiego podpisał dekreta komissyi królewskiej 1609. roku. Gedeon Borek sędzia Inflantski 1678. roku. Tejże familji Borek był najwyższym konsyliarzem elektora Brandeburskiego. — *Her. Wiel.*

Boresza. Dawni autorowie, ani *Niesiecki* o nich nie piszą. *Kuropatnicki* w rzędzie nazwisk domów szlacheckich wyraża. W roku 1764. Jan Boresza podpisał się na akcie konfederacyi generalnej W. Ks. Lit. w Wilnie wraz z innemi obywatelami. — *Her. Wiel.*

Borewicz. *Paprocki, Okolski*, *Niesiecki* ani *Kuropatnicki*, o tym domie przez niewiadomość opuścili. W akcie zjazdu województw ziem i powiatów W. Ks. Lit. pod Olkinikami 1700. roku Samuel Borewicz podpisał się z powiatu Kowieńskiego. Nikodem Borewicz starosta Pomtumelski był deputatem na trybunał W. Ks. Lit. w roku 1766. Józef Borewicz sędzia ziemski Kowieński koło roku 1769. Leo kanonik Smoleński 1778. Franciszek rotmistrz województwa Trockiego 1789. roku. — *Her. Wiel.*

Borgin. *Nobilit.* w Konst. roku 1764. — *Mal.*

Bork *herbu Napiwon.* Tylko *Mal.* ich cytuje.

Borkiński. O tym domie żaden z dawnych autorów ani *Niesiecki* i *Kuropatnicki* niewspominają. W aktach grodzkich Warszawskich 1679. *Sabbatho post festum Visita-*

tionis Beatissimae Virginis Mariae, Kazimierz Borkiński pisał się na elekcyą Augusta II. Króla. — *Her. Wiel.*

Borkowski *herbu Junosza.* W T. II. naszego *Herbarza* strona 245. jest zamieszczony pod Duninami Borkowskiemi Ludwik, Jacek, Józef i Jerzy Borkowscy—nie należą oni do Duninów lecz pochodzą z Junoszów Rościszewskich na Borkowie kościelnym Borkowskich. Terencyusz czyli Ziemak Junosza Rościszewski dziedzic Rościszewa i innych dóbr w ziemi Dobrzyńskiej, mąż wspaniałego umysłu i rycerskiego serca, po długich wysługach Królom Polskim i narodowi, spocząwszy w zaciszu domowem połączył się z Barbarą księżniczką Mazowiecką siostrą Leszka czyli Alexandra panującego książęcia na Mazowszu roku 1184. (*Simone Okolski* Tom. I. pag. 369. *Wielądko* Tom V.) Z tego spłodzony syn Paweł, także mąż rycerski, Olechno, od kronikarzy zwany Stanisławem, wojewoda Płocki i Adam kasztelan Dobrzyński. Po Olechnie województwie Płockiem zostało synów kilku, z których r. 1250. Jan rotmistrz wojsk księżny Gertrudy wdowy zmarłego książęcia Konrada i tegoż syn Paweł r. 1263. starosta Dobrzyński. Od tego Pawła starosty Dobrzyńskiego r. 1361. pochodzący prawnik Henryk Junosza na Rościszewie kanclerz Ziemowita III. książęcia Mazowieckiego, rozpoczynają rodowód Junoszów z Rościszewa na Borkowie kościelnym Borkowskich. Roku 1400. w aktach Dobrzyńskich zapisany i w *Heraldyi Wielądka* T. V. położony jest Rozesław, który miał dziewięciu synów: z tych Michał z Borkowa Rościszewski inaczej Borkowski sławny pułkownik; będąc nie raz w wielkiem niebezpieczeństwie życia, w różnych okazyach, dał w Sierpcu do Matki Boskiej szczero-złoty łańcuch z krzyżykiem, w którym dyamentów było dwanaście a potem wstąpił do zakonu ś. Franciszka roku 1441. Tę pamiątkę o Michale pułkowniku zachowały nietylko akta Sierpskie i Płockie, ale nawet Kroniki i *Herbarze*, oraz *Paprocki* i *Łaski fol* 61. — Był ten Michał ojcem Mateusza czyli Macieja a Borkowo Kościelni. *Notarius* & *Castellanus Dobrzynensis*, z tym tytułem podpisanego na przywilejach Jana czyli Janusza książęcia Mazowieckiego. Pomieniony Maciej jest ojciem Marcina, Pawła, Jana i Zygmunta na Rościszewie i Borkowie Kościelnym Borkowskich, którym roku 1450. za życia dziada Michała pułkownika i ojca Macieja kasztelana Dobrzyńskiego w Ciechanowie przed aktami i urzędem ziemskim, sąd ziemski dziedzictwo na Borkowie kościelnym przyznaje i potwierdza. Paweł z Borkowa służył wojskowo pod Zygmuntem I. i był wojskim ziemi Płockiej, zostawił synów dwóch: Tomasza i Jana rotmistrza wojsk Króla Zygmunta I. — Ten Jan zostawił Mikołaja Borkowskiego. *Actum in Castro Plocensi* r. 1557.

Divisio Arearum Borkowo wyraża w ten sposób: Urodzony Paweł i Jan Bertran Roszczyszewscy z Borkowa synowce nieboszczyka pana Mikołaja Borkowskiego w Borkowej z Smiedzianowej części swej dziedzicznej &c. &c. Trzeci brat Jakób roku 1567. był kanonikiem Płockim. — Paweł zostawił syna Stanisława, połączonego (r. 1601.) z Jadwigą Grochowalską, która mu powiła syna Jakóba, który miał dwie córek: Jadwigę, Maryannę i syna Wojciecha. Jan Bertran brat Pawła a syn Mikołaja Junosza Borkowskiego, połączył się z Garwacką kasztelanką Raciązką, z tej spłodził dwie córek i syna. Dorota za Krowickim r. 1611. Urszula za Kossobudzkim r. 1618. — Syn Jan z Urszulą, Junosza Rościszewską kasztelanką Raciązką, córką Adama Junosza Rościszewskiego, kasztelana Raciązkiego (r. 1601.) zostawił czworo rodzeństwa: 1. Hieronim z Krystyną Wazeńską; z tej sya Michał. 2. Stefan. 3. Jadwiga. 1*voto* za Janem Paprockim. 2*do voto* za Mikołajem Grabie. 4. Paweł Junosza na Borkowie kościelnym Borkowski za Zygmunta III. służył rycersko, miał za żoną Ludwikę Kuczborską, *herbu Ogończyk*, chorożankę Dobrzyńską, urodzoną z Nieszczyckiej wojewodzianki Bełzkiej, po której to Ludwice Kuczborskiej z linji ojczystej dzielono się dobrami Seredynie, Rześniowka, Horodyszcze. Czarnobylszczyzna, Stawiska, Zabiełów i Rzejowka, Smordny i Chorupanie i Chojno; jedne na Wołyniu, drugie w Kijowskiem, a Chojno w Lubelskiem województwie położone. Paweł Junosza Borkowski wyż pomieniony spłodził z Zofią Ludwiką Kuczborską trzech synów: 1. Michał. 2. Piotr połączony z Maryanną Makomaską. 3. Ludwik z Maryanną Chociszewską *herbu Junosza*. Metryka koronna stanów Galicyjskich *libro majestatico generali tomo IIItio fol.* 13. od Ludwika Junosz Borkowskiego i Maryanny z Chociszewskich wyprowadza prostą linię Januszów Borkowskich, o których mówimy, jak następuje: Piotr Janusza Borkowski syn Pawła, z żoną Maryanną Makomaską spłodził: 1. Mikołaja. 2. Pawła. 3. Józefa. 4. Andrzeja. — Ludwik Junosza na Borkowie kościelnym Borkowski z Maryanną Junosza Chociszewską spłodził czworo rodzeństwa z tych Kazimierz Junosza Borkowski urodzony i ochrzczony w kościele Polanowskim roku 1685. dnia 17. Listopada, tenże Kazimierz był miecznikiem Nurskim, połączył się z Konstancyą Zawadzką, córką Dominika Kazimierza Rogala Zawadzkiego vice-regenta Chełmskiego i Katarzyny Ślepowron Kamieńskiej, z tej syn Hyacynty, który był skarbnikiem Malborskim i chorążym znaku hussarskiego, dziedzicem na Nowoszycy, Polanie i t. d. w obwodzie Pilznieńskim. O nim to jako też i o jego przodkach metryka koronna Galicyjska stanowa zaszczytnie wspomina.

Tenże Hyacenty czyli Jacek Junosza Borkowski połączył się z Magdaleną a Strzałków Strzałkowską córką Józefa Alexandra ze Strzałkowa Strzałkowskiego skarbnika Łukowskiego i Eleonory z Konar i Kołaczkowic Kołaczkowskiej *herbu Abdank.* — Hyacynty czyli Jacek Junosza Borkowski zostawił sześcioro rodzeństwa: — Ignacy, z hrabianką Ostrorożanką steril; — Alexander, z Zielączanką, syn Henryk z Szumłańską. Aloizy Junosza Borkowski dziedzic Ostrowa i t. d. mieczkik koronny Królestw Galicji i Lodomerji, i kommisarz Cesarski na sejm, połączył się z Maryanną Faustyną Apolonią trojga imion Ufniarską, urodzoną w Ostrowie roku 1797. z Jana Gwalberta Ufniarskiego i Salomei hrabianki Stadnickiej: z tej Maryanny syn Włodzimierz.—Rodzina Junoszów Borkowskich używa w swym herbie od niepamiętnych czasów, w czerwonem polu białego baranka czyli Junoszę po bokach tarczy dwa białe orły jednogłowe u spodu napis następujący:

„*Semper recta progreditur vita.*"

Borman Chrystyan August. *Nobilit. non praeciso scartab.* w Konstytucyi roku 1768. — *Krasicki* — *Małachowski.*

Borodelski *herbu Nabram.* Tak ich pisze *Małachowski.*

Borodzic. O tych dawni autorowie niewspominają, sam *Kuropatnicki* w rzędzie nazwisk domów szlacheckich kładzie. *Niesiecki* zaś pod Borodzińskiemi pisze, że Samueł Borodzic z Mińskiego pisał się na elekcyą Jana III.

Borodziec. *Kuropatnicki* w dziele swojem o tym domie pisze. Tadeusz Borodziec pisał się na elekcyą Stanisława Augusta, z powiatu Orszańskiego. — *Her. Wiel.*

Borowicz. O tym sam *Kuropatnicki* w *rzędzie nazwisk domów szlacheckich* umieszcza: inni autorowie ani *Niesiecki* nie piszą.

Boroski książe na Żmudzi, tak wyraża *Kuropatnicki* w dziele swojem, w *rzędzie nazwisk domów szlacheckich.*

Borstel. *Indigena* w Konst. r. 1685. *fol.* 20. *Małachowski.*

Borsznak. O tych sam *Kuropatnicki* w dziele swojem tylko umieszcza, inni autorowie, ani *Niesiecki* nie umieszczają. Lecz konstytucya 1764. roku między suffragiami na elekcyą Stanisława Augusta świadczy, iż Jan Borsznak podpisał się z województwem Nowogrodzkiem. — *Heraldyka Wielądka.*

Bortkiewicz. Dawni autorowie o tym domie nie piszą sam tylko *Kuropatnicki* w *rzędzie nazwisk domów szlache-*

ckich wyraża. W roku 1778. Antoni Bortkiewicz rotmistrz Bracławski. Józef w roku 1788. miecznik Upitski. — *Krasicki.*

Bartnowski *herbu Korczak.* Ten dom w dawniejszym czasie miał swoje w Sendomirskiem województwie siedlisko, potem się przeniósł w Wielkie Księztwo Litewskie, pochodzą zaś ze wsi Bortnowo. Z tych Kazimierz Bortnowski przydomku Juszkiewicz, był komornikiem granicznym Sieleckim, z Leskiewiczowną małżonką swoją zostawił synów dwóch: Pawła mieszkającego dotąd w trakcie Sieleckim w Litwie w województwie Brzeskiem Litewskiem który ma kilku synów i dwie córki, drugiego Szymona który był towarzyszem pancernej chorągwi JW. Jabłonowskiego mającego dziedziczną posesyą wieś Chruślice w województwie Sendomirskiem, w powiecie Radomskim, ten 1*mo voto* z Konstancyą z Komorowskich Wąsowiczowną, spłodził Jakoba Józefa kapitana bywszego gwardyi pieszej koronnej a potem majora wojsk koronnych ; 2*do voto* z Katarzyną z Kłopockich Bykowską zostawił córkę jednę Maryannę Strzyszewską. Jakób Józef syn Szymona z Eleonorą z Getzów Cichocką wdową małżonką swoją spłodził córkę Ludwikę, za Ignacym Szumińskim kapitanem wojsk koronnych fizylierów będącą. Michał Bortnowski deputat z powiatu Słonimskiego do konfederacyi generalnej W. Ks. Lit. 1704. roku. Franciszek podpisał się w aktach Wileńskich 1763. roku na manifest *de illegitimitate* trybunału W. Ks. Lit. wraz z innemi obywatelami. — *Her. Wiel.*

Borucki *herbu Tarnowa.* Że są i tego herbu pisze *Małach.*

Boruta Sempowicz. O tych sam tylko *Kuropatnicki* w dziele swojem umieszcza inni autorowie nie piszą.

Boryczewski. O tych *Paprocki*, *Okolski* ani *Niesiecki* nie wspominają. *Kuropatnicki* w §. II. o familiach rodowitej szlachty Polskiej w koronie i W. Ks. Lit. w rzędzie nazwisk domów umieszcza. W konstytucyi 1764. r. między suffragiami na elekcyą Stanisława Augusta Króla, Paulin Boryczewski pisał się z ziemi Bielskiej. — *Her. Wieląd.*

Borysowicz. O tych *Okolski*, *Paprocki*, *Niesiecki* ani *Kuropatnicki* nic nie piszą. W akcie zjazdu walnego województw, ziem i powiatów W. Ks. Lit. pod Olkinikami w r. 1700. Alexander Borysowicz podpisał się z powiatu Kowieńskiego. — *Her. Wiel.*

Borzymski *herbu Abdank.* Ten dom dawni autorowie, jakoż i *Niesiecki* opuścili. *Kuropatnicki* w dziele swojem w rzędzie nazwisk domów szlacheckich z herbem umieszcza.

Borzysławski *herbu Drużyna.* Dawni autorowie *Paprocki* z *Okolskim*, także i *Niesiecki*, o tym domie niewspominają. *Kuropatnicki* w rzędzie nazwisk domów szlacheckich wraz z *herbem Drużyna* umieszcza. W konstytucyi roku 1764. Antoni z Miłkowic Borzysławski chorąży i poseł ziemi Halickiej, wraz z synem swoim Andrzejem pisał się na elekcyą Stanisława Augusta Króla z ziemi Halickiej. — *Heral. Wiel.*

Borzywój *herba Tępa podkowa.* Tak ich pisze *Mał.*

Bosacki Kazimierz podpisał akt konfederacyi generalnej W. Ks. Lit. 1764. r. w Wilnie.—*Her. Wiel. Paprocki, Okolski,* ani *Niesiecki* o nich nie piszą.

Boscamp Lasopolski Karol, był od rzeczypospolitej do Porty Ottomańskiej wysłany internuncyuszem, i otrzymał na sejmie Warszawskim 1778. roku indygenat, o czem świadczy Konstytucya *fol.* 80. — *Her. Wiel.* — *Mał.*

Bosroger le Roy Ludwik Adam otrzymał *Indigen.* w Konst. r. 1767. — *Kra.* — *Mał.*

Bossuta *herbu Wieniawa.* Dawni autorowie z *Niesieckim* niewspominają. *Kuropatnicki* w *rzędzie nazwisk domów szlacheckich* wraz z herbem umieszcza.

Boszukiński Teofil na walnym zjezdzie województw, ziem i powiatów W. Ks. Lit. pod Olkinikami w r. 1700. podpisał się z powiatu Upitskiego.—*Her. Wiel.* Dawni autorowi ani *Niesiecki* i *Kuropatnicki* nie piszą.

Botocki. *Paprocki*, *Okolski*, ani *Niesiecki* o nich nie piszą. *Knropatniki*, w *rzędzie nazwisk domów szlacheckich* kładzie. W aktach Wileńskich 1763. roku Stanisław Botocki porucznik Petyhorski podpisał się na manifeście *de illegitimitate* trybunału W. Ks. Lit. wraz z innemi obywatelami. — *Her. Wiel.*

Botowd a może **Bitowd** r. 1413. na sejmie Horadelskim wziął *herb Gryf.* — *Stat. Reg. Vol. I. fol.* 70. — *Krosicki.*

Botwina Adam strukczaszy Smoleński w roku 1700. na zjezdzie walnym obywateli W. Ks. Lit. pod Olkinikami pisał się z województwa Smoleńskiego. Inni autorowie ani *Niesiecki* i *Kuropatnicki* o nich nie piszą.

Bouman *herbu Godziemba.* Tak ich wspomina *Mał.*

Bouszewicz. Dawni autorowie, oraz *Niesiecki* i *Kuropatnicki* przez niewiadomość o nich opuścili. Konstytucya 1764. między suffragiami świadczy, iż Józef Bouszewicz pisał się na elekcyą Stanisława Augusta z powiatu Orszańskiego.— — *Her. Wiel.*

Boxa. O tym domie sam *Kuropatnicki*, w dziele swojem umieszcza.

Boygis. *Paprocki*, *Okolski* ani *Niesiecki* nie piszą. *Kuropatnicki* w rzędzie nazwisk domow szlacheckich ich wyraża. Także w aktach Wileńskich w roku 1763. Marcyan Boygis, wraz z innemi obywatelami W. Ks. Lit. na manifeście *de illegitimitate* trybunału w Litwie podpisał się.—*Her. Wiel.*

Boynowski Jakób *Nobilit. non praec. scart.* w Kons. r. 1790.—*Mał.*

Bożeniec Jałowicki *herbu Brama.* O tych żaden z dawnych autorów, ani *Niesiecki* nic nie piszą. Sam *Kuropatnicki* w dziele swojem *Wiadomość o klejnocie szlacheckim*, oraz *herbach*: w rzędzie nazwisk domów wyraża: Bożeniec Jałowicki *herbu Brama.*

Boznański *herbu Nowina*, w województwie Wołyńskiem. N. sekretarz Królewski miał córek dwie i synów tyleż Michała i Jana. Jan bezpotomny, Michał z Sikorskiej Maryanny spłodził córek dwie: Fermezę i Łucyą, synów dwóch: z tych Józef z Paszkowskiej spłodził syna Józefa. Powtórzył małżeństwo z Siarczyńską z której zostawił syna Antoniego. Joachim brat młodszy Józefa z Sieleckiej spłodził Ignacego i córkę Józefę. — *Krasicki.* —*Wielądek* cytuje Józefa chorążego Przemyslkiego. — *Kuropatnicki* umieszcza tę familię w rzędzie nazwisk domów szlacheckich.

Bożydar Podhorodeński. *Paprocki*, *Okolski* ani *Niesiecki* nie umieścili ich w dziełach swoich: *Kuropatnicki* w rzędzie nazwisk domów szlacheckich umieszcza.

Brachowski. Dawni autorowie i *Niesiecki* o nich nie piszą. *Kuropatnicki* w §. II. o familiach szlacheckich w koronie i W. Ks. Lit. wyraża. W aktach Wileńskich, Józef Brachowski w roku 1763. pisał się na manifest wraz z innemi obywatelami *de illegitimitate* trybunału w Litwie.—*Her. Wiel.*

Brancewicz. *Paprocki*, i *Okolski*, ani *Niesiecki*, o nich niewspominają. *Kuropatnicki* w rzędzie nazwisk domów szlacheckich umieszcza. Także w aktach Wileńskich wraz z innemi obywatelami W. Ks. Lit. Ignacy Brancewicz w r. 1763. podpisał się na manifeście *de illegitimitate* trybunału w Litwie. — *Her. Wiel.*

Branwicki *herbu Janina.* Ten dom przez niewiadomość dawni autorowie, oraz *Niesiecki* i *Kuropatnicki* opuścili. Dokumenta autentyczne w aktach Sendomirskich, Radomskich i Lubelskich zapisane, dowodzą szlachetność tego domu, od dawności, jako zaświadcza tranzakcya r. 1616. *in Castro Sandomiriensi Sabbatho post dominicam Cantate. Nobilis Nicolaus Branwicki, olim nobilis Nicolai Branwicki filius, G. Nicolaum Charzewski de summa certa quietat.* Toż inna pod rokiem 1673. *Sabbatho post festum Sancti Ma-*

thaei apostoli in Castro Sandomiriensi, nobilis Hieronimus Branwicki olim G. Nicolai Branwicki filius sortem in Branwica, generoso Alberto Branwicki, in Charzewice haeredi patruo suo donat. Te i inne w późniejszych aktach autentyczne tranzakcye, następującą genealogią domu Branwickich szlachetną dowodzą: iż Wojciech Branwicki na Branwicach i Charzewicach dziedzic, zostawił po sobie syna Piotra, ten dwa razy małżeńskie odprawił śluby: 1*mo voto* miał za sobą Jankowską z tą był *sterilis.* 2*do voto* z Teresą Zawiszanką, Tomasza Zawiszy Kroczewskiego z Anną z Jasienickich spłodzoną córką, a Chojnackiego pierwszego jej męża pozostałą wdową, miał dwóch synów, Jana i Jakóba. Jan z Katarzyną Duninowną, spłodził Józefa, ten z Teresą Skorkowską zostawił po sobie córkę Zuzannę za Alexandrem Węgierskim w stanie małżeńskim będącą, i synów, Stanisława księdza Pijara, i Mikołaja. — *Her Wiel.*

Branwicki *herbu Kościesza.* Że są i tego herbu wspomina *Małachowski.*

Brateczyc *herbu Bradacice.* Jeden tylko *Małachowski* familią tę wspomina.

Bratecki podpisał elekcyą Jana Kazimierza. — *Mał.*

Bratkowski. Oprócz tych wspominanych przaz *Niesieckiego* w Tomie II. są jeszcze *herbu Ślepowron* i *Sulima* których tak *Kuropatnicki* jako i *Małachowski* cytują.

Brek. O tych *Paprocki*, *Okolski* ani *Niesiecki* i *Kuropatnicki* niewspominają. W Konstytucyi 1764. roku między suffragiami, na elekcyą Stanisława Augusta Króla Józef Brek cześnik Buski poseł z województwa Bełzkiego podpisał się. — *Her. Wiel.*

Brelacki Sebastyan podstoli Mścisławski w r. 1700. na zjezdzie pod Olkinikami obywateli W. Ks. Lit. podpisał się z województwa Mścisławskiego. — *Her. Wiel.* Inni autorowie, oraz *Niesiecki* i *Kuropatnicki* o nich nie piszą.

Brenowicz. Dawni autorowie, jako też i *Niesiecki* i *Kuropatnicki* ten dom przez niewiadomość opuścili. Atoli w Konstytucyi 1764. r. stoi Michał Brenowicz starosta Krezki, iż był posłem na sejm elekcyi Stanisława Augusta Króla z województwa Nowogrodzkiego. — *Her. Wiel.*

Breza *herbu własnego.* O tych stoi w Tomie II., lecz gdy podania *Niesieckiego* na kilku tylko z rodziny tej ograniczają się, przeto zebraną z papierów familijnych dokładną genealogią tu umieszczamy.

I. Najpierwszy z tej familji o którym są wiadomości jest Ernest de Goraj Breza, żył r. 1591. umarł przed rokiem 1615. Zona jego Barbara de Szenech (siostra barona de Sze-

nech Karlut), była za drugim mężem Stanisławem Zegockim sędzią ziemiańskim Wschowskim. 2. Krzysztofor de Cybalin Breza żył r. 1591., brat Ernesta: to są jedyne wiadomości, które o nim posiadamy.

II. Dzieci Ernesta: — Barbara miała 4. mężów: Tomasza Szremskiego, Macieja Bronisza (1617), Andrzeja Obornickiego z którym się rozwiodła, Piotra Bnińskiego syna Ulisa (1626). — 4. Potencianna miała 2. mężów: Macieja Belendzkiego i Mikołaja Grudzińskiego. — 5. August umarł bezpotomnie. — 6. Leon Stanisław umarł bezdzietnie r. 1637. Miał za żonę Maryannę Domięchowską córkę Jakóba. — 7. Mikołaj Tytus umarł r. 1655. Żona Zofia Zychlińska córka Macieja (dzieci zob. N. 10, 11, 12, 13.) — 8. Ernest Wojciech. Żony nazwisko niewiadome (dzieci zob. N. 14, 15, 16.). — 9. Sixtus bezdzietny.

III. *a.* Dzieci Mikołaja Tytusa (7): — 10. Franciszek tyle tylko wiemy że exystował. — 11. Konstantyn Wojciech, wojewoda Poznański starosta Nowodworski umarł bezdzietnie 1698.; miał dwie żony. Pierwszą Annę Konstancyą córkę Ludwika Weicher wojewody Pomorskiego, wdowę po sędziwoju Czarnkowskim. Drugą Teresę Konstancyą z Bnina Opalińską; z pierwszego małżeństwa Stefanową Niemierzycową wojewodzinę Kijowską. — 12. Adam kasztelan Santocki umarł 1690. Żona Ewa z Grudna Grudzińska, córka Stanisława starosty Rogozińskiego (dzieci zob. N. 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25.) — 13. Maryanna, mąż Bogusław Chłapowski syn Mikołaja. — *b.* Dzieci Ernesta Wojciecha (8): — 14. Wojciech (1669). Żona, Zofia Gniewkowska była za pierwszym mężem Dobrogostem Giżyckim (córka zob. Nr. 26.). — 15. Mikołaj (1677). — 16. Władysław (1689).

IV. *a.* Dzieci Adama (12). — Wojciech Mikołaj starosta Budzyński umarł 1741. Żona, Alexandra z Ponina Ponińska, córka Adama miecznika Poznańskiego i Katarzyny z Chełmskich; za pierwszym mężem była Rumiejewskim sędzią Wschowskim (dzieci zob. N. 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33.) — 18. Andrzej kanonik Poznański, deputat trybunalski umarł 1756. — 19. Katarzyna ur. 1675. zakonnica. — 20. Michał Antoni ur. 1676. umarł 1750. Żona Konstancya Pigłowska rozwiedziona z Krystianem z Kiekrza Kierskim, starostą Rogozińskim (dzieci zob. N. 34. i 35.) — 21. Franciszek ur. 1678. umarł bezdzietnie. Żona Anna Pigłowska córka Hiacynta Pigłowskiego pisarza Grodzkiego Nakielskiego. — 22. Jan Dominik ur. 1681. umarł 1738. Żona Katarzyna Kierska (dzieci zob. N. 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44.) — 23. Eleonora, zdaje się że była zakonnicą. — 24. Ewa (1698). Mąż Wojciech Łącki bur-

grabia Wschowski. — 25. Maryanna miała dwóch mężów: Adama Gorzeńskiego i Prokopa Kołaczkowskiego. *b*. Dziecko Wojciecha (14). — 26. Teressa (1718.) Mąż Wojciech Bronisz.

V. *a*. Dzieci Wojciecha Mikołaja (17).—27. Ewa um. 1790. panna.—28. Wiktorya panna.—29. Adam (1781.) porucznik wojsk J. K. Mości umarł bezdzietnie. — 30. Jan starosta Budzyński, towarzysz chorągwi pancernej J. K. Mości Księcia Augusta, umarł bezdzietnie. —31. Walenty, umarł bezdzietnie. —32. Franciszka, zakonnica. — 33. Teressa, zakonniba. — *b*. Dzieci Michała Antoniego (20) — 34. Anna. Mąż Józef Pakczyński. —35. Jadwiga, miała dwóch mężów: Jana Krzesińskiego, i Antoniego Krassowskiego. — *c*. Dzieci Jana Dominika (22). — Józef regent grodu Poznańskiego umarł bezdzietnie (1759.) — 37. Ludwik. Żona Helena Urbanowska (dzieci zob. N. 45, 46, 47.) 38. Michał stolnik Lubaczewski umarł 1771. Żona Ewa Żurawska, która po jego śmierci poszła za Ignacego Potockiego (dzieci zob. N. 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61.) —39. Onufry miecznik Wołyński. Żona Hele-Joźwikiewicz (dzieci zob. 62, 63, 64.)—Kajetan umarł bezdzietnie 1738. — 41. Walenty. Żona Skrzembowska (dzieci zob. N. 65. 66.)—42. Brigitta umarła 1777. Mąż Józef Raczyński. —43. Megdalena. Mąż Konstanty Ulatowski. — 44. Weronika panna.

VI. *a*. Dzieci Ludwika (37).—45. Eufemia. Mąż Karol de Kleist, oficer wojsk Pruskich. —46. Teofila i 47. Kajetan umarli dziećmi. —*b*. Dzieci Michała (38).—48. Felix umarł dzieckiem. —49. Stanisław dziś żyjący ur. 1759., były minister, sekretarz stanu Księztwa Warszawskiego. Żona Antonina z Radolina Radolińska córka Józefa podkomorzego Wschowskiego i Katarzyny z Raczyńskich (dzieci zob. N. 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75.) — 50. Antoni umarł 1818. Żona Anna Czarnecka córka starosty Daniszowskiego (dzieci zob. N. 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 35, 86, 87, 88, 89, 90.) — 51. Maciej umarł bezdzietnie 1836.—52. Joanna, i 53. Kajetan umarli dziećmi.—54. Ewa. Mąż Wojnarowski.— 55—61. Siedm dzieci umarłych w dziecinnym wieku.—*c*. Dzieci Onufrego (39).—62. Konstanty, oficer wojsk Polskich pod Kościuszką zginął pod Dubienką 1794.—63. Tadeusz umarł dzieckiem. — 64. Stanisław o którym dalszych wiadomości nie mamy. — *d*. Dzieci Walentego: 65. Córka niewiadomego nam imienia.—66. Józef umarł bezdzietnie 1815.

VII. *a*. Dzieci Stanisława (49). —67. Józef umarł dzieckiem. — 68. Maurycy umarł dzieckiem. —69. Córka umar-

ła zaraz po urodzeniu. —70. Julia ur. 1799. Mąż Eustachy hrabia Wołłowicz były pułkownik wojsk Polskich.—71. Henryk ur. 1800. um. 1843., były porucznik wojsk Polskich roku 1831.—72. Tytus ur. 1801 były sekretarz generalny w ministeryum skarbu Królestwa Polskiego 1831.—73. Eugeniusz ur. 1802. Żona Matylda Maybaum (dzieci zob. N. 91, 92, 93, 94.)—74. August dziś żyjący ur. 1808., były kapitan wojsk Polskich 1831. — 75. Włodzimierz ur. 1812. *b.* Dzieci Antoniego (50.)—76. Michał umarł dzieckiem. — 77. Józef ur. 1797., były podpułkownik wojsk Polskich 1831. Żona Konstancya Mycielska córka Stanisława wojewodzica Poznańskiego i Anny z Mielżyńskich (dzieci zob. N. 95, 96, 97, 98. i 100.)—78. Honorata ur. 1798., umarła dzieckiem.— 79. Tytus ur. 1799., umarł dzieckiem.—80. Ewa ur. 1800. umarła dzieckiem. —81. Dorta 1801., umarła 1824. Mąż Ignacy Starczewski. —82. Joanna ur. 1803.—83. Tekla ur. 1804.— 84. Achilles ur. 1805., były porucznik wojsk Pol-1831., umarł w Paryżu 1839. -- 85. Hipolit urodzony 1806. Żona Radzimińska (dzieci zob. N. 99, 101. i 102. — 86. Maxymilian ur. 1807., były porucznik wojsk Polskich 1831.— 88. Antonina ur. 1810., umarła dzieckiem.—89. Teresa ur. 1811. — 90. Rozalia ur. 1813.

VIII. *a.* Dzieci Eugeniusza (73.)—91. Ludwika um. dzieckiem. —92. Gabriela ur. 1827.—93. Emilia ur. 1829. 94. Eustachy ur. 1831.— *b.* Dzieci Józefa (77.)—95. Anna ur. 1835. — 96. Stanisław ur. 1836.—97. Marya ur. 1838. 98. Michał ur. 1839., umarł dzieckiem.—100. Konstanty ur. 1842.— *c.* Dzieci Hipolita (85.)— 99. Stefania umarła dzieckiem 1839. — 101. Michalina ur. 1841. — 102. Maria ur. 1842. roku. — *Z dokumentów familijnych.*

Brigido. *Indigena* w Konst. roku 1790. *f.* 217. *Mał.*

Brigiem Wilhelm pisał się w roku 1700. na zjezdzie pod Olkinikami obywateli W. Ks. Lit. —*Her. Wiel.* Inni autorowie o nich nie piszą.

Brignole zacna i sławna familia Rzeczypospolitej Genueńskiej otrzymali *Indigenat* na sejmie roku 1767.—*Kras.*

Brochowicki *kerbu Brochwa.* O tych *Paprocki* ani *Okolski* nie pisali. Gabryel i Michał Brochowiccy ziemianie Wołyńscy, jako metryka Wołyńska w roku 1528. świadczy. —*Her. Wiel.*

Brochwicki. Ten dom sam *Kuropatnicki* w rzędzie nazwisk domów szlacheckich umieszcza. Inni autorowie niewspominają.

Brodecki *herbu tępa podkowa.* Że są i tego herbu pisze *Mał.*

Brodzicki. Ten dom dawni autorowie *Paprocki*, *Okolski* i *Niesiecki* przez niewiadomość opuścili, *Kuropatnicki* w rzędzie nazwisk domów szlacheckich umieszcza. Za panowania Augusta III. Króla w roku 1742. Stefan Brodzicki był kasztelanem Kamińskim. Bartłomiej i Franciszek Brodziccy pisali się na elekcyą Stanisława Augusta z ziemi Zakroczymskiej. — *Her. Wiel.*

Brodzki. Żaden z dawnych autorów, ani *Niesiecki*, i *Kuropatnicki* o tym domie nie piszą. W Konstytucyi 1764. roku, Józef Stanisław, na Jaślanach Brodzki sędzia grodzki Krzemieniecki, był posłem z województwa Kijowskiego na sejm elekcyi. Piotr podczaszy Nurski, Franciszek i Marcin Brodzcy pisali się na elekcyą Stanisława Augusta Króla z województwem Sandomirskiem, Adam z województwa Brzeskiego Kujawskiego. Stanisław skarbnik Żytomirski. Ignacy podczaszy Bełzki około 1795. r. żyjący. — *Her. Wiel.*

Bromirski *herbu Pobog.* O tych w Tomie II. tak *Niesieckiego* jako *Wielądka* i *Krasickiego* stoją opisy; lecz wszystkie te nie są zupałnie dokładne, dla tego tutaj umieszczamy szczegółową wiadomość z rękopisu *Wielądka* przygotowanego do ukończenia swego heraldycznego dzieła. Jan z Bromirza Bromirski podkomorzy Wyszogrodzki, który był posłem na sejm Lubelski 1703. roku a z tamtąd deputatem do kwarty Rawskiej: *Konstytucya fol.* 23. był dwużenny. 1*mo voto* z Zofią Komorowską *herbu Bzura*, zostawił dwie córki, Ewę Konstantego Mokronowskiego chorążego Warszawskiego małżonkę, i Maryannę Piotra Antoniego Pepłowskiego żonę. *Secundo voto*, tenże Jan Bromirski podkomorzy Wyszogrodzki z Zofią Kępską *herbu Jastrzębiec*, z familji dawnej w tymże województwie Płockiem, z której Piotr z Kępy 1436. roku był podkomorzym Płockiem, a Stanisław Kępski 1590. roku wojewodą Płockim; z tą spłodził syna Adama Bromirskiego chorążego Płockiego, z który z Maryanną hrabianką Skarbkowną *herbu Abdank* wojewodzanką Łęczycką Franciszka hrabi Skarbka wojewody Łęczyckiego córką, a Władysława hrabi Skarbka kasztelana Konarskiego wnuczką; z tą spłodził, córek dwie Katarzynę Romana Rogowskiego cześnika Warszawskiego małżonkę i Zofią 1*mo voto* Łaźniewskiego 2*do voto* Wojciecha Przezdzieckiego podkomorzego JKM. żonę i dwóch synów, Onufrego starostę Płockiego i Jana chorążego Płockiego.

Onufry Bromirski starosta Płocki orderów polskich kawaler, syn pierwszy Adama chorążego Płockiego z hrabianki Skarbkowny wojewodzanki Łęczyckiej urodzony. Mąż ten od wieku młodego jako dobry obywatel wierny swej ojczyznie, na różnych publicznych funkcyach obowiązku, i z urzędu swego

pilnie dopełniający, z przymiotów zacnych i ludzkości od współobywateli ulubiony i szanowany. Wszedł w śluby małżeńskie z Ludwiką Karasiowną kasztelanką Wizką, z którą spłodził syna Kazimierza Bromirskiego i córkę Józefę Maryannę Rutkowskiego sekretarza JKM. małżonkę.

Jan Bromirski syn drugi Adama, chorąży Płocki; ten z Konstancyą Mostowską, zostawił potomstwo dwie córki, Kordulę, Stanisława Górskiego dodkomorzyca Warszawskiego żonę i Maryannę pannę. To *Wielądek.*

Wyżej wspomniany Onufry Bromirski był generałem adjutantem wielkiej buławy, i kawalerem orderów Orła białego i ś. Stanisława.—Kazimierz zaś syn jego pojął w małżeństwo Teklę Sieroszewską córkę kasztelana Krzywińskiego i Teresy Sołtykowny córki kasztelana Warszawskiego—tych potomstwo dziś żyjący Stanisław i Onufry Bromirscy.—*Z dokumentów familijnych.*

Brona. O tych sam *Kuropatnicki* w dziele swojem umieszcza, żaden z innych autorów niewspomina.

Bronak był podwojewodzym w ziemi Wizkiej roku 1674. — *Mał.* — *Krasicki* zaś wspomina Bronków albo Niepoczołtowskich familią Pruską w Kaszubach, która używa tegoż herbu co i Konarscy, to jest Koła złamanego, nazwiskiem *Kolczyk.*

Broniecki. O tych sam tylko *Kuopatnic ki* w dziele swojem umieszcza.

Broniewski *herbu Tarnawa.* O tych w Tomie II. tu dodajemy że w ostatnich czasach Stanisław z Biezdziedczy Bromirski brat Antoniego, starosta Wierzbicki miał syna Jana Stanisława szambelana J. C. K. M. Cesarza Austryackiego; tego zaś było dwóch synów: Józef młodo zmarły i Henryk. Córka zaś jedna za Józefem Gorajskim *herbu Korczak.*

Broniuszyc Harasymowicz. Ten dom sam *Kuropatnicki* w dziele swojem umieszcza. —*Her. Wiel.*

Broszel Kajetan skarbnik Żmudzki żyjący w 1793. r. Żaden z autorów o tym domie nie pisze.

Browiński. Ten dom dawni autorowie, oraz i *Niesiecki* przez niewiadomość opuścili. *Kuropatnicki* w §. II. o familiach rodowitej szlachty Polskiej i W. Ks. Litewskiego w rzędzie nazwisk domów wyraża. Chryzostom Browiński sędzia ziemski Chełmiński z sejmu konwokacyi 1764. roku *fol.* 39. wyznaczony był lustratorem kwarty królewszczyzn w województwie Chełmińskiem. Tenże sam pisał się na elekbyą Stanisława Augusta Króla, i był deputowanym do podpisania dyploma elekcyi.—*Her. Wiel.*

Bruchwicki. O tym domie sam tylko *Kuropatnicki* w dziele swojem wyraża, inni autorowie nie wspominają.

Brumer. Dawni autorowie ani *Niesiecki* i *Kuropatnicki* o nich nie piszą. Jan Brumer w robu 1700. na zjezdzie pod Olkinikami obywateli W. Ks. Lit. podpisał się z powiatu Wilkomirskiego. — *Her. Wiel.*

Bruń. O tym domie sam tylko *Kuropatnicki* w dziele swojem wyraża, inni autorowie niewspominają.

Bruniecki Andrzej z Sendomirskiego podpisał elekcyą Jana Kazimierza Króla. — *Mał.*

Brunnow *herbu Trzy belki.* Ten dom przez niewiadomość nie tylko dawni autorowie *Paprocki*, *Okolski*, opuścili, ale też *Niesiecki* z *Kuropatnickim* o nich niewspominają. Atoli ta famila dosyć znaczna w Litwie znajduje się, i używa herbu *trzy Belki.* Z tych Jan Brunnów z Maryanną Karpiowną małżonką swoją spłodził Jakóba, który z Barbarą Piorowną zostawił synów trzech: Karola, Stanisława, ten w roku 1793. był posłem z powiatu Upitskiego na sejm grodzieński a wprzód marszałkiem konfederacyi Targowickiej tegoż powiatu, kawaler orderu ś. Stanisława: trzeciego syna Jana. Córek trzy Maryannę, za Wereszczyńskim sędzią ziemskim Upitskim, Bogumiłę za Syruciem, Karolinę za Szuksztą w Księztwie Litewskiem. —*Her. Wiel.*

Brygczyński Antoni *Nobilit. non praec. scartabel.* w Konst. r. 1790. —*Mał.*

Bryłowski *Nobilit.* w Konst. r. 1775. *fol.* 148.—*Mał.*

Bryng Fryderyk i Ernest w Irflanciech pisali się na elekcyą Władysława IV. — *Her. Wiel.*

Brzechowski. Ten dom sam *Kuropatnicki* w dziele swojem umieszcza. Inni autorowie niewspominają.

Brzeźniński z Sendomirza podpisał koronacyą Jana Kazimierza Króla. —*Mał.*

Brzeżycki. O tych dawni autorowie nie piszą, lecz *Kuropatnicki* w dziele swojem umieszcza. Samuel Brzeżycki pisał się na elekcyą Stanisława Augusta Króla z województwem Lubelskiem. —*Her. Wiel.*

Brzośniowski. O tych dawni autorowie nie pisali, sam *Kuropatnicki* w dziele swojem umieszcza.

Brzowski *herbu Lubicz.* Wspomina ich *Mał.*

Brzoziński. O tym domie sam *Kuropatnicki* wyraża inni autorowie niewspominają.

Brzozy *herbu Nowinn.* Luho o tym domie dawni autorowie i *Niesiecki* przez niewiadomość opuścili, atoli nietylko *Kuropatnicki* w dzie swojem umieszcza, lecz jest tranzakcya autentyczna w aktach Rożańskich ziemskich dnia 13. Marcar. 1792. zeznana z której następującą tego domu zamieszcza się wiadomość. Najpierw podług tegoż imienia relacyi mianej, iż

Brzozowie *herbu Nowina* w ziemi Ciechanowskiej, a najwięcej w ziemi Rożańskiej księztwie Mazowieckiem od dawności znajdują się. Z tych Jan Brzozy spłodził także syna Jana, od którego pochodzi Andrzej, ten zaś zostawił po sobie Sebastyana, po nim syn Wojciech Brzozy spłodził Pawła, który z Maryanną Napiorkowską miał syna Piotra Brzozego sędziego ziemiańskiego Rożańskiego roku 1795. żyjącego. Tomasz Brzozy pisał się na elekcyą Stanisława Augusta Króla z ziemi Rożańskiej.—*Her. Wiel.*

Brzuski *herbu Sas.* Sam *Kuropatnicki* w dziele swojem w rzędzie nazwisk domów szlacheckich i herbów wyraża. Inni autorowie nie piszą.

Bubel. Prócz *Kuropatnickiego* o nim w dziele swojem piszącego, widzieć na manifeście w aktach Wileńskich *de illegitimitate* trybunału W. Ks. Lit. 1763. roku Gabryela Bubela wraz z innemi obywatelami podpisanego. — *Her. Wiel.*

Bublew. *Paprocki*, *Okolski* i *Niesiecki* przez niewiadomość opuścili. Atoli *Kuropatnicki* w dziele swojem o nich pisze, i stoi między suffragiami w Konstytucyi 1764. r. iż Stefan Bublew pisał się na elekcyą Stanisława Augusta Króla z województwa Witebskiego. —*Her. Wiel.*

Bublowski Andrzej na walnym zjezdzie województw, ziem i powiatów W. Ks. Lit. pod Olkinikami 1700. pisał się z województwa Trockiego. — *Her. Wiel.* Dawni autorowie o nich nie piszą, ani *Kuropatnicki.*

Bucewicz. O tych sam tylko *Kuropatnicki* wspomina inni autorowie milczą.

Bucewski. Dawni autorowie ani *Niesiecki* i *Kuropatnicki* o nich nie piszą. W aktach Wileńskich 1763. Adam Bucewski na manifest *de illegitimitate* trybunału wraz z innemi obywatelami W. Ks. Lit. podpisał się. —*Her. Wiel.*

Bucharski podpisał elekcyą Króla Władysława IV.— *Małach.*

Buchłay. Ten dom *Paprocki*, *Okolski* i *Niesiecki* niewspominają. *Kuropatnicki* w dziele swojem kładzie. Stanisław Buchłaj w roku 1764. pisał się na akt konfederacyi generalnej W. Ks. Lit. w Wilnie. — *Her. Wiel.*

Bucholtz. Dawni autorowie, także *Niesiecki* i *Kuropatnicki* przez niewiadomość o nich opuścili. Fryderyk Bucholz stolnik Inflantski był posłem z powiatu Upitskiego na sejm elekcyi 1697. roku. Władysław Bucholtz w roku 1700. na zjezdzie województw, ziem i powiatów W. Ks. Lit. pod Olkinikami pisał się z województwa Mińskiego. — *Her. Wiel.* Rafał starosta Lucyński. — *Kras.*

Buchot. *Indig.* w Konst. r. 1775. *fol.* 144. — *Mał.*

Buczeński *herbu Poraj* tak stoją w *Małach.*

Buczow. *Nobil. praec. scart.* w Konst. roku 1775. *fol.* 149. — *Mał.*

Budberk. O tym sam *Kuropatncki* pisze. Dawani utorowie niewspominają.

Budko *herbu Jastrzębiec.* O tym domie wspominają *Kuropatnicki* i *Małachowski*, inni milczą.

Budochowski. O tych dawni autorowie ani *Niesiecki* i *Kuropatnicki* nie pisali. W akcie zjazdu obywateli W. Ks. Lit. pod Olkinikami 1700. roku, Jan Budochowski podpisał się z powiatu Storodubowskiego. —*Her. Wiel.*

Budrewicz Mateusz, Władysław, Marek i Kazimierz z Upitskiego, Krystyan z powiatu Wiłkomirskiego pisali się na walnym zjezdzie województw, ziem i powiatów W. Ks. Lit. w roku 1700. pod Olkinikami. Jakób Józef i Jerzy w roku 1763. W aktach Wileńskich podpisali manifest *de illegitimitate* trybunału W. Ks. Lit. —*Her. Wiel.*

Budzisław *herbu Lubicz.* Tych tylko *Małachowski* wymienia.

Budzyna Dawidowski *herbu Prus 3tio.* Tak ich wspominają *Małachowski* i *Kuropatnicki*, inni autorowie milczą.

Bugajski. *Paprocki*, *Okolski*, ani *Niesiecki* o nich nie piszą. *Kuropatnicki* w rzędzie nazwisk domów szlacheckich kładzie. W Konstytucyi 1764. roku między suffragiami Józef Bugajski z województwem Łęczyckim, i drugi Józef Bugajski z województwem Rawskiem podpisali elekcyą Stanisława Augugusta Króla. — *Her. Wiel.*

Bujanowski. Ten dom dawni autorowie i *Niesiecki* oraz *Kuropatnicki* przez niewiadomość opuścili. W akcie zjazdu województw, ziem i powiatów W. Ks. Lit. w roku 1700. pod Olkinikami Marcin Bujanowski z Kowieńskiego, Krysztof z województwa Połockiego podpisali się. — *Her. Wiel.*

Bujdecki. Ten dom inni autorowie opuścili, *Kuropatnicki* w rzędzie nazwisk domów szlacheckich umieszcza. Mateusz Bujdecki, proboszcz infułat Miechowski, generał kanoników. *Castr. SS. Sepulchri* koło roku 1778. żyjący.— *Her. Wiel.*

Bujło. O tych żaden z autorów dawnych oraz *Niesiecki* nie pisał, w *Kuropatnickiego* dziele znajduje się. Michał Bujło strażnik powiatu Wiłkomirskiego podpisał akt konfederacyi generalnej W. Ks. Lit. roku 1764. w Wilnie. — *Her. Wiel.*

Bujniewicz. Nie tylko *Paprocki*, *Okolski* i *Niesiecki* o tym domie nie piszą, lecz i *Kuropatnicki*, atoli Kazimierz Bujniewicz w roku 1700. pod Olkinikami na zjezdzie

obywateli W. Ks. Lit. podpisał się z powiatu Upitskiego. — *Her. Wiel.*

Bujwid. Dawni autorowie i *Niesiecki* opuścili. *Kuropatnicki* o nich pisze. Marcyan Bujwid z województwa Połockiego. Stefan z powiatu Orszańskiego. Władysław z województwa Mińskiego pisali się wraz z innemi obywatelami na zjezdzie pod Olkinikami. — *Her. Wiel.*

Bukała. *Paprocki*, *Okolski* i *Niesiecki* nie piszą. *Kuropatnicki* w rzędzie nazwisz domów szlacheckich umieszcza. Szymon i Michał Bukała pisali się na akt konfederacyi generalnej W. Ks. Lit. 1764. roku 16. Kwietnia w aktach Wileńskich. — *Her. Wiel.*

Bukcicki *herbu Lis*. *Paprocki*, *Okolski* ani *Niesiecki* o nich niewspominają. *Kuropatnicki* w rzędzie nazwisk domów szlacheckich wraz z herbem *Lis* umieszcza.

Bukiemski. Sam *Kuropatnicki* w dziele swojem ten dom wyraża. Inni o nim nie piszą.

Bukiewicz *herbu Jastrzębiec*. Sam *Małahowski* tak ich wymienia.

Bukojeski *herbu Saszor*. Dawni autorowie ani *Niesiecki* przez niewiadomość o tym domie nie pisali. *Kuropatnicki* w §. II. o familiach rodowitej szlachty Polskiej i W. Ks. Lit. wyraża w rzędzie nazwisk domów. Bukojeski herbu *Saszor*. W Konstytucyi 1764. między suffragiami stoi, iż Józef Saszor Bukojeski towarzysz znaku pancernego pisał się na elekcyą Stanisława Augusta Króla z województwem Sieradzkiem. — *Her. Wiel.*

Bukont Samuel na zjezdzie obywateli W. Ks. Lit. pod Olkinikami w roku 1700. pisał się z województwa Trockiego. *Paprocki*, *Okolski* i *Niesiecki* ten dom opuścili. *Kuropatnicki* napisał go w dziele swojem.

Bukowiecki. Dawni autorowi, jako też i *Niesiecki* przez niewiadomość o nich niewspominają. *Kuropatnicki* w rzędzie nazwisk domów szlacheckich wyraża, — *Małachowski* herb *Drogosław* im przyznaje. Na akcie konfederacyi Sandomirskiej w Opatowie w roku 1705. podpisał się Jakób Bukowiecki podczaszy Chełmski. Także świadczy Konstytucya 1764. roku, iż Jan Bukowiecki subdelegat grodzki Radomski pisał się na elekcyą Stanisława Augusta Króla z województwem Sandomirskiem. Tenże był potem miecznikiem Radomskim i deputatem na trybunał koronny w roku 1778. z województwa Sandomirskiego. — *Her. Wiel.*

Bukowiński. O tym tylko *Kuropatnicki* i *Małachowski* w dziełach swoich piszą.

Bukraba *herbu Szeliga* z odmianą. Ci stoją w To-

mie II. ale bez herbu. — *Małachowski* do tego herbu ich przydaje.

Bulno *herbu Ślepowron.* Z tym herbem w dziele swojem *Kuropatnicki* ten dom wyraża. Inni autorowie nie piszą.

Bułacki. O tych sam *Ku-ropatnicki* w dziele swojem pisze. Inni autorowie niewspominają.

Bułharaski. O tym domie lubo inni autorowie i *Niesiecki* nie pisali, atoli *Kuropatnicki* go wyraża w rzędzie nazwisk domów szlacheckich. Bułharowski w roku 1764. podhorodniczy jurysdykcyi J. K. Mci horodnictwa województwa Wileńskiego podpisał się na akcie konfederacyi generalnej W. Ks. Lit. w Wilnie. — *Her. Wiel.*

Bułharyn. Ten dom starodawny *Paprocki*, *Okolski* i *Niesiecki* przez niewiadomość opuścili. *Kuropatnicki* w §. II. o familiach rodowitej szlachty Polskiej i W. Ks. Litewskiego w rzędzie nazwisk domów umieszcza. Ten godny dom w prowincyi W. Ks Lit. znajduje się na urzędach i funkcyach publicznych w ojczyznie swojej dystyngującym się. Z tych Paweł Bułharyn krajczy Wołkowyski w roku 1761. był posłem na sejm z województwa Smoleńskiego, a roku 1764. marszałkiem kapturowym i posłem z województwa Inflantskiego na sejm elekcyi. Tadeusz z powiatu Wołkowyskiego poseł. Kazimierz starosta Trzciński. Antoni, Jan Józef chorąży Mozyrski, podwojewodzy Nowogrodzki z Wołkowyskiego pisali się na elkcyą Stanisława Augusta Króla. Tudzież Mikołaj Bułharyn wprzód miecznik, a potem podkomorzy Wołkowyski kawaler orderu ś. Stanisława na tęż elekcyą pisał się. Michał Bułharyn pisarz ziemski Wołkowyski w r. 1766. był deputatem na trybunał W. Ks. Lit. w Wilnie powtórnie w r. 1779. toż komissarzem w Komissyi Skarbowej W. Ks. Lit. w roku 1777. także konsyliarzem rady nieustającej. Józef podstoli Wołkowyski, około 1795. r. żyjący. Paweł Bułharyn wprzód podkomorzy Latyczewski, a potem podkoniuszy W. Ks. Litewskiego.—*Her. Wiel.*

Burakowski Kazimierz. *Nobilit. non praec. scart.* w Konst. r. 1790. — *Mał.*

Burczymucha Kamiński. O tym sam *Kuropatnicki* w dziele swojem pisze.

Burdzicki. Dawni autorowie i *Niesiechi* ten dom opuścili, w *Kuropatnickiego* dziele umieszczony. w Konstytucyi 1764. roku Kazimierz Burdzicki wojski Stężycki, pisał się na elekcyą Stanisława Augusta Króla z województwa Sandomirskiego. — *Her. Wiel.*

Burdziłoski Antoni podpisał się na manifest w r. 1768. w aktach Wileńskich wraz z innemi obywatelami *de il-*

legitimitate trybunału W. Ks. Lit. — *Her. Wiel.* — Inni autorowie, ani *Niesiecki* o nich nie piszą.

Burdziński. *Nobil.* w Konst. r. 1775. *fol.* 148. — *Mał.*

Burkard Jakób. *Nobil. non praec. scart.* w Konst. w r. 1790. — *Mał.*

Burnak *herbu Kusza.* Że są i tego herbu wspomina ich *Małachowski.*

Burniewicz. Ten dom żaden z autorów ani z dawnych, ani z poźniejszych niewspominają. Na akcie zjazdu walnego pod Olkinikami 1700. roku obywateli W. Ks. Lit. Stanisław Burniewicz podpisał się z powiatu Grodzieńskiego. — *Her. Wiel.*

Burzeński Hieronim z Burzenina podskarbi koronny, żupnik Krakowski, starosta Brzeźnicki podpisał dypłoma elekcyi Henryka 1573. roku. Dawni autorowie ani *Niesiecki* z *Kuropatnickim* o nich nie piszą. — *Her. Wiel.*

Busz. Dawni autorowie ani *Niesiecki* i *Kuropatnicki* o nich nie piszą. Krzysztof i Mikołaj Busz na zjezdzie pod Olkinikami wraz z innemi obywatelami W. Ks. Lit. z województwa Połockiego podpisali się. — *Her. Wiel.*

Buszczyński. O tych żaden z autorów dawniejszych i poźniejsi *Niesiecki* z *Kuropatnickim* niewspominają. Atoli około roku 1795. żył Rafał Buszczyński podczaszy Witebski. Stanisław wojski Kijowski, i Tadeusz Buszczyński stolnik Horodelski. — *Her. Wiel.*

Butman. Dawni autorowie i *Niesiechi* o nich niewspominają. *Kuropatnicki* w dziele swojem wyraża. W aktach Wileńskich na manifeście *de illegitimitate* trybnnału W. Ks. Lit. 1763. wraz z innemi obywatelami podpisał się Mikołaj Butman, tenże pisał się na elekcyą Stanisława Augusta z Pińskiego powiatu. — *Her. Wiel.*

Butner. *Nobil. non praec. scart.* w Konst. r. 1790. — *Mał.*

Butowicz. *Paprocki*, *Okolski* i *Niesiecki* o nich nie piszą. *Kuropatnicki* w rzędzie naewisk domów szlacheckich wyraża. Na akcie zjazdu walnego pod Olkinikami 1700. roku wraz z innemi obywatelami W. Ks. Lit. Jan i Benedykt Butowiczowie z województwa Połockiego podpisani. Także Stanisław Butowicz pisał się na elekcyą Stanisława Angusta Króla z województwa Smoleńskiego. — *Her. Wiel.*

Butrymski. Żaden z dawnych autorów ani *Niesiecki* i *Kuropatnicki* o nich nie pisali. Krzysztof Butrymski na z edzie pod Olkinikami 1700. roku obywateli W. Ks. Lit. poddisał się z powiatn Lidzkiego. — *Her. Wiel.*

Butwiłowski Jan na zjezdzie pod Olkinikami, województw, ziem i powiatów W. Ks. Lit. podpisał się z województwa Połockiego. Józef w roku 1763. podpisał się na manifest z innemi obywatelami *de illegitimitate* trybunału w Litwie. Antoni Butwiłowski podpisał się na elekcyą Stanisława Augusta z województwa Witebskiego.—*Her. Wiel.* —*Paprocki, Okolski* i *Niesiecki* o nich niewspominają.

Buza Lubkowski o tych sam *Kuropatnicki* w dziele swojem wspomina.

Bużański *herbu Nałęcz.* W innnych autorach, ani w *Niesieckim* o nich niewspomniano. *Kuropatnicki* i *Małach.* wraz z herbem w rzędzie domów szlacheckich umieszczają.

Buzdrowicki Felicyan pisał się na manifest *de illegitimitate* trybunału w Litwie w roku 1763. wraz z innemi obywatelami w aktach Wileńskich. — *Her. Wiel.*—Inni pisarze o nich niewspominają.

Byalt. O tym sam tylko *Kuropatnicki* w dziele swojem wspomina.

Byański. Dawni autorowie ani *Niesiecki* nie piszą o nich w *Kuropatnickim* i *Małach.* umieszczeni zostali.

Bychalski Antoni skarbnik Lidzki w roku 1700. na zjezdzie pod Olkinikami z obywatelami W. Ks. Lit. pisał się z powiatu Kowieńskiego.—*Her. Wiel.*—W innych autorach ani w *Niesieckim* nie są wspomnieni.

Byczkowski Teodor w roku 1700. na zjezdzie obywateli W. Ks. Lit. pod Olkinikami pisał się z województwa Witebskiego.—*Her. Wiel.*—W innych autorach ani w *Niesieckim* i *Kuropatnickim* o nich niewspomniano.

Bydzieński Krzysztof z Sandomirskiego podpissł elekcyą Króla Władysława IV. — *Mał.*

Bye von Bye *herbu Topor.* O tych sam *Kuropatnicki* w dziele swojem umieszcza, inni autorowie nie piszą.

Bylczyński *herbu Duboroch Dęborog.* Ten dom od pół trzecia wieku ma nadaną ziemię w powiecie Grodzieńskim, Bylczyce i dzisiaj zwaną, a przez ten dom do tychczas posiadaną, od Zygmunta Augusta Króla w roku 1562. miesiąca Lutego 24. dnia przywilejem w Wilnie podpisanym, w którym przywileju nadany herb, to jest jelenich rogów dwa w pniu drzewa dębowego urosłe, w polu zielonem z hełmem a nad hełmem pióra strusie i inne ozdoby, jak wymalowanie tego herbu w tymże przywileju umieszczone dowodzi, z danym onemu nazwiskiem *Duboroch.*

Stanisław Bylczyński żył w roku 1562. z którego zrodzony syn Wojciech żył około roku 1637. Wojciech Bylczyński

miał trzech synów: Adama, Filona i Prokopa, Filon i Prokop bezpotomnie zeszli. Z Adama zaś zrodzony syn Jan Bylczyński a ten miał czterech synów, Szymona, Pawła, Grzegorza i Stanisława, dwóch synów Szymon i Paweł bezpotomnie zeszli. Grzegorz służył w wojsku, w tym właśnie czasie, gdy ojczyzna od wielu nieprzyjacioł napastowaną była, w kilku potyczkach będąc rannym, powrócił do domu okryty chwalebnemi znamionami, których w obronie swej ojczyzny dostał i dla której walczył; miał synów trzech: Bartłomieja, Jana i Konstantego, córek dwie: Krystynę i Rozalią, żył lat sto z górą, w zdrowiu i siłach zawsze czerstwych. Bartłomiej Bylczyński miał dwie żony, pierwszą Brygidę Cidzikownę, z której miał dwóch synów: Jana i Mikołaja Bylczyńskich. Jan był exaktorem Grodzieńskim podatku publicznego lat 15. był komisarzem w Komisyi powiatu swego kilka razy, i wiernie dopełniał obowiązek posługi dla swej ojczyzny i współ-obywateli. Miał za żonę Petronellę Wołkowiską sędziankę ziemską powiatu Grodzieńskiego, a z niej synów dwóch: pierwszy Anastazy Wincenty, drugi Teofil Klemens, córkę jednę Albinę Amelią. Drugą żonę miał Bartłomiej Bylczyński, Maryannę Horbaczewską, a z niej dwóch synów: Franciszka i Wincentego, córkę jednę Helenę. Żył Bartłomiej lat 76. umarł w roku 1784. Jan Bylczyński syn drugi Grzegorza, a brat Bartłomieja bezpotomnie zszedł z tego świata. Konstanty Bylczyński syn trzeci Grzegorza, a brat Bartłomieja, był w stanie duchownym księdzem świedzkim i proboszczem Jegielskim umarł w r. 1785. Lutego 18. dnia. Stanisław Bylczyński syn Jana a bra Grzegorza, miał syna jednego Marcina i córek trzy: Helenęt Maryannę i Elżbietę. Marcin Bylczyński syn Stanisława, a brat stryjeczny Bartłomieja, Jana i Konstantego, miał żonę Bohatyrewiczownę, z której zrodzony syn Jan Stanisław Bylczyński r. 1795. żyjący, był porucznikiem w wojsku. W Konstytucyi 1764. r. między suffragiami stoi iż Józef i Stefan Bylczyńscy pisali się na elekcyą Stanisława Augusta Króla z powiatu Grodzieńskiego. Paweł i Jan w roku 1763. w aktach Wileńskich na menifest *de illegitimitate* trybunału z innemi obywatelami podpisali się. — *Her. Wiel.*

Bylewski. Dawni autorowie ani *Niesiecki* i *Kuropatnicki* o nich niewspominali. W roku 1700. na zjezdzie walnym obywateli W. Ks. Lit. pod Olkinikami. Mateusz Bylewski pisał się z powiatu Grodzieńskiego. — *Her. Wiel.*

Bylina. O tych dawni autorowie, jako też *Niesiecki* i *Kuropatnicki* nie piszą. W aktach Rawskich 1697. r. *Feria quinta post Festum S. Margarethae* stoi podpis takowy: „Jacek Stawski Bylina poseł ziemi Chełmskiej podpisuję się na po-

parcie wolnej elekcyi *Contego*. Wespazyan Bylina kanonik Kemieniecki był deputatem na trybunał koronny w r. 1742. z kapituły Kamienieckiej. — *Her. Wiel.*

Bystrzonowski *herbu Stary koń*. Przemilczenie o tym rodzie *Paprockiego* i *Okolskiego*, niedokładności i przeistoczenia *Niesieckiego*, *Wielądka* i *Krasickiego*, są tylko dowodem nieczułości członków tej rodziny dla własnego imienia. I poźniejsi nie wiele lepsi, jak to pokażą braki liczne w obecnem podaniu. — Rodzina Bystrzonowskich (nie zaś Bystronowskich jak to mylnie wydrukował *Niesiecki* a już sprostował *Kuropatnicki*) *herbu Stary koń*, nosi przydomek *Szafraniec*, (tego liczne są dowody w ich podpisach na aktach urzędowych a mianowicie przez cały 18. wiek) i jest młodszą gałęzią tego starożytnego i świetnego rodu (ob. *Szafraniec*). Johannes de Bystrzonowice fundował dla rodziny swojej grób w kollegiacie miasta Lelowa w roku 1404. Ślad tej fundacyi znajduje się w tejże kollegiacie; fundacya wraz z innemi aktami Grodzkiemi przeniesiona do miasta Kalisza. Grób sam jak i kaplica w której się on znajduje, są obszerne i już zewnętrzną postacią świadczą o swej starożytności.

Poźniej wszakże bo w 163... N. Bystrzonowski dziedzic Bystrzonowic i Cielętnik, fundował nowy grób familijny w klasztorze OO. Reformatów u ś. Anny słynnym przez swój obraz cudowny. Tenże sam Bystrzonowski przewidując swój skon i że w tedy młoda jego żona w powtórne wstąpi śluby, dwaj zaś synowie, jeszcze małe dzieci przyjdą kiedyś do zniszczonego majątku, przywołał trzech gospodarzy z dóbr swoich, oddając im znaczną summę, z poleceniem wypłacenia jej synom jego, jeżeli się dobrze prowadzić będą, w przeciwnym razie zachowania jej dla siebie. Jak to przewidział sędziwy Bystrzonowski rzecz się stała: — wdowa poszła za mąż, a młodzi dziedzice przyszli do majątku zniszczonego przez opiekę. W kilka lat poźniej, pozostały jeden tylko z trzech powierników tajemnicy przyszedł do młodych dziedziców i niby na zapomogę pożyczył im pewną summę. Tak się działo potrzykroć, aż nakoniec odkrył całą tajemnicę młodym ludziom, zdumiałym nad ojca przezornością, nad cnotą wieśniaka. Ci dwaj bracia przez przywiązanie, majątkiem nie tylko się nie dzielili, ale nie chcieli wchodzić w związki małżeńskie: schodząc bezpotomnie zapisali swój majątek swojemu stryjecznemu wnukowi Sebastyanowi, o którym później. Jan z Bystrzonowic nabył dóbr Bębelno z przyległościami. Tenże ożeniwszy się z N. Majowną kasztelanką N. ostatnią tegoż imienia dziedziczką wziął po niej znaczne dobra Węgleszyn. Zostawił on dwóch synów Antoniego i Karola, córkę N. która poszła za Grabkowskiego.

Antoni zszedł bezpotomnie zostawując synowcom swoim obszerne włości pomimo znacznego rabunku któremu uległ, jak to świadczą akta w Chęcinach zostające: do rozpoczętego procesu 30. miast było zapozwanych. Testament tego znakomitego człowieka godzien uwagi; stoi w nim: „JMci Księża Jezuici z Piotrkowa przechwalają się jakowymsiś moim zapisem, tego nie uczyniłem, com chciał tom im dał, obowiązuję przeto moich synowców, pod obowiązkiem sumienia, niewypłacać podobnego zapisu.“ Porucznik huzarskiej chorągwi jeździł do Drezna na karuzel, i w tym stroju istnieje jego portret. Karol Bystrzonowski Łowczy Chęciński, ożenił się z N. Misiewską: zostawił czterech synów i córkę N. która poszła za N. Skorupkę. Michał z Bystrzonowic Bystrzonowski dziedzic na Węgleszynie szambelan Króla Augusta III., poseł województwa Podolskiego, na elekcyą Króla Stanisława Augusta ożenił się z Katarzyną Śreniawitowną Borzysławską córką Antoniego podczaszego Halickiego, zostawił syna jednego Kazimierza. Sebastyan dziedzic na Bębelnie, dziedzic z wyżej wspomnionego zapisu, Cielętnik i Bystrzonowic, chorąży Chęciński, deputat na trybunały Lubelski i Piotrkowski, kawaler orderu ś. Stanisława, pojął za żonę Magdalenę Sołtykownę kasztelankę N. synowicę ks. biskupa Krakowskiego: z niej zostawił syna Ignacego i córkę Magdalenę, ta poszła za Stanisława Zgliczyńskiego generała. Ci dwaj bracia razem chowani odebrali wyższe wychowanie w konwikcie (*College noble*) w Lunewilu z kilku innemi młodzianami z któremi ich ścisła przyjaźń później łączyła, mianowicie z Małachowskim wojewodą Krakowskim i Michałowskim podkomorzym Krakowskim. Kajetan Szafraniec (zawsze się tak podpisywał) z Bystrzonowic Bystrzonowski (później przyjął tytuł hrabiego). Tadeusz Radomski, dziedzic Garnku z przyległościami deputat na trybunały Lubelski i Piotrkowski, ostatecznie kasztelan Małogoski kawaler Orła białego i ś. Stanisława, zaślubił sobie N. Młodzianowską starościankę N. po której wziął dobra Nakło i sukcesyą na Węgrzech miasteczko Stropki po wygasłej rodzinie hrabiów Petejów: z tej żony miał synów Xawerego, Salezego, Ludwika, Wincentego i Józefa: z drugiego małżeństwa z N. Grodzicką kasztelanką Oświecimską miał syna Felixa. Klemens z Bystrzonowic Bystrzonowski dziedzic Dąbia, Boczkowic z przyległościami, żył bezpotomnie z N. Czarniecką ostatnią dziedziczką hetmana tego imienia. Kazimierz Szafraniec Bystrzonowski dziedzic dóbr Węgleszyn, Bębelno, Dąbie i Boczkowic z przyległościami deputowany do drugiego składu sejmu konstytucyjnego, dalej komissarz komissyi cywilno-wojskowej Sendomirskiej przy boku Najjaśniejszego Naczelnika Kościuszki, vice-prezes

i prezes administracyi Kieleckiej przez cały ciąg istnienia Księztwa Warszawskeigo, poseł powiatu Jędrzejowskiego, tamże marszałek konfederacyi 1812. r. radca departamentu Krakowskiogo, poseł w 1831. r. zaślubił sobie Annę hr. Russocką, córkę Mikołaja de Breze Russockiego kawalera Orła Białego i ś. Stanisława i Magdaleny Dobińskiej kasztelanki N.: zostawił syna Ludwika, córki, Liberatę za Władysławem Kochanowskim synem Antoniego kasztelana i Kamillę. Oznaczający się przywiązaniem do konstytucyi 3. Maja w swej młodości znakomicie ją popierał na sejmikach Opoczyńskich. Marszałek sejmowy czcigodny Stan. Małachowski, publiczną cześć za to Bystrzonowskiemu złożył: o tych jego uczuciach świadczą również pisane listy naczelnika Tadeusza Kościuszki. Wierny tym zasadom, syna do chrztu trzymać polecił gromadom swoich włości.

Ignacy na Bystrzonowicach Bystrzonowski, ożeniony z Urszulą Dobińską córką Krzysztofa kasztelanica N. zostawił dziś żyjącego Adolfa Bystrzonowskiego ożenionego z N. Trepkowną *herbu Topor*.

Xawery Bystrzonowski dziedzic Garnku zaślubił sobie N. hr. Męcińską kasztelankę N. żył bezpotomnie.

Salezy Bystrzonowski zginął 1794. r. pod Szczekocinami, jak to świadczy nagrobek mu położony przez brata stryjecznego Kazimierza w Węgleszynie. Ludwik Bystrzonowski wszedł do stanu duchownego, umarł kanonikiem Krakowskim, przełożonym kolegiaty Wiślickiej. Wincenty Bystrzonowski, dziedzic Stropek umarł bezpotomnie. Józef Szafraniec Bystrzonowski, dziedzic Nakła, odebrał swe wychowenie w korpusie kadetów: w r. 1807. był prezesem w Częstochowie i kilkakrotnie posłem powiatu Lelowskiego: pojął za żonę Julią Rychowską, z niej zostawił syna Gotarda i córkę Irenę. Felix Bystrzonowski żył bezpotomnie z Filipiną Zakliczanką *herbu Topor*: umarł z rany odebranej pod Szawlami.

Prócz tej linji Bystrzonowskich, są inni w województwie Krakowskiem żyjący. Maxymilian syn podstolego N. z Magdaleny Konarskiej ma syna Felixa. W bliższym stopniu z nim pokrewniony ksiądz Antoni Bystrzonowski dziekan kapituły Krakowskiej i senator.

Dalsza linia lecz tegoż samego domu i herbu kwitnęła w ziemi Bełzkiej. N. Bystrzonowski starosta, zostawił syna Henryka ożenionego z N. Szydłoską.

W województwie Sendomierskiem kwitną także Bystrzonowscy. Józef Bystrzonowski major, kawaler legji honorowej z N. Karską zostawił syna Jana.

Byszkowski. O tym sam tylko *Kuropatnicki* w dziele swojem nmieszcza.

Byszowski *herbu Abdank*. Z tym herbem *Kuropatnicki* w rzędzie nazwisk domów szlacheckich wyraża. *Paprocki*, *Okolski* i *Niesiecki* o nich nie piszą.

Bzura. *herbu Lis*. *Paprocki*, *Okolski*, *Niesiecki* o nich niewspominają. *Kuropatnicki* w dziele swojem w rzędzie nazwisk domów szlacheckich, wraz z herbsm *Lis* umieszcza. W tymże miejscu kładzie dom Bzurskich, także herbu *Lis*. Gracyan Bzura burgrabia grodzki Wąsowski około r. 1795. żyjący — *Her. Wiel.*

C.

Campioni Filip Antoni. *Nobilit. non praec. scart.* w Konst. r. 1790. — *Mał.*

Canale Ludwik minister pełnomocny Króla Sardyńskiego w Wiedniu, otrzymał dla siebie i domu *Indig.* na sejmie r. 1767. — *Kras.*

Carewicz Jan podpisał się na zjezdzie walnym województw ziem i powiatów W. Ks. Lit. pod Olkinikami w roku 1700. z województwa Witebskiego. — *Her. Wiel.*

Cebrowski *herbu Pobog*. Że są i tego herbu świadczy *Mał.*

Cebulski *herbu Prawdzic*. *Kuropatnicki* i inni piszą Cybulskiemi. W Konstytucyi 1764. między suffragiami podpisał się na elekcyą Stanisława Augusta Króla, Piotr z Cebulina Cebulski z województwa Rawskiego. Także Nikodem Cebulski w tym czasie komornik ziemski ziemi Czerskiej.—*Her. Wiel.*

Ceceniowski w województwie Wołyńskiem około roku 1776. Antoni Ceceniowski regent grodzki Krzemieniecki. — *Krasicki.*

Cedroński Andrzej. *Nobilit. non praec. scartab.* w Konst. roku 1768. — *Kras.* — *Mał.*

Cedrowicz. *Kuropatnicki* w zbiorze nazwisk domów z ich herbami w koronie i W. Ks. Lit. ten dom od innych autorów opuszczony umieszcza.

Cekowski. O tym domie dawni autorowie niewspominają. *Kuropatnicki* umieszcaa w paragrafie piątym w extrakcie Galicyi i Lodomeryi *legitimatorum ad metriculas statuum inscriptorum*, Dominika i Tadeusza Cekowskich pod dniem 10. Września 1782. zapisanych — *Her. Wiel.*

Cekliński *herbu N.*—W r. 1778. Dyzma Skarbek Cekliński burgrabia Dobrzyński. — *Krasicki.*

Celejowski Kasper z Mazow. podpisał elekcyą Jana Kazimierza Króla. — *Mał.*

Cepryński *ciekawy.* O tym domie dawni autorowie ani *Niesiecki* nie piszą. *Kuropatnicki* w §. II. o rodowitej szlachcie Polskiej i W. Ks. Lit., w rzędzie nazwisk domów umieszcza. Mikołaj Cepryński z przydomkiem *Ciekawy* podpisał się na elekcyą Stanisława Augusta Króla z województwa Nowogrodzkiego. — *Mał.*

Cerkies. *Nobilit.* w Konst. roku 1662. *fol.* 41. — *Małach.*

Cerner Franciszek. *Nobil. non praec. scart.* w Kons. r. 1790. — *Mał.*

Ceterski. O tym żaden z autorów dawnych ani poźniejszych nie piszą. Józef Ceterski około r. 1795. pisał się na tranzakcyach vice-regentem ziemskim Brzeskim Kujawskim.— *Her. Wiel.*

Chabicki *herbu Jastrzębiec.* Dawni autorowie o tym domie niwspominają. *Kuropatnicki* w §. II. szlachty rodowitej Polskiej i W. Ks. Lit. w rzędzie nazwisk domów i herbów umieszcza, równie i *Małachowski.*

Chabiewiecki *herbu Sassor.* Dawni autorowie z *Niesieckim* nie piszą o tym domie, *Karopatnicki* w swem dziele w rzędzie nazwisk domów i herbów kładzie.

Chabinoski *herbu Sulima.* Opuszczony ten dom od dawnych autorów. *Kuropatnicki* w *zbiorze nazwisk domów z ich herbami* opisuje, także i *Małachowski.*

Chabowski *herbu Lubicz* wymienia ich *Mał.*

Chądrzewski *herbu Junosza* tak w dziełach swoich *Kuropatnicki* i *Małachowski* ten dom wyrażają, w dawnych autorach opuszczono.

Chalaim Jerzy w czasie zjazdu wielkiego województw ziem, powiatów pod Olkinikami 1700. roku podpisał się z województwa Nowogrodzkiego. — *Her. Wiel.*

Chalcewicz Pleskaczewski. O tym domie *Kuropatnicki* i *Małachowski* w dziełach swoich wspominają, a w dawnych autorach nie znajduje się.

Chambers Jakób z starożytnej familji angielskiej pochodzący *titulo Baronatus* zaszczycony, rotmistrz Królewski otrzymał *Indigena* Konst. r. 1673. *fol.* 36.—*Mał.* — *Kras.*

Chamski *herbu Jastrzębiec.* O tych w Tomie III. ale bez herbu; tu dodajemy: Andrzej Chamski miecznik województwa Płockiego, którego syn Jan pisał się na elekcyą Stanisława Augusta Króla z województwa Płockiego; tenże potem

wojski mniejszy Raciązki. Adam Chamski podwojewodzy Płocki. — *Her. Wiel.*

Chański *herbu Korczak.* Dawni autorowie wraz z *Niesieckim* ten dom opuścili. *Kuropatnicki* w §. II. o familiach rodowitej szlachty Polskiej i W. Ks. Lit. w rzędzie nazwisk domów i herbów umieszcza. Jan Chański chorąży i podwojewodzy Kijowski w r. 1787. był deputatem z województwa Kijowskiego na trybunał koronny. — *Her. Wiel.*

Charczewski *herbu Cholewa.* O tym dobie lubo inni dawni autorowie nie piszą, *Kuropatnicki* w dziele swojem w §. V. w extrakcie umieszcza Walentego i Michała Charczewskich pod dniem 18. Października 1782. roku zapisanych. — — *Her. Wiel.*

Charczyński. Dawni autorowie o nich nie piszą, lecz *Kuropatnicki* w zbiorze nazwisk domów z ich herbami umieszcza.

Charewicz *herbu Sas.* Dawni autorowie przez niewiadomość ten dom opuścili. *Kuropatnicki* w §. II. o familiach rodowitej szlachty Polskiej i W. Ks. Lit. w rzędzie nazwisk domów i herbów wyraża. Na zjezdzie walnym r. 1700. pod Olkinikami, województw ziem i powiatów W. Ks. Lit. pisał się Kazimierz Charewicz z wojew. Mińskiego. Także *Kuropatnicki* w §. V. w extrakcie pod dniem 9. Października 1788. roku Tomasza Charewicza umieszcza. — *Her. Wiel.*

Charlecki. Ten dom *Kuropatuicki* w dziele swojem *wiadomość o klejnocie szlacheckim* w rzędzie nazwisk domów pisze, inni autorowie opuścili.

Charmański *herbu Radwan.* Że są i tego herbu pisze *Małachowski.*

Charytonowicz Justynian w roku 1700. na zjezdzie walnym pod Olkinikami województw, ziem i powiatów W. Ks. Lit. podpisał się z województwa Nowogrodzkiego z powiatu Słonińskiego. — Patrz o nich Tom III. pag. 20.

Chaskowski Stanisław na zjezdzie walnym 1700. r. województw, ziem i powiatów W. Ks. Lit. pod Olkinikami podpisał się z województwa Witebskiego. — *Her. Wiel.* Dawni autorowieani *Niesiecki* i *Kuropatnicki* o nich nie piszą.

Charzewski *herbu Śreniawa.* O tych było w Tomie III. Tu się dodaje: Jan Charzewski komornik ziemski Włodzimirski był deputatem 1744. r. z województwa Wołyńskiego na trybunat koronny. Jan Charzewski sędzia aiemski Czerniechowski koło roku 1763. — *Her. Wiel.*

Charzyński *herbu Szeliga* w województwie Mazowieckiem. Piotra Charzyńskiego żona, Katarzyna Oleśnicka starościanka Bełzka, kióra pierwszym związkiem żyła z Jędrze-

jem Zmięckim. Paweł z Despotą w Węgrzech wojując w nieszczęśliwej przegranej w niewolą się Turkom dostał: (*Historya cudów Częstochowskich*, Chorążym go Wieluńskim tytułuje) ale od Stanisława brata wykupiony, na wolność wyszedł. Marcin z Płockim podpisał elekcyą Władysława IV. synowie jego Jan i Jędrzej w roku 1697. — *Her. Wiel.* — Patrz Tom III. str. 21.

Chęciński Marcin kanonik Kujawski koło roku 1763. w którymby znajdowali się w województwie nie ma wiadomości. — *Her. Wiel.* Inni autorowie *Niesiecki* ani *Kuropatnicki* o nich nie piszą.

Chęcki. *Nobilit. non praec. scart.* w Konst. 1768. r. — *Mał.*

Chene. *Indig.* w Konst. 1775. r. *fol.* 144. — *Mał.*

Cheralier Antoni *Nobil. non prae. scart.* w Konst. r. 1790. — *Mał.*

Chilewski *herbu Jastrzębiec.* Dawni autorowie i *Nesiecki* opuścili. *Kuropatnicki* w §. II. o familtach rodnwitej szlachty i W. Ks. Lit. w rzędzie nazwisk domów i herbów umieszcza.

Chincza *herbu Działosza.* Ten dom od dawnych autorów i *Niesieckiego* opuszczony. *Kuropatnicki* w dziele swojem *miadomość o klejnocie szlacheckim* w rzędzie nazwisk domów i herbów, również i *Małachowski* wyrażają.

Chładkowski *herbu Prus* 1*mo.* Tylko *Małachowski* ich wspomina.

Chłasiewicz. Ten dom sam *Kuropatnicki* w zbiorze nazwisk domów z ich herbami umieszcza. Inni autorowie ani *Niesiecki* o nim nie piszą.

Chłasko *herbu Leliwa* przez niewiadomość lubo ten dom szlachetny dawni autorowie wraz z *Niesieckim* opuścili. *Kuropatnicki* w §. II. o familiach rodowitej szlachty korony i W. Ks. Lit. w rzędzie nazwisk domów i herbów umieszcza.

Chłasowicz Antoni z Chłasowa cześnik Wołkowyski podpisał się na manifeście wraz z innemi wielą senatorami, urzędnikami i szlachtą *de illegitimitate* trybunału 1763. roku w grodzie Wileńskim. Dawni autorowie o tym domie nie piszą. — *Her. Wiel.*

Chłuka z Sandomirskiego podpisał elekcyą Stanisława Augusta Króla. — *Małachowski.*

Chadziński w ziemi Łomżyńskiej; tak ich wspomina *Małachowski.*

Chłuski *herbu Radwan.* Tylko *Mał.* ich wymienia.

Chmura *herbu Krzywda* i o tych dawni autorewie milczą tylko *Małachowski* i *Krasicki* ich wymieniają. — Są w Ks.

Litewskiem. Roku 1778. Joachim Chmara podstoli Miński i pisarz grodzki. Adam instągator Lit. w r. 1779. został kastelanem Mińskim. — *Kras.*

Chmieleński. Dawni autorowie ten dom opuścili. *Kuropatnicki* w dziele swojem w rzędzie nazwisk domów i herbów wyraża. Wojciech Chmieleński około r. 1795. żyjący vice-regent ziemi Ciechanowskiej.

Chmieliński *herbu Pokora*; że są i tego herbu pisze *Małachowski*

Chobecki. Dawni aotorowie ani *Niesiecki* i *Kuropatnicki* nie piszą, lecz na walnym zjezdzie pod Olkinikami 1700. roku wojewódz ziem i powiatów W. Ks. Lit. Piotr z Chobędy Chobęcki podpisał się z województwa Mińskiego. — *Her. Wiel.*

Chochłowski Tomasz w roku 1765. w grodzie Wileńskim podpisał się na manifeście *de illegitimitate* trybunału. — *Her. Wiel.* Dawni autorowie oraz *Niesiecki* i *Kuropatnicki* o tym domie nie piszą.

Chochoński *herbu Bełty.* Dawni autorowie i *Niesiecki* opuścili. *Kuropatnicki* i *Małachowski* w zbiorze nazwisk domów z ich herbami umieszczają.

Chochudy Hrehory w roku 1700. pod Olkinikami na zjezdzie walnym województw, ziem i powiatów W. Ks. Lit. z województwa Witebskiego podpisał się. — *Her. Wiel.*

Chociałowski Jerzy w aktach grodzkich Wileńskich roku 1765. — *Mał.*

Chocianowicz Ignacy na elekcyą Stanisława Augusta Króla pisał się z województwa Mińskiego, powiatu Kowieńskiego. Dawni autowowie, ani *Niesiecki* o nich nie piszą. *Kuropatnicki* w dziele swojem wyraża. — *Her. Wiel.*

Chocianowski. Ten dom dawni autorowie i *Niesiecki* opuścili. *Kuropatnicki* w rzędzie nazwisk domów i herbów pisze. W grodzie Wileńskich 1763. r., Jerzy i Łukasz Chocianowscy podpisali się na manifeście *de illegitimitate* trybunału, wraz z innemi senatorami, urzędnikami i szlachtą. W r. 1620. Szymon Chocianowski w Mińskim województwie miał swoją posesyą, jako świadczą akta grodzkie Mińskie, iż z żoną swoją Zofią z Stachowskich dobra swoje Dzwinackoje, Restkowskoje, Andrzejowi Pliskowskiemu wieczyście rezygnował. N. Chocianowski miał za sobą Szeniawską. Ten dom zkolligowany z Brzeskiemi, Sieniawskiemi, Słockiemi, Krzywobłockiemi, Terpiłowskiemi. W Nowogrodzkim z Biellikowiczami Radzińskiemi. W Trockim z Bielawskiemi &. Jan Kazimierz Chocianowski rotmistrz województwa Smoleńskiego około r. 1795. żyjący. — *Her. Wiel.*

Chociałowski Jerzy w roku 1763. w aktach Wileńskich podpisał się wraz z innemi na manifest *de illegitimitate* trybunału W. Ks. Lit. —*Her. Wiel.*

Chocimski *Hurko* z Witebskiego podpisał elekcyą Króla Jana III. — *Mał.*

Chociosewicz Stefan w roku 1700. pod Olkinikami na zjezdzie walnym województw, ziem i powiatów W. Ks. Lit. podpisał się z województwa Mińskiego. Dawni autorowie ani *Niesiecki* i *Kuropatnicki* o tym domie nie piszą. —*Her. Wiel.*

Chociutowski Jerzy w roku 1700. na zjezdzie walnym pod Olkinikami wojewódz, ziem i powiatów W. Ks. Lit. pisał się z województwa Witebskiego powiatu Orszańskiego. Dawni autorowie ani *Niesiecki* i *Kuropatnicki* o tym domie nie piszą. —*Her. Wiel.*

Choczowski. O tym domie dawni autorowie w swoich dziełach niewspominają. *Kuropatnicki* w §. V. w extrakcie *apud tabulas regni Galliciae & Lodomeriae immatriculatorum*, Onufrego Choczowskiego. Także Adama i Bonawenturę pod dniem 22. Września 1782. r. zapisanych umieszcza.

Chodakin. *Kuropatnicki* sam w zbiorze nazwisk domów z ich herbami umieszcza, w innych zaś autoracb nieznajduje się.

Chodakiewicz. Dawni autorowie o tym domie nie piszą, sam *Kuropatnicki* w dziele swojem *wiadomość o klejnoce szlacheckm oraz herbach wyraża.*

Chodaszewicz. Dawni autorowie ani *Niesiecki* niewspominajŧ. W *Kuropatnickim* ten dom znajduje się. Na zjezdzie walnym województw, ziem i powiatów W. Ks. Litewskiego pod Olkinikami w r. 1700. pisał się Stefan Chodaszewicz z województwa Mińskiego. — *Her. Wiel.*

Chodecki. *herbu Junosza. Niesiecki* i dawni autorowie ten dom opuścili przez niewiadomość. *Kuropatnicki* w zbierze nazwisk domów z ich herbami i *Małachowski* umieszczają.

Chodykiewicz. Żaden z dawnych autorów, ani *Niesiecki* i *Kuropatnicki* niewspominają. W roku 1764. 28 Kwietnia Tomasz Chodykiewicz komornik Połocki podpisał się na akcie konfederacyi generalnej W. Ks. Lit. w Wilnie. — *Her. Wiel.*

Chodykin. O tym domie *Niesiecki* i *Kuropatnicki* nie piszą, dawni autorowie także niewspominają. Maciej Chodykin w roku 1700. pod Olkinikami na zjezdzie walnym województw, ziem i powiatów podpisał się z województwa Trockiego. — *Her. Wiel.*

Chodymski Piotr, Jan, i Dominik w roku 1763. w grodzie Wileńskim podpisali się wraz z innemi senatorami urzędnikami i szlachtą na manifest *de illegitimitate* trybunału W. Ks. Lit. W autorach żadnych ani w *Niesieckim* i *Kuropatnickim* nie znajdują się. — *Her. Wiel.*

Chodzewski *herbu Ślepowron.* Dawni autorowie o nich milczą, *Małachowski* zaś wspomina.

Chodziński Konstanty 1700. roku pod Olkinikami na zjezdzie walnym województw, ziem i powiatów W. Ks. Lit. podpisał się z powiatu Oszmiańskiego. — *Her. Wlel.* Dawni autorowie, ani *Niesiecki* i *Kuropatnicki* niewspominają.

Codzkiewicz. Ten dom dawni autorowie przez niewiadomość opuścili. *Kuropaticki* w zbiorze nazwisk domów z ich herbami kładzie. Kazimierz Chodzkiewicz koło 1784. roku budowniczy Mścisławski. — *Her. Wiel.*

Chochoładzki *herbu Larissa*, w tym nazwisku w dziele swojem kładzie *Kuropatnicki.* Zaś pod herbem *Larissa Niesiecki* Chocholaty wyraża. Lecz o żadnym niezdarzyło się nigdzie czytać. Dawni autorowie o nich niewspominają.

Cholbowski. *Kuropatnicki* sam w dziele swojem w rzędzie nazwisk domów i herbów umieszcza, inni autorowie o nich nie piszą.

Chołkowski. O tym domie dawni autorowie i *Niesiecki* niewspominają. *Kuropatnicki* w zbiorze nazwisk domów i herbów wyraża. Piotr Chołkowski w roku 1700. pod Olkinikami na zjezdzie walnym województw, ziem i powiatów W. Ks. Lit. podpisał się z powiatu Bracławskiego.— *Her. Wiel.*

Chołodecki *herbu Białynia.* Tak ich wymienia *Małachowski*, inni autorowie milczą.

Chołodkiewicz Stanisław na zjezdzie pod Olkinikami 1700. roku W. Ks. Lit. obywateli podpisał się z województwa Trockiego, dawni autorowie ani *Niesiecki* i *Kuropatnicki* nie piszą o nich.— *Her. Wiel.*

Chołubicki *herbu Korsak.* Dawni autorowie niewspominają. *Kuropatnicki* i *Małachowski* w zbiorze nazwisk domów szlacheckich umieszczają.

Chołuski Piotr w roku 1700. pod Olkinikami na walnym zjezdzie województw, ziem i powiatów W. Ks. Lis. podpisał się z powiatu Bracławskiego. Dawni autorowie, ani *Niesiecki* i *Kuropatnicki* niewspominają.— *Her. Wiel.*

Chołyński. Ten dom dawni autorowie z *Niesieckim* opuścili. *Kuropatnicki* w dziele swojem: jako też *Małachowski* w rzędzie nazwisk domów mieszczają.

Chomicz. Ten dom dawni autorowie opuścili. *Kuropatnicki* w rzędzie nazwisk domów i herbów wyraża. W ro-

ku 1632. Marcin Chomicz z Trockiem województwem podpisał elekcyą Władysława IV. Króla. Także Jan i Marcin Chomicz w roku 1700. na zjezdzie walnym obywateli W. Ks. Litewskiego pod Olkinikami podpisali się z województwa Smoleńskiego. Wawrzeniec Chomicz pisał się na elekcyą Stanisława Augusta Króla z powiatu Starodubowskiego. — *Her. Wiel.* Patrz Tom III. pod Chomiński.

Chominicz *herbu Syrokomla z odmianą.* O tych sam tylko *Małachowski* pisze.

Chomikowski Antoni, Paweł podpisali się w aktach Wileńskich 1763 roku 16 Kwietnia na manifest *de illegitimitate* trybunału w Litwie. Inni autorowie o nich nie piszą. — *Her. Wiel.*

Chomiński *herbu Pobog*, że są i tego herbu pisze *Małachowski.*

Chomski. Dawni autorowie, ani *Niesiecki* i *Kuropatnicki* o nich nie piszą. W roku 1700. Kazimierz Chomski z powiatu Bracławskiego, na zjezdzie walnym pod Olkinikami pisał się; Adam Chomski w roku 1764. 28. Kwietnia akt konfederacyi generalnej W. Ks. Lit. w Wilnie podpisał. Dyonizy Chomski koło roku 1784. krajczyc powiatu Oszmiańskiego.— *Her. Wiel.*

Choraim *herbu Śreniawa.* Patrz **Horaim.**

Chorbowski. Dawni autorowie, ani *Niesiecki* i *Kuropatnicki* o tym domie nie piszą. Konstytucya 1764. r. między suffragiami umieszcza, iż Rafał Chorbowski, pisał się na elekcyą Stanisława Augusta Króla z województwa Sandomirskiego. — *Her. Wiel.*

Choroszcza. Stanisław i Antoni Choroszcza w roku 1700. pod Olkinikami wraz z innemi obywatelami W. Ks. Lit. podpisali się z województwa Witebskiego, z powiatu Orszańskiego. O tych nie tylko dawni autorowie, ale *Niesiecki* i *Kuropatnicki* niewspomnieli.— *Her. Wiel.*

Chorski. Ten dom starożytny dawni antorowie *Niesiecki* i *Kuropatnicki* lubo opuścili, stoi jednak w dyplomatach przez Ks. Dogiela wydanych, iż w roku 1589. za Zygmunta III. Teodor Chorski, podpisał się na ratyfikacyą traktatu Bitomskiego i Bendzińskiego w Warszawie na sejmie będąc posłem z województwa Witebskiego.— *Her. Wiel.*

Chorowski *herbu Belty.* Tak ich wypisuje *Małach.*

Chorzewski. *Kuropatnicki* w §. II. o familach rodo-dowitej szlachty Polskiej i W. Ks. Lit. w rzędzie nazwisk domów i herbów umieszcza. Dawni autorowie z *Niesieckim* opuścili. Józef Chorzewski 1784. roku podstoli Nowogrodzki. W tymże czasie Piotr Chorzewski pisarz ziemski Nowogrodzki

Piotr Chorzewski sędzia ziemski Czerniechowski 1764. roku pisał się na elekcyą Stanisława Augusta Króla, z województwem Bełzkiem. Jan pisarz grodzki Winnicki 1757. roku. Józef Chorzewski kanonik Kamieniecki był deputatem z tejże kapituły w roku 1767. na trybunał koronny.—*Her. Wiel.*

Chromiński. O tym domie żaden z autorów nie pisze. *Wielądkowi* zdarzyło się czytać, iż około roku 1784. Grzegorz Chromiński był vice-regentem Łukowskim.

Chroniewski *herbu Gryff.* Tegoż samego herbu co i Chronowscy, bo przodkowie jego z tejże prozapji wyszli, atoli nieco odmianę herbu mają, to jest *Gryff* złoty, z skrzydłami wzniesionemi stojący, w prawej szponie trzy pióra strusie, w lewej zaś pierścień złoty z dyamentem trzymający, w polu czerwonem. Nad tarczą szyszak koroną przyozdobiony. z której także trzy pióra strusie pierścieniem złotym opasane, i wzniesione. Z tego domu Michał Chroniewski, miecznik ziemi Zakroczymskiej, wsi Lelewo w tejże ziemi będącej dziedzic, ten wiek swój młody od roku 1743. przepędził na doskonaleniu się w prawie. Jakoż od roku 1750. aż do 1793. był na funkcyi już to vice-regenta, a potem regenta jurysdykcyi marszałkowskiej koronnej, toż w sądach najwyższych zasiadał jako asessor przez JW. Mniszcha marszałka w. koronnego wzywany, wspominają go Konstytucye koronne 1768. 1775. 1789. Dopełniając funkcyi komisarza do ofiary dziesiątego grosza w ziemi Zakroczymskiej. Tenże z Agnieszką Moszyńską spłodził syna Jana Nepomucena Felixa, który już to w komisyi cywilno-wojskowej, już to jako konsyliasz konfederacyi ziemi Zakroczymskiej zasiadając, dla dobra publicznego i ojczyzny, przysługę swoją dopełniał. Ten pojął za małżonkę Alexandrę Popławską spłodził potomstwo do tych czas żyjące, to jest: dwie córki, Annę i Monikę, którego dwie siostry rodzone a rzeczonego Michała Chroniewskiego córki, jedna Maryanna, Ignacego Oborskiego miecznika województwa Płockiego małżonka: druga Małgorzata Jana Nepomucena Zielińskiego łowczego ziemi Zakroczymskiem małżonka. — *Her. Wiel.*

Chrościcki *herbu Leliwa.* Że są i tego herbu pisze *Małachowski.*

Chroślicki. Patrz pod **Chrościcki** w Tomie III.

Chrul Stefan i Kazimierz na zjezdzie województw ziem i powiatów W. Ks. Lit. obywateli, na obronę ojczyzny pod Olkinikami w roku 1700. zgromadzonych, podpisali się z powiatu Lidzkiego, województwa Wileńskiego. Dawni autorowie, ani *Niesiecki* i *Kuropatnicki* o nich nie piszą. — *Her. Wiel.*

Chruplewski, Ten dom dawni autorowie, oraz *Niesiecki* i *Karopatnicki*, opuścili. W roku 1700 w uchwalonem postanowieniu generalnych stanów W. Ks. Lit. wiecznie i nigdy nienaruszonym na zjezdzie walnym województw i powiatów, pospolitem ruszeniem pod Olkinikami, Mikołaj Jan Chruplewski z powiatu Kowieńskiego województwa Trockiego podpisali się. — *Her. Wiel.*

Chruściński Tadeusz, umieszczony w *Kuropatnickim* w extrakcie *ad tabulas Regni Galliciae* &. *Lodomeriae immatriculatorum. inter equites. cum voce*; dnia 13. Września 1782. roku zapisany.

Chrutulski. Dawni autorowie, ani *Niesiecki* i *Kuropatnicki*, o nich nie piszą. Stanisław Chrutulski na zjezdzie walnym obywateli W. Ks. Lit. w roku 1700. pod Olkinikami podpisał się z powiatu Oszmiańskiego województwa Wileńskiego. — *Her. Wiel.*

Chrybcewicz. O tym domie żaden z dawnych autorów niewspomina, ani *Kuropatnicki* i *Niesiecki*. Paweł Chrybcewicz, w roku 1700. na postanowieniu generalnem stanów W. Ks. Lit. i zjezdzie walnym województw i powiatów, podpisał się z województwa Wileńskiego, powiatu Wiłkomirskiego. — *Her. Wiel.*

Chrynecki *herbu Wenda*. Sam *Kuropatnicki* w dziele swojem ten dom w rzędzie nazwisk familji szlacheckich z herbem *Wenda* umieszcza.

Chryniewicki *herbu Przegonia*. Patrz **Hryniewicki** T. IV.

Chrzyściński. O tym domie, sam *Kuropatnicki* w dziele swojem pisze, w innych autorach nieznajduje się.

Chrystowski Jan na zjezdzie walnym obywateli W. Ks. Lit. w roku 1700. pod Olkinikami podpisał się z powiatu Kowieńskiego. Inni autorowie ani *Niesiecki* i *Kuropatnicki* o tym domie nie piszą.—*Her. Wiel.*

Chrzczonowicz. Dawni autorowie, ani *Niesiecki* o nim nie piszą. *Kuropatnicki* w dziele swojem, w rzędzie nazwisk domów i herbów umieszcza. Są w Litwie z tych Franciszek Chrzczonowicz koło roku 1792. klucznik województwa Wileńskiego. — *Her. Wiel.*

Chrzniewski z Rzeczyckiego podpisał elekcyą Jana III. —*Mał.*

Chuchrowski. *Nobil.* w Konst. r. 1775. *fol.* 148. — *Mał.*

Chudzicki *herbu Ostoja*, tak pisze *Kuropatnicki* z tym herbem. *Niesiecki* i dawni autorowie o nich niewspominają.

Chumnicki. O tych dawni autorowie, ani *Niesiecki* nie piszą. Sam tylko *Kuropatnicki* w dziele swojem umieszcza.

Chwalczeski w Konst. r. 1578.—*Mał.*

Chwalęcki *herbu Belina.* Ten dom także dawni autorowie, ani *Niesiecki* niewspominają. *Kuropatnicki* zaś w rzędzie nazwisk domów i herbów szlacheckich wyraża.

Chwalczniewski *herbu Topacz. Kuropatnicki* i *Małachowski* o tym domie w dziele swojem umieszczają, w innych autorach nieznajduje się.

Chyłkowski. Ten dom *Kuropatnicki* i *Małachowski* w dziełach swoich umieszczają, inni autorowie o nim niewspominają.

Chynka *herbu Saszor.* Tych w rzędzie nazwisk domów i herbów szlacheckich *Kuropatnicki* i *Małach.* wyrażają.

Chyrosz Jan podpisał się w aktach Wileńskich 1763. wraz z innemi senatorami i urzędnikami na manifeście *de illegitimitate* trybunału W. Ks. Lit.— *Her. Wiel.*

Chyżyński. Ten dom, *Kuropataicki* i *Małachowski* w dziełach swoich umieszczają. Inni autorowie niewspominają.

Ciągliński. Dawni autorowie o tym domie niewspominają. *Kuropatnicki* tylko w rzędzie nazwisk domów i herbów wyraża.

Ciapiński. Dawni antorowie, ani *Niesiecki* i *Kuropatnicki* o tym domie nie piszą. Na walnym zjezdzie obywateli W. Ks. Lit. pod Olkinikami w roku 1700. Jerzy i Piotr Ciapiński pisali się z województwa Połockiego. —*Her. Wiel.*

Ciarnowski *herbu Trąby.* Tylko *Kuropatnicki* i *Małachowski* w dziełach swoich o nich piszą, w innych autorach nie znajduje się.

Ciaszyński. Podobnież o tym domie tylko w *Kuropatnickim* i *Małach.* znajdują się.

Ciążyński *herbu Trąby.* W dziele *Wiadomości o klejnocie szlacheckim* przez *Kuropatnickiego* wydanym, ten dom jest umieszczony: *Małachowski* go cytuje ale w innych autorach nie znajduje się.

Ciborowski. Dawni autorowie o nich opuścili *Kuro. patnicki* w rzędzie nazwisk domów szlacheckich wyraża. Dyonizy Ciborowski, komornik ziemi Czerskiej koło roku 1792. żyjący, a ztąd ich siedlisko w województwie Mazowieckiem okazuje się. — *Her. Wiel.*

Ciborski. Przez niewiadomość dawni autorowie, jako też *Niesiecki* i *Knropatniki* niewspominają. Był w województwie Chełmińskim Franciszek Ciborski koło roku 1763. sę-

dzią ziemskim Chełmińskim. Stanisław Ciborski sądowy ziemski Chełmiński. — *Her. Wiel.*

Cichoński *herbu Wąż.* W Krakowskiem i w Podgórzu na Cichonach siedlisko swoje mający, a dawniej w Węgrzech znajdujący się. Z tych Adam Cichoński z Jadwigą spłodzili 1682. roku Szymona, ten z Anną małżonką swoją dwie córki zostawił, Brygidę i Agatę Różę. Jan Cichoński i Agnieszka Stankowska małżonka jego. Inny Jan Cichoński z Heleną Pruszyńską, spłodzili dwóch synów: Wincentego i Józefa, i trzy córki: Annę, Helenę i Katarzynę. — *Her. Wiel.*

Ciechlejewski. O tym dawni autorowie niewspominają, ani *Niesiecki* nie pisze, *Kuropatnicki* w dziele swojem umieszcza. Wawrzeniec Ciechlejewski z powiatu Wiłkomirskiego podpisał elekcyą Stanisława Augusta Króla. — *Her. Wiel.*

Cichnicki *herbu Pokora.* Ten dom starożytny w Polsce, miał *ab origine* fortuny i posesye swoje w koronie. Po Unji W. Litewskiego z Polską, wojnę służący Maciej Polanowski Golimont Cichnicki, pierwszy osiadł w Brzeskiem województwie, koło roku 1593. którego jest testament autentyczny roku 1628. Po nim sukcesyą wzięli: Urban, Łukasz, Stanisław i Maciej Cichniccy. Urban miał za sobą Helenę Ostromecką roku 1635. Łukasz Helenę Żywiecką w roku 1637. Stanisław i Maciej bezżenni; tranzakcya ich z Wasilewiczem Przyszychockim, i samą Reginą Łoknicką małżonką, ziemianinami województwa Brzeskiego o część pewną w Małyszach i Laskowie, w roku 1653. Ci podczas Moskwy pierwszej, ogniem i mieczem grasującej, w województwie i całem Księztwie Litewskiem, wraz z wszelką substancyą i ruchomościami poginęli. Po tej nieszczęśliwej rewolucyi, godnej pamięci ksiądz Piotr Albrych Cichnicki, pleban Jałowski i proboszcz Kobrzyński, i Bartłomiej Kazimierz Cichniccy zostali.

Ten Bartłomiej Kazimierz, z Polaków Polakowskich Golimot Cichnicki, 1*mo voto* miał za sobą Katarzynę Podchajską niepłodną, jak świadczy tranzakcya roku 1659. po niej Katarzynę Izbicką w roku 1662. z którą spłodził synów dwóch, i córek dwie: Jędrzeja i Piotra, Katarzynę i Annę. Katarzyna wydana za Stefana Bobra, z nią spłodził jednę córkę. Druga Anna wydana za Koncewicza, jednego z nim miała syna Jana. Piotr wyniósł się na Wołyń, Jędrzej w roku 1692. 1*mo voto* miał za sobą Wkryńską, herbu *Grzymała*, Tomasza Wkryńskiego, Teofilę córkę młodszą urodzoną z Bońkowskiej, matka jej z Mogielnickiej w ziemi Chełmskiej, siostra starsza na świecie Bogumiła, a potem w zakonie Petronella Bernardynka w Brzeskim klasztorze, przy wielkiej pobożności i w zakonie

estymacyi, kilka razy matką obrana, w wieku będąc sądziwą, życie swoje zakończyła. Drugą Maryannę Buchowiecką niepłodną.

Z tą tedy pierwszą żoną Teofilą Wkryńską, córkę jednę i trzech synów spłodził, Helenę, Michała, Ludwika i Józefa. Helena wydana za Franciszka Gorzkowskiego, w roku 1705., Karola syna i Alexandrę córkę zostawiła. Ludwik i Józef bezżenni, godni i estymowani kawalerowie. Michał w roku 1726. pojąwszy Jana Lwowicza, cześnika Wilkomirskiego i sekretarza Jego Królewskiej Mosci, urodzonego z Kierdesiówney kasztelanki Żmudzkiej, córkę Emerencyannę, zrodzoną z Nartowłowny, spłodził z nią synów trzech: Michała, Jacka i Jakóba. Michał habit ś. Franciszka przyjął. Jacek i Jakób w palestrze Akademji Wileńskiej i prawa około roku 1756. zostawali. Ta jest procedencya, z Polakowskich herbu *Pokora* Golimontów Cichnickich, z autentycznych wypisana papierów, to jest z kontraktów, testamentów, cessyi i innnych między sobą tranzakcyi, w ziemstwie i grodzie Brzeskim mianych i expedyowanych w dawniejszym czasie po Rusku w poźniejszym *usitato Polonico idiomate* zebrana.—*Herbarz Duńczewskiego.*

Cieklińskí *herbu Jastrzębiec*: że są i tego herbu pisze *Małachowski.*

Cieleński *herbu Abdank.* O tym domie *Kuropatnicki* w dziele swojem wspomina ale bez herbu. *Małachowski* z herbem wymienia. Inni autorowie ani *Niesiecki* nie piszą.

Cielgowski podpisał elekcyą Władysława IV. Króla. —*Mał.*

Cielica Stefan i Alexander na walnym zjezdzie obywateli W. Ks. Lit. pod Olkinikami w roku 1700. pisali się z województwa Połockiego. —*Her. Wiel. Małachowski* cytuje *Niesiecki* i *Kuropatnicki* o nich nie piszą.

Cieliwski. Ten dom podobnież od autorów dawnych oraz od *Niesieckiego* i *Kuropatnickiego* jest opuszczony. Jan Cieliwski w roku 1700. na zjezdzie pod Olkinikami województw, ziem i powiatów W. Ks. Lit. pisał się z powiatu Orszańskiego. — *Her. Wiel.*

Ciemiewski. O tym *Kuropatnicki* tylko w dziele swojem w rzędzie nazwisk domów szlacheckich i *Małachowski* umieszczają. Inni autorowie nic o nich niewspominają.

Ciemnołęski. O tym domie *Kuropatnicki* i *Małachowski* w dziełach swoich wspominają. Inni autorowie, ani *Niesiecki* o nich nie piszą.

Ciempołuski Jan, na zjezdzie walnym W. Ks. Lit. w roku 1700. pod Olkinikami, podpisał się z powiatu Upit-

skiego. Dawni autorowie ani *Niesiecki* i *Kuropatnicki* o nich niewspominają. — *Her. Wiel.*

Cienczewicz Jan Robert. *Nobilit. non praec. scart.* w Konst. r. 1768. — *Kras.* — *Mał.*

Ciereszko. O tym *Kuropatnicki* i *Małachowski* wspominają inni autorowie wzmianki nie czynią.

Cierpicki. Dawni autorowie wraz z *Niesieckim* opuścili. *Kuropatnicki* w dziele swojem umieszcza. Sylwester Cierpicki w roku 1700. podpisał się na zjezdzie walnym pod Olkinikami z powiatu Lidzkiego. Jan Cierpicki stolnikowicz Smoleński, podpisał się na akcie konfederacyi generałnej W. Ks. Lit. 28. Kwietnia 1765. roku. — *Her. Wiel.*

Cięski. O tym domie sam *Kuropatnicki* w dziele swojem umieszcza. Inni dawui autorowie opuścili.

Ciesnowski *herbu Pomian.* Dawni autorowie ani *Niesiecki* o nich nie piszą. *Kuropatnicki* w zbiorze nazwisk domów i herbów szlacheckich Cieśniowskich herbu *Pomian* umieszcza.

Cidzik. O tym dawni autorowie ani *Niesiecki* i *Kuropatnicki* nie pisali. W manifeście, w aktach Wileńskich 1763. r. *de illegitimitate* trybunału W. Ks. Lit wraz z innemi podpisał się: Antoni, Tadeusz Zawalczyc Cidzika. Także Floryan Cidzik strukczaszy powiatu Lidzkiego 1784 roku — *Her. Wiel.*

Cieszejewski *herbu Jastrzębiec* z Mazowieckiego przenieśli się na Litwę. Ten sam dom co i Cieszewscy o których w Tomie III. str. 123.

Cikowski *herbu Topor.* Że są i tego herbu pisze *Małachowski.*

Cindziński Stefan i Mateusz na walnym zjezdzie obywateli W. Ks. Lit. 1700. roku pod Olkinikami, podpisali się z województwa Wileńskiego. Dawni autorowie, także *Niesiecki* i *Kuropatnicki* opuścili. — *Her. Wiel.*

Ciosanowiecki. Dawni autorowie także *Niesiecki* i *Kuropatnicki* o nich nie piszą. W aktach grodzkich Warszawskich w roku 1697. Felix Nikodem z Ciosanowic Ciosanowski, poseł województwa Połockiego na elekcyą Augusta II. Króla. — *Her. Wiel.*

Cironowicz. O tych żaden z dawnych autorów, ani *Niesiecki* i *Kuropatnicki* niewspominają. Na walnym zjezdzie obywateli W. Ks. Lit. pod Ołkinikami 1700. roku Jan Cironowicz pisał się z powiatu Brasławskiego. — *Her. Wiel.*

Ciszkiewicz *Minołgański* w Słonimskiem: tak go wymienia *Małachowski.*

Ciunowicz. O tym domie żaden z dawnych autorów niewspomina. Sami tylko *Kuropatnicki* i *Małachowski* w dziełach swoich umieszczają.

Ciwiński. Dawni autorowi ani *Niesiecki* i *Kuropatnicki* o nich nie piszą. Dominik Ciwiński na walnym zjezdzie obywateli W. Ks. Lit. pod Olkinikami 1700. roku, podpisał się z województwa Trockiego. Także Ignacy Ciwiński w aktach Wileńskich pisał się na manifeście *de illegitimitate* trybunału W. Ks. Lit. 1763. roku wraz z innemi obywatelami — *Her. Wiel.*

Ciżewski Kazimierz z powiatu Wiłkomirskiego podpisał się na zjezdzie pod Olkinikami 1700. roku, wraz z innemi obywatelami W. Ks. Lit. —*Her. Wiel.* Inni autorowie o nich niewspominają.

Clewiński. O tych *Kuropatnicki* w zbiorze nazwisk domów szlacheckich wyraża, dawni autorowie i *Niesiecki* opuścili. Tadeusz Clewiński w aktach Wileńskich w roku 1763. podpisał się na manifest *de illegitimitate* trybunału W. Ks. Lit. wraz z innemi obywatelami. —*Her. Wiel.*

Coccei Ernest Fryderyk pułkownik gwardyi pieszej kor. otrzymał *Indigen.* r. 1767. Z braci jego, jeden w bezżennym stanie był posłem od Króla Pruskiego w Szwecyi, drugi prezesem Kamery w Szlązku. Ojciec kanclerz wielki Pruski, mąż dzielny i biegły, ułożył *Codicem Fridericianum.*—*Krasicki.*

Cojo, uznany za szlachcica w Konst. r. 1768. — *Kras. Małach.*

Coluszański herbu *Radwan.* Dawni autorowie wraz z *Niesieckim* niewspomnieli o nich. *Kuropatnicki* i *Małachowski* wraz z nazwiskiem ich herbu w rzędzie nazwisk domów szlacheckich umieszczają.

Conradi Fryderyk. *Nobilit. non praec. scartab.* w Konstitucyi roku 1768. — *Mał.*

Corrade. *Indigen.* w Konst. roku 1767. *fol.* 58. — *Małach.*

Corski *herbu Bogorya.* Tylko *Małachowski* ich wymienia.

Corticelli. *Indigenat* w Konst. roku 1764. — *Małachowski.*

Cossel, familja zacna w Niemczech. Z tych Fryderyk August generał wojsk Saskich Konstytucyą roku 1777. do *Indigenatu* przypuszczony. Siostra jego za Moszyńskim podskarbim w. koronnym; jedna zaś z córek wydana za brata ciotecznego Moszyńskiego referendarza Litewskiego. — *Krasicki.*

Crauser Eneasz obersztet wojsk koronnych, otrzymał *Indigenat* roku 1673. *fol.* 36. —*Kras.* —*Mał.*

Cronneman uwolniony *à scartab.* w Konst. roku 1790. *fol.* 227. —*Mał.*

Cundziewicz w metryce Wołyńskiej r. 1528.—*Mał.*

Cuper *herbu Korczak.* O tych *Kuropatnicki* i *Małachowski* w rzędzie nazwisk domów szlacheckich kładą, inni zaś autorowie o nich nie piszą.

Cwierciński. Dawni autorowie, ani *Niesiecki* i *Kuropatnicki* o nich niewspominają. Na walnym zjezdzie obywateli W. Ks. Lit. pod Olkinikami 1700. roku Michał Cwierciński pisał się z województwa Połockiego. — *Her. Wiel.*

Cyan, w Statucie Lit. — *Mał.*

Cybowicz Teodor na zjezdzie pod Olkinikami w roku 1700. obywateli W. Ks. Lit. pisał się z powiatu Lidzkiego. — *Her. Wiel.*

Cybulka *herbu Ostrzew. Kuropatnicki i Małach.* o tym domie w dziele swojem piszą. Dawni autorowie nic nie wspominają.

Cydzicz z Zawalnych. O tym domie sami *Kuropatnicki* i *Małach.* w rzędzie nazwisk domów szlacheckich umieszczają. Inni autorowie niewspominają.

Cydzik z Owalczyc. Dawni autorowie, ani *Niesiecki* o nich nie piszą. *Kuropatnicki* w dziele swojem wyraża. Piotr, Antoni, Stefan, Marcin i Tomasz Cydzikowie w roku 1763. w aktach Wileńskich pisali się wraz z innemi obywatelami W. Ks. Lit. na manifest *de illegitimitate* trybunału W. Ks. Lit. — *Her. Wiel.* Roku 1778. Floryan Cydzik strukczaszy Litewski. — *Kras.*

Cymiński. O tych *Kuropatnicki* i *Małachowski* w dziełach swoich piszą, w innych autorach nie znajduje się.

Cyndacki *herbu Godziemba.* Dawni autorowie także i *Niesiecki* o nich nie piszą. *Kuropatnicki* w rzędzie nazwisk domów szlacheckich kładzie. Antoni Cyndacki na elekcyą Stanisława Augusta Króla pisał się z województwem Płockiem.— *Her. Wiel.*

Cyrtow. Na zjezdzie walnym pod Olkinikami roku 1700. wraz z obywatelami W. Ks. Lit. Samuel Cyrtow pisał się z powiatu Kowieńskiego. — *Her. Wiel.*

Cyrus *herbu Lis.* Tak ich cytuje *Małachowski,* inni autorowie milczą.

Cyryan. Żaden z dawnych autorów o nich nie pisał. *Kuropatnicki* w zbiorze nazwisk domów szlacheckich onychże wyraził.

Cyryna Dogiell. O tym domie *Kuropatnicki* wspomina. Dawni autorowie z *Niesieckim* opuścili. Koło r. 1763. Fran-

ciszek Dogiell Cyryna był sędzią ziemskim Nowogrodzkim. — *Her. Wiel.*

Czachorowski *herbu Korab.* Dawni autorowie i *Niesiecki* o tym domie opuścili. *Kuropatnicki* w rzędzie nazwisk domów szlacheckich wyraził. Koło roku 1793. Alexander Czachorowski był wice-regentem Włodzimirskim. — *Her. Wiel.*

Czachrowski z Czachrowa. Znajduje się w Bibliotece Helsberskiej księga Rytmów drukowana we Lwowie roku 1598. tej tytuł: *Rzeczy rozmaite Adama Czachrowskiego z Czachrowa szlachcica Polskiego.* W tejże opisane są tegoż Czachrowskiego dzieje w Węgrzech a potem *Treny.* Tenże w przedmowie do Jana Zamojskiego kanclerza i hetmana namienia, iż był jego i Stadnickich powinowatym. Gniazdo zaś jego familji w województwie Podolskiem. — *Krasicki.*

Czacki *herbu Świnka.* O tej znakomitej familji stoi już wTomie III., lecz gdy tamta wiadomość nie zupełnie dokładną, przeto tu jak następuje umieszczamy.—Dokumenta odległych sięgające czasów, dowodzą starożytność domu tego. Jakób Świnka, wyniesiony na arcy-biskupstwo Gnieźnieńskie w roku 1283. przeniósł się do wieczności w 1304 r. (*). Koronował 1295 roku Króla Przemysława. Długosz opisując ten akt uroczysty, z uwielbieniem mówi o tym arcy-biskupie „*Celeberrimus Pater Jacobus Swinka Gnesnensis Archiepiscopus* &. &. *Ks. VII. k.* 877.

Dom ten początek swój bierze w województwie Płockiem a w latach następnych jeden z tej rodziny (z pewnością wiedzieć nie można jakie nosił imie) nabywszy w województwie Poznańskiem majętność Czac, zaczął się pisać Czackim.

Gdy w ciągu bezkrólewia w roku 1372. po zgonie Króla Ludwika, Wielkopolanie zebrani w Miłosławiu, postanowili wysłać do obywatelów Krakowskich, tudzież innych ziem i księztw koronnych, zapraszając ich do wspólnego związku celem zabezpieczenia Królestwa zewnątrz od przemocy sąsiedzkiej, a wewnątrz od gwałtów domowych, najbardziej zaś utrzymania umowy Koszyckiej, między Królem a narodem zawartej, względem następstwa tronu (**): na powyższej odezwie Wielkopolanów, podpisany jest Michał Czacki; który to dokument do akt koronnych wniesiony, rodzinie Czackich w roku 1785. wydany został. Liczne dokumenta w Poznańskich aktach i archiwach familijnych znajdujące się poświadczające pochodzenie w prostej linji od tegoż Michała Czackiego Piotra Czackiego,

(*) *Długosz* Ks. VII. k. 802. Ks. IX. k. 909.
(**) *Naruszewicz* T. VII. k. 145.

który używany był do ważnych posług krajowych; będąc oraz z Królem Zygmuntem I. 1515. roku na kongresie Wiedeńskim, a r. 1545. w celu załatwienia spraw Polskich również w Wiedniu, otrzymał od Cesarza Karola I. tytuł hrabiego imperyi. — Umieszczamy tu dosłowny wypis z ksiąg Grodzkich Sandomirskich poświadczający nadanie tegoż tytułu przez Karola V. Piotrowi Czackiemu.

Sigismundus Tertius.

Dei gratia Rex Poloniae Magnus Deus Lithvaniae, Russiae Prussiae Masoviae Livoniaeque, nec non Gotorum Suecorum Vandalorumque Haereditarius Rex.

Significamus praesentibus literis Nostris quorum interest universis et singulis, reperiri in Archivo inter originalia ex Archivo Cracoviensi transportata, sub titulo Palatinatus Cracoviensis, Litteras originales pargameneas olim Serenissimi Caroli V. Romanorum Imperatoris &. &. &. pro Petro a Czace Comes Czacki et ejus successoribus servientes sigillo ejusdem Romanorum Imperatoris appenso munitas, integras non vitiatas, quarum tenor sequitur.

Carolus Quintus.

Divina favente clementia Romanorum Imperator Augustus ac Rex Germaniae Hispaniae utriusque Siciliae Hierusalemi Hungariae Dalmatiae Croatiae &. &. &. Quia nos merita Generosi Petri a Czace Czacki Nobis sincere praestita et contestata Imperiis Nostris pensanda favoribus faciendum esse duximus titulo seu honore Comitis cum praedicato Spectabilis ac Magnifici pro Generoso Petro a Czace Czacki et ejus successoribus donamus et condecoramus &. &. &. In quorum omnium fidem et testimonium hasce literas Nostras privilegiales propriae manus Nostrae subscriptione, et sigillo Imperii Nostri communiri iussimus. — Datum in Civitate Nostra Imperiali Augustae Vindelicorum die vigesima quarta mensis Decembris, Anno Domini Millesimo Quingentesimo quadragesimo quinto, Imperii Nostri vigesimo sexto, et Regnorum Nostrorum vigesimo. Carolus quintus Romanorum Imperator, manu propria (L. S.)

Quas ejusmodi litteras Caroli V. Romanorum Imperatoris, Nos ex Suo ut praemissum est originali rescribi et parti cuius interest, postulanti authentice extradi permisimus. — In quorum rei fidem sigillum Regni praesentibus est appressum.—Datum Varsoviae: die prima mensis Maji A. D. MDCI. Regnorum Nostrorum, Polon: quatuordecimo, Sveciae vero anno octavo—Sigismundus Rex. Sim: Rudniczki. (L. S.)

Actum in Castro inferiori Sandomiriensi, feria quarta post festa solennia Sacri Paschatis, Anno Domini Millesimo Sexcentesimo quadragesimo nono.—Veniens personaliter Generosus Magnificus Joannes a Czace Comes Czacki olim Generosi Magnifici Stanislai a Czace Comes Czacki, et Catharinae Szoldrska conjug. legit. filius, olim vero Generosi Magnifici Joannis a Czace Comes Czacki, et Dorotheae Tarnowska conjug. legitim. nepos; olim autem Generosi Magnifici Petri a Czace Comes Czacki et Apoloniae de Witkowskie conjug. legit. pronepos, obtulit eidem Officio, et ad Acticandum porrexit literas S. R. M. in pargamento scripto: §. §. §. tenore tali §. J. Jaruntowski m. p. (L. S.)

Piotr Czacki jednak tytułu tego w ojczyznie swej nieużywał, dla utrzymania równości szlacheckiej; co dało powód że niemal wszyscy jego potomkowie, idąc za tym przykładem tytułu hrabiego nie przybierali. Stosując się niemniej do wielu konstytucyi sejmowych, które wszystkie zagraniczne tytuły jak najsurowiej szlachcie Polskiej nosić zakazały.

Jędrzej Cacki jepen z potomków wyżej pomianowanego Michała Czackiego, dziekan Kujawski, kantor Poznański, kanonik Gnieznieński, dwadzieścia siedem razy deputatem zasiadał w Trybunale Koronnym, z czego takiej w ojczystem prawie umiejętności nabył, że go ojczyzna do poprawy praw koronnych z sejmu Warszawskiego 1589. r. i sejmu 1601. przeznaczyła (*). — Zwykł był mawiać, że „słusznie starożytność z zawiązanemi oczyma stawiła Posąg sprawiedliwości; wyrażając przez to, że sędzia nie ma patrzyć czyją, ale jaką sądzi sprawę.“

Wojciech Czacki urodzony 1621. r. z Jana i z Modlibowskiej Czackich, zawód swój żołnierski pod Jabłonowskim Hetmanem koronnym w młodocianych nader latach wieku swego rozpoczął. We wszystkich wyprawach odznaczał się umysłem stałym, i niepospolitą odwagą, przez co skarbił sobie szczególne względy swego naczelnego wodza. — W pamiętnej wyprawie pod Chocimem 1673. r. Hetman Jabłonowski mając dowództwo powierzone przedniej straży, przeszedłszy Dniestr, wysłał rotmistrza Czackiego na rozpoznanie stanowiska Otomańskiego wojska. Tenże spotkawszy niespodzianie Agę Janczarskiego połamał mu nagle szyki, wielu nieprzyjacioł na placu

(*) *Niesiecki* T. I. 329. — *Okolski* Tomu III. 154. — *Paprocki Gniazdo cnót* 1016. *Herby* 307.

położył, resztę do odwrotu zmusił, samego Agę własną ręką wziąwszy w niewolę. — W kilka dni potem gdy przyszło do walnej bitwy, Czacki okryty ranami, mając dwa konie pod sobą ubite, nie opuścił placu do zupełnego nad nieprzyjacielem odniesionego zwycięztwa. Tę jego nieustraszoną w wielu potyczkach odwagę, i stałość umysłu, uwielbia Konstytucya 1685. roku. Gdy nastąpił pokój, Czacki stanąwszy z oddziałem wojska któremu już jako pułkownik Hetmański dowodził, w województwie Bełzkiem, zapoznał się z Katarzyną Zahorowską. — Skłoniło się serce tej nadobnej dziewicy do okrytego laurami rycerza; otrzymał jej rękę, a w posagu księztwo Poryckie. — Tym więc sposobem, zamożna ta włość przelała się w dom Czackich.

Michał Hieronim dwóch imion Czacki kasztelan Wołyński, urodzony z Wojciecha Czackiego i Katarzyny Zahorowskiej w 1693. r. posłując na walne Rzeczypospolitej sejmy odznaczał się niepospolitym dowcipem i wrodzoną wymową (*). Tenże z Wielhorskiej spłodził dwóch synów: Szczęsnego (Felixa) i Franciszka.

Szczęsny Czacki podczaszy W. koronny, mąż pałający miłością ku swej ojczyźnie, wielokrotnie na sejmach posłował. Taka była prawość duszy jego i znajomość krajowego prawa, iż pod tego męża polubowne wyroki cisnęli się obywatele. Odznaczał się szczególnie poświęceniem się sprawie religji przodków swoich; z tąd więzy blizko siedmio-letnie, słodkiemi mu się zdawały. Porwany nagle przez obcą zbrojną siłę, z własnego domu, przyjął ten cios ze świętą rezygnacyą, chociaż widział żonę na śmiertelnej leżącą pościeli i małoletnią dziatwę w chwili osierocenia; te tylko pamiętne wyrzekłszy słowa: „Boże co tylko jest mojem, i miłem być mi może w twoje powracam łono.“ Gdy mu zaofiarowano wolność, aby tylko zobowiązał się własnoręcznem pismem nie mieć uczestnictwa w sprawach krajowych: „Trzeba być zdrajcą ojczyzny, odparł z grozą, by wyrzec się jej obrony.“ Taż stałość umysłu, zjednała mu o samychże nieprzyjaciół cześć i uwielbienie. Schylony wiekiem, publicznemi skołatany trudami, spoczął w Bogu, ten czci godny mąż w 67. roku życia swego. Zostawił po sobie oprócz córek (z których starsza Rozalia dozgonnym połączyła się ślubem z Janem hrabią Tarnowskim starostą Kakorlickim; młodsza Antonina z Janem hrabią Krasińskim starostą Opinogórskim) i synów dwóch: Michała i Tadeusza, z Katarzyny Małachowskiej córki Małachowskiego kanclerza w. koronnego urodzonych.

(*) *Niesiecki* T. I. 329.

Michał Czacki podczasy w. koronny znany z publicznych dla kraju usług, mianowicie w ciągu czternasto-letniego sejmu, obdarzony niepospolitą nauką, ojcem był wzorowym, rzadkich cnót obywatelem. Zostawił dwóch synów: Felixa i Alexandra (trzy córek: Konstancyą, Anielę i Julią. Konstancya poślubiła małżeńską wiarę Wincentemu Szeptyckiemu pułkownikowi Gwardyi niegdyś Polskiej. Julia Ludwikowi Steckiemu prezesowi głównego Wołyńskiego sądu) z Beaty Potockiej urodzonych.

Starszy syn Felix był naprzód członkiem, poźniej prezesem komisyi w Krzemieńcu ustanowionej; końcem dochodzenia prawym porządkiem i wyświecenia wszelkich edukacyjnych funduszów, w gubernji Wołyńskiej Podolskiej i Kijowskiej. Cień nawet potwarzy nie dotknął nigdy tej wysokiej magistratury (której wyroki apelacyi nie podpadały) w ciągu przeszło dwudziesto-letniego istnienia, gdyż bezwzględne poświęcenie się publicznej sprawie, przewodniczyło wyłącznie jej czynnościom.

Młodszy zaś syn Alexander, po odbytej funkcyi marszałka Mohylowskiego, zajął się zupełnie wzniesieniem w wielu gałęziach krajowego przemysłu, za które to usiłowania odbierał nie raz w nader pochlebnych wyrazach od władz rządowych pisma. Dozgonnym połączył się węzłem z Eweliną Orłowską.

Tadeusz Czacki młodszy syn wyżej pomianowanego Szczęsnego Czackiego urodzony 28. Sierpnia 1765. roku starosta Nowogrodzki, poźniej mianowany radzcą tajnym przez Imperatora Alexandra w dowód zaufania jakie w nim pokładał ten błogosławionej pamięci Monarcha. Od lat dziecinnych prawie zadziwiał wszystkich przytomnych bystrym dowcipem, zamiłowaniem nauk, które ze szczególną obejmował łatwością, nadzwyczajną pamięcią; a do tych szczególnych darów przyrodzenia, łączył najwznioślejsze duszy uczucia i serce wylane dla każdego, co jego rady, wsparcia zapragnął.

Historya na oddzielnej zapisze karcie co temu nieodżałowanej pamięci mężowi winien był kraj gdy zasiadał w Komisyi Skarbowej za dawnego rządu Polskiego, której to magistratury był rzeczywiście duszą i poźniej, literatura ojczysta; w dalszym zaś ciągu życia swego z jakiem poświęceniem oddał się wyłącznie sprawie oświecenia w prowincyach niegdyś Polskich w których kierunek instrukcyi publicznej powierzony mu został (*). Wzniesienie przez Czackiego tak świetnego

(*) Dotąd nie mamy szczegółowych cośkolwiek wiadomości o życiu i publicznych trudach Tadeusza Czackiego jak tylko w pismie ś. p. Ks.

instytutu jaki był w Krzemieńcu, w tak krótkim czasie, jest to wypadek jedyny w dziejach naszych, a może i ościennych narodów. — Wiadomo jak był hojnie uposażony z obywatelskich darów staraniem tego męża. To jedno poznać daje jaką miał w obywatelstwie wziętość, jakie wzbudził zaufanie. Trzeba było niemniej nadzwyczajnych Czackiego zdolności i tworczego jego gieniuszu, aby z tych darów zaraz skorzystać, ku wzniesieniu w tak małym lat przeciągu podobnejże szkoły. — Znaleźli się przecież zawiśni co w haniebnych a ukrytych widokach zasługom Czackiego ubliżyć pragnęli; ale tych wzgarda publiczna wnet okryła, a głos kraju w samymże zarodzie te pokątne i nikczemne gwarzenia przytłumił. Władza rządowa oraz po chwilowem czasem niedowierzaniu zupełną w końcu oddawała Czackiemu sprawiedliwość. Najoczywistszym tego dowodem: dozwolenie błogosławionej pamięci Imperatora Alexandra Wołynianom postawienia w sali bibliotecznej Krzemienieckiego instytutu popiersia Czackiego i wybicie złotego medalu na uwieńczenie pamięci zasług męża tego.—Jedna strona medalu wyobraża boginię mądrości budzącą gieniusz nauk uśpiony, a imie Alexandra unoszące się w promieniach światła; na stronie zaś odwrotnej płasko-rzeźb Czackiego z napisem: *Grati Cives Volhyniae, in memoriam sempiternam.*

Niepoprzestali ziomkowie przecież na tak zaszczytnym dowodzie wdzięczności swojej dla Czackiego, ze zgonem tego męża gdy obszerny niegdyś majątek jego, znacznie okazał się obarczony, ponieważ oddany wyłącznie publicznej sprawie, myślić o swojem mieniu było to dla niego podrzędną zawsze rzeczą, obywatele tych prowincyi niemałe mając pod ten czas należności w Monarszym skarbie, większą ich część odstąpili na podźwignięcie tego majątku na korzyść dzieci Czackiego.— Odbierał często niepospolite dowody zaufania rządu w najpochlebniejszych wyrazach od pierwszych urzędników państwa, od samegoż Monarchy.

Gdy Czacki doniósł ministrowi narodowego oświecenia hrabi Zawadowskiemu o otwarciu w r 1805. Krzemienieckiego instytutu, w odpowiedzi ministra te szczególnie odznaczają się słowa: ,,Na odparcie przyjętego od wielu zdania, że na-

---

Aloizego *Osińskiego* w Krzemieńcu 1816. roku wydanem pod tytułem: *O życiu i pismach Tadeusza Czackiego* i w pochwale tegoż męża przez ś. p. Stanisława hrabię *Potockiego* Senatora, Wojewodę etc. etc. osobno naprzód wydrukowanej, a pozniej w *Rocznikach Towarzystwa przyjaciol Nauk* w T. XII. zamieszczonej. *Biografie* zaś Czackiego w kraju lub zagranicą do tej pory wydane są nie tylko niedokładne, ale zawierają nawet grube pomyłki.

tura zmordowana wydawaniem wielkich gieniuszów, spoczywa w naszym wieku, wskażę tylko na gieniusz Czackiego!...“ Przeniósł się do wiecznego przybytku, ten wiekopomnej pamięci mąż 1813. roku 20. Lutego w sile wieku, właśnie pod tę porę kiedy kraj, ziomkowie najszczególniej mogli byliby z jego nadzwyczajnych usposobień, długiego doświadczenia, i tak obszernych wiadomości krajowych rzeczy, skorzystać. — Zostawił po sobie dwóch synów z Dembińskiej urodzonych: Józefa zgasłego w kwiecie lat, i Wiktora (i córkę Maryą która była poślubiła małżeńską wiarę księciu Eugeniuszowi Lubomirskiemu). Wiktor połączywszy się dozgonnym węzłem z księżniczką Sapieżanką, ma z niej trzech synów: Władysława, Włodzimierza i Felixa, i dwie córek: Maryą i Olgę w małoletnim dotąd zostających wieku.

Franciszek Czacki strażnik W. koronny młodszy syn wyżej pomianowanego Michała Czackiego kasztelana Wołyńskiego, pełen cnót obywatelskich, obdarzony dowcipem rzadkiej trafności i sercem każdego ujmującem: — zostawił syna Dominika z księżniczki Sanguszkownej urodzonego, rotmistrza kawaleryi narodowej (i córki Maryą i Teklę; z których pierwsza dozgonnym połączyła się ślubem z Józefem Walewskim, druga z księciem Karolem Jabłonowskim). Dominik zostawił syna Michała i córkę dwóch imion, Barbarę Maryą (która małżeńską poślubiła wiarę wyżej pomianowanemu Felixowi Czackiemu) z Reginy Gutkowskiej urodzonych.

Michał w młodocianym jeszcze wieku otrzymał stopień podporucznika w Gwardyi Polskiej. Niedługo w tym postępując zawodzie, niepospolity odebrał dowód szacunku i zaufania ziomków, gdy zebrani na wyborach obywatele Wołynia obrali go guberskim marszałkiem. — Z pierwszego dozgonnego związku z Teklą Pilichowską trzy miał córek: Leontynę (która małżeńską poślubiła wiarę Romualdowi Ledóchowskiemu), Ewelinę i Wandę; z drugiego zaś, z Franciszką Jałowicką dwie ma córek, Michalinę i Maryą.

Czaczkowski *herbu Ślepowron* w województwie Podlaskiem w ziemi Mielnickiej w powiecie Surawskim. O tym domie starożytnym dawni autorowie nawet *Niesiecki* i *Kuropatnicki* opuścili przez niewiadomość, atoli od dawnych wieków są w dobrach Czacki w województwie Podlaskiem dziedzicami, gdzie ich jest siedlisko. Z tych Piotr Czaczkowski był pisarzem najwyższym w skarbie koronnym, miał za sobą Wittowtownę, z tą spłodził Franciszka syna, który z Teofilą Oborską starościanką Gołębską, zostawił syna Jakóba, szambelana J. K. Mści, ten z Joanną Aloe rezydenta Kurlandzkiego córką

w Warszawie przy dworze Augusta III. Króla będącego, spłodził syna Mikołaja.—*Her. Wiel.*

Czaday Dyonizy w tym czasie żyjący, opat Leszczyński *Ritus Graeci-uniti* z Z. ś. Bazylego.—*Her. Wiel.*

Czaki. *Nobilit. non praec. scart.* w Konst. 1768. r — *Mał.*

Czakowski. O tym domie *Kuropatnicki* i *Małachowski* w dziełach swoich umieszczają. Inni autorowie o nim niewspominają.

Czaniewicz. Dawni autorowie, ani *Niesiecki i Kuropatnicki* o nich nie piszą. Szymon Czaniewicz na zjezdzie walnym pod Olkinikami 1700. roku obywateli W. Ks. Lit. pisał się z powiatu Oszmiańskiego.—*Her. Wiel.*

Czanowicki. O tych także żaden z dawnych autorów ani *Kuropatnicki* niewspominają. W akcie zjazdu obywateli, W. Ks. Lit. pod Olkinikami 1700. roku Stefan Czanowicki pisał się z województwa Nowogrodzkiego.—*Her. Wiel.*

Czapiewski *Gran.* Dawni autorowie opuścili, szczególnie *Kuropatnicki* w rzędzie nazwisk domów szlacheckich wyraził. Józef Gran Czapiewski z województwa Chełmskiego, i Wojciech z województwa Sieradzkiego pisali się na elekcyą Stanisława Augusta Króla. — *Her. Wiel.*

Czapka. O tym sami tylko *Kuropatnicki* i *Małach.* wspominają, w innych autorach nieznajduje się.

Czapkiewioz. Ten dom w dziele *Kuropatnickiego* jest umieszczony, dawni autorowie o nim nie piszą.

Czaplejewski. Dawni autorowie wraz z *Niesieckim* o nich nie pisali, w *Kuropatnickiego* dziele znajduje się. W roku 1700. pod Olkinikami na zjezdzie walnym obywateli, W. Ks. Lit. Czaplejewski pisał się z województwa Nowogrodzkiego, powiatu Wołkowyskiego. — *Her. Wiel.*

Czapski *herbu Grzymała.* Wymienia ich *Małachowski.*—Są to zapewnie ci sami o których przy końcu w opisie Czapskich Leliwitów w Tomie III. pag. 189. zawartym, znajduje się. — Jest to dom zupełnie różny od tamtych.

Czarbkiewicz. O tym domie dawni autorowie nic piszą. *Kuropatnicki* tylko umieszcza. Jakób Czarbkiewicz starosta Ks. Z. M. L. w roku 1763. w aktach Wileńskich pisał się na manifest *de illegitimitate* trybunału W. Ks. Lit. wraz z innemi obywatelami.—*Her. Wiel.*

Czarnek *herbu Półkozic.* O tym domie lubo dawni autorowie i *Niesiecki* opuścili, przez niewiadomość, lecz poźniejszy *Kuropatnicki* w dziele swojem: *Wiadomości o klejnocie szlacheckim,* oraz herbach domów szlacheckich w koronie Polskiej i W. Ks. Lit. w §. II. o familiach rodowitej

szlachty, w rzędzie nazwisk domów umieszcza. Ta familia pochodzi z królestwa Węgierskiego, gdzie dotąd są dobra Czarneki, ich siedlisko. Z tych jedni przenieśli się do Polski, i w dziedzictwo nabyli dobra Gruszewo w województwie Krakowskiem, z którego i teraz piszą się. Achacy z Gruszewa Czarnek podczaszy Brasławski, miał za sobą Potocką, z którą spłodził Walentego chorążego Brasławskiego, ten z Teressą Wodzką miał synów dwóch: Mateusza podkomorzego nadwornego J. K. Mci kawalera orderu ś. Stanisława, ten początek lat swoich oddał na usługi Króla panującego Stanisława Augusta, w którego gabinecie pod zarządzeniem Jacka Ogrodzkiego sekretarza w. kor. a wuja swego i opiekuna szczególnego zostawał lat 12. pisarzem rady nieustającej przez lat 7., a w ziemi Łomżyńskiej z sejmu 1788. wyznaczony komisarzem cywilno-wojskowym. Także z Andrzejem Ogińskim wojewodą Trockim potem do dworu Cesarskiego w Wiedniu, był tejże legacyi w roku 1771. sekretarzem, który z Maryanną, Pawła Tłubickiego podpułkownika artylleryi koronnej córką, zostawił potomstwo: Alexandra syna, córek trzy: Ludwikę, Wiktoryę i Izabellę małoletnie. Drugi syn Walentego Czarnka, Kacper kawaler Maltański, ten swój wiek młody poświęcił w wojsku, będąc w regimencie granadyerów szefostwa Józefa Witta, został kapitanem. Potym w roku 1776. z sejmu wyznaczony jako geometra przysięgły do rozgraniczenia kraju między Ukrainą i małą Rossyą, nareszcie zostający w obowiązku kamerjunkra Królowi panującemu Stanisławowi Augustowi wiernie i pilnie usługi swe dopełniał. Taż familia Czarnków zpokrewniona z Kluszewskiemi, Ogrodzkiemi, Niewiarowskiemi, z Rożyckiemi, Jezierskiemi, z Dembowskiemi, i innemi zacnemi domami. — *Her. Wiel.*

Czarniewicz. O tych także dawni autorowie przez niewiadomość opuścili. Są atoli w W. Ks. Lit. z których Jan Czarniewicz w roku 1700. wraz z innemi obywatelami na zjeździe pod Olkinikami podpisał się z powiatu Kowieńskiego. — *Her. Wiel.*

Czarniewski. Dom ten nie tylko dawni autorowie, lecz *Niesiecki* i *Kuropatnicki* niewspominają. W roku 1700. na walnym zjeździe obywateli W. Ks. Lit. pod Olkinikami Mikołaj Czarniewski pisał się z województwem Połockiem. — *Her. Wiel.*

Czarnkowski *herbu Łodzia*, że są i tego herbu wymienia *Małachowski.*

Czarnołucki *herbu Ogończyk* w Brzeskiem Kujawskiem województwie. Stefan Czarnołucki 1632. r. Mikołaj i Grzegorz w Witebskeim, Samuel w Wileńskiem 1648. Stani-

sław z Poznańskiego delegowany podpisał zjazd w Jędrzejowie roku 1576. *Konstytucya fol.* 246. —*Her. Wiel.*

Czarnołuski *herbu Szeliga*, że są i tego herbu cytuje *Małachowski.*

Czarnomski. O tych dawni autorowie, ani *Niesiecki* niewspomina. *Kuropatnicki* w rzędzie nazwisk domów szlacheckich umieszcza. Michał Czarnomski cześnik Rypiński około roku 1795. — *Her. Wiel.*

Czarnowicki. O tych dawni autorowie, ani *Niesiecki* i *Kuropatnicki* niewspominali. W roku 1700. na walnym zjeździe obywateli W. Ks. Lit. pod Olkinikami, Stefan Czarnowicki pisał się z województwa Połockiego. — *Her. Wiel.*

Czarnożyński. O tych żaden z dawnych autorów, ani też *Kuropatnicki* niewspominają. W Konstytucyi 1764. roku Marcin Czarnożyński pisał się na elekcyą Stanisława Augusta Króla z województwem Kaliskiem. — *Her. Wiel.*

Czarnuszewicz. Lubo dawni autorowie, jako też i *Niesiecki* przez niewiadomość ten dom opuścili, atoli *Kuropatnicki* w rzędzie nazwisk domów szlacheckich kładzie. Adam Czarnoszewicz podpisał się w roku 1764. dnia 28. Kwietnia na akt konfederacyi generalnej W. Ks. Lit. w Wilnie. Także Jan Czarnuszewicz podpisał elekcyą Stanisława Augusta Króla z ziemi Bielskiej. — *Her. Wiel.*

Czarny Zawisza. Sam *Kuropatnicki* o tym w dziele swojem wspomina, jakiegoby byli herbu nie wyraża. Inni autorowie o nich niewspominają.

Czarzasty. O tych dawni autorowie, ani *Niesiecki* nie piszą. Sami tylko *Kuropatnicki* i *Małachowski* w rzędzie nazwisk domów szlacheckich umieszczają.

Czasza *herbu Korczak. Kuropatnicki* i *Małachowski* w dziełach swoich onych wyrażają, inni autorowie opuścili.

Czaszkowski. Dawni autorowie i *Niesiecki* o nich nie namieniają. *Kuropatnicki* w rzędzie domów szlacheckich pisze.

Czaszyn. Podobnież i o tych inni autorowie z *Niesieckim* niewspominają. *Kuropatnicki* w swym dziele umieszcza. W roku 1763. w aktach Wileńskich *de illegitimitate* trybunału W. Ks. Lit. wraz z innemi obywatelami, Franciszek i Nikodem Czaszyn na manifest podpisali się. — *Her. Wiel.*

Czaykowski *herbu Jastrzębiec. Niesiecki* pisał o Czajkowskich herbu *Dębno*, wspomniawszy tylko o **Czajkach** *herbu Jastrzębiec.* W dopisku naszym do podania *Niesieckiego* uczynionym stoi wyrażony Tadeusz kanonik Kijowski, ten jednakże nie do herbu *Dębno*, lecz *Jastrzębiec* należy, których to Jastrzębczyków Czajkowskich tu następującą procedencyą zamieszczamy:

Czajka, Czajkowski *herbu Jastrzębiec.* Zapisany w szóstej księdze szlacheckiej, od dawien dawna zamieszkały w województwie Kijowskiem. W roku 1642. Jan Czajka Czajkowski syn Wojciecha Czajkowskiego ożeniony z Maryanną Małoklęcką, dziedzictwem nabył miasteczko Pawołocz i zapisał się do wojska Kozackiego. Roku 1666. Jan i Józef Czajkowscy zginęli na wyprawie przeciw Tatarom. Felix Czajkowski ich brat uwolniony z Jasyru był pułkownikiem Czechryńskiego pułku. W roku 1701. Andrzej Czajkowski był cześnikiem Wyszogrodzkim i pojął za małżonkę Franciszkę Duszyńską cześnikownę Smoleńską roku 1720. Synowie jego byli: Michał Czajkowski naprzód porucznik kawaleryi narodowej, potem pułkownik kozaków ożeniony z Proskurzanką. Tadeusz Czajkowski kanonik kapituły Kijowskiej. Kajetan Czajkowski starosta Bachtyński i podkomorzy Wendeński. Łukasz Czajkowski pułkownik na Zaporożu, zginął roku 1775. w obronie Siczy przeciw Moskwie. Krzysztof Czajkowski porucznik kawaleryi narodowej, konfederat Barski, poźniej marszałek powiatu Żytomierskiego, w pierwszem małżeństwie miał Prószyńską, w drugiem Dąbrowską; i Stanisław Czajkowski horodniczy Kijowski, poseł z województwa Kijowskiego roku 1793. 3 Maja poźniej deputat sądu głównego gubernji Wołyńskiej i podkomorzy Żytomirski, ożenionym był z Petronellą Głębocką córką wojskiego Owruckiego.

Ci zostawili: Michał Czajkowski synów: Prota Czajkowskiego, następnie pisarza, podsędka, sędziego, podkomorzego i marszałka powiatu Radomyslskiego, ożeniony z Wąsowiczowną, żyjący.—

Symforyana Czajkowskiego porucznika kirasyerów Polskich w roku 1812. zmarłego bezdzietnie w r. 1827.

Krzysztof Czajkowski zostawił syna Edwarda Czajkowskiego urodzonego z Dąbrowskiej.

Stanisław Czajkowski zostawił syna Michała Czajkowskiego porucznika jazdy Wołyńskiej, pisarza powieści Kazackich.

Czech Tomasz. *Nobilit. non praec. scart.* w Konst. roku 1790.—*Mał.*

Czechowicki *herbu Wąż.* Wymienia ich *Małach.*

Częckiewicz. O tym domie tylko *Kuropatnicki* i *Małachowski* w dziełach swoich wspominają, w innych zaś autorach nie znajduje się.

Czeczerski *herbu Klucz.* Cytuje ich *Małachowski.*

Czeczot. Dawni antorowie ani *Niesiecki* o nich nie piszą. *Kuropatnicki* w dziele swojem umieszcza, jakiegoby byli herbu niewspomina. W roku 1764. dnia 28. Kwietnia w akcie konfederacyi generalnej Wielkiego Księztwa Litewskiego Cze-

czot, podpisał się i Teodor mostowniczy Słonimski. Tegoż roku na elekcyą Stanisława Aukusta Króla podpisali się z województwa Nowogrodzkiego, Maciej i Zygmunt Czeczot. Poźniej w roku 1792. Jakób Czeczot strukczaszy Nowogrodzki, Benedykt mostowniczy Słonimski. — *Her. Wiel.*

Czekalski. O tym *Kuropatnicki* w rzędzie nazwisk domów szlacheckich wspomina.

Czekoński *herbu Gozdawa.* Tych dom dawni autorowie i poźniejsi opuścili.

Czełchański Alexander koło roku 1763. był scholastykiem Lwowskim. — *Her. Wiel.*

Czema. O tym domie dawni autorowie ani *Niesiecki* i *Kuropatnicki* niewspominają. W Dogielu znajduje się, iż Fabian Czema, Magdeburski, Stwogardski, Grądzki starosta i Achay Czema Pomorski Gniewski starosta, podpisali dipłoma elekcyi Henryka Króla. *Ex archivo Rni lib.* 85. *N.* 86. *fol.* 2. Ztąd okazuje się, iż od dawnych czasów Czemowie znajdowali się w Prusach w województwie Pomorskiem. — *Her. Wiel.*

Czeminski *herbu Dębno.* Dawni autorowie o nich nie piszą, *Małachowski* wymienia.

Czempinski. *Nobil.* w Kons. r. 1773. *fol.* 148. — *Mał.*

Czepielewski w Trackiem. — *Małachowski* tak ich cytuje, inni milczą.

Czepielski. O tych *Kuropatnicki* i *Małach.* w dziełach swoich namieniają, inni autorowie opuścili.

Czerejski. O tych dawni antorowie i *Niesiecki* niewspominają. *Kuropatnicki* w rzędzie nazwisk domów szlacheckich umieszcza. Na walnym zjeździe w roku 1700. pod Olkinikami obywateli W. Ks. Lit. pisał się Jan Czerejski z województwa Witebskiego, powiatu Orszańskiego. Józef rotmistrz, Zygmunt horodniczy powiatu Orszańskiego podpisali się w aktach Wileńskich wraz z innemi senatorami i urzędnikami W. Ks. Lit. na manifeście *de illegitimitate* trybunału Litewskiego. Michał Czerejski regent ziemski Orszański, był oraz sądzią pogranicznym koło r. 1784. wyznaczony. — *Her. Wel.*

Czerkas *herbu Leliwa.* O tych dawni autorowie także i *Niesiecki* opuścili. *Kuropatnicki* w rzędzie nazwisk domów szlachechkich wyraża. Na zjeździe walnym w roku 1700. pod Olkinikami obywateli W. Ks. Lit podpisali się, Alexander i Jan Czerkasowie z województwa Połockiego. — *Her. Wiel.*

Czerkiewicz. *Nobilit.* w Konst. roku 1775. *fol.* 148. — *Mał.*

Czermiński *herbu Dębno.* Ze są i tego herbu pisze *Małachowski.*

Czernacki. Dawni autorowie, ani *Niesiecki* z *Kuropatnickim* o tym domie nie piszą. Jerzy Czernacki w r. 1700. na zjezdzie obywateli W. Ks. Lit. podpisał się z województwa Wileńskiego. — *Her. Wiel.*

Czerniawski. O tych dawni autorowie oraz *Niesiecki* i *Kuropatnicki* opuścili. Marcin i Jan Czerniawscy w roku 1700. na walnym zjezdzie pod Olkinikami obywateli W. Ks. Lit. podpisali się z województwa Mińskiego, powiatu Rzeczyckiego. Także Bazyli Czerniawski podpisał elekcyą Stanisława Augusta Króla z powiatu Rzeczyckiego. Jerzy Czerniawski regent ziemski grodzki z powiatu Upitskiego koło roku 1763. — *Her. Wiel.*

Czernik. O tych dawni autorowie, ani *Niesiecki* nie pisali. *Kuropatnicki* w dziele swojem umieszcza. Adam Czernik koło roku 1763. był budowniczym Słonimskim. Także w roku 1764. dnia 28. Kwietniu w aktach Wileńskich Franciszek Czernik i Stanisław horodniczy Słonimski, oraz Tadeusz Czernik podpisali akt konfederacyi generalnej W. Ks. Lit. — *Her Wiel.*

Czerny *herbu Boże zdarz.* Że są tego herbu pisze *Małachowski.*

Czertowicz. Dawni autorowie, nawet *Niesiecki* o nich nie piszą. Michał Czertowicz z województwa Mińskiego, na zjezdzie obywateli W. Ks. Lit. pod Olkinikami 1700. roku podpisał się. — *Her. Wiel.*

Czerwiakowski *herbu Czerwnia.* Dawni autorowie o nich nie piszą. *Małachowski* w dziele swem wymienia.

Czesławski. O tych żaden z autorów niewspomina. W roku 1700. na zjezdzie obywateli W. Ks. Lit. pod Olkinikami Jan Czesławski z powiatu Oszmiańskiego, Jerzy Czesławski z województwa Mińskiego podpisali się. — *Her. Wiel.*

Cześnicki *Żegota herbu Topor.* — *Małachowski* ich wymienia, inni milczą.

Czołkiewicz. Dawni autorowie i *Niesiecki* o tym domie niewspominają. *Kuropatnicki* w dziele swojem umieszcza. W roku 1700. na walnym zjezdzie obywateli W. Ks. Lit. pod Olkinikami Stanisław i Stefan Czołkiewicz z powiatu Kowieńskiego, Jerzy Konstanty i Stefan Czołkiewiczowie z powiatu Upitskiego podpisali się. A w roku 1764. w Wilnie Józef Czołkiewicz, akt konfederacyi generalnej W. Ks. Lit. podpisał się; tenże na elekcyą Stanisława Augusta Króla z powiatu Mozyrskiego. — *Her. Wiel.*

Czołowski. O tym domie sam *Kuropatnicki* w rzędzie nazwisk domów szlacheckich nie wyraża, lecz w §. V. w extrakcie *apud tabulas regni Galliciae et Lodomeriae imma-*

triculatorum equitum pod dniem 15. Października 1782. r. umieszcza Kacpra Czołowskiego, Bazylego, Antoniego, Alexandra, Stanisława Czołowskich.

Czornołoński. *Kuropatnicki* o tym domie w dziele swojem pisze, inni autorowie niewspominają.

Czosnowski *herbu Kolumna.* Oprócz wiadomości o tej familji zamieszczonej w Tomie III. pod Czosnowskiemi herbu *Roch 2do* dodać musiemy, że Czosnowscy na oborach Kolumnowie prowadzą swój ród od Rościsława Kolumna z Obor Czosnowskiego, od którego pochodzi Andrzej wojski ziemi Liwskiej r. 1493. żyjący. Tenże Andrzej zostawił Macieja, którego syn był Jan z Obor Kolumna Czosnowski roku 1573. żyjący. Tomasz cześnik ziemi Warszawskiej zostawił syna Abrahama połączonego z Katarzyną Opacką, która powiła syna dwu-imiennego Karola Stanisława, naprzód roku 1685. podczaszego Zakroczymskiego, potem kasztelana Warszawskiego, który w trzeciem małżeństwie z Konstancyi Słupeckiej spłodził syna Antoniego roku 1740. storostą Ulanowskim roku 1744. kasztelanem Wyszogrodzkim mianowanego; ten zostawił potomstwo trzech synów: 1. Ignacy r. 1755. starosta Salnicki roku 1755. generał-major wojsk Polskich roku 1759. starosta Winnicki, połączył się z Maryanną hrabianką Załuską. 2. Józef starosta Winnicki. 3. Jan starosta Ceceniowski, od tego Jan marszałek Krzemieniecki. Ignacy z hrabianki Załuskiej zostawił syna Wincentego Felixa kawalera orderu ś. Stanisława i białego Orła, rotmistrza kawaleryi Narodowej, a roku 1792. był tenże mianowany strażnikiem polnym w. koronnym; miał trzy żony: 1*mo voto* Henrykę Poniatowskę, 2*do voto* Zofią Potockę, 3*tio voto* Teresę z Dłużniewskich, z tejże zostawił: Józefa Wincentego dziedzica Białokierniej i innych dóbr w powiecie Krzemienieckim. — *Z dokumentów familijnych.*

Cztarzyński z Płockiego podpisał elekcyą Władysława IV. Króla. — *Mał.*

Czulski *herbu Leliwa.* O tym domie *Kuropatnicki* i *Małach.* w dziełach swoich umieszczają. Inni autorowie niewspominają.

Czyby. O tym domie sam *Kuropatnicki* w dziele swojem pisze.

Czyczewski. Żaden zdawnych autorów, ani *Niesiecki* i *Kuropatnicki*, o nich niewspominają. W roku 1763. Józef Czyczewski był kanonikiem Krakowskim — *Her. Wiel.*

Czydzik. O tych także żaden z autorów nie pisze. Koło roku 1793. w tym czasie żyjący Floryan Czydzik strukczaszy powiatu Lidzkiego. — *Her. Wiel.*

Czykowski. Lubo dawni autorowie wraz z *Kuropatnickim* ten dom opuścili, jednak w Dogielu umieszczono, iż Mikołaj Czykowski, Sandecki starosta pisał się na diploma elekcyi Henryka. *Ex archivo regni lib.* 85. *fol.* 2. r. 1573. — *Her. Wiel.*

Czyminski *herbu Dębno.* Tych *Kuropatnicki* i *Małach.* w rzędzie nazwisk domów szlacheckich wyrażają, inni autorowie nie piszą.

Czynski. O tych przez niewiadomość dawni autorowie niewspominają, ani *Niesiecki* i *Kuropatnicki.* W Konstytucyi 1764. roku między suffragiami znajduje się iż Mikołaj Czyński z województwa Sieradzkiego podpisał się na elekcyą Stanisława Augusta Króla. —*Her. Wiel.*

Czywicz. O tym domie sam tylko *Kuropatnicki* w swojem dziele umieszcza.

Czyszkiewicz był pisarzem ziemskim Słonimskim w r. 1601.—*Małach.*

Czyszkowski *herbu Ogończyk.* Dawni autorowie, wraz z *Niesieckim* i *Kuropatnickim* przez niewiadomość opuścili. Dom ten jest w Sandomirskiem i Mazowieckiem województwie w ziemi Czerskiej powiecie Garwolińskim, w którym jest wieś Czyszków w parafji Garwolińskiej, ztąd początek swój prowadzą. Z tych Adam Czyszkowski z Felicyanną z Opackich małżonką, spłodził synów trzech i córek dwie. Synowie: Jan na świecie a Kajetan w zakonie Ks. Dominikanów. Drugi brat tegoż rodzony Rafał na świecie, a Jordan w tym zakonie ś. teologji doktor, i prowincyał tegoż zakonu kaznodziejskiego. Alexy Czyszkowski brat trzeci tychże mający za sobą Agnieszkę Szawłowską, z tą zostawił potomstwo: z tych synowie, Tomasz, Leonard i córka Anna. — *Her Wiel.*

Czyżogórski. Dawni autorowie o tym domie niewspominają. *Kuropatnicki* w dziele swojem umieszcza. Kazimierz Czyżogórski kanonik Inflantski koło 1792. roku.—*Her. Wiel.*

D.

Dąbek. O tym domie żaden z dawnych autorów niewspomina, podobnież *Niesiecki* i *Kuropatnicki* o nim opuścili. W Konstytucyi 1764. r. między suffragiami Dominik Dąbek pisał się na elekcyą Stanisława Augusta Króla z województwem Sieradzkiem. — *Her. Wiel.*

Dąbrowny *herbu Dąbrowa.* Sam tylko *Małachowski* ich wymienia.

Dąbrowscy *herbu Godziemba, Korczak* i *Ślepowron.* Że są i tych herbów oprócz wymienionych w Tomie III. pisze *Małachowski.*

Dąbrowicz. O tych dawni autorowie niewspominają, *Kuropatnicki* w rzędzie nazwisk domów szlacheckich umieszcza. Felix Wilhelm Dąbrowicz proboszcz Zbikowski mąż uczony, umarł 1790. roku. — *Her. Wiel.*

Dachnowski z ziemi Łomżyńskiej podpisał elekcyą Jana III. — *Małach.*

Dackiewicz Szymon i Józef na zjezdzie walnym województw, ziem i powiatów W. Ks. Lit. pod Olkinikami 1700 r. podpisali się z powiatu Kowieńskiego. — *Her. Wiel.*

Dachlen Antoni, Jan, Jędrzej, Ignacy, Józef, Karol, wszyscy sześciu *Nobilitowani praecico scartabellatu* w Konstytucyi r. 1790. — *Mał.*

Dachlke. *Indigena* w Konst. roku 1775. *fol.* 145.— *Małach.*

Dakiszewicz w Mścisławskiem i t. d.—*Mał.*

Dallerali Franciszek Paweł, otrzymał *Indigenat* roku 1685. *fol.* 20. — *Kras* — *Mał.*

Dalmat *herbu Rawicz.* Dawni autorowie o nich milczą, *Małachowski* wymienia.

Dalwicki *herbu Kościesza.* O tych dawni autorowie wraz z *Niesieckim* niewspominają, *Kuropatnicki* w rzędzie nazwisk domów szlacheckich wraz z herbem umieszcza.

Dambrowski. *Nobilit.* w Konst. r. 1662. *fol.* 39. — *Małach.*

Damecki. Żaden z dawnych autorów, ani *Kuropatnicki* o tym domie nie piszą. Na zjezdzie walnym obywateli W. Ks. Lit. pod Olkinikami 1700. r. Stefan Damecki podpisał się z powiatu Upitskiego.—*Her. Wiel.*

Damięcki *herbu Dąbrowa.* Dominik i Adam Damięccy podpisali się na elekcyą Stanisława Augusta z ziemi Łomżyńskiej. — *Her. Wiel.*

Danefeitt. *Indigenat* od r. 1633.—*Mał.*

Dankiewicz. Dawni autorowie i *Niesiecki* o tym domie przez niewiadomość opuścili, atoli *Kuroputnicki* w rzędzie nazwisk domów szlacheckich umieszcza. W roku 1792. żyjący Marcin Dankiewicz skarbnik Grodzieński. — *Her. Wiel.*

Danta. O tych dawni autorowie, ani *Niesiecki* i *Kuropatnicki* nie pisali. Na zjezdzie walnym obywateli W. Ks. Lit. w roku 1700. pod Olkinikami, Kazimierz i Adam Danta podpisali się z powiatu Kowieńskiego. — *Her. Wiel.*

Darewski. O tych żaden z autorów dawnych, ani z poźniejszych *Niesiecki* i *Kuropatnicki* przez niewiadomość

nie pisali. Przy postanowieniu generalnem W. Ks. Lit. na zjezdzie walnym województw i powiatów pospolitem ruszeniem pod Olkinikami 1700. roku zamieszczonem zostało iż Darewski skarbnik Połocki w potrzebie za ojczyznę zginął pod Oszmianą. M. Darewski poseł z województwa Podolskiego, Michał Hieronim Darewski z powiatu Mozyrskiego, podpisali elekcyą Stanisława Augusta Króla.—*Her. Wiel.*

Dargiewicz na Żmudzi, z których Wojciech, Sebastyan i Melchior 1621. roku kwitnęli. — *Her. Wiel.*

Dargolewski. *M. S.* O familiach Pruskich, taki im herb położył: miecz ostrzem prosto na dół spuszczony, księżyc nie pełny, rogami na dół, nad rękoiścią niby miecz opasujący, na hełmie trzy pióra strusie. Jerzy Dargolewski podkomorzy Chełmiński w r. 1518. *Histor. Polon. Prutheni.* — *Her. Wiel.*

Dargowicz *herbu Dargolewski.* Dawni autorowie o nich nie piszą *Małachowski* zaś wymienia.

Dargusz. *Kuropatnicki* w dziele swojem o nich pisze, inni autorowie opuścili. Franciszek Dargusz w roku 1763. podpisał w aktach Wileńskich manifest wraz z innemi obywateli W. Ks. Lit. *de illegitimitate* trybunału. —*Her. Wiel.*

Dargwisz. O tych sam tylko *Kuropatnicki* pisze, inni autorowie milczą.

Darowski *Weryna herbu Ślepowron.* O tych stoi w Tomie III. tu dodajemy że tamże wspomniany Jan podsędek Podolski, ożeniony z Gorzeską cześnikowną Lwowską, dziedzic Karaczejowic, miał synów: Kajetana który z Domaniewską liczne zostawił potomstwo, Marcellego ożenionego z Laurą hr. Starzyńską, herbu *Doliwa*, był kapitanem w wojsku Polskiem, odznaczył się w kompanji roku 1812. i ciężko był ranny. Syna ma Włodzimierza i córki Waleryą, Ewelinę i Eugenią, dziedzic Karaczyjowic. Karol marszałek Kamieniecki z Maszkiewiczowej zostawił synów: Alexandra, Jana, Stanisława i Karola, do których należą Zyrdzie na Podolu. Brat Jana podsędka, był generał-adjutantem hetmana Rzewuskiego, obywatel pełen talentów i rozumu. — *Z dokumentów familijnych.*

Daszczyński. Dawni autorowie i *Niesiecki* o tym domie niewspominają. *Kuropatnicki* w rzędzie nazwisk domów szlacheckich umieszcza. W Konstytucyi 1764. roku między suffragiami znajduje się, iż Dominik Daszyński pisał się na elekcyą Stanisława Augusta Króla z województwa Kijowskiego; *Her. Wiel.*

Daszkiewicz *herbu Korybuth.* Przez niewiadomość tak dawni autorowie, jako też i *Niesiecki* o nich nie pisali. *Kuropatnicki* w zbiorze nazwisk domów z ich herbami w koronie i W. Ks. Lit. tę familią zacną, wraz z herbem umieszcza.

Dom jest w Ks. Litewskiem rozplemiony. Z których Stanisław i Jan Daszkiewiczowie w r. 1700. na walnym zjezdzie obywateli W. Ks. Lit. pod Olkinikami, pisali się z województwa Nowogrodzkiego. Wincenty Korybuth Daszkiewicz z tegoż województwa Nowogrodzkiego elekcyą Stanisława Augusta Króla podpisał. Poźniej koło roku 1792. żyjący Józef Daszkiewicz podstoli Grodziński, Filip Neryusz krajczy Mścisławski, Ignacy podstarosta Miński. Tenże czyli inny Ignacy Korybuth Daszkiewicz kasztelan Mścisławski orderu ś. Stanisława kawaler. — *Her. Wiel.*

Daszko *herbu Korybuth.* O tych także dawni autorowie opuścili. *Kuropatnicki* w dziele swojem, wraz z herbem wyraża.

Daubar *herbu Przyjaciel.* O tych sam *Kuropatnicki* w dziele swojem pisze, inni autorowie niewspominają. Zdaje się, że to są ciż sami o których niżej, Dauborowie.

Daubor *herbu Przyjaciel.* Podobnież i o tych tenże sam autor *Kuropatnicki* w rzędzie nazwisk domów wyraża. — Inni autorowie milczą.

Daugilewicz. Dawni autorowie, ani *Niesiecki* o nich niewspominają. *Kuropatnicki* w dziele swojem pisze.

Daugiell. Ten dom sam *Kuropatnicki* wspomina, inni autorowie milczą.

Daugiert i **Daugirt** *herbu Mogiła.* Tych *Kuropatnicki* w rzędzie nazwisk domów szlacheckich umieszcza.

Dawda. O tych sam tylko *Kuropatnicki* w dziele swojem wspomina, i herb *Jasiecki* tymże przypisuje, w innych autorach nie znajduje się.

Dawgiert czyli **Dawgirt.** O tych dawni autorowie ani *Niesiecki* nie pisali, *Kuropatnicki* w rzędzie nazwisk domów umieścił Daugiertów i Daugirtow herbu *Mogiła*, być może że to ci sami o których wspominano w pismach publicznych, iż w roku 1700. Adam Dawgird na zjezdzie walnym pod Olkinikami z powiatu Lidzkiego podpisał się. A w roku 1764. Jan Dawgird sędzia kapturowy Lidzki podpisał akt konfederacyi generalnej W. Ks. Lit. w Wilnie. — *Her. Wiel.*

Daygiel. O tych żaden z dawnych autorów, ani *Niesiecki* z *Kuropatnicki* nie pisali. Dominik Daygiel w 1764. r. podpisał akt konfederacyi generalnej W. Ks. Lit. w Wilnie. — *Her. Wiel.*

Daynowski. Ten dom w Litwie, z których Dawid Kazimierz, Michał i Jan Daynowski w roku 1700. na walnym zjezdzie obywateli W. Ks. Lit. pod Olkinikami podpisali się

z województwa Trockiego. — *Her. Wiel.* — Dawni autorowie jako też i *Niesiecki* z *Kuropatnickim* niewspominają.

Debulli. O tych ani dawni autorowie, ani *Niesiecki* nie pisał. *Kuropatnicki* w rzędzie nazwisk domów szlacheckich umieszcza. Leon Debulli podpisał się w aktach Wileńskich wraz z innemi obywatelami W. Ks. Lit. *de illegitimitate* trybunału 1763. roku. — *Her. Wiel.*

Dederko. O tej familji dawni autorowie, jako też i *Niesiecki* przez niewiadomość opuścili. *Kuropatnicki* w rzędzie nazwisk domów szlacheckich umieścił. Mają się znajdować w Litwie: z tych Alexander strażnik Orszański i Jan Dederko z województwa Witebskiego podpisali się na walnym zjezdzie obywateli W. Ks. Lit. w roku 1700. pod Olkinikami. Kazimierz Dederko pisał się na elakcyą Stanisława Augusta Króla z powiatu Orszańskiego. Antoni regent grodzki Trocki, Kazimierz koniuszy Oszmiański, także Kazimierz pisarz grodzki Trocki około 1795. r. żyjący. Jakób Dederko kanonik Wileński, infułat Ołycki kawaler orderu ś. Stanisława. — *Her. Wiel.*

Dedobra. O tych dawni autorowie nie piszą, sam *Kuropatnicki* w dziele swojem wyraża, przydając im *Bryliński* przydomek. — *Her. Wiel.*

Dehola. Podobnież w *Kuropatnickim* o tym domie umieszczono.

Deidygolt *herbu Łabędź.* Z tym herbem w rzędzie nazwisk domów *Kuropatnicki* napisał, inni pisarze niewspominają.

Dekert Antoni i Filip. *Nobilit. non praec. scart.* w Konst. r. 1790. — *Mał.*

Degawi. O tych żaden z dawnych autorów, ani *Niesiecki* i *Kuropatnicki* nie pisali, lecz znajdują się na akcie publicznym, w czasie zjazdu obywateli W. Ks. Lit. roku 1700. pod Olkinikami: Antoni Degawi podpisał się z powiatu Oszmiańskiego. — *Her. Wiel.*

Delamor. *Kuropatnicki* ten dom w dziele swojem, w rzędzie nazwisk domów szlacheckich umieszcza. Wspomina także Konstytucya roku 1764. między suffragiami, Jakóba Delamor, który podpisał elekcyą Stanisława Augusta Króla z województwa Łęczyckiego. — *Her. Wiel.*

Dennemark. *Indigen.* w Konst. roku 1673. *fol.* 36. — *Mał.*

Derasz. Zacny znany dom około roku 1520. Dawni autorowie jednak o nim nie pisali i tylko sam ich *Małachowski* wymienia.

Deręgowski *herbu Deręgowski.* Dawni autorowie o nich nie piszą, jednak *Kuropatnicki* i *Małachowski* w dzie-

łach swoich i z herbem wymieniają: być może że to ci sami co Doręgowski o których w Tomie III. naszego wydania.

Deresiewicz. *Nobilit. non praec. scart.* w Konst. roku 1768. — *Mał.*

Derzeniewski. *Nobilit.* w Konst. roku 1659. *fol.* 60. — *Mał.*

Deskour *herbu Góra złota skalista*, na której wierzchu stojące dwie szare kawki biało nakrapiane, dzióbami do siebie obrócone, nad któremi także gwiazda złota, na tarczy w błękitnem polu, na hełmie zaś szyszak koroną przyzwoitą ozdobiony. Ten dom starodawny, w prowincyi Pikardyi będącej, od wieku szóstego, do prowincyi de *Vivare* państwa Francuzkiego przeniosły, i do tych czas zostającej familji. Z którego zacnego domu, urodzony Piotr Deskour obersztleitnant gwardyi pieszej W. Ks. Lit., pierwszy osiadł w kraju Polskim którego z Klarą z Turnów małżonką pozostałe potomstwo: otrzymał indygenat w roku 1764. na sejmie koronacyi, a w r. 1776. Dypłoma na tenże indygenat, po okazaniu dokumentów autentycznych szlachetnego urodzenia swego, ręką Króla Stanisława Augusta podpisany, i w aktach grodzkich Czerskich *feria quarta ante festum Sancti Petri in Vinculis videlicet die* 31. *mensis Julii anno* 1788. zaoblatowany. Synowie Piotra Deskoura pozostali czterech, to jest: Jan który idąc w ślady ojca swego, poświęcił się swej ojczyznie na usługę wojskową, gdy przez stopnie swych zasług w regimencie gwardyi pieszej W. Ks. Lit. JKM. i Rzpltej przez lat 40. przyszedł do stopnia pułkownika, i przez lat 10. komendantem tegoż regimentu, oraz orderem ś. Stanisława w nadgrodę swych zasług od monarchy swego zaszczycony, nieprzestając być zawsze swemu stanowi przyzwoitym, i dobrego obywatela dopełniając obowiązków. Tenże Jan Deskour z Salomeą z Opackich, Stefana Opackiego szambelana JKM. córką z Franciszki Pruszkowskiej zrodzoną, a małżonką swoją, zostawił potomstwo córkę jednę Maryannę, i synów pięciu: Jędrzeja, Jana, Józefa, Kazimierza i Felixa. Bracia zaś rodzeni tegoż Jana pułkownika gwardyi pieszej W. Ks. Lit. Michał pułkownik gwardyi konnej Lit. mający *primo voto* Bułharynownę, z którą dwie córki miał, Antoninę za Ludwikiem Cholewińskim, regentem ziemskim Prużańskim, po śmierci zaś pierwszej żony swej, wziął drugą, Eleonorę Skirmontownę, z tą spłodził Pawła, który był oficerem w regimencie buławy w. kor., a potem uwolniwszy się został Bernardynem. Hieronim zaś najmłodszy bezżenny. — *Her. Wiel.*

Destrunek. *Indigen.* w Konst. roku 1768. — *Małachowski.*

Deszert *herbu Kłosy.* Dawni autorowie o nich nie piszą, nawet i *Kuropatnicki* wypuścił, *Małachowski* jednak w dziele swojem cytuje. Familia ta po dziś dzień istnieje w Polszcze.

Dewicz w Litwie i Czerwonej Rusi. Tak o nich pisze *Małachowski*, inni autorowie milczą.

Deyam uwolniony *à scartab.* w Konst. roku 1775. *fol.* 146. — *Mał.*

Deybel de Hammeran. *Indig.* w Konst. roku 1790. *fol.* 227. *Małach.*

Deydolt *hərqu Łabędź.* Sam tylko *Małachowski* ich wymienia, inni autorowie milczą.

Deyma Antoni, Krzysztof, Walenty. *Nobilit. non praec. scart.* w Konst. r. 1768. — *Mał.* — *Kras.*

Dietrych. *Nobilit. non praec. scart.* w Konst. roku 1790. — *Mał.*

Diubelt. *Nobil.* w Konst r. 1673. — *Mał.*

Długochmil *heru Trzy radła.* Dawni autorowie o nich nie pisali, tylko *Kuropatnicki* i *Małackowski* w dziełach swych tak kładą.

Długokański. O tych także dawni autorowie przemilczeli, ale *Kuropatnicki* i *Małachowski* lubo bez herbu wymieniają.

Długoski *herbu Grzymała.* Tylko *Małach.* w dziele swojem ich wymienia, inni autorowie milczą.

Dobczycki od Dobczyca, umieszczonego w Konst. r. 1673. *fol.* 36. — *Mał.*

Dobiesz *herbu Szeliga.* Tak ich *Kuropatnicki* i *Małachowski* wymieniają.

Dobkowicz *herbu Giejszter.* Sam tylko *Małachowski* o nich pisze.

Dobot. *Nobil. non praec. scart.* w Kons. r. 1768.—*Mał.*

Dobrakowski. Tych tylko *Kuropatnicki* i *Małachowski* w dziełach swych lecz bez herbu wymieniają.

Dobratyński. I o tych tylko *Kuropatnicki* i *Małach.* wspominają.

Dobrodziejski *herbu Grzymała.* Że są i tego herbu pisze *Małach.* — *Kuropatnicki* wspomina ich z przydatkiem *Gutteter*, lecz bez herbu.

Dobrogost. O tych wspomniane w Tomie III. lecz bez herbu. *Małachowski* zaś dwa domy ich kładzie, i jednym herb *Grabie* drugim *Rola* przyznaje.

Dobrosławski w powiecie Kościańskim. — *Kuropatnicki* i *Małachowski.* — Norbert, łowczy Lwowski. W roku 1788. Stanisław regent Kościański. — *Krasicki.*

Dobrot *herbu Doliwa.* Tak ich jedynie *Małachowski* cytuje.

Dobrowolski. *Nobil.* w Kons. r. 1775. *fol.* 145 i 152. — Michał *Nobil. non praec. scart.* w Konst. r. 1790. na karcie 217. — *Mał-*

Dobrylewski w Grodzieńskiem. — *Kuropatnicki* i *Małach.* ich wspominają, inni autorowie milczą.

Dobrzankowski *herbu Wąż.* Jeden tylko *Małach.* tak ich cytuje.

Dobrycz Wacław wojski Kowieńskie roku 1673. *Ind.* otrzymał. — *Kras.*

Dobużyński Jan w r. 1788. skarbnik Wiłkomirski. — *Kras.*

Dogiel Cyryna *herbu Działosza.* Patrz Tom III. pod Cyryna.

Dogodzki. *Kuropatnicki* i *Małachowski* cytują dom ten ale bez herbu.

Dolański *herbu Korab.* Z tych Stefan Dolański z Heleną Hrynkiewiczowną, spłodził dwóch synów: Wojciecha i Jana, od Wojciecha córka Maryanna, Bogusława żona, i syn Felix, który z Walicką spłodził trzech synów: Jana *sterilem* Bogusława i Krzysztofa, ten z Eleonorą de Demma. Jan Dolański, drugi syn Stefana, ten z Wiśniowiecką, spłodził córki Zuzannę i Johannę, i synów dwóch: Józefa *sterilem*, i Grzegorza, który z Ludwiką Wujcikowską herbu *Nałęcz* zostawił potomstwo, córek trzy: Teklę, Zuzannę i Magdalenę, synów dwóch: Stanisława i Grzegorza Dolańskiego. Tenże Grzegorz Jan Chryzostom Dolański od młodego wieku, udał się w służbę wojskową do korpusu artyleryi koronnej, w roku 1788. w której tyle okazał zdatności, z mianych talentów i edukacyi, iż przez stopnie idąc zasług, od najniższej rangi, dosłużył się porucznika szarży, w czasie rewolucyi w różnych potyczkach, dał dowód męztwa swego, i dystyngwował się po razy kilka, będąc plejzerowany, i potem w niewolą wzięty, z której potem z przyczyny ran ciężkich dla wyleczenia się uwolniony został. Ten wszedł w śluby małżeńskie, z Maryanną Trzmielewską, córką Józefa i Katarzyny małżonków, ma potomstwo. — *Her. Wiel.*

Dolgert *herbu Łabędź.* Żaden z dawnych autorów prócz *Małach.* o domie tym nie pisze.

Dolibowski *herbu Zatajony miesiąc.* I o tych prócz *Małachowskiego* nikt nie pisze.

Domarat *herbu Grzymała.* Że są i tego herbu pisze *Małach.*

Domeyko. W Kowieńskim. — *Mał.* — Roku 1778. N. Domejko budowniczy Kowieński. — *Kras.*

Domin *herbu Junosza.* Że dom ten się znajduje i herbu tego używa cytuje *Kuropatnicki* i *Małachowski.*

Dominowski pisze się z Panoszewa: tak Jan w roku 1632. podpisał elekcyą Króla Władysława IV. — *Mał.*

Domosławski *herbu Nałęcz.* Tylko *Kuropatnicki* i *Małahowski* o nich piszą.

Dongirt. Dom ten *Kuropatnicki* wspomina, z których Tomasz Dongirt 1763. r. w aktach Wileńskich, pisał się *de illegitimitate* trybnnału w Wilnie. — *Her. Wiel.*

Donomay. *Indig.* w Konst. roku 1654. *fol.* 37. — *Małachowski.*

Donowski *herbu Leszczyc.* O tym domie dawni autorowie nie pisali. *Kuropatnicki* i *Małachowski* w dziełach swoich z herbem umieszczają.

Dorflinger Jerzy baron feldmarszałek wojsk Kurfirszta Brandeburskiego r. 1655. do Indigenatu przypuszczony. — *Kras.* — *Mał.*

Dorfmajer. *Indig.* w Konst. roku 1768. — *Małachowski.*

Dorożyński w powiecie Latyczewskim. — *Małachowski.* — Tomasz sędzia grodzki Latyczewski r. 1788. — *Krasicki.*

Dorpowski *herbu Junosza.* Że są i tego herbu cytuje *Małachowski.*

Dorszprung książe *herbu Hipocentaurus.* Ten dom pierwej w Żmudzi, potem razem w Żmudzi i Litwie udzielnie panował na kilka set lat przed Jagiellonami. — *Mał.*

Dosa. Dawna familia, w Statucie Litewskim. — *Mał.*

Dowcewicz ziemianin Żmudzki w r. 1621. — *Mał.*

Dowgayło *herbu Łabędź.* Że są i tego herbu pisze *Małachowski.*

Dowgiałowicz *herbu Abdank.* O tych dawni autorowie nie pisali. — *Kuropatnicki* i *Małachowski* w dziełach swoich umieścili.

Dowgielt *herbu Trąby.* I o tych tylko *Kuropatnicki* i *Małachowski* pisali.

Dowiatt w Żmudzi. — *Małachowski.* — W r. 1755. Ignacy regent ziemski Rosieński. — *Krasicki.*

Dowolgo z Pińskiego podpisał elekcyą Króla Jana Kamierza — *Mał*

Draniewski. *Nobilit.* w Konst. r. 1659. *fol.* 61 — *Małachowski.*

Dressel. *Indigenat* w Konst. roku 1775. *fol.* 144. — *Małachowski.*

Dresakowski był sędzią Grodzkim Grodzieńskim r. 1607. — *Mał.*

Drobot *herbu Doliwa.* O tych tylko *Kuropatnicki* i *Małachowski* wspominają.

Drochowski *herbu Korczak.* Że są i tego herbu pisze *Małachowski.*

Drodzieński *herbu Ślepowron.* O tych dawni autorowie nie pisali, ale *Kuropatnicki* i *Małachowski* wraz z herbem wymieniają.

Drogojewski *herbu Korczak.*

Drohowski *herbu Jastrzębiec.* O tych tylko *Kuropatnicki* i *Małachowski* piszą.

Drożwiński. O tych dawni autorowie zamilczeli; *Kuropatnicki* i *Małachowski* wymieniają ale bez herbu.

Drwalski *herbu Przerowa* W dawnych autorach nic o nich nie ma, *Kuropatnicki* i *Małachowski* w dziełach swych wraz z herbem ich kładą.

Dryniewicz *herbu Sas.* Tylko *Małachowski* tak ich wymienia.

Drzewiński *herbu Korczak. Kuropatnicki* i *Małachowski.*

Dubalski *herbu Korab.* — *Kuropatnicki* i *Małachowski.*

Dubiecki. O tym domie przez nie wiadomość, nie tylko dawni autorowie, ale i *Niesiecki* z *Kuropatnickim* opuścili. Atoli koło roku 1792. Mateusz Dubiecki kanonik Łucki, Dyonizy Dubiecki skarbnik Krzemieniecki, Karol Dubiecki P. T. — *Her. Wiel.*

Dubiński. — *Kuropatnicki* i *Małachowski.*

Dubiski na Wołyniu. O tym domie dawni autorowie zamilczeli. *Kuropatnicki* i *Małachowski* wymieniają.

Dubkowski *herbu Ostoja.* Że są i tego herbu piszą *Kuropatnicki* i *Małachowski.*

Duhamel *herbu własnego*, w niebieskiem polu klucz złoty, przez który na krzyż kotwica żelazna, w pośród tych u góry gwiazda srebrna, w koronie ręka zbrojna, klucz złoty trzymająca. Ta familia pochodzi z Francyi, z której Józef Duhamel osiadł w Polszcze, tego stany zgromadzone na sejm r. 1768. przez wzgląd na jego zasługi, do *Klejnotu szlacheckiego* i wszelkich prerogatyw w koronie i Litwie, wraz z sukcesorami jego przyjęły, o czem twierdzi Konstytucya *fol.* 330. i diploma z kancellaryi obojga pieczęci wydane. Tenże Józef

Duhamel, wszedł w śluby małżeńskie z Maryanną Miklusiewczowną metrykantowną Litewską. —*Her. Wiel.*

Duklos. *Nobilit.* r. 1775. *fol.* 148. —*Mał.*

Dukszta z Wileńskiego podpisał elekcyą Króla Jana Kazimierza. —*Mał.*

Dulfus *herbu własnego*, który jest takowy: W środku po prawej ręce mnich, trzymający książkę, a na lewej szachownica, w polu srebrnem, u spodu zaś trzy ślimaki, w niebieskiem polu, a na wierzchu mnich z trzema strusiemi piórami, ten herb od Cesarza Jmci Józefa II. nadany, z przyłączonym przywilejem, Klejnotu szlacheckiego, w Niemczech do czwartego pokolenia z płci mężkiej i żeńskiej, w Polszcze zaś Król Stanisław August pół konia w polu czerwonem, i na hełmie przydał, roku 1768. *fol.* 330. i roku 1764. wspomina Konstytucya Jana Felixa Dulfusa, którego zasługi naprzód *Equitem auratum* w czasie koronacyi tegoż Króla zjednały, potem wraz z potomstwem, do wszelkich przywilejów szlacheckich przypuszczony. Tenże Jan Felix Dulfus szambelan Króla Jmci Pruskiego Fryderyka II. z Maryanną de Mok małżonką, zostawił synów sześciu: 1go Jana Felixa Franciszka, szambelana J. K. Mści. 2go Andrzeja Jana pułkownika buławy wielkiej koronnej. 3go Joachima porucznika wojsk Pruskich. 4go Stanisława majora w kawaleryi narodowej. 5go Ludwika porucznika wojsk pruskich. 6go Henryka adjutanta, córkę Barbarę za Bonneau rezydentem Francuzkim. —*Her. Wiel.*

Dunajewski *herbu Sas.* W roku 1788. Teodor viceregent Kijowski. —*Krasicki.*

Duńczewski *herbu Krzywda.* W województwie i powiecie Krakowskiem *in sortibus* Łazy, w parafji Irzmanowskiej i Bolechowskiej. O tych pisze *Jan Łazowski* w książce pod tytułem: *Klejnot Junosza o familji Piaskowskich* 1683. Iż Duńczewszy od Duneburgu, nad rzeką Duną, swoje imie mają, zkąd przez Stanisława Gorzkowskiego, dziedzica na Łazach, wzięty Floryan Duńczewski z skarbami, podczas wojny Inflantskiej, roku 1580. Tu do Polski w dziecinnym wieku przywiezionego, dał w nauki, a potem ożenił z szlachetną Ewą Milowną Łazomską, któremu Jacek i Adam Gorszkowscy bracia rodzeni, synowie Stanisława, uczynili donacyą na Łazach *Bonorum Terrestrium*, i w Grodzie Krakowskim sapisali z sukcesorami roku 1639. *feria 2da ante Fest. S. Nicolai Pont. proxima.* Ten Floryan Duńczewski, mając lat około 90. umarł w pobożności roku 1667, pochowany w Irzmanowskim kościele z nadgrobkiem:

Juveni partum, spes et fortuna valete,
Nil mihi vobiscum ludite nunc alios.

Potomstwo jego z Ewy Miłowny Łazomskiej, herbu *Łada*, młodo pomarło, tylko zostało się synów dwóch: Jan i Kazimierz; pierwszy urodzony w Łazach roku 1624. służył wojskowo, pod znakiem Stanisława Koniecpolskiego i Mikołaja Potockiego, hetmanów W. K. kasztelanów Krakowskich, i bywał w różnych okazyach rotmistrzem za Króla Władysława i Jana Kazimierza. O tym pisze pomieniony *Łazowski*, iż go znał bardzo dobrze, nieprzyjaciel Szwedzki, na których różne czyniąc zasadzki, wiele ich poraził, niedopuszczając do ojczyzny swojej, i innych broniąc: dla czego najechawszy go Wierdz generał Szwedzki, w półtora tysiąca ludzi, dobra mu spalił r. 1656. dnia 7. Czerwca, o czem *Dyaryusz wojny* Szwedzkiej cytuje. A kiedy go potem Jan Kazimierz, Król Polski pytał; jakiejby żądał nadgrody, za jego dzieła rycerskie i za tak zniszczone dobra swoje, przez tego nieprzyjaciela? Ukrzywdzony odpowiedział: „iż dosyć już mam, Najjaśniejszy Królu, za nadgrodę klejnot krzywdę, którego używam za herb, przeto niechaj i potomkowie moi temsię kontentują.“ Ożenił się był z Katarzyną de Bętkowice Bętkowską, herbu *Prawdzic*, z którą miał potomstwo niżej wyrażone, umarł roku 1663. pochowany w Irzmanowskim kościele, któremu i inszym znaczne legata zostawił, o czem świadkiem jest testament jego oblatowany i aktykowany w Grodzie Krakowskim roku 1674.

Drugi syn Floryana Duńczewskiego Kazimierz, z Miłowny Łazomskiej, urodzony na Łazach roku 1643. miał za sobą Annę Starską, herbu *Abdank*, Jana vices-regenta Grodu Krakowskiego córkę, i z nią spłodził syna, także imieniem Jan, urodzonego 1667. który umarł bezżennym. Między Janem i Kazimierzem synami Floryana, po śmierci ojca swego, nastąpił podział dóbr ich dziedzicznych roku 1668. którego działu oblata w Grodzie Nowomiejskim 1713. aktykowana.

Jan Duńczewski, syn Jana rotmistrza wojskowego, z Katarzyny Bętkowskiej urodzony w Łazach r. 1648. z młodości długo lata trawił w Krakowskiej kancellaryi, potem był oficyalistą w Zupach Wielickich J. K. Mci, trzymając dystrybutę soli suchedniowej, na województwo Krakowskie, ziemię Wieluńską, województwo Sieradzkie i powiaty tameczne, Księztwo Zatorskie i Oświecimskie, jak pisze *Łazowski*, i świadczą akta Zupne, od roku 1680. którą też i sam na swoje dobra odbierał według dokumentu autentycznego, Jana Boczkowskiego vice-zuparyusza Wielickiego J. K. Mci danego 1682. Bywał często deputowany na różne funkcye od województwa Krakowskiego, jako też i do ziemstwa Książkiego na rewizyą aktów tamecznych które *dispersim* długo leżące, w kilku leciech zebrał, zordynował i popodpisował, a potem do Lelowa są przeniesione;

także oddana mu była do rewizyi kancellarya zamku Wiśnickiego, książąt Ostrowskich i Zasławskich, którą przez lat dwa zordynował i ułożył, jak testament roku 1716. Pojął w małżeństwo Agnieszkę Stanisława de Piaski S. Stardzow Piaskowskiego córkę, herbu *Junosza*, z matki Morsztynownej, herbu *Leliwa*; a z baby Czernej, herbu *Nowina* urodzoną, jak świadczy reformacya jej uczyniona w aktach Oświecimskich Grodzkich 1667. i *Niesiecki* Tom 3. *fol.* 583. umarł roku 1718. zostały się jego rękopisma znaczne in folio, to jest: *Kronika Polska*, do życia jego zebrana, i kilka ksiąg transakcyi granicznych, erekcyi, dotacyi, i legacyi kościelnych, w różnych województwach i parochiach, z wielu ksiąg ziemskich, grodzkich i duchownych, *sub actu et feria synoptice* skonnotowanych. Synowie jego z pomienionej Piaskowskiej: Alexander urodzony w Łazach 1668. który bezżenny umarł. Jan 1670. Franciszek 1676. Stanisław 1680. Fabian 1685. i córek dwie: Magdalena w panieństwie umarła, Joanna poszła za Zeglińskiego. Stanisławowi mającemu w małżeństwie Barbarę Bromirską i Fabianowi bezżennemu, ojciec pomieniony Jan Duńczewski, uczynił donacyą dóbr swoich dziedzicznych r. 1713. w grodzie Nowomiejskim.

Jan, syn Duńczewskiego z Piaskowskiej urodzony, służył w wojsku pod Pancerną chorągwią, potem był superintendentem komor od Szląska pogranicznych, w województwie Krakowskiem, dalej trzymał dobra w kluczu Myślenickim do kasztelanji Krakowskiej należącym, gdzie umarł i pogrzebiony w kościele tamecznym. Zostawił potomstwo z Zofią de Sowki Sowińską, herbu *Prawdzic*, Kazimierza plebana Lipskiego, sławnego kaznodzieję po różnych ambonach, młodo zmarłego r. 1733. po którym zostały się kazania jego, na każdy punkt godzinek Niepokalanego Poczęcia Boga Rodzicy, po jednemu; konwentowi Soleckiemu WW. OO. Reformatów legowane. Stanisława i Michała. Michał był w akademji Krakowskiej doktorem filozofji i notaryuszem apostolskim kreowany, potem do Zamojskiej wokowany został ś. teologji doktorem i profesorem, kanonikiem Zamojskim i Chełmskim, rektorem akademji po dwa razy, umarł młodo w kwitnącym do dalszych honorów wieku 1751. Stanisław urodzony 1701. roku, także w akademji Krakowskiej kreowany doktorem filozofji 1722. wokowany do Zamojskiej akademji 1724. został geometrą trybunału koronnego 1727. kreowany obojga prawa doktorem 1745. o którym *Janozki in Polonia Literata* 1750. Ten będąc obligowany w Zamojskiej akademji do lekcyi matematycznej, która potrzebuje profesora świeckiego, wszedł w przyjaźń dożywotnią 1727. z Teresą de Lichtenstein herbu tegoż imienia, córką Marcina z Magdalińskiej w Prusiech urodzonego

familji nadmienia *Niesiecki* Tom 3. *fol.* 103. mówiąc, iż Konrad de Lichtenstein, wielki komendant u Krzyżaków, zginął pod Grunwaldem 1410. Lecz nie tylko w Prusiech znajdowali się, jak wspomina *Długosz lib.* 7. *fol.* 702. *&.* *lib.* 11. *fol.* 245. 266., ale i w Niemieckiem państwie częstokroć bywali Cesarskiemi ministrami, z których Erazma Lichtensteina, feldmarszałka, spomina *Heidenstein de Vita Joan. Zamojscji*, jakoż niedawno na ostatnim ministrze, zeszła ich familia, także w Weneckiej Rzeczypospolitej bywali różnemi oficyalistami o czem tameczni historycy. Z tej było potomstwo, które pomarło w kwitnącym wieku; zostało się synów żyjących czterech: Jan w akademji Zamojskiej doktor filozofji, proboszcz Mansynarystów u ś. Mikołaja w Zamojskiej kollegiacie; drugi na chrzcie Michał, w zakonie Jacek; trzeci na chrzcie Antoni w zakonie Paschał, obadwa reformatami w kustodyi Ruskiej; czwarty Józef w szkołach Zamojskiej akademji. — *Herbarz Duńczewskiego.*

Duniewicz Antoni. *Nobilit. non praec. scart.* w Konstytucyi roku 1700. — *Mał.*

Dunin *herbu Łabędź.* O familji tej w Tomie III., ale gdy genealogia zamieszczona tam nie jest zupełną przeto tu z akt familijnych zebraną zamieszczamy. Familia ta już od dawna tytułu hrabiów używa i takowy w teraźniejszych czasach przyznany jej został. Od Piotra marszałka nadwornago koronnego wymienionego w Tomie III. str. 438. rozgałęziły się nowe szczepy rodziny Duninów, którzy od różnych dóbr nazwiska swe przybrali, jako to: na Skrzynnie i Borkowie Duninowie Borkowscy; na Skrzynnie i Suligostowie, Duninowie Suligostowscy; na Skrzynnie i Łabędzi, Duninowie Łabędzcy; na Karwach Karwiccy; na Wąsowcach Wąsowicze; na Szpotach Szpotowie; i t. d. — Tu o Duninach mówiąc nie chcemy najpierwszych czasów sięgać o których już *Niesiecki* umieścił i poczynamy od Władysława Dunin dworzanina Henryka Walezego, który z Jadwigi Opalińskiej zostawił kilku synów i kilka córek: z pomiędzy synów Paweł Dunin był rotmistrzem za Króla Stefana, tegoż syn Adam Dunin konsyliarz Króla Zygmunta III. zostawił syna Adama Dunina roku 1640. podczaszym Czerskim uczynionego, był także podstarostą i sędzią Opoczyńskim i roku 1643. w aktach Opoczyńskich uczynił donacyą dóbr Gapinin Genrsi Hermolai Sandkowskiemu, miał za żonę Teresę Opacką, z której zostało dwóch synów: 1. Alexander Krzysztof na Skrzynnie i Suligostowie Dunin podstoli Bielski, a potem kasztelan Lubaczowski. — 2. Adam Samuel na Skrzynnie i Suligostowie Dunin. — Alexander Krzysztof podstoli Bielski a potem kasztelan Lubaczowski dwu-imienny, pojął za żonę

Katarzynę Rudnickę, z której został Paweł Dunin Suligostowski 1*voto* z Jadwigą Duninowną 2*voto* Franciszką z Hewlów: z Jadwigi Duninowny został Franciszek podkomorzy Inflantski, starosta Niechworowski roku 1735., tegoż żona Rozalia Sarnowska, syn Stanisław któremu Julianna Bętkowska powiła Hipolita roku 1778. kanonika kapituły Kamienieckiej Wincentego r. 1784. Felixa roku 1785. Franciszka Xawerego roku 1786. generała wojsk Rossyjskich i kawalera orderów, Jana roku 1779. tego Jana żona Wiktorya z hrabiów Potockich Pilawitów, spłodziła Piotra roku 1809. Józefa r. 1812. Drugi syn Pawła hrabiego na Skrzynnie i Suligostowie Dunina z Jadwigi Duninownej, na imie Paweł, połączony z Maryanną Mierzejewską: trzeci, Stefan, a czwarty Jan był spłodzony z Franciszką z Hewlów. Paweł i jego żona Maryannna z Mierzejewskich zostawili dwóch synów. 1. Franciszek Dunin połączył się z Magdaleną Łużycką i zostawił syna Wojciecha urodzonego około r. 1776., który pojął za żonę Teklę Jeleńkowskę i z tej spłodził r. 1810. Kalixta, r. 1819. Hipolita Leopolda *binom.* r. 1821. Felixa r. 1834. Alexandra Duminów. 2. Kazimierz Dunin brat Franciszka, połączył się z Apolonią z Piąggów i zostawił syna Ignacego urodzonego roku 1794. który połączony z Wiktoryą Szuwarską r. 1821. spłodził Augusta Eustachego dwuimiennego Dunina. Drugi syn Adama Dunina Suligostowskiego podczaszego Czerskiego, a brat Alexandra Krzysztofa, na imie Samuel połączony z Teresą Opacką zostawił syna Adama, któremu Konstancya z Kobylińskich spłodziła syna Antoniego połączonego z Brygidą Karską córką Józefa Karskiego i Teresy Laskowskiej: z tejże Karskiej Brygidy spłodzony syn Stanisław Kostka, od Najjaśniejszego Króla Polskiego Stanisława Augusta trzema przywilejami obdarzony, miał za żonę Annę Ledochowską z której spłodził: 1. Jana dziedzica dóbr Głęboka w Galicyi. 2. Piotra Pawła porucznika gwardyi Konnych Strzelców wojska Polskiego, połączony z Jełowicką. 3. Anastazego Rocha bezdzietnego. Jan połączony z Emilią z Radziejowskich ma synów: 1. Władysława, 2. Stanisława, 3. Augusta.

Konstytucye wspominają pod rokiem 1674. Dunin hrabia ze Skrzynna Krzysztof podstoli Bełzki z Bełzkiego. — Dunin Mikołaj kasztelan roku 1676. Dunin Krzystof chorąży Ruski r. 1676. Dunin hrabia na Skrzynnie Swiatosław Franciszek wojski Sandomierski i poseł roku 1676. Dunin na Skrzynnie Jan poseł Poznański r. 1676. Mikołaj i Kazimierz. Konstanty chorąży Parnawski. Mścisław, Alexander wojski Sandecki, Władysław, Paweł, Wawrzeniec, Piotr i Tomasz z Łęczyckiego. Dunin z Kryszpina, Szczęsny starosta Szmettyryjski z Witebskiego, Jan Rafał z Warszawskiego, wszyscy żyli i działali roku

1676. w Konstytucyach zapisani pod tymże rokiem, jako też w tychże Konstytucyach czytamy Jakóba na Skrzynnie Dunina kawalera *Sanctae Mariae de Monte Carmelo et S. Lazari* r. 1710. był komisarzem do Gdańska z Małej Polski; r. 1710. Piotr Comes a Skrzynno Dunin kasztelan Radomski r. 1710. w Konstytucyach Alexandra *in* Skrzynno Comes Dunin *Vexilifer Winnicens.* r. 1710. Józef de Skrzynno Dunin deputat *ad pacta Conventa* roku 1710. Antoni Dunin regent kancellaryi w. koronnej roku 1670. w aktach Pilznieńskich. Ignacy Jan i Anna synowie i córka Franciszka na Skrzynnie Dunina i Zofji z Chyrów Romerownej. Dunin de Skrzynno Szpost Józef r. 1736. *Dapifer Duccatum Zathoriens. &. Oswiecimens. Dunin de Skrynno Petrus Comes Succamerar. S. R. M. Capitaneo Zathoriens* r. 1720. Stanisław regent Żydaczewski r. 1738. R. 1790. był Jerzy Wojciech z Skrzynna Dunin cześnik Stężycki.

Syn drugi Jakóba referendarza koronnego Piotr starosta Zatorski i Bakoski, marszałek Królowej i kawaler orderu Orła białego, nakoniec kastelan Radomski wstąpił w związki małżeńskie z hrabianką Fryderyką Rochlitz, do którego małżeństwa wiele się przyczynił August II. Król Polski i elektor Saski i t. d. jak to świadczy intercyza ślubna zawarta w Warszawie dnia 9. Grudnia 1720. roku., mocą której wstępujący w związek małżeński Piotr graf Dunin i t. d. z Fryderyką grafowną Rochlitz, zapisali sobie zobopólne dożywocie dóbr wszystkich ruchomych i nieruchomych i t. d. Do tej intercyzy wyznaczeni byli pełnomocni komissarze od Króla Augusta II. hr. Henryk Fleming koniuszy wielki i t. d. hr. Henryk Wacdorf minister Saski. — Z tąż grafowną Rochlitz spłodził Piotr 4. dzieci: z tych córka Gertruda żyła w zakonie Sakramentek w Warszawie. Maryanna za Antonim Tomkowiczem. Antonina za Ignacym Malczewskim. Syn zaś Frederyk także starosta Zatorski z Zofią Małachowską zeszedł bezpotomny. — *Z dokumentów familijnych.*

Duńczewski w Herbarzu swym taką jeszcze o Duninach Borkowskich dodaje wiadomość: Jerzy z Skrzynna Dunin Borkowski, czesnik Latyczowski, a przytem pułkownik wojsk J. K. Mci i rzeczypospolitej, podczas szczęśliwej expedycyi Wiedeńskiej, męztwem i odwagą geniuszowi swojemu przyzwoitym z wylaniem krwi i hazardem życia wiary świętej i ojczyzny bronił. Któren pojąwszy 1*mo voto* w dożywotnią przyjaźń Zaleską, z nią spłodził Jacka i Katarzynę, która z Siemaszkiem żyła, 2*do voto* z Radlina z Radlińską, wszedłszy w obowiązki powtórnego małżeństwa, spłodził z nią Jerzego z Wielkiego Skrzynna na Grodku Dunina Borkowskiego, podstolego Żydaczowskiego J. K. Mci bończucznego, potem kasztelana Gostyńskiego

starosty Radelickiego, który *cum recognitione* do Najjaśniejszego Króla JMci Augusta III. od ziemi Przemyślkiej posłując przyznał go *circa debitam adorationem*, za pana i monarchę. Ten złączywszy się najpierwej z córką Lamara, generał-majora, małoco więcej nad pół roku z nim pomieszkawszy umarła. *Iterato connubio* wszedł w obowiązki małżeńskiego stanu z Scholastyką z Olszewa Olszewską, cześnikowną Pruską, sędzianką Grodzką Żydaczowską, z którą trzech było synów i dwie córki: Jan najstarszy, Dunin Borkowski, starosta Radelicki, J. K. Mci dworzanin, a towarzysz znaku Hussarskiego, księcia Augusta Czartoryskiego, wojewody i generała ziem Ruskich, podczas sejmu extra ordynaryjnego, dwóch niedzielnego od ziemi Sanockiej w negocyacyach generału Ruskiego do J. K. Mci poseł. Syn drugi, Jerzy Dunin Borkowski, podstoli Żydaczowski, po śmierci brata, starosta Radelicki, towarzysz znaku Hussarskiego, grafa ministra Saskiego Bruhla, generała artyleryi koronnej; trzeci Adam, umarł w szkołach będący. Córka zaś Anna starsza z Marcinem de Grodków Łosiem podsędkiem ziemskim Lwowskim zmówiona, druga Tekla za Worcelem, podwojewodą Lwowskim, sędzią Żydaczowskim. — *Herbarz Duńczewskiego.*

Dusiatski *Rudomina herbu Trąby.* Dawni autorowie o nich nie pisali. *Kuropatnicki* i *Małachowski* wspominają.

Dworakowski *herbu Korwin.* O tym domie dawni autorowie, oraz *Niesiecki* i *Kuropatnicki* przez niewiadomość opuścili. Są zaś w województwie Podlaskiem, w ziemi Bielskiej, powiecie Brańskim, piszą się z Dworaków. — *Her. Wiel.*

Dwornicki wspominany w Konst. r. 1670. *fol.* 24. — *Małachowski.*

Dyakiewicz. O tych tylko *Kuropatncki* i *Małachowski* wspominają.

Dyamentowski *herbu Drya.* O familji tej nic ani *Niesiecki* ani dawniejsi autorowie nie pisali. *Niesiecki* pisząc o herbie *Drya* w krótkości tylko o Mutynach wprowadzicielach herbu tego do Polski wspomina, zamilczawszy zupełnie o familiach które się z domu tego w Polszcze rozgałęziły. *Duńczewski* w swym *Herbarzu*, bardzo obszerną i interesującą wiadomość tak o Mutynach jako też od nich pochodzących familiach umieszcza od których dom Dyamentowskich wyprowadza. Cały ten opis tak jak go *Duńczewski* zamieścił, my tu dajemy. — Dyamentowscy herbn *Drya* są od wieków i idą z dawnych Mutynów przez Bożejowskich, których jedna jest z Trąbczyńskiemi dzielnica, jako starożytne informują o tem domom tym od Najjaśniejszych Królów Polskich i Mazowieckich Książąt dane Lity, i Grodzkie Nowomiejskie, Poznańskie

i Kaliskie transakcye. Pisali się najprzód z Trąbczyna, tego przodkowie domu, wsi w Kaliskiem leżącej województwie. Ale Swiętosław Mutyna, syn Luczysława z Mutynów idącego, (jako list Bolesława Pudyka, w roku 1253. dany świadczy) za dzielność rycerską i wierne swoje usłupi, dóbr Bożojowo i Kamienia nazwanego Dyament, od pomienionego dostawszy monarchy, najpierwszy z nich się pisać począł. Od tego tedy hrabi synów dwóch, to jest: Racława najstarszego, który w roku 1289. umarł, i przy którym Bożejowo dobra utrzymały się, rozmnożeni są za czasem w potomkach swoich Bożejowscy, którzy poźniejszym potem wiekiem w Poznańskie i Kaliskie przenieśli się województwa; gdzie z nich jeden wieś nazwawszy pierwszej Bożejowo imieniem, od niej natychmiast wzięła potem na siebie jego denominacyą potomność. Od młodszego zaś Chwalimiera, w roku 1300. zmarłego, któremu się dostały dobra Kamień, Dyament nazwane z Zameczkiem, *in confluenti* Dunajca rzeki z Wisłą leżące, gdzie teraz jest wieś Otfinów, idące potomstwo, długi czas *inter rupta serie*, starożytne swoje konserwowało imię, w nazwisku Mutynów, pisząc się zawsze z Kamienia Dyamentu: niż potem nierychło, jeden z tej potomności (o czem niżej będzie) Dyamentowskim zwać się począł Trzeci brat Świętosława syn, imieniem Mrocław, w Sląsku osiadłszy, graffów *de Dimant-Dimanstein*, to jest hrabiów Dyamentów z Dyamentu Kamienia dom rozmnożył, którzy i po dziś dzień w tymże imieniu tam się znajdują. Czwarty brat, syn Świętosława hrabi imieniem Strzeszko, zakon przyjąwszy Benedyktyński, opatem na Łysej Górze w r. 1316. był obrany, gdzie rządząc tymto klasztorem lat 12. nakoniec roku 1328. umarł pełen dni starzec w wieku 90. życia.

Chaderz albo Hadro, to jest Adryan Mutyna, brat Świętosława hrabi, a rodzony tych czterech braci stryj, przeniosłszy się w roku 1264. z Polski do Anglji; i tamtego pięknością przychęcony kraju, w nim pozostał, gdzie będąc długo dworu marszałkiem u Rycharda Kornubji hrabi, brata Króla Anglów, a potem ożeniony tamże, potomstwo zostawił, które za czasem do Czeskiego przeniosłszy się królestwa, z dawnymi złączone jest Mutynami, Gwilka i Hartmana, to jest Wilhelma i Hermana potomki. Był to mąż ze wszystkiemi urodzony talentami (które osoby dystyngwowanego charakteru na wielkich zwłaszcza dworach zawsze zdobią) rekognicyi przy tem i maniery pięknej, i tak dobrze umiał się przysłużyć temu hrabi, że po śmierci prędkiej Konrada IV. Cesarza (na ten czas pod owe zamięszanie w Cesarstwie Rzymskiem, gdy i drugiego na jeden tron, to jest Alfonsa nazwanego *Sapiens*, Kastylji i Legionu Króla, obrano było Cesarzem) wielką bardzo w tę elekcyą do

dostąpienia korony Cesarstwa, był mu pomocą. Przy której, lubo to potem skrytych przeznaczeniem Boskich wyroków nieutrzymał się ten monarcha, przecież to Adryana była inwencyi praca, i jemu miał mieć obligacyą, że choć przez krótki czas, po staremu nosił na osobie swojej hr. Rychardus, cesarskiej znaki godności, nigdy przedtem w Kornubieńskich nie postałe hrabiów domu.

Chwalimier tedy syn Świętosława hrabi młodszy, miał synów dwóch: Stanisława który w roku 1332. umarł, i Dobiesława, w zakonie Cystersów Koprzywnickich r. 1338. zmarłego, także córkę Wojciecha imieniem, Przecława hrabi na Skrzynnie małżonkę która roku 1328. żyć przestała. Stanisława synów było dwóch i tyleż córek. Z tych pierwszy Wacław Mutyna Krakowski cześnik w roku 1360. zmarły. Drugi Jarosław, który Norbertanem zostawszy w Hebdowie, r. 1349. kaznodzieją w tamtym umarł klasztorze. Z córek zaś Jadwiga była w małżeństwie za Wojsławem hrabią z Górki, i w roku 1350. zmarła. A Kingda to jest Kunegunda, rodzona jej siostra w klasztorze ś. Marcina Krakowskim roku 1308. zmarła zakonnicą. Wacławowych synów trzech było i jedna córka: to jest Kazimierz, Dadzibóg i Minogniew. Z tych Kazimierz w roku 1385. umarł, synów zostawiwszy trzech. Dadzibóg zostawszy Krzyżakiem, zginął podczas wojny z Litwą 1380 r. a zaś najmłodszy Minogniew Benedyktyński przyjąwszy habit opatem potem na Łysej Górze Świętokrzyskiej roku 1377. był obrany, gdzie lat 11. onem rządząc mnichów zgromadzeniem, na ostatek roku 1388. żywot w śmierć zamienił. Siostra też tych braci, a Wacława córa, imieniem Stosława, w Trzebnickich klasztorze Cystersek roku 1391. żyć przostała. Kazimierza Mutyny synowie ci byli: Pierwszy Falisław, który na wojnie Szląskiej z Władysławem książęciem Opolskim toczonej w roku 1394. zginął, rotmistrzem będąc królewskim. Drugi imieniem Krzesław hancerz królewski, roku 1397. bezpotomnie zmarły. A trzeci Wacław, który w roku 1401. Zawichostkim będąc kasztelanem, Jahnę z Wimiar miał w małżeństwie z której urodzony był syn Przedysław Mutyna, Połaniecki kasztelan w roku 1425. żyjący, za którym była w małżeństwie Zochna z Bidzin. Miał ten Przedysław synów trzech: Świętosława, Dadziboga, Dobrosława, i córek dwie: Bronimirę i Dobrochę. Z synów tedy najstarszy Świętosław Czechowskim zmarłszy kasztelanem w roku 1448. zaległ grób w Otfinowie, za którym była Hanka z Rogowa. Dadzibóg w roku 1450. zmarły, miał z Jachną z Malic Wojciecha córką, syna Wacława i córkę Hankę, Przecława Krakowskiego stolnika małżonkę, w roku 1490. zmarłą. Wacław zaś syn jego w roku 1471. żyjący, z Barbary z Połacewic, Dobrogosta córy: Kaszkę, Szanic-

ckich klasztoru panien zakonnicę, w roku 1480. zmarłą, i Dobiesława syna zostawił, który w roku 1492. na wojnie Ruskiej przeciwko Musze rebelizantowi zginął, pod komendą na ów czas będąc Zemelki Hetmana, o czem *Kromer fol.* 572. Za tym to Dobiesławem była w małżeństwie Marychna z Szczekocina, z którego dwie były córy: Helena, Staniąteckich klasztoru panien zakonnica, w roku 1520. zmarła, i Sawina Wacława z Kościelca Krakowskiego podstolego małżonka w roku 1509. zaślubiona. I na tych dwóch córach skończyła się poboczna Dadziboga syna Pakosławowego gałązka.

Teraz następuje Dobrosława brata jego gałęź. Ten w r. 1444. z Władysławem III. walecznym Polski i Węgrów Królem, pod nieszczęśliwą wojując Warną zginął. A ponieważ on miał za sobą w małżeństwie Kochnę z Rythwian, więc z tego małżeństwa zostało się dzieci dwoje: to jest Haliszka Wacława z Góry herbu *Skubow* albo raczej *Abdank* małżonka, w roku 1479. zmarła, pain wielce pobożna, i Petrosław w roku 1469. żyjący, za którym była Bogusława z Sielca herbu *Poraj*, Tomisława córa, z której dwóch zostawił synów: Pokojsława starszego, któren na nieszczęśliwej pod Bukowiną w Wołoszech roku 1497. zginął wojnie z wielą innych. Za którym była Szczęsna z Kurozwęk herbu *Poraj*, a innych żon miał 9., które ponieważ niepłodne pomarły, nie mam racyi imion ich, i godności familji tu wyrażać. Z tego tedy małżeństwa dwie się zostało córek: Bronisława Krakowska chorążyna, Wojsława z Gaju małżonka w roku 1559. zmarła i Ilmina, Trzebnickich w Szląsku Cystersek roku 1550. zmarła zakonnica, na których dwóch córach, zakończona jest zupełnie Dobrosława Pakosławowego syna gałęź. Ale prócz tego, była jeszcze poboczna blizko od Petrosława, w synu jego Świętosławie, z Bogusławy z Sielca zrodzonym, różczka, który młodszym będąc Pakosława bratem, zginął był roku 1490. w oblężeniu Kaszowa w Węgrzech pod czas szturmu do fortecy, zostawiwszy z Jadwigą z Turska Helenę Zebrzydowską córę i syna Wojciecha, z Barbarą Otfinowską w małżeństwie bezpotomnie żyjącego, który roku 1530. zszedł z świata.

Następuje zatem Kapitalna Świętosława (syna Pakosławowego i Hanki z Rogowa małżonków) gałąź. Ten miał synów trzech: Wojciecha, Przecława i Kazimierza. Z tych Wojciech średni, który roku 1450. na wojnie Wołoskiej z Bogdanem wojewodą o rebellią toczonej, razem z Piotrem Odrowążem i Michałem Buczackim, zabity poległ; syna Jędrzeja rotmistrza królewskiego, w roku 1474. zmarłego zostawił, który z Zochny z Przemykowa syna zostawił Jana, w bitwie pod Wiśniowcem Tatarskiej w roku 1512. z wielą innemi na placu

kawalerem poległ: na którym też potomku, latorośl się jego złamała. Najmłodszy brat Przecława imienieniem Kajmier, Wiślicki cześnik w roku 1475. zmarły, za którym była Hanka z Igołomji w małżeństwie, syna zostawił Petrynda, rotmistrza królewskiego, który na Moskiewskiej wojnie w roku 1514. zginąwszy, miał syna Jakóba Mutynę, Świętokrzyskiek mnicha Benedyktynów w roku 1539. zmarłego, na którym też ta wtóra gałązka Kajmiera Przecławowego brata, cale uschła. Odtąd tedy dalej, znowu kapitalna ciągnąć się zaczyna gałąź.

Wojciech najstarszy Świętosława syn, Wiślicki skarbnik w roku 1478. zmarły, i pochowany w Opatowcu, miał Bogomiłę z Ożarowa, z którego małżeństwa był syn Wacław Mutyna w roku 1500. żyjący, który miał za sobą Helenę Karwicką herbu *Łabędź*, Sendom. chorążankę: o czem *Sendomir. Acta.* Z której Kazimierza spłodził, w roku 1529. zmarłego, który w Opatowcu u Dominikanów spoczywa. Ten zaś Kazimierz, miał za sobą Dochnę albo Dorotę, z Boryszowa, a z niej synów dwóch, i córę jednę: to jest Bogusława Mutynę w roku 1564. zmarłego, który w Wielkiejnocy za Krakowem leży, za którym była Ewa Łyczkowna, dla której i on pierwszy z domu tego, wolał paskudnego zostać kalwina apostatą w roku 1557. a niż poczciwym przy wierze ojczystej słynąć katolikiem, w której nakoniec umarł herezyi. Portret i kamień grobowy, tamże się znajduje. Uczynił to zaś na perswazyą hrabiów z Górki, których żona jego blizką bardzo dotykała się krwi konnexyą. I on to jest najpierwszy, który starodawną odmieniwszy wiarę w tym domu, odmienił razem i Mutynów nazwisko, a przezwał się Dyamentowskim, od trzech herbu swego klejnotów, albo też bardziej od dóbr niegdyś jego domu dziedzicznych, Kamienia Dyamentu nazwanych, jako list Bolesława Pudyka dany opiewa, którego zameczku, po ruinie naprzód Tatarskiej w roku 1293. a potem Ruskiej roku 1300. gdzie wszystkie palono ogniem budynki, nie masz już teraz i znaku. Oprócz; że i dotąd jeszcze na Otfinowskiem polu, obszerny jeden plac, na którym piękna się rodzić zwykła pszenica, chłopstwo wiejskie z tamecznych poddanych, nie wygasłą konserwując w powieści pamięć, Dyamentem nazywa. Kazimierz zaś drugi jego brat żyjąc bezpotomnie, naostatek w roku 1530. na wojnie zginął Tatarskiej: w tem szczęśliwy, że przecię katolikiem, ponieważ on żadnym sposobem do kalwińskiej nie dał się namówić się sekty: jako i siostra ich Jadwiga Łyczkowa, Krakowska podczaszyna, która choć była za kalwinem Stanisławem Łyczkiem herbu *Sulima*, żadnym przecię sposobem, ani nawet męża groźbami, nie mogła być do herezyi nakłoniona, i katoliczką pełna cnót i pobożności pani, w roku 1574. Sakramentami śś. na

drogę wiecznożci opatrzona, żywot swój zakończyła. Bogusław tedy z Łyczkowny miał córek dwie: Zuzannę Skotnicką, Sendomir. łowczynę, Jana małżonkę w roku 1599 zmarłą: drugą Elżbietę Bidzińską, Nowomiejską podczaszynę, która w roku 1585. zmarła i syna jednego imieniem Świętosława Dyamentowskiego, na Skokowie dziedzica, który w roku 1590. zmarły *aetat.* 84. pod Opołem w kalwińskim Słupeckich w polu grobie, miejsce zaległ. Żona jego była Salomka Gołuchowska, Sendomirska łowczanka, z Słupeckiej zrodzona, z której zostało się dwóch synów prawdziwych, a naturalny z tejże przed ślubem jeden. Z których:

Jerzy młodszy syn Bracławski skarbnik w r. 1618. zmarły, któremu dał ojciec jego za przydomek nazwisko herbu *Drya*, przykazawszy aby go w swojej zażywał potomności, na pamiątkę pierwszego tej przodka familji. Miał za sobą Fenwennę Chrzęstowską, Sendomirską cześnikownę, z którą spłodził cór dwie i syna. Z tych starsza Bogumiła w roku 1640. zmarła, była za Pszonką Lubelskim chorążym. Młodsza zaś na imię Ewa za Wacława Gajewskiego zmówiona, które małżeństwo z jej strony, śmierć w roku 1632. rozerwała. Brat zaś tych dwóch siostr, był Samuel Drya Dyamentowski, Inflantski podczaszy, w roku 1637. zmarły, za którym była w małżeństwie Elżbieta Stanowna, i z niej dwoje spłodzonych dzieci: Fenwenna Zieleńska Sendomierska stolnikowna w roku 1657. zmarła, i Adam Dyamentowski, Lubelski cześnik w roku 1660. zmarły, który miał za sobą Justynę Rusiecką. Tego tedy Adama z tej Rusieckiej było synów dwóch i córa jedna. Z tych Helliodor w r. 1683. w Węgrzech na wojnie Tureckiej, pod Parkanami celebs zginął. Siostra jego Hester Piotrowska, Nurska skarbnikowa w roku 1679. *aetat.* 50. umarła. A brat ich najstarszy imieniem Stanisław, w roku 1685. Nowogrodzkim był podstolim, i miał za sobą Annę Orzeszkownę z Litwy, z którą zostawił Jędrzeja, Samuela i Zuzannę. Jędrzej tedy najstarszy syn Nowogrodzki łowczy, za którym była Tekla Wołkowna, w r. 1710. umarł. Samuel młodszy brat jego w roku 1700. kawalerem będąc pod Olkinikami w Litwie zginął. Siostra zaś ich Zuzanna, 1*mo* Konitzowa, a potem 2*do voto*. Paszkowska w r. 1698. *aetat.* 33. umarłszy, gałąź Jerzego Dryje Dyamentowskiego, Bracławskiego skarbnika, a syna Świętosławowego młodszego zakończyła.

Następnie zatem druga gałęź poboczna od Stanisława syna naturalnego Świętosława Mutyny idąca, która lubo mniej potrzebna, jednak nie od rzeczy, kiedy tu będzie wyrażona. Temu dla dystynkcyi od innych dzieci, dał był za przydomek ojciec Troynik, Drya nazwisko, w Polskie *proclama* odmieniwszy któ-

rego on odtąd przy zwyczajnem ojca zażywać począł imieniu, umarł w roku 1628. Owruckim cześnikiem, za którym była Barbara Pakosławska, z której trzech zostawił synów: Piotra młodszego, który po skończonych w Witemberskiej naukach akademji w r. 1659. predykantem zostawszy kalwińskim w Radziecinie przy zborze bezpotomnie umarł, i tam jest pochowany: za którym była Henryetta Ryznerowna. Pawła najmłodszego który służąc wojnę, od Tatarów w roku 1648. zabrany w Krymskiej przepadł niewoli. Miał za sobą Annę Stobiecką. I Jana Latyczewskiego skarbnika w roku 1649. żyjącego, za którym była Zofia Secygniewska, z którego małżeństwa zostało się potomstwa dwoje. Anna Chochołowa Latyczewska podstolina w roku 1665. od Tatarów z mężem i dziećmi w niewolą zabrana, w której przepadli: i Marcin Trojnik, Bracławski podczaszy w roku 1671. zmarły, za którym była Elżbieta Chochołówna, Inflantska łowczanka, z której zostawił córę Helenę, która bez wiadomości rodziców, na katolicką rewokowawszy wiarę, mniszką w Zamościu w roku 1688. została. I syna Stanisława Kijowskiego łowczego, w roku 1693. zmarłego, który mając za sobą Helenę Sokołowską, to zostawił z niej potomstwo: Rachel córę Dyeterychowi z Brandeburskiej grafowi nacyi, w Szwedzkiem kapitanowi wojsku; roku 1704. zaślubioną, i brata jej Jana Trojnika Dyamentowskiego, który w wojsku służąc Szwedzkiem generał-majorem w roku 1709. pod Pułtawą, w dobywaniu szańców Moskiewskich zginął; zostać się jednak miało po nim potomstwo.

Wacław najstarszy Świętosława syn Rożański podstoli na Skokowach dziedzic w roku 1612. *aetat.* 80. zmarły, który leży w Bełżycach, miał za sobą Annę Pszonczankę roku 1630. w Babińskim pod dworem grobie po śmierci pochowaną. Ten przy ojczystym Mutyny z woli ojca został się przydomku, który chcąc mieć pamiątkę swojej na potomności jego familji zażywanie onego, pod ojcowskiem rekomendował mu błogosławieństwem. Tego jest manuskrypt *in 4to majori*, pod tytułem: *Gody Moskiewskie*, to jest wesele Cara Moskalów Dymitra, z Maryną Mniszchowną, Sendomirską wojewodzianką; i inne Polaków transakcye, podczas nieszczęśliwego na stolicy przez Szujskich fakcyą tumultu: *per modum* dyaryuszu, *ab Anno* 1603. *ad Anno* 1610. *succincte* opisujący. Zostawił z Pszonczaki synów czterech, i córę jednę Zofią imieniem, która za Kazimierzem Rupniewskim będąc w małżeństwie, Przemyślkim na ów czas podstolim, w roku 1636. *aetat.* 56. zmarła. Z synów zaś: pierwszy Wacław Mutyna, Sanocki stolnik w roku 1648. od Kozaków zgładzony, Hester Rupniewską miał za sobą, których bezpotomne było małżeństwo. Drugi jego brat Kazimierz Mu-

tyna w roku 1620. razem z Żołkiewskim het. W. K. zginął od Tatar na Cecorze. Za którym była Judyth Boryszewska, z której zostawił córkę Thaidę Bielską w roku 1670. zmarłą, i syna Jerzego Mutynę, Czerniehowskiego łowczego, który mając w małżeństwie Annę Balownę w roku 1678. umarł, zostawiwszy z niej syna Bogusława, młodo kawalerem w służbie wojennej roku 1696. zmarłego. Jakób Mutyna trzeci Wacława syn, a Kazimierza brat rodzony, Inflantski podczaszy w roku 1643. zmarły, miał za sobą Słupecką Barbarę Lubelską chorążankę, która w Opolu pochowana. Z tej był syn Maciej Owrucki łowczy, w roku 1668. *aetat.* 70. zmarły, który z Zofji Rzeczyckiej, Wendeńskiej podstolanki, córek dwie: Judyth Piotrowską Inflantską łowczynę, Władysława żonę, w roku 1682. zmarłą, i Wiktóryą Wołkową Starodubowską podstolinę w roku 1693. zeszłą zostawił.

Czwarty i najstarszy syn Wacława Bogusław Mutyna, Lubelski miecznik w roku 1639. *aetat.* 63. zmarły, w Piaskach pochowany, za którym była Anna Zielińska, który wybornym będąc poetą, wojnę pierwszą Chocimską w r. 1620. z Ossmanem odprawioną, wierszem opisał Polskim, która się też po dziś dzień po różnych znajduje starych manuskryptach. Ten miał trzech synów: Wojciecha, Świętosława i Bogusława. Z tych Świętosław Rożańskim był cześnikiem, i mając w dożywotniej lidze Helenę Bolestraszycką, nakoniec w Beresteckiej roku 1650. poległ okazyi; córka zaś jego Kunegunda w małżeństwie będąc za niejakim Ryznerem Wschowskim miecznikiem w roku 1698. *aetat.* 61. świat ten pożegnała. Brat jego drugi Bogusław Mutyna, Hussarskim był pod znakiem Królewskim towarzyszem, i pod Cudnowem w r. 1660. w bitwie z Moskalami zginął. Po którym pozostała wdowa, młoda na ów czas jeszcze Helena, z domu Orzechowska, zostawszy katoliczką, z Sulimowskim małżeńskie powtórzyła kontrakty. Syn zaś jego Samuel, z tejże urodzony Orzechowskiej rotmistrzem będąc Królewskim Jana III. pod Wiedniem w Austryi, na wojnie Tureckiej roku 1683. celebs zginął.

Trzeci najstarszy brat ich Wojciech, Bracławski podstoli w roku 1667. *aetat.* 89. zeszły, miał za sobą Zofią Piasecką, Lubelską chorążankę, oboje w Piaskach przy Kalwińskim leżą zborze. Stanisław Mutyna Owrucki stolnik, syn Wojciecha w roku 1690. zmarły i pochowany w Bełżycach. Za którym była Anna Piotrowska Inflantska podczaszanka, w roku 1681. *aetat.* 38. zmarła: leży w Radziecinie. Był to mąż uczony wielce *in statisticis*, jako się z jego pokazuje manuskryptu, który *in folio* napisał dawszy mu tytuł: *Apologia Praw i Statutów Koronnych.* Tenże też wyśmienitym będąc Polskim

poetą, wtórą Chocimską z Turkami wojnę roku 1673. szczęśliwie odprawioną i niektóre z Tatarami w Rusi utarczki, wierszem opisał ojczystym. Synów jego z Piaseckiej było trzech, to jest: pierwszy Piotr, który w roku 1698. pod Podhajcami w potyczce zginął z Tatary. Szymon, drugi syn, który także w roku 1700. w pod Kliszowskiej z Szwedami poległ na placu batalji za Augusta II. niepomyślnie odprawionej. Kazimierz Mutyna trzeci tych dwóch brat, Urzędowski cześnik w roku 1730. zmarły, miał za sobą w małżeństwie Annę Suchodolską herbu *Janina*, w roku 1756. *aetat.* 89. zmarłą. Którzy się oboje z kalwińskiej sekty, do wiary ś. katolicko-rzymskiej po lat 154. trwającej w tym domu herezyi, takim nawrócili sposobem: że on będąc w ciężkiej u Krymskich niewoli Tatarów, pod Podhajcami wzięty, cudownie, Matki Boskiej Częstochowskiej protekcyą (gdy słysząc dawno o jej cudach wzdychał często o pomoc) był wyprowadzony. Która w poważnej wielce Pani niejakiej osobie, dnia pewnego z rana stanąwszy przy nim, po opadłych wprzód z nóg i rąk okowach, przez dzikie pola Tatarskie i rzeki przeprowadzonego na ojczystej stawiła w momencie granicy, rozkazawszy mu surowo: ażeby jeżeli ujść chce wiecznej i gorszej daleko, niż ta w której był teraz niewoli, wiarę Katolicką przyjął; zatem zniknęła. A on powróciwszy w dom swój, po siedmio-letniej mizeryi, roku 1705. rozkaz natychmiast ten wykonał, nakłoniwszy do tego i żonę swoję. Z tej tedy Suchodolskiej, zostawił dwóch synów: Jana Bogusława Mutynę Rożańskiego stolnika w roku 1720 urodzonego i brata jego Kazimierza, który w wojsku służąc, partyi Stanisława, roku 1734. pod Gdańskiem zginął od Moskalów. Tego zaś syn Stanisław młodo dzieciną w roku 1731. umarł i córek trzy. Z tych Katarzyna najstarsza żyła w małżeństwie z Antonim Jackowskim, Kijowskim skarbnikiem, w r. 1743. zmarłym w Lublinie, leży w kollegiacie, z której w tymże roku urodzona córka Anna pod czas śmierci męża. Druga jej siostra i tych dwóch braci, Salomea z Jeziorskim w dożywotniej żyjąc lidzie, przed kilką lat umarła, córkę Ludwikę w roku 1948. urodzoną, wdowcowi zostawiwszy. Trzecia tych dwóch siostra a ostatnia Kazimierza Mutyny córka najmłodsza była Helena, która z Konopackim w małżeński wszedłszy kontrakt, mając Maryannę córkę roku 1751. urodzoną, długo w nierozerwanym małżeństwa żyli obowiązku. — *Herbarz Duńczewskiego.*

Dybowski *herbu Brodzic.* Tegoż herbu piszą się z Dybowa pod Warszawą wsi znajdującej się, w parafji Mokrzeckiej, metryki zaś dawniejsze pomienionych Dybowskich w Radzyminie i Parczowie, a zapisy w Grodzie Warszawskim. Tych

familia starożytna jednej dzielnice z Brodzicami, w inszych Herbarzach opuszczona, krótko tu namienia się. Dybowski z Brodziców na Dybowie i Mokrem z Ciołkowną spłodzili Krzystofa prapradziada, z którego Kasper pradziad, dziad zaś Wojciech i od niego ojciec Wojciech Dybowski, a syn Jan Dybowski. —*Herbarz Duńczewskiego.*

Dydyński *herbu Gozdawa.* — Patrz **Dedyński** Tom III.

Dydziński *herbu Gozdawa.* Dydzińscy jednego domu i herbu co Dedyńscy i Dydyńscy, i także od dóbr Dydnia z Dydni piszą się, acz niektórzy pisali się z Mnina od dóbr po żonach. O tych domach i familiach piszą dawni autorowie, jako i poźniejsi, *Kuropatnicki* i *Małachowski.* Hieronim Dydziński stołnik Mozyrski podpisał elekcyą Jana Kazimierza w roku 1648. miał za sobą Hurkownę pisarzownę Witebską. Brat jego Jerzy podczaszy, potem sędzia, naostatek podkomorzy Podolski. Syn Hieronima, Stanisław, syn Stanisława, Józef Dydziński, miał za sobą Kręską herbu *Nadelwicz* syn jego Grzegorz stolnik Mozyrski. Córka Tekla była za Zajączkowskim chorążym Opoczyńskim. Córka ich Karolina Zajączkowska zakonnica, w zakonie wielebnych panien Augustyanek u ś. Katarzyny w Krakowie na Stradomiu. Grzegorz Dydziński podpisał elekcyą Stanisława Aygusta, roku 1764. Spłodził z Alexandry Sołtykiewiczowny herbu *Sołtyk*, synów pięciu i córkę jędnę: Karola, który miał za sobą Bessiekierską, umarł bezpotomnie: Jana Kantego, ten żył bezżennie: Józefata, który w klasztorze kaznodziejskim ś. Dominika, miał imie Cypryan: Michała i Ludwika, i córkę Teresę w panieńskim została stanie. *Secundo voto* miał za sobą Agnieszkę Leszniewską, z niej córka jedna za Andrzejem Waxmanem szambelanem J. K. Mci., Michał rotmistrz powiatu Pińskiego, a teraz stolnik Mścisławski, z Zofji Waxmanownej podczaszanki Mielnickiej, spłodził synów sześciu i córek dwie: Józef w kancelaryi narodowej, w brygadzie Pińskiej towarzysz, broniąc ojczyzny, mężny młodzieniec poległ na placu w ostatnim attaku na Pradze roku 19. zaczętego wieku swego: Jan, Antoni, Felix, Kazimierz, Jan Nepomucen. Córki Wiktorya i Katarzyna. *Secundo voto* pojął Petronellę Rossochacką, rotmistrzownę województwa Trockiego. Ludwik w zakonie, Celestyn opat Starotrocki, i proboszcz Pieszuński, zakonu ś. Benedykta, prałat dworu Rzymskiego, oraz wizytator kongregacyi Benedyktyńskiej w Królestwie Polskiem, i w W. Księztwie Litewskiem. —*Her. Wiel.*

Dymieński *herbu Osmorog.* Tych tylko *Kuropatnicki* i *Małachowski* wraz z herbem wymieniają.

Dymitraszek. *Nobilit.* w Konstytucyi roku 1673. *Małachowski.*

Dyrda w Żmudzi. —*Małach.* — W roku 1755. Benedykt Dyrda strukczaszy Żmudzki. —*Kras.*

Dzbański *herbu Nałęcz.* O tych tylko *Małachowski* wspomina.

Dziaduski *herbu Jelita*, i o tych tylko *Małachowski* wspomina.

Dziantymiński Stanisław. *Nobilit.* w Konst. roku 1678. *fol.* 38. — *Małach.*

Dziarski w aktach grodzkich Ostrzeszowskich roku 1622. — *Małachowski.*

Dzidowski uwolniony *a scartab.* w Konst. roku 1775. *fol.* 146. —*Małachowski.*

Dziekanow w Konstytucyi roku 1775. *fol.* 146. — *Małachowski.*

Dziekczyński *in Monumentis Starowolskiego.*

Dziekoński *herbu Korab*, to jest: Korab żółty w polu czerwonem, w środku wierza, zamiast masztu, na wierzchu zębata. Do tego herbu mają przydatek: Jastrząb nad wieżą trzymający w dziubie pierścień; po bokach wieży, z jednej strony podkowa ocelami do góry, barkiem na dół obrócona, po drugiej stronie wieży, pół miesiąca, jak na nowiu, rogami do góry, w środku gwiazda, w hełmie trzy pióra strusie. Takowego herbu używają Wołyńcowie Dziekońscy. Dom ten starożytny; teraz znajduje się w księztwie Litewskiem, a w województwie Podlaskiem, ma swoje siedlisko dziedziczne w dobrach Dziekony okolica w powiecie Goniądzkim, jeszcze od Zygmunta Króla nadane. Z których Jakób Dziekoński, w czasie popisów zjazdu pospolitego ruszenia, za Zygmunta Augusta podpisał się wraz z innemi obywatelami województwa Podlaskiego. Dom Dziekońskich różnych jest przydomków, jako to: Dziekońscy *Drapaczowie*, Dziekońscy *Zygitlowie.* Z tych jeden był w zakonie ś. Franciszka *Minoris Observantiae.* Mąż uczony i wielkich przymiotów, który we Lwowie swym kosztem fundował klasztor Bernardynów, gdzie także ciało jego spoczywa. Dziekońscy *Mazurowie*, Dziekońscy *Orłowie* i Dziekońscy *Wołyńcowie.* Z tych Jan Wołyniec Dziekoński spłodził synów trzech: Antoniego, Onufrego i Józefa. Antoni Wołyniec z Dziekanów Dziekoński, naprzód pisarz wojskowy W. Ks. Litewskiego był posłem na sejm 1766. roku, potem strażnikiem polnym Litewskim, a w roku 1785. został podskarbim nadwornym Litewskim orderów Orła białego i ś. Stanisława kawaler. Mąż staropolskiej cnoty, wierny swej ojczyznie obywatel, w dopełnieniu obowiązku urzędu swego, pilny i pracowity. Ten wszedł w śluby

małżeńskie z Karoliną Mizgierowną podstolanką Orszańską, z którą spłodził trzech synów: Józefa, Michała i Kazimierza, Józef Dziekoński w roku 1790. poseł na sejm z powiatu Grodzieńskiego, który wraz z bratem swoim Michałem, dał dowód dobrego obywatelstwa, będąc w wojsku wspólnie, z gorliwemi obrońcami ojczyzny, w tej potrzebie, w niewolą nieprzyjacielską wzięty, przez lat kilka zostawał.

Onufry Wołyniec z Dziekony Dziekoński, naprzód sędzia grodzki, potem stolnik Wołkowyski, którego wspomina Konstytucya 1768. roku *fol.* 27. ożeniony z Bucharowną spłodził dwóch synów: Józefa i Antoniego.

Józef Wołyniec Dziekoński trzeci syn Jana, skarbnik Wołkowyski, komissarz skarbu W. Ks. Litewskiego 1783. roku. — *Her. Wiel.*

Dziel *herbu Giejsz.* O tych tylko *Małachowski* wspomina.

Dzierdziejewski i

Dzierożyński. O tych w *Kuropatnickim* i *Małachowskim.*

Dzierżawski w Poznańskiem. — *Kuropatnicki* i *Małachowski.*

Dzierżek *herbu Dąb.* Że są i tego herbu oprócz *Nieczujów* o których w T. III. pisze *Małachowski.*

Dzierżykraj *herbu Nałęcz.* O tych w *Kuropatnickim* i *Małachowskim.*

Dziokowski familiant w Czerwonej Rusi. — *Małachowski.*

Dziwulski w Bełzkiem. — *Małachowski.*

Dzirytt *Szczepankiewicz*, *herbu Jelita.* Szczepankiewiczowie, albo Szczepankowiczowie (i tak albowiem onych zwano) herbu *Jelita* z tą odmianą, że w hełmie uzbrojonego po Petehorsku rycerza noszą, od pasa nad koronę wyniesionego w prawej ręce szablę Polską, niby do cięcia wyniesioną, lewą zaś u pasa trzymającego, przez którego piersi, od lewego boku grotem, w prawą tarczy na wylot przechodzi kopia. Ci w początkach swoich, tegoż rycerza na tarczy w czerwonem polu nosili, zowiąc go Dzyrytą, nibi dzidą przeryty, przodka swojego tegoż nazwiska, który linią swoją od Dachny Jezbuta w Księztwie Litewskiem męża znacznego, wnuki prowadził, który to Jezbuto, w r. 1290. na mistrza Krzyżackiego z Litwy z plonem powracającego, w poczcie ludzi kilku set napadłszy, gdy żwawo na niego natarł, kopią tam przebity, na ziemi leżąc ostatnich sił dobywszy swego adwersarza ranił. *Dusoruchius.* Dzyryt, ten zostawił po sobie synów: Iwachna i Klima: Iwachno Dzyrytowicz zginął od Moskwy; Klim z Wasieliczownej Hry-

horego i Stefanka, dziedziczyli na Dzyrytkach w Księztwie Siewierskiem, ale kiedy się to księztwo do Moskwy przerzuciło, i Wieczna z innemi fortecami onej się dostała, Hryhor przy Moskwie został, Szczepanko fortuny własnej tamże odstradawszy, wyniósł się do Litwy, gdzie pojąwszy Halszkę Gertutownę herbu *Jelita*, onegoż wyniósłszy swój własny na hełm, zażywać począł: a służąc w wojsku Dymitra Wiśniowieckiego tak mu się rycerskiego serca odwagą zalecił, że pod rok 1561. za Iwana Wasilewicza Cara Moskiewskiego przeciwko Tatarom u niego rotmistrzował. Gdy zaś tegoż książęcia Dymitra na hospodarstwo Wołoskie nie w wielkim poczcie Polaków i Kozaków jadącego, Tomasza pogromiwszy, do Konstantynopola zasłał, a kompanią jego, uszy i nosy poobrzynawszy, wolno do ojczyzny puścił, i Stefakowi Dzyrytowiczowi tegoż się dostało okrucieństwa. Potomstwo jego Georgi, Fedor i Hapka. Georgi od Wołoszy zabity; Hapka w panieństwie zmarła, Fedor zaś od ojca Szczepanka Szczepankiewiczem zawołany, w Moskiewskiej expedycyi w roku 1634. pod Putywlem i w roku 1637. pod Starczem, przeciwko Kozakom z Jeremią Michałem Wiśniowieckim wojewodą Ruskim, mężnie stawał, a w roku 1644. pod Ochmanowem od Tatarów poległ, zostawiwszy Jędrzejowi Wojciechowi z Iwaszkiewiczowny, Alexandra córki, synom swoim Genealogią, *una cum manifestatione de desolatione Actorum* w Grodzie Winnickim *in Anno* 1638 *die Vigesima sexta* miesiąca Września, *Acta Canstrensia Vinnicensia eodem Anno* 1638. Jędrzej dostał się Ordzie w niewolą, z której niewyszedł. Wojciech zaś wkroczywszy w ligę małżeńską z Anną Sarnecką po Zedzianowskim pozostałą wdową (z którym miała Marcina i Reginę Raczyńskiego Jana małżonkę) zostawił z niej w dzieciństwie syna jednego tylko Piotra; gdyż w następującym roku 1683. na Wiedeńską poszedł (testament 1683.) z której niewyszedł; który to Piotr naprzód z Lubomirskim oboźnym koronnym, potem na Kaliską z Józefem Potockim wojewodą niegdy Kijowskim, w roku 1751. kasztelanem Krakowskim i hetmanem wielkim koronnym zmarłym służył, zaś w roku 1711. złączył się dożywotnie z Justyną, Józefa Zegoty Brzeskiego i Heleny Borakowskiej córką, a Bazylego Borakowskiego regenta Krzemienieckiego siostrzenicą rodzoną: *Intercise Nuptiales* 1811. *die* 6*ta Septembris*; która zostawiwszy mu w życiu Franciszka, Konstantego, Jana, Jakóba, Maryannę i Krystynę, w Kopyczynach przy kościele farnym od Franciszka pochowana *Anno* 1751. *die Vigesima Nona Augusti. Sepultura Ecclesiae Parochialis Kopyczynensis.* Ten bowiem Franciszek, naprzód Mansyonarzem *fundationis Milevianae* przy katedrze

Lwowskiej, po skończonej zaś ś. teologji w szkołach tychże Lwowskich w których był i rektorem *Marianae Academiae*, i po kilka razy z filozofji i teologji publicznie defendował, plebanem Kopyczyńskim *in Anno* 1741. zostawszy, ztąd kanonikiem katedralnym i surrogatem Kamieńca Podolskiego i notaryuszem Apostolskim. Konstanty wiek młody w Palestrze polerował. Jan *in Societate Jesu*, Jakób *in Ordine Praedicatorum Provinciae Russicae* pod imieniem Dominika zakonne obrawszy życie; Maryanna *primo voto* z Janem Podgórskim z którym jest Maryanna *minorennis; secundo ad praesent* z Janem na Bieńkiewiczach Bieńkiewiczem w województwie Wileńskiem w powiecie Lidzkim, gdzie *ad praesens* ciż Bieńkiewiczowie *haereditant.* Krystyna z Józefem Kolędą, cześnikiem Oszmiańskim w małżeństwie żyli, z których potomstwo Dyonizy, Gabryel, Michał &c. Kolendowie. — *Herbarz Duńczewskiego.*

E.

Eberd. *Indigena* w Konst. roku 1685. *fol.* 20. — *Małachowski.*

Ebertz uznany za dawnego szlachcica w Konst. roku 1768. — *Małachowski.*

Eckert. *Nobilit. praec. scart.* w Konst. roku 1790. — *Małachowski.*

Edla. *Nobil. praec. scart.* w Konst. roku 1790. — *Małachowski.*

Egierzdorf Wacław. *Nobilit. non praec. scart.* w Kons. roku 1790. — *Małachowski.*

Egrodzyński. O tym domie będącym jednej familji z Odrowążami zaświadcza tranzakcya, *in actis Brestensibus* 1599. *Feria sexta post festum Visitationis B. V. Mariae, inter Nicolaum dictum Połęcki, ac Joannem, Mathiam et Thomam Wysocki fratres germanos, olim Clementis Odrowąs Wysocki, alias Egrodzyński filios, atque Gabrielem Egrodzyński bonorum Połęczno, cum attinentiis Egrodzyniec, Wola et Potok divisio.* — *Her. Wiel.*

Ehler Fryderyk burmistrz Gdański roku 1658. do Indygenatu przypuszczony. *Vol. IV. fol.* 567. — *Krasicki* — *Małachowski.*

Ehman Tadeusz w roku 1788. podczasy Smoleński. — *Krasicki.*

Eilof Daniel major w wojsku, fortecy Nowogrodzkiej kommendant r. 1659. otrzymał *Indigenat.* — *Vol. IV. fol.* 683. — *Krasicki.* — *Małachowski.*

Elganowski. O tych tak dawni autorowie, jako też poźniejsi piszący *Niesiecki* i *Kuropatnicki* nie piszą. Adam Elganowski w roku 1733. był posłem na konwokacyą z województwa Pomorskiego, powiatu Tczewskiego. — *Her. Wiel.*

Elzberch. O tych dawni autorowie i *Niesiecki* przez niewiadomość opuścili. *Kuropatnicki* w rzędzie nazwisk domów szlacheckich wyraża. Tadeusz Elzberch podpisał się na elekcyą Stanisława Augusta króla, z księztwa Żmudzkiego. — *Her. Wiel.*

Erdmann *herbu Szczaplina*, który jest takowy: Podkowa biała rogami w górę, w środku dwie szpady niby na krzyż złożone, końcami na dół schylone, nad niemi między rękojeściami pół rozłamanej podkowy, bokiem w dół uchylonej na wierzchu korona w błękitnem polu. Ten herb z Saxonji wprowadzony do Litwy.

Dom ten z Domaszowa Erdmanów, właściwie tego herbu *Szczaplina* używający, w księztwie Litewskiem, w powiecie Brasławskim i Wiłkomirskim starożytny, w różnych posługach publicznych i wojskowych od dawna słynący. Za wysługi wojenne, od Witolda książęcia wielkiego w roku 1397. dobra zwane Domaszów i Kreputowszczyznę w powiecie Brasławskim będące otrzymał, które Alexander Król Polski temu domowi przez przywilej w roku 1502. wieczyście nadał; poźniej potem Stefanowi z Domaszowa Erdmanowi, jako sukcessorowi, Królowie Polscy Zygmunt III. w roku 1589. miesiąca Kwietnia 14. dnia, i Władysław IV. w roku 1633. Lipca 13. dnia, takowe dobra Domaszów i Kreputowszczyznę stwierdzili udzielnemi swemi przywilejami. Stefan z Domaszowa Erdman, zostawił synów dwóch, Waleryana i Ottoniera: Waleryan miał za sobą Annę Gertrudę Laudanownę, i bezpotomnie zeszli. Ottonier miał za sobą Wołosowską, i z nią spłodził synów dwóch, Jerzego i Jana: Jerzy przeniósłszy się do powiatu Orszańskiego, nabywszy tam dobra Druczany zwane, i inne, zostawił syna Antoniego: Jan ożeniwszy się z Fabryciuszowną, spłodził syna Mateusza, i miał swe dobra w powiecie Wiłkomirskim. Mateusz miał za sobą Maryannę Abrańcowiczownę, z którą spłodził dwóch synów, Tadeusza i Grzegorza: drugą miał żonę Iwicką z którą spłodził syna jednego imieniem Rocha. Tadeusz sędzia ziemski Starodubowski, ożenił się z Franciszką Owsianą i miał wieczystą possesyą w Wiłkomirskim. Grzegorz kapitan W. Ks. Lit. miał za sobą Petronellę Malinowską, a Roch księdzem był świeckim. — *Her. Wiel.*

Ermeller. Roku 1673. nobilnowany Jan von Ermeller kapitan w wojsku Koronnem. — *Krasicki.* — *Małachowski.*

Escuyer *herbu Porwik*, który jest takowy: Orzeł w polu białem z wzniesionemi do dołu skrzydłami, pod nim trzy globy żółte, z których średni trzy razy kolorem niebieskim przepasany, lewy dwa razy kolorem czerwonym wzdłuż na dół idącym, a prawy tymże czerwonym kolorem ukośnie na dół nachylonym. Ten herb Mikołajowi Escuyer i jego sukcessorom nadany, dyploma z kancellaryi obojga pieczęci Koronnej i Litewskiej zaświadcza, a Konstytucya 1788. roku sejmowa do *Klejnotu szlacheckiego* tegoż Mikołaja Escuyer przypuściła, dyploma oblatowane w grodzie Drohickim: *Feria 2da post Dominicam Septuagesimae die* 6. *Mensis Februarii* 1792 r. — *Her. Wiel.*

Essen August rezydent do Rzeczypospolitej Elektora Saskiego otrzymał Indig. na sejmie r. 1767. — *Krasicki* — *Małachowski.*

Estka *herbu Drya.* — *Małachowski.*

Eychner. *Nobilit. praec. scart.* w Konst. r. 1790. — *Małachowski.*

Eygler. *Nobil. non praec. scart.* w Konst. r. 1768. — *Małachowski.*

Eygner. *Nobilit. praec. scart.* w Konst. 1790 r. — *Mał.*

Eynhorn *herbu Bończa.* — *Małachowski.*

Eyragolski familiant Litewski. — *Małachowski.*

F.

Fabiański Paweł. *Nobilit. non praec. scart.* w Kons. roku 1790. — *Małachowski.*

Fabrycy *herbu Pelikan.* Piszą o nich *Małachowski.* i *Kuropatnicki.*

Fakinetty Jan major wojsk Koronnych Konst. roku 1678. *fol.* 40. do Indigenatu przypuszczony. — *Krasicki.* — *Małachomski.*

Faliński z ziemi Warszawskiej podpisał elekcyą Jana III. — *Małachowski.*

Falk Andrzej kapitan w wojsku Koronnem *Nobilit.* r. 1673. — *Krasicki.* — *Małachowski.*

Falkinowski. *Nobilit.* w Konst. r. 1775. *fol.* 147. — *Małachowski.*

Faruchowicz. *Nobilit.* w Konst. r. 1775. *fol.* 148. — *Małachowski.*

Faszcz w powiecie Rzeczyckim, z Mińsk. podpisał elekcyą Króla Jana Kazimierza. — *Małachowski.*

Fechner Bogusław. *Nobil. praec. scart.* w Konst r. 1790. — *Małachowski.*

Fenger Jakób *Nobilit non praec. scart.* w Konst r. 1790. — *Małach.*

Fenikowski *Kuczuk, herbu Siekierza.* Tylko *Kuropatnicki* i *Małachowski* o nich piszą.

Fergis w Kowieńskim. — *Małachowski.*

Fettery. *Nobilit. praec. scart.* w Konst. r. 1790. — *Mał.*

Fiałkowski *herbu Ślepowron.* — *Kuropatnicki* i *Małachowski* o nich piszą, inni milczą.

Fihauser *herbu Własnego.* Według kwerendy uczynionej w aktach Galicyjskich roku 1841. okazało się, że dom Vieheuser czyli Fichauserów de Mijaczów osiadł w Polszcze za Zygmunta III. Według notat Ks. Mart. Wielińskiego, Fihauserowie mają swe pochodzenie z Prus od familji szlachetnej de Engelke; mówi zatem podobieństwo herbu i munimenta familijne *in MS.* Używają herbu Fichauser raczej Vieheuser, jak to wyczytasz na przywilejach Ferdynunda II. Cesarza Niemiec i Władysława IV. Króla Polskiego, danych Fihauserom w nadgrodę zasług. Zygmunt de Vieheuser tajny konsyliasz i vice-kanclerz Imperyi za Cesarza Rudolfa II. roku 1600.; tego synów dwóch: 1. Konrad de Mijaczów Fieheuser sekretarz Króla Władysława IV. roku 1638. od którego idą wszyscy Fihauserowie.—2. Jan de Engelke Vieheuser lub Fihauser sekretarz i ekonom Króla Zygmunta III. Trzy dokumenta, dwa w aktach Grodzkich Sandeckich, a trzeci w aktach Sandomirskich, objaśniają początek tego domu i osiedlenie się w Rzeczypospolitej Polskiej. Oto wyjątek z przywileju Cesarza Ferdynanda II. danego w Wiedniu dnia 20. Września r. 1626. Zygmuntowi i Konradowi Viehauser, opisujący herb tymże nadany, i odpis diplomu Zygmunta III.

Ut autem perpetuum hujus Nobilitationis extet documentum, eadem authoritate Nostra Imperiali Tibi praedicto Conrado Vieheuser, ac omnibus item liberis, haeredibus posteris ac descendentibus Tuis, legitimo matrimonio natis, et aeterna serie nascituris utriusque sexus, antiqua familiae Vieheuserinae armorum signia clementer laudavimus, approbavimus, ratificavimus, et confirmavimus, prout eadem tenore praesentium laudamus, approbamus, ratificamus et confirmamus,

adeoque in illum, quo dictus Sigismundus, et Tu Conrade hactenus usi estis, modum in posterum quoque habenda, gestanda ac deferenda gratiose concedimus et elargimur.

Scutum videlicet lineolâ perpendiculariter et transversim interjectâ, in duas partes aequales distinctum, quarum inferior dextra et superior sinistra aureae, tres globulos rubeos trigoni in modum dispositos; reliquae vero duae nigrae, perdicem auream dextrorsum spectantem, alis late explicatis, volaturienti similem, et trunco arboris rubeo insistentem, exhibeant. Scuto incumbat galea aperta, sive clathrata, tornearia vulgo dicta, cancellis ac limbis deaurata, et phaleris sive laciniis extrinsecus quidem a dextra nigris, et a laeva rubeis, intrinsecus vero utrinque aureis circumvolitantibus, nec non corona aurea superimposita decora, e cujus cono praeter perdicem trunco ut supra insistentem, emineant duo cornua bubula, quorum hoc inferius aureum, superius rubrum, illud vero nigrum et aureum sit, utrumque vero tres globulos rubeos in inferiori parte ostentet. — Quemadmodum haec ac omnia in medio hujus Nostri Diplomatis coloribus suis ingeniosius elaborata ac visui objecta clarius apparent. etc. etc.

ZYGMUNT TRZECI, z Bożej łaski Król Polski, Wielgie Książe Litawskie, Ruskie, Pruskie, Mazowieckie, Żmudzkie, Inflantskie &. &. Szwedzki, Gotski, Wandalski dziedziczny Król.

W rzeczach prywatnych, ekonomiey dóbr naszych dziedzicznych, królewskich swe miejsce mających; obraliśmy za ekonoma i komisarza urodz. wiernie nam miłego Jana de Engelke Fihauser, sekretarza naszego Królewskiego, któremu tym listem ekonomie dóbr naszych królewskich, w rzeczach prywa-

tnych dajemy i wszystkim ekonomom posłuszeństwo przerzeczonemu sekretarzowi naszemu zalecamy, mieć chcemy. — Dan w Warszawie dnia XIV. miesiąca Grudnia roku pańskiego MDCI. panowania naszego Królestwa Polskiego XIV. Szwedzkiego IV. *Sigismundus Rex.* — *Oblata ex Actis Sendomiriens. A. D.* MDCII.

Wyżej powiedziany Jan de Engelke Fihauser, sekretarz i ekonom dóbr królewskich Zygmunta III., miał za żonę Chrystynę Dzianottównę, z tej był syn Idzi chorąży w rocie Michała Bogusza z Ziemblic. Pod Władysławem IV. w Moskwie zasłużony żołnierz, temu Ewa Surocz Frąckiewiczowna herbu *Ślepowron*, powiła syna Jana który pod Janem Kazimierzem Królem Polskim wojskowo służył. — Konrad brat rodzony Jana de Engelke Fihausera pierwszy zaczął się pisać od dóbr de Mijaczów; był sekretarzem Króla Władysława IV. roku 1638. i zostawił syna Tomasza. Tego Tomasza syn Idzi, miał za żonę Maryannę Godzicką, i z tej zostawił syna i córkę. — 1. Jędrzej, 2. Małgorzata. Jędrzeja syn Józef, którego akta Sandeckie pod r. 1757. wspominają. Walenty syn Józefa pojął za żonę Barbarę Trzebuchowską, herbu *Ogończyk*, i z tej zostawił Idziego de Mijaczów Fihausera połączonego z Elżbietą Marynowską. Z tego małżeństwa: I. Andrzej połączony z Eleonorą hrabianką Lanckorońską. II. Michał z Elżbietą Fryzowną. III. Wincenty, ten zostawił dwie córki i syna: *a.* Elżbieta za Krosińskim. *b.* Tekla za Wojnarowiczem, 2*do voto* za Zarzyckim. *c.* Ferdynand. IV. Katarzyna za Suskim. V. Antoni pojął za żonę Anastazyą Celińską i z tej zostawił potomstwo: *a.* Domicella za Kownackim. *b.* Józefa za Mroczkowskim. *c.* Konstancya za Bielowskim. *d.* Karol. *e.* Henryk. VI. Petronella 1*mo voto* za Borzęckim, 2*do voto* de Verni Gerant. VII. Ludwik zostawił syna Konstantego, ten 1*mo voto* z Julianną baronówną Konopczanką herbu *Nowina*, córką Franciszka barona de Konopki. 2*do voto* z Salomeą Pilińską 1*mo voto* Wyszkowską. Z Konopczanki zostały te dzieci: *a.* Konrad. *b.* Flora. *c.* Karolina. *d.* Ludwik. VIII. Idzi na Gdowie i Furzy de Mijaczów Fihauser połączony z Ludwiką Kuczkowską herbu *Jastrzębiec*, córką Jędrzeja Kuczkowskiego i Popielówny, wnuką Stanisława Kuczkowskiego. Ta Ludwika 2*do voto* za Brześciańskim. Syn Idzi de Mijaczów Fihauser. Córka Anna za Franciszkiem Trzecieskim.—*Z dokumentów familijnych.*

Fiethingof *Scheel.* Ingig. w Konst. r. 1775. *fol.* 142. — *Małachowski.*

Figielt. *Nobilit. praec. scart.* w Konst. roku 1790. — *Małachowski.*

Filipecki *herbu Nałęcz. Kuropatnicki* i *Małachowski* o nich piszą, dawniejsi autorowie opuścili.

Filipkowski w ziemi Łomżyńskiej. — *Kuropatnicki* — *Małachowski.*

Filipson. *Nobilit.* w Konst. roku 1676. *fol.* 62. — *Małachowski.*

Filssiean Szczepan. *Nobilit. non praec. scart.* w Konstytucyi roku 1790. — *Małachowski.*

Fischer Karol Ludwik, otrzymał Indig. w Konst. roku 1768. — *Krasicki.* — *Małachowski.*

Flek Michał, pułkownik w wojsku Koronnem otrzymał Indigenat r. 1673. — *Krbsicki.* — *Małachowski.*

Fleury *de Bachove.* Indigenat w Konst. roku 1768. — *Małachowski.*

Foglar *herbu Wczele.* — *Małachowski* tylko tak ich wspomina.

Fokarasz z Węgier szlachcic Polski. — *Kuropatnicki* i *Małachowski.*

Fontana *herbu Własnego*, który jest takowy: Tarcza na trzy pola rozdzielona, z których na wyższem czerwonem polu orzeł czarny dwugłowny z rozpiętemi skrzydłami i rozciągnionemi nogami: na średniem polu białem czyli srebrnem, naczynie czyli Fontana, z której żywa woda koloru niebieskiego we dwa strumienie na obiedwie strony wytryskująca, przy której z obu stron gwiazdy złote znajdująsię, na trzeciem zaś polu także trzy pola czerwone, z góry na dół podzielone, a nad tarczą szyszak zbrojny i trzy złote przegrody na oddech mający, koroną złotą i pięciu piórami strusiemi ozdobiony. Dom ten od dawnych wieków ma swoje siedlisko we Włoszech, z której familji, sławny w Europie Dominik Fontana za czasów Syxtusa V. papieża, swych wielkich talentów, umiejętności nauk, w dziełach różnych zostawił pamiątkę. Z tych jeden przeniósł się do Polski, z której linji, Józef Fontana z Barbarą de Keller zostawił potomstwo, o którem wspominają Konstytucye sejmowe, roku 1764 *fol.* 64. i Konstytucya 1768. *fol.* 332. to jest Jakóba, Karola, Antoniego i Jana Kantego, synów: córek trzy, Annę za Antonim Pęczkowskim, Magdalenę za Jerzym Plęszejem, Katarzynę za Adamem de Thulie. Jakób Fontana z Teresą Regulską żyli bezpotomnie. Józef Fontana brat rodzony tegoż, który się przeniósł do Litwy, miał za sobę Teresę Leolownę, z tą spłodził Józefa, Wincentego, i córek dwie. Karol Fontana i Antoni zeszli bezpotomnie.

Jan Kanty Fontana syn Józefa z Barbary de Keller spłodzony: ten przez lat kilkadziesiąt, w ojczyznie swojej pilnie obowiązku urzędu swego publicznego dopełniał, będąc burgra-

bią zamku J. K. Mci i Rzpltej miasta Warszawy, którego zasługi Konstytucya sejmowa wspomina: wszedł w śluby małżeńskie, z Agnieszką de Sergeant, *primo voto* będącą za Walonem, z którego pozostała córka Franciszka. Zrzeczoną małżonką spłodził synów trzech: Jana Nepomucena, Alexandra i Andrzeja. Jan *primo voto* z Henryką Kalfusowną bezpotowny *secundo voto* z Józefą Kobyleńską, zostawia córek trzy: Agnieszkę, Maryannę i Teklę. Alexander miał za sobą Apolonią Swirską, z tej córka Johanna. Andrzej dotąd w kawalerskim stanie. Król Stanisław August zaszczycił go przywilejem równającym w dostojeństwie z burgrabiami Krakowskiemi od dawnych Królów im naznaczonemi.

Dominik Fontana brat rodzony Józefa, który przeniósł się do Litwy, miał za sobą Lettanownę, z którą spłodził synów dwóch: Andrzeja i Józefa i córek dwie.—*Her. Wiel.*

Forseit. Indigenat w Konst. roku 1775. *fol.* 145. — *Małachowski.*

Fort Piotr, generał-major w wojsku Koronnem otrzymał Indigenat na sejmie r. 1767. —*Krasicki.*

Fortmann. *Nobilit.* w Konst. roku 1775. *fol.* 148. — *Małachowski.*

Fox, zacny Anglik, u nas Indigen. od roku 1606. — *Małachowski.* — *Kuropatnicki.*

Francuzewicz w powiecie Wiłkomirskim. —*Kuropatnicki.* — *Małachowski.*

Frankowski. O tym domie dawni autorowie i *Niesiecki* przez niewiadomość opuścili, *Kuropatnicki* w rzędzie nazwisk domów szlacheckich umieszcza. Z tych są w województwie Podlaskiem i Mazowieckiem. Antoni i Jan Frankowscy, podpisali elekcyą Stanisława Augusta Króla z województwem Podlaskiem. Józef Frankowski podstarosta Mielnicki. — *Her. Wiel.*

Frantzius Teodozy Krystyan. *Nobil. non paaec. scart.* w Konst. r. 1790. — *Małachowski.*

Franxtyn. Ten dom żaden z autorów niewspomina, znajduje się jednak w excepcie tranzakcyi w aktach nowego Korczyna 1632. r. *Feria* 5. *post festum s. Margarethae Zbigneus Franxtyn*, *filius olim Joannis Franxtyn*, *Simonis* &. *Andreae de Wysokie* &. *Kurzany Wysockim filiis olim Nicolai Wysocki*, *summam duorum millium florenorum Polonicalium inscribunt.* — *Her. Wiel.*

Frediani. Indigena w Konst. roku 1673. — *Małachowski.*

Frajer. *Nobilit. praec. scart.* w Konst. roku 1790. —*Małachowski.*

Freulich. *Nobilit.* w Konst. roku 1775. *fol.* 147. — *Małachowski.*

Freyczakowski. O tych *Kuropatnicki* i *Małachowski* lubo bez herbu wspominają.

Fribes *herbu Rawicz.* Ta familia pochodzi ze Szkocyi, z hrabstwa Glasgów, z których Protoplasta zwał się *Forbess*, a starszy brat tegoż rodzeństwa, pisał się baronem na *Pitsligo*, jako oryginalne diploma, temuż nadane zaświadcza. Z brata młodszego tegoż barona, dalsza familia pochodząca, z tej pradziad przeniósł się do Polski koło roku 1639. Dziad Edward Robert Fribes, zostawił synów: Marcina i Daniela. Marcin z Anną Dorotą z Terlów z familji Szwedzkiej, małżonką swoją spłodził czterech synów: 1go Franciszka Xawerego Marcina. 2go Piotra Gotarda. 3go Jana Karola. 4go Filipa Tomasza. Tych czterech braci, na sejmie walnym Warszawskim, stany zgromadzone, za jednomyślną zgodą umieściły w Konstytucyi 1790. r, 9bris 11 przypuszczając onych wraz z ich sukcesorami, do wszelkich praw i przywilejów stanu szlacheckiego, w koronie i Litwie, z nadaniem onymże herbu *Rawicz*, acz taż familia Fribesów w Szkocyi, ma swój własny herb inny. Podług wzwyż Konstytucyi wyrażonej, zaświadcza wydane z kancellaryi obojga pieczęci dyploma, pod dniem 23. 10bris 1790. które Konstytucya sejmu Grodzińskiego 1793. *fol.* 76. aprobowała. Franciszek Xawery Marcin Fribes pierwszy syn Marcina i Doroty z Terłów, wszedł w śluby małżeńskie z Wiktoryą Przegalińską Wiktora Sperskiego siostrzenicą. Z tą miał potomstwo syna jednego Wincentego Michała. Piotr Gotard Frybes drugi syn Marcina, ożenił się z Rożyną Meysnerowną Marcina Meysnera córką, z którą ma potomstwo syna Piotra i córek dwie: Emilią i Annę. Jan Karol Fribes trzeci syn Marcina, ten z Beatą Florentyną Geryżanką, Karola Geringa córką, ma jednę córkę Annę Johannę Karolinę. Filip Tomasz Fribes czwarty syn Marcina, dotąd w kawalerskim stanie — *Her. Wiel.*

Frieze. *Nobilit. non praec. scart.* w Konst. roku 1768. — *Małachowski.*

Froneckl. *Nobil.* w Konst. r. 1685. *fol.* 21. — *Małachowski.*

Fryczyński *herbu Pobog.* Stanisław Pobog Fryczyński w województwie Krakowskiem; ten roku 1449. zaczną substancyą przedał wiecznością Zbigniewowi Oleśnickiemu kardynałowi i biskupowi Krakowskiemu, która inkorporowana, *in principatum Severiae.* Wojciech Pobóg Fryczyński syn Stanisława urodzony z Jadwigi Oleśnickiej, za Kazimierza Jagiellończyka, był trzy razy posłem na sejm Piotrtkowski z woje-

wództwa Krakowskiego. Alexander Pobóg Fryczyński, urodzony z Teresy Zborowskiej, na komisyą Rzymską delegat, podczas wojny Krzyżackiej, za panowania Kazimierza Jagiellończyka r. 1480. Albrycht Fryczyński 1573. Kazimierz podpisał elekcyą Króla Michała Korybuta. Leopold Fryczyński chorąży huzarski był na Wiedeńskiej wyprawie z Janem III. i przy poselstwie Kazimierza Denhoffa wniósł do Rzymu, i oddał pod nogi ojcu świętemu chorągiew Mahometańską. To imie jest jeszcze w województwie Lubelskiem i Podlaskiem, z których Jakób Pobog Fryczyński mający za sobą Teresę Godlewską herbu *Gozdawa*, Jakób Fryczyński kapitan w wojsku Polskiem koło roku 1756. —*Her. Wiel.*

Frytsz Karol Abraham konsyliarz i referendarz elektora Saskiego otrzymał Indigenat roku 1767.—*Krasicki.*—*Małachowski.*

Fulgierski w ziemi Ciechanowskiej.—*Małachowski.*

Fulko *herbu Lis*, tak ich wymieniają *Kuropatnicki* i *Małachowski.*

Furnier Jerzy pułkownik wojsk Koronnych nobilitowany na sejmie r. 1768.—*Krasicki.*—*Małachowski.*

Fursewicz w województwie Mścisławskiem. Samuel, Mikołaj Fursewicz Zyrkiewicz, Marcyan i Hrehory 1700. roku pisali się na walnym zjezdzie obywateli Wielkiego Księztwa Litewskiego pod Olkinikami z województwa Mścisławskiego.—*Her. Wiel.*

G.

Gabański z Sandomierskiego podpisał elekcyą Jana Kazimierza Króla.—*Małachowski.*

Gabar Ludwik i Ignacy, nobilitowani *non praec. scart.* w Konst. 1768.—*Krasicki.*—*Małachowski.*

Gabryalowicz. Tylko w *Kuropatnickim* i *Małacoowskim* stoją wymienieni.

Gąbrewicz. O tym domie dawni autorowie opuścili. *Kuropatnicki* w dziele swojem w rzędzie nazwisk domów szlacheckich umieszcza. Roku 1792. Antoni Gąbrewicz był budowniczym powiatu Upickiego.—*Her. Wiel.*

Gagatkiewicz. *Nobilit.* w Konst. roku 1775. *fol.* 148.—*Małachowski.*

Gaj. Piotr de Gaj roku 1466. kasztelan Kaliski pisał się w Toruniu na przymierzu między Kazimierzem Królem z Krzyżakami. — *Cod. Dipl. Vol. IV. fol.*. 173.—*Krasicki.*

Galczewski *herbu Sokola.* Tylko *Małachowski* o nich wspomina.

Galera. Indigenat w Konstytucyi roku 1768. — *Małachowski.*

Galewicz w Brzeskiem Litewskiem. — *Małachowski.*

Galiczyn. W heraldyce księcia *Jabłonowskiego.*

Gamerski. *Indig.* w Konstytucyi roku 1685. *fol.* 20. — *Małachowski.*

Gamza Iwan otrzymał nobilitacyą na sejmie roku 1649. — *Vol. IV. fol.* 290. — *Krasicki.*

Garbociński. O tych tylko *Krasicki* w przypisach swych do *Herbarza Niesieckiego* namienia, dodając że są w ziemi Przemyskiej. — Józef z Monasterskiej spłodził dwóch synów: Józefa, ten pojął Domaradzką; Stanisława, zginął bezżenny.

Gardecki. Tylko *Kuropatnicki* i *Małachowski* o nich wspominają.

Gartemberg Mikołaj, przydomku *Sadogurski*, otrzymał Indigenat roku 1768. — *Krasicki.* — *Małachowski.*

Garwacki. — *Kuropatnicki* i *Małachowski* o nich wspominają.

Garwoliński *herbu Glaubicz.* Tylko *Małachowski* ich wymienia.

Gąsiewski *herbu Ślepowron.* — Patrz **Gosiewski** w T. IV.

Gąsiorecki *herbu Jeż.* — *Kuropatnicki* i *Małachowski* tak ich cytują.

Gastell *herbu Zamecki*, który jest takowy: w polu na cztery części podzielonem, w czarnem dwa krzyże, w niebieskiem lew w biegu, przed którym gwiazda, w trzeciej części pola błękitnego, lew także w biegu i przed nim gwiazda. Tego herbu własnego dom Gastlów używa, pochodzący z Włoch, z których jedni przenieśli się do Frankonji, drudzy do Bawarji, a z tych Jan Gastell, osiadł w Polszcze, którego syna Józefa Gastell na sejmie walnym Warszawskim roku 1790. dnia 11. Listopada, stany zgromadzone, przypuściły przez Konstytucyą do praw i przywilejów stanu szlacheckiego, wraz z sukcesorami jako zaświadcza diploma dnia 16. Grudnia 1791. z kancellaryi obojga pieczęci wydane. Tenże Józef Gastell, z Apolonią z Berweinów, spłodził synów pięciu i córek dwie: Maryą Reginę i Emerencyannę. Synów: 1go Jana Józefa. 2go Franciszka. 3go Antoniego. 4go Jana. 5go Adama. — *Her. Wiel.*

Gaudziński w Bracławskiem. Sam *Małachowski* ich wymienia.

Gawarecki *herbu Nałęcz.* O familji tej stoi w T. IV. ale bez herbu. W Warszawie w roku 1825. wyszła książeczka

genealogią domu tego ocejmująca, i przez jednego z familji tej wydana. Odsyłając do niej czytelnika chcącego obszernej z dokumentami cytowanemi familji tej wiadomości, tu podług tejże, nowszych czasów rodziny tej umieszczamy wiadomość:

Wawrzeniec Gawarecki dziedzic Gawarca górnego, części wsi tej w ręku innych współdziedziców znajdujące się, zjednoczył. Umarł w Gawarcu dnia 10. Kwietnia 1772. roku, licząc lat 69. wieku swego. Zostawił czterech synów i trzy córki z Eleonorą Dzierżanowską, niegdyś Wojciecha Dzierżanowskiego, dziedzica dóbr Jaryszewa, Chalina i Maryanny z Barcikowskich córką spłodzonych.

Z tych najstarszy Józef Gawarecki odziedziczył Gawarzec górny, był komornikiem ziemskim, poźniej kómissarzem cywilno-wojskowym. Umarł 1821. roku w Bolinie, przykładnem życiem zasłużył sobie na pamieć cnotliwych.

Drugim synem Wawrzeńca był Franciszek sędzia ziemi Wyszogrodzkiej i lustrator do starostw, dziedzic Borzenia i części Arciszowa, urodzony w dniu 4. Października 1751., a zmarły w dniu 3. Lipca 1823.

Trzecim synem był Marcin w młodym wieku bezpotomnie zeszły, w Czerwińsku pochowany.

Ostatnim z synów był Jan Nepomucen, kanonik regularny Lateraneński, zgromadzenia Czerwińskiego, proboszcz Zuzelski, a dziekan Andrzejowski, w dniu 17. Kwietnia 1819. w Zuzeli zmarły, przykładny kapłan, starający się o dobro poruczonej mu parafji i przyjacielski mąż.

Córkami Warzeńca i Eleonory z Dzierżanowskich Gawareckich były:

Antonina zaślubiona Grzegorzowi Młodzianowskiemu, a po jego zejściu Janowi Grabskiemu: Franciszka, zaślubiona Franciszkowi Zawadzkiemu, drugim ślubem żona Józefa Janiszewskiego. Najmłodsza z córek Wawrzeńca i Eleonory Gawareckich była Jadwiga, zakonnica siostr miłosierdzia w klasztorze Warszawskim ś. Kazimierza, gdzie mistrzynią w roku 1802. życie zakończyła.

Od Józefa Gawareckiego i Kunegundy, Pawła i Bogumiły z Tłubickich Sułkowskich stolnikostwa Raciązkich starszej córki, małżonki jego pochodzą: *a*) Wacław, pięknych nadziei w wojsku narodowem w stopniu kapitana służący, po krótkiej chorobie w roku 1809. zawczesnym zgonem swoich rodziców i familią żałobą okrył; pochowany w Czerwińskim kościele. *b*) Róża małżonka Franciszka Stobieckiego, dziedzica Gawarca górnego i Raszewa, na teraz radzcy wojewódzkiego, w dniu 30. Sierpnia 1823. umarła, zostawiwszy potomstwo. *c*) Wa-

lery, były posesor emfiteutyczny Bolina. *d*) Wilhelm, w wojsku narodowem będący. *e*) Ignacy.

Od Franciszka Gawareckiego i Scholastyki z Sułkowskich młodszej córki stolnikostwa Sułkowskich, w roku 1782. zaślubionej, pochodzi Wincenty Hipolit Gawarecki dziedzic Borzenia i części Arciszewa, prokurator królewski przy Trybunale cywilnym województwa Płockiego, a w r. 1838. prezes tegoż Trybunału i t. d. w dniu 12. Października 1788. roku urodzony. Ten zaś z zaślubioną sobie w dniu 4. Listopada 1820. r. Kassyldą Teodozyą Ludwiką trzech imion Wyszkowskiego skarbnika ziemi Łomżyńskiej i Klary z Chamskich dali życie, Emilji Scholastyce w dniu 20. Października 1821 roku:

Franciszkowi Apolinaremu w dniu 21. Października 1822. roku urodzonym:

Karolinie w dniu 12. Listopada 1823. urodzonej, a w dniu 24. Kwietnia 1824. r. zmarłej.

Innych członków do familji Gawareckich należących wykazuje genealogia od Jana Włodka Gawareckiego współdziedzica obudwóch Gawarców, około roku 1530. urodzonego, początek biorąca.

Prócz dopiero wspomnionego Jana Włodka Gawareckiego exystowały jeszcze inna linia Gawareckich, w obudwóch Gawarcach osiadła, od Kazimierza Niemierzyca, Wojciecha Wiąza i t. d. Gawareckich pochodzącą, te lubo z familią tą połączone być mogły, atoli przez zbywanie części dziedzicznych na Gawarcach potomstwu Jana Włodka Gawareckiego, z posiadania Gawarców od lat 50. wyszły, a potomstwo ich najwięcej z kobiet w województwie Płockiem, i podobno w Mazowieckiem istnieje. Mamy także wiadomość iż i na Rusi Gawareccy znajdują się, lecz czy jeden z temi herb mają, i czy z Gaworców pochodzą, szczegóły te są tajne. — *Z dokumentów familijnych.*

Gawianowski. *Kuropatnicki* i *Małachowski* wspominają ich ale bez herbu.

Gazdecki *herbu Cholewa.* Tylko *Kuropatnicki* i *Małachowski* ich cytują.

Gazdziński *herbu Lilia 3tio.* I o tych tylko *Kuropatnicki* i *Małachowski* piszą.

Gazeccy *herbu Cholewa*, w Podlaskiem i innych województwach zostający, pieczętują się tymże herbem *Cholewa* w krwawem polu: na hełmie pięć piór strusich. Z tych Jan i Franciszek de Gazow Gazeccy z Podlasia przenieśli się dawnością w Przemyślkie. Jan de Gazow Gazecki żyjąc lat 92. 1*mo voto* miał Gluziecką bezdzietny. 2*do voto* z Anną Zurowską, która wprzód była za Falęckim, spłodził Wojciecha, który zo-

stał zakonnikiem u OO. Bernardynów, a będąc gwardyanem w Leżajsku, fundowane są za niego organy całe. Drugiego syna spłodził Michała stolnika Rożańskiego, który z Barbarą de Zimna-Woda Białokurowiczowną *1mo voto* zostawił Józefa Franciszka dwu-imiennego, a ten z Anną Łazowską bezpomtomnie żył; i Rafała ożenionego na Wołyniu, niewiadomo kogo miał. Tenże Michał stolnik Rożański *2do voto* z Konstancyą Boniecką spłodził Jana kawalera do tych czas bezżennego. Córki z pomienionej Bonieckiej, Magdalena Duczymińskiego żona, z którą jest potomstwo. Julianna z Bonieckiej, jest w klasztorze zakonnicą u wielebnych panien Benedyktynek w Przemyślu. Potrzeba zaś wiedzieć, iż pomieniony Michał stolnik Rożański, służąc na wojnie przez lat 40. towarzyszem, za hetmana Rzewuskiego, we wszystkich z nim okazyach mężnie stawał i do tych czas szczęśliwie żyje, lubo mający już lat 82. gdy to piszę. Wyrażony Jan de Gazow Gazecki *antipater* wzwyż wyliczonych, który przeniósł się z województwa Podlaskiego w Przemyślkie, z pomienioną Anną Żurowską miał trzy córki. Katarzyna wydana jest za Jagodzińskiego; Barbara za Mochylowskiego, a po śmierci jego poszła za Dzika; Zofia za Żoliborskiego, z którym potomstwo po różnych województwach dalekich od miejsca informacyą dającego o imieniu i numerze, jako i o swoim zasłużonym tytule, nie mogą być wyrażeni; znajdują się jednak w Wołyńskiem, Podolskiem i Podlaskiem województwach. — *Herbarz Duńczewskiego.*

Gehen czyli **Geheme** Abraham, dworzanin Królewski na sejmie w r. 1658. *Indigenat* otrzymał. — *Const. Reg. Vol. IV. fol.* 568. — *Krasicki.* — *Małachowski.*

Gembarzewski *herbu Abdank.* Dawni autorowie i *Niesiecki* niewspominają. *Kuropatnicki* i *Małachowski* wraz z herbem wymieniają, a *Krasicki w Przypisach* swych do *Herbarza Niesieckiego* przydaje: w r. 1778. Paweł Gembarzewski sędzia grodzki Ruski.

Geometer *herbu Jelita. Niesiecki* pod familiami do herbu tego należącemi wymienia ich, lubo w właściwem miejscu o familji tej zamilczał: poźniejsi autorowie równie ich cytują.

Geppert *herbu Kotwic,* który jest takowy: ma być na tarczy białej pole czerwone nakształt rzeki, wszerz tarczy rozciągniona, na hełmie ręka z mieczem zaniesiona. Z Niemiec do Polski przeszedł. Józef i Jan Geppert bracia rodzeni w Krakowskiem. Jan spłodził Antoniego, który z Maryanną de Sacres zostawił syna Stanisława i córek dwie: Józefę i Maryannę. — *Her. Wiel.*

Gerber. *Nobilit. praec. scart.* w Konst. roku 1790. — *Małachowski.*

Getko *herbu Gryf.* —*Kuropatnicki* i *Małachowski.*

Gehri Dominik *Nobilit. praec. scart.* w Konst. roku 1768. —*Mał.*

Ghigiotti. *Nobilit. praec. scart.* w Konst. r. 1768. — *Małach.*

Gidlewicz. —*Kuropatnicki* i *Małachowski.*

Gidlewski. I o tych tylko powyżsi autorowie wspominają.

Gieczewski.— O tych tylko *Kuropatnicki* i *Małachowski* wspominają.

Giedgowt. W roku 1778. Antoni Giedgowd sędzia grodzki Szawelski. — Mikołaj regent Grodzki. —*Krasicki.*

Giedmind. O tych tylko *Kuropatnicki* i *Małachowski* wspominają.

Giedroch. I o tych tylko powyżsi autorowie piszą.

Giędrojc albo **Gedroic** *herbu Hipocentaurus* i *Topacz.* Że są i tych herbów pisze *Kuropatnicki* i *Małachowski.*

Giedruś *herbu Hipocentaurus.* — *Małach.*

Gieduszko. —*Kuropatnicki* i *Małachowski.*

Giedygold *herbu Gieysz.* — *Niesiecki* i *Małachowski.*

Gieger. *Nobilit. praec. scart.* w Konst. roku 1790. — *Małachowski.*

Giełbowski *herbu Szaszor.* O tych dawni autoruwie milczą. *Kuropatnicki* i *Małachowski* wraz z herbem cytują.

Giełbutowski *herbu Lis.*

Giełbutowski *herbu Prawdzic.*

Gierdoński. Tylko *Kuropatnicki* i *Małachowski* ich wspominają.

Gierecki, i o tych dawni autorowie milczą, tylko *Kuropatnicki* i *Małvchowski* cytują.

Giergiecki. —*Kuropatnicki* i *Małachowski.*

Giergielewicz *herbu Topor.* Tylko sam *Małachowski* wymienia.

Gierkowicz w powiecie Wiłkomirskim. —*Małach.* Józef Gierkowicz krajczy Wiłkomirski. —*Krasicki.*

Giesłuchyd. —*Małachowski* i *Kuropatnicki* ich wymieniają.

Gieżycki Józef i Andrzej Gęzikiewiczowie Gieżyccy *Nobilit.* roku 1726. *fol.* 60. —*Krasicki.* —*Małachowski.*

Gifort z Trockiego, podpisał elekcyą Władysława IV.

Gimel. *Nobilit. praec. scart.* w Konst. roku 1775. *fol.* 44. —*Małachowski.*

Gintold podpisał pokój Polski z Litwą na zjezdzie Wileńskim r. 1401. — *Malachowski.*

Gintter *herbu Gintter.* Tylko *Małachowski* tak ich cytuje.

Gissler Jan i Marcin, *Nobilit. praec. scart.* w Konst. r. 1790. — *Mał.*

Giza *herbu Gissa.* — Patrz **Gissa** w Tomie IV.

Gizbert *Studnicki*; o tych tak wspominają, *Kuropatnicki* i *Małachowski.*

Giżewski,

Gizieński stoją w *Kuropatnickim* i *Małachowskim.*

Glaire Maurycy, Szwajcar, sekretarz Królewski, otrzymał *Nobilit. praec. scart.* na sejmie roku 1768. — *Krasicki.* — *Małachowski.*

Glasser Józef, *Nobilit. praec. scart.* w Konst. roku 1768. — *Kras.* — *Mał.*

Glatowski *herbu Łada.* Dawni autorowie ich opuścili. *Kuropatnicki* i *Małachowski* wspominają.

Głaubsowicz *herbu Glaubicz.* Tylko *Kuropatnicki* i *Małachowski* tak ich piszą.

Glave. *Indig.* w Konst. roku 1790. *fol.* 222. — *Małachowski.*

Gleychman. *Nobilit. praec. scart.* w Konst. roku 1790. — *Mał.*

Glezmer. *Nobilit.* w Konst. r. 1775. *fol.* 147. — *Małachowski.*

Glezmierski. *Nobilit.* w Konst. roku 1775. *fol.* 148. — *Małachowski.*

Glichen z Nowogrodzkiego podpisał elekcyą Króla Jana Kazimierza. — *Mał.*

Glindzicz w Grodzieńskiem. — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.*

Głębocki *herbu Ostoja.* Że są i tego herbu piszą *Kuropatnicki* i *Małachowski.*

Głodkowski. O tych tylko *Kuropatnicki* i *Małachowski* wspominają.

Głowacz *herbu Dębno.* Dawni autorowie ich opuścili, *Kuropatnicki* i *Małachowski* umieszczają.

Głowacz *herbu Nałęcz*, i o tych podobnież.

Głowczewski w Pomorskiem, tak ich wymienia *Małachowski*, a *Kuropatnicki* dodaje im herb *Kłopot.*

Głowianka w Statucie Litewskim. — *Mał.*

Głowicz. — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.*

Głowniewski *herbu Hołobok.* Sam tylko *Małachowski* ich wymienia.

Głuski *herbu Bończa.* Że są i tego herbu cytują *Małachowski* i *Kuropatnicki.*

Głuszecki, wymieniają ich *Kuropatnicki* i *Małachowski.*

Głuszewski podpisał elekcyą Króla Jana Kazimierza z Sandomirskiego.

Głuszkiewicz. — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.*

Głuszyński *herbu Pruss 1mo.* Że są i tego herbu pisze *Małachowski.*

Głyszyński *herbu Ślepowron.* Tylko *Małachowski* tak ich cytuje.

Gnojewski Andrzej, z Sandomirskiego województwa podpisał elekcyą Króla Jana Kazimierza. —*Mał.*

Gobiat w Żmudzi. Tylko *Kuropatnicki* i *Małachowski* o nich wspominają.

Gochowski. —*Kuropatnicki.* —*Małachowski.*

Gocki *herbu Doliwa.* Dawni autorowie opuścili, *Kuropatnicki* i *Małachowski* wymieniają.

Godłowski z ziemi Nurskiej, podpisał elekcyą Jana Kazimierza Króla. —*Małachowski.*

Godurowski *herbu Zaręba.* Dawni autorowie o nich zamilczeli. *Kuropatnicki* i *Małachowski* wspominają.

Godwadowski *herbu Sulima.* I o tych tylko *Kuropatnicki* i *Małachowski* wspominają.

Godziszewski *herbu Ostoja.* Że są i tego herbu pisze *Małachowski.*

Godzki *herbu Doliwa.* —Patrz wyżej **Gocki.**

Goltz *herbu Gulcz.* Tylko *Kuropatnicki* i *Małachowski* tak ich wspominają.

Golennów *herbu Ogończyk.* —*Kuropatnicki.* —*Małachowski.*

Golimuntowicz *herbu Pokora.* Tylko *Kuropatnicki* i *Małachowski* o nich piszą. —Patrz wyżej pod **Ciehnicki.**

Goliniński *herbu Biała.* Sam tylko *Małachowski* tak ich wspomina.

Gołembowski *herbu Poraj.* Tych dawni autorowie opuścili, lubo Gołembowscy już w roku 1540. byli właścicielami gruntów i Jakób Gołembowski w tymże roku był właścicielem wsi Wierzchy w województwie Sieradzkiem będącej. Od tego czasu aż do dzisiejszych rozrodziło się kilka domów Gołembowskich, które prawie wszystkie zamieszkują w województwie Kaliskiem. *Wielądek* wspomina wciągu dzieła swego kilka razy Gołembowskich, między innemi zaś Jana Kantego Gołembowskiego sędziego granicznego Sieradzkiego którego wnuk dziś żyjący ostatni potomek tej familji jest jeszcze w po-

siadaniu dawnej ich włości Wierzchy. — *Kuropatnicki* i *Małachowski* w dziełach swych wspominają o nich.

Gołuchowscy *herbu Wieniawa* i *Trzaska*, że są i tych herbów pisze *Małachowski*.

Gombrowicz. Michał Gombrowicz łowczy Upitski, Mikołaj, Władysław, Karol i Jan podpisali się na zjezdzie walnym obywateli W. Ks. Litewskiego 1700. z powiatu Upitskiego. Roch Gombrowicz mostowniczy Upitski roku 1762. — O tym domie dawni autorowie, ani *Niesiecki* i *Kuropatnicki* nie piszą. — *Her. Wiel.*

Gomor *herbu Nowina.* O tych tylko *Kuropatnicki* i *Małachowski* piszą.

Gonfouz. *Indig.* w Konst. r. 1676. *fol.* 23. — *Małachowski.*

Goniprowski w Żmudzi. — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.*

Gonsecki *herbu Doliwa.* Tylko *Kuropatnicki* i *Małachowski* ich wymieniają.

Gonszczewski. — *Kuropatnicki.* — *Małachowski,*

Gorajewski *herbu Korczak.* I tych tylko *Kuropatnicki* i *Małachowski* cytują.

Gorajski *herbu Korczak.* O tych obszernie w Tomie IV. lecz gdy pare imion fałszywo położonych przeto tak tutaj omyłki te poprawiają się: Zbigniew Gorajski z Leszczyńskiej, miał synów: Rafała i Teodora, nie Piotra jak tamże stoi, a synem tegoż Teodora był Jan, nie Krystyn. Alexander, z Teofilą hr. Bukowską miał synów trzech: Józefa, Ludwika i Władysława, jako też córek dwie; Ewa za Maxymilianem Chojeckim herbu *Lubicz* i Zofia za Leonem Gołaszewskim herbu *Kościesza.* Józef z Karoliną Broniewską córką Stanisława Bromirskiego podkomorzego J. C. K. M. ma syna Adama i córkę Józefę. — Brat Józefa Ludwik z Boguszówną ma synów czterech: Stanisława, Alexandra, Augusta i Władysława; córek dwie: Helenę i Maryę. Najmłodszy brat Józefa Władysław z Prekowną ma syna Kazimierza i córkę Teofilę.

Gordziałkowski. Wymieniają ich ale bez herbu *Kuropatnicki* i *Małachowski.*

Gorendowicz. I o tych tylko powyżsi autorowie wspominają.

Gorkański *herbu Leliwa.* — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.*

Górski właściwie **Gurski** *herbu Pobog.* Według zebranych dowodów urzędowych sięgających wieku XIV. dom Górskich czyli Gurskich kwitnął w Polszcze od dawnych czasów. Pisali się różnie i przez *ó* z kreską, i przez *u*, jak o nich

wzmiankują nasi heraldycy. *Niesiecki* mówiąc, że w Księztwie Żmudzkiem, w Litwie i w Bełzkiem są Górscy i Gurscy nie *Nałęcz*, jak mylnie sam siebie poprawił, (obacz stare wydanie T. II. str. 267.) ale herbu *Pobog*, kładzie Górskich herbu *Pobog* przez *o* i właśnie przez omyłkę Marcyana Gurskiego pisze Gorskim. Przeciwnie zaś tegoż Marcyana, *Konstytucya sejmu walnego koronnego* za Zygmunta III. roku 1621. str. 24. pod tytułem: *Trybunał o pieniądze do skarbu zatrzymane* między innemi deputowanemi z senatu i koła rycerskiego, tegoż Marcyana Gurskiego, wyraźnie przez *u* wymienia. Był więc z tych Gurskich *Pobogów* Jan z Gury w Lubelskich który prowadził Królowę Jadwigę na tron Polski, spoczywa w Lublinie w kościele farnym r. 1424. Stanisław i Jan synowie Jana z Gury, wychowanie swe wzięli na dworze Władysława Jagiełły w poczcie pancernych, acz w młodym wieku będący, stawili się na sprawę Grunwaldzką walcząc przy boku Króla. Jan udał się w roku 1411. na Podgórze i wojował Niemców, którzy Podgórze napadli, a powetowawszy szkody na zniesieniu ich hufców, od Małopolan wodzem uczyniony szedł w pogoń za wojewodą Siedmiogrodzkim Sciborem Sciborczykiem niegdyś Polakiem, którego pod Bardyowem zniósł, pobiwszy Węgrzynów. Stanisław brat Jana stawił się do Krakowa na dwór Króla Jagiełły, zkąd wraz z Monarchą roku 1413. przybył na sejm w Horodle, gdzie się znacznie przyłożył do zjednoczenia Litwy z Koroną. Posłował z innymi Polakami na sobór Konstancyjski roku 1414., oraz i do Czech roku 1421. gdzie imieniem Władysława Jagiełły za tron Czeski podziękował (Ks. M. *Wieliński w notatach swych*). Miał za żonę Katarzynę córkę Mniszka z Sobieszyna Sobieskiego i z tej synów czterech: (jako świadczą akta Grodzkie Lubelskie). 1. Piotr z Góry, ten się odznaczał orężem za Kazimierza IV. Jagiellończyka r. 1465. prowadząc rotę zbrojnych na Węgry, a roku 1467. stawił czoło przeciw Krzyżakom. Miał za żonę córkę Wojciecha z Niedrzwicy Metowskiego, po której zejściu, ożenił się powtórnie roku 1474. z Urszulą Wierzbowską. 2. Marcin zginął na wojnie Krzyżackiej. 3. Jan pojął za małżonkę Jadwigę z Gury Gurską. 4. Mikołaj w wojnie z Tatarami, pewną razą obronił Jana Olbrachta; miał za żonę Katarzynę Szczucką. Synowie Piotra z Urszuli Wierzbowskiej, Piotr z Krynicką, Felicyan poległ w bitwie z Tatarami roku 1494. Stanisław z Katarzyną na Chmielniku Golimóntowną. Jan z Jadwigą Pankraczewską. Jan brat wyż pomienionego Stanisława roku 1454. miał za żonę Annę Skowińskę, z tej spłodził 1*mo* Jakóba który miał za żonę Elżbietę na Chmielniku Golimóntownę. 2*do* Stanisław ten znowu z Anną na Chmielniku Golimóntowną. 3*tio* Katarzyna za

Kazanowskim herbu *Grzymała*. *4to* Jan z Władysławem Warneńczykiem poległ pod Warną; miał za żonę Annę z tej syn Mieczysław. Potomstwo Jana z Jadwigi Szczuckiej: 1. Jakób, 2. Piotr poseł z województwa Lubelskiego za Zygmunta I. miał za żonę Dorotę Sobieską. 3. Petronela za Piotrem Pieniak Niezabitowskim. 4. Katarzyna za Ługowskim. Synowie Mikołaja z Katarzyny Golimontowny: 1. Jan z Bobowską. 2. Mikołaj z Góry wychowany na dworze Zygmunta I. razem z Janem Bonerem podskarbim czuwał nad opatrzeniem dochodów królewskich. Ekonomią w Samborze i Drohobyczy urządził, pisał się sekretarzem J. K. M. Zygmunta I. umarł r. 1569., miał za żonę Elżbietę z Chmielnika Golimóntownę, ostatnią tego imienia. Potomstwo Piotra z Jadwigi Krynickiej: 1. Jędrzej herbu *Pobog*. Tenże Jędrzej wziął wychowanie na dworze Stefana Batorego r. 1597. na Podolu, wespół z Pretficzem kasztelanem Kamienieckim Tatarów zbił; miał sobie powierzony dozór Podola, mianowany od Zygmunta III. kasztelanem Kamienieckim odprawiał poselstwo do Turków, a postąpiwszy na krzesło wojewody Mazowieckiego umarł r. 1626., miał za żonę: *a.* Niezabitowskę. *b.* Zamojskę strażnikownę koronną. *c.* Annę Rybczewskę. 2. Stanisław stolnik Halicki, miał za żonę Annę Czerniejowską. 3. Krzysztof. 4. Anna za Jędrzejem Rybczewskim. 5. Elżbieta za Janem Sobieszczańskim. Synowie Piotra z Doroty Sobieskiej: 1. Stanisław młodość spędził w utarczkach z Tatarami, był rotmistrzem chorągwi pancernej, miał za małżonkę Annę Strzelecką. 2. Paweł. 3. Walenty. 4. Jan z Katarzyną Chociwską. 5. Mikołaj. Potomstwo Mikołaja z Elżbiety Golimontowny. 1. Samuel, ten z Sobieską. 2. Grzegorz za Stefana Batorego żołnierz, r. 1582. sekretarz i komisarz do zawarcia rozejmu, w *Kiwerowej Horze;* miał za żonę Annę Bełczacką. Synowie i córka Jędrzeja z Anny Rybczewskiej 1. Stanisław podskarbi Lubelski. 2. Jakób. 3. Adam. 4. Katarzyna za Czelużyńskim. 5. Jędrzej. Synowie i córki Stanisława z Anny Czerniejowskiej. 1. Krzysztof. 2. Jakób. 3. Mikołaj z Zofią Borzejowską. 4. Zofia za Kasprem Pieniak Niezabitowskim. 5. Anna za Krzysztofem Iżyckim. Syn Krzysztofa, Samuel. Synowie i córka z Anny Strzeleckiej. Jan, po zakonnemu Szymon, członek zgromadzenia Jezusowego, pisał: *Zawstydzenie Aryanów*, oraz wierszem: *Chwałę świętych i błogosławionych Polaków*. Umarł r. 1616. 2. Stanisław. 3. Jadwiga z Mikołajem Wronowskim herbu *Topor*, z którym miała Felicyana; ten zaś z Katarzyną Gniewoszówną, Jana i Michała Wronowskich. Syn i córka Jana z Chociwskiej. 1. Jan z Jadwigą Siemiątkowską. 2. Katarzyna za Poniatowskim. Synowie i córki Grzegorza z Bełczackiej. 1. Alexander Marcyan za

Zygmunta III. pod Smoleńskiem rotmistrz chorągwi Królewskiej, tamże raniony, miał za żonę Annę Głuską. 2. Mikołaj prowadził do Moskwy Marynę Mniszchównę. 3. Grzegorz za Władysława IV. poseł do Moskwy. 4. Krystyna za Tomaszem Wronowskim. 5. Zofia za Niezabitowskim. Syn i córka podskarbiego Lubelskiego: 1. Jędrzej poległ pod Cecerą. 2. Zofia za Karbotowem. Syn i córki Mikołaja z Zofji Borzechowskiej. 1. Mikołaj z pisarza grodu Krasnostawskiego powołany na dwór Jana Kazimierza, w ciężkich sprawach tego monarchy zawikłanych w wojnę Szwedzką ostatek zdrowia poświęcił. 2. Dorota za Gawęderskim z Suchodoł. 3. Anna za Mikołajem Madalińskim. Synowie Samuela. 1. Krzysztof. 2. Piotr z Maryanną Kurdwanowską herbu *Junosza*. Syn Alexandra Marcyana z Głuskiej. 1. Franciszek za Jana III. dzielny wojownik z Teresą Szadurską herbu *Ciołek*. Syn Mikołaja Jędrzej ten z Sowińską. Synowie Krzystofa 1. Samuel stolnik Lubelski z Janem III. pod Wiedniem stawał w sprawie rycerskiej umarł i pogrzebiony w Lublinie 1708. r. 2. Mikołaj. 3. Piotr. Synowie Piotra z Kurdwanowskiej: 1. Stanisław za Jana III. dowódzca piechoty antoramentu cudzoziemskiego, poległ pod Żórawnem. 2. Wojciech z Heleną Ciecholewską herbu *Doliwa*. 3. Piotr. Synowie i córki Franciszka z Szadurskiej. 1. Stanisław. 2. Bogumiła za Młodnickim. 3. Alexander z Drzewiecką, powtóre z Teresą Poniatowską. 4. Eufrozyna. 5. Antoni za Augusta II. w sprawie Szwedzkiej dał znakomite dowody męztwa i wierności dla prawego monarchy, piastował urząd sędziego ziemskiego w grodzie Lwowskim, miał za żonę Katarzynę Bachczankę, córkę Bazylego Bachczy z linji Dorsprungów. 6. Konstancya za Koźmińskim. 7. Mikołaj sędzia Trocki z Barbarą Rusiecką. 8. Michał. Syn Jędrzeja z Sowińskiej, Jan podczaszy Trocki. Synowie Antoniego z Katarzyny Bachczanki. 1. Jakób za Augusta III. na Rusi Czerwonej. 2. Tadeusz. 3. Wojciech. Syn Mikołaja z Barbary Krynickiej, Jędrzej. Syn Alexandra z Poniatowskiej, Jan. Synowie Jakóba sędziego Halickiego. 1. Walenty pułkownik wojsk Polskich, autor kilku dzieł; miał za żonę Krystynę Lisowską. 2. Wincenty. 3. Maciej. Syn Tadeusza, Jędrzej. Córka Jana, Serafina. Z Walentego pułkownika i Krystyny z Lisowskich Gurskich, został 1. Leonard Marcin Stanisław trojga imion, kawaler krzyża wojsk Polskich, ten z Henryką hrabianką na Liptowie i Orawie Korczak Komorowską. 2. Helena dama orderu krzyża Gwiaździstego za księciem Adamem Łodzia Ponińskim. 3. Izabella za Wiktorem hrabią Humnickim. — *Z dokumentów familijnych.*

Gorwidowski. W dawnych autorach o nich nie stoi, lubo *Kuropatnicki* i *Małachowski* cytują.

Górscy *herbu Rogala* z przydomkiem Lechwald, w Prusach. Z tych Józef sądowy ziemski Tczewski mąż uczony, w kunsztach rozmaitych biegły, miał za sobą Pląskowską starościankę Brodnicką, umarł roku 1777. Potomstwo jego: Józef, umarł młodo i Jakób. Córki: Katarzyna i Anna. — Bracia Józefa sądowego: Antoni podwojewodzy Malborski z Szpigardowną bezdzietny. Jan drugi brat Józefa z Madajowny zostawił potomstwo, synów: Jana i N., i córkę jednę. Trzeci Ignacy bezżenny. — *Krasicki w przypisach do Herbarza Niesieckiego.*

Gościewicz. O tych tylko *Kuropatnicki* i *Małachowski* wspominają.

Gościński podpisał elekcyą Króla Jana Kazimierza.— *Małachowski.*

Gościowski u *Paprockiego* na karcie 1068.

Gosłubski *herbu Sulima.* Tylko u *Małachowskiego* można ich wyczytać.

Gostyńscy *herbu Lubicz* i *Napiwon.* Że są i tych herbów familianci tego nazwiska, pisze *Małachowski.*

Goszczewski *herbu Brochwicz.* Tak ich wymieniają *Małaccowski* i *Kuropatnicki.*

Goszczyński w Kijowskiem.—*Małachowski.* —W r. 1788. Franciszek komornik ziemski Kijowski. —*Krasicki.*

Gottard *herbu Lis.* U *Kuropatnickiego* i *Małachowskiego* sioją wypisani.

Gottardowski. *Kuropatnicki* i *Małachowski.* — W Prusiech dom wzrodzony. N. opat Oliwski. Z braci jego Ignacy podwojewodzi sądowy grodu Kowalczewskiego, mąż uczony, był sekretarzem poselstwa do Turek, przydany Podoskiemu wojewodzie Płockiemu. — Adam regent grodzki Kiszporski. —*Krasicki.*

Gowarzewski *herbu Prawdzic.* Dawni autorowie o nich zamilczeli, *Kuropatnicki* i *Małachowski* cytują.

Goyski *herbu Doliwa.* Tak ich wymieniają *Kuropatnicki* i *Małachowski.*

Gozdowski *herbu Doliwa.* Że są i tego herbu piszą *Kuropatnicki* i *Małachowski.*

Gozdziejowski. *Kuropatnicki* i *Małachowski.* W r. 1788. Stanisław regent grodzki Krzemieniecki. —*Krasicki.*

Gozdzikowski *herbu Wieniawa.* Tak ich wypisuje *Małachowski.*

Grabianka *herbu Leszczyc.*— Patrz pod **Grabionka** w T. IV.

Grabic *herbu Roch.* Wymieniają ich *Kuropatnicki* i *Małachowski.*

Graf. *Nobilit.* w Konst. r. 1673. — *Krasicki.* — *Mał.*

Gramlich. *Indig.* w Kost. roku 1790. *fol.* 227. — *Małachowski.*

Gran. *Nobilit. praec. scart.* w Konst. roku 1790. — *Małachowski.*

Granda. Wspominają ich *Kuropatnicki* i *Małachowski.*

Grange (de la) d'Arquien. — Ludwik margrabia d'Arquien, hrabia z Malina, brat rodzony Maryi Kazimiry Królowy Polskiej, Indigenat otrzymał roku 1685. Ojciec jego kardynał — siostry, oprócz Królowej jedna Wielopolska kanclerzyna W. Kor. druga we Francyi za księciem de Bethune. — *Krasicki.*

Graniewscy *herbu Bełty* i *Doliwa.* Że są i tych herbów używający pisze *Małachowski.*

Gratkowski Jan. *Nobilit. non praec. scart.* w Kons. r. 1790. — *Małach.*

Grątkowski. *Nobilit.* w Konst. roku 1676. *fol.* 62. — *Kras.* — *Mał.*

Graybner. *Nobilit. praec. scart.* w Konst. r. 1790. — *Małach.*

Grazimski. Piszą o nich *Kuropatnicki* i *Małachowski.*

Grębarski *herbu Nieczuja.* — *Kuropatnicki* i *Małachowski.*

Grębecki *herbu Jastrzębiec.* I o tych tylko *Kuropatnicki* i *Małachowski* wspominają.

Greber Jan i Stanisław. *Nobilit.* roku 1767. — *Krasicki.* — *Małachowski.*

Grechs. *Nobilit.* w Konst. roku 1676. *fol.* 61. — *Małachowski.*

Greffen. *Nobilit.* w Konstytucyi roku 1790. — *Małachowski.*

Gregier. Pisze o nich *Kuropatnicki* i *Małachowski.*

Grekowicz. *Nobilit. praec. scart.* w Konst roku 1790. — *Małachowski.*

Grewinkow Swirinhausen. *Nobilit.* w Konst 1673. r. — *Krasicki.* — *Małachowski.*

Greyfeld Jan i Michał. *Nobilit. praec scart.* w Konst. r. 1790. — *Małachowski.*

Grembecki w powiecie Przedeckim. — *Mał.*

Grochalski Paweł. *Nobilit. non praec. scart.* w Konst. r. 1790. — *Małachowski.*

Grochowalski. *Nobilit.* w Konst. roku 1778. *fol.* 150. — *Małachowski.*

Grocki *herbu Belina.* Sam *Niesiecki* między herbownemi familiami pod *Beliną* ich wymienia, we właściwem miejscu jednak opuścił. — *Kuropatnicki* i *Małachowski* wypisują.

Grodecki *herbu Poraj.* Że są i tego herbu pisze *Małachowski.*

Grom Lechnacki, tak ich wypisują *Kuropatnicki* i *Małachowski.*

Gromadziński Paweł. *Nobilit. non praec. scart.* w Konst. roku 1790. — *Mał.*

Gromnicki *herbu Prawdzic.* Tylko u *Małachowskiego* tak stoją wspomnieni.

Groniewski. U *Kuropatnickiego* i *Małachowskiego.*

Gronkowski. I tych tylko powyżsi autorowie wypisują.

Gronostajski *herbu Jastrzębiec.* Tylko u *Małachowskiego* tak stoją.

Gronowicz. U *Kuropatnickiego* i *Małachowskiego.*

Groński. W *Kuropatnickim* i *Małachowskim* znadują się.

Gross i o tych tylko u tychże autorów.

Grossmann uwolniony *à scartab.* w Konst. r. 1775. *fol.* 147. — *Mał.*

Grothuz. — *Kuropatnicki* i *Małachowski.*

Grotowski *herbu Ślepowron.* Że są i tego herbu pisze *Małachowski.*

Grudowski *herbu Prawdzic. Duńczewski* w *Herbarzu* swym pisząc o nich prostuje błąd *Niesieckiego* który familią tę Gradowskiemi nazwał. Utrzymuje on że Gradowskich nie ma, lecz ci których *Niesiecki* wyraża byli antecesorami Grudowskich, i tak procedencyą ich wypisuje: Z tych autenatów (wymienionych w *Niesieckim*) oprócz wielu sławnych i dobrze zasłużonych mężów, był Tomasz na Gruduwsku Grudowski, dziedzic i posesor, który miał za sobą Szydłowską z województwa Płockiego, z tych był Ignacy ksiądz kanonik w Pułtusku; Anna ksieni panien Benedyktynek w Łomży; Floryan cześnik ziemi Nurskiej, dziedzic na Ciborzu w ziemi Michałowskiej, *ex 1mo voto* z Zaruzkiej, był Adam Bonifacy dwu-imienny, z którego z Kisielnickiej jest Józef towarzysz znaku Pancernego JW. Imci Pana Michała Skorzewskiego starosty Pyzdrskiego; drugi Alexander towarzysz *itidem;* i dwie córki Maryanna, i Scholastyka panny, i Julian najmłodszy za Zaruziu i Kuleszcze dziedzic w województwie Mazowieckiem, ziemi Łomżyńskiej; także Stanisław ksiądz w Seminaryum Pułtuskiem niedawno zmarły. Z drugiego zaś małżeństwa z Kossowną synowicą wo-

10*

jewody Malborskiego, był Jan, z Kalksztejnowną *sterilis*, na Gruduwsku i Dylewie w ziemi Dobrzyńskiej majętności leżącej, w powiecie Rypińskim dziedzic, podczaszy Dobrzyński; Franciszka *virgo innupta;* Maryanna Kośnickiego cześnika Kijowskiego małżonka, z której sześciu synów i dwie córki. Klara Cissowskiego, skarbnika Dobrzyńskiego małżonka, z której Józef starosta Starorypiński; Katarzyna Koziobrodzkiego podsędka ziemskiego Dobrzyńskiego małżonka; Petronella Pląskowskiego małżonka; Róża Stolińskiego stolnika Michałowskiego małżonka, Anna panna. Wojciech cześnik Ciechanowski żyjący około 1750. r. na Dylewie w ziemi Dobrzyńskiej, a powiecie Rypińskim leżącym, na Wierzbowie i Kobyłach w województwie Chełmińskiem dziedzic, i na Gorczeniczce, w ziemi Michałowskiej w województwie także Chełmińskiem, który z Lewald Powalską spłodził najstarszego Adama, wcześnie zmarłego; Jędrzeja kapitana w regimencie gwardyi konnej Koronnej J. K. M. i Rzpltej, Ewę za Murzynowskim chorążym Michałowskim; Scholastykę zakonnicę O. S. Benedykta reguły w Toruniu; Antoniego, także najmłodszego Ludwika miecznika ziemi Łomżyńskiej w województwie Mazowieckiem. — *Herbarz Duńczewskiego.*

Gruja *herbu Prawdzic.* Za czasów Jana Kazimierza Króla żył w województwie Kijowskiem Kasper Gruja dziedzic dóbr Fulczyn i tamże zginął zabity od Kozactwa. Ten Kasper Gruja miał za sobą Biesiadowską herbu *Półtora krzyża* z którą spłodził Samuela Gruję, ten służył wojnę z książęciem Jeremiaszem Korybutem Wiśniowieckim, u którego będąc pułkownikiem i miewając nie raz komędy nad wojskiem, nauczył się od młodości swojej łatwo i doskonale gromić nieprzyjaciela, nie raz z Chmielnickiego rebellji nad Tatarami i Kozakami tryumfował za komandą tegoż wodza swojego. Tenże Samuel Gruja, jeszcze za Króla Władysława służąc wojnę bywał rotmistrzem pierwej; gdy książe Jeremiasz Wiśniowiecki powróciwszy z cudzych krajów, zebrał wojska trzydzieści tysięcy, i niemi Króla Władysława obozy akcyonował, z któremi dobrze uzbrojonemi, i swemi dwudziestą tysięcy przydanemi wyprawił do Moskwy, pod komędą Jana Kolędy, i Stefana Mieleckiego, z inszemi pułkownikami i rotmistrzami był Samuel Gruja, ażeby mieczem i ognie tameczne kraje wyczyścili przody, niżeli Król Władysław ruszył się z wojskiem. Nierozpościerając się z historyami wojennemi Króla Władysława IV. które każdy czytać może u *Łubieńskiego*, *Scholastyka Krakowska Sekretarza Wielkiego Koronnego*, jednem słowem mówiąc: w różnych był okazyach wojennych Samuel Gruja, które się za Króla Władysława IV. i Jeremiasza Wi-

śniowieckiego Korybuta praktykowały, o czem wieleby potrzeba pisać, co i wyraża *Temberski Palm: Corybuth i Historycy dawniejsi.* Tenże Samuel Gruja, gdy już Zadnieprze odpapło od Polski, przeniósł się do województwa Wołyńskiego, gdzie pojął *in sociam vitae* Konstancyą z Libiszowa Libiszowską, herbu *Wieniawa.* Wziął po żonie swojej połowę Libiszowa, w województwie Sendomirskiem, powiecie Oświecimskim, potem w temże województwie a ziemi Stężyckiej kupił wieś Sarny *jure haereditario,* która do tych czas jest w posesyi Samuela de Kosow Gruja, stolnika Bracławskiego i braci jego, wnuków wyżej pomienionego Samuela Gruja, pułkownika i regimentarza, który z Libiszewską spłodził syna jednego Mikołaja, ojca Samuela Grui stolnika Bracławskiego, i braci jego niżej wyrażonych.

Ten Mikołaj Gruja *in obsequiis bellicis* zawsze zostawał służąc po Husarsku z Adamem Sieniawskim kasztelanem Krakowskim hetmanem wielkim Koronnym, wziął *in sociam vitae* Annę de Sulimow Falęcką, której ojciec był *Terrigena* województwa Lubelskiego, herbu *Leszczyc*, to jest *Bróg* i spłodził trzech synów: to jest najstarszego Samuela stolnika Bracławskiego, potem Stanisława i Hieronima, mających posesyą w województwie Sendomirskiem, a ziemi Stężyckiej, wieś Sarny dziedziczną, którzy do grodu Stężyckiego należą. Także w województwie Lubelskiem, a powiecie Urzędowskim *sortes in villa* Wierzchowiska. W województwie Wołyńskiem, w powiecie Krzemienieckim, od książąt Wiśniowieckich w obligacyach wieś Jankowice, i Świnnę. Od tychże książąt w województwie Kijowskiem, a powiecie Żytomirskim, w obligacyach wieś Skwirkę, Szalejówkę i Tokarówkę.

Samuel Prawdzic de Kosow Gruja, stolnik Bracławski, starszy brat wyrażonych, pięknie i chwalebnie rządzący się, żyje czasu tego (1755.) w miłości i poszanowaniu osobliwszem u panów zacnych i braterskiej szlachty, wszędy mający swoją estymacyą i powagę.

Stanisław Gruja, podczaszy Stężycki, posesor dóbr Wierzchowiska, i Hieronim Gruja wojski Stężycki brat jego, *Haeres bonorum* Sarny, obadwa w kawalerskim stanie roku 1756. od wszpstkich estymowani. — *Duńczewski.*

Gruszewicz. *Nobilit.* w Konst. roku 1683. *fol.* 19. — *Małach.*

Gryegsheim. *Indig.* w Konst. roku 1790. *fol.* 227. — *Małach.*

Gryffin. Wspominają ich *Kuropatnicki* i *Małachowski.*

Grynaszewicz. I tych tylko powyżsi autorowie wspominają.

Grynfar *herbu Grynfar*, który jest takowy: w polu czerwonem sześć lilji z sześcią latorościami rozwinionemi. Podobno to jeden herb co i *Wierzbna*.

Gryniewicz. *Nobilit. praec. scart.* w Konst. roku 1790.—*Mał.*

Grzebieski *herbu Gwiazdy*. Sam tylko *Małachowski* ich wymienia.

Grzegorzewski *herbu Jastrzębiec*. Że są i tego herbu piszą *Małachowski* i *Kuropatnicki*.

Grzybiński w Owruckiem.—*Mał.*—Szymon komornik Grodzki Owrucki.—*Krasicki*.

Grzymała *herbu Grzymała*. O familji tej stoi w Tomie IV., tu następującą obszerną zamieszczamy wiadomość: Familia Grzymałów wraz z początkiem Polski powstawszy należy do tych familji które szlachty Polskiej pierwiastkiem są. Nie rozszerzając się na wykazaniu źródła tego domu, które przez to samo że jest tak dawne mogło by się bajecznem wydawać, a mając przed oczyma dokładnie skreśloną historyą całego Grzymałów rodu i familji które poźniej z niego się wywiązały w dziele przysłanem od hrabiego Kazimierza Potulickiego, gdzie życie każdego członka rozciągle opisane poparte jest dowodami kronikarzy Polskich, lub aktów koronnych: umieszczę tu tylko to co wyjaśnić będzie mogło rozgałęzienie się i w miarę tego rozgałęzienia przybieranie od dóbr innych nazwisk całego tego rodu.

Podług wzwyż wspomnionego dzieła główna i pierwsza gałęź Grzymałów rozdzieliła się w potomstwie Mikołaja Grzymały kasztelana Biechowskiego r. 1325. Zostawił ten kasztelan trzech synów: Dersław syn najstarszy w nieszczęśliwej z Wołochami (w lesie Płoniny) poległ w wojnie r. 1359. (Dowody: *Janus Gnesn. Archid.—Długosz Crac. Can. Idem in Cronico — Mart. Kromer Var. Epis. Libro XII. p.* 75. *Paprocki, Bielski*). Zostawiwszy syna Pietrasza, który rotmistrzem nadwornym Władysława Jagiełły będąc w szturmie niższego zamku Grodzińskiego pod czas domowej z Witołdem wojny poległ roku 1390. bezżenny. (Dowody: *Długosz Crac. Can. Idem in Cronico — Kromer Var. Ep. libri XV. p.* 318.) Pietrasz G. z Więcborza i Potulic (*Comes*) Mikołaja Biechow. kasztelana i Kochny de Ostroróg, powtórnego małżeństwa syn urodzeniem drugi, Kaliski 30ty wojewoda, na Brzostowie Chełmie, Goślinku, Konarach, Złotowie i innych dobrach pan, pod panowaniem Władysława Warnińskiego i Kazimierza III. Jagiellonowiczów, rycerską zaszczycony odwagą i sercem walecznem, umarł 1360. Z Dachny de Bnin, Pietrasza (*Comesa*) herbu *Łódź* Kaliskiego podkomorzego córy zostawił

synów dwóch. W potomstwach tych dwóch mężów poszła linia najstarsza Grzymałów, od Wojciecha kasztelana Rogozińskiego (1506.) Potulickiemi się nazywająca, o której pod literą *P.* obszerniej nieomieszkam wzmiankę uczynić.

Przedsław Grzymała z Więcborza i Potulic (*Comes*) Mikołaja Biechowskiego kasztelana i Kochny de Ostroróg powtórnego małżeństwa syn najmłodszy, Poznański cześnik, na Grzymałach i innych z przyległościami włościach pan i dziedzic, Grzymalitów (Comesów) Grzymałami się nazywających w Poznańskiem województwie sławny przodek. Mąż pod czas wojen za panowania Łokietka i Kazimierza wielkiego, w bitwie osobliwie pod Połowcami z Krzyżaki zaszłej, walecznością dzieł znakomity, ur. 1361., z Biety de Udryce Mikłusza herbu *Nałęcz* córy, zostawił syna jednego. (Dowody; *Janusz Gnesn. Archid.* — *Długosz*—*Kromer Varmien. Epis. lib.* XI. *pag.* 55, 56, 57.).

Domarad Grzymała na Grzymale (*Comes*) Przedsława Poznańskiego cześnika i Biety de Udryce syn, Kostrzeński kasztelan, sławny pod czas wojny Grzymalitów z Nałęczanami w roku 1384. zaszłej, kawaler, zmarły 1389. zostawiwszy z małżeństwa synów dwóch: (Dowody: *Długosz Crac. Can.* — *Mathias de Miechovia.* — *Kromer libro XIV. pag.* 300. i 304.

Jarosz Grzymała na Grzymale (Comes), Domarada Kostrzeńskiego kasztelana syn urodzeniem starszy, na wielu dobrach pan. (Wierzbięta brat młodszy był kanonikiem Poznańskim i dziekanem Kaliskim). W Polszcze pod Grundwaldem z Krzyżaki, a w Hiszpanji z Saraceny i Maury na wojnach dzieł walecznością rycerskich, męztwem i odwagą sławny kawaler, umarł 1416. zostawiwszy z Leonory de Szygi Mstygiena herbu Trzaska córy, synów trzech. (Dowody: *Długosz Crac. Can. Bielski pag.* 302.) Ci trzej synowie byli przodkowie familji Grzymałów, a *Niesiecki* Jarosza ich ojca na czele tej familji stawia.

Z dokumentów familijnych domu Grzymałów na wyciągach z aktów archiwum kosonnego i metrykach opartych widzieć się daje, że za panowania Jana III. Jakób Grzymała był rotmistrzem przy boku królewskim, urodzony z Jacka Grzymały i Chlebowiczówny kasztelanki Trockiej. Gdy w Wiedeńskiej wyprawie pomieniony rotmistrz zginął, Król przysłał list własnoręcznie podpisany z obozu na Penerytej gdzie się oświadcza na obronę i opiekę Anny Grzymalanki córki tegoż. Ten list dotąd w oryginale u familji będący brzmi jak następuje:

Jan III. z Bożej łaski Król Polski wielki książe Litewski, Ruski, Pruski, Mazowiecki, Żmudzki, Kijowski, Wołyński, Podolski, Podlaski, Inflandzki, Siewierski, Czerniechowski.

„Urodzona wiernie nam miła. Bardzo się z tego cieszemy, że wier. Twoja widzisz i uznawasz skutki tej naszej ku sobie dobroczynności, którąśmy zawsze onej obiecywali. Bądź wier. Twoja i na dalszy czas wszelkich naszych ku osobie i domowi swemu pewna respektów, z któremi się na ochronę sieroctwa wier. Tw. świadcząc, dobrego onej od pana Boga życzemy zdrowia. — Dan w obozie naszym królewskim na Pererytej dnia III. Augusta, roku pańskiego MDCLXXXVI. panowania naszego XIII. roku.

Jan Król.

Urodzonej Annie Grzymalance wiernie nam miłej.

Ta Anna Grzymałowna żyła z Jaskamanickim podstolim Kijowskim.—Alexander Grzymała syn Jakóba i Siedliskiej koniuszy nadworny Króla Augusta II. i pułkownik wojsk JKMści ożeniony z Siemińską miał dwóch synów: Marcina i Kaspra. Kasper ożenił się z Łosiowną córką Jacka Łosia, sędziego grodzkiego Bełzkiego. Marcyan brat starszy ożeniony z Górską nabył w Bełzkim dobra Telatyn r. 1700. był miecznikiem województwa Bełzkiego, generałem wojsk JKMści, zostawił dzieci czworo: synów dwóch, Alexandra i Józefa, córek dwie: Annę za Jezierskim sędzią grodu Lubelskiego i Katarzynę za Drzewickim. Alexander brat starszy zostawszy kanonikiem Przemyślkim, kusztoszem Chełmskim, zbył prawo do dóbr Telatyna, bratu młodszemu Józefowi. Józef łowczy Podolski, deputat na trybunał koronny Lubelski ożeniony: 1*mo voto* z Radziejowską, 2*do voto* z Wilczyńską zostawił dzieci pięcioro: córek trzy, Anielę za Rokickim starostą Chełmskim, Maryą za Iwanickim podkomorzym Bełzkim i Teklę w panieństwie zmarłą i synów dwóch: Piotra i Wincentego. Piotr podczaszy Bełzki zostawił dwóch synów: Józefa i Antoniego. Wincenty ożeniony z Maryą Wydżdżanką córką Leona Wydżgi sędziego ziemskiego Buskiego, najprzód cześnik Bracławski, kilkakrotnie deputat na trybunałach Lubelskich i Piotrkowskim, a raz vice-marszałek trybunału Lubelskiego, podkomorzy nadworny Króla Stanisława Augusta, starosta Latyczowski, kawaler orderu ś. Stanisława, w r. 1810. prezes rady administracyjnej Lubelskiej, komisarz pełnomocny księcia Warszawskiego do Galicyi a potem tegoż poseł nadzwyczajny do Austryi. W roku 1815. prwołany od błogosławionej pamięci Cesarza Alexandra na senatora kasztelana, był oraz sentencionaryuszem senatu, a joko jeden ze starszych senatorów zasiadał w sądzie najwyższym. Mąż umysłu bystrego, charakteru prawego i nieugiętego, poświęciwszy fortunę dla dobra publicznego i siebie do ostatniej chwili życia temu dobru poświęcił. Umarł w 80. blizko roku życia 5. Kwietnia 1824., leży u OO. Kapucynów w Warszawie. Miał z Ma-

rą Wydżdżanką cnót osobliwszych matroną dzieci pięcioro, córek trzy, wszystkie w dzieciństwie zmarłe. i synów dwóch. Leon zmarły w dzieciństwie i Albert najprzód w stanie wojskowym adjutant generała Zajączka, następnie księcia Józefa Poniatowskiego, kawaler krzyża wojskowego, wzięty w niewolę po kampanji r. 1812. trzy lata w gubernji Mohilowskiej wraz z generałem Zajączkiem zostawał. W stanie cywilnym został referendarzem stanu, kawalerem gwiazdy ś. Stanisława w roku 1831. wysłany został do Paryża, gdzie dotąd zostaje. Ożeniony z Michaliną de Krüger, córką Ferdynanda de Krüger k. ś. Stan. inspektora generalnego ceł w Królestwie Polskiem i Zaborowskiej cześnikowny Zakroczymskiej, która mu zostawiła syna Wincentego.

Druga linia. — Kasper Grzymała wyżej wspomniony młodszy syn Alexandra Grzymały koniuszego nadwornego Augusta II. i Siemińskiej, ożeniony z Łosiowną, zostawił synów dwóch: Grzegorza i Franciszka. Franciszek został jezuitą, Grzegorz ożenił się z Zawiszanką, z którą miał dzieci czworo, córek dwie: Rozalią za Bułhakiem, Annę za Giedrojcem, z niej był Ignacy Giedrojc. Synów dwóch: Tomasza ożenionego z Bułharynówną i Kazimierza z Olędzką. Kazimierz Grzymała zostawił synów dwóch: Józefa ożenionego z Szwykowską i Grzegorza z Orzeszkowną. — *Z dokumentów familijnych.*

Grzymisławski *herbu Nałęcz.* Że są familianci i tego herbu pisze *Małachowski.*

Grzymułtowski *herbu Prus 1mo.* Są i tego herbu podług *Małachowskiego.*

Gubakowski. Wymienieni u *Kuropatnickiego* i *Małachowskiego.*

Gucewicz Wawrzeniec, *Nobilii. non praec. scart.* w Konst. roku 1790. —*Małach.*

Gudowicz. U *Kuropatnickiego* i *Małachowskiego* wspomniony.

Gudziański. Jawno jest w Konst. r. 1580. *fol.* 366. że w ówczas był pisarzem ziemskim Trockim. — *Małach.*

Gudziński i

Gulbinowicz, wspomniani u *Kuropatnickiego* i *Małachowskiego.*

Guliński *herbu Bończa.* Prócz wiadomości o Gulińskich w Tomie IV. umieszczonych, należy jeszcze dodać co następuje: Familia Gulińskich od najdawniejszych czasów istniała w Polszcze. Jedni pisali się de Gulin i ci zdają się być najdawniejszymi jak świadczą akta Grodzkie Radomskie w których w r. 1482. Jan Guliński komornik ziemski przedaje wieś wolą Gulińską, a wiek poźniej bo roku 1595. w tychże aktach:

Maurycy syn niegdy Marcina przedaje matce swojej Barbarze wieś Gulin i Wolą Gulińską. Drudzy bez żadnego przydomku, ci mieszkali w Galicyi i Mazowszu, tamci w Sandomirskiem i Wielkiej Polszcze; jedni i drudy dobra ziemskie posiadali. Zdaje się że Gulińscy i Golińscy, jedną i tąż samą byli niegdyś familią; są bowiem dowody w których Golińscy piszą się przez *ó* z kreską, co w wymawianiu łatwo się na *u* zamienić mogło w wiekach kiedy ani pisownia, ani wymawianie ustalonemi nie były. Wszakże w 16. wieku różnica ta okazuje się wyraźniejszą i zdaje się że z jednego szczepu trzy gałęzie a przynajmniej dwie powstały, to jest: Golińscy albo Gólińscy i Gulińscy. Wiadomości te są oparte na autentycznych dowodach znajdujących się w aktach głównego archivum Królestwa Polskiego w Warszawie jak poniżej cytacye przekonywają. Około r. 1595. Kacper Guliński obywatel w mieście Lwowie żyjący ze szlachetnych ale ubogich rodziców z niedostatku do stanu miejskiego przywiedziony, szlachetnem postępowaniem, oraz zasługami tak w służbie cywilnej jak wojskowej znakomity, tak sobie umiał zjednać wszystkich, iż Demetryusz Sulikowski arcy-biskup Lwowski najoczywistszy świadek cnót jego, do herbu go familijnego *Bończa* przypuścił i publicznie na sejmie Zygmuntowi III. Królowi i zgromadzonym stanom zalecił, w skutek czego tenże Kacper Guliński wraz z żoną Dorotą klejnotem szlachectwa zaszczycony czyli raczej rehabilitowany, jak dyplomat *Cracoviae in Comitiis Regni generalibus die decima septima mensis martii Anno Dni* 1595. świadczy.

Dyplomat ten znajduje się w metryce koronnej w księdze Nro 139. na karcie 111. i następnych.

Tego synem był Wojciech zmarły w niewoli Tatarskiej, który z Anną de Zalesie spłodził syna Jana, oraz córek cztery: Reginę, Dorotę, Annę i Katarzynę jak akt (*Lublini in Judiciis Ordinariis Generalibus Tribunalis Regni, feria sexta post Dominicam Conductus Paschae Anno Domini* 1628.) okazuje. *Ibidem, feria quinta in vigilia festi Sancti Jacobi Apostoli Anno Domini* 1631. Mikołaj Guliński mieszkaniec ziemi Czerskiej w tranzakcyach z Podlodowskiemi, Kochanowskiemi sporządzonych, występuje w imieniu dzieci swoich jako sukcessorów naturalnych po niegdy Zofji córce Jana Gulińskiego. W aktach metryki koronnej pod datą 26. Marca roku 1637. znajduje się konsens na wieś Wolą Niemcową czyli Dobroszową w powiecie Podolsko-Kamienieckim położoną, urodzonym Mikołajowi i Zofji, urodz. Wojciecha Suchorzawskiego i Doroty Lenopownej córce, małżonkom Gulińskim dany, z podpisem Władysława IV. Króla i Jakóba Wierzbięty Doruchowskiego referendarza koronnego. Tenże Mikołaj syn Mau-

rycego był dziedzicem wsi Cisie w ziemi Warszawskiej położonej, jak akta *in Curia Regia Varsaviensi Anno Domini* 1579. świadczą. *Ibidem in Curia Regia Var. feria tertia post Dominicum Cantate Anno Dni* 1620. Zapis dożywotni między urodzonym Mikołajem Gulińskim synem po Maurycym a małżonką jego Zofią z Suchorzewskich sporządzony okazuje, że Mikołaj posiadał dobra w ziemi Radomskiej i Sandomirskiej. Ten Mikołaj miał syna Jana jak dekret o summy *Lublini in Judiciis Ordinariis Generalibus Tribunalis Regni, Sabatho post festum nativitatis Sancti Joannis Baptistae Anno Dni* 1655. zapadły, stwierdza.

Nie wiem czyli ten Jan Guliński lub też syn Wojciecha wydał: *Wiersz Polski na prawidła obyczajowe Katona*, drukowany w Gdańsku roku 1638. o którym *Historya Literatury Polskiej* przez *Felixa Bentkowskiego* w Tomie I. na stronnicy 595. wspomina. Ksiądz Andrzej Guliński był proboszczem w Janowie jak akta nuncyatury z roku 1772. okazują, przy końcu 18. wieku ukazują się w grodzie Warszawskim różne czynności Józefa i Antoniny małżonków Gulińskich. Są i dziś Gulińscy po różnych prowincyach dawnej Polski wszakże gdy o nich nie ma pewnej wiadomości, przeto się ich w piśmie niniejszem pomija.

Gulski *herbu Rola*. Tych mianując **Golskiemi** wspomiał *Niesiecki*, i stoi o nich w Tomie IV. *Duńczewski* w Herbarzu pisze, że Gulscy *herbu Rola* w województwie Ruskiem i Podolskiem w imieniu swojem lubo rzeczeni są Gulskiemi przez literę *u* na wielu jednak miejscach, tak pisanych, jako też drukowanych wyrażeni znajdują się przez *o* zwłaszcza około roku 1600., teraz zaś w zwyczaj poszło mówić i pisać przez *u*, jako to *Volumina legum. tom.* 3. *fol.* 144. *Anni* 1612. *Item in Castro Camenecensi Podoliae Anno* 1746. *Item in eoden Castro Anno* 1747. *&c.* Od wojny zaś Chocimskiej, poczęli zażywać przydomku Gioz, co z Tureckiego języka znaczy oko; a to dla niżej opisanej przyczyny. Lubo albowiem Jan brat młodszy, za Stanisławem bratem swoim rodzonym starszym, dość nierychło z Kujaw na Podole udał się (gdzie potem obadwa bezpotomni, Stanisław wojewodą Ruskim 1612. według *Łubieńskiego fol.* 131 i *Okólskiego* Tom II. *fol.* 631., a Jan kasztelanem Halickim pomarli) atoli Gabryel im obudwom stryjeczny, jeszcze poźniej za niemi z Kujaw na Podole wyszedł. Ten od Turków często po Podolu grasujących młodym kawalerem zchwytany siedm lat był w niewoli, a po siedmiu latach wyszedłszy, służył wojnę pod znakiem pancernym za buławy Jana Sobieskiego, z którym pod Chocimem będąc, wyskoczył na plac utarczki do Tureckiego

harcownika, i dwa impety z nim, tak bez szwanku, jako też i bez zwycięztwa odprawiwszy, za trzecim razem pchnięty został; lecz w punkcie pchnięcia, tak dobrze nieprzyjaciela szablą ugodził, żę mu sztukę łba z okiem i uchem, nieco na szyi zawiesiwszy, odciął. Padł na ziemię bisurman, a sztukę odciętego ciała do swego miejsca przykładając, ziewał śmiertelnie, i powtarzał te słowa: Gioz! Gioz! co się z Tureckiego znaczy, oko. Te słowo, Gioz, do tak częstego potem między kompanią przyszło zażywania, że Gulskiego Giozem nazywać poczęli: ogłoszony był potem wkrótce porucznikiem znaku Pancernego. Potem na Wiedeńskiej wojnie, z niej szczęśliwie powróciwszy, umarł w Krukinicach pod wielkim Przesnyszlem. Tak zaś wojennego miał w sobie ducha, że nawet i przy skonaniu około stojących prosił mówiąc: wynieście mnie w pole do namiotu, niechaj tam umieram gdziem życie strawił. Syna swego Emiliana, młodego Pancernej Bellony nowicyusza, zkonia szwankującego przed swoją śmiercią, w tychże Krukinicach pochował. Córkę Maryannę wydał za Katyńskiego. Drugi zaś syn jego młodszy Andrzej na Podolu ożeniony, kilkoro potomstwa pochował, jeden mu tylko został syn Gabryel, dziada swego imieniem zwany, który pierwej w szkołach Kamienieckich, a potem 1747. w szkołach Lwowskich był edukowany. — *Herbarz Duńczewskiego.*

Gumiński *herbu Lew wspięty.* Tak ich wymieniają, *Kuropatnicki* i *Małachowsk.*

Gurcki Adam i Szymon, *Nobilit. praec. scart.* w Kons. roku 1790. — *Mał.*

Gurdzia. *Nobilit.* w Konst. r. 1676. na karcie 62. — *Mał.*—Podług *Krasickiego* **Gurdzi** albo **Gurdziecki.**

Gurkowski Teodor w roku 1788. vice-regent Piotrkowski. — *Krasicki.*

Gurowski *herbu Wczele.* O familji tej stoi w T. IV. tu zaś następującą obszerną wiadomość o niej zamieszczamy. Gurowscy pisali się de Gurowo, mienią się iść od de Bergen i czy przyśli do ziemi Wschowskiej, albo też byli rodowitemi na tej ziemi, która Szląską była. We Wschowskim najdawniej mieli posiadłość. Akt oblatowany we Wschowie z roku 1393. czy 1395. *Stanislaus de Gurowo bonorum Piotrowice her. Wschowien. sit. post Avum suum Petro de Bergen, haeres.* Widać że przemienili niamiecki de Bergen na polskie de Gurowo, co toż samo znaczy. A było tak z niejednym rodem od Niemców do Polski przywędrowanym, np. Firleje i t. d.

Niesiecki nazywając ród ten starodawnym mówi, że wielu z niego do Cystersów wstępowało, równie jak i białogłowy były ksieniami. Mieli dla tego grób familijny w Owińskach (Patrz

opis Owiński w *Przyjacielu Ludu* w Lesznie wydawanym). Jednakże procedencyą rodu *Niesiecki* nader mylnie umieszcza, osobliwie od Samuela.

Józef Gurowski podsędek Wschowski. Kazimierz Gurowski kanonik Gnieźnieński proboszcz Kolski. (Akta tego kościoła 1612. roku).

Melchior pojął za żonę kasztelankę Kretkowską. *Acta Cast. Con.* 1620. Jeden z jego synów miał Chełkowską siostrzenicę kanonika Gnieźnieńskiego, to jest Samuel, komisarz od sejmów Królów Michała i Jana. *Volum. Legum ejusdem temporis.* Jan burgrabia Poznański zginął pod Wiedniem. Z synów Samuela, Jan Melchior był pod Chocimem z Sobieskim, potem sekretarzem rady krolewskiej. *Volum Legum.* Starosta Kościański kasztelan Miedzyrzecki, Gnieznieński, był w radzie Rzpltej w *Interregnum post mortem regis Joannis III.* i do elekcyi Augusta II. przyłożył się. *Volum Legum.* Umarł kasztelanem Poznańskim. Brał w sukcesyi Gołuchów, Tursk, *cum attinentiis* o czem wyroki intromissyjne *Cast. Calisensis et Sierad.* z 1701. *haereditatis success. post* JW. stolnikowej Litewskiej z domu Leszczyńskiej kanclerzownie koronnej. Tamże w grodzie Kaliskim Przywilej Króla Augusta z roku 1701. na 6. jarmarków we wsi Gołuchowie w nagrodę zasług Melchiora Gurowskiego kasztelana Poznańskiego, dziedzica. Pochowany w Murowanej Goślinie swych dobrach. Józef Bernard brat jego, a nie syn, był opatem Przemęckim i Bledzewskim, umarł około 1718. Melchior miał żonę Krystynę z Przybyszewskich, która pochowana w Gołuchowie, z niej pięć córek, miał synów: Alexander Benedykt, był opatem w Nancy w Lotaryngji i jałmużnikiem Króla Stanisława, umarł opatem Bledzewskim i kawalerem *Aquillae Albae.* (Obacz stare rytuały tego opactwa) Jan starosta Obornicki. Stanisław generał w wojsku Rpltej za wojen ze Szwedami. Był w bitwie pod Kaliszem, gdzie dowodził Menżyków. — Patrz rapport tego wodza do Cesarza Piotra W. w historyi tegoż — i czwarty Melchior.

Bracią stryjeczną byli tych 4., Alexander pułkownik nad Dragonią i Melchior szambelan na dworze w Dreznie, jak świadczą dworskie archiwa tego dworu, a wszyscy razem trzymali się strony Króla Augusta.

Melchior 4. syn Jana Melchiora starosta, Kościański, Kolski, Brdowski, chorąży Kaliski, kasztelan Gnieźnieński, a potem Poznański, kawaler *Aquillae Albae.* Pojął za żonę Zofią ostatnią z rodu Przyjemskich herbu *Rawicz*, po 1*mo voto* Adamie Gruszczyńskim owdowiałą (a nie Gruszczyńską): patrz i oblaty w grodzie Koninskim w roku 1714—15. przez oboich małżonków Gurowskich czynione, Miał z tej żony wiele dzieci,

z córek: Genowefa była szambelanką przy dworze N. Maryi Antonji Królowy Polskiej elekt. Saskiej, świadczą dokumenta dworu Saskiego, a ta umarła 1743. pochowana w Goślinie Murowanej.

2. córka była ksienią w Owińskach aż po rok 1796.

3. Katarzyna umarła panną także w Owińskach. Żona jego umarła na zamku w Wyszynie 1744. pochowana w Murowanej Goślinie. Pojął drugą z Przyrembskich podkomorzynę Kijowską Trypolską w roku 1748. lecz z tej nie miał potomstwa. Umarł w Wyszynie 1757., pochowany w Murowanej Goślinnie.

Zostawił według działów między czterema synami (o których patrz niżej) Konstytucyą z roku 1758. zatwierdzonych: *Vol. Legum eju. temp.* w województwie Kaliskiem i Poznańskiem. Dobra Gułuchów, Tursk, Ilec, Macewo, Śliwinki, Czerminek miasteczko i klucz Murowaną Goślinę, miasteczko i klucz Kleczewski, miasteczko Władysławów w ówczas zamieszkałe samomi Niemcami fabrykantami a osobliwie tkaczami, do tego miasteczka dobra Rusocice, dobra Wyszynę i Piorunów, (w tej Wyszynie już była dawniej fabryka żelaza a osobliwie szabel Wyszynkami zwanych, w 14. i 15. wieku, co świadczy Dyaryusz sejmiku Średzkiego z r. 1493. i wspaniały zamek), a w Lubelskiem i Sandomirskiem dobra Miedziczą i Radonią.

Ci czterej synowie co po Melchiorze spadek brali, kończyli wychowanie w Paryżu:

1. Mateusz Melchior urodzony 1726. doktor obojga prawa, kanonik Krakowski, Poznański, proboszcz i oficyał Gnieźnieński, kawaler orderu ś. Stanisława, umarł 1794. w Poznaniu.

2. Alexander urodzony 1719. kasztelan Buski, podkomorzy Gnieznieński, kawaler ś. Alexandra Newskiego umarł roku 1790. w Murowanej Goślinie.

3. Roch Władysław urodzony 1717. r. szambelan Króla Augusta. W roku 1740. posłany od dworu Saskiego do Elżbiety Cesarzowej Rossyjskiej do Petersburga. Miał wyrobić zwrot księztwa Kurlandzkiego dla Sasa: poselstwo się nie udało, bo hardy pokłócił się publicznie z w. kanclerzem Bestużewem i stolicę opuścić musiał. (O tem w archiwum ministerstwa zagranicznego Rossyjskiego i sekretna korespondencya Króla JMci Duńskiego z posłem Duńskim grafem de Lynar w Petersburgu). Był kasztelanem Kaliskim, Poznańskim, podskarbim koronnym, pisarzem w. koronnym w r. 1775., marszałkiem małej laski, a w roku 1782. wielkim marszałkiem Litewskim. Kawaler orderu Orła białego, ś. Stanisława, ś. Alexandra Newskiego z brylantami i ś. Anny z brylantami, umarł w Warszawie 1790. roku pochowany w swych dobrach Kleczewie.

4. Rafał urodził się roku 1716. Był z młodu w gwardyi wojska Francuzkiego przy grafie Maurycym Saskim w sławnej bitwie pod Fontenoi w r. 1745., szambelan na dworze w Dreznie. Pojął w r. 1752. w małżeństwo Ludwikę córkę Ignacego Tworzyjańskiego kasztelana Przemęckiego i z Nieżychowskich żony Tworzyjańskiego, umarła w Wrocławiu 1779. pochowana we Wschowie u OO. Bernardynów. Był kasztelanem Przemęckim, Gnieźnieńskim, Kaliskim, Gdańskim, kawalerem orderu Orła białego, ś. Stanisława.

W roku 1787. wyniesiony był z wiecznem potomstwem obojej płci na godność hrabiego przez N. Króla JMci Pruskiego, i uzyskał także Indygenat dla siebie i potomstwa do praw i stanu szlacheckiego prowincyi Szlązkiej. Z okazyi tego wyniesienia, zaszła w klejnocie herbowym odmiana: Oto jest dosłownie tłomaczony wyjątek z dyplomu rzeczonego, opisujący zmianę herbu Gurowskim, przy wyniesieniu ich do godności hrabiowskiej, jak następuje: ,, Dla większej pamięci takowegoż wyniesienia często rzeczonego Rafała Gurowskiego, nie tylkośmy herb póty przez familią jego użyty, najłaskawiej potwierdzili, ale też takowy podług dostojeństwa hrabiego przysposobili tym sposobem. Prosto stojącą w szachownicę srebrną i niebieską w środku w ogrąg idącej fundamentalnej linji, kończato wypadającej francuzką tarcz, w której to tarczy środku, tarcza w serce w srebrnem polu znajduje się, koroną hrabiów przyozdobiona w której czarny orzeł Pruski z koroną Królewską na głowie, z złotym dzióbem i zbroją, koronne berło w prawej, i jabłko w lewej szponie trzymający; niemniej na rozszerzonych skrzydłach złotą roślinę trójlistkową, a na piersiach cyfrę złotą F. W. R. okazuje. Tarcza pryncypalna koroną hrabiów nakryta, która od dołu klejnotami jest przyozdobiona; nad tą koroną znajduje się Murzynka, z koroną królewską na głowie, z gołemi piersiami, w białej szacie, i białym zawojem około głowy, i kilką kroplami krwi na czele, która obiema rękami wzwyż opisaną niebiesko i srebrno szachowaną tarczę trzyma. Trzymające tarcz z obuch stron są dwa wspinające się i do utarczki przysposobione lwy, w złotej koronie z otwartemi szczękami, czerwono wypuszczonemi językami, i podwójnemi w górę skrzywionemi ogonami, cała tarcz stoi na marmurowym postumencie, na którym wiszą, z prawej strony znaki orderu Orła białego, na niebieskiej wstędze, okazujące czerwono blachmalowy złoty krzyż, z białemi brzegami, i miedzy kóńcami cztery ogniste promienie, w których, środku orzeł biały, który na piersiach krzyż biały z elektorskiemi mieczami nosi a nad krzyżem jest dyamentami osadzona Królewska korona. Z lewej zaś strony wiszą, na czerwono morowej z białemi pobocznemi

brzegami stędze znaki, orderu ś. Stanisława, okazujące krzyż Maltański, między którego końcami cztery orły białe i w środku onegoż ś. Stanisław w biskupim fioletowym ubiorze, i w infule zielonemi kamieniami osadzonej, widzieć się daje tak, jako takowy herb z naturalnemi swemi farbami i metalami tu się znajduje. Który hrabski herb i klejnot, hrabia Gurowski i jego małżeńsko spłodzone potomstwo, i następcy obojga płci wstępującej linji męzkiej ku swemu honorowi, potrzebie i użytku, przy wszelkiej okazyi w bataliach, bitwach, attakach, na rycerskich popisach, namiotach, pancerzach, obrazach, pogrzebach, pieczęciach, znakach i gdzie mu się podobać będzie nosić, i okazać moc i prawo mieć będą, i t. d.“

Umarł we wsi swej Dreżynie pod Wschową roku 1797., pochowany we Wschowie u OO. Bernardynów.

Syn Rafał hr. Nepomucen był podobno posłem z Wielkiej Polski na sejm 1787., lecz dla gwałtownego charakteru i wielu pojedynków, jak gdy np. zabił pułkownika Boleszę, z kraju się oddalił.

Wszedł w służbę wojenną Rossyjską przeciw Turkom, naprzód pod feld-marszałkiem Rumiancowem, a potem przy sławnym Potemkinie. Miał stopień brygadyera w pułku Kawaler-gardów.

Gdy Potemkin niechętnie rządowi swemu zaczął knować zamysły Gurowskiego do Wielkopolski wysyłał. Umarł nagle w Besserabji roku 1791.

Drugi syn Rafała, Władysław hr. urodzony r. 1769. był szambelanem z młodych lat na dworze Króla Pruskiego, gdzie w roku 1792. zaślubił Maryą córkę generała Bischofswerder, faworyta i ministra na ówczas wszech mocnego. Przy wybu-

chnięciu rewolucyi Kościuszkowskiej udał się do starostwa Kolskiego, którego mu żyjący jeszcze ojciec ódstąpił i tam wystawiwszy własnym kosztem kilkuset pieszych i konnych sam służył prostym towarzyszem pod Madalińskim, Dąbrowskim. Po upadku sprawy był srodze prześladowanym za to przez rząd i teścia swego ministra. Osadzony był w Spandawie a poźniej w Głogowie do roku 1797. Rozwód z żoną przez teścia prowadzony, wykupienie się z więzienia i kar nastąpiły z bardzo wielkim uszczerbkiem majątku odziedziczonego po ojcu i stryjach. Z owej żony miał córkę Cecylią urodzoną w Dreznie ta z dzieciństwa wychowana i zrosła na dworze Pruskim wraz z dziećmi królewskiemi, Najj. Królem teraz panującym i Najjaśniejszą Cessarzową Rossyjską. Córka ta wyszła w Berlinie za mąż za Brona Fredericks generał-adjutanta i koniuszego dworu Najjaśniejszego Mikołaja Cesarza. Żyje w Petersburgu.

Władysław hr. Gurowski choć potem nie w szyku wojennym, bo tego mu zdrowie i kalectwo nogi nie pozwalało, brał jednak udział czynny w wypadkach w r. 1806—9—12., nieszczędząc nakładów. W r. 1818. był wybranym posłem na sejm od powiatu Konińskiego, lecz umarł w tymże roku w miesiącu Lutym w Russocicach i tamże pochowany.

Pojął był w drugie małżeństwo w r. 1800. Genowefę córkę Ignacego Zaremby szambelana Króla Stanisława i Wiktoryi z Zbijewskich kasztelan. Sieradz. małżonków Cieleckich.

Z tej żony pozostawił potomstwo następne:

1. Dezyderyą urodzoną 1803., wyszła za Komorowskiego deputowanego z okręgu Kaliskiego na sejm r. 1825., umarła w Dreznie 1828.

2. Adam urodzony 1805., pojął za żonę Teresę Zbijewską pannę kanoniczkę 1827., umarła 1832., zostało dwoje dzieci, córka Władysława i syn Melchior.

3. Mikołaj urod. 1806. dziedzic na Wyszynie i Kleczewie.

4. Józef urodzony 1807., dziedzic na Russocicach i Pioronowie, pojął za żonę Stefanią z Walewskich.

5. Bolesław urodzony 1811.; umarł 1836. w Berlinie.

6. Ignacy urodzony 1812.; zaślubił w r. 1841. w Dower w Anglji, Donnę Izabellę Infantkę z linji młodszej Hiszpanji.

7. Marya zaślubiona Bertoldowi hr. Mülinen z starożytnych niemieckich rodów w Bern w Szwajcaryi. Ojciec jego był tam długo landamenem kraju całego. Ten zaś jest szambelanem na dworze Pruskim, dziedzicem w Szlązku dóbr szlacheckich Pfaffendorf. — *Z dokumentów familijnych.*

Gurski *herbu Dolina.* — *Małachowski.*

Gurski *herbu Lubicz* z przydomkiem *Łuba*. Tylko *Małachowski* tak ich wyraża.

Gurski *herbu Nołęcz*; u *Kuropatnickiego* i *Małach.*

Gutakowski *herbu własnego*, który jest taki: w pośród tarczy w polu niebieskiem podkowa złota barkiem do gury obrócona, nad nią trzy pióra strusie w środku pomiędzy dwiema srebrnemi gwiazdami, trzecia podobna gwiazda w środku podkowy między ocelami; w koronie trzy pióra strusie. Dom ten starożytny, bo w wieku trzynastym, przodek fumilji Gutakowskich przyszedł z Szwabji graf von Guttag, pomnożyć liczbę kawalerów, których u nas Krzyżakami zwano. Ta familia przeszła potem do Inflant, gdzie zamieszkawszy, pod czes panowania Polaków, zaczęli się nazywać Gutagowskiemi, a potem Gutakowskiemi. Na początku przeszłego wieku, Tobiasz Gutakowski mający za sobą Laudhonownę, spłodził syna Fabiana, ten z księżniczką Horską Czerkaską, zostawił syna Michała Gutakowskiego, który się ożenił z Różą Ogińską, Alexandra Ogińskiego starosty Uświackiego i kniaziownej Szujskiej córką. Ten Michał Gutakowski był poważany od Augusta II. Króla, od którego wysłany posłem do Króla Szwedzkiego; zostawił córkę *in post* Kalinowską, i syna Benedykta podczaszego Witebskiego, ten podpisał elekcyą Stanisława Augusta Króla, miał za sobą Wilgierdownę, z księztwa Żmudzkiego, ostatnią z imienia. Ludwik Gutakowski podkomorzy w W. Ks. Lit. starosta Kapinowski, orderów Orła białego i ś. Stanisława kawaler.

Mąż ten od wieku młodego ćwiczył się i doskonalił w obowiązkach dobrego obywatela, czego dał dowód w zasługach swoich, będąc na różnych publicznych funkcyach, to jest w r. 1766. był deputatem na trybunał W. Ks. Lit. z województwa Witebskiego. Drugi raz z województwa Smoleńskiego, w r. 1781. konsyliarzem rady nieustującej 1779. r., wielokrotnie na

sejmy posłem, osobliwie w r. 1788. z powiatu Orszańskiego, w którym czasie zdania jego roztropne, zawsze zmierzały do uszczęśliwienia publicznego.

Poźniej w r. 1794. był prezesem deputacyi lazaretowej, w której przykładnie i pracowicie, w prawie ludzkości, okazał czułość serca swego. Wierny zawsze swej ojczyznie, dobrze zasłużonego obywatela imię dla siebie sprawiedliwie w powszechności jednający. Ten wszedł w śluby małżeńskie z Teresą Sobolewską, kasztelanką Warszawską, Macieja Sobolewskiego kasztelana Warszawskiego i Ewy Szydłowskiej wojewodzianki Płockiej spłodzoną córką, z którą ma potomstwo, córkę Gabryelę i Wacława.

Tadeusz Gutakowski brat jego żyjący, orderu ś. Stanisława kawaler, dziedzic dóbr Leszna, w województwie Witebskiem, miał za żonę z domu Szulaw, z której pozostaje mu córka Scholastyka. Anna Gutakowska siostra, była za Stanisławem Piorą podstolim Witebskim, po której zostaje potomstwo, Benedykt i Wiktor Piorowie bracia i Barbara Piorowna. Druga siostra Wiktorya Gutakowska. — *Her. Wiel.*

Gutkowski *herbu Rawicz.* —Patrz **Gut** w T. IV.

Gutowski *herbu Ślepowron.* Gutowscy pisali się z sioła i zamku zwanego Wielkie Guty, używali herbu *Ślepowron.*— Według *Niesieckiego* Anna Gutowska była zakonnicą ś. Dominika r. 1626., oczem także *Paprocki i Łaski* piszą bowiem o nich, iż pochodzą z ziemi Wiskiej z tych ma być Mikołaj i siostra jego za Komornickim.

Mikołaj z Wielkich Gutów Gutowski, jak świadczy dokument z r. 1702. *F. 6. D. Exaudi in Goniądz. Gn. Mathias et Michaelis Gutowski et Domicella Gener. Jacobi Sczawiński, Filia invicem Conjug. obligationem suam bonor. Zrzobki et Szelisłowo Gen. Thomae Szczawiński &. &. demittunt.* Synem Michała był Mateusz, czyli Maciej; ten miał za żonę Domicellę z Szczawińskich. Drugi syn Michała Mikołaj. Po Macieju został Walenty mąż swego czasu z pięknych czynów znany, był on chorążym wojsk Koronnych i Księztwa Siewierskiego. Po Mikołaju został Felicyan rotmistrz wojsk Koronnych, dziedzic wsi Koniuszek i Zagorza w ziemi Przemyskiej. Był to mąż rycerski, w czasie najazdu Karola XII. Króla Szwedzkiego i zaburzeń w Polszcze złożył dowody męztwa i wspaniałego poświęcenia się dla narodu, gdy swoje dziedziczne wioski zostawił, pieniądze na zaciągi wojsk obrócił, i sam swoją osobą po trzykroć w sprawie króla stawał. Obacz r. 1729. *F. 2. p. Fes. S. Dorothae Virginis et Mar. in C. Cr. Scripti. p. G. Valentinum Gutowski Exercitus Arcabuscen. S. R. M. et Reipublicae Vexilliferum in rem G. Fe-*

liciani Gutowski Rothmaistri Exercitus S. R. M. Reipublicae Patrui sui &. &. oblata.

Synem Walentego był Józef, ten miał za żonę Katarzynę był cześnikiem Księztwa Siewierskiego i dziedzicem dóbr Tuliczowa, zostawił po sobie Wojciecha, który pojął za małżonkę Barbarę z Pełkow i zostawił z tejże syna Kazimierza, dziedzica Dobrowlan w obwodzie Stryjskim położonych.— *Z dokumentów familijnych.*

Gutter *Nobil. non praec. scart.* w Kons. r. 1768.—*Mał.*

Gutwiński *herbu Pokora.* Wszyscy autorowie opuścili tę familią, lubo już od dawna posiada dziedzictwo w Galicyi dzisiejszej, cyrkule Tarnowskim. Z tych Walenty Gutwiński z Teressą z Kowalewskich miał syna Wojciecha który z Anną Dobrowską, zostawia dziś żyjącego Jana połączonego z Emerencyanną Gawrońską herbu *Świnka* i mającego potomstwo syna Felixa i córkę Karolinę. — *Z dokumentów familijnych.*

Guyski z Trockiego, podpisał elekcyą Króla Władysława IV. — *Małachowski..*

Guzikowski *herbu Herburt.* Tak ich wyraża *Małach.*

Guzkowski, w ziemi Warszawskiej. Tak stoją u *Małachowskiego.*

Guzowski *herbu Jastrzębiec.* Dom ten od dawnych czasów ma swoje siedlisko w województwie Płockiem, powiecie Sierpskim, gdzie dobra Guzów czyli Guzy i Bądzyno leżą, familianci tego domu starożytnego z innemi zacnemi spowinowaconego używają przydomku Uchacz, pisząc się z Guzów i Bądzyna. Z tych był Jan Uchacz Guzowski pomienionych dóbr Guzów i Bądzyna dziedzic, który czterech synów, jako to: Wojciecha, Andrzeja, Jana i Wawrzyńca zostawił, z pomiędzy tych Jan dzielnicę w tychże dobrach Guzach i Bądzynie na siebie przypadłą, w księgach grodu Płockiego w poniedziałek po święcie ś. Marcina, roku 1699. Janowi, Stefanowi i Pawłowi, Stanisława synom, braciom swoim stryjecznym Guzowskim sprzedał, ten z Anną Grotkowską, herbu *Ogończyk*, spłodził Wojciecha, który w Rawskie przeniósłszy się województwo, znaczne tamże w okolicy Łowicza posiadał dzierżawy; ten z Maryanną Leznicką herbu *Ślepowron*, Stanisława Leźnickiego i Jadwigi Bratoszewskiej herbu *Sulima* córką, miał potomstwo pięciu synów i córek trzy, z tych najstarszy Maciej burgrabia grodzki Gostyński, który w roku 1764. podpisawszy elekcyą Stanisława Augusta z województwem Rawskiem wkrótce bezżenny umarł; 2. Kazimierz ksiądz; 3. Wojciech proboszcz Kaszewski; 4. Tomasz naprzód burgrabia grodzki Gostyń-

ski, a potem sędziaziemiański Orłowski, dobra Łęki w wojew. Łęczyckiem, a powiecie Orłowskim zostające, które w r. 1782. od Jana Leźnickiego podczaszego Łęczyckiego, wuja swego (jako zaświadczają akta grodów, Sandomirskiego i Łęczyckiego) kupił prawem dziedzictwa, na teraz posiadający, na tychże dobrach Łęki nową kolonią po imieniem swojem Guzów założył: ten z Barbary Leszczyńskiej herbu *Abdank*, Xawerego Leszczyńskiego starosty Chyżyńskiego, i Maryanny Wisłockiej herbu *Sas* córki, miał synów, Hippolita, Ludwika, Michała i Józefa, oraz córki Kunegundę, Maryannę, Teklę, i Katarzynę; piąty Jan, który z Anielą Kamieńska żył w bezpotomności. Córki zaś, Eleonora Adamowi Bykowskiemu zaślubiona, i N. obydwie bezpotomnie zeszłe, a trzecia Kunegunda, która pod imieniem Justyny w konwencie Łowickim panien Bernardynek przykładnie i świątobliwie prowadząc życie, po kilka razy tymże konwentem chwalebnie rządziła. Znajdują się temi czasy Guzowscy i po innych województwach, a szczególniej w Mazowieckiem, Płockiem i inszych. — *Her. Wiel.*

Gwiliani. *Nobilit.* w Konst. r. 1775. *fol.* 148. — *Mał.*

Gwirand. *Indig.* w Konst. roku 1775. *fol.* 144. — *Mał.*

Gwoźdź. Wspominają ich *Kuropatnicki* i *Małachowski.*

H.

Hahn. *Nobilit. non praec. scart.* w Konst. r. 1790. — *Małach.*

Hacki. Wspomniany przez *Kuropatnickiego* i *Małachowskiego.*

Haczyński. Także tylko przez powyższych autorów cytowani.

Haff *Steyn*, *Indig.* w Konst. roku 1768. — *Mał.*

Hagenmeister Henryk Joachim przypuszczony do indygenatu r. 1768. — *Krasicki.* — *Małachowski.*

Hakkenszmit Jan. *Nobilit. non praec scart.* w Konst. roku 1790. — *Małachowski.*

Haliburton Stodart w Litwie. — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.*

Halicki *herbu Poraj.* Z Chodcza Halickich niektórzy zowią Chodeckiemi, herb *Junosza* przypisując im; nie *Poraj*, świadcząc się *Bielskim fol.* 521. *Paprockim fol.* 248. i *Okolskim* Tom I. *fol.* 361. Dają niektórzy racyą, że Choteccy nie Chodeccy są herbu *Poraj*, tak ich wyraża *Niesiecki* Tom I.

fol. 293. Prawda, że *Bielski* pisze o Stanisławie Halickim *fol.* 529. *&c.* 545., ale go Chodeckim nie nazywa. *Paprocki loco citato* wspominając Kołow, czy Kołonow herbu *Junosza*, mieni Stanisława de Chodecz hetmana rycerskich ludzi, w r. 1457. ale na Kujawach, nie w Halickiej ziemi na Pokuciu. *Okolski* powiada: *Stanislaus de Chodecz Exercituum Dux Podolia clarissimus anno* 1451., kładąc go między Junoszami. Ale jako Stanisław z Chodcza na Pokuciu zwany Halickim, nie był nigdy hetmanem, lubo niegdy swoją dywizyą zbił Tatarów pod Wiśniowcem; tak i nie żył w wyrażonych latach, bo dopiero umarł r. 1529. jak list wyraża Zygmunta I. dany Kmicie na Laskę wielką po śmierci jego, to jest w r. 78. po tym czasie, kiedy tamten Stanisław de Chodecz Junosza był hetmanem, o czem *Niesiecki* T. I *fol. 2do verbo* z Chodsza. Zaczem, iż tenże autor ma wiele po sobie świadectwa Halickich z Chodcza pieczętujących się *Porajem*, (jakoż i teraźniejszego wieku Haliccy z Chodcza tymże klejnotem zaszczycają się) nie zgrzeszę, że *cum pluralitate* konkluduję, wyrażający dokumenta jego Tom I. *fol.* 111. Otto z Chodcza, herbu *Poraj* przywodząc Wapowskiego, list Zygmunta I. miastu Krakowskiemu i metrykę koronną. *Item fol.* 121. tegoż wspomina herbu *Poraj* z dokumentem metryki koronnej 1533. Potem *fol.* 151. Stanisław z Chodcza herbu *Poraj*. List Kazimierza III. miastu Lubelskiemu i Krakowskiemu, *&c. in MS. Petricoviensibus.* Dalej *fol.* 152. Otto z Chodcza herbu *Poraj*, list Zygmunta I. u Olszowskiego *de Primatu* 1518. i 1519. miastu Krakowskiemu. Także *fol.* 157. Otto z Hodcza herbu *Poraj*, Wapowski *Fragment. Stryjkowski fol.* 737. Znowu tenże pisze *fol.* 225. we dwóch miejscach: Otto z Chodcza herbu *Poraj*. List Zygmunta I. miastu Krakowskiemu: a wprzód Stanisław z Chodcza herbu *Poraj*. List Albrychta Króla 1496. u *Laskiego w Statucie fol.* 110. i 1501. Alexandra Króla miastu Krakowskiemu 1505. u *Laskiego fol.* 120 *&c.* Ztąd tedy pewna (jako się pokaże) iż z Chodcza Haliccy herbu *Poraj*, to jest Róży wzwyż opisane, od dawnych wieków, nie tylko są jednego z wymienionemi zaszczytu, ale też jednejże krwi, zasług i godności z Antenatami swojemi. Jako zaś insze familie do tego herbu należące, nie tylko w Polszcze, ale i w cudzych narodach przez honory, posesye, dystyngwują się w nazwiskach swoich, tak i dom pomieniony z Chodcza Halickich, a to tym sposobem; iż kupiwszy dobra Chodecz na Pokuciu, już nie Porajami, ani Rożycami, jak ich dawniejsi przodkowie, ale panami Chodczami herbu *Poraj* pisał się, jako Ks. *Duryewski* pod herbem *Roża* wyraźnie ich opisuje. Że zaś Sanisław z Chodcza był kasztelanem i starostą Halickim, jako się podpisał na przywileju

Króla Kazimierza, danym miastu Lwowskiemu, w roku 1460. przeto panem z Chodcza Halickim był nazwany, jako dowiodę niżej. Tenże sam miał synów trzech: Stanisława, który był naprzód kasztelanem Lwowskim, a po śmierci Piotra Myszkowskiego, wojewody Łęczyckiego, i marszałka w roku 1507. wziął Laskę wielką Koronną, z którą wraz trzymał starostwo Lwowskie, jak jest wyraźnie na liście Zygmunta I. danym Krupkom w r. 1515. z tąż Laską w pomienionym roku, Królowi kredensował na kongresie Wiedeńskim. Pisał o nim *Author Signatorum*, lecz śmierci jego rok źle wyraził, jako się pokazuje z *Bielskiego fol.* 529. który o nim wspomina, a zaś dalej *fol.* 543. opisując kongres Wiedeński, pisze go Stanisławem z Chodcza, a *Decius fol.* 102. w tymże kongresie zowie go Stanisławem Halickim, obadwa marszałkiem wielkim Koronnym tytułując go; w czem się obadwa niepomylili, bo tegoż Stanisława z Chodcza już Halickim zwano dla tego, iże ojciec jego był panem Halickim, jakom wyżej dowieść deklarował, i tu dowodzę z P. *Niesieckiego* T. I. *fol.* 251. który wyliczając marszałków wielkich koronnych, tak pisze: Stanisław z Chodcza, herbu *Poraj &c.* i dalej mówi: Dwóch tu po sobie Stanisławów kładzie autor książki, *Aurorae Solis Sarmatici*, jednego Stanisława z Chodcza, drugiego Stanisława Halickiego, ale jedenże to był Stanisław z Chodcza, którego jako i bracią jego, Ottona wojewodę Krakowskiego, i Pawła kasztelana Radomskiego, że z ojca kasztelana Halickiego byli urodzeni, *vulgus*, ba i niektórzy historycy, Halickiemi zwali; jakoż i Chodecz, z którego się oni piszą, pod Haliczem jest. Umarł ten wielki mąż pełen zasług w ojczyznie, roku 1529. jak wyraźnie świadczy list Króla Zygmunta I. w Piotrkowie, którym tegoż roku po śmierci Stanisława z Chodcza Halickiego, marszałka wielkiego koronnego, konferował Laskę wielką, Piotrowi Kmicie. Mąż to był nie tylko w senacie, ale i w obozie zasłużony, kiedy pod Wiśniowcem z innemi, na głowę Tatarów poraził dwadzieścia pięć tysięcy w roku 1512. za księcia Michała Wiśniowieckiego, z książęciem Ostrogskim, hetmanem Litewskim, będąc na pomocy, o której wiktoryi, *Kochaw. in Paneg. Bielski fol.* 521. *Starowolt. in Bellat. Sarm.* 187. *&c.* Otto z Chodcza Halicki, brat Stanisława, po którem wziąwszy kasztelanią Lwowską, nie długo na niej zabawił, bo w prędce postąpił na województwo Podolskie, z tego na Ruskie, z Ruskiego na Sendomirskie, z Sendomirskiego na Krakowskie, na którem umarł, lecz którego roku, wiedzieć nie można, lubo pisali o nim ci autorowie, których wspomniałem między Honoryuszami wyżej, pod tymże herbem wyrażając go. Paweł kasztelan Połaniecki, a potem Radomski, syn trzeci

Stanisława z Chodcza kasztelana Halickiego, brat wyrażonych, jest pisany na liście Króla Alexandra 1505. danym miastu Lwowskiemu; z tych trzech braci jednego, było synów dwóch, ale nie można wiedzieć którego, iż dobra ich i tranzakcye poszły *in desolationem* przez nastąpione *hostilitates*, przez co i sukcesorowie podupadłszy, zdrobnieli w honorach i fortunie, z których jeden był Józef, drugi Dobrogost z Chodcza Haliccy, urodzeni z Bonczalskiej, herbu *Gozdowa*, którzy w Podgórzu i Płockiem dziedzictwa mieli. Józef Halicki ożeniony w województwie Ruskiem z Grabińską herbu *Pomian*. Tenże Józef Halicki z pomienioną Grabińską, miał kilku synów i córek dwie: jedna została mniszką, reguły ś. Dominika w Przemyślu, druga poszła za Samuela Bala, herbu *Gozdawa*, chorążego Przemyślkiego, domu starożytnego i zacnego. Synowie Józefa Halickiego, gdzie się lokowali, pewności nie masz, to jednak wiadomo, iż Haliccy w Podgórzu znajdują się.

Dobrogost ojciec pradziada Jana Halickiego, którego tu familią piszę, ożeniwszy się na Podolu z Humiecką, herbu *Junosza*, powrócił na Pokucie i osiadł, gdzie niemało spendowawszy substancyi na oswobodzenie dziedzictwa Chodecz tamże się został. Z tej tedy pomienionej Humieckiej, żony Dobrogosta Halickiego, miał synów pięciu: Jana, Kazimierza, Antoniego, Felicyana i Karola. Starszy Jan sługował w wojsku, o którym nie masz wiadomości, czy zginął podczas wojny, czy też w której prowincyi osiadł. Kazimierz w województwie Ruskiem bezpotomnie umarł. Antoni i Felicyan tamże koło Halicza na Pokuciu zostawali, potem jak ich potomstwo zeszło albo dokąd obróciło się, wiadomości nie masz.

Karol syn najmłodszy Dobrogosta, pradziad Jana Halickiego, oddaliwszy się od braci swoich Antoniego i Felicyana, ożenił się z Kościelecką herbu *Ogończyk*, z którą miał potomstwo niżej wyrażone. Mając synów Karol Halicki z Kościeleckiej dwóch: Sylwestra i Andrzeja, z których pierwszy gdzie osiadł nie wiem.

Andrzej z Chodcza Halicki, syn drugi Karola dziad Jana Halickiago, miał za sobą Kmiciankę, z zacnego i starożytnego domu herbu *Sreniawa z krzyżem*, z którą to Kmicianką pomieniony Andrzej z Chodcza Halicki mieszkając na Wołyniu, trzymał dobra *modo obligatorio* nazwane Dermań od książąt Sanguszków, gdzie z niej spłodził synów: Kazimierza, Alexandra, Samuela i Hrehorego Halickich. Kazimierz służył w wojsku Litewskiem potem został Bazylianem księdzem w klasztorze Byteńskim, prowincyi Litewskiej; o Hreborym nie wiem. Alexander drugi syn Karola Halickiego, z Kmicianki urodzony, ojciec Jana, marszałkując w Ks. Wiel. Litewskiem u Sapiehów,

potem u książąt Sanguszków, gubernatorskie dyspozycye trzymając w dobrach Bielskich, i Jarosławskich, ożenił się z Wisłocką herbu *Sas*, z którą osiadł na Wołyniu, trzymając dobra niedaleko od Dubna *modo obligatorio* nazywające się Miatyn, spłodził synów trzech: Jana, Tomasza i Jakóba: z tych jeden został u Sapiehy, wojewody Podlaskiego w hrabstwie Wysockiem iSiemiatyckiem na funkcyi komisarskiej lat 9. odstawszy. umarł w dobrach swoich, w województwie Podlaskiem w Wilanowie. Jakób został księdzem reguły ś. Dominika w Wilnie, Samuel brat rodzony Alexandra, sługiwał w wojsku Litewskiem, ożenił się w powiecie Słonimskim, z domu Michałowską, Konowiczową wdową na Uzłowcach, z którą miał synów czterech: Kazimierza, który był proboszczem Międzyrzeckim, w powiecie Słonimskim; Alexandra, który czasu rewolucyi od Szwedów zginął, pod komendą pana Hrehorego Ogińskiego, starosty Żmudzkiego; Konstantego, który ożeniwszy się z Pacynianką, osiadł na ojczyznie w powiecie tymże na Uzłowcach, ma synów sześciu: Idziego, Felicyana, Karola, Antoniego, Szymona i Ludwika. Jan z Chodcza Halicki syn Alexandra, zostawał na usługach u panów Litewskich, ożenił się z Katarzyną Jarocką, herbu *Rawicz*, skarbnikowną Mozyrską mają syna Sylwestra i Ludwika, i córek trzy: Wiktoryą, Teressę i Katarzynę. — *Herbarz Duńczewskiego*

Haliński. *Nobilit. praec. scart.* w Konst. r. 1726. — *Małachowski.*

Hałowski u *Kuropatnickiego* i *Małachowskiego.*

Halmann. *Nobilit. praec. scart.* w Konst. r. 1790. — *Małachowski.*

Hamel (du).—Patrz pod **Duhamel** w niniejszym dodatku.

Hamszej *herbu Suchekomnaty.* Że są i tego herbu pisze *Małachowski.*

Han, są tak wymienieni u *Kuropatnickiego* i *Małachowskiego.*

Harasymowicz *Broniuszyc.* Wyrażeni u *Kuropatnickiego* i *Małachowskiego.*

Harczyński. Tylko u *Kuropatnickiego* i *Małachowskiego.*

Hasanenko Nostyn, oboźny wojsk Zaporowskich. *Nobilit.* w Konst. roku 1676. *fol.* 63. — *Małachowski.* — *Krasicki.*

Hatto *herbu Kolumna. Niesiecki* wspomina ich przy opisie tego herbu — także i *Kuropatnicki* i *Małachowski.*

Handrynk. Stoją w *Kuropatnickim* i *Małachowskim.*

Hauff i **Hauffe.** *Nobilit. praec. scart.* w Konst. r. 1790. — *Mał.*

Haumann Antoni i Wacław. *Nobilit. praec. scart.* w Konst. r. 1790. — *Mał.*

Hawnul *herbu Zadora.* — *Małachowski.* Podobno to samo co **Hauntal**, o ktorych w Tomie IV.

Hawryłkiewicz w Lidzkim. Tylko *Małachowski* ich wymienia.

Haysler Jan Dawid. *Nobilit. non praec. scart.* w Konst. r. 1790. — *Mał.*

Hebda *herbu Pomian.* — Patrz w Tomie III. pod **Chebda** gdzie o nich pisze *Niesiecki.*

Helmicht w ziemi Wieluńskiej. Sam tylko *Małachowski* tak ich wypisuje.

Hełmindowski *herbu Kotwicz.* Tak ich piszą *Kuropatnicki* i *Małachowski.*

Hemling Jan i Krzysztof. *Nobil. praec. scart.* w Kons. r. 1790. — *Małach.*

Hempel. *Nobilit. praec. scart.* w Konst r. 1790. — *Małach.*

Hennes. *Nobilit.* w Konst. r. 1662.—*Mał.*

Hennig Eranciszek Ernest. *Indig.* w Konst. r. 1790. — *Mał.*

Herebnicki. Roku 1677. w Konst. *Speciflcatio* więźniów województwa Witebskiego wzmianka, Andrzeja i Stefana Herebnickich i Jana strażnika Witebskiego. — *Krasicki.*

Hermann w Starodubowskim. Sam tylko *Małachowski* tak ich wymienia.

Hermanowicz. Wypisani u *Kuropatnickiego* i *Małachowskiego.*

Herpin (de Perpes) *Indig.* w Konst. r. 1652. *fol.* 30. — *Mał.* — *Kras.*

Herrenschwandt, Jan Fryderyk, medyk konsyliasz Stanisława Augusta Króla, rodem z Szwajcaryi otrzymał, *Indig.* w Konst. r. 1768. — *Kras.* — *Mał.*

Hersz Alexander i Gabryel, majorowie w wojsku Koronnem do Indygenatu przypuszczeni Konst. roku 1678. — *Krasicki.*

Herubinowicz Woyno. Wspominany u *Kuropatnickiego* i *Małachowskiego.*

Herubowicz, i tenże tylko u powyższych autorów wymieniony.

Heryng *herbu Wodanowski.* Z tych Bernard Heryng z Maryanną Gutzwelerowną, spłodził synów czterech: 1. Wa-

lentego, 2. Felixa, 3. Jana, 4. Pawła i córkę jednę Helenę za Liebeltem. Walenty Heryng z Brygittą de Kittel, spłodził dwóch synów: Walentego i Stanisława, córkę jednę Johannę. Felix Heryng brat rodzony Walentego a syn drugi Bernarda, tan wszedł w śluby małżeńskie z Teresą Hurtykowną, z którą ma syna Felixa i Ludwika małoletnich. 3. syn Bernarda Herynga Jan, ten ożeniony z Elżbietą Hurtykowną, spłodził córek dwie, Johannę i Elżbietę. 4. syn Paweł Heryng, doktor medycyny, bezżenny.—*Her. Wiel.*

Heybowicz. W spisie nazwisk szlachetnych stoją u *Kuropatnickiego* i *Małachowskiego.*

Heydopoll. *Nobilit.* w Konst. roku 1673. *fol.* 37. — *Małach.*

Heynk. *Nabilit.* w Konst r. 1673. na kar. 37.—*Mał.*

Hilbrant *herbu Rrant.* Tylko u *Kuropatnickiego* i *Małachowskiego* tak stoją.

Hinczowie *herbu Działosza* i *Półkozic.* Stoją w T. IV. ale bez herbu.

Hirszberg. *Nobilit. praec. scart.* w Konst· r. 1790. —*Małach.*

Hirtemberg. *Indig.* w Konst. roku 1662. *fol.* 36. — *Małach.*

Hiż *herbu Jeż*, który jest takowy: Jeż w kłębek zwiniony, głowę mu przecież przy ziemi widać, w lewą obrócony, w polu czerwonem, a na hełmie ręka zbrojna z pałaszem w górę wyniesiona w prawą stronę obrócona. Herb ten nadany familji Hiżów, przez Konstytucyą 1764. r. *fol.* 378. i potwierdzony diplomatem od Stanisława Augusta Króla. Dom ten zasłużony wojczyznie jeszcze za panowania Jana III. Sobieskiego Króla, u którego małżonki Jan Hiż, zostawał w obowiązku podskarbiego, a syn jego Wilhelm, był sekretarzem w kamerze tegoż Króla Jana. Potem następnie u panujących monarchów, jako to, Augusta II. i Augusta III. Królów Polskich, tenże Wilhelm Hiż podobnież, będąc wielkich talentów, był sekretarzem w kamerze tychże. Rzeczony Wilhelm Hiż syn Jana i Maryanny de Luka małżonków, ożeniony z Franciszką de Loupi, spłodził trzy córki, (Annę, Ludwika de Thyel konsyliarza Króla Augusta III. Elżbietę, Karola Popelmanna generała wojsk Saskich, Franciszkę Jana Gerault sekretarza przy ambasadzie Francuzkiej za Augusta III. a potem *Chargé d'affaires* de *France*, małżonki) i synów pięciu: 1. Jana Wilhelma pułkownika gwardyi pieszej Koronnej; 2. Franciszka także pułkownika gwardyi pieszej Koronnej; 3. Józefa kanonika najpierwej Przemyskiego, potem Warszawskiego; 4. Piotra kapitana Indżynierów; 5. Wilhelma, obersztleitnanta gwardyi Koronnej.

1. Jan Wilhelm Hiż syn Wilhelma i Franciszki de Loupi małżonków, półkownik gwardyi pieszej Koronnej, z Katarzyną de Matby, zostawił potomstwo, dwie córki: Maryannę za Ignacym Łępickim generałem adjutantem J. K. Mci. Drugą Annę za Kacprem Dąbkowskim pułkownikiem w regimencie Sułkowskich zwanym, i synów czterech: pierwszego Jana Augusta generała majora i pułkownika gwardyi pieszej Koronnej; drugiego Antoniego, kapitana gwardyi pieszej Litewskiej; trzeciego Józefa regenta komisyi skarbowej koronnej, bezpotomny; czwartego Franciszka generała adjutanta komissyi wojskowej obojga narodów, bezpotomny.

Drugi syn Wilhelma, Franciszek pułkownik gwardyi Koronnej, ten z Felicyssymą Królikiewiczowną spłodził trzech synów: Ludwika generała adjutanta J. K. Mci i Xawerego oberszleitnanta leib gwardyi konnej Koronnej; 3. Franciszka bezpotomnego.

Czwarty syn Wilhelma Hiża Piotr, kapitan Indżynierów, z Eleonorą de Loupi małżonką swoją miał syna jednego, Józefa majora artylleryi Koronnej, i córek dwie, Maryannę za Ignacym Poświatowskim pułkownikiem gwardyi konnej Koronnej, i Elżbietę za Alexandrem Wasilewskim kapitanem leib gwardyi konnej Koronnej.

Trzeci syn Wilhelma, Józefa kanonik Warszawski, piąty tegoż z Wilhelma Hiża, syn także Wilhelm oberszleitnant gwardyi koronnej bezpotomni.

Jan August Hiż generał major i pułkownik gwardyi pieszej Koronnej, syn także Jana pułkownika gwardyi pieszej Koronnej, i Katarzyny de Mathy małżonków, wszedł w śluby małżeńskie z Franciszką de Gerault z którą spłodził synów trzech: Jana, Alexandra i Karola, i córkę jednę Elżbietę.

Antoni Hiż syn Jana pułkownika, a rodzony brat Jana generała majora, ten z Anną de Quintar małżonką, spłodził trzech synów: Jana, Józefa i Henryka, córkę jednę Teresę.

Xawery Hiż oberszleitnant gwardyi Koronnej, syn Franciszka pułkownika gwardyi Koronnej, z Królikiewiczownej spłodzony, *primo voto* miał za sobą Katarzynę Radziszewską, z tą zostawił córkę Maryannę za Garlickim, *secundo voto* z Maryanną Garlicką, spłodził córkę Barbarę.

Józef Hiż major artylleryi Koronnej, syn Piotra, kapitana Indżynierów, i Eleonory de Loupie małżonków, wszedł w śluby małżeńskie z Teklą Rosołkiewiczowną.

Dom ten Hiżów od przodków swoich w tej ojczyznie, zawsze i w potomkach był wierny onejże, a w usługach publicznych wojskowych pracowity; mając wzgląd na zasługi tychże

obywateli, stany sejmujące w roku 1768. przez Konstytucyą *fol.* 328. a *scartabelatu* uwolniły, pozwalając używania wszelkich urzędów, godności, praw i przywilejów stanowi szlacheckiemu właściwych. — *Her. Wiel.*

Hlebicki Józefowicz *herbu Leliwa.* Dawni autorowie ich opuścili, *Kuropatnicki* i *Małachowski* w dziełach swych wypisali.

Hlebowicz *herbu Lubicz.* Jeden dom z Dzierżycami. — *Małach.*

Hlincza. U *Kuropatnickiego* i *Małachowskiego.*

Hliński z Wileńskiego podpisał elekcyą Jana Kazimierza Króla. — *Mał.*

Hnilicki. Wypisani u *Kuropatnickiego* i *Małachowskiego.*

Hłusowicz. Konstytucya sejmu r. 1662. dla zasług wielkich ur. Krzysztofa Waleryana Hłuszowicza horodniczego Orszańskiego, urzędowi temu przed pisarzem ziemskim miejsce naznacza. — *Krasicki.*

Hoberbeg. *Iodig.* w Konst. roku 1658. *fol.* 47. — *Małachowski.*

Hoeking. U *Kuropatnickiego* i *Małachowskiego.*

Hoevelginnen Krzysztof. *Nobilit. praec. scart.* w Konst. r. 1790. — *Mał.*

Hoffmann Józef, Ignacy, Jan, bracia zasłużeni w wojsku Koronnem, *Nobilit. praec. scart.* w Konst. r. 1768. — *Kras.* — *Mał.*

Hofman. *Nobilit.* w Konst. roku 1662. *fol.* 40. — *Małachowski.*

Hofmann Antoni, Henryk i Piotr. *Nobilit. praec. scart.* w Konst. r. 1790. — *Mał.*

Hohol. U *Kuropatnickiego* i *Małachowskiego.*

Hollo *de Krompach. Indig.* w Konst. r. 1673. *fol.* 38. — *Mał.*

Holst Andrzej, major w wojsku Koron. *Nobilit.* w Konst. r. 1676. *fol.* 64. — *Kras.* — *Mał.*

Holsten. *Nobilit.* w Konst. r. 1775. *fol.* 154. — *Mał.*

Holtey. *Indig.* w Konst. r. 1685. *fol.* 20. — *Mał.*

Holtzhauser. *Nobilit.* w Konst. r. 1774. *fol.* 148. — *Małach.*

Hołkowski. U *Kuropatnickiego* i *Małachowskiego;* podobno jedni co i **Chołkowski.**

Hołowczyc *herbu Kolumna* i

Hołowczyc *herbu Płomieńczyk.* Wypisani są u *Kuropatnickiego* i *Małachowskiego.*

Hołowicki *herbu Korczak.* Dawni autorowie ich opuścili i tylko *Kuropatnicki* i *Małachowski* wypisują. — Że są także i herbu *Korab* pisze *Małachowski.*

Hom Antoni otrzymał *Indig.* w Konst. r. 1685. fol. 20. — *Kras.* — *Mał.*

Honwald w Grodzieńskim. — *Małach.*

Hordyński *herbu Sas*, z których Stefan Hordyński, miecznik Kijowski, vicesgerent grodzki Lwowski 1751. roku. — *Dunczewski.*

Horewski. Dawni autorowie ich opuścili, *Kuropatnicki* i *Małachowski* wymieniają.

Horn *herbu Slepowron.* Że familia ta od dawna w Polszcze zamieszkała i prerogatyw szlacheckich używała na to są liczne dowody. Zdaje się że początek jej ze Szwecyi i od czasu wojny Szwedzkiej gdy w Polszcze Szwedzki generał Horn gościł. W *Volumina Legum Vol. V. fol.* 730. znajduje się, przypuszczenie do Indigenatu, porucznika Antoniego Horn. Następstwo tego nie jest zupełnie wiadome, jednakże dowodzi *Extractus ex Matricula Statuum Regn. Galiciae et Lodom. Libro Majest. Gener.* 12. *pag.* 434. *etc.*, że w r. 1782. dnia 18 Octobr. w zamku Halickim, legitimowali się Wincenty i August Hornowie bracia, herbu *Ślepowron*, synowie Jana Bogusława i Maryanny *de Szczerby* małżonków, zaś wnukowie niegdyś Jana i Rozalji de Arnety Hornów. Legitimicya ta potwierdzona we Lwowie d. 11. Augusti 1784. — Z wymienionych tutaj familiantów Bogusław był rotmistrzem ułanów czego dowodzi oryginalny patent Króla Stanisława Augusta w dniu 4. Listopada 1769. temuż Hornowi w ówczas porucznikowi nadwornemu wydany. Dawniejsze zaś konsensa nadają Hornom prawo na solectwo Świeckie w województwie Poznańskiem z których ostatnie braciom Józefowi i Janowi Hornom wydane przez Augusta II. Króla w dniu 19. Maja 1721. roku. Wyżej wspomniany Wincenty Horn miał w małżeństwie Teklę córkę Pawła Skarbek Białobrzeskiego pisarza Koron. referend., a wnuczkę niegdy Marcina Białobrzeskiego, i z tej zostawił dziś żyjących dwóch synów Karola i Zygmunta — *Z dokumentów familijnych.*

Hornostajski *herbu Hipocentaurus.* — *Kuropatnicki* i *Małachowski.*

Horoch *herbu Trąby.* W roku 1778. Kazimierz stolnik Krasnostawski — *Krasicki.* — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.*

Horodeński *herbu Korczak.* Tak ich wymienia *Małachowski.* — Zaś *Kuropatnicki* bez herbu.

Horodnicki Józef. *Nobilit. non praec. scart.* w Kons. r. 1790. — *Małach.*

Horodołowski w genealogji Sienickich. — *Małachowski.*

Horodyński *herbu Korczak.* Zdaje się że to ci sami co pod Horodyjski w Tomie IV. umieszczeni. — *Wielądek* taką obszerniejszą w dziele swem Tomach IV. i V. o nich umieszcza. — O tym starożytnym domie najpierwej *Kuropatnicki* mylnie herb położył *Kur*, którego nigdy nieużywał, bo zawsze się herbem *Korczak* pieczętował. Siedlisko swoje mają od dawności, na dobrach Horodniany w województwie Podlaskiem, jako tego dowodzą tranzakcye autentyczne znajdujące się w aktach Brańskich, Bielskich i innych, z których przyłączam tu kilka dokumentów except: 1533. roku 17. Marca. Akt graniczny Ruskim językiem, przez komisarzów Hospodarskich, między dobrami Horodniany ziemskiemi dziedziców Horodyńskich a dobrami Niewodnice sprawiony. 1540. roku *Feria tertia in Crno. Festi S. Nicolai in terminis communibus Bielscensibus in Suraż celebratis.* Dział UUr. Horodyńskich sądownie uczyniony jako dziedzicami wsi Horodnian, 1562. dnia 28. Septembris w Wilnie.

Item 1646. *Feria 2da post S. Michaelis Archangeli, coram actis Cast. Branscen. N. Paulus Makowski in Makowo hares, de jure suo quae ipsi super sortes in Horodniany ab olim Nobilibus, Jacobo, Paulo, Hieronimo, Josepho, Horodyńskich de Horodniany haeredibus, titulo haereditatis quaesiti serviebat, in personas Nobilium Marci, Josephi et Stephani Horodyńskich de eadem Horodniany haeredum cum parata possesione et actum creditorum cedit & cujus ibidem Feria* 6. *in crastino. Festi S. Barbarae* 1727. *oblata.* I do tych czas w ręku i posesyi Horodyńskich, taż wieś zostaje. Jako świadczy w aktach Warszawskich dekret *in anno* 1774. *ipso die Festi Exaltationis S. Crucis* oblatowany w grodzie Brańskim dnia 2. Sierpnia 1775. Z tych i innych licznych dokumentów na dobrach Horodniany, w województwie Podlaskiem dziedziczący, idą Marek Horodyński, który spłodził Samuela komornika granicznego ziemi Bielskiej, ten z Katarzyną z Suraskich zostawił Michała, który z Katarzyną Siekierską miał syna Karola pułkownika wojsk Koronnych, zaślubionego z Konstancyą Zajączkowną z którą spłodził czterech synów: Rafała, Horodyńskiego starostę Pasierbowskiego, Franciszka, Józefa i Karola w zakonie Dominikanów. — Następująca także tranzakcya Jana Horodyńskiego, iż z Maryanną Jakutowiczowną spłodził córkę Annę małżonkę Stanisława Odrowąż de *Końskie* Wysockiego podkoronnego J. K. Mci, dowodzi także iż są tego terbu: *Anno* 1740. *Feria 6ta post Fstum S. Bartholomaei Luceoriae. Stanislai Odrovons de Końskie Wy-*

socki succamerarii Sae. Rae. Mtis. olim Ignatii Loiola Odrovons Wysocki exercitus Reipublicae colonelli, & Theressiae de Taborty filii, & Annae de Korczaki Horadyńskie Joannis Horodyński ac Mariannae de Jakutowicze filiae conjugum legitimorum advitalitas. — Her. Wiel.

Horszewski; w metryce Wołyńskiej r. 1528.—*Mał.*

Hortyński wspominani u *Kuropatnickiego* i *Małachowskiego.*

Horwat w Mozyrskim.—*Małachowski.*

Hoszczar był posłem na sejm z Inflant w r. 1648. — *Małachowski.*

Hoszkiewicz. *Nobilit. praec. scart.* w Konst. roku 1790.—*Małachowski.*

Houwalt. Indigena w Konst roku 1652. *fol.* 29. — *Krasicki.*—*Małachowski.*

Hreczyna *herbu Trąby.* Że są i tego herbu pisze *Kuropatnicki* i *Małachowski.*

Hromyka *Skarbek herbu Abdank.* — Piszę o nich *Kuropatnicki* i *Małachowski.*

Hrudziewicz. *Nobilit.* w Konst. roku 1775. *fol.* 148. — *Małachowski.*

Hruszewicz. Wypisani u *Kuropatnickiego* i *Małachowskiego.*

Hruszewski z Wołynia podpisał elekcyą Władysława IV. Tenże dom jest w Brzeskiem Litewskiem.—*Małachowski* W roku 1778. Ignacy Hruszewski regent ziemski Brzesko-Litewski. — *Krasicki.*

Hruzewicz. Stoją u *Kuropatnickiego* i *Małach.*

Hrydryngiewiez. Równie u tychże wymienieni.

Hubarewicz w Lidzkim i Pińskim.— *Małachowski.* —W r. 1778. Piotr oboźny powiatu Lidzkiego.—*Krasicki.*

Hube Karol *Nobilit.* w Konst. roku 1790. — *Mał.*

Hugoni. Indigena w Konst. roku 1673.—*Małachowski.*

Humecki. Tak stoją u *Kuropatnickiego* i *Małachowskiego.*

Hurczyn. I o tych tylko w *Kuropatnickim* i *Małachowskim.*

Hurko *herbu Roch 3tio.* Że są i tego herbu pisze *Małachowski.*

Hurkowski *herbu Prus 1mo.* I o tych tylko *Małachowski* tak wspomina.

Hurtych. *Nobilit. praec. scart.* w Konst. roku 1790. —*Małachowski.*

Hurtyng Kasper *Nobilit. non praec. scart.* w Konst. r. 1790. — *Małachowski.*

Hurynowicz w Lidzkiem. — *Kuropatnicki* i *Małachowski* ich cytują.

Husarzewscy *herbu Prus* i *Sas*. Rodzina ta zdajesię że już od wieków kwitnęła i herbu *Sas* używała, atoli zapewne nieszczęścia wojny pewne ślady ich przodków zatarły. Zaczynając od epoki pewnej czytamy w *Niesieckim* że Łukasz Usarzewski Nobilitowany był r. 1676. przez Jana III.. Że się *Niesiecki* myli w nazwie pisze *Kuropatnicki* w dziele swem: *Wiadomość o Klejnocie szlacheckim* oraz *Herbach* i t. d. r. 1789. część II. str. 38. tak sięwyrażając: „Nie masz w Polszcze familji szlacheckiej Usarzewskich, tylko są Husarzewscy, potomkowie Łukasza Stanisława Husarzewskiego, za czyny wojenne przez Jana III. na sejmie roku 1676. Nobilitowanego, z nadaniem herbów *Prus* i *Sas*, i jedynie przez niedozór kopistów, w Konstytucyi zamiast Husarzewski napisano Usarzewski, co na oryginale Instrumentu nobilitacyi zweryfikowano.“ Lecz i to wyraźna myłka, aby Jan III. nobilitował Łukasza, r. 1676. za dowód kładą, że tenże Łukasz posiadał już r. 1658. wieś Załokieć w ziemi Przemyślskiej. — Patrz akta Grodzkie Przemyślskie *lib.* 438. *pag.* 1298. — Te samą wieś posiadał tenże Łukasz także r. 1684. i przywilej na wieczyste posiadanie od Jana III. otrzymał. Nie była to więc roku 1676. nobilitacya, ale raczej potwierdzenie dawnej, na pamiątkę której dodał Jan III. drugi herb *Prus*. Stawał tenże Łukasz w sprawie Wiedeńskiej i pod Parkanami, za zasługi rycerskie z dworzanina administrator starostwa Kozienickiego, potem dziedzic dobr Dąbrowe, Mienkowskie i innych położonych w ziemi Czerskiej starostwie Osieckiem. Połączony z Jadwigą Kunegundą Chmielewską herbu *Nowina*, zostawił syna Franciszka Kazimierza, którego trzymała do chrztu ś. księżniczka królewska, Teresa Kazimira Kunegunda, wraz z margrabią de Bethune, ówczasowym posłem Francuzkim przy dworze Polskim, albowiem Łukasz Stanisław Husarzewski był w łaskach u Jana III., syn zaś jego Franciszek był za Augusta II. porucznikiem wojsk Polskich. Pojął za żonę Marcyannę córkę Tomasza i Konstancyi Szczygielskich herbu *Nowina*, z tej zostawił sześciu synów: 1. Tomasz, missyonarz i profesor *Historyi powszechnej* w uniwersytecie Wileńskim; dzieł uczonych autor. Tłomaczył *Loikę Condillaca*, które to tłomaczenie wydał pod swojem imieniem *Znosko*. Jego zasługi wspomina *Dziennik Warszawski* z roku 1823. oraz dzieło Eustachego *Marylskiego* roku 1829. wydane *Wspomnienia zgonu zasłużonych w narodzie Polaków* strona 270. Tenże pogrzebiony jest w Wilnie; 2. Karol; 3. Jan; 4. Wojciech; 5. Hieronim i 6. Alexy Onufry, za Augusta III. mąż znamienity, przez Augusta III. mianowany kapitanem,

poźniej kamerjunkrem dworu, otrzymał też za zasługi starostwo Ratyńskie, Lipnińskie, Zadybie, Zaryłe, Konoryolaty, Kąty i Stryj w województwie Sandomirskim. Za Stanisława Augusta był szambelanem i komisarzem generalnym królewskim w porcie Gdańskim, dostąpił indigenatu stanów prowincyi Pruskich na generale w Malbergu zgromadzonym dnia 9. Września roku 1766. połączył się z Magdaleną córką Karola i Zofji Podoskich podkomorstwa Rożańskich herbu *Junosza*. Zostawił jednego tylko syna, Karola Antoniego, szambelana Króla Stanisława Augusta. Tegoż Karola Antoniego, *Sas Prus* Husarzewskiego Fryderyk Wilhelm II. Król Pruski dnia 14. Grudnia 1814. wzniósł wraz z potomstwem do godności hrabiego. Zaślubiony z Elżbietą 1*mo voto* Orsetti, córką Adama *Junoszy* Podoskiego starosty Lenarczyskiego i Ewy z Ożarowskich Podoskiej zostawił syna, Adolfa Jana, kawalera Maltańskiego. Tenże pojął za żonę, Helenę Maryannę córkę Antoniego hrabi Sierakowskiego szambelana dworu Pruskiego, którą Cesarzowa Austryacka, ozdobiła orderem krzyża Gwiaździstego. Adolf Husarzewski pracował w młodości swej w ministerstwie Spraw Wewnętrznych Księstwa Warszawskiego, mianowany kamerjunkrem dworu Króla Polskiego 12. Maja 1829. roku przez Cesarza Mikołaja. Poźniej osiadł w Wiedniu, a wyprzedawszy się z posiadanych w obwodzie Białostockim dóbr swoich, na własne żądanie otrzymał uwolnienie z urzędu dworskiego Ces. Ross. i został nominowany rzeczywistym szambelanem Ces. Austr. Posiadając od kilkudziesięciu lat dobra w Galicyi Austryackiej, już roku 1817. uznany został tamtejszym obywatelem. (Dom ten za Jana III. zaczął używać połączonego herbu *Sas* i *Prus*, a poźniejszemi czasy przybrał za godło *Rectae et fortiter*. — *Z dokumentów familijnych*.

Huszcza w Grodzińskim. Tylko *Małachowski* ich wspomina.

Hutl,

Hutoński, u *Kuropatnickiego* i *Małachowskiego* tak są wspominani.

I.

Idzellewicz. Dawni autorowie o nich nie piszą, *Kuropatnicki* i *Małachowski* w dziełach swych wspominają.

Idziński. *Nobilit. praec. scart.* w Konst. r. 1775. *fol.* 44. — *Małachowski.*

Idźkowski w ziemi Bielskiej. Dawni o nich nie piszą *Kuropatnicki* i *Małachowski* wymieniają.

Ignański *herbu Junosza.* Sam tylko *Małachowski* tak ich wypisuje.

Igielstrom generał wojsk Rossyjskich, otrzymał Indigena Konstit. roku 1767. Tenże uczyniony starostą Grodzieńskim. —*Krasicki.* — *Małachowski.*

Ihnatowicz *herbu Godziemba.* Że są i tego herbu pisze *Małachowski.*

Ihnatowski w powiecie Latyczewskim. — *Małachowski.* — W roku 1778. Ignacy Ihnatowski vice-regent Latyczewski. —*Krasicki.*

Ikszkiel. Indigen. w Konstytucyi r. 1678. *fol.* 13. — *Małachowski.* Podobno ci sami co **Ixkiel.**

Ilcewicz. U *Kuropatnickiego* i *Małachowskiego.*

Illaszewicz. — Tylko *Kuropatnicki* i *Małachowski* wymieniają ich.

Ilinowicz w Mścisławskim. Tak ich wymienia *Małach.*

Illimiński. Równie tylko u powyższych autorów stoją.

Ilner. *Nobilit. praec. scart.* w Konst. roku 1790. — *Małachowski.*

Ilski był stolnikiem Mścisławskim w roku 1648. — *Małachowski.*

Imbra w Starodubowskim. —*Kuropatnicki.* — *Małachowski.*

Imieniński. —*Kuropatnicki* i *Małachowski.*

Inkowski. *Nobilit.* w Konst. r. 1775. *fol.* 147. — *Małachowski.*

Ipohorski Lenkiewicz.—*Kuropatnicki* i *Małachowski.*

Irzykowicz *herbu Leliwa*, przydomek *Mondwid.* — *Małachowski.*

Irzykowski z linji Jagiellońskiej. —*Małachowski.*

Iskierski *herbu Isiora.* — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.*

Istmunt *herbu Półkozic.* — Tylko u *Małachowskiego.*

Iwonia *herbu Korczak.* — *Małachowski.*

Izaikowski *herbu Prus* 1*mo.* z odmianą. — *Mał.*

Izbicki. — *Kuropatnicki* i *Małachowski.*

Izbrant Jan, kapitan w wojsku Koronnem *Nobilit.* r. 1673. —*Krasicki.* —*Małach.*

Izmaiłowicz. — *Kuropatnicki* i *Małachowski.*

Iżyron *herbu Gryf.* O tych także tylko *Kuropatnicki* i *Małachowski* piszą.

J.

Jabłonowski *herbu Grzymała.* Z jednego domu dwa szczepy, w królestwie Galicji i Lodomeryi, oraz w Królestwie Polskiem roku 1843. istniejący, od dawnych czasów zamieszkali, i dobra w tychże królestwach posiadają. Prowadzą się *directe* od Grzymalczyków, byli dziedzicami na Pogorzelcach i Strzelce, nabywszy dobra ziemskie Jabłonów, zwyczajem dawnych wieków, Jabłonowskiemi Grzymalczykami zawołani. Gnieździli się w Płockiem województwie, oraz w Podlaskiem, a najbardziej w Nurskiej ziemi. Dokumenta autentyczne znajdujące się w familijnem archiwum Józefa Jabłonowskiego w Rawie ruskiej w Galicyi, dowodzą wysoką procedencyą tego domu.

Opuszczając wypis głównej linji Grzymalczyków który tak pod Grzymałami jako i Potulickiemi zamieszczony jest, umieszczamy tu dalszy rodowód Grzymalczyków Jabłonowskich z dokumentu datowanego *in Curia S. R. M. Nurensis* 1624. gdzie jest wyrażona następująca procedencya: Szymon Grzymała de Jabłonów Jabłonowski, *Notarius Terrae Nusensis, olim Magnifici Bronislai Grzymała de eadem Jabłonów Jabłonowski Castellani Zarnoviensis filius, olim autem Andreae Grzymała de praedicta Jabłonów, Castellani Posnaniensis, nepos, jam vero olim Przeclai Grzymała de eadem Jabłonow Polatini Calissiensis et Annae de Scotniki Bogoria pronepos; atque olim Dobrogosti Grzymała de Jabłonów Castellani Vislicensis abnepos, villae Kołaki in Districtu Drohicensi, Palatinatu Podlachiae, consistentis haeres*; — miał tenże Szymon Grzymała de Jabłonów Jabłonowski za żonę Katarzynę a Wojsławy, 1*mo voto* żonę Jakóba Kuczyńskiego, z której spłodził córkę Annę, połączoną węzłem małżeńskim z Mikołajem Kiszką, starostą Drohickim, i synów dwóch: 1. Tomasz łowczy ziemi Nurskiej, tegoż syn Adam. 2. Andrzej Grzymała de Jabłonów Jabłonowski Gladifer *Terrae Nurensis Castellanus Połanecens.* połączony z Urszulą Skiwską, jak świadczy dokument z akt Drohickich pod rokiem 1692., gdzie także wyż położona procedencya, jako i w następujących dokumentach dosłownie jest wymieniona. Tenże Andrzej Grzymała de Jabłonów Jabłonowski *Gladifer Terrae Nurensis Castellanus Połanecens.* z Urszuli Skiwskiej zostawił trzech synów: pierwszy Stanisław *Vexillifer* Trembowelski, połączony z Katarzyną Bogatko, herbu *Prawdzic* cór-

ką Kazimierza Bogatki, starosty Kiślackiego pułkownika gwardyi Koronnej, dziedzica miasta Drzewicy i wsiów Strzyżowy i Strzyżówki w Opoczyńskiem, i Sydonji z Wielkich Kończyc Mniszchówny starościanki Lwowskiej, a córki Mniszcha z wielkich Kończyc starosty Lwowskiego, i Urszuli hrabianki de Ortenburg Salamanch; z tej Katarzyny Bogatkówny spłodził trzech synów: *a*) Jabłonowski opat. *b*) Andrzej kasztelan Połaniecki, otrzymał kasztelanią Połaniecką po Andrzeju swoim dziadku, zmarły roku 1773. *c*) Roch Michał dwojga imion Grzymała na Jabłonowie Jabłonowski, kasztelan Wiślicki, starosta Korsuński, Bulkowski i t. d. kawaler orderu ś. Stanisława; od N. Cesarzowej Rzymskiej Maryi Teressy roku 1779. hrabią Imperyi wraz z najdalszem potomstwem uczyniony; jak świadczy diplom od tejże Monarchini w dniu 2. Stycznia roku 1779. wydany gdzie mu herb *Grzymała* z odmianami w następujących słowach wyznacza:

,,A na większy dowód tej naszej łaski i wyniesienia ich na hrabstwo, potwierdziliśmy temuż Rochowi na Jabłonowie Jabłonowskiemu i wszystkim wyżej wspomnionym prawym jego następcom, podany nam herb i oraz do niego hrabiowskie ozdoby przydali, jako to: prosto stojącą, podługowatą spodem z boków okrągłą, w środku zaś kończystą całą żółtą czyli złotą tarczę, w której się daje widzieć czerwony czyli rubinowy mur z czarnemi cegły oznaczającemi smugami, z otwartemi, okutemi drzwiami i w bramie stojącym na prawą stronę obróconym i zupełnie uzbrojonym bohaterem, który w prawej ręce (złotą rękojmię mającą) i do cięcia gotową szablę trzyma, w lewej zaś czarną jej pochwę: na tym zaś murze stoją trzy równie czerwone, czyli rubinowe, trzema blankami i na kształt przewroconego trójgranu postanowionemi podługowatemi czterokątnemi oknami, opatrzone wieże, z których na środkowej niecoś wyższej dwu-głowiasty czarny orzeł, z otwartym dzióbem, wywieszonym czerwonym językiem, rozpostartemi skrzydłami, rozciągnionemi szponami, i ozdobnym ogonem, daje się widzieć. Na tejże hrabiowską (dziewięcio perłami ozdobioną) koroną przykrytej tarczy, mieszczą się trzy kawalerskie, otwarte i wiszącemi złotemi klejnotami ozdobione chełmy, z których na najpierwszym ku lewej stronie obróconym, i który żółtem czyli złotem, i czerwonem czyli rubinowem sztucznie zrobionem i z obydwóch stron wiszącem przykryciem ozdobiony jest, znajdują się trzy wyżej opisane rubinowe wieże, z których obydwie poboczne niecoś nachylone są, za niemi zaś sterczą pięć naprzód nagięte strusie piura, z których pierwsze, trzecie i piąte żółte czyli złote, drugie i czwarte czerwone czyli rubinowe są. Na środkowym zaś prosto postawionym, czarnem i złotem z oby-

dwóch stron wiszącem przykryciem, opatrzonym chełmie, pokazuje się wyżej w tarczy opisany dwugłowy czarny orzeł. Na trzecim zaś ku prawej stronie obróconym i równym pierwszemu krzykryciem, ozdobionym chełmie, stoi wyżej opisany uzbrojony bohater, w prawej szablą do cięcia gotową trzymając, lewą się zaś po nad biodra ku prawej podpierając. Tarczę trzymają dwa prosto patrzące naturalne tygrysy i t. d.‟

Tenże Roch Michał Grzymała de Jabłonów hrabia Jabłonowski, miał za żonę Katarzynę de Tenczyn Ossolińską, córkę Tomasza z Tęczyna Ossolińskiego starosty Nurskiego i Teressy de Brzezie Lanckorońskiej. Wraz z braćmi, o których niżej, posiadał dobra Jazowa w powiecie Pilznieńskim (patrz akta Lwowskie z roku 1756—1759.). Był także dziedzicem Wielopola, Nawieś, Budzisza, Sośnicy i Bugocie, i t. d. (patrz tabulę dóbr ziemskich we Lwowie *Contractor antiq.* Tom I. pagina 58. rok 1779. oraz *Pactor antiq.* Tom I. pag. 112. i akta Pilznieńskie rok 1779.); z żony Katarzyny Ossolińskiej zostawił cztery córek i synów dwóch: 1. Teressa żona Ignacego Trzebińskiego. 2. Aloiza za Kuczyńskim. 3. Ludwika za Świdzińskim. 4. Anna za Stanisławem hrabią Wodzickim kawalerem orderu ś. Stanisława, senatorem, wojewodą Królestwa Polskiego, byłym prezesem Rzeczypospolitej Krakowskiej. 5. syn Xawery kanonik Kujawski. 6. Józef Grzymała na Jabłonowie hrabia Jabłonowski, dziedzic Lubienia pod Lwowem, starosta Korsuński; ten połączony z Maryanną Świdzińską córką Michała Świdzińskiego kasztelana Radomskiego i Barbary z hrabiów Krasińskich, córki Stanisława hrabi Krasińskiego starosty Nowomiejskiego i Angeli z Humieckich Junoszów (jak świadczy *Obligat. novar.* Tom 67. pagina 288. rok 1793.), spłodził następujących synów i córki: *A.* Ludwik hrabia Jabłonowski pan na Lubieniu. *B.* Franciszek hrabia Jabłonowski *C.* Kazimierz hrabia Jabłonowski. *D.* Leon hrabia Jabłonowski. *E.* Zofia hrabianka Jabłonowska, połączona najpierw ze Stanisławem hrabią Habdank Skarbkiem, właścicielem dóbr ziemskich w Galicyi i teatru we Lwowie — po rozwodzie połączona z Alexandrem hrabią Bończa Fredrą. Drugi syn Andrzeja Grzymały de Jabłonów Jabłonowskiego *Gladifera Terrae Nurensis Castelan. Połanencen.* i Urszuli Skiwskiej na imię Antoni, roku 1765. był miecznikiem województwa Podlaskiego, pułkownikiem J. K. M., miał za żonę Eufrozynę córkę Stanisława Rybińskiego starosty Czerniechowskiego, i Maryanny Daniłówniczówny, która była córką Mikołaja z Żurowa Daniłowicza wojewody Podolskiego i Eufrozyny Skibickiej Był ten Mikołaj synem Franciszka Daniłowicza herbu *Sas* starosty Czerwonogrodzkiego i Heleny Sapieżanki podkomorzanki

Włodzimierskiej, wnukiem Mikołaja podskarbiego Koronnego (patrz akta Lwowskie i Żydaczewskie pod rokiem 1687—1688—1701—1722—1723, oraz *Contractor. antiq.* Tom 4. pag. 122. i akta Lubelskie rok 1748—1757.). Trzeci syn Andrzeja Grzymały de Jabłonów Jabłonowskiego *Gladifera Terrae Nurensis Castelan. Polancens.* i Urszuli Skiwskiej, wnuk Szymona *Notarii Terestris Nurensis* i Katarzyny de Wojsławy Jabłonowskich, prawnuk Bronisława kasztelana Żarnowieckiego, praprawnuk Andrzeja kasztelana Poznańskiego, prapraprawnuk Przecława wojewody Kaliskiego i Anny Bogoria Skotnickiej, a praprapraprawnuk Dobrogosta Grzymały de Jabłonów Jabłonowskiego kasztelana Wiślickiego, na imie Stefan cześnik Nurski, roku 1738. od Króla Augusta III. otrzymał dożywociem wieś Horyhlady w ziemi Halickiej; połączony z Maryanną Drohojowską, córką Adama Korczak Drohojowskiego dapifera Bełzkiego i Franciszki Rzewuskiej spłodził następujących pięciu synów: 1. Jan, 2. Franciszek proboszcz Gawarczewski i Odrzykoński, 3. Maciej podstoli Nurski, 4. Wojciech podczaszy Buski (akta Opoczyńskie rok 1765.), 5. Ignacy Józef dwóch imion Grzymała na Jabłonowie Jabłonowski urodzony w parafji Rudeńskiej r. 1727. (akta Wieluńskie rok 1751. akta Halickie rok 1749.) Tenże Józef był sędzią Grodzkim Latyczewskim, potem stolnikiem Trębowelskim, chorążym Halickim i posłem z tejże ziemi na elekcyą Stanisława Augusta, po dwakroć deputat na trybunał Koronny, starosta Horodlacki; po podziale Polski był vice-prezesem Sądów szlacheckich Lwowskich i podkomorzym królestw Galicyi i Lodomeryi — wpisany w księgi Stanowe Galicyjskie 10. Września 1782. roku. Gdy brat jego stryjeczny wyżej wspomniany, Roch Michał Grzymała Jabłonowski kasztelan Wiślicki roku 1779. otrzymał od Najjaśniejszej Cesarzowej Maryi Teressy dyplom na hrabiego, podał także do dworu Wiedeńskiego prośbę, aby i na jego osobę i jego potomków N. Cesarz tytuł hrabski udzielił, i otrzymał nadworną rezolucyę z dnia 8. Września 1783, że mu się tegoż tytułu nieodmawia, byle udowodnił prostą linię okazującą pochodzenie od kasztelanów i wojewodów, stósownie do najwyższego patentu, a tytuł hrabiego otrzyma. Lecz tenże Józef Grzymała Jabłonowski, sprawowaniem urzędów publicznych krajowych zatrudniony, z braku czasu nie mógł na prędce dokumentów pozbierać, śmierć jego przerwała dalszą czynność w pomienionym interesie przedsiębraną, synowie zaś podówczas byli małoletniemi. Tenże Józef Grzymała Jabłonowski, podkomorzy królestw Galicyi i Lodomeryi, połączył się 1*mo voto* z Teklą Strutyńską, 2*do voto* z Ludwiką na Sokołowie Grabińską, córką Józefa de Grabno Grabińskiego starosty Smo-

leńskiego i Teressy Morskiej — był tenże Józef Grabiński synem Franciszka de Grabno Grabińskiego *Pocillatoris Vielunensis stemmatis Pomian* i Konstancyi Drelizanki czyli Ozdzanki, *stemmatis* Ostoja. Teressa Morska była córką Józefa Morskiego *pincernae Praemisliensis stemmatis Topor* i Franciszki Sołtykówny *stemmatis* Sołtyk; z tej Ludwiki Grabińskiej spłodził trzy córki i synów dwóch: 1. Antonina za Pietruskim z Siemuszowy, prezesem c. k. Sądów szlacheckich w Stanisławowie, excellencyą, c. k. radzcą tajnym, z której syn Izydor z Siemuszowy Pietruski. 2. Maryanna za Alexandrem hrabią Starzeńskim. 3. Urszula za Głogowskim, z której syn Ludwik Głogowski. 4. syn Kasper Grzymała Jabłonowski posiada dobra ziemskie w Królestwie Polskiem. 5. syn Stanisław Grzymała na Jabłonowie Jabłonowski, dziedzic Rawy Ruskiej w Królestwie Galicyi, połączył się z Łucyą Głogowską, córką Franciszka Grzymały Głogowskiego starosty Krzywieckiego i Józefy Kalinowskiej, która była 2*do voto* za Janem Karolem baronem de Wrażny Sadłą. Ta Józefa Kalinowska herbu *Kalinowa* była córką Ignacego Kalinowskiego starosty Lelowskiego podczaszego Halickiego kawalera orderu ś. Stanisława, dziedzica Kamionki, Sucharów i Dziatkowic i Justyny Borzęckiej, która córką Franciszka z Kozarzewa Borzęckiego *Subdapifera Mag. Duc Lithvaniae* i Maryanny Pociejowny córki Ludwika Pocieja wojewody Wileńskiego hetmana W. Ks. Lit. i Emerencyanny Warszyckiej miecznikowny Koronnej, która 2*do voto* za hrabią Montmorency. Ludwik Pociej wojewoda Wileński był synem Leonarda Pocieja wojewody Witebskiego i Reginy Ogińskiej (patrz księgi Tabuli dóbr ziemskich we Lwowie *Oblig. novar. Tomo* 15. *litera* B. liczba 279.). Tenże Stanisław syn Józefa Grzymały Jabłonowskiego podkomorzego królest w Galicyi i Lodomeryi z Łucyi Głogowskiej zostawił dwóch synów: 1. Ludwik Grzymała na Jabłonowie Jabłonowski, połączony z Hortenzyą hrabianką Karsnicką 1*mo voto* żoną Ignacego Kalinowskiego, córką Antoniego hrabi Karśnickiego szambelana J. C. Kr. M. 2. Stanisław Józef Grzymała na Jabłonowie Jabłonowski pan na Rawie Ruskiej i t. d. połączony z Józefą hrabianką Bąkąwską, córką Jana Wincentego hrabi Bąkowskiego i Kunegundy hrabianki Korczak Komorowskiej, której Józefy siostra rodzona Henryka jest za Romanem baronem Kościesza z Karnic Karnickim, a brat rodzony Ferdynand hrabia Bąkowski połączony z Antoniną hrabianką Komorowską herbu *Korczak*. — *Z dokumentów familijnych.*

Jabłonowski *herbu Pras* 3*tio*. W Tomie IV. gdzie o tej familji umieściliśmy jej genealogię aż do Stanisława syna Antoniego kasztelana Krakowskiego, tu dodajemy że wyż rze-

czony Antoni kasztelan Krakowski z pierwszej żony Anny z książąt Sanguszków zmarłej r. 1768. miał potomstwo:

A. Syn jeden Stanisław książe Jabłonowski urodzony w roku 1762. — generał wojsk Polskich, dowódzca pułku pieszego gwardyi Litewskiej, poźniej poseł z Wołynia na sejmie konstytucyjnym w latach 1788. i 1789., z tamtąd posłany przez dwór Polski przy dworze Pruskim, gdzie w tym charakterze rezydował w Berlinie po ostatni rozbiór kraju Polskiego. Za wkroczeniem Francuzów do Polski został na czele delegacyi posłany od nowo utrworzonego rządu Księztwa Warszawskiego do Elblonga do komissyi agitującej się pod przewodnictwem marszałka Sult — między rządami Księztwa Warszawskiego z jednej strony, a królestwa Pruskiego z drugiej dla odznaczenia granic między temi dwoma narodami. W roku 1807. został kasztelanem i senatorem Księztwa Warszawskiego. W r. 1812. wysłany przez sejm do Drezna do Króla Saskiego księcia Warszawskiego na czele deputacyi, która zapraszała tegoż króla Saskiego do przystąpienia do konfederacyi pod ówczas ogłoszonej, za co w Dreznie król Frederyk August mianował go wojewodą. Za otworzeniem się Królestwa Polskiego został umieszczony w senacie jako wojewoda i w tejże randze umarł w roku 1822. w dobrach swoich Annopol na Wołyniu. Był kawalerem orderów Orła białego i ś. Stanisława. Pojął w roku 1792. za żonę Teodorę z Walewskich księżnę Jabłonowską, córkę Michała Walewskiego wojewody Sieradzkiego, zmarłą w roku 1826., z której miał dwóch synów: 1°. Antoniego księcia Jabłonowskiego urodzonego w roku 1793. byłego szambelana i vice-referendarza Królestwa Polskiego, którego rząd tegoż królestwa wysłał w roku 1818. do Solury po zwłoki Kościuszki, które tegoż roku do Krakowa na zamek odwiózł. Pojął za żonę Paulinę z hrabiów Mniszchów księżnę Jabłonowską córkę Mniszcha wielkiego marszałka Koronnego, z której spłodził: *a*. córkę Dorotę urodzoną w roku 1820. *b*. syn Stanisław urodzony w r. 1836.—2°. Stanisława księcia Jabłonowskiego urodzonego w roku 1799. porucznika artylleryi konnej gwardyi, poźniej kapitana tejże broni, który pojął za żonę w roku 1825. Maryą z hrabiów Wielopolskich, córkę Jana hrabi Wielopolskiego kasztelana Królestwa Polskiego.

B. Córek dwie, jedną Barbarę Dorotę urodzoną w roku 1760. żona Józefa Klemensa księcia Czartoryskiego wielkiego stolnika Litewskiego, dziś żyjącą w Rzymie.

C. Teklę urodzoną w roku 1765., zmarłą w roku 1820. a żonę Jerzego Potockiego starosty Tłomackiego.

Secundo voto. Druga żona księcia Antoniego Jabłonowskiego kasztelana Krakowskiego Tekla z Czaplicόw księżna Ja-

błonowska, z której spłodzone dwoje dzieci: 1. Teresa księżniczka Jabłonowska kanoniczka Wiedeńska, urodzona w roku 1788. 2. Maxymilian książe Jabłonowski urodzony w r. 1785. kawaler orderów ś. Stanisława i ś. Anny, szambelan Cesarsko-Rossyjski, poźniej mianowany kasztelanem Królestwa Polskiego, w roku 1825. wojewodą tegoż królestwa, nareszcie w roku 1831. konsyliarzem tajnym i członkiem Senatu Rządzącego Rossyjskiego, wielkim mistrzem obrad dworu Cesarskiego. Pojął za żonę Teresę z książąt Lubomirskich księżnę Jabłonowską, urodzoną w roku 1792., córkę księcia Michała Lubomirskiego generała-leitnanta wojsk Polskich z której spłodzeni: 1. Władysław książe Jabłonowski, urodzony w roku 1818. 2. Jadwiga, urodzona w roku 1820. dziś zamężna za Marcelim księciem Lubomirskim. — *Z dokumentów familijnych.*

Jabłoński *herbu Topor.* Że są i tego herbu piszą *Kuropatnicki* i *Małachowski.*

Jacewicz. Wymienieni u *Kuropatnickiego* i *Małachowskiego.*

Jachimowicz w Mozyrskim.—*Małachowski.*— W r. 1778. Kazimierz oboźny Mozyrski. — *Krasicki.*

Jachimowski, i

Jachlicki. Tylko przez *Kuropatnickiego* i *Małachowskiego* wspominani.

Jachowicz. U *Kuropatnickiego* i *Małachowskiego.*

Jaczewski *herbu Leliwa.* Ten dom jest w Mazowszu w ziemi Liwskiej, od wsi Jaczewa pochodzą, przez nadanie przywilejem od książąt Mazowieckich; z tych linji Antoni Jaczewski, syn Kazimierza, pisarz ziemski i grodzki Liwski podpisał elekcyą Stanisława Augusta Króla z ziemią Liwską, deputat na trybunał Koronny 1782. roku z województwa Mazowieckiego, poseł na sejm Grodzieński 1784. Zostawił potomstwo z Anny Bączalskiej, Jana i Anny Bączalskich córki, synów trzech: Jana, Adama i Józefa. Podobnież z tej linji trzej bracia Antoni podczasy Zwinogrodzki orderu ś. Stanisława kawaler, w Brańskim. Teodor i Jan Jaczewski w Podlaskiem. — *Her. Wiel.*

Jączewski *herbu Jastrzębiec.* — *Małachowski.*

Jączyński *herbu Lis*, i

Jągajłowicz. — Stoją u *Kuropatnickiego* i *Małachowskiego.*

Jagielski Józef. *Nobilit. praec. scart.* w Konst. roku 1790. — *Małachowski.*

Jagliński Paweł, z Sendomirskiego, podpisał elekcyą Króla Jana Kazimierza. — *Małachowski.*

Jagmin w Trockiem, w Żmudzi. — *Małachowski.* — *Kuropatnicki.* — W roku 1778. Tadeusz Jagmin ciwun Tendziagolski w Ks. Żmudzkiem. Antoni koniuszy Żmudzki. — W roku 1788. Felicyan krajczy Trocki. — *Krasicki.* — Jagminowie dziś są w Brzeskiem Litewskiem i w Królestwie Polskiem. — N. Jagmin ma za sobą Józefę Mierzejewską i z tą potomstwo.

Jagoszewski *herbu Ślepowron.* Tak ich cytuje *Małachowski.*

Jągski. — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.*

Jahołkowski w metryce Wołyńskiej roku 1528. — Z Brzesk. Lit. podpisał elekcyą Królów Jana Kazimierza i Jana III. — *Małachowski.*

Jakielski. U *Kuropatnickiego* i *Małachowskiego.*

Jakliński *herbu Jelita.* Że są i tego herbu piszą *Kuropatnicki* i *Małachowski.*

Jakotowicz. Wspominają ich *Kuropatnicki* i *Małachowski.*

Jakowicki w Oszmiańskiem. Tak ich wspomina *Małachowski.*

Jakowicz. — *Kuropatnicki* i *Małachowski.*

Jakubowicz *herbu własnego.* O tych w Tomie IV. tak z *Niesieckiego* jako i *Wielądka,* tu dodajemy herb ich

któren jest jak tu wyrażony, i tamże pierwej opisany.

Jakubowski jeden uwolniony *à scartabelata* w Kons. Litews. r. 1775. *fol.* 44. — Drugi, Sebastyan *Nobilit. praec. scart.* r. 1790. — *Małachowski.*

Jakubson Wilhelm Krystyan *Nobilit. non praec. scart.* w Lonst. roku 1790. — *Małachowski.*

Jakucewicz *herbu Jastrzębiec.* Dom starodawny na Białej Rusi i w Litwie. Szymon Jakucewicz dziedziczył majętność Lisiczyna zwaną w powiecie Orszańskim 1686. r., poźniej majętność Lizuny, w województwie Witebskiem zastawnem prawem, trzymał od Hieronima Kiernożyckiego cześnika Rzeczyckiego, i folwark Tatarszczyzna zwany, aż do roku 1708. Maja 22. dnia którego czasu tamże umarł. Miał za sobą Katarzynę Hromyczankę herbu *Gryff*, z powiatu Oszmiańskiego. Syn ich Paweł Jakucewicz, córki Anna i Teressa. Matka tych po śmierci męża pierwszego w lat kilka poszła za Hrehorego Pozarzyńskiego, i spłodziła z nim syna Pawła i córkę Różę Pozarzyńskich; Róża była żoną Michała Surynta, w powiecie Orszańskim, i ci wszyscy w majętności Lizuny zwanej zostawali i mieszkali aż do wzrostu lat, małoletniego Pawła Jakucewicza aktora i siostr jego Anny i Teresy Jakucewiczowien; Paweł w roku 1724. Kwietnia 11. dnia prawem dochodzić przymuszonym był ojcowskiego wszystkiego majątku u ojczyma swego Pozarzyskiego, a po śmierci jego, u matki swojej i u brata i przyrodnych Pozarzyskich, i u Michała Suryna szwagra, i proceder ten rozpoczęty w trybunale Litewskim, w Nowogrodku 1736. roku 8bra 4. ukończył, przez tranzakcye i opisy z Pawłem Pozarzyskim bratem i Różą Michałową Suryntową, siostry zaś swe rodzone po śmierci matki która w roku 1735. umarła w Mankowczyznie, wydał za mąż, Annę za Wincentego Pieczawskiego, a Teresę Jakucewiczownę pojął Dominik Pioro, w województwie Witebskiem i obie siostry wyposarzył. Tenże Paweł Jakucewicz trzymał zastawą majętność Mankowszczyznę w województwie Mińskiem w parafji Rakowskiej, od Franciszka i Elżbiety z Rudołtowskich Kraszewskich, cześników ziemi Dobrzyńskiej w roku 1732. Marca 18. dnia. Zonę miał Konstancyą Truszkowską, potomstwo tych Tadeusz Dominikan umarł, a Józef Konstanty Jakucewicz w zakonie KKs. Pijarów żył, córki dwie Anna za Antonim Łyczkowskim łowczym Orszańskim; syn ich Stanisław, Helena za Jakubem Rukiewiczem, miecznym powiatu Grodzińskiego, który potem był sędzią ziemskim Grodzińskim. Matka tych Konstancya Jakucewiczowa poszła za Jerzego Lachowicza, umarła 1776. roku pochowana w Wasiliszkach u KKs. Dominikanów. — *Her. Wiel.*

Jakuczyński. — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.*

Jakuniewicz w aktach Litewskich. — *Małachowski.*

Jałbrzykowski. Patrz o nich w Tomie IV. pod **Jałbrzyk.**

Jałowicki. Patrz pod **Jełowicki** w Tomie IV.

Jamont. — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.*

Jancewicz. Także tylko u powyższych autorów.

Janczewski w Żmudzi i t. d. Tomasz Glinka Janczewski z ziemi Wizkiej podpitał elekcyą Króla Jana Kazimierza. — *Małachowski.* — W roku 1778. Karol regent grodzki Żmudzki. — *Krasicki.*

Janduła. Indigena w Konst. roku 1638. *fol.* 54. — *Małachowski.*

Janicz *herbu Junosza.* O tych w Tomie IV. ale bez herbu.

Janiewicz. U *Kuropatnickiego* i *Małachowskiego.*

Janik *herbu Janina.* — Dawni autorowie o nich nie piszą; *Kuropatnicki* i *Małachowski* wraz z herbem wypisują.

Jankiewicz. — *Małachowski.* — W roku 1778. Tomasz regent grodzki Upitski. — *Krasicki*

Janowski *herbu Topor.* Że są i tego herbu piszą *Kuropatnicki* i *Małachowski.*

Janulewicz Józef. *Nobilit. non praec. scart.* w Kons. r. 1790. — *Małach.*

Januleyko. — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.*

Japowicz. — Równie tylko u powyższych.

Jaranowski *herbu Topor.* — Tylko *Małachowski* tak ich wypisuje.

Jargocki *herbu Nałęcz.* Tak ich wypisują *Kuropatnicki* i *Małachowski.*

Jargasz i

Jarkiewicz. Także u powyższysz autorów.

Jarmundowicz. *Nobilit. non praec scart.* w Kons. roku 1790. — *Małachowski.*

Jarociński w Sieradzkiem. Tak ich wypisał *Małachowski.*

Jarocki *herbu Rawicz.* O familji tej tak w dawniejszych czasach znakomitej *Niesiecki* zbyt krótko, a nawet błędnie umieścił. Będąc w posiadaniu najlegalniejszych papierów genealogię familiantów tych wyszczególniających, takowe tu zamieszczamy.

Jarocki na Jaroczynie hrabia herbu *Rawicz* bez Róży *). Dom ten należy do liczby najdawniejszych szlachetnych domów

---

*) Niemal aż do końca siedmnastego wieku nazwisko Jarocki w aktach łacińskich rozmaicie jest pisane, jako to: Jarocki, Jaroczki, Jarotsski, Jaroczski, Jarotschki, Jarosski, Jaroski. Częstokroć w jednym i tym samym akcie każde powtórzenie tego nazwiska inaczej jest wypisane. Pedobnej niejednostajności pisowni ulegał i przydomek; znajdujemy bowiem: Jaroczyn, Jaroczino, Jarocin, Jarotschin, Jaroszyn i Jaroschin.

w Królestwie Polskiem, a podług świadectwa *Okolskiego* i innych dziejopisów wydał wielu tak w obozach jak w radzie państwa znakomitych i wielce zasłużonych mężów. Bierze on swój początek od hrabiego Jana czyli Janka (*Comes Junco*) syna Alberta, któremu Najj. Bolesław książe Wielkiej Polski za zasługi wojskowe przy okazyi trzymania do chrztu syna Sędziwoja trzynaście wsi i miasto Jaroczyn z zupełnem prawem miecza darował. *Datum Poznania Anno Gratiae Domini* 1258. *in die Sancti Andreae.* — Od tego miasta wspomniany Jan hrabia i potomkowie jego zaczęli się pisać hrabiami na Jaroczynie Dopiero przytoczony nadawczy dekret księcia Bolesława w 149. lat później Najj. Władysław Jagiełło Król Polski walecznemu Sądziwojowi synowi Benjamina *) nie tylko w zupełności potwierdził; ale nadto, wynagradzając jego osobiste i przodków jego zasługi, dwu milowy obwód do miasta Jaroczyna dodał, i prawa udzielności jego rozszerzył tym przywilejem, że ani rzeczony Sędziwój ani potomkowie jego przed żaden sąd krajowy nie mogli być powoływani tylko przed samego króla. *Actum in Conyn Sabatho in crastino Sancti Joannis Baptistae Anno Domini* 1407. Świętosław syn Sędziwoja zaczął się pisać Jarockim na Jaroczynie. — Stanisław na Jaroczynie Jarocki (podług akt Grodzkich Poznańskich z 1498. r.) syn Świętosława, dziedzic miasta Jaroczyna z wszystkiemi do niego należącemi wsiami i folwarkami, położywszy za panowania Kazimierza IV. i Jana Alberta królów Polskich znakomite wojskowe zasługi, osiadł w Krakowie; a poświęciwszy się całkowicie usługom kraju przy boku monarchy, stał się ulubieńcem i powiernikiem Króla Alexandra a następnie i Zygmunta I. Najjaśniejszy Król Alexander zrobił go wojskim Krakowskim, starostą grodzkim Inowrocławskim, Chęcińskim i Sławkowskim i marszałkiem dworu królewskiego; darował mu w Krakowskiem prawem dziedzictwa dobra Klimuntów, Siedl-

---

*) Pomiędzy zaszczyt przynoszących mężów temu domowi należy także dopiero wspomniany, możny i prawość kochający Benjamin na Jaroczynie, który z ośmdziesiąt pięcioma najznakomitszymi obywatelami Wielkiej Polski pod przewodnictwem Macieja wojewody Poznańskiego wszedł w solidarną konfederacyą w celu położenia tamy wyuzdanej swawoli młokosów i bezprawiom głupców. *Actum et datum Poznaniae Dominico die proximo ante Nativitatem Sanctae Mariae Virginis Gloriosae*, *Anno Dominicae Incarnationis* 1352. Ciekawy ten akt w oryginale na pargaminie spisany, i 24. jeszcze dochowanemi pieczęciami opatrzony, znajduje się w głównem Koronnem archiwum w Warszawie N. 22. naznaczony. Zaczyna się od tych wyrazów: „*Noverint universi presentes et posteri praesentium notitiam habituri quod Nos Mathias Palatinus etc.*“

ce i Pogonją, i oddał w posiadanie lenne miasto i zamek Będzin z przyległemi wsiami i folwarkami. Po śmierci Króla Alexandra Najjaśniejszy Zygmunt I. ceniąc szlachetny charakter i zasług Stanisława, nie tylko zostawił go przy pozyskanych godnościach, ale nadto uwolnił dobra jego od wszelkich podatków, i wyniósł go naprzód na godność mistrza obrzędów dworu królowej a następnie na kasztelana Zawichostskiego. Niedługo cieszył się Stanisław na Jaroczynie Jarocki tyloma dostojnościami, gdyż podług świadectwa Bielskiego z morowej zarazy, która w owym czasie panowała w Krakowie, umarł dnia 10. Października 1515. roku *). Ten czas zejścia Stanisława potwierdza także dekret Najj. Króla Zygmunta upoważniający Marynę pozostałą po nim wdowę i Wilhelma na Jaroczynie Jarockiego jej pasierba do odebrania od Jana Bonnera, rady miasta Krakowa i murgrabiego zamku królewskiego skrzynki z klejnotami i pieniędzmi, i prócz tego trzech tysięcy złotych osobno złożonych w depozycie przez ś. p. Stanisława na Jaroczynie Jarockiego u tegoż Jana Bonnera. *Datum Cracoviae Dominico festo Sanctarum undecim millium Virginum* (dnia 21. Października) A. D. 1515. w księdze metrycznej 30. na karcie 63. i na następnej w głów. Kor. arch. w Warsz. — O ile z odszukanych akt urzędowych przekonać się możemy, rzeczony Stanisław kasztelan zostawił po sobie kilka córek i ośmiu synów **). Z tych Jan, Daniel, Tomisław i Wilhelm

---

*) Współczesny Dziejopis Marcin *Bielski* przy końcu opisu skonu Królowej *Barbary*, córki wojewody Siedmiogrodzkiego, wyraża się temi słowy: „Dnia drugiego miesiąca Października (1515 r.) umarła królowa z wielkim żalem królewskim i wszech ludzi; bo dla etc. — Za nią ochmistrz jej Stanisław Jarocki herbu *Rawicz* dnia ósmego poszedł, człowiek jako siły wielkiej tak rozumu i baczenia dobrego.“

**) Między licznemi, w głównem archiwum Królestwa Polskiego w Warszawie na pargaminach i w księgach papierowych zachowanemi aktami, które wylaną przychylność Stanisława na Jaroczynie Jarockiego do tronu, i nawzajem osobliwszą dla niego dwóch po sobie następujących królów łaskawość dowodzą, na szczególną wzmiankę zasługują następujące akta:

1. Nadane przez Najj. Króla Alexandra Stanisławowi na Jaroczynie Jarockiemu staroście Sławkowskiemu prawem dziedzictwa dóbr Klimuntowa, Siedlec i Pogonji w Krakowskiem położonych. *Datum Cracoviae die Sabbatho proximo ante Dominicam Ramis Palmarum, A. D.* 1502. w księdze metrycznej 19. na karcie 63. zapisane.

2. Nadanie przez Najj. Króla Alexandra, temuż Stanisławowi na Jaroczynie Jarockiemu prawem lennem miasta i zamku Będzina ze wszystkiemi do niego należącemi wsiami i folwarkami. *Datum Cracoviae feria secunda proxima post Dominicam Ramis Palmarum, A. D.* 1502. w księdze metrycznej 19. na karcie 67.

z pierwszego małżeństwa już byli dorosłymi; zaś Krzysztof, Jerzy, Stanisław i Zygmunt z drugiej żony jeszcze bardzo młodzi. Zostawiwszy starsi synowie na rzecz swej macochy Maryny i młodszych z niej spłodzonych braci dobra w Krakowskiem będące, podzielili się dobrami w Wielkiej Polszcze po-

---

3. Poręczenie solidarne Stanisława na Jaroczynie Jarockiego starosty Chęcińskiego i siedmnastu innych dygnitarzy Królestwa dane Piotrowi Myszkowskiemu z Mirowa wojewodzie Łęczyckiemu za pewność wypłaty na terminie oznaczonym summy sześciu tysięcy czterechset dwudziestu (6420.) czerwonych złotych, którą Najjaśnijszemu Królowi Alexandrowi pożyczył. *Datum in Radom feria sexta ante festum Sancti Vitti proxima A. D.* 1505. akt oryginalny na pargaminie spisany, N. 968. naznaczony.

4. Nadanie przez Najj. Kr. Alexandra Stanisławowi na Jaroczynie Jarockiemu świeżo mianowanemu marszałkowi dworu królewskiego starostwa grodzkiego Inowrocławskiego po śmierci Najjaśniejszej Elżbiety królowej matki wakującego. *Datum Cracoviae feria quinta post festum Nativitatis Gloriosissimae Virginis Mariae A. D.* 1505. Akt oryginalny na pargaminie spisany, własnoręcznie przez króla podpisany, N. 983. naznaczony.

5. Potwierdzenie sejmowe nadania przez Najj. Kr. Alexandra Stanisławowi na Jaroczynie Jarockiemu marszałkowi dworu królewskiego starostwa grodzkiego Inowrocławskiego wraz z miastem i zamkiem, z podarowaniem mu wszystkich w Inowrocławiu mieszkających żydów, i z dodaniem tych ośmnastu wsi, które ś. p. Najjaśniejsza Elżbieta Królowa matka posiadała, z wszystkiemi folwarkami i przynależnościami w posiadanie dopóty, aż temuż Stanisławowi lub potomkom jego bez poręczeń w 1502. roku pożyczone Królowi na potrzeby koronacyjne sześć tysięcy (6000) czerwonych złotych wypłacone nie będą. *Actum et datum in Conventione Generali Lublinensi feria secunda in vigilia Sancti Mathiae Apostoli, A. D.* 1506. Akt oryginalny na pargaminie spisany, N. 984. naznaczony.

6. Potwierdzenie sejmowe, lennej posiadłości zamku i miasta Będzina z należącemi do nich wsiami i folwarkami, w 1502. roku temuż Stanisławowi na Jaroczynie Jarockiemu i potomkom jego przez Najj. Kr. Alexandra nadanej, uchwalone w skutku wyliczonych przez tegoż Stanisława ośmiu tysięcy (8000) czerwonych złotych, z których trzy tysiące dziewięćset ośmdziesiąt (3980) czerwonych złotych w złocie ważnem do rąk samego Króla złożył; resztą zaś Piotrowi i Stanisławowi Szafrańcom przez poprzednich Królów Polskich na tychże dobrach zapisany dług spłacił. *Datum in Conventione Generali Lublinensi feria secunda ante festum Sancti Mathiae Apostoli proxima, Anno Nativitatis Domini* 1506. Akt oryginalny na pargaminie spisany, a poźniej przez Jana Cieszkowskiego *Sabbatho post festa solennia Pentecosten proximo, A. D.* 1589. w Krakowie w księdze 14. *Relationum Castr. Capit. Palatinat. Cracoviensis* intabulowany.

7. Uwolnienie od wszelkich podatków dóbr Stanisława na Jaroczynie Jarockiego marszałka dworu królewskiego przez N. Kr. Zygmunta, za to, że kilka obligów królewskich na pożyczone ś. p. Najj. Król. Alexandrowi summy, bez wymagania ich wzrotu, Królowi oddał. *Datum in Co-*

łożonemi. W tym dziale Jan otrzymał miasto Jaroczyn z przyległościami, które potem wraz z wsią Bogusław zwaną (podług akt Grodzkich Poznańskich) w roku 1540. synowi swemu Mikołajowi przekazał; a po śmierci Mikołaja syn jego Maciej r. 1587. toż miasto odziedziczył. Tym sposobem imienne miasto

---

lechowicze feria secunda post festum Sanctae Trinitatis, A. D. 1507. w księdze metrycznej 22. na karcie 180.

8. Oblig na dwa tysiące siedmset (2700) czerwonych złotych, które Najj. Kr. Zygmunt I. od Stanisława na Jaroczynie Jarockiego marszałka dworu królewskiego pożyczył. *Datum in Grodno feria tercia in crastino Sancti Petri ad vincula, A. D.* 1513. Akt oryginalny na pargaminie spisany, własnoręcznie przez króla podpisany, N. 997. naznaczony.

9. Nadanie przez Najj. Kr. Zygmunta I. Stanisławowi na Jaroczynie Jarockiemu marszałkowi dworu królewskiego i ministrowi obrzędów dworu Królowej Kasztelanji Zawichostskiej po Marcinie z Bogorji wakującej. *Datum Vilnae Sabbatho festi Sanctae Mariae Magdalenae, A. D.* 1514. w księdze metrycznej 28. na karcie 127.

We wszystkich powyższych i innych licznych nieprzytoczonych dekretach i listach królewskich w archiwum głównem Królestwa Polskiego w Warszawie znajdujących się, nazwiskowi Stanisława na Jaroczynie Jarockiego towarzyszą zwykle wyrazy: *strenuus Miles, fidelis Noster Nobisque dilectus.* — W lat dwadzieścia cztery po śmierci tegoż Stanisława, to jest w 1539. roku, pamięć jego i przodków jego zasług spowodowała Najj. Kr. Zygmunta I., że na prośbę jednego z pozostałych po nim synów wspomniane wyżej nadania i przywileje udzielone przodkom przez Najjaśniejszego Bolesława księcia Wielkiej Polski i przez Najjaśniejszego Władysława Jagiełłę Króla Polskiego w zupełności dla Jarockich na Jaroczynie potwierdził aktem sejmowym którego dosłowne brzmienie w księdze metrycznej 55. na karcie 257. i na następnych jest następujące:

Approbatio donationis Oppidi Jarocin una cum villis per Boleslaum Ducem Majoris Poloniae Nobili Jarocki.

In Nomine Domini amen. Ad perpetuam rei memoriam. Nos Sigismundus Dei gratia Rex Poloniae etc. Significamus tenore praesentium quibus expedit universis — etc. etc. — Quomodo constitutus coram nobis Generosus — Jaroczki exhibuit binas litteras, alteras Seressinimi Boleslai Majoris Poloniae Ducis, sigillo illius in cordula sericea appendenti communitas, sanas, salvas, propter vetustatem tamen in aliqua parte sigilli attritas, donationem villarum in ipsis litteris descriptarum et Thelonei una cum modo exactionis ipsius in se continentes. Alteras vero Serenissimi Principis Domini olim Vladislai piae memoriae Poloniae Regis, Antecessoris Nostri, sigillo quoque illius Majestatis appendenti communitas, salvas, sanas, non vitiatas et omni prorsus suspicione carentes, confirmationem praescriptarum litterarum quoad exactionem Thelonei et modum exactionis ipsius in se continentes, supplicatumque Nobis per certos Consiliarios Nostros Nobiscum ad praesens existentes pro parte praefati — Jaroczki fuit: ut eas litteras propter earum vetustatem innovare, omniaque in illis contenta approbare, ratificare et auctori-

Jaroczyn blizko przez pół czwarta wieku było w posiadaniu Jarockich.

Daniel drugi syn Stanisława kasztelana zostawił po sobie piękne wspomnienie; gdyż wyżej wymienionego Jana brata swego z niewoli Tureckiej wykupił uiszczeniem Ujemskim kwi-

---

tate Nostra confirmare dignaremur. — Quarum quidem litterarum tenores sequuntur, et sunt tales. — In Nomine Domini Amen. Quanto major et altior est persona, tanto debet curare cautius, ut ea, quae geruntur negotia robur accipiant in nobili firmamento; solet enim frequenter accidere, quod humanis actibus acceptat calumnia novercari. Inde est, quod Nos Boleslaus Dux Poloniae majoris notum esse volumus praesentibus et futuris, quod perspectis fidelibus obsequiis Nobilis viri Comitis Janconis filii quondam Alberti omnibus villis ipsius quae Tharnovo, Langovo, Srazin, Czeschevo, Brasthrovo, quam cum hominibus et castoribus sibi contulimus tunc, cum filium suum Sandivogium babtizavimus Zerthovo, Zoltovo cum omnibus attinentiis suis Czelcza et Mocza et Jaroczino Civitatem nuncupantur, contulimus omni modum et perpetuam libertatem dantes et statuentes supradicto Comiti Janconi et suae legitimae posteritati in eadem Civitate Jaroczino Theloneum: quod omnes homines transeuntes, equitantes per praedictam Civitatem tenentur theloneum dare a quatuor equis tres grossos et Ecclesiae S. Martini ibidem Plebano a quatuor curribus grossum de Nostra Principali Majestate assignamus, addidimus praefato Militi has villas ob ejus nobile servitium Chojanovo, Mieczino, Clonovicze, Zidove ut eadem libertate potiantur qua villae superius nominatae. Praeterea volumus, quod omnes homines, dictas villas inhabitantes sint perpetuo liberi ab omni exactione: videlicet: a podworowe, a stroża, a powoz, a conductu, a naczacz et quod etiam nullo Castellano aut Judice citati respondebunt nisi coram Nobis vel Comite ipsorum; homicidium vero si inter ipsos fuerit perpetratum, poena ad ipsum Comitem pertinebit. Praeterea omnia jura, quae coram quolibet Castellano fiunt, ipse inter suos pertractet, videlicet: aquae frigidae, jus ferri candentis. Ut autem haec nostra donatio futuris et praesentibus temporibus firmiter observetur, praesentem paginam sigilli Nostri munimine confirmamus. Datum in Posnania anno gratiae Domini millesimo ducentesimo quinquagesimo octavo in die sancti Andreae. Praesentibus Comitibus istis: Predpelco, Palatino Benijamin Castellano, Vincentio Subcamerario, Thomislao Mathia notario Curiae. — In nomine Domini Amen. Ad perpetuam rei memoriam. Tunc enim multorum errorum et dubiorum incommodis prudenter occurrimus, dum gesta etatis nostrae litterarum apicibus et testium annotatione perhennamus, ne lapsu temporis evanescant: proinde Nos Vladislaus Dei gratia Rex Poloniae Lithuaniaeque Princeps supremus et heres Russiae etc. etc. Significamus tenore praesentium universis praesentibus et futuris praesentium notitiam habituris, quomodo ad Nostrae Serenitatis celsitudinem veniens strenuus Sandzivogius de Mokronos alias de Jaroczino fidelis Noster dilectus Nobis humiliter supplicavit quatenus sibi litteras sive munimenta pii recordii Boleslai Dei gratia Ducis Poloniae super theloneum oppidi Jaroczino

tów złożonych przed aktami Siewierskiemi *feria Secunda post Barth A. D.* 1510. — A że poźniej nieznajdujemy w archiwach krajowych żadnej wzmianki o Danielu na Jaroczynie Jarockim: z tąd wnosimy, że to on osiadł w Szląsku Górnym, i dał początek linji grafów von Jarotschin, o których *Zedlitz-*

---

innovaremus, roboraremus et confirmaremus, Nos igitur ipsius Sandivogii benignis justis acclinando petitis, quoniam justa petita non sunt deneganda, ipsi nominato Sandivogio dictam litteram innovantes, roborantes et confirmantes super ipsum nominatum theloneum in Jaroczino dantesque Sandivogio fideli Nostro et ejus posteritati omnem facultatem ipsum theloneum exigere et tempore ipsi oppidi Jaroczino ab eadem oppido nuncupato Jaroczino usque ad duo miliaria ipsumque Sandivogium his condonantes propter ipsius fidelissima servitia Nobis exhibitura, etiam dictum theloneum non exsolventes et sinistre facientes, arestabit, pignorabit et in usus suos committet et consumet. Dumtaxat quod aliquando libera sua ex voluntate restituerit et donabit. Etiam si idem Sandivogius et sua posteritas per aliquem citatus fuerit pro aliquibus ipsum theloneum concurrentibus nulli Judici Nostro seu Capitaneo respondebit, nisi coram propria Nostra Persona. Quamquidem litteram ratam per omnia habentes et gratam ipsam in omnibus ejus condicionibus, clausulis, articulis et punctis approbamus, ratificamus, gratificamus, innovamus et tenore praesentium de plenitudine Nostrae Regiae Potestatis confirmamus decernentes ipsam robur obtinere perpetuae firmitatis. Actum in Conyn, Sabatho in crastino Sancti Joannis Baptistae, Anno Domini millesimo quadringentesimo septimo. Praesentibus his: Venerabili in Christo patre domino Alberto Episcopo Posnaniensi, necnon validis strenuisque viris: Mathia de Vanszosche Calissiensi, Sandivogio de Ostrorog Posnaniensi Palatinis, Thomkone de Vangleszin Sandomiriensi et Capitaneo Majoris Poloniae Moslitio de Stanischevo Posnaniensi Janussio de Thulischkovo Calissiensi Castellanis, Aliisque quam pluribus Nostris fidelibus fidedignis. Datum per tum per manus Venerabilis Nicolai Praepositi Sancti Floriani ante Cracoviam nec non Regni Nostri Vicecancellarii. Ad relationem ejusdem Domini Nicolai Vicecancellarii. — Nos itaque Sigismundus Rex Praenominatus supplicationem praefatorum Consiliariorum Nostrorum pro praefato Jaroczki Nobis factam, benignam rationem ipsiusque Jaroczki et majorum ejus servitia Nobis et Antecessoribus Nostris exhibita in prospectu habentes praeinsertas litteras de consilio Consiliariorum Nostrorum Nobiscum in praesenti Conventu existentium innovandas duximus et innovamus praesentibus, omniaque in eis contenta auctoritate Nostra Regia approbavimus, ratificavimus, et confirmavimus. Decernentes illas et omnia in eis contenta robur debitae et perpetuae firmitatis obtinere. Ita tamen in quorum usu et possessione continua hactenus ipse cum praedecessoribus suis fuit. Harum testimonio — etc. — Datum in Conventione generali Cracoviae, Sabatho ante Dominicam Sexagesimae, Anno Domini MDXXXIX. Regni Nostri Anno XXXIII. Praesentibus quibus supra. — Relatio Magnifici Pauli de de Volia Regni Poloniae Viccancellarii.

13*

Neukirch w dziele swem: *Neues Preusisches Adels-Lexicon*, w Tomie III. na karcie 26., dosyć obszerną czyni wzmiankę; lecz początku tej linji ściśle nieoznaczył. Z niej Juliusz Ferdynand szambelan (*Cubicularius*) Najj. Cesarza Niemieckiego od dnia 1. Kwietnia 1659. do dnia 3. Listopada 1663. roku. Saliny Wieliczki i Bochni od Najj. Króla Jana Kazimierza dzierżawił, i z tej przyczyny w księdze 4. *Sigillatorum* na karcie 57. pod nazwiskiem graf z Jaroczyna kilka razy jest wspomniany. Z śmiercią tegoż Juliusza Ferdynanda grafa z Jaroszyna d. 11. Września 1694. roku linia ta wygasła; gdyż nie zostawił po sobie żadnego syna.

Tomisław na Jaroczynie Jarocki trzeci syn Stanisława kasztelana narobił kilka tranzakcyi między 1520. i 1535. rokiem przed księgami zapisowemi trybunału Piotrkowskiego.

Wilhelm czwarty syn Stanisława kasztelana, dworzanin królewski zostawszy księdzem, był koadjutorem plebanji Soleckiej.

Ponieważ synowie z drugiej żony Stanisława kasztelana bardzo młodo osierocieli, z tej przyczyny dopiero w 1528. r. przystąpili do działu tej części majątku ojcowskiego, która na nich przypadła, i to w sposobie następującym:

Krzysztof, Jerzy i Stanisław odstąpili lenną posiadłość miasta i zamku Będzina z przynależącemi do nich wsiami i folwarkami na rzecz matki swojej Maryny i najmłodszego jeszcze nieletniego brata swego Zygmunta. *Actum Cracoviae feria secunda post festum Sanctissimae Trinitatis A. D.* 1528. w księdze pierwszej niepaginowanej dawnych akt województ. Krak. w Krakowie. — Pod tąż samą datą i w tejże samej księdze lecz oddzielnym aktem odstąpili ciż synowie także na rzecz matki Maryny i nieletniego brata Zygmunta kamienicę czyli dom murowany na Grodzkiej ulicy w Krakowie będący.

Krzysztof wziął w podziale wieś Pogonią, Stanisław Siedlce, a Jerzy Klimuntów i Zagorze. (Akt oddzielny pod tąż samą datą co dwa poprzedzające w tejże samej księdze szczegółowo spisany).

Z poźniejszych akt tyle tylko dowiadujemy się o Stanisławie synu kasztelana, że wieś Siedlce otrzymaną w dziele sprzedał Hieronimowi inaczej Jaroszowi złotnikowi i probierzowi królewskiemu. *Actum et datum Cracoviae Sabattho proximo post festum Omnium Sanctorum A. D.* 1530. roku w księdze metrycznej 45. na stronnicy 233. w głównem archiwum Koronnem w Warszawie.

Krzysztof po sprzedaniu wsi Pogonji nabył dobra Dobieszowice, Tomkowice i Pyrzowice w Siewierskiem, i na nich uczynił zapis małżonce swojej Dorocie z Kralickich, *feria*

tercia post Reminiscere, *A. D.* 1537. w księdze 2. *Inscriptionum Seriensium*, na karcie 247. i 248., w archiwum akt dawnych w Sandomierzu.—Tenże Krzysztof zostawił po sobie syna Jerzego Irzykiem zwanego, i córkę Alskę, która poszła za Adryana Jarockiego herbu *Rawicz z Różą*. Pokwitowanie jej z otrzymanego od brata posagu nastąpiło *feria tercia post dominicam Reminiscere A. D.* 1562. roku w księdze 3. *Inscriptionum* N. 72. w archiwum akt dawnych w Sandomierzu. — Z woli Najj. Króla Stefana wspomniany dopiero Jerzyk czyli Jerzy był opiekunem majątku Baltazara na Jaroczynie Jarockiego najmłodszego syna po swym stryju Jerzym pozostałego. *Datum Cracoviae die prima mensis Decembris*, *A. D.* 1578. podpisem własnoręcznym króla, w księdze metrycznej 117. na karcie 385. w archiwum głównem Koronnem w Warszawie.

Jerzy siódmy syn Stanisława kasztelana, dziedzic wsiów Klimuntowa i Zagórza umarł przy końcu 1565. roku, co potwierdza akt dwóch starszych synów jego Stanisława i Krzysztofa biorących pozostałe po nim dobra w dzierżawę aż do czasu dojścia pełnoletności braci i sióstr. *Actum Cracoviae feria secunda post festum Sanctorum Trium Regum A. D.* 1566. w księdze 28. nie paginowanej akt dawnych ziemskich w Krakowie.—Z działu w księdze 46. tychże akt *feria secunda post festum Sanctissime Trinitatis A. D.* 1579. szczegółowo spisanego pokazuje się, że z ośmiorga dzieci po tymże Jerzym pozostałych doszło pełnoletności tylko pięciu synów, jako to: Stanisław, Krzysztof, Hieronim, Kasper i Baltazar. Najstarszy z dopiero wymienionych Stanisław na Jaroczynie Jarocki spłodził dwóch synów, Przecława i Jerzego, jak dowodzi dział między nimi uskuteczniony: *Actum in castro Cracoviensi feria tertia post dominicam Jubilate proxima A. D-* 1593. w księdze *Inscriptionum* 147., akt dawnych starościańskich w Krakowie. —Józef syn Przecława z Anną z Krzeszów spłodził Antoniego, po którym z Pelagią z Popławskich pozostało dwoje dzieci, to jest: córka Katarzyna, która poszła za Kaspra Romanowskiego herbu *Bończa*; i syn jedyny Piotr Józef, który jest księdzem proboszczem Kołodeńskim, kanonikiem katedralnym Żytomierskim i prałatem Ołyckim.

Jerzego ostatni syn Władysław na Jaroczynie Jarocki, a praprawnuk Stanisława kasztelana podług dowodu *feria quarta post dominicam Conductus Paschae proxima A. D.* 1671. w księdze Grodzkiej Sandomirskiej *Inscriptionum* w Radomiu, wojski Mścisławski, dworzanin Najj. Augusta II. Króla Polskiego umieszczony w dziele: *Prawa Konstytucyi i przywileje Królestwa* etc. na stronie 913. — Maciej syn Władysława

urodzony w miesiącu Czerwcu 1723. roku, jako abszytowany major wojska Polskiego otrzymał od Najj. Króla Stanisława Augusta przywilej na stolnika Opoczyńskiego dnia 20. Października r. 1765., umarł w miesiącu Lutym 1801. r. zostawiwszy z drugiego małżeństwa syna Kajetana, który poległ w legionach Włoskich 1805. roku, i córkę Józefę, która dotąd jest panną; z trzeciej zaś żony Tekli z Kobylińskich herbu *Łódź* odumarł trzech synów: Felixa Pawła, Wincentego i Józefa w bardzo młodym wieku będących. Z tych Józef najmłodszy otrzymawszy dnia 27. Marca 1824. roku stopień doktora medycyny i chirurgji w uniwersytecie Jagiellońskim Krakowskim, umarł na Podolu w Sokołówce dnia 13/25. Lutego 1829. r. bezżenny nieprzeżywszy spełna lat trzydzieści. Pochowany przy kościele parafialnym w Obodówce, gdzie mu pozostali dwaj bracia nagrobek wmurowali. Ten wielkich nadziei człowiek drukował tylko jednę rozprawę pod tytułem: *De Genesi Vermium in animalibus obviorum, etc. Cracoviae* 1824. Wincenty geometra rządowy w czterdziestym drugim roku życia szedł także bezdzietny w Opatowie dnia 15. Grudnia 1839. roku.

Najstarszy żyjący syn Macieja Felix Paweł Sebastyan na Jaroczynie Jarocki urodził się dnia 14. Stycznia r. 1790. Otrzymawszy w Jagiellońskim Krakowskim nniwersytecie stopień doktora nauk wyzwolonych i filozofji dnia 28. Maja 1814. roku, przykładał się poźniej przez dwa lata w uniwersytetach Berlina i Paryża do nauk przyrody. Przed wyjazdem za granicę był nauczycielem naprzód w gimnazyum Krakowskiem, a następnie w Poznańskiem. Po powrocie z zagranicy umieszczonym został jako profesor nauk przyrody w gimnazyum Kaliskiem: zkąd po skończonym roku powołany przez rząd do Warszawy był profesorem Zoologji w byłym królewskim Alexandrowskim uniwersytecie od 1819—1830. roku; a teraz jest dyrektorem wszystkich po tymże uniwersytecie pozostałych gabinetów i członkiem komitetu examinacyjnego.

Dnia 21. Sierpnia r. 1825. ożenił się z Emilią z Romanowskich herbu *Bończa*, i spłodził z nią trzech synów: Władysława, Ludwika Konrada i Łukasza Ziemowita, i trzy córki: Felicyą, Bronisławę i Maryą. Z tych dzieci najstarszy syn Władysław w drugim roku życia swego zszedł z tego świata; inne zostają przy życiu. — *Z dokumentów familijnych.*

Jarocki *herbu Rawicz z Różą.* Dom szlachetny starodawny, w kraju Polskim wielce zasłużony. Podług licznych odszukanych dowodów najdawniej wzmiankowanym jego przodkiem jest Stanisław Jarocki dworzanin królewski, który współcześnie ze wzmiankowanym wyżej kasztelanem Stanisławem na

Jaroczynie Jarockim znajdował się na dworze Najjaśniejszych Królów Polskich Alexandra i Zygmunta I. a który w zaszczytnych listach i dekretach królewskich passowanym rycerzem i starym dworzaninem (*Eques auratus et veter Aulicus Noster*) jest nazywany. Żył on znacznie dłużej od wspomnianego kasztelana; gdyż dopiero w 1545. roku jemu i bratu jego Kasprowi Najj. Król Zygmunt nadał w Lubelskiem prawem dziedzictwa dobra Skoczyce (w ks. metr. 67. *fol.* 265.) Liczni potomkowie tych dwóch braci odznaczali się chlubnie w usługach krajowych, ale w aktach urzędowych nigdzie przydomku nieużywali. Tu należy wyżej pod r. 1562. wspomniany Adryan Jarocki mąż Alski z Jarockich na Jaroczynie.—Jędrzej w województwie Rawskiem 1632.—Alexander Waleryan z Luźnej w Krakowskiem.—Piotr Jarocki dziedzic Milejowic Maryannie z Krylińskich małżonce swojej trzy tysiące (3000) złotych zapisał przed aktami Kieleckiemi *Sabbatho post Miser. A. D.* 1644. —Bazyli Jarocki Karmelita, *Żywot ś. Jędrzeja Korsyna* przetłomaczył in *4to* w Krakowie 1629. — Michał Jarocki był w zakonie Jezuitów około 1730. roku.—Oprócz tych znajdujemy bardzo wielu Jarockich z tego domu wymienionych w aktach Lubelskich, Kieleckich, Radomskich, Łęczyckich i Warszawskich, których imiona krzyżują się częstokroć z imionami Jarockich na Jaroczynie. Za przykład tego może posłużyć w aktach Siewierskich *fer. 2. post fest. S. Aegidii* 1650. roku manifestujący bracia Baltazar, Krzysztorf, Jerzy, Stani- Jan i Adam Jaroczcy przeciw Wilhelmowi Jarockiemu pułkownikowi, dworzaninowi królewskiemu, stryjowi swemu. — *Z dokumentów familijnych.*

Jarocyk Samuel z Żmudzi podpisał elekcyą Króla Jana Kazimierza.—*Małachowski.*

Jaroski, u *Kuropatnickiego* i *Małachowskiego.*

Jaroszewicz *herbu Prus* 1*mo.* — *Małachowski. Kuropatnicki* zaś zwie ich Jaroszewicz *Kwaczyński* i bez herbu umieszcza.

Jarowski podpisał zjazd województwa Mińskiego. — *Małachowski.*

Jarud w Żmudzi. — *Małachowski.* — *Kuropatnicki.*

Jaryczewski.—*Kuropatnicki.*—*Małachowski.*

Jarzębiński *herbu Dąbrowa.* Że są i tego herbu piszą *Kuropatnicki* i *Małachowski.*

Jarzyński. — *Kuropatnicki.*—*Małachowski.*

Jasieniecki *herbu Leszczyc.* Że są tego herbu pisze *Małachowski.*

Jasienowski. *Nobilit.* w Konst. r. 1676. *fol.* 64. — *Małachowski.*

Jasieński *herbu Wąż.*—*Małachowski* i Jasieńskich i Jasińskich herbu *Wąż* wypisuje, gdy tym czasem inni o nich milczą.

Jaskał. Dawny dom w Litwie. — *Małach.*

Jaslikowski *herbu Jastrzębiec.* — Patrz o nich w Tomie IV. gdzie są bez herbu.

Jasnogórski *herbu Jasieńczyk.* — Wyżej w T. IV. bez herbu.

Jastkowski *herbu Radwan.* Że są i tego herbu pisze *Małachowski.*

Jastrzębowski *herbu Jastrzębiec.* — Pod herbem *Jastrzębiec Niesiecki* wymienia **Jastrzębecki**, w texcie opuścił. — *Małachowski* tak wypisuje.

Jasudowicz. — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.*

Jaszczurowski. — Także u tychże.

Jawor *herbu Kościesza.* — Dawni autorowie ich opuścili, *Kuropatnicki* i *Małachowski* wypisują.

Jaworowicz. *Nobilit. non praec. scart.* w Konst. r. 1768. — *Małachowski.* — *Krasicki.*

Joworowski *herbu Gozdawa.* Że są i tego herbu pisze *Małachowski*

Jawoysz. — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.*

Jaxa *herbu Gryf.* Patrz T. IV. pod **Gryf.**

Jazdowski u *Kuropatnickiego* i *Małachowskiego.*

Jędrzejowicz. — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.* Familia ta dziś w Galicyi Ces. Austryackiej w cyrkule Rzeszowskim dziedziczy. — Z tych dziś żyjący Ludwik pojął Mieroszewską córkę Stanisława Mieroszewskiego ordynata Myslowskiego z Zborowskiej spłodzoną, i ma z nią synów czterech i trzy córki.

Jegiec. — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.*

Jelonek. *Nobil.* w Konst. roku 1775. *fol.* 148. — *Małachowski.*

Jelski *herbu Pielesz.* Fraciszek Jelski Starodubowski podkomorzy, na którym skończyliśmy w opisie familji tej w T. IV. W roku 1812. jeden z czterech członków rządu tymczasowego Litewskiego, kawaler orderu ś. Stanisława i oficer legji honorowej ożeniony z Amalią Sapieżanką, córką Alexandra Sapiechy kanclerza w. Litewskiego, zostawił synów czterech: Władysława, Michała, Ludwika i Leona. Leon ożeniony z Bronisławą Biernacką z Nałęczownej Małachowskiej zrodzoną i Michał byli oficerami w wojsku Polskiem za Księztwa Warszawskiego i kawalerami krzyża Wojskowego Legji honorowej. Ludwik

w temże wojsku został pułkownikiem, kawalerem Legji honorowej i krzyża wojskowego, był prezesem Banku Polskiego od jego założenia do roku 1831. w którym został ministrem skarbu. Zakończył życie we Francyi w roku 1843. Był oraz kawalerem orderu ś. Stanisława, Orła czarwonego Pruskiego i kawalerem Maltańskim. Zostawił z Klotyldy Moniuszkownej syna Włodzimierza. Z córek Franciszka Jelskiego jedna Karolina za Janem Jezierskim byłym członkiem rady stanu, druga Izabella za Antonim Potockim byłym generałem wojsk Polskich. —*Z dokumentów familijnych.*

Jemiołkowski *herbu Doliwa.* Stoją w Tomie IV. bez herbu.

Jancewicz.— *Kuropatnicki.—Małachowski.*

Jeński. U tychże.

Jewicki. I o tych tylko *Kuropatnicki* i *Małachowski* piszą.

Jewniewicz. — Dawni autorowie nic o nich niewspominają tylko *Kuropatnicki* i *Małachowski.*

Jeżewski *herbu Jastrzębiec.* Tak ich wypisują *Kuropatnicki* i *Małachowski.*

Jezierski *herbu Lewalt.* Patrz T. IV. pod **Jezierski** *Rogala.*

Joaszkiewicz,

Jocz i

Jodeyko. O tych tylko *Kurop.* i *Małach.* wspominają.

Jodko *herbu Lis.* Z tym herbem *Kuropatnicki* w dziele swoje mumieszcza. Ta familia jest w Inflantach i w Litwie. Z której N. Jodko miał za sobą Zofią Korniownę Andrzeja Ottona Kornia strażnika Inflantskiego córkę, z którą spłodził dwóch synów: Franciszka wojskiego Inflantskiego, i Jerzego marszałka Lidzkiego. Eranciszek Jodko z Korniowny urodzony, miał synów dwóch: Karola strażnika Inflantskiego, i Józefa sędziego Inflantskiego, i córek trzy: jednę za Berkiem, drugę za Karnickim, trzecią za Miłaszewiczem. Jerzy Jodko marszałek Lidzki kawaler orderu ś. Stanisława, z Obryckiej miał syna Felixa. Felix ożeniwszy się z Jelińską podczaszanką, zostawił córkę Petronellę *in voto* Szatkowską. —*Her. Wiel.*

John Godfryd, *Nobilit. non praec. scart.* w Konst. roku 1790. —*Małachowski.*

Jonemann w ziemi Wschowskiej. — *Małachowski.* —*Kuropatnicki.*

Jordak podpisał elekcyą Króla Władysława IV. —*Mal.*

Jordziey u *Starowolskiego* pod rokiem 1461.

Jotko *herbu Lis.* Podobno ci sami co **Jodko.**

Jugowski. —*Kuropatnicki.* —*Małachowski.*

Jukowski *herbu Godziemba.—Małachowski.* U *Kuropatnickiego* stoją także ale bez herbu.—W roku 1778. Wojciech sędzia grodzki Łucki. — *Krasicki.*

Jundził *herbu Wieniawa.*. Że są i tego herbu pisze *Małachowski.*

Junge. *Nobilit.* w Konst, roku 1775. *fol.* 147. — *Małachowski.*

Juniewicz. Wyrażeni u *Kuropatnickiego* i *Małachowskiego.*

Junowicz. Także tylko przez powyższych wypisani.

Juraha *herbu Kotwica.* Już *Niesiecki* umieścił, że Jurachowie od Giedrojciów początek swój biorą. Otrzymawszy dokładny rodowód tej familji, takowy tu umieszczamy, nie chcąc zasięgać odległych początków, lecz zaczynając tylko od czasu kiedy do nazwiska Gedrojciów nazwisko Jurahów dodano. Dekret trybunału głównego W. Ks. Lit. roku 1643. Października 20. w sprawie Stanisława syna Hrehorego księcia Giedrojcia Jurahi pułkownika królewskiego, starosty Rożańskiego, Sieńskiego i Czechorskiego, oraz jego syna Piotra Samuela rotmistrza chorągwi pancernej z bracią Michałem, Janem i Piotrem książętami Giedrojciami Jurahami zapadły, okazuje, że wspomniony w autorze *Niesieckim* Juraha książe Gedrojć starosta Łucki gubernator Wołynia na genealogji za protoplastę pokazany miał w II. *Pokoleniu* syna Jacka księcia Giedrojcia Jurahę, który ożeniwszy się z księżną Maryną Duligówną do herbu swojego *Hipocentaura* i *Róży* zwanej w *Herbarzu Poraj*, przyjął herb żony *Kotwicę* i przeniosłszy się do Litwy w województwo Wileńskie rozdzielił przy śmierci majątki w Wileńskiem i Nowogrodzkiem województwach leżące na dwóch swoich synów. *Pokolenie* III. na genealogji znamienujących księcia Hrehorego pułkownika królewskiego i księcia Benedykta marszałka Wielk. Ksiez. Litews. który, jak autor *Niesiecki* i Konstytucya 1769. na karcie 194. świadczą z sejmu był naznaczonym do poprawy Statutu Litewskiego:—z nich Benedykt przez nieukontentowanie do brata Hrehorego zaczął się pieczętować samą jedną różą: kiedy zaś Zygmunt III. roku 1593. za wojenne zasługi nadał we włości Obolskiej cztery wsie księciu Stanisławowi synowi Hrehorego na ówczas jeszcze będącemu dworzaninem JKMści, bracia jego wymienieni Jan, Michał i Piotr, którym rzeczony stryj Benedykt za utrzymanie się przy herbie przez niego przyjętym odstąpił swoich majątków, również przez nieukontentowanie do brata napadli w czasie jego bytności na wyprawie przeciwko Kozakom na jego majątek, i wygnawszy syna jego Piotra Samuela rotmistrza, zagarnęli pod swoje władanie: powodem czego nastał

wyżej dattą wymieniony trybunalski debret, z którego jaśnie się wywięzuje, że w *Pokoleniu IV.* z księcia Hrehorego pułkownika było synów czterech: Stanisław także pułkownik, starosta Rożański, Sieński i Czeczerski, Michał, Jan i Piotr, a z księcia Stanisława w *Pokoleniu V.* syn Piotr Samuel rotmistrz Pancerny chorągwi. Ci potomkowie Jurahi księcia Giedrojcia że rzeczywiście byli książętami i sami królowie tym ich tytułem zaszczycali, dowodzi tego wspomniony w powyższym dekrecie przywilej Króla Zygmunta III. pomienionemu wyżej księciu Stanisławowi Giedrojciowi Jurazie dnia 9. Czerwca 1593. r. dany, cztery wsie w obłasti Obelskiej dożywociem nadający d. 24. Października 1832. roku z metryk Litewskich przy rządzącym senacie znajdujących się extraktem urzędownie wyjęty. Z pomiędzy synów Hrehorego Michał, Piotr i Jan czy zostawili jakie potomstwo dla odległości czasu i przerwanego związku familijnego niewiadomo. Syn zaś księcia Stanisława rzeczony wyżej Piotr Samuel rotmistrz, potem stolnik województwa Oszmiańskiego, zasłużony wojennością za przywilejem Króla Jana III. r. 1676. odebrał w nagrodę summy po Pawle Sieczyle. Znajdował się 1683. r. na wyprawie przeciwko Turkom pod Wiedniem i w *Pokoleniu VI.* zostawił dwóch synów: Kazimierza i Jędrzeja Jana Jakóba Michała cztero imiennego, który był łowczym Newogrodzkim, horodniczym Wileńskim, sędzią ziemskim Oszmiańskim i porucznikiem pułkowym chorągwi Oszmiańskiej, miał nadane roku 1701. od Króla Augusta II. dożywociem dobra Komsyno, a bratu swojemu Kazimierzowi odstąpił majątku zwanego Babicze i tylko summy zapisał czterem swoim synom *Pokolenie VII.* czyniącym: Krzysztofowi, Kazimierzowi, Wojciechowi i Józefowi Tomaszowi, dowodem tego są 1676. Kwietnia 22. przywilej Króla Jana III. summy po Sieczyle za zasługi Piotrowi Jurazie nadający 1832. Sierpnia 24. z metryk Litewskich przy rządzącym senacie znajdujących się urzędownie wyjęty — 1683. Września 13. dany, a 1684. Czerwca 7. w ziemstwie Nowogrodzkiem aktykowany reskrypt Króla Jana III. z obozu pod Wiedniem tegoż kniazia Piotra Samuela Giedrojcia Jurahę podstolego Oszmiańskiego rotmistrza Pancernej chorągwi za waleczność dowódzcą tejże chorągwi przy boku swoim czyniący. — 1723. Czerwca 9. w Krakowie czyniony, a 28. *in Vigillia Apostolorum Petri et Pauli* w zamku Krakowskim aktykowany testament tegoż księcia Jędrzeja Jurahi Horodniczego Wileńskiego, sędziego ziemskiego Oszmiańskiego, majątek Babicze z poddaństwem bratu Kazimierzowi, a summę od Kazimierza należną synom swoim, Krzysztofowi, Kazimierzowi, Wojciechowi i Józefowi Tomaszowi zapisujący, gdzie im zaleca ażeby dla uniknie-

nia rozróżnienia familijnego za czasów pradziada i dziada praktykowanego trzymali się herbu przez jego i ojca jego używanego to jest: w tarczy na jednej stronie w polu błękitnem *Hipocentaurus*, na drugiej w górze *Kotwica* a pod spodem w polu czerwonem *Róża*. Z tego i całego powyższego wywodu, wykrywa się: że pierwiastkowy herb książąt Giedrojciów był *Hipocentaurus*, zmieniony potem na *Różę* czyli *Poraj*, do którego Jurahowie dodali *Kotwicę*. Z dowiedzionych wyżej synów Jędrzeja Horodniczego Krzysztof i Kazimierz czy mieli jakie potomstwo familji niewiadomo, Wojciecha zaś potomkowie mający swoją dziś osiadłość w Wileńskiej gubernji w powiecie Oszmiańskim Antoni i Michał. Czwarty nakoniec syn Jędrzeja książe Józef Tomasz Juraha był krajczym Oszmiańskim i za pieniądze testamentem przez ojca zapisane, kupił był majętność Krawcewicze w województwie Nowogrodzkiem, która przeszła do dziada księcia Stanisława Giedrojcia Jurahi oboźnego województwa Nowogrozkiego na genealogji w *Pokoleniu VIII*. ukazanego, ten zaś przedawszy oną Wazgirdom dziedzicom Niesutycz, samą tylko summę na synów swoich Franciszka i Józefa testamentem rozpisał—dowodem tego są 1739. Sierpnia 22. Przywilej na kraictwo Oszmiańskie Króla Augusta III. Józefowi Giedrejciowi Jurazie dany, 1832. Sierpnia 34. z metryk Litewskich przy rządzącym senacie znajdujących się urzędowie wyjęty—1758. Sierpnia 16. w Wierzbołowie datowany a 1761. Lutego 21. w ziemstwie Nowogrodzkiem aktykowany testament księcia Stanisława Giedrojcia Jurahi syna Józefa oboźnego województwa Nowogrodzkiego, pomienionym synom Franciszkowi i Józefowi mieszczącym się na genealogji w *Pokoleniu IX*. z wyjaśnieniem przedarzy dóbr, cały fundusz summowny i ruchomy rozpisujący.—1742. Marca 28. ordynans księcia Michała Radziwiłła na ówczas jeszcze hetmana polnego Wielk. Ks. Litewskiego temuż oboźnemu Stanisławowi kniaziu Giedrojciowi Jurazie na odebranie płacy wojskowej za pół porcyą Marcową z grodu Nowogrodzkiego na jego regiment przypadający dany. Z tych dwóch synów Stanisława, Franciszek służąc wprzód w regimencie Biało-Ruskim chorągwi Usarskiej, potem w lekkiej kawaleryi Narodowej przez lat dwadzieścia trzy, był rotmistrzem, jak abszyt dany mu d. 21. Marca 1779. przez komendanta generał-leutnanta Stanisława księcia Poniatowskiego świadczy, i zostawił w *Pokoleniu X*. syna Władysława; a Józef Stanisławowicz mianowany w testamencie ojca rotmistrzem chorągwi Usarskiej regimentu Biało-Ruskiego zostawił czterech synów: Stanisława podporucznika i Michała adjutanta podoficera 18. pułku piechoty Polskiej, jak ich formularne spisy d. 30. Listopada 1813. r. w twierdzy Modlinie po-

wydawane przekonywają, oraz Jana chorążego i Kazimierza porucznika i kawalera Lejb-gwardyi Grodzieńskiego Usarskiego pułku dotąd w służbie Jego Cesarskiej Mości zostających, jak dowodzi im przez generał-majora i kawalera Sztrandmana d. 18. Czerwca 1832. roku dane świadectwo. Na ostatek tenże Władysław ma czterech synów *Pokolenie XI.* stanowiących: Piotra, Stanisława, Karola i Romualda. — *Z dokumentów familijnych.*

Jurkiewicz. *Nobilit.* w Konst. roku 1685. *fol.* 21. — *Małachowski.*

Jursza. —*Kuropatnicki.*—*Małachowski.*

Jusewicz w Kowieńskim.—*Małachowski.* Maciej w r. 1778. mostowniczy powiatu Kowieńskiego. —*Krasicki.*

Juszyński w Czerwonej-Rusi i t. d. —*Małachowski.* Do tych zapewnie należał ks. Hieronim Juszyński officiał Kielecki, autor szacownego dzieła *Dykcyonarz poetów polskich.*

Juzwikiewicz. *Nobilit.* w Konst. r. 1775. *fol.* 147. *Małachowski.*

K.

Kabok Zeleźnicki. — W dawnych autorach nic o nich nie ma, *Kuropatnicki* i *Małachowski* tak wymieniają.

Kabrytt Fryderyk. *Nobilit. non praec. scart.* w Konst. r. 1790. —*Małachowski.*

Kabukowski. —*Kuropatnicki.* — *Małachowski.*

Kaciuciewicz w Orszańskim. — *Kuropatnicki* — *Małachowski.* — W r. 1778. Wincenty Kaciuciewicz miecznik Orszański. — *Krasicki.*

Kaczkowski *herbu Świnka.* Że są i tego herbu pisze *Małachowski.*

Kaczorowski *herbu Jelita.* W dawnych autorach nie stoją, tylko *Małachowski* tak ich wypisuje.

Kaczyński *herbu Jastrzębiec.* Że są i tego herbu pisze *Małachowski.*

Kadau. *Nobilit. praee. scart.* w Konst. roku 1790. —*Małachowski.*

Kadłubek *herbu Poraj.* Lubo *Niesiecki* pod literą *K.* ich nie wymienia jednakże pod literą *P.* i herbem *Poraj* opisuje obszernie żywot Wincentego Kadłubka biskupa Krakowskiego.

Kadłubek *herbu Prus.* Że są i tego herbu piszą *Kuropatnicki* i *Małachowski.*

Kadłubicki *herbu Doliwa.* — Tylko *Kuropatnicki* i *Małachowski* tak ich wypisują.

Kahle, uwolniony *a scart.* w Konst. roku 1775. *fol.* 146. — *Małachowski.*

Kaiński.—*Kuropatnicki.* — *Małachowski.*

Kąkolski w Rawskiem, i t. d. —*Małachowski.*

Kakukowski. — *Kuropatnicki.* —*Małachowski.*

Kaleczycki Bazyli z Brzesz. Lit., podpisał elekcyą Jana Kazimierza Króla. — *Małach.*

Kaleniczenko Bohdan z wojsk Zaporowskich. *Nobil.* w Konst. r. 1659. *fol.* 60. —*Krasicki.* —*Małach.*

Kalenowicz *herbu Kotwicz.* — Tak ich wypisują *Kuropatnicki* i *Małachowski.* Dawni autorowie milczą.

Kaleński. —*Kuropatnicki.*—*Małachowski.* —W r. 1788. Jan regen ziemski Kijowski. Mikołaj pisarz grodzki Żytomierski. —*Krasicki.*

Kalicki. — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.* — W r. 1778- Alexander Kalicki pisarz ziemski Mielnicki. —*Krasicki.*

Kalewski z ziemi Ciechanowskiej, podpisał elekcyą Jana Kazimierza Króla. — *Małach.*

Kaliciński. — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.*

Kalityński. — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.*

Kalk. *Nobilit. praec. scart.* w Konst. roku 1790. — *Małachowski.*

Kałamaszek *herbu Brochwicz.* O tych dawni autorowie niewspominają. — *Kuropatnicki* i *Małachowski* tak wypisują.

Kałaur, w Brzesk. Litewskiem. — *Małachowski.*

Kałdowski w Piotrkowskiem. —*Małachowski.*

Kałkuła Piotr, z wojska Zaporowskiego. *Nobilit.* w Konst. roku 1676. *fol.* 64. — *Krasicki.* —*Małachowski.*

Kamciński, u *Kuropatnickiego i Małachowskiego.*

Kałmucki *herbu własnego*, który jest taki: w polu zielonem lew w koronie na tylnych nogach stojący w pół strzałą przeszyty, w przedniej prawej łapie miecz zakrzywiony w górę trzymający. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie szare.—W księgach szlacheckich gal. ces. aus. cyrk. Bukowińskiego zapisani są jako uznani za dawną szlachtę Jan Demetriusz i Mikołaj Kałmuccy bracia z Berbestyi, synowie Michała, wnukowie Demetryusza, prawnukowie Jana Kałmuckiego, który przywilejem Jana III. Króla do szlachectwa wyniesiony z nadaniem mu herbu wyżej opisanego.

Kamieniecki *herbu Pilawa.* Obszernie o tej znakomitej familji napisał *Niesiecki* i stoi o niej w Tomie V., jednakże gdy z papierów familijnych okazuje się dokładniejsza genealogia, szczególnie począwszy od Mikołaja wojewody Krakowskiego, i jego trzech braci Henryka kasztelana Sanockiego,

Jana kasztelana Lwowskiego i Marcina wojewody Podolskiego; przeto takowe jak następuje umieszczamy.— Syn Mikołaja Jan starosta Grodecki, Drohobycki i Lubaczowski. Za Zygmunta Augusta w r. 1551. odznaczał się w senacie radą i głęboką nauką. Znał dzieje Polskie prawie na pamięć, nauki w kraju wspierał, na klasztory i ubogich hojny. Syn Jana, Mikołaj w harcach z nieprzyjaciołmi swe młode lata spędził, otrzymawszy w nagrodę zasług kasztelanią Sanocką. Syn Marcina z Sienińskiej, Klemens w usługach Rzeczypospolitej czynny i o jej dobro gorliwy, był kasztelanem Sanockim, jak świadczy nagrobek w Krośnie położony, czterema herbami ozdobiony, Pilawą, Dębnem, Jelitą i Habdankiem. Synowie Jana starosty Grodzkiego i t. d. 1. Wojciech prowadził na tron Stefana Batorego. Pod Suszą i Połockiem rycerz znamienity, ostatki życia spędził w Kamieńcu. Miał za żonę Sienicką wdowę po Chodorowskim, osobę wysokich cnót. 2. Stanisław rotmistrz Stefana Batorego, miał za żonę Siemiaszkownę, wdowę po Łahodowskim. 3. Jan, sekretarz Stefana Batorego.— Synowie Mikołaja, kasztelana Sanockiego. 1. Jan, pod Smoleńskiem rycerz zasłużony, przebywał zawsze w polu, strawiwszy życie na ciągłych utarczkach z nieprzyjaciołami. 2. Kasper, w różnych okazyach doświadczonego męztwa. — Córki Klemensa kasztelana Sanockiego: 1. N. za Mniszkiem podkomorzym koronnym. 2. Elżbieta, małżonka Bernarda Maciejowskiego kasztelana Lubelskiego, wysokich cnót i nauk; Anny z Jagiellonów Królów, Infantki, a potem Królowej Polskiej, ochmistrzyni, Bernarda Maciejowskiego kardynała, matka, której on z chorążego koronnego dziekanem Warszawskim zostawszy nagrobet w Warszawie postawił. (*Starowolski in monum*). 3. N. za Walerym Mieleckim. (Genealogia Mieleckich). Syn Wojciecha z Sienickiej Piotr, za Zygmunta III. w poselstwach do Szwecyi, nabył głośnego imienia, służył tam królowi radą i orężem (metr. kor.). Miał za żonę Ewę Kalinowską herbu *Kalinowa*. Córki Stanisława z Siemiaszkownej, 1. Elżbieta za Janem Potockim wojewodą Bracławskim, pisarzem polnym koronnym. 2. Elżbieta, za Stanisławem Włodkiem wojewodą Bełzkim. 3. N. za Łukaszem Sapiehą, dziedziczka na Czarnopylu. (*Okolski* Rus. Flo. *fol.* 121.) Syn Piotra z Kalinowskiej Stanisław, pan i dziedzic na Kamieńcu i Olesku, za Władysława IV. rotmirtrz chorągwi Pancernej; własnym kosztem dwa pułki utrzymywał. (Akta Lwowskie). Syn Stanisława Michał z Oleska pułkownik za Jana III. pod Wiedniem r. 1683., wódz i wojownik znakomity, towarzyszył królowi na wszystkich wyprawach. (Metr. kor. — Akta Lwowskie). Syn Michała pułkownika Krzysztof, za Augusta II. nieodstępny towarzysz tego

Króla, w wojnach z Karolem XII.—Syn Krzysztofa Kazimierz za Augusta II. sędzia drodzki Lwowski, opiekun nauk, utrzymywał na swym dworze dwunastu ubogiej młodzi szlacheckiej, których na zacnych urzędników kształcił; wierny swojemu królowi, w obronie miasta Lwowa, życie dla niego położył. (Munimen. klasztoru OO. Dominikanów Lwowskich). — Syn Kazimierza Józef, cześnik Oszmiański, radą i orężem służył Augustowi III. miał za żonę Wiktoryę Glinojecką. — Synowie Józefa: 1. Ignacy: ten z Barbarą Marepherlan spłodził syna Jana. 2. Dominik, kommissarz wojskowy. 3. Ludwik, najpierw żołnierz w wojsku Saskiem, dzielny i zasłużony, potem pułkownik w regimencie imienia Potockich, szef sztabu przy księciu Józefie Poniatowskim, komendant brygady, generał dywizyi i gubernator Warszawy r. 1809. Miasto Warszawa w nagrodę jego cnót i zasług, złożyła mu w ofierze ku wiecznej czci i pamięci obrączkę złotą z napisem *wdzięczna Warszawa gubernatorowi*; działo się to dnia 20. Kwietnia 1810. W kilku potyczkach z nieprzyjaciołmi, złożywszy dowody męztwa pod Lipskiem w niewolę zajęty, raniony, zmarł jako generał-dywizyi. — Syn Ignacego i Barbary Marepherlan Jan porucznik-adjutant przy księciu Józefie Poniatowskim. W r. 1809. gdy nikt nie mógł się dostać do głównej kwatery Cesarza Francuzów, Jan Kamieniecki przedarł się aż do Wiednia i z rąk Napoleona otrzymał krzyż Legji honorowej; wrócił do kraju i przywiózł z sobą pokój uczyniony, między Najjaśniejszym Cesarzem Austryi a Napoleonem, mocą którego prowincye zwycięzką szablą księcia Józefa Poniatowskiego zdobyte, zostały przyłączone do Księztwa Warszawskiego. Książe Józef Poniatowski otrzymał na ręce Jana Kamienieckiego pałasz honorowy przysłany w nadgrodę męztwa od Cesarza Francuzów Napoleona, i własnoręczne pismo tego Monarchy. Był przy tym wodzu Kamieniecki aż do schyłku jego życia, w Paryżu odebrał rozkaz od ś. p. Alexandra Cesarza wszech Rossyi by zwłoki księcia Józefa Poniatowskiego z Lipska do kraju sprowadził. W ciągu swej wojskowej służby znajdował się i był czynnym w bitwach często staczanych, począwszy od r. 1806. aż do r. 1813. Niewola, rany i trudy poniesione, zjednały mu szacunek ziomków: w imie pięknych czynów, otrzymał roku 1809. krzyż Kawalerski Polski, w Wiedniu roku 1800. krzyż Legji honorowej, a w roku 1816. ś. Anny 2giej klassy z brylantami, roku 1815. postąpił na stopień podpułkownika i pełnił służbę adjutanta, przy boku Jego Cesarskiej Mości naczelnego wodza. Pożegnawszy wojsko w stopniu pułkownika połączył się węzłem małżeńskim z Rozalią Zabilską. Syn i córka Jana z Rozalji Zabilskiej: Mikołaj i Felicya. —*Z dok. familijn.*

Kamieniecki *Matyaszewicz, herbu Wadwicz. — Kuropatnicki.* — *Małachowski.*

Kamzetzer. *Nobilit. non praec. scart.* w Konst. r. 1790. — *Małachowski.*

Kandzierzawski *herbu Nowina* i *Poraj.* Że są familie tego nazwiska i tych herbów używające pisze *Małachowski.*

Kanicki w Mazowszu, na Wołyniu, i t. d. — *Małachowshi.*

Kaniowski *herbu Zagłoba.* — Tylko *Małachowski* tak ich wymienia.

Kański *herbu Gryff.* Że są i tego herbu pisze *Małachowski.*

Kapell. *Nobilit. praec. scart.* w Konst. roku 1790. —*Małachowski.*

Kapica. — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.*

Kapłoński. *Nobilit.* w Konst. r. 1659. *fol.* 59. — *Krasicki.* — *Małachowski.*

Kapostas Andrzej, *Nobilit. non praec. scart.* w Kons. r. 1790. — *Małachowski.*

Kapustyński *de Zęczyn, herbu Topor.* — Dawni autorowie o nich nie pisali, lecz *Kuropatnicki* i *Małachowski* umieszczają.

Kar. *Indigen.* w Konst. r. 1768. — *Małachowski.*

Karabataki. *Nobilit.* w Konst. r. 1676. *fol.* 64. — *Małachowski.*

Karaciski, i

Karaczewski tylko u *Kuropatn.* i *Małachow.*

Karakulski, również tylko u powyższych.

Karasiński. W dawnych autorach także o nich nie ma lubo *Kuropatnicki* i *Małachowski*, ale bez herbu wymieniają.

Karasowski. Tylko u *Kuropatnickiego* i *Małachowskiego.*

Karchowski *herbu trzy Karpie złote*, w polu krwawem, jeden z nich prosto na dół głową, do góry ogonem, inne dwa z boków do niego głowami, wszystko w trójkąt ułożone. W hełmie nad koroną trzy pióra strusie. — *Małachowski.*

Karer Wacław. *Nobilit. non praec. scart.* w Konst. r. 1790. — *Małachowski.*

Karlewicz *herbu Ostoja.* Dom ten starożytny pochodzi z Inflant, o których *Kuropatnicki* w dziele swojem pisze, w §. 17. o *Szlachcie Inflantskiej w pospolitości fol.* 63. Karlewiczów umieszcza. *Niesiecki* przez niewiadomość o nich opuścił Ci pod czas ucisku mojennego w Inflanciech, służąc woj-

skowo pod Wendem i w innych miejscach znajdowali się. Potem z tych niektórzy do korony, niektórzy na Żmudzi do Litwy przenieśli się, w powiecie Pińskim osiedli, z których Mateusz Karlewicz z Anną z Wiktorowiczów spłodził trzech synów: Leona, Bazylego i Jana. Leon Karlewicz z Anną z Korabiewiczów miał także trzech synów: Jana instygatora J. K. Mści ekonoma Litewskiego, Alexandra komornika powiatu Pińskiego, i Ignacego dworzanina skarbu W. Ks. Litewskiego. Bazyli Karlewicz z Justyną z Drużyłowskich spłodził synów dwóch: Józefa i Szymona, obadwa służyli w wojsku Koronnem, Jan instygator ekonomji Lit. pojął za małżonkę Elżbietę z Postolskich, z tą zostawia dwóch synów: Leona i Jakóba. Alexander Karłewicz komornik powiatu Pińskiego, ten miał za sobą Johannę z Jessów, z którą spłodził dwóch synów: Ignacego i Franciszka. Ten dom spokrewniony z Piaseckiemi, Szpakowskiemi, Jastrzębskiemi, Markowskiemi, Zołokowie, Wolscy, Stasiewscy, Pomarnaccy, Mickiewiczowie. — *Her. Wiel.*

Karlikowski. — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.*

Karłowicz w województwie Trockiem, i t. d. — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.* — W roku 1788. Józef mostowniczy Trocki. — *Krasicki.*

Karłowski. U *Kuropatnickiego* i *Małachowskiego.*

Karnicki *herbu Kościesza.* O tych stoi już w Tomie V., gdzie ich *Niesiecki* jako do herbu *Iłgowski* należących kładzie. Że Karniccy herbu *Kościesza* od wieków używali i ród swój wprost od Kościeszów prowadzą niepodpada wątpliwości, dowodzą tego liczne dokumenta. I tak, już Boguchwał Kościesza r. 1440. pisał się Boguchwalus Kościesza, Szerzyn, Sowice, Olków, *Karnice haeres* i t. d. ten miał za żonę Elżbietę Odrowążównę, z którą spłodził Piotra i Jana; (*Akta Castrens. Haliciens.* 1421. *et Acta Castrens. Cracov.* 1436.) Piotr przeniósł się na Litwę roku 1458. o czem także (Kojałowicz o rycerstwie W. Ks. Litewskiego.

Jan z Karnic, miał za żonę Annę de Pilcza, która zapis summy posagowej zrobiła na synów Alexandra, Mateusza i Józefa. (*Acta Castrens. Cracov.*) Mateusz zostawił z Jadwigą Wodyńską herbu *Kościesza*, trzech synów: Adama, Albrychta i Stefana Karnickich. (*Acta Castrens. Cracov.* r. 1488.), o którym Stefanie munimenta Konwentu ks. Dominikanów Lwowskich, o wielkich jego dziełach wojennych piszą.

O tymże czasie, to jest: roku 1565. *Niesiecki* (*Korona Polska Tom II. fol.* 481.) wspomina Stanisława Karnickiego oboźnego Koronnego, starostę Latyczowskiego. Roku 1567. (akta Warszawskie) Mateusz Karnicki kupuje wsie Lubosza,

Brzegi, Kawienczyn w Łęczyckim, a w r. 1579. na Glejcie czyli liście swobody, przez Króla Stefana danym mieszczanom Kijowskim przy pieczęci podpisał się Mateusz Kościesza Karnicki sekretarz pieczęci m. Kor. (*ex acta Conv. ord. Praedicator. Leopol.*).— Roku 1648. podpisali elekcyą Króla Jana Kazimierza z ziemi Sochaczewskiej, Stanisław Karnicki miecznik Sochaczewski, a z ziemi Rawskiej Seweryn i Łukasz Karnicki. (O czem *Volum. Leg.* Tom IV. i także *Niesiecki Korona Polska* Tom II. *fol.* 481.) Z potomstwa Łukasza; Dorota była zaślubioną Janowi Jarzynie, o czem także *Niesiecki* namienia. Mikołaj Karnicki zaś trzy razy wchodził w śluby małżeńskie: z Maryanną Wydżanką, zostawił córkę Annę zaślubioną Józefowi Borzęckiemu, z Teresą Dydyńską herbu *Gozdawa* był bezdzietnym, a ożeniwszy się trzecią razą na Czerwonej Rusi w ziemi Przemysłkiej z Teresą z Michałowic herbu *Korczak* spłodził z nią syna Jana Antoniego dwojga imion cześnika Trembowelskiego, kollatora fundacyi familijnej, pięciu księży Altarystów, w parafialnym kościele Rudki w Galicyi, który to Jan pojął za żonę Annę, córkę Kazimierza Lisowskiego, łowczego Zydaczewskiego herbu *Nowina*, i Elżbiety z Komanowa Swirskiej herbu *Szaława*, małżonków i z nią zostawił syna Jakóba Karola dwojga imion 5. 8bris 1720. urodzonego i w kościele Katedralnym Przemyskim ochrzczonego. Tenże Jakób był po śmierci Augusta III. sędzią kapturowym, na elekcyi Stanisława Augusta posłem z powiatu Zydaczewskiego jak podpis tej elekcyi przy województwie Ruskiem położony świadczy. (Za przywilejem królewskim —Warszawa 6. Czerwca 1765.), Był łowczym Lwowskim, miał dwie żony: pierwszą Katarzynę córkę Remigiana z wielkiej wsi Wielowiejskiego, stolnika Pilznieńskiego herbu *Półkozic*, i Konstancyi de Bobrek Ligęzianki herbu *Półkozic* małżonków, z którą zostawił jednego syna Remigiaua Felixa, i córkę Antoninę zaślubioną Stanisławowi z Bezdziedzy Broniewskiemu, staroście Wierzbowieckiemu herbu *Tarnawa*, powtórnie zaślubił Konstancyą, córkę Felicyana z Olbrachcic Bielskiego herbu *Jelita*, i Anny Kiełczewskiej herbu *Abdank* wdowę po Józefie z Urbanic Urbańskim stolniku Bracławskim, z którą był bezdzietnym *). Posiadał dobra Michalewice i Wołczachy w województwie Ruskiem, ziemi Przemyskiej i Jelicze z przyległościami w województwie Sandomirskiem powiecie Pilznieńskim; umarł w czasie jubileuszu r.

---

*) Więc mylnie Tom V. stron. 37. w Herbarzu tego wydania, położył *Krasicki*, Karnicki z Bielskiej urodzony pojął Łosiownę: bo był synem Jakóba nie z Bielskiej, ale z Wielowiejskiej urodzony. *P. W.*

1776. w Rudkach do której parafji należał, i tamże w kościele za przywilejem (z 25. Styc. 1763. Wacława Sierakowskiego arcybiskupa Lwowskiego) na grób *pro familia Karniciana quae huic ecclesiae plurima praestitit beneficia fundationes*, równie jak r. 1742. Jego ojciec Jan także pochowanym został. Syn zaś tego Jakóba Remigian Felix Karnicki, dwojga imion zwykle używający, pomimo że podług metryki chrztu *in Castro Leopoliensi* roku 1766. ingrossowanej, więcej takowych miał przyjmując chrzest ś. w Strzyżowie w Sandomirskiem, gdzie się 29. Maja 1749. urodził. Oprócz posłowania na sejmikach, gdy wkrótce zmiany polityczne w Polszcze zaszły, wszelkich urzędów zaniechał, lecz poświęcał się przez ciąg życia, dla dobra współziomków, godząc i rozstrzygając sprawy obywatelskie, jako sędzia polubowny; miał za żonę Ludwikę, córkę Benedykta z Grodkowa Łosia skarbnika Lwowskiego, i Anieli także z Grodkowa Łosiówny podstolanki Żydaczewskiej małżonków, obojga herbu *Dąbrowa*, która była dziedziczką dóbr Podhajczyk, Meryszczowa, i innych. Urodzona 11. Lutego r. 1755. i w parafji Przemyśleńskiej w obwodzie Brzeżańskim ochrzona. Tenże Remigian Felix, pisał się z Karnic tak jak jego przodkowie, z dodatkiem na Popielach od dóbr, które oprócz innych w województwie Ruskiem i Sandomirskiem posiadał, używał herbu *Kościesza*, któren mu jego antecessorowie podali, to jest: strzałę u dołu rozdartą, żelazem do góry prosto obróconą, na której nie jeden, lecz dwa krzyże się znajdują (*Niesiecki* Tom II. *fol.* 644. mniema, że herb *Kościesza* od herbu *Lis* wziął swój początek, co opiera na wielkiem obydwóch podobieństwie a *fol.* 645 namienia że nie wszyscy jednakowym kształtem tego herbu zażywają. Odmiany zaś w herbach od różnych zdarzeń, lub chorągwi zwycięzkich, których *Paprocki o Herbach rycerstwa fol.* 599 dwie z liszką kładzie zwykle pochodzą. Tenże dom Karnickich z dwoma krzyżami na strzale u dołu rozdartej a na hełmie lisa zamiast piór używający. *Kuropatnicki o Klejnocie szlacheckim* część I. *pag* 57. — Karnicki herbu *Brzura*, pewnie dla tego położył, że *Paprocki o Herbach rycerstwa fol.* 131. herb *Bzura* czyli *Lis* z racyi wielkiego do siebie podobieństwa tak uważał, jak wyżej *Niesiecki* herb *Lisa* z *Kościeszą*, bo nawet w dawnych *Herbarzach Polskich*, Karnickich herbu *Bzura* niewidać. Wyż pomieniony Remigian Felix z Karnic na Popielach Karnicki, rzeczonego herbu *Kościesza, apud Tabulla Reg. Galicyae et Lodomeryae immatriculatorum Equitum T. I. pag.* 261. *Magnatum T. III. pag.* 220. *Anno* 1783. wpisany, a *Kuropatnicki* o *Klejnocie szlacheckim* część I. *pag.* 57. między temi co Baronat roku 1782. otrzymali, tegoż Karnickiego umieszcza. Potomstwo te-

goż Remigiana Felixa Karnickiego z Ludwiką z Grodkowa Łosiowną małżonków spłodzone: 1. Syn Jan Chrzciciel Prosper dwojga imion, rzeczywisty podkomorzy C. K. dworu Austryackiego, dziedzic dóbr Podhajczyk i Jelicze z przyległościami r. 1782. urodzony i ochrzczony w parafji Rudki obwodzie Samborskim i w tymże kościele r. 1839. pochowany, któren z małżonką Julianną z hrabiów Dziedoszyckich roku 1792. urodzoną i ochrzczoną w parafji Sokołów w obwodzie Stryjskim, córką Antoniego hrabi Dziedoszyckiego, starościca Bochtyńskiego herbu *Sas*, i Konstancyi z Bieździedzy Broniewskiej starościanki Wierzbowieckiej herbu *Tarnawa*, zostawił syna Felixa Cypryana Stanisława, trojga imion Karnickiego dziedzica dóbr ojcowskich i Rogużna z przyległościami roku 1809. urodzonego i ochrzczonego w parafji Waręż w obrodzie Żółkiewskim. — 2. Córka Weronika Antonina dwojga imion r. 1785. urodzona i ochrzcona w parafji Rudki, zaślubiona 1*mo voto* Marcinowi Stanisławowi Szeptyckiemu herbu *Szeptycki*, a w powtórnem małżeństwie Cypryanowi hrabi Komorowskiemu herbu *Korczak* aktualnemu podkomorzemu Najj. Ces. Aust. dziedzicowi dóbr Konotopy i innych, z obydwoma bezpotomna. — 3. Druga córka Konstancya Kunegunda, dwojga imion r. 1787 urodzona i ochrzczona w parafji Rudki, zaślubiona Antoniemu hr. *Korczak* Komorowskiemu kawalerowi Maltańskiemu, dziedzicowi dóbr Sądowa Wisznia, synowi Jakóba Komorowskiego kasztelana Santockiego i Antoniny z Wyrbna Pawłowskiej kasztelanki Biechowskiej herbu *Wierzbna*, z którym zostawiła dwie córek: Henrykę, zaślubioną Leonardowi Gurskiemu, dziedzicowi Szklar i innych dóbr herbu *Pobog*, i drugą Antoninę zaślubioną Ferdynandomi hr. Jaxa Bąkowskiemu dziedzicowi dóbr Uście z przyległościami w Galicyi Austryackiej i dóbr Trautenfels w Styryi, herbu *Gryff*. — 4. Drugi syn Kajetan Cyryak dwojga imion Karnicki aktualny szambelan C. K. dworu Austryackiego, dziedzic dóbr Michalewice, Wołczuchy i innych w Galicyi Austyackiej, tudzież dóbr Wysokie z przyległościami w Królestwie Polskiem w Lubelskiem, urodzony 1792. i ochrzczouy także w parafji Rudki, któren z małżonką Teofilą z Grzębskich, damą krzyża Gwiaździstego C. K. dworu Austr. i dziedziczką dóbr ojczystych Łabuniek w Lubelskim, urodzoną i ochrzczoną w Wiedniu, córką Stanisława Grzębskiego, prezesa sądu Appellacyjnego Lwows. C. K. dworu Austr. tajnego radcy i szambelana, herbu *Jastrzębiec*, i Tekli z hr. Stadnickich herbu *Śreniawa* spłodził synów Teodora, Władysława i Maryannę córkę; wszystkich we Lwowie urodzonych i ochrzczonych. — 5. i ostatni syn Roman Wawrzeniec, dwojga imion, były deputat stanów

Galicyjskich, dziedzie dóbr Pobiele r. 1794. urodzony i ochrzczony w tejże parafji Rudki, któren z małżonką Henryka z hr. Bąkowskich, dziedziczką dóbr ojczystych Cycowa z przyległościami w Chełmskim urodzoną i ochrzczoną w parafji Olchowiec w obwodzie Krasnostawskim, córką Jana Wincentego hr. Jaxy Bąkowskiego herbu *Gryff*, deputata stanów Galicyjskich, członka towarzystw uczonych, i Kunegundy z hr. Komorowskich kasztelanki Bełzkiej herbu *Korczak*, spłodził córkę Sabinę Brydigę Maryę, trojga imion Karnicką, urodzoną i ochrzczoną w parafji Bernardyńskiej we Lwowie. — Karnickich imienia familia znajduje się także na Litwie, Żmudzi i Inflantach. (*Paprocki o Herbach rycerstwa W. Ks. Litewskiego fol.* 681.) Karniccy na Żmudzi herbu *Iłgowski* używają, dom dawny. (*Okolski Orbis. Pol. T. I. fol.* 351.) Karniccy *in Samogitia iisdem armis famam nomenque suum coronant*—i w munimentach klasztoru Ks. Dominikanów Nowogrodzkich, jest wzmianka że Abraham Karnicki sprzedając wieś Bałoszków, podpisał się Abrahamus *Kościesza* Karnicki, a herbu *Iłgowski* na pieczęci użył r. 1500. — Jan Karnicki na Litwie miał za żonę Małgorzatę herbu *Syrokomla* i jej herbu używał, roku 1649. *Kuropatnicki o Klejnocie szlacheckim* część I. § 19. *fol.* 71. także pisze: Karniccy w Koronie i Litwie swoje osiadłości mają, z których Kasper Karnicki mąż wojenny i zasłużony, otrzymał w Inflantach dobra za przywilejem Króla Zygmunta III. i tam się osadził, którego potomkowie i teraz w Inflantach mieszkają. Z W. Ks. Litewskiego elekcya Stanisława Augusta podpisana *fol.* 112. przez Andrzeja Karnickiego łowczego i posła Inflantskiego. — Szematyzm Król. Polsk. i W. Ks. Litewskiego pod tytułem: *Kolenda Warszawska na rok* 1771. wspomina, w województwie Ruskiem Jakóba Karnickiego łowczego Lwowskiego w województwie Mińskiem Ignacego Karnickiego sędziego Mińskiego, w województwie Inflantskiem Jana Karnickiego horodniczego Inflant. sekretarza pieczęci m. Kor. i Andrzeja Karnickiego cześnika Inflantskiego. (*Krasicki*) Adam Karnicki cześnik Inflantski. Z listów Ignacego Karnickiego do Jakóba łowczego Lwowskiego pisanych, okazuje się, że tenże Ignacy roku 1760. był podstolim województwa Mińskiego i porucznikiem Petyhorskim wojsk W. Ks. Litewskiego, potem sędzią i prezydentem ziemi Mińskiej, a w końcu podkomorzym województwa Mińskiego; z dwóch żon miał siedmiu synów i córek; w księztwie Inflantskiem, czterech synowców i dwie synowice, jedna za Witkowskich, druga za Żabickim. Brat rodzony tegoż Ignacego, połączył się z Przezdziecką synowicą rodzoną referendarza Litewskiego z tej spłodził syna i trzy córki, a rodzona siostra za Łuskinem chorążym

Witebskim. Wspomina oraz że Alexander Wojski Miński jest jego pradziadem. Był ten Ignacy dziedzicem Ważgieniszek, zostawił syna Alojzego Karnickiego generała-adjutanta wojsk W. Ks. Litewskiego. — *Z dokumentów familijnych.*

Karone Józef. *Nobilit. non praec. scart.* w Konst. r. 1790. — *Małachowski.*

Karoński. *Nobilit.* r. 1685. *fol.* 21. — *Krasicki.* — *Małachowski.*

Karoński. *Nobilit. praec. scart.* w Konst. r. 1775. *fol.* 153. — *Małachowski.*

Karpołuski, i

Karpowski w Wołyńskiem, tylko u *Kuropatnickiego* i *Małachowskiego* wspominani.

Karpowicz. — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.* — W r. 1788. Michał archidyakon Smoleński. — *Krasicki.*

Karszanowski *herbu Wczele.* O tych sam tylko pisze *Małachowski.*

Karsznicki *Fundament, herbu Jastrzębiec.* Patrz w Tomie V. pod **Karśnicki.**

Karwowski *herbu Zagłoba.* Że są i tego herbu pisze *Małachowski.*

Karyszewski. U *Kuropatnickiego* i *Małachowskiego.*

Kaspary Jan, *Nobilit. non praec. scart.* w Konst. r. 1790. — *Małach.*

Kasperowicz. — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.*

Kasperski z ziemi Wizkiej, podpisał elekcyą Jana III. — *Małachowski.*

Kassyanowicz w powiecie Bracławskim i t. d. — *Małachowski.*

Kasza. — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.*

Kastelli Marcyan i Stanisław, otrzymali Indig. w Kons. r. 1676. *fol.* 23. — *Krasicki.* — *Małachowski.*

Kaszubski. — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.*

Kaszyc. — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.* — W roku 1778. Józef Kaszyc cześnik Smoleński. Fabian podstarości Orszański. — *Krasicki.*

Katank Mickiewicz, patrz **Mickiewicz.**

Katzler Jan Ludwik, otrzymał *Indig.* na sejmie roku 1768. — *Kras.* — *Małach.*

Kaulfus. *Nobilit.* w Konst. roku 1775. *fol.* 148. — *Małachowski.*

Kalsbers. *Nobilit. praec. scart.* w Konst. r. 1790. *Małachowski.*

Kayserling hrabia, *Indigena.*

Kazłowski *herbu Grzymała.—Małachowski.*—W r. 1788. Szymon komornik graniczny Zakroczymski. —Joachim podwojewodzi Koliński. —*Krasicki.*

Kędzierski w Sandomirskiem i t. d.— *Kuropatnicki.* —*Małachowski.*—W roku 1788. N. komornik ziemski Sandomierski.

Kępalski. — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.*— Andrzej cześnik Kaliski. —*Krasicki.*

Kępisty w powiecie Orłowskim. — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.* — W roku 1778. Maciej podstoli Piotrkowski, Jakób wojski tego powiatu i sędzia ziemski Wieluński. — *Krasicki.*

Kępnicki. U *Kuropatnickiego* i *Małachowskiego.*

Kęszycki *herbu Nałęcz.* Dawni autorowie ich opuścili, jednak w aktach grodzkich Poznańskich znajdują się ślady z wieku XV. i XVI., że ciż exystowali i podpisywali się *Kęsicki*; jeszcze Jakób *Nałęcz* Kęszycki ożeniony z Jężykowską i syn tegoż Łukasz ożeniony z Gurzewską przy końcu XVI. w. to czynili, zaś Szweryn syn Łukasza, starosta Obornicki ożeniony z Zofią de Gogolewo Rossnowską wszędzie się już Kęszycki podpisywał. Tenże Seweryn miał dwóch synów Benedykta i Władysława od których uformowały się dwie linie tej familji: pierwsza linia od Benedykta około roku 1682. ten miał syna Jakóba, z tego syn Xawery, senator, w roku 1789. wojewoda Gnieźnieński, kasztelan Kaliski, marszałek trybunału, starosta Mosiński, kawaler orderu Orła białego i t. d. ożeniony z Kwilecką zostawił dwóch synów: Jakóba pułkownika wojsk Polskich zmarłego bezpotomnie i Kalixta szambelana dworu N. Króla Pruskiego, osiadłego w W. Ks. Poznańskim, ten z Modliborskiej zostawia dwóch synów: Franciszka Xawerego i Jana Nepomucena. — Z drugiej zaś linji, Władysław z Katarzyną Czerniowską zostawił syna także Władysława, któren zostawił potomstwo synów trzech: Franciszka, Józefa i Samuela wojskiego Wschowskiego. Syn Józefa Floryan umarł bezdzietny, Franciszek zaś najstarszy z trzech synów Władysława zostawił synów pięciu i córek dwie. 1. Ignacy, szambelan dworu Króla Polskiego bezpotomny. 2. Józef młodo umarł. 3. Władysław bezpotomny. 4. Marcin, pułkownik wojsk Polskich, kawaler orderu ś.^r Stanisława, zamieszkały w Galicyi zostawia trzech synów: Teodora, Pawła i Józefa. 5. Jan Nepomucen zostawił syna Franciszka. —*Z dokumentów familijnych.*

Ketler książe. — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.*

Kiciński *herbu Rogala.* —N. pisarz najwyższy skarbowy z Niemierzycowny zostawił potomstwo. — W r. 1778.

Adam Kiciński wojski Czerski. — Bruno Kiciński dziś żyjący, znakomity autor wielu dzieł poetycznych, które razem zebrane w kilka Tomów wyszły niedawno drukiem w Warszawie. Dawniej wydawca wielu pism peryodycznych powszechnie chwalonych.

Kicki na Kitkach *herbu Gozdawa*. O familji tej stoi w Tomie V. ale bez herbu. Z wspomnianych tamże Jan wielki koniuszy Koronny, starosta Lwowski a na ostatek wojewoda Ruski umarł bezżenny.

Ferdynand koadjutor w roku 1798. arcy-biskupstwa Lwowskiego a następnie arcy-biskup. N. starosta Sobowicki bez dzietnie zmarły i Antoni Kicki generał artylleryi wojsk Polskich, bracia byli: Antoni zostawił synów trzech: Kajetana koadjutora Chełmskiego a następnie arcy-biskupa Lwowskiego i prymasa Galicyi. — Onufrego wielkiego koniuszego Koronnego następnie w r. 1819. wojewodę, i Augusta Kickiego starostę Krasnostawskiego. Onufry zostawił syna jednego Ludwika Kickiego, któren wszedłszy do wojska 14. lat tylko licząc, był adjutanten księcia Józefa Poniatowskiego w czasie wojen Napoleona od roku 1809. do 1812. ozdobiony krzyżem Legji honorowej w Moskwie 1812. r., ś. Anny w Paryżu 1813. został generałem wojsk Polskich w r. 1831. i poległ pod Ostrołęką dnia 26. Maja tegoż samego roku.

Ludwik Kicki zostawił tylko jednę córkę Ludwikę Maryą Kickę, z drugiej żony Natalji z Bispinków Kickich — *Z dokumentów familijnych.*

Kicki *Saryusz herbu Jelita.* Że są i do tego herbu należący piszą *Kuropatnicki* i *Małachowski.*

Kiedrowski, u *Kuropatnickiego* i *Małachowskiego*. W roku 1778. Zygmunt komornik ziemski Sieradzki. — *Krasicki.*

Kiedrzyński w Kaliskiem i t. d. — *Małachowski.*

Kielcewicz. — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.*

Kielecki *herbu Sulima.* Stoją w Tomie V. ale bez herbu.

Kiełbicki. — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.*

Kieniewicz w Pióskim i t. d. — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.*

Kieniszko z Wileńskiego, podpisał elekcyą Króla Jana Kazimierza. — *Małach.*

Kierbez. — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.*

Kierliński. I o tych tylko powyżsi piszą.

Kiernicki w Nowomiejskim i t. d. — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.* — W roku 1778. Onufry Kiernicki regent grodzki Nowomiejski. — *Krasicki.*

Kierszeystein *herbu Kryspin.*, był podskarbim W. Ks. Lit. w r. 1673. — *Małachowski.*

Kierzkowski w powiecie Radziejowskim. — *Małachowski.* W roku 1798. zmarł Maciej Kieszkowski, zostawiwszy dwóch synów: Jakóba Filipa i Leona. Braci Macieja było trzech: Ignacy, Piotr i Franciszek. — Od Ignacego pochodzi Bartłomiej mający czterech synów: Piotra syn Wiktoryn. Franciszka syn Stefan służył w brygadzie Madalińskiego i zginął pod Warszawą. — Jakób Filip, był kapitanem wojsk Francuzkich, kawaler krzyża Legji honorowej, zostawia trzech synów: Ferdynanda, Leona i Alexandra. Brat jego Leon ma czterech synów: Józefa, Aloizego, Tadeusza i Mikołaja.

Kieysztor *herbu Lis.* Dawni autorowie ich niewspominają, i tylko *Małachowski* wypisuje.

Kieyzgayło *herbu Łabędź.* Stoją w Tomie V. ale bez herbu.

Kijankowski. — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.*

Kijeński. Również tylko u powyższych.

Kijuć w Trockiem, i t. d. — *Małachowski.* W roku 1778. Tadeusz regent ziemski Trocki. — *Krasicki.*

Kisieliński *herbu Junosza.* — Tak ich *Kuropatnicki* i *Małachowski* wypisują, dawni autorowie milczą.

Kittel Ernest i Karol *Nobilit. non praec. scart.* w Konst. 1790. — *Małachowski*

Kiwalski. *Nobilit. non praec. scart.* w Konst. roku 1768. — *Małachowski.* — *Krasicki.*

Klaus Petowt. — Tak ich *Kuropatnicki* i *Małachowski* piszą.

Klausgielowicz *hurbu Ciołek.* Tylko u *Małachowskiego* stoją tak wypisani.

Klausgielowicz *herba Kościesza.* Również tylko u *Małachowskiego.*

Klecki. — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.*

Klębowski Oczkowicz *herbu Jastrzębiec.* Że są i tego herbu pisze *Małachowski.*

Kleczko Wojciech starosta Kowieński podpisał przymierze między Witoldem księciem Litewskim a Inflantskiemi Krzyżakami r. 1501- — *Cod. Dipl. Vol. V. fol.* 161.

Klement. *Indig.* w Konst. r. 1768. — *Małachowski.*

Klepacki. — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.*

Klermont. *Nobilit. non praec. scart.* w Konst. roku 1790. — *Małachowski*

Klidzia. — U *Kuropatnickiego* i *Małachowskiego.*

Klichowski *herbu Trąby.* Klichowscy na wielkim i małym Klichowie w województwie Kaliskiem, i różnych do-

brach tamże sytuowanych, jako Kamieniach, Sliwnikach, Lubieni wielkiej i małej, Modle, Bienny i innych według dokumentów od kilku set lat z ksiąg Kaliskich, Poznańskich, Pyzdrskich, Konińskich, w tym domu znajdujących się, lubo starożytna jest familia; tu tylko od pradziada żyjących zaczynamy to jest: Marcina na wielkim Klichowie Klichowskiego, tego zaś syn Walenty na Śliwnikach dziedzic ożeniony z Maryanną Kaniewską, miał potomstwo wyżej wyrażone, która Kaniewska *2do voto* poszła za Przedzyńskiego. Z Walentym Klichowskim, był Kazimierz, Wojciech, Katarzyna Bruczkowska, Maryanna Węgierska, Bogumiła Czachorowska, wszystkie bezdzietne. Kazimierz pomieniony, trzy razy małżeńskie wota ponawiał, *1mo voto* z Słomkowską, od której Anna za Gołębowskim, *2do voto* z Teresą Rembiewską, z której urodzona Katarzyna za Antonim Odechowskim, synowie ich Franciszek i Karol, bracia Katarzyny. Michał, Antoni, Wojciech, Laurenty Klichowscy, służąc w wojnie z Gniazdowskim poginęli. *3tio voto* pomieniony Kazimierz z Pudencyanną Rychłowską spłodził Rozalią Ostromeckiego żonę, drugą Magdalenę, Mikołajewskiego małżonkę, z której Bartłomiej i Julianna Mikołajewscy, trzecią spłodził Ludwikę Klichowską, wydaną za Taczanowskiego, z której Jakób, Tomasz, Adam i inni Taczanowscy żyli 1755. roku Wojciech Klichowski, brat rodzony Kazimierza trójżennego, postanowiony z Jadwigą Golianowną spłodził Adama, którego z Anną Ostromecką, synowie Antoni kanonik Inflantski, proboszcz Piotrkowski i Rozpirski zmarły, Józef Franciszek dwuimienny, komornik graniczny województwa Łęczyckiego, dóbr Cybulice z attynencyami w województwie Łęczyckiem dziedzic, Felicyan komornik także graniczny województwa Rawskiego, dóbr Zamyłynia w temże województwie dziedzic, Walenty komornik graniczny województwa Sieradzkiego, *Possesor tenutarius* klucza Opatowskiego pod Kaliszem, corocznie 22000. tynfów importującego. Kto chce wiedzieć dokumenta Klichowskich od roku 1634. tę procedencyą ztwierdzające, niech patrzy w grodzie Kaliskim. — *Herbarz Duńczewskiego.*

Klikowicz. — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.*

Kliman Karol *Nobilit. praec. scart.* w Konst. roku 1790.—*Małachowski.*

Klimański w Wilkomirskim i t. d. — *Kuropatnicki.* —*Małachowski.*—W roku 1778. Marcin podczasy Oszmiański. — *Krasicki.*

Klimaszewski. Tylko u *Małachowsekigo* wypisany.

Klimecki. — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.*

Klimkiewicz *herbu Przyjaciel.* Przodkowie tego domu byli religji Greckiej Schizmatyckiej, z tych Hrehory Klimkiewicz archimandryta w Moskwie spłodził Joachima syna, który dostał się do Polski na Ruś, będąc marszałkiem u dworu Rewery Potockiego wojewody Ruskiego, przyjął wiarę świętą Unji Rzymsko-katolickiej: ten ożenił się z Terlecką, z którą spłodził dwóch synów: Alexandra i Gabryela, od tego córka jedna za Rokicińskim. Alexander Klimkiewicz z Solską zostawił trzech synów: Antoniego, Andrzeja i Stefana i córkę Maryannę. Antoni ożenił się z Zarską w województwie Krakowskiem, z którą bezpotomny. Andrzej Klimkiewicz z Korycką w powiecie Opoczyńskim miał dwóch synów: Józefa i Ignacego. *Secundo voto* z Trzepieńską herbu *Jastrzębiec* w ziemi Warszawskiej spłodził syna Antoniego i córkę Maryannę. Stefan Klimkiewicz kapitan regimentu gwardyi pieszej Koronnej, pojął za małżonkę Skarzyńską pisarzownę Łomżyńską, z którą zostawił synów dwóch: Antoniego i Pantaleona. Córek cztery: Ewę, Bibiannę, Franciszkę i Katarzynę. — *Her. Wiel.*

Klimkowicz. — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.*

Klimkowski *herbu Ślepowron.*. Tylko u *Małachowskiego* tak stoją wyrażeni.

Klimowicki. — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.*

Klityński. Również tylko u powyższych.

Klizne. *Indig.* w Konst. roku 1685. *fol.* 20. — *Małachowski.*

Klott, w Bracławskim i t. d. — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.* — W roku 1778., Adam sędzia ziemski Bracławski. — *Krasicki.*

Kluczewski Ignacy obersztleitnant wojska Koronnego *Nobilit. praec. scart.* roku 1668. — *Krasicki.* — *Małachowski.*

Kluczewski Józef i Melchior bracia, *Nobilit. praec. scart.* w Konst. r. 1768. — *Krasicki.* — *Małachowski.*

Kluczyńcki *herbu Jasieńczyk.* — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.*

Klug Jan *Nobilit. non praec. scart.* w Konst. 1790. roku. — *Małach.*

Klukowski. — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.*

Kluszewski. — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.* — W ostatnich czasach żył N. Kluszewski starosta Brzegowski.

Klużeński. — *Kuropatnikki.* — *Małachowski.*

Kłanicki w powiecie Grodzieńskiem, i t. d. — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.* — W roku 1778. Józef obożny Grodzieński. — *Krasicki.*

Kłobucki. — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.*

Kłobuszewski. — Także tylko u powyższych.

Kłoczko *herbu Ogończyk.* Patrz **Kłodzki** T. V.

Kłosowicz *herbu Kłosy.* — Tylko *Małachowski* tak ich wymienia.

Knachfus. *Nobilit praec. scart.* w Konst. Litews. roku 1775. *fol.* 44. — *Małachowski.*

Kniaź *herbu Kurcz.* Tylko u *Małachowskiego* tak stoją.

Kniazki. — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.*

Kniaźnin *herbu Kniaź* to jest *Kurcz.* — *Małach.*

Kniaznin *herbu Następ* czyli *Rudnica.* — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.* — Do jednych z tychże należał Franciszek Dyonizy Kniaźnin syn Ignacego i Anastazyi Kniaźninów Autor powszechnie szacowanych wielu dzieł poetycznych, które wyszły drukiem w 7. Tomach w Warszawie i powtórnie w 6. Tomach w Lipsku, zmarły w Końskiej woli 25. Sierpnia roku 1807. w 57. roku życia swojego.

Kniażyński,

Kniażyszcze, tylko u *Kuropatnickiego* i *Małachowskiego.*

Knidzyński z Podlaskiego podpisał elekcyą Jana III. — *Małachowski.*

Kniehyniński, w metryce Wołyńskiej r. 1528. — *Małachowski.*

Kobelski *herbu Prawdzic.* Dawni autorowie o nich nie piszą, i tylko *Małachowski* tak ich wymienia.

Kobierski *herbu Ryś.* O tych w Tomie V. ale bez herbu.

Kobierzyski z *Kobierzyska.* — Tak stoją u *Kuropatnickiego* i *Małachowskiego.*

Koboszko. — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.*

Kobuzowski *herbu Mora.* O tym domie dawni autorowie, *Niesiecki* i *Kuropatnicki* przez niewiadomość opuścili. Legitymacyą autentyczną z aktów Lwowskich słowo w słowo tu umieszczamy: *Extractus ex metricula statuum regnorum Galliciae et Lodomeriae Tomo II. pag.* 365. *depromptus. Caesareo regium terrestre Leopoliense judicium, generosum Joannem Mora Kobuzowski et Theodosiae de Skibickie conjugum legitimorum filium olim vero generosorum Stephani Mora Kobuzowski et Mariannae de Ziołkowskie conjugum legitimorum, tum generosorum Theodori Skibicki et Pelagiae de Kozobudzkie conjugum, itidem legitimorum, nepotem esse, ab iisdemque utriusque lineae nobilitatem et praerogativas, statui nobilitari competentes*

desumpsisse, atque per ipsosmet, stemmate Mora dicti, pro merito gaudere consequenter quoque circa fixum, hisce in regnis domicilium, tam ante quam post revindicationem horum regnorum, pro nobili indigena, semper reputatum fuisse, et revera, nobilem indigenam esse, praesentibus attestatur. Datum Leopoli die 29. mensis Novembris 1782. anno Rochus Baro Czechowicz subjudex terrestris Leopoliensis, praeses. Vincentius de Kozban Bem notarius 1mus. Ignatius Swieprawski camerarius terrestris Leopoliensis. Cajetanus de Michałowski notarius L. S. Intabuletur decretum in sesione C. Regiae commissionis tabularis Leopol. die 11. 9bris 1783. Lectum per Oczosalski. Collatum et copiam praesentem suo cum originali extracta tymbrato concordare attestor Leopoli die 9na Octobris 1793. anno. Lucas de Lubraniec Dąmbski manu propria locus sigilli gentilitii. Jakób Mora Kobuzowski komornik ziemski Lwowski z tejże procedencyi pochodzący, rzeczoną legitymacyą dowodzi się. — *Her. Wiel.*

Kobyłowski. — *Kuropatnicki.* — *Małach.*

Koch Jerzy otrzymał Indig. roku 1658. — *Vol. Leg. IV. fol.* 569. — *Krasicki.*

Koch. *Nobilit. praec. scart.* w Konst. roku 1790. — *Małach.*

Kochałowski *herbu Radwan z odmianą.* Dawni autorowie ich niewspominają. — *Kuropatnicki* i *Małachowski* w dziełach swych ich tak wypisują.

Kochan *herbu Rawicz.* Autorowie jako *Okolski*, *Duńczewski* cytują księcia Szlązkiego Kochan i od niego procedencyą Prandotów wywodzą. — Patrz *Duńczewski* T. II. i *Okolski* Tom II. *fol.* 598.

Kochnowski. *Nobilit. non praec. scart.* w Konst. roku 1775. *fol.* 153. — *Małach.* — W roku 1778. Melchior Kochnowski biskup Dyonizeński, sufragan Chełmski. — Stanisław subdelegat Krasnostawski. Wincenty vice-regent tegoż grodu. — *Kras.*

Kochowicz Stanisław gwardyi Królowej chorąży, *nobilit.* w Konst. roku 1676. *fol.* 62. — *Krasicki.* — *Małachowski.*

Kochyliński. — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.*

Kocielski w Lubelskiem i t. d. — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.*

Kociołkowski. — Może to ci sami co **Kociełkowski** w T. V. — ale *Kuropatnicki* i *Małach.* osobno ich piszą.

Kociubiński *herbu Zdanowicz z odmianą. — Kuropatnicki. — Małach.*

Kocorowski z Płock. podpisał elekcyą Króla Jana Kazimierza. — *Małachowski.*

Kocowski *herbu Dąbrowa.* Sam tylko *Małachowski* tak ich wymienia.

Koczowski *herbu Jastrzębiec.* O tych w Tomie V. ale bez herbu.

Kodziełł *Pisanka, herbu Prus 3tio.* Tak ich wypisują *Kuropatnicki* i *Małachowski.*

Koiszewski w Brzeskiem Litews. — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.*

Kokaracki. *Nobilit.* w Konst. roku 1676. *fol.* 62. — *Małachowski.*

Kokoszyński *herbu Pypka.*—Tak ich wypisują *Kuropatnicki* i *Małachowski.*

Kokowski w Sieradzkiem i t. d. — *Mał.* — W roku 1788. Józef podwojewodzi Sieradzki. — *Krasicki.*

Kokołusza *herbu Działosza.* — Tak stoją u *Kuropatnickiego* i *Małach.*

Kolankowski.— *Kurop.* — *Małach.*

Kolczewski. Także tylko u powyższych autorów.

Kolędowski *herbu Bełty.* —Tak ich wypisują *Kuropatnicki* i *Małachowski.*

Kolerciej, u *Kuropatnickiego* i *Małachowskiego.*

Kolkowski, także tylko u powyższych autorów.

Kollatorowicz Łukasz *i* Wojciech, *Nobilit. praec. scart.* w Koost. roku 1790. — *Mał.*

Kolmer, Klemens, Jan, Filip, Reinhold i Karol Ernest Indig. otrzymali w Konst. roku 1658. *fol.* 50. — *Krasicki.*— *Małach.*

Kołb w Smoleńskiem, i t. d. — *Mał.* — W r. 1788. Stefan koniuszy Grodzieński.— *Kras.*

Kołodyński *herbu Kołodyn.* Patrz w Tomie V. pod **Kołodyn.**

Kołomyjski w Zambrowskiem i t. d. — *Mał.* — W roku 1788. Antoni burgrabia Zambrowski.—*Krasicki.*

Kołupaj, w różnych miejscach Litwy. — *Mał.* — *Kuropatnicki* pisze ich Kołupajło, a *Krasicki* wymienia w roku 1788. Franciszka Kołupayło sędziego ziemskiego Wołkowyskiego; — może to jeden i ten sam dom.

Komaniewski. — *Kuropatnicki.* — *Małach.*

Komar *herbu własnego.* O tej familji z *Niesieckiego* w Tomie V. Tutaj zamieszczamy prostą genealogią od Jerzego na którym skończył *Niesiecki,* aż do Józefa dziś żyjącego

z jego potomstwem, potwierdzoną z postanowienia deputacyi wywodowej Wileńskiej dnia 15. Grudnia 1834. r. — Jerzy Komar był powołany na sejmu jak o tem świadczy list Króla Polskiego Jana Kazimierza w 1664. pisany, od tego Jerzego pochodzą synowie: Daniel, Benedykt, Jan, Michał, Hieronim, Adam i Władysław, którzy pozostałemi po swym ojcu i matce majątkami Barkolibiszki, Kiena, Wojtkany, nazwanemi między sobą się podzielili; co się widzieć daje z dokumentu dzielczego w 1671. zawartego, z tych Michał miał przez Króla Polskiego Jana III. pozwolenie w roku 1681. dane na przelew Adamowi Odyńcowi prawa dożywotniego na majątek Glińsk sobie służącego. Z Michała rodzi się Mikołaj, który w roku 1701. miał dane sobie polecenie, przez księcia Wiśniowieckiego het mana Wielkiego Księztwa Litewskiego udać się w powiat Upitski, dla objęcia we władanie starostwa Gulbniskiego. Tenże sam Mikołaj testamentem swoim Ignacemu i Antoniemu, majątki Połoweń, Rogów i inne z ludźmi poddanemi, któremi się wedle świadectwa dokumentu dzielczego w roku 1744. uczynionego podzielili; z nich Ignacy za przywilejem Króla Polskiego Stanisława Augusta pod rokiem 1774. danym, był wyniesionym na urząd sędziego ziemskiego Wiłkomirskiego i przez takież przywileje powoływany był na sejm dla wyboru urzędników. Od Antoniego pochodzi syn Józef, który jak wyświeca formularny opis jego służby był w roku 1790. komisarzem cywilno-wojskowym powiatu Wiłkomierskiego, następnie pułkownikiem wojsk Litewskich a na koniec prezydentem Wileńskim głównego sądu IIgo departamentu: o pochodzeniu zaś od niego synów Teofila, Władysława i Konstantego, świadczą metryki chrzestne przez konsystorz potwierdzone i t. d. W końcu wspomniany Józef Komar były pułkownik wojsk Polskich i prezes sądu głów. Wileńskiego był także w r. 1812. obrany posłem na sejm Warszawski z powiatu Wiłkomierskiego. Ożeniony z Teklą Kościałkowską marszałkowną Wiłkomierską; jego synowie: Teofil, z Rozalji Meysztowiczówny zostawia syna małoletniego Józefa. Władysław guber. sekretarz ożeniony z Katarzyną Zajączkowską. Konstanty porucznik kawaler-gardzkiego jej Imperatorskiej Mości pułku.

Komarnicki *herbu Junosza.* Że są i tego herbu piszą *Kuropatnicki* i *Małachowski.*

Komarzewski. Wypisują ich *Krasicki* i *Kuropatnicki*, inni autorowie wraz z *Małachowskim* nic o nich niewspominają.

Komirowski w Inowrocławskiem i t. d. — *Kuropa-*

tnicki i *Małachowski.* — W roku 1778. Józef cześnik Inowrocławski. Stanisław łowczy Bydgoski. — *Krasicki.*

Komoński *herbu Lis* według *Małachowskiego*; herbu *Bzura* według *Kuropatnickiego.*

Komorowski *herbu Ciołek.* O początku Ciołków jużeśmy pod Poniatowskiemi i Ciołkami mówili. Porównywając genealogię domów Komorowskich daje się spostrzegać że *Niesiecki* do familji *Korczaków* Komorowskich i innych jako np. Ciołków pomieszał, bo gdy z papierów urzędowych jawno okazuje się o istnieniu dawnem w znaczeniu będących *Ciołków* Komorowskich, w Herbarzu swoim tylko w kilku wierszach wiadomość o nich zamknął. — *Ciołkowie* Komorowscy tak od dóbr Komorowa zawołani zostali i pierwszy z nich Piotr *Ciołek* z Komarowa otrzymał hrabstwo Liptowieckie i od niego zaczyna się tu procedencya tej familji.

Piotr miał synów czterech: Andrzeja, Adama, Krzysztofa i Franciszka, otrzymał hrabstwo Liptawieckie r. 1469.

Adam Komorowski drugi syn Piotra wiał syna Jana.

Jan Komorowski miał syna Krzysztofa ze Zborowskiej wojewodzianki Krakowskiej.

Krzysztof Komorowski kasztelan Santocki, syn Jana i Zborowskiej, mąż zasługami w ojczyznie znamienity, wezwany był od Króla Zygmunta III. do lustracyi dóbr królewskich po zmarłej ręcę pozostałych r. 1607. ożenionym był z Heleną hrabianką Granowską herbu *Leliwa* miał syna jednego Mikołaja i córkę Katarzynę wydaną za Zbigniewa Lanckorońskiego podkorzego Sandomierskiego.

Mikołaj syn Krzysztofa i Granowskiej, we wszystkich papierach familijnych tytułowany wojewodą Płocką, wszedł był w śluby małżeńskie z Beatą księżniczką *Korybut* Wiśniowiecką, córką księcia Michała starosty Owruckiego i Reginy Mohylanki, a ciotką Króla Michała Korybuta, miał syna Jerzego.

Jerzy na Komorowie, Pogorzelcu, Poniatowie etc. dziedzic, także w tranzakcyach familijnych tytułowany kasztelanem Sieradzkim, pojął był w małżeńską ligę Elżbietę Tarłownę herbu *Topor*, z niej syn Andrzej.

Ten Andrzej miecznik Koronny sprzysiągł się dożywotnie z Zofią Sieniawską, z ks. Radziwiłłowny, hetmanowną polną koronną wojewodzianką Wołyńską, miał syna Adama.

Adam, naprzód podczaszy Nowogrodzki, dalej podkomorzy Halicki, nakoniec i Koronny, kawaler orderu Orła białego, mąż rycerski, na czele wojska wielokrotnie stawał, złączył się dożywotnie z Eleonorą Piaskowską starościanką, miał synów czterech: Stefana, Jakóba, Józefa i Jana.

Stefan, podstoli wielki Koronny, kawaler orderu Orła

białego, dwa razy poselstwo własnem kosztem odprawiał, naprzód do Rzymu, poźniej do Porty i upodobawszy sobie strój turecki przebrał się przez długi czas tam zostawając, bezpotomny.

Jakób, drugi syn Adama regimentarz wielki Koronny, kawaler orderu Orła białego i ś. Stanisława bezpotomny.

Józef, starosta Lwowski, kawaler orderu ś. Stanisława.

Jan najmłodszy z synów Adama w dziecinnym jeszcze wieku wzięty w opiekę od elektora saskiego Augusta II. tam wychowanie odebrał, i zaledwie 18. lat licząc został pułkownikiem artylleryi wojsk Koronnych. Gdy domowe niepokoje wichrzyć kraj nasz zaczęły opuścił służbę i udał się do Francyi do Stanisława Leszczyńskiego i długi czas na dworze Ludwika XV. przemieszkiwał, gdzie i orderem ś. Ducha zaszczyconym został. Widząc już spokojniejszą ojczyznę swoją, strawiwszy 10. lat zagranicą wrócił do kraju by resztę życia spokojnie dokończyć; znany osobiście oddawna Stanisławowi Poniatowskiemu, i chcąc go król silniej na swoją przyciągnąć stronę ofiarował mu natychmiast krzesło kasztelanji Bełzkiej — pomimo to długo jednak w domowem ustroniu przemieszkiwał ożeniwszy się z Ludwiką Cielecką córką generała, a której znaczny posag wynagradzał choć w części poniesione szkody z ojczystego majątku — wezwany nakoniec od króla własnoręcznem pismem, by zatrudnił się przy wyborze posłów na sejm i sam także nieodmiennie zjechał, niemógł odmówić tak chlubnemu zaufaniu, a znając ten monarcha jak wielkiej używał Komorowski opinji u rodaków, silnie na rychły jego przyjazd do stolicy nalegał — tam dopiero z całem zapałem młodocianych lat oddał się pracy dla kraju; próżnemi były jego zabiegi, i skołatane zdrowie na natargach publicznych, wkrótce po zawarciu sejmu przymusiło go do opuszczenia stolicy. Podzieliwszy więc ostatniemi szczątkami wielkiej niegdyś fortuny trzech synów i zachowawszy sobie mały dochód, osiadł we Lwowie i tam na łonie rodziny roku 1796. życie dokonał. Miał także trzy córki: Teklę wydaną za Cieszkowskiego, Annę za Zaleskiego marszałka Wołyńskiego i Eleonorę. Synowie zaś o których niżej: Erazm, Jakób i Baltazar.

Mąż ten wielkiej nauki i cnót powszechnej estymacyi w ojczyznie i zagranicą używał, był członkiem rady Nieustającej kawalerem orderu Orła białego, ś. Ducha i ś. Stanisława. Zostawił po sobie bogaty skarbiec i siła ksiąg, co wszystko działem dostało się najmłodszemu z synów Baltazarowi.

Erazm najstawszy syn generał wojsk Polskich, szembelan dworu Austryackiego, kawaler orderów Narodowych, komandor krzyża ś. Leopolda etc. dziedzic na Łuczycach, Szem-

pańcach, Leszczetowie, Remenowie, i tym dalej wszedł w związki małżeńskie z Anną baronowną de Storach z Komorowskiej herbu *Korczak* urodzoną, miał syna jednego Ignacego i córek dwie: Magdalenę wydaną za Zaleskiego i Franciszkę za Michałem hr. Komorowskiego. — Powtórzył związki małżeńskie z Maryą hrabianką Dulską, z tą miał syna Władysława, ten młodo umarł — roku 1817. wyniesionym został do tytułu hrabiego ś. Imperyi i zszedł z tego świata r. 1835. we Lwowie pochowany.

Jakób *Ciołek* Komorowski drugi syn Jana, rotmistrz kancellaryi Narodowej, prezes gub. Podolskiej miał trzech synów i córek siedem, zszedł z tego świata r. 1840.

Baltazar *Ciołek* Komorowski syn najmłodszy Jana, skończywszy uniwersytet w Berlinie w 16. roku życia swego wstąpił do służby wojennej i był pułkownikiem pod dowodzącym naówczas generałem Madalińskiem i razem nieodstępnym jego towarzyszem; po wypuszczeniu wojska przymuszony opuścić służbę i przebiegłszy Europę od Wschodu do Zachodu od Południa do Północy, zwiedził obiedwie części Ameryki, ztamtąd wrócił do Paryża. Zdawna zaszczycony przyjaźnią i szacunkiem Tadeusza Kościuszki prezentowanym był Napoleonowi będącemu naówczas pierwszym konsulem. — Listy własnoręczne Napoleona i Kościuszki, które do tej pory chowają się w familji hr. Baltazara, świadczą o ile ten umiał pozyskać ich poważanie. Wrócił nareszcie do Lwowa z powodu interesów familijnych i długi czas przy stroskanej matce pozostać musiał. — Ogołocony z dóbr pozostałych po ojcu w Królestwie sądząc, iż te zwróconemi będą, wyjechał do St. Petersburga gdzie też w służbie pozostał, mianowany szambelanem dworu Rossyjskiego, zupełnie kraj ten zamieszkać zmuszony był okolicznościami, a przez różne spadki familijne odziedziczywszy znów dość znaczny majątek, nabył dobra na Wołyniu i osiadł w majętności swojej Rożyszczach nad Sterem. Tam N. Cesarz Alexander zaszczycił go swoją bytnością w własnym jego domu. R. 1816. obrany prezesem I. departamentu gub. Wołyńskiej, a gdy kończył urzędowanie powtórnie reskryptem N. Cesarza na urząd prezesa izby skarbowej powołanym zosłał; mianowany nakoniec do sprawowania obowiązków gubernatora cywilnego tejże gubernji, po długo-letniej pracy dla słabości zdrowia od wszelkich urzędów usunąć się musiał. Ożenionym był z Ludwiką Hulewiczowną, córką Franciszka byłego senatora adjutanta J. K. Mci, poźniej podkomorzego Kijowskiego i Konstancyi Sumowskiej z Szembekownej Hulewiczów małżonków; z nią miał synów dwóch: Augusta i Kazimierza, i córkę Teofilę. Wezwany na koronacyą N. Cesarza Mikołaja, w rok po-

źniej, to jest: 1827. r. w St. Petersburgu życia dokonał. Zaszczycony był stopniem rzeczywistego radzcy stanu i orderami ś. Włodzimierza z gwiazdą 2giej klassy i ś. Anny z brylantami i wielu innemi tak zagranicznemi jako i krajowemi, jako też i komandoryą krzyża ś. Jana Jerozolimskiego. Zostawił po sobie siła kosztownych pamiątek, tak familijnych które mu po ojcu dostały się, jako i nowo nabytych i malowideł włoskich. Zamożne archiwum, wielu medalów i innych starożytności zostały także po nim. Dziedziczył na Rożyszczach, Topolnej, Załobawic, Dubieszach wielkich i małych, Czebeniach, Kulczanach, Kopaczowce, Maydanie, Biełaszowie, Rohitnicy, Woronny, i tym dalej — prócz innych dóbr jeszcze w Galicyi i posagowych po żonie. — *Z wywodu szlachectwa przez Heroldyą ces. rossyjską zatwierdzonego i papierów familijnych.*

Koncerewicz. — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.*

Koncewicz w Nowogrodzkiem i t. d. — *Małachowski.* — W roku 1413. na sejmie Horodelskim Gineth Konczewicz przyjęty do herbu *Zarembów.* — *Con. Vol. I. fol.* 70. — Józef w r. 1778. Horodniczy Nowogrodzki — *Krasicki.*

Kondarat, Michał i Jan *Nobilit.* w Konst. r. 1676. *fol.* 64. — *Krasicki.* — *Małachowski.*

Kondracki w ziemi Zawskrzyńskiej, i t. d. — *Małachowski.* — W r. 1788. Jan cześnik Łucki. — *Krasicki.*

Koniczewski. — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.*

Konigsfels. *Indig.* w Konst. roku 1768. — *Małachowski.*

Koniski,

Koniuchowski i

Konjugowicz. U *Kuropatnickieg* i *Małachowskiego.*

Koniuszewski w Brzesk. Litewst i t. d. — *Kuropatnicki.* — *Malachowski.*

Konopacki *herbu Nowina.* Że są i tego herbu piszą *Kuropatnicki* i *Małachowski.*

Konopka *herbu Nowina.* O tych stoi w Tomie V. tu dalszą procedencyą z dokumentów urzędowych, przywilejów i t. d. czerpaną umieszczamy. — Są dyploma autentyczne Królów Zygmunta Augusta, Zygmunta III. i Augusta III. wspominające zasługi Jakóba *secret. s. r. M. R. Pol.* 1567. — Stanisława rotmistrza, Hinka oboźnego, Jana Żegoty Piotra, Antoniego łowczego Drohickiego, (1630), Andrzeja komisarza i gener. lustratora dóbr królewskich stołowych (1758.), Konopków a z kwerend poczynionych wykazuje się jak następuje:

Z summaryusza kwerendy uczynionej w metrykach koronnych w Warszawie. — Roku 1674. Andrzej *Nowina* Konopka za Jana III. Króla Polskiego, z ziemi Wizkiej. — Roku

1697. na elekcyi Augusta II. Wojciech *Nowina* Konopka z Sandomierskiego, Krzystof z Kaliskiego, Grzegorz, Jakób, Marcin, Maciej, Tomasz, Stanisław i Walenty *Nowina* Konopkowie, wszyscy siedmiu z ziemi Łomżyńskiej. — Roku 1779. ***Josephus*** Konopka, syn Wiktora Konopki, miał sprawy w aktach trybunalskich Piotrkowskich. — Roku 1774. ***Generosi Antonii ut supra Generosi Valentini Konopka Camerarii cum Marianna Zakrzewska progeniti filii, cessio intuitu bonorum Szumowo in Palatinatu Masoviae, Terra Łomżensi, sitorum.*** — Roku 1773. ***Generosus Franciscus Antonius Camerarius Terrestris Palatinatus Gnesnensis, cum Generosa Francisca de Kobielskie consorte sua quietant.*** — R. 1798. Konsens na pewne wsie przez Kazimierza książęcia Ogińskiego hetmana Wielkiego Księztwa Litewskiego dany Franciszkowi bywszemu kapitanowi wojska Litewskiego, i Annie Konopkom. — Roku 1790. otrzymał patent Króla Stanisława Augusta Michał *Nowina* Konopka na chorąztwo w regimencie pieszym wojska Koronnego szefostwa urodzonego Malczewskiego. — Roku 1775. Kazimierz *Nowina* Konopka komornik Gnieźnieński. — Roku 1780. Stanisław August Król Polski, daje patent na łowczego Sanockiego Józefowi *Nowina* Konopka.

Z akt koronnych Krakowskich: pod rokiem 1780. zapisany jest dyplom królewski na łowczego Sanockiego dany Józefowi Konopce. — Roku 1784. Józef *Nowina* Konopka łowczy Sanocki, nabył dobra Modlnicę i tegoż r. 1784. do tychże dóbr intromittowany. — Roku 1786. Józef *Nowina* Konopka łowczy Sanocki był dziedzicem wsiów Zajezierze i części Bogorya. — Jak świadczy tabula dóbr ziemskich we Lwowie, księga ***Obligationum Novarum*** Tom 49. pag. 179., ten Józef *Nowina* Konopka z Jałbrzykowego stoku, łowczy Sanocki, miał braci: 1, Ludwika ***Exertitus Clavae minoris Regni Majoris.*** 2. Antoniego. 3. Księdza Marcina kanonika katedralnego Przemyślkiego, który wydał mowę powitalną roku 1782. na wjazd do Przemyśla JW. JKs. Antoniego Wencesława Sierakowskiego biskupa. 4. Siostra Franciszka Konstancya, żona Józefa de Chmielek Chmielewskiego, synowie i córka Adama z Jałbrzykowego stoku *Nowina* Konopki, podskarbiego łomżyńskiego i Barbary Zapolskiej dziedziców Rustweczka w ziemi Przemyślkiej. Wyż pomieniony Józef łowczy Sanocki połączył się z Teresą Bogoryą Skotnicką, córką Ignacego Bogoryi Skotnickiego i Barbary Skarbek Borowskiej, z którą Teresą spłodził synów trzech: 1. Stanisław z Jabrzyłkowego stoku *Nowina* Konopka, po ojcu dziedzic Mogilan. 2. Michał. 3. Tadeusz. ***Liber Instrumentor.*** Tom 118. pag. 62. Tom 103. pag. 202—203.

Akta Radomskie mówią: że roku 1747. Wojciech *Nowina* Konopka, ziemianin Sandomierskiego województwa, stawał w różnych sprawach obywatelskich przed sądem Ziemskim wraz ze swoim synem Józefem Konopką, wcale innym od Józefa łowczego Sanockiego, który w tychże aktach pod rokiem 1786. wyrażony jest jako kupił dobra Zajezierze. — Roku 1706. Antoni Wojciech *Nowina* Konopka, syn niegdyś Mateusza *Nowina* Konopki i Zofji ze Zgłobic, podpisał dożywocie z żoną swoją Anną Bieniecką. — Pod rokiem 1784. Stanisław i Jakób synowie Wojciecha i Franciszki Konopków, a pod r. 1747. że tenże Wojciech miał synów Stanisława i Franciszka.

W metrykach koronnych w Warszawie znajdują się także następujące dokumenta: Roku 1770. Krzysztof *Nowina* Konopka stolnik Dobrzyński, miał dwóch synów, na których jest dokument pod rokiem 1742. to jest Jana *Nowina* Konopkę połączonego węzłem małżeńskim z Barbarą de Pepłowskie, z ktorej synowie Franciszek i Andrzej; drugi syn Krzysztofa, a brat Jana, na imie Łukasz roku 1742. cześnik Bracławski, pod tymże rokiem uczynił z dóbr dwie donacye, roku 1743. nabył dobra Strzyżów w ziemi Sochaczewskiej, roku 1755. bona Roszkowa-Wola donat, roku 1765. *Contractum Roborant.* Roku 1742. kupił dobra Bronisz w Warszawskim.

Jak świadczą akta Sandomierskie, tenże Łukasz *Pincerna Braclaviensis* roku 1747. miał za żonę Zuzannę Ołtarzewską i kupił wieś Wolę w Radomskiem, Piotrkowek roku 1747. w Warszawskim. — Jego syn Józef *Nowina* Konopka, jak świadczą akta Warszawskie pod rokiem 1742. sprzedał dobra Broniszew. — Roku 1765. jest dowód w tychże metrykach koronnych, że Łukasz cześnik Bracławski był synem Krzysztofa stolnika Dobrzyńskiego. — Roku 1690. że tenże Krzystof był synem Kaspra, podpisał elekcyą Augusta II. oraz że r. 1714. był *Commilito cohortis loricatae Generalis Campiducis M. D. Lithvaniae*, otrzymał pozwolenie ustąpienia z wójtostwa wsi Skotniki w województwie Sandomierskiem położonej.

Zatem okazuje się, że Kasper *Nowina* Konopka miał syna Krzysztofa stolnika Dobrzyńskiego; ten zaś spłodził Jana, który zoztawił dwóch synów: Franciszka i Andrzeja, oraz drugiego syna Łukasza cześnika Bracławskiego, który z Zuzanny Ołtarzewskiej miał syna Józefa; ten służąc wojskowo na ołtarzu ojczyzny złożył całą swoją fortunę, zostawił potomstwo, z którego *Nowina* Konopka osiadł w Wieliczce, i tam połączył się z Moszczeńską. — Po rozbiorze Polski, gdy Wieliczka dostała się pod panowanie domu Austryjackiego, tenże Konopka wziął w posesyę w spółce z Moszczeńskim Saliny Wielickie i Bocheńskie, gdzie obydwa dorobili się znacznej fortuny

W czasie głodu, mając od lat kilku nietykane śpichlerze pełne zboża, otworzyli takowe w połowie większej rozdając darmo nieszczęśliwym prawie z głodu umierającym; opuszczając posesyę Salin w Wieliczce i Bochni, darowali krajowi maszyny, zbudowane magazyny nad Wisłą, nowo ich kosztem otworzone szyby w kopalniach soli, zaprzęgi i wszelkie sprzęty ich kosztem urządzone i sprowadzone. Za te czyny Cesarz Leopold nadał im godność baronów rzeszy Niemieckiej.

Piotr i Jan Konopkowie bracia rodzeni zostawili następujące potomstwo: Piotr Konopka miał dwie żony: 1. Siodełkiewiczowna, bezpotomna; 2. Salomea Hubicka, z tej dwóch synów i córka: 1. Jan dziedzic Mikuliniec w Tarnopolskim, fabryki sukna i kąpieli w Konopkówce, połączony z hrabianką Miączyńską bezdzietny. 2. Antoni dziedzic dóbr w cyrkule Bocheńskim, połączony z Emilią Maryanną Karoliną Skrzyńską, z tej zostawił trzech synów. 3. Teresa za Janem baronem Czechowiczem dziedzicem Zarubiniec w Tarnopolskim obwodzie. — Jan brat Piotra, połączył się z Julianną baronowną Przychocką, z której spłodził dwóch synów: Stanisława i Franciszka, o którym niżej. — Stanisław połączył się z Magdaleną Skrzyńską, córką Franciszka Borgiasza Skrzyńskiego i Józefy Jakubowskiej, która była córką Felicyana Jakubowskiego skarbnika Owruckiego i Antoniny Kleckiej. Z tej Magdaleny zostało pięciu synów i dwie córek: 1. Ludwik. 2. Jan. 3. Ignacy. 4. Antoni, dziedzic Wiewiórki, połączony z hrabianką Grocholską urodzoną z Baworowskiej. 5. ksiądz Wincenty kanonik Ołomuniecki. 6. Aniela za Skrzyńskim. 7 Kunegunda za Karolem de Kotary Kotarskim dziedzicem Olesna. — Drugi brat Franciszek, syn Jana połączył się z Brygittą Jordanówną Stojowską, córką Józefa z Zakliczyna Jordana Stojowskiego C. K. radzcy i Teresy *Korczak* Drohojewskiej. Z tej Brigitty zostało trzech synów i trzy córki: 1. Felix. 2. Leon, 3. Prosper dziedzic na Brniku, 4. Amalia za Jordanem Stojowskim, 5. Julianna za Fihauzerem de Mijaczów, 6. Anna za Rudzkim.

Konoplański. — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.* W r. 1778. N. regent Bracławski. — *Krasicki.*

Konsiadzki *herbu Prawdzic.* Tylko *Małachowski* tak ich wypisuje.

Kontrymowicz. — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.*

Konwicki. — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.*

Kopczyński. — Także u powyższych.

Kopeszy *herbu Jastrzębiec.* — Tylko powyżsi autorowie tak ich wypisują.

Kopinej. *Indig.* w Konst. roku 1609. — *Małachowski.*

Koporski. — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.*

Kopsowicz *herbu Wieniawa*, który jest takowy: Głowa żubra powinna być czarnego koloru, rogi u niej tak ułożone, jakby księżyc niepełny wyrażały, przez nozdrza wić zawiedziona w koło skręcona, czyli jako inni chcą, cyrkuł złoty, w zakrętach poczerniony, w polu żółtem. *Paprocki fol.* 675. *Okolski* Tom III. *fol.* 289. *Bielski fol.* 69. przydaje lwa w koronie nad hełmem wyniesionego w jednej łapie miecz trzymającego. Dom Kopsowiczów dawniej w Litwie, a potem w województwie Ruskiem osiadły, z których Wojciech Józef Kopsowicz podstoli Sanocki ożeniony z Barbarą Mokoskiej Szybińską herbu *Wukry*, spłodził dwie córki: Katarzynę *primo voto* za Śmiechowskim herbu *Bełty*, z którym miała syna Jakóba i córkę Barbarę, która była za mężna, *secundo voto* za Franciszkiem Kubrzyckim, z tym bezpotomna. Druga Kunegunda Kopsowiczowna, za Nowickim herbu *Poraj*, z tym było potomstwo synów dwóch: z tych jeden Jędrzej i córka Barbara, i synów dwóch: Onufrego, ten umarł we Lwowie i Tadeusza. Tenże Tadeusz Kopsowicz po trzykrotnie ożeniony: *primo voto* wszedł w śluby małżeńskie z Maryanną Palkiewiczowną, z którą spłodził syna Wojciecha w roku 1772. jako świadczy metryka chrzu w parafji Kozłowskiej zapisana, i córkę Helenę za Jędrzejem Podchorodeckim, z tym ma córkę Maryannę i syna Marcellego Podchorodeckiego. *Secundo voto* z Wiktoryą z Surowskich, *primo voto* za Chlebowskim będącą z tą spłodził syna Jakóba, jako świadczy metryka chrztu w Czerniejowie dnia 3. Lipca roku 1777. zapisana. *Tertio voto* pojął za małżonkę Marcyannę Dąbkowską, córkę Józefa Dąbkowskiego z Agnieszki Leznickiej urodzoną, z którą bezpotomny. Anna z Bireckich Ustrzycka kasztelanowa Przemyślka była ciotką rodzoną Barbary Szybińskiej za Kopsowiczem podstolim Sanockim będącej. Dom Kopsowiczów spokrewniony z familiami Ustrzyckiemi, Szeptyckiemi, Dubrawskiemi, Dobrzenieckiemi, Szybińskiemi, Nowickiemi, Dąbkowskiemi, Leznickiemi, Stępowskiemi, Guzowskiemi i innemi. — *Her. Wiel.*

Kopyczyński. — U *Małachowskiego*.

Koracz *herbu Wąż*. Tylko *Małachowski* tak ich wypisuje.

Korbaczewski. O tych dawni autorowie i *Niesieck* nie piszą. *Kuropatnicki* w rzędzie nazwisk domów szlacheckich umieszcza. W Konstytucyi 1764., stoi iż Jan Korbaczewski podpisał elekcyą Stanisława Augusta Króla z powiatu Rzeczyckiego. — *Her. Wiel.*

Korcicki *herbu Prus*. Tak ich wypisują *Kuropatnicki* i *Małachowski*.

Korcuń. — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.*

Korcz Jakób *Nobilit.* w Konst. r. 1685. *fol.* 21. — *Krasicki.* — *Małachowski.*

Korczyński *herbu Sas.* Dawni autorowie o nich nie piszą i tylko jeden *Małachowski* tak ich wspomina.

Kordecki. — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.*

Kordymier Jakób major wojsk Koronnych, otrzymał Indigt w Konst. roku 1676. *fol.* 18. — *Krasicki.* — *Małachowski.*

Kordyński. — *Kuropatnicki.* — *Małach.*

Korgow. — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.*

Kormanicki *herbu Gozdawa.* Że są i tego herbu piszą *Kuropatnicki* i *Małachowski.*

Korn *herbu własnego*, który jest takowy: Na tarczy trzy kłosy z ziemi wyrastające, tak ułożono, iż po bokach, jeden w jednę, drugi kłos w drugą stronę, trochę nachylony, a średni prosto stojący; na wierzchu tych kłosów, trzy gwiazdy tak, że nad każdym kłosem gwiazda osobna, każda o sześciu rogach; na wierzchu tarczy korona. — Familia ta początkowie

niemiecka, pisze się von Zegierd Korń, weszła do księztwa Inflantskiego, w Parnawskim i Wendeńskim, na dobrach Krokmujza i Junformujza zwanych osiadła. *Ryterbank* czyli osobny herbarz samych Inflantczyków pisze, że za Zygmunta Augusta Króla Polskiego, weszła ta familia do Inflant, to jest do tej części Inflant, którą pospolicie Polskiemi Inflantami zwano, a która ostatnim kordonem 1773. roku pod panowanie Rossyjskie dostała się, gdzie i dosąd kwitnie. Pierwszy z Parnaskiego i Wendeńskiego powiatów wyszły do Inflant Polskich pospolicie zwanych, jest Otto von Zegierd Korń, ten dobra Witkopo-

wszczyzna i Auszkany zwane, posiadł, ożenił się z Gertrudą Wissunowną, służył w wyprawie Rzpltej przeciw Moskwie, i w czasie oblężenia zamku Luczyńskiego, w roku 1634. poległ. Jego męztwu Adam Dąbrowa komendant Luczyński wysokie na piśmie pod tymże rokiem dał zalety swoim i wyższym oficerów podpisami i pieczęciami stwierdzone. O czem wszystkiem mówią obszernie, dokument autentyczny, i dekret Zadzwińskiej Inflant prowincyi. Temu Ottonowi von Zegierd Korniowi, swe dobra Witkopowszczyznę i Auszkany mającemu, Władysław Król Polski w roku 1634. dnia 20. Marca swym przywilejem one potwierdził. Tenże Otto von Zegierd Korn z Wisunowny żony swojej, zostawił dwóch synów: Jakóba i Andrzeja.

Jakób Ottonowicz von Zegierd Korń, pojął za żonę Obrycką, z niej miał synów ośmiu: Alexandra oboźnego Inflantskiego, Władysława, Michała, Ottona, Gedeona, Jerzego, Jakóba bezpotomnych, i Krzysztofa skarbnika Inflantskiego. Krzysztof skarbnik syn Jakóba Ottonowicza, ożenił się z Tyzenhauzowną wojską księztwa Żmudzkiego, a z niej miał synów dwóch: Stefana i Ludwika. Stefan skarbnik także Inflantski syn Krzysztofa z Tyzenhauzowny, zaślubił się z Rozalią Rykowną cześnikowną Inflantską, z którą piąciu miał synów: Tadeusza i Ignacego kanoników Inflantskich, Józefa w zakonie, Wincentego Dominikana, Piotra wojskiego Inflantskiego i sekretarza flotnego, Macieja Bazyliana opata Grodzińskiego i oficyała *Ritus Graeci Uniti*; który nietylko podług powołania swego, w stanie duchownym przykładnie żyjący, lecz z wysokiej roztropności, osobliwej ludzkości i przymiotów licznych, od wszytkich obywateli i osób jego znajomych, wielce poważany i lubiony. Siostra Katarzyna *in voto* Waldenowa sędzina Inflantska. Piotr wojski syn Stefana skarbnika Inflantskiego, miał za sobą Wiktoryą Benisławską wojską, zostawił z niej syna Felixa, córki dwie: Xawerę i Joannę.

Drugi syn Krzysztofa z Tyzenhauzowny, Ludwik budowniczy Inflantski, pojąwszy w małżeństwo Alexandrę Hłaskownę, sędziankę Połocką miał z niej synów czterech: Benedykta bezpotomnie zeszłego; Tomasza sędziego prezydującego powiatowego Luczyńskiego; Michała assesora w sądzie niższym Luczyńskim bezpotomnych, i Mikołaja bywszego sędziego; i córek trzy: Rozalią *in voto* Szantynową, Maryannę *in voto* Waldenową sędzinę i Katarzynę. Mikołaj syn Ludwika budowniczego, ożenił się z Katarzyną Łosowską sędzianką guberską namiestnictwa Połockiego, a z niej miał synów Ludwika i Jana.

Drugi syn Ottona von Zegierd Kornia, zabity w Lucynie w czasie wojny, Andrzej Ottonowicz miał dwie żony: Minszterownę i Rykownę; z których miał synów trzech: Jana, Micha-

ła i Andrzeja, i córkę Zofią. Jan bezpotomny; Michał miecznik Inflantski, miał za sobą Szadurską horodniczankę Inflantską, a z nią córkę jednę wydaną za Rodziewicza rotmistrza Brasławskiego; Jakób zaś syn drugi Michała, miał syna Franciszka. Drugi Andrzeja Ottonowicza syn Andrzej, ten z dwóch żon Rykowny i Sołtanowny, miał synów trzech: Józefa, Ignacego i Jana; Józef, Andrzeja syn strażnik Inflantski, miał za sobą Wołosowką, a z niej syna Benedykta rotmistrza. Benedykt miał Benisławską stolnikownę, a z niej synów czterech: Nikodema, Józefa sędziego powiatowego Rzeczyckiego, Jana asesora Lucyńskiego i Dominika. Ignacy, drugi syn Andrzeja strażnika Inflantskiego, ożenił się z Johanną Rodziewiczowną stolnikowną Inflantską, z niej miał syna Jana sędziego Rzeczyckiego, i córek trzy: Katarzynę *in voto* Ketlerową, Zofią *in voto* Marynowską herbu *Rola* i Petronellę Alexandrę Korniownę Wojciecha Wincentego na Wielądkach Wielądka, herbu *Nałęcz* małżonkę z którą potomstwo, syn jeden, Franciszek Borgiasz Wielądko, i córek dwie: Maryanna Ludwika, i Józefa Anna. Jan von Zegierd Korn syn Ignacego, ożenił się z Wodybunowną strażnikowną zostawił syna w małoletności, i córek dwie. Trzeci Andrzeja strażnika syn, Jan z żony swej Mitelfortownej zostawił syna jednego Józefa, i córkę *in voto* Starogrodzką. Córka zaś Andrzeja Ottonowicza, Zofia *in voto* Jodkowa miała dwóch synów Jodków, Franciszka wojskiego Inflantskiego, i Ignacego marszałka Lidzkiego kawalera orderu ś. Stanisława. Domu von Zegierd Korniów, są należący: Jodkowie, Wejsenhowie, Tyzenhauzowie, Karniccy, Rykowie, Waldenowie, Felkerzambowie, Sołtanowie, Szadurscy, Benisławscy Miłaszewicowie, Rodziewiczowie, Wielądkowie, Ossendowscy, Krzywcowie, Obryccy, Sokołowscy. — *Her. Wiel.*

Kornacki w Czerwonej Rusi i t. d. — *Kuropatnicki* i *Małach.*

Kornałowski podpisał *pacta conventa* Augusta II. — *Małachowski.*

Korniłowicz *Kurosz*, *herbu Rawicz.* — *Małach.*

Koronowski *herbu Łada.* Tylko *Małachowski* tak ich wypisuje, w innych autorach nie stoją.

Koropolański. — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.*

Korsuk. *Nobilit.* w Konst. roku 1676. *fol.* 64. — *Małachowski.*

Kortum. *Nobilit.* w Konst. roku 1775. *fol.* 148. — *Małachowski.*

Korybut, książe *herbu Korybut.* — Patrz *Wiśniowiecki* w T. IX.

Korzyc, w Słomińskim i t. d. — *Małachowski.*

Kosawicz *herbu Kozioł 2do.* Tylko u *Małachowskiego* tak stoją.

Kościelnicki. — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.*

Kościelski *herbu Kościesza.* — Że są i tego herbu, piszą *Kuropatnicki* i *Małachowski.*

Kościewicz był podsędkiem Witebskim w r. 1596. — *Małachowski.*

Kościuszkiewicz z Bełzkiego podpisał elekcyą Jana III. — *Małach.*

Kościuszko *herbu Roch 3tio.* O tych stoi w Tomie IV. — Z tych pochodził Tadeusz Kościuszko generał Polski, naczelnik powstania, urodzony roku 1746. w Siechnowicach, w ówczesnem województwie Brzeskiem. Opisywać tu żywot tego męża sławnego i jako wojownika i jako człowieka, gdy dziś tyle piór zajmuje się skreśleniem dokładnem, bogatego w nadzwyczajne wypadki ciągu życia tego bohatera, byłoby zbytecznem. Któż nie zna tego imienia szanownego nawet od najzawziętszych nieprzyjacioł! — Z bijografji dotąd wyszłych polecamy czytelnikom, *Życiopis Tadeusza Kościuszki* przez *P. Falkensteina* po niemiecku napisany, i wspomnienie w encyklopedyi polskiej małej wyszłej w Lesznie.

Kościuszkowicz w metryce Wołyńskiej r. 1528. — *Małachowski.*

Kosibski. — *Kuropatnicki.* — *Małach.*

Kosko w Wiłkomirskiem i t. d. — *Małach.*

Koskowscy *herbu Junosza.* Tych *Paprocki o Klejnotach fol.* 255. Kuszkowskiemi zowie, przywodząc *Epitaphium* w Włocławiu jednego pisane w te słowa: *Reverendus Dominus Sebastianus Kuszkowski hujus Ecclesiae Canonicus, sub hoc lapide quiescit, mortuus anno* 1569. Ale jako ten autor ortografią bardzo źle pisze łacińską i polską, tak i w tem nazwisku mógł się pomylić; z którego układając swój herbarz *Okolski*, toż samo wyraża Tom I. *fol.* 371. i nie mający o tym inszej wiadomości *Niesiecki* Tom II. *fol.* 450. i 754. tak ich też mianuje, mówiąc Kuszkowski herbu *Junosza.* Sebastyan kanonik Kujawski zmarły 1579. którego z nadgrobku wypisał *Okolski.* Ponieważ zaś w herbarzach nie masz żadnej zmianki o *Junoszach* Koskowskich, tylko o Kuszkowskich, toć tedy jest oczywisty error, bo w Płockiem województwie i ziemi Ciechanowskiej i Dobrzyńskiej, akta Niedzborskie dawne, akta ziemskie Mławskie, Płockie, Ciechanowskie i insze *in confinio* będące, tudzież Taryffy i Lauda Sejmikow Raciązkich, inaczej ich nie zowią i nie piszą, tylko zwyczajnie od starożytności de Koskovo Koskowscy, bo tam ich jest pełna ziemia, iżby mógł

wyrachować na kilka set Kostkowskich herbu *Junosza*, jako i w tym czasie, Józefa *Junosza* Koskowskiego, skarbnika Zakroczymskiego, pradziad Paweł, dziad Jędrzej, ojciec Wojciech pisali się zawsze Koskowskiemi, nie Kuszkowskiemi, których sukcesorowie mają Koskowa trzy, a Kosk pięć części.—*Herbarz Duńczewskiego.*

Koślarowski *herbu Jelita.* — Tylko *Małachowski* tak ich wspomina.

Kosnowicz *herbu Jastrzębiec.* — I tych także tylko *Małachowski* wypisuje.

Kossa *herbu Kosy.* — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.*

Kossowicz *herbu Wieniawa.* — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.*

Kostecki uwolniony *a scart.* w Konst. roku 1775. *fol.* 146. — *Małachowski.*

Kostewicz. — *Kuropatnicki.* — *Małach.*

Kostkiewicz *herbu Rogala.* Tylko u *Małachowskiego* tak wypisani.

Kostkowski *herbu Dołęga.* — *Kuropatnicki.* — *Małach.*

Kostrowicki *herbu Rogala.* — Tylko *Małachowski* tak ich pisze.—Nie wiem do których należą wymienieni przez *Krasickiego* jak następuje: Konstytucya roku 1659. dom z przyległościami w Memlu urodzonego Michała Kostrowickiego uwalnia *ab oneribus militaribus et civitatensibus.* — W roku 1778. Kazimierz budowniczy Miński.

Kostrowicki *herbu Wąż.* — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.*

Kostrowiec *herb*, patrz **Hołowiński** w T. IV.

Kostrowiec *herbu Kostrowiec.* — *Małachowski.*

Kostrzeński *herbu Zienowicz. Duńczewski* w swym *Herbarzu* dowodzi, że Kostrzeńscy pochodzą od Deszpotów, Zienowiczów i utrzymuje że ci w Litwie Kostrzeniami i w województwie Podlaskiem z początku zwani, tu zaś w województwie Wołyńskiem Kostrzeńskiemi rzeczeni, z których było trzech braci: jeden w wojsku Litewskiem generałem, tego synów kilku Kostrzeńskich, *Piarum Scholarum*, jeden w wojsku Litewskiem kapitanem. Drugi brat generała był księdzem świeckim, proboszczem Granowskim. Trzeci Franciszek Kostrzeński, w wojsku Koronnem służył z Potockim kasztelanem Kijowskim ożeniony z Zofią Bystrzejowską na Wołyniu, z której było synów dwóch: jeden młodszy Wawrzeniec umarł bezpotomnie subdelegatem grodzkim Łuckim, siostra Helena Kostrzeńska z Stężyckim miała synów dwóch: Wawrzeńca i Jana Stężyckich. Starszy brat Wawrzeńca subdelegata wspomnionego,

Antoni Kostrzeński, burgrabia Wizki, z Ewą Chreptowiczowną, komornikowną ziemską Krzemieniecką spłodził synów dwóch: Daniela Eliasza starszego, Mateusza Józefa Michała trojga imion młodszego i córek dwie Juliannę Konstancyą dwu-imienną, i drugą Maryannę.— *Herbarz Duńczewskiego.*

Kostrzewski w Bełzkiem i t. d. —*Kuropatnicki.*— *Małachowski.*

Kosty. *Nobilit. praec. scart.* w Konst. roku 1790. — *Małach.*

Koszowaty. — *Kuropatnicki.* — *Małach.*

Koszyc *herbu Poraj.* — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.*

Kotaszewicz. —*Kuropatnicki.* —*Małach.*

Kotelnicki. Także tylko u powyższych.

Kostkowski *herbu Ostoja.* I o tych dawni autorowie opuścili. — *Kuropatnicki* i *Małachowski* wspominają.

Kotlewicz *herbu Pobog. Kuropatnicki.* — *Małach.*

Kotnowski *herbu Ostoja* w województwie Sieradzkiem, powiecie Piotrkowskim mający swoje siedlisko, z których Andrzej *Ostoja* Kotnowski z Teofilą Rudzką spłodził syna Jana, który wszedł w śluby małżeńskie z Katarzyną Krobanowską herbu *Gryff*, córką Wojciecha Krobanowskiego i Anny z Zalewskiej, jako zaświadcza tranzakcya w grodzie Piotrkowskim r. 1667. *Feria tertia post festum Praesentationis GV. Mariae* to jest 3000. złotych przez matkę Krobanowską córce uczyniony. Tenże Jan Kotnowski spłodził dwóch synów: Kazimierza i Grzegorza, co dowodzi w tychże aktach Piotrkowskich dokument 1691. *Feria secunda post Festum S. Martini Pontificis nobilis Joannes parens*, *Casimirus et Gregorius filii Kotnowscy*, *olim nobilis Andreae Ostoia Kotnowski filius*, *et nepotes*, *sui et aliorum nominibus*, *Gnsum Radwan de causa Quietant.* Grzegorz Kotnowski z Maryanną Pągowską herbu *Sulima*, miał jednego syna Antoniego, który zaślubił się z Maryanną Krzętowską herbu *Zadora*, co potwierdza zapis na 1858. złotych w aktach grodzkich Piotrkowskich 1756. roku *Feria secunda*, *intra octavas festi SS. Corporis Christi Domini Generosus Antonius Ostoia Kotnowski olim Generosorum Gregorii Kotnowski*, *et Marianna Pągowska conjugum legitimorum filius*, *Generosae Mariannae Krętowska consorti suae legitimae summam* 1858. *flor. Pol. inscribit.* Rzeczony Antoni Kotnowski z Maryanną Krzętowską spłodził dwóch synów: Macieja i Fabiana, co potwierdza kwit w grodzie Piotrkowskim 1764. r. *Sabatho post festum divae Annae matris GV. Mariae Gnsa Marianna de Krzętowskie olim Generosi Antonii consors relicta vidva mater generosos Fabi-*

anum et Mathiam Kotnowskie filios suos de summa 2350. *flor. Pol. quietat.* Fabian Kotnowski z Maryanną Orłowską miał córkę jednę Antoninę w panieństwie zmarłą, i syna Franciszka, który z Antoniną Pągowską miał dwóch synów: Krzysztofa i Piotra. Maciej Kotnowski brat rodzony Fabiana, ten z Heleną Stanisławską Andrzeja Pilawa i Teofili z Gnoińskich Stanisławskich małżonków córką, zaś Michała i Heleny z Godziątkowskich Stanisławskich wnuczką, a Stanisława i Katarzyny z Czartoryskich prawnuczką, z tą ożeniony spłodził córkę Świętosławę, w panieńskim stanie będącą, i synów czterech: 1. Felixa Klemensa, 2. Kazimierza, 3. Piotra, 4. Michała; Felix Klemens Kotnowski syn Macieja z Heleny Stanisławskiej urodzony, najpierwej vice-regent Sieradzki, potem sędzia graniczny powiatu Piotrkowskiego i Radomskiego, ten wszedł w śluby małżeńskie z Teklą Kruszewską, Dominika Kruszewskiego wojskiego Sanockiego z Magdaleny de Bontanie małżonków córkę, zostawia potomstwo: córkę Antoninę, i synów trzech: Jana, Hipolita i Modesta. Kazimierz Kotnowski z Zofią Ojrzanowską rozwiedziony. Michał Kotnowski syn Macieja z Heleny Stanisławskiej, ten ma za sobą Maryannę Bogusławską, Antoniego Scibor Bogusławskiego i Anny Dorozyńskiej małżonków córkę, spłodził córkę Maryannę i syna Antoniego. Takową genealogią stwierdzają dokumenta autentyczne wzwyż wyrażone, i inne poźniejsze w aktach Piotrkowskich i Sieradzkich zeznawane. — *Her. Wiel.*

Kotoszewicz. — *Kuropatnicki* — *Małachowski.*

Kotowiecki. Także tylko u *Kuropatnickiego* i *Małachowskiego.*

Kotuliński *herbu Odrowąż.* Dawni autorowie nic nie piszą. — *Małachowski* jeden tak ich wypisuje.

Kotutewicz *herbu Trzaska.* — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.*

Kotwiccy jedni *herbu Kotwica*, drudzy *herbu Trzaska.* — *Małachowski.*

Kotzawrek i

Kowacz tylko u *Kuropatnickiego* i *Małachowskiego.*

Kowalkowski *herbu Godziemba.* Że są i tego herbu pisze *Małachowski.*

Kozaczyński. — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.*

Kozakowski w Kowieńskiem i t. d. — *Małachowski.* — W r. 1778. Adam sędzia ziemski Kowieński. — *Krasicki.*

Kozanecki. — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.*

Kozdzieszko. — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.*

Koziański. Także tylko u powyższych autorów wypisani.

Kozieł *herbu Kozieł* i drudzy *herbu Kozieł 2do* wspominani u *Kuropatnickiego* i *Małachowskiego.*

Koziebrocki *herbu Jastrzębiec.* — *Małachowski.* — W roku 1778. Marcin podsędek Halicki. — *Krasicki.*

Koźloróg *herbu Jelita* i

Koźloróg *herbu Poraj*, tylko u *Małachowskiego* tak są wyszczególnieni.

Kozopolański. — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.*

Kozubowski w Łęczyckiem. Adam z Sieradzkiego podpisał elekcyą Króla Jana Kazimierza. — *Małachowski.*

Kozyrski w Krzemienieckiem i t. d. — *Małachowski.*

Krabenow. *Indig.* w Konst. roku 1685. *fol.* 20. — *Małachowski.*

Kraczkowski w Sandomierskiem. — *Małachowski.*

Krągowski w Sieradzkiem, i t. d. — *Małachowski.*

Kraiński *herbu Jelita.* — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.*

Kralewski Jacek, *Nobilit. non praec. scart.* w Kons. r. 1768. — *Krasicki.* — *Małachowski.*

Krall Ludwik, *Nobilit. non praec. scart.* w Konst. r. 1768. — *Krasicki.* — *Małachowski.*

Krampultz. — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.*

Krasicki *herbu Rogala z mitrą.* Hrabiowie ś. państwa Rzymskiego. O tych stoi w Tomie V. tu dalszą zamieszczamy procedencyą. Antoni z Siecina Krasicki pułkownik wojsk Koronnych syn drugi Jana kasztelana Chełmskiego (jak w Tomie V.) i ostatniej domu Starzechowskich herbu *Nieczuja*, stolnikownej Żydaczewskiej, z Różą Charczowską kasztelanką Słońską następujące zostawił potomstwo: I. Jan najstarszy syn Antoniego, ten od lat młodych służąc w wojskach Rzeczypospolitej, był deputatem na trybunale Lubelskim z Bracławskiego 1792. major regimentu imienia Potockich szczególnie w obronie przejścia Bugu pod Dorohuskiem się odznaczył, kawaler orderu *Virtuti militari*, potem był tajnym radcą Cesarza Jmci Austryackiego i raz komisarzem Cesarskim sejmu Galicyjskiego, umarł roku 1831. zoztawił z Anną Potocką córką Józefa krajczego kor. i Teresy Ossolińskiej wojewodzianki Wołyńskiej synów: *a*) Władysława kapitana wojska Austryackiego komendora orderu Portugalskiego Chrystusa, zmarłego roku 1823. *b*) Karola, majora wojsk Polskich ozdobionego krzyżem złotym, ten z Julią hrabianką Starzeńską herbu *Lis*, wdową po młodszym swym bracie Henryku ma syna i córkę Annę. *c.* Henryka, któren z Julią hr. Starzeńską zostawując córkę Karolinę, młodo zszedł z tego świata. — II. Ignacy, drugi syn Antoniego kawaler orderu ś. Stanisława wprzód

łowczy a teraz podkomorzy wielki Galicyjski po dwa kroć komisarz Cesarski na sejmie, ma z Magdaleną z Olbrachcic Bielską kasztelanką Halicką córki: *a*) Różę za Adamem Orłowskim herbu *Lubicz*, byłym marszałkiem Płoskirowskim. *b*) Konstancyą za Michałem Brzostowskim herbu *Strzemie* podpułkownikiem wojsk Polskich kawalerem różnych orderów wojskowych. III. Xawery, trzeci syn Antoniego młodo wstąpiwszy do wojsk Rzeczypospolitej odbył w brygadzie Mokronowskiego wojnę roku 1792. otrzymał medal żołnierski, r. 1794. powierzył mu naczelnik Kościuszko dowództwo nad korpusem towarzystwa, tak zaszczytnie w tej wojnie znanem, potem jako majorowi, dowództwo pułku Uzarów, otrzymał od tego bohatera pierścień *obrońców ojczyzny*; z Julią Mniszchowną, córką Józefa chorążego w. Kor. starosty Sanockiego i Maryanny Ossolińskiej wojewodzanki Wołyńskiej, ma synów: *a*) Xawerego dotąd bezżennego i *b*) Edmunda podporucznika wojsk Polskich, ten z Anielą Brzostowską ma synów: Michała, Ignacego i Stanisława i córkę Maryą. IV. Maciej, czwarty syn Antoniego z Teofilą Stadnicką córką Józefa starosty Ostrskiego i Katarzyny Krasickiej ma synów: *a*) Kazimierza, kapitana kwatermistrzowstwa Polskiego ozdobionego krzyżem złotym i szefa sztabu generała Chłapowskiego ten z Izabellą Stadnicką ma syna Jana i córkę Teofilę. *b*) Alexandra ten z Henryką z Kurozwąk Męcińską ma córki: Alexandrę, Laurę i Jadwigę. V. Józef, piąty syn Antoniego oficer pułku 2. Ułanów W. Ks. Warszawskiego, w skutek odniesionych ran pod Sandomierzem r. 1809. młodo z tego zszedł świata. VI. Katarzyna, starsza córka Antoniego była za Józefem Stadnickim starostą Ostrskim. VII. Anna, druga córka Antoniego, była za Michałem Charczowskim. VIII. Eleonora najmłodsza córka Antoniego, jest kanoniczką kapituły Sabaudzkiej w Wiedniu. — Adam z Siecina Krasicki piąty syn Jerzego z księżny Sanguszkownej miecznik Przemyski, potem był chorążym Wołyńskim, umarł kasztelanem Przemyskim. Syn jego Jan zabity pod Żórawnem, za Króla Jana III. — Z tych zaś którzy na Polesiu i Ukrainie osiedli są następujący: Gabryela, syna Wincentego starosty Korytnickiego synem był Stanisław, podkomorzy Bełzki, orderu ś. Stanisława kawaler, z Poletyłowną zostawił syna, którego wnuk Karol z Platerowny urodzony, teraz w Hluszy powiecie Kawelskim dziedziczy. — Starsza linia Krasickich pochodząca od Józefa kasztelana Halickiego, syna Karola kasztelana Chełmskiego z Czetwertyńskiej, zamieszkała na Polesiu, gdzie dotąd jeszcze posiada Kamień-Koszyrski, które to dobra wzniosła w ten dom Sanguszkowna, żona Jerzego starosty Dolińskiego, i na Ukrainie gdzie posiadają Kniazie-Jezioro, po Wiśniowie-

ckich przez jej córkę Malińską żonę Adama wniesione. Synem Narcyssa dziedzica Kniaziego-Jeziora był Władysław Krasicki r. 1831. marszałek Lipowiecki, który zaszczytną po sobie zostawiwszy pamięć, umarł w Paryżu 1841. r. — *Z dokumentów familijnych.*

Kraśniewski. — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.*

Kraszewski *herbu Jastrzębiec.* Ci stoją w Tomie V. ale bez herbu, *Małachowski* ten herb im przyznaje.

Kręciejewski. — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.*

Krecz. Także tylko u powyższych autorów.

Kreczyk otrzymał Indigenat r. 1685. *fol.* 20. — *Krasicki.* — *Małachowski.*

Kretowicz *herbu Godziemba.* Tylko *Małachowski* tak ich wymienia.

Kreutz *herbu Kreutzen*, albo *Tryumf* 3*tio.* O tych stoi w Tomie V., otrzymawszy jednak rodowód dokładny tej familji na wierzytelnych dowodach oparty, i przez heraldyą ces. Rossyjską potwierdzony, takowy tu zamieszczamy, jak następuje:

Od najodleglejszych czasów, kiedy Słowiańskie plemie szeroko zasiedlało oba brzegi Elby, mieścina Bełżyk, dziś Beltzig w Misznji, i jej okolice były własnością zamożnego niegdyś rodu panów na Bełżyku. Herb tej dziedziny był czarna belka w białem polu, jak w *Niesieckim* spisany, i był wspólny rodzinie Zeschau, dawniej panów na Cieszowie; — po przejściu tej krainy pod panowanie Germanów, szlachta, czyli też przedniejsi między Słowianami, pomiędzy mnogiemi prześladowaniami przez nowych zdobywców dopełnianemi, podlegali także wyłączeniu od sprawowania publicznych obowiązków, i nawet od uczęstnictwa w krzyżowych wyprawach. — Henryk na Bełżyku chcąc zmazać te piętno poniżenia, starał się zasłużyć Cesarzowi Fryderykowi I.; jakoż ten nadał jemu zamek Creütz z prawem wolnego pana, i Henryk na Bełżyku pod tem nowem nazwiskiem, jako szlachcic Niemiecki, mógł już znajdować się na ostatniej do ziemi ś. wyprawie, z której powróciwszy, zostawił one za stałe swojemu potomstwu, i dołączył do dawnego herbu krzyż czarny Burgundzki w złotem polu, znamie nowej własności. — Działo się to w końcu XII. wieku.

Od rozrodzonych jego potomków powstały rozmaite gałęzie, i w różnych wiekach i krajach przybierały rozmaitą pisownią: Creutz, Kreutz i Kreytzen były najzwyczajniejszemi, lecz nazywano niekrórych nawet Crux, a w Polszcze Cruyczyn, Kruczyn, Krauczen, Crucini, Krecz, i najpospoliciej Krejc i Krajc. — Dwóch rodzajów są źródła każdej przeszłości, które ją wyjaśniają, dowodzą, i nakoniec w stanie niewątpliwej prawdy podają potomności. Świadectwa drukowane po różnych

księgach rozsypane, i akta urzędowe, jeźli kto był tak szczęśliwym, że mógł one dochować, — dla wsparcia wszystkiego, co niżej o tym domie będzie powiedzianem, odwołują się teraz żyjący Kreützerowie do licznych posiadanych przez nich dowodów *).

---

*) Dowody te są następujące: *A)* Dowody drukowane: 1. *Curiculum vitae Melchioris a Kreutzen* przez Andrzeja Ortelius pastora w Frohburgu 1618. r. — 2. *Stammbaum des uhralten wohladelichen Geschlechts deren von Kreytzen* — w Królewcu 1636. r. — 3. *Apologia Wolphgangi a Kreutzen ob Pilaviam Suecis redditam* — bez daty, odnosi się do czasów Gustawa Adolfa. — 4. *Oratio funebris* na pogrzebie Andrzeja Kreycza na Krzeczowie, starosty Taborowskiego, pułkownika za Jana III. zabitego pod Parkanami w Węgrzech w kościele w Betherkessy 29. Grudnia 1683. r. przez Jakóba na Wyszynie Grodzieckiego miana. — 5. *Valentia Königs genealogisch-Adels-histoire* 1729. w Lipsku — 6. *Gauhens-Adels-Lexicon* 1740 i 1747. w Lipsku — 8. *Neues preussisches Adels-Lexicon von Zedlitz* 1836. w Lipsku — 7. Publiczny pozew Pruskiego *Ober-Land Gerichts* w zachodnich Prusach 19. Grudnia 1817. w *Gazecie Królewieckiej* N. 201. wzywający wszystkich Kreutzów do następstwa Ordynacyi w r. 1505. 1570. i 1630. fundowanych, po wygaśnieniu starszej linji, wakujących. Oprócz tu wymienionych znajdują się jeszcze drukowane głosy po sądach w różnych sprawach miane, i liczne mowy pogrzebowe o celniejszych członkach, podobnież nadpisy pogrzebowe po rozmaitych kościołach. — Nie można atoli opuścić wspomnień, acz nawiasowych, o pojedyńczych tej rodziny osobach, po różnych księgach umieszczanych, tak np. Jana Zawadzkiego, posła Władysława IV. do Anglji str. 145. Samuela Twardowskiego w rytmach str. 15. *Pastoriusa in bello Scythico* str. 160. *Carpzov in Antiquitates Luzatiae* część I. str. 331. — *Gündling* str. 82. i 348. *Privilegia Prussiae fol.* 82. *Dogiel. in codice Diplomatico* Tom IV. *fol.* 262. 333. 420. 459. i 482. *Naruszewicz w Życiu Chodkiewicza* Tom I. str. 86. Tom II. str. 93. i 383. *Niemcewicz w Dziejach Zygmunta III.* Tom I. str. 100. *Kwiatkowski w Dziejach Władysława IV.* str. 66. 131. i 247. *Konst.* 1764. w elekcyi Króla Stanisława Augusta, którą Ludwik Kreutz z Wileńskiego, a Józef Krecz z Mozyrskiego podpisali.

B) Dowody urzędowe. a) *Niemieckie:*

1) 1496. 1510. 1515. 1516. 1518. 1520. 1521. i 1524. r. różne dokumenta z czasów krzyżackich tyczące się Filipa von Creutzen administratora zakonu (*Ordens Pfleger*) poźniej przez arcy-księżnę Małgorzatę wezwanego na komendora w Mechlinie, jak list tejże arcyksiężny dowodzi, gdzie go nazywa Cruz. — 2) 1505. W. mistrz nadaje dobra Schönau w Prusiech Melchiorowi von Creiczen. — 3) 1513. Książęta Sascy Jan i Frederyk polecają Melchiora von Creiczen w. mistrzowi Albertowi — on przybył z Saxonji do Pruss 1490. i stale w nich osiadł. — 4) 1518. 1521. 1528. 1530. i 1536. nadania księcia Alberta temuż Melchiorowi i żonie jego Zuzannie von Egloffstein, miasta Domnawy i innych dóbr leżących. — 5) 1538. Ordynacya Melchiora ze wszelkich dóbr na rzecz synów swoich Jana i Krzystofa. — 6) 1537. i 1542. Książe Pruski nadaje Krzysztofowi

Według tych dowodów i mnóstwa innych, tu dla szczupłości miejsca nieprzytaczanych, niewątpliwa genealogia domu hrabiów Kreützów, herbu *Tryumf 3tio* czyli à Kreützen 3tio jest następująca:

I. Pokolenie. Henryk 1. pan na Bełżyku, pierwszy od posiadłości wolny pan, nazwany Kreütz, znajdował się na ostatniej do ziemi ś. wyprawie i był rycerzem Jeruzalemskim —

---

von Kreytzen rozmaite dobra. — 7) 1543. Książe Pruski pozwala Krzysztofowi stanowić ordynacyą z dóbr jemu nadanych. — 8) 1543. Tenże książe utwierdza uwową między Krzysztofem a teściem jego Jerzym von Polentz, w skutek której dobra byłej kapituły Sambijskiej przechodzą na własność Krzysztofa. — 9) 1543. Melchior stanowi ostateczną ordynacyą z dóbr swoich na rzecz Jana i Krzysztofa, i dopuszcza do niej Wolfganga na Bełżyku brata swego, i stryjecznych: Melchiora obojga praw doktora, Jerzego, Dyderyka, Wolfganga na Iławie i Bonawanturę. — 10) 1545. Książe Pruski dozwala Janowi obojga prawa doktorowi, kanclerzowi i Krzysztofowi w. burgrabiemu, braciom von Kreytzen stanowić ordynacye ze wszelkich dóbr swoich. — 11) 1546. Jan von Kreytzen kanclerz, stanowi ordynacyą na rzecz synów swoich Jana i Albrechta i brata Krzysztofa i jego następców. — 12) 1548. Wolfgang stary von Kreytzen starost. Szakiński, postanawia ordynacyą z dóbr Iławskich na rzecz synów swoich: Wolfganga i Hildebranda, i stryjecznych Jana i Krzysztofa. — 13) 1570. Wzajemne i ostateczne zapisy braci Jana i Krzysztofa z dopuszczeniem do ordynacyi po wygaśnieniu ich następców Melchiora na Frohburgu, Wolfa starego na Untreu, Wolfa młodego na Iławie i Dyderyka na Beltzig. — 14) 1573. Książe Pruski nadaje dobra Demerau Melchiorowi na Domnawie Kreytzen sędziemu zadwornemu i żonie jego Annie de Packmohr córce pułkownika w. Polskich. — 15) 1593. Książe elektor Jerzy Frederyk utwierdza pakta familijne domu Kreützów o porządku następstwa ordynacyi Pruskich, zawarte między wszystkiemi na ówczas żyjącemi w Prusiech, Polszcze i Saxonji Kreutzami, jako to: Melchiorem na Domnawie najwyższym radcą, Wolfem, Dyderykiem na Dechwitz, Bernhardem na Frohburgu, Hildebrandem na Iławie pułkownikiem w. Polskich, Olbrachtem na Pesten, Jerzym na Dobietsch, w swojem i nieletnich synów zeszłego brata swego Jana imieniem, Wolffem na Balstedt, Wolffem na Untreu, swem, i synów po zeszłym bracie Melchiorze pozostałych, imieniem, Wolffem, Dyderykiem na Ehrenberg, Balthazarem na Reichstade, Dyderykiem na Beltzig i Mikołajem. — 16) 1604. Zrzeczenie się Melchiora na Domnawie, i Wolfganga na Balstedt braci synów Krzysztofa, Jana na Silginen, i Albrechta na Pesten, synów Jana kanclerza, praw do ordynacyi Frohburskiej po Bernardzie wakującej na rzecz Krzysztofa na Benndorff syna wyrzeczonego Melchiora, i żony jego wyżeczonego Bernarda córki Katarzyny von Kreützowny. — 17) 1617. Potwierdzenie tegoż zrzeczenia się przez Andrzeja na Wesselinie Landhofmistrza, Wolfganga na Domnawie pułkownika w. Polskich, Jerzego na Kabsitten synów Melchiora na Domnawie na rzecz synów po zmarłym ich najstarszym bracie Krzysztofie na Frohburgu Melchiorze i Wolffie pozostałych. — 18) 1630. Elektor książe Pruski potwierdza ostate-

umarł 1207., pogrzebiony w Altenburgu Saskim w kościele zwanem Braci, szczątki jego grobu mają się dotąd znajdować.

II. Pokolenie. Hans 1. czyli Jan na Bełzyku, wolny pan von Kreütz syn Henryka 1.

III. Pokolenie. Ulryk syn Hansa 1. na Bełżyku wolny pan Kreütz, 1260. pisał się za świadka do fundacyi klasztoru Marienstern podle Kamieńca w Luzacyi.

IV. Pokolenie. 1. Berthold syn Ulryka bezpotomny; 2) Thymo 1. syn Ulryka na Bełzyku baron Kreütz; 3) Henryk 2. syn Ulryka bezpotomny.

---

czną umowę między temiż, oraz Wolfem na Silginen, marszałkiem Pruskim, Achacym poźniej szambelanem Władysława IV. a Melchiorem na Frohburgu i Wolfgangiem na Nosowiczach, pułkownikiem w. Polskich synami Krzysztofa na Froburgu. Ten Wolfgung pułkownik ostatecznie osiadł w Polszcze, i jest naddziadem dziś żyjących. — 19) 1701. Stycznia 18. w Królewcu. Przywilej Fryderyka I. Króla Pruskiego Janowi Albrechtowi von Kreütz radcy ziemskiemu na godność hrabiów tego królestwa.

b) *Łacińskie i polskie.*

20) 1529. *feria 2da ante Festum Visitationis* w Krakowie. Przywilej Króla Zygmunta I. Filipowi Crux komendorowi Insterburgskiemu i bratu jego Melchiorowi na Domnawie a Creiczen radcy i mistrzowi dworu Pruskiego udzielający indygenat, i dodający do rodzinnych herbów, Cruyczyn zwanych, herb Polski *Wadwicz*, niegdyś przez Kazimierza IV. Wawrzeńcowi Creitz kasztelanowi Gdańskiemu nadany, który tak połączony ma się nazywać *Tryumf.*

Nota. Dogiel, a za nim i drudzy w liczbie deputowanych od stanów Pruskich 1454. do Króla dla poddania się, piszą tego Wawrzeńca Czeitz, gdy tym czasem on był Creitz, i jednym z najczynniejszych członków sejmu przy wypowiedzeniu posłuszeństwa zakonowi, i nawet redaktorem manifestu przeciwko Krzyżakom, co potwierdza i Gündling na str. 348.

21) 1572. Maja 4. Przywilej Króla Zygmunta Augusta Krzysztofowi na Domnawie a Kreytzen burgrabiemu W. Ks. Pruskiego, staroście Tczewskiemu i Wilkiskiemu i synowi jego Melchiorowi, potwierdzający tytuł hrabi rzeszy Niemieckiej, przez Cesarza Maxymiliana II. jemu w czasie sprawowania do Niemiec poselstwa nadany.

Nota. Między świadkami według ówczasowego zwyczaju są zapisani: Balthasar Kreicz de Ilana i Gaspard a Kreicz de Belzigk *Capitanus Lautenburgensis* dworzanie królewscy.

22) 1632. Stycznia 29. Przywilej Króla Zygmunta III. Wolfgangowi z Froburga hrabiemu a Kreützen, staroście Taborowskiemu i Nowodworskiemu, pułkownikowi w. Polskich przyznający za Indigenę, utwierdzający herb z Niemiec przyniesiony, pod mianem *Tryumf 2do* i razem nadający jemu wiecznie starostwo Rzawiec z 15. wsiami w województwie Smoleńskiem z przemianą go na hrabstwo. — 23) 1633. Stycznia 17. List Króla Władysława IV. rozkazujący posłać pułkownika Kreica ze 600. dragonji na odsiecz Smoleńska pod sprawę hetmana księcia Radziwiłła. — 24) 1669. Września 22. Testament

V. Pokolenie. 1) Piotr syn Thymona 1. bezpotomny; 2) Thymo 2. syn Thymona 1. na Bełżyku baron Kreütz.

VI. Pokolenie. 1) Fryderyk syn Thymona 2. na Beltzig, baron Kreütz, żona jego N. von Moetzsch; 2) Szczepan syn Thymona 2. von Creütz, przeniósł się do Księztwa Anhalt, i jego potomkowie, jedni przeszli do Hollandyi, z których Korneliusz był admirałem Rossyjskim za czasów Piotra Wielkiego, a drudzy do Szwecyi, gdzie dotąd kwitną, i są hrabiami, piszą się Creütz co się wymawia Kruys.

VII. Pokolenie. Dyderyk 1. synFryderyka na Beltzig

Wolfganga a Kreutzen pułkownika i starosty w obozie nad Dniestrem na rzecz synów swoich: Andrzeja Cypryana komornika pokojowego J. K. Mci i Stanisława, Władysława z pierwszego małżeństwa z Eufemią Łucyą Mleczkowną, sędzianką ziem województwa Żmudzkiego, i z drugiego z Izabellą hrabianką Gyldenstiern starościanką Pucką Wawrzeńca Krzysztofa, spłodzonych, nadzielający pierwszego dobrami w Kownie, a drugiego w Litwie, trzeciego zaś w Szwecyi ogromnym spadkiem po matce jego. — 25) 1703. Marca 15. Decyzya zjazdu W. Ks. Litewskiego na żałobę Anny Maryanny z Białłozorów Kreyczowej podkomorzyny Wendeńskiej i w nieprzytomności męża Michała Dyderyka Kreycza imieniem nieletniego syna Kazimierza przeciwko krewnym swoim Białłozorom o gwałtowne zagrabienie dóbr Choczyńców pod pretextem niedostatku sejmowego indigenatu. — 26) 1737. Lipca 12. Przywilej Króla Augusta III. Kazimierzowi Cypryanowi a Kreutz szambelanowi J. K. Mci i pułkownikowi w wojsku Bawarskiem, na dochodzenie dóbr lennych Choczyńców wielkich, niegdyś pradziadowi jego Wolfgangowi hrabiemu Kreutzen pułkownikowi nadanych. — 27) 1759. Stycznia 20. Testament Kazimierza Cypryana hrabiego a Kreütz generał-leitnanta w. Bawarskich na rzecz synów swoich Augusta Antoniego chorążego w. Saskich, Józefa Hildebranda i Michała Melchiora z Klementyną Abramowiczowną starościanką Nowowiejską spłodzonych. — 28) 1775. Maja 7. Przywilej Króla Stanisława Augusta, Augustowi Antoniemu a Kreütz potwierdzający wyż rzeczone trzech królów przywileje i dozwalający używanie pomnożonych od Cesarza Karola VII. ojcowi jego Kazimierzowi Cypryanowi herbów pod mianem *Tryumf* 3*tio*. — 29) 1789. Grudnia 19. Przywilej tegoż króla, temuż pozwalający jemu i jego synom Bolesławowi Henrykowi, Wojciechowi Wincentemu i Gwalbertowi (dzisiejszemu generałowi-broni) poszukiwanie dóbr lennych Krzeczowa niegdyś przodkom ich nadanych.

c) *Szwedzkie.*

30) 1819. Marca 11. Rodosłowna z domu szlacheckiego królestwa Szwedzkiego w Stokholmie obejmująca od 1200. r. do dziś żyjącego Gwalberta Cypryana, uznająca jego z pierworodnym synem Alexandrem Henrykiem hrabią tego państwa.

d) *Rossyjskie.*

31) 1839. Czerwca 29. *v. s.* Utwierdzenie N. Cesarza Mikołaja I. jednomyślnej opinji rady państwa, która uznaje generała-jazdy Cypryana Kreützа z jego potomstwem za hrabię państwa.

baron von Kreütz — w 1435. kupił dobra Hëykenwald i Gersdorff od Piotra biskupa Naumburgsk. i umarł 1439.

VIII. Pokolenie. 1) Hans 2. czyli Jan syn Dyderyka 1. na Beltzig i Heykenwald, baron von Kreütz, żona N. von Ende z domu Caye; 2) Henryk 3. syn Dyderyka był Krzyżakiem, i w sprawie pod Töcken zginął 1483. r.; 3) Wawrzeniec syn Dyderyka Creitz, był Krzyżakiem i dowodził na Chełmnie w r. 1454. powstał przeciw uciskom Zakonu, i poddał się koronie Polskiej, od Kazimierza IV miał dodany herb *Wadwicz*, umarł kasztelanem Gdańskim, potomstwo jego zupełnie się przepolszczyło, pisało się rozmaicie, a nawet Krecz, trwało do roku 1652. w którym ostatni Bolesław, Dobrogost Krecz pułkownik pancerny poległ w sprawie pod Szkłowem.

IX. Pokolenie. 1) Dyderyk 2. syn Hansa 2. Krzyżak, przesadzając przez rów, nieostrożnie się przebił własną dzidą 1455. r. — To smutne zdarzenie dało powód podaniu, że ten rycerz pogrążony w nierządzie zwyczajnym Krzyżakom ozuchwalił się pewnego razu bluźnić przeciwko cudownego Matki Boskiej obrazu, i marnie wkrótce zginął. Obraz ten miał być przez Henryka pierwszego Kreutzen nazwanego z Palestyny wywiezionym, i starannie w rodzie jego chowanym, natchnienie poetyczne grubą niemiecką składnią skleciło nabożną pieśń o tym przypadku, w pobliższych podobno nas czasach dano jej odzież polską, w której i dotąd zostaje. Testament Wolfganga 1669. r. przekazuje synom mieć ten obraz w poszanowaniu, który on wydobył ze skarbca w Frohburgu i przeniósł do swego domu w Polszcze, i błogo mu było: — on dotąd znajduje się u żyjących jego praszczurów, i odbiera należne poszanowanie, i chociaż trudno myślić, żeby on był tak dawnym, niemniej wskazuje odległość nieblizką. — 2) Hans 3. syn Hans 2. na Bełżyku i Heykenwald, baron Kreütz, żona N. Schönberg von Schönberg, zostawił 8. synów umarł 1484. roku.

X. Pokolenie. 1) Hans 4. syn Hansa 3. na Heykenwald baron Kreütz sędzia nadworny w Lipsku, żona N. Kitzscher, zostawił także 8. synów; — 2) Wolff 1. czyli Wolfgang syn Hansa 4. von Kreütz, pułkownik wojsk Saskich, komendant Wittenberga, po zdobyciu fortecy przez Karola V., osiadł w Prusach, nabył Iławę, i dał początek nowej linji. 3) Filip syn Hansa 4. Crux Krzyżak, administrator (Ordens Pfleger) w Insterburgu, poźniej komendor w Mechlinie w Belgji. — 4) Melchior 1. syn Hansa 4. Creiczen zwany starym, radzca i mistrz dworu Pruskiego, przybył do Pruss 1490. roku, podpisał traktat z Polską 1529. roku, uznany od Zygmunta za Indigenę i herbem *Wadwicz* obdarzony. Dziedzic

Domnawy i Schönau, postanowił 1505. r. ordynacyą ze wszelkich dóbr; z Zuzanny ab Egloffstein zostawił dwóch synów: umarł w poźnej starości 1552., od niego poszła linia Pruska, a z tej Polska, pogrzebiony w Domnawie. — O inszych braciach i ich potomstwie, mocno rozgałęzionem, jako mniej do rzeczy należącem, tu się opuszcza dla szczupłości miejsca.

XI. Pokolenie. 1) Hans 5. syn Melchiora 1. von Krëytzen, ob. pr. dr. kanclerz Księztwa Pruskiego, głośny w swoim czasie. Postanowił ordynacyą Pesten-Silginską, która w linji jego do roku 1816. przetrwała. On 1550. r. składał hołd w Krakowie królowi w osobie księcia Pruskiego. Z Heleną von Domerau zostawił dwóch synów; umarł 1675., pogrzebiony w Domnawie. — 2) Krzysztof 1. syn Melchiora 1. na Domnawie von Krëytzen, burgrabia wielki księztwa Pruskiego, starosta Tczewski i Wilkiski, poseł od Króla do Cesarza Maxymiliana II. mianowany hrabią rzeszy Niemieckiej, potwierdzony w tem dostojeństwie przez Zygmunta Augusta w 1572. r. był w zachowaniu u księcia Alberta, a po śmierci jego przez fakcye Funcka i Włocha Scalichi pobudzających młodego księcia do oderwania się od Polski, z urzędów złożony i więziony, chociaż potem Funck za zdrady na gardle był skarany, i on z bratem Janem do urzędów i dóbr powrócony, lecz mocno dotknięty na zdrowiu, wkrótce żyć przestał, umarł 1575. r. pogrzebiony w Domnawie, z żoną Dorotą von Polentz zostawił trzech synów. Ordynacya Domnawska przestała być we władaniu jego potomków w początku XVIII. wieku

XII. Pokolenie. 1) Melchior 2. syn Krzysztofa 1. von Kreytzen na Domnawie, sędzia nadworny najwyższy i radzca Księztwa Pruskiego ur. r. 1543. w wielkiem był u współczesnych zachowanu, z dwóch małżeństw z Anną von Packmohr, i z Heleną von Brandt zostawił pięciu synów i sześć córek; umarł 14. Kwietnia 1608. r., pogrzebiony w Domnawie. O ňim pisał Ortelius *Curriculum vitae.* — 2) Jerzy 1. syn Krzysztofa 1. umarł w Rzymie bezpotomny. — 3) Wolfgang 6. syn Krzysztofa 1. na Balstedt, umarł bezpotomny.

XIII. Pokolenie. 1) Krzysztof 2. syn Melchiora 2. na Benndorff von Kreützen, ordynat Frohburgski, posiadał w Litwie dobra Nosowicze, które do 1772. r. we władaniu jego następców przetrwały; z Katarzyny von Creütz córki Bernarda na Froburgu ostatniego z tej linji zostawił dwóch synów i córkę; umarł 1610. r., pogrzebiony we Frohburgu. — 2) Andrzej 1. syn Melchiora 2. na Wesselinen von Krëytzen, starosta większy Angerburski, Landhofmistrz Królestwa Pruskiego, był komisarzem do stanowienia praw Pruskich 1609. i 1612. r. co można wyczytać w ustawach sejmowych, poźniej posłem do

traktowania w Stumdorff pokoju ze Szwedami, z Maryi von Oelsnitz zostawił 7. synów i 7. córek. — 3) Wolfgang 7. syn Melchiora 2. von Krëytzen, ordynat Domnawski, urodzony 1788. r. za młodu służył w Hiszpańskiem wojsku, pułkownik wojsk Polskich, komendant Piławy, starosta większy Tylżański i Szakeński, potem radzca ziemski i nakoniec marszałek w. księztwa Pruskiego. 1649. r. Lutego 15. składał hołd w Warszawie Królowi Janowi Kazimierzowi w osobie księcia elektora Brandenburgskiego, z Anny Eufrozyny a Prock córki pułkownika wojsk Polskich i Elżbiety ab Eulenberg zostawił dwóch synów; umarł 1672. r., pogrzebiony w Domnawie, on to wydał apologią *ob Pilaviam Suecis redditam* — 4) Jerzy 2. syn Melchiora 2. na Kabsitten von Krëytzen z Małgorzaty von Schlieben zostawił pięciu synów. — 5) Melchior 3. syn Melchiora 2., umarł bezpotomny na podróży we Florencyi.

XIV. Pokolenie. 1) Melchior 4. syn Krzysztofa 2. von Kreütz ordynat Frohburgski, umarł bezpotomny; — za życia jego zniesiona ta ordynacya, i poszła na uspokojenie wierzycieli. 2) Wolfgang 8. syn Krzysztofa 2. na Nosowiczach von Kreützen, szambelan dworu i pułkownik w wojsku, starosta Taborowski i Nowodworski, od Zygmunta III. był posyłany tajemnie z pułkami Polskiemi na pomoc Cesarzowi Ferdynandowi II. przeciwko Szwedom — za mężne sprawowanie się obdarzony od Cesarza pomnożeniem herbów, i expektatywą hrabstwa Meckau-Creützen, i polecony łasce królewskiej; hrabstwa Meckau, nigdy się nie doczekał, król zaś 1632. obdarzył go hrabstwem Rżawieckiem na Smoleńszczyznie, i utwierdził herby; za Króla Władysława IV. dowodził gwardyą przyboczną i przy odsieczy Smoleńska obronił osobę Króla; o nim Samuel *Twardowski* w swych rytmach wspomina, i *Pastorius* w wojnach Jana Kazimierza za Króla Michała. Poległ mężnie 1669. nad Dniestrem w sprawie z Tatarami; służył czterem królom wojskowo 47. lat, i stale osiadł w Polszcze; z pierwszej zony Eufemji Łucyi Mleczkowny herbu *Korczak* dwóch synów, a z hrabianki Izabelli Gyldenstiern jedynego syna zostawił.

XV. Pokolenie. 1) Andrzej Cypryan syn Wolfganga 8. na Łukoszynie à Kreützen, szambelan za Jana III. pułkownik cudzoziemskiej piechoty, i starosta Taborowski, podróżował po Hiszpanji, za młodu służył wojskowo we Francyi, i tam ubił na pojedynku znakomitą osobę — w sprawie pod Wiedniem dowodził pieszą brygadą z 19. 20. i 21. pułków złożoną, w bitwie pod Parkanami poległ ugodzony od kuli 1683. pogrzebiony w Beterkessy w Węgrzech; z Salomeą Kunegundą hrabianką à Königseg zostawił 2. synów. — 2) Stanisław Władysłw syna

Wolfganga 8. na Nosowiczach Kreycz, stolnik Orszański, starosta Nowosielski, z 1go małżeństwa z Maryanną Białłozorowną kasztelanką Nowogrodzką miał syna Stanisława Antoniego, strażnika Orszańskiego, którego syn z Klary Karnkowskiej spłodzony Józef Achacy podpisał z Mozyrskiego elekcyą ostatniego króla, i z Maryanny Koskowskiej zostawił syna Michała Wincentego rotmistrza w wojsku Polskiem, i poźniej sędziego ziemskiego Rzpltej, na nim 1806. zgasła ta linia, on bowiem z Cecylji Oskierczanki skarbnikowny Mozyrskiej miał jedną córkę Teofilę, dziś w zamęźciu za Cesarsko-rossyjskim radcą stanu Danielem Spasowiczem, herbu *Jastrzębiec* — z 2go zaś z Małgorzatą Estherą ab Offenberg, miał Ludwika Wolfganga kapitana artyleryi Litewskiej, który z Heleny Laskaris miał syna Ludwika Cypryana również kapitana artyleryi i komornika województwa Wileńskiego, ten także pisał się 1764. r. na elekcyą króla z Wileńskiego, i zostawił syna Ludwika Melchiora porucznika artylleryi Koronnej zabitego na pojedynku 1786. r. na nim kończyła się taż linia. — 3) Wawrzeniec Krzysztof syn Wolfganga 8. hrabia Creütz radzca państwa w Szwecyi, dokąd się przeniósł z powodu sukcesyi po matce, umarł 1690. r. a syn jego Wawrzyniec umarł 1699. r. i na tym się zakończyło jego potomstwo.

XVI. Pokolenie. 1) August Ildefons syn Andrzeja Cypryana hrabi Kreütz, generał-major w wojsku Saskiem, poległ w bitwie ze Szwedami pod Rygą, bezpotomny. — 2) Michał Dyderyk syn Andrzeja Cypryana hrabi Kreütz na Krzeczowie i Choczynkach, podkomorzy Wendeński, potem generał-porucznik Karola XII. wychowany u krewnych matki zagranicą, miał sobie uczyniony zarzut na sejmikach, że jest cudzoziemcem. Skutkiem czego zajechano mu dobra prawem kodexu. — Rozgniewany na opieszałą i kosztowną sprawiedliwość, przyjął stronę Szwedów, gwałt odpierał gwałtem, walczył zawzięcie przeciwko Augustowi II. i nawet przeciw rodzonemu bratu. Niespodziana śmierć Karola XII. nadwerężyła jego stałość, powrócił z znamienitym Stanisławem Poniatowskim do kraju, lecz skołatany polityczną burzą i prześladowaniem, umarł 1729. we Lwowie zostawiwszy synowi swemu z Anny Maryanny Białłozorowny, starościanki Nowomłyńskiej zrodzonemu, mocno nadwerężoną dziedzinę, i mnóstwo zawikłanych kłótni — odtąd upadł dom ten w Polszcze na majątku i wziętości, od niego ustaliła się pisownia jego potomków Kreütz, chociaż po polsku pisano i czytano Kreycz. — Ciągle jego stosunki z różnemi obcymi krajami robiły go często cudzym w swoim; on pisał pamiętniki swoje, częścią po łacinie i po francuzku, a nieco po polsku, czas i niedbalstwo je poszarpały, i do następców doszły tylko

niektóre oddzielne karty, tchnące najwięcej nienawiścią ku Augustowi II. i jego zwolennikom.

XVII. Pokolenie. Kazimierz Cypryan syn Melchiora Dyderyka hrabi Kreütz wysłany za młodu na wychowanie do dworu Króla Stanisława Leszczyńskiego, pierwej we Francuzkiem, potem Bawarskiem wojsku służył, był przy dworze elektorowej córki Jana III. szambelanem i generał-porucznikiem w wojsku, a gdy syn jej pod imieniem Karola VII. został obrany Cesarzem, dostał od niego diplom 1742. r. wznawiającą godność hrabiów, i herb w kształcie jak go dziś widziemy. Król August III. mianował go także swoim szambelanem i przywilejem 1737. r. pozwolił mu poszukiwać dóbr lennych ojcowi jego zabranych; z Maryi Klementy Abramowiczowny herbu *Wyga* staróścianki Nowomiejskiej, panny niegdyś dworu elektorowej, zostawił trzech synów, i 1759. umarł w Monachium.

XVIII. Pokolenie. 1) August Antoni syn Kazimierza Cypryana Kreütz, urodzony 14. Kwietnia 1742. roku w Monachium, pierwej porucznik w wojsku Saskiem, poźniej rotmistrz jazdy Koronnej, potem stolnik Smoleński, po długich i mozolnych zawodach po różnych sądownictwach, udało mu się nakoniec skończyć wszystkie kłótnie i zatargi za dziada rozpoczęte, i uratować drobne skruchy wielkiej niegdyś dziedziny. Król Stanisław August 1775. r. potwierdził wszystkie prawa, przywileje i herby tego domu, a 1789. pozwolił poszukiwać dóbr lennych przodkom jego nadanych. Nieszczęścia krajowe przeszkodziły jego staraniom, i nawet uratowanych pozbawiły. Z Konstancyi Reginy Bogusławskiej herbu *Korab*, zostawił trzech synów i dwie córki, umarł 14. Maja 1808. r. Córka Klotylda była za Józefem Karwowskim herbu *Rawicz* komisarzem ziem. Rzeczyckim, i kawalerem orderu ś. Włodzimierza IV. i ś. Anny III. klassy, a druga Teofila za Janem Kretkowskim herbu *Dołęga*, której córka Karolina jest w zamęźciu za Ignacym hrabią Wołłowiczem herbu *Bogorya*. — 2) Józef Hildebrand syn Kazimierza Cypryana, chorąży w wojsku Saskiem, umarł 1769. bezpotomny. — 3) Michał Melchior syn Kazimierza Cypryana, porucznik artylleryi Koronnej umarł 1774. r. bezpotomnie.

XIX. Pokolenie. 1) Bolesław Henryk syn Antoniego Augusta, pułkownik wojska Rossyjskiego. kawaler orderu ś. Anny II. klassy i komendor Maltański, umarł 1800. z odniesionych ran we Włoszech, bezpotomny. — 2) Albert Wincenty syn Augusta Antoniego, podpułkownik w wojsku Rossyjskiem kawaler orderu ś. Anny II. i ś. Włodzimierza IV. klassy, umarł 1810. z odniesionych ran pod Preussich-Eylau, bezpotomny. — 3) Gwalbert Cypryan Henryk syn Augusta Antoniego, hrabia Kreütz, teraz żyjący, urodzony 10. Lipca 1777. roku,

dziedzic dóbr Rytyn na Litwie, dóbr Kościelec w Kaliskiem i Księztwa Durben w Kurlandyi, generał-broni, i dowódzca drugiego korpusu piechoty wojska Cesarsko-Rossyjskiego, kawaler orderów rossyjskich: ś. Alexandra Newskiego z brylantami, ś. Jerzego wielkiego krzyża 2. stopnia, ś. Włodzimierza wielkiego krzyża 1. stopnia, ś. Anny z brylantami 1. klassy; polskich: wojennej zasługi wielkiego krzyża 1. stopnia, ś. Stanisława 1. klassy, pruskiego czerwonego Orła wielkiego krzyża 1. klassy, ozdobiony dwoma złotemi szablami z nadpisem: *za waleczność*, i z tych jedną brylantami osadzaną, wielą medalami dwudziestu jedną ranami w różnych bitwach odniesionemi. Żona Karolina Henryka baronowna von Offenberg z domu Illien w Kurlandyi, dama Cesarsko-Rossyjskiego orderu ś. Katarzyny 2. klassy, urodzona 10. Listopada 1788. w zamęźciu 4. Lutego 1809., mają żyjących 5. synów i 6. córek. — N. Cesarz Mikołaj I. ukazem 29. Czerwca roku 1839. ogłoszonym w urzędowej senackiej Gazecie, uznał jego i potomsto hrabiami.

XX. Pokolenie. 1) hrabia Alexander Henryk, rotmistrz gwardyi Cesarskiej i kawaler orderu ś. Anny 2. klassy, urodzony 11. Listopada 1809. r. — 2) Julia Konstancya, bywsza panna dworu N. Cesarzowej, urodzona 25. Lipca 1811. za Otthonem de Meynander, pułkownikiem i dowódzcą pułku 12. piechoty, kawalerem ś. Włodzimierza 3. i ś. Anny 2. klassy. — 3) Esperancya Clotilde, urodzona 4. Września 1812. za Ferdynandem baronem de Wintzingerode, podpułkownikiem jazdy Rossyjskiej i kawalerem orderu ś. Włodzimierza 4. klassy, ś. Anny 3. i szabli za waleczność. — 4) Gwalbert Cypryan urodzony 26. Listopada 1813., kapitan jeneralnego sztabu Cesarskiego. — 5) August Ludomir Piotr urodzony 28. Września 1816. porucznik gwardyi Cesarskiej. — 6) Bolesław Henryk II., urodzony 26. Października 1817., porucznik gwardyi Cesarskiej. — 7) Antonina Joanna, urodzona 26. Czerwca 1820., panna dworu N. Cesarzowej. — 8) Karolina Wanda, urodzona 11. Czerwca 1822. — 9) Angelika Antonina Ludmiłła, urodzona 4. Października 1823. — 10) Klotylda Jadwiga Marya, urodzona 29. Października 1825. — 11) Witold Ferdynand Oskar, urodzony 18. Października r. 1832. paź dworu Cesarskiego.

O innych liniach tu się niewspomina, bo prócz Szwedzkiej od niepamiętnych czasów żadnej styczności z teraz żyjącymi tu wspomnianymi niemającej, która liczy jeszcze wiele osób żyjących, linie Saxońska, Iławska, Bełzycka, Domnawska, Pesten, Silgineńska, zupełnie wymarły; w Prusach jednak znajduje się jeszcze jeden dom, który posiada Gallitten w Warmji, ten ma

pochodzić od Andrzeja na Wesselinie N. XIII. i zabrał ordynacye Pruskie i one roztrwonił, z krzywdą linji Polskiej

Oprócz wspomnionych w rodosłownej, odznaczały się jeszcze w swych czasach i drugie z tego domu osoby, i na wspomnienie zasługują: Wolfang, pułkownik za czasów Króla Stefana, Hildebrand na Iławie, Bełzyku i Heykenwald też pułkownik za Zygmunta III., znajdował się przy nim w r. 1598. na wyprawie do Szwecyi, wraz z mężnym Weyherem, pod sprawą znakomitego Bekiesza, syn zaś jego Jan 6. umarł w Carogrodzie na posługach dyplomatycznych, równie jak i drugi syn jego Dyderyk 4. skończył życie w Palestynie. Achacy szambelan Władysława IV. i pułkownik, wielce do tego pana przywiązany. Krzysztof 3. szambelan i major za tegoż króla, żołnierz wielkiej nadziei, z odebranych ran umarł, i był powszechnie żałowany. Andrzej 2. znajdował się przy Polskiem poselstwie w Londynie i tam umarł 1647. r.; około tegoż czasu Wolfgang Fryderyk był pułkownikiem Austryackim, a syn jego Józefat Abraham służył w temże wojsku, i potem był marszałkiem księztwa Pruskiego, umarł 1675. w Domnawie. Melchior Ernest był sędzią zadwornym i rzeczywistym tajnym radcą, brat jego Jerzy Fryderyk kanclerzem, a trzeci brat Jan Jerzy radzca ziemski w r. 1701. został mianowany hrabią pruskim przez Fryderyka I. Inny Jerzy Frederyk kanclerz królestwa Pruskiego 1701. r. był ozdobiony orderem Orła czarnego i umarł 1710., Jerzy Krzystof Pruski generał-porucznik, umarł 1750. w Wrocławiu; ten będąc niemowlęciem, gdy pożar ochłonął zamek ojca jego Wolfganga Krzysztofa w Polkiten, został w kolebce zapomnianym, tym czasem w śród rozpaczy rodziców nieznajomy wynosi dziecko nietknięte z płomieni, wraca go matce, i znika; żadne poszukiwania niemogły odkryć zbawcy. Jan Fryderyk był także Pruskim generał-majorem, i szefem pułku N. 40., który lat 16. nosił imie pułku Kreütza starego, dla różnicy od pułku N. 29., którego był szefem także inny Jan Frederyk, generał-major, kawaler orderu ś. Jana: pierwszy umarł 1765. w Berlinie, a drugi 1759. w obozie pod Nissą.

W połowie XVIII. wieku znajdowały się na pomorzu Pruskiem Creutzowie na Radowicach, Grüntz, Petershagen, Łukow, Nowydwor i Somensdorff w powiecie Randowskim, a drudzy na Steklinie w powiecie Grejffenhagen, lecz do której gałęzi i herbu należą niewiadomo. Szwedzcy mają herb cale inny, i nie noszą w nim czarnej belki, która jest znamieniem, wspólnego pochodzenia od Henryka I.

Herb *a Kreützen*, inaczej *Tryumf* 3*tio*, jest taki: W początkach prosty składał się z czarnej belki, w białem polu,

dzielącą oną na dwie części z gury na dół, ku prawej stronie nieco wydętej, w hełmie trzy takież, u dołu cieńsze, i wjedno połączone, w górze oddzielone, każda z osobna płomieniem pałająca — od zamku Kreutz przyjęto nazwisko i do herbu dodany czarny Burgundzki w złotem polu krzyż, ten połączony nosił nazwisko Kruyczyn, to jest zepsute Kreutzen. Kazimierz IV. a poźniej Zygmunt I. dodawszy do tych herbów Indigenat Polski, i herb *Wadwicz*, to jest: dwie ryby złote, jedna w czerwonem a druga wbiałem polu, nazwali go *Tryumf;* lecz żaden nie zmieniał rodowitego herbu, i wszyscy tylko czarną belkę używali do 1632. r. Wolfgang 8. pod liczbą XIV. odebrawszy od Cesarza Ferdynanda II. expektatywę hrabstwa Meckau-Creutzen, przyjął i herb tego domu, to jest: dwie łopatki złote w czerwonem polu, i one dołączył do swych dawnych. Zygmunt III. utwierdziwszy te herby, nazwał je *Tryumf 2do*, lecz gdy obiecane hrabstwo niedoszło rąk oczekujących, oni znowu powrócili do dawnego herbu z jednej czarnej belki złożonego, i to trwało do 1743. r. w ktorym Cesarz Karol VII. odnowił tytuł hrabiów i pomnożył herby: toż Król Stanisław August 1775. potwierdził i nazwał *Tryumf 3tio* i ten jest następującego kształtu.

Tarcza wycięta na sześć części podzielona, na prawo w 1. lew w koronie wspięty na tylnych nogach obrócony w prawo w czerwonem polu; w 2. pod nią dwie ryby złote przedzielone czarną szeroką balką, jedna w srebrnem druga w czerwonem polu; w 3. dolnej lew w złotem polu przez trzy krwawe rzeki ku prawemu skaczący; na lewo w 4. górnej krzyż rozdarty w złotem polu, na środku jego aureola, a na niej czarna belka w srebrnem polu; w 5. pod nią czarna belka z góry na dół spadająca w srebrnem polu; w 6. ostatniej czarny Niemiecki orzeł, jedna w czerwonem, a druga połowa w srebrnem polu, na piersiach mała tarcza, a na niej czarna belka w srebrnem polu, na środku zaś tych sześciu przedmiotów, czarna okrągła tarcza obita goździami srebrnemi tylu, ile każdy tych herbow używający liczy pokoleń urzędownie dowiedzionych, opasana czarną szeroką wstęgą z dewizą srebrnemi literami *hoc me glorifico*, której Henryk pierwszy Kreütz miał w swych pochodach do Palestyny na tarczy używać: na tej tarczy czarny rozdarty krzyż w złotem polu, na średzinie którego mała areola przedzielona czarną belką, na prawo w czerwonem polu złota ryba, na lewo czerwona w srebrnem, i cztery małe krzyżyki czarne na czterech stronach, oznaczające ich cztery niegdyś główniejsze ordynacye: Bełzycką, Domnamską, Frohburgską i Iławską (Eylau). Średnia ta tarcza pokryta hełmem i koroną, w której trzy belki pałające, okazuje jakby oddzielny

herb, i w zwyczajnych używa się sprawach; na wielkiej zaś tarczy hrabska korona i trzy hełmy: na średnim lew skaczący, na prawym proporzec z chorągwią srebrną, przez którą idzie czarna belka, a na lewym proporzec z złotą chorągwią mającą czarny krzyż, i jeden pochylony ku prawemu, a drugi ku lewemu; u spodu całego herbu czerwona wstęga z dewizą złotą, *Sanguine et virtute.*

Ten herb należy jednej tylko linji teraz żyjącej, i jest potwierdzony przez N. Cesarza Mikołaja I. — *Z dokumentów familijnych.*

Kroger w Orszańskiem i t. d. *Kuropatnicki.* — *Małachowski.* — W roku 1778. Michał chorąży Orszański. — *Krasicki.*

Krogulski. — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.*

Kroja *herbu Kroje.* — *Kuropatnicki* i *Małachowski* tak ich wymieniają.

Krokwiński. *Nobilit.* w Konst. r. 1775. *fol.* 148. — *Małachowski.*

Krolewski podpisał *Pacta conventa* Króla Augusta II. — *Małachowski.*

Krolicki. — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.*

Królikiewicz w ziemi Nurskiej i t. d. — *Małach.*

Krompach. Zygmunt Hollo de Krompach obiecujący stawić na przyszłą kampanią własnym kosztem 200. Usarzy i 100. koni Petyhorców, do Indigen. przypuszczony Konst. r. 1673. *fol.* 33. — *Krasicki.* — *Małach.*

Kropidło w Lidzkim, i t. d. — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.*

Kropiński. — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.* — W ostatnich czasach żył na Wołyniu Ludwik Kropiński były generał wojsk Polskich, mąż powszechnie szanowany, autor wielu dzieł poetycznych, które pierwej częściowo, a w r. 1843. razem zebrane wyszły we Lwowie. — Mąż ten znakomity w r. 1844. w poźnej starości życie zakończył.

Kroszewski. — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.*

Krotaski czy **Krotoski.** W tranzakcyi zaszłej w Wrocławiu między Zygmuntem I. Królem Polskim a Ferdynandem Królem naówczas Rzymskim, Węgierskim i Czeskim r. 1538. znajduje się między komisarzami z strony Polskiej Andrzej Krotaski kasztelan Kowalski. — *Cod. Dipl. Vol. I. fol.* 32. — *Krasicki.*

Kruczberg *herbu Krupka.* — *Kuropatnicki.* — *Małac.*

Kruczkowski, na Wołyniu i t. d. dawno zacna familia. — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.*

Krüger Karol Gotlib, *Nobil. non praec. scart.* w Kons. r. 1790. — *Maachowski.*

Krukberg *herbu Krupka.* — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.*

Krukowiecki *herbu Pomian.* — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.* — W r. 1778. Piotr pisarz grodzki Lwowski. — *Krasicki.*

Krummes Jan *Nobilit. praec. scart.* w Konst. r. 1790. — *Małachowski.*

Krupski *herbu Topacz.* Że są i tego herbu pisze *Małachowski.*

Kruszyna *herbu Kruszyna*, który jest takowy: w polu błękitnem krzyż, w spodzie jego gwiazda. W hełmie tylko korona. — Z Szlązka przybył do Polski. — *Małach.*

Kruszyna Jan *Nobilit. non prae. scart.* w Konst. r. 1790. — *Małachowski.*

Krułła. Indigena w Konst. roku 1775. *fol.* 145. — *Małachowski.*

Krydel Antoni, i

Kryegstein Karol, *Nobilit. praec. scart.* w Konst. r. 1790. — *Małachowski.*

Kryński. — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.* — N. Kryński w ziemi Przemyślkiej, miał za sobą Szopińską, z której jako i z pierwszej żony zostawił potomstwo. Trzymał zastawą wieś Kaniów pod Przemyślem. — *Krasicki.*

Kryski *herbu Przegonia.* Że są i tego herbu pisze *Małachowski.*

Krystowski. W roku 1382. Meczko Krystowski podpisał konfederacyą Wielko-Polską. *Vol. Leg. Vol. I. fol.* 59. — *Krasicki.*

Krzczonowski z linji książąt Ruskich. — *Małachowski.*

Krzecz *herbu Lubicz.* Tak ich wypisuje *Małachowski*, lubo i *Kuropatnicki* wyraża ale bez herbu.

Krzeczowski *herbu Lubicz.* — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.*

Krzeleżycki Mrozek, *herbu Ostoja.* — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.*

Krzełożycki. — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.*

Krzeszowie *herbów Kroje, Ostoja, Śreniawa.* Że są i tych herbów familianci tego imienia, piszą *Kuropatnicki* i *Małachowski.*

Krzucki *herbu Topor.* Taki im herb przyznaje *Małachowski.* Stoją w T. V. ale bez herbu.

Krzybawski *herbu Chomąto.*—Sam *Małachowski* tak ich wymienia.

Krzyniecki *herbu Nieczuja.* — Że są i tego herbu piszą *Kuropatnicki* i *Małachowski.*

Krzysztofowicz Jerzy Nobilitowany w Konst. 1676 r. *fol.* 62. — *Krasicki.* — *Małachowski.*

Krzysztoporski *herbu Nowina*, *Goleńczyk.* Dom ten pochodzi z Krakowskiego, którzy pisali się na Krzysztoporzycach, ten poźniej przeniósł się w Sieradzkie, gdzie w dobrach dawniej do tego domu należących, Bogdanowie, jest nadgrobek na marmurze wyryty, zwłokom Jana Krzysztoporskiego, który był naprzód kasztelanem Wieluńskim, potem Sieradzkim, ten zostawił także syna Jana stolnika Sieradzkiego, który się pisał na Krzysztoporzycach, ten z Zdrowską herbu *Oksza* miał dwóch synów: Łukasza i Józefa o tym będącym u dworu książąt Radziwiłłów, nie masz wiadomości. — Łukasz Krzysztoporski syn pierwszy Jana ożeniony z Czeską zostawił syna Bartłomieja, który z Barbarą Więckowską, córką Jana Więckowskiego i Katarzyny Święcickiej małżonków, a Wojciecha Więckowskiego i Franciszki Święcickiej wnuczką, z tą ożeniony spłodził córkę Franciszkę za Szymonem Cieszanowskim bezpotomną, i dwóch synów: Tomasza młodo zmarłego i Kazimierza.

Kazimierz z Krzysztoporzyc Krzysztoporski, naprzód subdelegat i burgrabia grodzki Piotrkowski, potem sędzia ziemiański województwa Sieradzkiego, powiatu Piotrkowskiego i Radomskiego. Ten mąż jako dobry obywatel swej ojczyznie wierny, i w czasie urzędowania obowiązku swego dopełniający.— *Her. Wiel.* — Stanisław z województwa Sieradzkiego podpisał elekcyą Króla Jana Kazimierza. — *Małachowski.*

Krzyszyłowski w Nowogrodzkiem i t. d. — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.* —W r. 1778. Michał sędzia ziemski województwa Nowogrodzkiego. — *Krasicki.*

Krzywicki w Radomskiem i t. d. Z Pińskiego poseł podpisał elekcyą Króla Jana Kazimierza. — *Małachowski.* — W r. 1788. Jan komornik ziemi Radomskiej. — *Krasicki.*

Krzywisz. — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.*

Krzywobłocki *herbu Leliwa.* — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.*—W roku 1778. Alexander komornik Oszmiański. — Maciej regent ziemski Trocki. W roku 1677. Konst. pod tytułem *Specifikacya więźniów województwa Witebskiego* czyni wzmiankę o Andrzeju Krzywobłockim. — *Krasicki.*

Krzyżanowski *herbu Juńczyk.* Że są i tego herbu piszą *Kuropatnicki* i *Małachowski.*

Krzyżański *herbu Juńczyk.* Stoją w Tomie V. ale przez omyłkę herb im *Iwiczyk* położono.

Krzyżewicz.—*Kuropatnicki.*—*Małachowski.*

Księżpolski. Tylko u *Małachowskiego* stoją.

Kubecki Józef *Nobil. non praec. scart.* w Konst. r. 1790. — *Małach.*

Kubicki Jakób i Maciej *Nobil. praec. scart.* w Kons. r. 1790.—*Małach.*

Kublicki Piottuch, *herbu Domaradzki.* Tak ich piszą *Kuropatnicki* i *Małachowski.*

Kuchmistrzowski z linji Jagielońskiej. —*Małach.*

Kucicki *herbu Pobóg.* Dawni autorowie o nich nie pisali i tylko *Kurop.* i *Małach.* tak ich wyrażają.

Kuczkowski *herbu Jastrzębiec.* O tych stoi w T. V. tu dodajemy, że patentem Cesarza Austryackiego Franciszka I. w dniu 30. Listopada 1807. r. Andrzej de Kuczkowo Kuczkowski wyniesiony został z całem swem męzkiem i żeńskiem potomstwem do godności hrabiowskiej. W r. 1780. Stanisław Kuczkowski wraz z żoną swoją Urszulą z Kosmowskich zrobili rezygnacyą dóbr Trzęsówki, Kossowy, Jagodniki i t. d. za żywota jeszcze swego synowi swemu jedynakowi, Andrzejowi, szambelanowi Król. Pols. Tenże Andrzej, czy też inny, wraz z Anną z Popielów małżonką swą, czynią w dniu 28. Stycznia 1785. zapis wzajemnego dożywocia na wszystkich swych dobrach z zastrzeżeniem jednak dożywocia na połowie wsi Lisiegóry z folwarkiem Paluchowskim służącego synowi tegoż Andrzeja Józefowi z pierwszego małżeństwa z Anny Pruszyńskiej spłodzonemu.

Kuczwalski.—*Kuropatnicki.*—*Małachowski.*

Kuczyński *herbu Ogończyk.* Że są i tego herbu piszą *Kurop.* i *Małach.*

Kudzinowicz *herbu Przyjaciel* w Księztwie Litewskiem województwie Mińskiem; dom dawny jako twierdzą autentyczne dokumenta. Najpierwej 1506. roku Indykta, listy od Zygmunta I. na daninę dla różnych ichmość i dla Kuzmy Kudzinowicza nadany. 1552. dnia 27. Grudnia datowane, a w roku 1563. w grodzie Mińskim 25. Stycznia aktykowane prawo wieczyste na służbu zemli Kapustyczny zwaną, w Mińskim we 30. kop groszy Litewskich, od Szczudnoho Hawryłowicza Kudzyna, Wojciechu Hannowickiemu i Katarzynie Kudzinownie zięciom dane, gdzie wyrażone, iż tenże miał synów trzech: Mikołaja, Andrzeja i Alexandra. Roku 1598, dnia 8. Kwietnia w grodzie Mińskim przyznane prawo wieczyste darowne, dożywotnie na folwark Swidłowszczyznę w Mińskiem, od Mikołaja Hlebowicza podsto-

lego W. Ks. Lit. Michayłu Matsiejowiczu Kudzinowiczowi służące. Roku 1599. dnia 31. Sierpnia w grodzie Mińskim uczynione oświadczenie, od Hrehorego Kudzinowicza, względem zaginienia dokumentów na różne dobra, mianowicie w Mścisławskiem i Mińskiem województwach, przez rewolucyą w W. Ks. Litewskiem. Roku 1640. d. 3. Czerwca a w grodzie Mińskim 16. Czerwca roku 1645. aktykowane, prawo przedażne na dwie włoki w uroczyszczu Ostrowach, od Wojciecha Wereścińskiego, Janowi Andrzejowi, i Kazimierzowi Michałowiczom Kudzinowiczom braci. Roku 1642. dnia 10. Listopada dany, a w grodzie Mińskim aktykowany 1667. przywilej od Jana Kazimierza, Andrzejowi Stanisławowiczowi Kudzinowiczowi na rotmistrzostwo Smoleńskie. Roku 1691. daia 2. Czerwca w grodzie Mińskim testament Daniela Janowicza Kudzinowicza, który miał synów pięciu: Jana, Michała, Kazimierza i Piotra, a braci Macieja, Kacpra i Alexandra etc. podług tych i innych dokumentów, naostatek złożone *Vidimus* w księgach grodzkich praw wieczystych województwa Mińskiego, roku 1787. dnia 8. miesiąca Lutego, przez Ignacego Kudzinowicza dworzanina skarbu Rzeczypospolitej W. Ks. Litewskiego zaświadczanie wywodu szlachectwa, od prześwietnego województwa Mińskiego dane: w następujące słowa: „My senatorowie, dygnitarze, urzędnicy ziemscy i grodzcy, rycerstwo, szlachta, patryotowie, województwa Mińskiego. Wszech w obec i każdemu z osobna, komuby o tem wiedzieć należało, oznajmujemy tem naszem testymonialnem pismem, wielmożnym ichmość panom, Ignacemu dworzaninowi skarbu Rzeczypospolitej W. Ks. Litewskiego, Tomaszowi komornikowi województwa naszego, i Janowi Kudzinowiczom braci rodzonym, tudzież Jmci panu Pawłowi bratu ichmościów stryjecznemu, w kraju zakordonowanym Rossyjskim znajdującemu się, wydanym na to, iż gdyśmy w roku teraźniejszym 1787. Lutego piątego dnia dla obrad publicznych na sejmik Gromniczny, do miasta J. K. Mci Mińska przybyli dnia 6. *praesentis*, na sejmiku gospodarskim obecnie stanąwszy, wyż rzeczeni trzej bracia, przy złożeniu na dowód, tak szlachectwa, jako też zadawnionej w tutejszym województwie od lat kilkuset possesyi, imieniowi swemu służących dokumentów, prosili nas patryotów województwa Mińskiego, iżbyśmy o rodowitości Jmci pana Pawła Kudzinowicza, w kraju zakordonowanym Rossyjskim mieszkającego, a dla różnych w kraju tamtym zatrudnień teraz obecnie stawić się tu nie mogącego oraz dla samychże ichmościów, iż z przodków swych stanu rycerskiego, w tem województwie, i innych osiadłości swe, i spokrewnienia mających zaświadczyli. Jakoż my patryotowie

województwa Mińskiego, skłaniając się ku prośbie ichmościów że z dokumentów nam okazanych, domowi ich służących dostatecznie przeświadczyło się, iż Mikołaj, po nim Fiedor Mikołajewicz, dalej Jakób Fiedorowicz, następnie Matwiey Jakubowicz, a za nim Michał Matwiewicz, z tego Jan Michałowicz, prapradziad ichmościów pradziad zaś Daniel Janowicz, dziad Michał Danilowicz, ojciec imci pana Pawła w kordonie Rossyjskim na ówczas znajdującego się, Grzegorz, a ichmość panów, Ignacego, Tomasza i Jana, obecnie tu stawających ojciec Alexander Michajłowiczowie Kudzinowiczowie, są ichmościów aktualni przodkowie, niemniej że ciż ichmość panowie Kudzinowiczowie, są zacnego urodzenia, z przodków swych possesyonatów, zaświadczywszy niniejsze testymonialne pismo rąk własnych podpisanemi stwierdzamy. — Działo się w Mińsku 1787. roku 6. dnia miesiąca Lutego: następują potem podpisy JJWW. urzędników, patryotów i szlachty województwa Mińskiego. Toż samo potwierdzają dwa dekreta wywodowe pod dniem 26. Lutego 1797. roku. Drugi pod dniem 15. Listopada 1792. w aktach ziemskich Mińskich zapisane. Z których dowodów następującą umieszczam genealogią:

Szczesny Hawryłowicz Kudzinowicz dóbr ziemskich Kapustycza w województwie Mińskiem dziedzic miał synów trzech: Mikołaja, Alexandra i Andrzeja, córkę jednę Katarzynę Wojciecha Hanowickiego małżonkę. Mikołaj Szczesnowicz Kudzinowicz dziedzic dóbr Łachowne, zostawił dwóch synów: Wojciecha i Teodora dziedzica Osowiecka, od tego trzech synów: Wasil bezpotomny, Piotr od tego Mikołaj, po Mikołaju Stanisław. Jakób Federowicz trzeci syn Teodora, zostawił czterech synów: 1. Hryhorego, 2. Mikołaja, 3. Stanisława bezpotomnego, 4. Matwieja, o których niżej.

Alexander Szczesnowicz syn drugi Szczesnego, spłodził Andrzeja, Andrzej Szczesnowicz syn trzeci Szczesnego miał syna Iwana.

Hryhory Kudzinowicz 1597. roku syn pierwszy Jakóba miał Michała, od tego Stanisław.

Mikołaj Kudzinowicz syn drugi Jakóba, od tego Konstanty, po nim Bohdan, dalej Bazyli.

Matwiey Kudzinowicz syn 4. Jakóba, zostawił trzech synów: 1. Paweł bezpotomny, 2. Michał, 3. Stanisław, od którego dwóch synów: Andrzej bezpotomny i Krzysztof.

Michał zaś drugi syn Matwieja dóbr Swidłowszczyzny dziedzic, miał trzech synów: Andrzeja bezpotomnego, i Kazimierza także bezpotomnego. Jan syn trzeci ożeniony z Święcicką spłodził 4. synów: Marcin, Kacper i Alexander bezpotomni. Daniel czwarty Janowicz Kudzinowicz z Reginą Zahorowską,

spłodził synów czterech: Jana, Kazimierza, Piotra dziedzica Borkowa 1681. roku i Michała.

Michał Danielowicz Kudzinowicz z Anną Kurniewiczowną miał potomstwo trzech synów: 1. Bazylego, 2. Grzegorza, od którego Paweł Kudzinowicz i Alexandra.

Alexander Kudzinowicz syn Michała z Kurniewiczowny urodzony spłodził z Teodorą Dembyszowną synów trzech: Jana pisarza ziemskiego powiatu Ihumenskiego, Ignacego szambelana i regenta ziemskiego Mińskiego, i Tomasza rotmistrza i komornika województwa Mińskiego Kudzinowiczów, który Tomasz ożeniony z Wiktoryą Kostrowicką budowniczanką Mińską, z tą spłodził dwóch synów; Joachima i Stanisława Kudzinowiczów. — *Her. Wiel.*

Kufel *herbu Kruzer*. Sam tylko *Małachowski* tak ich wymienia.

Kuir. — *Kurop. Małach.*

Kukiel. — Kurop. — *Małach.*

Kukiewicz w Orszańskim i t. d. — *Kurop.* — *Mał.* W r. 1778. Jan oboźny Orszański. — *Krasicki.*

Kukowski *herbu Ślepowron*. Że są i tego herbu pisze *Małachowski.*

Kukułkowicz Wołczko, na sejmie Horodelskim r. 1413. wziął herb *Działosza.* — *Const. Vol. I. fol.* 70. — *Krasicki.*

Kulcza. — *Kurop.* — *Małach.*

Kulczycki *herbu Lis*. Stoją w Tomie V. ale bez herbu.

Kulczyński. U *Kurop.* i *Małach.*

Kulikowski Uszak *herbu Nałęcz.* — Że są tego herbu piszą *Kurop.* i *Małach.*

Kulpiński. W Konst. r. 1775. *fol.* 150. — *Małach.*

Kulpowicz, w Mozyrskim i t. d. — *Małach.*

Kulwicki, w Sandomirskiem i t. d. — *Małach.*

Kułacki *herbu Bończa.* — Kułaccy w ziemi Nurskiej w województwie Podlaskiem zostający i na Wołyniu. Pradziad żyjącego w roku 1756. Sebastyana Kułackiego, miał w małżeństwie Szczepanowską. Dziad Jan Kułacki, miał *in voto* Zofią Słowieńską. Ojciec tegoż Sebastyana, Jędrzej Kułacki, ożeniony z Agnieszką Różańską, z województwa Krakowskiego spłodził pomienionego Sebastyana Kułackiego, który ma za sobą Katarzynę Kosieńską, zamieszkując na Wołyniu. — *Herbarz Duńczewskiego.*

Kułakiewicz Jan, *Nobilit.* w Konst. r. 1673. *fol.* 43. — *Kras.*—*Małach.*

Kułakowski *herbu Kościesza.* — *Kurop.*—*Mał.*

Kumanowski *herbu Trąby.* — *Kurop.* i *Małach.*

Kumelski i

Kunaszewski *herbu Radwan.* Przez dawnych autorów opuszczeni, u *Kuropatnickiego* i *Małachowskiego* wypisani. — W roku 1778. Onufry skarbnik Trembowolski. — Antoni miecznik Kołomyski. —*Krasicki.*

Kundzic. —*Kurop.* — *Małach.*

Kunecki Stefan, Wasil, Teodor, Anastazy, Dymitr i Jan *Nobilit.* w Konst. roku 1673. *fol.* 40. — *Krasicki.*— *Małachowski.*

Kuniecki.—*Kurop.* —*Małach.*

Kuniewicz *herbu Poraj*- Dawni autorowie o nich nie piszą i tylko *Małachowski* tak ich wymienia.

Kupara Bazyli *Nobilit.* w Konst. r. 1676. *fol.* 64.— *Kras.*— *Małach.*

Kupraszewski. —*Kurop.*—*Małach.*

Kupść w Wiłkomirskim i t. d. — *Kurop.*—*Małach.* —W roku 1778. Józef budowniczy Wiłkomirski.— *Krasicki.*

Kurakin *herbu Korybut.* — Tylko *Małachowski* tak ich wyraża.

Kurak *herbu Kur.* — *Małachowski.* —*Kuropatnicki* ich także wymienia ale bez herbu.

Kurkliński. — *Kuropatnicki.*—*Małachowski.*

Kurkuć na pograniczu z Kurlandyą Litewski obywatel. —*Małach.*

Kurmin w Wiłkomirskim i t. d. — *Kurop.* — *Mał.* —W r. 1778. Tadeusz regent ziemski Wiłkomirski. – *Krasicki.*

Kurnicki w Sendomirskiem i t. d. — Tylko *Małach.* tak ich wypisuje.

Kurnach *herbu Sawur.* — Także tylko u *Małach.*

Kuroczycki. — *Kurop.* —*Małach.*

Kurski *herbu Kur.* Tak stoją w *Niesieckim* pod herbem *Kur.*

Kurzewski *herbu Kur.* Także w *Niesieckim* pod *Kur.*

Kuścinowski.—*Kurop.*—*Małach.*

Kuskowski w ziemi Bielskiej i t. d. — *Małach.*

Kuszelewski w powiecie Upitskim i t. d. — *Kurop.* —*Małach.* — W roku 1778. Józef sędzia ziemski Wiłkomirski. Ignacy horodniczy Trocki. Roch cześnik Upitski. — *Krasicki.*

Kuszlejko z Korza. — *Kurop.*— *Małach.*

Kutnowski *herbu Ogończyk.* Tylko u *Małachowskiego* tak wypisani.

Kutzner Franciszek. *Nobil. non praec. scart.* w Kons. r. 1790. — *Małach.*

Kuzarski *herbu Wąż.* — Tak stoją u *Małach.* ale to pewno ci sami co **Kozarski** w Tomie V.

Kwaczyński Jaroszewicz. —*Kurop.* —*Małach.*

Kwaśniewski.—*Kurop.* —*Małach.* —W r. 1778. Roch kanonik Chełmski. —*Krasicki.*

Kwaśniowski. U *Kurop.* i *Małach.*

Kwilecki *herbu Śreniawa z krzyżem.* O familji tej stoi w Tomie V. tu z urzędowych dokumentów następującą procedencyą domu tego umieszczamy: Familia Kwileckich prawie cała w poczet hrabiów przez wiekopomnego Fryderyka Wilhelm III. Króla Pruskiego wpisana, liczy swe pochodzenie odSreniawitów,jednego zpierwiastkowych szczepów szlachty Polskiej i jest tegoż rozgałęzieniem. Jeden z nich nabywszy Kwilcz przybrał z tej posiadłości nazwę Kwilecki zachowując przydomek *Śreniawa*, którego w aktach urzędowych ta familia używa. W compendium familijnych dokumentów jest przerwa w wiadomościach o tym rodzie i dopiero 1403. roku o Dobiesławie Kwileckim kasztelanie Nakielskim i Czarnkowskim jest wzmianka, następnie rozmaite tranzakcye z lat 1403. do 1514. między Kwileckiemi ich istnienia dowodzą, aż w tymże roku 1514. między Tomaszem i Marcinem synami Jakóba układ urzędownie zapisany. Od tegoż Jakóba Kwileckiego do dziś dnia jego proste potomstwo wyjaśnione: Tomasz był księdzem, Marcin zaś z Małgorzaty Przystanowskiej miał dwóch synów: Hieronima pisarza skarbu Królestwa i Wielk. Księztwa Litewskiego i Marcina. — O tym samym czasie żył Janusz Kwilecki, kasztelan i starosta Bydgowski i Nakielski, do którego Zygmunt August Król Polski wydał mandat oblatowany w aktach Kościńskich. Marcin zaś miał syna Jana i Kaspra który z małżeństwa z Bzowską Jadwigą miał syna Wojciecha, którego syn Adam z małżeństwa z Konstancyą Rożańską miał syna Łukasza kasztelana Lędzkiego i córkę Marcyannę za Bnińskim. Z małżeństwa *primo voto* miał Łukasz syna Konstantego chorążego Poznańskiego. *Secundo voto* z małżeństwa z Barbarą Lipską kasztelanką Rogozińską trzech synów: Franciszka kasztelana Kaliskiego, posła Rzeczypospolitej przy dworze Pruskim Jana kasztelana Miedzyrzyckiego i Adama kasztelana Przemysłkiego, i dwie córki, obie za Chłopowskiemi. Franciszek najstarszy brat miał za sobą 1*mo voto* Koźmińską bezpotomną. 2*do voto* Teresę Szczaniecką, z której Antoni starosta grodowy Wschowski, Maryanna za Janem Kwileckim kasztelanem Miedzyrzyckim. Antoni ożeniwszy się z Wirydyanną Radolińską podkomorzanką Wschowską miał syna Józefa, który z małżeństwa 1*mo voto* z Czarnecką krajczanką Koronną miał córkę Ludwikę za Węsierskim. 2*do voto* z Sobolewską wojewodzian-

ką, syna Stanisława i córkę Maryannę; miał Antoni i córkę Annę za Radolińskim. Jan kasztelan Miedzyrzycki z pierwszego małżeństwa miał córki: za Węgorzewskim bezpotomną, za Wyganowskim z której Klementyna hrab. Grabowskiego małżonka, z drugiego małżeństwa zaś z Bielińską miał dwóch synów: Klemensa i Jana Nepomucena. Klemens z małżeństwa z Anielą Kwilecką kasztelanką Przemęcką miał córkę za Wincentym Turno i trzech synów: Hektora, Arseniusza i Leonarda. Hektorz małżeństwa z hrabianką Taufkirch ma trzech synów i córkę: Arsen ożeniony z hr. Ponińską bezpotomny, Leonard ma dwóch synów i córkę. Jan Nepomucen, brat Klemensa ożeniony z Maryanną Kwilecką kasztelanką Kaliską miał syna Waleryana, który z małżeństwa z Maryanną Lubowicką ma syna Franciszka i córkę Helenę, Adam nakoniec kasztelan Przemęcki trzeci brat miał z małżeństwa z Łącką Weroniką jedyną córkę Anielę za Klemensem Kwileckim kasztelanem Miedzyrzyckim, potomstwo po Łukaszu Kwileckim z Barbary Lipskiej zrodzone uznane zostało w poczet wysokiej szlachty z tytułem hrabiów, pomnożone mu herby podłożeniem pod starodawny ich herb *Śreniawę z krzyżem* Orła białego w złotem polu.—*Z dokumentów familijnych.*

L.

Labady. *Indig.* w Konst. r. 1790. *fol.* 227.—*Małach.*

Lach *Szyrma herbu Lubicz z odmianą.* — Patrz niżej pod *Szyrma.*

Lachnicki w Wiłkomirskim i t. d. — *Małach.*

Lachowicki Czechowicz. — *Kurop.* — *Małach.* — Zapewne ci sami co pod **Czechowicz**, w T. III.

Lachowicki *herbu Sieniuta.* Że są i tego herbu piszą *Kurop.* i *Małach.* —Patrz T. VIII. pod *Sieniuta.*

Lachowicze *herbu Łodzia* i *Radwan.*—Wymieniają ich *Kurop.* i *Małach.*

Lackoroński *herbu Ryś.* — *Małach.* i *Kurop.*

Lacyozy *herbu własnego*, który jest taki: Na tarczy czworo-dzielnej w górze z prawej strony w polu piaszczystem orzeł czarny ukoronowany, w układzie swoim podobny do herbu Królestwa Polskiego; z lewej strony w polu błękitnem dwie złote gwiazdy pięcio-rożne obok siebie, trzecia w środku pod niemi: w dolnych przedziałach tarczy, na prawej stronie takie pole i gwiazdy, jakie w górze na lewej, na lewej stronie w takiem polu orzeł, jaki w górze na prawej. Całą tarczę z wierzchu wieńczy korona. Tak wyrażony w dyplomacie Indygenatu od

Michała Króla Polskiego Antoniemu Lacyozemu nadanym pod caas sejmu dnia 20. Kwietnia 1673. r. — *Małachowski.*

Lacza *herbu Topor.* — Tak ich wymieniają *Kurop.* i *Małach.*

Ladayda *herbu Śreniawa.*

Ladowicki Jan z Grodzieńskiego podpisał elekcyą Króla Jana Kazimierza. — *Małach.*

Ladwiński. U *Kurop.* i *Małach.*

Lalande Ludwik, Indigen. w Konst. r. 1790. *fol.* 217. — *Małach.*

Lalewicz Walenty, *Nobil. non praec. scart.* w Kons. r. 1790. — *Małach.*

Lamara, przywrócony do Indigen. w Konst. r. 1726. *fol.* 75. — *Małach.*

Lamfryd *herbu Lewart.* Tylko *Małach.* ich wymienia.

Landsay. *Nobilit.* w Konst. roku 1764. — *Małach.*

Landsberg w powiecie Upitskim i t. d. — *Kurop.* — *Małach.* — W r. 1778. Rafał strażnik powiatu Upitskiego.

Landszaft. *Nobilit. praec. scart.* w Konst. r. 1790. —*Małach.*

Lang w różnych, mianowicie Litewskich województwach — *Małach.*

Langenhofft Warneri, *Indig.* w Konst. roku 1768. —*Małach.*

Langurt, u *Kurop.* i *Małach.*

Lanssen. *Indigen.* w Konst. roku 1685. 20.—*Małach.*

Lascaris *herbu Słońce.* — Tylko u *Małachowskiego* tak stoją.

Laskary *herbu Leszczyc.*— I o tych tylko w *Małach.*

Laskarys *hrabia herbu Laskarys*, który jest takowy: Orzeł dwu-głowny czarny z rozportartemi do lotu skrzydłami, i słońcem promienistem na piersiach. Głowy jego w pośrodku ozdobione koroną cesarską. Pole tarczy na dwie części podzielone, górne pole złote — połowa dolna niebieska, nad tarczą korona. — Jest to podobny herb do Kantakuzeno o których w T. V. — *Duńczewski.*—Tenże autor pisząc o Godziembach Laskarych utrzymuje że jeden z nich herb swój na *Godziemba* zamienił, i wywodząc ich procedencyą z IX. i X. wieku w Grecyi i t. d. gdzie tron dziedziczyli, kończy na Teodorze i Jerzym którzy do Polski przybyli w r. 1746. i do wojska Litewskiego zapisawszy się z honorem obowiązki swe wypełniali.

Laskiewicz Franciszek, Ignacy i Wincenty, *Nobil. non praec. scart.* w Konst. r. 1790. — *Małach.*

Laskowicz *herbu Korab.* Z tych Andrzej mający małżonkę Teresę Dąbrowską herbu *Junosza* dziedzic dóbr w wo-

jewództwie Brzeskiem Litewskiem miał kilku braci w Nowogrodzkiem. — *Małach.*

Lasopolski. *Indig.* w Konst. roku 1768. — *Małachowski.*

Lasotowicz *herbu Rawicz.* — Patrz **Lasota** T. VI.

Lasseur. *Nobilit. non praec. scart.* w Konst. roku 1768. — *Małach.*

Lastek *herbu Wieniawa.* Tylko u *Małachowskiego* tak wymienieni.

Laszczyński *herbu Wierzbna.* — *Kurop.* — *Mal.* Podobno powinno być **Łaszczyński.**

Latecki. *Nobilit. non przaec. scarl* w Konst. roku 1790. — *Małach.*

Latosławski. — *Kurop.* — *Małach.*

Latowski także tylko u powyższych.

Latyński *herbu Prus.*—Także tylko *Kurop.* i *Małac.* tak ich wypisują.

Laurans uznany za Indygenę w Konst roku 1768. — *Małachowski.*

Laveau. Indigen w Konst. roku 1775. *fol.* 144. — *Małachowski.*

Layman. *Indigen.* w Konst. roku 1509. — *Małach.*

Lebedowicz. *Nobilit.* w Konst. roku 1676. *fol.* 62. — *Małachowski.*

Leben *herbu Śreniawa.* — *Kurop.* — *Małach.*

Lechnacki Grom, i

Lechnicki. U *Kurop.* i *Małach.* tak wypisani.

Lechon *herbu Wczele.* Także tylko u powyższych autorów.

Legawski *herbu Nowina.* — *Kurop.* — *Małach.*

Legier. *Nobilit. praec. scart.* w Konst. roku 1768. — *Małachowski.*

Legowicz w powiecie Wiłkomierskim i t. d. — *Mal.* — *Kurop.*

Legucki. — *Kurop.* — *Małach.*

Lekszycki *herbu Warnia.* Dawni autorowie o nich nie pisali i tylko *Małachowski* wymienia.

Lelewel *herbu Lelewel*, który jest taki: W jednej połowie tego herbu w polu błękitnem lew żółty stojący z wypuszczonym językiem, z dwoma ogonami, trzymający naczynie czerwone z sześcią kwiatkami konwalji, w drugiej połowie, w polu białem, lub srebrnem prawe skrzydło czarnego orła, na wierzchu hełm z koroną i wiszącym klejnotem, okrycie herbowne z prawej strony białe lub srebrne z czarnem, z lewej zaś strony żółte lub złote z błękitnem, nad koroną podobnyż

lew jak w hełmie do połowy najdujesię. Herb ten imienia Lelewelów jako szlachty niemieckich był sam lew, przy przyjęciu zaś do Prus Brandeburskich, przybyło do tego herbu skrzydło orła czarnego.

Ta familia starożytna początek swój mająca, najpierwej w Austryi, z tamtąd przeniosła się do Prus Brandeburskich, z których Henryk Loelhoeffel de Loewensprung Lelewel z Konstancyą Joachima Jaucha generała Saskiego, pułkownika artyleryi córką, zostawił potomstwo: Karola cześnika ziemi Liwskiej, i Teresę Adama Cieciszowskiego pisarza w. Koronnego małżonkę. Tenże Karol Loelhoeffel de Loewensprung Lelewel otrzymał Indygenat w roku 1768. na sejmie Warszawskim, który młody swój wiek na usługi tej ojczyznie w wojsku gwardyi pieszej koronnej, będąc oficerem poświęcił, ztamtąd w cywilnym stanie był przez lat 21. na funkcyi kassę publiczną trzymającego komissyi edukacyjnej obojga narodów, którą pilnie i wiernie podług obowiązków dopełniał, potem komissarzem w ziemi swojej Liwskiej, do likwidowania dziesiątego grosza, toż lustratorem starostw w księztwie Mazowieckiem tejże ziemi z sejmu 1788. wyznaczonym, cywilno-wojskowym porządkowym komissarzem, ten z Ewą córką Franciszka Szeluty cześnika Rzeczyckiego, małżonką zostawia potomstwo synów trzech: Joachima, Józefa i Piotra, i córek dwie: Juliannę i Marcellę. —*Her. Wiel.*

Leluszewicz był wojewodą Podlaskim w r. 1519.—*Małachowski.*

Lemański. *Nabilit. praec. scart.* w Konst. r. 1790. —*Małach.*

Lembicz, i

Lemieszewski, u *Kurop.* i *Małach.*

Lenarski, i

Lenart także tylko u powyższych.

Lenartowicz *Nobilit.* w Konst. roku 1676. *fol.* 62. —*Małach.*

Lenczyłowski. —*Kurop.* — *Małach.*

Leniecki w Inowrocławskiem i t. d. —*Kuropat.* — *Małach.*

Len z Ryzemburga, *Nobilit.* w Konst. roku 1775. *fol.* 148. — *Małach.*

Leonowicz. —*Kurop.* —*Małach.*

Leparski Etanuza, **Leparski** z Hannusa i **Leparski** z Gimbustu— tak wypisani u *Kurop.* i *Małach.* —W r. 1778. Jerzy Leparski podkomorzy powiatu Upitskiego. — *Krasicki.*

Lernet. *Nobilit. non praec. scart.* w Konst. roku 1790. — *Małach.*

Lasiewski, w Rawskiem i t. d. — *Kurop.* — *Małach.*

Lesing. *Nobil. praec. scart.* w Kons. r. 1790.—*Małach.*

Leśniewski w Sieradzkiem i t. d. — *Kurop.* — *Mał.*

Leśniowski *herbu Gryff.* — O familji tej stoi w Tomie VI. Tu zamieszczamy procedencyą od Mikołaja *vexillif. terrae Halic.*, któren z Tarnowskim walczył pod Obertynem, tenże zostawił pięciu synów: 1. roku 1586. Jakób *pocillator Terrae Leopoliensis Aulicus S. R. M.* z Anną de Będzimyśl Sepichowską herbu *Półkozic*, zostawił dwóch synów, o których czytaj niżej; 2. Jan starosta Horodelski i Doliniański z Chotkiewiczowny kasztelanki Wileńskiej zostawił syna Mikołaja stolnika Sanockiego; 3. Baltazar; 4. Krzysztof wojski Zydaczewski deputat na trybunał Koronny roku 1606., mąż krajowi obszerną nauką i pięknemi czynami głośny i zasłużony. Córkę Elżbietę r. 1616. wydał za Jerzego Gozdawa Humnickiego; 5. roku 1602. Mateusz, o tym pisze *Niemcewicz*: *Dzieje panowania Zygmunta III.* T. I. str. 464. 69.—75.—76. Z tąd to poszło, że *Okolski Orbis Poloni* T. I. *fol.* 245. wyraża się: *Leśniowsci dignitati magis quam pecuniis student. Hinc plurimi in parlamento tribunalitio justitiae praesides in campo Bellonae fortunatissimi victores — hinc Capitanei Rodelnenset (?).*

Paprocki pierwszy prawie heraldyk Rzeczypospolitej Polskiej w herbach rycerstwa Polskiego pod herbem *Gryff* albo *Swoboda fol.* 82. pisze: „Dom Leśniowskich na Rusi, których przodki Gołąbkami zwano. Ludzie znaczni w sprawach Rzeczypospolitej Polskiej zasłużeni. Był wieku mego jeden starostą Rodelskim.“ — Jakób z Anny de Będzimyśl Sepichowskiej, zostawił synów dwóch: 1. Mikołaja kasztelana Czechowskiego, ptóry miał za żonę Ligięzankę, z tej spłodzony syn Stefan roku 1661. *Vexillifer Terrae Sanocensis*, zostawił syna Maxymiliana. Starowolski monumenta *fol.* 441. wypisał nagrobek, znajdujący się w Trzcianie.

Niesiecki tegoż Mikołaja mieni być synem Jana, gdy tym czasem dowodnie tę rzecz wyjaśniają akta Lwowskie, że Jan był stryjem Mikołaja kasztelana. Ten to Jan storosta Horodelski, Doliniański roku 1564. był dworzaninem Zygmunta Augusta, w różnych poselstwach doświadczonej roztropności.

Drugi syn Jakóba i Anny de Będzimyśl r. 1631. *Martianus* połączony z Anną Kielanowską, córką Jerzego, herbu *Pobóg.* Tak była 2*do voto* za Samuelem z Burzyna Kielanowskim ostatnim po mieczu zmarłym r. 1639. *Martianus* zostawił 2ch synów: 1. *Georgius Gladifer Kijoviens.* roku 1655. Jan po-

łączony z Barbarą Kurdwanowską herbu *Półkozic*, córką Joachima i Katarzyny de Bolszów Kurdwanowskich, który był r. 1648. sędzią Kapturowym a potem starostą Bieckim. Tenże Jan z Barbary Kurdwanowskiej zostawił trzech synów: 1. Szymon, 2. Joachim Mikołaj, 3. r. 1700. Jan połączony z Zuzanną Przerębską herbu *Nowina*, zostawił także trzech synów: 1. Jakób ten z Dorotą Szczawińską wojewodzianką Podlaską, 2. Stanisław z Katarzyną Radzimińską córką Marcina, wnuką Mikołaja i Zofji z Przedwojowskich Radzimińskich—Zofia była córką Piotra Przedwojewskiego — miał syna r. 1782. Michała *Dapifer. Busiens.* dziedzic Bielzyc.— 3. roku 1726. Szymon połączony z Heleną de Chyżów Romerówną herbu *Jelita*, z której zostało także trzech synów: 1. Stefan, 2. Albert, 3. r. 1769. Jan pocillator *Ostrzesoviens.* połączony z Anną Karwowską, starościanką Wojnicką, spłodził dwóch synów: 1. Ignacy porucznik gwardyi pieszej Koronnej, 2. Józef *pocillator Ostrzeszoviensis* z Anny Szczepanowskiej miał dwóch synów i córkę Salomeę, 1*mo voto* za Szczepanowskim; syn jeden Hieronim, drugi Kazimierz Wincenty dwojga imion C. K. podkomorzy Austryacki połączony z Franciszką hrabianką Zichy, córką Stefana hrabiego Zichy de Wasonykcö C. K. podkorzego dziedzicznego pana Csicsu Isztemaru i t. d. i hrabianki Teresy Palffy, wnuką Stefana hrabiego Zichy z dzielnicy Karlsburg. Hrabiów Zichy de Wasonykeö, znakomita rodzina, pochodzi z pokoleń Tatarskich, kwitnie w Węgrzech od roku 1210. (*Genealogisches Taschenbuch der deutschen gräflichen Häuser* 1841. Gotha s. 568.) Rodzony brat wyż pomienionej Franciszki, Stefan, posłował do Rossyi, ma za żonę Annę hrabiankę Starembergownę. Kazimierz Wincenty zostawił syna Stefana Swobodę inaczej Gryf de Zimnowoda in Leśniowice, Kielanowice, Ryglice etc. Leśniowskiego C. K. podkomorzego rotmistrza ułanów księcia Schwarzenberga Nr 2. połączonego r. 1833. z Bertą córką Jana Nepomucena Klebelsberg generała konnicy C. K. radcy tajnego, właściciela regimentu ułanów Nr. 4. i t. d. i Anny hrabianki Pejacsevich, damy pałacu J. C. K. Mości i krzyża gwiaździstego.

Do tej rodziny, acz nie wiemy w jakim stopniu należy: Klemens Leśniowski de Zimnowoda kasztelan Płocki r. 1222. *Cromer. lib.* 7. *Bielski fol.* 149.

Kazimierz Leśniowski syn Franciszka Tomasza i Urszuli de Wiatrowice Wiktorowny, wnuk Józefa de Podlatki Leśniowskiego i Anny Siemińskiej, prawnuk Stanisława Leśniowskiego i Katarzyny Skotnickiej. Ten Kazimierz miał za żonę Elżbietę Radomyską roku 1793.—Roku 1811. Józef Leśniowski syn Wincentego i Katarzyny z Zuławskich Leśniowskich. Emi-

lia Leśniowska za hrabią Wodzickim. Antonina de Białoskurska Leśniowska. — *Z dokumentów familijnych.*

Leśniowscy *herbu Rawicz* i drudzy *Roch.* Że są tych herbów pisze *Małachowski.*

Leszczowski. — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.*

Leszewski w powiecie Brzezińskim i t. d. — *Małach.*

Leszkiewicz. — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.*

Leszkowski *herbu Prawdzic.* Tylko u *Małachowskiego* tak stoją.

Lesznicki *herbu Brama*, z linji Jagiellońskiej — *Małachowski.*

Lewandowski *herbu Dołęga.* — *Małachowski.*

Lewartowski *herbu Lewart.* — Patrz Tom VI. pod **Lewart.**

Lewiecki. — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.*

Lewingston Jan, otrzymał Indigen. w Konst. roku 1768. — *Małach.* — *Krasicki.*

Lewkiewicz *herbu Lewkowicz.* — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.* zaś wypisuje Lewkiewicza i Lewkowicza bez herbów.

Lewonowicz *herbu Rogala.* — *Kuropatnicki.*—*Małachowski.*

Leyman. *Indigen.* od r. 1509. — *Małachowski.*

Leźniecki. — *Kuropatn.* — *Małachowski.*

Leżyński w Podolskiem i t. d. — *Małachowski.*

Libicki *herbu Jelita.* Starożytne w Polszcze Libickich imię, pochodzi od hrabiów Libickich, albo Libiczyńskich w Czeskiem królestwie, niegdy Sławnika hrabiego Libickiego, ojca ś. Wojciecha, arcy-biskupa Gnieźnieńskiego, dziedzictwa; których tu początki w Polszcze, jeszcze za Bolesława śmiałego, zwycięzcy Czechów, i innych narodów sławnego, w województwie Krakowskiem naznaczają, na dobrach Rybnie, znajdujących się w powiecie Bieckim. Ci wprzód zażywali herbu *Koźloroga*, jako i insi w województwie Krakowskiem, także w oderwanym Szlązku i Czechach, zostający, o czem *Okolski* Tom I. *fol.* 495. nie tylko bowiem w Wielkiej Polszcze Koźlorogowie byli różnego imienia, ale i w Małej, jako to: Mokrscy, Węgleszyńscy, Pieniążkowie z Witowic, Korycińscy, Pacanowscy Sącygniowscy, Dziaduscy, Łukowscy, Makowscy i inni, których wylicza Zamojskich genealogia. Ci tedy co się zostali w Polszcze, po nabyciu trzech kopji, przez Floryana Saryusza za herbowny zaszczyt *Jelita* nazwanych, wszyscy Koźlorogowie dawni, do tych czas tegoż herbu *Jelita* używają, na tarczy kozła na hełm wyniosłszy; a dawne familie w Szlązku i królestwie Czeskiem, po oderwaniu krajów tych od Polski, jak

przedtym, tak i w dalszym czasie, samym tylko *Kozłem* pieczętującsię, czego dowodem pomieniony autor *loco citato*, mówiący o Wilczkach herbu *Kozieł. De his Historici* 1239. (przed Floryanem Saryuszem, i promulgowanemi *Jelitami*, w roku 1331. według *Długosza*) to dokłada: *In Silesia claret familia haec, quae ex Regno ibi cum bonis acquisitis remansit. Notabit diligens lector alias familias Nobilium, cum ob distantiam loci non potui habere claram certitudinem.* Tu, daleko niesięgając, kładziemy Libickich z Kozlorogów Jeliteczyków, od Jana Libickiego, dziedzica na Rybnie w województwie Krakowskiem, powiecie Bieckim, który ożeniwszy się z Maryanną Bychowską, dziedziczką wsi Bychowki w województwie Lubelskiem zostającej, wyniósł się z Krakowskiego roku 1660. i tu z nią spłodził synów czterech: Marcina rotmistrza auktoramentu Węgierskiego Jana Kazimierza Króla Polskiego, który z Heleną Jakubowską wszedłszy w kontrakty dożywotnie, mieli syna jednego Stanisława towarzysza *Cohortis hastatae* książęcia Radziwiłła, wojewody Nowogrodzkiego w Litwie, bezpotomnego. Drugi syn Jana Franciszek Antoni dwu-imienny, dziedzic wsi Radowczyki zwanej w województwie Lubelskiem towarzysz wojska Kopijczyków J. K. Mci w Litwie, a ten umarł bezpotomny 1705. leży u WW. OO. Franciszkanów w Lublinie notowany w księgach tegoż konwentu, dla pokazywania się w nadziejach zbawiennych. Trzeci syn Jana, z tejże Buchowskiej, Jan także imieniem, ożeniony 1*mo voto* z Anną Piotrowską, z których synów zostało się dwóch: Wojciech i Jan bezpotomni, pierwszy dziedzic części we wsi Moszczenki, leżącej w Lubelskiem województwie, z Anną Wolęcką ożeniony, zostawił Piotra mającego w małżeństwie Annę Hołodyńską i Jakóba dziedziców na dobrach pomienionych, także córkę Krystynę wydaną za Kamieńskiego. Jan syn trzeci Jana, ożeniony 2*do voto* z Joanną Mioduszowską, spłodził Antoniego cześnika Mińskiego, który z Anną Kunicką, Jana Kunickiego cześnika Latyczowskiego, i Anny Dobraczewskiej córką zostawił syna Macieja Franciszka dwuimiennego, miecznika ziemi Łomżyńskiej, żyjącego w małżeństwie z Katarzyną Łosiowną Roszkowską. Czwarty syn Jana Libickiego, Stanisław *binubus*, pierwszem małżeństwem miał Katarzynę Piotrowską, z której Jan bezpotomny, po tej wziął Katarzynę Sawiczownę, z której Franciszek dwu-żenny także 1*mo voto* z Jabłońską miał syna Kazimierza, towarzysza Pancernej chorągwi, książęcia Lubomirskiego starosty Kazimirskiego, dziedzica dóbr Poniatowa; 2*do voto* z Katarzyną Bogucką zostawił Wawrzeńca dziedzica części tegoż Poniatowa. Tenże Stanisław pomieniony z Katarzyną Sawiczowną zostawił syna

drugiego Laurentego, z Mostowską żyjącego, towarzysza chorągwi Pancernej, przedtem Czarneckiego pisarza polnego Koronnego. — *Herbarz Duńczewskiego.*

Lichiński *herbu Pilawa.* Sam tylko *Małachowski* tak ich wymienia.

Lichnowski *herbu Jasieńczyk.* Że są i tego herbu piszą *Kuropatnicki* i *Małachowski.*

Lichodziejowski w Mińskiem i t. d. — *Kuropatnicki.* — *Małachowshi.* — W roku 1778. Krzysztof strażnik Miński. — *Krasicki.*

Lichowski w Konst. roku 1611. *fol.* 36. — *Małachowski.*

Lichtarski. — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.*

de Ligne książe. *Indigen.* w Konst. r. 1780. *fol.* 36. — *Małachowski.* Familia ta dziś rozrodzona w Króles. Belgji z której w ostatnich czasach jeden pojął w małżeństwo księżniczkę Lubomirską, córkę księcia Henryka i księżny Czartoryjskiej Lubomirskich z Przeworska.

Ligowski w ziemi Dobrzyńskiej, i t. d. — *Małachowski.* — W roku 1778. Stanisław burgrabia Dobrzyński. — *Krasicki.*

Linczewski w Kijowskim, i t. d. — *Małach.*

Lind Jan supremus director w korpusie młodzi rycerskiej Warszawskiej otrzymał Indigenat na sejmie r. 1767. — *Krasicki.* — *Małachowski.*

Lindsay. *Nobilit.* w Konst. r. 1764. — *Małachowski.*

Lingenau. *Nobilit.* w Konst. 1775. *fol.* 148. — *Małachowski.*

Liniewicz Teodor, *Nobilit. non praec. scart.* w Kost. r. 1790. — *Małachowski.*

Lipczyński *herbu Korwin.* — *Małachowski.* — Stoją w T. VI. ale bez herbu.

Lipiewicz. — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.*

Lipiewski. U *Okolskiego* T. II. *fol.* 378.

Lipnik. *Indigen.* w Konst. roku 1685. *fol.* 20. — *Małachowski.*

Lipiński *herbu Gozdawa.* O tych w T. VI. gdzie stoją ale bez herbu.

Lipnicki *herbu Junosza.* Że są i tego herbu piszą *Kuropatnicki* i *Małachowski.*

Lipniewski. — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.*

Lipowiecki *herbu Ciołek.* — Także tylko u powyższych.

Lirechenfeld Fryderyk, *Nobilit.* w Konst. r. 1685. *fol.* 21. — *Krasicki.* — *Małachowski.*

Lisiewski Balcer z Mazow. podpisał elekcyą Króla Jana Kazimierza. — *Małachowski.*

Lisikiewicz. — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.*

Lisowiec Hawryło, *Nobilit.* w Konst. r. 1569. *fol.* 59. — *Krasicki.* — *Małachowski.*

Listowski *herbu dwie Trąby* myśliwskie w polu zielonem obok siebie stojące, z musztukami u góry, barki ich w stronę prawą obrócone. Nad korona pół charta do góry wspiętego w stronę prawą ze smyczą na szyi.—*Małachowski.*—Familia ta dziś w Galicyi Ces. Aus. osiadła. Tomasz Listowski z Krystyną Dyowską spłodził Józefa, któren z Maryanną Giertowską miał syna Karola Stanisława: tego Karola żyjących synów jest czterech: Józef, Antoni, Napoleon i Franciszek. Z tych Józef dziedzic Jasionowa i Kontów w obwodzie Złoczowskim w Galicyi, pojął Ostrowskę i z tej zostawia potomstwo synów dwóch Alfreda i Władysława.

Liszecki ziemianin w Krakowskiem roku 1652.—*Małachowski.*

Liszewski Ludwik *Nobilit. praec. scart.* w Konst. r. 1790. — *Małachowski.*

Litwiński. — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.*

Liwicki. *Nobilit. non praec. scart.* w Konst. roku 1768. — *Małachowski.* — *Krasicki.*

Lneżeliński *herbu Jelita.* Tak ich wypisuje *Kuropatnicki* i *Małachowski.*

Lochman. *Nobilit. non praec. scart.* w Konst. roku 1768. — *Małachowski.* — *Krasicki.*

Lodorowski Paweł *Nobilit.* w Konst. roku 1685. *fol.* 21. — *Krasicki.* — *Małachowski.*

Loelhoeffel Karol otrzymał *Indig.* w Konst. r. 1768. — *Krasicki.* — *Małachowski.*

Loga w Konst. roku 1775. *fol.* 152. — *Małachowski.*

Logofet. *Indig.* w Konst. roku 1607. *fol.* 859.—*Małachowski.*

Lokuciejewski w Orszańskim, i t. d. — *Małach.* — W roku 1778. Adam oboźny powiatu Oszmiańskiego.—*Krasicki.* Lubo tenże pisze ich Łokuciejowski.

Londny *de Bocham. Indigen.* w Konst. roku 1673. *fol.* 36. — *Małachowski.*

Longajłowicz i

Lorkoński. — U *Kuropatnickiego* i *Małachowskiego.*

Lorkowski. — Także tylko u powyższych.

Losowicz *herbu Rozmiar* podług *Kuropatnickiego*— *herbu Syrokomla* z odmianą, podług *Małachowskego.*

Lottich Daniel *Nobilit. non praec. scart.* w Konst. r. 1790. — *Małachowski.*

Lowow. *Indigen.* w Konst. roku 1775. *fol.* 144. — *Małachowski.*

Lubarth. — *Kuropatnikki.* — *Małachowski.*

Lubartowicz książe. — *Kuropatnicki.* — *Małach.*

Lubczyński *herbu Godziemba.* W województwie Sieradzkiem, z tych Jan Lubczyński, z Katarzyną Chmielewską spłodził dwie córki: Maryannę i Katarzynę i syna Stanisława, od którego Michał, ten z Anną Gaszyńską miał syna Franciszka, który z Katarzyną Kruszewską zostawił dwóch synów: Szymona dziedzica części w Luboni w powiecie Piotrkowskim i Benedykta. Szymon Lubczyński z Maryanną Gołygowską spłodził trzy córki, Józefę, Maryannę i Franciszkę. Benedykt Lubczyński z Rozalią Niwińską spłodził syna Tomasza i córkę Rozalią. — *Her. Wiel.*

Lubek. — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.*

Luberadzki w ziemi Ciechanowskiej, i t. d. — *Kuropatnicki.* — *Małachowsi.*

Lubianowicz. — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.*

Lubiański *herbu Grzymała.* Że są i tego herbu piszą *Kuropatnicki* i *Małachowski.*

Lubiaski. Także u powyższych.

Lubieniek *herbu Rola.* — Tylko *Kuropatnicki* i *Małachowski* tak ich wymieniają.

Lubieszowski *herbu Wieniawa.* — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.*

Lubkiewicz. — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.*

Lubliński *herbu Rola.* Tylko u *Kuropatnick.* i *Małachowskiego.*

Lubonidzki z Lubondzy. — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.*

Lubowicki *herbu Śreniawa.* — Tak ich pisze *Małachowski.*

Ludger Gerek, *Indigen.* w Konst. r. 1775. *fol.* 146. *Małachowski.*

Ludkcewicz. — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.*

Ludwiche *Nobilit.* w Konst. r. 1775. *fol.* 147. — *Małachowski.*

Lugayło w Kowieńskim, i t. d. Tak ich pisze *Małachowski.*

Lust Franciszek. *Nobil. non praec. scart.* w Konst. r. 1790. — *Małach.*

Lutkiewicz. — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.*

Lutomski *herbu Korab*. Że są i tego herbu piszą *Kuropatnicki*. — *Małach*.

Lutostańscy z domu Wawrzętów, pieczętują się *Korwinem*, inaczej *Ślepowronem* zwyczajnym na tarczy, ale na koronie nie mają drugiego kruka. Nazywają się Lutostańscy od imienia wsi swojej dziedzicznej Lutostań, w ziemi Łomżyńskiej a powiecie Zambrowskim leżącej. Tych Lutostań, jako wiadomość niesie czasów poźniejszych i dokumenta autentyczne świadczą, byli dwa bracia rodzeni Lutostańscy, to jest Stanisław i Jakób, dziedzicami. Stanisław połowę wsi pomienionej Lutostań, Jakóbowi bratu rodzonemu swojemu w zastaw inwadyował. Od tego Jakóba niewiadoma procedencya. Od Stanisława pochodzi Mikołaj Lutostański podstarości Nowogrodzki, który wszedł w dożywotnią przyjaźń z Maryanną Przyborowską, z tą było synów pięciu Lutostańskich: Alexander, Wojciech, Szymon, Wiktor i Jerzy, o których nie ma wiadomości, oprócz pierwszego Alexandra, że wszedł w kontrakty małżeńskie z Eufrozyną Chaleńską, z którą spłodził Jana, Mikołaja i Tomasza, obudwu bezdzietnych, Jan zaś dwa razy wota ponawiał, najpierwej z Katarzyną Kałusowską z której syn Jędrzej komornik graniczny Czerniechowski, mający syna Antoniego i córek dwie. Siostr tegoż Jędrzeja komornika granicznego; Eufrozyna, żona Karola Łatyńskiego i Chrystyna Michała także Łatyńskiego małżonka. Tenże Jan pomieniony z powtórnego małżeństwa z Maryanną Siennicką, następujące miał potomstwo: Stanisław, Mikołaj, Maryanna i Konstancya. Po śmierci Mikołaja Lutostańskiego, podstarościego Nowogrodzkiego, wzwyż wyrażona Maryanna z Przyborowskich Lutostańska, ponowiła wota za Mikołaja Głogowskiego kasztelana Radomskiego, z której Samuel Głogowski, sędzia Nowogrodzki i Andrzej Samuel ma potomstwo Mikołaja, Piotra i Franciszka. — *Herbarz Duńczewskiego*.

Lutowczycki. U *Kuropatnickiego* i *Małachowskiego* są wspominani.

Lwowski *herbu Kostrowicz*, to jest *Rawicz*. — Tak stoją w *Małachowskim*.

Ł.

Łaba. — Dawni autorowie ich opuścili i tylko *Kuropatnicki* i *Małachowski* tak ich wymieniają.

Łabanowski, z linji książąt Rusko Polskich. —*Małachowski.*

Łabęcki *Dunin herbu Łabędź.* O tych stoi już w T. VI. Dzielnica ich ta sama co i Duninów Skrzyńskich, Borkowskich i t. d. Z tych Jakób miał za żonę Annę Kucharską, i zostawił syna Kazimierza na Skrzynnie Dunin Łabęckiego, chorążego wojsk Koronnych, któremu Jan Kazimierz Król Polski roku 1665. za zasługi wojenne, (jak świadczy przywilej) wieś Markusze w starostwie Chmielnickiem w dożywocie nadał. Zostawił syna Stanisława roku 1671. w aktach Lubelskich, tenże połączył się z Elżbietą Nasiłowską r. 1700. od Króla Augusta II. otrzymał pozwolenie hrabstwo Skrzynno i Łabędzie, oraz wieś Markuszowę ze wszelkiemi prawami, przelać na Piotra hrabiego na Skrzynnie Dunina; zostawił dwóch synów, Jakóba i Jana; Jakób Dunin Łabęcki połączył się z Duninowną hrabianką Borkowską i spłodził trzech synów, to jest: Alexandra Kazimierza, oficyała Kamieniec-Podolskiego, Stanisława miecznika Podolskiego, któremu Kunegunda Czachurska powiła syna Andrzeja i Jana Kantego miecznika, sędziego Grodzkiego Żydaczowskiego r. 1719. sędziego kapturowego Lwowskiego roku 1733. Drugi syn Stanisława Jan, połączył się z Katarzyną Szczepkowską i spłodził syna Stanisława miecznika Czerniechowskiego, r. 1739. od Króla Augusta III., tym tytułem ozdobionego — r. 1746. za różne zasługi od tegoż króla otrzymał tenże Stanisław i żona jego Katarzyna Grzybowska wieś królewską w dożywotnie używanie, Zgniła Turza zwaną, którą wieś roku 1767. po zejściu Stanisława, pozostała wdowa Katarzyna z Grzybowskich za konsensem Króla Stanisława Augusta Jakóbowi Sasimowskiemu odstąpiła. Stanisław zostawił następujące rodzeństwo: 1. Tomasz karmelitą, 2. Wiktorya za Hoszowskim, 3. Józef z Czepańską, 4. Leonty z Hoszowską wylegitymowany w stanach Galicyjskich roku 1782., tegoż syn Wincenty, 5. Jan stolnik Bydgoski, połączył się z Maryanną Jeżewską, z którą spłodził dwóch synów: 1. Wincentego, i 2. Macieja, tenże połączony z hrabianką Duninowną Suligostowską, jest dziedzicem dóbr Szydłowca pod Husiatynem, spłodził syna Wiktora Andrzeja Jana Nepomucena.—*Z dokumentów familijnych.*

Łączka.—*Kuropat.* — *Małach.*

Ładomirski. Także tylko u powyższych.

Ładowski *herbu Łada.* Tylko *Małachowski* tak ich wymienia.

Ładzic *herbu Łada.* U *Kuropatnickiego* i *Małach.*

Łagona *herbu Grzymała.* Tylko *Małachowski* tak ich pisze

Łagowski, i

Łaguna. U *Kuropatnickiego* i *Małachowskiego*.

Łahiński *herbu Pelikan*. — Dawni autorowie o nich zamilczeli, tylko *Kuopatnicki* i *Małachowski* tak ich wymieniają.

Łahiszewski *herbu Prawdzic*. Także tylko u *Kuropatnickiego* i *Małachowskiego*.

Łahiszyńscy *herbu Korybut* i *Prawdzic*. Tylko u *Małach*.

Łahocki.— *Kuropatnicki.*—*Małach.*

Łakoszyński *herbu Prawdzic*. Tylko u *Małachowskiego*.

Łancucki *herbu Strzemię*. Tak ich pisze *Dunczewski* utrzymując, że *Niesiecki* mylnie herb *Szeliga* im przypisał. —

Łaścicki, wydał pismo uszczypliwe w roku 1582.— *Małach.*

Łasicki *herbu Abdank*. — *Kuropatnicki* — *Małach.* Ci stoją w Tomie VI., ale bez herbu.

Łaskarzewski. —*Kuropatnicki.*—*Małach.*

Łaskko *herbu Pomian*. Tak ich wypisują *Kuropatnicki* i *Małach.*

Łaszkiewicz. — *Kuropatnicki.* — *Małach.* — Łaszkiewiczów familia dziś w Mało-Rossyi rozrodzona.

Łątkowski *herbu Poraj*. Zapewne ci sami co Łatkowski, o których w T. VI.

Ławronowicz. —*Kuropatnicki.* —*Małach.*

Ławrynowicz *herbu Korczak*. —*Małachowski.*

Ławrynowicz *herbu Białynia*. Począwszy od roku 1552. do naszych czasów, Zacharyasz Poszylski Ławrynowicz otrzymał od Zygmunta Króla Polskiego przywilej w roku tymże Stycznia 5. na dobra Poszyle włók dwanaście gruntu Ławrynowicze służb sześć ludzi potwierdzający w księztwie Zmudzkiem, wiecznemi czasy. Mikołaj Zacharyaszewicz Poszylski Ławrynowicz, ten przy podziele Zabiełów z Jakubowiczami, Poszyla inaczej Szyła Podeglow, będąc przytomny r. 1574. Sierpnia 16. dnia, przy podziele swym za pieczętarza, pieczęć herbowną między innemi wycisnął. Jan Mikołajewicz Poszylski Ławrynowicz, ten oddalił się był ze Zmudzi w Litewskie kraje i w Brzeskiem posydował dobra zwane Otruje.

Hilary Jan, Poszylski Ławrynowicz miał trzech synów: Samuela, Stefana i Józefa, z tych dwaj Samuel i Józef bezpotomni.

Stefan Hilary Poszylski Ławrynowicz, miał syna Jana któren to syn zbywszy w Brzeskiem województwie dobra udał

się w służbę wojskową, a powróciwszy w księztwo Żmudzkie przy ożenieniu się z Ziołpiowną, nabył dobra Mekie, r. 1713. Maja 10. w księztwie Żmudzkiem w powiecie Berżańskim sytuowane, od Jmci panów Ziołpiów. Tenże Jan Poszylski Ławrynowicz miał synów trzech: Michała, Józefa i Stanisława ostatniego bezpotomnego.

Michał Ławrynowicz miał synów trzech, i córkę, z Magdaleny Łabanowskiej, synowie Jakób w zakonie Bazylianów, Justyn wikary opactwa Grodzieńskiego.

Chyzostom w tymże zakonie superior Boruński. Hilary Michałowicz Poszylki Ławrynowicz komornik księztwa Żmudzkiego, potem komisarz normalny graniczny repartycyi Szawelskiej księztwa Żmudzkiego. Córka Petronella zostaje *in voto* z Narkiewiczem szambelanem J. K. Mci.

Hilary *in voto*, Ludwikę Milidownę, regentownę księztwa Żmudzkiego a z niej synów trzech: Stanisława, Franciszka, Antoniego i córkę jednę.

Józef Janowicz Poszylski Ławrynowicz z Barbary Dowsinownej miał dwóch synów: Antoniego i Kazimierza. Antoni pierwszy w zakonie *Societatis Jesu*, potym kanonik Iaflantski proboszcz Puński, doktor filozofji. Kazimierz bezpotomny zszedł z tego świata. — *Her. Wiel.*

Łazański *herbu Jastrzębiec.* Tylko u *Małachowskiego.*

Łazarowicz *herbu Kościesza.* Także stoją u *Małachowskiego*, zaś u *Kuropatnickiego* bez herbu.

Łazarski, w Żytomirskim, i t. d. — Tylko u *Małachowskiego.*

Łaziński *herbu Jelita.* — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.* — W roku 1778. N. Łaziński miecznik Orłowski. — *Krasicki.*

Łaziński *herbu Krzywda.* — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.*

Łęczyczka w Podolskiem, i t. d. — *Kuropatnicki.* — *Małach.*

Łęczyński *herbu Niesobia.* — Także tylko u powyższych.

Łękowski *herbu Nowina.* Że są i tego herbu pisze *Małachowski.*

Łęski *de Zema*, *herbu Janina.* — Przydomku de Zewraz z herbem *Janina* używa familia Łęskich pochodząca z Sandomierskiego z dóbr Łęki, czego dowody znajdują się w akfach dawnych Galicyjskich, a mianowicie w akatch ziemskich Pilznijskich, Przemyskich i Oświecimskich a to od roku 1580.

1. Stanisław z Łęki de Zema Łęski herbu *Janina* dziedzic dóbr Kąpie, Zaleszany, Karczmy i Kotowa-Wola na teraz leżących w Galicyi Austryackiej cyrkule Rzeszowskim, miał za żonę Dorotę Kleofas.

2. Jan syn Stanisława, dziedzic dóbr Łęki i Ozimki w powiecie Pilznijskim województwie Sandomierskiem, miał za żonę Izabellę Reginę de Zgłobice Konopkównę, a to około roku 1652.

3. Wojciech syn Jana, urodzony dnia 21. Kwietnia roku 1653., towarzysz rękodajny Króla Jana III. z domu Sobieskiego w czasie wojny pod Wiedniem; pojął za żonę Magdalenę Kańgówską.

4. Jan starszy syn Wojciecha, dziedzic dóbr Paliłuki w województwie Kaliskiem powiecie Gnieznieńskim; miał za żonę Magdalenę de Emler, umarł 26. Stycznia r. 1782. a żona jego we trzy miesiące poźniej, oboje pochowani w jednem grobie w mieście Skokach w Wielko-Polszcze.

5. Jerzy Antoni młodszy syn Wojciecha, pułkownik wojsk Polskich posiadał prawem Emfiteutycznem na lat 50. wybranictwo Małe-Łany w województwie Krakowskiem, pojął za żonę w r. 1749. Barbarę Łukawską.

6. Józef Franciszek Stanisław syn Jerzego, urodzony 7. Września roku 1760., brygadyer korpusu szlacheckiego kadetów, następnie profesor Astronomji w akademji Krakowskiej, dyrektor obserwatorium, oraz członek czynny Towarzystwa Przyjacioł Nauk w Królestwie Polskiem, miał za żonę Karolinę Hube umarł w roku 1823.

7. Teodor brat Józefa, kapitan wojsk Polskich, dziedzic dóbr Swojczany w wojew. Krakowskiem, pojął za żonę w roku 1795. Teresę Sikorską, po dziś dzień żyjący, ma potomsto 5. synów: Ludwika, Samuela, Teodora, Napoleona i Konstantego, oraz trzy córki: Julię, Antoninę i Balbinę.

8. Konstanty syn Jana, wnuk Wojciecha urodzony 3. Lutego roku 1746. chorąży korpusu szlacheckiego kadetów, następnie dziedzic dóbr Mistowa w województwie Mazowieckiem, pojął za żonę w roku 1776. Franciszkę Rafałowicz, umarł dnia 8. Czerwca roku 1828.

9. Andrzej Stanisław syn Konstantego, urodzony dnia 1. Grudnia roku 1781 zmarły dnia 24. Czerwca 1818. r. był za księztwa Warszawskiego radzcą w departamencie Siedleckim, a następnie radzcą izby Administracyjnej dóbr narodowych: pojął za żonę w roku 1812. Ludwikę Wossidło.

10. Stanisław syn Józefa, jako kapitan inżynierów wojska Polskiego, poległ w bitwie pod Mozajskiem.

11. Adam Tytus Michał, drugi syn Józefa urodzony dnia

8. Stycznia 1789. r., dziś rzeczywisty radzca stanu, szambelan dworu Jego Cesarsko Królewskiej Mości, dyrektor wydziału dóbr i lasów w Komisyi Rządowej przychodów i skarbu, kawaler orderów ś. Stanisława klassy I., ś. Anny II. klassy z brylantami i orderu Saskiego zasługi cywilnej.

12. Ludwik Karol Konstanty, syn Andrzeja, urodzony dnia 28. Lutego 1813. r. podporucznik byłych wojsk Polskich dziś urzędnik w Komisyi Rządowej przychodów i skarbu, pojął za żonę Józefę Niedziałkowską, i ma potomstwo jednego syna Andrzeja Ignacego Piotra i dwie córki Antoninę i Ludwikę.

Łęszkowski. — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.*

Łobaczewski był posłem na sejm ostatni Grodzieński z Wołynia. — *Małachowski.* — W roku 1788. Józef regent ziemski Czernichowski. — *Krasicki.*

Łodwigowski. *Nobilit. non praec. scart.* w Kons. r. 1768. — *Małachowski.*

Łodź *herbu Korab.* — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.*

Łoiński, i

Łokciński, także tylko u powyższych.

Łopaciński z Łopacina. — *Kuropatnicki.* Zapewne to ci sami którym *Małachowski* herb *Sztumberg* nadaje. — O *Lubiczach* w T. VI.

Łopacki *herbu Sztumberg* czyli *Kotwica.* Dom jeden i ten sam z Łopackiemi herbu *Lubicz.* Jacek Łopacki syn Antoniego, wyniósł się z Mazowsza po połowie XVII. wieku, i osiadł w Krakowskiem, kupiwszy wieś Chorągwice przz Wieliczce, w powiecie w ówczas Szczyrzyckim na teraz w cyrkule Bocheńskim leżącą; ten niewiadomo dotąd, z jakich przyczyn herb rodzinny *Lubicza,* to jest *Podkowę* przemienił na *Kotwicę.* Umierając w roku 1699. pierścień złoty, w którym na kamieniu, jest herb *Strzemie* z literami *S. J.* oddał starszemu swemu synowi Jackowi z warunkiem, aby ten pierścień nigdy z familji Łopackich nie wychodził, wszedł wzwiązki ślubne z Urszulą Wielowiejską, z którą spłodził synów dwóch to jest: Jacka, który w młodości w naukach duchownych i sztuce lekarskiej doskonalił się w Rzymie i innych Włoskich akademiach; obrawszy sobie stan duchowny, był kanonikiem katedralnym krakowskim, archipresbiterem, infułatem kościoła Panny Maryi w Krakowie, kolegiaty Sandomirskiej dziekanem i proboszczem w Popracie na Spiżu. Mąż znakomity nauką i zasługą, w kościele i kraju. Nie tylko że w Krakowie w kościołach katedralnym i Panny Maryi, porobił wiele pamiątek, ale jeszcze uczynił niektóre fundacye, jako to na dwóch młodzieńców którzyby w Warszawie praktykowali przy asesoryi koron-

nej sposobiąc się do prawa; na jednego ucznia rodem z Krakowa, który by się we Włoszech w nauce teologji lub sztuce lekarskiej doskonalił; na 2. panny w klasztorze PP. Prezentek w Krakowie u ś. Jana, któreby się oddaliwszy ze służby ze dworu, a niemając zaraz służby, lub jej czekając przez dwa tygodnie tamże wikt i mieszkanie bezpłatne mieć mogły. Bibliotekę znaczną z łacińskich, włoskich i polskich autorów złożoną odkazał magistratowi Krakowskiemu, która potem w roku 1817. z rozkazu senatu z biblioteką Akademicką połączoną została. Zostawił w rękopismie napisaną przez siebie w języku łacińskim *Historyą kościoła Archipresbiteralnego Panny Maryi w Krakowie*, który rękopism posiadał ś. p. ks. Marcin Lochman archipresbiter, infułat kościoła P. M. Pochowany z nadgrobkiem w kościele Panny Maryi. Miasto Kraków zawdzięczając mu poczynionych wiele przez niego dobrodziejstw ofiarowało mu medal srebrny, z czystego srebra próby 15. wybity, na którym z jednej strony jest wizerunek Tajemnicy Wniebowzięcia N. M. P. jako patronki kościoła Archipresbiteralnego w Krakowie z napisem: *Sub tuum Presidium Confugimus Sancta Dei Genitrix*, na drugiej zaś stronie jest w końcu herb *Kotwica*, a nad nim cyfra jego w literach *H. J. A. J. E. B. M. V. C. C. C.* Stanisława podczaszego Bracławskiego, dziedzica wsi Chorągwica, ten z Urszulą Karnichielowną spłodził synów dwóch, to jest: Kazimierza i Józefa, i córek cztery. Kazimierz zostawszy daiedzicem Chorągwicy dla spłacenia brata i siostr zastawił tę wieś JJKK. Missyonarzom ze Stradomia za złp. 25,000 w roku 1734. sam zaś wyniósł się w Sandomirskie, gdzie lat blizko 30. zamieszkał, trzymając ciągle znaczne dobra jako to: Motycze wielkie i małe Górzyce, Turbią w powiecie Pilznieńskim, a teraz w okręgu Rzeszowskim leżące, potem wydawszy córki za mąż wyniósł się z tamtąd pod Kraków gdzie wziąwszy dobra Wielkie-drogi i Trzebol od kapituły Krakowskiej w dzierżawę tam umarł w r. 1783.—Józef syn młodszy Stanisława z Urszuli Karnichielownej ten zmarł kawalerem w wieku dosyć młodym, był wprzód pisarzem komory celnej w Będzinie potem intendentem czyli inspektorem komor pogranicznych Szlązkich; Córek 4. Z tych Katarzyna za Sędzimirzem, Maryanna za Zurowskim, Anna za Runowskim, Helena zakonnicą w Krakowie. Kazimierz Łopacki z Urszulą Rakowską stolnikowną Wiślicką, spłodził syna Jacka i córek trzy. Jacek, ten wszedł do konfederacyi przy jej końcu, potem był czas jakiś w Palestrze w Krakowie, nakoniec osiadł na wsi i prowadził gospodarstwo, trzymając zawsze znaczne dobra w okręgu Wadowickim i w Krakowskim, on zrobił w roku 1791. w Krakowie urzędowną donacyą wsi za-

stawnej Chorągwica na rzecz Brudzyńskich, potem w roku 1803. nabył od Michała z Zimnowody Leśniowskiego dóbr Bilczyce, Surowlic i Kawki w okręgu Bocheńskim leżących. W roku 1783. z powodu nakazanej legitymacyi szlachcie Galicyjskiej wywiódł się przed sądem Ziemskim w Czchowie dnia 22. Sztycznia z swego rodowodu i w roku następnym 1784. w metryce Stanowej królestw Galicyi wpisanym został, pozostawszy przy używalnym przez swych przodków herbie *Kotwica*, jak wyciąg z tejże metryki Stanowej pod dniem 13. Sierpnia 1784. poświadcza. Zmarły w roku 1806. pochowany w Kentach. Z córek Kazimierza i Urszuli, Katarzyna poszła za Franciszka Xawerego Szczawińskiego, kasztelanica Kruszwickiego, Maryanna za Józefa Dunina starostę Uciskowskiego, Julianna panną umarła. Jacek Łopacki z Katarzyną Fichauzerowną córką Alexego Fichauzera i Angeli z Kożuchowskich spłodził synów czterech, i córek dwie. Z tych Józef Seweryn kanonik kolegiaty WWSS. w Krakowie, Pobiedrcki proboszcz, zakładu naukowego we Lwowie członek, mąż znany w uczonym świecie, i w pracach duchownych gorliwy, i kaznodzieja znakomity. Jeszcze w szkołach będąc w Krakowie, już począł pracować w zawodzie literackim, pisząc często rozmaite wiersze w różnych okolicznościach, napisał także podówczas komedyą: *Rzadka przyrzeczeń stałość*, która była przez studentów grana i wytłomaczył wolnem tłomaczeniem na wiersz polski List Horaciusza de *Arte Poetica*, i niektóre *Mowy Cycerona* co wszystko zostało się w rękopismie. Z wyszłych drukiem pism jego są *Życie Piusa VI.* tłomaczone z niemieckiego, w Krakowie 1804. *in 8vo. Mowa* przy powitaniu jego excelencyi JW. JKs. Andrzeja Rawy Gawrońskiego biskupa Krakowskiego w czasie wizyty, miana w kościele Pobiedrckim roku 1808. 26. Lipca w Krakowie *in 8vo. Przemowa* nad grobem przy złożeniu do niego zwłoków ś. p. JW. Wojciecha Rotermunda prezesa trybunału kryminalnego etc. w Krakowie *in 8vo* 1811. *Kazanie* miane na pogrzebie ś. p. JW. JP. Józefa z Górki Gorczyńskiego konsyliarza J. C. K. M. etc. w Krakowie *in 8vo* 1818. W pismach czasowych Lwowskich i Warszawskich, mamy wiele pism jego ręki, jedne z podpisem zupełnym, inne tylko głoskami *J. Ł.* oznaczone a inne całkiem bezimienne; z tych znaczniejsze są w drukarniach *Rozprawa* umieszczona w *Rozmaitościach Lwowskich*, tudzież *o Języku Słowiańskim i dialektach* z niego powstałych w *Pamiętniku Galicyjskim. Rozbiór pism* Stanisława Łubieńskiego biskupa Płockiego i Stanisława Konarskiego, tudzież *Biografie* niektórych arcybiskupów Lwowskich w *Pszczole Lwowskiej* umieszczane. W *Dykcyonarzu uczonych Polaków* przez *Chodynie-*

ckiego wydanym są niektóre kawałki wyjęte z rękopismów jego Ma prócz tego wiele przez siebie wypracowanych rękopismów których może niektóre kiedy będą udzielone publiczności, jako to: *O religji w powszechności*, a szczególności o Mozaizmie, Poganizmie, Chrystyanizmie, Machometanizmie i niektórych sektach z Chrystyanizmu powstałych. *O Prawdziwym Chrystusa kościele*, jego władzy, o prawach służących jego naczelnikom, to jest: biskupom Rzymskim, i o Soborach. *Kazania* miane po różnych miejscach i do różnego ludu, niektóre przemowy ślubne. *Nauka moralna* o obowiązkach człowieka względem Boga siebie i ludzi z nim w spółeczności żyjących. *O przyczynach powszechnej demoralizacyi* ludzi na świecie i środkach przeciw temu; rozpoczęte oba te ostatnie pisma lecz niedokończone. Bernard syn drugi Jacka Łopackiego ten służył w wojsku Austryackiem w pułku piechoty 36. i doszedł rangi porucznika starszego (oberleitnant); w roku 1821. wyszedł z wojska z charakterem, i ożenił się z Teresą baronowną Przychocką, nabył wspomnionych dóbr Bilczyce od rodzeństwa, gdzie osiadł i w roku 1824. zmarł pochowany w Gdowie, zostawił po sobie jednę córkę Maryannę, która żyje. Jędrzej trzeci syn Jacka Łopackiego, ten ukończywszy nauki prawa w Lwowie i odbywszy z nich examina, zmarł w zaczętym 25. roku życia, pochowany w Gdowie. Jan Kanty, czwarty syn Jacka Łopackiego detaxator sądowy dóbr ziemskich w okręgu Bocheńskim i posesor znacznej części hrabstwa Wiśnickiego, ma za żonę Agnieszkę Gostkowską, z którą ma synów czterech: Władysława, Jędrzeja, Ludwika i Henryka, córkę Bronisławę. Córki dwie Jacka Łopackiego, Maryanna, ta w panieńskim zostawszy stanie, trzyma w hrabstwie Wiśnickim wieś Stary Wiśnicz z folwarkiem Podzamcze, druga Magdalena za Jackiem Brudzyńskim, mieszkają w Królestwie Polskiem. — *Z dokumentów familijnych.*

Łopatski. — *Kuropątnicki.* — *Małachowski.*

Łopczyński z Bracławskiego, podpisał elekcyą Jana Kazimierza. — *Małachowski.*

Łopin. — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.*

Łopuski *herbu Ślepowron.* — *Małachowski.* — W r. 1778. Marcin podstoli Drohicki. W r. 1788. podkomorzy. — *Krasicki.*

Łosiewski w ziemi Zambrowskiej i t. d. — *Małachowski.* — W roku 1778. Grzegorz komornik ziemski Zambrowski. — *Krasicki.*

Łoskiewicz w powiecie Winnickim i t. d. — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.* — W roku 1778. Michał Łoskiewicz

skarbnik Bracławski. — W r. 1788. Ignacy wojski Bracławski. — *Krasicki.*

Łośniewscy *herbu Korwin* i *Nowina.* Że są i do tych herbów należący pisze *Małachowski.*

Łotwiszyński *herbu Gryff.* Tylko *Małachowski* tak ich wymienia.

Łowicki był starostą Brzeskim Kujawskim i marszałkiem sejmowym w r. 1624. — *Małachowski.*

Łoźnicki z Mińskiego, podpisał elekcyą Króla Jana Kazimierza. — *Małachowski.*

Łożyński. — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.*

Łubiczewski z Brzesko-Litewskiego, podpisał elekcyą Króla Jaka Kazimierza. — *Małachowski.*

Łubieński *herbu Doliwa.* Że są i tego herbu piszą *Kuropatnicki* i *Małachowshi.*

Łubkowski *herbu Nałęcz.* — *Małachowski.*

Łuczkiewicz. — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.*

Łukaszewski. *Nobilit.* w Konst. r. 1676. *fol.* 62. — *Małachowski.*

Łukiański *herbu Jasieńczyk z odmianą.* — *Małachowski.* — W roku 1788. Adam sędzia grodzki Upitski. — *Krasicki.*

Łukieceyko. *Nobilit.* w Konst. r. 1676. *fol.* 64. — *Małach.*

Łukoski *herbu Łukocz.* — Patrz Tom VI. pod **Łukocz.**

Łukowicz *herbu Newlin.* Tak ich pisze *Małachowski.* — *Kuropatnicki* zaś wymienia ich ale bez herbu.

Łukowski *herbu Łużański,* to jest *Jastrzębiec.* Że są i tego herbu piszą *Kuropatnicki* i *Małałachowski.*

Łukowski *herbu Nieczuja.* — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.*

Łuniewicz. U *Kuropatnickiego* i *Małachowskiego.*

Łupkowski. Także tylko u powyższych.

Łuskina *herbu Odrowąż* z poprzecznicą na strzale, w hełmie nad koroną trzy strusie pióra. — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.* — W roku 1778. Kazimierz podwojewodzi Witebski. Onufry podczaszy Witebski. N. Łuskina, niegdyś Stanisława Leszczyńskiego Króla Polskiego i t. d. spowiednik. — *Krasicki.*

Łuszczkowski *herbu Korczak.* W *Kuropatnickim* i *Małachowskim.*

Łużecki *herbu Lubicz.* — Równie tylko u powyższych.

Łykowski z Sieradzkiego, podpisał elekcyą Jana Kazimierza Króla. — *Małachowski.*

Łyskowski *herbu Poraj z odmianą.* Tak ich wypisuje *Małachowski.*

M.

Macewicz w powiecie Włodzimierskim i t. d. — *Małachowski.* — *Kuropatnicki.*

Machcewicz. U *Małachowskiego* i *Kuropatnickiego.*

Maczkiewicz, także tylko u powyższych.

Mąszewski ziemianin Nurski z sejmu wyznaczony poborca w Konst. roku 1643. *fol.* 23. — *Małachowski.*

Mączkowski z ziemi Wizkiej podpisał elekcyą Króla Jana III. — *Małachowski.*

Maczuła, i

Maczuński u *Kuropatnickiego* i *Małachowskiego.*

Mączyński, także u powyższych.

Madyowski *herbu Boża Wola.* — Dawni autorowie ich opuścili — *Kuropatnicki* i *Małachowski* tak wypisują

Madzarski Leon. *Nobilit. non praec. scart.* w Kons. r. 1790. — *Małachowski.*

Magdaleine Józef, pułkownik w wojsku Polskiem *Nobilit. non praec. scart.* w Konst. roku 1768. — *Krasicki.* — *Małachowski.*

Magiera *herbu Wąż.* — W *Małachowskim.*

Magnus *herbu Gierald.* — U *Kuropatnickiego* i *Małachowskiego.*

Magueparlant za Indigenę uznany w Konst. roku 1768. — *Małachowski.*

Majerhoffer. *Nobilit. praec. scart.* w Konst. roku 1790. — *Małachowski.*

Majewski. O tych dawni autorowie i *Niesiecki* przez niewiadomość opuścili, także i *Kuropatnicki.* O których wiadomo, iż Michał Majewski pisarz grodzki Łucki i cześnik Nowogrodzki koło roku 1757. Jan Majewski z województwa Sieradzkiego, Samuel z województwa Bełzkiego, Maciej z województwa Płockiego, podpisali elekcyą Stanisława Augusta Króla. Jan Majewski komornik graniczny Bracławski. — *Her. Wiel.*

Majewski *herbu Lew*, który jest takowy: Lew żółty w czerwonem polu, stojący na tylnych nogach, w prawą tarczy obrócony, z językiem wywieszonym, z ogonem do góry zadartym, a na hełmie pięć piór pawich. Ten herb nadany Szymo-

nowi Majewskiemu przez diploma J. K. Mści dnia 20. miesiąca Maja 1776. r. podpisane, na fundamencie konstytucyi roku 1775. za jednomyślną zgodą stanów na sejmie w Warszawie zgromadzonych uchwalonej, przypuszczającej Szymona Majewskiego, wraz z sukcesorami onegoż do praw i klejnotu szlacheckiego w koronie i w W. Ks. Litewskiem, oraz wszelkich prerogatyw. Rzeczony Szymon Majewski z Teofilą z Antoszewskich, małżonką swoją spłodził syna jednego Antoniego. — *Her. Wiel.*

Makara *herba Lis z odmianą.* Tylko u *Małachowskiego.*

Makarski w Starodubowskiem, i t. d. — *Małach.* — *Kuropatnicki.* — W roku 1778. Antoni mostowniczy Starodubowski. — *Krasicki.*

Makierski, i

Makiewicz, w *Kuropatnickim* i *Małachowskim.*

Mąkolski *herbu Gryf.* — Dawna familia w Polszcze rozrodzona. — Roku 1446. żył Krystyan z Mąkolnic Mąkolski. Roku 1518. Jakób Mąkolski. — Laurenty Mąkolski dziedzic na Mąkolnicach, Wincentemu komornikowi granicznemu Piotrkowskiemu, i Matyaszowi Mąkolskim, współdziedzicom na Mąkolnikach, a braci rodzonym części pol ustąpił, *Anno* 1563. *fer. 4. post Paschae in Castro Petricov.* Tegoż roku wyrażonego i 1571. w inszej tranzakcyi wynajduje się, że Wincenty komornik Piotrkowski, Wojciech pleban Rospirski, Maciej i Jan dziedzice na Mąkolnicach Mąkolscy, byli między sobą bracia rodzeni; a iż Ewa Mąkolska siostra ich rodzona była za Sławkowskim, poznać z tranzakcyi roku 1572. i 1576. uczynionych; także o drugiej siostrze pomienionych, Dorocie, Michała Kotlińskiego żonie, wspominają akta 1583. Maciej miał córkę Elżbietę, jako świadczą dwie tranzakcye r. 1560. która poszła w małżeństwo za Badowskiego. Córka Wincentego komornika Piotrkowskiego, imieniem Jadwiga poszła za Benedykta Złobnickiego, o których akta roku 1563. Laurenty Mąkolski, syn Jana pomienionego, wspomniony w aktach roku tegoż 1563. Bartłomieja Mąkolskiego, brata stryjecznego wyrażonych, i żonę jego Katarzynę Zabirzowską, powtórnego ślubu Marcina Złobnickiego małżonkę, wspominają tranzakcye roku 1562. i 1566. uczynione. Tychże stryjeczny Jan Mąkolski, dziekan Samborski, wyrażony jest w tranzakcyi roku 1564.

Wincenty Mąkolski, jest napisany w aktach grodzkich Piotrkowskich, bez wszelkiego urzędu, zkąd dochodzi się, że był inszy Wincenty Mąkolski, oprócz Wincentego komornika Piotrkowskiego wzwyż wyrażonego, co jest w tranzakcyi roku

1570. Potem Wojciecha Mąkolskiego wnuka Wincentego, a syna Macieja Mąkolskiego wspominają akta od roku 1570. aż do 1573.

Ewa Mąkolska, Sławkowskiego żona, urodziła Mikołaja Sławkowskiego, tranzakcya roku 1572. Jakób Mąkolski, syn Macieja i Jadwiga córka tegoż, a Wincentego Mąkolskiego wnuczka, wspomniona jest w tranzakcyi roku 1576. Tychże i innych, w następujących latach wspominają akta grodzkie Piotrkowskie, jako to Pawła Mąkolskiego syna Wincentego, roku 1587. i 1591., który był burgrabią Piotrkowskim, według tranzakcyi roku 1600. uczynionych. Marcin Mąkolski jest wspomniony roku 1593. i brat tegoż roku 1593. Zatem Wojciech Mąkolski brat rodzony Pawła, z Jadwigi Złobnickiej urodzony, ma wyrażenie w tranzakcyi roku 1588. i Marcin Mąkolski z żoną swoją Katarzyną bez specyfikacyi nazwiska 1593. i 1599., których syn Jan Mąkolski wyrażony jest roku 1693. Wspomnionego Pawła burgrabiego Piotrkowskiego, i Jana Mąkolskich, wyrażają tranzakcye 1593. a Małgorzatę Gumowską żonę Jana roku 1597. i 1563. Pawła zaś burgrabiego Piotrkowskiego żona, była Elżbieta Kobielska, z której synowie Floryan i Stanisław wspomnieni są w tranzakcyi r. 1621. Dorota Mąkolska siostra Pawła, była żoną Stanisława Dobskiego, powtórnym ślubem Stanisława Mąkolskiego. *Acta Castr. Petricov.* 1600. i 1608. Syn tegoż Pawła, Stanisław Mąkolski na Mąkolnicach, Lipowiu, Czartku i innych włościach dziedzic wyrażony jest w tychże aktach r. 1617. Że zaś nie raz wspomniony Paweł był dziedzicem na Mąkolnicach, Lipowie i Czartkach, poznać z aktów pomienionych roku 1617. Synowie jego Floryan i Stanisław tamże wyrażeni, a żona jego, matka dopiero napisanych, Anna Dobrzelowska, ma swoję tranzakcyą *intercisae* 1622. lecz powtórnie ożeniwszy się z Anną de Borowo Borowską, ma swoje zapisy 1638. Jan synowiec Pawła, miał za sobą Annę Kochanowską. *Acta Castr. Petricov.* 1631. Floryana Mąkolskiego potomstwo, Piotr, Zofia, Maryanna, Jadwiga, Anna i Franciszek z Anny Dobrzelowskiej urodzeni, są w aktach roku 1620. i 1627. Jest list Króla Jana III. z Jaworowa dnia Października roku 1680. dany z podpisem ręki królewskiej, do Franciszka Mąkolskiego, wokujący go na sejmik przedsejmowy Koronny Warszawski exponując mu następujące niebezpieczeństwa w ojczyznie, w którym te słowa wyrażone: *Żądamy pilno wierności twojej, abyś na dzień w uniwersale naznaczony, i miejsce sejmikowi zwyczajne zjachał, i tam* in fundamento *podanej przez posła naszego Instrukcyi, cokolwiek należy* ad conservationem *dobra pospolitego*, promovere *starał się. Uczynisz to wierność twoja,*

nie tylko z wrodzonej ku ojczyznie miłości, ale też dla łaski naszej, któremu na ten czas dobrego od Boga życzemy zdrowia. Tegoż Króla Jana III. przywilej na podstolstwo Lubelskie, tak jest napisany: *Significamus &c. Spectata Generosi Francisci Mąkolski in theatro Aulae Nostrae virtus, & dexteritas, quam Nobis benemerendi studio, testari non intermittit, flexit animum Nostrum, ut proficuam ejus ad magna Reipublicae commoda indolem, praesenti occasione convenientibus ipsius Natalibus, insigniremus titulis, & Regio optimi affectus Nostri, in eum promanantis condecoremus documento. Quod ut re ipsa exponatur, & eam, quam Nobis, jam probaret virtute altius officio functus, excurrere permittat faventer duximus: Ut evectione & ascensu Generoso Francisco Mąkolski Subdapiferatum Lublinensem vacantem daremus & conferamus, uti quidem damus cum omnibus Juribus & praerogativis, ad nominatum munus, de lege & de consvetudine spectari regendum tenendumquae ad extrema vitae suae tempora, vel majoris Dignitatis assecutionem &. Datt. Jaworoviae die* 25. *Mensis Octobr. Anno D.* 1681. Zona jego była Katarzyna Modrzewska, Jędrzeja Modrzewskiego dziedzica na Stradzowie, Przemyskiego, Radomskiego, Medyckiego &. starosty, podskarbiego nadwornego Koron. i Zofji Krzysztoforskiej zrodzona, jak świadczy Intercyza spisana w Przemyślu dnia 16. Stycznia roku 1683. i Roboracya tejże Intercyzy tegoż roku *in Offic. Cast. Przemysl. Sabb. ante fest S. Priscae.* Zofia córka Floryana Mąkolskiego, była żoną Jana Kamockiego, jak wyrażają *Acta Castr. Petri.* 1620. a potem powtórnie poszła za Mikołaja Zalewskiego, według tranzakcyi roku 1638. Wojciechowi Mąkolskiemu, Franciszka Mąkolskiego, podstolego Lubelskiego, z Katarzyny Modrzewskiej synowi, przywilej na chorągiew Wołoską koni siedmdziesiąt dany od Króla Jana III. w Warszawie dnia 25. Maja roku 1683. znajduje się, który był rotmistrzem pod Wiedniem, jako niżej.

Piotr Antoni Mąkolski dwu-imienny, rotmistrz wojsk Pancernych Koronnych, syn Franciszka Mąkolskiego, podstolego Lubelskiego, z Katarzyny Modrzewskiej, Andrzeja Modzewskiego, Przemyskiego, Radomskiego i Medyckiego starosty, córki urodzonej, według metryki kościoła Srockiego w r. 1665. dnia 19. Stycznia, miał w pierwszem małżeństwie Helenę Weronikę z Duninów Karwicką.

Zył Piotr Mąkolski z pierwszą żoną swoją lat pół trzynasta, mieli potomstwa 5. to jest: w roku 1697. dnia 4. Lutego urodził się Karol, który w roku 1712. wstąpił do klasztoru OO. Piarów *Scholarum*, i tam wziął imię Felicyana. W roku

1698. dnia 13. Grudnia, urodziła się córka Teresa, która wydana za mąż Józefowi na Złowodach Złowockiemu, podczaszemu Dobrzyńskiemu, porucznikowi regimentu konnej Dragonji, Tarła wojewody Lubelskiego; umarła bezpotomnie roku 1716. W roku 1700. dnia 12. Października urodził się Józef; roku 1705. dnia 6. Marca urodził się Alexander; w r. 1707. dnia 6. Kwietnia urodził się Wojciech, który tegoż roku umarł. Potem wkrótce umarła żona jego r. 1709. Roku zaś 1712. dnia 23. Października, ożenił się pomieniony Piotr z Heleną Weroniką Duninowną Karwicką, Jerzego Dunina na Karwicach Karwickiego, wojskiego Opoczyńskiego, i Heleny z Wąsowiczów córką. Z powtórnego małżeństwa spłodził Franciszka na świecie, w zakonie WW. OO. Piarów Józefa i Jacka urodzonego w roku 1717. dnia 18. Września, chrzczonego w parafji Zdzarzeckiej, według jego metryki. Magdalena poszła za Macieja z Błonia Błońskiego, podczaszego Drohickiego, chorążego znaku Pancernego, Siemianowskiego oboźnego polnego, z którym bezpotomna; powtórnie pomieniona Helena Weronika Dunin Karwicka Mąkolska, poszła za Antoniego na starym Skarzynie Skarzyńskiego, z której spłodzeni Maciej i Jerzy synowie, i córka na świecie Antonina, w zakonie S. O. Franciszka Bogumiła. Roboracya uczyniona roku 1747. wyraża synów i córki Józefa Mąkolskiego, to jest Józefa, Jerzego, Katarzynę, Teresę i Anastazyą: brata zaś jego Alexandra Mąkolskiego, syna, i córki wyraża taż sama roboracya, to jest: Józefa, Annę, Zofią i Teresę Mąkolskie. — *Herbarz Duńczewskiego.*

Makosiej *herbu Wukry.* Że są i tego herbu pisze *Małachowski.*

Makowscy *herbu Gryf* i *Ogończyk.* Że są i tych herbów używający, piszą *Kuropatnicki* i *Małachowski.*

Malczyński *herbu Jastrzębiec.* — Tylko *Małachowski* tak ich wspomina.

Malecki *herbu Jelita.* Piszą się z *Malca.* — *Małachowski.* — Wojciech z *Malc* podkomorzy Łęczycki podpisał w r. 1422. przymierze Władysława Króla z Krzyżakami. — *Cod. Dipl. Vol. IV. fol.* 114.

Malenberg. Indigena w Konst. r. 1775. *fol.* 148. — *Małachowski.*

Malewski *herbu Jastrzębiec.* O tych w Tomie VI. — *Małachowski* przyznaje im przydomek *Bolesta* i pisze że już w X. wieku byli wysokiemi dostojeństwami zaszczyceni, i zwali się Bolestami, od dóbr *Malewa* w województwie Płockiem Malewskiemi zawołani. Ziemowit książe Mazowiecki przywilejem swoim, z r. 1408. przez wzgląd na zasługi, wyłączył

ich od wszelkiej Jurisdykcyi prócz swojej i następców swoich.

Maligni. Indigena w Konst. r. 1685. *fol.* 20. — *Krasicki.* — *Małachowski.*

Malina *herbu Rawicz.* — *Kuropatnicki.* — *Małach.*

Malinowscy *herbu Ciołek i Ogończyk.* Że są i tych herbów używający pisze *Małachowski.*

Małdawski. W *Kuropatnickim* i *Małachowskim.*

Małdrzycki *herbu Wąż.* Także u powyższych.

Małkiński. — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.*

Małkowski Jan *Nobilit.* w Konst. r. 1673. *fol.* 41. — *Krasicki.* — *Małachowski.*

Małobocki. — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.*

Małomiącki *herbu Topor.* — W dawnych autorach opuszczeni. — *Kuropatnicki* i *Małachowski* tak ich wymieniają.

Małowiejski *herbu Gozdawa.* — *Małachowski* osobno Małowieskich i Małowiejskich wypisuje, zdaje się jednak, że to jeden dom.

Małuja. — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.*

Małuszewicz, i

Małuszycki, także tylko u powyższych.

Małyński był wojskim Wołyńskim w roku 1764. — *Małachowski.* — W roku 1778. Mikołaj miecznik Wołyński. — *Krasicki.*

Małyszewicz Kamieniecki. — *Kuropatnicki.*

Manciwoda. — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.*

Mańczukowski Tobiasz. *Nobilit.* w Konst. roku 1676. *fol.* 62. — *Małachowski.* — *Krasicki.*

Mandecki. — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.*

Manget Jan i Stanisław, Indigena w Konst. r. 1768. — *Krasicki.* — *Małachowski.*

Manierowicz w ziemi Wschowskiej. — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.*

Manierowicz Celestyn. *Nobilit. non praec. scart.* w Konst. r. 1790. — *Małachowski.*

Mankiewicz *herbu Lubicz z odmianą.* — *Małachowski.* — Podobno powinno być Mankowicz, o których w Tomie VI.

Manteyfelt *herbu Rogala z odmianą.* — *Małach.*

Manuczy z Brasł. był posłem na sejm w r. 1790. — *Małachowski.*

Marcicki, i

Marciewski, u *Kuropatnickiego* i *Małachowskiego.*

Marciszewski, także u powyższych.

Marciszowski. U *Kuropatnickiego* i *Małachowskiego.*

Marcolini Indigena w Konst. r. 1775. *fol.* 145. — *Małachowski.*

Marczewski. *Nobilit.* w Konst. r. 1775. *fol.* 148. —*Małach.*

Marczyński także *Nobilit.* tegoż roku.

Margiewicz Dymitr, Kozak, za wierne usługi nobilitowany r. 1650. —*Krasicki.* — *Małach.*

Markosz *Szeluta*, *herbu Głowa trupia.* — *Kuropatnicki.* — *Małach.*

Markowicz z Wileńskiego podpisał elekcyą Króla Jana Kazimierza. — *Małach.*

Markusz *herbu Ogończyk.* W województwie Wołyńskiem. — Andrzej i Ludwik spłodzeni byli z Teodora czy Fohedora, *cujus vis nominis* Markusa i Eustazyi Lubienieckiej, Jarosza Lubienieckiego córki, Ludwik wzięty z matką w niewolę Turecką, Andrzej zaś pojąwszy Maryannę Konopacką, Grzegorza Konopackiego córkę, spłodził Tomasza, Samuela i Chryzostoma Samuel i Chryzostom poginęli na wojnie pod Wiedniem, a Tomasz Markus pojąwszy Krystynę Gorecką, spłodził Pawła i Kazimierza. Kazimierz umarł podczas powietrza bezpotomnie, a Paweł pojąwszy Teofilę Jaworską, Jana Jaworskiego córkę, spłodził Gabryela, Karola, Jana, Stefana i Tomasza. Gabryel pojął Michałoską, z tórą spłodził Felixa księdza w zakonie Franciszkańskim. Karol i Jan bezpotomni zeszli z tego świata, Stefan pojął Brzeską, Tomasz w kawalerskim stanie został. Tychże matkę Teofilę z Jaworskich Markusową, urodziła Anastazya z Połosarzów Bastyńskich, Jana Jaworskiego małżonka, z których także idzie Gabryel Jaworski i Jan synowie, ci byli rotmistrzami, i druga córka Teodora, która poszła za Pawła Zulińskiego. Taż Anastazya Połosarzowna Bastyńska, spłodzona była z Justyny Horodyskiej i Stefana Połosarza Bastyńskiego. — *Duńczewski.*

Maroński. — *Kuropatnicki.*— *Małachowski.*

Marski *herbu Korab.* — *Kuropatnicki.* — *Małach.*

Martemberski. Także tylko u powyższych.

Maruchowicz *herbu Mohyła.* — Dawni autorowie ich opuścili, *Kuropatnicki* i *Małachowski* wypisują.

Maruszewski Ignacy, Mateusz i Tomasz *Nobilit. non praec. scart.* w Konst. roku 1790. — *Małach.*

Masser. *Nobilit. praec. scart.* w Konst. r. 1790. — *Małachowski.*

Massiu. *Indigen.* w Konst. roku 1685. *fol.* 20. — *Małachowski.*

Massonowski. — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.*

Masulewicz. Także tylko u powyższych.

Matthy. *Nobilit. praec. scart.* w Konst. roku 1790. — *Małachowski.*

Matkowski *herbu Sas*, z przydomkiem *Roguszewicze*, familia dawna. Z tych Alexander r. 1770. mianowany *Camerarius Regni* przez Króla Stanisława Augusta, z Alexandrą Wyszpolską małżonką swą miał syna Remigiusza Józefa starostę Mokszańskiego, ten zaś z Julią Bobrowską spłodził Edmunda Stanisława, którego z Petronelli Białeckiej spłodzony syn Juliusz dziedzic Jeziorzan w cyrkule Stanisławowskim, dziś żyjący. Dawni autorowie i *Niesiecki* przez niewiadomość ich opuścili, *Małachowski* wypisuje jako w różnych województwach zacnych obywateli.

Matty. *Nobilit.* w Konst. roku 1775. *flo.* 148. — *Małachowski.*

Matyaszkiewicz, i

Matykowski, u *Kuropatnickiego* i *Małachowskiego.*

Matyszewicz *herbu Łabędź.* — *Kuropatnicki.* — *Małach.*

Maxymowicz, także tylko u powyższych.

Maykowski w powiecie Pińskim. — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.* — W roku 1788. Wojciech regent Zakroczymski. — *Krasicki.*

Mazani Fryderyk, Karol i Henryk bracia, otrzymali Indigenat w Konst. roku 1768. — *Krasicki.* — *Małachowski.*

Mazuch. — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.*

Machowiecki w ziemi Ciechanowskiej i t. d. — *Małachowski.* — W roku 1778. Tomasz pisarz ziemski Ciechanowski. Dominik komornik graniczny tamże. — *Krasicki.*

Meciszewski Kasper, subdelegat grodzki Siewierski, sekretarz aktualny Króla Stanisława Augusta jak przywilej wydany w d. 26. Października roku 1775. świadczy, nobilitowany w roku 1789. przez księcia Michała Grzegorza Poniatowskiego arcybiskupa Gnieźnieńskiego, legata i prymasa Królestwa, książęcia na Siewierzu *cum plena jurisdictione et potestate*, jak dowodzi dyplom z dnia 23. Maja roku 1789.

Dnia 1. Lipca r. 1790. komisya od najjaśniejszych skonfederowanych stanów Rzeczypospolitej Polskiej do księztwa Siewierskiego wyznaczona, prawa szlachectwa jego stwierdziła i w akta koronne Warszawskie, i ziemskie Krakowskie wpisać i zaciągnąć poleciła.

Dnia 24. Marca r. 1794. przy akcie powstania obywateli województwa Krakowskiego pióro trzymający, i przez ówczesnego naczelnika siły zbrojnej mianowany członkiem komissyi

porządkowej wykonawczej województwa, w randze pułkownika wojsk narodowych.

Dnia 19. Września 1803. r. komissya przez rząd Ces. Austryacki do sprawdzenia i przyznania szlachectwa w Galicyi Zachodniej, patentem z dnia 16. Października roku 1800. mianowana, prawo jego jako szlachcica Galicyi Zachodniej uznała.

Napisał i wydał dzieła pod tytułem: *Ustanowienia prawa cywilnego sposobem łatwym zebrane Tomów 2.*

Zawierał związki małżeńskie po dwa kroć: z pierwszej żony Pisklewiczówny zostawił syna Filipa i córkę Honoratę; z drugiej Barbary z Fogtów syna Hilarego, umarł roku 1804. — Filip od młodości zawodowi wojskowemu poświęcony, odebrał wychowanie właściwe w Cessarskiej akademji inżynierów w Wiedniu, poźniej wszedł w służbę Ces. Austryacką w której doszedłszy rangi kapitana artylleryi w roku 1810. wszedł w służbę księztwa Warszawskiego, fortyfikował Sandomierz będąc jeszcze w służbie Austryackiej, w służbie narodowej fortyfikował Modlin i Toruń i był komendantem ostatniej twierdzy. Od czasu tego dzielił wszystkie losy armji Polskiej i kampanie przez nią odbywane.

W roku 1815. mianowany profesorem geometryi wykreślnej przy uniwersytecie Jagiellońskim w Krakowie, wszedł na nowo w roku 1816. w służbę wojskową Królestwa Polskiego w stopniu majora, i w niej doszedł stopnia pułkownika szefa sztabu artylleryi i inżynieryi. W roku 1830. poległ dnia 29. Listopada obok jenerała Hauke, zaszczycony krzyżem wojskowym Polskim i orderem ś. Anny z brylantami. Napisał i wydał dzieło pod tytułem: *Fortyfikacya polowa.* — Z żony Józefy z Łęskich zostawił dwóch synów: Falixa i Karola, i trzy córki: Paulinę, Honoratę i Eufemią, z których Karol syn mianowany roku 1839. paziem pokojowym Najj. Cesarza wszech Rossyi.

Honorata córka a siostra Filipa, weszła wzwiązki małżeńskie z Maciejem Wojewódzkim mecenasem przy sądzie najwyższym Królestwa Polskiego, z małżeństwa tego córka Stefania poszła za Macieja Fiszera, obywatela w Galicyi.

Hilary syn z drugiego małżeństwa, podwakroć reprezentant na sejmach Rzpltej Krakowskiej i sekretarz izby w roku 1838. i 1844. dziś żyjący, z Józefy Szydłowskiej zostawia potomstwo.

Medestowicz. — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.*

Mędrzecki *herbu Piorosław*, który jest takowy: Orzeł biały, skrzydła do góry wzniesione, jakoby do podlecenia mający, w polu czerwonem, na belce złotej, trzema różami ozdobionej, stojący, pod którym w polu błękitnem, pęk piór związanych wstęgą zieloną. Na hełmie z koroną między orlemi

białemi skrzydłami, ręka pióro temperowane trzymająca; Kazimierz Mędrzecki przez konstytucyą na sejmie 1788. zapadłą, w grodzie Warszawskim, dnia 11. Listopada 1790. roku oblatowaną, oraz z mocy jej, wydane dyploma klejnotu szlachectwa Polskiego, został przypuszczony wraz z sukcessorami. Ten z Katarzyną Miedzińską synów czterech: Adama Mikołaja Mędrzeckiego, 2. Jana Nepomucena kanonika Smoleńskiego proboszcza Wiązowskiego, 3. Stanisława Kostkę, 4. Kazimierza mierniczego J. K. Mci uprzywilejowanego i przysięgłego, i córkę jednę Maryą, Józefa Marczewskiego żonę. Adam Mikołaj Mędrzecki prokurakor komissyi policyi obojga narodów, ten z Maryanną Koziarską spłodził synów dwóch: Józefa Fryderyka i Ludwika Roberta. — *Her. Wiel.*

Medyński. — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.*

Megieln, Indigena w Konst. roku 1673. *fol.* 36. — *Małachowski.*

Mehler. *Nobilit. praec. scart.* w Konst. roku 1790. — *Małachowski.*

Mehling. *Nobilit.* w Konst. roku 1775. *fol.* 147. — *Małachowski.*

Mejen Jan Jakób *Nobilit.* w Konst. roku 1790. *praec. scart.* — *Małachowski.*

Mejer w Kowieńskim i t. d. — *Małachowski.* — *Kuropatnicki.*

Meinders. Indigena w Konst. roku 1685. *fol.* 20. — *Małachowski.*

Melbechowski. *Nobilit. praec. scart.* w Konst. r. 1775. *fol.* 153. — *Małach.*

Melling. Indigen. w Konst. roku 1775. *fol.* 142. — *Małachowski.*

Mellowski. — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.*

Maleniewski w Orszańskiem, i t. d. — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.* — W roku 1778. Damian Meleniewski regent ziemski Nowogrodzki. — *Krasicki.*

Melwild w Konst. roku 1662. — *Małachowski.*

Merlini, uwolniony *a scartab.* w Konst. r. 1775. *fol.* 146. — *Małachowski.*

Metra *herbu Lis.* — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.*

Metzel Ludwik *Nobilit. praec. scart.* w Konst. roku 1790. — *Małachowski.*

Meysland. Indigen. w Konst. roku 1673. *fol.* 36 — *Małachowski.*

Meysner Jan *Nobilit. non praec. scart.* w Konst. r. 1790. — *Małachowski.*

Mezeński z Poznańskiego podpisał elekcyą Króla Jana Kazimierza. — *Małachowski.*

Mezer. Indigena w Konst. roku 1790. *fol.* 218. — *Małachowski.*

Mezoneff. Indigena w Konst. roku 1775. *fol.* 144. — *Małachowski.*

Miączyński *herbu Suchekomnaty.* O tych w Tomie VI. Tu zupełniejszą familji tej zamieszczamy genealogią: — Gniazdem familji Miączyńskich jest Płockie, liczne bowiem nagrobki i dyploma świadczą, że już w szesnastym wieku tamże kwitnęła i znakomite urzędy posiadała.

Z niej jak nam wiadomo Albert Miączyński, herbu *Suchekomnaty* był dziedzicem na Miączynie małym, Luberadzu podbornym i Boguszynie małym dóbr województwie Płockiem położonych. Tenże Albert Miączyński miał trzech synów: Bartłomieja, Jana i Jędrzeja.

Bartłomieja syn Mikołaj miał dwie córki: Katarzynę Tomaszowi Kośmińskiemu, a następnie Wojciechowi tegoż samego nazwiska zaślubioną, matkę Alberta i Stefana, i Jadwigę Bońkowską Pawła matkę.

Jan pojął za żonę Joannę Nasiorowską z której spłodził syna Grzegorza i dwie córki, Barbarę Przedworską, z której Michał, i Katarzynę zaślubioną Wawrzeńcowi Pepłowskiemu, następnie zaś Janowi Bujnowskiemu.

Jędrzej (podobno wojewoda Płocki,) mąż znakomity pojął Helenę Westempownę herbu *Gołpacz* za żonę, z którą spłodził Piotra, pułkownika ciężkiej broni (*Praefectus gravioris armaturae*) księcia Zasławskiego. Tenże z Reginy Cieślińskiej herbu *Abdank* zostawił trzech synów: Jędrzeja, Atanazego i Stanisława, dwie córki: Annę i Petronellę. Jędrzej cześnik Płocki, rotmistrz wojski J. K. Mści wszedł w związki małżeńskie z Maryanną z Rościszewa z której syn Piotr Kossakowskę za żonę pojął, a córka Helena Ostrowskiemu zaślubiona. — Stanisław cześnik Mielnicki i rotmistrz wojsk J. K. Mci umarł bezdzietnie. Z córek, Anna zaślubiona Teodorowi Krasnosielskiemu podstolemu Bracławskiemu, miała syna Kazimierza również podstolego Bracławskiego, który pojął Annę de Charlenz za żonę i córkę Joannę małżonkę Szornda, Petronella zaś poszła za Herbowskiego, i miała dwie córki: Reginę Stanisławowi Suchorskiemu, sędziemu Łuckiemu, i Franciszkę Mikołajowi Błędowskiemu miecznikowi Nowogrodzkiemu zaślubione.

Trzeci syn Atanazy Miączyński, wojewoda Wołyński, Krzepicki, Łucki, Łosicki i t. d. starosta, podskarbi nadworny i koronny, łowczy Królestwa, dziedzic dóbr Połajewa, Sielca,

Traktów, Maciejowa, Siemiońska, Zarwanic, Zawieprzyc, Kraśniczyna, Miączyna małego, Luberadza podbornego i Boguszyna małego. Mąż wielkiej sławy i znaczenia, będąc młodym jeszcze jako kapitan pod Chocimem przeciwko Turkom pod Janem Sobieskim najsławniejszym wodzem wojsk Rzeczypospolitej, pierwszy na szyki Tureckie mężnie natarł, walecznie przełamał i szczęśliwie rozproszył, gdzie bardzo ciężko raniony, okryty chwałą, przyjaźni i poufałości tegoż najsławniejszego męża dostąpił; poźniej od Jana III. nad całem myślistwem Królestwa przełożony, następnie ministrem Skarbu Korony Polskiej zostawszy, na odsiecz Wiednia własne wojsko swoim kosztem wystawione poprowadził, razem z Królem nietylko w uwolnieniu tego miasta, lecz nawet w bitwach przeciwko Ottomanom stoczonych z wielką sławą imienia swego miał udział i od Leopołda pierwszego Cesarza pochwalony, hrabią mianowany; powróciwszy zaś do Polski na godność wojewody Wołyńskiego wyniesiony został. Po śmierci najprzyjaźniejszego sobie Jana III., wybór Augusta II. elektora Saskiego na króla pomiędzy najznakomitszemi senatorami nietylko poparł i mężnie utrzymał, lecz po wypędzeniu Szwedów napowrót tegoż Króla zbrojną ręką do Polski z Saxonji wprowadził, a poraziwszy pod Kaliszem stronników Leszczyńskiego i ująwszy ich dowódzcę Potockiego najwyższego wojska Koronnego wodza, krwawej wojnie koniec położył.

Tenże Atanazy Miączyński w krytycznych Rzeczypospolitej czasach starostw Łuckiego, Łosickiego i Krzepickiego od Królów sobie darmo ofiarowanych przyjąć niechciał, lecz zakupiwszy je na dożywocie do końca życia pieniądze do Skarbu publicznego z chwalebną ku ojczyznie miłością wnosił; pełen zasług roku 1723. do szczęśliwszego przeniósł się życia. Zaślubił on Helenę na Łuszkowie Łuszkowską herbu *Trzy Krzyże* z której trzech synów i dwie córki zostawił: Józefa kanonika Warszawskiego, Antoniego wojewodę Podlaskiego i Piotra wojewodę Czerniechowskiego; z córek Katarzyna zaślubioną została Maxymilianowi na Tenczynie Ossolińskiemu, podskarbiemu wielkiemu Koronnemu, Elżbieta zaś Józefowi Sierakowskiemu strażnikowi Koronnemu staroście Libusceńskiemu herbu *Dołęga.*

Potomstwo Antoniego. — Antoni hrabia na Miączynie i Maciejowie kasztelan, następnie wojewoda Podlaski, poseł Łucki starosta Łosicki, Łucki i Bereznencki, zaślubił *primo voto* Błędowską z którą żył bezdzietnie, następnie zaś Dorotę z książąt Woronieckich, starościanką Sredzką, z tej miał synów Leona, który umarł bezdzietnie, Józefa starostę Łosickiego i Kajetana generała-leitnanta wojsk Polskich, i trzy córki; z tych Anto-

nina zaślubiona księciu Józefowi Radziwiłłowi, wojewodzie Mińskiemu, matka Antoniego ordynata Kleckiego i Dawida, Teresa druga córka zaślubiona Michałowi Ronikier cześnikowi W. Ks. Litewskiego, której syn Antoni. Anna zaś Kurdwanowskiemu kuchmistrzowi, której córka Maryanna poszła za Ostroroga. Józef starosta Łosicki dziedzic Połajewa i t. d., członek konfederacyi Barskiej, marszałek Bełzki, wzięty do niewoli pod Lanckoroną, poźniej generał wojska Francuzkiego okrył się sławą dowodząc przednią strażą armji Francuzkiej pod Dumourier przeciwko Prusakom księcia Brunświckiego.

Kajetan hr. na Miączynie fliegel adjutant J. K. M. generał inspektor wojsk Koronnych, poseł województwa Czerniechowskiego, a potem Lubelskiego, pisarz polny Koronny, od senatu przydany do komissyi wojskowej Koronnej w szczególności do hetmana, kawaler orderu Orła białego, ś. Stanisława, ś. Anny I. klassy, marszałek gubernji Wołyńskiej, wszedł w związki małżeńskie, naprzód z Teresą z Rafałowiczów, a następnie z Teklą Jabłonowską; z pierwszego małżeństwa miał syna Stanisława i dwie córki: Alexandrę zmarłą w stanie panieńskim i Konstancyą zaślubioną naprzód Matusiewiczowi, a następnie Witfińskiemu.

Stanisław pułkownik wojsk Polskich, kawaler krzyża Wojskowego, deputowany na sejm; zaślubił Michalinę z Prusimskich starościankę Nieszczewicką herbu *Nałęcz* wdowę po wojewodzicu Brzesko-Kujawskiem Józefie Dambskim na Lubrańcu. Z drugiego małżeństwa z Jabłonowską miał Kajetan syna Alexandra i córki Dorotę i Honoratę.

Potomstwo Piotra. — Piotr kasztelan Chełmski, a następnie wojewoda Czerniechowski, Krzepicki, Kamienopolski Makoniewski, Oleniszczowski i t. d., starosta, zaślubił *primo voto* hr. Antoninę Rzewuską, kasztelankę Podlaską, następnie zaś z Wierzbowskich Leduchowską z którą żył bezdzietnie; z pierwszego małżeństwa miał synów: Adama starostę Krzepickiego, i Józefa starostę Kamienopolskiego, i trzy córki: Aniela zaślubiona naprzód księciu Hieronimowi Radziwiłłowi, chorążemu W. Ks. Litewskiego, następnie księciu Maxymilianowi Woronieckiemu; Petronella Onufremu Spławskiemu, staroście Targowickiemu, i Kostka która w zakonie panien Wizytek w Lublinie życie swe zakończyła.

Adam starosta Krzepicki, dziedzic dóbr Maciejowa i Mira, pojął za żonę hr. de Kollowrat, z tej miał dwóch synów: Augusta i Xawerego. — August starosta Krzepicki miał dwie żony, Leduchowską, a poźniej Męcińską, umarł bezdzietnie. — Xawery rotmistrz wojst J. K. Mści i Rzpltej, podkomorzy elektora Saskiego, zaślubiwszy naprzód baronownę de Stejn, na-

stępnie zaś Niezabitowską, miał dwóch synów: Adama i Atanazego.

Drugi syn wojewody Czerniechowskiego Józef rotmistrz wojsk J. K. Mści starosta na Kamienopolu, Szmidynie i Oleniszczowiu, zaślubił Katarzynę hr. Potocką kasztelankę Kamieńską z której miał trzech synów: Jana który bezdzietnie umarł, Ignacego i Michała, i dwie córki: Maryannę zmarłą w stanie panieńskim i Józefę zaślubioną Michałowi Bonikierowi cześnikowi W. Ks. Litewskiego matkę Stanisława i Kazimierza.

Ignacy starosta Szmidyński, mąż wielkich zasług, posłował do Napoleona z Ignacym Potockim i Matusiewiczem od Galicyi wysłany, pojął za żonę Anielę z Bielskich, z której dwóch synów, Wencesława i Mateusza, który hr. Potocką zaślubił: trzeci syn Józefa Michał miał naprzód Pauszankę, a następnie Anielę Chamcównę za żonę, z tych dwóch synów: Konstanty i Eufrazy. —*Z dokumentów familijnych.*

Mianowski w Kijowskiem i t. d. — *Kuropatnicki.* — *Małachowski*

Mianowski Antoni, Wincenty i Kasper *Nobil. praec. scart.* w Konst- r. 1790. —*Małachowski.*

Miarnocki, i

Miazga. — W *Kuropatnickim* i *Małachowskim.*

Micewicz w Wilkomierskim i t. d. — *Kuropatnicki.*— *Małachowski.* — W r. 1778. Ignacy sędzia grodzki Rosiański na Żmudzi. —Dominik stolnik Wilkomierski. — *Krasicki.*

Michalski. *Nobilit. non praec. scart.* w Konst. roku 1768. — *Krasicki.* —*Małachowski.*

Michałowski *herbu Trzaska.* Z pomiędzy pięciu domów Michałowskich, pięć odmiennych herbów używających, o których pisze *Niesiecki*, jak stoją wyżej w T. VI.; dom Michałowskich herbu *Trzaska* jest zupełnie mylnie opisany, dla tego to kładziemy tu następujące sprostowanie:

Michałowski herbu *Trzaska* z przydomkiem *Skarbek* są jednej dzielnicy ze Skarbkami herbu *Abdank*, od nabycia dóbr Michałowa, Michałowskiemi nazwani. Ścibor z Michałowa podsędek Nurski podpisany na dekrecie Księztwa Mazowieckiego przeciwko dyssydentom roku 1525. (u Łubieńskiego) miałby być głową tego domu — gdy tymczasem czytamy w aktach Nurskich Władysława z Michałowa roku 1400., tego syn Jan, wnuk Tomasz, prawnuk Piotr, raz Ściborem, drugi raz Piotrem pod rokiem 1520—25. nazywany. Zostawił ten Ścibor lub Piotr liczne potomstwo, z których się jedni na Ruś wynieśli, zachowując swój przydomek, oznaczający *Skarbków* dzielnicę, drudzy osiedli w Rawskiem, a trzeci szczep krzewił

się koło Nowogrodu, Oszmiany i Bracławia. Adam pisze się w ziemi Nurskiej r. 1632. Zygmunt w województwie Nowogrodkkiem 1648. Adam cześnik Oszmiański i Alexander 1674. Michałowski miał za sobą Barbarę Biejkowską. Alexander, Jan i Michał r. 1700.

Dzielnica *Skarbków* Michałowskich na Rusi osiadła, prowadzi swój rodowód na aktach urzędowych oparty od roku 1696. Waleryan *Trzaska Skarbek* Michałowski ziemianin Ruski połączył się z Magdaleną Grodzką herbu *Belina* i spłodził z tej: 1. Jana Macieja. 2. Sebastyana. 3. Franciszka. 4. Felicyana. 5. Antoniego. 6. Stanisława. — Z tych Sebastyan był starostą Trembowelskiem roku 1696. Franciszek w wojsku J. K. Mści. Jan Maciej połączył się z Konstancyą Zawadzką, córką Stanisława Zawadzkiego herbu *Korzbog* i Zuzanny Lisickiej herbu *Drya*. Ten Jan Maciej Michałowski z Konstancyi Zawadzkiej zostawił syna Michała, który złączył się z Maryanną z Ozodzonowa Woroszyłówną córką Teodora Woroszyły (*Dapiferis Wołkowicensis*) i Joanny Lodorowskiej. — Teodor Woroszyło był synem Ludwika z Ozodzonowa Woroszyły herbu *Jelita* i Anny Sieniucianki, a Joanna Lodorowska była córką Pawła Lodorowskiego podwojewodziego Halickiego herbu *Poraj* i Anny de Hassen czyli Sasin herbu *Jastrzębiec*. Michał Michałowski z Maryanną de Woroszyło zostawił Kajetana *Skarbek* Michałowskiego C. Kr. radzcę tajnego, prezesa Appellacyi Galicyjskiej, komendora orderu ś. Stefana i t. d. legitymowanego w stanach Galicyjskich roku 1782. Tenże Kajetan *primo voto* z Maryanną Podoską zostawił córką Rozalię, połączoną węzłem małżeńskim z Stanisławem hr. *Dunin* Borkowskim. Kajetan *Skarbek* Michałowski połączył się *secundo voto* z Teklą z Kleczyńskich, *primo voto* żoną Karola z Borzowa Domasławskiego C. K. radzcy foralnego w Lublinie, z tymże syn Ludwik Domasławski rotmistrz w C. K. wojsku; z drugim mężem Kajetanem *Skarbek* Michałowskim, była córka Konstancya i Eliza dziś żyjąca. — *Z dokumentów familijnych.*

Michelson. Indigena w Konst. roku 1775. *fol.* 144. — *Małachowski.*

Michnowski *herbu Trąby.* — *Małachowski.* — *Kuropatnicki* także ich wspomina ale bez herbu.

Miciński Dunin *herbu Łabędź* — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.*

Mickiewicze *herbu Lis i Hipocentaurus.* — *Małachowski* tych herbu *Lis*, a *Kuropatnicki* herbu *Hipocentaurus* być mieni.

Midleton Patrycy przypuszczony do Indigenatu roku 1767. — *Małachowski.* — *Krasicki.* — W roku 1788. Augustyn podstarości Kowieński. — Nikodem strażnik. — *Krasicki.*

Miedzyński Piotr, z Kaliskiego, podpisał elekcyą Króla Jana Kazimierza. — *Małachowski.*

Mielczarski. *Nobilit.* w Konst. roku 1775. *fol.* 148. — *Małachowski.*

Mieleyczycki z Brzesko-Litewskiego poseł podpisał elekcyą Króla Jana Kazimierza. — *Małachowski.*

Mieńkowski. — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.*

Mieński z Podolskiego, podpisał elekcyą Króla Jana Kazimierza. — *Małachowski.*

Mierzyński. — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.*

Mietelski *herbu Jastrzębiec.* Że są i tego herbu pisze *Małachowski.*

Mietulski. — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.*

Mijakowski *herbu Jasieńczyk.* Że są i tego herbu pisze *Małachowski.*

Mikiń Tadeusz, *Nobilit. praec. scart.* w Konst. roku 1790. — *Małachowski.*

Mikołayski. — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.*

Mikorski *herbu Ostoja.* — Patrz Tom VI. pod **Mikorski** *herbu Poraj.*

Mikosz *herbu Mikuliński.* — *Małachowski.*

Mikosza w Witebskiem i t. d. — *Małachowski.* — *Kuropatnicki.* — W roku 1778. Roman sędzia ziemski Witebski. Stanisław strażnik tamże. — *Krasicki.*

Miksztański u *Kuropatnickiego* i *Małachowskiego.*

Mikuc Karol *Nobilit. non praec. scart.* w Konst. r. 1790. — *Małachowski.*

Mikulski *herbu Sas.* — *Małachowski.* — W r. 1778. Alexander chorąży Słonimski. Andrzej sędzia grodzki. — *Krasicki.* Jeden tego nazwiska *nobilit.* także *praec. scart.* w Kons. roku 1775. *fol.* 144. — *Małachowski.*

Milberg Teodor *Nobilit. non praec. scart.* w r. 1790. — *Małachowski.*

Milczewski w Witebskiem i t. d. — *Małachowski.*

Milejowski, z Milejowa. — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.*

Milkiewicz w Witebskiem i t. d. — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.* — W roku 1778. Hieronim łowczy Witebski. — *Krasicki.*

Milkoński. — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.* — Stanisław Milkoński czy Milkowski syn stolnika Pilznień-

skiego. Siostra jego za Bobrowskim. W roku 1781. Władysław komornik Przemyslki. — *Krasicki.*

Miller. *Nobilit.* w Konst. roku 1775. *fol.* 147. — *Małachowski.*

Milmont. — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.*

Miltan, i

Milthomen także u powyższych autorów.

Milwid w Żmudzi i t. d. — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.* — W roku 1778. Adam regent ziemski i grodzki Sawelski. — *Krasicki.*

Milwiński. U *Kuropatnickiego* i *Małachowskiego.*

Milżewski, także u powyższych.

Miłakowski *herbu Trąby* tylko u *Małachowskiego.*

Miłkont Narwosz *herbu Gozdawa.* — *Małachowski.* — *Kuropatnicki* pisze ich także lecz bez herbu.

Miłobędzki w Płockiem i t. d. — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.* — W roku 1778. Mikołaj komornik ziemski Płocki. — *Krasicki.*

Miłościcki. — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.*

Miłosz w Kowieńskim i t. d. — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.* — W roku 1788. Józef miecznik Kowieński. Stefan strukczaszy. — *Krasicki.*

Mimoński. — *Kuropatnicki.* — *Małach.*

Minakowski. Także u powyższych.

Minaszewicz Jan *Nobilit. non praec. scart.* w Kons. r. 1768. — *Krasicki.* — *Małachowski.*

Mineyko w Kowieńskim i t. d. — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.* — W roku 1785. Tomasz pisarz ziemski Kowieński. — *Krasicki.*

Minheym, i

Miniat, u *Kuropatnickiego* i *Małachowskiego.*

Minichauz w Brzeskiem Litewskiem, i t. d. — *Małachowski.*

Minigerode. Indigena w Konst. r. 1790. *fol.* 222. — *Małach.*

Minolgański. — *Kuropatnicki.* — *Małach.*

Minowski *herbu Bogorya.* Tylko u *Małachowskiego* wypisani.

Minowski *herbu Odrowąż.* — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.*

Mioduszewski *herbu Ostoja.* — *Małachowski.* — *Kuropatnicki* także ich wspomina ale bez herbu.

Mirbach. — *Kuropatnicki* i *Małac.*

Miścicki. Także tylko u powyższych autorów.

Miskiewicz. *Nobilit. praec. scart.* w Konst. roku 1775. *fol.* 144. —*Małach.*

Miśliński Piotr z Płockiego, podpisał elekcyą Króla Jana Kazimierza. —*Małach.*

Miszewski w powiecie Prasnyskim i t. d.—*Małach.*— *Kuropatnicki.* — W roku 1778. Jacek podstoli Oświecimski. Jakób łowczy Prasnyski. —*Krasicki.*

Miszkowski. — *Kuropatnicki.* —*Małach.*

Mitaszewicz w Konst. roku 1678. — *Małach.*

Mitczenko. *Nobilit.* w Konst. r. 1659. *fol.* 60. — *Małachowski.*

Mitchel. Indigena w Konst. roku 1779. *fol.* 144. — *Małachowski.*

Mittleton w Kowieńskim i t. d. — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.*

Mitrowski *herbu Rawicz.* —Sam tylko *Małachowski* tak ich wspomina.

Mitzler de Kolof. *Nobilit. non praec. scart.* w Konst. r. 1768. — *Małachowski.*

Młochowski *herbu Belina.* O tych w Tomie VI., tu dodajemy: Trudno wyśledzić w dawnych wiekach początków pochodzenia szlacheckiego tej familji. — W najdawniejszych aktach *Donationum* ziemi Warszawskiej i grodu Tarczyńskiego znaleźć można czynności sądowe Młochowskich. (Patrz *Dudki Warszawskie i Tarczyńskie około roku* 1400.) W XV. i XVI. wieku Młochowscy w ziemi Warszawskiej, dziedzice na Młochowie, Młochowku i Młochowskiej Woli, na Daniewicach, Grudowie, Zaborowie, Starej wsi, Krakowianach i Pławach; jedni pisali się przydomku *Buka*, drudzy przydomku *Ruśniak*. Znaczniejsi z nich byli: Paweł, Jan sędzia Łowicki, Jan syn Jana ożeniony z Zawiszanką z Budziszyna, Stanisław, Andrzej, Bartłomiej. (Patrz pisane w owym czasie *Dudki Warszawskie,* księgi *Donationum* grodu Warszawskiego i akta grodu Tarczyńskiego, a mianowicie księgę 32. Koronnych metryk. *fol.* 83. i 182. i księgi 144. *fol.* 15. *Dudkę Tarczyńską* 15. *fol.* 298. *Dudkę Tarczyńską* 16. *fol.* 734. *Dudkę Czerską* z roku 1584. *fol.* 193. *Donationum* grodu Warszawskiego księgi: 9. 18. 27. 34. i t. d.) Roku 1523. w aktach metryk Koronnych znajduje się przywilej ostatnich książąt Mazowieckich Stanisława i Janusza, uwalniający Jana *Buka* de Młochowo, krewnego Prażmowskiego, od wszelkich podatków i sądów, wyjąwszy na wezwanie samych książąt.

Roku 1601. w księdze 28. *Donationum* grodu Warszawskiego umieszczony jest dział dóbr Zaborowa, Zaborowskiej Woli i Biełut, między Zygmuntem, Mikołajem i Jurgianem

Młochowskiemi. — Na początku XVII. wieku majątki Młochowskich przeszły najwięcej do Królikowskich, Giżyckich i Rączajskich, (Donat 28. i ziemstwa Tarczyńskiego r. 1610. *post Dominicam Laetare*) nawet Młochów do Petrykowskich. (*Dotat* 51.). W roku 1666. Piotr Młochowski nabywa wieś Many (*Donat* 53. *fol.* 810.) W roku 1672. wieś Jezierzany (*Donat* 54. *fol.* 1816.) W roku 1697. podpisali elekcyą Augusta II. Młochowscy: Piotr, Stanisław, Kazimierz, Marcin i Adam, (obacz *Volumina legum Vol.* V. *fol.* 934. i 937.) — Piotra synem był Józef, a wnukiem Antoni burgrabia Czerski, mianowany na urząd roku 1762. (obacz akta Czerskie z tegoż roku), dziedzic na Kociszewie, umarł z przyczyny ran odnieniesionych w zamieszkach krajowych. Antoni miał kilku synów, z tych najstarszy Paweł komornik i burgrabia Czerski spłacił Piotra i innych braci na Kociszewie po ojcu należność mających, (akta Czerskie roku 1789.) i zostawił syna Michała dziedzica dotąd Kociszewa w powiecie Czerskim, majora byłych wojsk Polskich, ranionego i mianowanego kapitanem w Hiszpanji roku 1809. Michał Młochowski ma synów Jana i Tadeusza i córkę Józefę, żonę Boguckiego Ludwika, adjunkta inżyniera miasta Warszawy, i dziedzica wsi Zaszkowa pod Ciechanowcem.— Piotr zaś Młochowski brat rodzony niegdyś Pawła, a syn Antoniego, został w roku 1792. regentem Czerskim, służył w czasie wojny roku 1794, ożenił się z Zaleską herbu *Lubicz*, miał w zastawie wieś Żyrowek, w posesyi Opożdzew i Karniewek w województwie Mazowieckiem; poniósłszy wielkie szkody przez wojnę r. 1812. i przez pożar r. 1816. wyniósł się na Wołyń. Tam syn jego Maxymilian, jeden z celnych uczniów znanego liceum Wołyńskiego w Krzemieńcu (jak świadczą akta tejże szkoły od roku 1825. do roku 1830.) zostaje dotąd w służbie ministerstwa Oświecenia Cesarstwa Rossyjskiego, zamieszkały na Podolu. — *Z dokumentów familijnych.*

Młodowski *herbu Murdelio.* — Dawni autorowie ich niewspominają. — *Kuropatnicki* i *Małachowski* wraz z herbem wypisują. — Czy to nie ci sami co **Mładowski** w Tomie VI.

Młyński w powiecie Raciązkim i t. d. — *Kuropatnicki* i *Małachowski.*— W roku 1778. Eustachy komornik ziemski Stężycki. W roku 1788. Alexander cześnik Raciązki. — *Krasicki.*

Mnichowicz. — *Kuropatnicki* i *Małachowski.*

Moczarski *herbu Trzy buławy.* Że są i tego herbu piszą *Kuropatnicki* i *Małachowski.*

Moczulski w powiecie Żytomierskim i t. d. — *Kuropatnicki* i *Małachowski.* — W roku 1778. Jakób regent ziemski Kijowski. Tenże czy inny Jakób wojski Żytomierski.— *Krasicki.*

Moczyński Jakób. *Nobilit. praec. scart.* w Konst. r. 1790. — *Małachowski.*

Modelski w Krakowskiem i t. d.—Tylko *Małachowski* ich wypisuje.

Modlewski. —*Kuropatnicki* i *Małachowski.*

Modliszewski *herbu Rawicz.* Że są i tego herbu piszą *Kuropatnicki* i *Małachowski.*

Modlski *herbu Nałęcz.* Tylko *Kuropatnicki* i *Małach.* tak ich cytują, inni autorowie opuścili.

Modrzejowski *kerbu Pawęza.* Że są i tego herbu piszą *Kuropatnicki* i *Małackowski.*

Modrzewski *kerbu Rogala.* Są i tego herbu używający.

Modrzyński *herbu Grzymała.* Że są i tego herbu piszą *Kuropatnicki* i *Małach.*

Mohl *herbu trzy Krety.* Zaczynając nie tak od pierwiastków, których dla dawnych wieków nikt z teraźniejszych dociec nie może, z kądby swój początek brały, ale tylko co poźniejsze zostawiły nam wiadomości, poczynamy więc od Anzelma Mohla, który w Pruskiem znajdując się państwie, był dziedzicem dóbr Lichtenaf i Carcyk, gdzie wspokojnej posessyi spłodził Baltazara Mohla, *virum consilji*, bo ten wyniósłszy się do Szlązka, i tam odziedziczywszy dobra Redlic, najpierwszy zaczął się pisać von Mohl Redlic, a przytem i inne Grosrozen nazywane dobra posiadał, był konsyliarzem książęcia ziemi Lignickiej, o czem szerzej *Sinapius* autor w roku 1488. pag. 4. księga 3. jako świadczą *Curiositates Silesienses.* Ten wielkiej doskonałości ojciec nieodrodnych synów spłodził trzech: Wolhenza inaczej Benedykta, Baltazara i Jakóba. Pierwszy Wolhens wróciwszy się do Pruss, *a vitae substantiae* spadkiem naturalnej sukcesyi osiadł dobra pomienione Lichtenaf i Carcyk, żyjąc tamże w urzędzie podkomorskiej godności, a potem i marszałkowskiej na dworze elektora Saskiego w roku 1625. zostając, zrodził Wolfa Joachima dwojga imion Mohla, a ten Jerzego i Wilhelma, wojsk Króla Augusta II. rotmistrza w roku 1712., który Wilhelm zostawiwszy sukcessora Ernesta Wilhelma dwóch-imiennego, z światem się pożegnał. Po tych wszystkich Jerzy Mohl kwitnący, Króla Pruskiego obersztleitnant w roku 1735. na dobrach wzwyż rzeczonych Carcyk dziedzic, pospolicie *tituli gratia* nazywał się von Mohl, bezpotomny z świata tego zszedł, o czem *Curiositates Silesienses.*

Drugi syn tegoż Baltazara Mohla, w Szlązkiem dziedzictwie dóbr Redlic i Grosrozen posesora, podobnem imieniem nazwany Baltazar Redlic Mohl, roku 1506., który spłodziwszy syna N. Mohla, a ten Fryderyka, dzielnej i odważnej milicyi męża, którego w roku 1640. pod Ligiejcem nieprzyjacielski postrzał w życiu ugodził, zostawiwszy po sobie synów Dawida, nietylko kawalerskich sztuk na lądzie podobnego ojcu, ale też morskich flot czy pułków komendanta i wodza w roku 1584., i Mikołaja nad księztwem Ligiejskiej ziemi, niemniejszego urzędu, bo najwyższego gubernatora, ten chorobą pięcio-letnią zesłabiony, w roku 1699. życia swojego 72. bezpotomnie z tego zszedł świata. Fryderyk zaś Mohl pochodzący od Dawida w spokojnej dóbr Grosrozen i Panckauz dziedzicząc posesyą, spłodził Baltazara Fryderyka dwojga imion, tychże dóbr Grosrozen i Poświc dziedzica, od którego jedynak syn Fryderyk Mohl roku 1730. *floridae aetatis*, kwitnących w tem państwie Saskiem w przyszłe czasy zostawił sukcesorów dotad godnością ojczystego imienia Redlic Mohl zaszczycających się.

Trzeci syn Jakób Mohl, pochodzący od wzwyż rzeczonego Baltazara, upodobawszy sobie kraje Inflantskie, za manudukcyą hermistrzów Krzyżackich, szczęśliwie w tem księztwie dobra nadane sobie *a Magissris Livoniae jure perpetuae haereditatis* osiadł. Więc ten pierwszy z familji Mohlów, tamże co do posesyi Indygenat przyjął, ale co do dzieł heroicznych, starożytnej cnoty kawaler, co poznać, iż mu jako mężowi *in sago & toga* dystyngwowanemu, Dygnitarze Krzyżaccy do przezwiska jego von Mohl przydali *der*. A tak nietylko *martis bellantis* ale też *maris prolificantis*, została się z niego pamiątka, gdy po sobie na obronę ojczyzny równego ojcowskiej naturze zostawił syna, potem wieku szczęśliwie dokonał swojego, o czem *Curiositates Silesienses*, co do procedencyi osoby, a zaś dziedzictwa i posesyi w Inflantach mianej, różne świadczą prawa od hormistrzów Krzyżackich nadane, jako też i księga *Inflanty* zebrane *O starożytności i zacności szlackeckich familji* w Inflanciech, w rozdziale 1. i 3. *fol.* 21. Pozostały syn tegoż Jakóba imieniem, jak niektórzy mieć chcą z familji Arnolfa, nietylko w ślady czynów heroicznych, ale też i w własności substancyi ojczystej wstąpiwszy, zostawił po sobie synów czterech. Z tych jeden Konrand, idąc wojennym torem, zostawszy rotmistrzem *celebs* umarł. Drugi Tomasz, dóbr Homel w starostwie Lajżeńskiem księztwa Inflantskiego dziedzic, lubo bezpotomny, pełen jednak cnót dojrzałych, na wieczny poszedł spoczynek, tego probuje tranzakcya za Zygmunta III. Króla Polskiego, w roku 1613. dnia 22. Czerwca w Warszawie metryki Litewskiej: *Restitutionis jure perpetuae haereditatis*

bonorum Homel, *Generosi Thomae Mohl.* Trzeci Detlow dóbr pewnych w trakcie Rzeżyckim na Inflantach, dekretem sądów relacyjnych za Władysława IV. Króla Polskiego w r. 1640. przysądzonych dziedzic, biegły w ekonomicznych dyspozycyach gospodarz, znacznej doszedłszy fortuny bezpotomnie umarł. Czwarty Arent von der Mohl, sztabs-officerskiej szarży major, dóbr Wyżek i innych dziedzic, miał trzech synów, dóbr i cnót ojczystych sukcesorów, sam na usłudze wojennej wielkie lata strawiwszy umarł. Fryderyk po nim gwardyi Koronnej pułkownik, od nieprzyjacielskich najazdów Korony Polskiej bronił, mając w dożywotniej przyjaźni Akierszofownę, tameczną familiantkę, umarł bezpotomnie. Ta *2do voto* poszedłszy w dom Bielińskich, wielkich familji w Polszcze rozkrzewiła nasienie. Drugi syn Arenta Volmerus, chorąży gwardyi Koronnej, spłodził córek dwie, te w poważne Felkierzambów i Drahenfelsów wkroczyły familie, z których rozliczne poszły w Inflanciech generacye. Trzeci syn Arenta Alexander, jednej własności i dzieł rycerskich z bracią; będąc porucznikiem gwardyi Koronnej, ten zostawiwszy z Wolbekowną synów czterech wieku swego dokonał, z których synów dwóch: Jana stolnika Parnawskiego z Rykowną, i Wolmera cześnika Inflantskiego bezpotomnego, a dwóch potomstwa licznego propagatorów, to jest Hieronima koniuszego Starodubowskiego, godnej estymacyi męża, który z Sielickich Radlińską, zrodził także synów czterech: Jana *in saeculo, in Religionae* Józefa w zakonie Kaznodziejskim, wszelkiej modestyi i życia pobożnego kapłana. Drugiego Wawrzeńca miecznika Inflantskiego. Trzeciego Ludwika koniuszego Starodubowskiego bezpotomnych. Czwartego Alexandra Teofila dwóch-imiennego oboźnego Inflantskiego, na trybunał Skarbowy Litewski komisarza, w roku 1756. odwagą i męztwem chwalebnego, o honor Boski i całość wiary ś. katolickiej zelanta, który nie wprzód z placu bitwy o cześć tej religji ustąpił, walcząc mocno z przeciwną wierze tej stroną, póki kilku znacznego urodzenia w księztwie Kurlandzkiem, tak oficerskiej szarży, jako też urzędniczej godności, *Augustanae professionis* na miejscu ciężko nie zranił kawalerów, i długo pamiętny onym, na bluźnierskie usta nie włożył interdykt. Ten z Giedroiczowną, ze krwi książąt Litewskich pochodzącą tak w domowych obejściach, jak pańskich obyczajach, roztropną ożeniony, spłodzili trzech synów: Hieronima, Alexandra, Adama i Maryannę córkę, nie odrodne rodzicom swoim potomstwo.

Ztąd wróciwszy się w górę, kładziemy czwartego syna Alexandra, podstolego Czerniechowskiego, od podobnego imienia Alexandra i Wolbekowny rodziców pochodzącego, dóbr

Wyszek starych i Podgórza w Inflantach, a w Litwie Imbrodów i innych dziedzica, który z Anną Sielicką zacnej familji ożeniony, spłodził sześciu synów i córek cztery: pierwszego Stefana Mohla *Societatis Jesu Collegium* Dyneburskiego rektora, drugiego Jana podczaszego Parnawskiego, ten z Joanną Rykowną spłodził dwie córki: Annę i Konstancyą. Trzeciego syna od wzwyż przerzeczonego Alexandra pochodzącego Franciszka, strażnika Inflantskiego, spraw obywatelów Inflantskich surrogatorskiej funkcyi podległych, i podczas *Interregnum* kapturowego sędziego, mocnego ku dobru pospolitemu konsyliarza, jako też pilnego granic ojczystych strażnika, który przybrawszy sobie *primo in connubium* Dorotę Ludwikę Legucką *2do voto* Felicyannę Szosztakownę, spłodził z pierwszego małżeństwa syna Gotarda Ignacego dwóch-imiennego, i córkę Rozalią. Gotard w młodym wieku już krajczostwo księztwa Inflantskiego, od Króla Augusta III. roku 1748. dnia 15. Czerwca otrzymał w Warszawie, jako świadczy metryka W. Ks. Litewskiego i posesya Stallum na sejmiku 1754. dnia 5. Lutego i akta grodzkie Dyneburgskie przez oblatę. Będąc pełnomocnym komisarzem dóbr Ukraińskich, Wołyńskich i innych, Platerów kasztelanów Połockich, w rządy sobie powierzonych 1754. wiele doskonałych dyspozycyi ekonomicznych nad Polską praktykę, *ex vestigiis Parentum* nabytych, od niego nauczyć się może. Ojczyzna jego własna w dobrach Ozupin nazwanych, *Jure faeudi* za przywilejem J. K. Mści w aktach grodu Warszawskiego roku 1750. oblatowanym, łaskawie nadanych i w innych ojczystych, macierzyńskich, i sukcesyonalnych w Inflanciech posesor, i znaku Usarskiego książęcia Stanisława Lubomirskiego, strażnika W. Koronnego towarzysz. Druga urodzeniem córka Franciszka Mohla Rozalia, dystyngwowanych kwalitatyw dama, na dworze senatorskim, pierwsza froncymeru dyrektorka.

Czwarty syn Alexandra Mohla Dyonizy, horodniczy Inflantski, bezpotomnie zszedł z tego świata. Piąty Kazimierz, skarbnik Wilkomirski, dość ludzki i łaskawy w domu humanista, lubo ścisły swej fortuny obserwant, w posesyi dóbr dziedzicznych Imbrody w księztwie Litewskiem i innych, będąc, zrodził synów dwóch: Stefana i Dyonizego. Szósty syn Piotr Teofil, kanonik Inflantski katedralny i Warszawskiej kapituły prokurator generalny, proboszcz Służewski, asessor sądów Zadwornych Koronnych, chudych pachołków, ludzi mizeryą strapionych, sierot uciśnionych, ubogich i niedostatnich ojciec, i inszych cnót świętych mądry naśladowca, w prawach i konsyliach ojczyznie pożyteczny. Siódma w porządku urodzenia córka Alexandra Mohla Konstancya, *1mo* Sokołowska, łowczyna

Inflantska, *2do voto* Rykowa, skarbnikowa Inflantska, dóbr Istalsno, Kurynów, Stolarowszczyzna w księztwie Inflantskiem i Jurażyszki w Litwie dziedzicznych posesorka, z której dwóch synów: Ignacy miecznik Inflantski, i Antoni Sokołowscy, zmarłego ojca żywe portrety. Ósma córka Joanna Rykowa, podstolina Inflantska, dóbr Borowa w Inflantach dziedziczka, różnych cnót pani, urodziła Dyonizego Ryka, na trybunał skarbowy Litewski komisarza, doskonałością praw ojczystych wsławionego. Dziewiąta Katarzyna Jotkowa, cześnikowa Licka, dóbr Szkowna i innych w Inflanciech i Litwie z mężem współ dziedziczka, jest przykładem dla inszych szczęśliwszego w małżeństwie pożycia, pięknych kwalitatyw i roztropności pani. Dziesiąta córka Alexandra Mohla Rozalia Karwicka, cześnikowa Inflantska, dóbr Ewersmujza, Zabłocie w Inflantach i innych w Litwie po zmarłym mężu posesorka, od której trzech synów: Andrzej, Jan i Ignacy Karwiccy, córek zaś dwie: Konstancya i Krystyna, godne swoim przymiotom podobnych mężów. — *Herbarz Dunczewskiego.*

Mojaczewski. Piszą się z Olbrachcic w ziemi Wschowskiej i t. d. — *Małachowski.*

Mokien Jan *Nobilit. praec. scart.* w Konst. r. 1790. — *Małachowski.*

Mokniuński. — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.*

Mokrzycki w Bracławskiem i t. d. — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.*

Molencki. U *Kuropatnick.* i *Małachowskiego.*

Molochowicz, — i

Monciwoda. Także tylko u powyższych autorów.

Moneta. *Nobilit.* w Konst. roku 1775. *fol.* 148. — *Małachowski.*

Mongird *herbu Wadwicz.* W dawnych autorach opuszczeni. *Kuropatnicki* i *Małachowski* tak ich cytują.

Moniuszko. — *Kuropatnick.* — *Małachowski.* — Dziś familia ta w Litwie rozrodzona.

Monko. — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.*

Monstwij *herbu Dołęga.* Także tylko u powyższych autorów.

Monstefor. *Nobilit.* w Konst. *non praec. scart.* roku 1768. — *Małachowski.*

Montwid *herbu Leliwa.* — *Małachowski.*

Montwił w Kowieńskim i t. d. — *Małachowski.* — W r. 1788. Antoni Montwill sędzia grodzki Kowieński. — *Krasiki.*

Moraciński. — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.*

Moranty. Indyg. w Kons. r. 1768. — *Małach.* — Teodor kanonik Warszawski i Jakób sekretarz królewski 1767. — *Kras.*

Morelli uwolniony *a scart.* w Konst. roku 1775. *fol.* 147. — *Małachowski.*

Morgulec. — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.* — Dziś familia ta na Podolu i Ukrainie.

Morokowski, i

Moron. W *Kuropatnickim* i *Małachowskim.*

Moryno *herbu Mora.* Ta familia ma początek swój z Prusiech w Brandeburgji, gdzie dotąd są żyjące osoby. Z tych Franciszek Moryno przeniósł się do Polski, gdzie na sejmie w Warszawie 1788. zaczętym dnia 11. Listopada roku 1790. za zgodą stanów, po uchwalonej Konstytucyi, do nobilitacyi tegoż Franciszka Moryno i jego sukcesorów, do *Klejnotu szlacheckiego* przyjęto, co zaświadcza dyploma pod dniem 16. Grudnia 1791. z obojga kancelaryi pieczęci wydane, z nadaniem kerbu *Mora*, który jest takowy: w polu czerwonem głowa murzyńska, po ramię ucięta, w prawą tarczy obrócona, czarna, bindą białą przepasana, w hełmie trzy pióra strusie. — *Her. Wiel.*

Mościsz *herbu Ostoja.* Także tylko u powyższych autorów.

Mostyłł. — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.*

Moszczeński *herbu Łodzia.* — *Małachowski.* — W roku 1778. Bolesław łowczy Kaliski. Leo regent grodzki Koniński. Alexander starosta Brzeski Kujawski. Franciszek komornik ziemski Kujawski. Franciszek podstoli Kowalski. Ludwik miecznik Oświecimski. Ignacy miecznik Stężycki. — W roku 1788. Alexander chorąży Grotowiecki. Józef kasztelan Lędzki. — *Krasicki.*

Moszczeryn *herbu Pogonia 3tio.* — Patrz w Tomie VII. pod tymże herbem.

Moszczyński *herbu Korab.* Że są i tego herbu piszą *Kuropatnicki* i *Małachowski.*

Moszkiewicz. — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.*

Moszołł, i

Motłkowski. U *Kuropatnickiego* i *Małachowskiego.*

Motowidło *herbu Prus 1mo.* O którym domu *Kuropatnicki* w dziele swojem, w rzędzie nazwisk domów szlacheckich wyraża. Z tych familia początkowa w Litwie, ztamtąd niektórzy się przenieśli w województwo Ruskie w ziemię Sanocką.

Z których Samuel Motowidło był pułkownikiem w wojsku Koronnem, i zginął na wyprawie pod Wiedniem, znajdując się tamże z Królem Janem III. Sobieskim. Ten z Heleną Krynicką, która była 1*mo voto* za Dulskim, a po śmierci Samuela, poszła *tertio voto* za Bobrowskiego, zostawił dwóch

synów: Jana bezpotomnego i Samuela, który służył wojskowo i był namiestnikiem chorągwi znaku Pancernego Józefa Mniszcha, marszałka wielkiego Koronnego, *in post* kasztelana Krakowskiego. Ten z Alexandrą z Unichowa Terlecką, miał synów czterech i córek dwie: 1. Józefa, ten był księdzem. 2. Walentego bezpotomnego. 3. Franciszka towarzysza znaku Pancernego chorągwi, Jana Mniszcha podkomorzego wielkiego W. Ks. Litewskiego, który z Franciszką Siedliską miał dwóch synów: Antoniego Felixa stolnika Sanockiego, bezżennie żyjącego. Drugiego Adama, który z Petronellą Włochowiczowną w Galicyi zachodniej, ma syna Ignacego i córkę Teresę. Czwarty syn Samuela z Terleckiej, Wojciech, który z Borowicką, ma dwóch synów: Franciszka i Stanisława w województwie Kijowskim. Córki Samuela jedna Teresa za Laskowskim, druga Apolonia za Dzianottym w Galicyi zachodniej. — *Her. Wiel.*

Moydylon *herbu Trzaska. — Kuropatnicki. — Małachowski.*

Mroczkiewicz uwolniony *a scart.* w Konst. roku 1775. *fol.* 147. — *Małach.*

Mroziński *herbu Prus 3tio.* Tylko *Małachowski* tak ich wypisuje.

Mrozowski w ziemi Wizkiej, i t. d. — *Małach.*

Mrzygłow w księztwie Zatorskiem, i t. d. — *Małach.*

Mszczujowie *herbu Janina* i *herbu Jastrzębiec.* Tak ich wypisuje *Małachowski.*

Muchliński *herbu Kotwicz. — Kuropatnicki. — Małachowski.*

Muczyński w Grodzieńskiem, i t. d. — *Kuropatnicki. — Małachowski.* — W roku 1788. Franciszek miecznik Grodzieński. — *Krasicki.*

Muliński. — *Kuropatnicki. — Małachowski.*

Müller Jan *Nobilit. non praec. scart.* w Konst. roku 1790. — *Małachowski.*

Mulnier. *Nobilit.* w Konst. roku 1775. *fol.* 147. — *Małachowski.*

Munckembeck Henryk. *Nobil.* w Konst. r. 1790. ma w herbie Jelenia białego z rogami żółtemi w polu zielonem W koronie trzy strusie pióra. — *Małach.*

Munnich, i

Münster, u *Kuropatnickiego* i *Małachowskiego.*

Muraszko. *Nobilit.* w Konst. roku 1659. *fol.* 61. — *Małachowski.*

Murawiec Paweł z Podlaskiego podpisał elekcyą Króla Jana Kazimierza. — *Małachowski.*

Mycielski *herbu Dołęga.* O tych obszernie w Tomie VI.—Mycielskich familia powiększej części w W. Ks. Poznańskiem i dziś dwa domy tychże exystują. Józef hr. Mycielski, pojął za żonę Karolinę hr. Wodzicką z hr. Jabłonowskiej herbu *Gryf* urodzoną i z tą ma potomstwo. — Córka jego N. w 1843. poślubioną została księciu Sułkowskiemu. — Z drugiej linji dziś żyjący są: Michał były generał wojsk Polskich, bezżenny i Józef ożeniony z Brzostowską.

Mycielski *herbu Jastrzębiec.* — *Małachowski* pisze że są i tego herbu familianci.

Myślicki, i

Myślik, w *Kuropatnickim* i *Małachowskim.*

Myszeyko. Także u powyższych autorów.

Myszkowski z Wielopolskich margrabia *herbu Stary Koń.* — Patrz pod **Wielopolskiemi.**

N.

Nacelewicz. W dawnych autorach opuszczeni. —*Kuropatnicki* i *Małachowski* tak ich cytują.

Nackiewicz, i

Nadarski, także tylko w *Kuropatnickim* i *Małachawskim.*

Nadłętowski *herbu Ostrzew.* —*Małach.*

Nadolscy *herbu Pierzchała* i *Prus* 1*mo.* Że są i tych herbów używający pisze *Małach.*

Nadratowski.— *Kurop.* —*Małach.*

Nagorczewski *herbu Ostoja.* — *Kuropatnicki.* — *Małach.*

Nagurzewski *herbu Kościesza*, z których niektórzy Nagurczewskiemi zowią, znajdują się na Wołyniu w ziemi Łomżyńskiej w województwie Płockiem i powiecie Pińskim. Błażej Nagurzewski w ziemi Łomżyńskiej miał za sobą Jadwigę Borczynownę, z której synów czterech zostawił: Stefana, Krzysztofa, Alexego i Bochdana, i córek trzy: Zofią, Barbarę i Teresę, z których Teresa była za Trembeckim. Krzysztof Nagurzewski, na dworze Oleśnickiego, wojewody Lubelskiego długo zostając, z tegoż dworu pojął Franciszkę Zulińską. Szczepan Nagurzewski brat jego, służąc wojskowo zginął w okazyi z Kozakami pod Żołninem, w Konstantynowie pochowany, W Wołyńskiem zaś województwie, Floryan Nagurczewski, cześnik Mielnicki, z Katarzyny Cieszkowskiej, dwóch synów

zostawił: Marcina który potem w zakonie ś. Franciszka przyjąwszy regułę, na usłudze zapowietrzonych, świątobliwie zszedł z tego świata. Tegoż brat Tobiasz Nagurczewski podstoli Włodzimirski, miał za sobą Baworowską, z którą żyjąc żadnego potomstwa niezostawił. Na Polisiu w powiecie Pińskim żył Karol Nagurzewski, gdzie wszedł w dożywotnią przyjaźń z Joanną z Szyrmów Hołłownianką, i tam przyjąwszy indygenat, był namiestnikiem, potem regentem kancelaryi ziemskiej i grodzkiej, około lat 50. umarł. Tego syn Józef Nagurzewski był księdzem przy kolegiacie ś. Jana w Warszawie *beneficiatus*, i braci ma swoich w Pińskim, siostra jego jest wydana za Hołłówka Skarbnikiewicza i rotmistrza powiatu Pińskiego. Należą do nich Górscy, Weberowie i Małachowscy Litewscy. Tamże znajdował się Kazimierz Nagurzewski, namiestnik powiatu Pińskiego. W ziemi Łomżyńskiej jest wiele szlachty Nagurczewskich, od imienia wsi Nagurczewo nazywających się. —*Herbarz Duńczewskiego.*

Nagrodzcy *herbów Lubicz i Sawur.* —Tylko *Małachowski* tak wspomina.

Nahojowski *herbu Starykoń.* — *Małachowski.*— Ci stoją w Tomie VI., ale bez herbu.

Nakaźny. *Nobilit.* w Konst. roku 1676. *fol.* 64. — *Małach.*

Nakcyanowicz.—*Kurop.* — *Małach.*

Nakwaski *herbu Prus 2do.* O tych stoi już w Tomie VI. Tu opuszczając linie tej familji już wygasłą, umieszczamy tę tylko z której podzisiaj znajdują się familianci. Budek z Nakwaśnia żyjący koło 1525. (*Niesiecki*) miał pięciu synów: Wojciecha, Alexandra, Macieja, Szczesnego i Stanisława. — Dziś męzka linia jedynie tylko od Wojciecha pochodząca exystuje. Tenże Wojciech, wojski Wyszogrodzki zostawił syna Jana pisarza ziemskiego i wojskiego Wyszogrodzkiego (1621.), któren z Kosobudzkiej kasztelanki Wyszogrodzkiej miał syna Hieronima (1674.), któren z Bromirskiej miał czterech synów: I. Stanisław Kameduła. II. Józef podkomorzy, potem kasztelan Rawski, instygator Koronny i t. d. (1745.) miał trzy żony: Magdalenę Płochocką, 2. Jelcownę, 3. Potocką starościankę Trembowelską.—Z pierwszej żony została córka Salomea za Sołtykiem kasztelanem Warszawskim. III. syn Hieronima Jan chorąży Wyszogrodzki z Barbarą Sobolewską miał dwóch synów: Wincentego i Klemensa. IV. syn Hieronima Tomasz cześnik Zakroczymski bezpotomny. —Wincenty starszy syn Jana chorążego Wyszogrodzkiego, miecznik Wyszogrodzki, miał 1*mo voto* z Mężyńskiej syna Kajetana zmarłego r. 1831. który zostawił żyjących dwóch synów: Jana i Józefa, i dwie

córki, *2do voto* z Szydłowskiej, córkę wydaną za Kosobudzkiego.—Klemens młodszy brat Wincentego, podkomorzy Wyszogrodzki z Zuzanną Gembart miał córkę Barbarę za Mikorskim i pięciu synów: 1. Jan, 2. Łukasz, 3. Ignacy, ci bezpotomni, 4. Cypryan zmarły 1828. z Mikorskiej starośc. Wyszogrodzkiej zostawił syna Anatolego dziś żyjącego i mającego z Ludwiką Primhault córkę Leonię. 5. Franciszek senator, kasztelana Królestwa Polskiego, w r. 1831. Wojewoda, z Krajewską instig. Koronną w związku małżeńskim dziś żyjący ma syna Mierosława Henryka byłego radzcę wojew. Płockiego, i posła, ten ożeniony z Karoliną hr. Potocką, pierw za Starzeńskim będącą ma pięcioro dzieci małoletnich, syna Bolesława i Karolinę, Maryą, Annę, Jadwigę córki.

Nakwaski *herbu Gryf.* Że są i tego herbu piszą *Kuropatnicki* i *Małachowski.*

Nalibocki. — *Kurop.* — *Małach.*

Namaliński, — i

Nanowski, także tylko u powyższych autorów.

Narbutowicz, —

Narewski,—

Narkowicz, — i

Narkowski, także tylko przez *Kuropatnickiego* i *Małachowskiego* cytowani.

Narwiło.—*Kurop.* —*Małach.*

Narwitowicz *herbu Kościesza.* Pewno ci sami co **Narwit** o których patrz T. VI.

Narwosz *herbu Gozdawa.* Tylko *Małachowski* tak ich wypisuje, lubo i *Kuropatnicki* ale **Narwoysz** i bez herbu kładzie.

Narymunt Waszklewicz. — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.*

Naszyniec, *herbu Doliwa*, —

Natko, *herbu Doliwa*, —

Natkowski *herbu Dębno* —

Nawoy *herbu Topor*, — i

Nawoyski *herbu Korab.* Od dawnych autorów opuszczeni, w *Kuropatnickim* i *Małachowskim* wypisani wraz z herbami.

Nawrowski Jan *Nobilit. non praec. scart.* w Kons. r. 1790. —*Małach.*

Nawsin, — i

Nawsuć, tylko u *Kuropatnickiego* i *Małachowskiego.*

Naxa. *Nobilit.* w Konst. roku 1775. *fol.* 148. — *Małach.*

Nazarewicz *herbu Szeliga.* — *Małach.*

Necewicz *herbu Janina.* — *Małach.* — W *Kuropatnickim* stoją Nacewiczowie ale bez herbu.

Neczwojewicz *herbu Gołąbek.* — *Kuropatnicki.* — *Małach.*

Nechledyński z linji książąt Ruskich. — *Kuropatnicki* i *Małachowski.*

Nemir *herbu Jastrzębiec*, podług *Małachowskiego* czyli **Łazanki** podług *Kuropatnickiego.*

Nenchen. Indygen. w Konst. roku 1676. *fol.* 58. — *Małach.*

Nerski. — *Kuropatnicki.* — *Małach.*

Netarbowski z przydomkiem *Piętka, herbu Pomian.* — *Małach.*

Netrebski *herbu Lubicz.* Tylko *Małachowski* tak ich wymienia.

Neuman Jan i Krystyn Nobilitowani w Konst. roku 1790. *herbu Nadwicz*, który jest taki: w polu błękitnem na czerwonym murze stoi kruk w prawą stronę zwrócony. W hełmie nad koroną trzy strusie pióra. Jan kapitan w regimencie 16., z Franciszką Pawłowiczowną zostawił potomstwo syna Tadeusza i córkę Juliannę. — *Her. Wiel.*

Neyman. *Nobil. praec. scart.* w Konst. r. 1775. *fol.* 153. — *Małach.*

Nicoski, — i

Nieciewski. — W *Kuropatnickim* i *Małach.*

Nieczykowski. — *Kurop.* — *Małach.*

Niedzielski *herbu Prus.* — Także tylko u powyższych autorów.

Niegowicki, —

Niekmierowski *herbu Róża*, — i

Niekrasz. — Tylko przez *Kuropatnickiego* i *Małachowskiego* wypisani.

Niemcewicz *herbu Rawicz.* — O tych stoi już w T. VI. — Do tych należał zmarły przed dwoma laty Julian *Ursyn* Niemcewicz, znakomity poeta, mowca, historyk. Oprócz zasług swych jako obywatel, a których niewielu więcej nad niego policzyć może, niemało przysłużył się krajowi licznemi pismami swojemi, które ze względu, że tak przystępnie pisane iż prawie wszystkie popularność zyskały, tem właśnie pożyteczniejszemi się stały. — Opis żywotu tego szanownego męża zostawiamy zdolniejszym piórom.

Niemczynowicz. — *Kurop.* — *Małach.*

Niemiera *herbu Mieszaniec.* Tylko u *Małachowskiego* wspomniani.

Niemierka. — *Kurop.* — *Małach.*

Niemierzyc *herbu Leliwa.* Tylko u *Małachowskiego* tak są wypisani.

Niemirowicz *herbu Klamry.* Także tylko u *Małachowskiego.*

Niemonowicz, — i

Niemorzęcki, w *Kuropatnickim* i *Małachowskim.*

Nieniewski Piotr z Kaliskiego, podpisał elekcyą Króla Jana Kazimierza. — *Małach.*

Niepojczycki *herbu Waga z odmianą.* — Sam tylko *Małachowski* tak ich cytuje.

Nierowski. — *Kurop.* — *Małach.*

Niesiecki *herbu Poraj.* — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.*

Niesiołowscy *herbu Nałęcz i Półkozic.* Że są tych herbów pisze sam *Niesiecki* pod Niesiołowskiemi herbu *Korzbog.* —

Niesiorowski, — i

Niesułkowski. — Tylko przez *Kuropatnickiego* i *Małachowskiego* tak cytowani.

Nieusłowski z Płockiego, podpisał elekcyą Króla Jana Kazimierza. — *Małach.*

Niewiarowicz, —

Niewiesz *herbu Pomian*, —

Niewiński, — i

Niewodowski, tylko przez *Kuropatnickiego* i *Małachowskiego* wypisani, od dawnych autorów opuszczeni.

Niewski *herbu Junosza.* — Tylko *Kuropatnicki* i *Małachowski* tak ich cytują.

Niezlubowicz Tukalski z Pińskiego podpisał elekcyą Króla Jana Kazimierza. — *Małachowski.*

Nikitynicz Zdanowicz *herbu Korybut.* Patrz niżej pod literą **Z.** między czterema domami Zdanowiczów.

Niklewicz Augustyn, Wojciech i Józef, bracia. *Nobil. non praec. scart.* w Konst. r. 1768. — *Krasicki.* — *Małach.*

Nikuła. *Nobilit.* w Konst. roku 1775. *fol.* 148. — *Małachowski.*

Niski w ziemi Ciechanowskiej i t. d. — *Małach.*

Niszkiewicz *herbu Kownia.* — Sam tylko *Małachowski* tak ich wypisuje.

Niżyński, — i

Nonkuński. U *Kuropatnickiego* i *Małachowskiego* wypisani.

Noreyko. — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.* — W r. 1778. Franciszek Noreyko regent ziemski Rosieński. — *Krasicki.*

Norwid. W powiecie Rzeczyckim i t. d. — *Małach.*

Norwiło.—*Kuropatnicki.*—*Małachowski.*

Nosac. *Nobilit.* w Konst. roku 1659. *fol.* 57. — *Machowski.*

Nosalski. W Bracławskim, Kijowsk. i w Wielkiej Polszcze.—*Małachowski.*

Nosewicz. — U *Kuropatnickiego* i *Małachowskiego* wspomnieni.

Noskowski *herbu Łada.* O tych obszernie w Tomie VI. Tu dodajemy wprost potomków Pawła starosty Łomżyńskiego o którym już *Niesiecki* pisał. Tenże Paweł Noskowski o którym już w Tomie VI. starosta Łomżyński, dziedzic na Szreńsku, był posłem na sejm 1632. roku za Władysława IV. Króla, dowód *Volumina legum* w archiwum głównem Królestwa Polskiego, dawniej Koronnem.—Marcin Noskowski, syn Pawła, dziedzic ze Szreńska, co dowodzi akt dożywocia z małżonką Konstancyą Opacką zeznany *in Curia Regia Varsaviensi*, *feria secunda, ante festum Sanctorum Vitti et Modesti Martyrum proxima Anno* 1646. w archiwum głównem. — Alexander Franciszek Noskowski, syn Jana a wnuk Marcina, co dowodzi akt wzajemnego dożywocia z pierwszą żoną Barbarą Anną z Mieroszewic, zawarty *in Castro Severiensi feria quarta post festum assumptionis Beatissimae Virginis Mariae in Coelum proxima* 1672. r. w aktach dawnych Polskich w Kielcach, — tudzież, manifest wydany we Czwartek po święcie świętego Mateusza Apostoła i Ewangelisty bliższy 1672. r. w zamku Siewierskim; w tychże aktach. — Józef Noskowski, był synem Alexandra Franciszka, co dowodzi akt zrzeczenia się dożywocia przez Helenę z Zakrzewa Krylińską, drugą małżonkę Alexandra Franciszka na rzecz syna jego Józefa z pierwszego małżeństwa, zeznany *in Castro Severiensi feria secunda post festum Sanctae Luciae Virginis et Martyris proxima* 1699. r. w aktach jak wyżej. — Wawrzeniec Walenty Noskowski syn Józefa i Maryanny małżonków, co dowodzi akt *in Castro Severiensi feria quarta post Dominicam Ramis palmarum proxima* 1736., tudzież metryka pod rokiem 1708. dnia 18. Maja w parafji Nurskiej w Płockiem.—Józef Noskowski syn Wawrzeńca Walentego i Katarzyny małżonków, dowodzi metryka pod r. 1754. d. 11. Lipca w parafji Nieciecz w Podlaskiem. Józef Noskowski, syn Józefa i Julianny z Sierzputowskich małżonków, dowodzi metryka pod r. 1802. dnia 27. Listopada w parafji ś. Jana w Warszawie, tudzież legitymacya wyprowadzona przez sąd pokoju powiatu i miasta Warszawy wydziału III. w roku 1829. z dozwolenia trybunału cywilnego Mazowieckiego. — *Z dokumentów familijnych.*

Nosowicz w Poznańskiem i t. d. — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.*

Nostycz Drzewiecki za dawnego szlachcica uznany w Konst. roku 1768. *fol.* 147. — *Krasicki.* — *Małachowski.*

Nowacki *herbu Ogończyk.* — *Małach.*

Nowaczyński *herbu Przyjaciel.* — *Kuropatnicki.* — *Małach.* — W r. 1778. Ignacy regent ziemski Przemysłki. — *Krasicki.*

Nowakowski *herbu Ślepowron.* — Tylko u *Małach.* tak wypisani.

Nowasz. Indigen. w Konst. r. 1658. *fol.* 48. — *Małachowski.*

Nowicki. *Nobilit.* w Konst. roku 1764. — *Małachowski.*

Nowicki. *Nobilit. non praec. scart.* w Konst. roku 1768. — *Małach.* — Jan metrykant Koronny, syn jego Alexander roku 1778. kanonik kolegiaty Warszamskiej. — *Krasicki.*

Nowicki Tadeusz. *Nobil. praec. scart.* w Konst. roku 1790. — *Małach.*

Nowiński *herbu Nowina.* — *Małach.*

Nowiński Marcin. *Nobilit. praec. scart.* w Konst. roku 1790. — *Małach.*

Noyszewski *herbu Brodzic.* W księztwie Mazowieckiem, ziemi Liwskiej. Dom starożytny, ma swoje siedlisko na dobrach Noyszewie, w ziemi Liwskiej, parafji Korytnickiej, o których akta grodzkie Liwskie zaświadczają. Z tych 1654. r. *Feria quinta magna in castro Livensi.* Sebastyan Noyszewski syn Bartłomieja, Piotrowi Noyszewskiemu, Jakóba synowi, na części w dobrach Noyszewie czynią donacyą. Rzeczony Jakób Piołun Noyszewski z Maryanną Borzanką miał dwóch synów: Piotra i Jana, od którego Arnolf Piotr z Małgorzatą Górską, spłodził Michała i Stanisława. Stanisław zostawił syna Bazylego, Michał Noyszewski z Konstancyą Wielądkowną, siostrą rodzoną Józefa Podolaka Wielądko, spłodził syna jednego Wojciecha Adama dwóch imion, i córek dwie: Konstancyą za Świętosławskim, drugą Maryannę Koszewską. Wojciech Adam Piołun Noyszewski, trzech żenny: 1*mo voto* z Maryanną Rusiecką, Antoniego Rusieckiego miecznika Smoleńskiego i Apolonji z Badowskich córką, spłodził dwóch synów: Jana i Macieja. *Secundo voto* z Czapczyńską z Węgierskich bezpotomny. *Tertio voto* z Praxedą Lasocką także bezpotomny. Jan Piołun Noyszewski z Rusieckiej spłodzony, wszedł w śluby

małżeńskie z Anielą Nowosielską, Sebastyana i Zofji z Borkowskich córką, z którą spłodził synów trzech: Adama, Piotra i Józefata. Maciej Noyszewski brat rodzony Jana, ożenił się z Maryanną Idzińską, z którą ma córkę jednę Pelagią. — *Her. Wiel.*

Nużczyński, i

Nyra. Przez dawnych autorów opuszczeni, w *Kuropatnickim* i *Małachawskim* tak wypisani.

O.

Obergenoi Jacek Szwajcar rodem, *Nobilit. non praec. scart.* w Konst. r. 1768. — *Krasicki.* — *Małach.*

Obichowski *herbu Wieniawa*, — i

Obłoczymski *herbu Suche Komnaty.* Tylko w *Kuropatnickim* i *Małachowskim* tak stoją wyrażeni.

Obrycki. Piszą się na Mazewie, w powiecie Wąsockim. — *Małach.* — W roku 1788. Paweł wojski Lubaczewski. — *Krasicki.*

Obuch. W Nowogrodzkiem i t. d. — *Małachowski.*

Obwesoński Teodor Michał, podpisał elekcyą Króla Jana Kazimierza z Grodzińskiego. — *Małach.*

Ochap. Indigena w Konst. roku 1658. *fol.* 50. — *Małachowski.*

Ochowski *herbu Bogorya*, —

Ochromiński, —

Oczyński, — i

Odechowski, Przez dawnych autorów opuszczeni i tylko u *Kuropatnickiego* i *Małachowskiego* tak wyrażeni.

Odolski *herbu Korwin.* — *Niesiecki* i dawni autorowie ich opuścili. Familia dawna w Polszcze a w Galicyi na Wołyniu, Podolu i Ukrainie szeroko rozgałęziona, w tamtych też szczególniej okolicach wielu familji tego nawiska w dzisiejszych czasach napotkać można. To potwierdza metryka Koronna w Warszawie dowodami za Najjasniejszego Augusta II. Króla Polskiego wydanemi, oraz Jana III. — Roku 1692 Jan Kazimierz Odolski Jego Królewskiej Mości sekretarz. — Roku 1700. *Venatoriatus Latyczoviensis Generoso Stephano Odolski collatus. Datum Varsoviae die* 20. *Novembris.* — Roku 1701. *Litterae passus Generoso Joanni Casimiro Odolski Sacrae Regiae Majestatis et minoris sigilli Regni Secretarius. Datum ibidem, die* 16. *Augusti.* — Roku 1701. *Con-*

sensus cedendi de advocatia in villa Tiutki in palatinatu Podoliae sita Generoso Constantino Odolski Ensifero Bracłaviensi. Datum ibidem, die 15. *Januarii.* — Roku 1701. *Genorosus Joannes Casimirus Odolski Cancellarii Regni notarius et sigilli minoris Cancellariae Regni Secretarius, Illustrissimum et Magnificum Carolum Comitem de Tęczyn et Czekarzowice Tarło Regni Poloniae Procancellarium de persolutione summae quietat. Datum ibidem, die* 29. *Augusti.* — Roku 1723. W. Franciszek i Justyna z Wodeckich Odolscy budują dworek w Sandomierzu, kollegium Sandomierskiemu. *Datum ibidem feria* 2. *post festum praesentationis Beatae Virginis Mariae.*

W aktach deputacyi szlacheckiej w Kamieńcu Podolskim znajduje się genealogia Odolskich dowodząca, że Jana Kazimierza i Anny z Budziszewskich Odolskich był synem Jan, że od powyższych Odolskich pochodzi Wawrzeniec, który z Kajetaną z Bohdanów spłodził pięciu synów, to jest: Macieja Kazimierza, Grzegorza, Kazimierza Józefa, Mikołaja i Antoniego, z których Maciej Kazimierz z Holastyką Juroszyńską spłodził Józefa, kapitana wojsk Polskich, a ten z Maryanną z Przybysławskich dwóch synów: Jacentego i Józefa, oraz dwie córki: Maryannę i Anielę, wszystkich małoletnich. — Bratem Wawrzeńca jest Dominik Odolski, który z Wiktoryą z Pawłowskich spłodził syna Łukasza, a ten Alexandra. — Józef, Szczepan czyli Stefan i Jan Odolski bracia rodzeni od powyższych także Odolskich pochodzą: z tych Jan miał synów Maurycego i Piotra dziś w Cesarstwie Rossyjskiem zostających. — *Z dokumentów familijnych.*

Odonell. Indigena w Konst. roku 1775. *fol.* 142. — *Małach.*

Odroclew *herbu Biberstein*, — i

Odyński. — U *Kurop.* i *Małachowskiego.*

Oetingen Karol, Indigenat w Konst. roku 1766. — *Krasicki.* — *Małach.*

Offenberg, —

Oganowski *herbu Ogończyk*, —

Ogieński, — i

Ogilbaffe. — Tylko u *Kurop.* i *Małachowskiego* są wspominani.

Ogilvie Jan *Nobilit. praec. scart.* w Konst. r. 1790. — *Małach.*

Ogniewski. — *Kurop.* — *Małach.*

Ogrodzki Jacek był sekretarzem Koronnym w roku 1773. — *Małach.*

Ojezierski *herbu Druck.* — *Kurop.* — *Małach.*

Okelli Hugo pułkownik wojsk Koronnych, otrzymał Indigena w Konst. roku 1673. — *Krasicki.* — *Małach.*

Okmiański. — *Kurop.* — *Małach.*

Okołowicz *herbu Topor*, z tych Jędrzej Okołowicz w województwie Wileńskiem, podpisał elekcyą Władysława Króla, jeździł kilka razy w poselstwie do Moskwy. — *Her. Wiel.*

Okołowicz *herbu Ostoja.* Z tych Łukasz Okołowicz w Pińskim, potem w Brzesko-Litewskim. Hieronim Okołowicz skarbnik Orszański 1691. roku umarł, synowie jego Stefan i Paweł. Teodor i Stefan Okołowiczowie piszący się z przydomkiem Krzywiec, a herbu także *Ostoja* z prawa natury majętności służby Chalapińskiej zwany w powiecie Orszańskim leżącej dziedzice, która jak świadczy pod dniem 27. Kwietnia 1695. roku uczyniona trayzakcya odprzedana Rokickim. Z tych dwóch braci rodzonych, pierwszy Teodor Krzywiec Okołowicz skarbnik Nowogrodzki miał dwie żony, pierwszą Helenę Łykowską, drugą Teodorę Krakowską, z temi spłodził Konstancyą, która była za Czechowskim strażnikiem Orszańskim, i Annę która była za Kotowiczem cześnikiem Rzeczyckim. Drugi Stefan Krzywiec Okołowicz miał syna Rajmunda, ten spłodził Stefana. Stefan z Maryanną Zurawską spłodził Stefana i Justyna, i córek cztery: Zofią, która była za Maćkiewiczem, Annę, Maryannę, i Agatę, która była za Pawłem Marcinkiewiczem. Od Stefana z Zurawskiej synowie Jędrzej i Szymon, od Justyna z Zurawskiej synowie Mikołaj podkomorzy nadworny J. K. Mci i Michał chorąży w artylleryi Koronnej. W prowincyi Litewskiej w aktach Orszańskich dosyć znajduje się dokumentów Okołowiczom służących, między innemi testament Teodora Krzywiec Okołowicza skarbnika Orszańskiego dnia 18. Stycznia 1730. świadczy o genealogji umieszczonej. — *Her. Wiel.*

Okrocki, —
Olbrotowski *herbu Kuczuk*, —
Olbrycht, —
Olchowiecki, — i
Olchowski. — Tylko u *Kurop.* i *Małach.* tak stoją umieszczeni.

Olechowski *herbu Ratułd.* O imieniu Olechowskich tego herbu używających, tak jak o wielu innych dawnych, a dzisiaj znajomych, dawni autorowie przez niewiadomość nic wyraźnie niepisali. Ale to imie znane jest w województwach Ruskich, czego dowodzą akta starodawne tychże; znane także jest w W. Ks. Litewskiem, osobliwie w województwie

Witebskiem, bo z tego województwa z powiatu Orszańskiego podpisali się Piotr i Jakób Olechowscy roku 1700. na postanowieniu generalnem stanów W. Ks. Litewskiego na zjezdzie walnym województw i powiatów pospolitego ruszenia pod Olkinikami.

W tym zaś wieku, i za naszych czasów znani z urzędów duchownych i obywatelskich herbu *Ratult*, niżej z osób swoich wypisani, pochodzą od Pawła Olechowskiego i Maryanny Kwiatkowskich małżonków, jak o tym zaświadczają wielorakie tranzakcye w aktach grodzkich i ziemskich województw Krakowskiego, Sandomirskiego, Sieradzkiego, Witebskiego i innych znajdujące się.

Pierwszy syn Pawła, Józef Olechowski biskup Uranopolitański, sufragan i archidyakon katedralny Krakowski, orderu ś. Stanisława kawaler, w rządzie dyecezyi Krakowskiej, przez lat 30. od publiczności znany. Zaraz od początku kapłaństwa przybrany do pomocy rządów bardzo obszernej przedtem dyecezyi Krakowskiej od sławnej pamięci senatora i biskupa, księcia Kajetana Sołtyka biskupa Krakowskiego, całą usilność na to natężał, aby usługi jego tak temu wielkiemu mężowi, jako i licznej owczarni jego stawały się użytecznemi. Gdy książe Sołtyk w roku 1767. w czasie sejmu z Warszawy wziętym był razem z innemi senatorami i posłem przez wojska Rossyjskie, i zaprowadzonym w głąb Moskwy do Kaługi, w której niewoli lat blisko sześć przepędził, w momentach porwania swego postanowił tego księdza Józefa Olechowskiego w tenczas kanonika Krakowskiego, wprzód już w rządach dyecezyalnych dobrze doświadczonego, administratorem dyecezyi swojej Krakowskiej, na którym urzędzie od stolicy apostolskiej potwierdzony, z ciągłą troskliwością przez owe lata różnego zamięszania pełne, sprawował rządy osierociałej z pasterza dyecezyi. Znowu gdy książe Sołtyk w roku 1773. w czasie pierwszego podziału Polski z niewoli powrócił, całe rządy tejże dyecezyi w jego rękach zupełnie zostawił, które w tenczas stały się pracowitemi, bo prawie połowa dyecezyi Galicyą zajęta przeszła pod panowanie dworu Wiedeńskiego: gdy potem dla nadwątlonego zdrowia księcia Sołtyka, książe Michał Poniatowski w tenczas biskup Płocki, następnie primas, objął rządy dyecezyi Krakowskiej, naprzód jako koadiutor z sukcessyą od księcia Sołtyka przybrany, a potem jako administrator apostolski, równie z największem zaufaniem dyecezyą Krakowską, temuż księdzu sufragan do rządzenia powierzył. Nietylko zaś województwa w Polszcze pozostałe dyecezyą Krakowską składające, znały prace jego rządowe, ale też wiadome były rządowi najwyższemu Galicyi Lwowskiemu, bo przez lat

10. od podziału Polski połową dyecezyi w Galicyi leżącej z wszelką pilnością zarządzał, wiadome nawet były i samemu cesarzowi Józefowi II. który kilka razy Galicyą dzisiaj wschodnią nazwaną osobiście odwiedzając umiał się dowiedzieć o rządzących świeckich i duchownych; przeto, gdy tenże cesarz w roku 1785. przedsięwziął erygować nowe biskupstwo Tarnowskie na tej połowie dyecezyi Krakowskiej, która pod jego panowaniem była z własnej woli i z wiadomości o osobie, chciał mieć pierwszym biskupem Tarnowskim księdza sufragana Krakowskiego, co mięszkający w tenczas w Warszawie minister cesarski z rozkazu swego monarchy księciu prymasowi Poniatoskiemu oświadczył z żądaniem, aby księdza sufragana do przyjęcia biskupstwa Tarnowskiego zachęcał; ale ten już to czując się w tenczas na siłach przez długie prace osłabionym, już to przez przywiązanie do prześwietnej kapituły Krakowskiej, której przychylności zawsze doświadczał, a z grona której dla mieszkania ciągle w biskupstwie Tarnowskiem oddalić się wypadało, podziękował za te najwyższe łaskawe względy cesarza, i obrał raczej zostać na miejscu.

Drugi syn Pawła, Jan de Matha Olechowski wojski powiatu Wiślickiego, a w roku 1792. komisarz cywilno-wojskowy Radomski województwa Sandomirskiego; miasteczka Sienna z przyległościami, i dóbr Zorawica w temże województwie leżących dziedzic; pierwszą żonę pojął w Litwie Barbarę Massalską, z której miał potomstwo; z córek jego jedna Wiktorya była żoną Wysockiego starosty.

Druga Paulina żona Walentego Ichnatowskiego bywszego sędziego ziemiańskiego Opoczyńskiego; po śmierci pierwszej żony Massalskiej, ponowił małżeńskie śluby z Domicellą Święcicką chorążanką Radomską, Wojciecha Święcickiego i Zofji Młodzianowshich małżonków córką, z którą mu potomstwo przybyło.

Trzeci syn Pawła, Paweł Olechowski kanonik katedralny Krakowski, i Sandomirski, dóbr Czyżowa i Trzemchy w województwie Sandomirskim dziedzic, w roku 1792. i dalszych, komisarz cywilno-wojskowy Sieradzki, hrabstwa Pabianickiego prześwietnej kapituły katedralnej Krakowskiej dziedzicznego w Prusach połydniowych leżącego, przez wiele lat generalny administrator.

Wojciech Olechowski czwarty syn Pawła strażnik powiatu Orszańskiego, i w tymże dóbr Orawy z przyległościami dziedzic, za rządów Polskich do usług publicznych tegoż powiatu wzywany, jako to: sędziego, komisarza granicznego, też osiadłszy, w tym powiecie dawniej imienia swego gniazdo-

wym, wszedł w śluby małżeńskie z Beatą Bochdanowiczowną, horodniczego Orszańskiego Bochdanowicza i Tomkowiczownej małżonków córką, z której ma potomstwo.

Piąty syn Pawła, Kazimierz Olechowski, nabywszy dóbr Sycyny w powiecie Radomskim, w województwie Sandomirskim, pojął żonę Helenę Pieniążkownę Dominika Odrowąż Pieniążka, podkomorzego Halickiego, i Józefy z Ciechanowskich małżonków córkę, z której miał potomstwo. Młode lata przepędził naprzód w kancellaryi wielkiej Koronnej za kanclerstwa Andrzeja Młodziejowskiego kanclerza w. Koronnego, następnie w departamencie sprawiedliwości przy radzie nieustającej, potem był sędzią ziemskim Radomskim, a po urządzonych w Galicyi zachodniej jurysdykcyach sądowych, wezwanym został na konsyliarstwo *Fori Nobilium* do Krakowa, który urząd aktualnie sprawował.

Z córek Pawła, Rozalia Olechowska zaślubiona była w pierwszem małżeństwie Tomaszowi Włodarskiemu, z którego miała trzech synów: Grzegorza kanonika Kieleckiego, Stanisława i Józefa za rządów Polskich w wojsku Litewskiem chorążych, i córkę Ewę, Jana Kantego Pieniążka żonę; z powtórnego zaś małżeństwa Rozalji z Janem Garlikowskim stolnikiem Bracławskim zostały córki dwie: Józefa Garlikowska za dyspensą Rzymską żona Józefa Olechowskiego w roku 1794. komisarza cywilno-wojskowego Radomskiego syna Jana Olechowskiego wojskiego Wiślickiego, i Antonina żona Ignacego Błociszewskiego generałowicza. Druga córka Pawła, Salomea Olechowska była żoną Tomasza Szabłowskiego, z którego zostało synów pięciu, i jedna córka Anna, żona Józefa Reklewskiego bywszego sędziego ziemiańskiego Sandomirskiego. — *Her. Wiel.*

Oleński,—

Olesiński, —i

Oleszkowski. — Tylko w *Kurop.* i *Małachowskim* tak stoją.

Oleszyński *herbu Radwan.*—Tylko *Małachowski* tak ich pisze. —

Olgierd *herbu Pogonia.* —

Oliwiński *herbu Ostoja.* —

Olizar *herbu Chorągiew.* O tych stoi w Tomie VII. z wymienionych tamże przy końcu Józef miał synów: 1. Adama, 2. Konstantego, który miał Leonarda, Leonard Konstantego, a Konstanty dwóch synów: Włodzimierza i N. Trzeci syn Józefa Onufry zostawił syna Filipa podczaszego w. Kor.

który miał syna Gustawa hr. Olizara marszałka gubernji Kijowskiej, teraz żyjącego a tego syn Karol.

Olizarowicz w Grodzieńskim, i t. d. — *Kurop.* — *Małach.* — W roku 1778. Tadeusz Olizarowicz sędzia ziemski Grodzieński. — *Krasicki.*

Olrych. *Nobilit.* w Konst. roku 1775. *fol.* 148. — *Małachowski.*

Olsnitz Antoni otrzymał Indigenat w Konst. r. 1768. *Krasicki.* — *Małach.*

Oławski. — *Kurop.* — *Małach.*

Omulski, w Orszańskim i t. d. — *Małach.* — W r. 1788. Ignacy podstarosta Orszański. — *Krasicki.*

Onichimowski. — *Kurop.* — *Małach.* — W roku 1788. Ignacy sędzia grodzki Piński. — *Krasicki.*

Opatowicz Jakób *Nobilit. non praec. scart.* w Kons. r. 1790. — *Małachowski.*

Opelewski. *Nobilit. praec. scart.* w Konst. roku 1768. — *Małach.*

Opryszek, albo **Opryszkowski**, w genealogji Szumlańskich i t. d. — *Małach.*

Oranowicz. — *Kurop.* — *Małach.*

Oranowski w Mozyrskim i t. d. — U *Kuropatnickiej* i *Małach.* tak stoją wyrażeni. — W roku 1778. Stanisław Oranowski sędzia grodzki Wileński. — Ludwik skarbnik Mozyrski. — *Krasicki.*

Ordyniec, — i

Ordynka. Także tylko u *Kuropatnickiego* i *Małachowskiego* tak stoją.

Ordyński *herbu Ostoja.* Tylko u *Małachowskiego.*

Orgewal. *Nobilit.* w Konst. roku 1683. *fol.* 19. — *Małachowski.*

Orlanowski. — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.*

Orlikowski z ziemi Wiskiej, godpisał elekcyą Króla Jana Kazimierza. — *Małachowski.*

Ormianowski. — *Kurop.* — *Małachowski.*

Orosa. Indygena w Konst. roku 1768. — *Małachowski.*

Orszulski. *Nobilit.* w Konst. roku 1775. *fol.* 148. — *Małachowski.*

Ortyński. W powiecie Zwinogrodzkim, i t. d. — *Małachowski.*

Orycki. — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.*

Oryszowski *herbu Prawdzic.* — Tylko w *Małachowskim* tak stoją.

Oryż z Wileńskiego województwa, podpisał elekcyą Króla Jana Kazimierza. — *Małachowski.*

Orzęski *herbu Lubicz*, — i

Osicki, —

Osiejowski, — i

Osielski. W *Kuropatnickim* i *Małachowskim* tak umieszczeni.

Osipowski. *Małachowski.* — W roku 1778. Józef podstoli Smoleński. — Roku 1677. Konstit. sejmowa wspomina Krzysztofa Osipowskiego. *Specificatio więźniów wojew. Witebskiego.* — *Krasicki.*

Ośniałowski *herbu Trąby.* Dom Ośniałowskich dawny i starożytny mający swoje siedlisko w ziemi Dobrzyńskiej, dziedzictwo wsi Ośniałowia w powiecie Lipniskim będącej, z której Wojciech Ośniałowski, ten z Agnieszką Karwosiecką herbu *Lubicz* spłodził Jakóba.

Jokób Ośniałowski mąż rycerski będąc w służbie wojskowej za sławnego wojownika Jana III. Sobieskiego Króla Polskiego, z tym znajdował się pod Wiedniem, tam mężnie się popisując, odniósłszy w potyczce ran wiele powrócił z sławą do ojczyzny. Miał za sobą Anieszkę Rościszewską herbu *Junosza*, z którą zostawił trzech synow: Seweryna Michała i Józefa: —

Seweryn najpierw regent grodzki Bobrownicki, potem podstarosta i miecznik Kowalski, był na funkcyach poselskich i deputackich, umarł zaś bezpotomnie.

Michał drugi syn Jakóba, wszedł w śluby małżeńskie z Konstancyą Rościszewską herbu *Junosza*, z którą spłodził sześciu synów: 1. Józefa chorążego Rypińskiego. 2. Jana starostę Bobrownickiego. 3. Kazimierza. 4. Łukasza cześnika Radziejowskiego. 5. Franciszka majora w wojsku Litewskiem. 6. Grzegorza starostę Ulańskiego; i cztery córki: Maryannę Michała Czarnomskiego cześnika Rypińskiego, drugą Franciszkę Józefa Goślickiego podwojewodzego Dobrzyńskiego, trzecią Kunegundę Stanisława Zołtowskiego, czwartą Jadwigę Jana Kuczkowskiego podczaszego Rypińskiego małżonki, od których jest potomstwo.

Józef Ośniałowski trzeci syn Jakóba, ten z Anną Białowiejską spłodził, Wojciecha cześnika Rypińskiego, od którego potomstwo Wiktor i Antoni, którzy w wojsku Polskiem w Leib-gwardyi byli oficerami.

Józef Ośniałowski pierwszy syn Michała z Konstancyi Rościszewskiej urodzony stolnik, potem chorąży Rypiński, na sejm Konwokacyjny 1764. roku poseł z ziemi Dobrzyńskiej, w różnych urzędowaniach tejże ziemi usługi publiczne czyniący. Ten z Maryanną Wolską spłodził Ignacego, w wojsku ka-

waleryi narodowej pierwszego porucznika, a w komisyi wojskowej regenta likwidacyjnego, który w czasie rewolucyi w Warszawie 1794. podniesionej, pułk konny swoim kosztem erygował, i dobrego obywatelstwa a równie i męztwa swego w dopełnieniu powinności aż do skończenia rewolucyi dawał dowody. Ten zaszczycony został rangą generała-majora, ożenił się w województwie Krakowskiem z Zuzanną Siemińską referendarza wielkiego Koronnego córką, wdową, pierw będącą za Męcińskim generałem.

Tenże Józef spłodził Jakóba w kawaleryi narodowej chorążego, dotąd bezżennego.

Jan Ośniałowski drugi syn Michała z Rościszewskiej urodzony, będący pierw regentem grodu Bobrownickiego, potem łowczy, dalej stolnik ziemi Dobrzyńskiej, a potem starosta grodowy Bobrownicki. Ten od młodości lat poświęciwszy się na usługi Króla Stanisława Augusta, wiernie tychże całym ciągiem wieku swego aż do wyjazdu swego w Moskwę dopełniając, a w roku 1771. dnia 3. Listopada w czasie napadnienia kupy swawolnej w Warszawie na Króla, z przywiązaniem do tegoż, męztwa swego dał dowody, gdy w obronie jego nietylko koń pod nim zabity, ale i sam ranny kilkakrotnie, (jak zaświadczają obdukcye w sądach marszałkowskich) a potem delator w sprawie tejże królobójstwa, jak zaświadcza Konstytucya 1775. *fol.* 97. pod tytułem: *Pamięć wierności i ubezpieczenie nadgrody*; oraz dekret sejmowy w czasie tegoż sejmu zapadły, pag. 158. &c. Tenże dopełniał obowiązków dobrego obywatela dla ojczyzny swojej, będąc kilkakrotnie na sejm posłem z ziemi Dobrzyńskiej województwa Płockiego a następnie pisarz wojskowy Litewski, potem Koronny w roku 1786. konsyliarz rady nieustającej, orderów Orła białego i ś. Stanisława kawaler.

Kazimierz trzeci syn Michała w województwie Kijowskiem osiadły, od którego potomstwo.

Łukasz czwarty syn Michała cześnik Radziejowski w województwie Kijowskiem osiadły, od którego pozostała córka Maryanna.

Piąty syn Michała Franciszek w wojsku Pruskiem porucznik, a potem w wojsku Litewskiem major, umarł bezpotomny.

Szósty syn Michała z Konstancyi Rościszewskiej urodzony, Grzegorz Ośniałowski starosta Ulański w ziemi Łukowskiej osiadły, który w urzedowaniach tejże ziemi Łukowskiej i posługach publicznych dawał obywatelstwa dowody. Ożenił się z Teodorą Morzkowską, z którą spłodził córkę Aloizę, i syna Romana Ośniałowskiego. — *Her. Wiel.*

Ośniatkowski, —

Osowidzki, —

Ostaniewicz, — i

Ostaszkiewicz. Tylko w *Kuropatnickim* i *Małachowskim* tak wypisani.

Ostoniecki *herbu Jasieńczyk.* — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.*

Ostraszkiowicz. — Także powyższych.

Ostrowiec *herbu Boża Wola.* Tylko w *Małachowskim* tak stoją wypisani.

Ostrowidzki, —

Ostrzakowski *herbu Junosza*, —

Ostrzyński, —

Ostyk *herbu Trąby*, —

Oszczowski, — i

Oszmieniec. Tych wszystkich tak *Kuropatnicki* jako i *Małachowski* w dziełach swych wypisują.

Osztorp *herbu Gołocki.* W województwie Podlaskiem i w Litwie w tym czasie osiadła taż familia starożytna jeszcze przed panowaniem Zygmunta I. Króla, z rokiem 1529. w którym przywilej w zwyż rzeczonego monarchy potwierdza o starożytności szlacheckiej tejże familji Osztorpów, którego dokumenta dla wygody w potrzebie obywatelom ziemi Bielskiej powiatu Goniądzkiego i Rajgrodzkiego oblata zapisana w aktach Goniądzkich *Feria secunda post festum Sancti Antonji de Padua Confessoris Anno Domini* 1739. słowo w słowo z oryginału w Wilnie będącego ingrosowany. Toż drugi dokument zaświadczenia rodowitości szlacheckiej w Goniądzu dnia 21. miesiąca Marca roku 1796. podpisami senatorów, urzędników i szlachty, Franciszkowi pułkownikowi wojsk W. Ks. Litewskiego szambelanowi J. K. Mci, i Ludwikowi porucznikowi wojsk W. Ks. Litewskiego Osztorpom dany, które tranzakcye prócz innych licznych w aktach w województwie Podlaskiem ziemi Bielskiej i w Litwie znajdujących, następującą potwierdzają domu tegoż genealogią.

Osztorpowie herbu *Gołocki*, w województwie Podlaskiem ziemi Bielskiej, powiecie Brańskim, parafji Dolostowskiej, na dobrach Mikicinie, z dawnych naddziadów wieczystą ziemską posesyą mający, która to posesya i teraz jest własnością imienia. Z tych Tomasz Osztorp z Zofią Kiełpszowną spłodził Andrzeja, od którego z Anną Siemaszkowną Alexander, ten z Bogumiłą Moniuszkowną miał synów trzech: 1. Marcina Osztorpa, 2. Wawrzeńca, 3. Józefa. Pierwszy Marcin z Joanną Po-

mianowną Stanisława Pomian herbu *Pomian*, i Katarzyny Dziekońskiej małżonków córką, z tą spłodził dwóch synów: Franciszka i Ludwika, i córek pięć: Katarzyna za Jerzym Rutkowskim, Teresa za Kuleszą, *2do voto* za Michałem Pisanką, Wiktorya za Wojciechem Wykowskim, Maryanna za Wojciechem Moniuszkim, Małgorzata za Mateuszem Gawęckim, w Podlasiu wszyscy mieszkający.

Franciszek Osztorp syn Marcina z Pomianownej urodzony pułkownik wojsk W. Ks. Litewskiego szambelan dworu Polskiego, człowiek uczony, w służbie wojskowej i prawach narodowych doskonałą znajomość posiadający, służąc w wojsku Litewskiem przez lat 25. był porucznikiem w kawaleryi narodowej, chorągwi królewskiej, naostatek generałem kasyerem całego wojska Litewskiego. Odbywał przytem różne funkcye cywilne, był deputatem na trybunał Grodzieński, do tego używany od trybunału prowincyi Litewskiej do króla na sejm Warszawski 1786. roku, komisarzem do wyciągnienia podatku ofiary dziesiątego grosza od sejmu wyznaczonym, i dalsze różne kompromisowskie i sądownicze między obywatelami odbywał usługi. Wszedł w śluby małżeńskie z Ludwiką Iwanowską herbu *Rogala* starościanką Mińską, Ignacego Iwanowskiego i Teonelli Ileniczowny małżonków córką, z tą spłodził syna Leona, i trzy córki: Teonillę, Zuzannę i Michalinę Osztorpów, nabywszy wspólnie z Stanisławem Moniuszkim od Michała Ogińskiego hetmana W. Ks. Litewskiego prawem dziedzicznem hrabstwo Smiłowickie w województwie Mińskiem leżące, onego połowę to jest Smiłowicza z folwarkami Moniuszkowi działem ustąpił, drugą zaś połowę to jest Dukorę dla siebie otrzymał, i w niej osiadł. Brat także rodzony Ludwik porucznik w wojsku Litewskiem lat kilkanaście służąc, w Litwie także osiadł, inni w Podlaskiem województwie znajdują się, jako to tychże stryjowie a bracia rodzeni Marcina. Wawrzeniec Osztorp z Wiktoryą Rucką zostawił syna Xawerego.

Józef Osztorp brat trzeci Marcina syna Alexandra z Krystyną Ostrowską spłodził syna Wawrzeńca i córkę Angelę Ciborowską. Połączeni są z familiami Dziekońskich, Rutkowskich, Siemaszków, Moniuszków, Kruszewskich, Karwowskich, Kramkowskich, Niedźwieckich &c. &c. — *Her. Wiel.*

Otowski. — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.*

Otto. *Nobilit.* w Konst. roku 1775. *fol.* 148. — *Małachowski.*

Otto de Gleychman Karol. *Nobil. praec. scart.* w Kons. r. 1790. — *Małachowski.*

Ottynk Fryderyk przypuszczony do Indygen. w Konst. r. 1685. *fol.* 20. — *Krasicki.* — *Małachowski.*

Otuski w Kaliskiem i t. d.—*Małachowski.*—*Kuropatnicki.*—W roku 1788. Józef komornik graniczny Wschowski.—*Krasicki.*

Owak Minas rehabilitowany w Konst. roku 1790. *fol.* 221. — *Małachowski.*

Owidzki *harbu Dołęga.*—*Małachowski.*

Owsiany *herbu Rola.* O tych stoi już w Tomie VII. Tu poźniejszych sukcesorów tychże umieszczamy. — Jan Rola Owsiany, urodzony z Kierekieszanki, spłodził dwóch synów: Piotra, drugiego N. Pierwszy Piotr spłodził synów trzech z Anną Dobrzyńską: Adama, Andrzeja i Jakóba; pierwsi dwa, jak się obrócili, nie ma wiadomości, trzeci Jakób przeniósł się na Wołyń w powiat Łucki, gdzie żyjąc w urzędzie stolnikostwa Smoleńskiego, ożenił się z Maryanną Mędrzycką, córką obersztlejtnanta i komendanta *priaesidium* Białocerkiewskiego, urodzoną z Grotuzówny, z którą spłodził synów trzech: Stanisława Kostkę w zakonie *Piarum Scholarum* nazwanego Alexym księdza, drugiego Jana Chryzostoma stolnika Smoleńskiego, trzeciego Piotra, który ożeniwszy się z Kostecką, spłodził dwóch synów: Andrzeja i Jakóba, tych małoletne zostawiwszy umarł. Od drugiego Owsianego, brata Piotrowego, wzwyż bez imienia namienionego w Polszcze ożenionego, pochodzi synów czterech: Mikołaj, Franciszek, Antoni i Marcin, gdzie *per abusum*, miasto Rola Owsiany, nazywano go Rolicz, i tak poszło w zwyczaj, ale przydomek tychże *genuine* jest Rola, od herbu swojego. Z tych czterech synów: Mikołaj był pisarzem skarbowym Litewskim i pułkownikiem konnego regimentu wojska Litewskiego, umarł bezpotomnie. Franciszek zaś łowczy Sochaczewski, spłodził Stanisława, który przeniósł się do Litwy, drugi Antoni był księdzem kanonikiem Łowickim, czwarty z nich Marcin, niewiadomo gdzie się podział, podobno że w batalji zabity. — *Herbarz Duńczewskiego.*

Owsuć, — i

Oyczyński, W *Kuropatnickim* i *Małachowskim* tak stoją.

Ożaryński *Nobilit.* w Konst. r. 1676. *fol.* 64. — *Małachowski.*

Ozdziński, — i

Oziewicz. — W *Kuropatnickim* i *Małachowskim.*

Ozumiewski. — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.* — W roku 1778. Paweł Ozumiewski komornik ziemski Ciechanowski. — *Krasicki.*

Ozupowski. — Tylko w *Kuropatnickim* i *Małachowskim*, tak stoją wyrażeni.

P.

Pacewicz. O tym domie w księztwie Litewskiem w Trockiem i Połockiem województwach będącym, dawni autorowie przez niewiadomość opuścili, *Kuropatnicki* w księdze nazwisk domów szlacheckich w części II. *fol.* 77. wyraził, Pacewicz oraz drugi z przydomkiem Pomarnacki. O tych wzmiankują iż Franciszek Pacewicz z województwa Trockiego, Kazimierz z powiatu Kowieńskiego, Wiktor z powiatu Upitskiego w roku 1700. na walnym zjezdzie obywateli W. Ks. Litewskiego pod Olkinikami pisali się. Także wspomina Konstytucya 1764. roku w sufragiach na sejmie elekcyi, Piotr Pacewicz z województwem Połockiem, Stefan Pacewicz z powiatem Kowieńskiem podpisali elekcyą Stanisława Augusta Króla. — *Her. Wiel.*

Paciorkowski *herbu Gryf*, to jest: Gryf złoty w czerwonym polu trzymający w jednej szponie trąbę myśliwską, nad koroną podobnyż Gryf przez połowę w prawą tarczy obrócony. Dom ten w Sieradzkiem województwie, z których Dominik Paciorkowski miał za sobą Danielę Rakowską, z którą spłodził syna Marcina, ten ożeniony z Anną Tomicką, z tą miał potomstwo, córek cztery: 1. Teressa, 2. Wiktorya, obydwie zakonnice u ś. Jędrzeja Franciszkanki, 3. Maryanna za Józefem Dąbrowskim, z którym potomstwo: Antoni kanonik Warszawski, 2. Walenty proboszcz w Radomsku, 3. Wincenty Dąbrowski. Czwarta córka Marcina Paciorkowskiego Apolonia za Janem de Roxyce Pągowskim, z tych córki Honorata, Maryanna, Barbara i Róża; synów dwóch: Hipolit i Maxym Pągowscy. Synowie zaś Marcina Paciorkowskiego z Tomickiej urodzeni czterej.

Pierwszy Dominik Paciorkowski z Brygidą Sadryni, spłodził Antoniego i Walentego synów, i córkę Annę.

Drugi Jan Gabryel Paciorkowski proboszcz Kolski i Brzeźnicki.

Trzeci Franciszek Xawery Paciorkowski, 1*mo voto* z Różą Reptowską spłodził synów trzech: Jędrzeja, Felixa i Ludwika, córki dwie: Antonillę i Teklę; 2*do voto* z Barbarą Męcińską herbu *Pobog* starościanką Wieluńską, Stanisława z Kurozwek Męcińskiego starosty Wieluńskiego orderów Orła białego i ś. Stanisława kawalera, oraz Rozalji z Potockich Kurdwanowskiej starościanki Baranowskiej małżonków córką, z tą

spłodził syna Stanisława, i córkę Józefę, dziedzic dóbr klucza Borowińskiego w ziemi Wieluńskiej.

Czwarty Antoni Paciorkowski dziedzic klucza Przystańskiego w powiecie Lelowskim pod Krzepicami, 1*mo voto* z Maryanną Wolską, z tą córka jedna Maryanna, 2*do voto* z Pelagią Kiedrzyńską synów dwóch: Maxym i Alexander, córka Teresa, 3*tio voto* z Justiną Złotnicką, z tą córka Antonina, i synowie: Wojciech i Adam Paciorkowscy. — *Her. Wiel.*

Pacynowski *herbu Korab*, w Kaliskiem i Sieradzkiem województwie, jak świadczą tameczne grody i Poznański. Piszą się z Pacynowic w Wielkiej-Polszcze leżących, Korabitowie Pacynowscy, których imie przez rycerskie dzieła w wojennych okazyach swego dosłużyło się szczęścia i honoru. Pradziad Franciszka Pacynowskiego, kanonika Kijowskiego, proboszcza Irzędzkiego i Niedzwieckiego, żyjącego w roku 1757. Stanisław ponim dziad Liczbor mający w małżeństwie Polewską herbu *Krzywda,* tak na Wiedeńskiej, jako też i inszych sławnych bataliach mężnie stawali, brat zaś dziada tegoż kanonika Kijowskiego Wacław, pod Wiedniem zginął. Ojciec tegoż Jan miał w małżeństwie Mielecką herbu *Ciołek*, domu w Wielkiej-Polszcze dotąd znakomitego. Stryjeczny zaś ojca tegoż Jan, miał za sobą 1*mo voto* Złotnicką, z tej pochodzi Kazimierz i Jan Pacynowscy, 2*do voto* Ostrowską, z tej Jędrzej; od Jana z Szulemierską, i od Jędrzeja są dzieci, którzy w Palestrze Piotrkowskiej, insi po innych grodach applikowali się. Był ten dom Pacynowskich w Wielkiej-Polszcze, niegy męztwem i heroicznemi dziełami sławny, w swoich także województwach różnemi honorami zaszczycony, przy znacznej fortunie i znakomitych posesyach, osobliwie w Kaliskiem i Sieradzkiem sytuowany. — *Herbarz Duńczewskiego.*

Padlewicz. — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.*

Padlewski *herbu Ślepowron.* Tak ich wyraża *Małachowski.* Stoją w Tomie VII., ale bez herbu.

Pągowski *herbu Sulima.* — Że są i tego herbu piszą *Kuropatnicki* i *Małachowski.*

Paklen. Indigena w Konst. roku 1775. *fol.* 142. — *Małachowski.*

Pakosławski *herbu Radwan.* — Że są i tego herbu pisze *Małachowski.*

Palczycki *herbu Jastrzębiec*, —

Palkiewicz, —

Patacki, —

Pałubicki, — i

Pałuk *herbu Topor.* Tak stoją wypisani w *Kuropatnickim* i *Małachowskim.*

Pangali. *Nobilit.* w Konst. roku 1775. *fol.* 148. — *Małachowski.*

Panigrodzki *herbu Topor*, —

Pannik, —

Panterewicz *herbu Swoboda*, — i

Paparzyński *herbu Paprzyca.* Stoją tak wypisani w *Kuropatnickim* i *Małachowskim.*

Papkiewicz. *Nobilit.* w Konst. roku 1659. *fol.* 59. —*Małachowski.* — *Krasicki.*

Paponc. *Nobilit.* w Konst. roku 1676. *fol.* 62. — *Małachowski.*

Paprzycki *herbu Paprzyca*, —

Parafianowicz w Wilkomierskiem, i t. d.—

Parzeliński, — i

Parzewski. Tak wyrażeni w *Kuropatnickim* i *Małachowskim.*

Parznicki Franciszek z Sandomirskiego, podpisał elekcyą Jana Kazimierza Króla. — *Małach.*

Paskucki w ziemi Łukowskiej i t. d.—*Małachowski.*

Pasławski był posłem Słonimskim na sejm w roku 1790. — *Małach.*

Pasqua. *Nobilit.* w Konst. roku 1775. *fol.* 148. — *Małachowski.*

Paszewski *herbu Godziemba*, —

Paszkowicz, — i

Paszowski. — W *Kuropatnickim* i *Małachowskim* tak stoją.

Patek Jan *Nobilit. praec. scart.* w Konst. r. 1790. —*Małachowski.*

Patkula. Indigena w Konst. roku 1775. *fol.* 144. — *Małachowski.*

Patocki *herbu Prus.*— Dawni autorowie ich opuścili, *Kuropatnicki* i *Małachowski* cytują.

Pattensen. *Nobilit. praec. scart.* w Konst. r. 1768. — *Krasicki.* —*Małachowski.*

Patyński *herbu Ogończyk.* — *Kuropatnicki.* —*Małachowski.*

Paulitz. *Nobilit. non praec. scart.* w Konst roku 1768. —*Małachowski.* —Są to zapewne ci sami którzy dziś w Litwie exystują i Pawluć się piszą.

Pawęzki *herbu Pawęza.* —*Kuropatnicki.* — *Mał.*

Pawęzowski *herbu Pawęza.* — O tych w Tomie VII., ale bez herbu.

Pawlicki Mikołaj *Nobilit.* w Konst. roku 1657. *fol.* 54. — *Małachowski.*

Pawłowicz *herbu Jasieńczyk z odmianą.* — Że są i tego herbu pisze *Małachowski.*

Pawołowski, —

Pazowski, — i

Pęcz. — W *Kuropatnickim* i *Małachowskim* tak umieszczeni.

Pękulicki Jakób i Jan *Nobilit.* w Konst. roku 1659. *fol.* 59. — *Krasicki.*

Pełczewski *herbu Jastrzębiec.* — W *Kuropatnickim* i *Małachowskim.*

Pełczyński Mikołaj z Ruskiego, podpisał elekcyą Króla Jana Kazimierza. — *Małachowshi.*

Pepelmann. Indigena w Konst. roku 1775. *fol.* 143. — *Małachowski.*

Peperzyński *herbu Kuszaba.* — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.*

Perakładowski na Wołyniu, i t. d. — *Małach.*

Perepecza. — *Kuropatnicki.* — *Małach.*

Perewicki. W Konst. roku 1775. *fol.* 153. — *Małachowski.*

Perkowicz. — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.*

Perkowski *herbu Pierzchała*, — i

Perłowski *herbu Zaremba.* Tylko w *Małachowskim* tak wypisani.

Pernet. *Nobilit. praec. scart.* w Konst. roku 1768. — *Krasicki.* — *Małachowski.*

Pernigotti Karol szlachcic Sardyński, otrzymał Indigenat w Konst. r. 1768. — *Krasicki.* — *Małachowski.*

Perot. *Nobilit.* w Konst. roku 1685. *fol.* 21. — *Małachowski.*

Perowicz, — i

Persztein *herbu Wieniawa.* — W *Kuropatnickim* i *Małachowski.m.*

Perthees. *Nobilit. non praec. scart.* w Konst. roku 1768. — *Małachowski.* — *Krasicki.*

Pestrzyński *herbu Cholewa.* Tylko w *Małachowskim* tak stoją.

Peszlewicz, — i

Peszyński. Tak wyrażeni w *Kuropatnickim* i *Małachowskim.* — W roku 1788. Józef Peszyński wojski Owrucki. — *Krasicki.*

Peter. Indigena w Konst. roku 1775. *fol.* 142. — *Małachowski.*

Peterman. *Nobilit. non praec. scart.* w Konst. roku 1768. — *Małachowski.* — *Krasicki.*

Petlicki, —
Petlikowski, —
Petowtt Klauss, —
Petrulewicz, — i
Petruszewicz. — Stoją wypisani w *Kuropatnickim* i *Małachowskim*.

Petrykowski *herbu Tarnawa*. — *Kuropatnicki*. — *Małachowski*. — W roku 1778. Józef wojski Rawski. Michał wojski mniejszy tegoż województwa.—*Krasicki*.—*Małachowski* pisze, że jest dom tego imiania herbu *Paprzyca* używający.

Piałowski Jan z Kaliskiego, podpisał elekcyą Króla Jana Kazimierza.

Piasecki *herbów Płomieńczyk* i *Wąż*. Że są i tych herbów używający pisze *Małachowski*.

Pichelstein. — *Wielądek* pisze, że Stanisław Jerzy Pichelstein syn szlachcica Niemieckiego sam już w Polszcze urodzony, za panowania Stanisława Augusta Króla w nagrodę zasług przypuszczony został do klejnotu i prerogatyw szlachty Polskiej.

Pichocki z Wileńskiego, podpisał elekcyą Króla Jana Kazimierza. —*Małachowski*.

Piecek *herbu Trąby*. — *Małachowski*.

Piechowicz. — *Kuropatnicki*. —*Małachowski*.

Piechowski *herbu Monsztern*, który jest takowy, jak Polski Leliwa ułożony, to jest: w pięciogran gwiazda srebrna, promieniem jednym w prost w górę, piorwotna z Kosobutów, i księżyc w nowiu złoty, herb mistrza Krzyżackiego domowy, z dziedzicznym lennym, jako symbolum feudi dla zamiany wzięty, *Henneberger Preussische chron. fol.* 279. *Valentin königs Genealogisch adels Hisioria T. III. fol.* 611.

Domu Piechowskich, są bowiem w Prusiech sukcesorowie których przodkowie z korony Polskiej znajdują się, i tych którzy w wieku XIII. z książętami Niemieckiemi, królami Czeskiemi, na posiłki Krzyżakom poszli, i tu osiedli. Ale są jeszcze i tych samych, starego pokolenia Prusaków, i pierwosiadłych Słowaków, właśni *indigenae Gaubenadels Lexicon voce Kospoth*.

I. Rodowitości z Kossobud Piechowskich, zaczyna się procedencya, z dyplomatów i monumentów przy familj dotąd zachowanych w roku 1324. *Dominica judica me Domine*, danych *) w tej dacie i roku, na zamku Człuchów, stanęła mię-

*) *Idem privilegium fundationis, et respective commutationis et caetera Metrica Tochol: in actis Connicen: civilibus oblatuatum est die* 17. *Junii* 1758. *per judicem terrestrem Mirachovien: Joseph Pruszak, etiam Regiomonti in archivo ordinis invenitur.*

dzy Dyderykiem von Lichtenhein, komendorem Krzyżackim, powiatów Świeckiego i Człuchowskiego, za panowania jeszcze wielkiego mistrza; w rzędzie 13. Karola Beffart von Trier *) i konsensem mistrza prowincyalnego Pruskiego, Fryderaka von Wildenburg, z jednej, a między Mikołajem, jak wyraża Wohlweisen *Nicolaus von Kosobud*, i braćmi jego *Hendfeste respective*, zamiana i przywilej nadania lennego prawa czyli mańśtwa *conjuncta manu*, (*nach Pomerschen Lehn Rechten*) za dziedzictwo Kossobuda, na wieś skarbową Krzyżacką, Damianowa, Dombrowa, (*Dammens, Dombrons*) zwaną, a potem dla lichej od pierwszej roli, rozległych gruntów Piechowic, to jest: *Piechu & Wicvicus solliciius* (troski) **) przezwana *Keron in glossario et Leibnitz collect. Etimolog.* P. II. pag. 136. — *Joh. Schilteri thesaurus antiquit. germanicarum* T. III. A tak dalej *Vasallos* od niej von Kossbudh Piechowic, nowszym dyalektem, von Piechowitz zawołani zostali. Leżą Piechowice, o mil dwie od tychże Kossobud, gdzie był zamek od Krzyżaków wystawiony, ***) lecz w trzynasto-letniej wojnie roku 1454. zburzony, i dziś jest jeszcze, osobnym kluczem Kossobudzkim, to jest: Zaborskim (że w lasach) do starostwa Tucholskiego należącym. w powiecie Tucholskim. A teraz za króla Pruskiego rządu, do Chojnickiego cyrkulu przydane.

W roku 1454. jak się zajęła wojna trzynastoletnia przeciw Krzyżakom, w tej za wolnością powszechną bili się Albrecht i drugi Otto von Kossobuth Piechowicz obywatel i żoł- *M. S C. belli tredencennalis*, którą wojnę i Hieronim Runau krótko opisał. Za panowania wielkiego mistrzowstwa Ulrycha von Jungengen, wyznaczali się Stybar. w r. 1410. po nieszczęśliwej 14. Lipca wypadłej Tanneberskiej, czyli Grundwaldzkiej bitwie z Władysławem III. Jagiellonem, Kort von Piechowicz, broniąc długo miasta i zamku Tucholskiego W czasie zaś dwu-letniej w Prusiech wojny w roku 1521.

---

*) *Petrus Duisburg chron. ordinis Cap. CCCVII. pag.* 374. *Simon Grunnau de Carolo Bosphoro alias Beffart. Raymundus Duellius historia equitum Teutonicorum hospitalis* S. *Mariae Virginis Hierosolymitani fol.* 29. *Erlautertes Preusschen Theil IV. Stük* 37. *pag.* 46.

**) Wieś Kossobudy, za poźniejszym przywilejem Krzyżackim w roku 1390. *An des heiligen Leichnam Abend:* danym, ma włok 37. Chełmińskich, w gruntach urodzajnych, i pastwiskach.

***) O którym przywileje wsi postronnych, na przykład: Brussom 1351. r. w dzień ś. Klemensa dany, aby włościanie łąki, do dworu Kossobudzkiego zbierali, etc. *Item* wieś wiele ma *de anno* 1382. d. d. w Tucholi.

z Albertem mistrzem wielkim Krzyżackim, margrabią Brandeburskim, słynął Mikołaj i Jerzy, potwierdza panegiryk Michałowi Piechowskiemu sufraganowi Przemyślskiemu od XX. Jezuitów dedykowany 1721. roku. Co wymienia na chorągwi w kościele starodawnym Tucholskim zawieszony nadgrobek Mikołajowi dany. Więcej wiadomości w tym czasie nie można mieć, z przyczyny popalonych papierów w czasie wojny w Prusiech Krzyżackiej, co i przywilej roku 1529. poświadcza.

II. Znowu kiedy brali książęta Pomorscy, Jerzy i Barnim bracia, lenność na powiaty Pomorskie, Bytów i Lamburg w Gdańsku, *vide Vol. I. legum et statutorum regni Poloniae et M. D. Lit. tit. Infeudatio castri* Butów & Lewenburg *fol.* 469. tudzież miasto Gdańsk, na wyspę Hela, *in bonis naufragis passis, vid. Curikens Beschreibung Dantzigs Vol. IV. fol.* 150. *Nro VI.* Wzięli też Piechowscy przywilej od Zygmuta I. Króla Polskiego r. 1526. *feria quinta proxima ante festum nativitatis S. Joannis Baptistae*, który w szczególności pierwszy Krzyżacki w roku 1324. potwierdza, i wspólnie Lenność czyli Mańlstwo (*feudum*) w allodium zamienia. Co już był Król Kazimierz Jagiellończyk, ojciec jego w powszechności, *de actu in castro Mariaeburgensi, feria* 6. *proxima S. Jacobi Apostoli* 1476. r. ziemiom Pruskim uczynił *). W owym czasie Piechowscy *haeredes* na Piechowicach, przez wojewodę swego Pomorskiego *Georgium de Konopath.* królowi zaświadczeni, z naddomkami osobnemi są wyrażeni. *Vid. archivum Rni. lib. XX. lit. E. E.* roku 1526. i 1527.

Dotąd *lege feudi* szła w Piechowicach następność, to jest: po mieczu, nie po kądzieli. — *Nach Satzungen des Rechts zu Pommern, als andere unsere Lehnleute gebrauchen, mit einem Platen Dienste* **) *dienen* — *alias* w pancerzu na expedycyi wojennej służyć, przywilej Krzyżacki roku 1324. obmawia. Potem już *jure Culmensi*, i córki sukcedować, i *sine consensu agnatorum*, w obce imiona przechodzić Piechowice mogły. Pod tę epokę zaczęły między rozrodzonemi domu Kossobuth Piechowic, gęścić się naddomki, które jedni od żon swych, drudzy z posesyi czyli dzielnic różnych, inni

*) *De quo latius* 1476. *jura fundamentalia terrarum Prussiae, ut privilegium ordinis theutonici Culmense A.* 1223. *datum,* 1251. *renovatum, privilegium incorporationis Prussiae, regno Poloniae. Et reciprocae sponsionis Prussorum anno* 1454.

**) *Plata significat Loricam et Plattner seu Plattenschläger, qui loricas conficit, vide Hartknoch, ad Duisburgum Dissert: XVIII. de militia veterum Prussorum et Cruciferorum pag.* 392.

z przypadku nabyte, dla rozpoznania linji i blizkości, do powszechnego Kossbuth Piechowski przydomku, przybierać zaczęli naddomki, i te na swe potomstwo w następność zostawili. Jako to: Skoczycz, Zyla, Nagnioth, Sieczkha, Zaroch, Pażątka etc. ostatnia linia w ostatnim Walentym Piechowskim Pażątce, 1783. roku zeszła. *Vidi in archivo acta Königl. Hoff. Gerichts zu Bromberg.* Równie i o Nagniotach nie wiedzieć

Między temi wyznacza się Piotr Piechowski, żołnierz niepospolity, roku 1570. więzień, od Iwana Wasilewicza cara Moskiewskiego, w baszcie włocznią przebity, którą on z brzucha swego wyrwawszy, do cara tyrana zmierzył, lecz syn carski, spieszniej go drugą w serce uderzywszy, zabił. O tym *Alexander Gwagnin, w Kronice Sarmacyi Europejskiej, o Moskwie*, tego cara okrucieństwo opisuje *fol.* 547. i 548.

Dalej w *commissorium* Stefana I. Króla Polskiego *d. d. Disnae* 1582. do rozgraniczenia, między Piechowicami, a starostwem Kościerzyńskim, mnogi poczet Piechowskich w nim wyrażonych, po którem wypadł dekret *in loco campestri*, między tymże wojewodą Pomorskim, starostą Golubskim, i Kościerzyńskim Krzysztofem Kostką, i szlachetnemi Piechowskiemi w roku 1583. dnia 2. Maja, w którym przywodzi i przywilej komentorowski Krzyżacki. Dekretu tego ingrosata, i drugiego oryginał, *in appellatorio*, zadwornego asesorskiego Warszawskiego *in metrica regni sub annis* 1583. 1585 najduje się.

III. Ordynacyów familji, i dekretów dawniejszych, niż trybunał koronny był od Prusaków przyjęty, i późno potem jeszcze, na generałach Pruskich w Malborku, w Toruniu i Grudziądzu ferowanych, tam na przemian w ziemiach Pruskich oddzielnie odprawujących, gdzie *senatus Prussius, ex constatibus* *) to jest: wojewodów, kasztelanów, podkomorzych, posłów, z miast i powiatów zgromadzony zasiadał. Także ziemskich Tucholskich, Tczewskich, Mirachowskich, Puckich, wojewódzkich: Pomorskich, czyli grodzkich Skarzewskich, miejskich Pruskich, tranzakcyów, działów, cesyów, rezygnacyów, wizyów, obdukcyów, protestacyów, których się dla obszerności niekładzie, tylko rok niektórych przy imionach osób tej familji w genealogji, *cum actu et dato postronie.*

Wspomnienia godni Jerzy i Wawrzeniec Piechowscy, obadwa ludzie wojskowi, Łukasz w pułku Władysława Don-

*) *Gotfe Lengnich Geschichte der Preussische Lande Königl. Antheil Vol. I. initio sub Sigism. 1. de regimine Prussiae* §. 17—57. *et Vol. VI. fol.* 1.—32. *sub Vladislao IV.*

hoffa wojewody Pomorskiego starosty Kościerzyńskiego, cięty od Turków, w Węgrzech pod Parkanem 1683. roku, umarł 1716. Jakób stolnik Nowogrodzki. Michał Piechowski biskup Gracyopolitański, sufragan i kustosz Przemyślski, kanonik Chełmski, i *judex generalis Episcop.* wydał: *Cornucopias infulae Clemensis.* 1717. do druku, i inne dzieła.

Jan de Colat Piechowski, służył wraz z majorem Teodorem Jakóbem Trembeckim, w oblężeniu Gdańska roku 1734. pod Królem Stanisławem Leszczyńskim zamkniętym, przeciw Moskwie, gdzie dosyć ucierpiał. Potem *ad aras justitiae*, i dobra pospolitego pracował. *Praes. Ber.* i stolnik Żytomirski 1760. Łukasz sądowy ziemski Tucholski roku 1767. sejmików powiatu Mirachowskiego dyrektor. Józef Piechowski brat tego przyrodni, mąż rycerski, uczony i obywatel dobry, w roku 1759. chorąży Owrucki, poźniej Petyhorskiej buławy W. Ks. Litewskiego 1769. komornik W. Ks. Litewskiego, a w roku 1775. podkomorzy nadw. J. K. Mści. Zaś w roku 1777. umocowany od exulantów województwa Inflantskiego, bo wynalazłszy nadanie hermistrzów Inflantskich, na część ziemi w kraju kordonem zajętą, i tą w Polszcze województwa Inflantskiego exystencyą dowiódł, prerogatywy obywatelom odżywił. Zkąd 1778. obrany posłem na sejm Warszawski. Potem w roku 1780. zaślubił się z Joanną Kczewską, starościanką Struczewską. W roku 1791. wziął order ś. Stanisława. — Jędrzej Piechowski rotmistrz w konfederacyi 1768. do 1772. roku, potem w chorągwi huzarskiej książęcia Adama Czartoryskiego będąc, w roku 1774. w Gnieźnieńskim pod Kąpielem, generała-leutenanta Pruskiego von Lossów w głąb Wielkopolski daiej kordonować chcącego, regiment huzarów, bośniaków, rozpędził i generała ledwie nie pojmał, którego męztwo i zasługi wspomina Konstytucya 1775. roku pod tytułem: *Nagroda zasłużonym.* Umarł w chorągwi kaleką w Skwirzynie w Wielkiej-Polszcze będąc chorążym w wojsku, którego śmierć i czyny *Gazeta Warszawska* 1790. pod dniem 24. Listopada N. 94. oznajmiła. Synowie Łukasza sądowego Tucholskiego, ksiądz Franciszek Piechowski kanonik Warszawski, exoficyał Pomorski, proboszcz Tczewski i Lubiszewski. Jan w służbie wojsk Polskich kapitanem, w małżeństwie z Anną Grąbczewską herbu *Nałęcz*, dziedzic w Piechowicach Polesiu i Blumfeldzie.

Dziedzictwa domu żyjących Piechowskich, w Prusiech i na Pomorzu. W Piechowicack, Czapiewicach, Czarnowie, Stawiskach, Sarnowach, Stężycy, etc. Polesie: Lorencon, Cicha, Czarlin, etc. Niedawno w Olsowie, Głowczewicach, Częstkowie, Gostomiu. W roku 1723. i 24. liczył ich ***Pommerscher atlas Jacob Paulus von Gundling. königl. geheimer***

rath edit. zu Postdam 1724. pod Brandeburskiem panowaniem, w rejestrze szlachty powiatu Lemburskiego, w Bocho, Tero, i Trzebiatkowie, w Wielkiej-Polszcze Giwartów etc.

W Krakowskiem, Jan Piechowski podpisał się w r. 1697. *in sufragio* województwa Sandomirskiego na Augusta II. Króla. Piechowska była za Ogrodzkim, z niej syn Jacek sekretarz wielki Koronny, kawaler orderów Orła białego i ś. Stanisława. W Kurlandyi Józef Piechowski podkomorzy nadworny J. K. Mści kawaler orderu ś. Stanisława, na Kartzum, Lautzen i Fabianiszkach dziedzic. Także w województwie Bracławskiem, Bartłomiej i drudzy bracia jego. Synowie Jana: Baltazar i Melchior.

Ignacy Wojciech Leo Piechowski, po ostatecznych studiach, w akademji Frankforckiej, po examinie dnia 17 Stycznia 1783. w Hoffgerichcie Bydgowskim, auskultant i referendarius, w wielu naukach i językach biegły, czynny dla bliźnich i rzetelny. W roku 1787. dnia 11. Stycznia podkomorzy nadworny króla Jmci Polskiego, tegoż roku 3. Maja podług reskryptu de data Potstdam, zaszczycony tymże kluczem szambelana J. K. Mści Pruskiego. Wszedł w związki małżeńskie z Teofilą, czyli Bogumiłą Kunegundą Łochocką generałowną, starościanką Murzynowską, herbu *Junosza*, talentów i wysokiej edukacyi damą 1791. roku. 3. Jan Walenty ks. Wojciech Piechowski syn Stanisława, exjezuita, proboszcz Toruński, a poźniej ś. Jakóba.

Inni zaś ani żądali, ani odbierali urzędy lub nadgrody od miłej swej ojczyzny, woleli raczej imię szlachetnę utrzymywać, niż je powiększać. Służyli wiernie i bezpłatnie ojczyznie w pospolitych ruszeniach, czyli szturmach genenalnych przeciw nieprzyjacielowi kraju, jak w rozmaitych niebezpieczeństwach, i różnych województwach dowody ich męztwa w aktach okazują.

Od tych czas jak Kossobudy i Piechownice przeszło kilka wieków znajdują się, tak starodawni są Piechowscy *Prussiae indigenae*, *ibidem nati*, *possessionati*, *et patriis in moribus educati*.

Marcin Piechowski, którego brat rodzony Filip Piechowski, zostawał w wojsku Pruskiem w regimencie husarów generała Małachowskiego, będąc w randze kapitana umarł bezpotomnie. Wspomniony zaś Marcin Piechowski, wszedł w śluby małżeńskie z Maryanną Czepowską herbu *Jastrzębiec* którzy się piszą z Czepowa w województwie Ruskiem i Sandomirskiem. Z tych niektórzy przenieśli się w Podlasie. Z tąż małżonką spłodził syna Kazimierza Piechowskiego i córkę Konstancyą, która umarła panną. Kazimierz Piechowski syn Marcina, ten ożeniony z Wiktoryą z Dobrzejewskich herbu *Poraj*

22*

Wronikowską, z tą spłodził synów czterech: pierwszy Jakób zostający od wieku młodego w kawaleryi narodowej, potem zostawał w korpusie artylleryi Koronnej, potem był adjutantem przy Stanisławie Mokronowskim generał-leitnancie komenderującym wojsk Koronnych, nareszcie udał się w służbę wojska Francuzkiego, i w legionie Polskim został zaraz porucznikiem. Trzeci syn Kazimierza Piechowskiego Wincenty, ten także był w korpusie artylleryi Koronnej oberbombardyerem. Czwarty Antoni, który z młodego wieku w korpusie kadetów edukował się, i córka jedna Wiktorya. Dom Piechowskich od dawnych wieków prawie w każdem pokoleniu miał, jako i teraz znajdują się ludzie rycerscy poświęcający życie i usługi swoje dla kraju własnego, przez co na wiekopomną zasługują sławę.—*Her. Wiel.*

Piecowski.—Patrz **Piec** w T. VII.

Pieczkowski *herbu Lubicz.* — Że są i tego herbu piszą *Kuropatnicki* i *Małachowski.*

Piędzicki w województwie Łęczyckiem, i t. d. — *Małachowski.*

Pięgłowski *herbu Sokola.* — Że są i tego herbu piszą *Kuropatnicki* i *Małachowski.*—Patrz **Pigłowski** Tom VII.—

Pielat *herbu Nowina.* — *Kuropatnicki* — *Małachowski.*

Pielecki *herbu Topor.* Tylko w *Małachowskim.*

Pieleszyc *herbu Pielesz.* — *Małachowski* i *Niesiecki* pod herbem *Pielesz.*

Pieńkiewicz *herbu Trąby.* — *Małachowski.*

Pierściński *herbu Ramult.* — *Małachowski.* — Podobno to ci sami co **Pierzciński** w Tomie VII.

Pierzchnowski *herbu Grzymała.* W *Małachowskim* tylko tak stoją.

Pierzczewski,—

Pierzyński, —

Piestkiewicz,— i

Pieszka. Tak są umieszczeni w *Kuropatnickim* i *Małachowskim.*

Piętkowski *herbu Pomian.*—*Małachowski.*—Piotr pisarz Bielski, poseł województwa Podlaskiego w roku 1589. na sejmie Warszawskim ratifikacyą pactów Bendzińskich podpisał.—*Krasicki.*

Pietraszewski, w powiecie Upitskim, i t. d.—*Małachowski.* — W roku 1788. Michał oboźny Upitski. — *Krasicki.*

Pietruski *herbu Starykoń.* — Zaprańcowie z Siemiuszowy Piotruscy, ród swój od Zegoty Zaprzańca wywodzą, z których Adam Alexander z Siemiuszowy, mąż rycerski koło roku 1530. mając za wysługi swoje nadane sobie dobra Pietrusze, położone koło miasta Krosna, od tego czasu z Siemuszowy Pietruskim pisać się począł. Posłował na sejmik do Lublina i tam przeniósł się do wieczności roku 1569. pochowany w katedrze Lwowskiej, z Anny Krzeczowskiej herbu *Korczak* zostawił syna Stanisława.

Stanisław Zaprzaniec z Siemuszowy Pietruski Władysława IV. dworzanin i na różnych wyprawach wojennych nieodstępny towarzysz. Ostatne dnie życia spędził w zaciszy domowej we wsi Pietruszy, zostawiwszy z Anny Szczepańskiej herbu *Dołęga* syna Marcina.

Marcin syn Stanisława za Jana III. pod Wiedniem rycerz zasłużony. (Jest o nim piękne wspomnienie w spisanym kompucie wojsk, które się pod Wiedniem znajdowały.) Miał za żonę Dorotę z Niedźwiedzia Niedźwiedzką herbu *Ogończyk*, tej matka z domu Gabońska herbu *Janina*, babka Lubomirska herbu *Śreniawa.* Z tej Doroty zostawił syna Jakóba i Wojciecha bezpotomnego.

Jakób syn Marcina, dziedzic dóbr Hermanowy i Gołoszyc; podpisał dnia 27. Czerwca roku 1697. z województwem Sandomierskiem elekcyą Augusta II. (sufragia województw i ziem Koronnych i W. Ks. Litewskiego str. 887.), za tegoż Augusta II. wystawił swoim kosztem 30. ludzi zbrojnych w najazdach Szwedów bronił króla i kraju, potem z godnością cnotliwego obywatela sprawował urzęda powiatowe, miał za żonę Zofię ze Zborowa Zborowską, herbu *Jastrzębiec*, *primo voto* za Stanisławem Giżowskim herbu *Nowina*, *secundo voto* za rzeczonym Jakóbem Pietruskim, *tertio voto* za Łukaszem Korabiewskim herbu *Korab.* Tej matka Nekanda z Grzegorzewic Trepkowna, pani osobliwszej piękności z ciała i cnót znamienitych wsławiona. Z tej Zofji Zborowskiej został syn Antoni.

Antoni Pietruski, subdapifer Zakroczymski, dóbr Głowaczowa, Przyborowic, Golanki dziedzic, z Róży Wisłockiej herbu *Sas*, dapifera Żytomirskiego córki zostawił synów dwóch: Karola miecznika Wschowskiego bezdzietnego, którego żony: 1. Wizemberg tegoż herbu. 2. Ramultówna tegoż herbu. Drugi syn Adam.

Adam syn Antoniego Zborowskiego, subdapifer Zakroczymski i wojski Pilznieński. Z pierwszej żony Trzebińskiej niezostawił żadnego potomstwa, z drugiej Alexandry Rozłuckiej herbu *Sas*, miał 20. dzieci, z których połowa wymarła w młodym wieku, a druga połowa w liczbie dziesięciorga przystą-

piła do działu, było synów pięciu: 1 Daniel, 2. Kajetan, 3. Ignacy, 4. Antoni, 5. Kazimierz. Córek także pięć: 1. Wiktorya, 2. Teresa, 3. Maryanna, 4. Joanna, 5. Apolonia. Wiktorya była zakonnicą reguły ś. Franciszka, w Tarnowie; Teresa za Osińskim herbu *Junosza*; Maryanna dziedziczka dóbr Brzezin z przyległościami za Samuelem Ignacym Ruckim herbu *Jastrzębiec*; Joanna najpier za Leonardem na Wielkim-Skrzynnie Duninem z Rzuchowa Rzuchowskim, powtórnie za Wyrzykowskim: z tego małżeństwa córka za Tadeuszem Chochlik Wasilewskim herbu *Drzewica;* Apolonia piąta córka, najpierw za Maciejem Niemyskim herbu *Jastrzębiec*, drugi raz za Strzyżowskim szambelanem Króla Stanisława Augusta. Synowie zaś następujący:

I. Daniel zasłużył się w konfederacyi Barskiej, wzięty w niewolę na Syberyą, z tamtąd powróciwszy został wojskim powiatowym, z województwem Sandomirskiem podpisał akt elekcyi Stanisława Augusta, jak świadczą sufragia województw i t. d. roku 1764. str. 48. pojął za żonę Salomeę Finkownę herbu *Ostoja;* siostra rodzona jego żony była za Skrzyńskim starostą Dołżańskim. Synowie Daniela z Finkowny: 1. Piotr krajczy Koronny Kr. Gal. i Lod. członek stanów Galicyjskich pojął za żonę Maryannę Młocką herbu *Prawdzic*, córkę Józefa Młockiego starosty Zakroczymskiego, kawalera orderu ś. Stanisława urodzoną z hrabianki Kickiej herbu *Gozdawa*. Potomstwo Piotra i Maryanny z Młockich Pietruskiej: 1. Teofil członek stanów Galicyjskich, 2. Aniela za Józefem Borsza Drzewieckim herbu *Nałęcz*, 3. siostra tejże Anieli za Kazimierzem Badenim herbu *Bończa*, deputatem stanów Galicyjskich, krajczym Koronnym, kawalerem orderu ś. Leopolda, 2. Jan drugi syn Daniela i Salomei z Finków Pietruskich, chorąży Koronny Kr. Gal. i Lod. za zezwoleniem Piusa VII. papieża pojął Józefę Rucką urodzoną w Pietruskiej, lecz to była druga żona, zaś pierwszą hrabianka na Wielkim-Skrzynnie Duninowna Borkowska urodzona z hrabianki Olizarówny herbu *Chorągwie*, z której miał córkę Ignacyą wydaną za Jana Lubicz Chojeckiego. Z Józefy Ruckiej został Konstanty kawaler krzyża wojska Polskiego. Eugeniusz w stanie duchownym. Córki Wanda i Domicella; ostatnia za Alexandrem hrabią Dieduszyckim herbu *Sas*, urodzonym także z Pietruskiej. 3. Andrzej syn Daniela Pietruskiego z Finkowny kapitan w C. K. Austryackiem wojsku, pojął za żonę Teresę Pakoszewską, córkę łowczego, urodzoną z Błazewskiej. 4. Tadeusz syn Daniela z Finkowny, pojął siostrę rodzoną Pakoszewskiej. 5. Salomea poślubiona Jackowi Zuk Skarzewskiemu herbu *Nałęcz*.

II. Kajetan drugi syn Adama, urodzony z Alexandry

Rozłuckiej, pisarz ziemski Pilznieński, służył w konfederacyi Barskiej, podpisał elekcyą Stanisława Augusta, (obacz sufragia i t. d. str. 48. i 51.). Pojął za żonę Antoninę na Wielkim-Skrzynnie Duninownę z Karwic Karwicką, córkę wojskiego Krakowskiego, tego potomstwo: 1. Dominik, 2. Józef, 3. Jan ten miał za żonę Winnicką herbu *Sas*, z niej spłodzoną córkę wydał za Domaczewskiego, synów miał Jana i Eustachego, córki dwie, Kajetana z Karwickiej, jedna za Żurowskim herbu *Pobóg*, druga za Jaworskim.

III. Ignacy trzeci syn Adama z Rozłuckiej J. C. K. Austryackiej Mości rzeczywisty tajny radzca, vice-prezes apelacyi we Lwowie, prezes sądów szlacheckich Lubelskich, nakoniec prezes sądów szlacheckich w Stanisławowie. Pojął pierwszą małżonkę Teresę córkę Jabłonowskiego, starosty Horodelskiego, kawal. order. herbu *Grzymała*; druga małżonka prezesa, Tekla hrabianka Bielska, herbu *Jelita;* potomstwo z pierwszej żony: 1. Izydor, zakładu nauk imienia Ossolińskich we Lwowie zastępca, członek stanów Kr. Gal. i Lod. Piastował w Polszcze urzęda różne, między temi był referendarzem towarzystwa Kredytowego w Galicyi czynny członek. 2. Marya za Stanisławem hrabią Dzieduszyckim herbu *Sas*, podkomorzym J. C. K. Mości. Z drugiej żony: 1. Łucya za Bobrowskim herbu *Jastrzębiec*, 2. Emilia za Radziejowskim *Junosza* i Ludwika za Piotrem Trzcińskim herbu *Ślepowron*. Tenże Ignacy podpisał z województwem Sandomirskiem akt elekcyi Stanisława Augusta. Sufragia i t. d. str. 48—51.

IV. Antoni, czwarty syn Adama z Rozłuckiej, chorąży powiatu Żydaczowskiego, członek stanów Kr. Gal. i Lod. Pojął za żonę Magdalenę Wisłocką herbu *Sas*, wdowę po Bobrowskim herbu *Jastrzębiec;* z tej był Jan młodo zmarły.

V. Kazimierz, piąty syn Adama z Rozłuckiej, podkomorzy Stanisława Augusta, (dyplom wydany roku 1786.) członek stanów Galicyjskich, w roku 1809., prezes obwodu Stryjskiego, założyciel pułku ułanów, imienia Cesarza Franciszka I. od tegoż monarchy obdarzony dyplomatem dającym prawo założenia miasta w kluczu Podhorodeckim, złożonym ze wsi tegoż nazwiska, Sopota, Jamelnicy i Urycza. Małżeńskie związki 3. razy ponawiał: pierwsza żona Tajda Wojakowska, córka Jana herbu *Brochwicz*, wdowa po staroście Borowskim, z tej Aleksandra córka, i Kajetan syn w młodości pomarli. Te zaś dzieci zostały przy życiu, 3. Izabella za kniaziem Andrzejem z Kozielska Puzyną herbu *Odyniec*, starościem Upitskim, 4. Justyna za baronem Innocentym Lewartowskim tegoż herbu, 5. Józef, kawaler kilku krzyżów wojskowych, zaślubił Irminę Vittus' de Weissenbach, z tej Oktaw i Kazimierz. Po zejściu

Józefa poszła za Krasnopolskiego, konsyliarza sądów Szlacheckich w Stanisławowie, herbu *Topor.* Druga małżonka Kazimierza Pietruckiego jest Zofia Broniewska herbu *Tarnowa*, starościanka Wierzbowiecka; z tej miał dwie córki: 1. Laura w dzieciństwie zmarła, 2. Krystyna za Adolfem Łodzia hrabią Ponińskim. Trzecia żona Kazimierza, Karolina z Chojeckich, herbu *Lubicz*; z tej pierwszy Konstanty, młodo zmarły, druga Karolina zmarła, trzeci Stanisław Konstanty, członek badaczów przyrody towarzystwa w Altemburgu w Frauendorfie w Czechach: czwarty Oswald, piąta Eleonora. — *Z dokumentów familijnych.*

Pietrzykiewicz,—

Pietrzykowski,— i

Pijakowski *herbu Jelita.* Tak w *Kuropatnickim* i *Małachowskim* wypisani.

Pijanecki w Podolu, i t. d. — *Małachowski.*

Pijanowski *herbu Junosza.* Że są i tego herbuu pisze *Małachowski.*

Pikarski *herbu Dębno.* O innych herbu *Półkozic* używających stoi w Tomie VII., że zaś są i do tego herbu należący piszą *Kuropatnicki* i*Małachowski.*

Pikturna, — i

Pikulski. — W *Kuropatnickim* i *Małachowskim.*

Pilachowski. O tych wspomina *Niesiecki* pod **Pil.**

Pilawski *herbu Pfelsdorf.* — Patrz Tom VII. pod **Pfelsdorf.**

Pilch *herbu Łada.* W *Małachowskim* tylko stoją tak wyrażeni.

Pilityński *herbu Brodzic*, — i

Pilko *herbu* Rogala.—W *Kuropatnickim* i *Małachowskim* tak wypisani.

Piłsudzki *herbu Strzała* czyli *Komoniaka*, to jest: strzała rozdarta pod krzyżem we środku przedzielona, podobna jest do herbu *Kościesza.* Dom ten w Księztwie Litewskiem mianowicie w księztwie Żmudzkiem. Początek swój od Ginwiłów prowadzą, czyli jak drudzy nazywają Ginejtami.

Ginit czyli Ginet, był posłem między innemi familiami Litewskiemi na sejm do Horodla w roku 1413. za Władysława Jagiełła Króla stanowiąc unią korony z Litwą, pisze *Przyłuski fol.* 286. Za króla także Olbrachta, i brata jego Alexandra W. Ks. Litewskiego 1499. roku Konstytucye Litewskie wspominają Marka i Stanisława Ginitowiczów. Tego Stanisława syn Bartłomiej Stanisławowicz Giniejtowicz starosta Upitski, nazwał się pierwszy od imienia swego Piłsudy, co w Litewskim języku Piłutie, Piłsudzki. Ten miał trzech synów: Wacława,

Melchiora i Augusta. Wacław Piłsudzki pierwszy syn Bartłomieja, miał za sobą Katarzynę Górską. Melchior drugi syn Bartłomieja, ten z Słowaczyńskiej zostawił dwóch synów: Jana Kazimierza chorążego Parnawskiego, drugiego Stanisława skarbnika Wendeńskiego, ożenionego z Galimską.

Augustyn, trzeci syn Bartłomieja, miał za sobą Wieszydłownę kasztelankę Wileńską.

Jan Kazimierz, syn Melchiora z Prejkitowny zostawił 5. synów: 1. Ferdynand, 2. Dominik, 3. Roch, 4. Norbert, 5. Rheinhold.

Ferdynand, syn pierwszy Jana Kazimierza starosta Wieszwiański, porucznik chorągwi Petychorskiej, ten z Ludwiki Bielewiczownej sędzianki ziemskiej Żmudzkiej, miał 5. synów: pierwszy Franciszek piwniczny czyli podczaszy W. Ks. Litewskiego, drugi Jan, rektor Jezuitów, trzeci Ludwik pisarz ziemski Żmudzki, czwarty Alexander, rotmistrz księztwa Żmudzkiego, piąty Antoni sędzia ziemski Żmudzki.

Dominik, drugi syn Jana podczaszy Żmudzki z Stęgwiłłowny, miał syna Michała rotmistrza Żmudzkiego.

Roch, trzeci syn Jana stolnik Żmudzki z Pancerzyńskiej siostry biskupa Wileńskiego, miał syna Kazimierza starostę Alkoskiego, który ożeniony 1*mo voto* z Kukiewiczowną, spłodził córkę jednę za Bejnartem kuchmistrzem Żmudzkim, i synów dwóch: Ignacego, ciwuna Żmudzkiego; 2*do voto* Kazimierz starosta Alkoski miał za sobą Puzyniankę, z tej spłodził Jana Antoniego, który bezżenny umarł, i Kazimierza rotmistrza księztwa Żmudzkiego, który z Billewiczownej ciwunowny Żmudzkiej ma potomstwa kilkoro.

Ignacy Piłsudzki, syn Kazimierza z Kukiewiczownej, ten ożeniony z Ważyńską, spłodził synów Bartłomieja i Jana. Wawrzeniec drugi syn Kazimierza starosty Alkoskiego, który z grafowną Butlerowną miał syna Wincentego.

Norbert, czwarty syn Jana Kazimierza miał za sobą Grotusownę, z tą zostawił córkę Katarzynę za Janem Sylwestrowiczem starostą Upitskim.

Reinhold piąty syn Jana Kazimierza, miał za sobą Kisarzewską, z tą bezpotomny.

Franciszek Piłsudzki pierwszy syn Ferdynanda, podczaszy W. Ks. Litewskiego, miał za sobą 1*mo voto* Johannę Rehnownę ciwunownę Żmudzką, z tej córka Aniela za Janem Frączkiewiczem oboźnym Smoleńskim, 2*do voto* z Maryanną Komorowską wdową po Szemiocie ciwunie Szadurskim, z tej syn Chryzostom starosta Wieszwiański, podkomorzy księztwa Żmudzkiego Telszewski miał 1*mo voto* Helenę Strutyńską generałownę, z tą synów dwóch; 2*do voto* siostrę rodzoną tej-

że, z nią także potomstwo. Rzeczony Chryzostom bywał posłem i deputatem, oraz marszałkiem trybunału W. Ks. Lit. 1780. roku.

Ludwik Piłsudzki, drugi syn Ferdynanda pisarz ziemski Żmudzki, miał za sobą Maryannę Kołontajownę chorożankę Wołkowiską, z tej synów: 1. Ignacy podczaszy W. Ks. Lit. 2. Jan starosta Czerakowski, 3. Jerzy szambelan ożeniony z Berberouszowną, 4. Józef pułkownik księztwa Żmudzkiego ma za sobą Rokitownę stolnikową Trocką, 5. Joachim Dominikan. Córek trzy: Barbara za Janem Iwanowiczem sędzią ziemskim Żmudzkim, 2. za Kossakowskim, 3. Johanna.

Ignacy syn pierwszy Ludwika podczaszy W. Ks. Litewskiego z Ludwiką Żabianką wojewodzianką Mińską, z tą synów dwóch: Ludwik i Edwart.

Jan Piłsudzki, syn drugi Ludwika, starosta Czerakowski sędzia ziemiański Garwoliński, kawaler orderu ś. Stanisława, ten z Anną Niemierzanką Piotra Niemiery chorążego Mielnickiego, i Maryanny Grzybowskiej kasztelanki Czerskiej córką, z tą zostawia potomstwo córki: Amelią, Anastazyą, i syna Antoniego, który był deputatem na trybunał w roku 1787. — *Her. Wiel.*

Pinabel Karol Jan *Nobil. non praec. scart.* w Kons. r. 1790. — *Małachowski.*

Piniński *herbu Jastrzębiec.* Ci stoją w T. VII., ale bez herbu.

Pintowski Stanisław roku 1778. regent ziemski Gostyński. — *Krasicki.*

Pierosław *herb.* Patrz pod **Mędrzecki.**

Piotraszko. — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.*

Piotrkowski. *Nobilit.* w Konst. roku 1662. *fol.* 41. — *Małachowski.*

Piotrowicki *herbu Pilawa*, — i

Piotrowin *herbu Nałęcz.* — Tak wypisani w *Małachowskim.*

Piotruski, —

Piottuch Kublicki, — i

Pioulski, w *Kuropatnickim* i *Małachowskim.*

Piramowicz. *Nobilit.* w Konst. r. 1768. *non praec. scart.* — *Małachowski.*

Piskorek *herbu Dołęga.* — *Małachowski.* — *Kuropatnicki.*

Piskowski. — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.*

Pisulski *herbu Krzywda.* Tylko u *Małachowskiego.*

Piszczało — W *Kuropatnickim* i *Małachowskim* umieszczeni.

Pitschman *herbu Krzyż srebrny.* Urodzony Karol Pitschmann poślubił Joannę Sobolewską, z tych urodził się Ferdynand Pitschmann, który był chorążym wojsk Polskich, Jakób Pitschmann, syn Ferdynanda chorążego wojsk Polskich był rotmistrzem tychże wojsk Polskich. Józef Pitschmann syn Jakóba rotmistrza wojsk Polskich poślubił Maryą Sexidę, z tych zaś urodził się Józef Franciszek Jan, trojga imion Pitschmann, radzca honorowy, profesor publiczny malarstwa i rysunków w liceum Wołyńskiem w Krzemieńcu, rzeczywisty członek Cesarsko-królewskiej Wiedeńskiej akademji, za gorliwe do nich przykładanie się i okazane rzadkie talenta, otrzymał od Cesarza Józefa II. złoty medal z czerwoną wstęgą dla noszenia go na szyi i patent od Wiedeńskiej Cesarsko-królewskiej akademji nauk i sztuk pięknych na rzeczywistego członka tejże wydany roku 1787. 4. Grudnia. W krótce potem wezwany od nieśmiertelnej pamięci Tadeusza Czackiego na publicznego profesora malarstwa i rysunków, naprzód w gimnazyum poźniej w liceum Wołyńskiem w Krzemieńcu, otrzymał za rok 1812. medal brązowy samej tylko szlachcie w Cesarstwie dany a potem znak odznaczenia się za 25. letnią publiczną nieskazitelną służbę. W nagrodę niezmordowanej swej gorliwości w posłudze krajowej i ukształcenia wielu znakomitych artystów otrzymał rangę radzcy honorowego. Tenże Józef Pitschmann wszedł w dozgonny związek z córką znakomitego domu urodzoną Agnieszką Baudouin de Courtenaj, z którą spłodził: Narcyza Baltazara dwojga imion, Alexandra Maxymiliana dwóch imion, Kajetana Leonarda dwóch imion, Adolfa Antoniego Józefa trojga imion, Antoniego Karola Jana trojga imion, regenta akt powiatowych Krzemienieckiego sądu, i córkę Zofią którą zaślubił książe Mikołaj Iwanowicz Kekuatow, obywatel gubernji Czerniechowskiej, porucznik wojsk Rossyjskich. — *Z wywodu szlachectwa przez heraldyę cesarsko rossyjską stwierdzonego.*

Piwko *herbu Radwan.* W *Kuropatnickim* i *Małachowskim.*

Platyński. — *Kurop.* — *Małach.*

Plensinger Fryderyk, *Nobilit. praec. scart.* w Kons. r. 1790. — *Małachowski.*

Pleskarzewski, —

Pleski, — i

Pleśniewicz, stoją w *Kuropatnickim* i *Małach.*

Pleszczyński *herbu Rola.* Tylko *Małachowski* tak ich wypisuje. — Niewiem czy nie do tych należał Mikołaj z Pleszowa chorąży Kaliski, który w roku 1436. podpisał pokój Brzeski. — *Codic. Dipl. Vol. IV. fol.* 133.

Pliszka. W Brzeskiem Litew., i t. d. — *Małach.*

Pluniński, —

Pluszewski, —

Plwacz, — i

Płaska *herbu Topor.* Tak przez *Kuropatnickiego* i *Małachowskiego* wypisani.

Płaszczyński. *Nobilit.* w Konst. r. 1673. *fol.* 41. — *Małachowski.*

Płatkowski z Wileńskiego, podpisał elekcyą Króla Jana Kazimierza. — *Małachowski.* — Podobno to ci sami co **Platkowski** w T. VII.

Płatyński, —

Płazowski *herbu Lubicz*, —

Płodziewicz, — i

Płomkowicki. *herbu Pomian.* Wypisani w *Kuropatnickim* i *Małachowskim.*

Płończyński *herbu Glaubicz.* — Patrz pod **Płończyk** w T. VII.

Płoniakiewicz. *Nobilit.* w Konst. r. 1673. *fol.* 41. — *Małach.* — *Krasicki.*

Płoskowski w ziemi Halickiej, i t. d. — *Małach.*

Płoszczewski, —

Płoszczyński w ziemi Mielnickiej, i t. d., —

Płotelski, — i

Płotkowski. — Tak są cytowani w *Kuropatnickim* i *Małachowskim.*

Pnieiniński *herbu Pnieinia*, —

Poczętowski, —

Podernia, —

Poderniec, — i

Podhorski. — Przez *Kuropatnickiego* i *Małachowskiego* cytowani. — W roku 1778. Mikołaj podstarości Trembowelski. Balcer podczaszy Krzemieniecki. — *Krasicki.*

Podhorodecki na Wołyniu, i t. d. — *Małachowski.* — W roku 1788. Ignacy podczaszy Wołyński. — *Krasicki.*

Podkański *herbu Brochwicz*, czyli jak się teraz piszą **Potkański.** — Patrz T. VII. — Oprócz tamtych Stanisław *in Potkana* w Radomskim powiecie w wojew. Sandomirskiem, z tych wspominają dawne akta ziemskie Radomskie pod r. 1476.

Andrzej na Potkanie dziedzic Potkański, komornik graniczny, z Kiełczewską spłodził Jana. Jan na Potkanie Potkański pod rokiem 1545. vice-starosta Radomski, z Zofią de Przytyk Podlodowską, spłodził córkę Justynę. Ta za Brzyskim, i Seweryna. Seweryn w Potkanie Potkański sędzia grodzki Radomski dziedzic na Potkanie, Potworowie, Grabowy i Gru-

szczynie, z Teofilą de Iłow Noskowską, wnuczką Andrzeja Noskowskiego biskupa Płockiego, spłodził synów: Stanisława i Wespazyana bezpotomnych. Pawła od którego syn Damian i córka Kolumba w zakonie ś. Dominika w Górze pod Warszawą świątobliwie żyjąc umarła. Bóg różnemi łaskami wsławiać jej święte życie raczył, które spisane i poprzysiężone w Nuncyaturze chowają, a między inszemi to, że ciało jej dotychczas nieskażone zachowuje. Czwarty syn Jakób.—Jakób na Potkanie Potkański z Zofią de *nova* Cerekiew Kochanowską chorożanką Sandomirską, spłodził Alexandra dziekana Kijowskiego, kanonika Płockiego, *sede vacante* administratora, deputata na trybunał Koronny 1690. i 1693. roku. Drugiego Józefa. Józef na Potkanie Potkański, sędzia kapturowy Sandomirski, z Zofią z Lendu Lędzką pisarzowną ziemską Sandomirską, która po jego śmierci 2*do voto* z Lesiowskim, 3*tio voto* z Boglewskim skarbnikiem Czerskim, zaś z pierwszego małżeństwa z Potkańskim zostawia cztery córki: 1. Annę Karwicką, 2. Barbarę Szczucką, 3. Teresę Załuską wojewodzinę Rawską, 4. Zuzannę zakonnicę u Bernardynek w Tarnowie. Syn zaś jeden Jan.—Jan w Potkanie Potkański łowczy Sandomirski, starosta Zwinogrodzki, pułkownik husarskiej chorągwi, miał Krystynę Gozdzką starościankę Stężycką, siostrę Konstancyi Cieciszowskiej kasztelanowej Czerskiej, którą rodzi Helena de Czekakarzowice Tarłowna, siostra Tarła wojewedy Lubelskiego, którego syn Tarło wojewoda Sandomirski, zaś brat rodzony tej Gozdzki kasztelan Czerniechowski, którego syn Bernard Stanisław wojewoda Podlaski, miał 1*mo voto* z Humieckich Ogińską. 2*do voto* Barbarę Małachowską. Z tejże Gozdzkiej Jan Potkański zostawił synów sześciu: to jest Józefa kasztelana Radomskiego starostę Zwolińskiego. Stanisława opata kommen. Sulejowskiego, scholastyka i kanonika Płockiego, deputata na trybunał Koronny 1738. roku. Antoniego podkomorzego województwa Sandomirskiego, pułkownika w Pancernej chorągwi, który był deputatem kilka razy na trybunał Koronny, kawaler orderu ś. Stanisława. Franciszka biskupa Patareńskiego, sufragana i oficyała przez lat przeszło 30. Krakowskiego, kawalera orderu ś. Stanisława. Jana w zakonie *Scholarum Piarum* rektora i prowincyała. Kaspra w gwardyi Koronnej kapitana, który w pojedynku zginął. Córki zaś cztery: Helena 1*mo voto* za Mikołajem Sierakowskim, podczaszym Bracławskim, 2*do voto* za Janem Pszonką podczaszym Lubelskim, 3*tio voto* za Adamem Siemiaszkiem stolnikiem Czerniechowskim, 2. Angela za Sztembergiem generałem cesarskim, 3. Teofila za Kossowskim sędzią ziemskim Drohi-

ckim, 4. Teressa zakonnica ś. Benedykta w Radomiu. Stanisław na Potkanie Potkański podkomorzy województwa Sandomirskiego, miał 1*mo voto* z Molskich Witkowską podkomorzynę Sochaczewską bezpotomną, 2*do voto* ponowił z Ludwiką Rostworowską podczaszanką Podlaską, zktórą spłodził czterech synów: Jacka rotmistrza kawaleryi narodowej komisarza porządkowego powiatu Opoczyńskiego; Franciszka porucznika kawaleryi narodowej; Stanisława kanonika katedralnego Krakowskiego; Wincentego chorążego infanteryi Cesarskiej, któren ma żonę z domu Maryannę Ośniałowską cześnikownę Rypińską, Wojciecha Ośniałowskiego i Barbary Chełmińskiej małżonków córkę, z tej spłodził córkę Ludwikę. Córek zaś dwie, Maryannę za Pawłem Biernackim kasztelanem Sieradzkim, starostą Warteckim, 2. Barbarę za Janem Nepomucenem z Górnego Michałowa Michałowskim, starostą Osieckim.—Józef Potkański kasztelan Radomski starosta Zwoliński, naprzód łowczy Sandomirski, syn pierwszy Jana Potkańskiego łowczego Sandomirskiego z Krystyny Gozdzkiej starościanki Stężyckiej urodzony, ten z Maryanną Pawędzką spłodził czterech synów: Joachima, Franciszka, Tadeusza i Alexandra, córek trzy: 1. Anne Trojanowską, 2. zakonnicę Dominikankę w Górze, 3. Agnieszkę za Ignacym Krasińskim starostą Siemiechowskim.—Joachim pierwszy syn kasztelana Radomskiego, ten z Eleonorą Siemińską podczaszanką Sandomirską zostawił trzy córki: Ewę za Stawskim porucznikiem w brygadzie Kołyski. Teklę i Angielę panny. Synów dwóch: Franciszka i Antoniego.— Franciszek drugi syn kasztelana Radomskiego z Teklą Pieniążkowną bezpotomny.— Tadeusz trzeci syn kasztelana Radomskiego z Anną Łącką kasztelanką Sandomirską ma dwóch synów: Jacka, i N., córkę jednę N. —Alexander Potkański czwarty syn kasztelana Radomskiego, starosta Radomski, kawaler orderu ś. Stanisława, który z Anną Szydłowską starościanką Uszycką ma dwóch synów: Karola i Antoniego, córek siedm: Eufemia, Elżbieta, Tekla, Teresa, Konstancya, Katarzyna i Józefa,

Ta linia Potkańskich z babek należy blizko do familji Lubomirskich, księżny de Nassau, która była 1*mo voto* za Januszem książęciem Sanguszkiem; do Humieckich, Mniszchów, Rzewuskich, Małachowskich, Potockich, Załuskich, Wielohurskich i t. d.—*Her. Wiel.*

Podlesiecki, w księdze *Wapowskiego*.

Podobied. —*Kuropatnicki.* —*Małachowski.* —

Podolski *herbu Junosza.* —Że są i tego herbu piszą *Kuropatnicki* i *Małachowski.*

Podwerbski. — *Karopatnicki* — *Małachowski.*

Podzanowski Jakób wojski Halicki odbierał imieniem Zygmunta Augusta wraz z innemi hołd od Piotra wojewody Multańskiego, w Bakucie nad Dniestrem. — *Cod. Dipl. Vol. I. fol.* 619. — *Krasicki.*

Pohl. *Nobilit.* w Konst. roku 1775. *fol.* 148. — *Małachowski.*

Pohorecki *herbu Sas.* — *Małachowski.* — Pohoreccy domowa szlachta ruska, od dawnych czasów mają swoją siedzibę w województwie Ruskiem. Jakób na Pohorcu Pohorecki, mąż rycerski za Zygmunta III. zostawił syna Bazylego połączonego węzłem małżeńskim z Anastazyą Sużańską, jak świadczy *Extractus ex Matricula Statuum Regnorum Galiciae et Lodomeriae libro majestatico generali Tomo X. pag.* 386. wydany dnia 15. Listopada 1842. Kajetanowi Ignacemu dwóch imion Pohoreckiemu. Bazyli Pohorecki, wyż wzmiankowany z Anastazyą Sużańską spłodził syna Jana, który miał za żonę Maryannę Szaruńską; z tej syn Franciszek Pohorecki połączony z Kunegundą Syktowską, otrzymał od N. Króla Polskiego Augusta III. roku 1748. Lipnicę Górną (patrz akta Bieckie rok 1750.) zostawił syna Michała Pohorskiego połączonego węzłem małżeńskim z Franciszką Dłuską, córką Józefa Dłuskiego i Katarzyny de Zakliczyn, otrzymał od N. Króla Polskiego Augusta III. roku 1757. potwierdzenie używania wraz z żoną Lipnicy Górnej, zostawił syna Ignacego Jakóba dwóch imion Pohoreckiego, który połączył się z Anną Postępską, córką Wincentego Postępskiego i Maryanny Żurakowskiej, dziedziców Przemiwołki i innych. Z tej jest dziś żyjący (1842.) syn Kajetan Ignacy dwóch imion Pohorecki, połączony z Urszulą Smarzewską, herbu *Zagłoba* córką Marcina Smarzewskiego i Teresy Popielówny, z której są następujący synowie i córka Julianna, 1. Ferdynand Tytus, 2. Alexander Dyonizy, 3. Ludwik Hipolit Marcin trzech imion, 4. Marcelli Fabian dwóch imion Pohoreccy. — *Z dokumentów familijnych.*

Pokaszewski Marcin rotmistrz, *Nobilit.* w Konst. r. 1676. *fol.* 62. — *Krasicki.* — *Małachowski.*

Poklewski. — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.*

Pokorzyński *herbu Łodzia.* Tylko u *Małachowskiego.*

Pokubiata, w Lidzkim, i t. d. — *Małachowski.* — *Kuropatnicki.*

Pokutyńscy *herbów: Brodzic, Pilawa, Prus.* — O Pokutyńskich stoi w Tomie VII., ale żadnego im herbu nie położono, gdy tym czasem *Kuropatnicki* i *Małachowski* trzy domy tychże wymieniają.

Polakowski *herbu Pokora.* — Patrz wyżej pod **Cichnicki.**

Polczycki z Pińskiego, podpisał elekcyą Króla Władysława IV. — *Małachowski.*

Polemann. *Indigen.* w Konst. roku 1685. *fol.* 20. —*Małachowski.*

Poletyło *herbu Trzywdar.* — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.* — W roku 1778. Wojciech Poletyło łowczy Krasnostawski. N. Poletyłowna za Stanisławem hr. Krasickim. — Franciszek sędzia grodzki Mielnicki. Wojciech komornik ziemski Mielnicki. Maciej podczaszy Bielski. — W roku 1788. Wojciech kasztelan Chełmski. — *Krasicki.*

Policyani. *Nobilit.* w Konst. r. 1673. *fol.* 41. — *Krasicki.* — *Małachowski.*

Polikulski, — i

Polinarski. W *Kuropatnickim* i *Małachowskim.* — W roku 1778. Kazimierz Polinarski regent grodzki Wschowski. — *Krasicki.*

Poliński. — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.*

Politalski, w Grodzieńskiem, i t. d. — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.* — W r. 1778. Michał sędzia ziemski Grodzieński. — *Krasicki.*

Poliwczyński, w ziemi Zawskrzyńskiej, i t. d., —

Polkowski, w Mazowszu, i t. d., — i

Połchowski *herbu Junosza.* — W *Kuropatnickim* i *Małachowskim* tak wymienieni. — W r. 1778. Jan Połchowski pisarz grodzki Piński. — *Krasicki.*

Połłupięta z Połock. podpisał elekcyą Króla Jana Kazimierza. — *Małachowski.*

Połotyński, patrz pod herbem *Połota* w T. VII.

Połujan, w Trockiem, Brzesk. Lit., i t. d. — *Małach.*

Połukoń *herbu Rokosz.* — Tylko *Małachowski* tak ch wymienia.

Połużyński. Patrz **Połuz** w T. VII.

Ponikwicki *herbu Korab.* Tylko *Małachowski* tak ich wymienia.

Pont (du) uwolniony *a scart.* w Konst. r. 1775. *fol.* 146. — *Krasicki.* — *Małachowski.*

Popiel *herbu Sas.* — Że są i tego herbu piszą *Kuropatnicki* i *Małachowski.*

Popiołek,

Porajeski, —

Porajowski *herbu Poraj*, — i

Porędwa. Tak w *Kuropatnickim* jak w *Małachowskim* są wymienieni.

Porkus *herbu Świńka*, —

Poron, —

Porowski, — i

Porozowski. Wszyscy ci tak tylko w *Kuropatnickim* i w *Małachowskim* wymienieni.

Porycz Baltazar, kapitan wojsk Koron. *Nobilit.* w Kons. roku 1673. *fol.* 38. — *Krasicki.* — *Małachowski.*

Porywaj. *Nobilit.* w Konst roku 1659. *fol.* 59. — *Krasicki.* — *Małachowski.*

Porzecki *herbu Doliwa.* — Że są i tego herbu piszą *Kuropatnicki.* — *Małachowski.*

Porzycki. — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.*

Postel. *Nobilit.* w Konst r 1683. *fol.* 19. — *Krasicki.* — *Małachowski.*

Postępski, na Wołyniu, i t. d., —

Postlet, — i

Postoll. — Tak w *Kuropatnickim* i *Małachowskim* wypisani.

Postrowski ziemianin Rożański w r. 1632. — *Małachowski.*

Poświatowski, w genealogji Chomentowskich i t. d. — *Małachowski.*

Poświński *herbu Ciołek*, —

Poszlewicz, — i

Poszukliński. Tylko w *Kuropatnickim* i *Małachowskim* tak wymienieni.

Potocki *herbu Lubicz.*. — O tych w Tomie VII. tu dodajemy: — Dekret trybunału Lubelskiego z r. 1670. wspomina, że czterej bracia rodzeni z Potoka Potoccy, dzielili się dobrami Potok *cum attinentiis* w roku 1565., że się wsławili ważnymi dla kraju zasługami i przydomek ich był *Fox.* — Z tych czterech braci, dwóch zeszło bezpotomnie, od najstarszego Mikołaja pochodzą: Jędrzej Seweryn, i reszta członków w *Niesieckim* wspomnieni. Od drugiego zaś z owych czterech braci Jana, pochodzi Wojciech, a od tego znowu Jan, ten z Zofią Siedlewską miał syna Krzysztofa starostę Jabłonowskiego, który miał pierwszą żonę Bogumiłę z Goraja a drugą Eleonorę Kawiecką i z tej zostawił syna Hiacynta Antoniego starostę Lwowskiego, który znowu z Teresą Borowską miał syna Józefa Stanisława Wojciecha podczaszego Krasnostawskiego, ten pojął za małżonkę Magdalenę Zabielskę, i zostawił syna Franciszka Xawerego, radzcę stanu, prezesa prokuratoryi Jlnej i kommisyi najwyższej examinacyjnej Królestwa Polskiego, karalera orderu ś. Stanisła i ś. Anny I. klassy, oraz dziedzica dóbr Siedliska, Wieyci i Mereszów-

ka, który był redaktorem *Prawa Karnego* na sejmie roku 1818. i *Prawa Cywilnego* na sejmach roku 1825. i 1830., zmarłego we Lwowie roku 1837., ten miał za małżonkę Maryę Czerwińską i zostawił potomstwo dwóch synów: Tytusa Edwarda, kawalera orderu Pruskiego Orła czerwonego, zeszłego roku 1841. bezpotomnie, i Ludwika Mieczysława, który pojął za małżonkę Klodyldę Horodyskę, i dwie córki: Leokadyę za księciem Adamem Woronieckim i Różę za Ludwikiem Rembielińskim. — *Z dokumentów familijnych.*

Potocki *herbu Pilawa.* O tych obszernie w T. VII. Tu dodajemy drugą linię od XI. Mikołaja, wymienionego tamże na str. 466. pochodzącą, którego drugi syn z Czermińskiej był XII. Stefan wojewoda Bracławski, ten z Mohilanki (patrz T. VII. str. 456. i t. d.) oprócz innych dwóch, miał syna — XIII. Pawła kasztelana Kamienieckiego, który z Jarmolińskiej zostawił — XIV. Stanisława kasztelana Kijowskiego, ten z drugiej żony Rejowny zostawił dwóch synów, z których — XV. Jan kasztelan Bracławski z trzecią żoną Danielewiczowną miał syna — XVI. Teodora wojewodę Bełzkiego a tego z Sapieżanki syn — XVII. Adam pułkownik wojsk księztwa Warszawskiego 2. pułku jazdy, któren własnym kosztem wystawił. Tego żona Marya Roztworowska i z niej potomstwo córek dwie: Karolina 1*mo* Starzeńska, 2*do* Nakwaska, i Adelina za pułkownikiem Mikołajem Kamińskim. Synowie zaś — XVIII. Teodor ożeniony z Dzieduszycką i — Juliusz ożeniony z Pruszyńską; oba dziś żyjący.

Potocki *herbu Poraj.* — Że są i tego herbu piszą *Kuropatnicki* i *Małachowski.*

Potoczyński, — i

Pottow. — W *Kuropatnickim* i *Małachowskim.*

Potsh *herbu Trójstrzał.* Który jest takowy: w polu zielonem korona złota dwiema strzałami przeszyta w hełmie szyszak z trzema piórami strusiemi, i ręka zbrojna strzałę trzecią trzymająca. Ta familia pochodzi z Angli, z której Jerzy Potsh syn Jerzego Filipa otrzymał dyploma nobilitacyi w Konstytucyi na sejmie Warszawskim 1791. roku uchwalonej i na sejmie grodzieńskim 1793. roku potwierdzonej. — *Her. Wiel.*

Potulicki *herbu Grzymała.* — Mylnie *Niesiecki* twierdzi, że Potulickich familia herbu *Grzymała* bez rycerza zażywa, gdyż, że herb *Grzymała* wprawdzie początkowie nie miał rycerza w bramie, jest wiadomo, ale Przecław Grzymała wojewoda Rawski za obronę od Jadźwingów miasta Płocka r. 1087. miał sobie dla pamiątki od Władysława Armena rycerza w herbie nadanego, aby swoją od drugiego brata Zdziwoja na Oleśnicach (Oleskich i Oleśnickich przodka) dystyngował po-

tomność (karta 12. księgi o procedencyi całego Grzymałów rodu *) — *Kromer* p. 111.)

Gałąź pierwszą rodu Grzymałów stanowią w liniach bocznych: Olescy, Oleśniccy, Małachowscy, Lagonowie i Kobylańscy. — W linji pierwszej: Grzymałowie, którzy idą od Mikołaja kasztelana Biechowskiego na zamkach Więcburgu Potulicach, Grzymale, *comesa* (1325), któren z pierwszej żony Tarłówny kasztelanki Wojnickiej zostawił syna Dersława, którego potomstwo w trzeciem pokoleniu zginęło, z drugiej żony Kochny Ostrorożanki Poznańskiej wojewodzianki synów dwóch: Syn starszy Pietrasz wojewoda Kaliski 30. *in serie* utworzył linią Grzymałów, której członkowie w r. 1506. od Potulic Potulickiemi zwać się zaczęli; młodszy syn Przecław Poznański cześnik na Grzymale zamku *comes*, rozmnożył tę co zawsze Grzymałów nosi nazwisko.

Pietrasza Grzymały *comesa* z Więcburga, na Potulicach pana synem starszym był Domosław, kasztelan Rogoziński (1388.); dalej Janusz Grzymała kasztelan Rogoziński; dalej Przecław kasztelan Kamieński (1479.); dalej Wojciech Grzymała Rogoziński kasztelan (1506.), króry pierwszy podług ówczesnego zwyczaju przybierania nazwisk od dóbr Potulickim się zwać począł. Dalej Mikołaj Potulicki Kujawski wojewoda (1544.), dalej Stanisław podkomorzy Poznański; dalej Janusz (1651) Jan (1689.) Adam, starostowie Borzechowscy; dalej Józef Potulicki wojewoda Czerniechowski; dalej Alexander generał-major wojsk Koronnych, w prostej linji antenaci Michała, który z Potockiej sterościanki Trębowolskiej i z tegoż Alexandra urodzony, pojąwszy w małżeństwo hrabiankę Wodzicką zostawił z niej synów trzech: Jana Kantego, Kaspra i Kazimierza, córek dwie: Józefę za margrabią Wielopolskim, Urszulę za hr. Roztworowskim. — Jan Kanty młodo zmarły, Kasper hrabia Polski ożeniony z Teresą hrabianką Mielżyńską ma synów sześciu: Michała, Stanisława, Włodzimierza, Józefa, Antoniego i Piotra, córek cztery: Katarzynę za hr. Alexandrem Mielczyńskim, Maryą, Gabryelę i Konstancyą, Kazimierz hr. Potulicki z hr. Mielżyńskiej ma syna

*) Mało już zapewne dzisiaj familji posiada tak dokładną i na kronikarzach opartą genealogią jak jest owa księga o rodzie Grzymalitów w posiadaniu Kaspra hr. Potulickiego będąca. Pisaną ona była przed stu pięćdziesięciu laty. A że Więcburg, siedziba tylu wiekowa Potulickich, przez same swe położenie nigdy na żadne napady obcych narodów nie był narażonym: łatwo przeto było jednemu z familiantów szczęśliwą myśl wykonać i całą historyą rodu w jednoże dzieło zebrać. — *P. W.*

Kazimierza, *2do voto* z Barbary hr. Wielopolskiej synów trzech: Ignacego, Władysława, Franciszka, i trzy córki: Zofią, Józefę i Teresę. Ci dziś żyjący.

Przedsław Grzymała na zamku Grzymale *comes* Poznański cześnik miał jedynego syna Domarada, Kostrzeńskiego kasztelana który był na czele Grzymałów podczas wojny z Nałęczami (1389.) Tego syn starszy Jarosz w Polszcze pod Grunwaldem z Krzyżaki, a potem w Hiszpanji z Saraceny i Maury na wojnach rycerz sławny (1410.). Tego syn starszy Jędrzej kasztelan Poznański (1445.) i t. d. *).

Gałąź druga. — Przecław Grzymała na Borkowie kasztelan Czechowski Borkowskich przodek (1266,). Zdzisław Sendomirski łowczy na Skotnicach i Kazanowie (1280.) Skotnickich i Kazanowskich rozmnożyciel. Mroczko Grzymała Wacława Króla podczaszy na Wilkowie Wilkowskich przodek (1307.). Domarad, Dobrogosta G. Wiślickiego kasztelana syn młodszy Świszowskich 1333.. — Mikłusz syn starszy Dobrogosta kasztelana Wiślickiego Baranowskich przodek 1334. Tego wnuk Janko z Strzela Grzymała Przedysława Kaliskiego łowczego i Hanki Skotnickiej syn urodzeniem drugi był 29. *in serie* arcybiskupem Gnieźnieńskim 1382.

Gałąź trzecia rozdzielona napród na trzy linie: Świeradów, Margoniów i Smogólców, wydała potem familie: ze Świeradów: 1. Dłuskich, 2. Modrzewskich, 3. Grzymułtowskich. Od Świerada na Pogorzelcu i Grudnie kasztelana Lędskiego wyszły familie Grudzieńskich i Pogorzelskich (1309.) Przecław z Pogorzelca syn tegoż najmłodszy był biskupem Wrocławskim. Janusz i Przecław z Grudny, przodkowie znakomitej Grudzieńskich familji odznaczyli się w wojnie z Nałęczami. Z Margoniów wyszły familie Wierzczyckich i Zbikolskich, z Smogólców Smerzyńscy (Piotr Smerzyński 1582,26. *in serie* wojewoda Brzesko - Kujawski) i Garwascy (Wierzbięta Smogulec na Garwaszy sławny w wojnie Grzymałów — Stanisław w roku 1587. kasztelan Płocki. Do Szwecyi od stanów r. p. po Króla Zygmunta III. wielki poseł.)

W czwartej gałęzi Gośliccy idą od Grzymały z Goślic wielkich, kasztelana Raciązkiego (1321.), którego ojciec Nakielski 37. *in serie* kasztelan, będąc od Bolesława Poznańskiego książęcia o porozumienie z Kazimierzem księciem Kujawskim posądzony, miał sobie od tegoż księcia rycerza z bra-

---

*) Gdy pod herbem *Grzymała* nie zupełnie dokładnie różne gałęzie Grzymalitów są wyszczególnione, przeto tutaj takowe umieszczamy. *P. W.*

my w herbie wyrzuconego a bramę dla oznaki niełaski pańskiej zamkniętą. Odtąd Gośliccy takim kształtem hr. Grzymała używają (Wawrzeniec Goślicki 46. *in serie* biskup Poznański 1607.). Do tej Gałęzi należą jeszcze Łagiewniccy i Grabowieccy od Mikołaja Ruwskiego kasztelana 1320., tudzież Bieganowscy, Niegolewscy, Prządzewscy od Janka Poznańskiego podsędka idący. — Łagonowie (familia do pierwszej gałęzi należąca) rozdzielili się potem na sześć linji: na Łagonów, Pączkowskich, Przybyszowskich, Slaskich, Zarnowieckich i Zielińskich. — *Wyciąg z księgi o rodzie Grzymalitów.*

Pouppart. Indigena w Konst. roku 1790. *fol.* 227. — *Małachowski.*

Powilewicz, —

Powsłowski, —

Pewypięta, —

Powyrski, w Żytomirskim, i t. d.

Pożarski, — i

Poziomecki. Wszyscy ci tak wypisani w *Kuropatnickim* i *Małachowskim.*

Poziomski w Podolu i t. d., familia zacna. — *Małachowski.*

Poznański *herbu Pozniak.* — *Małachowski.*

Poźniak *herbu Bełty.* — Że są i tego herbu pisze *Małachowski.*

Prahl Gieryon Henryk. *Nobilit. non praec. scart.* w Konst. r. 1790. — *Małachowski.*

Prakowski *herbu Radwan.* — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.*

Prandke Marcin. *Nobilit. praec. scart.* w Konst. r. 1790. — *Małachowski.*

Prandota *herbu Rawicz.* — Czterech synów. Kochana księcia Szląskiego było, to jest: Prandota, Groth, Goworek i Warsz. Z Prandotów wielu było w senacie wojewodami i kasztelanami, jako Prandota z Ostrowa, tego herbu *Rawicz* będąc kasztelanem Krakowskim umarł roku 1331. o którym *Długosz, Kromer, Bielski i Miechowita.* Krystyan z Ostrowa, był tymże kasztelanem Krakowskim do roku 1431., którego umarł, wspomina go *Łaski w Statucie* i insi. Prandota z Żelazny, herbu *Rawicz*, był wojewodą Płockim w r. 1451. *Statut Mazowiecki.* Prandotów kilku było wojewodami Rawskiemi, to jest Prandota I. herbu *Rawicz* był wojewodą Rawskim w roku 1140. Prandota II. był tymże senatorem w roku 1230. Prandota III. tegoż krzesła żył w roku 1260. Prandota IV. wojewoda Rawski, tegoż herbu w roku 1394. o których *Paprocki i Okolski.* Także z Trzciany Prandota V. był

tymże senatorem r. 1506. w *Statucie Przyłuskiego*, i Prandota VI. z Zelazny wojewoda Rawski, o którym mówi *Olszowski o Primacie.* Krzysztof z Prandotów na Ostrowie, był kasztelanem Sendomirskim roku 1282. o którym *Długosz, Bielski, Miechowita i Kromer.* Drugi Prandota z Ostrowa, był tymże senatorem w r. 1305. Także Krystyn inszy z Ostrowa, posiadał toż krzesło kasztelanji Sendomirskiej, w roku 1331. i Krystyn trzeci z Ostrowa, który postąpił na kasztelanią Krakowską w roku 1407, o których *Długosz i Kromer* pisali. A jako hrabiowie z Wielkiego Skrzynna Duninowie herbu *Łabędzia*, różnemi potem imionami szlachetnemi nazywali się od dóbr swoich, jako to: Duninowie od Borków Borkowscy, od Karwic Karwiccy, od Łabędzia Łabędzcy, od Rajec Rajeccy, od Spotowej woli Spotowie i wielu innemi imionami rzeczeni; tak i hrabiowie herbu *Rawicza*, od Prandoty Goworka, Grota i Warszy, braci rodzonych Rawiczów pochodzący, i jednej krwi będący, inszemi nazwiskami od dóbr byli rzeczeni. — *Herbarz Duńczewskiego.* — O tych wszystkich w właściwym miejscu stoi.

Praski *herbu Niemczyk.* — Że są i tego herbu piszą *Kuropatnicki.* — *Małachowski.*

Prek. — Patrz **Preuck** w Tomie VII.

Pretorius Natanael. *Nobil. non praec. scart.* w Kons. r. 1790. — *Małachowski.*

Principatti Jan otrzymał Indigena w Konst. r. 1768. wraz z synowcami od brata Michała pochodzącemi. — *Krasicki.* — *Małachowski.*

Proenen Gerard starosta Sabowidzki, dworzanin królewski na sejmie r. 1658. do Indigenatu przypuszczony. — *Vol. IV. fol.* 977. — *Krasicki.* — *Małachowski.*

Prolesza *Kandyba*, — i

Prościewicz *herbu Pelikan.* — U *Kuropatnickiego* i *Małachowskiego.*

Prosowski *herbu Przyjaciel.* Dęwni autorowie jak również i *Niesiecki* przez niewiadomość opuścili, których familia w tym czasie znajduje się w powiecie Włodzimierskim. Z tych Alexander Prosowski z Alexandrą Jelcuwną, spłodził Michała łowczego Mścisławskiego, który z Agnieszką Szczawińską, miał córkę jednę Katarzynę, Michała Kazimierza Szołajskiego małżonkę, i dwóch synów Franciszka i Michała bezpotomnych. Franciszek Prossowski, komornik ziemski Włodzimirski, ten z Apolonią Buchowiecką zostawił potomstwo córkę jednę Maryannę, Piusa Wojnarowskiego cześnika Bracławskiego małżonkę i synów czterech: Jana Symforyana sędziego ziemskiego Nowogrodzkiego, który ma za sobą Elżbie-

tę Olszyńską. Drugiego Józefa vice-regenta grodzkiego Włodzimirskiego. Trzeciego Konstantego pisarza aktowego Włodzimirskiego. Czwartego Ignacego na świecie, a w zakonie Dominikanem, Henryka Prossowskiego. — *Her. Wiel.*

Prowani *herbu Władysławski.* — Patrz pod tym herbem w Tomie IX.

Pruchnowski, —

Prusiewicz, — i

Pruszakiewicz *herbu Pielesz.* — Tak w *Kuropatnickim* i *Małachowskim* wymienieni.

Pruszyński *herbu Rawicz.* — Tych *Niesiecki* Prusińskiemi pisał i tak stoją w Tomie VII. Tu dokładniejszą umieszczamy zacnego tego domu procedencyą, opuszczając początki tej familji i poczynając od Włodzimierza, który według podań, będąc z Bolesławem śmiałym na wyprawie pod Kijowem, z tamtąd wróciwszy córkę Rawicza pojął za żonę, jej herbem zaczął się pieczętować i spłodził z niej synów dwóch, i jednę córkę, to jest Jarosławę; Daniela męża rycerskiego bezpotomnego i Olgę wydaną za Leona książęcia Hołowczyńskiego herbu *Łabędź*. 2. Jarosław Rawicz Pruszczyński pojął za żonę Maryą księżniczkę Giedrojcównę herbu *Poraj* i miał syna jedynaka. 3. Alexander, ten zaś 4. Daniela, ten 5. Jaropełka, co miał za żonę Helenę Hacewiczównę i z tej zostawił 6. Leona. Tenże miał za żonę Annę Gidzińskę herbu *Prawdzic* i zostawił z niej syna Bernarda, który miał siedzibę w Łukowskiej ziemi. Gdy Tatarowie Ruś najechali, i w tamte strony się pomknęli, zmówił się z Siedlęckim herbu *Rawicz* i w sto pięćdziesiąt koni siedemset Tatarów pod Radoryszem na placu położyli. Miał synów dwóch, i córkę Jadwigę. — 1. Franciszek, ten z Branickiej zostawił synów jedenastu. — 2. Krzysztof w wojnie z Inflantczykami i carem Moskiewskim Iwanem Wasylewiczem II. wsławiony poległ roku 1560. — 3. Jadwiga zakonnica u ś. Franciszka w Krakowie.

Synowie Franciszka: I. Mikołaj, za Stefana Batorego założył początki swojej sławy, gdy pod Mieleckiem hetmanem służąc zdobywał fortece Sokół, Turobin i Suszę, miał jednego syna Pawła, ten był łowczym Owruckim i Dąbrowskim, poźniej zaś sekretarzem Króla Jana Kazimierza, tego syn Wawrzeniec zwany Kyńdziuszkiem dla tego, że był po skonie matki z żywota wypruty i utrzymywany przez trzy miesiące w żołądkach wieprzowych a przeżywszy lat 109., zwykle używał ruskiego przysłowia „Ja nerodywsia i umeraty nebudu." Był skarbnikiem Kijowskim, miał dwóch synów: 1. Stanisław Kostka, kasztelan Owrucki i Żytomirski, kawaler orderów białego i ś. Stanisława I. klassy. Pamiętny rodakom z wielu pięknych

czynów, które zasługują na kruciuchne wspomnienie. Mąż ten najpierw dla ubogich hojny, sztuk wyzwolonych protektor, szkół dla młodzieży fundator, bo założywszy w mieście Łucku i Żytomierzy klasztory dla OO. Bernardynów, nieprzepomniał także założyć przy tychże klasztorach szkoły dla uczącej się młodzi. Zasługi jego położone w obywatelstwie i u króla zjednały mu szacunek u współczesnych, piękną pamięć u potomnych, umarł roku 1796. W majętności swojej w miasteczku Łowkowie, jego zwłoki spoczywają w Berdyczowie u Ks. Karmelitów, gdzie jest grób familijny Pruszyńskich. Miał za sobą córkę regimentarza Stępkowskiego, z której się urodził Józef. Tenże Józef z Pawszanką miał dwie córki: Anielę i Emilię.— II. Antoni drugi syn Wawrzeńca brat rodzony Stanisława Kostki, naprzód miecznik Zwinogrodzki, potem stolnik w. Kor. kawaler orderów Orła białego i ś. Stanisława I. klassy, gorliwy w posługach dla kraju i ziomków, r. 1790. wystawił swoim kosztem 150. ułanów z całym wojennym rynsztunkiem, a dostawiwszy ich aż do Krakowa sam osobiście oddał w ręce naczelnemu wodzowi Tadeuszowi Kościuszce. Fundował szkoły Dąbrowickie zgromadzenia Ks. Pijarów, za czasów rektorstwa ks. Chlebowskiego, oraz Bernardynom Łuckim, i ks. Karmelitom bosym w mieście Olesku na Polesiu znaczne poczynił wyposarzenia. Nieszczęśliwych bronił od prześladowania, sieroty i wdowy wspierał, młodzież do nauk zachęcał, a nawet swoim kosztem zagranicę wysyłał, umarł w swej majętności w Sarnach 1. Marca 1800. roku. Ku czci i pamięci tego męża wdzięczni sukcessorowie wymurowali kościół w mieście Bereznicy, nad rzeką Horyniem, gdzie i jego zwłoki spoczywają. Tenże Antoni miał za sobą Małachowską sędziankę Włodzimierską, z którą miał syna Jana, tenże Jan, z Janiszewskiej spłodził synów: Piotra i Antoniego. Po zejściu pierwszej żony Małachowskiej zmówił się w dożywocie z Rozalią Olizarówną podkomorzanką Krakowską i z tej zostawił czterech synów i dwie córek: 1. Erazm z Pruszyna na Pomorzanach Rawicz Pruszyński, prezes Wołyński miał z dwóch żon córek Józefa, najpierw z Anieli syna Józefa i dwie córek: Teresę i Ludwikę. Po śmierci Anieli wszedł powtórnie w śluby małżeńskie z drugą siostrą Anieli, to jest z Emilią, miał syna Wincentego i córkę Ewelinę. Teresa za Zygmuntem Raciborowskim, a Ludwika za Danielem Mężyńskim, chorążym Krzemienieckim. — Drugi syn Antoniego, brat Erazma — na imie Aloizy ma dwóch synów: Antoniego i Cypryana. 3. Władysław utonął. 4. Hippolit, chorąży Żytomirski, ma dwóch synów: Zygmunta i Oskara. 5. Elżbieta. 6. Salomea, obie za dwoma braćmi na Kaszogrodzie Kaszewskiemi.

Dalszy ciąg synów Franciszka urodzonych z Branickiej: Drugi Adam, ten miał Piotra, który się odznaczał w wojnach z Kozakami za Jana Kazimierza i zostawił syna Jana, który zginął pod panowaniem Michała Wiśniowieckiego w bitwie z Tatarami. 3. Ziemowit bezpotomny. 4. Władysław. 5. Daniel, ten z Urszulą Kajmirówną spłodził Stanisława. 6 Jarosław. 7. Mikołaj, miał dwóch synów: 1. Paweł, ten był sędzią ziemskim Sandomirskim roku 1628., posłował na sejm, z tamtąd jako deputat do Kwarty, wreszcie sędzia kapturowy r. 1632. Zostawił syna Władysława, ten się połączył z Sadłowną Lubomirską. 2. Władysław miał za sobą Pacanowską, która po jego śmierci poszła za Stefana Ciechomskiego podkomorzego Inflantskiego, zostawił synów dwóch: Jana i Wojciecha. 8. Jan. 9. Michał. 10. Tomasz. 11. Ludwik. — *Z dokumentów familijnych.*

Przebołowski. *Nobilit. praec. scart.* w Konstit. r. 1775. *fol.* 44. — *Małachowski.*

Przedpolski *herbu Jastrzębiec.* — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.*

Przedrzymirski Tur *herbu Łuk napięty.* — Familia ta początek swój od Turów wywodzi z których Jan Tur syn Piotra, wnuk Witenesa Tura był dworzaninem Władysława Jagiełły. Bazyli Tur de Przedrzymichi miał za żonę Anastazyą de Kopystno; z tych spłodzony syn Stefan Tur Przedrzymirski, połączony z Feuną córką Alexandra Rola de Truskawiec Truskawieckiego, zostawił Jacka, który miał za żonę Helenę Sas de Siemiginów, z tej spłodzony Demetry ziemianin Ruski, w chorągwi Króla Zygmunta Augusta żołnierz zasłużony, pojął Zofią Rola Kłosowską z której został syn Michał Tur Przedrzymirski wojownik za Stefana Batorego, miał za żonę Annę Gryf Komornicką, zostawił Stefana, ten Stefan był vices-gerent ziemi Lwowskiej, miał syna Pawła chorążego w chorągwi Królewicza Władysława. Tenże Paweł podpisany na elekcyi biskupa Ruskiego Andrzeja Żeliborskiego r. 1641. *Czasopis Ossolińskich rok VI. zesz. VII. str.*89. Zostawił Jana Tura Przedrzymirskiego, komissarza do rewizyi wojsk Kozackich za Zygmunta III. *Munimenta Conv. Ord. Praedicator. Camenecensis fasc. I. N.* 28. Joannes Tur de Przedrzymichi r. 1592. z dóbr swych Przedrzymichy 200. złp. na fundusz utrzymania profesora przy klasztorze Kamienieckim zapisuje. Michał, Andrzej i Tomasz, synowie Jana Tura Przedrzymirskiego komissarza królews. Andrzeja syn Piotr Tur ziemianin Ruski, Piotra Tura synów czterech: Iwaszko Tur Krukowicz, Józef Tur Przedrzymirski, Bazyli Tur i Antoni Derewiński Tur. Józefa Tura Przedrzymirskiego syn Łu-

kasz, zostawił Adama Tura Przedrzymirskiego. Tego Adama syn Jan Tur z Teodozyą Przedrzymirską zostawił Andrzeja, któremu Anna Paciekiewiczówna powiła czterech synów: 1. Jan, 2. Stefan, 3. Piotr, 4. Łukasz Turowie Przedrzymirscy. Tego Łukasza syn Mikołaj Tur Przedrzymirski, członek stanów Galicyjskich, były oficer wojsk Polskich, dziedzic dóbr w obwodzie Przemyślkim położonych. — *Z dokumentów familijnych.*

Przedzielnicki. Z linji książąt Rusko-Polskich. — *Małachowski.*

Przemieniecki Nikodem. *Nobilit. non praec. scart.* w Konst. r. 1790. — *Małachowski.*

Przemyski. *Nobilit. non praec. scart.* w Konst. r. 1768. — *Małachowski.*

Przerembski *herbu Nowina.* O tych obszernie stoi w Tomie VII. Tu dodajemy, że Maxymilian Przerembski nim został wojewodą Łęczyckim, był przez lat kilkanaście kasztelanem Sieradzkim, jako taki został od Władysława IV. wysłany posłem do Wiednia z negocyacyą o rękę arcy-księżniczki Cecylji Renaty, której zaraz po ślubie został ochmistrzem. W roku 1637. Cesarz Ferdynand III. nadał temuż Maxymilianowi i synowcom jego Hieronimowi i Andrzejowi tytuł hrabiów rzeszy Niemieckiej. Wnuka tegoż Maxymiliana Zuzanna z Przerembskich Oleska, fundowała w dobrach swoich Gidlach, klasztor Kartuzów i onym dobra Gidle z przyległościami zapisała, z zastrzeżeniem powrotu dóbr do domu Przerembskich, na przypadek zniesienia zakonu i fundacyi. *Vol. Leg. T. IV. pag.* 962. Dobra Przeremb w Piotrkowskiem położone przetrwały w tej familji. W r. 1794. w tenczas ostatni dziedzic i imienia potomek, Adam hrabia Przerembski, sprzedał Przeremb będący w kordonie Pruskim i osiadł w kordonie cesarskim.

Ostatniemi potomkami domu tego, byli idący od Mikołaja Przerembskiego kasztelana Sądeckiego, który miał z Wieruską syna Stefana, kasztelana Konarskiego Sieradzkiego, a ten z Heleną Wodzicka Jana kasztelana Spicimirskiego. Ksiądz Adam hrabia Przerembski pisarz Koronny Orła białego i ś. Stanisława kawaler, opat Jędrzejowski urodził się roku 1735., tudzież synowiec jego Adam hrabia Przerembski wnuk Jana, a syn Stanisława starosty Pereasławskiego i Święcickiej urodzony roku 1773. zmarły w Wiedniu roku 1811. kawaler orderu ś. Stanisława, ten zostawił z Łucyi Wodzickiej starościanki Grzybowskiej, córki dwie: starszą Zofią za Józefem hrabią Załuskim i Józefę, Józefa Skorupki Padlewskiego senatora wolnego miasta Krakowa małżonkę,

także siostry dwie: Maryannę za Turskim, Antonillę za Dobieckim wydane, na tych się kończy ten niegdy sławny i zasłużony w kraju dom Przerembskich. — *Z dokumentów familijnych.*

Przesiecki z Wileńskiego, podpisał elekcyą Króla Jana Kazimierza. — *Małachowski.*

Przesłodzki — i

Przewski. Tak w *Kuropatnickim* i *Małachowskim* wypisani.

Przonowski Krzysztof z Mazowieckiego, podpisał elekcyą Jana Kazimierza. — *Małachowski.*

Przyałgowski. — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.*

Przybora *herbu Nałęcz,* — w *Małachowskim*; w *Kuropatnickim* zaś bez herbu.

Przybysławski *herbu Lubicz.* Ci stoją w T. VII., ale bez herbu. Jak wiele familji tak i Przybysławscy zmienili nazwisko, dawniej pisali się Mierzyńskiemi, poźniej zachowali przydomek Mierzyński przy nazwisku Przybysławski, potem dodawali tylko Przybysłówski z Mierzyna a nakoniec i tego nawet zaniechali. Dom ten licznie rozrodzony w Wielkiej Polszcze szczególnie w województwach Poznańskiem i Kaliskiem, gdzie się dotąd utrzymuje. Są także Przybysławscy i w małej Polszcze a mianowicie w ziemi Halickiej i województwie Lubelskiem, lecz czy tej samej są dzielnicy co z Mierzyna niewiadomo. Wszakże poźniej rozeszli się i po innych prowincyach Królestwa, jak to dowody świadczą: 1596. r. *Actum Petricoviae in Judiciis ordinariis Generalibus Tribunalis Regni, feria quinta ante festum purificationis Beatissimae Virginis Mariae Anno prosimo &.* Zygmunt, Janusz, Stanisław, Tymoteusz i Zofia bracia rodzeni i siostra, niegdy Macieja Przybysławskiego Mierzyńskiego i Anny z Miedzianowskich synowie z mocy dekretu trybunalskiego dzielą się dobrami sukcesyjnemi Rakutkowo. — Roku 1596. *Actum ibidem feria quarta ante festum Sanctae Priscae Virginis etc.* — *Martinus olim Vegidi Przybysławski filius contumax.* — Roku 1648. na elekcyi Jana Kazimierza Króla między sufragiami województwa Poznańskiego, podpisali się Alexander Przybysławski i Marcyan z Mierzyna Przybysławski *Vol. Leg. IV. fol.* 207. — Roku 1657. *Actum Varsoviae feria secunda ante fustum Sanctae Catharinae Virginis et Martyris* etc. Alexander Przybysławski *Notarius Castrensis Wschovensis, qua Commissarius ad Commissionem bonorum Abbatialium in oppido Prumet a Sacra Regia Majestate designatus.* — Roku 1658. *Actum ibidem die* 17. *Decembris. Tenuta* podwodna Wschowska *dicta in capitaneatu Wschovensi Alexandro*

Przybysławski Notario Castrensi Wschovensi datur. — Roku 1659. *Actum ibidem die 18. 8bris Mandatum aut commissio in personam Generosi Alexandri Przybysławski Regentis Cactrens. Wschovensis ut differentias inter civis et Capitaneatum Wschovensem cogn.* — Roku 1659. *Actum ibidem die 8. Augusti. Bona Regalia Rumiejki in districtu Pyzdrensi sita post fata Generosi Georgii Przybysławski alio dantur.* — Roku 1660. *Actum Petricoviae in Judi. Ord. Gener. Tribunalis Regni feria tertia post Dominicam Invocavit quadragesimalem etc.* Dekret przeciwko Janowi i Magdalenie z Gulińskich *primo voto* Zbierskiej, Przybysławskim, z powodu złego obchodzenia się z pupillami po Janie Zbierskim pozostałemi.— Roku 1661. *Actum Varsaviae die* 6. *Mai Bona omnia in genere summasquae in bonis villae Piotrovice transfusa post olim Jacobum Rudolph uti perduellem et in servitio suetico mortuum successoribus ad octavum gradum curentem Generoso Przybysławski Notario Castrensi Wschovensi conferuntur.* — Roku 1664. *Actum ibidem die* 12. *Decembris. Subjudicatus Terrae Wschovensis Generoso Alexandro Przybysławski Notario Castrensi Wsch. datur.* — Roku 1695. *Actum ibidem die* 30. *Augusti.* Wybrannictwo we wsi Rakutowo w starostwie Kowalskiem w województwie Kujawskiem, szlachetnym Stefanowi i Bogumile z Tumieckich Przybysławskim dane. — Roku 1697. na konfederacyi generalnej po śmierci Jana III. Króla między suffragiami województw podpisali się z Poznańskiego Kazimierz, z Kaliskiego Stanisław, z Sieradzkiego z powiatami swemi Franciszek Przybysławscy. *Vol. Legum. V. fol.* 873. 891. 897.— Roku 1725. *Actum Petricoviae in Judiciis Ord. Gener. Tribunalis Regni Sabatho ante festum Sancti Martini Pontificis*, Stanisław Przybysławski plenipotentów ustanawia. — Roku 1725. *Actum ibidem feria tertia post Dominicam Reminiscere quadragesimalem.* Dekret na rzecz Stanisława Przybysławskiego po niegdyś Andrzeju stryju swym sukcesora. — Roku 1726. *Actum ibidem feria tertia post festum Sanctae Catharinae Virginis et Martyris.* Dekret przeciwko Stanisławowi Przybysławskiemu i Maryannie z Malczewskich niegdyś Dadziboga Malczewskiego z Zofią Rydzyńską córki, a tegoż Stanisława żony o summy sukcesyonalne. — Roku 1745. *Actum ibidem Sabatho post Dominicam Invocavit quadragesimalem.* Dekret przeciwko Antoniemu Przybysławskiemu dziedzicowi dóbr Zakrzewo. — Roku 1746. *Actum ibidem Sabatho post Dominicam Lutare quadragesimalem proxima Anno &.* Dekret o summy z którego się pokazuje że Antoni, Katarzyna, Anna i Zofia rodzone dzieci z Maryanny Malczew-

skiej zrodzone Przybysławscy, po niegdy Stanisławie Przybysławskim dziadzie swym sukcesorowie, mieli ojca także Stanisława krewnego Andrzeja i Alexandra wszystkich Przybysławskich. — Roku 1760. *Actum ibidem feria secunda post Dominicam Laetarae quadrageninalem.* Manifest o sukcesyą Piotra Przybysławskiego niegdyś Hyacynta i Anny z Karwowskich syna, niegdyś zaś Jana wnuka i jedynego sukcesora. — Roku 1762. *Actum ibidem feria quarta post Dominicam Septuagesimae; Manifest* Antoniego Przybysławskiego i Konstancyi jego małżonki. — Roku 1773. *Actum Varsaviae die tertia mensis Maii. Tribunatus minor Districtus Cołomiensis in terra Haliciensi situs post fata Dominici Obertyński vacans Generoso Martino Przebysławski confertur.* — Roku 1789. *Actum Varsaviae die 7. Januarii. Munus Camerarii Sacrae Regiae Majestatis Generoso Joseph Przybysławski datur. — (Z dokumentów w głównym Archiwum Króles. Polskiego w Warszawie złożonych.)*

Przychocki, — i

Przyłbicki. Tak w *Kuropatnickim* i *Małachowskim.*

Przyłuski *herbu Ślepowron.* — Kładziemy tu umieszczoną przez Duńczewskiego w herbarzu procedencyą od antecesorów Józefa Przyłuskiego, wojskiego Warszawskiego, którego prapradziad był Jan Sebrąnek, dziedzic na wielkich Przyłuskach w województwie i ziemi Rawskiej, powiecie Bielskim, jako się pokazuje z różnych tranzakcyi w aktach grodzkich i ziemskich w Rawie poczynionych, gdzie lubo wielu znajduje się tego imienia Przyłuskich, ale z inszemi przydomkami. Syn Jana Andrzej, pradziad Józefa pomienionego, ożenił się z Zochowską, herbu *Brodzic*, znajdującego się domu w ziemi Ciechanowskiej. — Andrzej Przyłuski z pomienioną Zochowską miał synów dwóch: Marcina podwojewodzego Gostyńskiego, i Fryderyka prowincyała *Ordinis s. Augustini.* Marcin pomieniony dziad wyrażonego Józefa wojskiego Warszawskiego, z Zuzanną Sucharzewską, spłodził Franciszka Przyłuskiego, burgrabiego Warszawskiego jednego tylko syna, który się ożenił z Jadwigą Myszczyńską, herbu *Roch* rozrodzonej familji w ziemi Warszawskiej, z których potomstwo Józef, Matyasz, Eleonora urodzonego Jakóba Rogowskiego żona, z potomstwem swojem, Kazimierz proboszcz Trebski, i Stanisław porucznik regimentu konnego J. K. Mści i Rzeczypospolitej który z Odachowską, herbu *Grzymała*, z Rawskiego województwa w powiecie Gostyńskim miał potomstwo. Józef wojski ziemi Warszawskiej wziął w dożywotnią przyjaźń Apolonią, z Ossolińskich Rzewuską, herbu *Krzywda*, której procedencya pod jej nazwiskiem wyrażona, z nich potomstwo: Michał

Adam dwu imienny, Jan Kanty dwu imienny, Franciszek Salezyusz, Felix, Antoni, Desideryusz, Ludwik Stanisław, i córka Marcyanna. Maciej brat Józefa, ożeniony de Święcickie z Żukowską, herbu *Dąbrowa*, w Sendomirskiem i Mazowickiem województwie znajdujących się, spłodził Franciszka, Michała i Jana Nepomucena trzech synów, i córek trzy, Juliannę, Bogumiłę i Katarzynę.

Linia stryjecznej procedencyi, Sebrąnków Prułuskich, taka znajduje się: Paweł Przyłuski, herbu *Ślepowron*, dziedzic dóbr Studzianek, Babina, Podhorki, w ziemi Halickiej leżących, spłodził Grzegorza, skarbnika Czerwonogrodzkiego, który wziął w małżeństwo Petronelę Poniatowską, nie wiadomo którego herbu, i z nią spłodził synów trzech: Marcina łowczego Żydaczowskiego, którego syn chorąży Bydgostki; Mikołaja który z Anastazyą Kalinowską, herbu *Kalinowa*, mieli córkę Annę, Gruszeckiego żonę, i Alexandra chorążego Latyczewskiego, który będąc pułkownikiem w wojsku Koronnem, za panowania Króla Jana III. ciężkie komendy miewał, kilka razy na sejmach walnych posłował, i kilka razy na trybunał skarbowy komissarzem bywał z ziemi Halickiej, jak świadczą *Lauda Terrae Haliciensis*, po śmierci tegoż Jana III. przy ciele zostającemu dworowi marszałkował. Tranzakcyi antecesorów jego, i swoich własnych, najwięcej w ziemi Halickiej i w pobliższych grodach w Żydaczowie, Latyczynie i we Lwowie. Sukcessorowie jago osiedli w ziemi Czerskiej i Radomskiej, których tranzakcyi, najwięcej znajduje się w tamecznych grodach. Ten wszedł w kontrakty małżeńskie z Teresą de Olexowa Gniewoszowną. — Z pomienionej Teresy de Olexowo Gniewoszowny Przyłuskiej było synów trzech: Józef podstoli Halicki, ożeniony z Bidziańską, bezdzietny; drugi Matyasz chorąży Latyczowski, który z Joanną Boską sędzianką Czeską herbu *Jasieńczyk*, wszedł w kontrakty małżeńskie. Pomieniony Matyasz Przyłuski z Boską, mieli synów trzech: Alexandra, Michała i Franciszka, a córek dwie: Maryannę i Zofią. Pierwszy syn Alexander, będąc towarzyszem chorągwi Huzarskiej J. K. M. ożenił się z Konstancyą Bombekowną, z których trzy córki: Teresa, Helena i Maryanna. Drygi syn Michał żył bezżenny. Trzeci Franciszek wziął w małżeństwo Dzianottownę, której rodowitości Stanisław Dzianott, był biskupem Fesseńskim, sufraganem Kijowskim, kanonikiem i proboszczem ś. Jana w Gnieźnie, archipresbyterem Malborskim i oficyałem generalnym Pomorskim 1663. r. Pierwsza córka tegoż Matyasza Przyłuskiego chorążego Latyczowskiego, z Joanny Boskiej, Maryanna była za Giżyckim łowczym Czerskim, z których jest córka. Druga córka Zofia za Bombekiem, herbu tegoż imienia, kapi-

tanem J. K. M. i Rzeczypospolitej, ma synów i córki. Trzeci syn Alexandra Przyłuskiego chorążego Latyczowskiego, pułkownika wojsk Koronnych, z Sokolnickiej powtórnego małżeństwa spłodzony Antoni, po którym z Domicylli Rudzińskiej została córka jedna. —*Herbarz Duńczewskiego.*

Przystałowicz *herbu Rawicz*, — i

Pstrągowski. Tak wypisani w *Kuropatnickim* i *Małachowskim.*

Pstrokoński *herbu Budzisz* czyli *Paparona.* Dom starożytny w województwie Sieradzkiem, mający posessye dziedziczne w powiecie Szadkowskim, Radomskim, w województwach Kaliskiem, Łęczyckiem, ziemi Warszawskiej i w ziemi Lwowskiej. Przodkowie tej familji pochodzą z jednejże dzielnicy z Kamionomojskiego, jako dowodzą autentyczne dokumenta w aktach Sieradzkich i Szadkowskich znajdujące się iż było dwóch braci rodzonych, Jan w stanie duchownym, i Piotr Kamienomojski, dóbr Kamionomostek, Dobra, Wola Buczkowska, części w Tądowie mniejszym i Woli Szczybowskiej oraz całych Pęcławic dziedzic, ten w roku 1459. nabył połowę wsi Pstrokonic i Woźniki, co zaświadcza następujący dokument 1459. *Siradiae, dominica post octavas Epiphaniarum Domini, Nobilis Elisabeth, consors Nobilis Dobionis de Abramovice, medietatem in Pstrokonie & totalem Woźniki, Nobili Petro de Kamionomostek & ejus posteris pro* 290. *marcis vendit.* Tenże Piotr Kamionomojski zostawił dwie córek: Małgorzatę za Mikołajem Kraszkowskim z Łaszowa, i Katarzynę Jakóba z mniejszych Wojcic, w Golikowie dziedzica małżonki, i synów trzech: Jana, Wawrzeńca i Wojciecha; co potwierdza tranzakcya 1453. *Siradiae fol.* 456. *inter Nobiles Joannem Albertum, & Laurentium fratres germanos, de Kamionomostek Divisio.* Jan połowy Kamionomostek dziedzic, spłodził dwie córki: Małgorzatę za Mikołajem Malanowskim, drugą za Janem Czechowskim z ziemi Rawskiej. Wawrzeniec także drugiej połowy Kamionomostek dziedzic. Wojciech syn Piotra Kamionomojskiego, gdy mu się dostały działem 1479. połowa Pstrokoni i Woźnik &c co twierdzą akta w Sieradzu *feria secunda ante festum Sanctae Catharinae fol.* 30. *inter eosdem tres fratres de Kamionomostek, sub vadio centum marcarum Divisio.* Tenże Wojciech od przypadłych sobie działem dóbr, nazwał się Pstrokońskim, i ten dał początek familji Pstrokońskich herbu *Budzisz* albo *Paparona*, który wszedł w śluby małżeńskie z Magdaleną de Bechcice, Piotra sędziego ziemskiego Sieradzkiego córką, z tą spłodził córek pięć, z których Dorota Mikołaja Sniatowskiego dóbr Sniatów i Siemonia w ziemi Łęczyckiej

dziedzica małżonka, co zaświadcza tranzakcya 1524. *in Castro Siradiensi Feria secunda ante festum S. Laurentji* reformacya. Także tenże Wojciech Pstrokoński miał synów trzech: Andrzeja w stanie duchownym, 2. Swantopełka czyli Pełka, 3. Jana burgrabiego grodzkiego, potem chorążego Sieradzkiego, połowy Pstrokoui, Woźników i Pęcławic &c. dziedzica, ten z Jadwigą Pokrzywnicką zostawił potomstwo, trzy córki: Annę, Krzysztofa Odrowąż Strusz, dóbr Radwińska, Miedzne i Sobieni w powiecie Opoczyńskim dziedzica małżonkę, co twierdzi reformacya 1553. *in Szadek fol.* 231. Drugą Barbarę, Jana Sobiekurskiego z Borzykowa dziedzica małżonkę 1565. Trzecią Jadwigę, Piotra Wężyka Widawskiego małżonkę, i synów pięciu: 1. Jana wojskiego Łęczyckiego w Parzycowie *cum anttinentiis* 1585. dziedzica, który był bezpotomny, jako twierdzi kwit 1592. r. *in Castro Siradiensi feria secunda ipso die festi SS.* 3. *Regum*. 2. Wawrzeńca podstarościego Sieradzkiego, 3. Wojciecha chorążego Łęczyckiego, dóbr Drogusza, Oszkowice, Zawodów, Borowa, Konar &c. dziedzica, który z Katarzyną z wielkich Karsznic, spłodził dwóch synów: Jana i Krzysztofa; Jan z Katarzyną Biernacką, miał córkę Maryannę bezpotomną i syna Waleryana, ten z Kalińską 1*mo voto* Łazińską zostawił dwie córki: Dorotę Norbertankę w Łęczycy, Maryannę najpierwej Kazimierza Antoniego Szczepanowskiego małżonkę, której córki Katarzyna Jana Gołaszewskiego żona, powtórnie Wencesława Leszczyńskiego podstolego Warszawskiego żonę od tych córka jedna Franciszka 1*mo voto* była za Franciszkiem Wilxyckim łowczym Inowłodzkim, w Zaborowku w ziemi Warszawskiej, 2*do voto* za Jakóbem z Głogowa Kossowskim stolnikiem Inowłodzkim. 4. Stanisława podstarostę Lwowskiego 1592. r., który z Anną de Chocien bezpotomny, co dowodzi tranzakcya 1606. r. *in castro Siradiensi fol. III.* 5. Szymona podstarostę Piotrkowskiego, dóbr Pstrokonie, Woźniki Pęcławice &c. dziedzica, który z Anną de Dobrzelów spłodził syna Stanisława, z Anną Wilamowską ożenionego.

Wawrzeniec Pstrokoński podstarości Sieradzki, drugi syn Jana chorążego Sieradzkiego, z Jadwigi Pokrzywnickiej urodzony na Tędowie, Krobanowie dziedzic, ten z Anną Korycińską, jako zaświadcza reformacya 1571. *in castro Siradiensi feria sexta post festum S. Petri vinculati* spłodził córkę jednę Jadwigę dwóch mężną, 1*mo voto* Wojciecha Grabińskiego, na Grabnie, Górkach, Wrońsku dziedzica małżonka, z którym miała synów: Baltazara z Maryanną Kobierzycką herbu *Pomian* ożenionego, i Stanisława Grabińskich z Zofią Mrowińską pisarzowną grodzką Wieluńską ożenione-

go. *2do voto* taż Jadwiga Pstrokońska była za Joachimem Żeromskim. Synów Wawrzeńca Pstrokońskiego z Anny Korycińskiej było pięciu: 1. Jan na Świnicach, Gali i Sulgoście dziedzic w Kaliskim, ten z Maryanną Rajską, których reformacya 1600. r. miał córkę Agnieszkę za Janem Wyszkowskim będącą, z nich córka Florentyna Wyszkowska. 2. Wojciech. 3. Piotr. 4. Stanisław. 5. Zygmunt, który z Ewą Rębelińską miał trzy córki: Maryannę najpierwej za Ludwikiem Wyścielskim, potem za Marcinem Bledzianowskim będącą. Katarzynę Felixa Chlebowskiego małżonkę, i Reginę pannę. Syna jednego Alexandra, ten z Anną Złotnicką spłodził Andrzeja Pstrokońskiego Tądowa małego dziedzica, od którego z Jadwigą Łaszewską dwóch synów: Alexander i Daniel, z Jadwigą Kraśnicką zostawił syna Alexandra, córkę Helenę Łukasza Zaborowskiego małżonkę, od tych córka Barbara i Jakób Zaborowski.

Stanisław Pstrokoński czwarty syn Wawrzeńca z Anny Korycińskiej urodzony, dóbr Węgry, części na Tądowie starym, Świedzieniewic, połowy Krobanowa większego dziedzic, ten był dwu-żenny. *2do voto* z Jadwigą Sarnowską bezpotomny, pierwszym związkiem z Elżbietą Kwiatkowską, jako zaświadcza reformacya 1613. r. *in castro Siradiensi, feria tertia post Dominicam Ramis palmarum, Generosus Stanislaus Pstrokoński, olim Laurentii filius, Generosae Helisabet Kwiatkowska olim Joannis de Bałacz filiae, consorti suae* 3,500. *f. p. in vim levatae dotis Reformat.* Ten z wspomnioną małżonką swoją, spłodził dwie córki: Annę zakonnicą w Kaliszu, i Maryannę trzech-żenną. 1*mo voto* Alexandra Piekarskiego. *2do voto* Piotra Potockiego, z którym miała córkę Katarzynę za Stanisławem Bujnowskim będącą, i syna Franciszka Potockiego, o którym tranzakcya 1676. r. *in castro Siradiensi feria* 6*ta in Crno Visitationis G. V. Mariae. Tertio voto* była za Stefanem Domaniewskim. Także tegoż Stanisława Pstrokońskiego z Elżbiety Kwiatkowskiej był syn jeden Piotr, który z Magdaleną Piorunowską, co zaświadcza reformacya *in castro Siradiensi* 1647. *feria 2da post festum Visitationis G. V. Maciae* zapisana, spłodził córkę jednę Maryannę Rafała Szkolskiego małżonkę, z których syn Antoni Szkolski, i syna jednego Franciszka Pstrokońskiego, dóbr Węgry, Krobanow &c. dziedzica, który z Zofią z Rokitnicy Rokicką herbu *Rawicz* z województwa Rawskiego, co potwierdza reformacya 1686. roku *in Castro Calisiensi, feria secunda post festum S. Laurentji* zapisana, zostawił potomstwo dwóch synów: Jana bezpotomnego, i Stanisława; ten z Maryanną Piaszczyńską Franciszka cór-

ką, podług dożywocia *in Castro Calisiensi* 1744. zapisanego. Z tą miał córkę jednę Jadwigę, Alexandra Pruszkowskiego na Łubnie dziedzica małżonkę, z tych syn Felicyan Pruszkowski. Oraz syna jednego Marcyana Pstrokońskiego burgrabiego grodzkiego i regenta ziemskiego Sieradzkiego, który z Zofią Daleszyńską herbu *Korczak* Stanisława córką, spłodził dwie córki: Klarę i Zuzannę, i syna jednego Antoniego Wincentego Budzisz Pstrokońskiego 1773. dnia 17. Stycznia urodzonego, vice-regenta ziemskiego Sieradzkiego, w prawie narodowym biegłego, i innemi pięknemi talentami ozdobionego.

Wojciech Pstrokoński drugi syn Wawrzeńca z Anny Korycińskiej urodzony, dóbr Wola Zadąbrowska i Tądow wielkich dziedzic, ten z Ewą Mączyńską Jędrzeja córką jako świadczy reformacya 1616. roku *in Castro Siradiensi* zapisana, z tą spłodził dwie córki: Maryannę dwu-żenną 1*mo voto* Waleryana Ważyńskiego podwojewodzego Sieradzkiego, z tym syn jeden Adam z Jadwigą Koszutską 1711. roku ożeniony, 2*do voto* Stanisława Dąbrowskiego pisarza grodzkiego Sieradzkiego małżonkę, i drugą Annę za Filipem Rossowskim będącą, z którym miała córkę, Marcina Bogusławskiego żonę. Synów tegoż Wojciecha Pstrokońskiego było czterech: Waleryan, Władysław, Samuel dóbr Gzikowa dziedzic, deputat na trybunał 1669. roku z województwa Sieradzkiego, który wszedł w śluby małżeńskie z Teresą Zaleską, Mikołaja wojskiego Sieradzkiego córką, z tą spłodził synów czterech: Wawrzeńca podstolego Sieradzkiego, Stanisława w stanie duchownym, Wojciecha z Ewą Kossowską ożenionego 1721. r., i Jana. Córkę jednę Jadwigę. Czwarty syn Wojciecha z Mączyńskiej urodzony, Andrzej Pstrokoński na Wyszkowy, Woli Zadąbrowskiej i Tądowie 1645. roku dziedzic, który z Jadwigą Kiełczewską Jana podstolego Kaliskiego córką, co zaświadcza reformacya 1646. w grodzie Kaliskim zapisana, z tą spłodził dwie córki: Barbarę za Kazimierzem Prochnickim będącą bezpotomną, i Teresę Mikołaja z Niedzielska Mądalińskiego małżonkę, od tych córki: Maryanna Stefana Kamińskiego, i Katarzyna Macieja de Niewiesz Biernackiego małżonki. Z tych córka Rozalia za Janem Bogusławskim, z którym miała dwóch synów: Sebastyana i Kazimierza Bogusławskich. Oraz synów dwóch, Mikołaj Biernacki, od tego Franciszek bezpotomny, i Marcin Biernacki, po nim Wojciech mający potomstwo. Syn Andrzeja Pstrokońskiego z Jadwigi Kiełczewskiej był jeden.

Wojciech stolnik Owrucki, ten z Dorotą Wierzchlejską spłodził dwie córki: Zofią Franciszka Zawiszy Trzebickiego

wojszczyca Wieluńskiego małżonkę, z których syn Antoni Trzebicki, i córka Dorota najpierwej Wojciecha Sulimirskiego żona, z nich potomstwo syn Józef Sulimirski, z Antoniną Przeradzką ożeniony, z tą miał trzech synów: Bogumiła, Ludwika i Jana Sulimirskich. Powtórnie taż Dorota Antoniego Zelisławskiego podstolego Piotrkowskiego małżonka, z którym zostawiła córkę Antoninę Chądzyńską, i syna Bartłomieja Żelisławskiego. Druga córka Wojciecha z Doroty Wierzchlejskiej Anna, za Michałem Drogosławem Skórzemskim będąca, z tym miała synów sześciu: Jana, Ignacego, Macieja, Józefa, Rocha, i Wojciecha Skórzewskich. Wspomnionego Wojciecha Pstrokońskiego z Wierzchlejskiej synów trzech: 1. Andrzej, 2. Jan z Teresą Olszowską spłodził Annę Lipską miecznikowę Poznańską, 3. Franciszek Pstrokoński starosta Szadkowski 1731. roku, a potem chorąży Piotrkowski w roku 1732. w Szadku marszałek sejmikowy, ten pojął za małżonkę Maxymę Szembekownę, z którą spłodził dwie córki: Maryannę dwu-żenną 1*mo voto* Pawła Czartkowskiego miecznika Piotrkowskiego małżonkę, z którym miała potomstwo, dwie córki: Weronikę Benedykta Saryusza Stokowskiego żonę Antoninę Andrzeja Kolumny Walewskiego sędzica ziemskiego Sieradzkiego na Charłupi dziedzica małżonkę, i synów dwóch: Alojzego i Wincentego Czarkowskich na Krąkowie dziedziców. Drugą córkę Teodorę za Janem Kantym Psarskim podwojewodzym Ostrzeszowskim, dóbr Poradzowa, Gawłowic i połowy Parcic dziedzicem małżonkiem, z którym zostawiła potomstwo trzy córki: Franciszkę za Damazym Zyglerem, Honoratę i Petronelę, i synów dwóch: Józefa i Wojciecha Psarskich. Tegoż Franciszka Pstrokońskiego z Maxymy Szembekowny urodzony syn jeden, Ignacy Bogumił Budzisz Pstrokoński, dóbr Ustkowa, Wola Zadąbrowska, połowy Tądowa większego, Rososzycy &c. w powiecie Sieradzkim, połowy Rembieszowa w Szadkowskim, Woli Grzymaliny w Radomskim powiecie dziedzica, ten wszedł w śluby małżeńskie z Anną Kolumną Walewską Konstantego córką małżonką swoją, z tą spłodził czterech synów: Rafała w rożnych naukach i językach doskonałego, Ignacego, Felixa i Michała Pstrokońskich. — *Her. Wiel.*

Pstruch. Z linji książąt Rusko-Polskich. — *Małachowski.*

Psurski. — W *Kuropatnickim* i *Małachowskim.*

Pszczeliński. *Nobilit.* w Konst. roku 1683. *fol.* 19. — *Małachowski.*

Pszczolewski, —

Ptaczyński *herbu Orla*, — i

Ptak *herbu Kownia.*—Tak w *Kuropatnickim* i *Małachowskim.*

Ptaszewicz *herbu Łopot.*—*Małachowski.*

Ptaszycki. W ziemi Chełmskiej, i t. d. —*Małachowski.*

Puchalski *herbu Puchała.* Że są i tego herbu piszą *Kuropatnicki* i *Małachowski.*

Puchowski, —

Puciatczyc książe, *herbu Syrokomla*,—

Pucicieski,—

Pudelski,—

Pukacki,—

Pulikowski,—

Pułkiewicz,—i

Pułkowski.—Tak wszyscy ci w *Kuropatnickim* i *Małachowskim* wypisani.

Puszet czyli de **Puget** *herbu własnego.* W herbie tej familji osiadłej w Polszcze, przydane jest na hełmie skrzydło orle, a to na znak indygenatu potwierdzonego diplomatem Królewskim Stanisława Augusta, po wyexaminowaniu wywodów genealogji, przez wyznaczonych na to z ministeryum i senatu.

Familia ta dla trudności, którąby nieumiejący języka francuzkiego mieli w wymawianiu imienia Puget w właściwym brzmieniu swojem, unikając w tej okoliczności omyłek, przybrała sobie imie Puszet, którego pospolicie używają, oprócz tylko w aktach urzędownie, gdzie de Puget Puszet podpisywać się zwykła.

Według autentycznej z Tolozy przysłanej dedukcyi, dom ten zaszczyca się najdawniejszą starożytnością. Początki swoje zaciąga od hrabiów niegdyś udzielnych Prowancyi. Dowody wspierające następstwo pokoleń z historyi krajów tamtejszych i oryginalnych dokumentów wzięte są. Od roku 880. genealogia prowadzona, za pierwszego przodka kładzie Tibalda hrabię Prowancyi, który pojął w małżeństwo Bertę córkę Lotharyusza na ówczas króla Lotaryngji. Nazwisko Puget wzięte jest od dóbr tegoż nazwiska, które ta familia przez kilka wieków posiadała. Dom ten jest w trzech dzielnicach. Pierwsza baronów ś. Albana, który najstarszy Emmanuel du Puget bar. ś. Albana urodził się roku 1709. Druga dzielnica w Tolozie który pierwszy temi czasy w roku 1770. Henryk prezydent parlamentu Tolozańskiego urodzony roku 1725. Tego dziad Jan Jerzy przeniósł się do Włoch, w następcach swoich trzeciej dzielnicy w Polszcze osiadłej był przodkiem. Ten spłodził Benedykta Józefa, który w roku 1726. otrzymawszy w Pol-

szcze indygenat, z Giertrudy Dini zostawił potomstwo, z którego najstarszy Bernard pułkownik wojsk Koronnych umarł bezżenny roku 1780. Drugi Jan starosta Dominowski umarł w Krakowie w roku 1792. z Alexandry Borowskiej córki kasztelana Zawichowskiego spłodził: 1. Xawerego starostę Zachowskiego szambelana J. K. Mści orderu ś. Stanisława kawalera, który z Wiktoryi Załuskiej staróścianki Chęcińskiej, ma potomstwo dwóch synów: Stanisława i Józefa, i pięć córek, 2. Józefa kanonika Sandomirskiego, orderu ś. Stanisława kawalera, 3. Antoniego szambelana J. K. Mści, który z Kunegundy Szczepanowskiej chorążanki Bracławskiej ma potomstwo dwie córki: Katarzynę i Annę, 4. Filipa który 1*mo voto* pojął był za małżonkę Stoińską sędziankę ziemską Lubelską, a po zejściu jej bez potomstwa, pojął był 2*do voto* Annę Strzemboszownę kasztelankę Sierpską, z którą rozwiódł się, z niej ma potomstwo dwóch synów: Jana i Antoniego, i córkę jednę, 5. Maryannę, dziś żonę Tomasza Odrowąż Wilkomskiego szambelana J. C. Mści, 6. Helenę, a ta jest zakonnicą klasztoru Krakowskiego wielebnych panien Franciszkanek. — *Her. Wiel.*

Putkamer *herbu Bradacice.*—*Małachowski.* —W r. 1778. Józef sędzia ziemski Rosieński. Jerzy mostowniczy tamże. — *Krasicki.*

Putyanowicz. — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.*

Putyatycki *herbu Syrokomla.* W aktach stanów Galicyjskich znajdują się pod dniem 28. Października 1782. zapisani jako wywiedzeni i uznani za szlachtę Antoni i Ignacy Putiatyccy bracia, synowie Benedykta.

Putywlicz. Z linji książąt Rusko-Polskich. — *Małachowski.*

Puzynowicz *herbu Ogiński*, —

Puzynowski, —

Puzyrewicz. — Tak w *Kuropatnickim* i *Małachowskim* umieszczeni.

Pycholski z Wileńskiego, podpisał elekcyą Jana Kazimierza. — *Małachowski.*

Pynetta. — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.*

Pyrhys de Varille, Indigena w Konst. roku 1764. — *Małachowski.*

R.

Rabczewski. — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.* — W roku 1778. Józef scholastyk Kijowski.

Racewicz.—*Kuropatnicki.*—*Małachowski.*

Raciborowski *herbu Jastrzębiec.* Że są i tego herbu piszą *Kuropatnicki* i *Małachowski.*

Racz, —

Raczewski *herbu Lubicz.* — W *Kurop.* i *Małach.*

Raczowski. *Nobilit. praec. scart.* w Konst. Litewskiej r. 1775. *fol.* 44. — *Małachowski.*

Radanowicz. Indigena w Konst. roku 1658. *fol.* 53. —*Małachowski.*

Radke Jan *Nobilit. non praec. scart.* w Konst. roku 1790.—*Małachowski.*

Radobylski. — *Kuropatnicki.*—*Małachowski.*

Radoński *herbu Łabędź.* — Że są i tego herbu piszą *Kuropatnicki* i *Małachowski.*

Radowicki *herbu Bończa.* — Że są i tego herbu piszą *Kuropatnicki* i *Małachowski.*

Radowski *herbu Jasieńczyk*, — i

Radwanowski. — U *Kuropatnickiego* i *Małachowskiego.*

Radwański *herbu Radwan.*—*Kuropatnicki.*—*Małachowski.*—Dom zacny w województwie Wołyńskiem. Roku 1778. Stanisław stolnik Wołyński. Jan podstoli Łucki. — N. komornik ziemski Łucki. — Konstytucya sejmu r. 1690. wspomina urodzonego Franciszka Radwańskiego. — *Vol. V. fol.* 826. pod tytułem: *Aprobacya relacyi ur. Fran. Radwańskiego.* — *Krasicki.*

Radziechowski. —*Kuropatnicki.*—*Małachowski.*

Radziejowski *herbu Święczyc.* — Że są i tego herbu piszą *Kuropatnicki* i *Małackowski.*

Radziewski *herbu Łodzia.* — *Kuropatnicki.*—*Małachowski.*

Radziłowski. *Nobilit. non praec. scart.* w Konst. r. 1768. —*Małachowski.*

Radzimin, —

Radziminowski, — i

Radziwanowski. — Tak w *Kuropatnickim* i *Małachowskim* wypisani.

Radziwiłłowie książęta, *herbu Trąby.* — O tych obszernie w Tomie VIII., gdzie na stronie 77. znajduje się w prawdzie wzmianka Mikołaja-Faustyna książęcia na Ołyce i Nieświeżu, trzeciego syna Dominika kanclerza, lecz potomstwo jego, które się aż do dni naszych rozrodziło, opuszczone; przeto mając przed sobą ogólną i najdokładniejszą genealogię domu wspomnionych książąt, zapełniamy ten niedostatek następującym sposobem:

Mikołaj Faustyn, książe na Ołyce i Nieświeżu, starosta Kowieński i wojewoda Nowogrodzki, syn trzeci Dominika kanclerza, a w prostej linji wnuk Alexandra stolnika Litewskiego, wojewody Połockiego i prawnuk Mikołaja Krzystofa Sierotką nazwanego, wszedłszy wzwiązki małżeńskie z Barbarą Zawiszanką, zostawił z nią następnę potomstwo, cztery córki: 1. Zofię Barbarę za Scypionem, potem za Pacem. 2. Maryę Wizytkę. 3. Annę Augustyankę. 4. Brygidę za Sołłohubem, i czterech synów: 1. Udalryka koniuszego Litewskiego. 2. Albrychta starostę Rzeczyckiego. 3. Jerzego wojewodę Nowogrodzkiego. 4. Stanisława podkomorzego Litewskiego.

I. Udalryk, koniuszy Litewski, z Rejowną był bezdzietny, poźniej pojął Eleonorę Kamińskę, z której syn Mateusz, aktualny radzca stanu Cesarstwa Rossyjskiego i orderów kawaler, dziedzic miasteczka Berdyczowa z przyległościami, miał z Zakrzewską syna Alexandra, lecz ten w młodym wieku, a więc nieżenny zeszedł z tego świata. Sam zaś Mateusz umarł w Berlinie 1818. roku 18. Lutego.

II. Albrycht, starosta Rzeczycki, z Anną Chalecką, ożeniony, miał trzy córki: 1. Maryę, wydaną za Leonarda Pocieja strażnika Litewskiego, po którego śmierci ponowiła śluby małżańskie z Granowskim, starostą Tarnogrodzkim. 2. Aloizę za Józefem Judyckim. 3. Barbarę za Michałem Puzyną; syna zaś jednego Dominika, któren złączywszy się z Czapską a potem z Fronckiewiczówną, zostawił trzy córki: 1. za Judyckim. 2. za Krasińskim. 3. Julię za Pruszyńskim, i syna także jednego Alexandra kapitana Gwardyi konnej i kawalera, któren z domem Morzkowskich dwa razy śluby małżeńskie ponawiając, z 1. Cecylią był bezdzietny, a z 2. Anżeliną ma syna Wilhelma Trojdana, urodzonego 1830. roku dnia 18. Lutego.

III. Jerzy, wojewoda Nowogrodzki zeszedł bezpotomnie z tego świata, miał za sobą Sapieżankę.

IV. Syn Mikołaja Faustyna Stanisław, podkomorzy Litewski, wszedłszy w dożywotnią przyjaźń z Karoliną Pociejówną miał z nią dwie córki: 1. Annę, Dominika Przezdzieckiego potem Mostowskiego. 2. Franciszkę, Stanisława Sołtana małżonki, i dwóch synów: Jerzego bezpotomnego i Mikołaja, generała W. Ks. Litewskiego. Ten Mikołaj z Graffianką Franciszką Butlerówną ożeniony, zostawił po sobie dwie córki: Julię za Judyckim a potem za Radziwiłłem Mateuszem, a naostatek za księciem Alexandrem Lubomirskim, i Annę 1*mo voto* za Narbutem. 2. za Chrapowickim. 3. za generałem Łaszkiewiczem, i czterech synów: Michała, Karola, Mikołaja i Franciszka.

I. Mikołaj, pułkownik wojsk Polskich i orderów kawaler,

urodzony 1791. r. 18. Kwietnia, miał z Graffianzą Emilią Worcellowną syna Mikołaja, któren zmarł w dziecinnym wieku, córka zaś Marcellina, dzisiaj w zamęźciu za Alexandrem Czartoryskim zostająca, ma z nim syna Marcellego, urodzonego w r. 1841.

II. Karol, zmarły bezpotomnie, był ożeniony z Narbutówną.

III. Mikołaj, także z Wiktoryą Narbutówną ożeniony, ma trzy córki: Stefanię, Wandę i Maryę i syna Mikołaja Filipa, urodzonego 1827. r. 3. Maja, któren zostaje w korpusie kadetów w Petersburgu.

IV. Franciszek, urodzony 1800. r. dnia 17. Stycznia, umarł bezżenny w Wiedniu dnia 16. Lipca 1840. r. — *Z dokumentów familijnych.*

Radziwiłowicz. — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.*

Rafalski Walenty i Krzysztof. *Nobilit.* w Konst. r. 1676. *fol.* 62. — *Małachowski.* — *Krasicki.*

Rafałowicz Jan *Nobilit. non praec. scart.* w Konst. r. 1790. — *Małachowski.*

Ragał. *Nobilit.* w Konst. roku 1673. *fol.* 41. — *Małachowski.*

Rągi Michał *Nobilit. praec. scart.* w Konst. r. 1790. — *Małach.*

Ragniewicz. — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.*

Rak *herbu Warnia.* — *Małach.*

Rakietty, — i

Rakint. — U *Kuropatnickiego* i *Małachowskiego.*

Rakowiecki w Łęczyckiem. — *Małach.* — W roku 1788. Jan komornik graniczny Łęczycki. — *Krasicki.*

Ramer Franciszek. *Nobilit. non praec scart.* w Kons. r. 1790. — *Małach.*

Ras, — i

Rasiewicz w Chęcińskim, i t. d. — W *Kuropatnickim* i *Małachowskim* tak wypisani.

Rastawiecki baron *herbu Sas.* — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.* — Rastawieccy w dawnem województwie Bełzkiem osiedli. Z nich Andrzej syn Mikołaja i Anny z Terleckich otrzymał tytuł dziedziczny barona roku 1781. od Cesarza Józefa II.; zszedł z tego świata r. 1809. — Ludwik z Andrzeja i Katarzyny z Wysokińskich (Władysława Wysokińskiego cześnika Wileńskiego córki) zrodzony, w młodych latach w biórze dyplomatycznem Króla Stanisława Augusta pracujący w r. 1809. vice-prezes zajętego przez wojska Księztwa Warszawskiego cyrkułu Zamojskiego, następnie marszałek sejmikowy i dwukrotnie poseł na sejm z powiatu Tomaszowskiego, w roku

1812. członek deputacyi sejmu Konfederacyjnego do Frydryka Augusta Króla Saskiego Księcia Warszawskiego, w dalszych latach pełnił także urzędy obywatelskie. Edward syn Ludwika i Teresy z Krajewskich (Stanisława Krajewskiego instygatora Kor. i Franciszki Kluszewskiej kasztelanki Bieckiej córki), urzędnik dworu Królestwa Polskiego w roku 1829. sprawował dwukrotnie urzędy wyborcze we władzach naczelnych towarzystwa Kredytowego Ziemskiego. Oddaje się śledzeniu i gromadzeniu zabytków przeszłości i sztuk krajowych, będąc zaś sztuk pięknych miłośnikiem i znawcą, czynnie się przykłada do ich w kraju postępu.—*Z dokumentów familijnych.*

Raszewski w Lubelskiem, i t. d., — i

Ratomski w Orszańskiem, i t. d., — W *Kuropatnickim* i *Małachowskim.* — W r. 1788. Marcin Ratomski podkomorzy Orszański. — *Krasicki.*

Ratomyślki, — i

Ratułkowski. — W *Kuropatnickim* i *Małach.*

Rautenstrauch Józef. *Nobilit. non praec. scart.* w Konst. r. 1790. — *Małach.*

Rauter, patrz Tom VIII. pod **Rautenberg**,

Razma. *Nobilit.* w Konst. roku 1676. *fol.* 64. — *Małachowski.*

Rębiecki *herbu Jastrzębiec*, — i

Ręczyński. — Tak wyrażeni w *Kuropatnickim* i *Małachowskim.*

Regmann. *Nobilit. non praec. scart.* w Konst. roku 1768. — *Małach.*

Rehbinder Jan Inflantczyk otrzymał *Indig.* w Kons. r. 1775. *fol.* 142. — *Krasicki.* — *Małach.*

Reibnitz Ferdynand pułkownik w wojsku Koronnem zyskał Indig. w Konst. roku 1768. — *Krasicki.* — *Małach.*

Reich Piotr. *Nobilit. praec. scart.* w Konst. r. 1790. — *Małach.*

Reihard Fryderyk. *Nobilit. praec. scart.* w Konst. r. 1790. — *Małachowski.*

Rembiszewski, — i

Rembkowski. W *Kuropatnickim* i *Małachowskim.*

Remiszowski *herbu Jelita.* — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.* — W r. 1778. Alexander burgrabia zamku Krakowskiego. — *Krasicki.*

Rendziński *herbu Łada*, —

Repczyński, —

Reptowski *herbu dwie Róże*, — i

Reszka, w Brzesko-Litewskim, i t. d. — Tak w *Kuropatnickim* i *Małach.* wyrażeni.

Retajewicz. *Nobilit. non praec. scart.* w Konst. r. 1768. — *Małachowski.*

Retwiński w ziemi Dobrzyńskiej, i t. d., —*Kuropatnicki.* — *Małach.*

Reverand Klaudyusz, otrzymał Indigenat w Konst. r. 1676. *fol.* 58. — *Krasicki.* — *Małach.*

Rewerdil Marek, Szwajcar, sekretarz królewski *Nobilit. praec. scart.* w Konst. 1768. — *Krasicki.* — *Małachowski.*

Reychard Sebastyan *Nobilit. non praec. scart.* w Konst. r. 1790. — *Małach.*

Reychenbach. Indigena w Konst. r. 1775. *fol.* 144. — *Małach.*

Reyn. Indigena w Konst. roku 1726. *fol.* 61. — *Małachowski.*

Reynberger. *Nobilit. non praec. scart.* w Konst. r. 1790. — *Małach.*

Reynhold. Indig. w Konst. roku 1775. *fol.* 142. — *Małachowski.*

Rhor *herbu Rhor* czyli *Rarowski.* — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.*

Riancour. Indig. w Konst. r. 1764. — *Małach.*

Rieul Stefan, generał-major w wojsku Koronnem otrzymał Indigenat r. 1768. — *Krasicki.* — *Małach.*

Ritberg Jan, pułkownik wojsk Koronnych, otrzymał Indigenat r. 1768. — *Krasicki.* — *Małachowski.*

Robaszewski, — i

Robrowski. — W *Kuropatnickim* i *Małachowskim* tak stoją.

Roccatani. *Nobilit.* w Konst. r. 1775. *fol.* 148. — *Małachowski.*

Rodakowski. Uchwałą z dnia 9. Maja roku 1829. zatwierdzone zostało przez NN. cesarza Austryi szlachectwo Pawła Rodakowskiego doktora prawa, syna Franciszka i Justyny z Ziołeckich, a wnuka Andrzeja towarzysza chorągwi Huzarskiej i Maryanny z Janowskich Rodakowskich, i Instrument ten na mocy uchwały wydziału stanów w dniu 3. Stycznia t. r. zapadłej do metryk szlachty krajowej księgi majestatycznej general. Tomu II. str. 30. wpisany został.

Rodkiewicz z Mińskiego, podpisał elekcyą Króla Jana Kazimierza. — *Małachowski.*

Rodowicz w Żmudzi, i t. d., —

Rodziłowicz, —

Rodziski, — i

Rodziszewski. — Tak w *Kurop.* i *Małach.* wypisani.

Roesler *herbu Lwyrożycki*, który jest takowy: w polu niebieskiem, dwóch lwów w koronach złotych, w połowie żółtych, a w połowie czarnych, pomiędzy niemi krzak róży czerwonej w polu białem, na koronie pół lwa podobnąż różą trzymającego. Ten herb przez diploma nadany Franciszkowi Roesler za Konstytucyą sejmu Warszawskiego w aktach grodzkich dnia 25. Listopada 1790. r. oblatowaną, którą tegoż Franciszka Roesler wraz z sukcesorami do stanu szlacheckiego przypuszcza, i tęż konstytucyą powtórny sejm Grodziński roku 1793. aprobował. —*Her. Wiel.*

Rogaczewski. —*Kuropanicki.* —*Małachowski.*

Rogulski z ziemi Liwskiej, podpisał elekcyą Króla Jana Kazimierza. —*Małachowski.*

Roguyski *herbu Brochwicz*,— i

Rohaczewski. — W *Kuropatnickim* i *Małach.*

Rohland. *Nobilit.* w Konst. roku 1775. *fol.* 148.— *Małachawski.*

Rojek,—

Rokoszewski *herbu Rokosz* czyli *Hibrida*, — i

Rokuzowski *herbu Działosz.* — W *Kuropatnickim* i *Małach.* tak wypisani.

Rolbiecki w Konst r. 1768. —*Małach.*

Rolski Józef. *Nobilit. praec. scart.* w Konst. r. 1790. — *Małach.*

Romacki. —*Kuropatnicki.* —*Małach.*

Romancoff. Indigena w Konst. r. 1775. *fol.* 142.— *Małachowski.*

Romanenko Andrzej z wojska Zaporowskiego, *Nobilit.* w Konst. roku 1659. *fol.* 60. — *Krasicki.* — *Małahowski.*

Romankiewicz *herbu Drogosław.*

Romanowscy *herbu Szaława.*—*Okolski.*—*Kuropatnicki Ewaryst* w dziele swojem heraldycznem *fol.* 43. świadczy, że dom Romanowskich pochodzi od jednowładzców ruskich, a direkte od książąt Smoleńskich. Wieladek w heraldyi *fol.* 198., podobnież od Włodzimierza W. dom ten prowadzi, a oba mienią ich być kniaziami. *Jabłonowski* w tablicach genealogicznych tab. XIV. ich przodków wywodzi od książęcia Kijowskiego Mscisława i Ryxy córki Bolesława Krzywoustego. — *Okolski* T. III. *fol.* 87. książąt panujących na Rusi narzuca za przodków domowi Romanowskich, których pod Swirskimi jako jednej dzielnicy będących kładzie, jakoż w istocie dopiero roku 1454. dom ten rozdzielił się. Gdy Nicolaus a Romanów z bratankiem swoim Marcinem dzieląc się dobrami, miasteczkiem Boszcze, Dworce, Pleściwody, Zboiska,

Mitolin, Milatyn, Rusiatyczami, Romanowem, Chlibowicami, Świrzem i t. d., ustąpił temuż Marcinowi dobra Świrz z wielu innemi, a ten zacząwszy się pisać Martinus a Romanów czyli à Świrz został założycielem domu Świrskich. *Niesiecki* trzymający się zazwyczaj w dziele swojem, *Paprockiego*, i *Okolskiogo*, niewiadomo dla czego wypuścił pomienioną procedencyą. Z dwóch domów Romanowskich zrobił jeden i przypisał im herb którego nieużywają.

Romański *herbu Ślepowron. — Kuropatnicki. — Małach.*

Romanus. Indigena w Konst. r. 1775. *fol.* 144. — *Małach.*

Romaszkiewicz w Brzeskiem Litewskiem, i t. d., — *Kuropatnicki.* — *Małach.*

Romer właściwie **Römer** *herbu dwie laski.* Niechcąc od najdawniejszych a tem samem niepewnych czasów początki familji tej wywodzić, namieniamy tylko, że już w X. wieku w Niemczech exystowali. O herbie Römerów świadczy herbarz Norymbergski w Tomie I. str. 165. — w polu czerwonem dwie laski srebrne w krzyż Andrzejowy złożone. — Jeden z nich w roku 1233. poszedł jako wazal z księciem Saskim Albertem do Inflant na pomoc mistrzowi Krzyżackiemu w walce przeciw poganom, — i potem tamże osiadł, przeto tego jako rozkrzewiciela familji tej u nas, uważać należy. Tego potomek Symeon Römer miał jednę żonę Margaretę von Pfeil, drugą Zofią von Lambsdorff, przeniósł się do Kurlandyi i pożyczywszy książęciu Gothardowi na potrzeby wojenne summę 24,000. marków, wziął od niego prawem zastawnem majętność Jungfershoff pod Rańskiem, umarł Symeon w r. 1580. pochowany w Rydze w kościele katedralnym, który teraz Dom kirche zowią. —

Stefan Römer syn Symeona żonaty z Elizabetą von der Rapp, mając sobie powierzoną administracyę wszystkich dóbr książęcych około Dźwiny aż do Kreitzburga leżących, otrzymawszy list Najjaśniejszego Króla Polskiego Zygmunta III. datowany z Wilna r. 1601. Sierpnia 29. dnia z rozkazaniem, aby w dobrach swych Seczymujży na przyjazd J. K. M. do Inflant jadącego, mosty miał na drogach i przeprawach naprawione, i insze we dworze *ad mensam Regaliam praeparationae*, świetnie tegoż króla przyjął, most na Dźwinie postawił i wojsko jego Litewskie pod wodzą hetmana Chodkiewicza, jako też księcia Kurlandzkiego posiłki, przez tenże most szczęśliwie przeprowadził, i był w owem sławnem zwycięztwie pod Kircholmem przez Karola Chodkiewicza hetmana Litewskiego odniesionem, za co mu książe w nagrodę wier-

ności ku ojczyznie nadał lennością dobra Halswik zwane w Inflantach. Lecz gdy z czasem Inflanty dostały się Szwedom, zaniechawszy on dóbr swoich, dochowując wierności Królowi i Rzeczypospolitej Polskiej, przy niej się na zawsze został. Od niego też ciągłą descendencyą swoją Römerowie zamieszkali w Litwie okazują. Wspomniony Stefan miał dwóch synów: Mateusza i Krzysztofa. Mateusz dla zachowania w potomne czasy cnotliwej stateczności ojca swojego wyjednał od księcia Kurlandzkiego i od szlachty Kurlandzkiej świadectwa, które w niemieckim języku ocalone aż dotąd w archivum Römerów znajdują się.

Ciż Mateusz i Krzysztof Römerowie, synowie Stefana wysłali w roku 1670. potomka swego Stefana do krewnych swoich w Saxonji będących, prosząc o przysłanie genealogji i descendencyi domu swego, którego w roku 1670. Sierpnia 1. od całej familji, a tegoż roku dnia 19. Września w Dreznie od księcia Jana Jerzego II. kurfirszta, podpisem jego ręki utwierdzone uzyskali, które równie jak powyższe oryginalnie w języku niemieckim w domu Römerów dochowane.

Tenże Mateusz von Römer w ciągu życia swego do różnych posług w ojczyznie używany, był za patentem hetmana Pawła Jana Sapiehy w roku 1662. Września 25. dnia z podpółkownika awansowany na pułkownika w wojsku W. Ks. Litewskiego. Roku 1665. Sierpnia 28. za przywilejem Króla Jana Kazimierza wedle słów przywileju w nagrodę miłych i wdzięcznych zasług od początku wojny z odwagą zdrowia, substancyi w różnych okazyach wojennych Królowi i Rpltej oddawane, mianowany podkomorzym Parnawskim. W roku 1673. Sierpnia 5. dnia, za przywilejem Króla Michała awansowany na generał-majora. W roku 1687. Jan III. Król Polski w 13. roku panowania swego mianował go generałem artylleryi W. Ks. Litewskiego.

Wspomina go pod rokiem 1690. Konstytucya *titulo Approbacya liczby: Volumine* 5. na karcie 819. przez którą stany Rzpltej sejmujące przyznają mu należność 143,771. złp. wydanych, własnych jego pieniędzy w różnych kompaniach na potrzeby artylleryi i polecając skarbowi W. Ks. Litewskiego z dochodów extra-ordynaryjnych tę summę jako należną od Rzpltej generałowi artyleryi Mateuszowi Römerowi wypłacić, lecz on za życia swego nieodebrawszy tej należności zostawił następcom prawo do poszukiwania przez testament r. 1690. sporządzony, w którym po rozpisaniu swych majętności między trzech synów: Mateusza, Stefana i Jerzego, i trzy córki: Elżbietę Rosenowę, Annę Rappowę i Agnieszkę Białłozorowę, tak się przy końcu wyraża. „Także expensa na

artylleryą W. Ks. Litewskiego na którą koszt mój niemały z nadwerężeniem fortun moich przez wszystkie czasy administracyi mojej łożyłem, który, lubo mi Rzeczpospolita na assygnacyach i kontrahensyi czopowego i szelążnego Grodzińskiego refuzyą naznacyła i ta że niedepleno za oschłemi assygnacyami i niepewną kontrahencyą wypłaconą została, a osobliwie po pierwszej likwidacyi mojej na sejmie uczynionej, potem następujących lat, aż do rezygnacyi mojej tej artyleryi, koszty moje *de proprio* na tęż artyleryą łożone, a pono już mi samemu onych pozyskać nie przyjdzie; tedy i tego wszystkiego panowie synowie moi teraz, i po śmierci mojej pilnie dochodzić, i do równego podziału między sobą przyłączyć mają, potrąciwszy koszty swoje przez siebie na odzyskiwanie tych summ położone. —Już mi tedy dla zabierania dalszego czasu w chorobie mojej, do czynienia obszerniejszej testamentowej dyspozycyi nieprzychodzi, jedno teraźniejszą kończąc i ażeby ona u każdego sądu, na każdem miejscu we wszystkiem za ważną i mocną poczytaną była pokornie upraszając, obtestor wszystkich ogółem synów wnuków moich, aby *justam et hereditariam pietatem ac sinceritatem* w domu naszym nigdy nieodmienną ku ojczyznie *inviolabiter* zawsze konserwowali i w największych razach onej nieodstępowali. Biorąc sobie i przed oczy kładąc *huidum exemplum et argumentum* dziada swego, który wolał wszystkie dobra i fortuny *post ponere* i stracić w Inflanciech, a wiarę i cnotę panu swemu i Rzpltej dotrzymał, — toż i ja sam czyniłem służąc przez wszystek czas wieku mojego wiernie Królom panom moim i tej ojczyznie, w największych onej razach nieodstępując.“

Mateusz, syn Mateusza generała artyleryi, starosta Smnichski był sędzią ziemskim, potem podkomorzym województwa Trockiego i pułkownikiem gwardyi J. K. Mści. Miał za sobą Helenę Kierdejównę i z niej zostawił pięciu synów: Alexandra, Jana, Leona bezpotomnie zeszłych, Krzysztofa zmarłego w zakonie *Societatis Jesu* i Stefana chorążego województwa Trockiego. Stefan miał dwie żony, pierwszą Helenę Sulistrowską, z której rodziło się pięciu synów: Stefan Dominik, Michał, Franciszek, Damazy i Jan, i córek trzy: jedna Kazimiera za Jeleńskim, druga za Turczynowiczem, trzecia Helena wprzód za Sołtanem, potem za Wejsenhoffem, z drugiej żony Eleonory Szadurskiej dwóch było synów: Antoni i Józef, i córka jedna w zamęźciu za Ryskim.

Pierwszy syn Stefana, Stefan Dominik dwu-imienny, idąc drogą zasług obywatelskich, był w roku 1742. pisarzem grodzkim województwa Trockiego, 1752. za przywilejem Króla Augusta sędzią ziemskim 1766. za przywilejem Króla Stani-

sława Augusta chorążym ziemskim, 1771. wybrany i przywilejem tegoż Króla potwierdzony, podkomorzym województwa Trockiego, odbywał kilkakrotnie funkcye deputackie, był marszałkiem trybunału duchownego W. Ks. Litewskiego, był kilka razy posłem na sejmie Królestwa Polskiego. Tenże Stefan Dominik dochodząc w Rzpltej zaległej należności po pradziadu swym Mateuszu generale artyleryi na dom Römerów przypadającej otrzymał na sejmie konstytucyą, tejże wypłatę mu polecającą.

Stefan Dominik, miał jednę żonę Barbarę Wołodkowiczowną starościankę Hajeńską, z której spłodzona córka Teresa, była za Tadeuszem Puzyną generałem-brygady Hussarskiej W. Ks. Litewskiego, z drugiej żony Anny Pacowny pisarzówny W. Ks. Litewskiego zostawił dwóch synów: Michała i Józefa, oraz córkę Krystynę, która była za Marcinem Białłozorem brygadyerem jazdy narodowej W. Ks. Litewskiego.

Michał syn Stefana Dominika, spełniał w życiu swojem rozmaite urzędy: był sędzią ziemskim Trockim, prezydentem sądu głównego gubernji Litewsko-Wileńskiej, poźniej marszałkiem szlacheckim tejże gubernji i w innych ważnych komisyach prezydował; żonaty z de Raesowną, córką Franciszka de Raesa, pułkownika J. K. Mści. Z potomstwa jego Judyta córka w dzieciństwie, Henryk syn w młodym wieku szedł ze świata, z pozostałych zaś dzieci, córka Anna za Xawerym Podbereskim byłym prezydentem sądu granicznego Trockiego, syn pierwszy Edward Guberski sekretarz, dwókrotnie żonaty, z pierwszej żony Anny Białłozorówny Frejleiny dworu NN. Cesarzowych Rossyjskich Maryi i Alexandry, ma dwóch synów: Alfreda i Eugeniusza, z drugiej Zofji Białłozorówny dwóch także: Edwarda i Izydora. Drugi syn Michała Seweryn kolleski registrator. Trzeci syn Michała Stefan Michał kolleski registrator.

Drugi syn Stefana Dominika, Józef Römer w młodości służył wojskowo, potem w Gwardyi honorowej Litewskiej Cesarza Napoleona, poźniej w cywilnej służbie był prezydentem sądu granicznego powiatu Trockiego, żonaty z Alexandrą księżniczką Puzynianką, córką księcia Stanisława Puzyny, sekretarza Króla Polskiego Stanisława Augusta, zostawił syna Stanisława i córkę Maryę.

Drugi syn Stefana Römer, chorążego województwa Trockiego Michał rotmistrz wojsk Pruskich, wysłużony oficer za panowania Fryderyka W. w czasie siedmio-letniej wojny, miał żonę Hermanownę i zostawił syna jednego Antoniego.

Trzeci syn Stefana Römera chorążego województwa Trockiego, Franciszek skarbnik województwa Trockiego, miał

żonę Mrokowskę; z potomstwa Franciszka, Janusz syn zmarł bezdzietny, i cztery córki: 1. Wincenta za Żórawskim, 2. Tekla za Wilczyńskim, 3. Barbara za Odyńcem, 4. Teresa za Suchodolskim.

Czwarty syn Stefana Römera chorążego w. Trockiego, Damazy kapitan wojsk Pruskich, wysłużony oficer za panowania Fryderyka Wielkiego w czasie siedmio-letniej wojny. Wróciwszy do kraju był wprzód chorążym, a poźniej podkomorzym województwa Trockiego. Miał żonę Katarzynę Ważyńskę, podkomorzankę Oszmiańską, z której dwóch synów bezpotomnie zeszłych Hilarego i Onufrego, oraz trzy córki Wincentę wprzód za Ignacym Wankowiczem, a w powtórnem małżeństwie za Nikodemem Borewiczem szambelanem J. K. Mści. Johannę za Ambrożym Korsakiem chorążym Oszmiańskim, Aloizę za Michałem Korsakiem sędzią Oszmiańskim.

Piąty syn Stefana Römera chorążego w. Trockiego, prezydent sądu ziemskiego w województwie Trockiem. Żonę miał Glindziczownę i z nią czterech synów i córkę: z tych trzej synowie, Bolesław, marszałek województwa Trockiego, Ludwik i Józef zeszli bezpotomnie, córka Emilia była wprzód za Ryłłą chorążym Lidzkim, potem za Kostrowickim marszałkiem powiatu Lidzkiego; czwarty zaś syn Jana, Alexander kapitan byłego wojska Polskiego, mający za sobą Johannę Siekludzkę, ma pięciu synów: Seweryna sędziego województwa Trockiego żonatego z Teodorą Matusewiczowną, Jana w służbie wojskowej w kawaleryi. Ryszarda, Alexandra i Bolesława, oraz trzy córki: Alexandrę za Marcinem Rosochackim byłym sędzią powiatowym Trockim, Waleryą i Melanią.

Szósty syn Stefana Römera chorążego województwa Trockiego, Józef miał żonę Waldenowną, z nią trzech synów i trzy córki: pierwszy syn jego Jan, były marszałek powiatu Rzeżyckiego, żonaty z Konstancyą Benisławską, zostawił synów, Józefa kollezkiego registratora, Kazimierza i Bronisława, i córki Konstancyą, Eleonorę Jadwigę i Ludwikę. Drugi Ludwik porucznik byłego wojska Polskiego, z pierwszej żony Sokołowskiej ma dwóch synów: Felicyana, Jarosława, i pięć córek: Maryę, Antoninę, Michalinę, Walentynę i Melanię, z drugiej Waldenowny syna Artura. Trzeci syn Józefa Justyn zszedł bezpotomnie, — z trzech córek Józefa jedna była za Kibortem.

Siódmy syn Stefana Römera chorążego województwa Trockiego, Antoni był podwojewodą województwa Trockiego, miał żonę Danilewiczównę, z nią syna jednego Franciszka, który służąc wojskowo w chorągwi sformowanej przez ojca swego w r. 1794. na Pradze pod Warszawą zginął. Z dwóch

córek Antoniego jedna była za Alexandrowiczem sędzią Lidzkim, druga w panieńskim stanie.

Drugi syn generała artyleryi Mateusza Römera imieniem Stefan pisarz ziemski województwa Trockiego, miał syna Mateusza podstolego Trockiego. Mateusz zaś podstoli zostawił synów pięciu, z których Antoni, Stefan i Jerzy bezpotomnie zeszli, czwarty Jakób zostawił syna Kazimierza, — Kazimierz miał trzech synów: Józefa byłego asesora sądu ziemskiego Trockiego, Dominika sędziego ziemskiego powiatu Trockiego i Onufrego majora wojsk Rossyjskich. Józef syn Kazimierza ma też pięciu synów: Modesta, Michała, Antoniego, Jana i Wincentego; a z Józefa piątego syna podstolego pozostali dwaj synowie: Andrzej starosta Menczelski, i Mateusz namiestnik w brygadzie byłego wojska Litewskiego.

Trzeci syn generała artyleryi Litewskiej, Jerzy Römer wojski Wiłkomirski, starosta Zozielski i Łojciewski z żoną z domu Ejsmontowną miał jednego syna Mateusza, który zmarł w kawalerskim stanie, i dwie córki: jednę Annę za Chreptowiczem kasztelanem Nowogrodzkim, a drugą za Billewiczem.

Nakoniec z drugiego jak się wyżej namieniło brata Mateusza Römera generała artyleryi Litewskiej imieniem Krzysztofa, rotmistrza wojsk Polskich dziedzica dóbr Heermejsterholm, potomkowie jedni zostali w Inflantach i Kurlandyi, drudzy w Litwie w Upitskim powiecie. Krzysztof Römer rotmistrz miał dwóch synów: Stefana pułkownika wojsk Polskich i Andrzeja podpułkownika wojsk tychże. Stefan pułkownik miał syna jednego Jana Andrzeja kapitana wojsk Polskich. Ten zaś Jana Zygmunta porucznika wojsk Polskich i sędziego normalnego w powiecie Upitskim, który miał syna Bogusława chorążego wojsk Pruskich.

Andrzej zaś podpułkownik miał syna Jerzego Frideryka porucznika wojsk Polskich, ten Michała Fabijana kapitana wojsk Rossyjskich. Michał Fabian trzech synów: Fryderyka sędziego asesoryi Litewskiej, Ludwika chorążego wojsk Rossyjskich i Antoniego porucznika wojsk Pruskich, który to Antoni ma dwóch synów: Jakóba i Ludwika Römerów. — *Z dokumentów familijnych.*

Rończy, —

Ropp, —

Rosiejowski, —

Roskowski *herbu Dołęga*, —

Rosłecki, — i

Rosłowicz. — Tak wypisani w *Kuropatnickim* i *Małachowskim.*

Rosołowski *herbu Prus*, — i

Rosset. — W *Kuropatnickim* i *Małachowskim* tak są wypisani.

Rossi Jan. *Nobilit. non praec. scart.* w Konst. roku 1790. — *Małach.*

Rossowicz *herbu Gozdawa.* — Sam tylko *Małachowski* tak ich wypisuje.

Rostoga Walenty z ziemi Wieluńskiej, podpisał elekcyą Jana Kazimierza Króla. — *Małachowski.*

Roszkowski *herbu Świnka.* — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.* — Zapewne to ci są którzy w Tomie VIII. bez herbu są umieszczeni.

Rottenburg Franciszek. *Nobilit. non praec. scart.* w Konst. r. 1790. — *Małachowski.*

Rottenhof Karol Krzysztof, otrzymał Indigena w Konstytucyi r. 1768. — *Krasicki.* — *Małach.*

Rottow, — i

Rottowitł. — Tak stoją w *Kuropatnickim* i *Małachowskim.*

Rousseau Piotr Józef. *Nobilit. non praec. scart.* w Konst. r. 1790. — *Małachowski.*

Rowicki Jacek. *Nobilit. non praec. scart.* w Kons. r. 1790. — *Małach.*

Rowiński *herbu Boża Wola.* — Stoją w T. VIII., ale bez herbu.

le Roy Bosrogier. Indig. w Konst. roku 1768. — *Małachowski.*

Rozan. *Nobilit.* w Konst. roku 1775. *fol.* 148. — *Małachowski.*

Rozanowicz *herbu Ślepowron.* O tym domie przez niewiadomość dawni autorowie, jako też *Niesiecki* i *Kuropatnicki* opuścili. Z podanych autentycznych dokumentów, a osobliwie *Vidimus* do ksiąg ziemskich prowincyi Rochaczewskiej w roku 1773. dnia 28. miesiąca Października wypisany, ten zawiera w sobie następującą imienia Rozanowiczów genealogią: — Najpierwej ta familia w koronie miała swoje siedlisko, z których roku 1557. Jan z Czekierowa Rozanowicz z Sandomirskiego był posłem na sejm. Bogdan Rozanowicz w powiecie Krzemienieckim posesyą mający, spłodził Alexandra, od którego Samuel, ten zostawił syna Jana Rozanowicza który się przeniósł do Litwy w powiat Mozyrski, gdzie spłodził synów trzech: Sylwestra w służbie wojskowej zostawał. Piotr na Wołyń do familji swojej przeniósł się. Michał Rozanowicz także w Mozyrskim mieszkający, miał synów dwóch: Antoniego i Tadeusza, ten udał się do mało Rossyi, i tam oże-

nił się. Antoni zaś miał sześciu synów: Wacława, Ignacego, Józefa, Wincentego i Eustachiego Rozanowiczów. Wacław Rozanowicz wojski Mścisławski podług przywileju od Króla Stanisława Augusta 1792. danego, o którego braci i jego krwi związku z płci żeńskiej, nie ma dalszych wiadomości. — *Her. Wiel.*

Rożański *herbu Poraj.* Z województwa Ruskiego. Stanisław z Ewą Grzybowską spłodził Macieja Rożańskiego który w województwo Sandomierskie i powiat Radomski przeniósł się z Małgorzatą Saryusz Gomolińską, niegdy Jana Gomolińskiego i Heleny Romerowej córką, spłodzili Wacława Rożańskiego syna, i dwie córki: Franciszkę, która za Janem Nepomucenem Dębskim burgrabią Krakowskim, Helenę, która za Maxymilianem Mireckim sędzią ziemiańskim Radomskim.

Wacław Rożański który z Katarzyną Błędowską niegdy Stanisława Błędowskiego herbu *Półkozic*, i Anny Kozielskiej herbu *Łabędź* córką, a Macieja Błędowskiego scholastyka Kamienieckiego rodzoną bratunką, spłodzili Barbarę Różańską córkę.

Mateusz Błędowski dziekan Kujawski deputat, a Maciej Scholastykiem w Kamieńczyku, stryjeczni bracia. — *Her Wiel.*

Rozdrażewski *herbu Odrowąż.* — Tylko u *Małachowskiego.*

Rożęcki. — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.*

Rozmiarowski *herbu Rozmiar.* — Patrz pod **Rozmiar** w T. VIII.

Rozwalski z Malborg. podpisał elekcyą Jana Kazimierza Króla. — *Małachowski.*

Rubowicz. — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.*

Rubowski w Konst. roku 1775. *fol.* 149. — *Małachowski.*

Rucicki *herbu Pobog.* — *Małach.*

Ruciński *herbu Ogończyk.* — *Małachowski.*

Ruczowski *herbu Poraj.* — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.*

Rudawski *herbu Prus.* — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.*

Rudołowski, —

Rudzeński, —

Rudziecki, —

Rukawiec, — i

Rukwyż. — Tak w *Kuropatnickim* i *Małachowskim* są umieszczeni.

Rumbold w Połockiem dom znakomity r. 1648. Patrz u *Stryjkowskiego* na karcie 579.

Runowski *herbu Junosza.* — Że są i tego herbu piszą *Kuropatnicki* i *Małachowski.*

Rupejko. — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.* — W r. 1788. Adam łowczy Smoleński. — *Krasicki.*

Rusanowski *herbu Trąby.* — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.* — W r. 1788. Franciszek miecznik Bełzki. Świętosław stolnik Grabowiecki. — *Krasicki.*

Rusecki. — Tak wypisani w *Kuropatnickim* i *Małachowskim.*

Rusiecki *herbu Korab.* — Że są i tego herbu piszą *Kuropatnicki* i *Małachowski.*

Rusieński *herbu Dołęga.* — Że są i tego herbu piszą *Kuropatnicki* i *Małachowski.*

Rusiłowicz, —

Russel w powiecie Upitskim, i t. d., —

Russianowski, — i

Ruszewski. — W *Kuropatnickim* i *Małachowskim* tak wypisani.

Ruszyłowicz, podpisał pierwiastkową Unią Litwy z Polską w roku 1401. patrz w *Statucie Litewskim* na karcie 128.

Rutka, — i

Rutkicz. W *Kuropatnickim* i *Małachowskim.*

Rutkowski *herbu Bończa*, którego różni różnie używają, a z tych niektórzy tegoż herbu *Bończa* tak używają, to jest między tarczą w polu błękitnem, jednoroziec biały, do konia podobny, przedniemi nogami w górę wspięty, jakby w biegu zapędzony, w prawą tarczy, na czole róg kończaty mający, a na szyi wieniec z ruty niosący, nad hełmem zaś, pięć piór strusich. Z tego domu, Stanisław Bończa Rutkowski, dziedzic wsi Przystawic, w województwie Mazowieckiem, ziemi Czerskiej, powiecie Garwolińskim, parafji Jeziorka, mąż prawdziwie roztropny i pełen wielu przymiotów, w zdaniach i radzie gruntowny. Ten z Józefą z Makowskich, herbu *Poraj*, miał siedmiu synów, i jednę córkę, z których zostało się żyjących 4. i jedna córka, to jest: pierwszy Jakób, drugi Franciszek, trzeci Kasper, czwarty Józef, i córka jedna Wiktorya. — *Her. Wiel.*

Rutowski, — i

Rutski. — Tak wyrażeni w *Karopatnickim* i *Małachowskim.*

Rutski Xawery. *Nobilit. non praec. scart.* w Konst. r. 1768. — *Krasicki.* — *Małach.*

Rużewicz, w Trockiem, i t. d., — *Małachowski.* — W roku 1788. Ignacy strukczaszy Trocki. — *Krasicki.*

Rużycki *herbu Poraj.* — *Kuropatnicki.* — *Małach.*

Rwocki *herbu Płomieńczyk.* — *Małach.*

Rybczyński *herbu Ślepowron*,

Rybicki, —

Rybkowski, —

Rycewicz, —

Rychaczewski, —

Rychlewicz, —

Rychlewski, — i

Rychliński.—Tak w *Kuropatnickim* i *Małachowskim* umieszczeni.

Rychlicki *herbu Grzymała.* — O tych w T. VIII., ale bez herbu.

Rychter, — i

Rychterski. — W *Kurop.* i *Małach.*

Rycicki z ziemi Ciechanowskiej, podpisał elekcyą Jana Kazimierza Króla. — *Małach.*

Rycz. *Nobili.* w Konst. roku 1775. *fol.* 147. — *Małachowski.*

Ryczywolski. — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.* — W roku 1778. Józef kanonik Gnieznieński. Daniel kanonik Łucki i Chełmski. — *Krasicki.*

Rydalski *herbu Biberstein*, — i

Rydgier *herbu Rydgier.*—Tak tylko przez *Małachowskiego* wspomnieni.

Ryk w Inflantskiem, i t. d., — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.* — W roku 1778. Michał stolnik Inflantski. Wojciech rotmistrz Inflantski. — Konstancya Rykowska małżonka Benisławskiego stolnika Inflantskiego. — *Krasicki.*

Rymaszewski *herbu Pobog.* Rymaszewski i Remiszewski są herbu *Pobog*, oraz jednego są domu, bo obadwa te domy od jednego domu to jest, od Romieszów poszły, o których *Niesiecki* w swoim Herbarzu T. III. *fol.* 856. *haec formalia* napisał: w W. Ks. Litewskiem w powiecie Lidzkim kwitnęła niegdyś można familia Remieszów dziedziców na Lipniszkach.—Z tych Remieszów przeniosłszy się niektórzy na Podlasie blizko Mazowsza, Remiszewskiemi przezwali się i teraz piszą się na Remiszewie Remiszewscy. Drudzy zaś w Litwie rozmnożywszy się z Remieszów Rymaszewskiemi są nazwani, z których Jakób Rymaszewski służył pod Pancerną chorągwią. Drugi także Jakób Tomasza syn w chorągwi Pancernej zostając, pod Kamieńcem Podolskim na utarczce za wiarę, prawo i króla z Turkiem na placu poległ. Adam Rymaszewski w Oszmiań-

skim ma swoją posesyą. Są także i na Podolu Rymaszewscy w Wilkomirskim tegoż herbu. Remiszewscy zaś herbu *Jelita* w Sieradzkiem województwie, wątpie bardzo jeżeli i ci także nie od Remiszów pochodzą, o których szeroko pisze *Niesiecki* T. III. *fol.* 869. Laurenty Rymaszewski *Ordinis S. Basilii Magni*, z Godyckiej urodzony, i brat jego, mają przydomek Remiesz. Dom Czechowiczów z niemi z kolligacony bo Czechowiczowna cześnikowna Oszmiańska, jest za Rymaszewskim; także Minkowskich, Chłopickich, bo i Chłopicka także żyje za Rymaszewskim w małżeństwie 1757. r.; Mikulskich także, bo w Nowogrodzkim, siostra przerzeczonych braci rodzonych jest w małżeństwie za Mikulskim. — *Herbarz Duńczewskiego.*

Rymgajło z Żmudzi, podpisał elekcyą Jana Kazimierza Króla. — *Małach.*

Rymkiewicz *herbu Boże zdarz.* — O tych w Tomie VIII., ale bez herbu.

Rymowicz. — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.*

Rymwidów *herbu Lew — i Grzymała*, wymienia *Małachowski.*

Ryniejski w Orszańskiem i t. d., — *Małachowski.*

Rynka *herbu Korczak*, —

Rynkiewicz, —

Rysiewicz *herbu Ryś*, — i

Ryspert. — Tak stoją w *Kurop.* i *Małach.*

Ryszewski *herbu Aichinger.* — Stoją w T. VIII., ale bez herbu.

Rytarowski *herbu Topor.* I o tych w T. VIII., ale bez herbu.

Rytmin. — *Kurop.* — *Małachowski.*

Ryx Franciszek kamerdyner Króla Stanisława Augusta. *Nobilit. praec. scart.* w Kons. r. 1768. był starostą Piaseczyńskim, żona jego Meline. — *Krasicki.* — *Małach.*

Ryzenberg Lenk. *Nobilit.* w Konst. r. 1775. *fol.* 148. — *Małach.*

Ryzniewicz. — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.*

Rzechowski z ziemi Rożańskiej, i t. d., — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.* — W roku 1778. Józef Rrzechowski podwojewodzi Rożański. Adam komornik graniczny Rożański. — *Krasicki.*

Rzecki *herbu Drużyna.* — Patrz w T. VIII. gdzie stoją bez herbu.

Rzepliński w Żytomirskim i t. d. — *Kurop.* — *Mał.*

Rzętkowski z ziemi Gostyńskiej był posłem na sejm roku 1790. — *Małachowski.* — W roku 1788. Waleryan

podstoli Gostyński. Piotr komornik ziemski. Jan zupnik. — *Krasicki.*

Rzołkowski.—W *Kuropatnickim* i *Małachowskim.*

Rzyszczewski *herbu Pobok.* O tych stoi w Tomie VIII., tu otrzymawszy dokładną domu tego procedencyą, takową zamieszczamy jak następuje: Z dokumentów familijnych widać, że już roku 1546., gdy Król Polski i W. Ks. Litewski Zygmunt I. rozkazał PP. Wasylowi Tyszkiewiczowi i Wojciechowi Lenartowiczowi zrobić rozgraniczenie Korony od W. Ks. Litewskiego, komissarze ci zajechali do dworu Mikity czyli Mikołaja Rzyszczewskiego dziedzica wsi Rzyszczewa, którego gruntem taż granica przechodziła. — Ten Mikołaj zostawił dwóch synów: Lwa i Bazylego jako o tem dział z r. 1560. świadczy. Pierwszy Lew z Bohdaną Sielecką, miał synów czterech: Teodora, Hrehorego, Jana i Alexandra, i córkę Maryannę, która poszła za Worotnickiego. Teodor zginął podczas napadu Tatarów 1626. r., którzy i dwór w Rzyszczewic z całym sprzętem domowym, i papierami spalili. Hrehory, od którego nieprzerwana aż do czasów naszych procedencya, pojął w śluby małżeńskie Teodorę, córkę Adama Nieświckiego, z której zostawił córek cztery: Bohdanę za Antonim Bakowieckim, Katarzynę za Rafałem Andruskim, Annę za Pawłem Krzowskim, Anastazyą za Krzysztofem Czarnawskim i syna Adama o którym niżej. Jan z Katarzyny Liniewskiej miał syna jednego Pawła, który pojął za żonę Teodorę Olizarownę 2*do voto* Łukaszowę Porwaniecką i z niej zostawił jednę tylko córkę Maryannę, która poszła za Alexandra Ładę. Alexander z Maryanny Oszczewskiej zostawił syna Pawła bezpotomnego i córkę Annę Dąbrowską.

Bazyli drugi syn Mikołaja, z Eufrozyny Czarnkowskiej herbu *Korczak* zostawił dwóch synów. Tychnę vel Tymofeja i Jana Opata Dubieńskiego, i córkę Eudoxią, Stefanowi Rusinowiczowi herbu *Godziemba* zaślubioną. Tychno trzy razy śluby małżeńskie ponawiał: 1*mo* z Anną Olizarowską, 2*do* z Teodorą Olszowską, a 3*tio* z Ruzinową, zostawił córek cztery: Eudoxią za Gałeckim, Katarzynę za Janem Karolem z Bielki Bieleckim, burgrabią grodzkim Łuckim, Annę za Skirmuntem i Apollonią; a synów pięć, z których Samuel kanonik Pułtuski i Najjaśniejszego JMści Karola Ferdynanda królewicza i biskupa Płockiego auditor. Henadży, Bazyli, Wacław, który pojął za żonę Halszkę z Porwańca 2*do voto* Janowę Korczakowską, wszyscy bezpotomni, i Daniel, który ze Zbrożkównej miał córek dwie: Helenę i Ewę, pierwsza poszła za Stefana na Wojutynie Hulewicza, druga za Jerzego na Horodnie Ho-

rodeńskiego. Tym sposobem, acz najliczniejsza, zgasła linia Bazylego.

Pozostały Adam na Rzyszczewie Rzyszczewski, syn Hrehorego, wnuk Lwa, a prawnuk Mikołaja, wszedł w związki małżeńskie 1626. roku z Anastazyą Porwaniecką córką Andrzeja z Porwańca Porwanieckiego i Teodory Woronianki, umarł jako zakonnik ś. Bazylego, *Ritus Graeci* w Monastyrze Zahorowskim, pod imieniem Athanazego, zostawił jednego syna Łukasza, ten był naprzód towarzyszem roty Pancernej Stanisława z Bnin hrabiego na Tenczynie Opalińskiego starosty Nowomiejskiego, potem tejże roty deputatem, a nakoniec porucznikiem i namiestnikiem chorągwi Pancernej J. K. Mści. Pojął za żonę Helenę Hulewiczownę, córkę Mikołaja z Broch Perekalskiego na Wojutynie Hulewicza i Zofji Dąbrowskiej, która po jego śmierci ponawiała śluby małżeńskie: 1*mo voto* z Jackiem Podhoreckim, 2*do voto* z Janem Ożgin Błażejowskim podczaszym Słonimskim.

Jan Adam syn Lukasza, ożenił się z Franciszką Moszyńską herhu *Nałęcz*, córką Piotra Moszyńskiego i Maryanny Mikołajewskiej, i zostawił córkę Annę za Sikorskim, i synów dwóch: Piotra *Societatis Jesu Collegii Leopoliensis*, i Wojciecha; ten naprzód 1733. roku cześnik Nowogrodzki i generalny komissarz ceł skarbu królewskiego w prowincyach Ruskich, 1741. miecznik Wołyński, 1757. łowczy Wołyński, nakoniec 1775. kasztelan Buski, poźniej Lubaczewski i orderu ś. Stanisława kawaler. Pojął on w śluby małżeńskie Maryannę Suską, córkę Michała Maurycego Suskiego łowczego Łomżyńskiego, i regenta kancellaryi W. Kor. i Anny Karlińskiej. Ona wniesła do domu Rzyszczewskich dobra Rawicz, Królewszczyznę w województwie Sandomierskiem, Giełczyn w województwie Mazowieckiem, i wsie Żelazne, Rososze i Rososzki, w ziemi Czerskiej położone, które poźniej Wojciech Rzyszczewski zamienił z Franciszkiem Salezym Potockim wojewodą Kijowskim, za dobra na Wołyniu po dziś dzień w familji znajdujące się, zostawił on córek dwie: Teklę za Mateuszem hr. Baworowskim i Katarzynę za Rafałem Myszka Chołoniewskim miecznikiem W. Kor., starostą Dubienieckim, i syna Adama który się roku 1748. urodził, ten naprzód 1769. r. starosta Rudneński 1777. łowczy Wołyński, nakoniec 1786. kasztelan Lubaczewski i orderów Orła białego i ś. Stanisława kawaler; po raz kilka urząd posła województwa Wołyńskiego na sejmach w Warszawie sprawował, a mianowicie 1786. roku i podczas cztero-letniego sejmu, umarł w Uwinie 1808. roku. Żona jego była Honorata Chołoniewska, córka Adama Myszki Chołoniewskiego kasztelana Buskiego i Salomei Kątskiej; z niej zostawił

córek cztery: Salomeę za Fryderykiem Gryffem Moszczyńskim marszałkiem W. Kor. synem Jana Kantego Moszyńskiego i Fryderyki Alexandryny z Graffów de Cossel podskarbich W. Kor., a wnukiem Alexandra Michała i Teresy z hr. Ossolińskich, Moszyńskich skarbników Podlaskich; Józefę za Janem hr. Chołoniewskim synem Ignacego starosty Kołomejskiego i Józefy Hryniewieckiej wojewodzianki Lubelskiej; Urszulę i Annę młodo zmarłemi, tudzież synów dwóch: Kazimierza młodo zmarłego i Gabryela. Gabryel hr. Rzyszczewski, tytułem tym od Najjaśniejszego Cesarza Alexandra zaszczycony, generał wojsk Polskich, orderów Legji honorowej, *pro virtute militari*, Maltańskiego i ś. Anny kawaler, pojął za żonę 1812. r. Celestynę ks. Czartoryską, córkę Józefa ks. Czartoryskiego, stolnika w. W. Ks. Lit. i Doroty ks. Jabłonowskiej kasztelanki Krakowskiej z której ma 4 córek: Klementynę, 1*mo voto* za Urbanem Bobrek marszałkiem powiatu Dubieńskiego, 2*do voto* za Kazimierzem Duninem Karwickim, synem Krzysztofa generała wojsk Polskich i Franciszki z Małachowskich Karwickich; Zofią za Franciszkiem hr. Wodzickim synem Stanisława prezesa senatu w Krakowie i Anny z hr. Jabłonowskich Wodzickich; Gabryellę i Izabellę, i synów trzech: Józefa Leona, który pojął za żonę 1839. r. Michalinę Radziwiłłownę, córkę Michała ks. Radziwiłła i Alexandry Steckiej, z której ma syna Michała, i Alexandra dotąd bezżennego.

S.

Sabkowski *herbu Łodzia.*—*Małachowski* i *Kuropatnicki* w dziełach swych wraz z herbem ich wypisują, inni autorowie zamilczeli.

Saby Antoni, *Nobilit. non praec. scart.* w Konst. roku 1768. — *Krasicki.* — *Małachowski.*

Sacco. *Nobilit.* w Konst. roku 1775. *fol.* 147. — *Małachowski.*

Sachowicki, —

Sadecki, — i

Sadgir. — Tak stoją w *Kuropatnickim* i *Małach.*

Sadłowski *herbu Śreniawa.*— Tylko u *Małachowskiego.*

Sadłucki w Grodzieńskiem, i t. d.,— *Małachowski.* —W r. 1778. Michał mostowniczy Grodzieński. — *Krasicki.*

Sadokierski *herbu Nałęcz*, — i

Sadzewicz. — W *Kuropatnickim* i *Małachowskim.*

Sagajło *herbu Pomian.* — Stoją w Tomie VIII., ale bez herbu.

Sagatowski w Trockim, i t. d., — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.* — W roku 1778. Szymon krajczy Trocki.— *Krasicki.*

Sagramozo. *Indigen.* w Konst. r. 1775. *fol.* 145.— *Małachowski.*

Sakiewicz. *Nobilit.* w Konst. r. 1673. *fol.* 41. — *Małachowshi.*

Sale z *Brygnalów Indigen.* w Konst. roku 1768. — *Małachowski.*

Saleniewicz *herbu Rawicz z odmianą.*— *Małach.*

Salkowski. — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.*

Samczeńko. *Nobilit.* w Konst. r. 1659. *fol.* 59.— *Małach.* — *Krasicki.*

Samujło *herbu Sulima*,—

Samgaiło, —

Sangowicz, —

Saniewski, — i

Santoman. —Tak w *Kuropatnickim* i *Małachowskim* wymienieni.

Sapalski Ignacy i Szymon. *Nobilit. non praec. scart.* w Konst. r. 1790. — *Małachowski.*

Sapkowski *herbu Łodzia*,—

Saplica, —i

Saprynowski. — W *Małachowskim* i *Kuropatnic.*

Saran. *Indigena* w Konst. roku 1775. *fol.* 144. — *Małachowski.*

Sarnacki w ziemi Zambrowskiej, i t. d. — *Małach.* — W r. 1778. Antoni skarbnik Bielski. — *Krasicki.*

Sarnecki. — *Kurop.* — *Małach.*

Sartoruis. *Nobilit.* w Konst. roku 1775. *fol.* 148. *Małachowski.*

Sasimowski *herbu Sas*,

Sasimski *herbu Jastrzębiec*, —i

Sasowski *herbu Sas.* — Tak w *Kuropatnickim* i *Małahowskim* wyrażeni.

Sasulicz *Sasin herbu Łabędź* z kłotką w pysku. — *Małachowski.*

Satkowski *herbu Rola.* — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.*

Saturius Ernest. *Indigena* w Konst. r. 1790. *fol.* 218. — *Małach.*

Sawerzapf Józef Adam generał-major w wojsku Polskiem otrzymał *Indigenat* r. 1768. — *Krasicki.* — *Małach.*

Sawaniewski *herbu Pobog*. W Wielk. Ks. Litewskim jest tradycya o tym domie drukowana w Wilnie, z taką expresyą: roku 1241. za panowania Leszka Białego w Polszcze, a w Mazowszu Konrada brata jego, książęcia Mazowieckiego, synów Kazimierza wtórego, książęcia Polskiego, jako piszą *Miechowius*, *Kromer*, *Długosz* i inni, gdy wtargnęli Tatarowie do Polski, Włodzimir wojewoda Krakowski rozpędził onych, że się musieli kryć po lasach, w tedy z familji Szyrynów kniaziów Tatarskich, jeden imieniem Sawan, mający za herb czyli znak swój Ordynkę gołą, a dostawszy się do tegoż książęcia Mazowieckiego Konrada, i przyjąwszy chrzest ś. wiernie mu w dziełach rycerskich usługował, za co ożeniwszy onego z pokrewną żony swojej, przezwiskiem Jewsko herbu *Jastrzębiec*, po złączonych imionach, nazwawszy Sawaniewskim, dał onemu w posagu dobra Szankow nazwane, mianując onego na tych dobrach hrabią Szankowskim. Za rozrodzeniem się jego potomstwa, przy rozdziałach tegoż Sankowa, brat brata zabił, za co gdy bratobójca uciekł, potomstwu jego odjęto krzyż z herbu, a włożono w podkowę ordynkę, nazwawszy herb *Zagłobą*, a bratobójca pokutujący i będąc w Rzymie r. 1316. uprosił ojca ś. Jana XXII. papieża za sobą do Króla Władysława Łokietka instancyą, za którą jednak jako żołnierza osądzono, aby w najpierwszej z nieprzyjaćielem potyczce, przed wojskiem uczynił odwagę, po której, acz dla niego szczęśliwej, lubo mu krzyż kawalerski, to jest Ośmiorog do herbu przywrócono, wszakże na pamiątkę bratobójstwa, między pod kową pół ordynki zostawiono, nazwawszy herb ten *Pobog*, którym potomstwo jego w Polszcze i Litwie dotąd pieczętuje się.

Z tej familji hrabiów Szankowskich, w dużo poźniejszym czasie, po lat kilka set, żył Szczesny hrabia Szankowski Sawaniewski, pułkownik wojsk Koronnych pułku konnego ożeniony z Dokurnowną. Tegoż hrabi Szankowskiego, brat rodzony Stanisław, był biskupem Płockim. Syn Szczesnego z Dokurnowny jeden Stefan hr. Szankowski Sawaniewski, stanowniczy wojsk Koronnych, ożeniony z Surożanką Frączkiewiczówną herbu *Dolęga*, z której synów dwóch, i córek dwie: Mateusz syn starszy hr. Szankowski Sawaniewski, od którego dalsza procedencya niżej wyrażona. Krzysztow Sawaniewski syn młodszy, rotmistrz w rycerskich dziełach dobrze znający się, zabity w batalji za Króla Jana Kazimierza, którego potomstwo w Orszańskim powiecie dość obszerne dotąd znajduje sią. Córka starsza Stefana z Frączkiewiczowny, imieniem Helena za Chomskim.

Mateusz pomieniony hr. Szankowski Sawaniewski, syn

Stefana z Frączkiewiczowny za Jana Kazimierza Króla Polskiego, czasu ciężkiej wojny pułkownik wojsk W. Ks. Litewskiego, z wodzem Judyckim, kawalerem Maltańskim, na Moskwę i Kozaki za ojczyznę, mąż w wielu bataliach doświadczony. Żona jego Pałuska herbu *Poraj*, to jest róże, z której synów dwóch: Jan i Michał. — Michał Sawaniewski, podstarości sądowy powiatu Rzeczyckiego, którego familia w powiecie Orszańskim. Jan hr. Szankowski Sawaniewski, towarzysz usarski z hetmanem Pacem przeciwko Szwedom na Żmudzi wiele w bitwie dokazujący, miał w sobie siedm postrzałów, a trzynaście razy ran ciętych. Była za nim Piegłowska, z którą synów dwóch: Dominik i Michał, córki także dwie: Eleonora za Albrychtem Kołątajem, podczaszym Wołkowyskim; Elżbieta młodsza mniszką Bernardynką w Litwie. Michał Sawaniewski, oboźny powiatu Starodubowskiego, deputat w r. 1732. obrany z tegoż powiatu. Za nim Chojecka znacznej familji w powiecie Oszmiańskim. Dominik hr. Szankowski Sawaniewski, miecznik i rotmistrz ziemi województwa Wileńskiego, w różnych subselliach sędzia i poseł na sejm elekcyi Króla Augusta III. deputat *ad Pacta Conventa*, i rezydent *ad Latus* Króla Stanisława był wojskim W. Ks. Litewskiego; żona jego Chreptowiczowna, herbu *Odrowąż*, urodzona z Pacowny obożnianki W. Ks. Litewskiego, herbu *Gozdawa*. — *Herbarz Duńczewskiego.*

Sawgiel. — *Kurop.* — *Małach.*

Sawur *herbu Sawur.* Patrz Tom VII. pod **Przyjaciel.**

Schabicki. *Nobilit.* w Konst. roku 1775. *fal.* 148.— *Małachowski.*

Schall. Indigena w Konst. roku 1790. *fol.* 218. — *Małachowski.*

Schenmeczler. *Nobilit. praec. scart.* w Konst. r. 1790. — *Małach.*

Scheunevogel. *Nobilit. praec. scart.* w Konst. Litewskiej r. 1775. *fol.* 45. — *Małach.*

Schiller Jan *Indigena* w Konst. roku 1790. — *Mał.*

Schirer. *Nobilit.* w Konst. roku 1775. *fol.* 148. — *Małachowski.*

Schmidt. *Indigena* w Konst. r. 1764. — *Małach.*

Schmieden Nathanael, z urodzenia szlachcic, burgrabia i burmistrz Gdański do *Indigenatu* z potomstwem przypuszczony, Konst. r. 1658. — *Vol. IV. fol.* 566. — *Krasicki.* — *Małachowski.*

Schönvogel. *Nobilit.* w Konst. r. 1775. *fol.* 148. — *Małachowski.*

Schorzowski Adam z ziemi Wieluńskiej, podpisał elekcyą Króla Jana Kazimierza. — *Małach.*

Schroger. *Nobilit.* w Kost. r. 1775. *fal.* 148. — *Małachowski.*

Schulten. — *Kurop.* — *Małach.*

Schultz. *Nobilit.* w Konst. roku 1775. *fol.* 148. — *Małachowski.*

Schyrkow. *Indigena* w Konst. roku 1775. *fol.* 144. — *Małach.*

Scibło, —

Sciborowski w Pilznieńskim, i t. d., —

Scierski, *herbu Leliwa*, —

Secemiński *herbu Dąbrowa*, — i

Sęderecki. — Tak umieszczeni w *Kuropatnickim* i *Małachowski.*

Sedniow w Konst. r. 1775. *fol.* 146. — *Małach.*

Seelof Leon. *Nobilit. non praec. scart.* w Konst. r. 1790. — *Małach.*

Sefer Marek rotmistrz, otrzymał *Indigena* w Konst. r. 1658. — *Vol. IV. fol.* 571. — *Krasicki.* — *Małach.*

Seferowicz Bohdan. *Nobilit.* w Konst. r. 1676. *fol.* 62. — *Krasicki.* — *Małach.*

Segnicz *herbu Hełm*, —

Sępowicz *herbu Nowina*, —

Serdakowski, —

Sereyko, w Podlasiu i t. d., —

Sergowski *herbu Junosza*, —

Seyfard, w Pińskim, i t. d., — i

Siągayło. — Tak wymienieni w *Kuropatnickim* i *Małachowskim.*

Siarczyński *herbu Sas.* — *Małachowski.* — *Krasicki.*

Sidorowicz Jakób. *Nobilit. non praec. scart.* w Kons. r. 1790. — *Małach.*

Siechnowicki *herbu Kościesza*, — i

Siedlewski w Opoczyńskim, i t. d. — W *Kuropatnickim* i *Małachowskim.*

Siekierski. *Nobilit.* w Konst. roku 1775. *fol.* 148. — *Małachowski.*

Siekierzyński *herbu Siekierz.* — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.*

Sielanka, w Witebskiem i t. d., —

Sielatycki, — i

Sielecki. — Tak u *Kuropatnickiego* i *Małachowskiego* wypisani.

Sielnicki.—U *Kuropatnickiego* i *Małachowskiego.*

Siemiginowski *herbu Sas.* Wieś Siemiginów w dawnem województwie Ruskiem w dzisiejszej Galicyi położona, już od dawnych czasów jest gniazdem rodziny szlacheckiej Siemiginowskich herbu *Sas.*

Pod Michałem Korybutem, Jerzy Sas z Siemiginowa, ziemianin Ruskiego województwa, z powodu procesu nienawiść do Tatomira mając, gdy tenże Tatomir człek burzliwego charakteru, najechał dwór Siemiginowskiego, i tam poniósł śmierć z ręki Jerzego, rodzina zabitego Tatomira wyrobiła banicyą na Siemiginowskiego, już poprzednio z żoną i synem Jerzym ukrywającego się w lasach Niepołomickich, i z tytułu tej banicyi, oraz wygranego procesu, wieś Siemiginów w posiadłość swoją zagarnęła.

Po śmierci Jerzego wdowa jego, która już tajemnie od Króla Jana III. wiele łask doznawała, z dziecięciem pieszo udała się do króla podówczas w Krakowie będącego; stawiona przed Janem III. oddała mu syna na imie Jerzego, sama zaś przytułek i śmierć spokojną w klasztorze panien Krakowskich znalazła. Jerzy znany pod przybranym nazwiskiem Elleutera, okazując talent szczególny do malarstwa, z funduszu królewskiego do Rzymu na naukę posłany, tak się wydoskonalił w swej sztuce, że do celniejszych Włoskich należał, a w Polszcze pod owe czasy był pierwszym narodowym malarzem. Malował dużo obrazów do kościołów w Krakowie, w Warszawie i w Żółkwi Zawdzięczając swojemu dobroczyńcy królowi, zawsze zostawał na jego dworze nawet wojenne wyprawy podzielał, bitwy i położenia okolic malował; był także pod Wiedniem i Parkanami i obie bitwy odmalował. Król Jan III. nagradzając zasługi uczynił go naprzód kawalerem złotym *(Eques auratus)* a poźniej zaś przywilejem wydanym w Żółkwi dnia 7. Sierpnia 1687. (akta grodzkie Lwowskie Relat. r. 1710. księga 494. pagina 677.) dał mu wieś Łukę. Ożenił się tenże Jerzy Elleuter z Magdaleną Georgiewiczowną i z tej miał syna Jana. *Secundo voto* ożenił się z Teresą de Larożanka, z której zostawił czterech synów i dwie córki: 1. Bonifacy, 2. Jerzy Elleuter subdelegat Lwowski, dziedzic Żelechowa, 3. Michał, 4. Bonawentura, 5. Maryanna za Antonim Kościńskim, 6. Magdalena za Faruchowiczem. W początkach panowania Augusta II. Króla Polskiego piastował urząd starosty Jabłowickiego, był kawalerem złotej ostrogi i Janiny, oraz posłem na dworze Hiszpańskim; wnet znalazł się otoczony od rodziny ojca swego, którzy pierwej ani ojcu ani jemu żadnej pomocy niedali, a nawet znać nie chcieli. Był pomiędzy temi Paweł Siemiginowski z żoną Anną Żurakowską, córką Michała Żurakowskiego

i Anny Szumlańskiej siostry biskupa Józefa Szumlańskiego, spłodzoną ze Stanisława Szumlańskiego rotmistrza J. K. Mci i Anny Hoszowskiej herbu *Sas*. Tegoż Pawła Siemiginowskiego stryjeczny brat Piotr i synowie Pawła, Stefan de Dzięcioły Siemiginowski z żoną Anną Hulanicką, Andrzej, Stefan i Jerzy, dla ktorych tenże jerzy Elleuter r. 1701. (akta Lwowskie zapisowe Protok. 266. pagina 337.) wydanym skryptem summę pieniężną darował. Syn jego Jan był najpierw dworzaninem królewicza Jakóba, syna Jana III. od którego przywilej otrzymał na posiadanie dożywotnie dóbr Manajowa i Isypowice. (Akta Lwowskie zapisowe r. 1736. księga 536. pag. 3359.) Roku 1739., jak świadczą akta grodzkie Lwowskie Prot. 711. pag. 179. tenże Jan otrzymał od Króla Augusta III. patent na łowstwo Wiedeńskie, połączył się z Katarzyną de Sławce, córką Jana de Sławce i Heleny de Bąkowskie, z której miał, 1. Katarzynę, 2. Wiktoryą za Dalowskim, 3. Helenę za Niewiadomskim, 4. Franciszek, 5. Ignacy, ten miał Jana, temu Anastazya Berezowska powiła Jana Sas Siemiginowskiego, który się z ojca i dziada w stanach Galicyjskich wylegitymował. 6. Tadeusz Elleuter, w stanach Galicyjskich legitymowany; miał za żonę Katarzynę Budzińską, z tej były: 1. Maryanna za Szumlańskim, 2. Karolina za Ignacym Kruszelnickim, 3. Tekla za Kłodnickim. —Siódmy syn Jana i Katarzyny de Sławce Siemiginowskich, na imię Stanisław, dorabiał się sławy w zawodzie wojskowym, był chorążym gwardyi konnej Koronnej, a potem *Vexillifer Buscensis*; połączył się z Agnieszką Siedliską, córką Jerzego Wojciecha Siedliskiego i Konstancyi Nietykszanki, z której zostało dwóch synów: 1. Erazm bezpotomny, 2. Jakób Eliasz Kilian Tadeusz, czworga imion Sas de Siemiginów Siemiginowski, dziedzic Torska 1*mo voto* z Orłowską, 2*do voto* Brunicką z Zaleszczyk i z tej ma potomstwo. —*Z dokumentów familijnych.*

Siemniński Stanisław i Mikołaj, *Nobilit.* w Konst. r. 1726. *fol.* 62. —*Krasicki.* —*Małachowski.*

Siemoński w Sandomierskiem, i t. d.—*Kuropatnicki.* —*Małachowski.* — W r. 1778. Michał łowczy Wiślicki. — *Krasicki.*

Sieńczyna. Zacny dom w Litwie, i t. d. — *Małachowski.*

Siennicki *herbu Klamry* przydomku Koziutyczowie, jednego herbu z Niemierzycami, mają początki swoje w Litwie od imienia wsi Siennicy, mila tylko od Mińska znajdującej się, którą za dobra Lisznę zbyli książętom Horskim Druzkim. Tejże wsi Siennica, był Jan Jarmołowicz Siennicki dziedzicem, od którego pochodzi Mikołaj i Jerzy. Miał Teo-

dora zaślubionego z Zofią Hościsławską, bezpotomnego. Mikołaj Siennicki miał w małżeństwie Anastazyą Ilińską, a z nich potomstwo te: Bazyli bezdzietny, i Alexander który z Maryanną Roicką miał córkę Annę, najpierwej Kossakowskiego, po nim Kozłowskiego, regenta grodzkiego Kamienieckiego, nakoniec Sworskiego małżonkę bezpotomną, i synów dwóch: Wojciecha i Jana księżmi, także Piotra, którego z Anną Pruską Antoni i Wojciech, potem Franciszkę Łapeckiego żonę, z której Katarzyna Bylińskiego małżonka, i Maryannę Jana Lutostańskiego, z których Stanisław, Mikołaj Maryanna i Konstancya.

Od drugiego brata Janowego Jarmołowicza, dziedzica na Siennicy, to jest Józefa Siennickiego, pochodzi Józef także zakonnik i Teodor, którego synowie Antoni, Jakób bezdzietni, i Zuzanna bezpotomna. Antoni dwa razy żenił się: najpierw z Woroniczowną, z których Józef *Ordinis S. Francisci*, i Katarzyna Głoskowskiego żona; drugi raz żył w dożywotniem małżeństwie z Głoskowską, których córka Anna Kierniewiczowa. — *Herbarz Duńczewskiego.*

Sienkiewicz w Grodzieńskiem Trockiem, i t. d. — *Kurop.* — *Małach.*

Sierp *herbu Sierpy*, — i

Sierpichowski. — W *Kuropatnickim* i *Małach.*

Sierpiński Antoni. *Nobilit. non praec. scart.* w Kons. r. 1790. — *Małachowski.*

Siestrzeński w ziemi Warszawskiej, i t. d. — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.* — W r. 1788. Wojciech burgrabia Warszawski. — *Krasicki.*

Simolin Karol. *Indigena* w Konst. r. 1768. — *Małachowski.* — *Krasicki.*

Sindziński, —

Sinkiewicz, —

Sipajło, w Brzesk. Litews. i t. d. —

Siromski *herbu Brodzic*, — i

Siruć *herbu Trąby.* — Tak w *Kuropatnickim* i *Małachowskim* umieszczeni.

Siśnicki, z Sandomirskiego podpisał elekcyą Jana Kazimierza Króla. — *Małachowski.*

Sitański. *Nobilit.* w Konst. Lit. r. 1775. *fol.* 44. — *Małachowski.*

Siuciło, w Żmudzi, i t. d. — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.*

Siwicki *herbu Korczak.* — Stoją w Tomie VIII., ale bez herbu.

Skaławski *herbu Łodzia*, —
Skaławski *herbu Nałęcz*, —
Skaryszewski, —
Skiba, —
Skibiewicz, —
Sklbiński *herbu Kuczug*, —
Skibniewski *herbu Ślepowron*, — i
Skierkowski. — Tak umieszczeni w *Kuropatnickim* i *Małachowskim.*

Skinderski. *Nobilit. non praec. scart.* w Konst. r. 1768. — *Małachowski.* — *Krasicki.*

Sklazewicz Jan Kazimierz, *Nobilit. non praec. scart.* w Konst. r. 1790. — *Małachowski.*

Skodowski Baltazar. *Nobilit. non praec. scart.* w Konst. r. 1790. — *Małachowski.*

Skolnicki, —
Skomowski *herbu Rogala*, —
Skorecki, —
Skorko, —
Skorupa *herbu Leliwa.* — Tak wszyscy w *Kuropatnickim* i *Małachowskim* umieszczeni.

Skorupka *herbu Ślepowron.* — *Małachowski.* — W r. 1778. Franciszek Skorupka pisarz ziemski Lwowski. Maciej chorąży Drohicki. W r. 1788. Felix łowczy Krakowski — *Krasicki.* — Ostatnich czasów Józef Skorupka pojął Przerębską i z tej zostawił potomstwo. Był senatorem W. M. Krakowa.

Skotniccy *herbów: Półkozic, Kroje, Śreniawa.* — Że są i do tych herbów należący pisze *Małachowski.*

Skrzędziewski, —
Skrzycki, —
Skrzymowski. — W *Kuropatnickim* i *Małach.*

Skrzynecki *herbu Bończa.* Ten dom starożytny pochodzi od Mierzba, na chrzcie imieniem zwanego Arkadyusz, którego sukcesorowie od wsi Skrzynki zowią się Skrzyneccy, zostając w ziemi Ciechanowskiej i Wyszogrodzkiej. Z nich jednego genealogia mieni być wojewodą Mazowieckiem, drugiego starostą Ciechanowskim, oraz pułkownikiem wojsk Koronnych, któremu imie było Abel. Ten miał synów dwóch: Jana i Walentego. — Walenty, powiadają był bezpotomny, Jan zaś mając za sobą Chileńską herbu *Jastrzębiec*, spłodził z nią synów pięciu i córkę jednę, która panną umarła, synów zaś imiona te: Franciszek, Wojciech, Maciej, Walenty i Prokop. Najstarszy Franciszek po śmierci Króla Michała Korybuta, będąc sędzią Wyszogrodzkim kapturowym, miał za sobą

Szawłowską skarbnikownę Wyszogrodzką, herbu *Cholewa* z tą spłodził synów czterech: Stanisława, Antoniego, Adama i Jana. Pierwszy Stanisław został Benedyktynem w klasztorze Płockim Kongregacyi Polskiej, zkąd wysłany do Rzymu za prokuratora generalnego od całej kongregacyi, gdzie przez lat cztery zostając, gdy potem skończywszy swoją funkcyą powrócił do Polski, potem przeorem klasztoru Płockiego, na którym to przeorstwie przez lat dziesięć rządy zakonne chwalebnie sprawując, na większe coraz w tymże zakonie, od których zawsze unikał, zasługował sobie honory. Drugi tegoż Franciszka syn Antoni, który wstąpił do OO. Dominikanów, niemniejsze miał w zakonie swoim zasługi i promocye, bo będąc kaznodzieją katedralnym Płockim, i w innych klasztorach, lektorem ś. teologji, został *ejusdem Facultatis* doktorem, a naostatek przeorem. Trzeci syn Adama skarbnik Ciechanowski, ten osiadł na Pokuciu, a mając za sobą *primo voto* Kamieńską herbu *Rawicz*, spłodził znią dwóch synów: Ignacego, Józefa, i córek trzy, z których pierwszy Ignacy został Jezuitą Koronnym, drugi zaś Józef żył w tym czasie kawalerem. Ostatni syn Franciszka Jan, ten także wstąpił do Jezuitów prowincyi Litewskiej, gdzie po wielu w zakonie swoim pracach obrany był rektorem Łomżeńskim, lecz więcej sobie ważąc zakonny pokój, tej funkcyi nie akceptował.

Drugi Franciszka brat Wojciech, za panowania Gustawa Króla Szwedzkiego służąc w cudzoziemskiem wojsku w Szwecyi, tam się oblokował. Trzeci Maciej, ten za panowania tegoż króla Szwedzkiego na wojnie zginął. — *Herbarz Dunczewskiego.* —

W ostatnich czasach Jan Skrzynecki były naczelny generał wojsk Polskich w r. 1831. Z Amelią Skrzyńską herbu *Zaremba* zostawia potomstwo.

Skrzypski, —

Skrzyszewski *herbu Ostoja*, —

Skublicki, —

Skułdycki, —

Skuratowski, —

Skurski *herbu Jastrzębiec*, —

Sladkowski *herbu Jastrzębiec*, — i

Sladkowski *herba Nowina.* —Wszyscy tak wypisani w *Kuropatnickim* i *Małachowskim.* — Obadwa te ostatnie domy podobno **Sładkowski** pisać się powinny, jak stoją w T. VIII.

Śladowski *herbu Ślepowron.* — *Małachowski.* — Na sejmie Brzesko-Litewskim roku 1653. Piotr Sladowski dworzanin królewski, do zapłaty wojsk Koronnych starego

i nowego zaciągu, nominowany. — *Const. Vol. IV. fol.* 399. — *Krasicki.*

Ślaski *herbu Nieczuja.* — Jak prawie większa część familji polskich tak i Ślascy Nieczujowie od nabytej wsi Ślasy Ślaskiemi zawołani. Z tych w roku 1731. żył Jan wojski Krakowski, którego pradziad rodzony na Ślasach Ślaski, był cześnikiem Ciechanowskim; a dziad rodzony na Ślasach Wojciech Ślaski, był stolnikiem także Ciechanowskim, Bogusław na Ślasach Slaski, ojciec Jana Ślaskiego, wojskiego Krakowskiego, mąż rycerski od młodości swojej; tychże matka Barbara herbu *Strzemieńczyka* ze Ślaskich Ślaska, babka rodzona z Dębińskich, ksieni nie raz tamże u ś. Jędprzeja w Krakowie; Andrzej Slaski brat rodzony Bogusława, także mąż rycerski; Wojciecha zaś dziada bracia rodzeni, Michał Ślaski kanonik Kijowski i Kazimierz z którego Stanisław i Franciszek synowie Ślascy. Dziada stryjecznego Jana wojskiego Krakowskiego, rodzeni bracia Adam na Ślasach Ślaski, podczaszy Mielnicki, z którego Michał, Andrzej, Stanisław i Franciszek, na ów czas podczaszy Mielnicki, Stefan, Jacek i inni tegoż imienia, jako Tomasz na Ślasach Ślaski, rodzony brat Adama, a stryjeczny dziada ich Wojciecha. Dziad mateczny rodzony Jan Ślaski dziekan Wielicki. Tenże wyżej nie raz wspomniony Jan Ślaski, wojski Krakowski ma synów dwóch: Bogusława i Adama. Siostry jego rodzone Salomea, Rozalia i Anna Ślaskie. — *Herbarz Duńczewskiego.*

Śleżański Wojciech, *Nobilit. non praec. scart.* w Konst. r. 1790. — *Małachowski.*

Śliwowski w ziemi Ciechanowskiej, i t. d., — i

Ślizowski. — Tak w *Kuropatnicki* i *Małachowski* wypisani.

Ślubowski *herbu Ślepowron.* — Patrz w T. VIII. **Szlubowski**, gdyż to ci sami.

Słabniewicz *herbu Mohyła.* — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.*

Słabosiewski Mikołaj z ziemi Warszawskiej, podpisał elekcyą Jana Kazimierza Króla. — *Małach.*

Sławczyński. — *Małachowski.* — W r. 1788. Józef ciwun Wieliszznieński na Żmudzi. — *Krasicki.*

Sławek *herbu Prus 1mo.* — O tych w Tomie VIII. ale bez herbu.

Sławomier *herbu Slepowron.* — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.*

Sławuta Adam z Nowogrodzkiego, podpisał elekcyą Jana Kazimierza Króla. — *Małachowski.*

Słomiński. *Nobilit.* w Konst. r. 1659. *fol.* 59. — Inny tegoż nazwiska w r. 1764. i trzeci w r. 1775. *fol.* 148. — *Małachowski.*

Słomkowski w Mazowszu, i t. d., — i

Słowacki. — W *Kuropatnickim* i *Małachowskim.*

Słowaczyński. W roku 1778. Józef podstarości Szawelski na Zmudzi. — *Krasicki.*

Słubicki *herbu Rola.* Że są i tego herbu piszą *Kuropatnicki* i *Małachowski.*

Słuchowski z ziemi Liwskiej, podpisał elekcyą Jana Kazimierza Króla. — *Małachowski.*

Słumka *herbu Abdank*, —

Słupowski *herbu Szembek*, —

Służeński, —

Służewski *herbu Radwan*, —

Smaliński, — i

Smardowski. — Tak umieszczeni w *Kuropatnickim* i *Małachowskim.*

Smett Alexander *Nobilit. non praec. scart.* w Konst. r. 1790. — *Krasicki.* — *Małachowski.*

Smijkowski *herbu Prawdzic.* — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.*

Smoczyński Jan *Nobilit. non praec. scart.* w Konst. r. 1767. — *Krasicki.* — *Małachowski.*

Smorczewski *herbu Rawicz.* O tych w Tomie VIII. ale bez herbu.

Smoczarski, —

Smykowski, —

Snatowski, —

Śnieczko, —

Śnieszkowski

Śnitko, — i

Snopowski *herbu Godziemba.* — Tak wszyscy umieszczeni w *Karopatnickim* i *Małachowskim.*

Sobiczewski z Brzesk. Litews. podpisał elekcyą Jana Kazimierza Króla. — *Małachowski.*

Sobierajski. — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.*

Sobieszczański *herbu Nałęcz.* — Tym herbem pieczętują się Stadłowie Sobieszczańscy w województwie Lubelskiem. Alexander i Mikołaj dziedzicewsi Sobieszczan w województwie i powiecie Lubelskim, jako świadczą tranzakcye w aktach Lubelskich zporządkowane działu i donacyi, z tych Mikołaj z Teresą Wereszczyńską miał 7. synów, jako świadczą tranzakcye działu *in Actis Camenecensis Podoliae per oblatam* podane, tego syn Waleryan chorąży znaku Pancernego

Stanisława Rzewuskiego hetmana na ten czas polnego, w expedycyi wojennej za Najjaśniejszego Króla Jci Augusta II. pod Kamieńcem przeciwko Turkom, radą i orężem wsławiony. Miał za sobą N. Jasińską, z którą spłodził syna Szczesnego, który całe życie swoje w służbie wojennej trawiąc mężnie w tychże usługach rycerskich życie swoje skończył. Drugi syn Mikołaja Jerzy, którego wspomina *Niesiecki* T. IV. *fol.* 146. pod herbem *Rogala*, imie mu dając Tomasz *ob malam informationem*, 1*mo voto* z N. Brzezicką, spłodził córkę Konstancyą, małżonkę Stanisława Piotrowskiego, z którym miała synów dwóch: Alexandra podstolego Nowogrodzkiego, który miał za sobą N. Ulewiczewnę, i Józefa towarzysza znaku Pancernego księcia Lubomirskiego, strażnika W. K., 2*do voto* tenże Jerzy z Anną Jemiłowską, siostrą rodzoną Adama Kazimierza Jemiłowskiego, sędziego grodzkiego Bełzkiego, miał dwu synów: Adama miecznika Kijowskiego, który wziąwszy *in sociam vitae* Wiktoryą Janiszewską, spłodził dwóch synów: Józefa i Franciszka, i córkę Annę Szymona Olszańskiego starosty Sołomeckiego małżonkę. Drugi syn Jerzego Antoni pisarz ziemski Bełzki, sędzia kapturowy Bełzki w roku 1733. poseł od koła rycerskiego na sejmie *Electionis* 1733., który z Maryanną Skawińską miał syna Franciszka, i córek dwie: Helenę, a potem Agneszkę w zakonie ś. Dominika w Bełzie, i Franciszkę, a potem Cecylią także zakonnicę tejże reguły ś. Dominika w Bełzie. Franciszek zaś łowczy Horodelski wziął *in sociam vitae* Maryannę Mirecką, która zostawiwszy synów dwóch: Mikołaja i Spirydiona, umarła; ten zaś Franciszek został zakonnikiem ś. Franciszka OO. Reformatów, wziąwszy w zakonie imię Antoniego. — *Herbarz Duńczewskiego.* — W roku 1778. Spiridyon skarbnik Lubaczewski. — *Krasicki*

Sobor *herbu Prus*, —

Sochański *herbu Sierpy*, —

Sokoł *herbu Gozdawa*, —

Sokoł *herbu Kornic*, — i

Sokulski w Czerwonej-Rusi, i t. d., — Tak stoją w *Kuropatnickim* i *Małachowskim.*

Solari. *Nobilit.* w Konst. r. 1775. *fol.* 148. — *Małachowski.*

Solayski *herbu Topor.* — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.*

Soldadyni. *Nobilit. non praec. scart.* w Konst. r. 1768.—*Małachowski.*

Soldenhoff, *Indigena* w Konst. roku 1775. *fol.* 142. — *Małachowski.*

Somnicz, *Indig.* w Kons. r. 1653. *fol.* 47. —*Małach.*

Sopini, —

Sopociński, —

Sosiński, —

Sosnkowski *herbu Godziemba*, —

Sowgin, —

Sowicki, —

Sowiński *herbu Sowka*, — i

Spasowski w Połockiem, i t. d.—Tak wyrażeni w *Kuropatnickim* i *Małachowskim*. — W roku 1778. Jakób Spasowski regent ziemski Połocki. — *Krasicki*.

Spath Jan. *Nobilit. non praec. scart.* w Konst. roku 1768. — *Małachowski*.—*Krasicki*.

Spendowski *herbu Lubicz*, albo raczej *Pobog*, bo mają na tarczy podkowę z krzyżem na wierzchu jej a bez krzyża w środku; w hełmie zaś zbrojną rękę do cięcia podniesioną Theodat Seferowicz Spendowski, otrzymał Indigenat od Króla Jana III. diplomatem z dnia 15. Lutego 1676. r. w Krakowie wydanym. — *Duńczewski*.

Spensberger Mikołaj. *Nobilit. praec. scart.* w Kons. r. 1790. — *Małachowski*.

Spigajło z Wileńsk., podpisał elekcyą Jana Kazimierza Króla. — *Małachowski*.

Sreyber. *Nobilit. praec. scart.* w Konst. roku 1775. *fol.* 44.—*Małachowski*.

Sroczyński, —

Srokowski *herbu Jastrzębiec*. — O tych stoi już w T. VIII. tu dokładniejszą tejże zamieszczamy genealogią: pominąwszy pierwsze familji tej początki, zaczniemy tu od Jędrzeja o którym już i *Niesiecki* opis rozpoczął. — Jędrzej Srokowski od Kunasza de Sroki Srokowskiego idący, miał synów z Nowosielskiej, Stanisława męża rycerskiego i Jana, ten z Rzewnickiej miał syna Pawła poległego na wojnie, żonę osierociałą zostawiwszy z domu Komorowską. Trzeci Teodor czwarty także Jan, ten z Maryanny Czajkowskiej zostawił synów: 1. Bazylego, 2. Hiacyntego *seu* Jacka, 3. Samuela, 4. Hrehorego, którzy dzielą się wsią Sroki, akta Lwowskie roku 1721. *Protocollon* T. 278. pag. 97. Bazyli połączył się z Tecianną Baraniecką. Samuel połączył się z Tacianną Tymkowiczówną Czajkowską, i spłodził syna Jana, komornika obwodu Samborskiego, który miał za żonę Ewę, córkę Eliasza Radziewicza Winnickiego i Anastazyi Pohoreckiej.

Bazyli de Sroki Srokowski z Tacianny Baranieckiej zostawił syna Tomasza, ten połączył się z Agnieszką Duninowną, Rajecką córką Antoniego Kaspra Dunin Rajeckiego i Katarzyny Czyszewskiej, spłodził Józefa Kaspra *Camerar. Terrestr.*

Leopoliensi, który miał żonę Antoninę Dydyńską, córkę Józefa Dydyńskiego i Anny Słupskiej. *Relat. Nov.* T. 95. pag. 54. rok 1793. Józefa Kaspra syn Alexander urodzony i ochrzczony w katedrze Lwowskiej r. l. roku 1798. tenże połączył się z Maryanną de Jarocin Wierzchlejską, córką Józefa Wierzchlejskiego szambelana J. K. M. Stanisława Augusta i Magdaleny de Szwarcenberg Osemy. Ma synów i córki: 1. Kajetan Włodzimierz, 2. Józef, 3. Maryan, 4. Magdalena, 5. Alexandra.

Teodor Srokowski, vice-regent grodzki Łucki z województwa Ruskiego, podpisał sufragia r. 1764. pag. 258.

Grzegorz Srokowski, *Subdelegatus Castrens. Leopol.* połączył się z Anną Czechucką konsulidą Lwowską roku 1753. w katedrze Lwowskiej r. l. Teodor Srokowski roku 1769. był komornikiem granicznym ziemi Lwowskiej. Grzegorz Srokowski najpierw subdelegat, a potem sędzia grodzki Lwowski z Anny Czechuckiej zostawił syna Ignacego roku 1781. Oblig. Nov. T. II. pag. 38. Czytam *in Libr. Instrum.* T. 113. pag. 67. roku 1813. sukcessorowie Grzegorza Srokowskiego: Walenty, Mateusz, Kazimierz, Katarzyna za Popielem, Teresa Urszula dwojga imion, Tekla za Wirskim i Józef Srokowscy.— *Z dokumentów familijnych.*

Sromocki. —*Kuropatnicki.* — *Małachowski.*

Srotowski. *Nobilit.* w Konst. roku 1775. *fol.* 148. —*Małachowski.*

Srzesiewski z Płockiego podpisał elekcyą Króla Jana Kazimierza. — *Małach.*

Stablewski w Gnieźnieńskim, i t. d. — *Małachowski.* — Familia ta dziś dość liczna w W. Ks. Poznańskiem. — W ostatnich czasach żyło dwóch braci, z tych jeden żyjąc w związku małżeńskim z Szczaniecką, umarł roku 1843. zostawiwszy potomstwo, drugi jego brat szambelan Króla Pruskiego, ma dotąd małoletnie potomstwo.

Stacewicz w Brzesk. Litews. i t. d., —

Stackiewicz, —

Stachler *herbu Ostoja*, — i

Stadkiewicz. — Tak w *Kuropatnickim* i *Małachowskim* wypisani.

Stadyng, Indigena w Konst. roku 1768. — *Małachowski.*

Staniecki. — *Kurop.* — *Małach.*

Stanilewicz w Starodubowskiem, i t. d. — *Małach.* W roku 1788. N. sędzia grodzki Starodubowski. — Józef oboźny. — *Krasicki.*

Starża *herbu Starża.* — *Kuropatnicki.* — *Małach.*

Starżon *herbu Topor.* —W *Kuropatnickim* i *Małachowskim.*

Staszewski *herbu Ostoja.* — O tych już krótko w Tomie VIII. Tu dodajemy, że to imie w różnych województwach kwitnęło i do tych czas kwitnie, jako w województwie Krakowskiem i Poznańskiem, w ziemi Ciechanowskiej i Dobrzyńskiej, tudzież na Wołyniu i po innych Korony Polskiej znajduje się prowincyach i ziemiach, jako i w W. Ks. Litewskiem, po różnych województwach i powiatach dawniej znajdowało się, a teraz od lat 150. w powiecie Upitskim swoje ziemskie ma posesye i w nim dziedziczne osiadłości. Mikołaj Staszewski, patriota powiatu Wołkomyskiego, był fortuny znacznej, który miał w dożywotniej przyjaźni szlachetnie urodzoną Rajecką, imienia w księztwie Litewskiem znacznego, z której spłodził Jana Staszewskiego, *Concivem* powiatu Upitskiego, ten wszedłszy w kontrakty małżeńskie z Noniewiczowną z powiatu Lidzkiego, z nią spłodził Michała Staszewskiego, stolnika Smoleńskiego, tudzież Bogusława strażnika grodzieńskiego, Jakóba księdza *Societatis Jesu* prokancelaryusza, i Jana Staszewskiego, którzy wszyscy z czasem poumierali, został się tylko przy życiu Michał Staszewski, stolnik Smoleński, mąż znakomity i dystyngwowany między wielu szlachtą, potrzebny i dobrze zasłużony województwu swemu, miał za sobą 1*mo voto* Umiatowską, sędziankę grodzką Upitską, z Puzynianki urodzoną, z nią spłodził Andrzeja Jana dwóch-imiennego Staszewskiego, podstolego powiotu Upitskiego, i Antoniego brata jego młodszego cześnika Upitskiego, ten wszedłszy w dożywotnią przyjaźń z Kniaszewiczowną, kilka córek spłodził; z których jedna tylko przy życiu została, sam także przeniósł się do wieczności, i bracia jego w małoletności poumierali, został się jeden tylko Krzysztof Staszewski ksiądz świecki kanonik Piltyński, ale już z Druwowny *secundo voto* urodzony. Andrzej Jan Staszewski, podstoli powiatu Upitskiego, brat rodzony starszy wyrażonego Antoniego cześnika Upitskiego, z Umiatowskiej spłodzonego, bywał w funkcyach poselskich i deputackich, jako to posłem ziemskim z powiatu Starodubowskiego 1738. na sejm Warszawski, na trybunał zaś W. Ks. Litewskiego deputatem z powiatu Upitskiego, raz *circa fata* Najjaśniejszego Króla Jego Mości Augusta II., drugi raz w r. 1736., trzeci raz 1741. sądził zaś, komissarzem będąc od wojska Litewskiego na trybunał skarbowy. Miał związkiem dożywotnim poślubioną sobie Bogumiłę Zabiełownę, marszałkownę powiatu Kowieńskiego, 1*mo voto* Drobyszową, podstarościnę sądową powiatu Upitskiego, a powtórnem małżeństwem żonę swoję, która mu urodziwszy córek trzy: Barbarę, Benedyktę

i Franciszkę, także syna jednego Józefa, umarła. — *Herbarz Duńczewskiego.*

Stawecki *herbu Lubicz.* — Stoją w Tomie VIII. ale bez herbu.

Stawenta, —

Stawianowski, — i

Stawicki *herbu Lubicz.* — Tak wymienieni w *Kuropatnickim* i *Małachowskim.*

Steblecki *herbu Ostoja.* — O początkach tego imienia historycy nie informują, ale z dokumentów rzecz oczywista, że byli w województwie Bracławskiem, zkąd *ob hostilitates* wynieśli się w województwo Podolskie; jest też to imie Ostojów Stebleckich w ziemi Wieluńskiej. Teodor Steblecki, sędzia ziemski Bracławski, według przywileju Króla Zygmunta Augusta, roku 1550. z osobliwszą łaską nadanego sobie, nietylko w ziemstwie pomienionem, ale też w Rzeczypospolitej, przy różnych interesach publicznych, tak się sprawował, jako na sprawiedliwego w rygorze sędziego, rezolutnego w potyczce rycerza, kochającego ojczyznę syna, roztropnego, doskonałego, w radzie ziemianina należało.

Laurenty Steblecki, syn Teodora, sędziego ziemskiego Bracławskiego, rotmistrz wojsk J. K. Mści Zygmunta III., który służąc w wojsku za Króla Stefana Batorego w różnych bywał expedycyach; na ostatek po elekcyi Króla Zygmunta III. pod wodzem Stanisławem Żołkiewskim, wojewodą Ruskim odważnie i natarczywie rezolwowany przeciwko Tatarom nad Żółtemi wodami zginął roku 1587. Miał żonę Agneszkę Piaseczyńską, Wawrzeńca Piaseczyńskiego córkę. Paweł Steblecki, wojsk Pancernych, Alexandra Kalinowskiego generała Podolskiego, starosty Bracławskiego towarzysz, syn Laurentego Stebleckiego, rotmistrza J. K. Mści z Agniezki Piaseczyńskiej urodzony, którzy pod Guzowem, przy dostojeństwie królewskiem stawali, i Tatarów z znaczną klęską porazili. Po śmierci Kalinowskiego, Krzysztof książe Zbarawski, koniuszy Koronny, starosta Krzemieniecki i Solecki, wziął tę chorągiew, pod którą służył Paweł Steblecki i z nią był pod Chocimem, przy sławnej Tureckiej expedycyi, a potem w roku 1622. według umowy paktów Chocimskich, żeby Polska na poparcie zawartych traktatów posła wielkiego do Porty wysłała, gdy zdolnego do tej funkcyi stany Koronne upatrują, zdał się wszystkim książe Krzysztof, koniuszy Koronny. Przeto uproszony do Mustafy Cara Tureckiego pojechał, i z nim rzeczony Paweł Steblicki, jako rezydent który umarł tamże w Konstantynopolu roku 1622.

Jakób Steblecki, brat Teodora Stebleckiego, sędziego

ziemskiego Bracławskiego, na Skurzynie w województwie Bracławskiem, a powiecie Winnickim dzierżawca; którego syn z Heleny Mączyńskiej spłodzony Gabryel, tejże wsi Skurzyńce, według przywileju Stefana Króla Polskiego roku 1578. *Tenutarius*, pod tymże królem za Hetmana czy wodza Jana Zborowskiego, rotmistrz wojskowy, w różnych okazyach był odważnym i szczęśliwym rycerzem. Żona tegoż Gabryela Stebleckiego, rotmistrza wojsk Koronnych, Anna Zaleska z której urodzony Stanisław Steblecki, Władysława IV. Króla Polskiego odźwierny, potem Kazanowskiego, hetmana Polnego Koronnego, *Cohortis Hastatae* towarzysz, a jako za króla wyrażonego wiele wojen było, którym sam swoją osobą prezydował, tak i Stanisław Steblecki służąc temuż monarsze, bywał z nim w różnych okazyach. Żonę miał Katarzynę Łokuczewską, a z niej synów: Michała, który żył z Swirską bezpotomnie, Andrzeja, który pod Królem Janam III. a wodzem Stanisławem Jabłonowskim, kasztelanem Krakowskim, hetmanem wielkim Koronnym służył i wojował, nakoniec zginął pod Wiedniem roku 1683.

Daniel syn Andrzeja Stebleckiego, Stanisława Jabłonowskiego, kasztelana Krakowskiego, hetmana wielkiego Koronnego, Pancernej chorągwi towarzysz, bywał także w różnych okazyach. Miał żonę Kulczycką, z którą Jan syn tego był bezpotomny. Siostra Jana, a córka Daniela Anastazya. Stanisław Steblecki, brat Daniela z Poluchowską bezpotomny. Drugi Stefan syn Daniela, wojski Winnicki, żona tegoż Stefana Rogalska, herbu *Rogala*, z Kaweckiej zrodzona, z którą ma dwie córek, Angelę i Wincencyą zakonne panny, reguły ś. Dominika, konwentu Lwowskiego; synów trzech, to jest: Michała, Stanisława i Laurentego. Oprócz wyrażonych, są jeszcze dwie córki Zofia i Dominika. Są tranzakcye różne imienia tego w ziemstwach i grodach Krzemienieckim, Lwowskim, Kamienieckim, Latyczewskim, Halickim, Trębowelskim, Buskim.—*Herbarz Duńczewskiego.*

Steczkiewicz, *Nobilit. non praec. scart.* w Konst. roku 1768. — *Małach.*

Stekkel Henryk, *Nobilit. praec. scart.* w Konst. r. 1790. — *Małachowski.*

Stembarch. *Nobilit.* w Konst. roku 1775. *fol.* 148. —*Małachowski.*

Stender Herman, *Nobilit. non praec. scart.* w Kons. r. 1790. —*Małachowski.*

Stępkowski *herbu Suchekomnaty.* — O tych dość obszernie w Tomie VIII. jednakże pod herbem tym *Niesiecki* ich wymienić zapomniał i w spisie senatorów, Stefana i Gabry-

ela, kasztelanów Bracławskich, jako do herbu *Junosza* należących położył, co jest mylnie, gdyż sam ten autor pod opisem familji tej herbu *Suchekomnaty* i Stefana i Gabryela z potomstwem kładzie.— Alexander Stępkowski kasztelan Bracławski z Alexandrą Zabokrzycką spłodził Jakóba, kasztelana Żarnowskiego, z którego i z Teresy Gieszawowny generał-majora Gieschawa córki, urodził się Józef Gabryel Stępkowski, regimentarz kawaleryi Narodowej, wojewoda Kijowski, zasłużony uspokojeniem rzezi Humańskiej, Orła białego i ś. Stanisława kawaler; ten z Franciszki Tarkowskiej kasztelanki Brzeskiej Litewskiej, zostawił synów dwóch: Józefa, generała wojsk Polskich i Jakóba od którego ze Świętosławskiej synowie: Ignacy, Jan, Józef. Starsza córka wojewody Kijowskiego Honorata, dama orderu Krzyża gwiaździstego była 1*mo voto* za Marcinem książęciem Lubomirskim, 2*do voto* za Teofilem Załuskim; druga córka Maryanna za Dembińskim starostą Wałeckim.—*Z dokumentów familijnych.*

Stępowski z ziemi Gostyńskiej, podpisał elekcyą Króla Jana Kazimierza. —*Małachowski.* —W r. 1788. Wojciech Stępowski komornik ziemski Łęczycki.—*Krasicki.*

Stępski. — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.*

Stertzembecher Jan, *Nobilit. praec. scart.* w Kons. r. 1790.—*Małachowski.*

Stesiewicz.—*Kuropatnicki.*—*Małachowski.*

Stettner, *Nobilit.* w Konst. r. 1768. — *Krasicki.* — *Małachowki.*

Stockheim Indigena w Konst. r. 1775. *fol.* 144.— *Małachowski.*

Stoiński *herbu Junosza.* — Że są i tego herbu piszą *Kuropatnicki* i *Małachowski.*

Stoll Indigena w Konst. roku 1790. *fol.* 217. — *Małachowski.*

Stopypp. — *Kuropatnicki.* —*Małachowski.*

Stos Mikołaj, *Nobilit. non praec. scart.* w Konst. roku 1790.—*Małachowski.*

Stosz. *Kuropatnicki.*—*Małachowski.*

Strabowski Adam z Witebsk., podpisał elekcyą Króla Jana Kazimierza.—*Małach.*

Strachwitz Indigena w Konst. roku 1775. *fol.* 143. — *Małach.*

Stradzowski Jan z Łęczyckiego, podpisał elekcyą Króla Jana Kazimierza.— *Małach.*

Strąkowski. — *Kuropatnicki.*—*Małachowski.*

Strasser Ludwik, *Nobilit. non praec. scart.* w Kons. r. 1768.—*Krasicki.* — *Małach.*

Straszewicz w powiecie Upitskim, i t. d., — *Małachowski.* — W roku 1778. Marcin kanonik Inflantski. Michał marszałek Upitski. Wiktor sędzia grodzki Rosieński na Żmudzi. — *Krasicki.*

Straube. *Nobilit.* w Konst. roku 1775. *fol.* 147. — *Małachowski.*

Strauch Fryderyk i Franciszek, otrzymali Indigenat w Konst. r. 1768. — *Krasicki.* — *Małachowski.*

Straus Ignacy, *Nobilit. non praec. scart.* w Konst. roku 1790. — *Małachowski.*

Strażewicz, —

Strazon *herbu Topor*, —

Strażyc, — i

Strebeyko. — Tak wypisani w *Kuropatnickim* i *Małachowskim.* — W roku 1778. Michał Strebejko regent ziemski Kowieński. — *Krasicki.*

Strenszewski. — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.*

Strepa *herbów Przerowa i Strzemię.* — *Małachowski.*

Stroga. — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.*

Stroniowski *herbu Swoboda*, — i

Stroszewski *herbu Prawdzic.* — W *Kuropatnickim* i *Małachowskim.*

Struczkowski w Konst. Litewsk. r. 1775. *fol.* 15. — *Małachowski.*

Strudziński Jan *Nobilit. non praec. scart.* w Kons. r. 1790. — *Małachowski.*

Stryga. — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.*

Stryjewski w Mazowszu, i t. d., — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.* — W roku 1788. Józef burgrabia Warszawski. — *Krasicki.*

Stryk *herbu Płomieńczyk*, od tych

Strykowski *herbu Płomieńczyk.* — *Małachowski.* — W roku 1436. Fulko de Stryków, podpisał pokój Brzeski. — *Krasicki.*

Strzebiecki *herbu Bończa.* — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.*

Strzebowski z Chełmsk., podpisał elekcyą Krola Jana Kazimierza. — *Małachowski.*

Strzelbicki w Witebskiem, i t. d. — i

Strzemiński *herbu Strzemie.* — W *Kuropatnickim* i *Małachowskim* tak wyrażeni. — W r. 1778. Franciszek Strzemiński cześnik Grabowiecki. — *Krasicki.*

Strzygowski ze Żmudzi, podpisał elekcyą Jana Kazimierza. — *Małachowski.*

Strzyżecki. — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.*

Studnicki Gizbert, —

Stulgiński, —

Stybihen *herbu Rokosz*, — i

Stypałkowski w Lidzkim, i t. d. — Tak w *Kuropatnickim* i *Małachowskim* wypisani. — W roku 1778. Józef Stypałkowski pisarz grodz. Lidzki. — Fabian regent grodz. Mścisławski.

Stypiński, —

Stypułkowski, —

Styrski, —

Sualski, —

Subiński *herbu Topor*, — i

Suchodolec w Grodzieńskiem, i t. d. — Tak ci wszyscy w *Kuropatnickim* i *Małachowskim* umieszczeni.

Suchorzyński z Krakowskiego, podpisał elekcyą Króla Jana Kazimierza. — *Małachowski.*

Suchozanit Onufry, *Nobilit. non praec. scart.* w Konst. r. 1790. — *Małachowski.*

Suchyniec, —

Suchywilk *herbu Grzymała*, —

Sudziłowski, —

Sulborski *herbu Mora*, — i

Sulerzycki w Gnieźnieńskim, i t. d., — Tak w *Kuropatnickim* i *Małachowskim* umieszczeni.

Suliński z Krakowskiego, podpisał elekcyą Króla Jana Kazimierza. — *Małachowski.* — W roku 1778. Wojciech kanonik Kujawski. W roku 1788. Piotr burgrabia Warszawski. — *Krasicki.*

Sułgostowski z Sandomirskiego, podpisał elekcyą Króla Janu Kazimierza. — *Małachowski.*

Sumiński w ziemi Dobrzyńskiej, i t. d. z linji książąt Ruskich. — *Małachowski*

Sumorok w Połockiem, i t. d. — *Małachowski.* — Na ratyfikacyi paktów Bendzińskich wzmiankowany Michał Sumorok pisarz ziemski Kowieński, poseł z województwa Trockiego. — *Krasicki.*

Supiński w ziemi Wizkiej, w Oszmiańskim, i t. d. — *Małachowski.* — *Kuropatnicki.* — W roku 1778. Marcin łowczy Oszmiański. — *Krasicki.*

Suretta z powiatu Pińskiego, podpisał elekcyą Króla Jana Kazimierza. — *Małachowski.*

Surta. *Nobilit.* w Konst. roku 1659. *fol.* 59. — *Małachawski.*

Surwiłło, — i

Surynowicz. — W *Kuropatnickim* i *Małach.*

Susdalski książe. — Tak w *Kuropatnickim* i *Małachowskim.*

Suskrajewski *herbu Amadej.* Że są i tego herbu używający piszą *Kuropatnicki* i *Małachowski.*

Susmelh, *Nobilit.* w Konst. roku 1775. *fol.* 147. — *Małachowski.*

Suszczewski Adam z Miścisławsk., podpisał elekcyą Jana Kazimierza Króla. — *Małachowski.*

Suwiński, — i

Suzin *herbu Roch 3tio.* — W *Kuropatnickim* i *Małachowskim.* — N. Suzin sędzia ziemski Brzeski, brat jego stolnik Brzeski z Buchowieckiej zostawił potomstwo, z tych córki: Alexandra za Józefem Drożyłowskim, druga za Kaszewskim sędzią grodzkim, i synów dwóch. — *Krasicki.*

Swaraczewski *herbu Bończa*, —

Swarczyński *herbu Kot morski*, —

Swęderski *herbu Kotwicz*, —

Swędorski *herbu Mora*, —

Swedski, —

Świaborowski *herbu Strzemie*, —

Świacki w Połockiem, Orszańskim, i t. d. —

Świan, —

Światopełk *herbu Lis*, — i

Światopełk *herbu Gryf.* — Tak w *Kuropatnickim* i *Małachowskim.*

Świda w genealogji Stadnickich r. 1305. — *Małach.*

Świdłowski *herbu Korczak*, —

Świdrygiełł *herbu Grzymała*, —

Świebocki, —

Świebowski *herbu Strzemię*, —

Świecikowski *herbu Trzaska*, —

Świentopełk *herbu Krzyż*, —

Świerzbiński, —

Świętochowski, — i

Świętorzęcki *herbu Trąby.* — Tak wszyscy w *Kuropatnickim* i *Małachowskim* umieszczeni. — W r. 1778. Antoni Świętorzęcki pisarz ziemski Miński. Michał sędzia grodzki Miński. Roku 1788. Mikołaj oboźny. — *Krasicki.*

Świński *herbu Lubicz.* — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.*

Syański Władysław Paweł z Upitskiego powiatu podpisał elekcyą Króla Jana Kazimierza. — *Małachowski.*

Syksztyn, — i

Sylwestrowicz. — W *Kuropatnickim* i *Małachowskim.* — W roku 1778. Alexander Sylwestrowicz kanonik

Żmudzki. Ignacy regent ziemski Rosieński. W roku 1788. Jerzy łowczy Wileński. — *Krasicki.*

Symonowicz, *Nobilit. praec. scart.* w Konst. roku 1768.— *Małachowski.*

Synhajewski, — i

Syniud. — W *Kuropatnickim* i *Małachowskim.*

Synle Balewicz *Nobilit. praec. scart.* w Konst. roku 1775. str. 44. — *Małachowski.*

Sypowicz, —

Syrom, —

Sywajło, — i

Szablowiński. — Tak są wypisani w *Kuropatnickim* i *Małachowskim.*

Szaboniewicz Józef, *Nobilit. non praec. scart.* w Konst. roku 1790. — *Małachowski.*

Szabrański, —

Szachłacki *herbu Rawicz*, —

Szachno, — i

Szaciński *herbu Rawicz.* — O tej familji starodawnej dawni autorowie jak również i *Kuropatnicki* przez niewiadomość opuścili. Z podanych autentycznych dokumentów następującą umieścił *Wielądek* tego domu genealogią. Tomasz Rawicz z Szacina Szaciński, z Felicyanną Zofią z Palczewa Załęską w pierwszem, a w drugiem małżeństwie z Romanową, w trzeciem z Lubowiecką spłodził trzech synów: Stanisława, Wojciecha bezpotomnych, Tomasza i córkę jednę Maryannę bezpotomnych. Stanisław Szaciński z Katarzyną Szlubiczowną Załęską, miał synów pięciu: 1. Kazimierza Franciszka, w zakonie Konstantego opata Kobrzyńskiego, potem biskupa Pińskiego. 2. Stanisława Michała. 3. Antoniego Józefa, poboszcza Granoskiego. 4. Marcina Marka, Piara. 5. Felixa Alexandra, bezpotomnego, i córkę Annę Rozalią bezdzietną. Tomasz syn 3. z Załęskiej, a brat Stanisława, ten z Kamińską miał potomstwo: syna Antoniego bezdzietnego. Córki trzy: 1. Helenę, która z Zakrzeskim spłodziła córkę Bogumiłę, ta poszła za dyspensą za Stanisława Ferdynanda Szacińskiego. Drugą Bogumiłę za Kańskim, *secundo voto* za Michalewiczem. 3. Zofią *primo voto* z Kaszewskim, *secundo* z Strzelnickim zaślubione. Stanisław Michał Szaciński, syn Stanisława z Katarzyny Szlubiczownej Załęskiej spłodzony, ten z Zuzanną Chołodecką, spłodził także syna Stanisława i córkę Antoninę bezpotomnych. Stanisław Ferdynand z Bogumiłą Zakrzewską od stryjecznych stryjeczną siostrą, za dyspensą Rzymską wszedł w śluby małżeńskie, z którą zostawił potomstwo, synów sześciu, i córek dwie: Annę bezdzietną, Katarzynę Wojciecha Bandroskiego

małżonkę. Pierwszy syn Stanisława Ferdynanda z Bogumiły Zakrzewskiej spłodzony, Józef Tadeusz proboszcz Oprytowiecki, kanonik Inflatski. Drugi Ignacy Wojciech, który z Maryanną Anastazyą Pasławską ma potomstwo. Trzeci Franciszek Łukasz kanonik Warszawski, proboszcz Suchożerbski, regens seminarium ś. Jana w Warszawie. Czwarty Wincenty Michał Piąty Antoni na świecie, Eustachy w zakonie Piarów. Szósty Szymon Szaciński, który z Katarzyną Wróblewską, Jana Wróblewskiego i Maryanny a Chrzanowskich córką, spłodził Jana, Leona, Władysława, Fryderyka i Macieja Szacińskich. — *Her. Wiel.*

Szacki Józef. *Nobilit. praec. scart.* w Konst. roku 1790. — *Małachowski.*

Szadbey Floryan *Nobilit. non praec. scart.* w Konst. r. 1790. — *Małachowski.*

Szadecki, — i

Szadkowski, w powiecie Przedeckim, i t. d., — Tak w *Kuropatnickim* i *Małachowskim.* — W roku 1778. Wojciech Szadkowski łowczy Przedecki. — *Krasicki.*

Szafgoc Jan Udalryk na sejmie roku 1652. do Indigenatu przypuszczony. — *Krasicki.* — *Małachowski.* Patrz o nich pod herbem *Junosza.*

Szajowski. *Nobilit. praec. scart.* w Konst. r. 1775. *fol.* 150. — *Małachowski.*

Szakłakowski, —

Szalewicz, —

Szamlewicz, — i

Szamocki. — Tak wymienieni w *Kuropatnickim* i *Małachowskim.* — N. Szamocki był posłem z ziemi Warszawskiej na sejm roku 1790.

Szamota w ziemi Warszawskiej, i t. d., — *Kuropatnicki* i *Małachowski.* — W roku 1778. Stanisław podwojewodzi Warszawski. Stanisław stolnik Sochaczewski. — W r. 1788. Seweryn skarbnik Warszawski. — *Krasicki.*

Szampach. Patrz pod **Schampach** w T. VIII.

Szaniawski *herbu Junosza.* — O tych stoi w Tomie VIII. ale tamże zamieszczona wiadomość nie jest dość dokładną. Z rozlicznych Konarów *), ze wspólnego zapewne

---

*) Familia Szaniawskich przez Króla Władysława Jagiełłę na godność szlachecką wyniesiona, używa li tylko herbu *Junosza*, lecz z rozlicznemi odmianami, tak co do kształtu baranka (z rogami, bez rogów, z podniesioną prawą nogą przednią, z raną w piersiach, z której się krew sączy do kielicha i t. p.), jako też i godeł po nad hełmem; jedni bowiem mają samą koronę, inni koronę z której pięć

pnia wychodzących, przywiedziemy tu jednę familią znakomitą w dostojeństwa i urzędy, wspartą autentycznemi dokumentami, i zaprzysiężoną co do procedencyi od Samuela aż do Filipa Nareusza Szaniewskiego, a zasadzającą się na dekrecie kompromissarskim pomiędzy Szeniawskiemi, Piaskowskiemi, Korzeniewskiemi z jednej, a Nornickim i innemi z drugiej strony; który to dekret z kilkudziesiąt arkuszy złożony, oblatowany jest w grodzie Warszawskim z roku 1777. dnia 23. Maja *in Inductis Relationum*, księga 119. stronn. 1436. do 1678. w skutku więc niego:

Alexander Szaniawski na początku XVII. wieku na Litwie w Wileńskim i Oszmiańskim osiadły, miał syna Stani-

---

piór strusich lub połowa baranka wychodzi. — Familia ta zagnieździła się pierwotnie w Mało-Polszcze, a mianowicie w ziemi Łukowskiej, która pod ówczas była częścią województwa Sandomierskiego, lecz od roku 1471. pod władzę zwierzchniczą nowo utworzonego województwa Lubelskiego przeszła. W ziemi tej dobra Szaniawy, półtory mili od miasta Łukowa w parafji wsi Trzebieszowa położone, z kilku włości jednegoż nazwiska złożone, różniły się tylko Nomenklaturami: były bowiem osobno Szaniawy Sałomony, osobno Szaniawy Poniaty, osobno Szaniawy Ryndy, osobno Szaniawy Gzary, osobno Szaniawy Małyse, lubo 2. wsie ostatnie tuż przy sobie leżące. Szaniawy Sałomony, już to przez najazdy Szwedzkie już to przez zarazę morową, skutkiem tychże będącą, na początku, jak się zdaje XVIII. wieku zniknęły z rzędu włości, a dziś tamże natrafiane rumowiska, ślady studzien i gdzie niegdzie sadów, byt ich przypominają. — Jak niegdyś w wiekach średnich nadawano rozliczne przezwiska, dziś niezupełnie wyśledzić się dające osobom panującym, bądź od dóbr, bądź od wad osobistych, lub od potocznych i t. p. okoliczności pochodzące, również i w wiekach nowych zwyczaj ten zagnieździł się pomiędzy szlachtą, a obecnie nawet jeszcze u pospólstwa spostrzegać się daje; z tąd więc wytłomaczyć sobie można liczne a niekiedy dziwaczne przydomki familji Szaniawskich, któremi pomiędzy sobą wiekami niemal się odróżniała i odróżnia. I tak, są Szaniawscy z przydomkami Sałomony, Ryndy, Gzary, z którémi jak się zdaje, inne przydomki styczność mają: np. z Szaniawskiemi Sałomonami są w połączeniu Szaniawscy Pierożki i Grzywacze; od Szaniawskich Ryndów zdaje się, iż pochodzą Szaniawscy z przydomkami Sołda, Skrzek, Smerga, Brotka, Bączek, Osiełek, Wilczek, Ziomak, Walendzik. Obok powyższych są jeszcze familie Szaniawskich z przydomkami Dukat, zapewne ciż sami zwani Dukac vel Dukacz, tudzież Stronik, czyli Ługowski, Kraczek, Pudełko i t. p. rozliczne inne przezwiska. — Powyższych przydomków Szaniawscy odrębne wyprowadzają swoje genealogię, których w jednę całość zebrać jest prawie niepodkbieństwem, gdyż akta najdawniejsze Łukowskie tak grodzkie jako też i ziemskie w roku 1657. przez Szwedów spalone zostały, pomocnicze atoli w tym względzie mogą być akta dawne ziemi Liwskiej i Stężyckiej, dziś w Siedlcach deponowane, tudzież akta ziemi Drohickiej i Mielnickiej za obrębem Królestwa będące.

sława, który skłodził Wojciecha i Samuela. Z tych Wojciech z Zofią Bokumówną spłodził Gabryela, który niewiadomo, czyli miał i jakie potomstwo i Melchiora którego syn Stefan w środku XVIII. wieku był starostą Anglinickim, a po którym pozostali dwaj synowie: Stanisław starosta Małogoski, krajczy wielki Koronny, od roku 1787. kawaler orderu ś. Stanisława, tudzież Orła białego, zaś diplomem w Wiedniu w r. 1800. dnia 1. Maja przez Cesarza Niemieckiego Franciszka II. wydanym, na godność hrabiowską wyniesiony, jak przekonywają *Quaterniones Majestatt.* w Warszawie w głównem Archivum będące Tom I. pag. 17—20. Stanisław ten z Micielską żył bezdzietnie, i 2. Józef niewiadomo czyli, i jakie miał potomstwo; Samuel Szaniawski drugi syn Stanisława wnuk Alexandra, z Zofią Bochuczewiczówną pozostawił trzech synów: Jana, Michała, którzy niewiadomo, czyli mieli i jakie potomstwo, tudzież Piotra w roku 1640. dnia 20. Lutego w parafji Pobojskiej, w województwie Wileńskiem ochrzczonego, dziedzica wsi Montygaliszki, w województwie Trockiem leżącej, klucznika województwa Wileńskiego, który w roku 1697. z województwa Trockiego na obor Króla Augusta II., jak widać z *Volum. legum V. pag.* 893. głosował, lecz już w roku 1704. przy końcu Listopada w Montygaliszkach przez Unruga, kapitanu chorągwi Dragońskiej, komendy ur. Sienickiego generał-majora wojsk cudzeziemskich, zarąbany; z Katarzyny Chomskiej sześciu pozostawił synów, z takowych:

I. Hieronim Kazimierz dwóch imion, dziedzic Niekludowa, w powiecie Orszańskim leżącego, cześnik województwa Trockiego, wreszcie chorąży Parnawski; po śmierci pierwszej swej żony Maryanny Zaleskiej ożenił się około roku 1707. powtórnie z Krystyną Odrowąż Juchnowską, horodniczanką Smoleńską, z którą żyjąc bezpotomnie, umarł w Montygaliszkach roku 1716. pozostawiwszy z pierwszego małżeństwa córek dwie: Katarzynę Władysława Korzeniowskiego cześnika Orszańskiego (z którego syn Antoni Korzeniowski rotmistrz Orszański) a następnie Ilnicza stolnika Mścisławskiego małżonkę. Annę Janowi Matuszewiczowi, skarbnikowi Mozyrskiemu zaślubioną, tudzież syna Józefa Szaniawskiego od dnia 15. Maja 1721. starostę Chęcińskiego, od dnia 15. Lutego 1726. Małogoskiego, dalej Augustowskiego, zaś od dnia 20. Maja 1729. roku podstolego Koronnego, dziedzica dóbr Korytni, Lipia, Karsów i Jawora w powiecie Chęcińskim leżących, przed rokiem 1743. zmarłego, którego z Anną hrabianką Ossolińską, podskarbianką wielką Koronną cztery córki; Anna żona Józefa hrabi Ossolińskiego, kasztelanica Czechowskiego, (matka sławnego w roku 1826. zmarłego Józefa Maxymilian

i Kajetana Ossolińskich) Franciszka w zakonie Norbertanek, Teresa małżonka Dominika Bajera, starosty Kiszyńskiego i Marya Józefa, czterech mężów po sobie mająca: 1*mo voto* 1746. Stefana z Targowiska Gałęzowskiego, kasztelanica Lubelskiego, 2*do voto* Wincentego hrabię Krasickiego, starostę Korytnickiego, rotmistrza J. K. Mści, po nim roku 1752. wdowa, 3*tio voto* Tęgoborskiego, wreszcie 4*to voto* 1761. r. Leona Onufrego Korzeniewskiego, kasztelana Zakroczymskiego (matka Michała, Ludwika, Angeli i Brygidy Korzeniewskich). Synami zaś powyższego Józefata byli: Ignacy w wieku młodzieńczym, po roku 1754. zmarły i Konstanty Felicyan dwóch imion od dnia 1. Listopada 1740. starosta Małogoski, od 9. Maja 1758. komornik J. K. Mści, dziedzic dóbr Wojcza, Dalasławic i innych roku 1781. za bezwłasnowolnego uznany, miał sobie kuratelę dodaną, zmarły około roku 1787., któremu Anna z Scypionów (w moc wyroku duchownego w Rzymie z dnia 7. Lipca 1766. z nim rozwiedziona, zaś r. 1795. zmarła) powiła syna Stanisława od roku 1774. 24. Kwietnia szambelana J. K. Mści, od dnia 17. Marca 1775. starostę Małogoskiego, od dnia 28. Lipca 1780. roku krajczego Koronnego, zaś od dnia 24. Stycznia 1791. r. kawalera orderu ś. Stanisława, właściciela pałacu w Warszawie przy ulicy Miodowej pomiędzy pałacami Młodzianowskiego biskupa Poznańskiego i Klemensa Branickiego, hetmana W. Koronnego, położonego, z Anną Kluszewską małżonką bezpotomnego.

II. Konstanty Felicyan, drugi syn Piotra i Katarzyny Chomskiej, w roku 1668. dnia 24. Listopada w kościele Posławskim na Litwie ochrzczony, poświęcił się zawodowi duchownemu, a dokładana pilność i wrodzone talenta, coraz więcej mu godności przymnażały, i tak, zostawszy kanonikiem Wileńskim, uzyskał wkrótce, bo w r. 1702. dnia 18. Lutego dystynkcyą doktora obojga praw z akademji Krakowskiej, a będąc wkrótce referendarzem W. Ks. Litewskiego, rejentem kancellaryi większej Królestwa, scholastykiem Warmińskim i kanonikiem Warszawskim, po postąpieniu Stanisława Szembeka na arcy-biskupstwo Gnieźnieńskie wakujące po nim biskupstwo Kujawskie i Pomorskie dnia 4. Listopada 1705. roku otrzymał. Używany przez króla do różnych deputacyi, potrafił sobie zaufanie jego zjednać, w skutku którego w roku 1720. zanominowany został biskupem Krakowskim, a zarazem księciem Siewierskim. — Obok licznych jego fundacyi, wymurował w mieście Łukowie kościół, a przy nim założył konwikt, dla którego dnia 12. Lipca 1730. roku w Bodziantynie ułożył w języku łacińskim przepisy, iż do niego przyjmowani być mogą li tylko Szaniawscy, krewni fundatora, w braku zaś

tychże i inni, lecz tylko Szaniawscy, w liczbie dziesięciu, przynajmniej po lat 10. mający. Na utrzymanie konwiktu tego przeznaczył pewne dziesięciny i intraty z wsi poblizkich; jako rządce wewnętrznego ustanowił rejensa z grona ks. ks. Pijarów opiekunem zaś zewnętrznym instytutu tego mianował jednego z sukcesorów swoich w dobrach Szaniawach zamieszkałego, którzy obydwa dopilnować mają, ażeby wszystko podług przepisanej ustawy wykonane bywało, a wkradającemu się złemu silny opór stawiać. Nadto przepisał tymże alumnom żywność codzienną, odzież i statuta wewnętrzne, a konwikt w dniu 24. Września 1730. r. otworzył, wyjednawszy sobie na takowy instytut dekret od kapituły Krakowskiej, i zatwierdzenie go przez papieża Benedykta XIII. Był on dziedzicem dóbr w Koronie Falenty wielkie i małe, Raszyn, miasta, Puchały, Jaworowa, Derdy, Janki, Wypędy, klucza Ojrzanowskiego z wsiami Zaremby, Kaleń i Żabią czyli Wesołą, Żelichów, Zalesie, Bukowka i Korzuchy w ziemi Warszawskiej, Ossowice, Kazibor, w ziemi Sochaczewskiej. Widuchów, Kotki, Wrzeszczów, Wola Wrzeszczowska, Wygnanów, Dęmba, Domaniow, Domaniowska Wola, Młodynie, Glinice, Jakóbów, Bukowno, Korytnice, Lipie, Karsy i Jawor, w województwie Sandomirskim, częściów we wsiach Szaniawy Gzary Matyse, Sałomony, Ryndy i Poniaty w ziemi Łukowskiej leżących; zaś w W. Ks. Litewskiem posiadał dobra Montygailiszki, Rudnią i Słowieńsk; w samej Warszawie kilka kamienic. — Testamentem z dnia 31. Maja 1732. roku w Krakowie spisanym (oblatowanym w grodzie Chęcińskim *Feria secunda post Dominicam Sexag.*) mianował dziedzicami swego majątku: Fabiana, Józefa i Stanisława Szaniawskich, bratunkow swych rodzonych, z których każdy po śmierci stryja, w skutek działów d. 7. Sierpnia 1732. roku w Kielcach pomiędzy nimi zaszłych, obok dóbr znakomitych uzyskał gotówką po złp. 252,233. gr. 28. zaś srebra w wielorakich różnego gatuntu sprzętach po grzywien 398. łotów 8., które to działy roborowali w grodzie Chęcińskim r. 1732. *Fer. 4. post Fest. Sanct. Innocentium Martyrum.*

III. Teodor trzeci syn Piotra, klucznika Wileńskiego, stolnik Trocki, ożenił się (przed rokiem 1706.) z Scholastyką Zuchorską z Słonieńska, wdową po Wojciechu Krzeczkowskim cześniku Nurskim, z którą żyjąc bezdzietnie, umarł bez testamentu dnia 25. Lutego 1713. r., a pozostała wdowa wstąpiła w trzecie śluby z Dominikiem Haleckim, chorążym powiatu Rzeczyckiego, aż ją roku 1720. bezdzietną i bez testamentu śmierć zaskoczyła.

IV. Maryan Szaniawski brat rodzony biskupa i powyż-

szych, ochrzczony dnia 25. Kwietnia 1685. roku z folwarku Firkowszczyzna w kościele Posławskim, ze wszystkich 6. braci najmłodszy poświęciwszy się stanowi duchownemu przechodził godności: proboszcza Trockiego, scholastyka, prałata katedry Wileńskiej, opata Wąchockiego i sekretarza wielkiego Koronnego, aż mu Parka w roku 1728. życia wątek przecięła.

V. Józef syn po Piotrze i Katarzynie Chomskiej, starosta Koniawski (*Conajeviensis*) i Dubiski; ożeniwszy się z Barbarą Zuchorską z Słonieńska, (ta po owdowieniu poszła za Mikołaja Siedlikowskiego, i temu syna Benedykta powiła), pozostawił z niej córkę Justynę, która wstąpiwszy w roku 1728. do zakonu Benedyktynek w Nieswierzu, przybrała imię Eufemji i tamże w roku 1765. ksienią była, tudzież syna Stanisława dnia 7. Maja 1709. roku w kościele Zabrzęskim ochrzczonego, starostę Augustowskiego, spadkobiercę po swym stryju Konstantym Felicyanie, biskupie Krakowskim; dziedzica licznych dóbr, który z Anielą Włyńską bezdzietnie w małżeństwie żyjąc, umarł na początku Czerwca 1765. roku bez testamentu.

VI. Kazimierz szósty i ostatni syn Piotra klucznika Wileńskiego, dziedzic Borczyny w powiecie Oszmiańskim leżącej, podczaszy Trocki. Gdy bracia jego z dwiema rodzonemi siostrami pożenili się, poszedł i on ich śladem i złączył się z trzecią Zofią Zuchorską z Słonieńska, (zmarłą około 1714. roku) Kazimierz spisawszy testament dnia 20. Sierpnia 1706. roku (przez małżonkę jego w grodzie Orszańskim dnia 4. Września 1706. aktykowany) umarł w tymże 1706. roku pozostawiwszy jedynego tylko syna Fabiana Kazimierza dnia 26. Grudnia r. 1700. r. z posesyi zastawnej, Męczennięta zwanej, w kościele Posławskim ochrzczonego, następnie starostę Sochaczewskiego Radzickiego, od dnia 26. Marca 1724. roku Czerkaskiego, zaś od dnia 22. Marca 1727. roku Mostoskiego (*Mostensis*), wreszcie Wizkiego i Chęcińskiego, tudzież łowczego W. Ks. Litewskiego, po śmierci stryja swego, Konstantego Felicyana, biskupa Krakowskiego, spadkobiercę, dziedzica dóbr Opacz wielki i mały, Ojrzanów, Zelechów, Zaremby, Kaleń, Wesoła Wola, Zalesie, Falenty, Jaworowa, Raszyn, Puchały, Wypandy, Janki i Derdy w ziemi Warszawskiej leżących, tudzież pałacu w Warszawie przy ulicy Senatorskiej pod gwiazdą zwanego i dworku na Szulcu, umarł w roku 1734. pozostawiwszy z Eleonory Potockiej, (która w następne śluby wstąpiła z Antonim na Grodzisku Grodzickim, podczaszym księztwa Zatorskiego i Oświecimskiego, a spłodziwszy mu córkę Annę umarła roku 1743.) cztery córki: Zofią bezdzietną, Rozalią w zakonie Sakramentek we Lwowie, Antoninę małżonkę, pierwszego ślubu Józefa Drohojowskiego, podstolica Przemyskiego,

powtórnego Stefana Wąsowicza, podstolica Radomskiego (których córka Maryanna Wąsowicz poszła w roku 1772. za Adama Łętowskiego podczaszego Krakowskiego) i Ludwikę z Antonim Potockim, starostą Lwowskim i Błońskim połączoną lecz bezdzietną; tudzież dwóch synów, z których Teodor od dnia 8. Lutego 1735. roku pułkownik wojsk Koronnych, w r. 1748. uskutecznił działy po rodzicach z bratem swym Filipem Nereuszem; dziedzic dóbr Opacza, Wrzeszczowa i innych, umarł około roku 1750. spłodziwszy z Salomei Brzozowskiej (która owdowiawszy poślubiła powtórnie Stanisława Sołtyka starostę Dźwinogrodzkiego) jedyną córkę Joannę żonę Mikołaja Junoszy Piaskowskiego, podkomorzego Krzemienieckiego.

Filip Nereusz drugi syn Fabiana Kazimierza, od dnia 27. Września 1746. r. starosta Radzicki, od dnia 9. Grudnia 1752. starosta Kąkolownicki, głosował roku 1764. z województwa Rawskiego na obór Króla Stanisława Augusta; roku 1765. szambelan J. K. Mści w roku 1768. posłem nadzwyczajnym na sejm walny Warszawski obrany, od dnia 25. Stycznia 1770. starosta Bolesławski, w tymże roku orderem ś. Stanisława, a wkrótce i Orła białego zaszczycony, dziedzic miast Nieznamierowic, Gielniowa i Drzewicy, tudzież wsiów Woli Gałeckiej, Wywoz, Brzezinki, Gałki, Rozwady, Mroczków ślepy, Chrzconowa, Bielowic i Goździkowa w województwie Sandomirskiem położonych; obok tego posiadał dobra i po innych województwach, tudzież pałac w Warszawie na rogu ulicy Senatorskiej i Daniełowiczowskiej położony, następnie Blanka zwany. Przez śmierć Stanisława Szaniawskiego starosty Augustowskiego w roku 1765. zaszłą, odziedziczył znakomite dobra w województwie Sandomirskim, Wileńskim i w powiatach Ośmiańskim, Trockim i Wilkomirskim. Filip Nereusz spisawszy testament dnia 12. Marca 1781. r. w Dorotce, umarł roku 1782. przed dniem 21. Sierpnia, pochowany w Drzewicy; z Ludwiki Załuskiej, starościanki Rawskiej (zmarłej dnia 21. Sierpnia 1797. r.), pozostawił cztery córki, i sześciu synów, z których Maryanna żona Joachima hrabiego Tarnowskiego, starosty Stanisławskiego bezdzietna. Ewa z Karolem hrabią Wesselem starostą Libiertowskim bezdzietna. Zofia żona Antoniego Grabińskiego, prezesa trybunału departamentu Warszawskiego, i Ludwika czyli Scholastyka, skieni w Nieświerzu na Litwie. Synowie zaś byli:

a) Andrzej, umarł roku 1796. bezdzietnie, lat 33. liczący. —

b) Kazimierz, również umarł kawalerem. —

c) Józef, od dnia 7. Czerwca 1769. koadjutor opactwa Wąchockiego, następnie opat kommendator Wąchocki, prałat

kapituły Krakowskiej, i radca konsystorza Krakowskiego, od dnia 3. Listopada 1791. roku kawaler orderu ś. Stanisława aż go śmierć w Krakowie roku 1809. zaskoczyła.

d) Fabian, czwarty syn po Filipie Nereuszu, w r. 1753. dnia 17. Kwietnia w kościele Łęgonickim ochrzczony, następnie szambelan J. K. Mści, dziedzic dóbr Drzewicy i innych w roku 1792. dnia 19. Kwietnia w Warszawie, w metryce Koronnej, żonie swej Konstancyi Maryannie dwóch imion z Starzyńskich, po Karolu Ludwiku Agrykoli, pułkowniku wojsk Koronnych, pozostałej wdowie, dożywocie na swoich dobrach zapisuje; legitymuje się w roku 1803. za rządu Austryackiego z szlachectwa, a zszedłszy w dniu 11. Stycznia 1814. roku z tego świata, pozostawił jedyną córkę Ludwikę, żonę Franciszka Xawerego barona Rajskiego, dziedziczkę rozległych lubo zadłużonych dóbr Drzewicy, od dnia 19. Grudnia 1840. roku owdowiałą, matkę Ekmila, Czesława, Artura, Emilji, Zofji i Adeli Rajskich.

e) Kajetan brat powyższych, w roku 1771. zrodzony, w skutek działów majątkowych z rodzeństwem w dniu 21. Marca 1798. roku w mieście Górze w sądzie Królewsko-Pruskim powiatowym uskutecznionych, przypadły na niego dobra Stolec w województwie Sieradzkiem, w summie złp. 280,000 w których pogrzebany, pozostawił po sobie z Tekli Zarembianki (córki Józefa Zaremby, generała wojsk Polskich) córki: Ludwikę roku 1796. zrodzoną w Rosprzy i Józefę dnia 30. Stycznia 1797. urodzoną, żonę Gwidona Rychłowskiego, dziedzica miasta Stawu w roku 1842. owdowiałą, tudzież 2. synów z których Filip Szaniawski dnia 17. Września 1798. r. zrodzony, od dnia 3. Maja 1830. roku z Bibianką Barbarą Xawerą Ostrowską w Dąbrowie pod Wieluniem zaślubiony, ma syna Ignacego i córek dwie: Jadwigę i N. — Henryk, drugi syn po Kajetanie dnia 18. Sierpnia 1803. we wsi Stocu zrodzony, od dnia 26. Kwietnia 1830. roku w mieście Oszyakowie z Albiną Krąkowską zaślubiony, umarł dnia 31. Marca 1834. roku we wsi Lipiczu zostawiwszy trzech synów: Józefa, Juliusza i Henryka.

f) Wincenty Michał, dwóch imion, szósty syn po Filipie Nereuszu w roku 1774. zrodzony, następnie major wojsk Polskich, z Jaskulskiej pozostawił cztery córki: Ludwikę za Józefem Szaniawskim wdowcem, również majorem wojsk Polskich, któremu powiła dzieci Lucyana i Ewę. Agnieszkę za Borzobohatym herbu *Jelita*. Annę i Ewę, tudzież synów dwóch: Adama w Augustowskim w leśnictwie Nowogrodzkiem urzędującego, którego dzieci: Adam, Józef i Stanisław, tudzież Antoniego również w Augustowskiem w leśnictwie urzę-

dującego, liczne potomstwo mającego. — *Z dokumentów familijnych.*

Szankowski *herbu Pobog.* Patrz wyżej pod **Sawaniewski.**

Szanowski. *Nobilit.* w Konst. roku 1775. *fol.* 148. —*Małachowski.*

Szarejko, —

Szawel, —

Szczakowski, — i

Szczachurski. — W *Kuropatnickim* i *Małach.*

Szczekowski był podkomorzym Kujawskim r. 1433. —*Małachowski.*

Szczemski *herbu Jastrzębiec.* — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.*

Szczeniowski *herbu Poprzyca.* —*Kuropatnicki.*— *Małachowski.* — Patrz pod **Sczeniowski** w Tomie VIII. gdzie stoją bez herbu.

Szczepankiewicz *herbu Jelita.* Patrz wyżej pod **Dzirytt Szczepankiewicz**, gdzie o nich obszernie.

Szczerbatow. *Indigena* w Konst. roku 1775. *fol.* 144. —*Małachowski.*

Szczerbina Daniel, *Nobilit. praec. scart.* w Konst. roku 1790. — *Małachowski.*

Szczęski Antoni i Walenty, Nobilitowani *non praec. scart.* w Konst. roku 1790. —*Małachowski.*

Szczeszyński. *Nobilit.* w Konst. roku 1768. — *Małachowski.*

Szczodro, —

Szczodrzyński, —

Szczupakowski, —

Szczurkowski, — i

Szczurowski. — Tak w *Kuropatnickim* i *Małachowskim* stoją. — W roku 1788. Wincenty Szczurowski subdelegat Sandomierski. —*Krasicki.*

Szczytowski *herbu Dołęga*, —

Szczytski *herbu Doliwa*, —

Szebieński *herbu Biberstein*, — i

Szedkiewicz. — Tak wypisani w *Kuropatnickim* i *Małachowskim.*

Szeffler Jan, *Nobilit. non praee. scart.* w Konst. r. 1790. —*Małachowski.*

Szeluta *herbu Kalwarya.* O tych już w Tomie VIII. Szelutów imie wiele jest rozrodzone na Biało-Rusi, w okolicach Soży; są i w Połockim. Z tych był Konstanty uniwersytetu Wileńskiego archiwistą, zmarły 1808.

Kalwaryi herbu nieopisał *Niesiecki*. Kalwarya Szelutów jest trupia głowa w polu, oparta na dwu kościach.

Franciszek Szeluta nakońcu u *Niesieckiego* wspomniany był czestnikiem Rzeczyckiem, starostą Babickim. Przeniósł się z Biało-Rusi do Korony, gdzie nabył Uściniec i w pewnym wieku ożenił się z Antoniną Cieciszowską, córką Dominika podczaszego Liwskiego, z której zostawił dwie córki i syna: Maryanna wydana za Zabickiego, Ewa za Karola Lelewela łowczego, a potem cześnika ziemi Liwskiej. Syn Franciszka jedyny Adam umarł 1796. roku, zostawiwszy z Pniewskiej wdowy po Bedońskim syna Kaspra, który zgasł w młodym wieku i córkę która Uściniec wniosła Gosławskiemu małżonkowi swemu. —

Szemesz w Orszańskiem, i t. d. —

Szemiosz *herbu Wąż*, — i

Szemirowski. — W *Kuropatnickim* i *Małachowskim* tak stoją wypisani.

Szeński. *Nabilit. non praec. scart.* w Konst. roku 1768. — *Małachowski.*

Szepietowski był wojskim ziemi Bielskiej w roku 1789. Andrzej z Podolsk. podpisał elekcyą Króla Jana Kazimierza. — *Małachowski.*

Szeptycki *herbu własnego*, jak stoi opisane w T. VIII. — Niechcąc sięgać wiekami oddalonych czasów i wnich początku rodu tej familji, którą od Septiciusów Rzymskich wyprowadzają, poczynamy tu od Piotra de Uherce już przez *Okolskiego* w T. III. wspomnianego i Konstantego, którego *Niesiecki* na czele wymienia. Tenże Konstanty Szeptycki miecznik Buski roku 1632. na elekcyą Władysława IV. pisał się z województwem Ruskiem, od Jana Kazimierza otrzymał wieś Czernichów, w ziemi Przemyślskiej roku 1655.

Teodor, jak się zdaje był synem Konstantego, od Jana III. miał cześnikostwo Trembowelskie roku 1691. za zasługi pod Wiedniem. W suffragiach z roku 1669. podpisali elekcyą Króla Michała Korybuta Zacharyasz, Alexander łowczy Bełzki, Stefan, Mikołaj i Alexander z województwa Ruskiego. Na Augusta II. podpisali elekcyą z województwem Ruskiem roku 1697. Kazimierz skarbnik Gostyński Alexander i Barlam władyka Lwowski, w liczbie dziewiąty po Józefie Szumlańskim, po nim był Atanazy Szeptycki roku 1728. za Augusta III. r. 1733. Jerzy starosta Obuchowski, Leo biskup Lwowski Halicki, Kamieniecki koadjutor Motropolji całej Rusi, z województwa Ruskiego, Hieronim biskup Płocki, pisał się z województwem Płockiem. Atanazy arcy-biskup Ruski katedry Lwowskiej, metropolita całej Rusi, pod Augustem III. utwier-

dził unią i zakon Bazylianów urządził. Roku 1773. Adalbert staroście Obuchowski, wojski Przemyślski miał syna Marcina Stanisława połączonogo z Weroniką baronówną Karnicką, herbu *Kościesza*, dziedzica Pohorylec, bezdzietnie zmarłego. Kajetan, starosta Oświecimski, Józef Sucamer. S. R. M. Michał Dapifer. Leopol. Marcin kanonik Płocki, Hieronim rotmistrz gwardyi J. K. M. Jan Dapifer Leopol. Franciszek Dapifer Leopol. Adalbert, staroście Obuchowski, wojski Przemyślski, *Tribun. Praemisl.* był synem Jerzego starosty Obuchowskiego i Anny Wkryńskiej urodzonej z Agnieszki Jana Brzozowskiego *Ensif. Ciechanov.* i Barbary Gurczyńskiej. Siostra tegoż Adalberta była za Bazylim Szeptyckim podstolim Mścisławskim, z której Jan radzca sądów szlacheckich Lwowskich, Jędrzej dziedzic Bruchnala i córka za Alexandrem Debolim. Jan z Lipskiej herbu *Grabie*, zostawił synów dwóch: Józefa dziedzica Ciotusz w Królestwie Polskiem i szambelana w królestwie Galicyi i Piotra dziedzica Dziewiątnik. Wyż pomienionego Bazylego, brat rodzony Atanazy, biskup Przemyślski i Sanocki r. g. Alexander gladyfer Przemyślki pojął za żonę Ewę Lityńską, z tej został syn Eustachy *Sexillifer Latichov.* zmówiony w dożywocie z Joanną Kruszyńską, miał syna Franciszka stolnika Lwowskiego, któremu Barbara Krosnowska, herbu *Junosza* powiła sześciu synow i dwie córki: 1. Kajetan, kasztelan Lubelski, starosta Cuwłowiecki i t. d., kawaler orderu Orła białego i ś. Stanisława, z Ewą Eufemią Bratoszewską kanoniczką Warszawską, córką Jana i Maryanny de Goreckie Bratoszewskich *(Sexil. Gostinens.)* bezpotomny. 2. Michał Onufry, starosta Chreptyjowski, połączył się z Ignacyą hrabianką Koziebrodzką, z tych syn Antoni Marcin z Emilią Porczyńską urodzoną z Czosnowskiej, ma syna Janusza. Córka Michała Onufrego, Tekla Zofia za Norbertem Kunaszowskim. 3. Jan generał wojsk Polskich z Bobrowską spłodził Juliannę żonę Zaborowskiego i syna Wincentego połączonego z Konstancyą z Potockich Czacką, podczaszanką Koronną. Tenże Wincenty roku 1809. kapitan Gwardyi, kawaler Legji honorowej i innych wielu wojsk. orderu, znajdował się w bitwie pod Samo-Sierra, Rio-seco, Madrytem, Rodrigo w Portugalji i pod Wagram, był mianowany kawalerem państwa Francuzkiego z dodaniem szpady do dawnego herbu, poźniej wyniosiony na stopień generała wojsk Polskich umarł we Lwowie roku 1836. nie mając żadnego potomstwa. 4. Józef, starosta Stanisławowski, podkomorzy J. K. M. orderu Orła białego i ś. Stanisława kawaler, 1*mo voto* z Anną z Pawłowskich Komorowską, herbu *Korczak* hr. na Liptowie i Orawie, kasztelanową Sanocką, 2*do voto* z Ludwiką hr. Dzie-

doszycką herbu *Sas*, cześnikowną Koronną, bezpotomny. 5. Marcin koadjutor Płocki książe Sieluński. 6. Hieronim generał wojsk Polskich. Córki Franciszka z Barbary Krosnowskiej 1. Eleonora za hr. Marcinem Ostrorogiem. 2. Małgorzata za Bazylim Szumlańskim podstolim. Atanazy Szeptycki Metropolita całej Rusi, fundator ś. Jerzego katedry r. g. we Lwowie, brat rodzony Hieronima biskupa Płockiego, miał trzy siostry: pierwsza za Bielskim, druga za Turiańskim, a trzecia za Skarbkiem, starostą Żydaczowskim, był tenże Atanazy rodzonym stryjem wyż pomienionego Franciszka. Leon Szeptycki Metropolita Lwowski, miał brata Szymona kasztelana Przemyślskiego, połączonego z Trembińską, z której córka Maryanna za książęciem Maciejem Jabłonowskim, starościcem Kowalskim. — *Z dokumentów familijnych.*

Szerebiński *herbu Korczak*, —

Szkałowski *herbu Łodzia*, — i

Szklennik. — Tak umieszczeni w *Kuropatnickim* i *Małachowskim.*

Szlemer Józef, *Nobilit. non praec. scart.* w Konst. r. 1790. — *Małachowski.*

Szlichta, *Nobilit. non praec. scart.* w Konst. roku 1790. — *Małachowski.*

Szmawksza, —

Szmidowicz, —

Szmigara, —

Szmoniewski *herbu Pielesz*, —

Sznabowicz, —

Sznywiłło, —

Szodra, — i

Szołczyński w Inowrocławskiem, i t. d. — Tak wypisani w *Kuropatnickim* i *Małachowskim.*

Szołomiej Teodor z Żmudzi, podpisał elekcyą Króla Jana Kazimierza. — *Małachowski.*

Szott Jakób, *Nobilit. praec. scart.* w Konst. r. 1790. — *Małachowski.*

Szpakowski *herbu Belina.* W Bełzkiem, i t. d. — *Małachowski.*

Szpinek w Połockiem, i t. d. —

Szteyn w Orszańskiem, i t. d. —

Szteyner, —

Szteytyn. — Tak umieszczeni w *Kuropatnickim* i *Małachowskim.*

Szubalski, *Nobilit. nonpraec. scart.* w Konst. roku 1768. — *Małachowski.*

Szubiński *herbu Nałęcz.* — *Małachowski.* — *Kromer* w Ks. XIII. Kroniki swojej po śmierci Kazimierza W. wspomina, iż na miejsce Ottona Pileckiego gubernatorem Wielkiej Polski wyznaczony był Sędziwoj Szubiński. O tymże niżej stoi, iż będąc wojewodą Kaliskim w poselstwie jeździł do Elżbiety wdowy Ludwika Króla, wzywając na tron Polski Jadwigę córkę Ludwikową. Jeździł potem znowu do Węgier w r. 1384. był na ówczas także starostą Krakowskim, perswadując Elżbiecie żeby przysłania córki na tron Polski niezwłóczyła. Ze zaś królowa zatrzymawszy go chciała tymczasem ubiedz zamek Krakowski; dowiedziawszy się o tem Sędziwoj, niezwykłą prędkością rozstawionemi końmi we 24. godzinach sześćdziesiąt mil ubiegłszy w Krakowie stanął, i o zdradzie Elżbiety stany zgromadzone ostrzegł.

Szucewicz, —

Szuchucki, —

Szucki, — i

Szukiewicz w Słonimskim, i t. d. — W *Kuropatnickim* i *Małachowskim.* — W roku 1778. Adam Szukiewicz, horodniczy Słonimski. Ignacy koniuszy takiż. — W r. 1788. Antoni miecznik. — *Krasicki.*

Szuksztut Jan z Żmudzi, podpisał elekcyą Króla Jana Kazimierza. — *Małachowski.*

Szulborski *herbu Mora.* — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.*

Szumakowski. *Nobilit.* w Konst. roku 1775. *fol.* 148. — *Małachowski.*

Szumańczowski *herbu Prus* 1mo. — O tych w krótkości stoi w Tomie VIII. Tu następującą z *Duńczewskiego*, genealogią domu tego kładziemy: Stanisław de Szumańczowo Szumańczowski, dziedzic na Dobrosieczu w województwie Krakowskiem, miał syna Jana, który się ożenił około roku 1600. z Zofią z Zakliczyna Jordanowną, herbu *Trąby*, z którą spłodził synów pięciu: Stanisława, Marcina, Achacego, Władysława, Stanisława drugiego bezpotomnego, i córką jednę Elżbietę, Piotra Radwańskiego żonę. Stanisław wszedłszy w kontrakty dożywotnie z Konstancyą Krajewską spłodzili Sobestyana i Krzysztofa bezpotomnych. Marcin dziedzic na Gorzejowej i Grudny w województwie Sendomirskiem uczynił wota małżeńskie z Anną z Godlawa Godlowską, których synowie Szumańczowscy, Franciszek podczaszy Latyczowski, dóbr Milatyna w Ruskiem województwie dziedzic, ten z Elżbietą Skrzetuską, Jana z Jelitowa i Maryanny z Łukowicy Sędimirowny Skrzetuskich córką, poprzysięgłszy dożywotnią małżeństwa legię, spłodził synów dwóch i córek siedm:

z tych starszy syn Józef Szumańczowski kapitan w gwardyi J. K. Mści, który z Katarzyny Świdzińskiej miał syna jednego Andrzeja, i córek cztery: Marcyannę, Maryannę, Annę i Wiktoryą. Drugi syn Franciszka podczaszego Latyczowskiego, Ignacy Szumańczowski, podstoli Podolski. Córki tegoż Franciszka, pierwsza Katarzyna dwa razy wchodziła w wota małżeńskie, *primo* z Władysławem Tomickim miecznikiem Poznańskim, z których jest potomstwo, *secundo voto* z Janem Grodzickim pułkownikiem wojsk J. K. Mści. Druga córka Franciszka Szumańczowskiego z pomienionej Skrzetuskiej urodzona Elżbieta, dwa razy śluby małżeńskie miała *primo voto* z Franciszkiem Falęckim, podstolim Żytomirskim, od których pochodzą Marcellin i Józef Falęccy, *secundo voto* z Antonim Olszyńskim podczaszym Bełzkim bezpotomną. Trzecia córka Franciszka Szumańczewskiego, cześnika Latyczowskiego z Marcyanny Skrzetuskiej Anna, Wojciecha Jakackiego, podczaszego Mińskiego żona powiła Franciszkę pannę. Czwarta córka tegoż Franciszka Szumańczowskiego Teressa, oddana w dożywotnią przyjaźń Józefowi Bylinie, podczaszemu Czerskiemu, z których jest potomstwo. Piąta córka Franciszka tegoż, Febronia panną, a dwie zakonnicami, Barbara i Maryanna.

Drugi syn Józef Szumańczowski, Marcina Gorzejowa i Grudna dziedzica, z Anny Godłowskiej urodzony Józef, ten z Maryanną Romerówną, miał syna jednego Stanisława bezdzietnego, i oprócz wyrażonych synów Marcina Szumańczowskiego. było kilko córek, Teresa Stanisława Światopełka Zawadzkiego żona, Zofia Jerzego Łychowskiego, Anna Adama Służewskiego, Elżbieta Jana Uniatyckiego, Helena Adama Zawazdkiego, małżonki, wszystkie z potomstwem swojem.

Wracamy, się do Jana Szumańczowskiego, i dalszego potomstwa tego z Zofji Jordanowny, którzy oprócz Stanisława i Marcina synów, spłodzili Achacego i Władysława Szumańczowskich. Władysław wszedłszy w kontrakty małżeńskie z Czermińską, mieli synów Franciszka, Michała, Laurentego, bezpotomnych. Achacy Szumańczowski, ten z Agnieszką Górską miał synów pięć: Stefana, Jana, Andrzeja, Stanisława, Jakóba i córkę Annę, daną w dożywotnią przyjaźń Janowi Zbigniewskiemu. Stefan Szumańczowski syn Achacego, wszedł w kontrakty małżeńskie z Elżbietą Sztuwartowną, których *proles faemella.* Jan i Andrzej bezpotomni, Stanisław dóbr Iwanówka dziedzic w województwie Ruskiem, wszedłszy w kontrakty dożywotnie z Anną Hoczanowną, spłodził Mikołaja Szumańczowskiego łowczego Halickiego, Józefa miecznika Nurskiego, ten z Barcikowską ma syna Mikołaja. Jakób Szumańczowski, syn Achacego, ożeniony z Służewską, spłodził

Stefana bezdzietnego i Rozalią córkę Franciszka Wilkoszowskiego żonę, mającą potomstwo. — *Herbarz Duńczewskiego.*

Szumikowski Jan z Płockiego, podpisał elekcyą Króla Jana Kazimierza. — *Małachowski.*

Szuliszewski *herbu Rawicz*, —

Szumiński *herbu Leszczyc*, — i

Szumkowski w Grodzieńskiem, i t. d. — Tak stoją w *Kurop.* i *Małach.*

Szumlański *herbu Korczak.* — O tych stoi w Tomie VIII. — Tu umieszczamy genealogią od Stanisława rotmistrza za Władysława IV. Króla (*Niesiecki*) któren z Hoszowskiej herbu *Sas* spłodził dwie córki i synów sześciu: I. Z córek Krystyna z Bazylim Surowiczem Hołyńskim; Anna za Michałem Żurakowskim. Synowie zaś: I. Józef de Szumlany, Metropolita Ruski, biskup Lwowski, Halicki, Kamieniecki, Metropolji Kijowskiej administrator, archimandryda Pieczarski, i t. d. (*Niesiecki*). II. Samuel, cześnik Podolski z Heleną Alwizowną spłodził Alexandra, łowczego Kijowskiego, któremu Ludwika Starzeńska powiła czworo dzieci: *A.* Piotr. *B.* Michał. *C.* Maryanna za Trzecieskim kasztelanem Kijowskim. *D.* Stanisław z Zuzanną Lisowską miał trzech synów: 1. Józef z Tręmbińską spłodził Eufrozynę żonę Drzewieckiego. 2. Jan podpółkownik w wojsku Polsko-francuskiem. 3. Ignacy bezpotomny. — III. Konstanty wojski Żydaczowski z Anną Jordanowną, herbu *Trąby*, miał córkę Zofię, żonę Mikołaja Sas Hoszowskiego. — IV. Michał z Zofią Rudnicką miał trzech synów: *A.* Eliasz z Ołtarzewską spłodził Józefa. *B.* Demian zginął pod Wiedniem za Jana III. *C.* Stanisław. — V. Jan, tego syn Paweł miecznik Żydaczowski, porucznik chorągwi Husarskiej ks. Józefa biskupa Lwowskiego i rotmistrz z tejże chorągwi, pojął za żonę Dymidecką, z której było czterech synów: *A.* Jędrzej starosta Buczniowski połączony z Bidzińską wojewodzianką Sendomirską, pozostałą wdową po Piotrowskim bezpotomną. *B.* Jan cześnik Łukowski z Świstelnicką, ten był półkownikiem wojsk Rzeczypospolitej Polskiej, zostawił czterech synow: Roman ze Stadnicką miał syna Onufrego połączonego z Nehrebecką. — Bazyli z Szeptycką bezpotomny; ksiądz Mikołaj opat; Konstanty z Mierzejewską miał czterech synów: Alexander, Jędrzej kawaler orderu ś. Anny z brylantami, dziedzic dóbr Czarnokonie i t. d., obywatel królestw Galicyi i Lodomeryi. Paweł kapitan wojsk Polskich. Mikołaj z Czosnowską, 1*mo voto* Skrzyńską. *C.* Józef półkownik J. K. Mści, potem pod imieniem Onufrego był biskupem Przemyślkiem. *D.* Dymitr bezpotomny. — VI. Syn Stanisława i Anny Sas Hoszowskiej imieniem Alexander z Anną Demowi-

czówną połączony, po zejściu swej żony wstąpił do Bazylianów i pod imieniem Atanazego był biskupem Łuckim, roku 1688. zostawił synów pięciu: 1. Gedeon biskup Miński. 2. Cyrill biskup Pereasławski. 3. Ks. Daniel Dominikan. 4. Jan z Obertyńską miał syna Gabryela bezpotomnegs. 5. Stefan cześnik Latyczowski z Heleną Grabowską herbu *Grzymała*, tego syn Jan cześnik Latyczowski połączony z Maryanną Brzeską herbu *Oksza*, córką Stefana Chryzostoma Brzeskiego łowczego Kołomyjskiego i Franciszki Kęźmińskiej, zostawił dwóch synów: 1. Stefan z Korabiewską. 2. Tomasz cześnik Latyczewski z Rozalji Głębockiej, córki Andrzeja Głębockiego, skarbnika Inowłodzkiego i Konstancyi Giełkowny spłodzonej z Jana Giełki generał-majora W. Kor. i Elżbiety Światopełkowny Bolestraszyckiej, miał dwóch synów: 1. Jan z Siemiginowską. 2. Józef legionista półkownik wojsk Polskich, służył w wojsku Polskiem cztery lata, potem w legionach pod dowództwem generała-dywizyi Dąbrowskiego, lat dwa, w służbie francuzkiej w regimencie 7. huzarów lat dwa i pół, w służbie Rossyjskiej lat 3., w Księztwie Warszawskiem lat 7. i był 1906. roku szefem batalionu 2. pułku Ułanów, a r. 1809. półkownikiem i adjutantem polowym księcia Józefa Poniatowskiego. Odprawił kampanie roku 1792. w bitwie pod Zieleńcami roku 1794. pod Racławicami, Szczekocinem w całem oblężeniu Warszawy i pod Maciejowicami; służąc w legionach był przy wzięciu fortecy ś. Leon. Pod dowództwem Bonapartego był w Egipcie, w bitwie pod Szebreis, Pyramidami i Salachie; w Rossyjskiej kampanji w bitwie pod Austerlitz. Powracającego z Egiptu w Archipelagu przy wyspie Syffarta, zajęli Turcy do niewoli, gdzie szesnaście miesięcy w kajdanach przepędził. Zaszczycony krzyżem Polskim kawalerskim, legji honorowej Francuzkim oficerskim, oraz kawalerskim Neapolitańskim, ostatek dni w zaciszu domowem przepędził, umarł na łonie rodziny we Lwowie roku 1839. Połączył się był węzłem małżońskim z Anną Pienczykowską, córką Stanisława Pieńczykowskiego herbu *Brzezna*, konsyliarza sądów szlacheckich Stanisławowskich i Franciszki Świejkowskiej. Józef półkownik z tejże Anny Pieńczykowskiej, zostawił syna Stanisława porucznika wojsk C. Kr. Austryackich, i Sydonię, damę orderu krzyża Gwiaździstego i pałacu J. C. K. M. połączoną węzłem małżeńskim z Adamem hrabią Rewickim, J. C. K. M. szambelanem, radzcą tajnym, byłym ochmistrzem Kor. Węgierskiej, kawaler ord. wielkiego krzyża ś. Szczepana i Austr. ś. Leopolda i t. d. posłem na dworze Toskańskim i t. d. Tomasz na wielkich Szumlanach Szumlański cześnik Latyczowski połączony *2do voto* z Krystyną Gertrudą na Go-

ściszkach Ciołek Zielińską, córką Jana Zielińskiego i Anny de Wkryńskie, *2do voto* Georgji Szeptycki *Capit. Obrchov. Consortis.* Zostawił z tegoż drugiego małżeństwa córkę Wiktoryę, wydaną za Scibora Rylskiego, i syna Ignacego, który był roku 1812. kapitanem pułku 11. Ułanów, odbył kompanię roku 1809—1812. w batalji pod Mozajskiem, roku 1813. pod Lipskiem, oraz we wszystkich bitwach Saskich i Francuzkich; w nagrodę zasług otrzymał krzyż złoty orderu wojsk Polskich i kawalerski legji honorowej. — Roku 1741. według akt Trembowelskich Helena Szumlańska żona Franciszka Wilczka *Dapiferi Trembovl.* dziedzica dóbr Sosnowa i Sokołowa. Roku 1715. Maryanna Szumlańska za Alexandrem Trzcieskim, subdapif. Kijow. Konstytucye sejmu *Pacificationis* Warszawskiego za Augusta III. roku 1736. pag. 609., podpisał Jan Szumlański poseł województwa Ruskiego z ziemi Halickiej. Sufragia województw i ziem roku 1764. pag. 257. Roman Szumlański starosta Rakowiecki, poseł z ziemi Halickiej pag. 258. Konstanty i Michał Szumlańscy pag. 260. Roman chorąży Halicki, starosta Rakowiecki. Roku 1779. Bazyli podstoli Halicki. Jan burgrabia z województwa Podolskiego. Jan podczaszy Czerwonogrodzki. — *Z dokumentów familijnych.*

Szumowski z ziemi Sochaczewskiej, podpisał elekcyą Króla Jana Kazimierza. — *Małachowski.*

Szutkiewicz, — i

Szuwalski. — W *Kuropatnickim.* i *Małach.*

Szujski *herbu Nałęcz.* — Że są i tego herbu piszę *Kuropanicki* i *Małachowski.*

Szwan Karol, *Nobilit. praec. scart.* w Konst. roku 1790. — *Małach.*

Szwarc *herbu Bożezdarz*, —

Szwarc *herbu Nowina*, — i

Szwarcemberg *Czerny, herbu Nowina.* — Tak wymienieni w *Kuropatnickim* i *Małahowskim.*

Szweryn, patrz **Schweryn.**

Szwiecki z Brzesk. Kujawsk., podpisał elekcyą Jana Kazimierza Króla. — *Małachowski.*

Szybalski, —

Szybicki, —

Szychowski, —

Szyikowski, —

Szykowski, —

Szylakowski, —

Szylański, — i

Szylarski. — Tak wszyscy ci w *Kuropatnickim* i *Małachowskim* wypisani.

Szylbach. *Indigen.* w Konst. r. 1773. *fol.* 43. — *Małachawski.*

Szyling Jan porucznik artylleryi Koronnej. Nobilitowany roku 1673. — *Krasicki.*

Szyltyn, —

Szymanczewski *herbu Prus* 1*mo*, — i

Szymkiewicz, w Zmudzi, i t. d. — Tak umieszczeni w *Kuropatnickim* i *Małachowskim.*

Szymkowski w Kowieńskim, i t. d. — *Małachowski.* — W roku 1778. Jan regent ziemski Kowieński. — *Krasicki.*

Szymonowicz. — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.* — Felix kanonik Inflantski. — *Krasicki.*

Szyndler Andrzej i Wojciech, *Nobilit. praec. scart.* w Kons. r. 1790. — *Małach.* — Z tych jeden dziś zastępca prezesa senatu rządzącego W. M. Krakowa, wolą trzech opiekuńczych mocarst ustanowiony.

Szynkowicz. — *Kuropatnicki.* — *Małach.*

Szyrma Lach, *herbu Dołęga.* — Błędem jest jak *Niesiecki* umieścił, że Szyrmowie herbu *Lubicz* używają, gdyż z dawien dawnych zawsze Dołęgą pieczętują się. Mikołaj Szyrma, za dziedzicznego panowania w. ks. Litewskiego Zygmunta Kiejstutowicza, brata Witołdowego w Trokach zabitego, z Korony Polskiej z województwa Sendomirskiego w kraj Poleski *in confiniis* Wołynia leżący, *circa annum* 1435. przybywszy, najpierwszy tam po WW. w Bogu XX. Franciszkanach w Pińsku, przez tegoż Księcia W. Lit. Zygmunta ufundowanych katolik, między dyzunicką Rusią Lachem nazwany, otrzymał *Jure meriti* na dwóch miejscach, nad Styrem rzeką, w Sielcu i Koniuchach, od tegoż księcia ku służbie wojennej *territoria*, *alias* daniny; które potem Kazimierz Jagiełłowicz Król Polski, dziad Króla Zygmunta Augusta, dla Jana Szyrmy, syna Mikołajowego i potomków jego potwierdził. Wnuk Mikołaja, Marcin Janowicz Lach Szyrma, za panowania Zugmunta Augusta Króla Polskiego i w. ks. Litewskiego już u matki jego Królowej Bony, Zygmunta I. żony, już u samego monarchy Zygmunta Augusta, na drugich wielu sytuacyach w tymże kraju Poleskim, a mianowicie Lachowicze nad rzeką Piną, Łopatyń *cum Jure patronatus* cerkwi Łopatyńskiej, także Widybor, Terebiszcze, *item* w Czarnowie, Miesiatyczach, Boryczewiczach, Hrywkowiczach, Żołkiniach, Łasicku, Łosiczach, etc. etc. wysłużył, i miał sobie przez przywilegią nadanych dóbr. Zatem po uprzywilejowanym od tegoż monarchy Zygmunta Augusta powiecie Pińskim, i nadanej jemu ziemskiej i grodzkiej jurysdykcyi, jeszcze przed zakończoną w roku 1469. między Koroną Polską, a W. Ks. Litewskiem

unią, i zaszłą *Unionis* konstytucyą, tenże Marcin Lach Szyrma najpierwszym z porządku powiatu Pińskiego zasiadając zwyczajne przed stolnikiem, podstolim, pisarzem ziemskim, (według statutu Litewskiego) miejsce; został wojskim. Syn jego starszy Erazm, wnuk Wawrzeniec, prawnuk Mikołaj, praprawnuk Piotr, komornik graniczny Piński, syn zaś Piotra starszy z pierwszej żony Mrozickiej spłodzony, Jan wojnę za towarzysz z Służką hetmanem polnym W. Ks. Litewskiego służąc, na kampanji Bukowińskiej w obozie z tym się pożegnał światem; z drugiej zaś żony z domu Żardeckiej, ksiądz Michał Szyrma *Societatis Jesu*, po wielu rezydencyach w prowincyach Litewskich superyorskie przez lat 20. kilka odprawując godnie funkcye, niedawno w Pińsku na duchowieństwie *desiit vivere;* a trzeci z trzeciej żony Poniatowskiej spłodzony, 1756. roku żyjący Paweł Antoni Szyrma, przez lat dwadzieścia kilka pisarz ziemski Piński, wielce, pracowicie, doskonale i niezawodnie zasłużony, został podkomorzym powiatu Pińskiego roku 1752. Potomstwo jego z pierwszej żony z domu Kamieńskiej, herbu *Jastrzębiec*, syn ksiądz Paweł od ś. Józefa *Piarum Scholarum recenter in Praesbiteratum* poświęcony, córka Zofia Ordzina horodniczyna powiatu Pińskiego, z drugiej żony z domu Przecławskiej herbu *Glaubicz,* synowie Antoni i Michał. Drugi syn młodszy Marcina Szyrma wojskiego Pińskiego Stanisław, także wojski Piński, wnuk Paweł, prawnuk Grzegorz Szyrma, *praeterito immediate saeculo* pierwej grodzki, potem ziemski, pisarz nareszcie podsędek Piński. Synowie jego, starszy Antoni *Societatis Jesu* sławny na ambonie kollegiackiej Warszawskiej za Króla Jana III. kaznodzieja, potem proboszcz Warszawski *suo tempore* prowincyał Litewski, wydał *in lucem* dwa tomy kazań: jeden *a Dominicis*, a drugie *a Festis*, trzecie zaś *opus in 4to* Exhort postnych. Drugi syn Grzegorza, Franciszek, pierwej za starosty Pińskiego, księcia Michała Korybuta Wiśniowieckiego, kanclerza Litewskiego, potem wojewody Wileńskiego hetmana w. W. Ks. Litewskiego, sędzia grodzki, *gradatim* podstarości sądowy Piński, a trzeci Józef podsędkowicz Piński, wszyscy trzej bracia z Uzłowskiej spłodzeni, niedawnemi czasy *pie defuncti.* Franciszka synowie teraz żyją: Kazimierz z Tokarskiej, podsędkowej Pińskiej, a ksiądz Adam *Societatis Jesu*, Piotr starosta Czerniechowski, rotmistrz powiatu Pińskiego, Tadeusz i Józefat, chorąży J. K. Mści z Niesłuchowskiej drugiej żony spłodzeni Szyrmowie, podstarościcowie Pińscy; okrom drugich godnych braci ś. Bazylego w. i Franciszka zakonników; a Józefa żyje teraz, syn jeden Jakób Szyrma godny sukcesor, który się urodził z Skirmuntowny, syn jego

Karol z Litwińskiej spłodzony, *nobilissimae indolis.* Antoni Szyrma w województwie Brześciańskiem, Wawrzeńca wnuk, także *de stirpe* Stanisława wojskiego Pińskiego *procedens.* — *Herbarz Duńczewskiego.*

Szyrma Balcer, Indigena w Konst. roku 1686. — *Małachowski.*

Szyrmiński był chorążym Wiłkomierskim, w roku 1704. —*Małach.*

Szyrwił. — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.*

Szyryn w powiecie Bracławskim, i t. d. — *Małach.* — W r. 1778. Ignacy sędzia grodzki Bracławski.—*Krasicki.*

Szyszło w Witebskim, Inflantskim, i t. d. —*Kuropatnicki.* — *Małachowski.*

Szysztowski. — Patrz **Szystowski** w Tomie VIII.

T.

Tabasz *herbu Junosza.* — O tych stoi już w części pod **Junoszą** w części pod familiami do tegoż herbu należącemi.

Talenti Tomasz sekretarz królewski, otrzymał Indigenat Konst. r. 1685. *fol.* 20. — *Krasicki.* — *Małachowski.*

Talicki, —

Talski, —

Talszewski, —

Talur, —

Taniczewski, —

Tarabski, —

Tarakiewicz, — i

Tarczyński w ziemi Wschowskiej, i t. d. — Ci wszyscy tak wypisani w *Kuropatnickim* i *Małachowskim.*— W r. 1788. N. Tarczyński podwojewodzi Warszawski. —*Krasicki.*

Targoński *herbu Kościesza.* —*Kuropatnicki.* — *Małachowski.*

Tarnawiecki Strzembosz *herbu Jastrzębiec.* — Ci początek swój wiodą od Strzemboszów o których w Tomie VIII. jak się do roku 1592. pisali, i jak o nich różni autorowie donosili. Dopiero *Okolski* Tom I. *fol.* 328. napisał i o Strzemboszach i o Tarnawieckich w Lubelskiem województwie, i okazuje się że za wieku *Okolskiego* czyli dawniej z województwa Sendomirskiego przenieśli się nie tylko w województwo Lubelskie Stręboszowie, ale i w województwo Wołyńskie, i od dóbr dziedzicznych pisali się nabytych, jako to:

28*

Tarnawieccy od Tarnawki w województwie Lubelskiem którzy z dawności tam się znajdują z procedencyą, czego są dowodem ekta grodzkie i ziemskie Lubelskie, i dawności ich. W poźniejszym zaś czasie, tylko się tu wspomina procedencya od Pawła Tarnawieckiego, dziedzica Tarnawki, herbu *Jastrzębiec*, który miał za sobą Romanowską, siostrę rodzoną podkomorzego Lubelskiego, czyli córkę. Ten Paweł spłodził synów czterech, i córek trzy, jako to: Stanisława, Szymona, Jana i Alexandra; Zofią, Katarzynę i Annę. Stanisław pierwszy syn Pawła, z pierwszą żoną Katarzyną Skuracianką, w ziemi Przemyślkiej, spłodził: Wojciecha, Alexandra, Jacka, Jadwigę i Maryannę. Tenże Stanisław z powtórną żoną Anną Dziwulską spłodził Jana, Franciszka, Stefana synów, i córki: Katarzynę, Magdalenę, Petronellę i Franciszkę. Wojciech starszy syn Stanisława, pojął był Annę z domu Gurską komornikownę ziemi Przemyślkiej, który bezpotomnie zszedł z tego świata. Alexander drugi syn Stanisława miał za sobą z domu Teresę Pałuską, z Błędowskiej i Krzysztofa Pałuskiego spłodzoną. Ten Alexander z Pałuską miał syna jednego Jakóba, który z Anną na Mircze Mirecką, w województwie Bełzkiem leżącym, spłodził z nią synów trzech, to jest: Krzysztofa, Senezego i Bonawenturę. Jacek trzeci syn Stanisława, z pierwszą Łowiecką miał synów dwóch: Stanisława i Antoniego, ci w młodym wieku pomarli, i córkę Magdalenę, która była elokowana 1*mo voto* za Stanisława Magierę Mireckiego, cześnika Czernichowskiego, od którego Rozalia *Josephi Micielski Ensiferi Calisiensis consors*, z której znajduje się synów trzech, to jest: Joachim, Antoni i Franciszek; 2*do voto* ta Magdalena była za Antonim Sobieszczańskim, pisarem ziemskim Bełzkim, z którą żadnej procedencyi nie zostawił. Tenże Jacek syn Stanisława, *post fata* Łowieckiej pierwszej żony, pojął drugą Katarzynę Trzcińską herbu *Rawicz*, z nią tylko jednego syna zostawił Józefa kawalera. Jan czwarty syn Stanisława z Dziewulskiej spłodzony, miał za sobą Izabellę Wasylkowską wdowę, spłodzoną z Humienieckiej, siostry rodzonej wojewody Podolskiego. Ta 1*mo voto* bywszy za Zborowskim w Sendomirskiem, mając jednego syna, ten jeszcze w młodym wieku umarł, poszła za Jana Tarnawieckiego wspomnionego, z którą to Izabellą spłodził synów trzech i córek dwie, to jest: Piotra, Józefa i Ignacego. Piotr miał pierwszą żonę Gurską z którą się rozwiódł, powtórną wziął Suchodolską w ziemi Sanockiej. Józef miał za sobą Remerównę, i są sukcesorowie od tego Józefa. Ignacy z Dramińską ma procedencyą w ziemi Przemyskiej. Córki tego Jana, Katarzyna, ta była elokowana za Józefa Cieszanowskiego w ziem Sanockiej, od któ-

rej jest dwie córek. Druga zaś córka Jana była za Adamem Lewickim, deputatem przeszłym na trybunał Koronny z województwa Podlaskiego, a podstarościm grodzkim Przemyskim; Marcyanna, z której znajduje się syn Samuel podwojewodzy ziemi Przemyskiej, i córka Joanna w panieństwie. Franciszek piąty syn Stanisława, będąc księdzem świedzkim, miawszy dwoje beneficya, jedno w dyecezyi Krakowskiej w Łękach, a drugie w dyecezyi Przemyskiej w Pietroszowie, a teraz w Bogu chwale nazwanej, ten *fatis cessit*. Szósty syn Stanisława Stefan mając dwie żony, pierwszą wdowę Agnieszkę Albinowską z domu Skorską, z którą spłodził córek dwie: Elżbietę i Antoninę Elżbieta za Michała Trzecieckiego oddana w województwo Sendomirskie. Antonina druga córka Stefana, ta zakonnicą Brygitką w konwencie Samborskim. Tenże Stefan miał drugą żonę z domu Słomczankę wdowę, będącą 1*mo voto* za Antonim Pieściorowskim, z tą żadnej procedencyi niezosławił. Córki zaś wyrażonego Stanisława Tarnawieckiego, pierwsza Jadwiga była za Jędrzejem czyli Alexandrem Korytkiem w ziemi Lwowskiej, z której jeden syn był Józef, o którym *non constat* gdzie się podział, i córek dwie: jedna za Kraszowskiego była elekowana, a druga za Mieszkowskiego. Druga córka Stanisława Maryanna, elokowana za Józefa Stachurskiego. Trzecia córka Stanisława spłodzona z Dziewulskiej Katarzyna, ta była elokowana za Walentego Uwilińskiego. Czwarta córka Stanisława Magdalena, była za Marcinem Broniewskim w Sendomirskiem. Piąta córka Stanisława Petronella, 1*mo voto* za Tomaszem Wyszyńskim, powtórnie była za Antonim Bogdańskim, podczaszym Łęczyckim. Szósta córka Stanisława Franciszka. Ta będąc zakonnicą ś. Brygidy w Samborskim konwencie *decessit*.

Drugi brat Stanisława, a syn Pawła Szymon, ten pojąwszy z domu Brzezińską, z którą spłodził córek cztery: jedna była za Bireckim w ziemi Przemyskiej. Druga Zofia była za dwoma mężami 1*mo voto* za Moczulskim, a 2*do voto* za Błażejewskim, z obydwoma mężami zostawiła procedencyą. Maryanna i Franciszka córki tego Szymona, były elokowane, niewiadomo za kogo.

Trzeci brat Stanisława a syn Pawła Jan, ten miał dwie żony, z pierwszą Wujakowską spłodził syna Jacka bezpotomnego, i Marcyannę która była elokowana za Dominika Pieszczorowskiego, i córkę jednę pannę; z drugą żoną Dybowską niezostawił potomstwa.

Czwarty Alexander brat Stanisława, który miał za sobą Krapkowską, spłodził z nią dwóch synów: Pawła bezpoto-

mnego i Kazimierza, który z Korytkowną zostawiwszy syna Franciszka i córkę Agnieszkę zakonnicę reguły ś. Brygidy konwentu Samborskiego. Ten Kazimierz miał i powtórną żonę z domu Rejtarowską, ale nie wiadomo jeżeli zostawił co procedencyi z nią. Ten syn Kazimierza Franciszek miał dwie żony, od którego procedencya znajduje się w ziemi Przemyskiej koło Sambora. Druga siostra Alexandra była za Słotwińskim. Trzecia siostra Alexandra i innych wspomnionych braci Tarnawieckich, była za Kozłowskim. Paweł wyżej wspomniony dziedzic na Tarnawce, który miał Romanowską pradziad Jakóba syna Alexandra spłodzonego z Pałuską i innych wspomnionych Tarnawieckich, miał brata rodzonego kawalera, który w znacznych summach trzymał dobra od książąt Wiśniowieckich, Janusza i Michała, po którym wszystko w domu Wiśniowieckich zostało nie dawszy nic sukcesorom, o co była prozekucya w trybunale Lubelskim i jest derkret otrzymany *comportationis documentorum* zabranych razem z substancyą, gdzie w Kijowskich aktach mógłby co znaleźć tych dokumentów, bo tam mają być.

Jakób Alexander Tarnawiecki, ten z Leśnicką spłodził matkę Koźmiana, sędziego grodzkiego Krasnostawskiego, i córek dwie, jedna która była za Zacharyaszem Łaźniewskim, a druga za Gałęzowskim, od których jest procedencya; od tego Jakóba był syn Antoni Tarnawiecki mieszkający w Krasnostawskim. —*Herbarz Duńczewskiego.*

Tarnowski *herbu Leliwa.* — W miejsce krótkiego dodatku do obszernego opisu tej familji w Tomie IX. uczynionego, następującą umieszczamy wiadomość, aż do ostatnich członków tej rodziny dziś żyjących, doprowadzoną: I. Jan Amor hrabia Tarnowski, kasztelan Konarski, o którym pierwszy wyżej wytknięty artykuł wspomina, dziedzic na Kozinie na Wołyniu, był synem Kajetana i Anastazyi Boguszownej, prawnuka w prostej linji, Stanisława hr. Tarnowskiego i Anny Czoborownej. Zona tegoż Jana kasztelana Konarskiego, nie Ustrzycka ale Grabianczanka; mieli córek cztery, z których trzecia Anastazya za Pawłem Jełowickim, prezesem sądu głównego depart. cywilnego Wołyńskiego; synów trzech, z tych żyjący na Wołyniu dziedzic Kosina i Berezia, Marcin hrabia Tarnowski, półkownik 16. pułku Huzarów Księztwa Warszawskiego; po największej części, własnym jego wystawionego kosztem. Odbył kampanię 1809. i 1812. roku. Zona Zofia z hr. Tarnowskich, córka Rafała jak niżej. II. brat rodzony Jana kasztelana Konarskiego, Antoni hr. Tarnowski, dziedzic na Krasnobrodzie, w Lubelskim. Zona z domu Jełowicka synowie: 1. Antoni, generał-major w wojsku N. J. Cesarza

Austryi. Żona Wilhelmina Gusmar de Komorna, z tej syn jeden Jan. 2. Felix, dziedzic na Krasnobrodzie; którego żona Antonina Grzębska, mają trzech synów, i córkę. 3. Kazimierz oficer w pułku 16. Ułanów w kampanji 1812. zginął w bitwie pod Mirem. 4. Jan zmarły w Berlinie 1835. roku, z Wisłockiej zostawił synów dwóch. III. Stryjeczny brat Kajetana, a drugi prawnuk Stanisława hr. Tarnowskiego, i Anny z Czoborów, był Józef dziedzic na Dzikowie w ówczas w województwie Sandomierskiem; z Róży Karwickiej miał córkę zakonnicę w zgromadzeniu panien Wizytek w Lublinie, synów trzech, to jest: 1. Joachima, starostę Sulejowskiego, posła na sejm elekcyjny Stanisława Augusta Króla. Tenże Joachim dziedzic na Maleszowie i Tarnoskale w województwie Krakowskiem, z Maryanny Krasińskiej, siostry Królowiczowej Karolowej Saskiej, miał syna Stanisława, czynnego w powstaniu w Warszawie roku 1794., ożenionego z hr. Laurą Potocką, zmarłego w Wiedniu r. 1833. 2. Syn drugi Józefa był Jan starosta Kahorlicki, dziedzic na Dzikowie, po rozbiorze kraju, miał toż starostwo na Ukrainie skonfiskowane. Z Rozalji Czackiej, miał córkę Maryannę za Karola Scypiona wydaną. Synów dwóch: 1. Michała, który w 1809. r. dał ofiarę do 16. pułku ułanów, i w tymże służył. Żona jego z domu Wysocka, zmarł w r. 1831. zostawił syna i córkę. 2. Jana Felixa (o którym drugi tu wytknięty artykuł Herbarza wspomina) senatora, kasztelana Kr. Pols. członka tow. Przyj. Nauk Ten restaurował zupełnie zamek w Dzikowie, gdzie rzadkie zbiory do nauk i sztuk pięknych zostawił. Zmarł roku 1842. biografią jego wymownym i znanym w literaturze Polskiej piórem skreślił Kajetan Koźmian radzca stanu, senator kasztelan Królestwa Polskiego. Żona Jana Felixa, Walerya Strojnowska, synowie: 1. Jan Bogdan ożeniony z Gabryelą Małachowską, córką kasztelana Małachowskiago, mają synów czterech i córek dwie: Waleryan ożeniony z Ernestyną hr. Tarnowską córką Władysława, jak niżej, zmarłą 1840. roku. 3. Tadeusz dotąd nie żonaty. Córek dwie: Maryanna za Onufrym Małachowskim. Anna dotąd niezamężna. IV. Trzeci syn Józefa dziedzica na Dzikowie i Róży z Karwickich, był Rafał Amor hr. Tarnowski, generał-major wojsk Polskich, marszałek konfederacyi Barskiej województwa Sandomirskiego, dziedzic dóbr Wasylowa na Ukrainie i Drążgowa w województwie Sandomierskiem, ziemi Stężyckiej, gdzie też był komissarzem cywilno-wojskowym w rewolucyi 1794. Pierwszy z tych majątków po tejże rewolucyi, miał z rozkazu Cesarzowej Katarzyny skonfiskowany; oddany mu był przez Cesarza Pawła w czasie koronacyi tegoż. Zmarł w Warszawie roku 1803., pochowany

w kościele farnych dóbr swoich, Markuszowa w Lubelskiem, co świadczy piękny nadgrobek włoskiego dłuta, przez żonę mu wystawiony. Pogrzeb jego w Warszawie w kościele ś. Krzyża uczcił wymownym głosem, pamiętną mową Jan Paweł Woronicz w ówczas kanonik Warszawski, poźniej arcy-biskup i Prymas. Żona Rafała hr. Tarnowskiego Urszula Ustrzycka, córka Bogusława Ustrzyckiego, kasztelana Inowłockiego, i Konstancyi z Siemianowskich. Zostawili córek dwie, Zofią za Marcinem hr. Tarnowskim, Olimpią za Tomaszem Grabowskim, radzcą stanu, senatorem i kasztelanem Królestwa Polskiego w roku 1840. w Dreźnie zmarłym; syna jednego Jana Władysława, któremu dodane imiona Stanisław Paweł na chrzcie na galarach na Dnieprze, o którym dodatkowy artykuł pierwszy *Herbarza* wspomina (o czem *Naruszewicz w dzienniku Podróży Króla Stanisława Augusta do Kaniowa na Ukrainie)*. Tenże Jan Władysław dał ofiarę do pułku 16. ułanów, służył w wojsku Ks. Wars. w r. 1807. i 1809., poseł na sejmy 1811. i 1812. składał homagium Królowi Saskiemu w roku 1811. z departamentu Lubelskiego, w roku 1812. należał do delegacyi od sejmu konfederacyjnego do Cesarza Napoleona do Wilna. Żona jego Aniela z Rożnieckich; z dzieci ich przy życiu, córka Helena; z Ernestyny ich córki za Waleryanem hr. Tarnowskim, zostało dwóch synów: Władysław i Stanisław, córka Marya. — *Z dokumentów familijnych.* —

Tarski, —

Taurowski, — i

Tautkiewicz. — Tak stoją w *Kuropatnickim* i *Małachowskim.*

Tayler. Indigena w Konst. roku 1775. *fol.* 145. — *Małachowski.*

Telakiewicz, —

Telakowski, — i

Telatowicz w Trockiem, i t. d. — Tak wypisani w *Kuropatnickim* i *Małachowskim.* — Roku 1778. Felix Telatowicz mostowniczy Trocki. — *Krasicki.*

Telowski Antoni i Jan, *Nobilit. non praec. scart.* w Konst. r. 1768. — *Krasicki.* — *Małach.*

Templiński. — *Kuropatnicki.* — *Małach.*

Tepfer Karol, *Nobilit. praec. scart.* w Konst. roku 1790. — *Małachowski.*

Tepper. Indigena w Konst. roku 1790. *fol.* 215. — *Małachowski.*

Terajewicz *herbu Korwina*, na pół księżyca stojącego, około którego trzy gwiazdy, na hełmie sama tylko korona,

piszą się z Terajewicz w województwie Nowogrodzkiem nad rzeką Kamionką leżących, niegdy od Króla Zygmunta I. i Gasztolda, zostającym na służbie ziemskiej wojennej rycerzom Terajewiczom nadanych, które dobra i do tych czas trzymają. Jest to dom starożytny i dobrze zasłużony. — *Herbarz Duńczewskiego.*

Terawski w Inowłodzkiem, i t. d. — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.*

Terło Paweł, *Nobilit. non praec. scart.* w Konst. r. 1790. — *Małach.*

Terzykowski. — *Kurop.* — *Małach.*

Thile Jan *Nobilit. praec. scart.* w Konst. r. 1790. — *Małachowski.*

Thory August. *Nobilit. non praec. scart.* w Konst. r. 1790. — *Małachowski.*

Thullie *herbu Prawdzic.* Tadeusz Thullie *Nobilit.* r. 1767. (*Krasicki.* — *Małachowski.*) syn Adama rotmistrza w wojsku Koronnem, z Katarzyny de Fontany zrodzony, były sekretarz Króla Polskiego, żyje we Lwowie, liczy teraz lat 100., żyjących synów jest trzech: Ludwik i syn jego Jan, Ignacy dziedzic Łucoczy w obwodzie Żółkiewskim i Czerniechowiec w obwodzie Tarnopolskim w Galicyi, ma synów Antoniego i Stanisława, córki Julię i Anielę. Żona jego z domu Baranowska. Syn najmłodszy Wincenty Thullie, żona z Zeleskich, ma córkę Zofię i syna Władysława. Najstarszy syn Maxymilian zmarły w zeszłym roku zostawił synów: Alexandra, Izydora i Sylwerego, córki: Franciszkę, Justynę, Honoratę, Domicellę, Antoninę i Kornelię. — *Z dokumentów familijnych.*

Tilli. *Nobilit. non praec. scart.* w Konst. r. 1768. — *Małachowski.*

Tłubiński *herbu Jastrzębiec*, — i

Tobelski. — W *Kuropatnickim* i *Małachowskim.*

Toczyłowski Paweł z ziemi Wizkiej, podpisał elekcyą Króla Jana Kazimierza. — *Małachowski.*

Tokara *herbu Trąby.* — *Kuropatnicki.* — *Małach.*

Tolchsdorf. *Nobilit.* w Konst. roku 1764. — *Małachowski.*

Toliński Sefer, Indigena w Konst. r. 1659. *fol.* 53. — *Małachowski.* — *Krasicki.*

Tolkmit Jan Zygmunt uwolniony *a scart.* w Konst. r. 1775. *fol* 145. — *Krasicki.* — *Małachowski.*

Tolszewski. — *Kurop.* — *Małachowski.*

Tołoczyński z linji książąt Rusko-Polskich. — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.*

Tołomań, — i

Tołpycha w Mścisławskiem, i t. d. — W *Kuropatnickim* i *Małach*.

Tomaniewicz. *Nobilit.* w Konst. roku 1775. *fol.* 148. — *Małach.*

Tomaszewicz w Wilkomierskim, i t. d. — i

Tomaszewski *herbu Krupka.* — Tak w *Kuropatnickim* i *Małachowskim.*

Tomkowicz *herbu Przyjaciel.* — Przodkowie domu tego za okazane ku tronowi i ojczyznie posługi w dziełach wojennych od Polskich Monarchów uzyskali herb zowiący się *Przyjaciel.* Tym herbem pieczętujący się i od tychże starożytnych przodków pochodzący od dziś do wywodu weszłych, za przodka na genealogji wyrażonym, jest imieniem Jan Chryzostom Tomkowicz, ten w Nowogrodzkiem województwie był zaszczycony i posesyą dóbr ziemskich i prerogatwą ziemską szlachecką, miał w zamęźciu za sobą Katarzynę Czarkowską i miał synów trzech: pierwszego Michała, drugiego Jerzego a trzeciego dwu-imiennego Teofila Mikołaja Tomkowiczów, z których Jerzy był cześnikiem Mozyrskim, zostawał w związkach małżeńskiej przyjaźni z Katarzyną Krajewską i z nią wspólnie za summę dwadzieścia cztery tysiące złotych polskich talarową monetą wiecznością nabył majętność Stołpce zwaną w powiecie Orszańskiem leżącą, spłodził syna jednego dwuimiennego Stanisława Ignacego; ten doszedłszy lat dziedziczył z prawa przyrodzenia po ojcu majętność wyżej wspomnioną Stołpce, był żennym z Teodorą Grosowną skarbnikowną Lidzką miał urząd podstolego powiatu Orszańskiego, potem jednomyślnie został obranym sędzią ziemskim powiatu Orszańskiego, a za podjęte pracy i trudy w tem urzędowaniu ozdobiony został orderem ś. Stanisława, co dowodzą przywileje Króla Stanisława Augusta I. z roku 1782. dnia 13. Lutego drugi zaś w roku 1792. dnia 22. Lutego. Ten Stanisław Ignacy Tomkowicz sędzia ziemski Orszański i kawaler orderu ś. Stanisława przez ciąg wieku swojego miał synów dwóch, Antoniego i drugiego Michała bezpotomnie zmarłego. Antoni po zejściu ojca swojego objął na się z prawa przyrodzenia nieraz wspomnioną majętność Stołpce, miał w zamęźciu za sobą Maryannę Chodaczyńską rotmistrzownę Orszańską ta mu powiła potomstwa, synów dwóch: Ignacego i Xawerego, i córek cztery: Kazimirę, Teodorę, Teresę i Józefę, a przed przyłączeniem zaś kraju Litewskiego pod berło tronu Rossyjskiego, był w urzędzie sędziego ziemskiego województwa Witebskiego. Co się zaś ściąga do Michała Janowicza Chryzostomowicza Tomkowicza, ten przez bieg życia miał synów dwóch: Raj-

munda w duchownym stanie odumarłego, a drugiego Antoniego. Ten Antoni zatem Michałowicz będąc sam jeden całej majętności po ojcu sukcesorem, miał w zamęściu za sobą Maryannę hr. Duninownę, z nią spłodził dwóch synów: Józefa i Xawerego, z nich Józef jest żennym z Jankowską, ma córkę Józefę zostaje w urzędzie szambelana dworu Polskiego i jest kawalerem orderu ś. Stanisława, a brat jego Xawery dotąd nie jest żonatym. Co zaś do dwu-imiennego Teofila Mikołaja Janowicza Chryzostomowicza Tomkowicza, o tym żadnej pewnej nie ma wiadomości. Wyżej wspomniany Xawery jako bezżenny, był szambelanem dworu Króla Polskiego Stanisława, a ożeniwszy się poźniej z Józefą Urbanowską, córką Franciszka i Apollonji z Kamińskich Urbanowskich starostwa Kremeńczuckich, miał z nią córkę i synów dwóch: Henryka, który służąc w wojsku Polskiem od roku 1816—1831. dosłużył się stopnia kapitana w pułku strzelców konnych Gwardyi i ozdobiony złotym krzyżem wojskowym *Virtutis militari*, oraz Appolloniusza. Henryk był ożeniony z Ludwiką z Marynowskich hr. Potocką, wdową po Józefie hr. Potockim pułkowniku pułku 4. strzelców pieszych i jest bezdzietnym: a córka Xawerego Emilia, poszedłszy w roku 1827. za Maryana Saryusza Kamockiego, siostrzeńca ks. biskupa Skórkowskiego w r. 1834. nagle u wód w Szczawnicy umarła, zostawiwszy jedynaczkę córkę Józefę. Po Józefie zaś Tomkowiczu jedyna córka Zofia poszła w roku 1816. za Ant. Jankowskiego pułkownika pułku 1. strzelców konnych liniowych, a poźniej generała, i odumarłszy w roku 1821. zostawiła synów Józefa i Heliodora i córkę Anielę. — *Z dokumentów familijnych.*

Tomsza. — *Kuropatnicki.* — *Małach.*

Topiński. *Nobilit.* w Konst. roku 1775. *fol.* 148.— *Małachowski.*

Toplicki *Tupalski herbu Nałęcz.* — Tego imienia przodkowie dawni, mieli zamek z miastem i inszemi dobrami Topleńsk nazwany, które leżą od Kraśna Krasińskich o mil 6., i na tym Topleńsku pisali się. Po zawojowaniu przez wojska Moskiewskie Ukrainy i prowincyi innych, udali się sukcesorowie do Polski, zowiąc się na Topleńsku Toplickiemi. Dwóch braci rodzonych zostało się w Polskich krajach, trzeci przeniósł się do Inflant Polskich; tenże czy syn jego Jan Toplicki, w powiecie Bracławskim dał summę na majętność nazwaną Smotwy, gdzie pojął w dożywotnią przyjaźń Helenę Masowską Józefowiczownę, z której po sobie zostawił syna, imieniem Kazimierza przy życiu. Kazimierz Toplicki, ten dobra po ojcu dzierżący, po dojściu lat bawiący się służbą w wojsku Wiel. Ks. Litewskiego, wszedł w ligę małżeńską

z Petronellą Kimbarowną, skarbną W. Ks. Litewskiego Z potomstwa tego małżeństwa został w życiu syn Hieronim Andrzej Toplicki. Potem tenże Kazimierz, ojciec Hieronima, kontynując służbę wojskdwą, został porucznikiem huzarskim. Nastąpiła w dalszym czasie rewolucya ciężka z Moskwą, czasu którego zostawiony był na komendzie zamku Brzeskiego, i gdy przez znaczną potencyą Moskiewską, po dobyciu zamku Brzeskiego w niewolą dla ojczyzny był wzięty (lat temu blizko 100.) żona jego z domu Kimbarowna, słysząc przez wieści, że go w Moskwie zabili, w drugie małżeństwo dostała się Janowi Oziembłowskiemu. W tej niewoli Kazimierz Toplicki, z której wykupiony przez krewnych swoich dziesięcią tysięcy złotych z Polski przysłanemi, powrócił się *ad propria*, gdzie zastawszy żonę swoję w inszem małżeństwie, udał się do władzy konsystorskiej Wileńskiej, z którego sądu decyzyi, jako świadczy dekret konsystorski w roku 1664. dnia 30. Maja ferowany, pozyskał żonę swoją *ad prima vota*, w dalszym zaś życiu zeszli bezpotpmnie. Po śmierci tedy ojca swego pozostały syn doskonałego wieku Hieronim Toplicki, pojął żonę Annę Rywusownę, z której spłodził syna Felicyana Toplickiego, więcej z linji męzkiej nie zostawiwszy sukcesorów, życia swojego dokończył roku 1686. w Grudniu. Zaczem pozostały syn we trzech leciech Felicyan Józef Toplecki, dostał się w opiekę pierwej Kimbarowi skarbnemu Litewskiemu, po krótkiej tegoż opiece, dostał się Szostakowskiemu, staroście Lucińskiemu, ciotecznemu bratu ojca swego Hieronima; nakoniec po zabiciu wyrażonego Szostakowskiego w Lucynie, przypadła opieka Piotrowi Mazowskiemu Józefowiczowi, mostowniczemu powiatu Bracławskiemu, jako bratu ciotecznemu ojca jego, który to Józef *sorte* dóbr ojczystych, macierzystych i spadkowych, napotem w doskonalszym wieku bywszy w służbie wojskowej W. Ks. Litewskiego, w czaste pośledniejszym, to jest w roku 1703. wziął w dożywotnią przyjaźń Eleonorę Borejszankę miecznikownę powiatu Upitskiego, urodzoną z Halszki Podleckiej, ojca Jana Podleckiego, a matki Katarzyny Wężykowny, herbu *Wąż koronowany*, Janowej Podleckiej. Z tego łoża zostawiło te małżeństwo potomstwo: najstarszą córkę Annę, która podczas życia rodziców wydana za mąż Kazimierzowi Kossakowskiemu, podczaszemu ziemi Wiskiej, z których w życiu został syn Mateusz Kossakowski. Po tej córce Anie zostawili synów: Dominika starszego, Antoniego, Kazimierza, Michała i Ignacego Toplickich, po nich najmłodszą córkę Helenę; z których Antoni dominikanem, Kazimierz jezuitą, Michał franciszkanem pozostawali, i w tych zakonach życia swoje dokończyli, Ignacy także w zakonie ś. Franciszka

Ordinis minorum, najmłodsza córka Helena została mniszką Bernardynką. Z wyrażonych tedy synów, po śmierci rodziców pozostał się tylko syn jeden *in seculo*.

Dominik Toplickicki po ojcu swym, za przywilejem Najjaśniejszego Augusta III. na którego elekcyą był posłem z powiatu Wiłkomirskiego, także krajczy Inflantski, zostawał pierwej pod znakiem Petyhorskim książecia Mikołaja Faustyna Radziwiłła, wojewody Nowogrodzkiego; w roku 1741 dnia 31. Sierpnia, obrany kandydatem na chorąztwo tegoż powiatu, tenże w roku 1744. dnia 3. Lutego, z tegoż powiatu na trybunał główny W. Ks. Litewskiego stanął deputatem, za Laski wielkiej książęcia Jerzego Radziwiłła, starosty Luboszańskiego, potem wojewody Nowogrodzkiego, jako *testantur* powiatowe kredensa, *in absentia* którego na kadencyi Wileńskiej, miał sobie zdaną laskę trybunalską przez niedziel dwie. W tymże roku *stante functione*, pojął w dożywotnią przyjaźń, dnia 15. Listopada, Maryannę Dąbrowską, córkę Marcyana i Ewy z Komorowskich herbu *Korczak*, Junoszów Dąbrowskich, marszałków powiatu Wiłkomirskiego, których jest potomstwo; tej zaś Maryanny z Dąbrowskich Toplickiej, krajczyny Inflantskiej, był stryjem rodzonym Michał Junosza Dąbrowski, kawaler Maltański. — *Herbarz Duńczewskiego*.

Torczyło, —

Tornau (de), —

Tottwin, —

Towgin *herbu Leliwa*, — i

Towtko. — Tak umieszczeni w *Kuropatnickim* i *Małachowskim*.

Toypin Wincenty z Kowieńskiego, podpisał elekcyą Króla Jana Kazimierza. — *Małach.*

Trautmanni. *Nobilit.* w Konst. roku 1775. *fol.* 148. — *Małachowski.*

Trebert Fryderyk, *Nobilit. non praec. seart.* w Kons. r. 1790. — *Małach.*

Trelęski *herbu Topor.* — *Kuropatnicki.* — *Małach.*

Trembicki *herbu Prus.* — O tych w Tomie IX. gdzie stoją ale bez herbu.

Trembocki, —

Troczyński, — i

Trokielnicki. — Tak w *Kuropatnickim* i *Małach.*

Tronowicz z Wileńs., podpisał elekcyą Króla Jana Kazimierza. — *Małachowski.*

Trośnicki. — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.*

Trublajewicz Grzegorz, *Nobilit. non praec. scart.* w Konst. r. 1768. — *Małachowski.* — *Krasicki.*

Truchowski. — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.*

Truskawiecki *herbu Rola.* — Dwóch Rolów braci rodzonych, przed r. 1400. podzieliło się dobrami, z których jeden na Rusi Czerwonej osiadły od Truskowca w okolicy Drochobyczy położonego, obyczajem owego czasu Truskawieckim ząwołany. — Albert Rola de Truskawiec był sekretarzem Króla Zygmunta Augusta, podpisany jest na liście danym księżom Dominikanom Lwowskim roku 1567. Alexander Rola de Truskawiec wydał córkę Feunę (Terencyannę) za Stefana Tur Przedrzymirskiego, jak świadczy dokument z r. 1626. przez Zygmunta III. Turom Przedrzymirskim wydany.

Wypis z ksiąg grodzkich zamku Żytomirskiego roku tysiąc siedmset trzynastego, miesiąca Marca, trzeciego dnia, — wykazuje Jana Rola z Truskawca Truskawieckiego syna Jana i Maryanny Gozdawa Hańskiej, wnuka Michała i Anny Rola Gogolińskiej, prawnuka Iwana i Tanki Sas Kopystyńskiej Truskawieckich, który swym i urodzonych braci i siostr, Tomasza, Antoniego, Anny i Jadwigi de Rola z Truskawca Truskawieckich braci i siostr między sobą rodzonych nieletnich imieniem protestował przeciw niewypłacie summy 3,000. złp. przez ur. Sieleckich zapieranej i t. d.

Jędrzej Rola de Truskawiec pojął za żonę Katarzynę Malawską, z tej spłodził syna Demetrego, ten zaś Bazylego Rola de Truskawiec, któremu Maryanna Poporich powiła syna Jana Rola de Sruskawiec dziedzica Szczurowy w obwodzie Bocheńskim połączonego z Błotnicką. — *Z dokum. familijnych.*

Truszewski, —

Truszko *herbu Drogosław*, — i

Truszyński. — W *Kurop.* i *Małach.* tak wypisani.

Trytschler Jan Jerzy pułkownik wojsk Brandeburskich otrzymał Indygenat w Kons. r. 1685. *fol.* 20. — *Kras.* — *Mał.*

Trzaczko, — i

Trzebiatowski. — W *Kuropatnickim.* — *Małach.*

Trzecieski *herbu Strzemię.* — Gniazdo rodziny Trzecieskich jest wieś Trzycirz w Galicyi C. Austr. w obwodzie Sandomierskim położona, która dostawszy się działem jednemu z dzielących się dobrami na nich przypadłemi, braci Strzemieńczyków, dała początek nazwisku Trzecieskich. — O pierwszych członkach tej rodziny *Paprocki*, *Okolski* i inni autorowie obszernie donosili.

Prowadząc prostą liniję Trzecieskich z Trzycirza poczynamy od Strzemieńczyka z Lawsowa, na imię Mikołaja, który się pisał dziedzicem Trzycirza i Ziembocina, ten z żoną Małgorzatą zostawił Piotra Strzemieńczyka, od tego Piotra idzie Jakób żupnik Wielicki, oraz syn jego Jan, w aktach Olechnem

de Trzycirz mianowany. Ten z Dorotą Derszniakowną miał synów: Krzysztofa, Wiktoryna, w aktach Bielskich pod rokiem 1584. umieszczonego, Jana, Piotra, i córki Zofią Dydyńską, Annę Pierzchalinę, Reginę Wierzbowską, Katarzynę Tęczyńską. — Z tych Jan Trzecieski, pierwsze miejsce między dysydentami trzymający, miał trzech synów: Andrzeja męża uczonego sławnego rymopisa łacińskiego *(Niesiecki.)* *) który także miał Andrzeja, młodo w Rzymie zmarłego, i drugiego syna Alexandra człowieka zacnego w Rzeczypospolitej Polskiej pięknemi czynami zasłużonego, tenże Alexander połączył się z Mielecką, córką podkomorzego Sandomirskiego. Trzeci syn Jana, Stanisław. Tegoż Jana córki, pierwsza Jadwiga żona Piotra z Ryglic Łyczka, druga Zofia, żona Stanisława Branickiego herbu *Gryf*. *Niesiecki* twierdzi że te dzieci Jana Trzecieskiego były z pierwszej żony Wielogłowskiej herbu *Starykoń*. Z drugiej zaś Wierzbięcianki, córki: 1. Jagnieszka, 2. Barbara, 3. Bogumiła, 4. Katarzyna.

Wiktoryna synowie: Jan, mąż rycerski położony w aktach Bielskich pod rokiem 1614. Wiktoryn i Alexander. Tegoż Jana synowie: Jan i Hippolit, jak świadczą akta Sanockie pod rokiem 1605. Hipolit miał za żonę Annę Chwałowską. Za Zygmunta III. w wielu okazyach wojennych dał dowody męztwa i od tegoż Króla rangą rotmistrza wojsk Koronnych zaszczycony. Z Anny Chwałowskiej zostawił sześć rodzeństwa: 1. Bartłomiej, 2. Tomasz, 3. Mikołaj, 4. Magdalena, 5. Barbara, 6. Wiktorya. Tomasz połączony z Zofią Wicherówną zostawił syna Jana Adalberta, którego można czytać w aktach Sanockich pod rokiem 1697. Stawał tenże Jan Albert na Wiedeńskiej wyprawie za' Jana III. Króla Polskiego, połączył się z Anną, córką Marcina de Szeligi Piątkowskiego i Anny z Kolczyc Wisłockiej; z tą Anną Wisłocką spłodził trzech synów i trzy córki: 1. Gabryel z Maryanną Tańską zostawił syna Ignacego, 2. Adalbert z Rozalią Chronowską spłodził: *a.* Franciszka, *b.* Petronellę za Gawrońskim, *c.* Marcina, *d.* Katarzynę za Klimeckim, *e.* Walentego, *f.* Zofię za Złockim. Trzeci syn Jana Adalberta na imię Andrzej, o którym patrz niżej. Czwarta córka Helena za Grzegorzem Kumanieckim. Piąta Rozalia za Stefanem Pawlikowskim. Szósta Petronella za Stanisławem Pilichowskim.

Andrzej syn Jana Adalberta za zasługi królowi i ojczyznie położone, otrzymał urząd cześnika Sanockiego. (Akta Sanockie roku 1703. oblig. Nov. T. 52. p, 438. rok 1790.) po-

---

*) Czytaj Dykcyonarz Polaków ks. Ig. Chodynieckiego. Lwów 1833.

łączył się z Barbarą Bochdanowną, córką Franciszka Bohdana i Urszuli z Chaleckich, z której spłodzona córka Katarzyna za Ladomirskim, bezpotomna i syn Stanisław Jan urodzony r. 1737. w Łękach, miał za żonę Wiktoryę Dramińską 1*mo voto* Ignacego de Tarnawa Tarnawieckiego, córkę Stanisława na Borzewie Dramińskiego subdapifera Czerniechowskiego i Anny Jugiewiczowny; patrz akta Przemyslkie roku 1752. Za zasługi królowi i Rzeczypospolitej położone otrzymał urząd Koronny i tytułował się *Pincerna Vendensis;* z żoną Wiktoryą z Dramińskich spłodził trzech synów i jednę córkę: 1. Ignacy, ten połączył się z Katarzyną córką Walentego Ostrowskiego burgrabi grodzkiego Płockiego i Elżbiety z Żurowskich (oblig. nov. T. 78. pag. 6.) zostawił Maxymiliana kapitana wojsk Austryackich. Drugi Jan, o którym patrz niżej, i trzeci Piotr Jakób Ignacy, trojga imion de Trzycirz Trzecieski, czwarta Bogumiła za Łępickim. Jakób syn Stanisława Jana roku 1766. w Rymanowie ochrzczony, dziedzic dóbr Miejsca w cyrkule Sanockim i Olchowa w Rzeszowskim, przybrał sobie za małżonkę Franciszkę, córkę Piotra Alkantary Głogowskiego herbu *Grzymała Tribuni Buscensis* i Róży z Radgowskich, spłodził następujące rodzeństwo: 1. Józef strzemieńczyk na Trzycirzu i Dynowie Trzecieski, oficer wyższy w armji J. C. K. Mści, ten połączony z Izabellą córką Januarego de Urbanice Nieczuja Urbańskiego i Anny Kolumna Czosnowskiej spłodził syna Zbigniewa Zygmunta Dobiesława trojga imion. Drugi syn Jakóba na imię Stanisław, dziedzic Miejsca. Trzeci Hieronim rotmistrz 1. regimentu Ułanów księcia Sasko-Coburg-Gothaiskiego. Czwarty Henryk. Piąta Antonina za Radwańskim. Szosta Katarzyna za Jabłonowskim.

Jan z Trzycirza Strzemieńczyk Trzecieski syn Stanisława Jana, a brat Jakóba dziedzic dóbr Polanki, Przybówki i Ujścia Ruskiego w Jasielskiem, połączony z Magdeleną z Brochwiczów Wiktorówną, córką Jana Wiktora i Anieli Bronickiej, zmarłą roku 1842., zostawił: 1. Franciszka, dziedzica dóbr Gorajowic w Jasielskim, który połączył się węzłem małżeńskim z Anną Fihauzerówną herbu *Fihauzer*, córką Idziego de Mijaczów Fihausera i Ludwiki hrabianki Kuczkowskiej która jest 2*do voto* za Brześciańskim. Z tej Anny ma trzy córki: 1. Ludwikę, 2. Magdalenę, 3. Franciszkę. —Drugi syn Jana Trzecieskiego i Magdaleny z Brochwiczów Wiktorówny, na imię Tytus, 3. córka Emilia za hr. Łosiem c. k. radzcą sądów szlacheckich Lwowskich z którym ma trzy córki: 1. Anielę, 2. Maryannę, 3. Julię.

Do tej samej rodziny należy Strzemieńczyk Trzecieski starosta Bakoski; Stanisław, fundator kościoła w Dębicy w Ga-

licyi. Marcin Maxymilian i Antoni Trzeciescy, bracia stryjeczni Stanisława Trzecieskiego, których rodzice na początku siedmnastego wieku, otrzymawszy od Króla Polskiego Augusta II. za zasługi obszerne włości na Podolu, i takowe majętności pomnożywszy przez związki małżeńskie, tamże na zawsze osiedli. Marcin zostawił synów: 1. Karola, 2. Xawerego. Antoni zostawił trzech synów: 1. Augustyna, tenże służąc w sprawie kraju i narodu, srodze był za to od Austryi ukarany, przepędziwszy trzy lata w Bernie w ciężkiem więzieniu. Wypuszczony na wolność z równym jak przed tem zapałem, poświęcił się sprawie narodowej i złożył w ofierze cały swój majątek roku 1809. fundował pietnasty pułk ułanów, składający się z samych przyjacioł, którego to pułku był pułkownikiem. W skutek nieporozumień, gdy pułk Trzecieskiego, powszechnie nazywany „Walecznym pułkiem,“ komu innemu został oddany Trzecieski fundator tegoż pułku z żalu i zmartwiem, wpadłszy wciężką chorobę nerwowej gorączki w Krakowie przeniósł się do wieczności, gdzie w kościele Panny Maryi uczczony jest pomnikiem. Drugi Ludwik brat Augustyna, milionowy majątek swój wzorem brata Augustyna, oddał na cel patryotyczny, lecz wkrótce, pożegnał świat ziemski, umarł straciwszy całą fortunę dla dobra swoich ziomków. W Berozówce na Podolu zostawił bogatą zbrojownię, która najpiękniejszy zbiór rozmaitej najkosztowniejszej broni w sobie zawiera. Miał ze żonę Poletyłównę i z tej syna Aloizego. Trzeci syn Antoniego Trzecieskiego, brat Augustyna i Ludwika wziął na chrzcie ś. imie Maxymiliana.

Roku 1760—1797. w tak zwanej Wschodniej Galicyi, to jest na Podolu, przebywał Alexander Trzecieski, który zostawił trzy córki i trzech synów: 1. Zofię żonę Boguckiego, 2. Rozalię, 3. Jadwigę, 4. Piotra, 5. Michała, 6. Jakóba Trzecieskich (Rell. nov. T. 96. pag. 39.).

Metryka Koronna w Warszawie zawierza pod r. 1613. Samuela poborcę powiatu Oszmiańskiego, 1665. Adama *Tribunum Sandecens*, roku 1665. *Paulus de Trzycież Trzecieski Thesaurorius Terrae Sanocens*, r. 1724. Antoni chorąży Kijowski, roku 1757. *Maxymilianus Tribunus Radomscensis*, roku 1760. cztery części królewskie we wsi Bakota w województwie Podolskiem powiecie Kamienieckim za zasługi Maxymilianowi z Trzycirza Trzecieskiemu dworzaninowi J. Kr. Mści dane i darowane, roku 1767. Antoni otrzymuje chorąztwo w znaku pancernym, roku 1760. *Silvester Trzecieski et Marianna de Goldensinowskie conjug. intromittitur ad sortem Siestrzewice, Chrapolina in Palatinatu Masoviae*, 1765. *Simon Trzecieski intromittitur ad bona*

Siestrzewice &c. &c., roku 1768. Sylwester po Janie i Maryannie z Zawiszów Trzecieskich, syn; 1764. Antoni Trzecieski komissarzem do województwa Bracławskiego z sejmu naznaczony; roku 1764. Maxymilian starosta Bakuski, podpisał elekcyą Stanisława Augusta; 1783. Antoni rotmistrz kawaleryi narodowej; 1783. Marcin podwojewodzy Pilźnieński; 1787. Ludwik po Antonim otrzymał stopień rotmistrza kawaleryi narodowej; roku 1793. Paweł syn Sylwestra; roku 1746. Romuald i Antoni Trzecieski byli vice-gerentami grodzkiemi Łukowskiemi; roku 1697. z województwa Kaliskiego na sufragiach podpisany Andrzej Trzecieski; roku 1697. z województwa Sandomirskiego jest podpisany Jan z Morkaszy Trzecieski, a w metrykach Koronnych pod rokiem 1794. położono patent dla Trzecieskiego Antoniego, który po stopniach dosłużył się rangi generał-majora wojsk Koronnych, i z rąk Stanisława Augusta Króla Polskiego, otrzymał wielką wstęgę orderu ś. Stanisława. — *Z dokumentów familijnych.*

Trzepieński *herbu Jastrzębiec.* — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.*

TRZY KRETY HERB.

Są na tarczy krety czarne, w ciemno-krwawem polu, jakoby krwią nieprzyjacielską zbroczonem i zafarbowanem, dwa górą w równej linji jeden za drugim, a trzeci pod niemi środkiem, ku prawej stronie nosami obrócone, i czwarty potem przydany w hełmie, na tylnych nogach w górę wspięty, także nosem w prawą obrócony, około pola trzech kretów, laur z prawej, palma z lewej strony, które różczka oliwna u dołu wiąże, na krzyżu kawalerskim ponsowego koloru, z ośmiu rogami wypuszczonemi między armaturę, na hełmie korona złota z trzema pawiemi piórami. Tak go używają z dawności Mohlowie do tych czasów. — *Herbarz Duńczewskiego.*

Trzyński, —

Tubielewicz w Lidzkim, i t. d. — i

Tuchanowski. — Tak stoją w *Kuropatnickim* i *Małachowskim.* — W roku 1778. Antoni Tuchanowski sędzia grodzki Nowogrodzki. Ignacy regent ziemski tamże. — *Krasicki.*

Tukalicki, —

Tulanowski, —

Tumulewicz, —

Tunbut, —

Tunkiewicz, — i

Turczyło. — Tak stoją w *Kuropatnickim* i *Małachowskim.*

Turczynowicz *herbu Szeliga.* — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.* — W roku 1778. Adam sędzia grodzki Trocki. — *Krasicki.*

Turczyński *herbu Grzymała.* — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.*

Turno *horbu Kotwice*, to jest: trzy białe kotwice do góry przewrócone w polu czerwonem. — Turnos vel Turni Rzymianinami byli. De Turno, mieszkańcami dawnej krainy Gallów, a Turn Turno takiże i Germanami. Ale jak we Francyi, tak też w Italji i Niemczech z właściwych sobie praw dawności korzystając herbu *Kotwica* używali wspólnie z odmianą tylko przydomków dla pokazania miejsca urodzenia swego. (Patrz w Herbarzu tych krajów). I Polscy Turno należą do herbu *Kotwica*, a podług świadectwa Joan Helmers (opisującego nad Baltyckie narody) *in lib.* 2. *par.* 5. *pag.* 171. w czerwonej tarczy trzy białe kotwice, jest to herb najstarożytniejszej familji w Pomeranji etc. Turno z kąd, kiedy, poco? do Polski przybyli, tak historycy nasi o nich napisali: Miechowita *libr.* 2. *cap.* 800. do wędrowców z Italji zarówno z księciem Prusso zalicza, którzy nad brzegi Baltyckiego morza przybywszy, przy Pomeranji, lecz przed Chełmnem a między rzeką Wisłą na pustyniach osiedli, i od własnych osobistych nazwisk takowe siedziby ponazywali. *Cromerus in lib.* 7. *pag.* 170. dał wiedzieć że posiadłość Turno z jej obszarem ziemnym i mieszkańcami do najpierwszego biskupa Chełmińskiego podwładnie należała. Joannes Leo, kanonik Guthenstateński (w historyi ziem Pruss.) toż samo (co *Cromerus*) wyraził dodając, że Turno vel Turnii, czy Turenii od najpierwszych mieszkańców tamtej ziemi swoje nazwanie otrzymało. Hartknoch, (w historyi o Pruss. a bardziej o zakon. Teuton.) napisał: Przy rzece Wiśle Turnum vel Turni, Krzyżacy opanowawszy na obronne zamczysko z czasem przeistoczyli z którego potem na Litwę, Polskę, Prusaków napadali. *M. Bielscius* w księd. 2. pag. 142. nadmienił, że Turno v. Turnum z jej właścicielami, już do zakonu Krzyżaków należała, kiedy Świętopolko Poganin książe Pruski, mszcząc się za najazdy, tamże raptownie wtargnął i mieszkańców do szczętu wyplenił, zabijając albo zabierając ich z sobą, a zatem utworzyły się następne pokolenia:

I. Turnowie szczątki mieszkańców Turno v. Turni z nad rzeki Wisły gwałtem przeprowadzeni do Pomeranji przez Świętopełka księcia Prusaków bałwanochwalca.

II. Turnowie potomkowie pierwszych, już urodzeni w Pomeranji, co przez Chrystyanizm z Krzyżakami połączeni, ogniem i mieczem chrześciańskiej wiary bałwanochwalców uczyli, za jakowe w owym czasie religijne cnoty i okazywane męztwo od

zakonu Teutońskiego bardzo poźno bo w r. 1376. dobra ziemne niedalekie od miasta Wałcz a Stręczno i Kwiramy nazwane na wieczne czasy dla siebie uzyskali, od jakowej to daty już dokumentami, przywilejami, patentami po archiwach grodzkich, sądownictwach, potomkowie ich są Polszcze lepiej wiadomi.

III. Hermanus Turno potomek familji Turnów, której zakon Krzyżaków w roku 1376. nadał dwie majętności ziemne to jest, 1. Stręczna, 2. Kwiramy w pobliżu miasta Wałcz będące, już w roku 1470. czyniąc w aktach grodzkich tranzakcyą z Andrzejem Górskim skarbnikiem Poznańskim, a ówczasowym starostą grodowym Wałcza, podpisał się tak: *Hermanus Turno* Stręcza i Kwiramy dziedzic. Takiż podpis jego na pergaminowym przywileju dla młynarza wydanym w 1482. r.

IV. Mathaeus syn Hermana i Elżbiety Turnów 1503. r. z Anną Kojen, spłodził jednego syna Bartholomeusa, któremu przed śmiercią zarząd dobrami powierzył.

V. Bartholomeus syn Mathaeusa i Anny (z Kojen herbu *Kojen*, ożeniony z Zofią Borsztett, szlachcianką Pruską,) spłodził czterech synów, oraz jednę córkę; na dyferencyi granic dóbr swoich przez panów szlachtę Wadell-Tuczyńskich zabitym został; r. 1530. przez owdowiałą Turnowę, 1532. przez opiekunów, a 1536. r. przez krewnych rozwinięte proeessa, (o to zabójstwo) okazały, że Georgius-Mathaeus.Laurentius-Wilhelmus i Katarzyna były to dzieci Bartholomeusa dziedzica dóbr Stręczna i Kwiramy.

VI. Potomstwo Bartholomeusa na dziedzictwo własne po ojcu sukcessyjnie przypadłe potwierdzenia Królewskiego żądało, jakoż w r. 1557. Zygmunt August własnoręcznie podpisanym przywilejem dobra Stręczna i Kwiramy od 1376. r. przez zakon Krzyżacki nadane Turnom, Bartholomeusa potomstwu na dziedzictwo przyznał, potwierdziwszy przywilej Krzyżacki przed 200. laty Turnom (ich antecesorom) wydany.

1. Georgiusa potomkowie płci męzkiej w czwartym pokoleniu wygaśli.

2. Wilhelmus zostawił trzech synów, lecz ci wszyscy bezpotomnie poumierali.

3. Mathaeus za spory religijne przez szlachtę Bolków zabity, bezpotomny.

4. Laurentius ożeniony z Anną Bolkówną (herbu *Działosza*) reformę na własnych częściach sukcessyjnie (po ojcu i braciach) przypadłych w Stręcznie i Kwiramie ubezpieczył r. .... z tą małżonką spłodził dwóch synów: Chrystophora i Georgiusa. (R. 1582. testament.)

VII. Georgius i Christophorus dwaj synowie Laurentiusa i Anny z Bolków (herbu *Działosza.*). Chrystophorus umarł

bezpotomny, a Georgius uprzednio bo jeszcze w roku 1554. będąc małoletnim ożenił się z Anną d'Anklam Brantalską (herbu *sześć Lilji*,) z którą spłodził dwóch synów: 1. Mathaeusa i 2. Remigiusa.

VIII. Mathaeus i Remigianus synowie Georgiusa i Anny (de Anklam Brantalskiej) małżonków Turnów po rodzicach swych stawszy się dziedzicami dóbr Stręczna i Kwiramy rozwinęli procesa o włościan do tychże dóbr należnych, a to z całym urzędem starostwa Wałcza, niemniej sądy, Kościański Poznański etc., skarżyli do trybunału w Piotrkowie a conto tej o włościan sprawy w r. 1646. Procesowali także z Matyaszem Cieleckim sekretarzem kancellaryi królewskiej o nieprawne nabycie przywileju na dobra te, których oni byli dziedzicami jako po ojcu i antenatach prawi sukcesorowie; jakoż w tej sprawie najwyższy dekret Króla Jana Kazimierza pretensye Cieleckiego skasowawszy, za prawych dziedziców na Stręcznie i Kwiram tych to, Mathaeusa i Remigiusa Turnów (braci między sobą rodzonych) uznał w roku 1649. i wszystkie przywileje Turnom służące, tymże dekretem potwierdził, ów dekret z akt tryb. Piotrkows. extraktem do grodzkich ksiąg Wałcza wniesiony; Remigianus umarł bezpotomnie.

Mathaeus ożeniony z Anną Hossell (prawnuką Jana Hossell, któremu Joan. Helmers. *in libr.* 1. Nro 72. herb *Mora vel Głowa czarna* związana nadaje) dziedziczką Górzyń, Łęziorki, Runowo, Stosseldorf w pow. Wałcz położonych. Z tą małżonką spłodził jednego tylko syna dwojga-imiennego Hertmana Fryderyka.

IX. Hertmanus Fridericus syn Mathaeusa i Anny (Hossell herbu *Mora vel Głowa czarna związana*), ożeniony z Dorotą de Herzberg Arcemberską (z tej linji Arcemberskich, z której był jeden biskupem Kijowskim za Batorego) a dziedziczką dóbr Łotynia, Szanowka, Dobrzna w powiecie Gnieznieńskim, Koładka, Nowa wieś, Kłodynia i innych, spłodził jednego syna dwóch-imiennego Jana Kazimierza, także dwie córki Teresę i Elżbietę.

X. Jan Kazimierz, przy wyposarzeniu 2ch rodzonych sióstr t. j., Teresy (co poszła za Tarnowskiego) i Elżbiety (oddanej za Klejnę herbu *Wilcze głowy*) w intercyzach podpisał się tak: Jan Kazimierz na Stręcznie i Kwiramie Turno. 1712. r. Kwiramy odprzedał Franciszkowi Popielewskiemu. Był pułkownikiem, szefem Dragonji wojsk Polskich, autoram. cudzoziemskiego, generał-adjutantem przy hetmanie Potockim (patenta), był także wojskim województwa Kaliskiego, i oprócz dóbr po rodzicach otrzymanych, sam nabył następne: 1. Targowa, 2. Górka, 3. Stawenczyn, 4. Lembina etc. w województwie Ka-

liskiem, 5. Borzykowo, 6. Wrąbczyn, 7. Adamiszcze i wiele innych, także miał zastawę na dobrach Białobrzegu; miał za sobą Maryannę Łakińską, dziedziczkę dóbr na Krainie (herbu *Pelikan*) a z nią spłodził 5. synów, to jest: Zygmunta, Stefana, Heronima, Antoniego, Matheusza i Jana, (patrz *Niesiecki.*) miał także i cztery córki: 1. Antoninę za Szołdrskim z Szołdr herbu *Łodzia*, Annę zakonnicę ś. Klary, 3. Barbarę za Chociszewskim herbu *Junosza* i 4. Małgorzatę za Swinarskim herbu *Poraj*. Ta żyła lat 112.

XI. Potomstwo Jana Kazimierza i Maryanny z Łakińskich, małżonków Turnów wojskich Kaliskich:

1. Stefan Hieronim opatem Cystersów w Peplinie umarł.

2. Antoni, pułkownik i cześnik Kaliski bezpotomnie umarł· —

3. Mateusz zakonnik *Societatis Jesu*.

4. Zygmunt 1732. r. po rodzicach otrzymawszy dobra: Górkę, Mieleszne, Małą Wieś, Wielką Wieś, Stawęczyn etc. na onych żonie swej Katarzynie z Szembeków kasztełance Nakielskiej dożywocie zapisał. Był zastawnikiem dóbr Żelichowa, Dębowa, Stamer, Dzieszęczna od Koszuckich, był pułkownikiem, generał-adjutantem, w roku 1776., także podstolim Kaliskim. Z tą małżonką Szembekówną ze Słupi, spłodził cztery córki, to jest: Franciszkę, Salomeę za Szymanowskim, Karolinę i Xawerę za Walewskim wojskim Sieradzkim, także dwóch synów: Jzefa i Szczepana.

5. Jan od ojca swego Jana Kazimierza dobra Stręczna otrzymawszy, pisał się Jan na Stręcznie Turno, już kapitanem kupił dobra Goniembice, był pułkownikiem, a w roku 1761. kwitował kasztelanowę Bleszczyńską, siostrę księcia biskupa Warmji Grabowskiego, a swojej żony babkę, i 1765. kupił dobra Rzeszkowo w powiecie Nakielskim już generałem-majorem, i 1766. jako stolnik Kaliski, otrzymał list królewski, aby radził o potrzebach ojczyzny na sejmiku i sejmie; także był kawalerem orderu ś. Stanisława. Ożeniony z Kordulą Gorzeńską herbu *Nałęcz*, spłodził dwie córki: Ludwikę i Katarzynę, oraz dwóch synów: Kazimierza i Adama; tym synom zostawił dobra na 3,000,000. otaxowane, chociaż był czynnym członkiem konfederacyi Burkiej, i przez to wiele majątków potracił.

XII. Wnukowie Jana Kazimierza i Maryanny z Łakińskich herbu *Pelikan*, małżonków Turnów wojskich Kaliskich, to jest potomstwo Zygmunta i Anny z Szembeków Turnów podstolich Kaliskich, i potomstwo Jana na Stręcznie Turno stolnika Kaliskiego, a naprzód *a)* dzieci Zygmunta: Józef, Franciszek bezpotomni obadwa poumierali, a 3. syn Szczepan w 1779. r. już był starostą Pietrzykowskim, 1783. rotmistrzem, kawal.

narod.; dobra swe zbywszy przeniósł się na Wołyń, tam dobra ziemne okupił; ożeniony z Ludwiką Helminą, spłodził: 1. Krzysztofa, (zginął w Hiszpanji 1809. r.) 2. Karola, generała-brygady wojsk Polskich 1831. r., 3. Helenę, (za Henrykiem Dembińskim, generałem 1831. r. Salomeę za Szymanowskim i Zygmunta. — *b.*) Dzieci Jana na Stręcznie Turno, stolnika województwa Kaliskiego i Korduli z Gorzeńskich, córki: Ludwika, 1*mo voto*, za Adamem Grabowskim, generałmajorem, starostą Lipieńskim i t. d., 2*do voto* za Zienkowiczem, generałem i starostą Ostryńskim etc., Katarzyna za Skarzyńskim herbu *Bończa*; synowie: 1. Kazimierz z 1807. pułkownik wojsk Polskich, 1813. generał-brygady, komandor orderów legji Honorowej Franc. i zasługi wojskowej Polskiej, w skutek ran pod Berezyną umarł 1816. r. zostawiwszy pięć córek: Augustynę, za Koczorowskim dziedzicem Jasienia, Józefę za Augustynem Gorzeńskim herbu *Nałęcz*, Kordulę, Donatę, i Zofię; miał za żonę Helenę Rogalińską; 2gi syn Jana, Adam, wszedł do wojska Polskiego 1807. r., a 1813. kapitan gwardyi Napoleona, szef szwadronu Ułanów Polskich, kawaler krzyżów, Franusk. i Polskiego; ożeniony z Urszulą Prusimską, siostrzenicą ministrowej Engelström, dziedziczki Jankowic, spłodził Wincentego, i Alexandrę córkę.

XIII. Wincenty Turno syn Adama i Urszuli z Prusimskich ożeniony z Heleną hr. na Kwilczu Kwilecką, ma 2ch synów: 1. Hipolita, 2. Witolda, i córki: 1. Maryą, 2. Ludowikę.

Córka Adama Turno, siostra rodzona Wincentego, Alexandra, do tej daty niezamężna.—*Z dokumentów familijnych.*

Turoszowicz Jan, sekretarz Królewski, *Nobilit.* w Konst. r. 1658. *fol.* 53. — *Krasicki.* — *Małach.*

Turzenin, —

Tustanowski, —

Twardzicki, — i

Twarowski *herbu Pilawa.* — Tak stoją w *Kuropatnickim* i *Małach.* — W r. 1788. Stanisław Twarowski burgrabia Opoczyński. — *Krasicki.*

Twarożkowicz Zygmunt z Mazowieckiego, podpisał elekcyą Króla Jana Kazimierza. —*Małach.*

Twirbut. — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.*

Tylly. *Nobilit.* w Konst. roku 1775. *fol.* 148. — *Małachowski.*

Tyman Adam. *Nobilit. praec. scart.* w Konst. roku 1790. —*Małach.*

Tymowski w województwie Sieradzkiem, z tych Jakób Tymowski spłodził dwóch synów: Mikołaja i Stanisława, od Mikołaja Walenty, który z Konstancyą Zarębianką miał syna

Piotra, od tego Kazimierz także z Zarębianki spłodził Józefa któremu Siemińska powiła Mikołaja, Stanisław wojskiego Radomskiego, Szymona księdza i Ignacego. Stanisław drugi syn Jakóba Tymowskiego, ten z Elżbietą Zuzańską spłodził Łukasza, który z Maryanną Sokołowską miał Jana, ten z Krystyną Zubniewską spłodził Józefa, który z Teresą Bonikowską zostawił syna Jana stolnika Sieradzkiego podstarostę Piotrowskiego. Jan Tymowski z Katarzyną Turską, córką Kazimierza Turskiego chorążego Sieradzkiego, spłodził córkę Maryannę za Michałem Ostrowskim chorążym Piotrkowskim, i Ignacego stolnika Sieradzkiego, który był posłem na sejm r. 1788. w Warszawie, ten z Kunegundą Wodzińską Adama Wodzińskiego łowczego Orłowskiego córką, miał trzech synów: Józefa, Antoniego i Adama.—*Her. Wiel.*

Tynkhaus w Słonimskim, i t. d. — i

Tyrzyński. — W *Kuropatnickim* i *Małachowskim*:

Tyski *herbu Puchała.* — Rodzina Puchałów i Tyskich którzy się z wielkich Tysk piszą, jest jedna i ta sama; świadczą o tem akta Sandomirskie z roku 1482. Płockie pod rok 1520. Przemyślkie z roku 1540. i Lwowskie z r. 1600—1741.

Żegota Puchała mając sobie spłacone pół wsi Ostrowic, kupił roku 1519. w województwie Płockiem jedną część wsi zwanej wielkie Tyski (akta Płockie) i roku 1520. połączył się z Anną córką Michała de Tyski, dziedzica dwóch części Tysk wielkich. Czwartą część kupił od niejakiego Pietrusza dziedzica Miłotycz w ziemi Ruskiej i po objęciu całej majętności, pisał się Żegotą Puchała *a Magna Tyski haeres.* Prowadził jazdę królewską na Krzyżaków w Prusach pułkownikiem, a w Krakowie roku 1525. sekretarzem królewskim mianowany. Po zejściu bezpotomnem pierwszej żony Anny, połączył się z Jadwigą de Miłotycze, i część tej majętności na rzecz klasztoru ks. Dominikanów Lwowskich odstąpił, (munimenta zakonu kaznodziejskiego z roku 1535.) z tej Jadwigi miał syna Zygmunta który w roku 1540. służył w chorągwi Zygmunta Augusta, dzielnie napady Tatarów odpierając; ten zaś syna Michała podstarostę Sanockiego. Michał z Elżbietą de Rybotycze spłodził Stanisława i Jana, który zmarł bezpotomnie, a Stanisław zaś pojął za żonę Barbarę Rostkowskę. Za Zygmunta III. przeciw Moskwie i Tatarom rycerz zawołany, roku 1596. komisarzem do wzmocnienia zamków Ruskich naznaczony, zostawił z Barbary trzech synów, i córkę Dorotę zmówioną z Stanisławem Dzierżanowskim, po raz drugi z Szymonem Wyrzykowskim. Pierwszy syn Stanisława, Albert zeszedł bezpotomnie, drugi Walenty z Elżbietą Kakowską spłodził: 1. Hyacyntego, ten miał za żonę Krystynę Olędzkę, których potomstwo żyje

w Wielicznie. 2. Laurentego Jana, ten pojął w dożywocie Zofię Zagórską, z tej spłodził synów: Adama Józefa, Jędrzeja i Jana, których potomstwo żyje na Wołyniu. 3. córka Agnieszka była za Walentym Prusinowskim; trzeci syn Stanisława urodzony z Barbary Rostkowskiej, imieniem Piotr, miał za żonę Ewę Gąseckę i z tej zostawił trzech synów: Zygmunta *(Parochus Janocensis)*, Jana Marcina dwojga imion Tyskiego który z Gumowską miał Krzysztofa, ten miał Petronęllę Ossowskę i synów: Szymona, Tomasza, Stanisława, Józefa i Gabryela. Petronella za Kłopockim, Maryanna najpierw za Bejowskim, potem za Kupalskim. Trzeci syn Piotra urodzony z Ewy Gąsieckiej, Walery, miał za żonę Annę Prusinowską, z tej spłodził synów dwóch i dwie córki: 1. Jędrzej bezpotomny. 2. Jakób z Maryanną Kozłowską miał Antoniego. Ten Antoni z Maryanną Rytarowską de Rytarowice, spłodził synów: Franciszka, Jana, Kajetana, Michała, Bonawenturę i Stanisława. Jan Fortunat Tyski burgrabia grodu Przemyślkiego, zostawił Felixa na Rzepninie Tyskiego, resztę potomstwa żyje w Polszcze. Justyna córka Waleryana i Anny z Prusinowskich Tyskich poszła za Kaspra Górskiego; tych syn Józef. Druga córka Waleryana i Anny Maryanna zmówiona z Tomaszem Tyszką, drugi raz za Ładą; potomstwo Tyszki, Petronella za Mężyńskim, Maryanna za Wojciechem Morawskim, Kunegunda za Żebrowskim, Brigitta *virgo Susanna Genero: Josephi Swiętochowski consors.* — *Z dokumentów familijnych.*

Tysza, —

Tyszewicz, — i

Tyzdrowski *herbu Sas.* — Tak stoją wypisani w dziełach *Kuropatnickiego* i *Małachowskiego.*

U.

Uchacki *herbu Paprzyca*, —

Ukrym, —

Ulanowski *herbu Sulima*, —

Ulat *herbu trzy Łzy*, — i

Ulewicz *herbu Sokola.* — Tak wszyscy ci umieszczeni w *Kuropatnickim* i *Małachowskim.*

Ulnicki *herbu Sas.* Krzysztof Sas Ulnicki, Grzegorza Józefa dwu-imiennego Ulnickiego, łowczego Owruckiego pradziad, pisał się de Kobla i Raszkowicze Sas Ulnicki. Był rotmistrzem w wojsku Litewskiem znaku Petyhorskiego, a nie tylko roty, ale częstokroć całe wojskowe pułki, przy ordynan-

sach na podjazdy nieprzyjacielskie prowadzący za Władysława IV. Króla, mężnie z Moskwą, Turkami i Kozakami ucierając się. Tenże miał za sobą Zofię Iskrzankę, Bogusława Iskry wojskiego Smoleńskiego córkę, z Wojnarowskiej urodzoną, a blizką koligatkę imienia Horaimów i Butowiczów, w Litwie mających dobra swoje, po której śmierci wszedł w kontrakty małżeńskie z Szujską, niegdy domu książęcego w Moskwie i Litwie, z tej urodzony Wojciech Sas Ulnicki, naśladując ancesorów swoich służył także wojnie, żyjąc za Króla Michała Korybuta i za Jana Sobieskiego, także rotmistrzem i pułkownikiem pod znakiem Petehorskim.

Pomieniony Wojciech Sas Ulnicki, rotmistrz i pułkownik Petehorskiego wojska Litewskiego, miał w dożywotniej przyjaźni Maryannę Szujską, z kniaźiów Moskiewskich a potem Litewskich, urodzoną z Wychowskiej, a Wawrzeniec Szujski ojciec jej, był stolnikiem Czerniechowskim. Szymon Sas Ulnicki syn Wojciecha, ożenił się z Agatą Matkowską, Gabryela Matkowskiego z Kochańskiej urodzoną córką. Grzegorz Józef Sas Ulnicki, łowczy Owrucki, wszedł w kotrakty małżeńskie z Ludwiką Bogurśką, Władysława Bogurskiego burgrabiego Chełmskiego córką. Antoni Sas Ulnicki, rotmistrz nad wojskiem Petehorskiem W. Ks. Litewskiego, brat stryjeczny, rodzony Grzegorza Józefa Ulnickiego, w województwie Mińskiem ma swoje dobra. Adam Norbert Sas Ulnicki, syn Grzegorza Józefa łowczego Owruckiego. — *Herbarz Dunczewskiego.*

Ulrych Jan. *Nobilit. non praec. scart.* w Konst. roku 1790. — *Małachowski.*

Unichimowski, — i

Uniechowski. — W *Kuropatnickim* i *Małach.*

Uniecki z Płockiego, podpisał elekcyą Króla Jana Kazimierza. — *Małachowski.*

Unierzycki z Płockiego, podpisał elekcyą Jana Kazimierza Króla. — *Małachowski.* — W r. 1778. Tomasz wojski Zawskrzyński. — *Krasicki.*

Urbański *herbu Nieczuja.* O tych stoi już w Tomie IX. tu następującą zupełniejszą umieszczamy o rodzinie tej wiadomość. Urbańskich gniazdo jest województwo Sandomirskie, gdzie w roku 1110. założona była wieś Nieczuja. O Nieczujach dosyć u wszystkich dawnych pisarzy, jako u *Paprockiego*, *Okolskiego* i innych stoi. Od roku 1261. do 1526. nienapotykamy śladu tego domu, chociaż nie można wątpić że ten dom krzewił się po innych województwach, mianowicie w województwie Sieradzkiem, gdzie dwóch rodzonych braci odwołuje się na przodków swoich, a biorąc po nich dobra dzielą ją między sobą: 1. Bartłomiej Nieczuja, pan

na Urbanicy, Ostrowsku, Wilkocku, Konieńsku i Kochowicy. 2. Piotr Nieczuja łowczy Króla Alexandra pan na Urbanicy, Frąckach, Graboszyce, Ostrowsku i Jemielsku. — (Akta ziemskie Sieradzkie r. 1526.). Od tego Piotra Nieczui poczyna się rodowód Urbańskich, który tu według akt urzędowych sporządzony. Tomasz Nieczuja Urbański syn wyż pomienionego Piotra jak świadczą akta Sieradzkie pod r. 1545. był chorążym gwardyi Koronnej Zygmunta I. Króla Polskiego, zostawił dwóch synów, którzy się dzielą pozostałym majątkiem w aktach Sieradzkich ziemskich roku 1580. Ci dwaj bracia są: 1. Andrzej Nieczuja z Urbanic i 2. Melchior Nieczuja z Urbanic pokojowiec Stefana Batorego Króla Polskiego, o którym niżej. Andrzej Nieczuja Urbański (jak świadczy księga metryk szlacheckich stanowych Galicyjskich we Lwowie, cały rodowód Nieczujów Urbańskich zawierająca) miał za żonę Annę Pieckownę, z której spłodził syna jednego Jana Nieczuja z Urbanic Urbańskiego, któremu Krystyna a Polków Konopacka powiła trzech synów: 1. Franciszek łowczy Podolski z Konstancyą a Kochanów Wolską zostawił ośmioro potomstwa z tych dwie córek: Franciszka za Giebułtowskim i Anna za Łowieckim, oraz sześciu synów: *A.* Jan cześnik Przemyślski kilkakrotnie na sejm posłem obierany, pojął za żonę Wasilewską pisarzównę Przemyślską, z której miał syna Franciszka i córkę Maryannnę. *B.* Maciej, o jego potomstwie nic niewiemy. *C.* Ludwik. *D.* Michał podczaszy Żydaczewski, *primo voto* z Elżbietą Dubrawską, córką Pawła Dubrawskiego i Rozalji Serafiny de Przedwojów Przedwojowskiej, córki Adama Przedwojowskiego i Urszuli Grudowskiej, *secundo voto* miał ten Michał Wapowskę, lecz z pierwszej tylko żony Elżbiety Dubrawskiej spłodził troje rodzeństwa: córkę Teressę połączoną węzłem małżeńskim z Józefem a Pleszowice Fredrą chorążym Łomżyńskim, która mu powiła Jacka hrabię Fredra marszałka Król. Gal. i Lod. Syn jeden Ignacy, podkomorzy Lwowski r. 1794. kawaler orderu ś. Stanisława, *primo voto* z Judytą Siemieńską, *secundo voto* z Rozalią Nehrebecką, z tej miał kilka córek i syna Adolfa. Drugi syn Józef stolnik Bracławski roku 1794. kawaler orderu ś. Stanisława. *E.* Piąty z rodzeństwa syn Franciszka łowczego Podolskiego na imię Szymon *primo voto* z Ustrzycką, *secundo voto* z Bronikowską. *F.* Szósty syn Ignacy stolnik Przemyślski połączony z Ludwiką Skibińską, ta mu powiła dwie córki: Barbarę i Annę, i czterech synów: 1. Antoni Onufry de Urbanice Urbański, biskup *Evanuensis*, suffragan, kanonik i administrator dyecezyi Przemyślskiej, wybrany na biskupa roku 1769. (Patrz w *Księgo-zbiorze* Ossolińskich we

Lwowie drukowaną pochwałę tego biskupa pod Nr. 6382.) Drugi syn Jerzy wojski Bielski połączony z Wierzbicką podczaszanką Warszawską, z której syn Karol cześnik Drohicki, poseł na sejm 1790. Trzeci syn Adam podstoli, w końcu stolnik Sanocki i deputat na trybunał Koronny roku 1756., połączony z Grocholską, siostrą wojewody Bracławskiego, córką sędziego ziemskiego Bracławskiego, z tej Grocholskiej zostawił jednę córkę Ludwikę za Rosnowskim z Tartakowa i synow dwóch: 1. Stanisław bezpotomny, 2. Ignacy bezpotomny. Czwarty Kajetan stolnik Sanocki, dziedzic Haczowa, Jabłonki i Kolonic, zmarły w Haczowie dnia 26. Marca 1800., miał za żonę *primo voto* Tarnawiecką, z tej córka Tekla, *secundo voto* Jadwigę z Zychorzyna Dzianotównę, z tej synów czterech (*Instrumentorum* T. 31. pag. 256. rok 1806. Tabula Galicyjska dóbr ziemskich). Pierwszy Ludwik miał dwie żony: *primo voto* Petronella Kobielska herbu *Jelita*, lecz z tą bezpotomny, z drugą żoną Białobrzeską zostawił dwóch synów: Felixa i Xawerego, dziedziców Komborni po bezdzietnym Stanisławie, drugi Ignacy pocyllator Żydaczowski, trzeci Józef, czwarty Tadeusz Onufry Erazm trojga imion de Urbanice Urbański, urodzony w Polanie roku 1769., miał za żonę Annę Wolańską panię Uliczy w Węgrzech, z tej córka Karolina Domicella.

Drugi syn Jana Nieczui z Urbanic Urbańskiego i Krystyny a Polków Konopackiej, na imię Wawrzyniec podwojewodzy Wieluński, Barbarze Szadokirskiej, żonie swej, w grodzie Sieradzkim r. 1061. posag na Urbanicach zabespiecza — miał z tejże żony syna Jana kasztelana Kowalskiego starostę Grabowskiego r. 1661. połączonego węzłem małżeńskim z Anną Roksycówną Dąbrowską (Akta Sieradzkie 1635. roku)—ta Anna była 2*do voto* za Stanisławem Walewskim kasztelanem Spicimirskim (Akta Sieradzkie roku 1678.). Zostawił tenże Jan kasztelan Kowalski dwóch synów. Ks. Szymona *Soc. Jesu* i Wojciecha który był sędzią Lwowskim, zkąd przy znacznej pracy i zasługach awansował na kasztelnią Rospierską, potem Wieluńską, otrzymawszy starostwa: Grabowskie i Tarnogórskie r. 1692. był Marrzałkiem trybunału Koronnego (*Dunczewski* T. II. str. 96. Akta Sieradzkie r. 1678.). — *Niesieski w Koronie Polskiej* przyznaje mu piękne zasługi, jako, że był kommissarzem na uspokojenie granic od Szląska (*Constitut. fol.* 17.) deputatem po trzykroć na trybunały — wchodząc do grobu fundował OO. Pijarów w Wieluniu z warunkiem utrzymywania szkół dla młodzieży; roku 1687. na potrzebę ojczyzny chował rejment Dragonji, i t. d.

Trzeci syn Jana Nieczui z Urbanic Urbańskiego i Kry-

styny a Polków Konopackiej, na imię Maciej, miał na żonę Małgorzatę Cieńską, a z tej syna Marcina (Akta Sieradzkie r. 1615—1631.). — W Metrykach ślubnych katedry Lwowskiej *rit. lat.* czytamy pod rokiem 1731. Kazimierza i Anny Urbańskich syn Antoni — roku 1750. Urbański Konstanty *Pocillator Sanocensis* połączony węzłem małżeńskim z Magdaleną Łabęcką Wenatoridą Zydaczewską. W Metrykach Stanowych Galicyjskich pod rokiem 1782. zapisani są każdy osobno: 1. Ignacy, 2. Józef, 3. Michał, 4. Jan Nepomucen i Ignacy bracia, a synowie Jana i Teressy ze Smulskich Urbańskich. *Instrumentorum T.* 169. *pag.* 274. księga tabularna dóbr ziemskich we Lwowie wyraża się: Ks. Józef Iwanicki wnukom swoim Tymoteuszowi i Józefowi Urbańskim braciom rodzonym, a Józefa Urbańskiego siostrzeńca swego i Ewy z Wielogłowskich małżonków Urbańskich synom, dobra Noćkowę i Będziennicę daruje. — *Instrumontorum T.* 333. *pag.* 350. wyraza że Józef Urbański, ojciec Józefa i Tymoteusza Urbańskich urodzony jest z Maryanny z Jastrzębskich Iwanickiej. Metryki Koronne wspominają Ludwika Urbańskiego pod rokiem 1717. Jgnacego z Urbanic Urbańskiego r. 1736. *Deputata ad Pacta Conventa* z ziemi Ruskiej, Piotra w województwie Sieradzkiem r. 1676. Ludwika w województwie Inowrocławskiem r. 1676. Walenty za Władysława IV. possessor wsi zastawnej z dóbr Sieniawskich. Jan w Aktach Lubelskich pod rokiem 1639. Józef podstoli Wendeński za Króla Stanisława Augusta kommissarz do rozgraniczenia dóbr ziemskich Tahańczy (patrz *Voluminum Legum* rok 1775. *fol.* 499.). Do tych Urbańskich zapewnie należą: Teodor Urbański major w korpusie Inżynierów kommunikacyi lądowych i wodnych r. 1835. Kazimierz Nadleśniczy królewski w Iłży 1835. Walenty Inżynier królewski obwodowy r. 1729. w Aktach Przemyślskich, Szymon łowczy Podolski.

Drugi szczep Nieczujów. Bartłomiej i Piotr Nieczujowie, od dóbr nabytych Urbanice, Urbańskimi zawołani. Piotra syn Tomasz, Tomasza synowie Andrzej o którym wyżej, i drugi Melchior. O tymto Melchiorze Nieczuja Urbańskim, jako o drugiej dzielnicy domu Nieczujów teraz mówić będziemy.

Melchior Nieczuja z Urbanic Urbański, jak swiadczą Akta Sieradzkie pod r. 1580. i matrykulacya stanowa Galicyjska *Libro Majestatico Generali Tomo* 6. *pag.* 380. był pokojowcem Stefana Króla Polskiego — zostawił syna Marcina, połączonego węzłem małżeńskim z Maryanną Roksycówną Jastrzębiec Dąbrowską — tenże Marcin był Rotmistrzem J. Król.

Mości, listem Zygmunta III. na wyprawę Moskiewską powołany (Akta Sieradzkie roku 1646—1651.) zostawił syna Marcina połączonego z Maryanną Lubicz Oyrzyńska (Akta Łęczyckie roku 1701.) — z tego Marcina spłodzony syn Kazimierz miał za żonę Ewę Nowina Borkowską (Akta Rawskie 1728.). Marcin i Jakób Urbańscy (r. 1757. akta Rawskie) są synami Kazimierza: Jakób z Maryanną z Jastrzębskich Iwanicką zostawił córkę za Szyszkowskim, i syna Józefa, o którym się wyżej powiedziało. Ten zaś Józef z Ewą Wielogłowską zostawił dwóch synów Tymoteusza i Józefa, który (r. 1842.) jest podpułkownikiem w wojsku Portugalskiem. Miał ten Józef syn Jakóba *2do voto* hrabiankę z Grotkowa Łosiownę, z której pozostała córka Antonia. — Marcin dziedzic Myczkowic, Zwierzenia i t. d. zostawił synów 4: 1. Jan, 2. Ludwik — bezdzietni — 3. Marcelli, viceprezes trybunału apellacyjnego Lwowskiego. Z Ludwiką Hordyńską, córką Stefana a Hordynia Hordyńskiego miecznika Kijowskiego pisarza grodzkiego Lwowskiego (*Oblig. antiq. T.* 13. *p.* 104. księgi dóbr ziemskich we Lwowie). — Spłodził z tejże Ludwiki Hordyńskiej: 1. córkę Antoninę za Xawerym Suchodolskim dziedzicem Laszek, 2. Teodora steril. 3. Stefana steril. 4. Tadeusza i 5. najstarszego syna Marcina Aloizego dwojga imion, któremu Tekla Urbańska, córka Kajetana Urbańskiego powiła syna Władysława (r. 1842.) dziedzica Kosterowic i Czertesza, tudzież dwie córek Józefę i Malwinę.

Czwarty syn najstarszy Marcina, na imie Mikołaj Nieczuja z Urbanic Urbański, Cr. kr. Radca tajny, trybunału appellacyjnego w Galicyi Zachodniej prezes, dziedzic Grajowa, któren dla wielkich cnót, wysokiej nauki, nadzwyczajnego geniuszu od współobywateli dotąd z czcią wspominany, za granicą zaczczytnie znany, w 35. roku życia swego już prezesem Sądów szlacheckich Lwowskich excellencyą i radcą tajnym, w trzy lata później prezesem trybunału appellacyjnego Krakowskiego, i kommissarzem cesarskim do uregulowania Galicyi wschodniej z najwyższem pełnomocnictwem; urmał w Krakowie 27. Grudnia 1805. w 48. roku życia swego. W księgozbiorze Imienia Ossolińskich we Lwowie znajduje się drukowane kazanie w czasie pogrzebu ś. p. Mikołaja z Urbanic Urbańskiego prezesa etc. etc. miane przez J. Ks. Wincentego Józefa Łańcuckiego.

Miał za żonę Elżbietę Grzymała Głogowską, córkę Jana Nepomucena Głogowskiego podsędka ziemi Buskiej i Ewy Anny Turkołówny, która wniosła w dom Głogowskich jednę część fortuny po Katardziejach i Mohyłach książętach Wołoskich, będąc ich spadkobierczynią. Z tej Elżbiety Głogow-

skiej, połączonej węzłem małżeńskim z Mikołajem Nieczuja Urbańskim został: 1. syn January, 2. Romuald podpułkownik w wojsku piechoty linijowej J. C. M. W. K. Michała Nr. I. krzyża złotego wojskowego i legji honorowej kawaler, 3. córka Anna za hrabią Siekierzyńskiem, 4. córka Antonina za Baronem de Berghoff. — January Nieczuja z Urbanic Urbański połączył się z Anną herbu *Kolumny*, córką szymona Kolumna Czosnowskiego Sędziego Winnickiego i Agaty Siemaszkówny, zostawił dwóch synów i trzy córki: 1. Rudolf Nieczuja z Urbanic Urbański, pan na Dobrosinie, Piłtach, i t. d. połączony z Florentyną Tarnawa Malczewską, córką Onufrego i Joanny z Romanowskich Malczewskich, 2. Jan, 3. Izabella za Józefem Strzemię Trzecieskim panem na Dynowie, 4. Leopoldyna za Stanisławem Morskim dziedzicem Brzezin Podkościelnych i Dolnych, 5. Aniela. — *Z dokumentów familijnych.*

Urbański *herbu Sas.* Zapisani w księgach Metryk Stanowych Galicyjskich — Wincenty Sas Urbański r. 1782. syn Kazimierza i Jadwigi z Wroblewskich Urbańskich — wnuk Jana i Joanny z Manasterskich Urbańskich.

Urocicki *herbu Sas.* — Stoją w Tomie IX., ale bez herbu. —

Ursyn *herbu Rawicz.* — O tych pod herbami *Poraj*, *Rawicz* i pod *Niemcewiczami.*

Uruski *herbu Sas.* — *Uruscy* cyli *Woryscy* herbu *Sas*, starożytna rodzina w Rusi Czerwonej, ziemi Przemyślskiej osiadła, pochodzi z królestwa Węgierskiego, gdzie przed, rokiem 1200 pełniła rycerskie obowiązki. Za Daniela książęcia Rusi Czerwonej, w towarzystwie kilku innych rodzin Węgierskich przenieśli się Woryscy do Rusi Czerwonej, i w ziemi Przemyślskiej otrzymali od Książąt Ruskich lenność w okolicy Drohobyczy, między Sprynką a Niedzwiedzą, gdzie taż rodzina założyła osadę i zamek Worysz czyli Urosz. Kazimierz Wielki wstąpiwszy ną tron Polski r. 1332. zastał już tę rodzinę w kraju, i przywileje na lenność potwierdził. Około r. 1400. Woryscy herbu *Sas*, służyli w chorągwi królewskiej Władysława Jagiełły; ta wiadomość opiera się na Aktach Przemyślskich, gdzie za różne wojenne zasługi otrzymywali w dożywotnie używanie różne dobra od Rzeczypospolitej, a takich przywilejów jest kilkanaście. Międy innemi Aktami Przemyślskiemi są z roku 1513—1517. *libro* 5. *pag.* 1050. Uruski Olechno, Uroże, Łopuszna *et* Zarzecze *bonorum haeres*, Jaskmanicki Stanislao *summam* 60. *marcarum sub vadio* 10. *marcarum debet.* Roku 1545. i 1549. *libro* 8. *pag.* 631. synowi Olechna Uruskiego na Urużu *Ioannes et Georgius* Uruscy. Od tych dwóch braci rozgałęziła się ro-

zdina Uruskich po różnych ziemiach Ruskich, gdzie dla rozróżnienia się przybrali różne przydomki, t. j. Odemczaki, Chomikowicze, Waskowicze, Gołdasze, Dmitrowicze, Kozarowicze i t. d. Roku 1552. Iwam Uruski dziedzic na Urużu i Łopusznie, część Łopuszny Dębowskiemu staroście Smoleńskiemu w Aktach Przemyślskich zeznał. Był tenże Iwan synem Jana na Urużu Łopusznie i Zarzeczu Uruskiego, i zostawił znaczne potomstwo, do którego należy Dymitr pan na Urużu pod rokiem 1557—1564. i 1614., w Aktach Przemyślskich wspominany — tenże połączył się z Parachną Hordyńską, i zostawił synów: 1. Andrzeja, 2. Jacka, 3. Fedka, 4. Iwana, 5. Seń Uruskich. Seń Uruski pan na Urużu i t. d.; połączył się z Fenną Kruszelnicką. — Z tejże Fenny Kruszelnickiej został syn Jacek na Urużu Uruski, rotmistrz ziemi Stryjskiej; — ten połączony ze Słupnicką spłodził dwóch synów: Krzysztofa i Jana Uruskich. W czasie wojny z Kozakami i Tatarami, za panowania Jana Kazimierza, Jacek Uruski, podówczas rotmistrz ziemi Stryjskiej, zebrawszy ochotników poszedł przeciw kozactwu, gdzie po licznych walkach i odniesionych ranach zginął około roku 1656, zostawiwszy w dowę i synów dwóch wyżej pomienionych. Z tych Krzysztof Uruski starosta Kistryński, rycersko na wojnach służąc, miał za żonę Annę hrabiankę ze Skrzynna Dunin Łabęcką, z której spłodził Stefana syna i Konstancyą córkę. — Stefan Uruski podpisał się w *Volum. Leg.* z ziemi Ruskiej Tom V. pag. 911. roku 1697., miał list Króla Augusta II. na dobra Strenę i Sprynką, dane za zasługi rycerskie — tenże połączony z Barbarą Gruszecką zostawił córkę i trzech synów: 1. Franciszkę, 2. Michała, 3. Bronisława, 4. Pawła. — Franciszka połączona z Obrąpalskim. Michał Uruski przybrawszy sobie przydomek, Odemczak, zostawił potomstwo spłodzone z Teressy Turzańskiej, syna jednego Antoniego Odemczak Uruskiego, któremu Maryanna Jurkowska powiła dwóch synów Pawła i Antoniego Odemczaków Uruskich. Tychże czytamy w księgach Metryk szlacheckich Galicyjskich pod rokiem 1789. Trzeci syn Stefana, na imie Bronisław Uruski chorąży powiatu Stryjskiego, miał za żonę Alexandrę Włodkównę, z której córka Anna za Pasławskim; syn Piotr, z żoną Zdzarską spłodził Łukasza Uruskiego, roku 1770. w Aktach Lwowskich wpisanego. Konstancya Uruska córka wyż pomienionego Krzysztofa Uruskiego starosty Kistryńskiego, i Anny hrabianki na Skrzynnie Dunin Łabęckiej, połączona z Piotrem Zurawlewiczem, chorążym J. K. M. Jan na Urużu Uruski, drugi syn Jacka Uruskiego i Słupnickiej, połączył się z Sługocką, miał sobie dane za różne wojenne zasługi od Króla Augusta II. roku

1725., dobra Zwor, spłodził dwóch synów Jana i Marcina Uruskich. — Jan Uruski pojął za żonę Maryannę Ziemlińską, i otrzymał za zasługi od Króla Augusta III. roku 1757. dobra Łużek; — spłodził syna Tomasza de Uruż Uruskiego; tenże Tomasz służył wojskowo i w nagrodę wierności dla swojej ojczyzny otrzymał od Króla Augusta r. 1763. część wsi Jasienicy w dożywotnie używanie. Roku 1780. był szambelanem J. Ks. M. Stanisława Augusta, posłem Inflantskim i sędzią Sejmowym na sessyach prowincyonalnych w wojawództwie Jnowrocławskiem. — Drugi syn Jana Uruskiego i Sługockiej na imię Marcin na Urużu Uruski sędzia ziemski Trembowelski, połączony z Gołaszewską, spłodził pięcioro rodzeństwa: 1. Anna Uruska za Zochowskim, 2. Stefan Uruski połączony z Minorecką, zostawił synów Wojciecha i Antoniego Uruskich, 3. Antoni Uruski z Agnetą Brzeżańską, miał córkę Martę zakonnicę i syna Józefa, który roku 1763. był *subdelegatem* Halickim, a pozniej został łowczym Owruckim, 4. Jan na Urużu Uruski stolnik Nurski, burgrabia Lwowski, połączył się z Konstancyą Bąkowską, z której: 1. Helena żona Alexandra Wasilewskiego regenta Krzemienieckiego; 2. Franciszek Xwery Uruski roku 1758. od Króla Augusta III. chorążym Czerniechowskim mianowany. Roku 1766. od Króla Stanisława Augusta otrzymał przywilej na starostwo Gajowskie; 3. Felix (Szczęsny) na Urużu Uruski cześnik Trembowelski roku 1761. Akta Lwowskie *libr.* 587. *p.* 1708., z żoną Maryanną Wilczopolską za konsensem królewskim dobra Artasów otrzymał — zostawił syna Jana, o którym piękne wspomnienie położył przyjaciel ludu. Rok VII. 1841. Nr. 42. do którego czytelnika odsyłamy. — Wszedł Jan Uruski w związki małżeńskie z Anną Polanowską i z tą bezdzietny umarł żałowany od wszystkich co go znali, w Juskowicach 10. Stycznia 1837.

Czwarty z rodzeństwa syn Jana Uruskiego stolnika Nurskiego i burgrabiego Lwowskiego, na imie Maciej na Urużu Uruski podczaszy Trembowelski, r. 1794. komornik Halicki, a r. 1763. regent Halicki — roku 1782. w księgach Metryk Szlacheckich Galicyjskich razem z bratem Franciszkiem Xawerym wpisany — połączył się z Antoniną Benoe, córką Stanisława Benoe miecznika Podolskiego i Magdaleny Zochowskiej, a wnuką Karola Benoe i Hedwigi Kaznowskiej, i z tą spłodził Kajetana na Urużu Uruskiego starostę Gajowskiego, Miecznika Koronnego królestw Galicyi i Lodomeryi, kommissarza sejmu i deputata do najjaśniejszego Cesarza Austryackiego i t. d., tenże połączył się z Julią Wandą hrabianką *Potocką*, córką hr. *Potockiego* i Anny księżniczki Sa-

pieżanki — z której jest syn Seweryn, Maciej, Leon Kazimierz czworga imion, *Sas*, na Urużu Uruski urodzony 1817. r. w Biłce szlacheckiej a dnia 17. Lutego 1844. przez Najjaśniejszego Cesarza Austryi Ferdynanda I. do stanu hrabiów państwa Austryackiego podniesiony — połączył się na Litwie z Tyzenhauzowną. — *Z dokumentów familijnych.*

Urzanowski *herbu Janina.* — Podobno to ci sami którzy w Tomie IX. **Urzarzowski** mylnie wypisani.

Urzelski, —

Uścieński, — i

Uściński *herbu Lubicz.* — Tak stoją w *Kuropatnickim* i *Małachowskim.*

Ustrzycki *herbu Przestrzał.*—O tych stoi już w T. IX., tu umieszczamy drugi szczep tej familji od Pawła Demianowicza Ustrzyckiego idący. Tenże Paweł Demianowicz Ustrzycki z Tańki Polańskiej córki Hrycka Polańskiego, zostawił synów: 1. Dymitra, 2. Jacka, któremu z działu majątku wieś Stebnik przypadła pisał się więc Stebnickim, i miał za żonę Annę Teleśnicką; z tej Bazyli Stebnicki, połączony z Feuną Terlecką wziął w posagu wieś Terło i zostawił synów Jędrzeja, Teodora i Piotra Stebnickich bezpotomnie zmartych, po których majątek Terło i Stebniki z działu rodzinnego wzięły kobiety; 3. Jan steril; 4. Bazyli, tego syn Jan z Lesiowską zostawił Marcina podczaszego Sanockiego, zmówionego z Pobiedzińską. Z tego małżeństwa był syn Jędrzej 1*mo voto* z Błazowską herbu *Sas*, 2*do voto* z Czermińską herbu *Wieniawa* bezpotomny. Pierwszy syn Pawła Dymitr na Unichowie i Ustrzykach, mąż rycersko zasłużony.

Tenże Dymitr na Unichowie Ustrzycki pojął za żonę Katarzynę córkę Jachna Fedhowicza Kopystyńskiego herbu *Leliwa* (*ex Act Terr. Premisl. A. D.* 1604. *lib.* 69. *p.* 1123.), i z tej zostawił sześcioro rodzeństwa: 1. Alexander o tym niżej; 2. Adam Jan dwojga imion, sławę imienia swego rozniósł orężem, wiernością za Króla i ojczyznę czynne usługi w dziejach kraju zapisał. Wspomina go Bandtkie; dzieje królestwa Polks. T. II. str. 372. że był marszałkiem związkowych, i t. d.; 3. tegoż Adama Jana brat rodzony Bazyli, stolnik Przemyślski steril; 4. siostra Maryanna za Andrzejem Dwernickim; 5. brat Teodor wojski Sanocki zostawił Jadwigę wydaną za Chłopickiego porucznika roty pancernej; 6. Jerzy brat 1*mo voto* z Lityńską, 2*do voto* z Turzańską, zostawił dwóch synów: *A.* Hieronina biskupa Przemyślskiego r. g. zmarłego r. 1746.; *B.* Bazyli łowczy Wschowski r. 1715.

za Augusta II. krajowi orężem w różnych upałach wojennych, a wśród obywatelstwa i pokuju nauką zasłużony. Rozsądek i prawda towarzystwem jego były do grobu, wziął też po sobie imie cnotliwego. Ten Bazyli miał za żonę Katarzynę z Kreyncza Dzierzkównę, córkę Jana Dzierzka chorążego Podolskiego herbu *Nieczuja* i Zeliborskiej z, tej zostawił czternaścioro rodzeństwa: 1. Mikołaj podstoli Żydaczowski, 2. Alexander podczaszy Liwski, 3. Jan chorąży chorągwi Króla Jmci, 4. Jerzy, 5. Stefan stolnik Wiszniowiecki z Turkułówną, 6. Konstanty, 7. Michał, 8. Piotr, 9. Stanisław, 10. Anna za Popielem cześnikiem Nowogrodzkim, poźniej pułkownikiem huharskiej chorągwi, starostą Tuczapskim. Był ten Popiel oblegatem do W. Porty Ottomańskiej r. 1713., 11. Katarzyna za Julianem Druszkiewiczem, który po śmierci wyż pomienienego Popiela, był starostą Tuczapskim, 12. Maryanna za Szymonem Urbańskim łowczym Podolskim, 13. Zofia za Wisłockim skarbnikiem, 14. Bazyli, za młodu chorągwi królewskiej Augusta II. żołnierz, potem sekretarz przy oblegacie Popielu do W. Porty Ottomańskiej. Ten Bazyli zasług niepospolitych w kraju młodzieniec, dosługując się różnych stopni, został kasztelanem Przemyślskim, miał za żonę 1*mo voto* Teressę Męczyńską chorążankę Żydawczewską, 2*do voto* z Katarzyną Zieleńczanką cześnikowną Bracławską. Z tej spłodzona córka na imie Apollonia za Kazimierzem Ciołek Poniatowskim podkormorzym kor. starostą Sokalskim, bratem Stanisława Augusta Króla Polskiego. Z tej syn Stanisław Ciołek książe Poniatowski.

Alexander pierwszy syn Dymitra na Unichowie i Ustrzykach słodzony z Katarzyny Fedkowicz Leliwa Kopystyńskiej, pojął za żonę 1*mo voto* Ewę Ilnicką, z której był syn Jan *Pincerna Liviens* połączony z Wisłocką herbu *Sas;* zginął ten Jan pod Wiedniem, walcząc mężnie przy Króla Janie III. Trzymał za przywilejem królewskim dobra Berezek w ziemi Przemyślskiej; zostawił dwie córki: jedna za Konopackim, druga za Malczewskim herbu *Tarnana* i syna Michała cześnika Liwskiego, który połączył się z Maryanną Korabiewską r. 1793. Tenże Michał zostawił trzech synów: *A.* Jędrzej cześnik Przemyślski z Jaworską miał trzy córki. *B.* Stanisław z Katarzyną Zbierzchowską zostawił dwie córki i dwóch synów: Michał roku 1813. i Gwido Legionista. *C.* Michał, miał córkę która panną zmarła i syna Jędrzeja, ten służąc wojskowo pod Napoleonem, zginął w kampanji Saskiej. — Wyżej powiedziany Alexander połączył się 2*do voto* z Maryanną Jaworską, 3*tio voto* z Anną Piotra i Justyny ze Strutyńskich de Komarniki Wysoczańskich. Z tej miał syna Mikołaja w sprawie Ture-

ckiej pod Wiedniem, dzielnego żołnierza; zginął ten Mikołaj pod Wiedniem, został jego brat rodzony, głowa całej Ustrzyckich rodziny imieniem Bazyli, mąż wielkich zasług u Króla i Rzpltej Polskie, był *Thesaurarius Terrae Premisliensis Salve Guardiae* S. R. M. Major. Otrzymał liczne blizny w służbie wojskowej w różnych expedycyach wojennych, wysoce poważany od Króla i ziomków, często polubownego sędziego urząd piastował. Radą i nauką do układu Konstytucyi sejmowych pomagał. Częste poselstwa na sejm sprawował, gdzie wymową i głębotą nauką zadziwiał zgromadzone Stany. Potączył się z Konstancyą córka Alberta i Katarzyny Młodzianowskich *Vexillif. Terrae Czerniechow.* herbu *Dąbrowa*. Z tej została Cecylia zokonnica ś. Benedykta w Jarosławiu i syn Franciszek Onufry dwojga imion Ustrzycki *Vexillif. Terrae Premisliensis* połączony z Judytą de Bienieskie herbu *Niedźwiedź*. Z tego małżeństwa został syn Bazyli Ustrzycki, ten pojął za żonę Anielę córkę Andrzeja i Konstancyi z Ulińskich Drohojewskich herbu *Korczak*. Konstancya Ulińska jest córką Jana Ulińskiego stolnika Podolskiego pułkownika J. Kr. Mości i Ludwiki z Wielkiego Stawu Stawskiej, córki Mikołaja Stawskiego chorążego Przemyślskiego i Konstancyi Odrowążowny Chlewickiej. Zaś Jan Uliński jest synem Michała Ulińskiego stolnika Podolskiego herbu *Dołęga* i Heleny Dzieduszyckiej chorążanki Lwowskiej. — Pomieniony Bazyli z Unichowa Przestrzał Ustrzycki z Anieli Drohojewskiej zostawił syna Walerego, połączonego węzłem małżeńskim z Antonią córka Ignacego i Ludwiki z Horodyskich Wieniawskich. — *Z dokumentów familijnych.*

Utenuszowicz *herbu Hipocentaurus*, — i

Utowski. — W *Kuropatnickim* i *Małachowskim*.

Uznański *herbu Jastrzębiec*. Dom Uznańskich z Olwity herbu *Jastrzębiec* pochodzi z Litwy. Antoni Olwita Uznański herbu *Jastrzębiec* za którym Anna Starosielska była, posiadał w województwie Witebskiem w powiecie Kowieńskim dobra Olwita. Syn jego Jerzy z Katarzyną Jeleńską zaślubiony, spłodził Jana chorążego Rzeczyckiego, któren zaślubiony z Konstancyą Kalecką przeniósł się na Wołyń, tam spłodziwszy Jakóba podstolego Gostyńskiego z Krystyną Stawińską zaślubionego, zostawił mu na Podolu wieś Czereszenkę w dziedzictwie. Jakóba zaś syn Szymon Uznański, niegdyś towarzysz chorągwi pancernej spłodził z Anielą Iwanowską Józefa Uznańskiego, wojskiego Latyczewskiego z Jadwigą Grocholską zaślubionego; ten przeniósł się do województwa Ruskiego, gdzie posiadając wieś Dobrzany, spłodził Tomasza Uznańskiego, któren z Honoratą Domaradzką zaślubiony, spłodził Alexandra Henryka

dwojga imion, i dobra Szaflary niegdyś w województwie Krakowskiem, a teraz w Galicyi Austryackiej w cyrkule Sandeckim dotąd posiada. W skutek wywodu urzędowego w stanach Galicyjskich, Tomasz Uznański w Tomie XIX. stronie 365. metryk stanowych legitymowany, a Alexander Henryk Uznański w Tomie XXII. stronie 3. metryk stanowych w poczet szlachty krajowej wpisanym jest. — *Z dokumentów familijnych.*

W.

Wądołkowski z ziemi Łomżyńskiej poseł na sejm r. 1788. — *Małach.*

Wądołowski w ziemi Wizkiej, i t. d. — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.*

Waga *herbu Waga.* — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.* — Dom w województwie Podlaskiem, z tych w ostatnich czasach Teodor *Scholarum Piarum*, autor kilku dzieł uczonych zmarły roku 1801. w 63. roku życia swego, i dwóch jego braci żyjących.

Wahanowski *herbu Gozdawa.* — *Małach.* — Stoją w T. IX. ale bez herbu.

Walczewski w Konst. r. 1611. — *Małachowski.*

Walczynic *Kozinka.* — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.*

Walden w Inflantskiem, i t. d. — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.* — W roku 1778. Michał krajczy Inflantski. — *Krasicki.*

Waldowski *herbu Topor.* — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.*

Waldstein graf, Antoni otrzymał Indigenat Konst. r. 1768. — Tegoż siostra zamężna z księciem Michałem Czartoryskim kanclerzem W. Ks. Litewskiego, druga za Granowskim starostą Tarnogorskim. — *Krasicki.*

Walentynowicz w Starodubowskim, i t. d. — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.* — W roku 1788. Józef skarbnik Starodubowski. — *Krasicki.*

Walichnowski. — *Kuropatnicki.* — *Małach.*

Walużyniec *herbu Roch 3tio.* W Mścisławskiem i t. d. — *Małachowski.* — Roku 1778. Michał regent grodzki Mścisławski. — Roku 1788. Dominik koniuszy Mścisławski. — *Krasicki.*

Wambur, —
Wandrowski *herbu Belina*, —
Wandza *herbu Pogonia*, —
Wankowski, — i
Warakowski *herbu Abdank.* —Tak wypisani w *Kuropatnickim* i *Małachowskim.*

Wardeński *herbu Godziemba.* —Wardeńscy od początka herbu swojego, zwali się Godziembami, póki ich antecesor nie kupił Wardężyna w województwie Kaliskiem, zkąd zaczęli się nazywać Wardeńskiemi tak, jako familie insze piszą się od dawnych włości i dziedzictw swoich.

Felix Godziemba Paniewski, hetman wojsk Węgierskich Króla Matyasza Korwina, z pomienioną Korwinką królewskiego rodu, miał pięciu synów, jako go wspomina *Okolski* T. I str. 212—213., a od tych czterech z Węgier wyszło do Polski antenatów Godziembów. Pierwszy Waszko, od którego pochodzą Wasuczyńscy. Drugi Daniel, od którego idą Daniełowiczowie. Trzeci Giduch, zkąd Gieduszyccy. Czwarty Chfedor, od którego pochodzą Chodorowscy.

Tu zaś w Polszcze pradziad Andrzeja Godziemby Wardeńskiego, stolnika Latyczewskiego, starosty Wiśniomieckiego miał w małżeństwie Chmielecką, siostrę stryjeczną Stefana Chmieleckiego wojewody Kijowskiego, wielkiego zwycięzcy Polskiego o którym pisze *Niesiecki* T. I. str. 263.

Pradziad Andrzeja Godziemby Wardeńskiego stolnika Latyczowskiego, starosty Wiśniowieckiego, *ex lumbis faemineis*, Mikołaj Wasuczyński, chorąży Zydaczewski, herbu *trzy Rzeki*, miał za sobą Cetnerownę, z którą spłodził córek pięć: pierwsza wydana za Mikołaja Olewińskiego, sędziego ziemskiego Lwowskiego, herbu *Samsona lwią paszczekę rozdzierającego*; a ten był dziadem macierzystym pomienionego Andrzeja Wardeńskiego stolnika Latyczowskiego, starosty Wiśniowieckiego, z której syn urodzony Jakób Olewiński stolnik Lwowski i córek dwie, z których jedna poszła w małżeństwo za Stanisława Wardeńskiego skarbnika Buskiego, który miał pancerną chorągiew swoję.

Dziad pomienionego Andrzeja Godziemby Wardeńskiego stolnika Latyczowskiego, starosty Wiśniowieckiego, imieniem także Andrzej Wardeński stolnik Buski, z Chmieleckiej urodzony wielkiego rozumu i przezorności statysta, był naznaczony testamentem za opiekuna wojewodziców Krakowskich, Marka i Jana Sobieskich, z których pierwszy zginął pod Żółtemi Wodami, wojując z Chmielnickim i Tatarami; drugi był Królem Polskim, brat rodzony Marka Sobieskiego.

Babę pomienionego Andrzeja Wardeńskiego, stolnika La-

tyczewskiego starosty Wiśniowieckiego, urodziła Giżycka, a ojca jego Ławczycka; za bratem zaś jego stryjecznym, była Tyszkiewiczowna, z której urodzony Kamiński i Borecki starosta, *Grand Major*. Sam zaś Andrzej Wardeński stolnik Latyczewski i starosta Wiśniowiecki, mąż zacnych i dystyngwowanych kwalitatyw, polityk i orator przedni, statysta doskonały, porucznikował, posłował i *ad Consilia publica* wokowany wchodził, podczas interregnów i sejmów walnych Koronnych. Komendy miewał nie zawodne. Wszedłszy w kontrakty małżeńskie z Witkowską, Franciszka Witkowskiego podczaszego Wieluńskiego córką, spłodził syna Jana, i córkę wydaną za Stefana Lesieckiego, herbu *Nałęcz*, podczaszego Liwońskiego. — *Herbarz Dunczewskiego*.

Wardowski. — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.*

Warier. *Nobilit. non praec. scart.* w Konst. roku 1790. — *Małachowski.*

Warszakiewicz, —

Wąs *herbu Połota.* — Patrz w Tomie VII. pod herbem *Połota.*

Wasiutyński *herba Korczak*, — i

Waszczyński *herbu Korczak.* — Tak wypisani w *Kuropatnickim* i *Małach.*

Wątrobski *herbu Oksza.* — *Kurop.* — *Małach.*

Watsen. Indigena w Konstytucyi roku 1790. *fol.* 218. — *Małachowski.*

Wazgird w Trockiem i t. d., — *Kuropatnicki.* — *Mał.*

Wdziekoński *herbu Korab* w województwie Mazowieckiem ziemi Łomżyńskiej w Dziekuniu wsi własnej dziedzicznej, z których Jan Wdziekoński chorąży Czerniechowski, regent na ten czas ziemski Lubelski, niegdy z Wdziekońskiego i Jadwigi Gałęzowskiej urodzony, był dobrze znajomy województwu Lubelskiemu, i w nim zkoligacony, mający brata jednego Daniela. Pojął był *in consortem vitae* Elżbietę Łaguniankę chorążankę Zakroczymską z województwa Płockiego, z którą spłodził syna pierwszego Stanisława *in seculo*, *ad praesens* Jana Kapistrana, trzeci raz rządzącego prowincyą Ruską OO. Bernardynów. Drugiego Antoniego, który miał Sławoszewską za sobą, a z tą spłodził Franciszka i Maryannę aktualnie zostającą u PP. Bernardynek w klasztorze Lwowskim. Trzeciego Józefa, który w Wilnie Jezuitą na teologji umarł; ostatniego Stefana, który także młodociannie umarł. Tenże Jan chorąży Czerniechowski spłodził dwie córek, braci wyrażonych siostr rodzonych Franciszkę, która za Hornowskim była, druga Zofia małoletnią umarła. — *Herbarz Dunczewskiego.* —

Weber *herbu Szampach.* Ten dom starożytnych baronów Niemieckich w wojsku Litewskiem zasłużony, otrzymawszy Indygenat w roku 1390., naprzód dostał się do Litwy, potem rozkrzewiony w różnych Polskich województwach mieści się w genealogiach wielu zacnych domów, jako też i Nałęczów Małachowskich. — *Małachowski.*

Węcewicz, — i

Węcławowicz. — Tak w *Kuropatnickim* i *Małachowskim.* — W roku 1778. N. Węcławowicz sędzia ziemski Rzeczycki. — W r. 1788. Kazimierz sędzia grodzki Miński. — *Krasicki.*

Węda, —

Wędołowski, —

Wędorf *herbu Nabran*, — i

Wędrychowski. — Wszyscy tak stoją w *Kuropatnickim* i *Małach.*

Węgier. *Nobilit.* w Konst. roku 1613. *fol.* 38. — *Małachowski.*

Węglowski *herbu Jastrzębiec.* — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.*

Wegner. *Nobilit.* w Konst. roku 1662. *fol.* 40. — *Małachowski.*

Węgrzecki Michał plenipotent Komissyi Skarbowej uwolniony *a scartab.* w Konst. roku 1775. *fol.* 146. — *Kurop.* — *Małachowski.* — Roku 1778. Józef oboźny Piński. — *Krasicki.*

Węgrzynowicz. — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.*

Wencesław Jan hrabia, Indigena w Konst. roku 1790. *fol.* 217. — *Małach.*

Wenturelli Paweł, *Nobilit. non praec. scart.* w Kons. roku 1790. — *Małach.*

Werchracki, *Nobilit.* w Konst. roku 1775. *fol.* 148. — *Małach.*

Wereszczatyński *Mytko* w Podolu, i t. d. — *Małachowski.* — Roku 1778. Józef wojski Czerwonogrodzki. — *Krasicki.*

Wereyko. *Nobilit. praec. scart.* w Konst. Litews. roku 1775. *fol.* 44. — *Małach.*

Werner, familia w Polszcze dawna; jeszcze w XII. wieku była znakomitą. — Patrz u *Długosza* T. I. księga 5. pag. 465. — *Małach.*

Werni. Indigena w Konst. r. 1790. *fol.* 218. — *Mał.*

WERONA HERB.

W polu błękitnem strzała z żeleźcem na dół obok niej po obu stronach, po jednej gwiaździe białej. W hełmie nad

koroną kruk z podniesionemi nieco skrzydłami, piersiami na patrzącego zwrócony, w dzióbie na prawo skierowanym trzyma pierścień brylantowy. —*Małachowski.* — *Wielądek.*

Wernicki *herbu Werona.* Franciszek Wernicki dziedzic dóbr Świdry w ziemi Warszawskiej będących, wspomina zasługi jego konstytucya 1790. roku 20. Grudnia w aktach grodu Warszawskiego oblatowana. Tenże wszedł w śluby małżeńskie z Teresą Makowską, z którą spłodził córkę jednę Marcyannę i synów trzech: Jana, Mikołaja i Stanisława — *Her. Wiel.*

Wernicz. *Nobilit.* w Konst. roku 1673. *fol.* 41. — *Małachowski.*

Wernikowski. *Nobilit. non praec. scart.* w Kons. r. 1768. — *Małachowski.*

Verny Gierand, Indig. w Konst. r. 1790. *fol.* 220. — *Małachowski.*

Werwicz Jan, *Nobilit.* w Konst. roku 1673. — *Małachowski.*

Węsierski *herbu Belina.* O tych stoi w Tomie IX. Tu dodajemy: Kazimierz Węsierski herbu *Belina* sądowy Tucholski, dziedzic na Węsierach, przytym dziedzic miasta Sławna, wsiów Myszk, Zakrzewa, Wieszczyk, Przyrowy, Wełpina, poźniej dziedzic Gorzuchowa, Czech, Kamionka, Pomarzan, Wilkowy, Parcewa, Pomarzanek, Kaminca, Strzałkowa, i tam dalej z Konstancyą z Tuchołków herbu *Korzbok*, spłodził dwóch synów: Teodora i Mikołaja: pierwszy odebrał dział Myszki, Sławno i Strzałkowo z przyległościami, zaś Mikołaj Węsierski, otrzymał majątek Zakrzewa, Gorzechowa etc. etc. z przyległościami, który po dziś dzień familia Węsierskich dzierży w swej posiadłości.

Mikołaj Węsierski był stolnikiem Gnieznieńskim kawalerem orderu ś. Stanisława, poźniej mianowany marszałkiem a na sejm w r. 1808.; mowa tegoż przy zagajeniu sejmu drukowaną *w Gazecie Poznańskiej*; miał za sobą Eleonorę z Broniewskich herbu *Tarnawa* z którą spłodził dwóch synów: Marcina i Wincentego, pierwszy Marcin wziął w dziele majętność Pomarzany, Wilkowyą, Parcewo etc. z przyległościami, poźniej pomieniał się tenże za majętność Siedmiorogowską i przykupił majętność Gostyńską; ten Marcin 1*mo voto* z Zarębianką zaślubiony pozostawił synów, Tadeusza i Klemensa, ten w młodym wieku dni zakończył, 2*do voto* z Zarębianką, siostrą drugą zaślubiony, zostawił trzech synów dziś żyjących: Antoniego, Mikołaja i Kaźmierza. Drugi syn Mikołaja Węsierskiego stolnika, Wincenty, mianowany sędzią Pokoju w roku 1811. zaślubiony z Józefą z hrabiów Bnińskich herbu *Łodzia*, pozo-

stawia żyjące dzieci: Albina, dziedzica na Zakrzewie z przyległościami, Włodzimierza umarł bezezietnie, Eleonorę zaślubioną hrabiemu Adolfowi Bnińskiemu, i Wincentę nieletnią jeszcze.

Albin Węsierski zaślubiony z Ludowiką z hrabiów Kwileckich herbu *Śreniawa*, dzieci tychże; Eleonora, Zbigniew, Emilia i Wanda. — *Z dokumentów familijnych.*

Weygrauch, *Nobilit. praec. scart.* w Konst. roku 1768. — *Małachowski.*

Weyrzecki, — i

Weys. — W *Kuropatnickim* i *Małachowskim.*

Weysenhoff z Inflant był posłem na sejm w r. 1788. — *Małachowski.* — Roku 1778. Jan sędzia ziemski Inflantski. Józef podstoli Inflantski. Michał pisarz grodzki Inflantski. —*Krasicki.*

Weytykant Józef, *Nobilit. praec. scart.* w Konst. r. 1790. — *Małachowski.*

Wialbut, —

Wiałowicz, —

Wiąz *herbu Leliwa*,

Wiazowski, —

Wichliński, —

Wiciński, —

Wicki, — i

Wiczfiński w Kowieńskim, i t. d. — Tak w *Kuropatnickim* i *Małachowskim* wypisani. — W roku 1788. Antoni Wieczwiński podsędek Kujawski. — *Krasicki.*

Widmont, —

Widziński, —

Wiecki, —

Wieczorkowski, —

Wiednicz, — i

Wiekański. — W *Kuropatnickim* i *Małachowskim* tak umieszczeni.

Wieładko *herbu Nałęcz.* Piszą się na Wielamowicach. —*Małachowski.*— *Kuropatnicki.* — Z tych w ostatnich czasach żył Wojciech Wincenty, autor często tu wspominanej Heraldyki; ten z Petronellą Alexandrą Korniowną miał syna Franciszka Borgiasza i córki dwie: Maryannę Ludwikę, i Józefę Annę.

Wielomirski Piotr z Sandomirskiego, podpisał elekcyą Króla Jana Kazimierza. — *Małachowski.*

Wielopolski *herbu Stary koń.* O tych obszernie w T. IX. — Dalszej o nich procedencyi nieotrzymawszy o ile z dziś żyjących możemy, tych tu wyliczemy. — Ostatnich cza-

sów w Krakowskiem żyło trzech braci Wielopolskich, Wincenty bezdzietny, Ignacy dziedzic Piaskowej-skały i innych, który z Kossowską spłodził córkę Barbarę za Kazimierzem Potulickim będącą i synów Adama niedawno zmarłego i Pawła. Jan były kasztelan senator Król. Pol. z Potulickiej zostawił córkę Maryą wydaną za Stanisława księcia Jabłonowskiego. Z linji Wielopolskich starszej żyje Alexander margrabia Myszkowski, ten z Potocką córką Michała byłego senatora wojewody Król. Polsk. zostawia potomstwo.

Wielowiejski *herbu Półkozic.* O tych stoi w Tomie IX., tu dodajemy: Wieku szesnastego Wielkiej-wsi z zamkiem i wsiami do niej należącemi, był samojedynym dziedzicem, Marcin Wielowiejski, któren miał synów sześciu: Jana, Stanisława, Przecława, Hieronima, Stefana i Szczesnego. Z tych od Przecława idą wieku tego żyjący, jako to Dominik komornik graniczny i pisarz grodzki Krakowski, a w r. 1749. z tegoż województwa deputat; Michał Jezuita brat jego rodzony, których był ojciec imieniem Stanisław. Item Religian, stolnik Pilznieński i Alexander podstoli Kijowski, których ojciec Jan a tych wszystkich dziad Piotr, syn Przecława. Od Hieronima, jako i Stefana idą inni, teraz żyjący, jako to Jan w Bełzkim, a Michał w Podlaskim, tamże Wojciech w Krakowskiem mieszkający. Ci wszyscy religji katolickiej. Szczesny zaś *in celibatu* umarł, od innych zaś głów idą *Evangelicae professionis*, jako to dziś żyjący Marcyan i Jan, Stanisława synowie. Adam Alexandra syn, także Andrzeja i Alexandra drugiego potomstwo, wszyscy w województwie Krakowskiem mieszkający, od pomienionego Marcina Wielowiejskiego Wielkiej-wsi i innych pod zamkiem Trzeblin leżących dziedzica rozrodzeni, po inszych majętnościach osiedli. — *Herbarz Duńczewskiego.*

Wierciszewski *herbu Jastrzębiec.* — W r. 1803. w Krakowie wylegitymował się i wskutek tego w księgach szlachty Galicyi zachodniej zapisany został Wojciech Wierciszewski syn Mikołaja i Felicyanny Szlesieńskiej, wnuk Marcina i Zofji Borawskiej, a prawnuk Mateusza. Tego Wojciecha wyżej wspomnionego jest dziś żyjący syn Stanisław Floryan Michał, z Katarzyny Wizembergówny urodzony, były porucznik 6. pułku piechoty za Ks. Warszawskiego.

Wiernkowski. *Nobilit. praec. scart.* w Konst. Litewskiej roku 1773. *fol.* 44. — *Małachowski.*

Wierusz *herbu Wieruszowa.* Patrz w Tomie IX. pod tym herbem.

Wierzbnowski *herbu Wierzbna.* — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.*

Wierzowski Paweł z Nowogrodzkiego, podpisał elekcyą Króla Jana Kazimierza.—*Małachowski.*

Wiesinłowski *herbu Ogończyk.* O tej zacnej familji stoi obszernie w Tomie IX. — *Niesiecki* poczynając tamże wiadomość o tej familji od Piotra oboźnego Kor., który się na Litwę przeniósł, i miał syna Piotra marszałka nadwornego Litewskiego, niekładzie miana małżonki jego a matki marszałka. W kazaniu ks. August. Wituńskiego mianem na exporatacyi ciała Krzysztofa Wiesiołowskiego do Grodna, w parenteli jego kładzie Wołłowiczów, i z listów posiadanych okazuje się, że małżonką Piotra oboźnego była Wołłowiczówna. Dziś potomek tej zacnej rodziny Xawery Wiesiołowski dziedzic na Wojsławiu i t. d. w Galicyi Ces. Austryackiej żyjący wraz z potomstwem które zostawia.

Wietrzykowski,—

Wiewiorecki,—i

Wiewiorkowski. — W *Kuropatnickim* i *Małachowskim.*

Wikede Jan i Henryk, otrzymali Indygenat w Konst. r. 1768. — *Krasicki.* — *Małachowski.*

Wilczkiewicz,— i

Wilewski.—W *Kuropatnickim* i *Małachowskim.*

Wilkanowski *herbu Lis.* — O tych w Tomie IX. Gdy jednak genealogia tamże przez *Niesieckiego* umieszczona i niedochodzi poźniejszych czasów i nieco różni się od tej którą *Duńczewski* w herbarzu swym położył, przeto tę ostatnię od Mikołaja, ojca Mikołaja cześnika Wyszogrodzkiego, tu umieszczamy: Mikołaj z Katarzyną ze Sudrzewa, miał synów czterech: Wojciecha podkomorzego Wyszogrodzkiego, Adama, Stanisława i Mikołaja cześnika Wyszogrodzkiego. Mikołaj cześnik, z Anną Walewską, herbu *Kolumna*, Hieronima Walewskiego, łowczego Łęczyckiego, z Agnieszki Widawskiej spłodzoną córką, a siostrą rodzoną Zofji, Alexandra Warszyskiego, Krystyny Wojciecha Sarnowskiego; Maryanny pierwszego Alexandra Bykowskiego, powtórnego małżeństwa Golińskiego; Katarzyny Stanisława Rychłowskiego małżonkami. Ten Mikołaj z Walewską zostawił potomstwo: Wojciecha, który z Izbińską zostawił Józefa bezpotomnego, i córek dwie: Mikorską i Kamocką. Jana także bezpotomnego. Potem zaś trzeci syn Mikołaja Alexander, który z Maryanną Jana Majewskiego, kasztelana Brzezińskiego, herbu *Pogończyk* z Łętowskiej, kasztelanki Brzezińskiej urodzoną, spłodził synów trzech, i córek dwie: pierwszego Mikołaja, podczaszego Rawskiego, który z Zofią Zapolską, podkomorzanką Sieradzką zostawił Jana stolnika Inowłodzkiego bezpotomego, który był

kommisarzem z województwa Łęczyckiego do Radomia, za laski Wielopolskiego, wojewody Sandomirskiego. Ten siostrom rodzonym zostawił substancyą na podział. Magdalenę Stępowską, *secundo* Łuszczewską. Joannę Chełstowską, pisarza grodzkiego Rawskiego małżonkę. Eufrozynę Krosnowską, od której Jan Krosnowski jedynak. Drugi syn Alexandra Adam z tejże Mniewskiej, ten z Elżbietą Grzybowską, herbu *Prus* Franciszka Grzybowskiego, kasztelana Inowrocławskiego z Katarzyny Gabryela Prażmowskiego, pisarza ziemskiego Warszawskiego córką, zostawił synów czterech: Franciszka pisarza ziemskiego Łęczyckiego, który w roku 1740. był deputatem z województwa Łęczyckiego na trybunał Koronny, ten z Marcyanną Łaszewską herbu *Szeliga*, łowczanką Wieluńską, z Jadwigi Niemojewskiej herbu *Wierusz*, spłodzoną córką, spłodził Praxedę, Salomeę i Antoniego. Drugi syn Adama z Grzybowskiej, Antoni dziekan kollegiaty Uniejowskiej i officyał, za książęcia Krzysztofa Szembeka, arcy-biskupa Gnieźnieńskiego, kusztosz Łęczycki, probosz Drużbiński i officyał za księcia arcy-biskupa Gnieźnieńskiego Komorowskiego. Trzeci Michał, ten z Grabowską herbu *Wieniawa*, spłodził Annę. Czwarty Stanisław, który z Myszczyńską spłodził Marcina i Adama. Córki Alexandra: Skrzyńska, od której Domicella Dąbrowska, wojskiego Brzezińskiego małżonka. Druga Radoszowska bezpotomna.—*Herbarz Duńczewskiego.*

Wilkiewicz. —*Kuropatnicki.*—*Małachowski.*

Willars Karol kapitan gwardyi, otrzymał Indygenat r. 1683. — *Krasicki.*—*Małachowski.*

Wilwiski, z Wilwic,

Wimbor,—

Wincewicz,—i

Wińcza. Tak umieszczeni w *Kuropatnickim* i *Małachowskim.*

Virgin. Indigena w Konst. roku 1775. *fol.* 144. — *Małachowski.*

Virion Karol, *Nobilit. non praec. scart.* w Konst. r. 1790.—*Małachowski.*

Wirpsza.—*Kuropatnicki.* — Roku 1778. Stanisław Wirpsza kanonik Wileński. Jerzy krajczy Rzeczycki. — *Krasicki.*

Wirski *herbu Radwan*,

Wisieński *herbu Grabie*,—i

Wiskiewicz *herbu Cholewa.* — Tak stoją w *Kuropatnickim* i *Małachowskim.*

Wiskowski z Wileńskiego, podpisał elekcyą Króla Jana Kazimierza.

Wisłoński, —
Wismont, —
Wisnarzewski, —
Wissogierd *herbu Odrowąż*, — i
Wiszniewski *herbu Ramult z odmianą*. — Tak wypisani u *Kuropatnickiego* i *Małachowskiego*.

Witkiewicz w Żmudzi, i t. d. — *Małachowski*. — W roku 1788. Piotr sędzia grodzki Rosieński. — *Krasicki*.

Witrowicz Jakób. *Nobilit. non praec. scart.* w Kons. r. 1790. — *Małachowski*.

Witt Jan, generał fortecy Kamienieckiej, komendant wraz z potomstwem Bartłomiejem majorem i Józefem kapitanem artyleryi Kor., otrzymali Indigenat w Konst. r. 1768. — *Krasicki*. — *Małachowski*.

Wittort, —
Wiudnicz, —
Wizgiert *herbu Lubicz*, — i
Wizgint. — Tak wszyscy umieszczeni w *Kuropatnickim* i *Małachowskim*.

Wleczycki, —
Włocki, —
Włosto hrabia Tęczyński herbu *Topor*, —
Wodźbun, — i
Wodzianowski *herbu Poraj*. — W *Kuropatnickim* i *Małachowskim* tak wszyscy ci umieszczeni.

Wojarzyński *herbu Godziemba*. — Tylko u *Małachowskiego*.

Wojewodka. — *Kuropatnicki*. — *Małachowski*.

Wolański *herbu Przyjaciel*. — Mikołaj Wolański, szambelan dworu Król. Polskiego zapisany w księgach szlachty rodowitej Kr. Galicyi i Lodomeryi dnia 20. Grudnia 1786. r. Z dziś żyjących Franciszek dziedzic na Rzepince.

Wolatynowicz, — i
Wolbek *herbu Wolbach*. — W *Kuropatnickim* i *Małachowskim*. — Roku 1778. Bogusław Wolbek sędzia grodzki Mozyrski. — *Krasicki*.

Wolf N. *Nobilit. non praec. scart.* w Konst roku 1768. a Franciszek r. 1790. — *Małachowski*.

Wołczacki. — *Kuropatnicki*. — *Małachowski*. — W roku 1778. Leon mostowniczy Nowogrodzki. — *Krasicki*.

Wołczan *herbu Działosza*, — i
Wołczyński *herbu Gozdawa*. — Tak tylko w *Małachowskim*.

Wołkowiński, — i
Wołoszyński. — Tak umieszczeni w *Kurop.* i *Małac.*

Wołuński z Wołunina *herbu Lubicz*, —

Wołyniec, —

Wołyniecki, — i

Wołyniewicz. — Tak wszyscy ci umieszczeni w *Kuropatnickim* i *Małachowskim.*

Wonter, Indigena w Konst. roku 1658. *fol.* 49. — *Małachowski.*

Wontyniec, —

Woraiński *herbu Jastrzębiec*, —

Worakowski *herbu Brochwicz*, — i

Worcel *herbu Dąb.* — Tak stoją w *Kuropatnickim* i *Małachowskim.* — W roku 1778. Stanisław Worcel kasztelan Halicki z Centnerówny urodzony. Syn jego pojął Podoską podkomorzankę Dobrzyńską, urodzoną z Rupniewskiej. — *Krasicki.*

Woroczyński, —

Woronowski, —

Worotyniec, —

Worotyniecki, — i

Worytko. — W *Kuropatnickim* i *Małachowskim.*

Wosidło Wawrzeniec, *Nobilit. non praec. scart.* w Konst. r. 1790. — *Małachowski.*

Wojciechowski *herbu Korab.* Piszą się z Białej z których wspomina konstytucya sejmu Krakowskiego roku 1676. za Króla Jana III. o Stanisławie w zniesieniu infamji z urodzonych Wolskiego, Przypkowskiego i Wojciechowskiego pisząc: Świątobliwym Najjaśniejszych przodków naszych Królów Polskich przykładem na początku panowania naszego *benignam* upadłym rękę podając, na instancyą wojska, urodzonych Mikołaja Wolskiego, Adryana Przypkowskiego, i Stanisława Wojciechowskiego, w wojskowym sądzie i na kommissyi Lubelskiej roku 1674. *in paenis legum* wzdanych, *authoritate* sejmu teraźniejszego *ad pristinum honoris statum* przywracamy. Z tych niektórzy, Wojciechowski służył w wojsku Cesarskiem, potem z Szląska przybył w księztwo Zatorskie z dwiema synami: Stanisławem i Alexandrem. Stanisław służąc w wojsku Polskiem za towarzysz, po Wiedeńskiej popadł był wyrażoną infamią, która jest zniesiona, potem został się w Ruskim kraju. Alexander zaś w księztwie Zatorskiem kupił dziedzictwo, to jest wsi połowę nazwanej Gorzeń, gdzie się ożenił z Jadwigą Suską z Saszorów, z której miał synów: Marcina z Białej Korabitę Wojciechowskiego i Seweryna ożenionego tamże w księztwie Zatorskiem z Silnicką, z tych zaś syn Józef. Wyrażony Alexander *secundo voto* pojął Helenę Gawłowską herbu *Ostoja*, po niej trzecią miał Witkowską, od

których męzkiej płci sukcesorów nie masz. Marcin pomieniony wszedł w kontrakty małżeńskie z Wiktorówną z Potockiej urodzoną, z którą spłodził synów dwóch, i córek dwie, zostawując im pewną obligacyą na małym Piasku w województwie Sendomirskiem. — *Herbarz Duńczewskiego.*

Wojczyński *herbu Rawicz.* — O tych stoi już w T. IX., tu dodajemy: Wojczyńscy Skarbkowie dom starożytny, z tych Kazimierz Skarbek Wojczyński na Rusi osiadł, i wpisany jest w księgi metryk stanowych we Lwowie. *Extract matricula Statuum Regnor. Galic. et Lodomeriae Libro majestatico Tomo* XIII. *pag.* 311. Syn Kazimierza na imie Waleryan Skarbek Wojczyński połączył się z Orzechowską, i spłodził syna Franciszka Skarbek Wojczyńskiego pocyllatora Czerniechowskiego, (Akta Lwowskie rok 1769.) połączył się z Maryanną de Drogomiry, córką Antoniego Stefana de Dęby Drogomira, komornika granicznego Lwows. i Eleonory de Strzemeskie, spłodził syna Adalberta Marka Jana Dukliana trojga imion Skarbka Wojczyńskiego, który połączył się z Julianną, córką Jana Nepomucena Lubicz Niezabitowskiego i Anny Zurakowskiej, ma syna Alfreda Franciszka Wincentego trojga imion Skarbek Wojczyńskiego. — *Z dokumentów familijnych.*

Wojdak wspomniany w Konst. roku 1676. *fol.* 17. — *Małachowski.*

Woydzien w Oszmiańskiem, z sejmu poborca wyznaczony w Konst. roku 1578. *fol.* 352. — *Małachowski.*

Woydziewicz w Witebs., Trockim, i t. d. — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.*

Woyda. *Nobilit. praec. scart.* w Konst. Litewskiej r. 1775. *fol.* 44. — *Małachowski.*

Woyna *herbu Przyjaciel.* — Patrz Tom VI. pod **Liniewski.**

Woynicz, —

Woyniewicz, —

Woyszyłowski, — i

Woytowicz. — W *Kuropatnickim* i *Małachowskim.*

Woźniakowski Tomasz. *Nobilit. non praec. scart.* w Konst. r. 1768. — *Małachowski.* — *Krasicki.*

Wręcki *herbu Rawicz.* — *Małachowski.*

Wręt, Indigena w Konst. r. 1655. *fol.* 20. — *Krasicki.* — *Małach.*

Wroczyński z Podols., podpisał elekcyą Króla Jana Kazimierza. — *Małachowski.*

Wroniecki Szymon, *Nobilit. non praec. scart.* w Konst. r. 1790. — *Małachowski.* — Tenże Szymon mia-

nowany został przez Radę najwyższą tymczasową Księztwa Warszawskiego dnia 25. Maja 1813. reku prezydentem municypalnym miasta Poznania. Zostawił dwóch synów: Antoniego, który w ostatnich czasach był generałem-brygady wojsk Polskich i Jana Nepomucena kapitana także wojsk Polskich.

Wroński *herbu Brochwicz 2do*, ale czarny jeleń białą bindą, niby ryngortem przepasany. W koronie dwa jelenie rogi, po pięć porostków na ustronia obrócone mających. — *Małachowski.* — *Kuropatnicki.*

Wrześciński. *Nobilit. non praec. scart.* w Konst. r. 1768. — *Małachowski.*

Wrzosek, w Sandomierskiem, i t. d. — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.* — W r. 1778. N. Wrzosek vice-regent Rawski. — *Krasicki.*

Wsołowski *herbu Strzemię.* — *Małachowski.*

Wszeborski *herbu Nieczuja*, — i drudzy herbu *Strzemię.* — *Małachowski.*

Wulsers. *Nobilit. non praec. scart.* w Konst. roku 1790. — *Małachowski.*

Wyczałkowski *herbu Ślepowron*, — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.* — W roku 1778. Antoni kanonik Gnieźnieński. — *Krasicki.*

Wyczołkowski *herbu Ślepowron.* — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.* — W roku 1778. Marcin komornik ziemski Bełzki. — *Krasicki.*

Wydżga *herbu Jastrzębiec.* O tych stoi już w Tomie IX., tu dodajemy: Dominik Wydżga, skarbnik Podolski z Anną Leszczyńską miał trzech synów: Kazimierza, Michała i Tomasza; Kazimierz miecznik Bełzki, ożenił się z Węgleńską, i z nią miał synów dwóch: Tomasza i Józefa, i córek pięć: Salomeę i Annę za Dobraczyńskim, Klarę za Blidzińskim, Joannę za Porębskim i Magdalenę za Węglińskim. Tomasz podkomorzy Halicki, generał wojsk Rzeczypospolitej, kawaler orderów orła Białego i ś. Stanisława, ożeniony z Przyłuską, starościanką Hadziacką zostawił synów czterech: Wincentego, Antoniego, Stanisława i Jana; Wincenty z Niemirowskiej miał dwóch synów poległych roku 1831.; Antoni kapitan b. w. P., zostawił syną Bogusława; Stanisław z Niemirowskiej ma dzieci czworo, synów dwóch: Kamila i Wincentego, córek dwie: Karolinę za Gałęzowskim i Leonidę; Jan z baronówny Wapińskiej ma dzieci czworo, synów dwóch: Marcellego i Władysława, córek dwie: Filipinę i Jadwigę. Józef drugi syn Kazimierza miecznika Bełzkiego i Węglińskiej podkomorzy Dubieniecki z Cieszkowskiej zostawił córek trzy: Filipinę za Zielińskim, Karolinę za Janem Bromirskim, Salezyą za

Kasprem Bromirskim. — Michał drugi syn Dominika Wydżgi skarbnika Podolskiego i Anny z Leszczyńskich, był sędzią ziemskim Bełzkim, deputatem na trybunał Lubelski, marszałszałkiem Konfederacyi województwa Bełzkiego, 1764. roku pisał się na elekcyą Stanisława Poniatowskiego, dziedzic dóbr Nieledwi, Obrowca, Raciborowic i na Wołyniu dóbr Smarzów, był potem starostą Brodnickim; ożeniony 1*mo voto* z Domicellą Kamodzińską miał synów dwóch: Waleryana i Floryana, i Franciszkę, która była za Dłużewskim. Leon był sędzią ziemskim Buskim, deputatem kilkakrotnie na trybunał Lubelski, podwojewodzim Wołyńskim, ożeniony 1*mo voto* z Charzewską; 2*do voto* z Wereszczyńską zostawił córek trzy: Maryą, Marcellą żonę Wincentego Grzymały kasztelana, Martynę *primo voto*, za Wilczopolskim, 2*do* za Bronikowskim i Ludwikę za Świeżawskim. Paweł chorąży Lubaczewski, sędzia grodzki Grabowiecki drugi syn Michała i Domicelli z Kamodzińskich ożeniony z Rostkowską zostawił syna Wincentego, który posłował z Hrubieszowskiego trzy razy, niegdy 1820. a 1829. rokiem; miał za żonę Domicellę Drohojowską i córkę Teklę za Lubowieckim; Waleryan trzeci syn Michała z Mołodeckiej był sędzią Tomaszewskim. Floryan zasiadał w komissyi Cywilno-wojskowej ozdobiony orderem ś. Stanisława od St. Augusta, był poźniej sędzią appellacyjnym w Warszawie. — Paweł rodzony brat Dominika skarbnika Podolskiego, zostawił syna Antoniego ten był chorążym Buskim, posłował kilkakrotnie z województwa Bełzkiego, na sejmie konwokacyjnym r. 1764. także jako poseł zasiadał. — *Z dokumentów familijnych.*

Wykysiały Wacław, *Nobilit. non praec, scart.* w Konst. r. 1790. — *Małachowski.*

Wyrwicz *herbu Syrokomla*, —

Wyścielski *herbu Rola*, — i

Wyskiwec *herbu Cholewa.* — W *Kuropatnickim* i *Małachowskim.*

Wysławski w ziemi Wieluńskiej, i t. d. — Bazyli z powiatu Pińskiego, podpisał elekcyą Króla Jana Kazimierza. — *Małachowski.*

Wysoczański do granic od Węgier komissarz z sejmu wyznaczony w Konst. roku 1633. *fol.* 31. — *Małach.*

Wyssogierd *herbu Odrowąż*, — i

Wyszoręcki. — Tak stoją w *Kropatnickim* i *Małachowskim.*

Wyszyński *herbu Roch.* — O tych stoi w Tomie IX., lubo im tam *Niesiecki* fałszywy herb położył. *Duń-*

czewski dowodząc, że do herbu *Roch* należą, następującą genealogią ich kładzie od Bartłomieja Wyszyńskiego żyjącego w roku 1623. zaczynając, który miał synów czterech: Świętosława, Wielisława, Pawła bezpotomnego i Stefana. Świętosława było synów dwóch: Alexy i Piotr.

Wielisław drugi syn Bartłomieja, spłodził synów czterech: Stanisława, Mikołaja, Floryana i Marcina. Stanisław Wyszyński zrodził Jana, Jan synów dwóch: Macieja, którego potomstwo: Grzegorz, Piotr i ksiądz Jan; i Mikołaja którego synowie: Stanisław ksiądz, Fabian Krzysztof dwu-imienny, Jan i Wawrzeniec.

Mikołaj drugi syn Wielisława, spłodził synów czterech: Leonarda, Stanisława, Macieja i Wojciecha. Od Floryana trzeciego syna Wielisława, dalsza idzie procedencya niżej wyrażona. Marcin czwarty syn Wielisława miał córek dwie: Zofią bezpotomną i Dorotę.

Stefan czwarty syn Bartłomieja Wyszyńskiego zrodził córkę Annę, zaślubioną szlachetnemu Piotrowskiemu.

Floryan Wyszyński, syn trzeci Wielisława zwany Florek, spłodził synów czterech: Jana i Mikołaja, którzy przedali części swoje na Wysząnkach Szymonowi Wyszyńskiemu; Wojciecha, który bratu swojemu Mikołajowi Wyszyńskiemu przedał części swoje, i z niemi kollacya kościoła Wyszyńskiego dostała mu się; Mikołaja który spłodził syna jednego, imienia niewiadomego, od niego poszedł Marcin Wyszyński, regent grodzki Brański, mający synów trzech: Filipa, Kalixta i Laurentego bezpotomnych.

Filip Wyszyński, zrodził synów dwóch: Wojciecha bezpotomnego i Jana który miał synów dwóch: Stanisława podstolego ziemi Brańskiej bezdzietnego, Jędrzeja bezpotomnego, *qui resignavit bona Warele Padarewski*, i córek dwie: Katarzynę wydaną za Adamowskiego, Barbarę za Dębowskiego.

Kalixt Wyszyński, komornik ziemi Brańskiej, spłodził synów dwóch, i córek trzy: Adama księdza, Tomasza podsędka ziemi Bielskiej, Barbarę Brolińską, Zofią Kobylińską, Ewę Kostrową i Stanisława najmłodszego, komornika ziemi Bielskiej, którego syn Piotr, miał Alexandra, a ten Adama, plebana Dąbrowskiego, Mateusza i Kazimierza.

Tomasz przerzeczony Wyszyński podstoli ziemi Bielskiej, spłodził synów dziewięciu i córek dwie: 1. Jędrzeja, podstolego Warszawskiego, którego synów dwóch: Jan i Józef zakonu ś. Dominika. Jan zaś pomieniony, synów miał pięciu: Antoniego żołnierza bezdzietnego, wielce pobożnego męża, Andrzeja *Piarum Scholarum*, Michała łowczego Sanockiego,

Józefa i Jana Misyonarza, Franciszka *Ordinis Immaculatae Conceptionis B. V. Mariae devotissimum*, i Annę Ignatowską, z której Magdalena zakonu ś. Bernarda, Kazimierz, Antoni, Jan i Andrzej Ignatowscy. 2. Syn Tomasza, pleban Domanowicki. 3. Syn zaś tegoż Tomasza podstolego ziemi Bielskiej, Wojciech Wyszyński, podstoli także ziemi Bielskiej zrodził Antoniego bezpotomnego. 4. Syn Tomasza Grzegórz, podstoli ziemi Bielskiej, zrodził Karola bezdzietnego, Mikołaja wojskiego Podlaskiego i Antoniego Józefa, podstolego Bielskiego, dziedziców na Studziwodach i Wysząnkach, i córek trzy: Ciszewską, kapitana wojsk Pruskich żonę, Anastazyą Sumkowską cześnikową Bielską i Zelską, wojską ziemi Bielskiej. Mikołaj wojski Podlaski, 1*mo voto* z Ostrowską bezpotomny, 2*do* z Markowską spłodził, Jana i Teresę. Antoni Józef podstoli ziemi Bielskiej, z Katarzyną Tarkowską, podstolanką Drohicką, wszedłszy w dożywotnie kontrakty, spłodził Jana Ludwika dwu-imiennego, Mikołaja *Societatis Jesu* kapłana, Norberta zakonu ś. Franciszka księdza, Józefa kanonika Brzeskiego i plebana w Wysząnkach, Maryannę Świerzbińską podstolinę Latyczowską i Antoninę Jabłonowską podsędkową ziemi Bielskiej. Jan Ludwik, łowczy ziemi Bielskiej, pułkownik infanteryi wojsk Koronnych i komendant fortecy Zamojskiej, wszedłszy w dożywotnią przyjaźń z Anną Sarnacką, Jakóba Sarnackiego, stolnika Zakrocimskiego córką, miał córek dwie: Katarzynę i Anastazyą żyjące roku 1757. 5. Kazimierz zrodził Władysława, a ten Andrzeja bezpotomnego. 6. Mateusz bezdzietny. 7. Krzysztof miał synów trzech: Tomasza, z którego Marcin bezpotomny, Adama i Nikodema bezpotomnych, Adam zaś miał synów siedmiu: Mateusza, Józefa Antoniego dwuimiennego księdza zakonu ś. Franciszka, Kazimierza Antoniego dwu-imiennego, regenta grodu Kamienieckiego, Michała, Jana, Stanisława, Franciszka Dyonizego dwu-imiennego, i córek dwie: Eufrozynę Olszewską i Rozalią Ołowczynę. 8. Syn Tomasza podstolego ziemi Bielskiej Jakób bezpotomny. 9. Syn Marcin, zakonu ś. Franciszka. Tegoż Tomasza było córek dwie, Katarzyna Szulborska, zrodziła Annę Łyczkową, i Barbara Paderewska, która urodziła Ewę Skiwską. — *Herbarz Duńczewskiego*.

Wytam *herbu Radwan.* — W *Kuropatnickim* i *Małachowskim.*

Wytyszkiewicz Józef, *Nobilit. non praec. scart.* w Konst. r. 1790. — *Małach.*

Wyźlański. — Tak stoi wypisany w *Kuropatnickim* i *Małachowskim.*

Z.

Zabawski *herbu Zabawa.* — *Niesiecki* pod familiami do herbu tego należącemi wymienia ich, lecz poźniej opuścił.

Zaborowicz Bartosz marszałek Witolda księcia Litewskiego w roku 1501., podpisał przymierze z kawalerami Inflantskiemi. — *Cod. Dipl. Vol. IV. fol.* 160.—*Krasicki.*

Zaborski w Sandomirskiem i t. d. Dom zacny. — *Kurop.* — *Małach.*

Zaborzecki, —

Zacharewicz, — i

Zacharkiewicz *herbu Brodzic.* — W *Kurop.* i *Małachowskim.*

Zacharyaszewicz Grzegórz, *Nobilit. non praec. scart.* w Konst. r. 1768. — *Krasicki.* — *Małach.*

Zadarka *herbu Pobog.* — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.*

Zader Antoni. *Nobilit. non praec. scart.* w Konst. r. 1790. — *Małach.*

Zadeyko *herbu Mogiła*, — i

Zadrożny. — W *Kurop.* i *Małach.*

Zadykowicz Zacharyasz. *Nobilit.* w Konst. roku 1673. *fol.* 40. — *Krasicki.* — *Małach.*

Żagliński *herbu Leliwa.* — Tylko w *Małach.*

Zagłobski *herbu Zagłoba.* — *Niesiecki* pod familiami do herbu tego należącemi.

Zagołłowicz, — i

Zagurski *herbu Ostoja.* — W *Kuropatnickim* i *Małachowskim.*

Zachomylski z linji książąt Rusko-Polskich. — *Małachowski.*

Zahorski *herbu Lubicz.* — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.* — Familia ta jest w Ks. Litewskiem. Benedykt Zahorski kusztosz katedry Wileńskiej, przez Rzeczpospolitą komissarz postanowiony do kościołów Inflantskich r. 1678. *Const. Reg. Vol. V. fol.* 626. — Roku 1778. Antoni sędzia ziemski Bracławski. Stanisław mostowniczy Bracławski. Jan rotmistrz. Józef regent graniczny Podlaski. Roku 1788. Ludwik sędzia ziemski Bracławski. — *Krasicki.*

Zajączek *herbu Świnka.* — O tych stoi wyżej. — W ostatnich czasach, gdy w roku 1815. kongressem Wiedeńskim utworzone zostało Królestwo Polskie, N. Cesarz Alexan-

der I. Król Polski, mianował Józefa Zajączka b. generała wojsk Polskich, księciem namiestnikiem Królestwa Polskiego i w tej godności zostawał do śmierci swej w roku 1826. przypadłej. Niezostawił żadnego potomstwa. — N. Zajączkówna była za Radoszewskim radzcą stanu i t. d. Królestwa Polskiego.

Zajarski *herbu Ostoja.* — *Kurop.* — *Małach.* — W roku 1778. Józef podstoli Upitski. Dominik sędzia grodzki Starodubowski. — *Krasicki.*

Zajaszewicz. — *Kurop.* — *Małach.*

Zajęczkowski. *Nobilit. praec. scart.* w Konst. r. 1775. *fol.* 44. — *Małach.*

Zakaszewski *herbu Rawicz.* — *Kurop.* — *Małach.* Familia ta jest dawna i już za panowania Jana III. urzęda posiadająca, gdyż Stefan Zakaszewski towarzysz chorągwi Pancernej a potem tejże porucznik za męztwo i zasługi okazane mianowany roku 1679. przez Króla Jana III. stolnikiem Kijowskim. Tego syn Jakób z Anny Leszczyńskiej spłodził syna Jana Stanisława, który z Katarzyną Skulimowską zostawił syna także Jana i Antoniego. Jan z Maryanną Rutkowską zostawili potomstwo synów czterech: Maciej podczaszy Wendeński, Walenty pisarz ziemski Buski, Wincenty łowczy Kruszwicki, Tomasz regent ziemski Bełzki. W roku 1792. Maciej mianowany podczaszym Horodelskim. Tego Macieja z Maryanny Matwińskiej synowie Ignacy i Antoni.—Walentego pisarza ziem. Buskiego i Praxedy Ostrorogówny synowie Narcyz i Stanisław. Wincenty z Anny Horodeckiej zostawił synów: Józefa, Wojciecha i Jana. — Tomasza zaś potomstwo z Zuzanny Strzeleckiej synów czterech, Erazm, Hilary, Floryan Pius i Jan Nepomucen Celestyn. — *Z dokumentów familijnych.*

Zakiewicz. — *Kurop.* — *Małach.*

Zakrzewski *herbu Jastrzębiec.* — O tych w krótkości umieścił wyżej *Niesiecki; Duńczewski* jednak obszerniejszą umieszcza procedencyą, i utrzymuje że są w województwie Krakowskiem, Sendomirskiem *originaliter*, teraz i po innych, piszą się z wielkiego Zakrzewa, dukt swój wiodą prostą linią od Jakóba z Raciborowic Jastrzębca, kasztelana Sendomierskiego, który w roku 1241. od Tatarów zginął pod Chmielnikiem, za Króla Pudyka. *Długosz tomo I. lib.* 7. i *Bielski fol.* 166. *Miechowita lib.* 3. *Cromer lib.* 7. Jakoż od tegoż Jakóba z kilku synów wiele poszło domów, jako to Raciborowie, Zegotcy, Wierzbowscy, Myszkowscy, Konarscy, Chmieleccy, Kempscy, Zakrzewscy i inni. Świętosław z Zakrzewa kasztelan Radomski, list Króla Łokietka dany miastu Sendomierzowi podpisał w roku 1327. Pomscibor z Zakrzewa kasztelan Wiślicki w roku 1375. Paweł z Zakrzewa pod-

czaszy Sendomierski roku 1409. *Turianus Ara gratitudinis* o nim wspomina. Mikołaj z Zakrzewa marszałek nadworny Koronny roku 1472. podpisał list Króla Władysława Jagiełłowicza u *Łaskiego w Statucie fol.* 171. i u *Januszowskiego fol.* 1024. był i kasztelanem Wiślickim. *Bielski* wspomina o nim *fol.* 373. że będąc z Królem Władysławem (panującym razem Węgrom i Polakom) w Węgrzech, po zwycięztwie Turków z inszemi rotmistrzami Polskiemi, zawiesił proporzec swój w Budziniu, w kościele Panny Maryi, o czem obszernie *Bielski*. Ksiądz *Niesiecki*, tak w pierwszym tomie pod marszałkami nadwornemi Koronnemi, jako i w ostatnim tomie, Mikołajowi przypisał herb *Gryff*, i do Bogoryów go referuje. Świadczy się *Statutem Łaskiego* i *Przyłuskiego*, ale ci autorowie herbu niepołożyli, i on nieostrożnie Jastrzębia w Gryfa zamienił. Jan z Zakrzewa, sędzia ziemski Krakowski roku 1496. u Januszewskiego w Statucie, w księgach ostatnich *fol.* 37. na przywileju Króla Albrychta. którym potwierdza dawne prawa i przywileje w Piotrkowie na sejmie. Temu Jadwiga Krasińska, herbu *Ślepowron* stolnikowa Ciechanowska, trzech powiła synów, między któremi Andrzej Zakrzewski burgrabia Krakowski. O nim pisze *Wapowski fol.* 545. *Bielski fol.* 516., że na ten czas pisarzem królewskim będąc, a potem i Koronnym, jeździł w poselstwie do Bajazeta Cesarza Tureckiego po dwakroć od Alexandra i Zygmunta I. Królów Polskich, i przysięgę od tegoż Bajazeta w Konstantynopolu odebrał, na rok między nim i Koroną zawartą w roku 1510. Z Leśniowolską herbu *Gryf* zostawił synów i córek: Józef Zakrzewski kasztelan Małogostki, porucznik Zborowskiego, kasztelana Krakowskiego chorągwi Husarskiej, z Jaruntowną herbu *Pomian* zostawił potomstwo. Wojciech Zakrzewski cześnik Sendomirski, Stefan Zakrzewski podczaszy Łęczycki, podpisał konfirmacyą elekcyi Stefana Batorego, u *Januszewskiego w Statucie fol.* 103. w księgach ostatnich. Stanisław Zakrzewski wojski Sendomierski, wyniósł się był na Wołyń, od książąt Ostrowskich trzymał dobra, miał za sobą Komorowską, Jan i Józef pod Smolińskiem, służąc z Janem Zborowskim, hetmanem nadwornym po Husarsku, krew dla ojczyzny wylali. Marcin podkomorzy Płocki, potem kasztelan Słoński, syn Józefa Małogoskiego kasztelana, z Karnkowskiej herbu *Junosza* zostawił dwóch synów: Jana i Mikołaja, Jan sekretarz u Króla Jana III. jako się podpisał na przywileju królewskim, danym księżom Bonifratrom Lwowskim, w roku 1689. zostawił z Niszczycką herbu *Prawdzic*, potomstwo. Mikołaj drugi syn Marcina, z Domiechowską herbu *Prawdzic* zostawił Wojciecha bezpotomnego, i Jędrzeja. Jędrzej z Maryanną Siedliską herbu

Ostoja, którą urodziła Anna Chotecka, herbu *Nabram*, zostawił Stanisława i Franciszka. Dominik Zakrzewski, kanonik Płocki urodzony z Ujejskiej, siostry rodzonej Ujejskiego, biskupa Kijowskiego. Anna Zakrzewska, za Józefem Zborowskim. Sebastyan vice-generał, a potem sędzia Przemyski, z Mroczkowny zostawił sukcesorów niektórych Jastrzębczyków. Zakrzewskich tu położonych *Niesiecki* nieostrożnie do innych herbów pociągał, nie kładąc na to żadnych dokumentów, ale tu należą. — *Herbarz Duńczewskiego.*

Zakrzewski *herbu Pomian.* — O tych stoi również powyżej, jednakże *Duńczewski* obszerniej o tej familji donosi i utrzymuje że znajdowali się po województwach i do dziś dnia exystują, i następującą genealogią od pradziada dziś żyjących umieszcza. — Było dwóch braci rodzonych Zakrzewskich herbu *Pomian* jeden Jan, drugi Michał z Trzebuchowskiej urodzonych.

Jan Zakrzewski z Trzebuchowskiej urodzony bezpotomnie umarł; Michał brat jego rodzony, ożenił się z Jaronowską herbu *Topor*, podkomorzanką Inowrocławską; był kasztelanem Kruświckim.

Pomienionego Michała Zakrzewskiego, kasztelana Kruświckiego, z Jaronowską podkomorzanką Inowrocławską było sów czterech, i córek dwie: Jan, Stanisław, Franciszek i Maciej. Jan starszy syn Zakrzewski, służył w wojnie za Najjaśniejszego Augusta II. i wiele uczynił dowodów wojennych był cześnikiem Brzeskim Kujawskim, miał za sobą Bogatkownę, starościankę Kiślacką herbu Pomian. Ten tedy Jan Zakrzewski z Bogatkowną spłodził trzech synów, i córkę jednę: Michała, Kazimierza, sędziego *ad praesens* Radziejowskiego, męża tak w prawach ojczystych doskonałego, jako też i w stanie Rzeczypospolitej, interesów publicznych dobrze wiadomego, i Kajetana. Córka zaś poszła za Bielickiego.

Stanisław wyżej wyrażonego kasztelana syn był kanonikiem regularnym. Franciszek umarł bezżenny. Maciej zaś Zakrzewski kasztelanic Kruświcki, miał za sobą Górecką, pisarzównę Gostyńską, z grafowny de Balcz Ejdebrekowny familji francuzkiej urodzoną, z której spłodził synów dwóch i córkę jednę, Józefa łowczego Bydgowskiego, Antoniego skarbnika Kruświckiego, i Maryannę, która poszła za Węglińskiego podstolego Buskiego, pułkownika znaku Pancernego, Wacława Rzewuskiego wojewody Podolskiego, hetmana Polnego. — *Herbarz Duńczewskiego.*

Zaleski *herbu Kościesza.* — O tych sam tylko *Duńczewski* w Herbarzu swym pisze, i tak ich wyprowadza od

Macieja mającego w małżeństwie Reginę Chocimirską, Walentego Chocimirskiego córkę, Wojciecha starosty Lubeckiego siostrę, z którą spłodził Wojciecha ożenionego z Jadwigą Szpondowską, Stanisława z Zofji Cebrowskiej urodzoną córką. która *2do voto* poszła za Józefa Tyszkowskiego. Ta Jadwiga *1mo voto* z Zaleskim powiła Andrzeja, którego matka *induxit ad donationem* dóbr Chocimierza w młodym wieku, potem ożeniony z Konstancyą Filipowską, Wojciecha i Anny Błockiej córką, dóbr Komorowa i Pogorzelec w województwie Sieradzkiem dziedzica; od niej pochodzą Marcyan Zaleski ożeniony z Zofią Cebrowską, Jakóba i Heleny Kaznowskiej córką, Franciszka sufragana Poznańskiego rodzoną siostrą, od której Laurenty kanonik Czarn. Jan *Societatis Jesu*, Ignacy, Franciszek, Tomasz, Michał synowie, i córka Franciszka, Macieja Zbojewskiego żona. Z pomienionej Filipowskiej drugi syn Adam bezpotomny, trzeci Stefan, o którym niewiadomo gdzie się obrócił, lubo są jego sukcesorowie w Litwie, czwarta Teofila za Stanisława Badowskiego wydana ma potomstwo, piąty Antoni z Jana Wykowskiego córką ma potomstwo, szósta Teresa, Jana Tyszkowskiego żona z potomstwem. — *Herbarz Dunczewskiego.*

Zalewscy *herbu Kościesza i Prus.* — Oprócz tych którzy wyżej na początku są wymienieni, że są familianci i tych herbów używający, piszą *Kuropatnicki.* — *Małachowski.*

Zalkowski *herbu Dąbrowa*, — i

Zalowski. — W *Kuropatnickim* i *Małachowskim.*

Załuski *herbu Junosza.* — O tych stoi wyżej obszernie, gdy jednakże genealogia tamże położona niezupełnie podług porządku jest umieszczona, przeto takową tutaj przynajmniej od połowy zeszłego wieku kładziemy. — Dziś są wiadome, tylko trzy linie tego domu: pierwsza od Kaspra starosty Regnowskiego idąca od dóbr Wodynie, na Podlasiu Wodyńską zwana, której tego wieku był Wincenty, mąż cnotami i narodowością znamienity, w korpusie sławnym kadetów: wychowany, który z Grzybowskiej zostawił liczne potomstwo synów: Tomasza Jana poległego w wyprawie roku 1812. Franciszka Antoniego, który ma Węgleńską, Ludwika Joachima i córek dwie.

Druga linia Załuskich de Riviera zwana, pochodzi od Franciszka wojewody Płockiego, który będąc w różnych poselstwach od Rzeczy pospolitej użytym, zaślubił dziedziczkę Grandessy hiszpańskiej, Dorotę margrabiankę de Riviera i t. d. Z tego małżeństwa syn, tytułów i dóbr zagranicznych dziedzic, był Chryzostom Załuski starosta Lubelski, który z Daniłowi-

czownej, starościanki Parczewskiej, miał syna Franciszka starostę Grojeckiego, ten zaś poślubił Cieszkowską, spłodził Jana Kantego de Riviere hr. Załuskiego, sędziego pokoju za księztwa Warszawskiego, poźniej prezesa Appellacyjnego sądu w Królestwie Polskiem, męża z cnót staropolskich powszechnie znanego, ten sprzedał wojewodzie Małachowskiemu z Nowego miasta dobra Załuskie w powiecie Rawskim położone, które od roku 1436. w domu Załuskich były nieustanie, i imieniowi ich początek dały. Zostawił z Wielopolskiej córki trzy: Teresę Antoniego Kuszla, pułkownika żonę, Annę i Anielę obie za Józefa Trzebińskiego, jedna po drugiej wydane, i obie zmarłe, synów zaś dwóch: Adama, który służąc w gwardyi Polskiej Cesarza Napoleona, w pamiętnej wyprawie roku 1812. zginął, i Romana, który poświęciwszy młodsze lata służbie wojennej, wystąpił z niej będąc adjutantem W. Ks. Konstantego, w ówczas naczelnego wodza wojsk Polskich, poźniej referendarzem w Radzie stanu.

Trzecia linia domu Załuskich poczyna się od brata Franciszka wojewody Płockiego, Hieronima kasztelana Rawskiego, który jak nadgrobek w Pułtusku świadczy, w wyprawie pod Wiedniem za Jana III. był kulą postrzelony tak, że niemal cudem przy życiu zachowany, żonę miał Ludwikę Wierzbowską wojewodziankę Sieradzką, która wniosła w tę linią Załuskich dobra Łask w powiecie Szadkowskim leżące i Jasienicę w ziemi Sanockiej. Z tego małżeństwa urodził się Jan Prosper kuchmistrz Litewski orderu Orła białego kawaler, w grodzie Sanockim, w zasadzce na jego życie uczynionej zabity. Zostawił z Wiktoryi Szołdrskiej wojewodzianki Poznańskiej synów dwóch, i córek pięć: Ludwikę Moszyńską orderu krzyża gwiaździstego damę, Maryannę Czosnowską, Brigitę Bnińską, Joannę i Franciszkę zakonnice, syna Marcina generała majora, który z Walewskiej spłodził Bogumiła dziedzica na Gostkowie, a ten z Jabłkowską miał syna Antoniego młodo zmarłego i córki dwie, Maryannę Lipską i Teklę Wierzchlejską. Starszy syn Jana Prospera, Ignacy starosta Chęciński i Zawichoski poślubił Maryannę Rawicz Dębińską podkomorzanką Krakowską, która była pierwszym ślubem za Zygmuntem Łubieńskim, generałem wojsk Polskich, starostą Ojcowskim. Ci oboje fundowali kościół nowy w Jasiennicy w którym ich portrety widać. Tenże Ignacy otrzymał od Maryi Teresy Cesarzowej Austryjackiej dyplom potwierdzający Załuskim tytuł hrabiów Rzymskiej Imperyi. Oboje też znani z cnót obywatelskich, katolickich i domowych, mieszkali zwykle w zamku Ojcowskim, który do r. 1795. był w dobrym stanie, jak to można poznać z ryciny profesora Vogla, artysty Warszawskiego

po nich została córka Wiktorya, wydana za Xawerego Puszeta starostę Zawichoskiego, z familji francuzkiej de Puget, za wojskowe zasługi w Polszcze Indygenatem obdarzonej. Syn Teofil Wojciech, naprzód starosta Chęciński, potem kasztelan Buski, Orła białego i ś. Stanisława kawaler w r. 1793. podskarbi nadworny koronny w roku 1801. konsyliarz tajny Rossyjski, w roku 1819. rzeczywisty radzca tajny Cesarski Austryacki, w roku 1822. kuchmistrz kor. Galicyjski i komissarz Cesarski na sejm Lwowski, umarł roku 1831. na cholerę, pochowany w Andrychowie, zaślubił Honoratę Stempkowską herbu *Suche komnaty* wojewodziankę Kijowską, która pierwszym ślubem była za Marcinem książęciem Lubomirskim, z tego małżeństwa córka Franciszka pierwszym ślubem była za księciem Fryderykiem Lubomirskim, drugim ślubem za Felixem baronem Renne, zmarła w Dreznie 1844. roku. Syn Józef hr. na Jasienicy Załuski, wychowany w Wiedniu, gdzie był paziem na dworze Cesarza Franciszka, wszedł wcześnie do gwardyi Polskiej Cesarza Napoleona, i wszystkie wyprawy wojenne w Hiszpanji, Moskwie, Niemczech i Francyi, aż do upadku tego bohatera odbywał, roku 1813. tytułem barona od Cesarza Francuzkiego zaszczycony, potem na adjutanta Inperatora Alexandra z wojsk Polskich wybrany, trwał w tym obowiązku i za następcy jego, Cesarza Mikołaja, w roku 1826. wziął kuratoryą instytutów naukowych Wolnego Miasta Krakowa i jego Okręgu, w roku 1829. opuściwszy służbę wojskową jako generał-brygady, w tym stopniu był znowu roku 1831., nareszcie osiadł w Galicyi w dobrach Jasienickich; z Zofji Przerembskiej ma syna Zygmunta.

Drugi syn Teofil Karol na Iwoniczu hr. Załuski, wykształcony w missyach zagranicznych dyplomacyi Rossyjskiej w roku 1831. będąc marszałkiem Upitskim, miał czynny udział w wypadkach zaszłych tego roku, poczem osiadł w Galicyi i przez N. Cesarza Ferdynanda za obywatela Galicyi uznany, stał się temu krajowi zasłużonym, przez zakład wód mineralnych w Iwoniczu w ziemi Sanockiej; z małżeństwa z Amalią Ogińską zawartego, ma synów: Michała, Karola, Ireniusza, Stanisława; córki, Maryą i Emmę. Teofil hrabia Załuski poślubił powtórnie Maryannę z Górskich, pierwszego ślubu Winogrodzką, z której jest syn Jan Konrad. Prócz tych trzech wymienionych linij familji Załuskich herbu *Junosza*, jest także wiele imienników w Mazowszu, Litwie, Podolu, Galicyi, lecz niewiadomo jakich herbów. Karol Załuski syn Alexandra pierwszego wojewody Rawskiego z Koniecpolskiej urodzony, generał wojsk Polskich i kuchmistrz Litewski, miał Kopciowną, która była pierwszym ślubem za Lubeckim, z te-

go małżeństwa, córka Jadwiga była za Tyszkiewiczem, poźniej za Ogińskim wojewodą Trockim; druga córka Ludwika Agata za Sierakowskim. Józef Załuski starosta Rawski, syn Teofila z Fredrowny urodzony, miał także Fredrowną za żonę i dwie córki, Szaniawską i Karczewską; siostry biskupów Krakowskiego i Kijowskiego były Ludwika za Ossolińskim, Alexandra za Lanckorońskim. —*Z dokumentów familijnych.*

Zambidorff. — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.*

Zambrowski. *Nobilit.* w Konst. roku 1775. *fol.* 148. — *Małachowski.*

Zambrzycki *herbu Kościesza.* O tych stoi już wyżej, tu kładziemy ich procedencyą tak, jak ją *Wielądek* zamieścił. — Imię to znajduje się w herbarzach pod imieniem Kołakowskich. Po nadaniu przez książęcia Mazowieckiego, Maciejowi i Wielisławowi de Kolako, sześćdziesiąt łanów Chełmskich, nad strugą Zambrzyca zwaną, w ziemi Łomżyńskiej powiecie Zambrowskim będącą, (to jest w aktach metryki Koronnej między rokami 1416. i 1446. na karcie 101. pod literami GG.) ciż Maciej i Wielisław erygowali nad tąż strugą wsie tegoż imienia Zambrzyce, Stara wieś, Nowa wieś, Króle i inne kolonie. Odtąd pokolenie rzeczonych Macieja i Wielisława de Kolako pisali się z Zambrzyc Zambrzyccy, a ci co na Kołakach osiedli z Kołaków Kołakowscy.

Z między tych pokoleń na wymienionych wsiach Zambrzycach, byli dziedziczący, Józef i Paweł Zambrzyccy, od Józefa Marcin. Szymon, Joachim i Paweł; od Joachima Jan Filip dworzanin J. K. Mści, od którego Jan Zambrzycki instygator Wielkiego Księztwa Litewskiego, od tego z Katarzyny Czosnowskiej, Józef chorąży Wizki, od niego z Strzałkowską Ignacy chorąży Łomżyński, od którego z Teodorą Ossolińską, Jan chorąży Nurski na Zambrzycach, Krolach, Brzeźnie i Troszynie dziedzic, od którego z Józefą Miszewską sędzianką Wyszogrodzką, Ignacy. Od Pawła zaś pochodzi Jan od tego Felix i Alexy. Felix z Dorotą Kossakowską miał synów: Jana Macieja, Nikodema i Jakóba, od Macieja pochodzi Grzegórz, od Grzegorza Jan stolnik Orszański, od którego Józef sędzia prezydent Orszański, od tegoż zaś Tadeusz, Alexander, Tomasz i Walenty Zambrzyccy w Litwie na Pańskich i Przewłocznie.

Od wspomnionego zaś Felixa i Doroty Kossakowskiej pochodzi Nikodem dziedziczący na Zambrzycach Starej wsi, miał synów: Jana, Józefa i Ignacego, od którego z Katarzyną Chodorowską, Wojciech starosta Mrzygłocki, który w ziemi Sanockiej lokował się, i Andrzej skarbnik Łomżyński, od tego zaś Jędrzeja z Urszulą Kruszewską, Jan stolnik Nur-

ski na Miedzechowie, od którego z Katarzyną Klicką, Karol sekretarz gabinetu cudzoziemskich interesów, Paweł, Antonin, Maryanna Wawrzeńca Pruszkowskiego szambelana J. K. Mci żona i Tekla. Szczepan stolnik Liwski, kawaler orderu ś. Stanisława z Teressą Górską, Piotra Górskiego podczaszego Chęcińskiego córką, na Ustanowce dziedzic. Ksiądz Franciszek, biskup Dardaneński, sufragan Kijowski, proboszcz Górski i Jadowski, Stanisław szambelan J. K. Mści na Kotkowie w województwie Sieradzkiem, mający z Anny Walewskiej z Strobina syna Edwarda. — *Her. Wiel.*

Zamoytlej. — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.*

Zander Ludwik i Samuel. *Nobilit. non praec. scart.* w Konst. roku 1790. — *Małachowski.*

Zanelli Karol. *Nobilit. non praec scart.* w Konst. r. 1768. — *Małachowski.*

Zaora z Mińskiego, podpisał elekcyą Jana Kazimierza Króla. — *Małachowski.*

Zapalski w ziemi Dobrzyńskiej, i t. d. — *Małach.*

Zapaśnik. — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.*

Zaprzaniec *herbu Stary koń.* — Patrz o nich w T. VIII. pod tym herbem.

Zaranowski *herbu Odrowąż.* — Tak wyrażony w *Małachowskim.*

Zarciszewski *herbu Łada,* — i

Zarzycki. — W *Kuropatnickim* i *Małachowskim.*

Zaszczyński *herbu Kownia.* — Że są i tego herbu, piszą *Kuropatnicki* i *Małachowski.*

Zassowski *herbu Strzemie.* W Podlaskim i Sandomierskim, piszą się z Zassowa. *Paprocki* i *Okolski* o nich nie piszą, lecz w metrykach stanowych królestw Galicyi i Lodomeryi w księdze głównej tomie XXI. na stronie 134. pod dniem 21. Października 1782. jako wylegitymowani są zapisani. Kazimierz Zassowski zaślubiony z Anną de Ryglin, zostawił syna Jana na Podliścach i Otaligowie towarzysza w wojsku Koronnem za Jana III. i córkę za Puzyną, Jan zaślubiony z Kunegundą Biernadzką zostawił synów: Marcin na Sadowej i Wronowicach towarzysz w wojsku Koronnem za Augusta II. i III. zaślubiony z Józefą Zdzieńską, miał liczne potomstwo, z którego dwóch synów 1794. na polu sławy utracił. — *Z dokumentów familijnych.*

Zastrow Antoni. Indigena w Konst. r. 1768. — *Krasicki.* — *Małachowski.*

Zaszlot, — i

Zawadyński w Żytomierskim, i t. d. — *Kuropa-*

tnicki. — *Małach.* — Roku 1778. Józef Zawadyński miecznik Kijowski. — *Krasicki.*

Zawadzicki *herbu Janina*, — i

Zawadzicki *herbu Jastrzębiec.* — Wymieniają ich *Kuropatnicki* i *Małachowski.*

Zawadzki *herbu Lis.* Oprócz linji wyżej wypisanej znajduje się drugi dom, o którym *Extractus ex matricula, Statum Regnorum Galiciae et Lodomeria, Libro Generali majestatico Tomo III. pagina* 10. *depromptus. Ludovicus Zawadzki Vexillifer Owrucens. Collonel. S. R. M. Comendanto Leopoliens.* roku 1748. miał syna Wincentego Tomasza dwóch-imion herbu *Lis* Zawadzkiego C. K. radzcy foralnego, który połączył się roku 1780. z Anną Skwarczyńską i zostawił syna Wincentego a Paulo herbu *Lis* Zawadzkiego połączonego węzłem małżeńskim z Zuzanną Jelita Tchorznickiego i Rozalji Rudnickiej skarbnikownej Lidzkiej herbu *Lis*, z tej synów trzech: 1. Mieczysław były oficer wojsk Polskich, połączony z Honoratą de Mikołajowice Miętowną, syn Władysław. 2. Apolinary były oficer wojsk Polskich. 3. Bolesław. — *Z dokumentów familijnych.*

Zawalicz Mowiński, — i

Zawidzki *herbu Jastrzębiec*, — Tak stoją w *Kuropatnickim* i *Małachowskim.*

Zawirski Andrzej. *Nobilit. nonpraec. scart.* w Kons. r. 1790. — *Małachowski*

Zawolski. — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.* — Roku 1778. Mikołaj horodniczy Kowieński. — *Krasicki.*

Zawrocki. — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.*

Zaykowski *herbu Prus* 1*mo z odmianą.* — *Małachowski.*

Zbaraszewski, — i

Zbaromirski. — W *Kuropatnickim* i *Małachowskim.*

ZBICSWICZ HERB.

Na tarczy jest księżyc złoty, jakoby po nowiu rogami w górę obrócony, na których dwie gwiazdy złote, każda o siedmiu promieniach, w niebieskiem polu, w półksiężyca miecz srebrny obosieczny, z rękojeścią złotą, i krzyżem u dołu, do góry końcem stojący. Na hełmie korona złota, i pięć piór strusich, końce czy kiście załomane mających na koronie takiż drugi księżyc, ale bez gwiazd, w którym krzyż kawalerski czarny, jakie na płaszczach i todze białej nosili Krzyżacy.

Tak go używają Grabowscy, i od nich pochodzące familie w województwie Pomorskiem i Prusach.

Jeszcze *in paganismo* będący tego herbu familianci, bardziej podobno *pro deastro quam*, *decore domus*, półksiężyca na tarczy, który teraz zostaje na hełmie, zażywali, jako poznać z następującej procedencyi. Księżyc, gwiazdy i miecz obosieczny na tarczy w polu błękitnem, jako też krzyż kawalerski na hełmie w miesiącu, jest nadany od Władysława Króla Polskiego, po zwycięztwie nad Krzyżakami pod Grundwaldem roku 1410., ztoczywszy ciężką batalią z Ulrykiem mistrzem Pruskim, która aż w nocy skończyła się szczęśliwie przy gwiazdach i miesiącu pogodnie świecącym. Zawdzięczając Grabowskim heroiczne dzieła Król Władysław Jagiełło, (którzy wszystko porzuciwszy w Węgrzech, przybyli z pocztami swojemi na pomoc do ojczyzny z Zawiszami i wielo inszemi) jednych Królewszczyznami, jako Zawiszów etc., drugich herbami, jako Grabowskich etc. kontentował, którym dał miecz na tarczy z tych dwu jeden, co ich Ulryk mistrz Krzyżacki posłał na wzgardę Królowi Władysławowi i bratu jego Witoldowi, o czem *Cromerus* i inni, do tego księżyc z gwiazdami, że w nocy przy tem świetle tryumfowali, a na pamiątkę zwycięztwa z Krzyżaków, krzyż Kawalerski czarny, przydany jest na hełm do księżyca, jakiego oni na płaszczach białych używali, o czem *Murinius w Kronice Mistrzów Krzyżackich fol.* 39. 120. *et sequ.* tem podobieństwem, jako innym familiom nadane są miesiące i gwiazdy do herbów, za dzieła heroiczne pod czas jasnych nocy, o czem *Okolski* z dawniejszych Tom III. *fol.* 105. *Niesiecki* Tom III. *fol.* 319. i Tom IV. *fol.* 169. etc. z których herbownych Mściszewscy jednego są powiatu Człuchowskiego, jako i Grabow-

scy. Nazwany jest ten herb po staropolsku czy Pomorską mową *Zbicswiczym*, że ta bitwa trwała do świtania, pod czas której Grabowscy Krzyżaków zbili swoją partyą udzielną. — *Herbarz Duńczewskiego.*

Zbikowski *herbu Korab.* — Franciszek, Jan, Stanisław Zbikowscy dziedzice dóbr Zbikowa, Klimątkowa i Ostrowa, także części Czachorów w województwie i powiecie Kaliskim, parafji Zegocińskiej. Akta granic *alia Succameraria in Castro Calisien. fer. 6ta post. Pentecost. Item proxima Anno* 1564. *et fer. 6ta in crast. S. Ægidii Abbat.*

Od wyrażonego Franciszka, pochodzi Piotr Zbikowski, według rezygnacyi z Zbikowa przez Piotra i Matyasza Zbikowskich, na osobę szlachetnie urodzonego Jakóba Zbikowskiego brata rodzonego *fer. 2da post fest. SS. Corp. Christi Domini, Anno* 1591. *in Castro Calisien.* Ten miał w małżeństwie Jadwigę Tarzecką, z których Stanisław Zbikowski ożeniony z Heleną Mikołajewską bezpotomny, od Józefa Wyganowskiego w Litwie zginął.

Jakób drugi syn Franciszka, ożeniony z Jadwigą Bielczewską, według tranzakcyi dożywocia zapisanego w grodzie Kaliskim *in Vigi fest. S. Jacobi Anno* 1623. spłodził Jana, z Zofią Prusakowną Bienieńską, miał syna Jerzego pisarza grodzkiego Krzemeckiego, *ut supponitur.* Z Dorotą jednak Godarowską pierwszego związku małżeńskiego niemasz pewności, które się zostało potomstwo, oprócz tranzakcyi z nią uczynionej w grodzie Poznańskim roku 1651. *fer. 2da post Dominic. Invocavit.*

Jakób, drugi syn Jakóba, dwa razy ponawiał kontrakty małżeńskie, który drugim związkiem żył z Zofią Strobiszewską, a pierwej z Krzyżanowską, jak świadczą tranzakcye w grodzie Poznańskim roku 1669. *fer. 2da ante fest. assumpt. B. V. Mariae.* Ten spłodził Jana, który z Ludwiką Grodziecką wdową po Małachowskim bezpotomi, i Annę córkę wydaną za Laurentego Jatuchowskiego, z których Wojciech z Pniewską potomstwo zostawił.

Krzysztof syn trzeci Jakóba dwu-żenny, z Głoskowską zrodził Marcina kanonika Gnieznieńskiego, Szubińskiego, Janowieckiego proboszcza. Drugim kontraktem dożywotnim z Miklaszewską, jak świadczą akta graniczne w grodzie Kaliskim roku 1699. *fer. 5. post Assumptio. B. V. Mariae,* miał syna Kazimierza, o czem akta *Castren. Posnanien.* roku 1679. *post S. Martin.*, ktory z Miklaszewską spłodzi Adama, o czem *Acta Cast. Gnesnen.* 1706. *post Martini*, a ten z Jadwigą od Przetoczna Przetocką herbu *Nałęcz* z województwa

i powiatu Poznańskiego, której antecesorowie bywali na urzędach ziemskich obszernej substancyi, lecz już ostatni Tomasz bezdzietny zszedł, jak świadczą *Acta Castren. Posnanien.* 1719. Z tych urodzony Stanisław Zbikowski komornik ziemski Poznański. *Acta Castren. Bidgostien. fer.* 3. *post Conduc.* 1720. od którego z Eleonorą Skorzewską, Władysława Skorzewskiego pułkownika J. K. M. i Rzeczypospolitej, z Konstancyą Kierską kasztelanką Rogoźnińską zostaje potomstwo. Wyrażony Adam zrodził drugiego syna Kazimierza, którego z Wiadrowską także jest potomstwo.

Anna Krzysztofa z Mikłaszewskiej córka, siosta rodzona Kazimierza, weszła w małżeństwo za Płaczkowskiego, z których Katarzyna Mieszkowska urodziła Chryzostoma, a ten z Maryanną Drachowską ma potomstwo, i drugiego Walentego, który z Bronikowskiej ma także potomstwo.

Jan Zbikowski syn trzeci Franciszka, brat Piotra i Jakóba, o których wyżej, umarł bezpotomnie, jak świadczy rezygnacya Klimątek i Zbików roku 1598. *fer.* 2. *ante fest. Nativit. B. V. M.* w grodzie Kaliskim. — *Herbarz Duńczewskiego.* —

Zbiluta *herbu Janina.* — *Kuropatnicki.* — *Małach.*

Zbirowski w Lidzkim i. t. d. z Brzeskiego Litewsk. podpisał elekcyą Króla Jana Kazimierza. — *Małach.*

Zborowski *herbu Korczak.*—Że są i do tego herbu należący pisze *Małachowski.*

Zborzyński *herbu Lubicz.* — I pod tym herbem kładą ich *Kuropatnicki* i *Małachowski.*

Zbroch Jan z ziemi Rożańskiej, podpisał elekcyą Króla Jana Kazimierza. — *Małachowski.*

Zdanowicz z przydomkiem *Miecіecki, herbu Hipocentaurus.*

Zdanowicz z przydomkiem *Nikitinicz, herbu Korybut.*

Zdanowicz *herbu Zdanowicz*, — i

Zdanowicz Zub *herbu Jastrzębiec.* — Te cztery Zdanowiców domy początkowie były domem jednym książęcym, wynikłym z pokolenia książąt Dorszprungów udzielnie w Litwie panujących kilkaset latami przed Jagiellonami; następnie dawnym zwyczajem przybrali sobie przydomki, i samowolnie odmienili herby, rozrodzeni. O tym z starożytnych świadczą drukowane różnych autorów dzieła, i nowszych czasów o tem wzmiankuje Andrzej Ewaryst hrabia *Kuropatnicki* kasztelan Bełzki w książce pod tytułem: *Wiadomość o Klejnocie szlacheckim* w części I. §. 6. na karcie 25. Wojciech *Wielądko* w tomie I. na karcie 197. i w dalszym ciągu swo-

jego dzieła, Józef Alexander książe Jabłonowski w swojej Heraldyce w traktacie VI. §. II. mieści ich w linji Jagiellońskiej opisując familie pochodzące od dwunastu rodzonych braci, i siedmiu rodzonych stryjów Polskiego Króla Władysława Jagiełła. Herb ich pierwiastkowy *Hipocentaurus*. —

Zderkiewicz. — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.*

Zdrowiecki Wawrzeniec z Ruskiego, podpisał elekcyą Króla Jana Kazimierza. — *Małach.*

Zdulski, —

Zdzęnicki *herbu Poraj*, —

Zdzieborski, — i

Zdziechowski *herbu Łodzia.* — Tak stoją w *Kuropatnickim* i *Małachowskim.* — W roku 1778. Bartłomiej Zdziechowski regent grodzki Radomski. — *Krasicki.*

Żędłowski z Żmudzi, podpisał elekcyą Króla Jana Kazimierza. — *Małach.*

Zeglicki, — i

Zegliński. — U *Kuropatnickiego* i *Małachowskiego.* — W roku 1778. Kasper Zegliński wojski Sierpski. — *Krasicki.*

Żegocki *herbu Jasieńczyk.* — Że są i tego herbu pisze *Kuropatnicki* i *Małachowski.*

Żeleżyński. — *Kuropatnicki.* — *Małach.*

Żelichowski *herbu Ciołek.* — Patrz wyżej pod **Żelechowski.**

Żeliński *herbu Ciołek*, — i

Zelnie. — *Kuropatnicki* i *Małach.*

Zemlinger, *Nobilit.* w Konst. roku 1775. *fol.* 148. — *Małach.*

Zendzian, —

Zengołłowicz, — i

Zengoński *herbu Pobog.* — Tak stoją w *Kuropatnickim* i *Małach.*

Zenowicz *herbu Zenowicz.* — *Małach.* — *Kurop.* — Patrz wyżej pod **Zienowicz**, bo to jedno i to samo.

Zerebecki. — *Kuropatnicki.* — *Małach.*

Żeromscy *herbów Godziemba i Korab.* — Że są i tych herbów pisze *Małachowski.*

Zerzyński *herbu Kościesza.* — *Małach.*

Zewelo Adam z Żmudzi, podpisał elekcyą Jana Kazimierza Króla. — *Małach.*

Zewski. — *Kurop.* — *Małach.*

Zeydel Michał. *Nobilit. praec. scart.* w Konst. roku 1790. — *Małach.*

Zgleczyński w Lubelskiem, i t. d. — *Kurop.* — *Mał.*

Zgliczewski, — i

Zgliczyński w Brzesk.-Kujawskiem, i t. d. — Tak stoją w *Kurop.* i *Małach.*

Zgorski *herbu Łodzia.* — *Kurop.* — *Małachowski.*

Zielecki *herbu Doliwa.* — *Kurop.* — *Małachowski.*

Zieliński *herbu Ciołek.* — Pięć domów Zielińskich a szczególnie cztery z jednego szczepu pochodzące, kładzie *Niesiecki* pod pięciu róznemi herbami, każej z tych rodzin naznaczając inne pochodzenie. Tam zaś, gdzie mowa o Wittelinach, czyli Ciołkach, w wyszególnieniu urzędników koronnych, same imiona wylicza, a nazwiska wspisie kasztelanów i wojewodów kładzie, dając im tamże herb *Ciołek*, a pod literą *Z.* herb *Świnkę.* Ponieważ czyny pojedynczych osób składają dzieje narodu, wypada tu przeto sprostować pomyłkę, tak w używaniu herbów, jako też chronologiczny porządek całej tej rodziny.

Niesiecki powiada: ,, Żeleński herbu *Prawdzic*, w Krakowskiem województwie, piszą się z Żelanki,“ niepisze wszakże, zkąd to poszło im w używanie nowa nazwa i nowy herb; dalej mówi: ,, Zieliński herbu *Doliwa*, *Ciołek* i *Prus 3ci*“ wszędy zaś nazywa ich herbownymi, i niekładzie różnicy, a raczej nieobjaśnia, co znaczy ,, herbowny?“ Gdy jedni za zasługi, lub piękne czyny drudzy przez połączenia małżeńskie, w poczet herbowych wpisani są, jak na przykład za zasługi dla Rzeczypospolitej Zielińscy herbu *Prus 3tio*, zaś przez połączenia małżeńskie Zielińscy, herbu *Doliwa* i *Świnka.* Tak więc Zielińscy od Wittelusa pochodzący, za herb *Ciołka* mając, przed rokiem 1400. Wittellinami czyli Ciołkami nazywani, poźniej zaś po roku 1450. od dóbr Żelanki Żeleńskiemi, a od Zielina Zielińskiemi nazwani byli. Wyjąwszy Zielińskich herbu *Prus 3tio*, jako do tej rodziny nienależących owi, którzy herby, *Prawdzic*, *Doliwę i Świnkę* używają, pochodzą z Wittellinów Ciołków Zielińskich, i jeden dom, acz czterema herbami odróżniony składają. Wyjaśnienie niniejsze oparte na *Długoszu*, *Bielskim* i *Paprockim* zatwierdza archiwum metryk koronnych Krakowskich i Płockich, gdzie się wszelkie akta, tej rodziny dowód stanowiące w całości znajdują. Mamy pod ręką urzędownie zebraną genealogią, która światło rzuca na te cztery szczepy, różnemi herbami oznaczone; kładziemy to w takim porządku, jak się nam z akt przedstawia: ,, Paulinus Wittelius Ciołek, z całą rodziną tego imienia kwitnął w Polszcze roku 970. — Położył go w historyi narodu *Długosz*, *Bielski* w Herbarzach wymienili, *Paprocki*, *Okolski i Niesiecki.* Jego synem był Tomasz Wittelius pułkownik Bolesława Chrobrego, tego syn Paweł

w dziejach za Bolesława Śmiałego kwitnie rycerskiemi czynami, z niego spłodzony Nikodem, pisze się komornikiem królewskim na liście Króla Bolesława Krzywoustego, danym miastu Krakowu. Paweł dworzanin Kazimierza Sprawiedliwego zostawił Zeugna kasztelana Lubelskiego roku 1252., o którym *Długosz, Paprocki i Niesiecki.* Zeugno miał Piotra cześnika Płockiego, podpisanego na liście Leszka czarnego roku 1287. dla miasta Płocka. Ten Piotr zostawił trzech synów: 1. Jan wojewoda Mazowiecki roku 1300. O nim pisze *Długosz, Paprocki i Niesiecki.* 2. Stanisław po śmierci Jana, urząd wojewody Mazowieckiego objął, i zostawił Stanisława biskupa Poznańskiego. 3. Jedrzej chorąży Płocki roku 1377. wyrażony w statucie Mazowieckim *fol.* 67., miał syna zwanego Wigand z Ostrołęki kasztelana Czerskiego roku 1436., od tegoż Wiganda, jak twierdzi *Niesiecki*, potomstwo od różnych dóbr nazwani, Powsińskiemi, Ostrołęckiemi, Gułowskiemi, Pileckiemi i Dobrzynieckiemi.

Z Jana wojewody Mazowieckiego, został Łukasz kasztelan Krakowski roku 1356. *(Długosz, Paprocki i Niesiecki).* Tego Łukasza syn Erazm z Zelanki, dóbr w województwie Krakowskiem położonych, roku 1399. był wojewodą Mazowieckim. Zostawił synów trzech: 1. Jędrzej. 2. Piotr. 3. Stanisław z Zelanki roku 1400. podpisany na liście książęcia Mazowieckiego, zostawił syna Adama z Żelanki r. 1459.; i pod tym rokiem w aktach ziemskich Sandomirskich zapisany. Te akta Sandomirskie znajdują się w głównem archiwum akt Radomskich. Syn Adama Paweł z Zelanki roku 1506. dzieli się z rodzeństwem dobrami, sobie Żelanki zatrzymuje, a jego sześciu synów Zeleńskiemi i Zielińskiemi nazywanych akta Krakowskie, a za niemi *Niesiecki* w ten sposób wymieniają: 1. Adam cześnik Płocki. 2. N. pisarz Zakroczymski. 3. Jakób pisarz ziemski Łukowski roku 1528. 4. Adam sędzia Łukowski. 5. Bartłomiej podkomorzy Sendomirski, któremu Zofia Jarzynianka powiła pięcioro rodzeństwa. *A)* N. za Cybulskim miecznikiem Nowogrodzkim. *B)* Piotr z Trojanowską miał trzech synów, i córkę, 1. Jacek z Ruszkowską zostawił: Domiesława, Ludwika i N. za Ozarowskim. 2. Ludwik. 3. Domiesław. 4. Franciszek. *C)* Paweł z Skórkowską miał syna Stanisława, połączonego z Rzeszowską, z tej córka za Maliszewskim. *D)* Tomasz z Wolską spłodził: 1. Jędrzeja, któremu Głowińska powiła dwóch synów: Zygmunta i Józefa. 2. Tomasza. 3. Zygmunta. 4. Teofila. *E)* Jakób z Brzezińskiej miał Piotra, pierwszego ślubu z Michałowską, powtórnym ślubem z Kłopocką syn Andrzej. Szósty syn Pawła Grzegorza z Zdanki *herbu Ciołek (Niesiecki T. I.)*, między ka-

sztelanami Płockiemi trzynasty z porządku, postąpił na województwo Płockie roku 1580. stronn. 172. Konst. r. 1583 i 1587. stronn. 437. list Zygmunta III. r. 1589., u *Okólskiego* Tom III., u Seweryna *in S. Hyacintho L. 3. cap. 45.*, miał za żonę Barbarę Kryską wojewodziankę Płocką, z tej został Wojciech poseł na sej roku 1606., i Walenty z Żelanki w porządku szesnasty kasztelan Płocki (*Niesiecki*) roku 1618. Konst. 1620. *fol.* 12. Porządek elekcyi r. 1632. *fol.* 17. *Okolski* T. III. pag. 154. i T. II. pag. 619. Był ten Walenty dwudziestym szóstym wojewodą Płockim roku 1640. *Niesiecki* powiada, że *Okolski* w T. III. *fol.* 154. przypisał im herb *Świnkę*, gdy tym czasem oni są herbu *Ciołek*. Tenże Walenty wojewoda Płocki miał za żonę Tęgoborską i z tej zostawił czterech synów; 1. Jakób podczaszy Bracławski, o nim to pisze J. N. *Niemcewicz*: *Dzieje panowania Zygmunta III.* T. III. str. 363. 64. 71. w poselstwie do obozu sułtana wysłanym był Jakób Zieliński, marszałek dworu hetmana Lubomirskiego. — Tenże r. 1634. sprawował poselstwo do Stambułu —wielce Rzpltej Polskiej zasłużony.

Niewiadomo do jakiego szczepu należy Tomasz. Opisany w dziele: *Żywot pobożnych i świątobliwych cnót człowieka szlachetnego Tomasza Zielińskiego* zebrany i wydany w Poznaniu roku 1622. przez ks. Hieronima *Powodowskiego* kanonika Gnieźnieńskiego, sekretarza Zygmunta III. Patrz *Obraz wieku Zygmunta III.* przez S. Fr. *Siarczyńskiego* T. II. str. 403.

Drugi syn Walentego wojewody Płockiego jest Władysław Wittelius na Zielinie Zieliński, dworzanin Władysława IV. konsyliarz Jana Kazimierza Królów Polskich, własną rotą dowodził pod Wiedniem za Jana III., o czem tenże Król Polski Jan III. w liście swym przed sejmowym, do tegoż Władysława w sprawie sejmu pisanym, przypominając Wiedeńską potrzebę, pochwał nieszczędzi. Władysław zostawił syna Stefana na Zielinie i Gościszkach Zielińskiego, któremu Zofia Oleśnicka powiła dwóch synów: 1. Stanisław Kostka na Gościszkach Zieliński Dapifer Łomżynensis, dziedzic Hojownik w Bełzkiem. (Obacz tabulę dóbr ziemskich wa Lwowie *Rel. nov. lib.* 71. pag. 289. *Rel. nov. lib* 1. pag. 194. 197. 15. Stycznia roku 1795.—1797.) *Oblat. antiq.* T. I. pag. 154. Alexander na Gościszkach, Olesku etc. etc. de Zielin Ciołek Zieliński, podkomorzy ziemi Nurskiej, rotmistrz kawaleryi narodowej, orderu ś. Stanisława kawaler, połączył się z Jadwigą Zielińską, córką Jana stolnika Płockiego. Drugi syn Stefana imieniem Jan, dziedziczną wieś Zielin przez konfiskatę utracił, stał bowiem upornie w sprawie Sta-

nisława Leszczyńskiego, w Nancy umarł, a w Polszcze syna jedynaka zostawił imieniem Jana, roku 1751., tenże spłodził Jana konfederata Barskiego, któremu Cieszkowski na Wołyniu, za ważną swemu domowi usługę pewne grunta i folwark w dożywocie nadał. Z tego syn Jan de Zielin Zieliński dziedzic niektórych części wsi Gościszek był pocyllatorem a roku 1787. dapifer województwa, Płockiego, po rezygnacyi tego urzędu został łowczym Zakroczymskim roku 1791. połączony z Agnieszką Angelą Sobańską, córką Józefa Sobańskiego i Maryanny na Osieku Osieckiej, legitymowany w stanach Galicyjskich r. 1783., zostawił 3. synów: 1. Ludwik z Sabiną de Łopuszańskie ma syna Władysława. 2. Józef. 3. Jakób.

Trzeci syn Walentego wojewody Płockiejgo jest Ludwik kasztelan Sierpski, starosta Ciechanowski z Heleną z Grudowska Zawadzką herbu *Rogala*, córką Jana Zawadzkiego wojewody Poznańskiego, miał dwóch synów: 1. Konstanty arcybiskup Lwowski, w młodości bawiąc w Rzymie wydał: „*Virtus coronata, seu gratulatio Michaeli I. Regi Polon. in ipsius inauguratione* 1669. *in fol. Romae.* Na obrazie w poczcie arcybiskupów Lwowskich, znajdujących się w sali pałacu w Obruszynie pod Lwowem jest podpis następujący: *Constantinus Zieliński de stemmate Świnka ex Suffraganeo Cracoviensi Archiepiscopus, optimi praesulis adimplevit officium; Carolus XII. Sueciae rex, armis invaserat Poloniam, novum Regem, Augusto II. hostis, praefecturus Regno; ad ejus vota Stanislaus Leszczyński Palatinus Posnaniensis electus fuerat. Electo adhaesit Zieliński et regium diadema detulit, pro eo extremá passus, a Moscoviticarum legionum praefecto Ronne interceptus ac in Moscuam missus extra patriam obiit* 1709., *vir fortuna et fato meliore dignus.*—Pamiętniki do panowania Augusta II. Otwinowskiego w Poznaniu roku 1838. druk strona 95. 5. 12., mówią w te słowa: Dnia 4. Października roku 1705. w kościele ś. Jana w Warszawie koronował Króla Stanisława. Konstanty Zieliński, Arcybiskup Lwowski. Jego potem w r. p. 1707. wzięła Moskwa ukrywającego się pod Toruniem w lesie, i tam kilka lat w niewoli siedząc, umarł na stolicy. Karol XII. Król Szedzki, miał tegoż arcybiskupa w wielkiem poważaniu.—Drugi syn Ludwika kasztelana Sierpskiego jest Grzegorz wojewoda Płocki roku 1688. był najpierw dwudziestym pierwszym kasztelanem Płockim roku 1677., a trzydziestym pierwszym wojewodą po zejściu Samuela Jerzego Prażmowskiego, miał za żonę Jadwigę de Suchcice Suchcicką, i z tej spłodził Jana de Zelanki stolnika Płockiego, ten miał za żonę Annę Wkryńską, córkę Jana Wkryńskiego *Vexilliferi*

Parnaviae, i Alexandry Żebrowskiej *Capitaneidae Strižoviensis. Primo voto* Anna Wkryńska była żoną Georga Szeptyckiego *Pincernae Leopol. Capitanei Obuchov.* (Obacz tabulę dóbr ziemskich we Lwowie *Antiq. Oblig. L. 4. pag.* 182. *Actum in Castro inferiori Leopoli.* 1748. Tenże Jan da Żelanki na Gościszkach Zieliński miał z Anną Wkryńską: 1. Jadwigę, żonę Alexandra na Gościszkach Zielińskiego. 2. Krystynę Gertrudę, 1*mo voto* za Tomaszem Szumlańskim herbu *Korczak*, 2*do voto* za Strzemeskim. 3. Alexandra 1*mo voto* za Radwańskim, 2*do voto* za Konstantym Hołowińskim. Na wyż pomienionym Alexandrze de Gościszki Zielińskim podkomorzym ziemi Nurskiej dziedzicu Oleska etc. etc. i na Janie de Żelanki Zielińskim stolniku Płockim wygasły z płci męzkiej dwa szczepy Wittelinów Zielińskich. Został z tego rodu szczep po Janie Zielińskim roku 1791. łowczym Zakroczymskim, jak się wyżej powiedziało, oraz drugi szczep w prostej linji pochodzący Wittelinów Ciołków na Żelance Zeleńskich, których rodowód jest takiej osnowy: Powiedzieliśmy wyżej, że Walenty z Żelanki wojewoda Płocki miał czterech synów: trzech wraz z potomstwem umieściliśmy wyżej, a czwarty jest Stanisław de Żelanki Zeleński *Capitaneus Stężycens. haeres in* Brzezie, Grotkowice, Dąbrowa, Szaran, Łysokania, Gruszki, Lucanowice, Rafałowice i Golce etc. etc. Miał za żonę Elżbietę de wielkie Rylsko Rylskę, córkę Franciszka Jana Rylskiego gubernatora Krakowskiego i Katarzyny Płazianki. Zostawił syna Stefana Witteliuszu Zielińskiego, burgrabiego Krakowskiego, z Heleną Gołuchowską, córką Seweryna Leliwa Gołuchowskiego i Heleny de Maciejowice Śreniawa Maciejowską. Z tej Heleny spłodzony Teodor Zeleński *Capitaneus Ustiensis, Venator palatinatus Sandomiriensis, Vexillifer cohortis loricatae*, połączony z Maxymilianną Anną Pisarską, córką Franciszka Achacego Pisarskiego starosty Wolbromskiego. *Deputatus Judex ad Tribunal Regni* i Franciszki Jelita Małeckiej. Z tej Maxymilianny spłodzony hrabia Franciszek Zeleński *Castellanus Biecensis, Capitaneus Ustiensis, ordinis Aquillae albae, et S. Stanislai Eques, deputatus Confoederationis generalis*, połączony z Kunegundą de Zmigrod Stadnicką, córką Jana de Zmigrod Stadnickiego, *Vexilliferi Grabovecensis, Residens ad Portam Ottomanam durante Interregno, Canonisus et Decanus Cracoviensis* i Zuzanny a Dembiany Dębińską. Z tejże Kunegundy spłodzony syn Kryspin hr. Zeleński dziedzic Krzywaczka, Piekary, Liszki, Kossów i Nowej wsi, połączył się z Chrystyną Antoniną Agnieszką trojga imion de Posławice Skarbek hr. Ankwiczówną, córką Józefa z Posłowic

hr. Skarbka Ankwicza kasztelana Sandeckiego, kawalera orderu ś. Stanisława, c. kr. szambelana i Anny de Biberstein Starowiejskiej; z tejże Chrystyny hr. Ankwiczówny pozostał Vitus Stefan Artur Wittelius hr. de Zelanki Zeleński dziedzic Brzeska, Jadowniki, Tłuczan i Śmierdząca, i tegoż brat. *Okolski Orb. Poloni* roku 1641. *Tom 1. pag.* 116. *Zieleński Capit. Stenzicens. ingenio acer et bellicosissimus vir. Zielińsci Ducibus Exercituum notissimi. Paprocki Herby rycerstwo* rok 1584. pag. 375. herb *Ciołek* dom Zeleńskich starożytny, był jeden wieku mego (1584.) starostą Wstężyckim, zasłużony Rzeczypospolitej i krolowi panu swemu. — *Dunczewski* T. I. str. 24., tak Konstantego arcybiskupa jako kasztelanów oraz wojewodów pod herbem *Ciołek*, ich właściwem kładzie. Konfederacyą generalną roku 1733. str. 48., podpisał w te słowy: Tomasz Zieliński poseł ziemi Łomżyńskiej, *salva confaederationis dispositione Palatinatus Plocensis m. p.* — Był posłem na sejm koronacyjny Stanisława Augusta roku 1764. z ziemi Rożańskiej Zieliński miecznik Łomżyński. *Rel. nov.* T. 76. pag. 13. i w aktach Krasnostawskich czytamy Michała Zielińskiego łowczego Żydaczewskiego, połączonego z Barbarą Węgierską. Testam. Nr. 27. pag. 246. Jan Kanty Zieliński roku 1788. Stanisław Zieliński roku 1791. Antoni Zieliński roku 1798. Franciszek Zieliński, którego syn Kajetan, córka Róża za Trzemeskim. Anna Ulińska była za W. Zielińskiem, roku 1800. Ignacy Zieliński dziedzic dóbr Moszczanicy, Kociesza i Łysina w Wadowickim, roku 1822. Angela z baronów Przychockich, żona Cyryla Zielińskiego, brat tegoż Edward Zieliński dziedzic Bączala górnego. Tekla Zielińska żona Andrzeja Jastrzębiec hrabi Kuczkowskiego, roku 1815—18. Jan i Franciszka de Zdzieńskie Zielińscy, Franciszek i Maryanna Zielińscy, roku 1830. Romuald Zieliński dziedzic dóbr Kaniny w cyrkule Sandeckim, roku 1830. Franciszek Zieliński dziedzic dóbr Moszczanicy w cyrkule Wadowickim. — *Z dokumentów familijnych.*

Zielski z Podlaskiego, podpisał elekcyą Króla Jana Kazimierza. — *Małachawski.*

Ziemak *herbu Rawicz.* — *Kuropatnicki.* — *Małach.*

Ziemecki *herbu Sulima.* — Że są i tego herbu pisze *Małachowski.*

Zienkiewicz *herbu Leliwa* z odmianą — *Małach.*

Zintera. — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.*

Ziomkowski Jan. *Nobilit. non praec. scart.* w Konst. r. 1790. — *Małach.*

Zkretta. — *Małach.* — *Kurop.*

Złochowski, — i

Złociszewski *herbu Ostoja.* —Tak stoją w *Małach.*

Złotarzewski Wasil. *Nobilit.* w Konst. r. 1659. *fol.* 58. — *Krasicki.* — *Małachowski.*

Złotogurski — i

Złotoliński na Wołyniu, i t. d. — *Mał.*—*Kurop.*

Złotorowicz Michał Jan. *Nobilit.* w Konst. roku 1658. *fol.* 54.— *Krasicki.* — *Małachowski.*

Zmijewski w ziemi Zakroczymskiej, i t. d. —

Zniechowicz, — i

Zodziewicz, —Tak wyrażeni są w *Kurop.* i *Małach.*

Żołądziowski, —

Zoliński, —

Żołkoński z Polowa,

Żołkowski *herbu Lubicz*, —

Żołtek, — i

Żołyński. — Tak stoją wszyscy ci w *Kuropatnickim* i *Małachowskim*

Żołty z Wileńskiego, podpisał elekcyą Króla Jana Kazimierza. —*Małach.*

Zongajłowicz, —

Zoratyński *herbu Korczak.* —*Kurop.*— *Małach.*

Żorawski *herbu Trzaska.* —O tych stoi już wyżej, tu dodajemy: Władysław Żorawski podkomorzy Płocki z Miłodrowskiej spłodził córkę Magdalenę wydaną za Jeżewskiego cześnika Płockiego i synów pięciu: 1. Kazimierz kasztelan Wyszogrodzki, umarł roku 1737. z Mokronowską bezdzietny. 2. Franciszek wojski Płocki, miał żonę Bogusławską. 3. Jakób cześnik Płocki, małżonka Jeżewska. 4. Jan miecznik Płocki. 5. Adam ten spłodził Andrzeja Żorawskiego kanonika Warmińskiego, brat jego Wojciech z Szpinkownej ma syna jednego Krzysztofa kanonika Krakowskiego i Warmińskiego, córek dwie, z tych jedna za Piotrowinem starostą Mławskim, druga za Zalewskim. Roku 1778. Józef Żorawski kanonik Płocki, Marcin podstoli Płocki, Franciszek miecznik Zawskrzyński, Józef podstoli Sierpski. Około r. 1690. był Żorawski proboszczem katedry Warmińskiej, mąż uczony. Roku 1788. Franciszek miecznik Zawskrzyński. —*Krasicki.*

Zschernich. *Nobilit. non praec. scart.* w Konst. r. 1790. —*Małach.*

Zub Jan podpisał z Wileńskiego województwa elekcyą Jana Kazimierza. Józef był cześnikiem ziemi Halickiej roku 1746., córka jego starsza była za Wysockim starostą Ulhowieckim, znim miała pięć córek, i syna Michała, powtórnym ślubem za Wojciechem Wojakowskim, z tym miała syna i

córkę. Druga Zuba cześnika Halickiego młodsza córka Teresa od roku 1749. była za Felixem Świeżawskim sędzią ziemskim Bełzkim, z tym potomstwo: Tadeusz ma za sobą Rozalią Daszkiewiczownę skarbnikownę Halicką, Ludwika panną, Maryanna, Jana Beynera małżonka, Salomea Jana Wyrozembskiego żona, Katarzyna we Lwowie Benedyktynka, Barbara Józefa Zbrożka wojskiego większego Bełzkiego żona.—*Małach.*

Zub Zdanowicz *herbu Jastrzębiec.* Patrz wyżej pod **Zdanowicz.**

Zubek *herbu Paprzyca*,—

Zubkowski,—i

Zubowicz. — Tak stoją w *Kuropatnickim* i *Małachowskim.* —Roku 1788. Jan Zubowicz vice-regent Orszański. —*Krasicki.*

Zubowski w Orszańskim, i t. d.—i

Zubr.—Także u powyższych.

Żuczek,—

Żuczkowski,—i

Żudra w powiecie Mozyrskim, i t. d.—Także u powyższych autorów.—Józef Żudra roku 1764. krajczy Mozyrski. —*Krasicki.*

Zug Bogumił, *Nobilit. non praec. scart.* w Konst. r. 1768.—*Krasicki.*—*Małachowski.*

Zugehoer. *Nobilit.* w Konst. roku 1775. *fol.* 147. —*Małachowski.*

Zuillard Fogler.

Zukiewicz,—

Zupranowski,—

Zużelnicki *herbu Nieczuja*,—i

Zużelski *herbu Płomieńczyk.* — Tak są ci wszyscy w *Kurop.* i *Małach.*

Zwoliński Andrzej, *Nobilit non praec. scartab.* w Konst. r. 1790.—*Małachowski.*

Zyburt w powiecie Orszańskim, i t. d.—*Małach.*

Zychecki *herbu Drzewica.*—*Kuropatnicki.*—*Mał.*

Zyglerowic *Nobilit. non praec. scart.* Franciszek w Konst. r. 1768.—i Jan w Kons. r. 1790.—*Krasicki.*—*Mał.*

Zygnianowski *herbu Mogiła*,—i

Zygmuntowski.—U *Kuropatnickiego* i *Małach.*

Zylewicz Stanisław z Żmudzi, podpisał elekcyą Jana Kazimierza Krola.—*Małachowski.*

Żylichowski,—

Żyliński *Mordas.*—*Kurop.*—*Małach.*—Żyliński Antoni łowczy Trocki, podpisał elekcyą Stanisława Augusta Króla. —*Krasicki.*

Zyllo Józef. *Nobilit. praec. scart.* w Konst. roku 1790. — *Małachowski.*

Zylski Felix kasztelan Dobrzyński, wspomniany w ratyfikacyi pakt Będzińskich. — *Cod. Dipl. Vol. I. fol.* 238. — *Krasicki.*

Zyłłok Kamieński *herbu Ślepowron.* — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.*

Zyniew w Wołkowyskim, i t. d. — *Kurop.* — *Małachowski.* — Roku 1778. Stanisław sędzia grodzki Wołkowyski. — *Krasicki.*

Zynkowski, —

Zyra *herbu Dębno*, —

Zyrkiewicz *herbu Wąż*, — i

Żyrowiecki *herbu Łodzia.* — Tak w *Kurop.* i *Mal.*

Zytynian *herbu Guczy.* — *Małachowski.*

Żywibunt *herbu Hipocentaurus.* —

Żywiłło. — *Kuropatnicki.* — *Małachowski.*

Zyżniewski *herbu Białynia.* — Wiadomość o tym domu z dokumentów takowa:

Przed Unią jeszcze *Korony Polskiej*, z którą miał dom Zyżniewskich, w Rzeczypospolitej swe zasługi przez czyny rycerskie, w nagrodę czego, Królowa Bona, dobra Olpienie nazwane w powiecie Pińskim położone, od książąt udzielnych temuż domowi Zyżniewskich wiecznością nadane, dwoma przywilejami swemi pod Nrem 1351. stwierdziła. Toż Król Zygmunt August konfirmował, w ostatek w r. 1670. 9bra 15. dnia za reprezentacyą powyższych przywilejów przez Stefana Kazimierza i Samuela Zyżniewskich, monarcha Polski Michał Korybut one potwierdził, i takowychże Zyżniewskich przy posesyi rzeczonej Olpienie majętności antecesorom ich nadanej, wiecznością zachował i stwierdził.

W wysokim także czasie, Krzysztof Zyżniewski piszący się cywunem Trockim, nabył majętność wieczysto pod rokiem 1581. miesiąca Marca 28. dnia w powiecie Oszmiańskim w parafji Dołhinowskiej położoną, nazwaną Zyżniewo, od W. Pe-Kiszki, o czem świadczy prawo wieczyste 1581. roku datowane, a 1717. 10bra 17. d. w tryb. Litewskim na kadencyi Mińskiej aktykowane.

Roku 1635. Zyżniewski miał przywilej na starostwo Starodubowskie od Króla Polskiego Władysława IV., któren przywilej w r. 1647. 10bra 7. w trybunale Litewskim aktykowany.

Tenże Jerzy Zyżniewski, że miał swoje jurysdyki w mieście Połocku świadczy dekret trybunalski.

Roku 1653. Jan i Zofia z Szczukockich Zyżniewscy małżonkowie, mieli w posesyi swojej także dobra J. K. Mści

w powiecie Orszańskim leżące nazwane Świetoje Ozieto, świadczy o tem 1643. 9bra 3. dnia dekret oczywisty trybunalski.

Roku 1665. Andrzej Zyżwiewski, miał w posesyi dziedzicznej attynencyą do majętności Uzły w powiecie Oszmiańskim położonej nabytą za prawem wieczystym od Swołyńskiego.

Roku 1698. Lipca 23. dnia proces w grodzie Mińskim zaniesiony imieniem Jana Białyny Zyżniewskiego, świadczy o posesyi jego w Orszańskim powiecie majętności Stajek, a w Oszmiańskim majętności Jotohowczyzny wieczystej. Tegoż roku w 9bri pozew tegoż Zyżniewskiego do trybunału Litewskiego wyniesiony o tychże posesyach świadczący.

Roku 1704. Kwietnia 20. proces w grodzie Mińskim zaniesiony imieniem Zacharyasza i Zofji z Budzkiewiczów Zyżniewskich małżonków, na pozew Karola i Ewy z Szwerynów Druckich Sokolińskich, o niesłuszne zawładanie majętności Zyżniewa w powiecie Oszmiańskim położonej.

Z powyższych Protoplastów pochodzący Białynowie Zyżniewscy rozdzielili się w pośledniejszym czasie po różnych województwach i powiatach W. Ks. Litewskiego jedni w Mińskiem województwie, drudzy w Połockiem i Witebskiem, oraz powiatach Oszmiańskim i Orszańskim, mieli swe, i mają dziedziczne posesye w Mińskim. Adam Zyżniewski mający majętność swą dziedziczną nazwaną Wołki, miał syna z Reginy Polańskiej żony swej imieniem Jana, zaś znowu z Teodory Bociowiczownej, żony swej miał synów sześć: Władysława, Piotra, Tadeusza, Wincentego; Wincenty ma syna jednego Jana, szambelana J. K. Mści, Joachima i Józefa zmarłego w Bernardyńskiej sukience, oraz Katarzynę córkę *in voto* Andrzejową Bujalską; Władysław syn Jana w pożyciu swem z Teresą Rodziewiczowną miał synów trzech: Stanisława rotmistrza i regenta grodu Mińskiego, Józefa proboszcza Filipowskiego ks. Macieja, administratora plebanji Chotowskiej. W tymże województwie znajdują się i dalej Zyżniewscy, których imiona niespecyfikują się, w Witebskiem zaś województwie, Andrzej Białyna Zyżniewski z Zofji Przesmyckiej miał synów dwóch: Ignacego i Kazimierza *ad praesens* żyjących; także znajdują się w Połockiem województwie Zyżniewscy, oraz w powiatach Orszańskim, Oszmiańskim i Kowieńskim, mają swoje posesyą, lecz dla nie szerzenia się w wywodzie procedencyi imiona niekładą się. etc. — *Her. Wiel.*

KONIEC.

